PRIUILEGIORUM SACRORUM ORDINUM FRATRUM MENDICANTIUM & NON...

Giovanni Battista Confetti

Digitized by Google

111.

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE

14

26 N

19

7. 17.

M

165

PRIVILEGIORVM
Sacrorum Ordinum
FRATRVM MENDICANTIVM
& non Mendicantium,

COLLECTIO.

IVXTA SACRI CONCILII TRID. REFORMATIONEM,
& Sum. Pont. nouiſſimas confirmationes, & innouationes:

Cum Summario eorum omnium, quę in ipſis Priuilegijs Apoſtolicis & Decretis Concilij Tridentini continentur.

REVERENDO D. IOAN. BAPTISTA CONFETTIO
Florentino, Protonotario Apoſtolico Sacræ Theologiæ, & Iuris
Canonici Doctore Auctore.

QVARTA HAC EDITIONE AB ERRORIBVS PENE INNVMERIS quibus prior Typographorum incuria impreſſio ſcatebat, ſummo ſtudio, diligentiſſimeq; quorundam virorum cura candori priſtino veterum collatione exemplorum integrè reſtituta.

AD S.D.N. CLEMENTEM VIII. PONT. OPT. MAX.

CVM PRIVILEGIIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

VENETIIS. MDCX.

Apud Thomam Baglionum.

Dom. Prof. Rom.

S. D. N. D.
CLEMENTI VIII.
PONT. OPT. MAX.

Ioannes Baptiſta Confettius poſt ſuæ Beatitudinis Pedum oſcula Sanctorum.

CVM plures iam annos Floren. ab omnibus ferè Sacrorum Ordinum Regulariumq; Sodalitatum Religioſis hominibus Conſeruator (vt aiunt) fuerim, & in iudicialibus cauſis cuſtos electus, Apoſtolicorumq; ipſis conceſſorum Priuilegiorum, & eorumdem illorum non pauca negocia tractauerim, neceſſe habui ea omnia; quæ extarent videre priuilegia, ſed infinita penè cum eſſent, & eorum quædam iam obſoleta, & vetuſtate obruta, & alia à Maximis Sanctiſſimiſque Romanis Pontificibus, qui iam diu de vita deceſſerunt, & à Sacroſancto Trident. Conc. moderata, & aliquo modo imminuta eſſent; eorumdem non niſi communis, & planè confuſa poſſet haberi notitia; & hac de cauſa quamplurimæ, & magnæ quotidiè oriren tur diſcordiæ inter Regulares, & Epiſcopos, cęteroſq; Ordinarios, Curatoſq; Sacerdotes: multis ego cum laborib. quę erant diſperſa, & in iure communi habentur, & in Extrauagantib. Apoſtolicis Conſtitutionib. & alibi continentur, rogatus, in vnum quaſi locum vna cum ipſius Trident. Conc. Decretis collegi volumen, et per multa inſuper circa ea ipſa conſeruanda diligenter animaduerti, obſeruaui, atq; notaui, quæ non ſolum Regularib. omnib. & ijs præſertim qui ſumma in mendicitate viuunt, & illis qui principem intee eos locum obtinent, curamq; eorum gerunt; verum etiam I.C. de iure Canonico, & Eccleſiaſtico reſpondentib & Iudicib. cauſas illorum cognoſcentib. ac iudicantib. magnam vtilitatem afferre poſſe videbantur. Opus igitur confeci, & rerum omnium, quæ in ipſo tractantur genera ipſa ſummatim expoſui, vt facilè à quouis percipi poſſint, & quenam ea ſint, quæ integra, confirmata, & renouata

reſtent, Ordinib. ipſis manifeſtè appareat. Ex qua quidem diſtinctione, hunc maximum fructum capient Regulares, & alij: quod planè intelligent, quib. poſſint vti priuilegijs, & propterea ipſi cum Epiſcopis cęteriſq; Ordinarijs minimè contendere audebunt, & illi immunitates eorum haud infringere tentabunt, & ſic diſcordiæ multæ, magnæq; inter ipſos controuerſiæ tollentur. Et quia omnes Religioſorum Ordines, & quocumq; nomine appellentur. Sacræ Fratrum Sodalitates, à ſumma vereq; diuina auct[illegible]e, poteſtate, & conceßu Maximorum Romanorum Pontificum inſtitutæ, approbatæ, & confirmatæ ſunt, & ijſdem ipſis, & Sacroſanctæ Apoſtolicæ, & Rom. Sedi proximè ſunt ſubiectæ: et ab hac tantum poßunt ea dari, quę hactenus data ſunt priuilegia, viſum eſt mihi laborem omnem meum, ſtudium, & operam tibi dicare, & conſecrare. Nam tibi vni, & meritò præ cæteris omnib. maximè conuenire COLLECTIONEM hanc meam Priuilegiorum Regularium Ordinum Mendicantium, non eſt dubitandum, à ſolo enim Ieſu Chriſti, Dei, & Domini noſtri in terris Vicario dantur, qui, vt, et tu nomine, & re vera Clemens, Diui Petri ſucceßor, & Eccleſiæ Epiſcopus, Chriſtianorum omnium nedum Regularium Paſtor, Pater, Rector, & Dominus, necnon Eccleſiaſticę Hierarchię ſummus & optimus Princeps, & Pontifex aperit, & nemo claudit, claudit, & nemo aperit, Accipe ergo Sanctiſſime, & maxime Pater libenti animo librum quem ego tuus humilis fideliſque ſeruus, ad ſanctiſſimos tuos pedes, quos iterum, & demiſſè oſculor, ſtratus, tantamq; tuam (vti par eſt) veneratus Maieſtatem, tibi inſcriptum à me, & conſecratum offero, atq; vt pro ſumma tua, ac paterna charitate, mei, & huius voluminis, quòd ad Dei omnipotentis, & Deiparę Virginis, ac Sanctorum Dominici, Franciſci, Auguſtini, ceterarumq; Religionum Sanctorum Auctorum laudem, honorem, & gloriam confeci, patrocinium, clementer ſuſcipere velis, et ſupplex oro, & obſecro. Sanctiſſimam Beatitudinem tuam Deus ipſi Eccleſiæ ſuæ diutiſſimè fæliciterque conſeruet.

REVERENDISSIMIS PATRIBVS SACROSANCTIS REGVLARIVM MENDICANTIVM ORDINIBVS

Præpoſitis Generalibus & Prouincialibus.

IOANNES BAPTISTA CONFETTIVS Florentinus Protonotarius Apoſtolicus,
S. P. D.

QVOD propter Dei Gloriam, & veſtrorum Sacrorum Ordinum Reuerendiſſimi, ac Colendiſſimi Patres, dignitatem utilitatem, & commodum, multo labore hoc volumen confecerim, & Sanctiſſimo, ac Beatiſſimo confecerim, & Sanctiſſimo, ac Beatiſſimo Patri, & Domino Noſtro D. Clementi VIII. Summo Pontifici meritò dicatum, in lucem prodire voluerim, vobis in primis gratum me feciſſe, quod vehementer expetiueram non temerè ſum arbitratus. Nam ea omnia in eo continentur Priuilegia, quæ pro veſtrarum Religionum libertate aſſerenda, iureque omni tuendo, veſtris a Maximis Romanis Pontificibus ſunt conceſſa Sodalitatibus, & inſuper, quæ mihi digna uiſa ſunt, & neceſſaria, vt a me ſaltem ſummatim notarentur, quæque multis in rebus & præſertim in litibus, controuerſiis, & cauſis finiendis maximo illis vſui eſſe poſſunt. Id quod ego ipſe earum ſæpè Conſeruator adhibitus magnoperè ſum expertus. Amoris igitur mei pignus & obſeruantiæ erga vos, veſtroſque Sacros Religioſorum hominum cætus hic nouus meus ſit liber, quem uti iam dixi, me omnium ueſtra cauſa, quorum honori & commodo inſeruire cupio, edidiſſe, fateor, ac teſtor. Valete & me uobis eſſe deditum obſtrictum ſcitote.

LE-

LECTORI BENEVOLO

Bene agere.

HI Omnes Pontifices ſingulos Sacros Religioſorum Ordines, & Sodalitates, quam pluribus Priuilegijs, & immunitatibus, tam in dictarum Religionum naſcentium exordio, quam etiam deinceps ſucceſſiuis temporibus decorarunt, et communiuerunt. Sed quoniam Locorum Ordinarij contra præfatos Regulares de iure communi fundatam intentionem habent, ita vt exempti etiam ab eis requiſiti, ſua Priuilegia de quibus controuerſia fuerit, ad legendum integraliter ad ipſorum exemptorum Regularium intentionem fundandam, tam in agendo, quam in defendendo, oſtendere, ſeu tranſumpta tradere (prout ſacra iura diſponunt) teneantur: Ideo ea omnia Priuilegia, eiſdem Ordinib. à præfatis Summis Pontificibus conceſſa, & quę ad manus deuenere, ex illiſq; magis neceſſaria, & ad dictorum Regularium iura ſeruanda, & defendenda contra perſonas extra ordinem duntaxat conceſſa, vna cum alijs Apoſtolicis conſtitutionibus omnium fidelium reformationem tangentibus, ex authenticis tranſumptis extracta, & exemplata, in prima, & ſecunda parte huius præſentis Collectionis ſuo ordine impreſſa ſunt, vt Regulares ipſi, quando eis opus fuerit, in Iudicio, & extra, illa oſtendere, & exhibere, eiſq; frui, & vti commodè poſſint, & valeant.

Cap. cū pſonę, de priuileg. in 6.

SVMMORVM PONTIFICVM NOMINA.

A quibus Priuilegia infraſcripta iuxta illorum ſeriem emanarunt.

Gregorius	IX.	Sixtus	IV.
Innocentius	IIII.	Innocentius	VIII.
Alexander	IIII.	Alexander	VI.
Vrbanus	IIII.	Iulius	II.
Clemens	IIII.	Leo	X.
Honorius	IIII.	Clemens	VII.
Bonifacius	VIII.	Paulus	III.
Ioannes	XXII.	Iulius	III.
Gregorius	XI.	Paulus	IV.
Bonifacius	IX.	Pius	IV.
Innocentius	VII.	Pius	V.
Martinus	V.	Gregorius	XIII.
Eugenius	IIII.	Sixtus	V.
Nicolaus	V.	Gregorius	VIIII.
Pius	II.	Clemens	VIII.
Paulus.	II.		

Gli Eccellentiſs. Signori Capi dell'Illuſt. Conſeglio di X. infraſcritti, hauuta fede dalli Signori Riformatori dello ſtudio di Padoua per relation delli tre à ciò deputati, cioè del Reu. Padre Inquiſitore, & del Circumſpetto Secretario del Senato Zuanne Marauegia, & di Domino Lucio Aſcarano Dottore, Lettore publico, che nel libro intitolato; Collectio Priuilegiorum Sacrorum Ordinum Fratrum Mendicantium, & non Mendicantium, di Domino Giouan Battiſta Confetti Fiorentino, non vi ſi troua coſa alcuna contra le leggi, & è degno di Stampa, concedeno licentia, che poſſi eſſer Stampato in queſta Città.

Datum die 10. Decembris 1601.

D. Pietro Michiel.
D. Zuane Guſſoni.
D. Anzolo Bragadin.
} Capi dell'Illuſtr. Conſeglio di X.

Illuſtriſſimi Conſilij X. Secretarius
Leonardus Otthobonus.

1603. Adi 10. Settembre.
Regiſtrata nell'Officio contra la Biaſtemma.

Philippus Brocardus
Officij cont. Blaſph. Coad.

COLLECTIO PRIVILEGIORVM

Sanctorum Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium.

REVERENDI ADMODVM VIRI D. IOAN. BAPTISTÆ CONFETTII FLORENTINI, Protonotarij Apoſtolici, Sacræ Theologiæ, & iuris Canonici Doct.

GREGORIVS NONVS Romanus.

Innocentij Tertij nepos, ad Apicem Apoſtolatus aſſumptus eſt, & Coronatus 2. Kalen. Aprilis 1227. in Sanctorum numerum ſollemniter adſcripſit primos Ordinis Minorum, & Prædicatorum Patriarchas, & inſtitutores SS. Franciſcum, & Dominicum, necnon B. Antonium de Padua primi Ordinis, & B. Eliſabeth tertij Ordinis eiuſdem S. Franciſci, illorumque feſtiuitates in Eccleſia ab vniuerſis Chriſti fidelibus celebrari mandauit.

I.

Bulla Canonizationis Beati Franciſci.

GREGORIVS Epiſcopus, Seruus Seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, Prioribus, Archipresbyteris, Archidiaconis, Decanis, & alijs Eccleſiarum Prælatis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

¶ Sicut phialæ aureæ quas vidit Ioãnes plenas adoramentorum quę ſunt orationes Sanctorum, in cóſpectu altiſſimi, ad abolendam noſtrorum criminum corruptelam, odorẽ ſuauitatis emittũt; ita ſaluti noſtrę credimus plurimum expedire, ſi eorum in terris celebrem habeamus memoriam, ipſorum merita ſollemnibus recolentes præconijs, quorũ in cælis ſperamus interceſſionibus aſſiduis adiuuari. Sanè cum de cóuerſatione, vita, &

meritis Beati Franciſci inſtitutoris, & Rectoris ordinis Fratrum Minorum, qui iuxta conſilium Saluatoris contemptis tranſitorijs, ſecundum promiſſionē eiuſdē, ad cœleſtia præmia feliciter, & æterna peruenit: cuius vita, & fama præclara, peccatorum depulſa caligine, ambulantium in regione vmbræ mortis, tā virorū, quam mulierum ad fidem Eccleſiæ roborandam, & confutandā hæreticam prauitatem, viuit: & adhuc viget non modica multitudo, tam per nos, quam per multos alios fide dignos, qui miracula quę Deus per illius ſancti merita operatur, plenius cognouerunt, certiores effecti: auditis etiam virtutibus, & miraculorum inſignijs, & quod inter carnales, ſpiritualiter, & inter homines etiam, conuerſationē angelicam habuiſſet; ipſum qui cum Chriſto corporaliter meruit eſſe in cœleſtibus; & ne ipſius honori debito, & gloriæ detrahere videremur, quodammodo ſi glorificatū a Domino, permitteremus vlterius humana deuotione, [illegible]ilari, de fratrum noſtrorum conſilio, & prælatorū omniū qui tunc tēporis apud Sedem Apoſtolicā conſiſtebant, Sanctorū Catalogo duximus adſcribendū. Cum igitur eius lucerna ſic exarſit hactenus in hoc mundo, quod per Dei gratiā iam nō ſub modio, ſed ſuper candelabrum meruit collocari, vniuerſitatē veſtrā rogamus, monemus, & hortamur, per Apoſtolica vobis ſcripta mandantes, quatenus deuotionē fideliū ad venerationem ipſius ſalubriter excitātes, feſtiuitatem eius quarto Nonas Octobris, annis ſingulis ſolēniter celebratis, & pronuncietis conſtituto die ſimiliter celebrandā, vt eius precibus Dn̄s exoratus, ſuam nobis tribuat gratiā in præſenti, & gloriam in futuro. Dat. nono Kal. Martij, Pontificatus noſtri anno 2.

II.

Bulla canonizationis Beati Dominici.

GREGORIVS Epiſcopus ſeruus Seruorum Dei. Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis, & Epiſcopis, & dilectis filijs, Abbatibus, & Prioribus, Archidiaconis Decanis, Prępoſitis, Archipresbyteris, & alijs Eccleſiarum Prælatis ad quos litteræ iſtæ peruenerint, Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Fons ſapientiæ verbū patris, Dominus noſter Ieſus Chriſtus, cuius natura bonitas, opus miſericordia, redimens, renouans quæ creauit, qui vineam quam de Aegypto trāſtulit, vſque ad conſummationem ſeculi non relinquit, ſapiēter ſigna propter inſtabiles mentes innouat, & mirabilia, cōtra diffidentiam incredulitatis immutat, dum in Eccleſiæ naſcentis exordio, poſt obitū Moyſi, videlicet finem Legis, aſcenſurus equos in Euangeliorum quadrigis, quæ verè ſunt ſanitas, arcum ſacri eloquij, quem donec Iudæus infirmetur intenderat, & Iuramentis, quæ in patribus noſtris diſpoſuerat, ſuſcitatis confidentiam Hyerico, gloriam mundi quem prędicationis fremitu obſtupefactis gentibus vicerat, calcaturus, viam equis ſuis in materia faceret, in Raab, ſalutē latitudinis gentium, ſigno coccineo figuraret. In prima quadrigarum quatuor egredientium in Zacharia de medio duorum montiū æreorū, protulit equos rufos, populorū principes, fortes terræ, qui per obediētiā fidei, Deo Abraham patris credentium, in fundamentū noui fęderis adhærentes, ad Ducis inſtar, tinctis de Boſra (ideſt tribulationis anguſtia) veſtibus, cūcta ſuę ſigna militiæ rubricarunt, vt pro futuræ gloriæ gaudio, præſentē gladiū non timentes, effecti martyres (ideſt teſtes) nouæ legis libro, cōfeſſionis voce ſubſcriberent, forinſecus miraculorum ſignis, ad ſtipulationum robur appoſitis. librū & tabernaculum, quod Deus & non homo fixit, ac Euangelici vaſa miniſterij, non brutorum, ſed rationabilium hoſtiariū ſanguine tingeret, & in vniuerſam ſpacioſi maris faciem ſagena prædicationis expāſa, multiplicatā ſuper numerum, de cunctis quæ ſub cęlo ſunt nationibus, Eccleſiā congregarent. Sed quia præſumptio multitudinē, & malitia ſubſequuta eſt libertatē, in quadriga ſecunda, ſub colore qui

lugentibus,

lugentibus,& pœnitentibus congruit,equeſtrẽ cuneũ deputauit,qui ad clauſtra
le deſertum ductus per ſpiritũ,ſub noui Iſraelis auriga,Sãctiſſimo Benedicto,ve
lut ſub altero Heliſæo filii prophetarum,cõmunis vitæ bonũ,occaſione multitu-
dinis perditũ,ĩ iocũdæ cohabitationis grata ſocietate reſtituit, & ſic vnitatis ſciſ
ſum rete reſtituens,ac per opera pietatis,ad terrã Aquilonis(vnde oẽ malũ pan
ditur) ꝓficiſcens,eũ fecit ĩ ingreſſu Theſauros,viuis, & contritis corde quieſcere
qui dedignãtur in corpore peccatis ſubdito,habitare.Poſt quos quaſi lapsũ reno
uaturus exercitum,& redditurus iubilium poſt lamentũ, applicitis ad quadrigã
tertiã equis albis,fratrib.Ciſtercienſ.ordinis, & florẽtes velut tonſatũ greges,ge
minę charitatis fętib.vberes,de pęnitẽtiæ lauacro fecit aſcẽderę,sãcto Bernardo
ariete ouiũ,in virtute Spiritus,qui ex alto indutus extitit,& in abundãtia frumẽ
ti vallium præeunte,ut tranſeuntes liberati per eum,in fortitudine clamẽt ad do
minum,dicãt hymnum,& ponant Caſtra Dei exercituum ſuper mare. Nouo igi
tur Iſraele his tribus agminibus,turmis totidem,quos Philiſthi fecerãt,occurren
te,hora vndecima,cũ dies iam declinaſſet ad Veſperã, pp iniquitatis abundãtiã
charitate plurimũ frigeſcẽte,vergeret iuſtitiæ radius ad occaſum,quia Vineã ad
quã paterfamilias operarios diuerſis tpibus, denarii conductos conuẽtione præ
miſerat,& q̃ ſua dextera plantarat,nõ ſolũ viciorum vepres,& ſpinæ peruaſerãt.
ſed iã propemodũ vulpeculæ demolientes,conuertere in alienæ vitis amaritudi
nẽ,intendebant,aduerſus infeſtiſſimã multitudinem,militiã adunare voluit prõ
ptiorem.Et ſicut in præſentiarum cernimus,poſt trium,ſignis differentiũ,tiroci-
nia quadrigatũ,in quadriga quarta,equos varios,& robuſtos.Prædicatorũ,& Mi
norum Fratrum agmina,cum electis Ducibus,ſimul in præliũ directurus,ſpiritũ
Sãcti Dominici ſuſcitauit,& ei velut equo,ſuæ gloriæ præbens fidei fortitudinẽ,
& feruorem,diuinæ prædicationis hinnitum circundedit collo eius.Qui gerẽs à
pueritia cor ſenile,ac ĩ mortificatione carnis eligẽs viuere,vitæ requiſiuit aucto
rẽ,& Deo deditus,ac in Nazaræũ ſub Beati Auguſt.Regula cõſecratus,ſedulum
circa ſancta,Samuelis imitatus obſequiũ,in caſtigatione deſiderii piiſſimum Da
nielis continuans affectum,iuſtitiæ ſemitas,& ſanctorũ vias, ſtrenuus athleta cu
ſtodiens,& vel ad monumentũ de tabernaculo Domini,de militãtis Eccleſiæ ma
giſterio,ac miniſterio,non diſcedens,carnẽ ſpiritui, & ſenſualitatem ſubiiciẽs ra
tioni,& factus vnus cũ Deo ſpiritus,totus in eũ per exceſſum mentis pergere ſtu
duit,& ſobriæ cõpaſſionis ſtudiis,à charitate proximi non receſſit, quo ſagittãte
delicias carniũ.& fulgurantе mentes lapideas impiorum, omnis Hæreticorũ ſe-
cta,contremuit,omnis Eccleſia fideliũ exultauit.Ætate creſcẽte creuit,& gratia.
Quando quidẽ inexplicabile gaudiũ de zelo cõcipiens animarũ, ad eloquia Dei
dedit animũ,& per Euangeliũ Chriſti multos generans, in conuerſione tam ſtre
nuæ multitudinis,Euangelicæ dignitatis officiũ profitentis,nomen.& opus in ter
ra meruit obtinere maiorũ,paſtor,& dux inclitus in populo Dei factus,nouũ Præ
dicatorũ Ordinem inſtituit meritis,ordinauit exemplis,nec miraculis confirma-
re deſiit euidẽtibus,& probatis.Nã inter opera ſanctitatis,& ſigna virtutis,quib.
in Carne poſitus claruit,diuerſorũ curatis languoribus,loquelã mutis,viſum cæ
cis,ſurdis audiũ,greſſum paraliticis,& ſanitate priſtina multarum generibus in
ualitudinũ reſtitutis,apertè patuit,qualis ſpiritus in eiuſdẽ ſanctiſſimi gleba cor
poris habitauit.Cum igitur ex multa familiaritate quã nobiſcum in minori cõſti
tutis officio,habuit,argumẽta sãctitatis ipſius, ex inſigni vitæ teſtimonio cõſtitiſ
ſet, eſſet que poſtmodum de miraculorũ veritate dictorũ facta nobis per teſtes
idoneos plena fides.Nos cũ commiſſo nobis grege Domini cõfidentes eius poſſe
ſuffragiis per Dei miſericordiã adiuuari,vt cuius in terris ſolatium gratioſæ fami
liaritatis habere meruimus,eius in Cœlis potenti patrocinio gaudeamus,ipsũ de
fratrũ noſtrorum conſiſtentium Prælatorũ,Catalogo Sanctorum adſcribi decre

uimus, ſtatuẽtes firmiter, ac Vniuerſitati veſtræ præſentibus iniungẽtes, vt Nonis Auguſti ante diẽ quo poſita carnis ſarcina, diues meritis, penetrauit in ſancta, ſimi is ſanctorũ factus in gloria, eius natalitia celebretis; & faciatis ſolẽniter celebrari, quatenus eius precibus, Deus quẽ viuens coluit, exoratus, gratiã in præſenti ſeculo, & gloriã nobis tribuat in futuro. Nos verò tanti Confeſſoris venerabilẽ ſepulturã, quæ miraculorum fulgoribus generalem illuſtrat Eccleſiam, cupiẽtes dignis Chriſtianę deuotionis honoribus frequentari, verè pęnitẽtibus, & cõfeſſis illã in feſtiuitate præfata, annis ſingulis, cũ deuotione, ac reuerentia debita viſitãtibus, de omnipotentis Dei miſericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorũ eius authoritate confiſi, annum vnum de iniuncta ſibi pęnitentia miſericorditer relaxamus. Datum Romæ 3. Idus Iulij, Pontificatus noſtri Anno 8.

III.

Commendat Fratres Prædicatores Eccleſiarum prelatis, quibus committitur, vt quæſtuantes nomine Ordinis capiant, & puniant.

GREGORIVS Epiſcopus, Seruus Seruorum Dei. Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis, & Epiſcopis, & dilectis filijs, Abbatibus, Prioribus, & alijs Eccleſiarum Prælatis, ad quos litteræ iſtæ peruenerint, Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Quoniam abundauit iniquitas, & refriguit charitas plurimorum, ecce ordinem dilectorum filiorum Fratrum Prędicatorum Dominus ſuſcitauit. Qui non quæ ſua, ſed quæ ſunt Chriſti quærentes, tam contra profligandas hæreſes, quam contra peſtes alias mortiferas extirpandas, ſe dedicarunt, euãgelizationis verbi Dei, in abiectione voluntariæ paupertatis. Nos igitur eorũ ſanctum propoſitum, & neceſſarium miniſteriũ, fauore beneuolo proſequẽtes, vniuerſitati veſtræ, ipſos affectuosè duximus commendandos. Charitatem ueſtram rogantes, & exorantes in Domino, ac per Apoſtolica vobis ſcripta mandantes, quatenus dilectos filios, Fratres ordinis memorati, pro reuerẽtia diuina, ad offm̃ prædicãdi, ad quod deputati ſunt, recipiatis benignè, ac populos vobis cõmiſſos, vt ex ore ipſorum, verbi Dei ſemen deuotè ſuſcipiãt, & cõfiteantur eiſdem (cum ipſis auctoritate noſtra liceat Cõfeſſiões audire, ac pęnitẽtias iniũgere) ſedulò admonẽtes, pro noſtra, & Apoſtolicæ ſedis reuerẽtia, in ſuis eis neceſſitatibus liberaliter aſſiſtatis: quaten⁹ ad prædicta ſuſcipiẽda, veſtris exhortationib⁹, populi præparati, tãquã bona, ac fructifera terra, pro vitiorum tribulis, incipiat ſegetem germinare virtutum, & dicti Fratres, per cooperationem veſtram, ſuſcepti miniſterij curſum fælicius conſummando, optatum reportent ſui fauoris fructum, & finẽ, ſalutem videlicet animarũ. Quia verò ſæpè vitia ſub ſpecie virtutum occultè ſubintrant, & Angelus Satanæ in Angelum lucis ſe plerumque ſimulatè traſformat: præſentium vobis auctoritate mandamus, quatenus, ſi qui de prædictorum Fratrum ordinẽ ſe dicentes, in partibus veſtris prædicauerint, ad quæſtum ſe pecuniarum conuertendo, per quos Religionem eorum qui paupertatẽ profeſſi ſunt contigerit infamari, vos tanquam falſarios, capiatis, & condemnetis eoſdem. Datum Lateran. 6 Idus Maij, Pontificatus noſtri anno 1.

IIII.

Fratres Minores eiſdem Pręlatis ſimiliter commendat.

GRegorius Epiſcopus, &c. Archiepiſcopis, & epiſcopis, Abbatibus, Decanis, Archidiaconis, & alijs Eccleſiarum Prælatis.

¶ Cum qui recipit Prophetam in nomine Prophetæ mercedẽ Prophetæ recipere mereatur:

mereatur: dilectos filios Fratres Minores, qui more Apoſtolorum ſerẽdo ſemina verbi Dei, diuerſas circumeunt regiones, eo deuotioni veſtræ fiducialius cõmendamus, quo ſalutem fidelium propenſius affectantes, ardenter cupimus, vt vobis apud Deum ex inde augeatur, cumulus meritorum. Quocirca vniuerſitatem veſtram rogamus, & hortamur attentè, per Apoſtolica vobis ſcripta mandãtes, quatenus dictos Fratres, ad vos accedentes, vt circa lucrum animarum, & euangelizationem verbi Dei, ſuum miniſterium exequantur, habeatis eius intuitu commẽdatos, cuius ijdẽ obſequijs ſunt aſcripti, benignè, ac charitatiuè recipiatis eoſdem, vtpotè Catholicos & fideles, eiſque fauorabiles, ac propitij in ſuis neceſſitatibus exiſtatis, credendo firmiter, & certam de ipſis habendo fiduciam, quòd cũ ſpiritu viuant ſpiritu & amabulent, ſe operarios in vinea Domini debeant inconfuſibiles exhibere. Datum 2. Idus Iunij, Pontificatus noſtri anno VIII.

V.

Declarat caſus in quibus licitum eſt Fratribus Minorum ingredi Monaſteria Sanctæ Claræ Monialium.

Similem declarationem fecit Gregorius XIII. quam habes infra Conſt. 3.

GREGORIVS Epiſcopus ſeruus Seruorum Dei, dilectis in Chriſto filiabus vniuerſis Abbatiſſis, & Monialibus incluſis Monaſteriorum ordinis Sancti Damiani, ſalutem, & Apoſtolicã benedictionem. Veſtris pijs ſupplicationibus inclinati, Fratribus Minoribus, qui Monaſteriorum veſtrorũ obſequijs deputãtur, vt pro exercendo monaſteriorũ ipſorum opere, uel illis cõſeruandis ab incẽdio, ſeu latronibus defendendis, aut frater presbyter cũ fratrũ ipſorum Clerico, maturo moribus, & ætate, pro audiendis confeſſionibus ueſtris, & Extrema vnctione, & alijs Sacramẽtis Eccleſiaſticis exhibendis vobis infirmitate cogente, ac ſepeliẽdis corporibus decedentium ſororũ, Monaſteria ipſa ſecundum formam quæ in Regula ueſtra noſcitur contineri, ingredi ualeant, liberã cõcedimus auctoritate præſentium facultatem. Dat. Laterani, 6. Nonas Iulij, Põtificatus noſtri, anno 15.

INNOCENTIVS QVARTVS Genuenſis.

Creatus Pontifex anno Domini 1242. vixit in Pontificatu annos 12. & Beatum Petrum Martyrem, Ordinis prædicatorum, Sanctorum Martyrum. Catalogo adſcribendum mandauit.

I.

Prædicatorum Fratribus ad partes Orientales, & terras infidelium ad prædicandum Ieſu Chriſti Euangelium proficiſcentibus, multa priuilegia concedit.

Similem conceſſionem fecit Sixtus Quartus eiſdem Fratribus, quam habes infra, Conſtit. 4.

INNOCENTIVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, Dilectis filijs Fratribus de Ordine Prædic. in terras Saracenorum, Paganorum, Græcorum, Bulgarorum, Cumanorum, Aetiopum, Syrorum, Iberorum, Alanorum, Gazarorum, Gothorum, Zicocorum, Ruthenorum, Iacobitarum, Nubianorum, Georgianorum, Armenorum, Indorum, Moſtelitarum, Tartarorum, Hungarorũ

maiores Hungariæ, Chriſtianorum captiuatorum apud Tartaros, aliarumq; Infidelium nationum Orientis, ſeu quarumcunque aliarum partium proficiſcentibus, Salutem, & Apoſtolicam benedictionem.

¶ Cum hora vndecima ſit diei, hominibus vt exeant ad opus, vſq; ad mundi veſperā deputata, & illud Apocalypſis eulogium, citò credatur cum matris Eccleſię cōſolatione cōplendum, videlicet, oportere viros ſpirituales, vitæ munditiam, & intelligentiæ gratiā cum Ioāne ſortitos, populis, & gentib. linguis, regibuſq; multis denuo prophetare, quia non ſequetur reliquiarū Iſrael per Iſaiam prophetā, ſaluatio, niſi (iuxta Paulū Apoſtolum) prius introeat gentiū plenitudo. Nos licet immeriti, ſuper Apoſtolicæ Sedis ſpeculā cōſtituti, fideliter, ac prudenter diſpenſandis Dei miniſterijs, & operib. coadiuuandis intendimus, ſi vrgēte plenitudine tēporis, poſt pia priorum ſtudia, in vineam Domini Sabaoth nouos, & plenè nouiſſimos, qui ſapientiā longū didicere per otium, operarios mittere procuramus. Vos igitur, quos iuxta profeſſę Religionis officium, zelus comedit animarū, & in quadriga quarta, quàm varijs chariſmatū donis, & fidei fortitudine trahitis, vbique diſcurrere, ac vexillum Regis gloriæ procul leuare geſtitis; ad Gētes quæ Ieſum Chriſtum Dn̄m non cognoſcunt, & ad ſubtractionis filios, qui Sacroſanctæ Rom. Eccleſię nō obediunt, deſtinamus, vobis in remiſſionē peccatorum omniū, iniungentes, quatenus ſeminaturi ſuper aquas multas, in illo tātū qui mundum dixit ſe viciſſe confiſi, ad illuminationē cęteræ multitudinis, & exterminium hæreticę falſitatis, ad confirmandum nutantium animos, & fidelium confortādos, in luce ſermonis, & certitudine operis, propoſitum vobis iter, ſine quorumlibet offenſione curratis. Vt autem miniſterium veſtrum honoretur plenius, & honorabilius impleatur, præſentiū vobis auctoritate concedimus, vt in terris quæ adhuc Sedis Apoſtolicæ magiſterio nō intendunt proponere verbum Dei, & conſtitutis ibidem (non obſtante ſi aliqua ſunt excommunicatione ligati) in verbis, officio, & cibo, ac in alijs ſecurè cōicare, & ipſos ſeu etiā alios, conuerti ad vnitatem Chriſtianæ fidei cupientes, recipere, baptizare, & aggregare Eccleſiæ filijs valeatis, & presbyteri ex vobis, ipſos aggregatos poſſint inſignire caractere Clericali, & ipſos ad Acolitatus ordinē promouere. Liceat ēt vobis, ibidem redeuntibus ad obedientiā Sedis Apoſtolicæ, qui ſunt excommunicatione ligati, abſolutionis beneficium iuxta formam Eccleſiæ impertiri, & ſuper eo diſpenſare cum ipſis, qui Sacros receperunt ordines, & diuina celebrarūt officia, ſint ligati, hoc ipſum vobis ſit licitum, circa illos de terris eiſdē, qui temporibus indebitis, vel infra ætatē legitimam, aut qui omnes eadem die, vel ſuperiori prætermiſſis inferioribus conferre, ſeu recipere ordines præſumpſerunt, (ſi tn̄ in hoc ſeruata talis forma extiterit, per quā ordines recepiſſent,) vobis præterea diſpenſare liceat, vt illi ex nationib. veſtrę prædicationi cōmiſſis, qui poſt ſuſceptionē Sacrorum ordinum, vel in gradibus, & caſibus a Diuina minimè Lege prohibitis, matrimonia contraxerūt, remaneant in eiſdem, & hi qui ad Eccleſiæ Catholicæ redierint vnitatē, vt inter ſuos habitent, eiſq; cōmunicent; Nec non, quod Clerici nationū ipſarum, publicè ad obedientiam Sedis Apoſtolicæ redeuntes, gaudeāt priuilegio Clericali. Sit etiam vobis licitum, omniū fidelium in terris prædictis confeſſiones audire, ac ipſis iniungere pęnitentias ſalutares, & excōicatos a Canone, vel alio modo, iuxta formam Eccleſiæ abſoluere, dummodo iniuriā, & damna paſſis ſatiſfaciant competēter. Cum irregularib. aūt partiū earum, in caſibus in quib. ſolent. Legati Sedis Apoſtolicę diſpenſare, ac ēt cum Clericis ipſarum partium, patientib. defectū natalium, (dummodò non ſint de adulterio, vel inceſtu, aut de Regularibus procreati) ſit vobis diſpenſandi facultas. Quam circa illos ſimiliter habeatis, qui ab vnitate Eccleſiæ Catholicę, ſeu Religione, vel Clericali Ordine diſceſſerūt, ſi humiliter redire voluerint, & dignè ſatiſfacere de cōmiſſis, ita qd ipſi Religioſi ad

ſua

ſua loca, ſalua diſciplina Ordinis reſumãtur, & illos ex iam dictis qui excommunicationis vinculo ſunt adſtricti, iuxta præmiſſam formã, & prædictæ ſatisfactionis modum, abſoluere valeatis, & cum irregularibus ex eiſdẽ (ſicut eſt expreſſum ſuperius) diſpenſare. Ad hæc ſit vobis abſoluẽdi facultas, occiſores Clericorũ, & religioſarũ perſonarum, in prædictis partibus cõſtitutos; fundãdi de nouo ibidẽ Eccleſias, & reconciliãdi ipſas quæ ſunt caſu aliquo profanatæ, ac de nouo fũdatis, Rectores idoneos prouidẽdi, & illis qui de Gentibus, vel Sciſmaticis nouiter ſunt conuerſi, dandi licentiã, vt vxores ſuas, cũ quibus in gradibus à lege diuina nõ prohibitis contraxerunt, valeant retinere. De cauſis Matrimonialibus, quas in partib. illis ad audientiam veſtrã deferri contigerit, legitimè cognoſcendi, ac diſcordantes inter ſe ad inuicem, quod ad pacem, & concordiã redeãt, necnõ quòd inordinate viuentes, de ſuis exceſſibus ſicut iuſtũ fuerit, ſatisfactionem exhibeãt, compellendi per cenſurã Eccleſiaſticã, vobis libera ſit facultas. Inſuper in locis, in quibus vos hoſpitari contigerit, vel in locis partium earundem in quibus reſidentiam facietis. Miſſam, & cętera diuina celebrare officia, & ĩ eiſdem partibus, Cæmeteria benedicere, ac dare Indulgentias, commutare vota, facultatẽ & licentiã habeatis. Cæterum vobis concedimus, quòd à Catholicis Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis Ordines, & alia Eccleſiaſtica Sacramẽta ſuſcipere, & altaria portatilia, more ipſorum, à iã præfatis Epiſcopis benedicta, habere, & eis vti poſſitis, ſi cõtigat vos aliquo caſu, noſtra altariola nõ habere, ac veſtes Sacerdotales altaris pallas, corporalias, per eos qui ex vobis ſunt presbyteri (cũ neceſſe vobis fuerit) benedicere, vbi Catholicorum Epiſcoporum copia nõ habetur, necnõ alia facere, quæ ad augumentũ Dominici nominis, & ampliationẽ Catholicæ fidei, ac reprobationẽ, & irritationem illorum qui ſacris traditionibus cõtradicunt, ſicut pro loco, & te videbitis expedire. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginã noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario cõtraire. Si quis aũt hoc attentare præſumpſerit, indignationẽ omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apoſtol. eius, ſe nouerit incurſurũ. Dat. Aſſiſii 10. Kal. Aug. Pontif. noſtri anno 11.

ALEXANDER QVARTVS Romanus.

Ad Summum pontificatum aſſumptus anno Domini 1255. in quo ſedit annos ſeptem, Beatam Claram ſecundi Ordinis S Franciſci profeſſam, in Sanctarum Virginum Catalogum retulit.

II.

Declarat conuentiones, & pacta in pręiudicium Ordinis abſque licentia Generalis, aut prouincialis facta, irrita & inania eſſe.

Idem declaratum fuit per Honorium Quartum, infra, Conſt. 2. & per Iulium Secundum, conſtit. 3.

ALEXANDER Epiſcopus, &c. Generali Miniſtro Fratrum de Ord. Min. Mente ſollicita debent à nobis illa corrigi, ac etiam in irritum reuocari, quæ non ſolum iuri cõtraria, ſed piis locis quãplurima ſunt nociua. Sanè, lecta corã nobis tua petitiõ cõtinebat, q̃ licet Fratres Ord. tui, ex ſtatuto, ſeu conſuetudine ipſius Ordinis abſque tuo, & tuorũ Prouincialiũ Miniſtrorum aſſenſu, nullas ſuper his poſſint cõpoſitiones facere, quæ ad eundẽ noſcũtur Ordinẽ pertinere; nonnulli tamẽ Guardiani, Cuſtodes, & Fratres ipſius ordinis pro redimẽdis vexationibus, quæ ſibi a religioſis pſonis, & Clericis ſecu

latibus ſæpè ſæpius inferuntur,diuerſas cū eis cōpoſitiones, & pacta obligationibus interpoſitis,& adiectis conditionibus ſuper locis ad dictum ordinem pertinētibus,eorumq; Cœmeterijs ſine tua,& ipſorum Miniſtrorum licētia ſint inire coacti.Quare,pro parte tua humiliter petebatur à nobis,vt cum cōpoſitiones,pacta, condiriones,& obligationes huiuſmodi redundent in graue detrimentū ordinis memorati ſubuenire ſup hoc paterna diligētia curaremus.Nos itaque tuis ſupplicationibus inclinati,cōpoſitiones,conditiones,obligationes & pacta oīa,quocūque nomine cenſeātur,quæ ſuper præmiſſis,abſque tua,& dictorum Miniſtrorū Prouincialium licentia,& aſſenſu,cōtra huiuſmodi prædicti ordinis ſtatutū, vel conſuetudinem,taliter inita eſſe noſcuntur, cū ſint temeraria penitus,& indigna præsētiū authoritate irrita decernim⁹,& nullius exiſtere firmitatis,ac miniſtros, Guardianos,Cuſtodes,& fratres eoſdem,ad eorum obſeruātiā non teneri.Nulli ergò,&c.Datum Anagniæ,7.Kal.Auguſti,Pontificatus noſtri anno 5.

II.

Mandat vniuerſis Eccleſiarum Prælatis,vt permittant Fratribus,eorum obſeruantias,Indulgentijs,ac litteris ab Apoſtolica Sede eis conceſſis liberè vti.

ALEXANDER Epiſcopus,&c.Archiepiſcopis,Epiſcopis, Abbatib.Prioribus Archipresbyteris,& alijs Eccleſiarum Prælatis.Patris æterni benignitas,pro ſui nominis attollēda gloria,& fideliū procurāda ſalute,inter perſonas plurimas diuinis obſequijs deputatas,viros in Eccleſia ſua ſācta cōſtituit,conuerſationis,& vitæ honeſtate conſpicuos,ac ſcientiæ titulis inſignitos.Hi ſūt dilecti Deo, & hominibus Fratres ordinis Minorum,& prædicatorū , qui ſuum ſemper affectū,ad amorem Cæleſtium dirigentes,virtutem diuini nominis per orbem terrarum publicant,& Chriſtanæ Religionis ampliando cultū,vigili attentione deſudant.Hi ſunt,qui vitā,& merita Beatiſſimi Pauli Apoſtoli contemplantes,gloriant in ſola Cruce Domini,ſpernendo mundi ſolatia pro delicijs Paradiſi.Hi ſunt,qui hoſtes animæ,per Scutum fidei,Loricā iuſtitiæ,Gladium ſpiritus,ſalutis Galeā,Haſtam perſeuerantię debellātes,obtinere ſatagunt,vt Catholicis vniuerſis Fidei,Spei,& Charitatis augmēta prouenīāt,ac perfidis veritatis via pateat,& hęreticę prauitatis inſania,euaneſcat.De tātorum ſiquidem meritorum ,puenit claritate,ꝙ nos, Fratres eoſdem ī Chriſto affectu ſinceriſſimo diligamus,& ipſos vbique terrarū, ſtatu gaudere pacifico affectamus,pro re indigna,& nimis amara ducētes,ſi quis de numero fideliū,& potiſſimè Prælatorum,eos aliquibus turbat iniurijs,vel offenſis.Rogamus itaque deuotionem veſtrā,& per Dei miſericordiā obſecramus per Apoſtolica ſcripta vobis mādantes; ac in remiſſionem vobis peccaminum iniungētes,quatenus illos qui ſunt ex eis in veſtris Ciuitatibus,& Dięceſib.cōſtituti,ſeu qui ad præſentiā veſtram quādocunque peruenerint,pro Diuina,& noſtra reuerētia,affabiliter,& benignè recipere,ac eos veſtræ charitatis ſtudeatis affluētia cōfouere,permittēdo vti liberè Regularib.eorum obſeruātijs,& Statutis,per Sedem Apoſtolicā approbatis,ac etiam Indulgentiis,& litteris, quas circumſpecta pietas Sedis eiuſdem olim cōceſiſſe dignoſcitur,de ſua gratia ſpeciali.Cęterū prædictos Fratres,de fauoris veſtri plenitudine plenius honorātes,eis liberaliter cōcedatis,vt quę ſunt opportuna pro animarum ſalute fieri,ab eis authoritate veſtra liberè valeāt exerceri,præſertim,eum ipſi cordi habeant, miniſterium ſuum ita laudabiliter,& prudenter exequi,quod exinde apud vos poſſint ſynceram,& ſtabilem beneuolentiam promereri.Preces autem noſtras,quas vobis ex intimo cordis affectu dirigimus ſic adimpleat veſtra ſinceritas, quod propter hoc vobis gratioſi fauoris præmia opportuno tempore compenſemus. Datum Neapoli.5. Idus Aprilis,Pontificatus noſtri anno 2.

CON-

117.

Concedit Fratribus Minoribus quod de male acquiſitis,& incertis relictis, poſſint quęcunque ſibi donantur licitè recipere.

Similem conceſſionem fecit Urbanus Quartus Fratribus Carmelitis, infra, Conſtit. 10.

ALEXANDER Epiſcopus,&c.Generali,& Prouincialib.Miniſtris,ac Fratribus Ordinis Fratrum Minorum,fęl.rec.N.Papa prędeceſſor noſter,& nos poſtmodum ad inſtar ipſius, dilectis filiis Magiſtro, & Fratribus militiæ templi Hieroſolymitani,pro exoneratione debitorum quibus teneri dicuntur,vt de vſuris,rapinis,& aliàs quocũque modo illicitè acquiſitis,quæ Chriſtis fideles mãdat reſtitui,in vltima volũtate,vel dum viuunt,etiam ſi ſoſpitate fruuntur,reſtituere ſunt parati,& quibus ipſorũ reſtitutio fieri debeat,omninò inueniri nõ poſſunt; nec non de legatis indiſtinctè in pios vſus relictis, non expreſſis locis aliquibus, vel perſonis,vſque ad decem millia Marcarum argenti,vbiq; locorum extra Regnum Alemaniæ recipere valeant,per Apoſtolicas ſub certa forma litteras dicimur conceſſiſſe,diuerſis ſuper de hoc eis executoribus deputatis.Verum,quia ſicut intelleximus,dicti Magiſtri,& Fratres,ſuper præmiſſis,quæ ſiue vobis,ſiue diſpoſitioni,vel ordinationi alicuius,vel aliquorum ex vobis quomodolibet relinquũtur,ſeu,ſi executores decedentium de talibus eorum diſpoſitioni relictis vobis velint aliqua elargiri, vos occaſione conceſſionis huiuſmodi inquietant multipliciter,& moleſtant: Nos,& volentes paci,& tranquillitati veſtræ paterna ſuper hoc ſolicitudine prouidere,vobis vniuerſis, & ſingulis,vt per tales litteras prædictis Magiſtro,& Fratribus ab Apoſtolica Sede cõceſſas, nullum vobis, veſtroque ordini præiudicium generetur, quin eiſdem litteris nequaquam obſtantibus, ea quæ de præmiſſis vobis,& ipſi ordini relinquuntur,& ab executoribus decedentium exhibentur, recipere, ac de ijs quæ veſtræ committuntur diſpoſitioni ordinare,ac diſponere liberè valeatis,authoritate præſentium indulgemus,prædictis Magiſtro,& Fratribus,ac etiam executoribus eorundem, in virtute obediẽtiæ diſtrictius inhibẽtes,ne vos,vel veſtrum aliquos,prædictarum litterarum prætextu moleſtare,contra huiuſmodi tenorem inquietare, ſeu quomodolibet perturbare præſumant.Nos enim nihilominus,omnes excommunicationis,ſuſpenſionis, interdictique ſententias, quas per eoſdem executores in veſtros,vel veſtrum aliquos occaſione huius promulgari contigerit,decernimus irritas,& inanes. Nulli ergo,&c.Datum Viterbij,17.Kal.Nouembris,Pontificatus noſtri anno III.

VRBANVS QVARTVS
Gallus.

Coronatus Pontifex, prid.Non. Septemb. 1261. *Obijt Kal.Octob.* 1264.

1.

Indulget Magiſtro Generali,& Prioribus Fratrum Prædicatorum,vt vota quęcunq; Ordines intrantium,in obſeruantias Regulares commutare valeant.

VRBANVS Epiſcopus, Seruus Seruorum Dei, Dilectis filiis, Magiſtro, Prioribus, & vniuerſis Fratribus Ordinis Prædicatorum, Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Quia ex Apoſtolici cura tenemur officii, circa Religionis augmentum, attenti, & vigiles

& vigiles inueniri, ſuper his dignè votis veſtris annuimus, in quibus honorē veſtri Ordinis, & animarum ſalutem contineri ſentimus. Hinc eſt, quod nos veſtris ſupplicationibus inclinati, vt ſi aliqui, votis aliquibus ſunt aſtricti, qui in Ordine veſtro habitum Religionis aſſumunt, vota huiuſmodi, & pęnitentias eis impoſitas, cum profeſſionem in Ordine ipſo emittunt, dummodò vota ipſa non fuerint de tranſeundo ad Ordinem obſeruātiæ arctioris, Magiſter, & Priores ipſius Ordinis, qui pro tempore fuerint, ac vices eorum gerentes, poſſint in obſeruātias eiuſdem Ordinis, commutare, vobis auctoritate præſentium indulgemus. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Viterbij, idib. Ianuarij, Pōtificatus noſtri anno primo.

II.

Statuit quod fratres Ordinis Carmelitarum, poſſint de vſuris, & aliàs male acquiſitis, ac relictis incertis, vſque ad centum marchas licitè recipere.

Quo ad bona incerta reſtituenda per intrantes Religionem, vide declarationem Maris Magni, vt infra in eius ſummario, paragraph. 27. & in Bulla Sixti Quarti, Conſt. 1.

VRBANVS Epiſcopus, Seruus Seruorum Dei, Dilectis filijs, Priori, & Fratribus Ordinis Beatiſſimæ Dei genitricis, ſemperq; virginis Mariæ de Monte Carmeli, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Meritis veſtræ Religionis inducimur, vt vos proſequamur gratia quæ veſtris neceſſitatibus eſſe dignoſcitur opportuna. Hinc eſt, quod nos veſtris ſupplicationibus annuentes, vt de vſuris, & rapinis, & aliàs malè acquiſitis, ſi quibus harū reſtitutio fieri debeat omninò inueniri, & ſciri non poſſit, necnon de quibuſcunque legatis indiſtinctè ad pios vſus relictis, dummodò executorum teſtamentorum ad id accedat aſſenſus, ac redemptionis votorum quæ fuerint auctoritate Diœceſanorum Pontificum commutata (Ieroſolymitano dumtaxat voto excepto) vſque ad ſummam cētum marcarum argenti, recipere valeatis, auctoritate vobis præſentium duximus concedendū, ſi pro ſimilium receptione aliàs non ſitis à Sede Apoſtolica huiuſmodi gratiam conſecuti: Ita, quod ſi aliquid de ipſis centum marcis dimiſeritis, vel reſtitueritis, aut dederitis illis, à quibus eos receperitis, huiuſmodi dimiſſum, vel reſtitutum, ſiue datum, nihil ad liberationem proſit eorum, nec quantum ad id, habeantur aliquatenus abſoluti. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorū Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurū. Datum Viterbij, 16. Kal. Octobris, Pontificatus noſtri anno primo.

CLEMENS

CLEMENS QVARTVS Gallus.

Ad Apicem Apoſtolatus aſſumptus, 8. Kal. Martij 1265. Obijt 3. Kal. Decembris 1268.

I.

Prohibet quibuſcumque Eccleſiarum Prælatis, Regularium priuilegia clara, vel dubia interpretari.

Sed quibus concedatur illorum interpretatio, & quomodo fieri debeat, vide infra Conſtit. 1. Iulij II. & Gregorij XIIII. Conſtit. 3.

CLEMENS Epiſcopus, &c. Magiſtro, & Fratribus Ordinis Prædicatorum, & Generali Miniſtro, & Fratribus Ordinis Minorum. ¶ Ordinis veſtri ſacra religio, ſub qua virtutum Domino in humilitate ſpiritus laudabiliter deſeruitis, promeretur, vt nos ipſum Ordinem ſyncera diligentes in Domino charitate, illa vobis libenti animo concedamus, per quæ materia ſubmota grauaminis, ſtatus veſtri tranquillitas procuretur. Sanè, tranſmiſſa nobis conqueſtione monſtraſtis, quòd nonnulli Archiepiſcopi, & Epiſcopi, & alij Eccleſiarum Prælati, veſtris libertatibus derogantes, Indulgentias, ſeu Priuilegia vobis ab Apoſtolica Sede conceſſa interpretari, & ad ſuum intellectum trahere moliuntur, quamquam intellectum ipſum verba Indulgentiarum, & Priuilegiorum huiuſmodi exprimere videantur, ac vos iuxta ipſorum interpretationē Priuilegia ipſa ſeruare compellunt, in veſtrum non modicum præiudicium, & grauamen. Quia verò ſuper hoc Apoſtolicæ prouiſionis remedium imploraſtis: nos veſtris ſupplicationibus annuētes, ne præfati Archiepiſcopi, Epiſcopi, & Prę lati alij, prædicta Priuilegia, & Indulgentias, ſiue clara quæ interpretatione non indigent, ſiue dubia contineant, de cætero interpretari præſumant auctoritate præſentium diſtrictius inhibemus, volentes, vt cum eius ſit interpretari cuius eſt condere, interpretatio ſuper huiuſmodi dubijs, & obſcuris, dictæ Sedis iudicio requiratur. Nulli ergo hominum liceat, &c. Datum Viterbij, Nonis Iulij, Pontificatus noſtri Anno quarto.

II.

Prohibet nullum monaſterium Regularium infra ſpacium trecentum cannarum a Fratrum Minorum Monaſterijs menſurandarum ædificari poſſe, ſeu ædificatum recipi.

CLEMENS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Miniſtris, ac Vniuerſis Fratribus Ordinis Fratrum Minorum ſalutem & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Ad conſequendam gloriam cœleſtis patriæ, ſic diuina pietas humilitatem veſtram per ſuam gratiam cernitur allexiſſe, quòd ſemper ad hoc intenti eſtis, & vigiles, vt illam vobis, proximis per innocentis vitæ ſtudium acquiratis. Hæc enim, & alia ſancta pauperrimæ Religionis veſtræ merita nos inducūnt, quòd ſimus ex intimo cordis affectu ſoliciti vt in oībus, quæ ad Dei laudem, & tranquillum ſtatum deuotionis veſtrę cupitis, habeamus prouidētiæ ſtudiū efficacius. Sanè, non ſine quadā turbatione animi frequēter audiuimus, quòd iter vos, & Religioſos aliquos illa de cauſa, æmulationis, & diſſenſio-

diſſenſionis materia oriretur, quia ipſi domos, & Eccleſias Regulares iuxta loca veſtra nō ſine veſtro graui præiudicio, & diſpendio manifeſto quādoque cōſtruere præſumebant. Cum itaq; ad Apoſtolici ſpectet officij dignitatem, de regno militantis Eccleſiæ cuiuſlibet ſcandali materiam abolere, nos dignè volētes, q huiuſmodi æmulationis, & diſſenſionis occaſio per diligentiæ noſtræ ſtudium amputetur, authoritate præſentium ordinamus, & diſtrictè inhibemus, quod nulli liceat amodò de Predicatorū Pęnitētiæ Ieſu Chriſti, Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, Eremitarū Sancti Auguſtini, Sanctę Claræ, alijsq; Ordinibus in paupertate fūdatis, nulliq; mulierū de prædictis, ſeu quibuſcūque alijs Ordinibus aliquod Monaſterium, Eccleſiā vel Oratorium ædificare, ſeu cōſtruere, nulli quoq; ſeculari, vel religioſo cuiuſcunq; profeſſionis Eccleſiam, vel Monaſterium, ſeu Oratoriū iam ædificatum in aliquē transferre de Ordinibus memoratis infra ſpacium ccc. Cannarum à veſtris Eccleſiis menſurandarum per aerem, etiam vbi aliàs rectè mēſurati loci diſpoſitio non permittit. Prætereа ſtatuimus, vt quicquid cōtra huiuſmodi ordinationis, & inhibitionis noſtrę tenorē, ex nunc in antea ædificatū fuerit diruatur. Et ne de notitia Ordinum, & quātitate Cannatū huiuſmodi aliqua poſſit dubitatio exoriri, illos Ordines intelligi volumus in paupertate fundatos, qui ex Regula, vel Conſtitutionibus ſuis, extra ſepta Eccleſiarum Monaſteriorum ſuorū, vel officinarum eorum, & clauſuram ipſorū, nullas debēt poſſeſſiones habere, q ſi aliquis de Ordinibus ipſis poſſeſſiones in aliquibus membris ſuis habere, in alijs vero non habere noſcatur, cum quo ad ordinationem, inhibitionē, & ſtatum huiuſmodi, prædictis Ordinibus in paupertate fundatis ānumerari volumus, & q̄libet Cannarum ipſarum, octo palmorum lōgitudinem continere, nō obſtantibus varia locorum conſuetudine ſiue priuilegijs, indulgetijs, ſeu litteris quibuſcūque tam ſupradictis, quàm mulieribus, vel eorum alicui, ab Apoſtolica Sede ſub quacunque forma conceſſis, ſeu etiam concedendis, quæ de præſentibus ſpecialem, & expreſſam non fecerint mentionem. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ ordinationis, inhibitionis, & cōſtitutionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autē hoc attentare præſumpſerit, indignationē Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Peruſij, 1 . Kal. Decemb. is, Pontificatus noſtri Anno primo.

117.

Moderatur prędicta conſtitutio, & reſtringitur ad centum quadraginta Cannas pro Fratribus Prædicatoribus.

Ampliatur per Iulium II. pro Fratribus Minoribus de Obſeruantia ad CCC. Cannas, vt infra Conſtit. 2.

CLEMENS Epiſcopus, &c. Magiſtro, ac vniuerſis Prioribus Ordinis Fratrum Predicatorum. ¶ Quia plerumque in futurum euētibus ſic humani fallitur incertitudo iudicii, vt quod vtile coniectura veriſimilis, imò etiam attentata interdum conſideratio pollicetur, non ſolum inutile, ſed damnoſum reperiri cō tingat, nonnunquam quod conſultè ſtatuitur, poſtmodum conſultius irritatur. Hoc quippe neceſſitas præſentis prouiſionis euidenter oſtendit. Dudum ſiquidē vt inter Religioſos potiſſimè per noſtræ diligentiæ ſtudium æmulationis, & diſſenſionis tolleretur occaſio, & charitatis integritas ſeruaretur, p noſtras ſub cera forma litteras ordinandum duximus, & diſtrictius inhibendum, quòd nulli liceret ex tunc de Fratrum Minorum, pęnitentiæ Ieſu Chriſti, Beatæ Mariæ de Monte Carmeli Eremitarum Sancti Auguſtini, Sanctæ Clarę, aliiſque Ordinibus in paupertate fundatis, nullique mulierum de prædictis ſeu quibuſcunque aliis ordinibus ali-

bus aliquod Monaſteriũ, Eccleſiam, vel Oratorium ædificare, ſeu cõſtruere, nulli quoque ſeculari, vel Religioſo cuiuſcunque profeſſionis Eccleſiam, Monaſteriũ ſiue Oratoriũ iam ædificatũ in aliquã transferre de ordinibus memoratis infra ſpacium CCC. Cannarum à veſtris Eccleſijs menſurandarum per aerẽ, etiam vbi aliàs rectè non permitteret loci diſpoſitionem menſurari: ſtatuentes, vt quicquid cõtra huiuſmodi ordinationis, & inhibitionis noſtrę tenorẽ ex tunc ædificatũ exiſteret, dirueretur omninò. Verum, quia quod ad pacem veſtram, & prædictorum & ordinum prouiſum fuerat, non ſolum vobis, ſed etiam multis alijs qui propter prædictum diffuſum cannarum ſpacium in huiuſmodi ordinatione, ac inhibitione contentum quaſi ab omnibus ſolennibus etiam Ciuitatibus inueniebantur excluſi ad ſcandalum ceſſiſſe comperimus, diuerſis propterea materijs ſuſcitatis nos ſuper his cum fratribus noſtris deliberatione præhabita huiuſmodi ſpacium de ipſorum fratrum conſilio reſtringẽtes, ipſum ad CXL. cãnas duximus reducẽdũ, omnibus alijs quæ in præmiſſis litteris continentur, in ſuo robore duraturis. Nulli ergo, &c. Datum Viterbij iiij. Kal. iulij, Pontificatus noſtri Anno 4.

IIII.

Concedit Fratribus Minoribus conuentualibus poſſe in bonis ſuccedere, ac ſi eſſent in ſeculo, & de eis diſponere.

Ampliorem conceſſionem fecit Sixtus Quartus, Fratribus Minoribus, quod prædicta, quam habes infrà conſtit. 5. & 15.

CLEMENS Epiſcopus, Seruus Seruorum Dei. Dilectis filijs Magiſtro, & Fratribus Ordinis Prædicatorum, necnon Miniſtro Generali Ordinis Fratrum Minorum, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

¶ Obtentu diuini nominis, cuius cultui ſub ſacræ veſtræ Religionis obſeruãtia ſtudetis mẽtę deuotiſſima deſeruire votis veſtris libẽter annuimus, & petitiones veſtras in his quæ dignè depoſcitis fauorabiliter exaudimus. Ex parte ſiquidẽ veſtra fuit propoſitum corã nobis, quod nonnulli Prælati, Clerici, & Laici in diuerſis mũdi partibus conſtituti aſſerentes vos mũdo fore mortuos: nec valentes propriũ poſſidere, vos occaſione huiuſmodi a quibuslibet ſucceſſionibus excludere moliuntur. Quare pro parte veſtra fuit nobis humiliter ſupplicatum, vt ne cõtingat vos propter huiuſmodi præſumptionem talium aliquod incurrere nocumentum, congruum remediũ adhibere paterna diligentia curaremus. Nos itaque veſtris petitionibus benignius attendẽtes auctoritate Apoſtolica declaramus, quòd vos in tẽporalibus bonis in quibus ſuccederetis in ſæculo exiſtẽtes, licitè poſſitis ſuccedere, & bonorum ipſorũ poſſeſſionem appræhendere, ac vendere liberè bona ipſa eorumq; preciũ in vtilitatem veſtram conuertere, prout vobis melius videbitur expedire. Vniuerſitas autem interdicti, ſuſpenſionis, & excommunicationis ſententias, quas contra præſentis declarationis tenorẽ p quemcũque fieri cõtigerit, decernimus irritas, & inanes. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ Declarationis, ac Cõſtitutionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerint, &c. Datum Peruſij 2. Idus Februarii, Pontificatus noſtri anno primo.

CONCE-

V.

Concedit Prælatis Ordinis, vt cum proferentibus excommunicationis ſententiam ſine ſcriptis, ſi eo interim celebrauerint, poſſint diſpenſare.

CLEMENS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filij Magiſtro, & Prioribus Prouincialibus Ordinis Prædicatorum, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Exigentibus veſtræ deuotionis meritis, votis veſtris libenter annuimus. & petitiones veſtras quãtum cum Deo poſſumus, fauorabiliter exaudimus. Ex parte ſiquidem veſtra fuit propoſitum coram nobis quod cõtingit interdum, quod aliqui ex fratribus veſtris, excommunicationis, ſuſpenſion[redacted]terdicti ſententias ex quadam incautela proferunt ſine ſcriptis, & poſtmodum ex quadam ſimplicitate, plerumque diuina officia, contra conſtitutionem ſuper hoc editam, celebrãt infra mẽſẽ, ſuper quo petijſtis, eis Apoſtolicæ Sedis ꝓuidentia ſubueniri. Nos igitur veſtris ſupplicationibus inclinati, præſentiũ vobis auctoritate cõcedimus, vt ſinguli veſtrum, in propriis Conuẽtibus, & locis vobis cõmiſſis, cũ fratribus conſtitutis ibidẽ ſuper irregularitate huiuſmodi diſpenſetis, impoſita eis ſup hoc pœnitentia cõpetenti, & quod de cetero in ſimilibus non excedant. Quod ſi aliqui veſtrũ in huiuſmodi caſu exceſſerint, cõfeſſoribus quos ꝓ tẽpore vos habere cõtigerit, diſpẽſãdi modo prędictọ vobiſcũ, libera ſit de noſtra cõceſſione facultas. Nulli ergo, &c. Datum Peruſii, quinto Kal. Iulii, Pontific. noſtri anno primo.

VI.

Inhibet ſub excommunicationis latæ ſententię pœna, ne Fratrum Eccleſiis, & locis iniuria, ſeu violentia damnabilis inferatur.

Quę dicatur atrox iniuria, vel damnabilis violentia, vide infrà declarationem Ioannis XXII. Conſt. 2.

CLEMENS Epiſcopus, ſeruus ſeruorũ Dei. Dilectis filiis Magiſtro, Priorib. & Fratrib. Ord. Prædic. ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ In quibuſdam locis aliquãdo, illas prout accepimus pſecutiones, & anguſtias ſuſtineris, vt vix ſit vobis poſſibile, qđ ibidẽ conditioni omnium valeatis (prout cupitis) deuotum impendere famulatum. Hinc eſt quod nos veſtræ prouidere quieti, ac maligneorum maleficiis obuiare volentes, vt nullius de cætero, Eccleſias, aut loca veſtra, auſu temerario præſumat infringere, aut in illis violentiam damnabilẽ exercere, auctoritate præſentiũ diſtrictius inhibemus, illi verò qui diuini poſtpoſito timore nominis, ſecus facere præſumpſerint, ipſo facto ſententiã excõmunicationis incurrant, à qua non poſſint abſolui niſi per ſedem Apoſtolicã, vel per cõſeruatores, ab ea vobis, aut eidem Ordini deputatos. Nulli ergo, &c. Datum Peruſii Septimo Idus Maii, Pontificatus noſtri anno primo.

VII.

Declarat priuilegia, & facultates Regularibus ab Ordinarijs conceſſa, eis perdurare poſt mortem eorundem Ordinariorum, etiam ipſis Eccleſiis vacantibus, & donec de paſtore illis fuerit prouiſum.

CLEMENS Epiſcopus, Seruus Seruorũ Dei. Dilectis filiis Magiſtro, & Fratribus Ordinis Prædicatorum, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem ¶ Exigentibus veſtræ deuotionis meritis, votis veſtris libenter annuimus, & petitiones

tiones veſtras, quantum cum Deo poſſumus, fauorabiliter exaudimus. Ex parte ſiquidem veſtra fuit propoſitum coram nobis, quod licet vobis à nõnullis Patriarchis. Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis Eccleſiarum Prælatis, audiendi confeſſiones ſubditorum ſuorum, necnon prædicandi, & aliqua vota in alia pietatis opera commutandi in ſuis Ciuitatibus, & Diæceſibus, licentia ſit conceſſa, quia tamen ipſis prælatis decedentibus, vti licentia huiuſmodi, Eccleſiis ſic vacantibus dubitatis, nobis humiliter ſupplicaſtis, vt prouidere vobis ſuper hoc paterna diligentia curaremus. Veſtris igitur ſupplicationibus inclinati, præſentium vobis aucto ritate concedimus, vt in huiuſmodi caſu, poſſitis vti tamdiu liberè prędicta licen tia, donec viduatis Eccleſiis prouiſum fuerit de paſtore. Nulli ergò. Datum Peru ſii, 17 Kal. Iulii, pontificatus noſtri anno primo.

VIII.

Inibet Fratribus ad Epiſcopatum Aſſumptis, ne Conſecrationis munus recipiant; niſi ea omnia quę ab Ordine habent prius conuentui reſignent ſub pœna ſuſpenſionis, & executionis Pontificalis Miniſterij.

CLEMENS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filiis Magiſtro, & vniuerſis prioribus, & Fratribus ordinis prædicatorum, ſalutem, & Apoſtolicã benedictionem. ¶Prouidentia laudabilis, & ſalubris in cunctis veſtris haberi debet operibus, vt exinde claritatem nominis in cõſpectu Dei, & hominum habeatis. Cum itaque (ſicut aſſeritis) cõtingat interdum, quòd illi ex vobis qui de ordi ne veſtro ad Archiepiſcopatus, & Epiſcopatus, & alias prælaturas Eccleſiaſticas aſſumuntur, non cõſiderantes quòd ex profeſſione in ipſo emiſſa ordine, nihil ha bent proprium quòd ſibi ſpecialiter valeãt retinere, libros, & alia quæ apud eos huiuſmodi tempore promotionis habent, vſibus propriis applicare ſecumquê re portare præſumant in propriæ ſalutis diſpendium, & dicti ordinis nõ modicum detrimentũ. Nos præſumptioni huiuſmodi volentes ſalubriter refragari, Vniuer ſis Fratribus dicti ordinis, ad huiuſmodi Archiepiſcopatus, Epiſcopatus, & pręla turas de cętero aſſumendis, auctoritate præſentium diſtrictius inhibemus, ne cõſecrationis munus quoquomodo recipiant, antequã libros, & bona contingentia ordinem memoratum, quæ apud eos tempore ſuæ promotionis habere contigerit, prioribus, & Conuentibus de quibus aſſumpti fuerunt, cum integritate reſignent, niſi forſan idem priores de conſenſu ipſorũ Conuentuũ, vſum illorum ad certum tempus eis duxerint concedendum. Alioquin eo ipſo ab executione pon tificalis miniſterii nouerint ſe ſuſpenſos, inter huiuſmodi autẽ libros non intelli gimus cõprehendi, quaternulos, & illas cartulas, vel membranas, in quibus dicti Fratres ſibi certa notabilia cum aliquibus priuatis ſermonibus collegerunt. Nulli ergò, &c. Datum Viterbii, V. Idus Iunii, Pontificatus noſtri anno IIII.

IX.

Concedit Fratribus Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, poſſe eiuſdem Ordinis Mantellatis, ſeu Pizocheris Sacramenta Euchariſtiæ, & Extremę Vnctionis miniſtrare, illorumq́; corpora ad proprias Eccleſias tumulanda deferre.

CLEMENS Epiſcopus, &c. Dilectis filiis Generali, ac aliis Prioribus, & Fratribus ordinis Sancti Auguſtini ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Ad fructus vberes, & infra. ¶Et vt Virgines, Viduæ, Coniugatæ perſonæ, Mantellatæ, ſeu Pizocheræ dicti ordinis nuncupatæ tanto feruentius iuxta earum vi uendi ritum, & morem, ſub cura, & ſecundum ſtatuta dicti ordinis, ac ordinata

per præfatum Bonifacium IX. nuncupatum in dictis ſuis litteris, vt præfertur auctoritate Martini, & Eugenij prædeceſſorum prædictorum confirmata Diuinis ſtudeant vacare beneplacitis, quanto maioribus priuilegijs, & fauoribus præfatæ Sedis propterea ſe cognouerint fore refectas, motu, ſcientia, & auctoritate præfatis, volumus, & eiſdem perſonis cócedimus, ꝙ omnibus & ſingulis priuilegijs, immunitatibus & fauoribus gratijs, & indultis ſpiritualibus, & temporalibus ordini, & Fratrib. prædictis, conceſſis, & concedendis, & quib. illi in genere quomodolibet potiuntur, & gaudent, tam in vita, quam in mortis articulo, etiam circa peccatorum remiſſionem, & iniunctarum pœnitentiarum relaxationem, vti, potiri, & gaudere, ac participes eſſe poſſint, & debeant, liceatque Fratrib. prædictis eiſdem Pizocheris, & Mãtellatis perſonis in earum etiam domibus quoties opus fuerit, Euchariſtiæ, & Extremę Vnctionis Sacramenta miniſtrare, & dum eas decedere contigerit, illarum cadauera ad eorundem Fratrum Eccleſias tumulanda deferre, tiam parochialium Eccleſiarum perſonarum earundem Rectorũ licentia deſuper minimè requiſita, & contradictione qualibet non obſtante Et ne oblati eiuſdẽ ordinis quorũ Bonifacius VIII. prædeceſſor præfatus in dictis ſuis litteris meritò conſiderationem habuiſſe videtur, eorum puræ deuotionis ad ordinẽ ipſum fruſtrentur effectu, omnia, & ſingula circa Fratres, & Sorores de pęnitẽtia, ac Mantellatas, & Pizochetas nuncupatas, perſonas prædictas in prædictis, & præſentibus litteris ſtatura cóceſſa, & ordinata, aut illis, & Fratribus prædictis in earũ cõmodum, & fauorem indulto ad eaſdem dicto ordini nunc, & pro tẽpore oblatas, & cõmiſſas vtriuſq; ſexus perſonas eiſdẽ ſcientia, & motu, & auctoritate extendimus, & ampliamus, ac in eis locum habere debere perinde, ac ſi pro eiſdẽ oblatis perſonis, & circa illas emanaſſent, decernimus, volumus, & ordinamus.

HONORIVS QVARTVS Romanus.

Creatus Pontifex 17. Kal. Maij 1285 Obijt Romæ 16 Kal. Februarij 1287. Fratribus Carmelitanis hiſpida, & inculta palla indutis, cappam albam ſuper tunica, ſcapulari cicerculi coloris conceſſit.

I.

Indulget Fratribus, quod Diœceſanis recuſantibus, & vltrà quattuor menſes differentibus ponere primum lapidem; vel benedicere illorum Eccleſias, & Oratoria, poſſint pro ijs obtinendis alios Catholicos adire Epiſcopos.

Iſtud conceſſit, & ampliauit Fratribus Minoribus de Obſeruantia, Leo X. vt infrà in ſua Conſt. 5.

HONORIVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Magiſtro, & Fratribus ordinis Prædicatorum ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Ex parte veſtra fuit propoſitum corã nobis, quòd licet vobis per ſpecialia priuilegia Sedis Apoſtolicæ ſit indultum, vt ad Ciuitates, vel Villas, vbi Religiosè, ac honeſtè commorari poſſitis, a populis euocati accedere, ibiq; pro veſtris vſibus ædificia, & Eccleſias, ſiue Oratoria conſtruere valeatis. Diœceſani tamen locorum, in Eccleſijs, ſeu oratoriis, quæ de nouo vultis conſtruere, primarium lapidem ponere, & conſtructa cõſecrare, ac Cœmiteria vobis iuxta Eccleſias, vel oratoria prædicta benedicere denegant pro ſuo libito voluntatis. Aliqui verò Diœceſanorũ ipſorum cum ad Eccleſias, & loca veſtra pro pręmiſſis exequendis accedunt, propter erectionum, & perſonarũ multitudinem

quas

quas ſecum ducunt,grauant vos non modicum in expenſis.Quare nobis humiliter ſupplicaſtis,vt prouidere vobis ſup hoc paterna ſollicitudine curaremus.Nos itaque veſtris ſupplicationibus inclinati,deuotioni veſtræ auctoritate præſentiũ indulgemus,vt ſi Diœceſani prædicti à vobis humiliter requiſiti,huiuſmodi lapidem in prædictis Eccleſiis,vel Oratoriis ponere,ac Eccleſias,vel Oratoria prædicta,ac etiã Altaria veſtra conſecrare,& Cæmeteria benedicere denegauerint vel id facere vltra quattuor mẽſes diſtulerint,vos per quoſcunque malueritis Epiſcopos,gratiã,& communionem Apoſtolicæ Sedis habẽtes,præmiſſa recipere licitè valeatis.Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere,vel ei auſu temerario contraire.Si quis autẽ hoc attentare præſumpſerit,indignationem Omnipotentis Dei,& Beatorum Petri,& Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.Datum Romæ apud Sanctam Sabinam,ſeptimo Kalen.Decembris,Pontificatus noſtri anno primo.

71.

Declarat compoſitiones,& Pacta inita cum quibuſcunque perſonis in præiudicium iurium communium,& priuilegiorum Ordini conceſſorum,nulla,& irrita eſſe.

Similem declarationem habes ſuprà ab Alexandro Quarto factam Conſt.1. & infrà, Iulij 77. Conſt.3.

HONORIVS Epiſcopus Seruus Seruorum Dei.Dilectis filijs Magiſtro, & Fratribus Ordinis Prædicatorum, ſalutem , & Apoſtolicam benedictionem.¶Religionis fauor,ſub qua virtutum Domino deſeruitis,& fructus vberes, qui ex veſtris laboribus ĩ Eccleſia vniuerſali diuina gratia cooperãte proueniũt, nos inducunt,vt illa vobis fauorabiliter concedamus, per quæ ab impedimentorum obſtaculis liberati,fructificare liberius in eadem Eccleſia valeatis . Sanè ex parte veſtra fuit propoſitum coram nobis,quòd nõnulli Priores,& Fratres veſtri Ordinis,in receptionibus domorum,& locorum eiuſdem Ordinis , cum Prælatis Rectoribus,& Clericis Eccleſiarum,in quarum Territorio domus , & loca prædicta conſiſtunt,ſine tua fili Magiſter,& alicuius prædeceſſorum tuorum, ac Generalis Capituli ordinis prædicti licentia,& aſſenſu,compoſitiones, & pacta varia,in præiudicium Indulgentiarum,ac priuilegiorum Apoſtolicæ Sedis eidem Ordini conceſſorum inire temerè præſumpſerint, cum id eis nec ex adminiſtratione cõpeteret,nec ex ſpeciali eſſet conceſſione commiſſum,nec à te, tuiſve prædeceſſorib præfatæ Magiſter,vel ab eodem Capitulo fuerunt cõpoſitiones,& pacta hmõi acceptata.Quare nobis humiliter ſupplicaſtis,vt cum ex cõuẽtionibus, & pactis eiſdem præſumptis,taliter ĩ his quæ ordini præfato tam ex Apoſtolicæ Sedis priuilegiis,ac Indulgentiis, quam a iure cõmuni conceſſa eſſe noſcuntur, nimiũ derogetur,prouidere ſuper hoc paterna ſolicitudine curaremus.Nos itaq; volẽtes ſuper hoc de benignitate Apoſtolica prouidere, præſentium auctoritate decernimus,quòd ex cõpoſitionibus,& pactis talibus,& taliter initis, in his quæ ipſi Ordini,vel perſonis,aut locis eiuſdem ſiue de iure communi competat, ſiue per priuilegia,vel indulgentias,ſint conceſſa,eiuſdem ordinis,locis,domibus,vel perſonis,præiudicium nullum fiat,ſed cõpoſitionibus,& pactis ipſis (dummodo nec à te memorate magiſter,nec à prædeceſſorum tuorum aliquo,vel dicto Capitulo acceptata fuerint) nequaquam obſtãtibus,tam ipſis ordinis domibus, perſonis,& locis,quàm his cum quibus eædem compoſitiones , & pacta ſunt inita, ius priſtinum abſque alicuius impedimenti obice integrum cõſeruetur.Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere vel ei

auſu temerario contraire. Si quis aũt hoc attentare prę́ſũpſerit, indignationẽ Oĩpotẽtis Dei, & Beatorũ Petri, & Pauli Apoſtolorũ eius, ſe nouerit ĩcurſurũ. Datũ Romæ apud Sanctã Sabinam, 14. Kal. Februarii, Põtificatus noſtri anno primo.

BONIFACIVS OCTAVVS Romanus.

Factus Pontifex Kal. Februarij 1295. Obijt Romæ 5. Idus Octobris 1303.

I.

Indulget Magiſtro Generali, & Fratribus prædicatorum, quod i[illegible]is delictis ſubditorum, non teneantur ſubtilitates, & apices iuris ſequi, eiſque correctis, appellationem interdicit.

BONIFACIVS Epiſcopus ſeruus Seruorum Dei. Dilectis filiis Magiſtro, Prioribus, ac Fratribus vniuerſis Ordinis Prædicatorũ, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Ad augmentum continuum Religionum, & Ordinum quos Romana ſuſcepit, & approbauit Eccleſia, paternis ſtudiis intendentes, & conſiderantes attẽtius, quòd nõ intermiſſa ſedulitas diſciplinæ, Religiones, & ordines ſupradictos, ſtatuſque Regulares ſalubriter dirigit, & ſeruat, quodq; ſi eam perire vel remitti cõtingeret, ordo quilibet collabi neceſſario cogeretur, Penſantes etiã, quòd ſi regulariũ perſonarũ correctio, ſtimulis, & apices ſeq̃retur, huiuſmodi rigor lẽteſceret, ac multiplici laxatione torperet. Nos veſtris ſupplicationibus inclinati, vobis, auctoritate Apoſtolica ĩdulgemus, vt ad correctiones, & punitiones Fratrũ eiuſdem Ordinis delinquentiũ infligendas, Prælati Ordinis ſupradicti, ad quos eadẽ ſpectare noſcũtur, ſtimulis, & apicibus ipſis poſtpoſitis, liberè procedere valeant ſecundũ cõſuetudines approbatas, & generalia facta, & etiã faciẽda, ipſius Ordinis inſtituta. Nec volumus eiſdem licere Fratribus, ab eiſdẽ correctionibus, & punitionibus aliquatenus appellare prouida ĩ hoc deliberatione, ac maturitate debita obſeruatis. Nulli ergò, &c. Datũ Romæ apud Sanctum Petrum, 6. Idus Maii, Pontificatus noſtri anno ſecũdo.

IOANNES VIGESIMVS SECVNDVS Gallus.

Ad pontificatus Apicem Auinioni aſſumptus, Nonis Septembris 1316. obijt ibidem Auinioni 8. Kalen. Ianuarij 1334. Beatos Thomam de Aquino, Ordinis Prædicatorum 15. Kalen. Auguſti 1323. & Ludouicum Epiſcopum Ordinis Minorum, Idibus Aprilis anno 1316. in Sanctorum confeſſorum Catalogum adſcribendos mandauit.

I.

Prohibet ſub excommunicationis pœna Fratribus, ne abſque licentia ſuorum Superiorum, ad partes Infidelium ſe transferire audeant.

IOANNES Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Ad noſtrũ nuper relatio fide digna peruenit auditũ, qđ nonnulli Religionis geſtantes habitũ, ſed à veritate Religionis omninò vacui, & modeſtia penitus alieni, ad partes quodammodo infideliũ, ſe traſferunt, in quibus pauci fideles,

ci fideles,reſpectu infidelium commorantur, ut ibidem facilius decipere ſimpliciũ animos,& ipſos,& alios in errores præcipitare,ſeu retinere valeant,ſub ouiũ veſte,ac Religionis habitu,lupinum animum occultantes: doctrinas ſuas reprobas,& erroneas,quibus fidelium mentes quantũ in eis eſt,corrumpere ſatagunt, in ipſis partibus periculosè nimium ſpargere non omittunt, necnon os ſuum ponentes in cęlum,lingua eorum tranſeunte ſuper terra Sanctæ Romanæ Eccleſiæ detrahere conſtitutionibus,& alia multa a fide deuia in ſuis ſermonibus,& ſecretis collationibus euomere inſanis auſibus non verentur,ex quibus Deus offenditur,periculoſa ſuſcitantur ſcandala,paratur ſimplicibus laqueus, ipſi talium præſumptores de hæreſi vehementer arguunt ſe ſuſpectos, imò verè ex his fore hæretici comprobantur.Nos itaque dictis obuiare periculis, paternæ diligẽtiæ ſtudijs cupientes, vniuerſis, & ſingulis Religioſis cuiuſcunque ſcientes,ſuper quo eorũ conſcientias oneramus,præſumentes contrarium quouis modo, excõmunicationis ſubiacere volumus ſententiæ & decernimus ipſo facto,a qua nullus ab alio, quam Rom.Pon.poſſit, niſi duntaxat in mortis articulo abſolutionis beneficium obtinere.Cęterum,vniuerſis Eccleſiarum prælatis, in virtute Sanctę obedientię, diſtrictè præcipiendo,præſentiũ tenore mandamus:quatenus nullos Religioſos, ad partes ſe transferentes pręd:ctas,niſi per patentes ſui ordinis litteras,de licentia ſpeciali ſe illuc transferendi,ſibi conceſſo,pręlatis eiſdem fecerint plenã fidẽ in ſuis ciuitatibus,& diçceſibus,ac terris & locis alijs ad prædicationis officium, vel diuinorum celebrationẽ admittant,ſed ipſos potius velut apoſtatas capiant, ſeu capi faciant,eos carcerari,cuſtodi,donec de dicta licentia modo prædicto ſibi conſtiterit,detinendo.Et nihilominus ſi quos religioſos approbare,quæ Sedes rebrobauit Apoſtolica , vel quæ aliàs ſciunt fidei obuia in ſuis prædicationibus, ſeu ſecretis collationibus dogmatizare præſumpſerint, vt tales quibuſcũque ceſſantibus priuilegijs, poſſint auctoritate Apoſtolica licitè capere,& carcerati cuſtodię ſicut ſuos poſſunt ſubditos mancipare,licentiam impendere.Et inſuper tenore præſentium mandamus eiſdem,vt de pręmiſſis ſummariè,& de plano,ac ſine ſtrepitu,& iudicij figura,per ſe,vel per alium, ſeu alios,ſe ſolerter, & fideliter ſtudeant informare,quouſque de prędictis,ſeu eorum aliquo, repererint reos eſſe,& iuxta ſtatura Canonum,& aliorum exemplum caſtigare pænis debitis non poſtponant.Non obſtant 16.exception.& alijs quibuſcunque Priuilegiis, Indulgẽtijs, Gratiis,& litteris Apoſtolicis eiſdem Religionibus,vel ordinibus communiter,vel diuiſim,ſub quacunque forma, vel expreſſione verborum ab eadem Sede conceſſis,vel in poſterum concedendis,etiam ſi de illa,plena,& expreſſa mentio,ac de verbo ad verbum præſentibus ſit habenda: quæ quantum ad prædicta, vel aliquod eorundem,eiſdem in nullo volumus ſuffragari. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtrorum inhibitionis, mandatorum,voluntatum,conſtitutionis,& conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire.Si quis,&c.Datum Auin.7.Idus Maii.Pontificatus noſtri anno Nono.

II.

Declarat quæ ſit atrox iniuria,vel damnabilis violentia

De pœnis contra iniuriam Fratribus,& eorum locis inferentes,declarationem babes ſuprà Conſtit,6. Clem. ⁋⁋⁋.

PERLECTIS litteris veſtris circa abſolutionem excommunicatorum,vos in eis dubitare peſpeximus quæ eſſet modica,aut leuis iniuria, circa quam ſicut talis loquitur abſoluendi vobis cõtulimus poteſtatem.Ad quod cum ſit facti po-

tius quàm iuris, quæſtio, vobis prout poſſumus reſpondemus: illā videlicet modicā percuſſionem, aut impulſionem, pugni, palmæ, manus, pedis, digiti, aut baculi, vel lapidis, quæ ad liuorē mutilationem membri, fractionem dentis, depilationem capillorum non modicam, vel effuſionem ſanguinis non excedit, nec tam leuiſſimi ictus, aut pugni percuſſione ſanguis exiret, tranſire in atrocem iniuriam profitemur, vt propter hoc ſit ab abſolutione talium abſtinendū: vt tamen non ſolum ipſum factum, imò ēt facti qualitas, percutiendi modus, aut iniuriandi circa hoc diligentius attendatur: & ipſius facti circunſtantia loci videlicet, & ēt perſonæ, quæ ſit leuis, vel modica, grauis, aut enormis iniuria manifeſtius cognoſcatur. Loci quidē vt in theatro, vel in foro, corā Rege, Prçlato, vel Iudice, in Eccleſia, coram multis in alio loco publico alicui iniuria conferatur. Perſonæ, veluti ſi Magiſter, vel Iudex, aut etiā Magiſtratus, aut Prælatus, pater, aut Patronus, vel aliquis in dignitate, vel perſonatu conſtitutus ab inferiori, vel humili contra naturā iuris patiatur per hæc quidē graues videantur iniuriæ, & quæ ſint leues, aut modicç tanquam ex oppoſito cognoſcantur. Sanè quia negocij natura nō patiatur, vt ad plenum omnia differantur; iudicium autem talis enormis iniuriæ veſtro duximus arbitrio committendū, vt poteſtatem veſtram cum ad hæc proceſſeritis, tēperetis, vt citrà metas huiuſmodi potius, quàm ultrà eas circa abſolutionē taliū procedatur: ne iniuriantes de uicina abſolutione confiſi de facili in atroces prorūpant percuſſiones uel iniurias: & ſententias canonis iā periculoſius contemnētes in excommunicationis ſententias procliuius prolabantur. Tolerabilius eſt. n. aliquos qui per uos etiam poſſunt abſolui nobis, vel ſuperiori abſoluendi relinquere, quàm contra ſtatuta Canonum imagine quadam abſolutionis (quòd non ſit ſine grandi periculo) quemquam relinquere innodatum: cum vmbra quçdam uideatur in opere, ueritas autem non ſubeat in effectu, &c.

GREGORIVS VNDECIMVS
Gallus.

Coronatus Marſiliç in Prouincia Narbonenſi, 7. Idus Ianuarij 1371. Obijt Romç. 6. kalen. Aprilis 1378.

Declarat Religionis cuiuſcunque Ordinis etiam Sedis Apoſtolicç Cappellanos, eorum Superioribus ſubiectos eſſe.

Concordat Concil. Trident. Cap. 4. Probibet Seſſ. 25.

GREGORIVS Epiſcopus, ſeruus Seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Per Romani Pontificis prouidentiam circunſpectam, ſic Sedis Apoſtolicæ priuilegia, & indulta moderari dignoſcuntur, quod in eis materia malignandi nulli detur, ac perſonæ quæ ſub Religione vacare deberit ſtudio præ uitæ, a bono obedientiæ, & perſeuerantia diuini ſeruitij nullatenus trahuntur. Sanè, nuper ad noſtrum relatione fide digna peruenit auditum, quod nonnulli Religioſi etiam Mēdicantes qui in Capellanos Sedis Apoſtolicæ ſe recipi procurarunt, propterea bonum obedientiæ, & correctionem recuſantes, per mundum per plurimum ſine ſuorum ſuperiorū licentia ſæpius euagando diſcurrunt, & quandocunque ad Romanam Curiam accedunt, aſſerētes ſine ſuorum ſuperiorum licentia ſe hoc facere poſſe.

Nos

Nos igitur in præmiſſis prout debito tenemus Paſtoralis officii, ſalubriter pro uidere cupiétes, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium ſtatuimus, volumus, & etiam ordinamus, quod omnes, & ſinguli Religioſi quorumcunq; ordinum etiam Mendicantium dictæ Sedis Capellani, qui ſunt, & in antea erunt, perinde eorum ſuperioribus, & correctoribus ipſorum, in omnibus & per omnia ſint ſubiecti, ac ſi prædictæ Sedis Capellani non eſſent. Non obſtant. exceptionibus, ſeu exemptionibus, & alijs quibuſcunq; priuilegijs, indulgentijs, gratijs, litteris Apoſtolicis, Capellanis dictæ Sedis, & aliàs cómuniter, vel diuiſim ſub quacumque forma, & expreſſione verborum a dicta Sede conceſſis, & in poſterum concedendis, etiam ſi de illis plena, & expreſſa mentio de verbo ad verbum in præſentibus ſit habenda, quæ quo ad hoc alicui in nullo volumus ſuffragari. Nulli ergo, &c. Noſtræ Conſtitutionis voluntatis, & ordinationis infringere, &c. Datum Auinioni 5. Idus Nouembris, Pontificatus noſtri anno tertio.

BONIFACIVS NONVS

Neapolitanus.

Creatus Pontifex Romæ 3. Idus Nouembris 1389. Obijt Kal. Octobris 1404,

I.

Nonnulla Priuilegia, Fratribus Ordinis Prædicatorum concedit.

BONIFACIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriã. Sacræ Religionis ſub qua dilecti filij Thomas, Magiſter, ac Priores, & Fratres ordinis Prædicatorum, in humilitatis ſpiritu deuotum, & ſedulum exhibẽt altiſſimo famulatum merita promerentur, vt Apoſtolica Sedes, ipſos, & eorum ordinem in illis præſertim quæ ſalutem animarum ac ſtatum quietum, & tranquillum in ipſo ordine procurare noſcuntur, fauoribus benignis cófoueat, & ſpiritualibus priuilegijs, & gratijs proſequatur. Hinc eſt, quòd nos ipſorum Magiſtri, Priorum, & Fratrum in hac parte deuotis ſupplicationibus inclinati, & felicis recordationis Honorii Quarti, Clementis Quarti, & Bonifacii octaui, ac nonnullorum aliorum Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum veſtigiis inhærentes, vt de cætero perpetuis futuris té poribus huiuſmodi Fratres vbilibet conſtituti, Candelas, Aquam, Sal, Palmas, & alia ornamenta in eorum Eccleſiis ſeruatis ſollemnitatibus cóſuetis, benedicere, & ſi forſan Diœceſani locorum ſuper hoc requiſiti, infra quattuor menſium ſpacium id facere recuſauerint, vel (quod abſit) eoſdem Fratres propterea in expenſis, aut aliàs indebitè grauare præſumpſerint, ex tunc prædicti Fratres, eorũ Eccleſias, Cœmiteria, oratoria, Altaria, a quocunque maluerint Catholico Antiſtite, gratiã, & cómunionem præfatæ Sedis habente, conſecrari, & benedici, ac primũ lapidé inibi poni facere, quoties fuerit oportunum, vlteriori licentia Diœceſanorum huiuſmodi ſuper his minimè requiſita, quodq; Magiſter. & Priores prædicti, aut eorum Vicarii, eorum ſubditos Fratres, vel Sorores, qui forſan in quoſcũque Fratres dicti ordines excómunicationis, aut alias ſententias, ſiue pœnas, ſine ſcriptis, aut aliàs minus ritè promulgauerint, vel manus violentas in confratres, vel alios quoſcunque clericos, etiam vſque ad ſanguinis effuſionem, & enormẽ læſionem iniecerint, eoſdẽ fratres a prædictis, & aliis excómunicationum ſenté tiis, atq; pœnis, quas propterea incurrerint (dũmodo læſio huiuſmodi adeo enormis nõ exiſtat, quod propterea foret meritò ſedes prædicta cóſulẽda) quoties ex

pedierit abſoluere,& cum eis ſuper irregularitate ſi quã huiuſmodi ſententijs li-
gati celebrando diuina, vel immiſcendo ſe illis,(non tamen in cõtemptũ clauiũ)
aut aliàs pręmiſſorum occaſione qualitercunque contraxerint,diſpenſare:eoſq;
(quo ad hoc)in ſtatũ priſtinum reſtituere,& quod Confeſſor,quem dictus Magi
ſter,& quilibet Priorum,& Vicariorum prædictorum pro tempore,duxerint eli-
gẽdum,eoſdem Magiſtrum,Priores,& Vicarios,ſi forſan præmiſſorũ occaſione,
vel aliàs qualitercunque excommunicationũ,aut alias ſententias,& irregularita
tẽ huiuſmodi(quod abſit)incurrerent,abſoluere,& cum eis diſpenſare,& in ſtatũ
priſtinum(vt præfertur)reſtituere;Quodque Magiſter,& Priores præfati,quæcũ-
que Monaſteria Sororum ſub cura dicti Ordinis,vel eidem Ordini commiſſa,&
in futurum commitẽda corrigere poſſint quæ quidẽ Monaſteria,& Sorores ſub
ipſorum Magiſtri,& Priorum,ſeu aliorum dicti Ordinis Fratrum quibus id com
miſerint coram magiſterio,& doctrina,perpetuò mancipari, & eſſe , & quas per
eoſdẽ Magiſtrum,& Priores(prout eis cõpetit)iuxta Conſtitutiones eiuſdẽ Or-
dinis volumus regulari, per ſe,vel alios ad hoc idoneos,tam in capitibus,quã in
mẽbris viſitare,& ea quæ ibidem correctionis,ſeu reformationis officio inuene-
rit indigere,corrigere,& reformare,Prioriſſas,ſuperiores,& officiales,necnõ Cõ
uerſos,& familiares ibidem inſtituere,deſtituere,mutare,transferre,& alia ibidẽ
ordinare,& ſub pęnis de quibus eis videbitur mãdare,& ſtatuere,prout ſecundũ
Deum viderint expedire,ipſarũque Sororum confeſſiones diligẽter audire eiſq;
pro commiſſis(ſi hoc humiliter petierint)debitam abſolutionem impendere,& in
iungere penitentiam ſalutarem,ac illam ex Sororibus ipſis,ac etiam Fratres dicti
Ordinis,& alios quoſcunque,qui,ſeu quę,forſan pactum de dote pro recipiẽdis
inibi aliquibus Sororibus fecerint,vel huiuſmodi dotem dederint,vel receperint,
aut ſe de hoc qualitercunque intromiſerint,ab huiuſmodi prauitatis labe,necnõ
excommunicationem,& alijs ſententijs atque pęnis,quas propterea incurrerint,
vſque ad quinquẽnium à data præſentium cõputandum,abſoluere,& alia circa
p̄miſſa neceſſaria facere,& exercere,quoties eis videbitur expedire,quodque prę
dictus Magiſter,& alij præſidentes in dicto Ordine,ad quos id pertinuerit pro tẽ
pore,& in correctionibus Fratrum eiuſdem Ordinis,iuris ordine poſtpoſito,ſecũ
dum cõſuetudines approbatas,& inſtituta Ordinis antedicti procedere,liberè,&
licitè poſſint,& valeant,eius auctoritate Apoſtolica,tenore præſentium, ex certa
ſcientia indulgemus. Et nihilominus eiſdem auctoritate,& ſcientia,perpetua,&
irrefragabili conſtitutione cõſtituimus,etiam ordinamus, quod de cetero perpe
tuis futuris temporibus,quæcunque perſonæ,cuiuſcunque ſtatus, vel cõditionis
extiterint,quæ Eccleſias,ſiue loca quæcũq; dicti Ordinis violare,ſeu in eius violẽ
tiam damnabilẽ exercere præſumpſerint,eo ipſo excõicationis ſententia ſint in-
nodatæ,à qua non niſi per Sedẽ Apoſtolicam,vel Conſeruatores,eiſdẽ Fratribus
contra inferentes eis iniurias,vel iacturas ab eadem Sede deputatos(iniuriã paſ-
ſis prius debitè ſatisfactis)nequeãt abſolui,& ꝙ nullus ſæcularis,vel regularis,alì
quod Monaſterium Sororum prædictorum(niſi inquantũ earũ Conſtitutiones,
& ſtatuta id patiantur)vel de Sedis,aut Magiſtri prædicti licẽtia ſpeciali intrare,
aut aliquæ Sororum huiuſmodi inde exire quoquomodo præſumant;Contrariũ
verò facientes,ſimul excõicationis ſententia à qua præterquam per Sedẽ Apoſto
licã,vel Magiſtrũ memoratos,aut aliquam ex dictis Fratribus cui Magiſter præ-
dictus id commiſerit: abſolui non poſſint volumus ſubiacere,& quod ſi quis ĩtra
clauſurã alicuius Monaſterij huiuſmodi repertus fuerit, per Superiores,ſeu Prio
res dicti Ordinis,ſeu de ipſorũ mandato,capi,& incarcerari, & ſecũdum eorum
arbitrium,ac delicti quantitatem puniri poſſit,& quod quicunque habẽtes gene
ralem licentiã à ſede predicta,vel aliàs qualitercunque abſoluendi in quibuſcun
que caſibus,pretextu licentiæ huiuſmodi,Fratres dicti Ordinis nequaquã abſol-
uere poſ-

ſere poſſint,(Legatis Sedis Apoſtolicæ de latere miſſis dũtaxat exceptis)uel niſi id eis ſpecialiter,& expreſse concedatur. Et inſuper ſtatuimus,& ẽt ordinamus, quod quorumcunq; Mendicantium Ordinum Fratres, huiuſmodi Prædicatorũ Ordinis Fratres,aut Sorores ſubiectas eiſdemtin eorum Cõfratres, aut Sorores, ẽt uigore quarumcunq; litterarũ Apoſtolicarum ſuper hoc hactenus forſan conceſſarum,vel in poſterum cõcedendarum,ẽt quòd ad parem,vel arctiorem poſſint tranſire Ordinem continentiũ,niſi in eis de Ordinibus,a quibus recedunt,& ad quos transferendi ſe licentiã obtinuerint, necnõ de præſentibus,& eorũ toto tenore ſpecialis,& expreſſa mẽtio habeatur,nõ poſſint recipere: Quodq; nullus ex Fratribus,aut Sororibus prędictis,aliquẽ,ut aliquam ex Fratribus,aut Sororibus huiuſmodi,coram quocunque Iudice qui non ſit de dicto Ordine, ex quacunque cauſa conuenire,ſeu facere conueniri,nec à correctione quacũque, ſeu aliàs ab aliquo Prælato,ſeu Fratre dicti Ordinis quauis occaſione appellare, aut contra eos querelam proponere, niſi prius coram Prouinciali, ſeu Conuentuali Priore,ſeu prædicto Magiſtro,& ſucceſſiuè in Generali Capitulo dicti Ordinis,cauſam,& querelam ſuam propoſuerit,verbo,uel ſcriptis,quodque Ordinis prædicti contra Ordinis Minorum,nec eiuſdem Ordinis Minorum Fratres Inquiſitores hæreticæ prauitatis pro tempore exiſtentes, contra huiuſmodi Ordinis Prædicatorum Fratres,aut ẽt dicti Ordinis Prædicatorum Fratres Inquiſitores:ſine licentia prędicti Magiſtri, aut Priorum Prouincialium contra ipſorum Confratres eiuſdem Ordinis,inquirere nequaquam poſſint,aut debeant, ſed ſi quid Prædicatorum contra Prædicatorum Fratre, ſeu Minorum, contra Minores Fratres Inquiſitores huiuſmodi contra Prædicatorũ Ordinum Fratres prædictos de prauitate huiuſmodi præſenſerint,id ab Sedẽ prędictã,vel pręfatorũ Fratrum ſuperiores deferre teneãtur,& quod nolli de Ordine Mendicantium iuxta Eccleſias,vel Oratoria dictorum Fratrum Prædicatorum,vbilibet conſtituta,Eccleſias,vel Oratoria alia infrà centum,& quadraginta cannarum ſpacium conſtruere,ſeu conſtrui facere,aut conſtructa recipere poſſint,aut debeant,ſeu quoquomodo præſumant,omnibus,& ſingulis ſupradictis,& alijs quibuſcũque quorum intereſt,vel intererit quomodolibet in futurum,auctoritate Apoſtolica præfata diſtrictius inhibentes,ne contra ſtatuta,& ordinationes,ác tenorem præſentium venire,aut quicquam attentare,ſeu innouare quoquomodo pręſumant,ac decernentes ex nunc irritum,& inane: ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter,vel ignoranter contigerit attentari.Non obſtantibus Conſtitutionibus Apoſtolicis,Priuilegijs,Gratijs,Indulgentijs,necnon Statutis, & Conſuetudinibus Ordinum prædictorum contrarijs,iuramento,confirmatione Apoſtolica,vel quacunque firmitate alia roboratis,etiam ſi de illis, & totis eorum tenoribus ſpecialis,& expreſſa,ac de verbo ad verbum, eſſet in præſentibus mẽtio facienda,& alijs contrarijs quibuſcunque.Nulli ergò omninò.&c.Si quis autem &c.Datum Romæ apud Sanctum Petrum,V.Kalen.Maij,Pontificatus noſtri anno Tertiodecimo.

II.

STATVIT QVOD GENERALIS POSSIT PROCVRATOREM Ordinis in Romana Curia inſtituere,& deſtituere eiusq́; officium declarat.

BONIFACIVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei. Dilecto filio Thomæ Magiſtro Ordinis Fratrum Prædicatorum,Salutem,& Apoſtolicam benedictionem ¶Perſonam tuam nobis,& Apoſtolicæ Sedi deuotam,ac Religionis zelo conſpicuam,tuis exigentibus meritis paterna beneuolentia proſequentes illa tibi libenter concedimus.quæ ad ſtatum proſperum, & tranquillum Fratrũ Ordinis Prædicatorũ tẽdere dignoſcũtur. Hinc eſt,qđ nos tuis deuotis in hac parte

ſupplicationibus inclinati, vt tu, & ſucceſſores tui Magiſtri dicti ordinis qui fuerint pro tempore, aliquem ex fratribus huiuſmodi ad hoc idoneum in dicti ordinis Procuratorem deputare, & inſtituere, & inſtitutũ ab ipſo officio amouere, & aliũ loco eius ponere ſemel, & pluries, & toties quoties tibi, & ſucceſſoribus tuis videbitur, & placebit, qui ipſo facto omnium Prouinciarum, Conuentuũ, Monaſteriorum, Hoſpitaliũ, & locorum ipſorum Ordinis, & perſonarũ eorundem, ac aliorum prædictorum, & ipſi ordini ſubiectorum, cẽſeatur, & ſit verus procurator, cuiuſq; procurationis officiũ, vacante Magiſterio ipſius Ordinis, nullatenus expiret, donec ſuper hoc, per Magiſtrum ꝓximè ſuccedentẽ aliter ordinetur: Dictuſq; procurator poſſit, & valeat cauſas quaſcunq; tam ciuiles, q̄ criminales, Eccleſiaſticas, ſiue mũdanas, quas voluerit aſſumere ꝓ dicto ordine, locis, & ipſorũ locorũ cõuentibus, & officialib. ac perſonis p̄dictis, & ipſorũ quolibet, ac etiã eorũ noĩe, & pro eis tã coniunctim, quam diuiſim, per ſe, vel aliũ, ſeu alios, tam in Romana Curia, q̄ extrà, contra quaſcũque perſonas, Collegia, & Vniuerſitates, mouere, proſequi, defendere, & agere, & appellare in iudicio, & extrà, tã in prima, q̄ in ſecunda, & tertia inſtãtijs, etiã in his, in quib. requiritur ſpeciale mãdatũ toties quoties, ſemper, & quandocunque ſibi videbitur, & placebit, ſecũdum poteſtatẽ per te, vel ſucceſſores tuos huiuſmodi ſibi traditam, vel tradẽdã, perinde ac ſi, ab ordine, & locis, officialibus, & perſonis prædictis, ſibi data eſſet omnimoda poteſtas, cũ pleno, libero, & generali, & ſpeciali mandato ad cauſas antedictas, tibi, & ſucceſſoribus tuis Magiſtris huiuſmodi, de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, & ex certa ſciẽtia, tenore præſentiũ indulgemus. Conſtitutionibus Apoſtolicis, nec non Statutis, conſuetudinibus ordinis, prouinciarum, & locorum prædictorum contrariis iuramentis, confirmatione Apoſtolica, vel quacũque firmitate alia roboratis, & aliis contrariis nõ obſtantibus quibuſcunque. Nulli ergò, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, V. Kal. Maii, Pontificatus noſtri anno XIII.

117.

concedit Generali, & prioribus prouincialibus Ordinis Eremitarum S. Auguſtini, poſſe Mantellatas, ſeu pizocheras ad inſtar Mantellatarum, Ordinis Prædicatorum, & Minorum recipere.

BONIFACIVS Epiſcopus, Seruus Seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ In ſinu Sedis Apoſtolicæ Sacer Ordo Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini cõſiſtens, ſic ſplendet per incrementa virtutum: quod dignè meretur præcipuè attolli fauoribus, ac ſpiritualibus gratijs confoueri, & nos equidem ordinem ipſum libenter proſequimur prærogatiua fauoris, & augmẽta ſuorum ſucceſſuum in his præſertim, quæ diuini cultus augmẽtum, & Sacræ Religionis propagationẽ reſpiciũt paternis affectibus promouemus. Hinc eſt, quod nos dilectorum filiorum Prioris generalis, & fratrum dicti ordinis precibus annuentes, ac cupientes, vt Ordo prædictus eo proficiat felicioribus incremẽtis, quo maioribus fuerit gratijs à Sede Apoſtolica cõitus, Apoſtolica auctoritate pręsẽtiũ tenore ſtatuimus, cõcedimus, volumus, & ordinamus, quod de cetero ꝑpetuis futuris temporibus, tam generali, quam cuilibet officiali Priori in dicti ordinis ſecundũ morem, & inſtituta eiuſdem ordinis in quibuſcunque Prouincijs cõſtitutis, tam præsẽtibus, q̄ futuris, ſit licitum, ac permiſſum, quaſcũq; mulieres ſi aliàs, ſint idoneę, & aliud Canonicũ non obſtat, q̄ habitum regularem pręd:cti ordinis ad inſtar Mantellatarum, ſeu Pizocherarũ ordinum fratrum Minorum, & prædicatorum habere voluerint, & geſtare, tam virgines, ac matronas, quam viduas in Mãtellatas, ſeu Pizocheras dicti ordinis Eremitarum recipere, & admittere, ac earum ſingulis habitũ regulam eiuſdem ordinis Eremitarũ ad inſtar huiuſmodi

Mantella-

Mantellatarum, ſeu Pizocherarum ordinum Fratrum Minorum, & Prædicatorum præfatorum, prout ſecundum Deum ſaluti animarum earundem ſalubrius viſum fuerit expedire etiam exhibere. Quæ ſic recipiendæ auctoritate præfata gaudeant, & gaudere poſſint & debeant, tam exemptionis priuilegio, quam omnibus immunitatibus, libertatibus, indulgentiis, ac aliis priuilegiis quibuſcũque præfato ordini Eremitarum eiuſque fratribus, ac perſonis per Sedẽ Apoſtolicã iam conceſſis, & quæ in poſterum concedentur, quatenus huiuſmodi exemptionis priuilegium, immunitates, libertates, indulgentiæ, ac quæcunque alia priuilegia ipſis Prioribus, & Fratribus ordinis Eremitarum competunt, vel competere poſſunt, ſeu poterunt. Et priores, & Fratres, ac loca ipſa eſſe capacia eorundem: Volentes inſuper, & auctoritate prædicta decernentes, quod exemptionis præfatę priuilegiũ, immunitates, & alia ſupradicta etiã ad iam per ipſos, & Fratres Ordinis Eremitarum receptas, & Mãtellatas ſeu Pizocheras huiuſmodi plenariè ſe extendant, ipſæque illis gaudere poſſint, & debeant, prout de recipiẽdis Mãtellatis, & Pizocheras huiuſmodi eſt expreſſũ. Conſtitutionibus Apoſtolicis, ac Statutis, & conſuetudinibus, tam veſtri, quam aliorum ordinum quorumcunque & aliis contrariis nõ obſtantibus quibuſcunque. Nulli ergò omnino hominum liceat hãc paginã noſtræ Cõſtitutionis, Decreti, Statuti, Voluntatis, & Cõſtitutionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare, præſumpſerit indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorũ Petri, & Pauli Apoſtolorũ eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sãctum Petrum, ſeptimo Idus Nouembris Pontificatus noſtri anno vndecimo. Datũ Romæ apud Sanctos Apoſtolos, quarto Idus Iulii, Põtificatus noſtri anno nono. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ confirmationis, & communionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem &c. Datum Florentiæ, anno incarnationis Dominicæ, millesimo quadringenteſimo trigeſimoquarto, 13. Kalen. Auguſti, pontificatus noſtri anno quarto.

IIII-

concedit omnibus Vtriusque ſexus chriſti fidelibus, verè pœnitentibus, & confeſſis, viſitantibus Eccleſiam Fratrum Minorum, in monte Aluerniæ, in die ſollemnitatis Stigmatum B Franciſci, eandem indulgentiam viſitantibus Eccleſiam S. Marię de Portiuncula de Aſſiſio conceptam.

BONIFACIVS Epiſcopus, Seruus Seruorum Dei. Vniuerſis Chriſti fidelibus præſentes litteras inſpecturis ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶Splendor paternæ gloriæ, quia ſua mundũ illuminat ineffabili charitate pia vota fidelium de clemẽtiſſima ipſius maieſtate ſperantium, tunc præcipuè benigno fauore proſequitur, cum deuota ipſorum humilitas ſanctorum precibus, & meritis adiuuatur. Cum itaque ſicut accepimus, ad Eccleſiam domus Fratrum ordinis Minorum ſitam in Monte Aluernæ Aretinæ Diœceſis in quo Dominus Noſter Ieſus Chriſtus, Beatum Franciſcum ſuis ſacratiſſimis Stigmatibus inſigniuit tam Tuſciæ, quam etiam multarum aliarum partium deuotionis cauſa maxima cõfluat populi multitudo. Nos cupientes, vt Eccleſia ipſa congruis honoribus frequentetur: & vt Chriſti fideles, eo libentius cauſa deuotionis confluant ad eandem, quo ex hoc ibidem dono cęleſtis gratię vberius conſpexerint ſe refectos: de omnibus Dei miſericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius auctoritate confiſi, omnibus verè penitentibus, & confeſſis, qui dictam Eccleſiam decimaſeptima die menſis Septembris in qua annis ſingulis huiuſmodi Stigmatum ſollemnitas celebratur, deuotè viſitauerint, annuatim illam indulgentiam, & remiſſionem peccaminum concedimus: quæ viſitantibus Eccleſiam San

ctæ Mariæ de Portiũcula Aſſiſien. Dioc. à primis veſperis primæ diei mẽſis Augu ſti, vſque ad ſecundas veſperas ſubſequentis diei annuatim, auctoritate Apoſtoli ca, vt aſſeritur eſt cõceſſa. Volumus autẽ, quod ſi alias viſitantibus dictam Eccle ſiã, vel ad eius conſeruationem, ſeu fabricam manus porrigentibus adiutrices; aut alias inibi pias elemoſinas erogantibus, ſeu aliqua alia indulgentia in perpe tuum, vel ad certum tempus nondum elapſum duratura, per nos conceſſa fuerit præſentes litterę nullius exiſtant roboris, vel momenti. Datum Peruſij. Kalend. Decembris, Pontificatus noſtri, anno quarto.

INNOCENTIVS SEPTIMVS
Sulmonenſis.

Coronatus Romæ, 3. Nonas Nouembris, 1404.
Obijt 8. Idus Nouembris 1406.

I.

Indulget Fratribus ex obedientia itinerantibus, & copiam confeſſarij ex proprio ordine non habentibus, quod poſſint Regulari Sacerdoti alterius Ordinis, vel presbytero ſeculari licitè ſua peccata confiteri, & abſolui.

Similem conceſſionem fecit Sixtus IIII. Fratribus Minoribus quam habes infrà conſt. 6.

INNOCENTIVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Magiſtro Generali prouincialibus, Prioribus Ordinis Prædicatorũ, Salutem, & Apoſtolicã benedictionẽ. ¶ Prouenit ex veſtræ deuotionis affectu, quo vos & Romanam Eccleſiam reueremini, vt petitiones veſtras (illas præſertim quæ Fratrum veſtri Ordinis animarumque ſalutem concernunt) & quas ex deuotionis feruore prodire conſpicimus, quantum cum Deo poſſumus, ad exauditionis gratiam admittamus. Sanè petitio pro parte veſtra nobis nuper exhibita continebat, quòd plerunque contingit, nonnullos ex Fratribus veſtri Ordinis p eorum ſuperiores ad diuerſas mundi partes negocijs pro tempore ingruentibus deſtinari, & huiuſmodi fratres neminem interdum ex fratribus eiuſdẽ Ordinis præſertim presbyterum penes ſe habere, cui ſua peccata valeant confiteri: Quare nobis humiliter ſupplicaſtis vt animarum Fratrum eorũdem ſaluti, & eorũ quieti prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur huiuſmodi ſupplicationibus inclinatis, fratribus huiuſmodi quos pro tempore (vt præfertur) itinerare; & per eorum ſuperiores mitti contigerit, ut ſi aliquem presbyterum idoneum ex profeſſoribus dicti Ordinis habere non poſſint, quemcumque alium presbyterum idoneum, & diſcretum, religioſum, uel ſecularem, in eorum confeſſorem eligere valeant, qui confeſſiones eorum audire, & eorum confeſſionibus diligenter auditis, pro commiſſis eis debitam abſolutionem impendere, ac pœnitentiam ſalutarem iniungere, liberè, & licitè poſſit, niſi talia fuerint, propter quę Sedes Apoſtolica ſit meritò conſulenda, auctoritate Apoſtolica de ſpeciali gratia tenore præſentium indulgemus. Nulli ergò, &c. Datum Viterbij, 16. Kal. Nouẽb. Pontificatus noſtri anno I.

MARTINVS QVINTVS Romanus.

Creatus Pontifex Conſtantiæ, X. Kalen. Nouembris, 1417.
Obijt Romæ X. Kal. Martij, 1431.

7.

Statuit quod Mendicantes ad Monaſticos Ordines (Cartuſien. dumtaxat, excepto) abſque Sedis Apoſtolicę licentia tranſire non poſſint.

MARTINVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorũ Dei, ad perpetuã rei memoriã. Viã ãbitioſæ cupiditatis, religioſi potiſſimè mẽdicãtibus præcludere cupientes, ad alios ordines, præſertim Monaſticos, fucatis tamẽ coloribus, aſſerentibus ob frugem melioris vitæ, ac arctioris obſeruãtiæ, tam Sãcti Benedicti, quã Ciſtercieñ. Camalduleñ. Vallis vmbroſę Canonicorum Regularium Ordinis Sancti Auguſtini, vel aliorum Monaſticorũ Ordinum conuolare nitentibus, licẽtiam à Sede Apoſtolica, ſeu Legatis, aut Nũtijs eiuſdẽ Sedis, de trãsferendo ſe à Mendicantium Ordinibus ad Monaſticos ordines, ea ratione præſertim (vt veriſimiliter prout facti euidentia docet eſt præſumendũ) quod libentius degant, dignitateſque, & beneficia Eccleſiaſtica conſequi valeãt, & ex certis alijs cauſis honeſtati non conſonis, obtinentibus: ac valentes conſeruationi Ordinum Mendicantium ẽt prouidere, auctoritate Apoſtolica ex certa ſciẽtia tenore præſentium declaramus, ac decernimus, & ſtatuimus, quod de cetero nullus Religioſus de Ordinib. Mendicantium quorumcunque, & cuiuſcũq; ſtatus, conditionis, vel religionis exiſtat, quomodocunque, & qualitercunq; poſſit, vel debeat, virtute cuiuſcunque licentiæ, & indulti Apoſtolici, ſeu Pœnitẽtiariæ noſtræ curã gerentis, vel alia quauis auctoritate, hactenus, ẽt per bullas Apoſtolicas facultatum quarumuis, tam Legatorum, & Nunciorum Sedis Apoſtolicæ, necnon Pœnitentiariæ huiuſmodi pro tẽpore curam gerentis, quam aliorum quorũcunque, ſub quauis poteſtate, aut auctoritate, maximè de trãsferendis Fratribus, aut aliquibus præſertim Ordinum Mendicantium profeſſoribus, in genere, vel in ſpecie, ab Ordinibus huiuſmodi Mendicãtium ad Monaſticos, ſub quacunque verborum conceptione appareant, admitti, vel recipi per aliquos etiam ſuperiores Ordinis, ſeu Monaſterij, aut loci Monaſtici, ſeu aliàs in Monachũ, vel in Fratrem alicuius ex Ordinibus Monaſticis ſupradictis, vel alijs expreſſis, & nõ expreſſis Ordinibus (Cartuſiañ. dũtaxat excepto) ſub pęna excommunicationis: quam tam recipientes, quam recepti ipſo facto incurrãt, & quam ex nunc prout ex tunc, & è contra in quemlibet trãſgreſſorem quomodolibet in pręmiſſis, ſciẽtia, & auctoritate præfatis proferimus in his ſcriptis, & à nemine, niſi duntaxat à Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo, excommunicati huiuſmodi poſſint abſolutionis beneficium quomodolibet obtinere: & nihilominus ſecus, vel aliter acta non teneant, & nullius exiſtant efficaciæ, roboris, vel momẽti. Decernentes ẽt, & volentes, quod ſi quis hactenus virtute cuiuſuis licẽtiæ, ſeu indulti huiuſmodi, fuiſſet receptus ad aliquem Monaſticum Ordinem, & habitum cõſuetũ geſtari per Monachos talis Ordinis ſuſcepiſſet, ſiue profeſſionem emiſerit, ſiue non, ſub dicta pœna teneatur in Monaſterio, in quo receptus fuerit, etiam ſi beneficia Eccleſiaſtica, ſeu rectorias Eccleſiarũ quorumuis obtineat, ſtare in eius

totali-

totali vocatione in huiuſmodi Ordine Monaſtico, & altiſſimo deſeruire. Si quis autem prætextu huiuſmodi licentiæ, cũ habitu, vel ſine, quomodolibet vagando incideret, monitione præuia teneatur, & debeat infra terminum quindecim dierũ à die monitionis huiuſmodi cõputandorum, ad eius Religionẽ, & ordinẽ, vnde cum licẽtia, vel ſine exiuerit, redire. Quod ſi efficere neglexerit, poſt ipſum terminum, tanquam notorius Apoſtata, & excommunicatus, in omnibus, & per omnia debeat per quemlibet reputari, & tractari, & per inuocationẽ auxilij brachij ſecularis, quoties fuerit opportunum. In futurũ autẽ nullus ex profeſſoribus alicuius ex Ordinibus Mendicantium huiuſmodi, ad aliquẽ Monaſticum ordinem (Certuſieñ. duntaxat excepto) poſſit, aut debeat per quemcunque recipi, vel admitti, virtute alicuius licentiæ, vel indulti, abſque Sedis eiuſdem licẽtia ſpeciali, ſub dictis pœnis, & nihilominus ſecus facta non teneant ipſo iure huiuſmodi licẽtijs, & indultis, necnon Conſtitutionibus Apoſtolicis, & Mendicantium Ordinũ prædictorum, ẽt ſi de his ſpecialis, & expreſſa mentio, & de verbo ad verbum in litteris noſtris mentio habenda foret, & alijs contrarijs non obſtãtibus quibuſcũque. Nulli ergò, &c. noſtræ declarationis, decreti, ſtatuti, prolationis infringere, &c. Si quis &c. Datum Gebennis, 4. Kal. Aug. Pontificatus noſtri anno primo.

EVGENIVS QVARTVS Venetus.

Ordinis Canonicorum Regularium, ad Pontificatum aſſumptus V. Idus Martij 1431. Obijt Romę 7. Kal. Martij 1447. Qui Beatum Nicolaum de Tolentino, Ordinis Eremitarum S. Auguſtini, in Sanctorum Chriſti Confeſſorum Catalogum retulit, Nonis Iunij, Anno Domini 1446.

I.

Auctoritatem Generali Miniſtro Ordinis Minorum tribuit, viſitandi, corrigendi, gubernandi, atque regendi Monaſteria Monalium Sanctę Clarę.

EVGENIVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei. Dilecto filio Generali Miniſtro ordinis Minorum, Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Ad ſtatum ſingulorum fidelium præſertim religioſarũ perſonarũ ſalubriter dirigendũ, prout ex debito paſtoralis obligamus officij, intendẽtes ad ea maximè per quæ ipſarum reformatio ſubſequatur libẽter adhibemus ſollicitudinis noſtræ partes. Sanè ſicut ex fide dignorũ relatione percepimus, nõ nulla Monaſteria Monialium ordinis Sanctæ Claræ in diuerſis locis conſiſtentia, propter nonnullarum Abbatiſſarum, ac in eis degentium culpam Monialiũ quæ plerũq; à iugo Regularis obſeruantiæ deuiantes, laxioremq; quã deceat vitã ducunt, ac propter varias diſſenſiones, & ſcandala, quæ in eiſdẽ Monaſterijs quotidie oriũtur nõ modica reformatione indigere noſcuntur. Nos igitur in pmiſsis debitè prouidere cupiẽtes, ac ſperantes, quod tu propter impoſitũ tibi dicti ordinis gubernandi, & regendi onus ad eius, & Monaſteriorũ prædictorum reformationẽ, & ad debitum ſtatum reductionem eo diligẽtius incumbens, quo maiori fueris per nos auctoritate munitus. Tibi omnia, & ſingula huiuſmodi Monaſteria, eorũq; perſonas, tã in capite, quã in membris, auctoritate noſtra viſitandi: ac ea de quibus tibi videbitur aperta Monaſteria ſub debita clauſura ponendi, necnon ipſorũ Abbatiſſas ſecundum demerita earũ deponẽdi, & alias de nouo inſtituẽdi, & de-

ſti- aendi.

ſtituendi. Moniales quoque cum rebus,& bonis ſuis de vno Monaſterio ad aliud trãsferendi. Bona inſuper vnius Monaſteri ad aliud applicandi;& omnia alia,& ſingula agendi,faciendi,& ſtatuendi, quæ in ipſis Monaſterijs,ſecundum Deum pro earundem,& perſonarum huiuſmodi ſtatu,vtilitate,reformatione, & quiete,ac diuini cultus obſeruantia,de conſilio tamen,& aſſenſu diſcretorum correctionis,& reformationis officio noueris indigere. Contradictores etiam auctoritate noſtra per cenſurã Eccleſiaſticam,& alia iuris remedia appellatione poſtpoſita cõpeſcendi. Inuocato ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachij ſecularis plenã,& liberam auctoritate Apoſtolica tenore præſentium facultatem concedimus,& ẽt poteſtatem. Conſtitutionibus Apoſtolicis,ac Statutis conſuetis Monaſteriorum, & Ordinis prædictorum confirmatione Apoſtolica, vel quacunq; firmitate alia roboratis: ceteriſq;contrarijs nõ obſtãtib. quibuſcunque, ſeu in eiſdẽ Abbatiſſis, & Monialib. a Sede Apoſtolica ſit indultum, quòd mutari, viſitari, ſuſpendi,vel excommunicari non poſſint,per litteras Apoſtolicas,nõ facientes plenam,& expreſſam,ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Datum Romæ apud S.Petrum,Anno Incarnationis Dominicæ 1431. Quarto Idus Maii,Põtificatus noſtri,Anno Primo.

II.

Hanc eandem auctoritatem Vicario Generali, Prouincialibus, eorumque Vicarijs, ſuper eiſdem Monialibus concedit.

Hoc idem Decreti; Sixtus Quartus infrà Conſtit. 12.

EVGENIVS Epiſcopus, ſeruus Seruorum Dei, Dilecto Filio Fratri Iacobo de Præmadinis,de Bononia,Ord. Minor. profeſſori de obſeruãtia regulari,ſalutem,& Apoſtolicam benedictionem. Ordinis tui pręſertim familiarum in regulari obſeruantia Domino famulantium,ob quorum religionis ſanctimoniam,& multiplicium virtutũ dona, maximi in populo Chriſtiano animarũ fructus prodire cernuntur,curã gerentes ſolerter:illa libenter cõcedimus,per quæ earundẽ familiarum,ẽt vtriuſq; ſexus augumẽto conſeruationiq; melius,ac facilius cõſuli intelligimus. Sanè cum poſt concordiam inter filios Fratres,qui dicuntur Conuentuales,& vos,& alios,quib. de regulari obſeruantia eſt appellatio,vnius eiuſdemq; Minorum ordinis ſecus factam, nos intendentes quod poſt dilectum filiũ Fratrẽ Ioannem de Capiſtrano,tui ordinis de obſeruãtia in partib. Ciſmontanis Vicarium,alter illius ſucceſſor crearetur,eidem per litteras Apoſtolicas commiſerimus,quod vbi,& qñ ſibi placeret,ante ſui officij finem, Vicarios,& diſcretos prouinciarum ſibi ſubiectarum pro alterius Vicarij electione aliàs creatione capitulariter congregaret, & facta hmõi Congregatione in Alma Vrbe, apud Aræ Cœli locum cum tu in ea fueris Canonicè in Ciſmontanũ Vicarium electus: nos electionẽ ipſam cõfirmauerimus,poſtmodumq; dilectus filius Antonius de Ruſconibus,Sacræ paginæ profeſſor, ordinis præfati generalis miniſter,te duxerint confirmandum, prout prædicta oĩa conſtãt per litteras Apoſtolicas, & prædicti Generalis,quas hic haberi volumus pro ſufficienter expreſſis, ad noſtràque notitiã peruenerit,eſſe in tui Vicariatus partibus Ciſmõtani nonnulla Monaſteria S. Claræ,quorum familię in obſeruantia Regulari viuentes partim primi, partim & ſecundi,partim tertii Ordin. partim aliter appellatæ,ſub tuo Vicariatu,& a te tuiſq; ſucceſſoribus regi,& gubernari intentiſſimis dicuntur deſideriis affectare: Nos qui certo tenemus,eaſdem mulierum monacharum,ſiue ſororum familias

optimam,

optimam,& ſaluberrimā ſub vobis gubernationem,ſ.habere continuè habituras felicia incrementa,earundē mulierum Monacharum ſiue Sororum appellatarū Monaſteria,& loca,& familias,vbicunq;intra tui Vicariatus terminos in regulari obſeruantia viuentes,tā præſentes,quam futuras,tuo,& tuorū Vicariatus Ciſmōtani officio ſucceſſorem curæ gubernationi,atq; regimini auctoritate Apoſtolica præſentiū tenore ſubijcimus,ac ſubiectas,& ſuppoſitas eſſe volumus, atq;decernimus.Intendentes eadem auctoritate atque volētes: ꝙ tu, & ſucceſſores tui, per vos ipſos,& alios quos duxeritis ſubſtituēdos poteſtatem,& facultatē habeatis eaſdē Moniales, atque Sorores ſiue primi,ſiue ſecundi, ſiue tertij,aut alterius ordinis S.Claræ,& B.Franciſci ſignanter,collegialiter,& in communi viuentes,& earum Monaſteria,atque loca,tam in capite,quam in membris viſitandi,corrigēdi,amouendi,deponendi,transferendi,& omnia alia,& ſingula faciendi,quæ generalis miniſter ordinis veſtri in eiſdem Monaſterijs,& locis,de iure,& de cōſuetudine poſſe facere conſueuit Prouinciales autem Vicarij vobis ſubditi,eandem poteſtatē,& facultatem habeant,quas Miniſtri prouinciales etiam de iure,vel de cōſuetudine habere conſueuerunt.Et vt ſupradictæ Moniales,ac Sorores melius gubernētur,volumus,quod in electione, & creatione Abbatiſſarum Miniſtrarū, & Matrum,illæ tantū ex ipſis Monialibus, & Sororibus vocem habeant:quæ per annos tres,vel circa,in earundē Monaſterijs,vel Collegijs fuerint.In qua creatione,& electone maior pars votorum ad minus medietatem ſuperās, debet cōueni re.In omnibuſque tertii ordinis Sororum,& Monialium Collegijs,Fratres tui ordini in acceſſu,& ingreſſu ſe habeant, ſicut obſeruatur in Monaſteriis Sāctæ Claræ.Si aūt viſitatoribus eorum,& Sororibus tertij ordinis,quę minimè viuunt collegialiter,eſſet conceſſa a Sede Apoſtolica aliqua facultas,& auctoritas:nos ipſas prǽſentiū tenore auctoritate Apoſtolica reuocātes: volumus,quod tu,& in tui Vicariatus officio ſucceſſores, huiuſmodi Viſitatores amouendi, & alios inſtituēdi auctoritatē,& facultatē habeatis.Præterea,cum in Regula Beatæ Claræ iubeatur ieiunium perpetuū,quod nimis rigoroſum tenemus:placet,& volumus,quod ſupradictæ,& Tertii,& aliorum ordinum Sorores ſolummodo teneantur ad illa ieiunia,ad quæ vos Fratres ordinis Minorum Regulā obſeruantes obligati eſtis,& eoſdē modos ſeruent in cibis quadrageſimali tēpore,exceptis debilibus,& infirmis.In alijs verò ieiunijs,vt ſunt Quattuor Tempora,Vigiliæ Apoſtolorū,& ſimilium,ſeruetur conſuetudo regionis,ſecundum quā liceat eis etiam oua,& lacticinia comedere.Cum etiam in Monaſteriis Sorores,ſiue Monachæ incedant nudis pedibus diſcalciatę, quod nimis rigoroſum exiſtimamus, placet, & volumus,qđ Sorores,ſiue Monachæ poſſint deferre illa,quæ nomine calciamentorū nō cēſentur,puta cuquos ligneos,& ſandalia,atq;etiam cum opportunū fuerit,calciamēta.Item cū in aliquibus Monaſterijs,Locis,& Congregationibus iniungatur ſilētiū perpetuū,quod quidem nimis rigoroſum exiſtit, tibi,tuiſq;in officio ſucceſſoribus,& prouinciarū vobis ſubiectarū Vicarijs,cum diſcretorum conſilio diſpenſandi,tā in cibis,quam in quibuſcunque alijs perpetuis,quam in ſilentio ſupradicto,concedimus facultatē. ¶Inſuper cum dilectus filius Frater Ioannes de Capiſtrano,tuus in Vicariatus officio prędeceſſor,declarauerit,quòd in Regula prima B.Claræ cōtineantur centū & tria præcepta Regularia, in quorum trāſgreſſione Moniales,ſiue Sorores profeſſæ peccatū mortale incurrunt,idq; nimis durum,& ſcrupuloſū indicemus,auctoritate,& tenore præſentiū declaramus,& volumus, ꝙ in nullius prædictorū tranſgreſſione præter quam eorum quattuor,quæ cōcernunt principalia vota,obediētiæ ſ.paupertatis,caſtitatis,& clauſuræ,& ſuper electione abbatiſſæ,& depoſitione,peccatū mortale incurrant.Itē,cū quædam prædictarū Monaſteria,& Loca in mēdicitate viuant,placet,& diſpēſamus,ꝙ in ferculo,ſiue cibis,ſagina,& lardo vti poſſint. Conſtitutionib. Apoſtolicis,& priuilegijs,

gijs,immunitatibus,& gratijs,ac indultis omnib.& ſingulis ſupradictis Monaſteriјs,& Locis ac eorum Capellanis per Sedem Apoſtolicam, & aliter quomodocunque conceſſis alijſque in contrariũ facientibus nõ obſtantibus quibuſcũque. Nulli ergò omninò hominũ liceat hanc paginam noſtræ Cõſtitutionis, decreti, intentionis,placiti,exiſtimationis,cõceſſionis,declarationis,volũtatis,& diſpẽſationis infringere,&c.Datum Romæ apud Sanctum Petrum,Anno incarnationis Dominicæ,1456.Nonis Februarij,Pontificatus noſtri anno Sextodecimo.

III.

Nonnulla priuilegia congregationi monachorum Sanctæ Iuſtinæ Ordinis Sancti Benedicti concedit.

EVGENIVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.¶Et ſi quaslibet perſonas ſeculi deſiderijs, abdicatis,omnium conditori domino,ſub Regulari obſeruantia famulantes,Apoſtolicis fauoribus,& præſidiis ex iniuncto nobis deſuper Apoſtolicæ ſeruitutis officio,cõſeruare tenemur, laudabilem tamen , Deoque & hominibus acceptam Congregationem Monachorum de obſeruantia Sanctæ Iuſtinæ,Ord.S.Benedicti,nobis, & Rom.Eccleſiæ immediatè ſubiectam propenſiorib.priuilegiis,& gratiis proſequi ſatagimus & eiſdem potiores curas, & ſolecitudines aſſiduis ſtudiis adhibemus. Sanè,cum plerumque contingat,præfatos Monachos ordinationum ſuſcipienda tum cauſa,extra Monaſteria vagari,atque in plurimorum tumultu cum aliis ſecularibus ordines recipere,ex quo eorum deuotio perturbatur,& quies,volumus,ac auctoritate Apoſtolica ex certa ſcientia ſtatuimus,& decernimus,quatenus ipſius Cõgregationis monachi,præſentes, & futuri,omnes etiam ſacros ordines, ad quos per eorum ſuperiores præſentati fuerint, à quocunque maluerint Catholico Antiſtite,gratiam,& communionem Apoſtolicæ Sedis habente ſtatutis à iure temporib.abſq; aliquo dictorũ Monachorũ examine,recipere valeãt,atque huiuſmodi Antiſtites,ĩ dictę Cõgregationis Monaſteriis,& locis duntaxat aduocare. Quibus liceat Apoſtolica auctoritate abſque alia licentia, & contradictione Diœceſani,nulla vt præfertur examinatione præmiſſa,Monachos ordinare,Miſſas celebrare,Eccleſias,Altaria,& vaſa conſecrare,veſtes benedicere,& alia Pontificalia exercere.Nec propterea volumus,Diœceſanum Loci,iuris ſui præiudicium incurrere.Porrò,vt Abbatum,Priorum,Monachorum Conuerſorum,Commiſſorum, & Nouitiorum,præſentium,& futurorum Congregationis huiuſmodi,deuotio amplius propagetur,& eorum animarum ſaluti fructuoſus conſulatur, vt Confeſſores idonei,quos præfati Monachi de ſuorum voluntate ſuperiorum,aut ipſi ſuperiores pro libitio elegerint,omnium peccatorum ſuorum , de quibus corde contriti,& ore confeſſi fuerint,plenam ſemel tantum in mortis articulo remiſſionẽ,eis qui in ſynceritate fidei vnitate Sanctæ Romanæ Eccleſiæ,ac obediẽtia,& deuotione noſtra, vel ſucceſſorum noſtrorũ Romanorum Pontificum canonicè intrantium perſiſtentibus , auctoritate Apoſtolica concedere valeant , ipſorum Monachorum deuotioni indulgemus, ſic tamen, quòd ipſi Confeſſores,de quibus fuerit ſatisfactio impẽdenda, illam præfatæ Cõgregationis pſonis, prout illas cõtigerit,per ſe,vel alios,ſicuti cõgruerit,faciendã iniungant,quã ipſæ facere iuxta earum poſſibilitatẽ teneantur.Et ne quod abſit,aliqua ex præfatis perſonis propterea procliuiores reddantur,ad illicita in poſterũ committenda , volumus, quòd ſi ex cõfidentia remiſſionis huiuſmodi aliqua forſan commiſſerint,quo ad illa eis prædicta remiſſio nullatenus ſuffragetur,quodque ſinguli ex pręfatis Monachis Clericis quã primũ cõceſſione abſolutionis huiuſmodi gaudere voluerĩt

ſeptem Pſalmos Pænitentiales, cum Litaniis, & Orationib. conſuetis, Cõuerſi vero, & Commiſſi, aut qui præfatos Pſalmos dicere commodè non potuerint, quinquagies Pater noſter, & totidem Aue Maria, ſingulis hebdomadis ad dicendũ inchoare debeant, ac iuxta huiuſmodi impoſitionem, legitimo ceſſante impedimẽto, per annum ĩtegrum, etiam ſi totidẽ plus minus ve ex alia quauis cauſa eos dixiſſe, aut dicere oportere contigeret, nihilominus dicere, & complere teneantur, ceſſante verò prędicto impedimẽto, quam primum commodè poterũt impoſitionẽ huiuſmodi reficere teneãtur. Præterea, ipſis Præſidenti, Viſitatoribus, Abbatibus, prioribus, Monachis, Rectoribus, Conuerſis, Commiſſis, & Nouitiis, qui pro tẽpore fuerĩt, indulgemus p̃ præsẽtes, q̃ ſi diebus illis quib. hr̃ acceſſus ad Stationes Eccleſiarũ in Vrbe pro indulgentiis, ſi quinq; Altaria ſui loci, aut pauciora ſi tot nõ habuerint, viſitauerint, ſemelq; Miſerere mei Deus, pro ſingulo altari pro felici Statu S.R.E. dixerint, ſimilem, ſeu tantã Indulgentiã, qualem, & quantam, hi qui dictas Eccleſias Vrbis in die Stationũ viſitant conſequi ſolent, conſequantur: ſi verò ipſos cõtingat propter obedientiam, aut alias cauſas pro bono ipſius Cõgregationis, exire propria Monaſteria, & vbicũque commodius potuerint totidẽ Altaria in quacũque Eccleſia dicendo ſemel Miſerere mei Deus, pro quolibet Altari, vt præmittitur, viſitauerint, aut Cõuerſi, ſeu Commiſſi, aut alii neſcientes Miſerere mei, ſi dicta altaria viſitantes, ter Pater noſter, & totidẽ Aue Maria, pro quolibet Altari dixerint, eandẽ etiam Indulgentiam conſequantur. Quodque huiuſmodi Cõgregationes Sacerdotes ĩ itinere cõſtituti, aut aliàs ad hoc cauſa ſubſiſtẽre, ante diẽ, & vſque ad nonam cõcluſiuè celebrare valeãt, tenore præſentiũ duximus concedendũ. Præterea, ſi cõtingat, Ciuitates, Terras, vel Loca in quibus Monaſteria, ſiue loca dictæ Cõgregationis exiſtãt, Eccleſiaſtico eſſe ſuppoſita Interdicto, ipſa tamen dictæ Congregationis Prælati, Monachi, Cõuerſi, Cõmiſſi, Nouitii, & Capellani, necnon Laici, qui intra ſepta ipſorũ locorum pro tempore habitauerint, à præfatæ Cõgregationis Monachis ad id deputatis, ianuis clauſis, interdictis excluſis, & ſubmiſſa voce, Miſſas, & alia diuina officia audire, & celebrare, ac Eccleſiaſtica Sacramenta licitè miniſtrare, & ſuſcipere valeãt, præſentiũ tenore ſtatuimus. Liceat inſuper pręfatis, Pręſidẽti, Viſitatoribus, Abbatibus Prioribus, & Rectoribus præfatæ Cõgregationis præsẽtibus, & futuris, perſonas volẽtes eorũ Cõgregationi ſociari, quæ Religionem, locum, & ordinẽ alium quęcunque etiã arctiorem ingredi vouiſſent, tali voto non obſtãte, ad probationem pro feſſionemq; recipere, eaſque auctoritate Apoſtolica, ad ipſo voto abſoluere, & cũ ipſis diſpẽſare. Dũmodò i tali religione, ſeu ordine de quo vouiſſes, profeſſionẽ nõ emiſerint. Quod ſi tamen ante profeſſionem emiſſam ab ipſa receſſerint. Congregatione, huiuſmodi diſpenſatio nullius ſit roboris, vel momẽti. Necnõ, q̃ præfati præſidens, Viſitatores, Abbates, Priores, & Rectores, cũ Commiſſis, quamdiu in Monaſteriis ſuis, aut ſub obedientia eorũ vixerint, ſup omnibus votis (excepto duntaxat voto Religionis) eadẽ auctoritate valeãt diſpenſare. Cum verò aliquis quocunque excõmunicationis vinculo innodatus, vellet congregationem ipſam altiſſimo famulaturus ĩgredi, liceat dictæ Cõgregationis Prælatis, & qui locũ eorum in ipſorum absẽtia conſtituuntur, ingredienti huiuſmodi, iniunctis ei iuxta poſſibilitatẽ reſtitutione, & pænitentia ſalutari, tanquam vni ex Monachis præfatæ Cõgregationis beneficiũ abſolutionis impẽdere, ac ad probationem recipere, ita tamen ſi in prædicta perſeuerauerit cõgregatione vſque ad profesſionẽ incluſiuè, aliàs in eandẽ ipſo facto reincidat excommunicationẽ. Præterea, cum ſæpè contingat ob deuotionẽ quam ad Monachos præfatæ Congregationis nonnullę perſonæ habẽt ſingularẽ, ad huiuſmodi Monachos pro earum ſalutæ animarum recurrere. Nos volẽtes earũ deuotioni ſatisfacere, q̃ liceat dictæ Cõgregationis Prælatis, ſiue Monachis deputatis à ſuis ſupioribus ad audiẽdas huiuſmodi perſonarum

ſonarum

ſonarum confeſſiones accedere,illaſque audire,ac perſonæ ipſa eis confiteri poſſint,abſq;alia ſuorum ſuperiorum licentia. Necnon eis pœnitentia,& ſatisfactione iniūctis, quoties oportuerit abſoluere ab omnibus,& ſingulis peccatis,præterquam Sedi Apoſtolicę duntaxat reſeruatis, necnon a quibuſcunque ſuſpẽſionū, excommunicationum,& interdicti ſententijs, alijsque Eccleſiaſticis cenſuris, & pęnis,quas a iure,vel ab homine latis, ſatisfactione iniūcta incurriſſe quomodolibet cenſebuntur:Inſuper,& vota oīa permutare,ac in omnibus, & ſingulis caſibus,ẽt ordinarijs,aut per Syuodales,ſeu Prouinciales Conſtitutiones reſeruatis, cū eis diſpenſare,præter cẽſuras,pęnas,vota,& caſus, de quib.eſſet merito Sedes Apoſtolica conſulenda,eiſque ac omnibus qui ad præfatos Monachos ob hmōi deuotionem recurrerint, Euchariſtiæ Sacramẽtum miniſtrare valeant,de ſpecialis dono gratiæ in fauorem obſeruantiæ Regularis licentiam elargimur. Plane vt hmōi Congregationis Monachi in vitæ honeſtate, & odore bonæ famæ, apud Deū,& homines cõſeruentur,& quia ibi cautius eſt agendū, vbi maius imminet periculum animarum,eadẽ auctoritate ſtatuimus, ꝙ nulli hominū liceat quaſcūque mulieres Laycales,ſeu Religioſas,cuiuſcunq;ætatis,ſtatus,gradus,auctoritatis,vel conditionis exiſtãt,quauis occaſione ducere,ſiue ipſis mulieribus ingredi, ſeu commorari intra ſepta Monaſteriorum præfatæ Congregationis. Quod ſi aliter ſciẽter attentatū fuerit,tã ipſæ mulieres,q earum ductores,ſed & ipſi receptatores,ſi voluntariè hoc fecerint, ipſo facto ſniam excōicationis incurrant, a qua dictæ Congregationis perſonæ abſolui poſſint per Præſidentẽ,& Viſitatores Cõgregationis hmōi. Quin ẽt ne præfatę Congregationis Monachi,ab eorū quiete diſtrahi.Ro.Cur.pro obtinendis licentijs frequentare cogantur,quod in omnib. caſib.in quib.de iure cōi Pręlatis, & Monachis dictę Congregationis auctoritas, ſiue licentia,ſeu diſpenſatio ordinarii eſſet neceſſaria, ſi ab eodẽ exempti non eſſent,Prælatis,Abbatibus Prioribus, & Rectoribus hmōi, qui pro tẽpore fuerint, vna cum eorum Conuentibus,de licentia tñ, & conſenſu Cõgregationis Capituli generalis,aut pręſidentis cum maiori parte Viſitatorū, auctoritate Apoſtolica, abſque eo quod ad Sedem Apoſtolicam habeant recurſum, hmōi licentiã,auctoritatẽ,& diſpenſationem,tenore pręſentium indulgemus. Volẽtes inſuper,quod Pręlati Cõgregationis pręfatæ(licet benedictionis munus non acceperint,perinde tñ Monaſteria,& religioſa loca ipſius Cõgregationis regere, & adminiſtrare, atq;oēs actus in ipſis valeant exercere,& inſignia deferre,omniaque paramenta Eccleſiaſtica benedicere,ac ſi munus hmōi fuiſſent cõſequuti. Sanè,cum religionis fauore nonnulla concedantur,quæ alias,interdici ſolent, quod ſi qui ex Monachis Congregationis præfatæ defectum natalium patiantur,in Monaſterio tñ aliàs laudabiliter conuerſati fuerint,vt hmōi defectu nō obſtante,ad ſacros ordines,ac officia,prælationes,dignitates, honores eorum Monaſteriorū iuxta illorū Conſtitutiones,liberè,& licitè valeant promoueri,Congregationi memoratę tenore preſentium indulgemus. Quodque vt animarum eorū ſaluti prouideatur, Prælati,Monachi,& perſonę dictæ Congregationis,quocunq; nomine cenſeantur,propter participationẽ ẽt in diuinis cum excōicatis,ſuſpenſis,& interdictis,a iure vel Statutis ordinariorum,nullam excōicationis,ſeu cẽſuræ,aut peccati maculam incurrãt,niſi ipſi excōicati,eſſent ſpecialiter denunciati. Sepulturum quoque in locis,& Monaſterijs præfatæ Congregationis pręſentibus,& futuris,liberam eſſe volumus & eorum deuotioni, & liberę voluntati qui ſe illic ſepeliri deliberauerint (niſi forte excōicati, ſeu interdicti ſint,aut etiam publice vſurarij) nullus obſiſtat,ſaluo tamen iure illarum Eccleſiarum a quibus corpora aſſumuntur. Adijcientes etiã,quòd ſi quandoque contigerit,per aliquem,aut plures actus contra huiuſmodi,aut quęcunque alia decreta, priuilegia, indulta, gratias, immunitates, & ordinationes præfatę Congregationi conceſſa, aut illorum ali-

quod,a quocunque,cuiuſcunq; conditionis,dignitatis,gradus,ſeu ſtatus exiſtat, ex negligentia,vel ignorantia præſentium,vel futurorum,quibus hæc conceduntur,aut alia quauis cauſa propter quam fuerit aliter attentatum,vel pro tempore obſeruatum,ignoranter,vel ſcienter,nullum tamen præiudicium, decretis,priuilegijs,indultis,gratijs,immunitatibus, & ordinationibus huiuſmodi volumus generari,ſed in ſuo vigore atque robore permanere. Non obſtantibus Conſtantienſi,& alijs & Concilijs,a fel.rec.Innocẽtio IIII.Martino V.& alijs ſummis Põtificibus prædeceſſoribus noſtris editis Conſtitutionibus,& Ordinationibus,etiã ſi de illis ſpecialis, & expreſſa præſentibus mentiõ habenda eſſet, quibus omnib. quo ad præmiſſa ſpecialiter derogamus. Necnõ Monaſteriorum,Prioratuum,& ordinum prædictorum iuramento,confirmatione Apoſtolica,vel quacunque firmitate alia roboratis,Statutis,& Conſuetudinibus,cæteriſque contrarijs quibuſcunque.Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginã noſtræ voluntatis,conceſſionis,ſtatuti,adiectionis,& derogationis infringere, vel ei auſu temerario cõtraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit,indignationem Omnipotentis Dei,& Beatorum Petri,& Pauli Apoſtolorum eius,ſe nouerit incurſurum. Datũ Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ, 1436. pridie Kal.Iulij pontificatus noſtri anno Sexto. A.de Florentia.

NICOLAVS QVINTVS Genuenſis.

Pontificatum Romę adeptus eſt, 3.Non.Martij 1447.Obijt Kalen.Aprilis 1455.& Beatum Bernardinum Senenſem, Ord Minorum, inter Sanctos Confeſſores anno magni Iubilęi tunc ſuo tempore occurrenti ſolemniter coaptauit.

I.

Decernit Moniales Virgines, & Mantellatas Ordinis Carmelitarum, omnibus priuilegijs gaudere,quibus Moniales ordinis prędicatorum,Minorum,& Eremitarum S. Auguſtini gaudent, & fruuntur.

NICOLAVS Epiſcopus, ſeruus Seruorum Dei,ad perpetuam rei memoriam.¶ Cum nulla fidelium conuentio ſub aliquo Religionis colore abſque Summi Pontificis poteſtate fieri valeat: ne conuentus Religioſarum Virginum,Viduarum, Biguinarum, Mantellatarum,aut aliquæ particulares ex ijs ſub habitu, & protectione ordinis Beatiſſimæ Dei Genitricis ſemperque Virginis Mariæ de monte Carmeli degentium,aut quæ in poſterũ offerentur: abſque Apoſtolicæ auctoritatis munimine viuere videantur: harum tenore præſentium decernimus, vt Ordo præfatus, ac eiuſdem ordinis Magiſter Generalis,& Priores Prouinciales circa præfatarum receptionem,vitæ modum, admiſſionem, & protectionem, illis eiſdem & prorſus ſimilibus priuilegijs gaudeant quibus ordines Prædicat.& Eremitarum S.Auguſtini gaudent,& vtuntur. Dummodo Virgines, Viduæ, Biguinæ,Mantellatę prædictæ continenter,& honeſtè viuant,ieiunentque,ac omnia alia faciant, & obſeruent quæ Virgines,Viduæ,Biguinæ, & Mantellatæ ordinum prædic.continenter, & honeſtè uiuentes ſecundum earum ordinationes,& ſtatuta faciunt,& obſeruant.Nulli ergò omnino hominũ liceat hãc paginã noſtræ cõceſſionis infringere,vel ei auſu temerario contraire.

contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotẽtis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, 1452. Nonis Octobris. Pontificatus noſtri anno Sexto.

II.

Prohibet Ordinarijs ſub excommunicationis pœna eo ipſo incurrenda, ne Fratres capiant, incarcerent, perturbent, & moleſtent.

Quod procedit hodie præterquam in caſibus per concilium Trident. Seſſ. 7. cap. 14. & Seſſ. 25. c. 14 expreſſis, & per S. D. N. Clementem Octauum declaratis infrà numer. 1.

NICOLAVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Et ſi cunctorum fidelium quorum licet immeriti ex ſupremi Pontificatus officij curã gerimus, ſtatu ſalubriter dirigendo noſtræ ſollicitudinis partes libenter adhibemus, ad ordinem tamen Fratrum Minorum, eo ſpecialis noſtræ mentis oculos flectimus, quo ex illo fructus vberes in agro dominico continuo prouenire conſpicimus, & vt omnium aduerſantium ab eis ademptis anfractibus cum pacis dulcedine, & quietis amœnitate ſub regulari habitu in mandatis domini valeant libentius gloriari. Exhibita ſiquidem nobis nuper pro parte dilecti Filii Angeli de Perugio, Miniſtri generalis, & Fratrum dicti Ordinis petitio continebat: quòd licet ipſi Fratres, ipſorũque domus, & loca per ſpeciale Sedis Apoſtolicæ priuilegiũ ab omni iuriſdictione, & ſuperioritate quorumcunque ordinariorum ſint exempti pariter, & immunes, & duntaxat Romano põtif. ac Sedi Apoſtolicæ immediatè ſubiecti exiſtãt, nihilominus nõnulli Archiepiſcopi, Epiſcopi, eorumque Vicarii, ſiue alii locorum ordinarii ĩ diuerſis mundi partibus, & præſertim in Hiſpaniæ, & Legionis regnis cõſiſtentes, eoſdem Fratres moleſtare, ꝑturbare, inquietare, capere, carcerare, ac de eorum domibus ĩuitos expellere, & detinere præſumunt, in graue ipſorum Archiepiſcoporum, & Epiſcoporũ, ac aliorũ ordinariorum huiuſmodi animarum periculũ, & dictæ Sedis contemptum, ac Fratrum, & ordinis prædictorum damnum, & præiudicium, & ſcãdalum plurimorum: quare, pro parte Miniſtri, & Fratrum prædictorum nobis fuit humiliter ſupplicatum vt ſuper hoc eis prouidere de opportuno remedio dignaremur. Nos igitur illo volentes eiſdẽ Miniſtro, & Fratribus præſidio ſubuenire, per quod huiuſmodi perſonarũ præſumptio retũdatur, & eiſdẽ Archiepiſcopis, Epiſcopis, & officialibus, & aliis ordinariis antedictis præcludatur aditus ſimilia cõmittendi, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, auctoritate Apoſtolica præſenti irrefragabili Cõſtitutione ſtatuimus, & mandamus, ꝙ nulla perſona, cuiuſcunq; dignitatis, ſtatus, gradus, vel cõditionis exiſtat, de cætero eoſdẽ Fratres moleſtare, ꝑturbare, capere, carcerare, vel de eorũ domibus antedictis inuitos expellere quoquomodo præſumat, ꝙ ſi forſan quiſpiam contra hãc noſtram Conſtitutionẽ temerè venire præſumpſerit, & ab ipſis Fratribus monitus à præmiſſis reſipiſcere quoquomodo cõtẽpſerit, excommunicationis pœnã ipſo facto incurrat. Et nihilominus ne eiſdem Fratribus delinquendi tacitè cõcedi videatur impunitas, aut occaſio malignãdi, Miniſtro generali dicti ordinis pro tempore exiſtenti concedimus, quod omnes & ſingulos Fratres, ſiue in Monaſteriis Monialiũ, ſiue in aliis Domibus, Conuentibus, Eremitoriis, & locis dicti ordinis cõmorantes, etiã obediẽtia, viſitatione, & correctione dicti Miniſtri per ſpecialia Sedis Apoſtoli-

ſæ,ſeu Matres Monialium,Monaſteriorum,Domorum,& locorum,earum,præſentes videlicet in fine anni e datis præſentium, futuræ verò a die electionis ea-rum computandi regimini,& adminiſtrationi Monaſteriorum Domorum, & locorum ſuorum in Vicariorum prouincialium prouinciarum eiſdem ordinis Fratrum Minorum de obſeruantia in quibus Monaſteria,& loca ipſa conſiſtunt,vel ſaltem viſitatorum Monaſterii Domorum,ſeu locorom prædictorum,per eoſdē Vicarios in Congregatione Fratrum deputandorum, & ad id ab eiſdē Vicariis poteſtatē habentiū manibus,ac in præſentia Sororum,ſeu Monialium Monaſteriorum,ſeu locorum huiuſmodi ad id ſpecialiter vocatarum,ſub excommunicationis pœna, quam ſecus facientes incurrant,ipſo facto renunciare,& cetera Literas quoque ſigillum,& claues monaſteriorum,& officinarum reſtituere teneātur & ſint attrictæ:Quodque Moniales,& Sorores prædictæ niſi de Vicariis, vel Viſitatoris huiuſmodi expreſſa licentia aliquam ad Religionem,vel profeſſionē recipere,& niſi a præfato Vicario,ſeu Viſitatore pro idoneo reputatus fuerit, in earum Capellanum aliquem recipere ſeu receptum retinore præſumant.Præterea omnibus,& ſingulis mulieribus Monialibus,ſeu Sororibus,ſeruientibus,aut pro eis eleemoſynas quærentibus,præſentibus, & futuris,quod quotieſcunq; pro parte Abbatiſſarum huiuſmodi requiſitæ fuerint,earum Monaſteria cum conſilio diſcretatum intratæ,nōnunquam,etiam in præcipuis ſollemnitatibus pro ipſarum conſolatione (licentia tamen prius per eas deſuper a Vicario prouinciæ obtenta)cum ipſis Monialibus,vel Sororibus comedere,quodque confeſſor Monialium,ſeu Sororum huiuſmodi,vel alius Frater eiuſdem ordinis ad hoc per Vicarium prouinciæ huiuſmodi pro tempore deputatus, in omnibus,& per omnia iuxta formam, & tenores priuilegiorum, ac conceſſionum eiſdem Monialibus, vel Sororibus eis quo ad ipſarum pſonas deſuper a Sede prædicta,ſeu aliàs quomodolibet conceſſorum, in omnibus præterquam dictæ Sedi caſibus reſeruatis quoties fuerit opportunum ipſarum ſeruientium confeſſionibus diligenter auditis,eis pro commiſſis,exceſſibus,criminibus, & delictis debitam abſolutionē impendere,& iniungere pœnitentiam ſalutarem,necnon ipſas ſeruientes ſi id humiliter petierint a quibuſcunque excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti alijſque ſententijs,cenſuris,& pœnis Eccleſiaſticis, quibus pro tempore innodatæ fuerint in forma Eccleſiæ conſueta,iniunctis tibi pro modo culpæ pœnitētia, & alijs quæ tunc fuerint iniungenda abſoluere,eiſque Euchariſtiæ, ſeu Extremæ vnctionis Sacramenta Eccleſiaſtica miniſtrare liberè, & licitè valeant Diœceſanorum,locorum,ac Rectorum Parochialium Eccleſiarum,& cuiuſcunque alterius licentia ſuper hoc nullatenus requiſita,auctoritate Apoſtolica tenore præſentium indulgemus. Non obſtantibus fel.record. Clem. Papæ prędeceſſoris noſtri, & quibuſuis alijs Apoſtolicis Conſtitutionibus,necnon Monaſteriorum,& ordinis Sanctæ Claræ prędictorum iuramento,confirmatione Apoſtolica,vel quauis firmitate alia roboratis,priuilegijs quoque & indulgentijs,ac literis Apoſtolicis ipſius ordinis Sanctæ Claræ, & Monaſterijs ſub quocunque verborum forma in ſpecie,ſeu genere per Sedem eandem aliàs quomodolibet conceſſis,quibus omnibus eorum,etiam ſi de ipſis,illorumque totis tenoribus de verbo ad verbū præſentibus habenda foret mentio ſpecialis,illis aliàs in ſuo robore permanentibus, quoad præmiſſa derogare intendimus,& expreſſe derogamus per preſentes,ceteriſque contrariis quibuſcunque. Nulli ergò &c.noſtrorum ſtatuti, ordinationis, conceſſionis,intentionis,derogationis infringere, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum,anno Incarnationis Dominicæ,M.CCCCLVII.Nonis Martii Pōtificatus noſtri Anno I.

PIVS SECVNDVS TVSCVS Senenſis, ex Piccoliominea familia.

Coronatus Romæ 3. Non. Septembris 1488. Obijt Anconæ 19 Kal. Septemb. 1464. Beatam Catherinam Senenſem anno 1461. 3. Kalend. Iulij æternæ gloriæ corona donatam declarauit, idemque in Sanctarum Virginum Catalogum quas Romana veneratur Eccleſia redigi, & aſcribi mandauit: necnon litteras Cannonicationis Sancti Vincentij à Calixto III. ſolamniter factas, confecit, cum illæ ab eodem morte præuento fieri minimè potuiſſent.

I.

Statuit quod Generales Ordinum Mendicantium omnimodam habeant iuriſdictionem ſuper ſuos fratres cuiuſcunque Vniuerſitatis priuilagio gaudentes.

PIVS Epiſcopus, ſeruus Seruorum Dei, Dilectis filijs, Prædicatorum, Eremitarum Sancti Auguſtini, Carmelitarum, atque Minorum, & aliorum ordinum Mendicantium Generalibus, ſalutem, & apoſtolicã benedictionem. ¶ Religioſarum exceſſus, quos anciquus hoſtis eo ſolicitius ſuſcitat, quo eorum vitæ meritoriæ ardentius æmulãtur, tanto amplius deteſtantes, quanto ex illis maiora ſcandala, in mentibus fidelium oriuntur, ad illos reprimendũ, & caſtigatione debita coercẽdum, congruum nos decet remedium adhibere. Cũ itaque (ſicut accepimus) dilecti filij Prouinciales veſtrorum ordinum laudabilẽ conſuetudinem diutius obſeruatam imitantes, nonnullos ex fratribus ordinum Prędicatorum ad hoc idoneos, ad literarum ſtudia, in locis vbi illa vigere noſcuntur, cauſa adipiſcendi ſcientiæ margaritam deſtinare conſueuerint, quorum non nulli iuuenili & humana fragilitate cauſantibus, interdũ a ſemita rationis deuiãtes diſcoli, & vagabũdi effici ſolent, & propriæ ſalutis immemores. Quo fit, vt ſuaue, iugum domini contemnentes, prælatis ſuis obtemperare, eorum que ſalutares correptiones, & diſciplinam effugere, quinimò diſpicere, & multimodè eludere contẽnant, & vt id impunè efficiant, Rectorũ, Gubernatorum, & Cõſeruatorum ſtudiorum ſiue priuilegiorum eorundẽ præſidia, & patrocinia, quibus ſe protegi, & tueri valeant ſatagunt, exquiſitis modis implorant, ſe ab ipſorum ordinũ ſuperiorũ iuriſdictione, Poteſtate, & correctione exemptos eſſe prætendentes, & ſimiliter Baccalarij, Lectores, Biblijſtæ, ſiue alij officiales pro tempore in domibus & Conuentibus Ciuitatum, & locorum, in quibus ſtudia huiuſmodi vigere noſcuntur deputati, cum exceſſus aliquos cõmiſerint, ſiue aliter deliquerint, vel eorũ inſcitia, aut imperitia exigente, ab hmôi eorum officiis depoſiti fuerint ad ipſũ præſumere moliantur, in graue ordinum prædictorum præiudicium, animarum ſuarum periculum, Regularis diſciplinæ velipendium, & contemptum, ac ſcandalũ plurimorum. Nos itaque attendentes, quod ſi ad reprimendos exceſſus huiuſmodi, & taliũ præſumptiones temerarias cohibendũ, neruus publicæ diſciplinę lẽteſcat, eorum voluntas fit procliuior ad peccandum, & impunitatis exemplum periculoſius in alios deriuatur, ac volẽtes ſuper his de opportuno remedio ꝓuidere, deſcritioni veſtræ per Apoſtolica ſcripta mãdamus, quatenus oẽs, & ſingulos veſtrorum ord. profeſſores, qui ſpiritu rebellionis aſſumpto, talia ꝑpetrare præſumpſerint,

pſerint,cuiuſcũque gradus,vel cõditionis exiſtant,niſi(canouica monitione præmiſſa) à cœptis reſipuerint,& debitam a vobis pro commiſſis pœnitenciã humiliter ſuſceperint,ac mãdaris vaſtris efficaciter obtemperare ſtuduerũt cum effectu, tandiu excomunicatos,ac omnib.Magiſterij,Baccalatiatus,Lectoriæ,Bibliiſtatus officijs,aliiſq; dignitatibus,& honoribus dictorum ordinũ exutos,priuatoſq: auctoritate Apoſtolica nuncietis,& ab alijs,vbi,quando,& quoties expedierit, nuncari,& ſi eorum cõtumacia,proteruitas,vel rebellio id exegerit,carceribus ad pœnitentiam peragendã retrudi,& mancipari faciatis, donec ſpiritu cõſilii ſanioris reſumpto,veſtris monitionibus,& mandatis ſtuduerint,cum emendatione prioris vitæ humiliter obedire,& ab huiuſmodi excommunicationis ſententia, meruerint à Sede Apoſtolica,vel a vobis abſolutionis beneficiũ obtinere.Nõ obſtantibus quibuſcũq; priuilegiis,exẽptionibus,libertatibus,indultis, & gratijs ſtudijs genetalibus quoruncunq; Ciuitatum,& locorum Apoſtolica,vel alias quauis auctoritate conceſſis.etiã ſi de illis,eorumq; totis tenoribus in præſentibus,de verbo ad verbũ habẽda eſſet mẽtio ſpecialis,eiſq; ſpecialiter aut aliis ſub forma verta,vel ſpecifica derogãdũ,quæ eiſdẽ fratribus & profeſſoribus(quo ad hoc) volumus in aliquo ſuffragari,etiã ſi hoc in eiſdem caueretur expreſſe,ceteriſq; cõtrariis quibuſcunque,aut ſi profeſſoribus ordinem prædictorum,vel quibuſuis aliis, communiter,vel diuiſim,a Sede Apoſtolica ſit indultum,quod interdici,ſuſpẽdi vel excommunicari nõ poſſint per litteras Apoſtolicas,non facientes plenã,& expreſſam,ac de verbo ad verbũ de indulto huiuſmodi mentionem.Datum Romæ apud Sanctum Petrum,Anno Incarnationis Dominę. 1458.XV.Kal.Nouẽbris, Pont.noſtri anno Primo.

II.

Mandat Inhibendo ſub excommunicationis latæ ſententię pœnę,vniuerſis cuiuſcunque Ordinis Regularibus,ne audeant diſputare,pręd icare,vel publicè, vel priuatè verbum facere aut alijs ſuadere,eße hęreticum,vel peccatum, tenere, ſeu credere Sacratiſſimum Domini Noſtri Ieſu Chriſti ſanguinem in triduo paſſions eiuſdem, ab ipſa Diuinitate quomodolibet fuiße,vel non fuiſſe diuiſum,donec ſuper dubietate huiuſmodi quid ſit tenendum,fuerit per Sedem Apoſtolicam difinitum.

PIVS Epiſcopus,ſeruus ſeruorum Dei,ad futuram rei memoriã.¶ Ineffabilis ſummi prouidentia patris ad hoc nobis,quamuis immeritis vniuerſalis Eccleſiæ regimen pia dignatione commiſit,vt tanquam de ſummo vertice ad infirma refluentes intuitum,quid pro Sacræ Religionis expediat propagatione felici, & qualiter illius multiplicatis plantationibus Religio ipſa floridè dilatetur, ſolertius intendamus,omneſque inquietudinis,& moleſtiæ fomites ſubtrahamus: ſic quoque ſtatui omnium Religioſorum in humalitate Altiſſimo famulantium oportunè prouideamus,quod omnibus ab ipſis ſublatis moleſtiis, in Religionis obſeruantia,iugique perſeuuratione quietus intendere valeant. Sanè, cum dudum inter dilectos filios Prædicatorum,& Minorum ordinum Fratres (ſatore zizanię operante) ſuper eo, quod eorum aliqui in ipſorum prædicationibus pretioſum Sanguinem Domini Noſtri Ieſu Chriſti in triduo paſſionis eiuſdem ſeparatum fuiſſe ab ipſius Sanctiſſima Diuinitate aſſeuerabant: aliis verò fore contrarium tenebant, diſſenſionis materia exorta forte, ex qua ad tantam inter eos altercationem,vt accepimus,deuentum extitit,vt facilè mentibus fideliũ poſſet ſcãdalũ generari,& licet aliàs nos ad obaudiendũ prædictis,audiuimus quę circa pręmiſſa vtraq; pars dicebat, & allegabat,ſilẽtiũ impoſuerimus,ac materiã

ipsā indiſcuſſam pro tunc reliquerimus, ac mādauimus de huiuſmodi dubietate amplius diſceptationem aliquam fieri non debere:Quia tamen verendum foret, ne ex contrarietate prædicta,in mentibus eorundum Chriſti fidelium aliqui ſcandali ad eorū animas illaqueandas euenire poſſit, matura præmeditatione curauimus omnibus ſiniſtris euentibus in præmiſis, prout ex debito Paſtoris officii aſtringimur,obuiare. Vt igitur in Eccleſia Dei Ortodoxę fidei vnitas præſeruetur, & de cetero tollatur occaſio in huiuſmodi controuerſias incidendi, auctoritate Apoſtolica tenore præſētiū ſtatuimus,& ordinamus,quod nulli Fratrū Prædicatorū deinceps liceat de ſupradicta dubietate diſputare,pędicare,vel publicè,aut priuatè verbū facere,ſeu aliàs ſuadere,quod videlicet hereticū,vel peccatū ſit,tenere Sāguinē ipsū Sacratū,vt præmittitur, triduo paſſionis eiuſdē Domini Noſtri Ieſu Chriſti,ab ipſa Diuinitate quomodolibet fuiſse,uel nō fuiſſe vel diuisū, vel ſeparatū,donec ſuper dubitatis huiuſmodi decibone,quid tenēdū ſit,fuerit p nos,& Sedem Apoſtolicam,diffinitum.Mandātes propterea vniuerſis & ſingulis eorundem,& aliorum quoruncunque ordinum per totum Orbem cōſtitutis Fratribus cuiuſcunque ſtatus,gradus,vel conditionis exiſtant præſentibus,& futuris ſub excōmunicattionis latæ ſentētiæ pœna quā ipſo facto incurrant,& a qua niſi in mortis articulo cōſtituti,niſi p nos,aut ſucceſſores noſtros,abſolui nō poſſint ne cōtra ſtatutum,& ordinationē noſtram prædictam venire,aut facere,vel tētare quoquo modo præſumant:nec nō omnibus,& ſingulis prædictorum & aliorū ordinum Prælatis,vt in virtute ſanctæ obedientiæ tranſgreſſores omnes, quos in pœnam huiuſmodi incediſſe,aut cōtra prædicta dixiſſe,vel feciſſe præſumpſerīt, dignis pœnis,diriſque carceribus punire,& mancipare procurent : ac Fratribus ipſis vtriusque,ſeu alterius ordinis mandat de cetero ſub eiuſdem pœnis ſi aliquē Fratrem,ſeu alium hæreticum propterea proclamare,aut hęreſis ex hoc labem incurriſſe conſtiterit,illam,vel illos,apud Sedē Apoſtolicam denūciare teneantur, & debeant,quodue inter alias quaſcūque Eccleſiaſticas,ſeculareſve perſonas,nullus Fratrum ordinum prædictorum,ſeu aliorum, aliquem de prædicts in famere aut de illo quomodolibet proclamare præſumat,quinimò,vt fratres ipſi prædicatorum,& Minorum ordinnm huiuſmodi, mutuo ſe diligant, & cum charitate pertractent,ſecundum ordinum ipſorum inſtituta & Regularis obſeruantiæ Regulam,ſub pœna præmiſſa auctoritate præfata tenore præſentium iniungimus : decernentes ex nunc, omnes , & ſingulos fratres ordinum prædictorum , qui prædicta non obſeruare,vel illis contrafacere , vel venire ſtuduerint cum effectu ad omnes actus legitimos Religioſorum , & ordinum , ipſorum penitus inhabiles,& incapaces,necnon irritum,& inane,ſi ſecus ſuper his a quoquā,quauis auctoritate ſcienter,vel ignoranter contigerit attētari.Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam noſtrorū Mandati,Iniunctionis,& Conſtitutionis infringere,vel ei auſu temerario cōtraire:ſi quis autē hoc attētare præſumpſerit,indignationem Omnipotentis Dei,& Beatorum Petri,& Pauli Apoſtolorum eius,ſe nouerit incurſurum. Datum Anconæ Anno Incarnationis Dominicæ 1464.Kal.Auguſti,Pontificatus Noſtri Anno ſexto.

PAVLVS SECVNDVS Venetus.

Romæ coronatus v. Idus Stptembris, 1464 Obijt v. Kalen. Auguſti 1471.

I.

Facultatem Generali, Prouincialibus vicarijs, ac Prioribus Congregationis Lombardiæ Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini, concedit, exhibendi viris Mantellum nigri coloris, habitui eiuſdem Ordinis Fratrum conformem; illoſq; ſingulis priuilegijs Ordinis gaudere poſſe, & debere declarat.

PAVLVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorũ Dei, Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Vicarijs, ac Prioribus Congregationis Lombardiæ, Ordinis Fratrum Eremitarum Sãcti Auguſtini, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Expoſcit veſtræ deuotionis ſynceritas, & Religionis promeretur honeſtas, vt illa vobis libenter concedamus, quæ deuotioni perſonarum, & diuini cultus augmento, animarumque ſaluti fore commoda dignoſcuntur. Sanè, pro parte veſtra exhibita nobis nuper petitio cõtinebat, quod ĩ Prouincia Lõbardiæ nonnullæ laycæ zelo deuotionis accenſę, ad inſtar Mantellatarũ ſub obedientia Fratrum Prædicatorum, vel Minorum, aut Seruorum, Beatę Mariæ ordinum exiſtentiũ. Mantellum, ſeu habitum Mantellatum ſub obedientia Fratrum ordinis veſtri recipere deſiderant; Quare pro parte veſtra aſſerentium, quòd vos Mantellũ, ſeu habitum huiuſmodi mulieribus ex indulto Apoſtolico alias vobis conceſſo exhibere poteſtis, & exibetis, quodque ipſæ mulieres Priuilegijs, & Indultis Fratribus dicti veſtri ordinis quomodolibet conceſſis, etiam gaudent. Nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt vobis, ac ſucceſſorib. veſtris exhibendi omnib. & ſingulis laycis, ac alijs deuotis perſonis maribus, Mantellum, ſeu habitum Mãtellatum huiuſmodi licẽtiam concedere, & aliàs ſuper his opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, vobis, & ſucceſſoribus veſtris qui pro tempore fuerint, exhibendi omnibus, & ſingulis perſonis honeſtis laycis maſculini ſexus, hoc à vobis deuotè requirentibus, Mantellum, ſeu habitum Mantellatum nigri coloris, & habitui Fratrũ eiuſdem veſtri Ordinis in colore conformẽ, ad inſtar aliorum Mantellatorũ præfatorum, dummodo aliud canonicũ nõ obſtet, ita q; liceat ipſis laycis recipere, & geſtare mantellum, ſeu habitum huiuſmodi per vos eis exhibitum, quibuſuis Cõſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrarijs nequaquã obſtantibus, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium plenã, & liberam concedimus facultatem. Et nihilominus ipſis laycis, quibus taliter mãtellum, ſeu habitũ huiuſmodi exhibueritis, quòd omnibus, & ſingulis priuilegijs, exemptionibus, ĩmunitatibus, & indultis, tam ſpiritualibus, quam tẽporalibus, præfatis veſtris Ordini, & Cõgregationi, Apoſtolica aut alia quauis auctoritate in genere conceſſis, ad inſtar aliorum Mantellatorum prædictorum, etiam gaudere poſſit, eadem auctoritate cõcedimus, & indulgemus Nulli ergò omninò hominum liceat hãc paginam noſtræ cõceſſionis, & indulti infringere, vel ei auſu temerario cõtraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurũ Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ 1470. Pridie Kalend. Septembris, Pontificatus noſtri anno Sexto.

PORTANTES SOLVM CORRIGIA Gaudent Priuilegijs.

FRATER Benignius de Ianua Vicarius Generalis Cōgregationis Lombardiæ Fratrum Eremitarum Sācti Auguſtini de Obſeruantia, omnibus, & ſingulis præſentes litteras inſpecturis, Salutem. Significamus in teſtimonium veritatis, Sanctiſſimum Dominum Innocentium Octauum 1490. die. 3. Iulij, viuæ vocis oraculo conceſſiſſe, vt ſuſcipientes habitum Mātellatorum, ſiue Mātellatarum Ordinis noſtri, licet habitum illum cum licentia, Prioris loci non retineāt, neque continuè deferant, Corrigiā tamen retinentes, ac deferentes, eiſdem Priuilegijs, immunitatibus, & indulgentijs gaudeāt, quibus ipſi Mantellati, & Mantellatæ gaudent, & gaudere poſſunt. Et hanc cōceſſionem, & gratiā fecit, vt ſupra viuæ vocis oraculo, præſentibus Reuerendiſſimo D.D.A.tt. Sanctorum Ioannis, & Pauli presbytero Cardinali, Magnifico Florentinorū oratore, me Fratre Benigno ſupraſcripto, præſente Reuerēdo Magiſtro Mariano de Genezano Sacræ Theologię profeſſore, patre Fratre Taddeo de Ipporegia Piore Taurini, quare pro ſatisfactione deuotionis earum perſonarū, quæ pro bono animarum ſuarum hūc habitum Corrigiamque ſuſcipere voluerint, hanc atteſtationem fecimus, & de rei veritate teſtimonium reddere voluimus, cum impreſſione ſigilli noſtræ Congregationis. Datum in Conuentu noſtro Sanctæ Mariæ de Populo almæ Vrbis, prima Auguſti 1490.

Verſ. Adiutorium noſtrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit Cælum, & Terram. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. Oratio.

ORamus te domine ſanctæ Pater Omnipotens æterne Deus, vt hanc Corrigiam benedicas, ad reſtringendos lumbos, & renes, vt omnis perſona quæ portauerit eam gratam tibi continentiam, mandatorumque tuorum obedientiā ſeruet, & intercedentibus Beata Maria ſemper Virg. Beatoque Patre noſtro Auguſtino, vitam conſequatur æternam. Per Chriſtum Dominum noſtrum.
℟. Amen.

¶ Deinde aſpergantur aqua benedicta, & adoleantur incenſo Corrigię, & eas recipientes. Et quando cinguntur, dicatur, ſiue cantetur hymnus. MAGNE PATER AVGVSTINE. Et illi, qui cingit Corrigiam, dicat. Præcingat te Dominus zona iuſtitiæ, & conſtringat in te dilectionem Dei, & proximi, per Chriſtum Dominum noſtrum.

¶ Quibus cinctis, dicuntur infraſcriptæ Orationes. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. Oremus.

ADeſto ſupplicationibus noſtris Omnipotens Deus, & famulis tuis hac Corrigia ad tui nominis laudem, honoremque præcinctis, quibus fiduciam ſperandæ pietatis indulges, intercedente Beato Auguſtino Confeſſore tuo, atque Pontifice, ob cuius etiam reuerentiam, & deuotionem præcincti ſunt, conſuetæ miſericordiæ tribue benignus effectum. Per dominum noſtrum &c.
℟. Amen. Oremus.

DEVS, qui corda fidelium Sancti Spiritus illuſtratione docuiſti, da huic famulo tuo, vel famulabus tuis, ad tui laudem, ac Beatæ Mariæ ſemper Virginis, deuotionemque, & reuerentiam Beati Patris noſtri Auguſtini, nuper præcincto, vel præcinctis, ſeu præcinctę in Eccleſiæ ſpiritu recta ſapere, & de eius ſēper

conſolatio-

conſolatione gaudere. Per Dominum noſtrum, &c. in vnitate eiuſdem Spiritus Sancti Deus, &c. Oremus.

CONcede nos famulos, vel hanc famulam tuam, vel hunc famulum tuũ, quæſumus Domine Deus, perpetua mẽtis, & corporis ſanitate gaudere, & glorioſa Beatæ Mariæ ſemper Virginis interceſſione a præſenti liberari triſtitia, & æterna perfrui lætitia. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen. Oremus.

PRætende Domine famulis tuis de præſenti præcinctis dexteram cęleſtis auxilij, vt te toto corde perquirant, & quæ dignè poſtulant, conſequi mereantur. Per Chriſtum Dominum noſtrum, ℟. Amen. ¶Poſtremo benedicantur. Benedictio Dei Omnipotentis, Pa✝tris, & Fi✝lij, & Spiritus✝ Sancti, deſcendat ſuper vos, & maneat, ſemper vobiſcum. ℟. Amen.

SIXTVS QVARTVS

Franciſcus de Ruuere Ligur, ex villa Albizola Sauonen. Diœceſis Piſcatoris Filius, ſummo hominum Piſcatori Petro in Apoſtolica Sede ſucceſſit, die 15. Kalend. Septembris, Anno reparatæ ſalutis 1471. Puerulus deuotus fuit Regulę Sancti Franciſci, in qua feliciſſimi ingenij ſpecimen edidit, deinde Patauij lauream Magiſterij in Sacra Theologia ſuſcepit. Sui Ordinis Miniſter Generalis extitit, deinde in Collegium Cardinalium adſcriptus eſt, ſedit in Apoſtolica Sede annos XIII. & dies V. D. Bonauenturam olim Ordinis ſui Cardinalem, virum doctiſſimum (cuius corpus Lugduni magna veneratione reſeruatur (inter diuos retulit. Feſtum Conceptionis glorioſiſſimæ Virginis Marię confirmauit, & approbauit, multiſque Priuilegijs Prędicatorum, & Minorum: aliorumque Mendicantium Ordines inſigniuit.

I.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus Seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriã. ¶Regimini Vniuerſalis Eccleſiæ meritis licet inſufficientibus diſponente Domino præſidentes, curis perurgemur aſſiduis, vt iuxta creditę nobis deſuper diſpẽſationis officium quieti ſubditorum quorumlibet (præſertim Religionis habitu ſtudio vacantium, piæ vitæ in quorum vtique proſperitate reficimur) iugi quantum nobis ab alto conceditur ſollicitudinis ſtudio intendamus, & vt ea quæ pro diuini cultus, & Religionis incremento, animarumque ſalute a prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus prouidè facta ſunt, ſubſtantialitatis ambiguitatibus quæ exinde emerſiſſe noſcuntur in ſua integritate perſiſtant, noſtri miniſterii partes interponimus efficaces. Dudum ſi quidem a felicis recordationis Eugenio Papa Quarto prædeceſſore noſtro, litteræ emanarunt tenoris ſubſequentes.

BVLLA MARIS MAGNI

I.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus Seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriã. ¶Regimini vniuerſalis Eccleſiæ meritis licet inſufficientibus diſponentes Domino præſidentes, curis perurgemur aſſiduis, vt iuxta creditæ nobis deſuper diſpenſationis officium, quieti ſubditorum quorumlibet præſertim ſub Religionis Prędicatorũ habitu ſtudio vacantiũ piæ vitę, in quorum vtique

q; proſperitate reficimur) iugi quãtũ nobis ex alto cõceditur ſolicitudinis ſtudio intẽdamus, & vt ea quæ pro diuini cultus, dictæ Religionis incremẽto animarũque ſalute à prædeceſſoribus noſtris Rom. Pont. prouidè facta ſunt; ſublatis ambiguitatibus quæ exinde emerſiſſe noſcũtur in ſua integritate pſiſtãt, noſtri miniſterij pactis interponimus efficaces Dudũ ſi quidẽ à felicis recordationis Eugenio Papa quarto prędeceſſore noſtro, litterę emanauerũt tenoris ſubſequẽtis, Eugenius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Romanus Põtifex in quo poteſtatis plenitudo cõſiſtit, ad ſtatũ Eccleſiaſticum perſonarum ſua præſertim mũdanis abiectis illecebris, ſub ſacro Religionis iugo altiſſimo vota reddẽtium, & circa fidelium animarum ſalutem, necnon hæreticorum & aliorũ infidelium, quorumlibet debitam conuerſionem prędicationibus, & doctrina continuè laborantium, libenter intendens, nonnunquã per ſuos prædeceſſores in ęarũ fauorẽ geſta innouat, & approbat, ac confirmat, prout id conſpicit, in Domino ſalubriter expedire. Hic eſt quod nos dilecti filij Bartholomæi ordinis Fratrũ Prædicatorũ, ac Theologiæ profeſſoris, necnon generalis totius ordinis huiuſmodi Magiſtri, deuotis in hac parte ſupplicationibus ĩclinati, quaſdã felicis recordationis Gregorij XI. ad inſtar nonnullorum Romanorum Pontificum prędeceſſorum ſuorũ dilectis filiis Magiſtro, Prioribus, & Fratribus vniuerſis eiuſdem Ordidinis per eum conceſſas, necnõ alias Martini V. prædeceſſorum noſtrorum ẽt cõceſſarum huiuſmodi cõfirmatorias litteras, quas diligenter inſpici, & examinari, quarumque tenorem de verbo ad verbũ præſentibus inſeri fecimus, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentiũ, ex certa ſcientia innouamus, & cõfirmamus, ac præſentis ſcripti patrocino communimus. Tenor verò ſingularũ prędictarum litterarum talis eſt. ¶ Martinus Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, dilectis filiis, Magiſtro, prioribus, & Fratribus vniuerſis ordinis prædicatorum, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Ex Apoſtolicæ Sedis prouiſione, ac perſonarum Deo deuotarum præſertĩ ſub Regulari obſeruantia, & in fauorem fidei Catholicæ Domino famulantium, ſtudio piæ vitæ, deuotione prouenire dignoſcitur, vt Romanus Põtifex quandoq; prædeceſſorum ſuorum Romanorum pontificum geſta inuouet, & innouatione reſtauret, & auctoritate fulciat innouata. Hinc eſt, quòd nos, veſtris deuotis in hac parte ſupplicationibus inclinati, quaſdam litteras felicis recordationis Gregorii Papæ XI. prædeceſſoris noſtri; ad inſtar nonnullorum aliorũ Romanorum pontificum prędeceſſorum ſuorum, vobis & Ordini veſtro conceſſas, quas diligenter inſpici, & examinari, quorumque tenorem de verbo ad verbum præſentibus inferi fecimus, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, ex certa noſtra ſcientia innouamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus. Tenor verò dictarum litterarum talis eſt. ¶ Gregorius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei Dilectis filiis, Magiſtro, prioribus & Fratribus vniuerſis ordinis prædicatorũ, ſalutem Apoſtolicam benedictionem. Virtute conſpicuos ſacri veſtri Ordĩnis profeſſores, qui contẽplationi cæleſtium feruenter inuigilant, & pię vitæ ſtudio ſine intermiſſione deſudant, decet per Apoſtolicæ circũſpectionis ſic prouide dirigi, & ſolicite confoueri, vt alicuius prætextu calumniæ, nullum internæ pacis excidium, nullumque religioſi ſtatus perferant detrimentum, ſed in his robur, & vigorem habeant, per quæ circa cultum Diuini nominis, deuotis, & quietis mentibus inualeſcant. Hinc eſt, quòd cum ſicut nobis exponere curauiſtis, tu fili Magiſter, & prædeceſſores tui, iuxta eiuſdem Ordinis conſuetudinem obſeruatam hactenus, ac a Sede Apoſtolica toleratam, ſtatim poſtquam electi ſecundũ prædicti Cõſtitutiones Ordinis extitiſtis, Fratrum ipſius curã geſſeritis, Magiſterij officiũ plenè, ac liberè in omnibus exercentes, iidẽque Fratres vobis deuotè, ac humiliter obedierint, & intenderint reuerenter, ac in eodem ordine ſit ſtatutum, vt Magiſter ipſius qui pro tempore fuerit, à Magiſterij officio amoueri valeat à

diffi-

diffinitoribus Capituli generalis: Nos volētes ambiguitatis ſcrupulum ī hac par
te de veſtris cordibus amputare, ac ordinē ipſum præfatæ Sedi immediate ſubie
ctum, à Sede approbatum eadem, honeſtate floridum, præclarum ſcientia, & vir
tute fecundũ, priuilegio Apoſtolicę gratiæ attollere ſingulari, veſtris ſupplicatio
nibus inclinati, deuotioni veſtrę ad inſtar felicis recordationis Bonifacij VIII. &
Benedicti XI. Roman. Pontif. prædeceſſorum noſtrorum, vt ſucceſſores tui, fili
Magiſter, qui erunt pro tempore, ſtatim poſtquam electi ſecundum Conſtitutio
nes fuerint ſupra dictas, eo ipſo veri eiuſdem ordinis Magiſtri effecti, curam ani
marum Fratrum ipſius ordinis plenè habeant, & liberè gerant, ipſoſque Fratres
auctoritate propria ligare, ac ſoluere, necnõ in eodē ordine agere valeāt, quę ipſi
& præfati ordinis diffinitores iuxta prædictas Cõſtitutiones eiuſdē ordinis, & Fra
tribus ſecũdum Deum viderint expedire, aliaſque poſſint officium Magiſterij lici
tè in omnibus exercere, ijdemque Fratres, tibi Magiſtro, & ſucceſſoribus tuis de
uotè, & humiliter obediant, & intendant. Et præfati ſucceſſores, & tu Magiſter, à
diffinitoribus Capituli generalis ordinis ipſius, ſecundum ordinis Cõſtitutiones
eiuſdem, abſolui, & amoueri poſſitis, auctoritate Apoſtolica indulgemus. Ratum
habentes, & firmum quicquid ſuper præmiſſis per te Magiſter, dictoſque prede-
ceſſores Fratres, & diffinitores factum, & obſeruatum eſt hactenus, conceſſa tibi
exequendi magiſterij officium quoad præmiſſa omnia, & alia, libera facultate.
Fratres autem de ordine veſtro, quos ſecundũ Conſtitutiones ipſius ordinis Cõ
uentibus veſtris deputandos duxeritis in Lectores, ſine alterius cuiuſcũque licen
tia, liberè in domibus prædicti Ordinis legere, & docere valeant in Theologica
facultate, illis locis exceptis, in quibus viget ſtudiũ generale, ac etiam quilibet ī
facultate ipſa docturus, vt Magiſter incipere ſolemniter cõſueuit, Et licet Epiſco
pis, & Diæceſanis debitā, & deuotam obedientiam impendatis, nolumus tamen,
quòd circa inſtituta, & pręcipuè ſuper inſtitutione, & deſtitutione Priorũ eiuſdē
ordinis, ex hoc præiudiciũ aliquod incurratis. Quándo verò in aliquo Capitulo,
vel Cõuentu veſtri Ordinis de Prouinciali, vel Cõuentuali Priore occurrerit ele
ctio facienda, ſi ex aliqua cauſa factam electionem à Fratribus eiuſdem ordinis
quorũ intereſt, non contingat forſitan confirmari, ſuperior ad quem cõfirmatio
electionis huiuſmodi ꝑtinet, aliquem de illis fratribus quos ipſi electores, vel ma
ior pars eorum per litteras ſuas ab eo petierint, qñ ad ipſum pro electi confirma
tione traſmittunt eis de noſtra licentia concedere valeat in Priorē. In electioni-
bus quoque eorundem Magiſtri, & priorum prouincialium ipſius ordinis fratri
bus qui debēt electionem huiuſmodi celebrare (cum eos frequenter de remotis
partibus oporteat conuenire) tempus ſuper hoc ſtatutũ à iure nõ currat, nec ipſi
in hac parte iuris regulis coarctetur. Et quia eiuſdem ordinis Fratres de locis
ad loca ipſius ordinis ſæpius tranſmittuntur, propter quod ſtabilem, & perpetuā
in certis, & determinatis eiuſdem ordinis domibus non faciunt mãſionem, quia
etiā bonos, & idoneos, ac probatos a vobis Fratres facitis ad ordines ꝓmoueri, li
ceat vobis ordinandos Fratres eiuſdē Ordinis, quibuſcunque malueritis Catholi
cis Pontificibus cómunionem, & gratiam Apoſtolicæ Sedis habentibus præſenta
re, ipſiſque Põtificibus præſentatos à vobis Fratres ſine qualibet examinatione ꝑ
eoſdem Pontifices facienda, & abſque omni promiſſione, vel obligatione ipſorũ
ordinandorum Fratrum, ad ordines promouere. In locis autem in quibus degi-
tis, liceat vobis habere Oratoria, ī quibus cum Altari portatili poſſitis miſſarum
ſollemnia, & alia diuina officia celebrare, ac etiam recipere Eccleſiaſtica Sacra-
menta. Cum generale interdictum fuerit, in Eccleſijs, & Oratoriis veſtris, & ali-
is quibuſcunque cum ad loca perueneritis Eccleſiaſtico ſuppoſita interdicto, clau
ſis ianuis, interdictis, & excommunicatis excluſis, non pulſatis, campanis, & ſub-
miſſa voce, liceat vobis celebrare diuina, & Eccleſiaſtica recipere ſacramenta.

dummodo

dummodò cauſâ nou dederitis interdicto, nec contingat id vobis ſpecialiter interdici, nec Eccleſiæ, vel Oratoria ipſa fuerint ſpecialiter interdicta. Ijs vero qui in veſtris morantur obſequiis, cũcta liberè miniſtrare poſſitis Eccleſiaſtica Sacrâ mẽta, & ipſos cum decedunt in veſtris Oratoriis ſepellire. Si quãdo autem in terris, in quibus reſidetis, vel earum pſonas, excommunicationis, ſeu interdicti ſententias cõtigerit promulgari, pueri veſtris ſeruitiis deputati, negociorumque veſtrorum procuratores, & operarii, qui in veſtris locis, eorũ operibus perſonaliter continuè inſtiterint, huiuſmodi ſententiis obnoxii minimè habeãtur, ibique poſſint audire diuina, iuxta formam quę locis ipſis, eo caſu à Sede Apoſtolica eſt cõceſſa, niſi eiſdem cauſam dederint, vel excõmunicari ſpecialiter, ſeu interdici cõtingat eoſdẽ. Et quia vos extremam patientes pro Chriſti nomine paupertatem, exhortationis pro ſtudio, bonos ad potiora dirigitis, & errantes in rectitudinis ſemitã laudabiliter reuocatis, concedimus, vt in excommunicatorum terris liberè cõmorari, & ab eis tunc etiam quando vos, vel ipſos trãſire contigerit, neceſſaria vitæ depoſcere, ac recipere valeatis. Magiſter quoque, & ſinguli Priores, Prouinciales, & Cõuentuales, ac vices eorum gerentes in Prouinciis, & Conuentibus, ac locis ſibi commiſſis pro dictis Fratribus conſtitutis ibidem, necnon, & Fratribus aliis eiuſdem Ordinis, interdum ad eos declinantibus vndecumque, abſolutione, & diſpenſatione indigentibus, ſiue priuſquam intrauerint ordinem, ſiue poſt, in caſibus quibus exceſſerint, pro quibus excõmunicationis, vel interdicti, aut ſuſpẽſionis incurrerint ſentẽtias à iure, vel à iudice generaliter promulgatas, & huiuſmodi ſentẽtiis innodati, aut in locis ſuppoſitis Eccleſiaſtico interdicto diuina officia celebrantes, vel ſuſcipientes ordines ſic ligati, notam irregularitatis incurrerint, abſolutionis, & diſpẽſationis beneficiũ valeant impartiri niſi adeo grauis fuerit, & enormis exceſſus, quod ſint ad eandem ſedem meritò deſtinãdi. Fratres etiam veſtri quos pro tempore vos Magiſter, & Priores, tam Prouinciales, quam Cõuentuales, necnon, & vices veſtras gerentes, in proprios habueritis Confeſſores abſolutionis, & diſpẽſationis beneficium vobis (cũ expedierit) valeant impartiri, iuxta formã conceſſionis ſuper abſolutione, & diſpenſatione fratrum eiuſdẽ ordinis ſuperius vobis factæ. Ad hæc volentibus veſtro aggregari Collegio, qui ſuſpenſionis, aut interdicti, vel excommunicationis ſententiis à iure, vel à iudice promulgatis, generaliter ſunt ligati, abſolutionis beneficiũ (obſeruata forma canonica) impartiri, ipſosque in Fratres recipere, ac eos qui poſt aſſumptũ habitũ, vel profeſſionem emiſſam recoluerint ſe talibus in ſeculo fuiſſe ſentẽtiis innodatos, ſecundũ formã ipſam, vos Magiſter, & ſinguli priores, prouinciales, & Conuentuales, ac vices veſtras gerentes, valeatis abſoluere, & cũ irregularibus diſpenſare, ſi forſitan talibus innodati ſentẽtiis, vel in locis interdicto ſuppoſitis Diuina præſumpſerint officia celebrare, vel Ordines ſuſceperĩt, ita tamen, quod ſi aliqui ex huiuſmodi eiſdem ſententiis propter debitum ſint aſtricti, ſatisfaciant, vt tenẽtur. Ceterum veſtra diſcretio cautè prouideat, vt Apoſtolicæ Sedis, legatorum ipſius, & ordinariorum locorũ, in abſolutionibus huiuſmodi ſcandalum euitetur porro quieti veſtræ prouidere volẽtes, quod per litteras Apoſtolicæ Sedis, aut Legatorum, ſeu delegatorum ipſius, cõueniri à quoquam minimè valeatis, & quod ad pecuniã colligendam cogi non poſſitis inuiti, per litteras ipſius ſedis de cetero impetrãdas, quodque nullus veſtrum correctionis, ſeu viſitationis, vel inquiſitionis officiũ, Monaſteriis, vel Eccleſiis, ſiue quibuſcunque perſonis impendere, vel ad cognitiones cauſarum, citationes partiũ, & denunciationes ſententiarum, interdicti, & excõmunicationum procedere, aut recipere curam Monialium, ſeu Religioſarũ quarumlibet perſonarum, teneatur, per Apoſtolicas litteras impetratas, & in poſterum impetrandas, niſi huiuſmodi Apoſtolicæ litteræ, de hoc indulto, & Ordine veſtro expreſſam fecerint mẽtionem, auctoritate vobis Apoſtolica

indulge-

indulgemus.Concedimus etiã,vt ad viſitandum aliqua Monaſteria Monialium cuiuſcunque ordinis compelli aliquatenus non poſſitis,aut recipiendum cõmiſſiones cauſarũ,ſeu ſententiarum executiones, vel alia contingentia cauſas ipſas, per litteras præfatæ Sedis, in quibus facta non fuerit de indulgentia huiuſmodi mentio ſpecialis,ſiue per Legatos,vel Delegatos, ipſius.Nullus inſuper Archiepiſcopus,vel Epiſcopus, nulluſq; alius Prælatus Eccleſiaſticus,vel eorum Vicarij, vel officiales,ad portandũ,vel deferendum litteras,vel exequendum,aut denunciandum ſententias contra principes ſeculares,Communitates.Populos,ſeu quoſcunq; benefactores veſtros,nulluſque Delegatus,vel ordinarius iudex,ad faciẽdũ citationes,vel commiſſiones recipiendas,ſiue quod ſitis in cauſis aliquibus aſſeſſores,ſeu ad alia,lites,& controuerſias contingentia,in cauſis quæ coram ipſis tractantur,quemquam veſtrum compellere valeant,ſine prædictæ Sedis mandato,& licentia ſpeciali,expreſſam faciente de hac indulgentia mentionẽ;nec quiſquam veſtrum parere,uel intendere teneatur ſuper his monitionibus, & mandatis,aut iuſſionibus eorundem,aut facere,vel implere,quod in hac parte duxerint iniungendum.Ceterum Magiſtri,& ſinguli Priores prouinciales,atque ipſorum Vicarij,illos ex Fratribus de quibus auctoritate litterarum Sedis Apoſtolicę,uel Legatorum ipſius Archiepiſcopis,& Epiſcopis,vel aliis quibuſcunque prouiſum extitit,vel in poſterum contigerit prouideri,corrigere,ac non obſtante contradictione aliqua, poſſint ad ſuum ordinem reuocare, nec per litteras eiuſdẽ Sedis, ſeu Legatorum ipſius iam de cetero obtinendas,aliquos de Fratribus ipſius ordinis,præfatis Archiepiſcopis,& Epiſcopis,aut aliis teneãtur in ſocios deputare,niſi dictæ litteræ Apoſtolicę obtinẽdę de indulto huiuſmodi,& ordine ipſo expreſſam fecerint mentionem,& aliàs id honeſtati ordinis, & illorum ſaluti viderint expedire.Nullus autem Legatus niſi de latere noſtro miſſus auctoritate litterarũ Sedis Apoſtolicę ſpecialẽ de hoc indulto,& ordine veſtro non facientibus mentionem,nulluſq; pręlatus,aut aliqua perſona religioſa,vel ſecularis, de fratribus eiuſdem ordinis, ſeu Cardinalis Romanę Eccleſię, ad ſua, ſeu Eccleſię negocia procuranda,vel ſecum manendum,aliquos aſſumere valeat,niſi quos Magiſter, vel Prior Prouincialis ipſorum,tamquam idoneos,& diſcretos ſibi duxerint aſſignandos,quos etiam volumus ſubiacere ordinis diſciplinæ.Illos verò ordinis ipſius Fratres,qui ad prædicandum crucem,vel inquirendum cõtra hæreticam prauitatem,ſeu ad alia huiuſmodi negocia ſũt,vel fuerint deputati,vbicũque à Sede Apoſtolica, tu fili Magiſter, tuiq; ſucceſſores,remouere,ſeu reuocare,& penitus transferre,ipſiſque,ꝙ ſuperſedeãt iniungere,alioſque ſubſtituere(cũ expedire videritis)licitè,& liberè valeatis,ac in eos(ſi cõtrauenerint)cẽſuram Eccleſiaſticã exercere:ac quilibet Prior Prouincialis vel eius Vicarius,eiuſdem ordinis,id ipſum in ſua prouincia circa fratres ipſius ordinis,quibus ab eadem Sede ſimilia cõtigerit in illa committi,facere poſſit, non obſtantibus aliquibus litteris, vel indultis Apoſtolicis,impetratis,vel in poſterum impetrandi,quæ de hoc non fecerint mentionẽ.Inhibemus quoque,ne quis poſt profeſſiones in ordine veſtro factã,ab ipſo ordine,ſine Magiſtri,vel ſui Prioris licentia diſcedat,diſcedentem verò abſque cautione litterarum alterius ipſorũ prætextu alicuius priuilegij Apoſtolicæ Sedis,nullus audeat retinere.Quod ſi fortè retinere præſumpſerit, vobis Magiſter,& ſinguli Priores dumtaxat,& veſtris Vicarijs,licitũ ſit in ipſos diſcedẽtes Fratres excommunicationis ſententiam promulgare,detinentes verò eoſdem ſecũ,vel in Monaſteriis,ſeu Eccleſiis ſuis,(niſi eos eiecerint) poſtquam eis denũciatum fuerit,excõmunicationis ſententiæ volumus ſubiacere,nõ obſtãte, quod excommunicati,ſuſpendi,vel interdici non poſſint,per literas Apoſtolicas nõ facientes plenam,& expreſſam de indulto huiuſmodi mentionẽ.Si verò aliqui de Fratribus veſtri ordinis poſt obtentam licentiam à Sede prædicta,aut à vobis ad

Religionem aliam tranſeunti, infrà duos, vel tres menſes ſe ad illam Religionē ſuæ ſaluti congruam non contulerint, & ipſius non ſuſceperint habitum Regularem, licitum ſit vobis ſingulis Magiſtro, & Prioribus, ac vices veſtras gerentibus, contra ipſos, tanquam cōtra alios veſtri ordinis Apoſtatas procedere, ſecundum quod honeſtati dicti ordinis videritis expedire. Illud idem intelligi volumus de illis, qui poſt ſuſceptionem habitus alterius Religionis, infrà tempus probationis nulla profeſſione facta, inde præſumpſerit reſilire, aut etiam ſi poſt profeſſionem huiuſmodi ad Religionem laxiorem, ſeu mitiorem ordinē tranſierint, vel (quod abſit) ad ſeculum reuertantur, vos, volumus contra ipſos rigorem veſtri ordinis exercere. Apoſtatas quoq; veſtri ordinis excommunicare, capere, ligare, incarcerare, & aliàs ſubdere diſciplinæ rigori poſſitis, per vos, ac etiam alios, in quocūq; habitu cōtigerit, eos inueniri, inuocato ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſecularis. Inhibemus etiā, ne Fratres quod ab ordine ueſtro pro ſuis culpis per Magiſtrum, vel priores, ac eorum Vicarios expelli contigerit, vel qui egreſſi fuerint ꝓprio ſuo motu, prædicare, confeſſiones audire, ſeu docere præſumant, niſi ad aliū ordinē, in quo licitè huiuſmodi exerceantur officia, tranſierint, de noſtra vel Magiſtri, ſeu Prioris, vel Vicariorum ipſorum licentia ſpeciali. Quod ſi fortè ipſi cōtra huiuſmodi inhibitionem noſtram, aliquid ſuper præmiſſis temerè attentare præſumpſerint, vos Magiſtri, & ſinguli Priores, vel veſtri Vicarij, in illos, quos infrà fines prædicationis ſuę iuxta conſuetudinem ordinis veſtri diſtrictos inueneritis, talia perpetrantes, monitione premiſſa, auctoritate noſtra, excommunicationis ſentētiam valeatis promulgare. Eiectos autem de ordine veſtro, vel egreſſos, qui receptione in eodem ordine ſuis culpis exigentibus reddiderint ſe indignos, & alios Fratres eiuſdem ordinis ex rationabili cauſa ad quoſcunque ordines approbatos, præterquam ad Beati Auguſtini hoſpitalariorū & aliorum Religioſorum arma portantium, ad vitandam occaſionē euagandi, vos Magiſter, & ſinguli Priores, ſeu veſtri Vicarij, cum teſtimonialibus litteris, auctoritate noſtra, licentiandi liberam habeatis facultatem. Nos enim diſtrictius inhibemus ne tales ad alium ordinē aliter tranſire, vel aliqui eos recipere ſeu retinere præſumāt, abſq; licentia ſpecialis Sedis Apoſtolicæ, faciente de hoc plenariam mentionem. Inhibemus etiam, vt nulli, ſiue ſit in Religionis ordine, ſiue extra ordinem conſtituti, habitum veſtrum, aut ita cōſimilem, quod propter eum frater prædicator credi poſſit, deferre liceat, abſq; mandato Sedis Apoſtolicæ ſpeciali. Et vt dicta inhibitio maiorem conſequatur effectum, ſtatuimus, vt hi qui habitum veſtrū, aut ſibi ſimilem prędicto modo deferre præſumpſerint, ad deponendum ipſum ꝑ Diœceſanos locorū (cum a vobis requiſiti fuerint) monitione præmiſſa, per cēſuram Eccleſiaſticam, appellatione poſtpoſita, cōpellātur. Ceterum, cum humilitas veſtra ſibi de latitudine orbis terræ nihil præter domos, & hortos cum virgultis prę
miorum obtentu cœleſtium duxerit reſeruandum, nos piè volētes, quod illorum fructus veſtrę paupertatis vſibus applicentur, vt de dictis hortis, & virgultis veſtris nulli decimam teneamini exhibere, vobis auctoritate præſentium, indulgemus, diſtrictius inhibēdo, ne quis a vobis de præmiſſis aliquid exigere, vel extorquere pręſumat. Quia verò nonnulli veſtræ Religionis habitum aſſumētes, diuerſis perſonis quæ ſciri, & inueniri non poſſunt, aliqua bona reſtituere interdū tenentur, vobis Magiſtro, & Prioribus, ac Vicarijs prædictis concedimus, vt ſinguli veſtrū, in locis ſibi commiſſis, bona ipſa in pios vſus conuertere valeant, prout ſecundū Deum videritis expedire. Sepulturam quoq; in locis, Cæmiteriis, & Eccleſiis veſtris concedimus & eam liberam eſſe cenſemus, vt eorum deuotioni, & extremę voluntati, qui ſe illic ſepelliri deſiderauerint (niſi excommunicati, uel interdicti, aut etiam publici uſurarii fuerint) nullus obſiſtat, ſalua tamen iuſtitia illarum Eccleſiarum a quibus mortuorum corpora aſſumantur, diſtrictius inhibentes, vt vlli

vt vlli Religioſi,vel ſeculares,vobis inuitis,aliquorum corpora defunctorum in veſtris Cemiteriis ſepelire,aut in Eccleſiis veſtris miſſarum ſolénia,vel pro animabus eorum,qui loca veſtra tumulandi feruntur,ibidem exequias celebrare ſine veſtro aſſenſu,& voluntate præſumãt.Inhibemus inſuper vniuerſis Fratribus ordinis veſtri,ne aliqui eorũ,alij q̃ Prælatis ſuis peccata ſua cõfiteri præſumant; niſi neceſſitatis vrgente articulo,vel niſi forſan Magiſter, vel Prior proprius alicui fratri dederit fratri alteri eiuſdem ordinis licentiam confitẽdi. Vniuerſis autem Eccleſiarum prælatis,& aliis inhibemus,ne confeſſiones veſtras vobis inuitis audire,vel cõpellere vos ad Synodos, ſeu cõuocationes ſuas accedere,vel cũ eis extra Ciuitatem,vel intrà proceſſionaliter exire,aut ſuis Conſtitutionib.ſubiacere,vel capitula,ſcrutinia, vel Inquiſitiones in locis veſtris,vel alibi, de vobis facere,aut fidelitatem iuramento firmatam,& annualem obedientiã a Prioribus,& Superioribus veſtris exigere,aut de ipſorum inſtitutione,vel deſtitutione ſiue de ſtatutis veſtri ordinis ſe aliquatenus intromittere, ſeu prohibere ne ad Ciuitates, vel Villas vbi religioſe,& honeſte cõmorari poſſitis,a populis euocati audeatis accedere,ibique pro veſtris vſibus conſtruere ædificia,Ecclеas,ſeu Oratoria,aut in accedentes fratres,ſeu conſtruẽtes huiuſmodi,vel receptatores ipſorum,excommunicationis ſententiam ferre præſumant.Concedimus quoq; vobis, vt de illis quæ in ornamentis vel pro eis, aut libris, fabrica,luminaribus, anniuerſario,ſeptimo,vigeſimo, trigeſimo,ſiue aliis ad perpetuum cultum diuinum,ſeu pro pietantiis,aut victu ad ſuſtentationem veſtrã, vel indumentis,nec non pro annuis cenſibus redimendis,ad quarum ſolutionem aliquæ domus veſtri ordinis obligari noſcuntur,vel de domibus,prędiis,& hortis,aliiſq; locis vobis ſecundũ inſtituta veſtri ordinis opportunis,aut de his quæ pro hmõi domibus prædiis.hortis,& locis emendis vobis legantur, dummodo præmiſſa non cõuertantur in alios vſus,ſed in illos duntaxat pro quibus relinquuntur,aut alios etiam qui in hac conceſſione,vel indulgentia continentur,nulli canonicam portionem aliquam teneamini exhibere.Et ne quis a vobis,vel vltimarum executoribus voluntatem ſeu decedentiũ hæredibus,de præmiſſis, aut de his quæ vobis in vltimis voluntatibes abſolutè legantur,vel aliàs pro veſtris neceſſitatibus cõferũtur,aliquid exigere,vel extorquere præſumat,diſtrictius inhibemus.Ad hęc liceat fratribus veſtri ordinis,cum de prioribus locis ſuis ad alia loca ſe transferunt,tam ædificia,ſeu omnem ędificiorum materiam,locorũ quę dimittunt,(dedicatis Eccleſiis duntaxat exceptis) quam libros,calices,& paramenta,ſecum ad alia loca transferre,ac ædificia ipſa cũ ſolo,& aljis ad eadem loca pertinẽtibus, præter Eccleſias vendere,ipſorumq;preciumin aliorum locorum ad q̃ dicti Fratres ſe transferunt,ædificationẽ ſeu aliàs in eorum vtilitatẽ conuertere,ſecundũ quod eis videbitur melius expedire.Et ne aliqui Archiepiſcopi,vel Epiſcopi,aut alii Eccleſiarũ prælati,ſeu quæuis alia perſona Eccleſiaſtica,vel ſecularis prædicta loca ſeu bona occupare,accipere vel vſurpare,aut quoquo modo ſibi vẽdicare præſumant,abſq;dictæ Sedis licenſia ſpeciali,diſtrictius inhibemus.Indulgentes,vobis vt ad præſtationẽ procurationum legatorum prædictæ Sedis:vel Nunciorum ipſius,ſeu Diœceſanorum locorum, aut exactionum,vel collectarũ, ſeu ſubſidiorum,vel prouiſionum quãtumcunque minimè teneamini: nec ad ea ſoluenda per litteras dictæ Sedis,aut Legatorum,aut Nunciorum eiuſdem, ſeu Rectorum terrrarum Eccleſiæ Romanæ impetrantes,ſeu in poſterum impetrãdas, cuiuſcunque tenoris fuerint in perpetuum compelli poſſitis,niſi dictæ Sedis litteræ impetrandæ plenam, & expreſſam de indulto huiuſmodi, & dicto ordine fecerint mentionem.Ceterum,cum felicis recordationis Innocentius Papa IIII. prædeceſſor noſter,olim duxerit ſtatuendum,vt exempti quantacunq;gaudeãt libertate,nihilominus tamen ratione delicti ſeu contractus,aut rei de qua cõtra

ipſos agitur, ritè poſſint coram locorum ordinarijs conueniri, & illi quoad hoc ſuam in illis iuriſdictionem prout ius exigit, exercere. Nos vobis, vt occaſione Conſtitutionis huiuſmodi, nullum libertatibus, & immunitatibus vobis, & ordini veſtro, per priuilegia, & indulgentias ab Apoſtolica Sede conceſſis, vel in poſterum concedendis præiudicium generetur, auctoritate præſentium indulgemus, decernentes vos, ſeu perſonas veſtri ordinis, in prædictis caſibus, ordinarijs ipſis minimè ſubiacere. Decernimus ergò irritum, & inane, quicquid contra tenorem Conceſſionum, Conſtitutionum, & Inhibitionũ huiuſmodi per quoſcunque fuerit attentatum, & Interdicti, Suſpenſionis, & Excommunicationis ſententias, ſi quas contra Conceſſiones, Conſtitutiones, & Inhibitiones eaſdem, in vos, vel veſtrum aliquos, vel loca veſtra, ſeu benefactores, vel executores, aut hæredes prædictos, in poſterum promulgari contigerit penitus nõ tenere. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtrarum Conceſſionum, Conſtitutionum, & Inhibitionum infringere, vel ei auſo temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datũ Auinioni II. Nonas Martij, Põtificatus noſtri anno Quarto. Ceterum, vt earundem litterarum tenor ſic inſertus omnimodam rei ſeu facti certitudinem faciat, auctoritate Apoſtolica decernimus, vt illud idem robur, eamque vim, & eundem vigorem tenor ipſe omnia habeat, quæ haberent originales litteræ ſupradictæ, & eadem prorſus huiuſmodi tenori fides adhibeatur, quandocunque, & vbicunq; ſiue in iudicio, uel alibi fuerit exhibitus vel oſtenſus, & eidem ſtetur firmiter in omnibus, quæ eiſdẽ originalibus litteris adhiberetur, ac ſicut eis ſtaretur forent exhibitæ, vel oſtenſæ, nec per hoc originales litteras dicti Gregorij ſeu Bonifacij, aut Benedicti, ad quarũ inſtar illæ ſunt editę, producere, ſeu oſtendere teneamini. Verum, ne dubitationes, ac controuerſiæ, quæ aliàs vos pluribus laboribus & expenſis vexauerunt, de cetero vobis fiant, ex certa ſcientia decernimus, vt dictum priuilegium Gregor. Papæ XI. in iudicio, & extrà, in qualibet ſua diſpoſitione inuiolabiliter obſeruetur. Non obſtantibus Conſtitutionibus Apoſtolicis, illa præſertim felicis recordationis Clemẽtis Papæ V. prædeceſſoris noſtri, edita in Concilio Vienen, quæ incipit (Dudum) necnon priuilegijs, gratiis, & cõceſſionibus Apoſtolicis, in genere, vel ſpecie quibuſuis Eccleſiis, perſonis, ſiue locis, ſub quauis forma, vel expreſſione verborum, etiam ſi de his habenda eſſet in præſentibus mẽtio ſpecialis, ſeu per quæ præſentibus non expreſſa, aut totaliter de verbo ad verbum non inſerta, earum in toto ſeu in aliqua parte ſui, effectus poſſet aliqualiter impediri, & aliis contrariis quibuſcunque. Nos autem ex nunc irritum decernimus, & inane, ſi ſecus ſuper his, aut eorum aliquo a quoquam, quauis auctoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentati. Declarantes, clauſulam illam, videlicet, (ſalua tamen iuſtitia Eccleſiarum illarum, a quibus mortuorũ corpora aſſumuntur) in omnibus aliis debere intelligi, prę terquam in his de quibus in ipſo priuilegio ſpecialiter cauetur, quòd canonica portio minimè exigatur. Nulli ergò, &c. Datum Romæ apud Sanctos Apoſtolos, XII. Kal. Iulii, & Põtificatus noſtri anno X. Ceterum, vt quarumlibet litterarum earundem tenor ſic inſertus omnimodam rei ſeu facti certitudinem faciat, auctoritate Apoſtolica prędicta decernimus, vt illud idem robur, eamque vim, & eundem vigorẽ tenor ipſe per omnia habeat, quæ haberẽt ſingulæ originales litteræ ſupradictæ, & eadem prorſus huiuſmodi tenori fides adhibeatur, quandocunque vel vbicunque, ſiue in iudicio, vel alibi, vbi fuerit exhibitus, vel oſtẽſus, ac eidẽ ſtetur firmiter in omnibus, quæ ſingulis eiſdẽ originalibus litteris adhiberetur, ac ſicut eis ſtaretur ſi forent exhibitæ, vel oſtẽſæ, nec loco originalis litteras Gregorii, ſeu Bonifacii, & Benedicti, vel Martini hmõi, præfati Magiſter, Priores, & Fratres producere, ſeu oſtẽdere teneãtur

Volentes,

Volētes etiā auctoritate Apoſtolica,& ſciētia ſupradictis ac harū ſerie decernētes,quod priuilegium Gregorij Papæ XI.huiuſmodi in iudicio & extrà,in quali bet ſui diſpoſitione inuiolabiliter obſeruetur.Non obſtantibus Conſtitutionibus Apoſtolicis,illa præſertim piæ memoriæ Clementis Papę V.etiam prædeceſſoris noſtri iu Coucilio.Viennen.edita,quæ incipit.Dudum:necnon priuilegijs,gratiis,& Cōceſſionibus Apoſtolicis in genere,vel in ſpecie quibuſuis perſonis,Eccleſijs,ſeu locis,ſub quauis forma,aut verborum expreſſione conceſſis,etiam præſentibus,ſi de illis præſentibus habenda foret mētio ſpecialis: ſeu per quæ nō expreſſa,aut totaliter de verbo ad verbū nō inſerta,earum in toto ſeu in aliqua parte,ſui effectus poſſet aliqualiter impediri,& alijs cōtrarijs quibuſcūque.Nos enī ex nunc irritum decernimus,& inane,ſi ſecus ſuper his,vel eorum aliquo à quo quam quauis auctoritate ſcienter,vel ignoranter contigerit attentari.Nulli ergo &c.Datum Florentiæ,anno incarnationis Domini 1443.Idibus Aprilis,Pont.noſtri anno decimo.Nos igitur qui dicti Ordinis Fratrum Prædicatorum,& perſonarum eius ſtatum proſperum,& trāquillum: propter vberes fructus quos Ordo ipſe multa præfulgens gloria meritorum, & gratia ſanctitatis in agro militantis Eccleſiæ in propagationē fidei Orthodoxæ hactenus produxit vtiliter,ac producit,& infuturum producturum fore,ſpe firma tenemus,palmites ſuos à mari vſque ad mare,& etiam ad barbaras extēdēdo nationes,intenſis deſideramus affectibus,Gregorij,Martini, & Eugenij,ac aliorum prædeceſſorum noſtrorum qui Ordinem prædictum Fratrum Prædicatorum,alijs variis priuilegiis,non immeritò decorarunt,veſtigiis inhærentes,motu proprio,non ad eorum dicti Ordinis Fratrum profeſſorum,vel alterius pro eis,nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtātiam,ſed de noſtra mera volūtate,& deliberatione,ac ex certa noſtra ſciētia,prędictas Gregorij,& quaſcunque alias quorumcūque aliorum Romanorum Pontificum prędeceſſorum noſtrorum litteras,dicto Ordini Fratrū prædicatorum,ac illius domibus,& profeſſoribus in genere,ſub quacunque verborū forma cōceſſas,quas,ac ſi de verbo ad verbum vna cum prædictis litteris Eugenij prędeceſſoris præfati præſentibus inſertæ forent,haberi volumus pro expreſſis,ac omnia,& ſingula in illis cōtenta auctoritate Apoſtolica,tenore præſentiū,approbamus,& robur ꝑpetuæ firmitatis obtinere debere decernim⁹,ac ꝓ potiori cautela omnia, & ſingula per Gregoriū,& Martinum, & Eugenium alioſque prædeceſſores prædictos in eiſdem litteris pro,& in fauorem dicti ordinis Fratrum prædicatorum quomodolibet ordinata,ſtatuta,decreta,conceſſa,& indulta fieri,& obſeruari debere auctoritate,motu,& ſcientia,prædictis,de nouo ordinamus,ſtatuimus,atq; dicernimus,ac eidem ordini Prædicatorum illiuſque domibus,& profeſſoribus cōcedimus,& indulgemus. Et quia ſicut accepimus, noſque ipſi experiētia didicimus in minoribus cōſtituti,circa litteras,& priuilegia huiuſmodi nonnulla dubia poſtmodū ſunt exorta,habita ſuper his conſideratione decēti,motu,auctoritate,& ſciētia prædictis,litteras eiuſdem Gregorij prædeceſſoris in ea parte ī qua cōcedit dicti ordinis profeſſoribus,vt liceat eis in locis in quibus degunt habere oratoria,& in eis cum altari portatili etiā tempore interdicti,ianuis clauſis,miſſarum ſollemnia,& alia Diuina officia celebrare,& quod eorū inſiſtētes obſequiis, cenſuris generaliter promulgatis non ligentur cū contingat eos per ſæpè requiri, vt etiā extra oratoria ſuper huiuſmodi altari portatili celebrēt Diuina officia,& ad illa,interdicti tempore,tertii ordinis S.Dominici de pęnitentia nōcupari Fratres,& Sorores,ac ſuos,& illorum procuratores admittant extendentes concedimus eiſdem fratribus,vt non ſolum in Oratoriis,& locis in quibus degunt, ſed etiam in quouis alio loco congruenti,honeſto,poſſint ſuper altari portatili huiuſmodi Miſſas, & alia Diuina officia liberè, & licitè celebrare,exceptis Eccleſiis ab Ordinarii iuriſdictione non exemptis,quoties illud eiſdem Fratribus,per Or

per ordinarios ex cauſa cõtingeret inhiberi. Et ut liceat eis tẽpore interdicti, Fra
tres, & Sorores dicti ordinis B. Dominici de pœnitẽtia nuncupati, necnon ipſorũ
Fratrũ Prædicatorum, ac Fratrum, & Sororum dicti tertii ordinis procuratores,
& negocia gerẽtes vtr uſque ſexus, admittere ad Diuina. Præterea, quia idẽ Gre
gorius prædeceſſor ĩ dictis ſuis litteris Magiſtro, Prioribus prouincialibus, & Cõ
uẽtualibus, & eorum Vicariis, abſoluendi Fratres eiuſdem ordinis, necnõ Fratri
bus dicti ordinis quos ipſi Magiſter priores prouinciales, & Cõuentuales habue
rint pro tempore in confeſſores, abſoluendi ipſos Magiſtrũ priores prouinciales,
ac Cõuentuales ab exceſſibus, & cẽſuris, niſi talia forẽt, propter quæ eſſent ad Se
dem Apoſtolicã merito deſtinandi, ac cum eis de ſuper diſpenſandi. concedit, &
propterea qui ſunt deſtinandi perſępè reuocetur in dubium: Vt abſoluentiũ, & ab
ſoluendorũ, diſpenſantium, & diſpenſatorum, pro tẽpore puritati conſcientię cõ
ſulamus, declaram⁹, hæreticos relapſos, Schiſmaticos, & qui litteras Apoſtolicas
falſificaſſent, aut ad infideles prohibita detuliſſent, dũtaxat eſſe ad Sedẽ prędictã
meritò deſtinandos Reliquis verò omnibus etiã Simoniæ qualitercunque irreti-
tis, poſſe per illos quibus inibi cõceditur, abſolutionis beneficium, & diſpenſatio
nis gratiã iuxta, caſuum indulgentiam impartiri. Et vt dicti Ordinis profeſſorib.
omnis vagãdi tollatur occaſio, & ad Apoſtolicam Sedem recurrẽdi ſubtrahatur
pro poſſe neceſſitas, Magiſtro, & prioribus prouincialibus, & Conuentualibus, ac
eorũ Vicariis, defectũ natalium ex adulterio, ſacrilegio, inceſtu, & quouis alio ne
fatio, & illicito coitu prouenientẽ, patientibus, necnõ cum his, qui ex quauis cau
ſa præterquam homicidii voluntarii, bigamiæ, & mutilationis membrorũ irregu
lares forent, diſpẽſandi cum dicti ordinis prædicatorũ profeſſoribus, poſt quam
ipſum ordinem profeſſi fuerint, vt defectu, & irregularitate huiuſmodi nõ obſtã
tibus, irregulares ipſi, ad quoſcunque etiã ſacros ordines promoueri, & in illis ẽt
in altaris miniſterio miniſtrare, & tã ipſis irregulares, quam defectum natalium
patiẽtes prædicti, ad quaſcũq; adminiſtrationes, & officia eligi, recipi, & aſſumi,
illaq; gerere, & exercere liberè, & licitè valeãt, motu & ſciẽtia, ac auctoritate prę
dictis, concedimus per præſentes. Eam verò partem litterarum eiuſdem Gregorii
prædicti, in qua ſepulturam in Eccleſiis Fratrum dicti ordinis liberam eſſe voluit
(ſalua iuſtitia Eccleſiarum) à quibus corpora aſſumuntur declarãtes, libertatẽ hu
iuſmodi intelligi debere, etiam quo ad hoc vt fratres ipſi, nullius ſuper hoc petita
licentia, parrochiis in quibus corpora prædicta forent, cum cruce proceſſionaliter
ingredi, & corpora ipſa leuare, ad eorum Eccleſias ſepeliendi cauſa deferre poſ-
ſint, vbi hoc conſuetum foret, vel presbyteri de leuatioue requiſiti hoc facere re-
cuſarent. Nec cogantur inuiti, etiam prætextu cuiuſcunque conſuetudinis, ipſi,
vel defunctorum conſanguinei, illa ad parochiales Eccleſias, aut alia loca deſer-
re, & cum illis, vel ſine, inibi celebrare, vel celebrari facere pro eiſdem defun-
ctis aliqua Diuina officia, ante, vel poſt ſepulturam eorundem. Iuſtitiam verò
Eccleſiarum à quibus corpora ipſa aſſumuntur, iuxta Martini prædicti prædeceſ
ſoris voluntatem ſaluam eſſe debere decernimus, in omnibus aliis caſibus præ-
ter eos, in quibus eorundem Gregorii, Martini, & Eugenii prædeceſſorum
noſtrorum ſpecialia priuilegia, Fratres ipſi ab huiuſmodi ſolutione quartæ
ſunt exempti, nec in aliquo caſu, de candelis, quæ ad manus Fratribus dan-
tur, quarta aliqua quomodolibet detrahatur. In reliquis verò caſibus quam in
præmiſſis in quibus quarta ipſa ſoluenda veniret, conuentiones (ſi quæ ſunt in-
ter Fratres prædictos, & locorum ordinarios, ac Eccleſiarum Rectores ini-
tæ) laudabiles, & honeſtæ in poſterum obſeruentur. Et ſi fortè per nos uel
Sedem, Apoſtolicam, de piis legatis, diſpoſitis, & relictis, in genere, vel in
ſpecie, decima, ſeu alia portio, vel quota, alteri piæ, vel non piæ cauſæ,
ex quauis cauſa hactenus cõceſſa foret, aut in futurum concedi, & ſolui, aut dari,

mandati contingeret. Fratres, prædictos, ac illorum domos, & eis legata, & relicta, aut, alias in eorum fauorem expoſita in conceſſionibus, & mādatis hmōi decernimus, ac volumus non includi, niſi de ipſis Fratribus, ac præſenti decreto, ac voluntate noſtris, non per generales clauſulas, quæ etiam ſpecialē mentionē importare viderentur, ſed vera, & ſpecifica mentio fiat in eiſdem. Indultum verò eiuſdem Gregorij prædeceſſoris, de decimis non ſoluendis, ad quæcunque bona dictorum Fratrum, & quaſcunque decimas, ēt quas vulgò Papales appellant, & Apoſtolica Sedes pro Chriſtianæ fidei defenſione, aut alijs imminentibus perſepè neceſſitatibus incidit, & quæcunque alia onera, motu, & ſcientia prædictis extendimus, decernentes fratres ipſos prædicatores, ēt ſi per quoſcunq; exemptos ēt mēdicantes ſolui mandarentur, cum quibuſuis derogatorijs, fortioribus clauſulis, ad illarum ſolutionem non teneri, & illorum ſolutione ceſſante cenſuras, & pęnas aliquas non incurrere, niſi præſentibus non per generales, & alias clauſulas ſpecialem mentionem importantes, non aliàs ſit derogatum ſpecificè, eorū de verbo ad verbum inſerto tenore. Et ne prætextu Cōſtitutionis Innoc. IIII. prædeceſſoris noſtri, quæ incipit: (Volentes) locorum Diœceſani, & alij ordinarii, ac alii quicunque, in perſonas, & loca Fratrum Prædicatorum contra eiuſdem Gregorii prædeceſſoris ordinationem, ſibi quācunque iuriſdictionē, & ſuperioritatem vendicate præſumant, diſtrictius inhibemus, ne quiſpiam abſque dictæ Sedis ſpeciali commiſſione, & auctoritate, in perſonas, domos, & loca, dicti ordinis Prædicatorum, vt potè prorſus exempta, aliquas Excōicationis, Suſpenſionis, & Interdicti ſententias, ſpecialiter, vel generaliter quomodolibet promulgare, aut in perſonas, domos, & loca huiuſmodi aliquam præeminētiam, ſuperioritatem, & iuriſdictionem quomodolibet exercere præſumant, ēt ratione contractus, vel delicti, ſeu rei de qua contra ipſos ageretur, vbicunque iniatur contractus, committatur delictum, & res ipſa conſiſtat. Decernimus quoque ex nunc, quaslibet Excommunicationis, Suſpenſionis, & interdicti ſententias, & quoſcunque proceſſus, quaſuis pœnas, & ſententias generales, vel ſpeciales continentes, quos, vel quas promulgari, vel haberi, & omnia, quæ contra fratres, domos, & loca dicti ordinis quomodolibet fieri contigerit, etiam eorum exemptione, vtpotè notoria, non aliter allegata, nullus roboris, vel momēti eſſe, & pro infectis haberi debere. Præterea, quia vel parochialium Eccleſiarum Rectores præfati, erga illos qui dicti ordinis prædicatorum Fratribus eorum peccata cōfitentur, per ſæpè in exhibitione Euchariſtiæ, & Extremæ vnctionis ſe reddunt difficiles, concedimus ipſis Fratribus ordinis prædicatorum, vt perſonis eis confeſſis, quibus Rectores præfati ſine rationabili cauſa denegauerint, ſeu malitioſe diſtulerint Euchariſtiæ & Extremę vnctionis Sacramenta miniſtrare, ſuper quo eorundem confeſſionem aſſertioni ſtari debeat, illa petentibus poſſint impunè exhibere. Et cum aliquando contingat Monaſteria Monialium Sancti Auguſtini ſub cura, habitu, & conſtitutionibus Fratrum prædicatorum degentium, Monialibus deſtitui, adeo, vt de eorum reformatione ſpes nulla ſuperſit, conuenientiuſque ſit, quod illorum ſic deſtitutorum bona ad ipſos Fratres deueniant, quorum erant curæ commiſſa, quam ad alios, illa quæ ſic deſtituta exiſtunt, & deſtitui contigerit in futurum, cum eorum bonis omnibus in perpetuis vſibus Fratrum dicti ordinis prædicatorum, quibus ex forma regiminis ipſius ordinis competit, applicamus, ita vt fratres ipſi poſſint de illis, & eorum monaſteriorum ſtructuris, & ędificiis, pro eorum voluntate diſponere, prouiſo, quod illorum Eccleſiæ, & Oratoria, ad profanos vſus non redigantur, ſed in illis quandoque Diuina celebrentur officia. Inſuper, cum nonnulli ad ordinem prædictum Fratrum prædicatorū ſpecialem gerentes deuotionis affectum, ordinent eorum cadauera cum habitu fratrum dicti ordinis prædicatorum, aut Sororum dicti ordinis de pęnitentia

ſepelliri, ne ex illorum corporum dilatione ad alia loca ordini, & fratribus prædictis iniuria irrogetur, decernimus tales apud Fratres ipſos eſſe ſepelliendos, & ſi alibi ſuam elegiſſent ſepulturam, nec poſſe etiam in loco per eos electo, cũ habitu prædicto quomodolibet ſepeliri, aut ad ſepelliendum portari, abſq; fratrum domus loci in quo tales deceſſerint expreſſa licentia, & aſſenſu Ceterum ne ſine ratione parochialium Eccleſiarum, apud quas eorundẽ Fratrum domus conſtructæ fuere, aut cõſtruentur in poſterum, locorum ordinarii in eoſdem Fratres aliquam ſuperioritatem ſibi vendicare tentarent, fratrum eorundẽ quies in aliquo perturbaretur, concedimus eiſdem Fratribus, vt in ſic conceſſis, & quas eis cócedi contigerit, curatis Eccleſijs, poſſint per Capellanum per eos, pro eorum nutu ponendum, & amouendum, curam huiuſmodi exercere. Qui quamdiu Capellanatus huiuſmodi fungetur officio, ac ſi dicti ordinis Prædicatorũ profeſſor exiſteret, dictorum Fratrum Prædicatorum libertate, & exemptione vbiq; fruatur. Eccleſiæ verò prædictæ, & illarum bona, illa qua domos dicti ordinis prærogatiua lætẽtur. Rurſus intelleximus, quod etſi bonæ memoriæ Ioannes XXII. prædeceſſor noſter, illorum opinionem qui aſſerebant, qnod confeſſi Fratribus, prædicti, vel aliorum ordinum Mendicantium ad audiendas confeſſiones iuxta iuris diſpoſitionem deputatorum pro tempore, tenebãtur eorum peccata Rectori eorum parrochialis Eccleſiæ iterum confiteri, reprobauerit. Et deinde prędeceſſor, reprobationem huiuſmodi approbans, contra talia aſſerentes, tanquam de hæreſi ſuſpectos, per locorum ordinarios inquiri & procedi mandauerit, ac ſucceſſiuè piæ memoriæ Nicolaus Papa V. ſimiliter prædeceſſor noſter, geſta in præmiſſis, à Ioanne & Eugenio prædeceſſoribus, robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decreuit, nihilominus, adhuc nonnulli eorum adhærẽtes preteritę opinionem prædictam & deſuper factos damnatos, & male ſẽtientes, ac reprobos articulos veros eſſe affirmare non verentur. Vt talium præſumptuoſa temeritas tanto minus inualeſcat, quanto plurium erit ſuperiorum correctione damnata, conceſſam contra tales per eiuſdem Eugenii prædeceſſoris litteras locorum ordinarijs facultatem, ad Inquiſitores hæreticæ prauitatis extendimus, ac volumus, qđ Inquiſitores ipſi quicunque fuerint, eadem qua ordinarij contra tales auctoritate fungantur. ¶Poſtremo, cum Fratres ordinis Minorum, ſicut & prædicta Prædicatorum ordinis profeſſores, pro fidei Catholicæ dilatatione continuo indefeſsè laborent, fructuſque afferant in Dei Eccleſia ſalutares, & propterea fuerint variis per Sedem prædictam priuilegijs decorati, vt quos per labores, pariaq; merita coniungunt, paria coniungant priuilegia, & fauores, concedimus eiſdem profeſſoribus ordinis Prædicatornm, vt conceſſis fratribus Minoribus, & eiſdem ordinis Minorum Fratribus, præmiſſis, & alijs conceſſis prædictis Fratribus Prædicatoribus priuilegijs, indulgentijs, gratijs, fauoribus, indultis, tam ſpiritualibus quam temporalibus, à prædictis, & alijs Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, aut alijs auctoritatem habentibus (quæ omnia ac ſi nominatim exprimerentur, haberi hic volumus pro expreſſis, & noſtræ approbationis munimine ſolidamus, ac decernimus robur perpetuæ firmitatis obtinere) potiri, & gaudere poſſint, & debeant, perpetuis futuris temporibus, in omnibus, & per omnia prorſus, & ſine vlla differentia, perinde, ac ſi quæ vni ex ordinibus prędidictis ſunt conceſſa, vtique ſimul nominatim conceſſa fuiſſent, aut concederentur in poſterum. Et quæ de Magiſtro generali, ac Prioribus Prouincialibus, & Conuentualibus, ac eorum Vicariis, necnon Monaſteriorum Monialium Sancti Auguſtini, ſub eorundem fratrum Prædicatorum cura, & ſecundum ipſius ordinis Fratrum Prædicatorum inſtituta viuentium ſunt ſtatuta, in generali, & prouincialibus miniſtris, Vicarijs dicti ordinis fratrum Minorum, nec non & Monaſteriorum Sororum Sancti Damiani nuncupatarum, cenſeantur eſſe

ſtatuta,

ſtatuta. Diſtrictius inhibentes eiſdem locorum ordinariis ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ,& ſuſpenſionis à regimine,et adminiſtratione Eccleſiarum,& parochialium Eccleſiarum Rectoribus, et aliis quibuſcunque ſub excommunicationis latæ ſententiæ, et priuationis earundem parochialium Eccleſiarum,ac omnium aliorum beneficiorum Eccleſiaſticorum,quæ obtinent,necnon inhabilitationis ad illa,et alia in poſterum obtinenda pœnis,eo ipſo per eos qui contrafecerint incurrendis,nę ordines prædictos Fratrum Prædicatorum, & Minorum, ac illorum domos,& profeſſores præter,aut contra Martini,Gregorij, & Eugenij,aut aliorum quorumcunque prædeceſſorum noſtrorum,& præſentiũ noſtrarum litterarum tenorem,inquietare,ſeu moleſtare,& eos,aut teſtamentorum vltimarumque voluntatum executores,& hæredes prædictos,ſeu quoſcunque alios,directè,vel indirectè,ad ſolutionem alicuius quartæ parochialis, ſeu Canonicæ,vel alterius portionis ſeu oneris,& faciendum celebrari aliquod officium in eorum Eccleſiis, vel alibi,dum apud ipſos fratres decedentium cadauera tumulentur,ante vel poſt eorum ſepulturam cogere,nec confeſſis dictis fratribus Prædicatoribus,& Minoribus pro tempore,Euchariſtiæ,ſeu Extremæ Vnctionis Sacramenta,ſine rationabili cauſa denegare, vel illorum exhibitionem malitiosè differre,aut eorum parochianis,ne dictis fratribus confiteantur prohibere vel perſuadere,nec etiam ad præmiſſa,ſeu aliquod præmiſſorum, auxilium, conſilium,vel fauorem,directè,vel indirectè quoquo modo præſumant. Et nihilominus cuilibet in dignitate Eccleſiaſtica conſtituto, & Metropolitanæ,vel alterius Cathedralis Eccleſiæ Canonico per vniuerſum orbem, qui deſuper per dictorum Ordinum Priores, Guardianos, & Fratres,ac illorum,ſeu ad commodum eorum Romanæ Eccleſiæ Syndicos, deſuper fuerint requiſiti,per Apoſtolica ſcripta in ſolidum mandamus,quatenus per ſe,vel alium,ſeu alios præmiſſa,vbi,& quando opus fuerit,ſolemniter publicantes,ac eiſdem Fratrum Prædicatorum,& Minorum Ordinibus,ac illorum domibus,& profeſſoribus in præmiſſis, efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes faciant eos pacifica poſſesſione,vel quaſi priuilegiorum, & conceſsionum huiuſmodi gaudere, non per ordinarios,& Rectores prædictos,aut quoſcunque alios indebite moleſtari,aut eis grauamina,iniurias atque damna inferri,ſeu quomodolibet irrogari,ac etiam ſummarie,& de plano,ſine ſtrepitu,& figura iudicij ſola facti veritate inſpecta,contra quoſcunque cuiuſcunque qualitatis,vel conditionis exiſtant & quacunque Eccleſiaſtica etiam Patriarchali Archiepiſcopali,vel Epiſcopali, aut mundana forent dignitate,& exemptione muniti,in quibuſcũque cauſis per eos mouendis, quacumque ratione, vel cauſa,quæ excogitari poſſit,eis miniſtrent iuſtitiæ complementum,exequendo quod per eos fuerit ordinatum,& illos quos cenſuras,& pœnas prædictas incurriſſe conſtiterit,irretitos eſſe declarent,ac faciant,& mandent,interdictos,ſuſpenſos, & excommunicatos publicè nunciari,ac ab omnibus arctius euitari,ac legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſsibus, illos quoties opus fuerit iteratis vicibus aggrauare procurent, contradictores per cenſuram Eccleſiaſticam, appellatione poſtpoſita,compeſcendo,inuocato ad hoc(ſi opus fuerit) auxilio brachii ſecularis. Non obſtantibus Conſtitutionibus Bonifacii, quibus cauetur, ne quis extra ſuam ciuitatem,& Diæceſim,niſi in certis exceptis caſibus, & in illis vltrà vnam dietam à fine ſuæ Diœceſis ad iudicium euocetur, ſeu ne iudices à Sede Apoſtolica deputati extra Ciuitates,& Diœceſes in quibus deputati fuerint,contra quoſcunque procedere, aut aliis vices ſuas committere præſumant. Et de duabus dictis in Concilio generali, necnon quæ incipit. Super Cathedram Bonifacii. Et dudum Viennen.Concilii,ac Caliſti Papæ III. Etiam prædeceſſoris noſtri litteris,aliiſque Apoſtolicis: ac etiam in Prouincialibus, et Synodalibus Conci-

lijs editis ſpecialibus, vel generalibus, necnon Ottonis, & Octoboni olim in Regno Angliæ Apoſtolicæ Sedis Legatorum conſtitutionibus, Eccleſiarum quoque, ac locorum quorumlibet ſtatutis, & conſuetudinibus, inter quoſcunque dictorum Ordinum fratrum Prædicatorum, & Minorum profeſſores, ac locorum Ordinarios, ſeu Rectores prędictos initis, & concluſis, ac hactenus obſeruatis pactis, & conuentionibus, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis alia firmitate roboratis, necnon omnibus illis, quæ Gregorius, Martinus, & Eugenius præfati prædeceſſores, in prædictis eorum litteris voluerunt non obſtare contrarijs quibuſcunque, quibus omnibus illa, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, & derogatoriarum derogatorias clauſulas in ſe continerent, pręſentibus pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, quo ad præmiſſa, ſpecialiter, & expreſsè derogamus. Aut ſi Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & Rectoribus præfatis, ſeu quibuſuis alijs, communiter, vel diuiſim, a Sede præfata indultum exiſtat, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari, aut vltrà, vel extrà certa loca, ad iudicium euocari non poſſint, per litteras Apoſtolicas non facietes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem, & qualibet alia dictæ Sedis indulgentia, generali, vel ſpeciali, cuiuſcunque tenoris exiſtat, per quam præſentibus non expreſſam, vel totaliter non inſertam, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, de qua cuiuſque toto tenore habenda ſit in noſtris litteris mentio ſpecialis. Nos enim ex nunc illa, & quæcumque alia quę in futurum per nos, vel Sedem Apoſtolicam quomodolibet concedi, ſtatui, decerni, vel ordinari contigerit contra Gregorij, Martini & Eugenii aliorumque prædeceſſorum noſtrorum prædictorum, & præſentium litterarum, huiuſmodi tenorem, necnon ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irrita, & inania, ac nullius roboris, vel momenti eſſe decernimus. Et quia difficile foret præſentes litteras ad ſingulas prouincias originaliter deſtinare, volumus & dicta auctoritate decernimus, quod tranſumptis earum, manu notarii publici, & Curiæ cauſarum Camerę Apoſtolicæ, aut alicuius Archiepiſcopi, vel Epiſcopi, ſeu dictorum Ordinum Magiſtri, & Generalis Miniſtri ſigillo munitis, ea prorſus in iudicio, & extrà, vbicunque exhibita, vel oſtenſa forent, fides adhibeatur, ac ſi ipſæ originales litteræ forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtrorum Approbationis, Conſtitutionis, Ordinationis, Statuti, Decreti, Conceſſionis, Indulti, Declarationis, Conceſſionis, Inhibitionis, Ampliationis, Voluntatis, & ſolidationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit; indignationem omnipotētis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sāctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, M.CCCC.LXXXIIII. Pontif. noſtri Anno quarto.

17.

Bulla Aurea per quam plura alia priuilegia conceduntur.

SIXTVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam ¶Sacri Prædicatorum, & Minorum Fratrum Ordines, inſtar duorum primorum fluminum à cæleſtium voluptatum, & amænitatum à Paradiſo egredientium ſacroſanctæ vniuerſalis Eccleſiæ terram, ne mundanarum cupiditatum, & vitiorum calore areſcat, preclaræ doctrinæ, virtuoſorum operū, ac multiplicium meritorum imbribus irrigantes, magis illam indies fructuoſam

efficiunt,

efficiunt.Hi ſunt duo Seraphim,qui in ſublime contemplationis, & Seraphici amoris alis eleuati,à terrenisq; rebus abſtracti, aſſiduo diuinarum laudum clamore,& immēſorum beneficiorum humano generi à ſummo opifice Deo exhibitorum declaratione,feruētiſſimis prędicationibus populos inſtituendos,& ad cœleſte iter dirigendos inſiſtentes,multiplicata talenta eis credita,Domino Deo mundæ ſegetis animarum ſcilicet Redemptoris Noſtri Ieſu Chriſti precioſi ſanguinis effuſione redemptorum,copioſos in horrea Sāctæ Eccleſiæ manipulos referunt.Hi ſunt duæ tubæ per quas Dominus præcipit ad pabulum ſacri Euāgelij vniuerſum populum aſsiduis prædicationibus aduocari,vt in oēm terram exiret ſonus eorū,& redderent ſibi populum acceptabilē,& bonorum operum ſectatorē.Ad prædictorū igitur Prædicatorum,& Minorum Fratrū ordines quos pro eorum amplisſimis meritis,& vberrimis fructibus quos in Dei Eccleſia cōtinue afferunt præ ceteris,paterna charitate diligimus,noſtræ conſiderationis intuitum dirigentes;illa eis libenter concedimus,quæ in eis optatæ quietis fructum inducāt,& ſtatum eorum faciant pacificum & tranquillum.Dudum ſiquidem,vt ordinum eorundem profeſſorum ſtatui,& quieti cōſuleremus. Motu proprio nonnullas litteras diuerſorum Romanorum Pontificum prędeceſſorum noſtrorū dictis Ordinibus cōceſſas,& in illis cōtenta approbauimus,& quo ad aliqua declarauimus,ampliauimus,& extēdimus,ac nōnulla de nouo eis conceſsimus,prout in diuerſis noſtris litteris deſuper cōfectis plenius cōtinetur.Cū autē ſicut poſtmodū accepimus,per huiuſmodi ampliationes,declarationes,extēſiones,& conceſsiones,adhuc totali eorundē ordinū,& illorū profeſſorū quieti,plenè,vt expedit non cōſulatur,aſſeraturq;à nonnullis p eaſdē litteras,omnes gratias ſpirituales,& tēporales dictis ordinibus,& eorū domibus,& fratribus à prædeceſſorib.noſtris cōceſſas,approbatas nō fore.Nos attēta meditatione pēſantes,quantū vtilitatis ad exaltationē Chriſtianæ fidei,& Euāgelicæ veritatis ordinū prędictorū profeſſores hactenus attulerūt,& afferre valeant,adiuuāte domino in futurum ac propterea volentes (vt tenemur)eorum tranquillitati vberius prouidere.Motu ſimili,non ad ipſorum Fratrum,& Sororum, aut alterius pro eis nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiā,ſed de noſtra mera liberalitate,& ex certa noſtra ſciētia,quaſcunque litteras,& gratias ſpirituales,& tēporales,conceſsiones,& Indulgentias,ac peccatorum remisſiones,in genere, vel in ſpecie Fratribus,& Sororibus Prædicatorum,& Minorum ordinum,ac domorū eorundem, necnon viſitantibus illorum Eccleſias,capellas,& oratoria conceſſas,quarum tenorem,ac ſi de verbo ad verbum præſentibus inſererentur haberi volumus pro expreſſo,præſentium tenore approbamus, & robur firmitatis perpetuæ obtinere decreuimus,proq; potiori cautela. Apoſtolica auctoritate de nouo iuxta litteram deſuper conceſſarum cōtinentiam,& tenorem concedimus, & largimur. Et vt Eccleſiæ domus,& oratoria Prædictorum , Minorum ordinum prædictorum per vniuerſum orbem conſtructæ ædificatę,& quæ conſtrui , & ædificari contigerit in futurum,congrua deuotione,& veneratione à Chriſti fidelibus viſitentur,ac quę imperfectæ ſunt perficiantur, & ad complementum deducantur,& completæ conſeruentur,& manuteneantur,necnon paramentis , & aliis ad Diuinum cultum inibi neceſſariis debitè ornentur , ipſiq; Chriſti fideles ad dictas Eccleſias eo libentius confluant , & ad præmiſſa manus promptius porrigant adiutrices , quo ex hoc ibidem dono cęleſtis gratiæ conſpexerint ſe refectos . De omnipotentis Dei miſericordia , ac Beatorum Petri , & Pauli Apoſtolorum eius auctoritate cōfiſi. Vniuerſis,& ſingulis Chriſti fidelibus,vtriuſque ſexus,vere pænitentibus,& confeſſis,qui Eccleſias,& oratoria domorum Fratrū prædictorū in ſingulis Sancti Dominici,& Sācti Frāciſci,centū annos,& totidem quadragenas , & in Sanctorum Petri Martyris , Thomę de Aquino ,

Vincen-

Vincentij,& Sanctæ Catherinę de Senis,ac Sanctorum Antonij de Padua,& Ludouici Epiſcopi,Bernardini,& Sanctæ Claræ,& Beatæ Eliſabeth, feſtiuitatū diebus,à primis veſperis,& per totam diem ipſarum feſtiuitatum quinquaginta annos,& totidem quadragenas deuotè viſitauerint annuatim,& manus ad præmiſſa,aut eorum aliqua porrexerint adiutrices,de iniūctis eis pęnitentijs,miſericorditer in domino relaxamus,præſentibus ꝑpetuis futuris temporibus valituris.Et vt prædictorum Prædicatorum,& Minorum Ordinum Fratres tanto feruentius Diuinis beneplacitis inſiſtāt,quāto maioribus ſe viderint ſpiritualib.gratijs fore munitos,omnib.& ſingulis Prædicatorum,& Minorū Ordinum profeſſorib.qui nunc ſunt,& pro tēpore perpetuo erunt,vt confeſſor idoneus eorundem ordinū quē quilibet pro ſe,de ſui ſuperioris licentia duxerit eligendum,eorundē cōfeſſione diligenter audita,pro cōmiſſis per eos exceſſibus,& peccatis,ſemel in vita, in forma confeſſionalis per nos edita,in mortis verò articulo plenariā abſolutionem peccatorū huiuſmodi remiſſionem impendere valeāt,etiam ſi ante factam eorundem ordinum profeſſionem eos decedere cōtingeret ſimilibus motu ſciētia,& auctoritate indulgemus.Facultatē verò à prędeceſſoribus noſtris conceſsā Magiſtro Generali,& prioribus prouincialibus,& Cōuentualibus,ac eorum Vicariis Prædicatorū,ac Generali,& prouincialibus miniſtris, & eorum Vicariis, necnon cuſtodib.Minorum ordinum prædictorū,ſuper abſolutione,Fratrum eorundem ordinū ſuorum,& diſpenſatione cum eiſdem,in quibuſcunq; caſib.(prędeterquā illis pro quibus eſſent ad Sedem Apoſtolicam mittendi)& per nos approbatā,cum declaratione caſuum pro quibus mittendi ſunt perſtringētes, volum⁹ qđ Magiſter,& Miniſter generales præfati,& eorū vicarii & illi,quib.ipſi Magiſter,& Miniſter generales pro tēpore id duxerint cōmittendum dūtaxat,& non alii facultate prædicta de cetero vti poſſint,illā oībus aliis penitus adimentes.Et ne propter Monaſteria Monialiū,ſeu Sororum ſub cura,& inſtitutis ordinis prædicti fratrum Prædicatorum,et Sanctæ Claræ,ſeu Sancti Damiani,ordinum ſub eiuſdem fratrum Minorum ordinis cura degentia, Sācti Dominici Franciſci de pœnitentia nuncupatorū ordinum vtriuſque ſexus perſonas,contingat eorundū Fratrum quietē turbari,motu,ſcientia,et auctoritate prædictis. ſtatuimus,quod huiuſmodi Monaſteria,& loca,eorūq; Abbatiſſæ,& Prioriſſæ,Procuratores,Syndici,oblati,& vtriuſque tertii ordinis prædicti de pœnitentia nūcupatæ perſonæ prædictæ,eiſdem Priuilegiis,Immunitatibus,Gratiis,fauoribus,cōceſsionibus,facultatibus,& indultis ſpiritualib.& temporalibus,prædictis, Fratrum prædicatorum,& Minorum ordinib.ac illorum profeſſoribus,domib.& locis,ac procuratoribus,Syndicis,Oblatis,& Commiſsis,ſeu alias quomodolibet per prædeceſſores noſtros,aut nos hactenus conceſsis,& in poſterū cōcedendis,quauis auctoritate, quatenus earum ſexui,& ſtatui nō contradicant,liberè, & licite vti poſsint,& debeāt,in omnibus,& per omnia,prorſus,& ſine vlla differentia, ac ſi eiſdem Monaſteriis,locis,& perſonis,Abbatiſsis,Syndicis,procuratorib.Oblatis & Commiſſis,ſororū,& Monialium earumdem, ac perſonis vtriuſque ſexus de pœnitentia huiuſmodi,nominatī cōceſſę forēt,& cōcederentur expreſſe. Præterea,quia vt ītelleximus,exortis nonnunquā Controuerſiis inter locorum Ordinarios,eorumque Vicarios,ſeu Officiales,Curatos,& Fratres prædictorum ordinum,variis occaſionibus,locorum ordinarii eorumq; Vicarii,ſeu Officiales,& curati,prædicti, ne Chriſti fideles fratribus ipſis pias elemoſinas erogare præſumāt, & etiam ſub cenſuris inhibere,ac erogātes excōmunicatos fore,prædicare,ſeu prædicari facere,ſeu pronunciare præſumunt.Locorum ordinariis,eorūque Vicariis,ſeu Officialibus,& curatis,prædictis;ac etiā aliis quibuſcuuque dicta auctoritate mandamus,vt ab huiuſmodi perſuaſionibus,inhibitionibus,& mādatis de cetero prorſus omninò abſtineāt,decernentes inhibitiones ipſas,& mandata,nullius exiſte-

re fir-

re firmitatis,& illis contrauenientes,cenſuris hmōi minimè ligari, ac eoſdē perſuadentes,& inhibentes,mandatoq; noſtro hmōi obtemperare non curantes(niſi pœnituerint,& perſuaſiones,ac inhibitiones,& prędicta reuocauerint infra triduum, poſtquam deſuper requiſiti fuerint) eo ipſo ordinarios interdicti ingreſſus Eccleſiæ, & ſuſpenſionis à regimine, & adminiſtratione ſuarum Eccleſiarū. alios verò inferiores ab eis excōicationis ſnīam incurrere.Cum autem nonnulli ad ordines prædictos Prædicatorum, & Minorum ſpecialiter gerentes deuotionis affectum,eorum cadauera cum habitu Fratrum Prædicatorum, vel Min.ſeu Fratrum,vel Sororum de pœnitentia vtriuſq; ord.prædictorū,ſepelliri mandēt, & per ſæpè antequam moriantur,& habitum hmōi eis poſtulāt exhiberi, decernimus habitum hmōi per priorem Domus Ord.Prædic.,aut Guardianū Domus ord.Min.loci in quo tales decedere continget,vel per ſuperiorem Prælatum ipſorum ordinum Domorum,ſeu Prioratus,& Guardiani, vel cui illi duxerint cōmittendum duntaxat,& non per alium quauis auctoritate, vel prælatione fungentem exhiberi debere,qui prædictum habitum recipientibus declarare teneātur,apud eorū ordinum Eccleſias debere ſepelliri in eorum habitu,quorum habitum ſuſcipiant, & illorum ſic indutorū cadauera diſcoperta, nullo pallio, vel tegumento ſuperimpoſito,cum habitu hmōi ad ſepulturam deferri,poſſe ordinariorum ēt ſub cenſuris prohibitione locorum qualibet in cōtrarium edita nō obſtante,quas quo ad hoc modificamus.Et ne ex habilitatibus ad vnum,vel plura beneficia Eccleſiaſtica in titulum,vel commendam obtinenda,cum facultate interim donec illa aſſequantur pro capellanis aliorū in beneficijs Eccleſiaſticis deſeruire, & quod ēt poſtquam beneficia hmōi aſſecuti fuerint,in domibus dicti ordinis reſidere,cameras habere,in illas,ac in generalibus atque prouinciali bus Capitulis Fratrum eorundem Prædic. & Min. ordinum,vocem actiuam,& paſſiuam habere,ac priuilegijs,fauoribus,& gratijs, & indultis cōceſſis ipſorum ord.profeſſoribus gaudere poſſint,præfatis ordinibus, & illorum profeſſoribus grauamen inferatur,eiſdem motu,& auctoritate decernimus, hmōi cōceſſas,& quas concedi contigerit habilitationis litteras,intelligi,& interpretari debere,vt fratres ipſi quibus litteræ hmōi conceſſæ ſunt,& concedentur in poſterum, quādocunq; per Sedē prædictam poſtquam aliquod beneficium adepti fuerint pacificè,aut pro capellanis in aliquib.Eccleſijs cœperint deſeruire, conceſſionibus prædictis(prout vocem actiuam,& paſſiuam, reſidētiam in domibus dictorum ordinum,ac retentionem dictarum domorum,camerarum,& alia quæ ordinū, ac retentionem dictarum domorum,camerarum,& alia quę ord.præfatorū sūt, concernunt)de dictorum Prælatorum cōſenſu dumtaxat gaudere poſſint,& nō aliàs,nec alio modo. Idem ſtatuētes de promotis ad Cathedrales ēt titulares appellatas Eccleſias,& alias Eccleſiaſticas dignitates. Ceterum,vt dictorū ord.profeſſores,qui Inquiſitores hæreticæ prauitatis pro tēpore in diuerſis mundi partibus deputantur,tāto diligentius eorū officia ſtudeant exercere, ac ab illicitis,& eis prohibitis abſtinere,quanto cognouerint poſſe,eorum errores facilius corrigi,& puniri,quod Magiſter Prædic.,& Miniſter Min.ord.prædictorum Generales præfati,nunc & pro tēpore exiſtentes,geſta pro tempore per ipſos Inquiſitores ſuorum ord.reſpectiue examinare,& querelas contra illos propoſitas audire,ac ſuper illis quantum eis iuſtum,& æquum videbitur) ſtatuere,& ordinare. Et ſi in aliquo eos deliquiſſe inuenerint,illos iuxta exceſſus exigētiā, etiam per eorum ab officio amotionem,ac aliàs corrigere,& punire,dictoſq; Inquiſitores ſecundum quod æquum,& iuſtum,aut neceſſarium videbitur (non tñ in vna eademq; diœceſi multiplicare)liberè & licitè valeant. Et prędicatorū in Minorum, & e cōtra Minorum ord.prædictorum Inquiſitores in Prædicatorum ordinum huiuſmodi profeſſores quoſcūque, officio inquiſitionis huiuſmodi fungi illud-

que

que exercere nullatenus poſſint abſq; Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali de præſentibus litteris ſpecificam, & expreſſam faciente mentionẽ. Poſtremò, quia prædicatorum, & Minorum Fratr. prædictorum ord. profeſſores pro fidei Catholicę dilatatione, incremento, & defenſione, continuè indefeſsè laborant, & eorũ exẽplari vita, prædicationib. verbi Dei, audiẽtia Confeſſionũ, ſana doctrina, aſſidua Sacrarũ literarũ inſtructione; & deuota Diuinorum officiorum celebratione, hæreticorũ extirpatione, alijſq; innumeris pijs operationib. præ ceteris ordinũ mẽdicãtium profeſſoribus fructus in Eccleſia Dei ſalutares copioſius attulerunt hactenus, & continuè afferre non ceſſat, atq; illaturos in futurum Deo propitio ſpe firma tenemus, & propterea cõuenit, vt ipſi prę ceteris ampliores fauores, & gratiarum prærogatiuas à præfata Sede recipiant, & reportent, aliorumq; ordinum mendicantiũ in indultis, & priuilegiis apud Sedẽ præfatam gaudeant, ne illis inferiores eſſe videantur. Oẽs, & ſingulas gratias, cõceſſiones, indulgẽtias, & peccatorum remiſſiones, immunitates, exẽptiones, facultates, priuilegia, & indulta ſpiritualia, & temporalia, qualiacunque ſint Eremitarum S. Auguſtini, & Carmelitarum, ac Seruorum B. Mariæ Fratrum ordinibus, & illorum Eccleſijs, oratoriis, & domibus, prioribus, Fratribus, & Sororibus, Conuerſis, & Oblatis, ac vtriuſq; ſexus perſonis de pœnitentia nuncupatis, à prædeceſſoribus noſtris Romanis Põtificib. prædictis, & a nobis, aut aliis auctoritatẽ habentibus, quæ omnia, ac ſi nominatim exprimerentur haberi hic volumus pro ſufficienter expresſis, coniunctim, vel diuiſim, in genere vel in communi conceſſa, eiſdem, & eorum cuilibet, Prædic., & Min. Fratrum ordinib Domibus, Eccleſijs, Oratoriis, Generali Magiſtro, Miniſtro, Priorib., & Miniſtris Prouincialibus Conuentualib. Priorib. Guardianis, Sororibus, Oblatis, Conuerſis, & vtriuſq; ſexus tertii ordinis, ſeu de pœnitentia nuncupatis, & aliis eorundem ordinum perſonis, de nouo concedimus, & in eis locum habere volumus, ac ſi eiſdem nominatim directè, & expreſsè cõceſſa fuiſſent. Mandantes ẽt motu, & ſcientia, & auctoritate prædictis, vt dum priuilegiorum, Indulgentiarum, Prærogatiuarum Conceſſionum, exemptionũ, Immunitatum, Facultatum, & Indultorum, dictorum Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini, Carmelitarum, & Seruorum Sanctæ Mariæ originales litteræ ſeu tranſumpta authẽtica, & illis, pro, & in fauorem Eccleſiarum, domorũ, & fratrũ prædictorum Prædic., & Min. ordinum, adducerentur, vel exhiberentur, eadem fides indubia adhibeatur, tam in iudicio, quam extra iudicium, & aliis locis, quib. opus fuerit, ac ſi pro, & in fauorem dictorũ ordinũ Eccleſiarũ, Domorum, & Fratrũ Prædicatorum, & Minorũ a Sede appoſtolica emanaſſent, ac eis, & cuilibet ipſorum fuiſſent immediate conceſſæ. Inhibentes diſtrictius ipſis locorũ ordinariis ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, & ſuſpẽſionis a regimine, & adminiſtratione ſuarum Eccleſiarum, ac parochialium Eccleſiarum Rectoribus, & aliis quibuſcunque, ſub excommunicationis latæ ſentẽtiæ, & priuationis earundẽ Eccleſiarum Parochialium, & omnium aliorum beneficiorum Eccleſiaſticorũ, quę obtinent, necnõ inhabilitationis ad illa, & alia in poſterum obtinẽda, pęnis, eo ipſo qui cõtrafecerint incurrẽdis, ne pſonis quibuslibet Eccleſiaſticis, vel ſecularibus in genere, vel ĩ ſpecie, directe, vel indirecte aliquid inhibeãt præcipiant, ordinẽt, vel ſtatuant quo minus ordines prædicti, illorũ domus, & profeſſores, prædictis gratiis eis conceſſis libere vti poſſint. Non obſtãtibus quibuſcũq; Apoſtolicis ſuſpẽſionibus, reuocationibus, & reſtrictionibus, ac prouĩcialibus, & Synodalibus Concilii, editis generalibus, vel ſpecialibus Cõſtitutionibus, necnõ Pariſiẽſis, & aliorum locorum generaliũ ſtudiorũ Vniuerſitatibus, & Curiæ vicegerẽtia Auinionenſis, & quibuſuis ordinariis Prælatis, ac perſonis conceſſis & cõcedẽdis litteris priuilegiis, ac per illos deputatis in eis conſeruatoribus priuilegiorũ huiuſmodi facultatibus, & iuriſdictione, cũ quibuſuis. Clauſulis etiam derogatoriarũ

derogatoriis,

derogatoriis,ac fortioribus,& inſolitis,quibus;omnibus illa etiam ſi de eis corũ que totis tenoribus,& datis,non per huiuſmodi generales clauſulas etiã ſpecialẽ mentionẽ importantes,ſed ſpecifica,& indiuidua,ac de verbo ad verbũ,ſeu quę uis alia mẽtio habẽda eſſet,præſentibus pro expſsſis habentes,illius aliàs ĩ ſuo robore permãſuris:quo ad præmiſſa ſpecificè, & nominatĩ derogamus,et ea nemini in præiudicium præmiſſorũ ſuffragari poſſe,aut debere,ac irritũ,& inane quicquid ſecus contigerit attẽtari decernimus;necnõ omnibus illis quæ in dictis litteris noſtris præfatis ordinibus conceſſis volumus nõ obſtare, ceteriſque cõtrarijs quibuſcunque. Verũ quia difficile foret præſentes litteras ad ſingulas prouincias originaliter deſtinare,volumus,& dicta auctoritate decernimus, quod trãsũptis earum,manu notarij publici,& Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicę Auditoris, vel protectoris qui eſt,& qui pro tẽpore erit,aut alicui⁹ Archiepiſcopalis,vel Epiſcopalis ſeu cuiuſcũque in dignitate conſtituti ſigillo munitis,ea prorſus in iudicio,& extra,vbicunque exhibita,vel oſtẽſa fuerint,fides adhibeatur indubia, ac ſi ipſæ originales litteræ forẽt exhibitę,vel oſtẽſę. Nulli ergò omnino hominũ liceat hanc paginã noſtræ Approbationis,Cõſtitutionis, Cõceſſionis,Largitionis, Indulti,perſtrictionis,voluntatis,ademptionis,ſtatuti,mandati,decreti,inhibitionis,& Derogationis infringere,&c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum,Anno Incarnationis Dominicæ 1479. Kal. Auguſti,Pont. noſtri Octauo.

III.

Reuocatio Reſtrictionis Poteſtatis abſoluendi Fratres vt in dicta Bulla Aurea continetur.

SIXTVS Epiſcopus,ſeruus ſeruorum Dei,Dilectis filijs Vicariis Fratrum Obſeruãtiæ Hiſpaniæ,& Lombardiæ Ordinis Prædicatorum,ac omnibus Prioribus,& vices gerentibus eorundem Fratrũ ipſis Vicariis ſubiectis,Salutem,& Apoſtolicam benedictionem. ¶ Quoniam omnes Ordinis veſtri de Obſeruantia Fratres pro eorum abſolutionibus,& diſpenſationibus obtinendis,ad Magiſtrum generalem præfati veſtri ordinis ire tenentur,& obligantur, iuxta tenorem Bullæ Aureæ nuncupatę in qua talis reſtrictio apponitur,idque Fratribus ipſis magno ſit incommodo;propter varios diſcurſus pro quaque re faciendos. Volentes eorum commoditati,& quieti in hoc conſulere, ſupplicationibuſque in hac parte nobis porrectis inclinati,vobis, & cuilibet veſtrum facultatẽ & poteſtatem concedimus,abſoluendi, & diſpenſandi cum Fratribus ipſis,ſicuti aliàs ex priuilegio quod dicitur Mare Magnum facere poteratis,antequam talis Bulla Aurea nuncupata,emanaſſet. Illa cæteriſq; contrariis non obſtantibus quibuſcunq; Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris, Die 28. Maii 1481. Pontificatus noſtri anno decimo.

IIII.

Multa priuilegia patribus ad prędicandum Ieſu Chriſti Euangelium in terras infidelium euntibus concedit.

SIXTVS Epiſcopus,ſeruus ſeruorum Dei,Ad perpetuam rei memoriam ¶ Apoſtolicæ ſeruitutis officium cui dante domino præſidemus,nos admonet,vt ſicut bonus paſtor ad oues Chriſticolas paſcendas aures noſtræ cõtemplationis extendamus,& earũ necnõ partium, & regionum,ac tẽporũ qualitatibus pẽſatis,ad eorundẽ Chriſticolarũ ſalutẽ vigilemus,& iis q̃ à noſtris

præde-

prędeceſſoribus circa ea circũſpectè emanaſſe comperimus, illorum veſtigia imitantes, cõſimilibus facultatibus, & gratijs (dum a nobis petitur) robur Apoſtolici muniminis adijciamus. Dudum ſiquidem felicis recordationis Pij Papæ. II prædecaſſoris noſtri litteræ emanarũt, quas præſentibus annotari fecimus, & quarũ tenor ſequitur, qui talis eſt. Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorũ Dei, ad perpetuam rei memoriã. Ad Deum leuamus in circuitu oculos noſtros, & gregem dominicũ ſollicitudini noſtræ (diſponente Domino) commiſſum vndique mentis acie contemplamur ex debito Paſtoralis officij vigilem curam impendimus, vt cultores vineæ Sabaoth ſic cultui ſatis intendant, vt eius virtuoſi palmites extirpatis ſpinis & tribulis, latius extendantur, ſic ille celeſtis agricola, & pius paterfamilias ad excolendam Vineam ſuam diuerſis horis, & tempore ſeruos miſit, ne fructus propter cultorum inopiam deperiret, ſed potius virtutum, & bonorum operum germinaret. Cum verò in terris infidelium meſſis quidẽ ſit multa, operarij verò pauci, ne ager Dominicus ſpinis, & vepribus repleretur, nõnulli prædeceſſores noſtri de florido Prædicatorũ ordine ad irrigandum imbre ſanctæ prędicationis corda Aquilonarium, & Orientalium Nationum, aliquos direxerũt filios, & alumnos, qui flãte ſpiritu, plenos manipulos in horrea ſanctæ matris Eccleſiæ portauerũt. Sed proh dolor temporibus noſtris venit inimic⁹ homo, & ſupſeminauit zizaniã in medio tritici, cũ per Turcarũ potẽtiã Chriſtianorum aliquas Nationes ſuó impiiſſimo dominatui ſubiecerit. Inde fit, vt nos eo efficacius operam impẽdamus, quo magis gregem Dominicũ à dicto Serpente cõſpicimus crudelius laniari. Vtque opportunis remediis cõmodius prouideatur, Nos dilecto filio Chriſtophoro de Viterbio ordinis Prædicatorum Sacrę Theologię, profeſſori, totius Societatis peregrinantium propter Chriſtũ inter gentes, Vicario Generali, & hæreticæ prauitatis Inquiſitori p nos deputato, & conſtituto, & aliis ſuis ſucceſſoribus pro tẽpore deputandis in partibus Orientalibus; tam fideliũ, quam in fidelium cõſtitutis, & quam maxime in Ciuitatibus Caffæ, & Peræ, Chii, & in terris Saracenorũ paganorũ, Græcorum, Bulgarorum, Cumanorum, & Ethyopum, Yberorum, Alanorum, Gazarorum, Gothorum, Zirorum, Ruthenorum. Syrorum, Iacobitarum, Nubianorum, Neſtorianorũ, Georgianorum, Armenorum, Indorum, Agoleſticorum, Tartarorũ, Carelorum, Hungarorum maioris Vngariæ, & aliorum qui non dũ Sacramenta fidei perceperunt, vt ipſe Vicarius, & eius ſucceſſores, & deputãdi ab ipſis ꝓ tẽpore dicti ordinis Fratres poſſint ſingulorum Chriſti fideliũ quorumcunque Dięceſis, & locorũ ad ipſos pro tempore confluentium, confeſſionẽ audire, & pro cõmiſſis (etiã, ſi talia fuerĩt propter quæ Sedes Apoſtolica foret merito conſulenda) pęnitẽtiã ſalutarẽ iniungere, necnon a quibuſuis ſentẽtiis excõmunicationis, tam ab homine, quã à iure latis, ac aliis cẽſuris, & pęnis quomodocunque, vel qualitercunque illas incurrerĩt, ſeu ligati, abſoluere, necnon (dũmodò tales bigamiæ labe reſperſi nõ ſint) ſuper irregularitate, ſi quã quouis modo, & cauſa incurrerint, diſpẽſare, ac huiuſmodi cõfeſſione audita, Eucariſtię, & Extremæ vnctionis, aliaque Eccleſię Sacramẽta miniſtrare, Inſup, vt ſinguli Cõfeſſores Idonei, quos Vicarius, & Fratres partium prædictarum dicti ordinis duxerint eligendos, omniũ peccatorum ſuorum de quibus corde contriti, & ore confeſſi fuerint, plenariã remiſſionẽ in mortis articulo impendere, vel ſi aliis copiã confeſſorũ habere nõ voluerint, dummodò cõtriti; exiſtant, eandem indulgẽtiã cõſequãtur. Quodque Confeſſores ipſi ſingulorum cõfeſſiones audire, & pro cõmiſſis quoties ipſi videbitur, etiã ſi talia ſint ꝓpterquę Sedes Apoſtolica meritò ſit conſulenda, debitam abſolutionẽ impendere, ac penitentiã ſalutarẽ iniũgere necnõ ipſorũ fratrũ ſingulos, à quibuſcunque ſententiis, cẽſuris, & pęnis in ipſos quauis auctoritate ꝓmulgatis abſoluere, & ſup irregularitate per ipſos quoquo modo cõtractis diſpẽſare, omnẽquę inhabilitatis, & infamię maculã (dũmodò à

bi-

bigamia non proceſſerint) abolere liberè, & licitè valeāt. Inſuper, vt ipſorum Fratrū bonorū operum fructus amplius valeant propagari, vt Vicarius, & Fratres ꝑ tēpore exiſtētes, præfata ſingula loca, aliàs pro habitatione, & vſu Fratrum dicti ordinis idonea, & in illis domos, monaſteria, ſcū Eccleſiis, Cāpanilibus, Cāpanis, Dormitoriis, Hortalitiis, & aliis neceſſariis officinis erigere: Quę quidē loca, domus, & Monaſteria recepta, & erecta, & eorum perſonæ, & omnibus, & ſingulis priuilegiis, indulgētiis, immunitatibus, & indultis, aliis locis, domibus, monaſteriis, & perſonis ord. Prædic. a Sede Apoſtolica quōlibet cōceſſis vtuntur, & gaudent, vti pariter debeant, & gaudere. Inſuper, vt Vicarius, & Fratres prædicti omnibus, & ſingulis gratijs, libertatibus, exemptionibus, priuilegiis, indulgentiis & indultis, quibus Prouincialis, & Fratres prouinciæ Terræ ſanctæ vtuntur, & gaudent, & quæ Romani Pont. Fratrib. Prædic. dictæ Societatis hactenus conceſſerunt, ēt vti, & gaudere valeant. Quodq; Fratres ipſi ſchiſmaticos, & excōicatos, ſeu interdictos quoſcunque, etiam quantumcumq; notorios, niſi quos Vicarius, ſeu deputati per eum euitare mandauerint, euitare minimè, teneantur. In ſuper, omnibus & ſingulis Chriſti fidelibus, qui de bonis ſibi a Deo collatis pro cētenario videlicet vnum, pro liberatione fidelium captiuorum de manibus infideliū, ſeu pro erectione, & fundatione, ſeu manutentione domorū & Monaſteriorū ꝑ vſu, & habitatione dictorū Fratrum erogauerint, liceat eligere Confeſſores idoneos, qui cōfeſſione eorū diligenter audita ab omnib. peccatis criminibus, & exceſſibus, ēt in caſib. Sedi Apoſtolicæ ſpecialiter vel generaliter reſeruatis, ſemel duntaxat, deinde quoties fuerit opportunū (dūmodò talia ſint, propter quæ Sedes Apoſtolica cōſulenda non fuerit) abſoluere, & pęnitentiā ſalutarē iniungere, necnon omniū peccatorum in mortis articulo, remiſſionē impēdere licitè valeāt auctoritate Apoſtolica ſingulis prœdictis prout eos cōtingit tenore præſentium indulgemus. Inſuper, prædicto, & aliis qui pro tēpore fuerint dictarum patrium Vicariis, ſuper natalibus, & ętatis infra vigeſimum tertium annum defectibus, cū perſonis, & Fratrib. ord. prædictum volētibus, & profeſſis, vt ad oēs Sacros ordines vſq; ad presbyteratus ordinē incluſiuè, & ſingulis ordinis Prælatus, & officia in dictis partibus promoueri, & illis miniſtrare valeant diſpenſandi. Necnō Notarius ad actus publicos in fauorē Fidei Chriſtianæ conſcribendos, creādi, & inſtituendi, dicta auctoritate, tenore præſentium, cōcedimus facultatem. Inſuper, vt fidelium feruentius deuotio in fide creſcat, vt omnes, & ſingulæ vtriuſque ſexus pſonæ, quæ prædicationibus dictorum Fratrū interfuerint, & illas cum propoſito ſe emendādi audierint, ſingulæ ſingulis vicibus vnius anni, & quadraginta dierum indulgētiam conſequantur. Quodque Fratres, & Sorores de pœnitentia S.D. quos Vicarius, ſeu ab eo deputati Fratres pro tēpore recipient, & aliæ vtriuſque ſexus perſonæ, quæ in ſocietate B. Virg, ſub Capitulis, & ceremoniis per ipſos Vicarium, ſeu Fratres ordinandis, altiſſimo deuotè famulabuntur, Confeſſores eligere, qui cōfeſſionib. eorū diligenter auditis, ipſis cōfeſſis, & cōtritis, plenariā in mortis articulo ciū ſuorū peccaminū remiſſionem impendere valeant,

Poſtremò, vt idē Vicarius, & Inquiſitor alios Inquiſitores hæreticę prauitatis in prouīciis de quib. ſibi videbitur ſupradictis ſubſtituere, & ordinare valeat. Et vt libentius ijdem Vicarius, & Fratres viuere valeant, & Deo confidentius deſeruire, in oēs, & ſingulos cuiuſcunque ſtatus, gradus, & conditionis exiſtāt, qui bona mobilia, ſiue immobilia videlicet poſſeſſiones, domos, apothecas, libros, calices, paramēta, & inſtrumēta, & omnia alia ad diuinū cultum pertinētia, ad vſū, & cōmodū Fratrum neceſſaria cōtra ipſorum Vicarii, & Fratrū voluntatē occupantes, & detinētes, excōicationis ſnīam promulgamus, a qua nolumus a quoq̄ abſolui poſſe, niſi prius reſtitutione, vel cum eodem Vicario, ſiue Fratribus conuentione facta de ipſius, ſiue de ipſorum beneplacito, & libera voluntate. Et vt

ipſe

ipſe Vicarius talentũ ſibi creditũ ſine impedimẽto,& obſtaculo vbi valeat exercere,ex certa noſtra ſcientia,ipſam Societatẽ,quæ per nõnulla Capitula generalia dicitur eſſe diuiſa,reintegramus,& reponimus,ac in idẽ Corpus, vt pri⁹ erat reponi volumus,& mandamus,præſertim oẽs conuentus Lithuaniæ,Ruſſiæ, Poloniæ,Valacchiæ maioris,& minoris,non obſtantib.quibuſcunque litteris,& ordinationibus capitulorũ generalium in oppoſitum conceſſis, & concedendis,declarantes,& mandãtes,tales cõuentus,& nationes amodo eſſe ſub Vicario dictę ſocietatis peregrinantium.Quia verò conditio tẽporis hoc requirit,volumus,& mandamus,vt Fratres qui dicuntur Vniti,vel Armeni,quod nõ obſtantib.priuilegijs aliquorum Summorum Pontificũ,ẽt ſi de ipſis priuilegijs de verbo,ad verbum deberet fieri mentio ſpecialis,vt ſecundum quod prius fuerãt) ipſi Vicario in omnibus,& per oĩa ſubdantur,& de eis diſponere poſſit ſicut de ceteris ordinis Fratribus,non obſtantibus Apoſtolicis,ac in generalibus,vel ſpecialibus Cõcilijs editis,conſtitutionibus,ordinationibus, quibus quantũ præſentibus aduerſantur,derogari volumus,ẽt ſi talia ſint,de quib.ſpecialis,& expreſſa, ac de verbo ad verbum mentio pręſentibus eſſet habenda,ceteriſque contrarijs quibuſcũque.Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis,ex communicationis,voluntatis,mãdati,& declarationis,infringerè,vel ei auſu temerario contraire.Si quis autem hoc attentare præſumpſerit,indignationẽ Omnipotentis Dei,& Beatorũ Petri,& Pauli Apoſtolorum eius,ſe nouerit incurſurũ Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1464.pridiæ Idus Iunij,Pontificatus noſtri anno Sexto.¶Quare,pro parte dilecti filij Baptiſtæ Farinanti de Ianua.dicti ordinis Fratrum Prædicatorum profeſſoris Vicarij Generalis,in terris peregrinantium ſupradictarũm, per dilectum filium Martialem Auribelli.Sacræ Theologiæ profeſſorem, & Priorem & Generalem dicti ordinis deputati,& inſtituti,nobis fuit humiliter ſupplicatum,vt premiſſis,& in dictis litteris contentis,Apoſtolici muniminis robur adijcere,ac omnes & ſingulas facultates dicto Chriſtophoro in præmiſſis litteris conceſſas eidem Baptiſtæ pari modo concedere, & aliàs in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremus.Nos igitur cupientes fidem Catholicam vigere,augmentari,& etiã manuteri,præfati Baptiſtæ in hac parte ſupplicationibus inclinati,litteras Apoſtolicas prædictas cum omnibus,& ſingulis indulgentijs,cõceſſionib.indultis,& clauſulis in eis contentis,necnon Societatẽ prædictam,auctoritate Apoſtolica,tenore præſentium ratificamus, approbamus,& præſentis ſcripti patrocinio communimus,illaſque perpetuò viribus ſubſiſtere decernimus,eaſq; ad Conuentum Ciuitatis Chij harum ſerie extendimus,necnõ vniuerſos,& ſingulos eiuſdem ord.Fratres,qui dicũtur Vniti,vel Armeni,aut aliàs,vt præfertur, dicta auctoritate eidem Societati ſubijcimus,ipſamq;Societatẽ præfata auctoritate approbantes,& confirmantes,omnibus,& ſingulis cuiuſcunque dignitatis, gradus,cõditionis,vel ordinis exiſtant, ſub excõicationis pœna q̃ eo ipſo incurrant,ne Societatẽ prædictam in præmiſſis,ſeu alias quomodolibet impedire,ſeu inquietare,vel moleſtare,ſeu ipsã diuidere, extinguere,& ſeparare, aut aliàs de illa ſe intromittere quoquo modo præſumant,diſtrictius inhibemus. Præterea, vt dictus Baptiſta in præmisſis vtilius,& diligentius ſe gerere poſſit,& habere,ſibi oẽs,& ſingulas facultates,& auctoritatẽ per præfatũ Pium prędeceſſorẽ dicto Chriſtophoro olim cõceſſas,pari modo,& abſq;vlla differentia perinde in omnibus, & per oĩa, ac ſi dictæ inſertæ litteræ ad inſtantiã ipſius Baptiſtę emanaſsẽt, concedimus per præſentes,decernentes ex nunc,irritũ,& inane,ſi ſecus ſup ijs a quoquam quauis auctoritate,ſciẽter,vel ignoranter,cõtigerit attentari.Non obſtantibus conſtitutionibus & ordinationib.Apoſtolicis, ac omnibus,& ſingulis, que idem prædeceſſor in dictis ſuis litteris voluit nõ obſtare,cæteriſque contra

rijs

rijs quibuſcunque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ ratificationis, approbationis, communitionis, extenſionis, confirmationis, inhibitionis, conceſſionis, & conſtitutionis infringere, vel ei auſu temerario contraire; ſi quis autem hac attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1473. Kalen. Aprilis, Pontificatus noſtri Anno ſecundo.

V.

Conceditur fratribus itinerantibus, & eorum Prælatis, quandocunque Sacerdotibus extra Ordinem confiteri poſſe.

DILECTI Filij ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Supplicari nobis humiliter feciſtis, vt cum in Conſtitutionibus, & Priuilegijs veſtri Ordinis expreſsè caueatur, ne Fratres Ordinis eiuſdem, præterquam ſuis Prælatis, & de eorum licentia fratribus dicti Ordinis confiteantur dignaremur concedere, vt aliquando alterius ordinis Sacerdotibus maximè neceſſitate exigente, poſſint confiteri: Nos vt cum maiori animi quiete, & conſcientiæ pace fratres vobis ſubditi altiſſimo famulari poſſint, huiuſmodi ſupplicationibus īclinati, vt fratres veſtris, vel aliorum prælatorum, & ſuorum qui pro tempore erunt licentia; ſolummodo, tamen cum itinerauerint, vel fuerint extra Cōuentus eorum, prout eis cōcederis, confiteri poſſint, & vos quomodocunque Sacerdotibus cuiuſcunq; ſecularis, ſeu regularis ordinis cōfiteri valeatis, tenore præſentium Apoſtolica auctoritate concedimus, & indulgemus. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub anulo Piſcatoris, die 11. Auguſti 1479. Pontificatus noſtri anno nono.

VI.

Facultatem concedit fratribus per ſingulas domus Ordinis conſtitutis, vtriuſque ſexus fidelium forenſium confesſiones audiendi, & ab omnibus cenſuris, & peccatis abſoluendi, & vota commutandi in eorum Ordinariorum abſentia.

SIXTVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorū Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Sedis Apoſtolicæ gratioſa benignitas, piis quarumlibet, & præſertim ſublimium, ac aliarum ſub regulari caſtimonia domino militātium perſonarum, votis illis præcipue per quæ Chriſti fideles ſuarū animarum ſalutem Deo propitio facilius adipiſci, & eorum deuotio augeri valeant, libēter annuit. Sanè, pro parte tam chariſſimorum noſtrorū in Chriſto Ferdinādi, & Eliſabeth Caſtellæ, & legionis regnorum Regis, & Reginæ illuſtriſſimorū, quā Vicarijs Generalis, & vniuerſorū Priorum, ac fratrum ord. Prædicatorum reformatorum nuncupatorum in dictis Regnis conſiſtentium dilectorum filiorū nobis nuper exhibita petitio continebat, quod ſi prædictus, & pro tempore exiſtens generalis Vicarius, in qualibet domo dicti ordinis ei ſubiecta, vbi eum pro tēpore morari cōtigerit, ac in eius abſentia ſinguli Priores, ſiue præſidentes ſingularum domorum dicti ordinis, nunc, & pro tempore exiſtentes, ac quattuor prædicti Ordinis profeſſores presbyteri idonei per Vicarium & ſingulos Priores, ſiue præſidētes prædictos in ſingulis domibus deputandi, poſſint confeſſiones vtriuſque ſexus Chriſti fidelium forenſiū ad

ſingulas domos pſędictas accendentium:& ibidē proprium domicilium non hābentium, ac inibi confiteri volentium, toties quoties ibidē confitebuntur, liberè audire, & eos ab oībus, & ſingulis peccatis, exceſſib. & delictis, per eos commiſſis, atque excōicationis ſententiis, & cenſuris, & pęnis in ſingulos fideles prædictos in genere, vel in ſpecie ordinaria, auctoritate latis, de quib. Chriſti fideles ſe abſolui petierint (dum tñ non ſint propter quæ Sedes prædicta ſit meritò conſulēda) in loci ordinarii abſentia dūtaxat, abſoluere, & eis ſuper præmiſſis pęnitentiā ſalutarem iniūgere, ac vota peregrinationis, & abſtinētiæ per eoſdem fideles emiſſa, quæ loci ordinarius ſi præſens eſſet commutare poſſet, & ipſi fideles commode adimplere non poterunt, & in ipſius loci ordinarii absētia, in alia pietatis opera commutare, necnon omnibus, & ſingulis Chriſti fidelibus tam forēſibus, vnā, & in Ciuitatibus, & locis in quibus domus ipſe conſiſtunt, commorātibus, Euchariſtiæ Sacramentum quocunq; tēpore (feſto Reſurrectionis Dominicę dūtaxat excepto) eorundē fidelium parochialium Eccleſiarum Rectorum, & quorumlibet aliorū licentia minimè requiſita miniſtrare poſſint, perpetuò ſtatueretur & ordinaretur, profectò deuotio fideliū eorumdē ad domus Fratrum prędictorum ex magno deuotionis feruore pro conſequendis ſpiritualib. alimētis accurrentium, augeretur, & eorumdē fideliū animæ ferculo diuini ſermonis decētius reficerētur, ipſiq; fideles ad imitationē Religionis huius facilius inuitarētur. Nos igitur, qui ſingularū Chriſti fideliū animarum ſalutem quærimus Regis, & Reginæ, ac Vicarij Priorū, & Fratrum prædictorum in hac parte ſupplicationibus inclinati, auctoritate Apoſtolica tenore pręſentiū perpetuo ſtatuimus, & ordinam' qđ prędictus, & pro tempore exiſtens Generalis Vicarius, in qualibet domo dicti ordinis ei ſubiecta, vbi eū pro tempore morati cōtigerit, ac in eius abſentia ſinguli Priores, ſiue præſidentes prædictos in ſingulis deputādi, poſſint cōfeſſiones vtriuſque ſexus Chriſti fidelium forenſium ad ſingulas domos prædictas occurrētiū & ibidē proprium domicilium non habentium, ac inibi confiteri volentium, tocies quoties ibidem cōfitebuntur, liberè, audire, & eos ab omnibus & ſingulis peccatis, exceſſibus, & delictis p eoſdem commiſſis, ac confeſſis, necnō excommunicationum ſententijs, & pęnis in ſingulos fideles prędictos in genere, vel in ſpecie ordinaria auctoritate latis, de quibus ipſi fideles ſe abſolui petierint (dum tñ talia nō ſint ꝓpter quę Sedes Apoſtolica prædicta meritò ſit cōſulenda) in loci Ordinarij abſentia dumtaxat abſoluere, & eis ſuper præmiſſis pœnitētiā ſalutarem iniungere, ac vota peregrinationis, & abſtinentiæ p eoſdē fideles emiſſa, quę loci ordinarius ſi præſens eſſet, cōmutare poſſet, & ipſi fideles commodè adimplere nō poterunt, in ipſius loci ordinarij abſentia, in alia pietatis opera commutare: necnon omnibus, & ſingulis Chriſti fidelibus, tam forenſibus, quā in Ciuitatibus & locis in quibus ipſę domus conſiſtunt, commorantibus, Euchariſtiæ Sacramentum quocunque tempore (feſto prædicto dūntaxat excepto) eorundem fidelium Parochialium Eccleſiarum Rectorum abſentium, & quorumlibet aliorum licentia minimè requiſita, miniſtrare liberè, & licitè poſſint, & valeant (parce tamen) ne querelæ inde eueniant. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcunque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtrorum Statuti, & ordinationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſum. Datum Romæ apud Sāctū Petrum, Anno Incarnationis Dominicę, Millesimo, quadringenteſimo, ſeptuageſimo ſeptimo, quinto Idus Iunii, Pontificatus noſtri anno Septimo.

VII.

Statuit quod ſepeliendi cum habitu Ordinis patente, & ſine pallio, aut alio tegumento ad ſepulturam apud Ordinis Eccleſias deferantur, & impedientibus pœna excommunicationis decernitur.

SIXTVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶Apoſtolicæ manſuetudinis exempla nos admonent, vt fidelium perſonarum deuotionem, animarumque ſalutem procuremus. Et quæ pro Sacræ Religionis Beati Franciſci honore proceſſiſſe concernimus, vt illabata perſiſtant, roburque Apoſtolicæ confirmationis a vobis petitum fauorabiliter impendamus. Sanè pro parte dilectorum Zaneti de Vtino, Generalis Miniſtri, & Capituli Ordinis Fratrũ Minorum in Ciuitate noſtra Ferrarienſi, præterito feſto Pentecoſtes celebrati, nobis exhibita petitio continebat, quod licet ab exordio dictæ Religionis, deuota innotuerit conſuetudo, videlicet, quòd multi Reges, & Principes, nobiles, & populares in mortis articulo requiſierint, & ſæpè requirant, in habitu dictæ religionis mori, & ſepeliri, & veluti Fratres patenter vſque ad locum ſepulturæ deferri, in cuius deuotionem approbantes, quaſdam ſic ſepeliri eligentibus, indulgentias concesserunt. ¶Nihilominus nonnulli Curati, & Eccleſiarum Rectores, in Vltramontanis, & alijs Regionibus, ipſam deuotionem irridentes, & penitus extinguere cupientes, ſuos parochianos contumelioſè impediunt, ne ſic in extremis voluntatibus ſepeliri eligant, nolentes corpora de domibus defunctorum leuare, nec eorum Eccleſias funera ſic compoſita cum habitu, niſi linteo, vel pallio cooperta deferri permittunt, nec etiam per vicos ad locum ſepulturæ deportari in ſcandalum plurimorum, & præiudicium Religionis, & præfatæ deuotionis. ¶Quare pro parte Generalis, & Capituli prædictorum nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt ſuper hoc opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. ¶Nos igitur eorundem prædeceſſorum veſtigijs inhærentes, omnibus, & ſingulis vtriuſq; ſexus perſonis in habitu prædicto ſepeliri volentibus, quod id eis liceat, ſine tamẽ alicuius præiudicio, Apoſtolica auctoritate perpetuò indulgemus, diſtrictius inhibentes Prælatis, & Rectoribus Eccleſiarum, ſub excommunicationis pœna, quam Canonica monitione præmiſſa contrafacientes incurrant, & à qua per alium, quam per Romanum Pontificem, & in mortis articulo duntaxat abſolui nõ poſſunt, ne aliter ſepeliri volentibus, quouis modo impedimentum afferant, ſed permittant illos patenter ad Eccleſias, & locum ſepulturæ in habitu huiuſmodi deferri, iure Rectorum parochialium Eccleſiarum, & cuiuslibet alterius in omnibus ſemper ſaluo. ¶ Non obſtantibus, & Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs quibuſcunque. ¶ Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis, & inhibitionis infringere, vel ei auſu temerario, contraire. Si quis autem hoc attẽtare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Domini 1472. octauo idus Septembris Pontificatus noſtri anno ſecundo.

VIII.

Concedit quod vniuerſi fratres, & Sorores tertij Ordini prædicatorum, poſſint priuilegijs omnibus, & immunitatibus tam fori, quam perſonæ, & rerum, ſicut aliæ perſonæ Eccleſiaſticæ gaudere.

SIXTVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Sacro ſancta Romana Eccleſia, ſub religionis habitu domino famulantes, ex aſſuetæ pietatis officio propenſius diligere cõſueuit, & ne indebitis agitentur moleſtiis, tanquam pia mater opportunis fauoribus confouere. Sanè, pro parte dilectorum filiorum Leonardi de Peruſio Generalis Magiſtri ordinis Predicatorũ, ac vniuerſorum Fratrum, & dilectarum in Chriſto filiarum vniuerſarum Sororũ tertij ordinis Beati Dominici de Pęnitentia nuncupati, in dicto ordine conſiſtentium, nuper nobis exhibita petitio continebat, quod licet non nulli Romani Pontifices prædeceſſores noſtri diuerſa pro immunitate eorum cõceſſerint priuilegia, & quam plures in vtroque iure peritiſſimi, quod ipſi Fratres, & Sorores debẽt gaudere liberatate Eccleſiaſtica, vt perſonæ Religioſæ affirment, nihilominus Ciuitates, Communitates, ac Poteſtates, aliique locorum officiales ſeculares, noua eis realia, & perſonalia in dies grauamina libertati Eccleſiaſticæ contraria indicere præſumunt. Quare, pro parte generalis Magiſtri Fratrum, & Sororum eorũdem nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt eiſdem Communitatibus, poteſtatibus, & officialibus, ne huiuſmodi grauamina inferant prohibere, aliáſque eis ſuper hoc opportune prouidere, de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, Cõmunitatibus poteſtatibus, & officialibus præfatis ſub excommunicationis pœna, quam (ſi moniri non reſpuerint) eo ipſo incurrant, ne eiſdem ueris non quæſitis, aut propterea receptis Fratribus, & Sororibus continentibus, & non coniugatis, qui ſecundum Regulam & inſtituta dicti ordinis Regularia viuunt, & perſeuerant, grauamina aliqua libertati Eccleſiaſticæ contraria indicere, aut ipſos Fratres, & Sorores quo minus gaudeant priuilegiis, & immunitatibus tam fori, quam perſonæ, & rerum, ſicut aliæ perſonæ Eccleſiaſticæ: quolibet impedire præſumant, auctoritate Apoſtolica tenore præſentiũ inhibemus. Et nihilominus vniuerſis, & ſingulis patriarchis Archiepiſcopis, & aliis locorum ordinariis, ac qubuslibet perſonis in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis. necnon Patriarchalium, Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Eccleſiarum Canonicis pro tẽpore exiſtentibus, in Ciuitatibus, & locis predictis, & cuilibet eorum, qui deſuper fuerint requiſiti ab aliquo Fratrũ, ſeu Sororum prædictorum, per Apoſtolica ſcripta mandamus; Quatenus præmiſſa, vbi, & quando eis expedire videbitur, ſollemniter publicantes, non permittãt eoſdem Fratres, & Sorores contra inhibitionis noſtræ huiuſmodi tenorẽ, p quoſcũque quauis auctoritate indebitè moleſtari, & illos quos propterea huiuſmodi excommunicationis ſententiam incurriſſe, eis conſtiterit, excommunicatos nuncient, & faciant aliis nunciari, ac omnibus arctius euitari, donec ab huiuſmodi indebitis moleſtiis per eos dictis Fratribus, & Sororibus illatis, cum effectu deſtirerint, contradictores per cenſuram Eccleſiaſticam, appellatione poſtpoſita, cõpeſcendo. Non obſtantibus, & Conſtitutionibus ordinationibus Apoſtolicis, nec non locorum municipalibus ſtatutis etiam confirmatione Apoſtolica, vel alia quauis firmitate roboratis contrariis quibuſcumque ſeu ſi aliquibus communiter, vel diuiſim à Sede Apoſtolica ſit indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſtolicas nõ facientes plenã, & expreſsã

ac de

ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Cęterum quia difficile foret præſentes litteras ad ſingula loca in quib. fratres, & ſorores prædicti, illis indigerent deferre, volumus, & præfata auctoritate decernimus; q̃ earũ trãsũptũ per manus notarij publici, ac curiæ cauſarũ Cam. Apoſt. aut alicuius Epalis vel Archiepalis ſigillo munito, ea prorſus in iudicio, & extra vbicunq; exhibitũ fuerit, fides adhibeatur, ac ſi ipſæ originales litteræ forent exhibitę, vel oſtenſæ. Nulli ergo, &c. Datũ Romæ apud Sanctum Pet. Anno incarnationis Dominicæ M. CCCC. LXXV. Tertio Nonas Octobris. Pont. noſtri Anno VI.

IX.

Indulget Conuerſis, & Sacris non initiatis in Sacriſtas deputatis, Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini quod corporalia, & vaſa ſacra licite tangere poſſint.

BEATISSIME Pater, cum Fratres profeſſi ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini Congregationis Lombardiæ, Cõuerſi nuncupati, dum in domibus, Fratrum dictæ Cõgregationis Sacriſtiæ curam gerunt, eorum officium Sacriſtiæ huiuſmodi commodè exercere non poſſint; niſi tangant Calices, Corporalia, & purificatoria eorum Supplicant S. V. vniuerſi Fratres Cõgregationis prædictæ, quatenus puritati conſcientiæ eorum conſulentes, q̃ Conuerſi præfati, qui nunc, & pro tempore erunt Cõgregationis prædictæ, & quilibet eorum quamdiu curam Sacriſtiæ illis vaſorum, & paramentorum in domibus dictæ Congregationis habebunt, Calices, Patenas, & purificatoria hmõi, abſque conſcientiæ ſcrupulo, nudis manibus tangere, & pertractare quoties liberè, & licitè valeant, ad inſtar fratrum ordinis Minorum, quibus hoc per Sedem Apoſtolicam eſt conceſſum, eis concedere dignemini, de gratia ſpeciali: non obſtãtibus Conſtitutionibus, & ordinis iuramento, &c. roboratis, ſtatutis, &c. cęteriſque contrarijs quibuſcunque cũ clauſulis opportunis, & cõſuetis, [Fiat, vt petitur in neceſſitate. Fiat. I.] Et perpetuo duret pro præſentibus, & futuris. Et quod ſola ſignatura ſufficiat. Fiat. I. I.

Idem X.

Concedit Fratribus Monialibus, ac vtriuſque ſexus Tertiarijs Ordinis Sancti Dominici, quolibet anno in feſto eiuſdem Sancti Dominici ſuorum peccatorum plenariam indulgentiam.

Similem Remiſſionem conceſſit Sixtus V. in feſto Sancti Franciſci, & aliorum Sanctorum Ordinis Minorum, quam habes infra Conſt. 3.

SIXTVS Epiſcopus, ſeruus Seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶Iniunctum nobis Apoſtolicę ſeruitutis officium tunc dignè peragere credimus, dum Chriſti fidelium ſalutem animarũ procuramus. Hinc eſt, q̃ nos cupientes quod vniuerſi, & ſinguli vtriuſque ſexus Fratrum, Frædic. de Obſeruantia, ac tertii S. Dominici de pœnitentia nuncupatorum ord. Fratres, & Sorores ad quos ſicut accepimus chariſſimus in Chriſto filius Ferdinandus, & chariſſima in Chriſto filia noſtra Heliſabeth Caſtellæ, & Legionis Rex, & Regina illuſtres, ſingularem gerunt deuotionis affectum; altiſſimo quietius poſſint in humilitatis ſpiritu reddere famulatũ, auctoritate Apoſtolica tenore preſentiũ perpetuò ſtatuimus,

& ordinamus, quod omnes, & ſinguli vtriuſque ſexus dictorum Ordinum Fratres, & Sorores reformati nuncupati qui ſub obedientia Vicarii Generalis dicti ordinis Fratrum Prædic. reformatorum nuncupatorum in Caſtellæ, & Legionis Regnis exiſtunt, & in futurum exiſtent verè pœnitentes, & cōfeſſi anno quolibet in feſto eiuſdem S. Dominici † & ſemel in mortis articulo, omniū peccatorum ſuorum plenariā indulgentiam † ac omnes indulgentias & peccatorum remiſſiones quas certis anni tēporibus nonnullas Almæ vrbis noſtræ Eccleſias ſtationes nuncupatas viſitantes conſequuntur, ord. Fratrum Minorum profeſſoribus per Sedem Apoſtolicā conceſſas perpetuò conſequantur. Non obſtantib. Cōſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis ceteriſque contrariis quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtri Statuti, & ordinationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis aūt hoc attentare præſumpſerit; indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicę 1478. Tertio Kalendas Iunii, Pontificatus noſtri anno Septimo.

V I I I.

Decernit Fratres, & Moniales Tertij Ordinis Sancti Franciſci pleno iure Generali, & Prouincialibus eiuſdem Ordinis ſubiacere debebere, ab eis viſitare, & corrigi poſſe.

SIXTVS Epiſcopus, ſeruus Seruorum Dei, Dilectis filiis Zaneto de Vtino Generali, & Vniuerſis Prouincialibus Miniſtris ordinis Fratrum Minorum per vniuerſum orbem conſtitutis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Romani Pontificis prouidentia circunſpecta, perſonas ſub Religionis habitu diuinis vacantes beneplacitis, ſtudio piæ vitæ benigno fauore proſequitur, quæ pro ipſarum perſonarum ſtatus augmento pro inde facta ſunt, vt illabata perſiſtant Apoſtolica conſueuit munitione roborare. Dudum ſiquidem per felicis recordationis. In tres tertii ordinis S. Franciſci de Pœnitentia in Italia, & Regno Siciliæ conſtituti, cupiebant ad illa deuotionis augmenta procedere, quæ felicitatis æternæ præmium eis poſſet felicius prouenire; idem prædeceſſor eorum Miniſtrorum, & Fratrum ſupplicationibus inclinatus, vniuerſis Miniſtris Prouincialibus veſtri ordinis Fratrum Minorum per Italiam, & Regnum prefatum conſtitutis, ſuis litteris mandauit, vt opportunis tēporibus per eos, aut dicti eorū ord. fratres ad hoc idoneos, Miniſtros, & fratres dicti ord. tertii in Italia, & Regno prædicto conſiſtentes pro tempore, viſitarent, & eos regularibus diſciplinis inſtruerent, corrigerentque, & reformarent ibidem, tam in capite, quam in mēbris, quæ correctionis, & reformationis officio cognoſcerent, indigere, prout in eiſdem litteris plenius continetur. Cum autem, ſicut exhibita nobis nuper pro parte veſtra petitio continebat, vos cupiatis prædictas, & quaſcunque alias Apoſtolicæ Sedis litteras vobis aliquam ſuperioritatem, poteſtatem & auctoritatem in eoſdem Miniſtros, & fratres tertii ordinis de pœnitentia nuncupatos, quomodolibet concedentes, & in illis contenta pro eorum ſubſiſtentia firmiori noſtræ approbationis munimine roborari, & ad Miniſtros, ac fratres dicti ordinis extra Italiam conſiſtentes, extendi, pro parte veſtra, nobis fuit humiliter ſupplicatū, vt prædictas litteras Innocentii prędeceſſoris præfati, nechon omnia, & ſingula alia priuilegia vobis in ipſos Miniſtros, ac fratres dicti tertii ordinis poteſtatem & auctoritatem aliquā quomodolibet concedentes approbare, roburq; perpetuæ firmitatis obtinere, debere, decernere, ac aliàs vobis, & eorundem fratrum tertii

Ordi-

ordinis proſperiori, ac feliciori regimini opportune prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur, Nos igitur huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, prædictis, & quaſcũq; litteras alias huiuſmodi per quas vobis aliqua ſuperioritas preeminẽtia, & auctoritas in eiuſdẽ tertij ordinis Fratres, & Sorores tribuitur, Apoſtolica auctoritate præſentiũ tenore approbam⁹, & robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus. & ad vos Miniſtros Generalẽ, & Prouinciales, ac Vicarios fratrum dicti ordinis veſtri de Obſeruãtia nuncupatorum, necnon Miniſtros fratres dicti tertij Ordinis, etiam extra Italiã, & Regnũ Siciliæ, huiuſmodi per vniuerſũ orbẽ conſiſtentes, eadem auctoritate extendimus, necnon vobis, & ſucceſſoribus veſtris pro tempore exiſtentibus, Generali, ac Prouincialibus Miniſtris & Vicarijs prænominatis de Obſeruantia dicti ordinis Fratrum Minorũ, ac eoſdẽ Miniſtros Fratres, & Sorores tertij ordinis vbilibet infrà prouincias vobis, & eiſdẽ ſucceſſoribus veſtris, Generali & Prouincialibus Miniſtris, & Vicariis cõmiſſas, conſiſtentes, charitatiuè in capite, & membris viſitãdi, & iuxta Regularia inſtituta dicti ordinis inſtruendi, reformatione, & correctione indigentia, etiam per ablationem mantelli, & habitus tertii ordinis ſi id qualitas exceſſus exegerit, corrigẽdi, & reformãdi, volẽteſque, ad ipsũ tertium ordinem, & illius viuendi modum aggregari, recipiẽdi, & habitum, ſiue mantellũ iuxta morẽ dicti ordinis eis exhibẽdi, ac ipſis Miniſtris, Fratribus, & Sororibus tertii ordinis Viſitatorẽ, ſiue Cõfeſſorẽ dicti ordinis Fratrum Minorũ Conuentualiũ, vel de Obſeruãtia nuncupatorũ, prout eis plus placuerit, ad id moribus, vitæ ſanctimonia, & ætate idoneum, qui etiam illis omnia Eccleſiaſtica Sacramẽta miniſtrare habeat pro tempore in veſtris Prouincialib. Capitulis, vel Congregationibus dictorũ Fratrum de Obſeruantia nuncupatorũ, vel extra prout opportunum videbitur, aſſignandi, eadem auctoritate licentiam concedimus, & etiam facultatẽ, & diſtrictus inhibentes locorum ordinariis & aliis quibuſcunque perſonis, cuiuſuis ſtatus, gradus, vel conditionis exiſtant, & quacumque auctoritate fungãtur, ne prætextu quarumuis litterarum, & facultatum, eiſdem forſan conceſſarum, & pro tempore concedendarum, de præmiſſis quæ ad vos ſpectant ſe quomodolibet impedire præſumant, ac decernentes ex nunc irritum, & inane, ſi ſecus ſup his per quoſcunque quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter aliquid contigerit attentari. Non obſtantibus quibus quibuſcunque aliis forſan circa præmiſſa eis per Sedẽ Apoſtolicam conceſſis facultatibus, ac Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis antedictorum ordinum iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis alia firmitate roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis, & litteris Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus quorumcunque tenorum exiſtãt, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter, non inſerta veſtræ facultatis explicatio huiuſmodi impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumcunque tenoribus de verbo ad verbum, præſentibus habenda eſſet mentio ſpecialis: quibus omnibus quo ad præmiſſa illa hic pro expreſſis habitis etiam ſi in eis illa videlicet quibus per huiuſmodi generales clauſulas non intelligeretur derogatum, vel aliæ Clauſulæ derogatoriæ continerentur, quo ad præmiſſa ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ Approbationis, Conſtitutionis, Extenſionis, Voluntatis, Conceſſionis, Inhibitionis, Decreti, & Derogationis infringere, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ 1471. 18. Kal. Ianuarii, Pont. noſtri Anno primo.

XII.

Concedit licentiam Fratribus Minoribus loca eis minus commoda, deſerendi.

Dilecto filio Vicario Generali Fratrum Minorum Regularis Obſeruantię Vltramontanę.

SIXTVS Papa IIII. Dilecte fili, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Feciſti nobis humiliter ſupplicari, quòd pro tua, ac fratrū tuæ curæ commiſſorum quiete, & cōſolatione, dignaremur concedere, vt loca quæ Regulari Obſeruātiæ minus cōmoda ſunt, vel inopia incolarum debite reparari non poſſunt, aut alias dictis Fratribus onerosa noſcuntur, licet ob deuotionem populorū, vel principū cōtemplatione, cū beneplacito Sedis Apoſtolicæ recepta fuerint in manibus ordinationem locorū dimittere liberè, & licitè valeres. Nos itaque toti' deſiderijs Regularis Obſeruantię profectū affectātes, deuotis huiuſmodi ſupplicationibus paterne in domino annuentes, deuotioni tuæ præſentiū tenore licētiā, & facultatem omnimodā damus, concedimus, & impartimur, ea loca quæ fratribus tuę curæ cōmiſſis minus commoda eſſe cognoueris, vel alias onerosa, in omnib. Prouincijs Vicariatus tui in manibus ordinariorum locorum liberè dimittendi, & illa licitè deferēdi, prout tibi viſum fuerit expedire: ſuper quibus tuā conſciētiam oneramus, cōſtitutione felicis recordationis Bonifacij Papę Octaui, prædeceſſoris noſtri prohibente, loca ſemel recepta non deſeri, & aliis Apoſtolicis Conſtitutionibus, dictique ordinis, Statutis, & Cōſuetudinibus etiam iuramento, vel quauis alia firmitate roboratis, ceteriſque fortè contrarijs non obſtantibus quibuſcunque. Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 22. Martii, Anno Incarnationis Dominicæ, 1482. Pontificatus noſtri anno Vndecimo.

XIII.

Confirmat Priuilegia conceſſa Ordini Minimorum à Pirrho Archiepiſcopo Coſentino illaque ad omnes Diœceſes extendit.

Prędicta Priuilegia confirmata, & ampliata fuerunt per Iulium II. dictis Fratribus, vt infrà Conſt. 4.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dilectis filiis, Fratri Franciſco de Paula, ceteriſque Fratribus Eremitis, Eremitorii ſeu Oratorii S. Frāciſci de Paula Coſentinenſis Diœceſis, præſentibus & futuris, ſalutem & Apoſt. benedictionē. ¶ Sedes Apoſtolica, æqua in omnibus ſemper diſtributrix, ea, quæ pro Diuini cultus augmento, ac piorum locorū, & perſonarū, præſertim ſub humili, & religioſo habitu in eis degentiū commodo, & vtilitate piè facta ſunt, vt illibata perſiſtāt: libēter, cū ab ea petitur Apoſtolici muniminis cōſueuit adiicere firmitatem, ac benigno fauore ea, quæ ſunt pro animarū ſalute cōcedere, illiſq; vt eo deuotius, quo quietius altiſſimo famulari poſſint, ſuæ protectionis munimen impartiri. ¶ Dudum ſiquidē pro parte Frāciſci nobis expoſito, quòd olim poſtquā venerabilis frater noſter Pyrrhus Archiepiſcopus Coſētinus tibi, vt quoddā Oratorium, ſiue Eccleſiam, ſub vocabulo Sancti Frāciſci, in tenimento de Paula, Coſentine Dięceſis ædificare poſſes, licentiā conceſſarat: vtque

Oratorium

oratoriũm huiuſmodi proprijs manibus,& expenſis cum dormitorio,pro tuis,& ſociorum tuorum vſu,& habitatione,pro magna parte ędificaueras,& nõnullos ſocios vitam Eremiticam ducentes,receperas,ipſeque Archiepiſcopus prędictũ oratorium,ſiue Eccleſiam,vna cum omnibus iuribus,& pertinentijs ſuis,tibi,tuę que Congregationi in perpetuum donauerat,& nõnulla alia tuæ,& ſociorũ tuorũ deuotioni,& ſaluti cõuenientia,ſalutifera,& opportuna cõceſſerat,fecerat,& ordinauerat,quodque oratorium,ſiue Eremitorium prædictũ adhuc pro ſufficiẽti habitatione tui,& Eremitarum prędictorum perfectorum omninò non erat,illudq; pijs Chriſti fideliũ eleemoſynis cũ dormitorio,& alijs neceſſarijs officinis, tu,ac Eremitæ tui ſocij huiuſmodi cõtinuè ædificabatis,ampliabatis,& exornabatis. Nos tunc tuis & Eremitarũ prædictorũ in ea parte ſupplicationibus ĩclinati,venerabili Fratri noſtro Epiſcopo Sãcti Marci,eius ꝓprio nomine nõ expreſſo,per alias noſtras litteras dedimus in mandatis,vt ſi,& poſtquã vocatis,qui forent euocandi,de præmiſſis ſibi legitime conſtaret,cõceſſionẽ,& litteras dicti Archiepiſcopi,ac omnia,& ſingula in ipſis litteris contẽta, prout ea cõcernebat,auctoritate Apoſtolica approbaret,& cõfirmaret,ſuppleretque omnes,& ſingulos defectus, qui forſan interueniſſent in eiſdẽ,& in euentũ approbationis, confirmationis & ſuppletionis huiuſmodi,vobis prædictis Eremitis,vt omnibus , & ſingulis priuilegiis,indulgentiis,& gratijs,quibus frater Petrus de Piſis , nuncupatus.ceterique Eremitæ,potiebãtur,& gaudebant,vti,& gaudere pariformiter, & abſque vlla differentia libere,& licite poſſetis,& valeretis,cõceſſimus prout in eiſdem noſtris litteris deſuper cõfectis plenius cõtinetur. ¶ Cum autẽ ſicut exhibita nobis nuper ꝓ parte veſtra petitio cõtinebat,Venerabilis Frater noſter,Goffredus Epiſcopus S.Marci prædictus, ad executionem prædictarũ noſtrarũ litterarũ,illarũ forma ſeruata procedens(quia ſibi vocãdis,de a nobis expoſitis legitimæ conſtiterat)licentiam,donationem,cõceſſionem,ordinationem,& litteras Archiepiſcopi prædicti omniaque,& ſingula in eis cõtẽta,prout ea cõcernũt,auctoritate Apoſtolica approbauerit,& cõfirmauerit,ſuppleueritque omnes & ſingulos defectus,qui interuenerunt in eiſdẽ,prout in quodam publico inſtrumẽto deſuper cõfecto dicitur plenius cõtineri.¶Quodque Pyrrhus Archiepiſcop⁹ prædictus,inter alia per eũ vobis tunc conceſſa,prædictum Eremitorium,ſiue Eccleſiam Sancti Franciſci,& alia quæcũque loca,Eccleſias,& oratoria,per vos in poſterũ recipienda,cũ omnibus iuribus,& pertinentiis,Eremitiſque,& perſonis inibi pro tẽpore degentibus,ac rebus omnibus ad vos, locaque veſtra quomodolibet pertinẽtibus,& ſpectãtibus,ab omni iuriſdictione,ſubiectione,& ſupioritate Matrũ Eccleſiarum,ac ſua,ſuæque Eccleſiæ Coſentinen.ceterarumq; perſonarum in perpetuũ exemit,& liberauit,ac ſub protectione,ſubmisſione,et iuriſdictione Sedis Apoſtolicæ ſpecialiter,et expreſsè remiſerit,et relaxauerit:Et ſicut eadẽ petitio ſubiũgebat,à nõnullis aſſeritur,noſtras prælibatas litteras, ac cõfirmationẽ,approbationẽ & defectum ſuppletionem,cęteraque omnia alia,et ſingula per prædictum Goffredũ Epiſcopum Sancti Marci illarũ vigore facta,& inde ſequuta quæcunq; iuribus non ſubſiſtere,pro eo qđ Archiepiſcopus prędict⁹ per ſuas prædictas litteras te Fratrem Franciſcũ ſuperiorẽ hmõi tuæ Congregationis Patrem,Rectorem,& Priorem,ſeu quouis alio nomine nuncupandum dederit,& deputauerit, cui Congregationi præeſſes,ac vita,& exẽplis ꝓfuiſſes,tuiſque monitis,mandatis,& præceptis ſalubrib.omnes Cõgregationis hmõi perſonæ obedire,& parere deberent,ipſiſq;tuis Eremitis fratrib.facultatẽ conceſſit,te in ſuum Superiorẽ,& priorẽ,ac vna tecum alios quoſcunq; Superiores, & Priores,& Officiales Canonicè eligẽdi,nec non ſtatuta, & ordinationes pro hmõi vitæ obſeruantia,a iure tamen Diuino, & Sanctorum patrum inſtitutionibus non diuiãtia,faciendi, tibique, & huiuſmodi officialib.omnimodam iuriſdictionem

ordina-

ordinarium in ſpiritualibus,& tēporalibus Congregationis huiuſmodi perſonarum,etiam ſi Sacerdotalis,ſeu quauis alia præfulgerent dignitate,ac locorū iuriſdictiones animalium,& rerum omnium ad te, tuamque Cōgregationē quomodolibet ſpectantiū,& pertinentiū,quoſcunque quoque rebelles, & inobediētes, omniumque huiuſmodi congregationis perſonarū delinquētium peccata,& delicta,& cuiuſcunq. generis maleficia,& crimina,prout iuris foret puniēdi,huiuſmodiq; delinquentes incarcerādi,diſciplinādi,condemnandi,liberandi,abſoluēdi,ceteraq; faciēdi,quæ in præmiſſis,& circa præmiſſa vobis viderētur fore neceſſaria,& opportuna,& quæ ipſemet Archiepiſcopus facere poſſet.¶Sacerdotibus verò huiuſmodi Cōgregationis,ſeu Secularib.vel Regularibus per vos eligēdis, Miſſas etiā ante diem,& in quocunque loco ad hoc cōgruo,& honeſto cū altari portatili celebrādi,Euchariſtiæ,& alia quæcūque Eccleſiaſtica Sacramenta liberè,& licitè tibi,huiuſmodique tuæ Cōgregationis prioris,quoties deuotio īgrueret,& neceſſitas poſtularet,abſque quacunq; ſuperioris licētia miniſtrādi,ad quę ſuſcipienda extra loca huiuſmodi cōpelli non poſſetis.¶Cōfesſiones audiēdi,& ab omnibus caſibus,excōmunicationibus,ſuſpenſionibus & interdictis,ac ſuper quacūque irregularitate,eidem Archiepiſcopo tā à iure,quā ab eo reſeruatis, & præmisſis toties,quoties opus foret,& eſſet,abſoluendi,& diſpenſandi,ac vota q̄cunque permutādi,& relaxandi,& pœnitentiā ſalutarem iniūgendi.¶ Loca,oratoria quæcunque,& Eccleſias licite accipiendi,retinendi,quaſcunque etiā perſonas Eccleſiaſticas,& ſeculares ad vos venientes,& vobiſcum morā trahere,& habitum,quem geritis,profiteri,& recipere volentes,ad habitū & profeſſionem obſeruantiæ caſtitatis,paupertatis,& obedientiæ acceptādi,& recipiendi.¶ Necnō vt omnibus,& ſingulis priuilegijs,gratijs,immunitatibus,libertatibus,exēptionibus,quibus Fratres Sācti Franciſci,cęterique mendicantes fruuntur,& vtuntur, frui vti poſſetis,& valeretis,ac poſsēt,& valerēt,indulſit,ac vobiſcū,ſuper his opportunè diſpēſauit,huiuſmodique Oratoriū,ſiue Eccleſiā Sācti Frāciſci de Paula,ac alia quæcunque loca,oratoria,& Eccleſias per vos in poſterū acquirēda,& acceptāda,cū omnibus iuribus,& pertinentijs ſuis,Eremitiſque,& perſonis,ac rebus omnibus,& ſingulis ad vos veſtraque loca quomodolibet ſpectātibus,& pertinentibus,perſoniſque huiuſmodi inibi pro tēpore degentibus ab omni iuriſdictione,ſubiectione,ſuperioritate Matiū Eccleſiarū,ac ſua,ſuæque Eccleſiæ Conſentin.ceterarumque perſonarū ex certa ſua ſciētia, & motu proprio ī perpetuū exemit,& totaliter liberauit,ac ſub protectione,ſubmisſione,iuriſdictione,& ſuperioritate Sedis Apoſtolicæ prædictæ totaliter,ſpecialiter ſingulariter,& expreſsè remiſit, & relaxauit prout in litteris dicti Archiepiſcopi plenius continetur. ¶ Et de eiſdem nihilominus conceſſionibus,gratijs, & indultis vobis ſic vt præmittitur per prædictum Archiepiſcopum conceſtis, in dictis aliis noſtris litteris ſpecialiter,& ſingulariter mentio facta non fuerat,ſed ſub clauſula generali dūtaxat,videlicet dicendo:Nō nulla alia veſtræ deuotioni,& ſaluti cōuenientia,ſalutifera,& opportuna.¶Et ſimiliter ſub eadem Clauſula,& nō facta alia expreſſione per dictum Goffredum Epiſcopū Sancti Marci,prædicta omnia,& ſingula approbata,& cum ſuppletione defectuum,confirmata fuerant, prout in noſtris, ac dicti Archiepiſcopi litteris,ac inſtrumēto publico deſuper cōfecto plenius cōtinetur,pro parte veſtra nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt omnia,& ſingula præmiſſa,conceſſiones,gratias,& indulta vobis per Archiepiſcopum prædictum conceſſa facta,& indulta,nec non approbationē,confirmationem,defectuūque ſuppletionem,ceteraque omnia,& ſingula per prędictum Goffredū Epiſcopum, vigore noſtratū litterarum prædictarum deſuper facta,& inde ſequuta quæcunque rata,et grata habentes,approbare,confirmare,ac omnes,et ſingulos defect. qui interuenerunt in eiſdē ſupplere ac alias in præmisſis,et circa ea vobis de opportuno

portuno remedio prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. ¶ Nos igi-
tur veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati, donationē, cōceſſionem, ordi-
nationē, conſtitutionem, remiſſionem, relaxationem, indulta, gratias, & litteras
prædicti Archiepiſcopi, omniaque, & ſingula in eis contenta, noſtras alias, ac di-
cti Archiepiſcopi literas, ac probationem, confirmationem; & defectum ſupple-
tionem per prædictum Goffredum Epiſcopum factas, ac proceſſus deſuper habi
tos, & inde ſequuta quæcūque, omniaque, & ſingula, quæ in prædictis noſtris, &
prænominatis Archiepiſcopi litteris, & proceſſibus, & inſtrumentis publicis de-
ſuper habitis contenta, pro ſufficienter expreſſis, ac ſi de verbo ad verbum præ-
ſentibus inſererentur, rataque, & grata habentes, auctoritate Apoſtolica, ac ex cer
ta [illegible] ſcientia laudamus, approbamus, & confirmamus, ac pręſentis ſcripti pa
trocinio communimus, ſupplemuſque omnes, & ſingulos defectus, qui interue-
nerunt in eiſdem: decernētes noſtras prædictas litteras, ac proceſſus deſuper ha
bitos, & inde ſequuta quæcunque valere, ac roboris firmitatem tenere, proinde,
ac ſi omnia, & ſingula vobis per prædictum Pyrrum Archiepiſcopum cōceſſa, &
ipſius Archiepiſcopi litteris contenta, in ſæpe nominatis noſtris litteris ſpeciali-
ter, & ſingulariter narrata, & expreſſa fuiſſent. ¶ Et inſuper vos, & veſtrum quē-
libet, ac eremitorum, ſiue Eccleſiam S. Franciſci de Paula prædictum cæteraque
omnia, & ſingula eremitoria, eccleſias, & loca per vos in quibuſcunque ciuitati-
bus, & Diœceſibus, ac vbilibet hactenus recepta, & in poſterum recipienda cum
omnibus iuribus, & pertinentiis ſuis, eremitaſque, & perſonas in illis pro tem-
pore degentes, ac res, & bona quæcunque mobilia, & immobilia ad vos & ere-
mitas, & perſonas, ac veſtrū quēlibet, ac loca, eremitoria, & eccleſias hmōi quo-
modolibet cōiter vel diuiſim ſpectantia, & pertinentia, ab omni iuriſdictione,
dominio, poteſtate, viſitatione, correctione, & ſuperioritate prędicti, ac pro tēpo
re exiſtentis Archiepiſcopi Coſentini, & aliorum Archiepiſcoporum, Epiſcopo-
rum, ordinariorum, Iudicum, & Superiorum quorumcunque, ēt illorum, in quo
rū Iuriſdictione, Ciuitatib. & Diœceſibus eremitoria, loca, eccleſiæ, vos, & eremi-
tæ, ac perſonæ, res, & bona hmōi conſiſtunt, & cōſiſtere poterunt quomodolibet
in futurum, auctoritate, & ſcientia prædictis, de ſpeciali gratia, tenore præſentiū
protſus eximimus, & totaliter ēt liberamus; Ac ſub B. Petri, & Sedis memora-
tæ, ac Rom. Eccleſię, & noſtra protectione ſuſcipimus: ac exēpta, & immunia eſ-
ſe volumus, nobiſque, & ſucceſſoribus noſtris Rom. Pontif. canonicè intrātibus,
ac dictæ Sedi immediatè ſubiacere. ¶ Itaque Archiepiſcopi, Epiſcopi, ordinarii,
Iudices ſupradicti, ratione delicti, ſeu contractus, aut rei de qua ageretur, vbicū
que cōmittatur delictum, vel ineatur contractus, aut res ipſa conſiſtit, nullam in
vobis, ac eremitoriis, locis, & eccleſiis, eremitis, & perſonis hmōi, ac rebus, & bo
nis prædictis iuriſdictionem, poteſtatem, & dominiū poſſint quomodolibet exer
cere, ſed duntaxat coram dicta Sede, vel eius Legatis, vos, & eremitæ, ac aliæ per
ſonæ in locis, Eccleſijs, & Eremitoriis hmōi pro tempore degētes teneamini de
iuſtitia reſpondere. ¶ Et inſuper vobis omnibus, & Eremitis, ac perſonis, locis, ec
cleſiis ac Eremitoriis hmōi, vt omnibus, & ſingulis priuilegiis, indulgentiis, con
ceſſionibus, gratiis, indultis, cæteriſque omnibus, & ſingulis in præſentibus, & a-
liis noſtris, ac ipſius Coſentinenſis Archiepiſcopi litteris ſæpè dictis, ac per eas
habitis proceſſibus prædictis cōtentis, vobis, ac Eremitoriis, Eccleſiis, & locis hu
iuſmodi conceſſis, & concedendis in quacumque Ciuitate, & Diœceſi, ac vbiq;,
& in quocunque loco, auctoritate Apoſtolica prædicta vti, & gaudere, eaq; om-
nia, et ſingula in hmōi noſtris, ac aliis, & prædicti Archiepiſcopi prænominati
litteris, & proceſſibus deſuper habitis contenta cuiuſuis ſuperioris ſuper his, aut
aliquo præmiſſorum licentia minimè requiſita, ac quibuſcunq; ēt contradictio
nibus, exceptionibus, & impedimentis remotis, prędicta auctoritate Apoſtolica
liberè

liberè, & licitè exercere poſſitis, & valeatis. ¶ Quæ etiam omnia, & ſingula in præſentibus, & alijs noſtris litteris, ac proceſſibus deſuper habitis contenta, & auctoritate, ſcientia prędicta de ſpecialis dono gratię concedimus, & indulgemus per præſentes fel. recor. Innocentij Papæ IIII. prædeceſſoris noſtri contra exemptos, quæ incipit, Volentes, & qualibet alia conſtitutione Apoſtolica contraria non obſtante. ¶ Decernimus quoq; ex nunc omnes, & ſingulas excommunicationũ, ſuſpenſionum, & interdicti, aliaſque eccleſiaſticas ſententias, cenſuras, & pęnas, ac proceſſus, quos, & quas contra vos, & Eremitas, ac perſonas, Eccleſias, Eremitoria, & loca huiuſmodi, & veſtrum quemlibet, promulgari contigerit, vel haberi, irritas, & irritos, & inanes, ac nullius exiſtere firmitatis, vel momenti. ¶ Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ laudis, approbationis, confirmationis, communitionis, ſuppletionis decreti, exemptionis, liberationis, ſuſceptionis, voluntatis, conceſſionis, & indulti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prȩſumpſerit indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ 1474 Sexto Kalend. Iun. Pontificatus noſtri anno tertio.

XIIII.

Confirmat, declarat, ac ſtatuit, quomodo Fratres Minores poſſint ſuccedere in bonis, & hæreditates eis deferri, relinqui, cum facultate Generali, atq; Prouincialibus conceſſa, Syndicum, vel Oeconomum extra ordinem eligendi, & deputandi.

Huiuſmodi priuilegium fuit per Ioannem xxij. reuocatum per ſuam Extrauagant. quæ incipit Ad conditorem. ſed poſtea per Paulum IIII. fuit confirmatum, & innouatum cum derogatione dicta Extrauag. Ioannis xxij. vt infra. Conſt. 2.

SIXTVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Dum fructus vberes, quos Sacri Ordinis fratrum Minorũ profeſſores circa propagationem religionis, & fidei in agro militantis Eccleſiæ per incrementa tẽporũ magnis laboribus, crebris vigilijs, & indefeſſo animo produxerũt hactenus, producunt, ac in futurũ producturos ſpe firma confidimus, diligẽter attẽdimus dignum cenſemus, & congruum vt in ijs quæ illorum proſperitates, & cõmoda concernere poſſent, eos benignis fauoribus proſequamur. Dudũ ſiquidem fel. re. Martinus Papa IIII. prædeceſſor noſter cupiens honeſta adhibere remedia quibus dicti ordinis pura obſeruantia in ſuo vigore ſeruaretur, vt fratres eiuſdem ordinis excluſis quibuslibet ſolicitudinibus, liberius, & quietius diuinis vacarẽt obſequijs, ac offerentium, & donantium, aut in ultima uoluntate reliquentium dicto ordini, ſeu illius fratribus aliquid pp Deum pia intentio non fraudaretur, Romana Eccleſia ad q̃ omnium rerũ mobilium, & immobilium quibus fratres ipſi vti poſſunt ius proprietas, & dominium nullo medio pertinet: & ad quã fratres ipſi quoties neceſſitas ingruebat, vel vtilitas pſuadebat recurrere ſoliti erant a cura, & ſollicitudine prouidendi eorumdem fratrũ neceſſitatibus releuaretur, necnon hæredum, & executorum piarum volũtatum defunctorum etiam negligentijs obuiaretur, ipſiq; fratres ſecundũ modos permiſſos, & licitos relictis ſibi elemoſinis gaudere valerent, p quaſdã litteras ſuas Apoſtolica auctoritate, & de poteſtatis plenitudine uoluit, ſtatuit, & decreuit, q̄ ſpeciales perſonę p Generalẽ ac Prouinciales Miniſtros, ac cuſtodes dicti ordinis nominandæ in præmiſſis ad miniſtrationem legitimam generalem, & liberam dicta auctoritate gererent, &

veri

ueri legitimiq; adminiſtratores, Oeconomi, Syndici, & auctores eſſent, ac res ipſas, & eorũ preciũ prædictasque elemoſinas nomine ipſius Romanæ Eccleſiæ reciperẽt, & in ipſorũ Fratrũ vtilitates prout eis liceret ex Regula vel eius declaratione, ſicut & quãdo ab eiſdem Generali, & aliquo ex Prouĩcialibus Miniſtris, cuſtodibus in Prouĩcia, vel cuſtodia ſibi decreta, vel ab eiſdem Fratribus de ipſorũ Generalis, vel Prouĩcialis Miniſtri, ac cuſtodis aſſenſu forẽt requiſiti, conuertere poſſent, & deberent, cũ plena, generali, & libera poteſtate petendi, recipiẽdi, aliẽnãdi, trãſigendi, paciſcendi, cõueniendi, cõpromittendi, renũciãdi, refutãdi quietationem faciendi, cõparendi, agendi, defendendi, ac in animã eorũ de calumnia vitãda, & de veritate dicenda iurandi, & cuiuslibet alterius generalis iuramentũ præſtandi, cum illis, & contra illos qui huiuſmodi res mobiles, & immobiles, aut precium earũ, vel relictas eleemoſynas Fratribus in teſtamentis occuparent, vel violenter auferrent, ſiue cõtra volũtatem Fratrũ quomodolibet detinerẽt, & generaliter ĩ omnib. cauſis pro rebus, & locis huiuſmodi ad ipsã Romanã Eccleſiã ſpectãtibus ipſorum Fratrũ vſui conceſſis, necnõ pro immunitatibus, libertatib. iuribus, priuilegijs, & indulgẽtijs eorũ, ſine cuiuslibet dationis, aut cautionis onere præfata auctoritate ĩ iudicio, & extra plenã generalẽ, & liberã poteſtatẽ haberent. Cõcesſit quoq; eiſdẽ Generali, & Prouĩcialib. miniſtris, necnõ cuſtodib. plenã, generalẽ, & liberã poteſtatem pſonas huiuſmodi quæ nõ eſſent de dicto ordine pro ſingulorũ locorũ indigẽtia nominãdi, & perſonas eaſdem, ac earũ quamlibet reuocãdi, & eorũ loco alios ſubrogãdi, vel nominãdi per ſupradictũ modũ nominationis, quoties opportunius foret, qui eãdẽ in prędictis, vel ſimilem haberent poteſtatem. Et deinde piæ memoriæ Martinus Papa Quintus etiã prædeceſſor noſter, per alias litteras ſuas cõcesſit præfato Generali (donec aliud per Sedẽ Apoſtolicã foret ordinatũ) facultatem cõcedendi procuratorib⁹ domorũ, & locorum dicti ordinis pro tempore exiſtentibus, vt poſſesſiones, & bona quæcũq; mobilia, & immobilia, ac annuos prouentus, hactenus prętato ordini, & eius Cõuentibus relicta, & in poſterũ relinquenda, aut alijs nominibus acquiſita, vice, & nomine Romanæ Eccleſiæ recipere, tenere, & posſidere, ac ipſorũ fructus, redditus, & prouentus, petere, exigere, & percipere, ipſoſque ĩcõmodum, & vtilitatem ipſorum Fratrum, Cõuentuum, & locorum eorumdem, & aliàs in vſus eius quibus relicta, & deputata forent dumtaxat, & de ipſorũ fratrum cõſilio, requiſitione, & aſſenſu conuertere, & exponere poſſent, & deberent, prout in ſingulis dictorum prædeceſſorum litteris huiuſmodi plenius cõtinetur. Cum autem, ſicut exhibita nobis nuper pro parte dilecti filij Zaneti de Vtino dicti ordinis Generalis Miniſtri, & Theologię profeſſoris, petitio cõtinebat, noſque etiam dum in minorib. cõſtituti ipſius ordinis Generalis Miniſtri fungeremur officio, experientia cõprobauimus, dicti ordinis fratres Domino benedicente pullulauerint, quòd propter eorum multiplicationem frigeſcente nonnunquã erga nos in nonnullis mũdi partib. fideliũ charitate ex in certa mendicitate, & minutis eleemoſynis ſe ſuſtentare & illis qui ſacrę Theologiæ ſtudijs, vt eorũ ingenia rore ſapiẽtiæ illuſtrãte, multos ad fertiles actus dirigere poſſent operã prębent neceſſaria miniſtrare, ſtructuras, & ædificia domorũ dicti ordinis conſeruare non poſſunt ĩllaque plurimũ ad ruinã rendere dignoſcantur, & à nõnulis reuocetur in dubiũ an perſonæ per eaſdẽ generalẽ, & ꝓuĩciales Miniſtros, ac Cuſtodes iuxta litteras præfati Martini quinti prædeceſſoris noſtri pro tempore nominatæ hęreditates ĩ quib. domus, ſeu Fratres dicti ordinis, aut domorũ eorumdem Eccleſiæ, vel Capellæ, aut picturæ, ſeu fabricæ inſtituũtur, vel ſubſtituũtur, & quæ ad eos (ſi capaces forẽt) aliàs deuoluerẽtur petere cõſequi, & habere posſint nomine præfatæ Romanæ Eccleſiæ, & bona hæreditatum earũdem vendere, & in vſus licitos eorundem fratrum conuertere valeãt, iuxta prædictarum litterarũ continentiam, fueritque propterea pro

parte

parte dicti Zaneti de Vtino nobis humiliter ſupplicatũ, vt volũtatem ſtatutum, decretũ, conceſſiones, ac quaſcunq; alias litteras a Sede Apoſtolica circa præmiſſa dicto ordini cõceſſas, ac in illis cõtenta dicta prædeceſſorum pro illorum ſubſiſtẽtia firmiori noſtræ approbationis munimine roborare, ac aliàs prędictorum fratrum neceſſitatibus opportunè prouidere de benignate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur præfati ordinis, qui omnium conditori gratiſſimus eſt, & præ deuotione fidelium acceptus, vt illius perſonarum quarum prædicationibus verbi, & Euangelicæ veritatis, Sacrorumque eloquiorum explanatione, cõſilijs & charitatiuis admonitionibus fideles ipſi circa animarum ſuarum ſalutem magna cõmoda conſequuntur, ſtatũ proſperum, & felicem intenſis deſiderijs affectantes, necnon pias decedentium quorum amplius non redit arbitrium, volun[illegible] executioni mandari, & ex eis quæ diuinæ propitiationis intuitu pia largitione fidelium conceduntur ſtructuras, & ædificia domorum dicti ordinis, ac ſtudium Sacræ Theologiæ in ordine prędicto manuteneri, & eiuſdem ordinis profeſſoribus hmõi ſtudio vacare volẽtibus, vt id cõmodè facere poſſint, ſubueniri: Chriſtianę Reipublicæ permaximè vtile, ac neceſſarium fore, ac inter ſummè meritoria, & Deo grata opera non immeritò cõnumerari poſſe, & debere putari, hmõi ſupplicationibus inclinati prædictas, & quorumcumque aliorum Rom. Pont. ẽt prędeceſſorum noſtrorum, & præſertim recolendæ memoriæ Eugenij Papæ IIII. circa præmiſſa dicto ordini ſimiliter conceſſas litteras Apoſtolicas, & in eis cõtenta dicta auctoritate Apoſtolica, & ex certa ſciẽtia, ac de plenitudine poteſtatis ſupra dicta præſentiũ tenore approbamus, ac robur ꝑpetuæ firmitatis obtinere & obſeruari debere decernimus. Et nihilo minus volumus, ac eiſdem auctoritate, ſciẽtia, & poteſtatis plenitudine ſtatuimus, & ordinamus, qđ de cetero perpetuis futuris temporibus inſtitutiones, & ſubſtitutiones, relicta, legata, donationes inter viuos, & cã mortis, aliæque piæ, & non piæ diſpoſitiones quæcunque, quocunq; nomine nuncupentur, tã ſimplices, & duræ, q̃ conditionales, & modales, fratres, & domos dicti ordinis, ipſarumque domorum Eccleſias, Capellas, picturas, & fabricã, ſeu illorum commodum, & fauorem quomodolibet concernentes hactenus factæ, & in poſterum perpetuis futuris tẽporibus faciendæ, ẽt ſi in tẽpore inſtitutionũ, ſubſtitutionũ, relictorum, fideicommiſſorum, legatorum, donationũ, aliarumque diſpoſitionum hmõi Fratres ipſi, in quorum fauorẽ emanarent nondum ordinẽ prædictum ingreſſi forent: eidem Romanæ Eccleſiæ, & de illa ordini, & Fratribus, ac locis eorundẽ factæ eſſe intelligãtur, & eundẽ plenarium ſortiantur effectum, quem ſortirentur, ſi nominatim, & expreſsè præfatæ Romanæ Eccleſiæ, & de illa, ac in eius fauorẽ factæ forent: nec poſſint prætextu incapacitatis eorundẽ Fratrum quouis modo de inualiditate notari: Hæreditates verò, quæ eiſdẽ Fratribus in ſæculo forent ab inteſtato deferẽtur præfata Rom. Eccleſiæ, quę ipſorũ Fratrum locum quo ad hoc tenet deferantur, ipſa quoque Romana Eccleſia quo ad hęreditates, & bona, quæ ordinẽ ipſum ingredientes ſub conditione mortis eorum ſine filijs reſtituere grauati ſunt, filiorum locum teneat, ſicut tenent Monaſteria proprium habentia in cõmuni, ſi tales grauati illũ ingreſſi forẽt. Quodq; eadẽ Romana Eccleſia, & pro ea illius Syndici, iuxta litterarum prædictarũ Martini IIII. prædeceſſoris noſtri præfati tenorẽ pro tẽpore nominati in ſubſtitutionibus, relictis, legatis, donationibus, alijſque pijs, & nõ piis diſpoſitionib. prædictis, necnon ex illis, quæ ab inteſtato profeſſoribus dicti ordinis (ſi capaces forent) deferrentur, hæreditatibus & bonis, quæ ingredientes ordinẽ ipſũ ſub cõditione mortis eorũ ſine filiis reſtituere grauati ſunt, id totũ petere, cõſequi, & habere poſſint, ac ſi inſtitutiones, relicta, legata, donationes, alięque diſpoſitiones hmõi, in ipſius Rom. Eccl. vtilitatẽ nominatim emanaſſent, vel emanarẽt, ipſæq; ab inteſtato hęreditates ipſi Rom. Eccl. ſiue ipſius fiſco delatę forẽt,

& quod

& qđ retinerent filij talium de reſtituendo ſub cōditione mortis, ſine filijs grauatorum ſi extarent. Habeant quoque Syndici præfati circa præmiſſa parē quā idē Martinus Quartus prædeceſſor eos habere voluit circa in eiſdē literis ſuis cōtenta facultatem. Volumus tamē, quod bona, quę eos nomine eiuſdem Romanę Eccleſiæ præmiſſarum, & præſentiū litterarum tenoris vigore conſequi contigerit, iuxta earūdem tenorem alienare, & in vſus licitos eorundem Fratrū (præſertim in fabricā, & reſtaurationem fracturarum, & ædificiorum domorum Fratrū, eorundem, necnon manutentionem ſtudij Sacræ Theologiæ, & ſtudentiū in illa ſuſtentationem) conuertere debeant, & teneantur de conſilio, & aſſenſu Fratrū, & Capituli Cōuētus, vel loci, cui talia relicta, & legata ſunt, auctoritate dicti Generalis, vel miniſtri prouincialis etiā accedente. Nō obſtātibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac dicti ordinis Regularibus inſtitutis, & illorum declarationibus, necnō iuramento, cōfirmatione Apoſtolica, vel quauis alia firmitate roboratis Statutis, conſuetudinibus, ceteriſq; contrarijs quibuſcunq;. Nulli ergo omninò hominū liceat hanc paginam noſtræ approbationis, decreti, voluntatis, ſtatuti, & ordinationis infringere, vel ei auſu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attentare, præſumpſerit, indignationē omnipotentis Dei & Beatorū Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctū Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quadrīgenteſimo ſeptuageſimo primo, pridie Kal. Martij, Pontificatus noſtri anno primo.

XV.

Confirmat indulgentiam S. Mariæ de Portiuncula de Aſſiſio conceſſam à Bonifacio VIII. viſitantibus Eccleſiam Fratrum Minorum in Aluerniæ, cum facultate abſoluendi à caſibus reſeruatis.

SIXTVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuā rei memoriam. ¶ Paſtoris æterni qui pro ſalute humani generis ſe in precium immolare, non abnuit vices quamuis immeriti gerentes in terris, cunctorum Chriſti fidelium animarum ſalutem continuè exquirimus in iis, quæ propterea à Romanis Pontificibus prædeceſsoribus noſtris emanaſse comperimus, vt firma perpetuò, & illibata perſiſtant, libenter cum à nobis petitur, Apoſtolici adiicimus muniminis firmitatem, ac illa, & alia de nouo concedimus, prout animarum ſaluti in Domino conſpicimus ſalubriter expedire. Dudum ſiquidem per bonæ memoriæ Bonifacium Papam VIII in ſua obedientia, de qua partes illæ tunc erant, nuncupatum accepto, quod ad Eccleſiam Domus Ordinis Fratrum Minorum ſitam in Monte Aluerniæ, Aretinæ Diœceſi, qua Dominus noſter Ieſus Criſtus Beatum Franciſcum ſuis Sacratiſſimis Stigmatibus inſigniuerat, tam Tuſciæ, quam etiam multarum aliarum partium deuotionis cauſa maxima confluebat populi multitudo, idem Bonif. omnibus Chriſti fidelibus verè pęnit, & confeſſis, qui dictam Eccleſiam decimaſeptima die menſis Septembris in qua annis ſingulis huiuſmodi ſtigmatum ſollemnitas celebratur, deuotè viſitarent annuatim illam indulgentiam, & peccatorum remiſſionem, quæ viſitantibus Eccleſiam Sanctæ Mariæ de Portiuncula Aſſiſinatæ Diœceſis à primi veſperis, primæ diei menſis Auguſti vſque ad ſecūdas veſperas ſequentis diei, annuatim auctoritate Apoſtolica, vt aſserebatur conceſsa erat, per quaſdam primo cōceſſit, & deinde felicis recordationis Sixtus Papa Quartus, etiam prædeceſsor noſter cupiens, vt Eccleſia prædicta congruis frequentaretur honoribus, & quod fideles præfati eo libentius deuotionis cauſa confluerent, ad eandem quanto cognoſcerent iudulgentiam huiuſmodi fore plenius

nius

nius auctoritate Apoſtolica munita conceſſionem prædictam,& prout eam con cernebant omnia, & ſingula in dictis litteris contenta per alias ſuas litteras approbauit,ac robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decreuit.Et nihilominus vt fideles prædicti indulgētiam hmôi facilius conſequerentur Vicario Fratrum Prouinciæ Tuſciæ,ſecundum moré dicti ordinis, & eo a Prouincia prædicta abſente,Guardiano dictæ domus pro tempore exiſtenti,deputandi aliqnos fratres dicti ordinis idoneos presbyteros in numero ſufficienti, qui dicta die decimaſeptima Septembris, & quattuor aliis diebus illam immediatè præcedentibus Chriſti fidelium eorundem confesſionibus diligenter auditis eiſdem fidelibus in ſingulis caſibus,in quibus minores pęnitentiarii in Baſilica Principis Apoſtolorum,de Vrbe ſoliti erant abſolutionis beneficio prouidere,& pœnitentiam ſalutarem iniungere valerent, facultatem conceſſit prout in ſingulis litteris prædictis plenius continetur. Nos igitur,qui ad eundem Sanctum ſingularem gerimus deuotionis affectum,cupientes, vt Eccleſia prædicta congruis frequētetur honoribus, ac Chriſti fidelibus in die eò libentius deuotionis cauſa confluant, quo ex hoc ibidem dono cœleſtis gratiæ vberius conſpexerint ſe refectos, ſingulas litteras,ac omnia,& ſingula in eis contenta,auctoritate præfata ex certa noſtra ſcientia tenore præſentium approbamus,ac perpetuæ firmitatis robur obtinere debere decernimus, dictamque indulgētiam in omnibus, & per omnia de nouo concegimus,& nihilominus,vt fideles ipſi indulgentiæ,& remisſionis huiuſmodi facilius participes effici posſint,Vicario,& Guardiano præfatis deputādi aliquos Fratres dicti ordinis idoneos presbyteros in numero ſufficienti, qui per tres dies ante ſollemnitatem huiuſmodi, & ipſo die ſollemnitatis cum alio die ſequenti Chriſti fidelium eorundem ad dictam Eccleſiam pro conſequéda indulgentia huiſmodi confluentium confesſiones audire,eis diligenter auditis ipſos ab omnibus,& ſingulis eorum peccatis,criminibus,excesſibus,& delictis, in caſibus,in quibus ordinarii locorum de iure,vel de conſuetudine poſſunt abſoluere ac uota quecunque vltramarino,viſitationis limtnum Apoſtolorum Petri,& Pauli,ac Sācti Iacobi in Compoſtella,Caſtitatis, & Relig.votis dumtaxat exceptis,in exilia pietatis opera cōmutare, ac Euchariſtiæ,& alia Sacramēta Eccleſiaſtica eis dictis diebus miniſtrare, ac eorum corpora ſi eos decedere cōtigerit in Eccleſia dictæ domus ſepelire,quodque ipſi Vicarius,& Guardianus,etiā omnia,& ſingula præmiſſa per ſeipſos facere liberè,& licitè valeant,auctoritate præfata tenore præſentium plenam,& liberam concedimus facultatem. Nō obſtantibus conſtitutionibus,& ordinationibus Apoſtolicis, necnon quibuſuis ſuſpenſionibus,& liminationibus ſimilium indulgentiarum,& facultatū,per nos, & Sedem Apoſtolicam hactenus factis, & faciendis in poſterum ex quibuſcunque cauſis,& cum quibuſuis clauſulis etiam derogatoriarum derogatoriis,quas ad præſens nullatenus extendi declaramus,necnon omnibus illis quæ in ſingulis litteris prædictis ijdem prædeceſſores voluerunt non obſtare,ceteriſque contrariis quibuſcunque. Volumus autem quod tam nouam,quam antiquā Eccleſiam dictæ domus viſitantibus huiuſmodi iudulgentiam, & remisſionem conſequantur dictamque Indulgētiam ad huiuſmodi nouam Eccleſiam in omnibns, & per omnia extendimus præſentibus perpetuis temporibus valituris. Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis,conceſſionis, indulti,extenſionis,& voluntatis,infringere,vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerint, indignationem omnipotentis Dei,ac Beatorum Petri,& Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ Apud S.Petrum,anno Incarnat.Dom.Milleſimo,quadringenteſimo,ſeptuageſimo tertio.Non.April.Pontif.noſtri anno tertio.

CON-

XVII.

Confirmatio eiuſdem Indulgentiæ.

SIXTVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, Vniuerſis Chriſti fidelibus præſentes litteras inſpecturis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Ex iniuncto nobis officio paſtorali, ad ea libenter intendimus, per quæ Chriſti fidelium deuotio, & animarum ſalus valeāt adaugeri. Dudum ſiquidem per bonæ memoriæ Bonifaciū VIII. in ſua obedientia nuncupatum accepto, quod ad Eccleſiam domus ordinis fratrum Minorum inſitam in Monte Aluerniæ Aretinæ Diœceſis, in quo dominus noſter Ieſus Chriſtus Beatum Franciſcum ſuis Sacratiſſimis Stigmatibus inſigniuit tam Tuſciæ, quam etiam multarum aliarum, partium deuotionis cauſa maxima confluebat populi multitudo, idem Bonifacius, omnib9 Chriſti fidelibus verè pęnitentibus, & confeſſis, qui dictam Eccleſiam decimaſeptima die menſis Septembris, in qua annis ſingulis huiuſmodi ſtigmatum ſollēnitas celebratur, deuotè viſitantibus Eccleſiam Sanctæ Mariæ de Portiuncula Aſſiſinatæ Diœceſis à primis Veſperis primæ diei Menſis Auguſti, vſq; ad ſecundas veſperas ſequētis diei annuatim, auctoritate Apoſtolica, vt aſſerebatur, erat conceſſa, prout in eiſdem Bonifacij litteris plenius continetur. Nos igitur qui ad præfatum Sanctum in cuius ordine à teneris annis nutriti, dum ad Cardinalatus honorē aſsūpti fuimus, & Gn̄alis Miniſtri fūgebamur officio ſpecialē gerim9 affectionē vt cōfluant ad eandē, & altisſimo gratias referant quāto cognouerīt īdulgētiā huiuſmodi fore plenius Apoſtolica auctoritate munitam, de omnipotētis Dei miſericordia, ac Beatorū Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, auctoritate cōfiſi, conceſſionem prædictam, & prout eam concernunt omnia, & ſingula in dictis litteris contenta dicta Apoſtolica auctoritate approbamus, ac robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus, Et nihilominus, vt fideles prædicti indulgentias huiuſmodi facilius conſequantur. Vicario fratrum prouinciæ Tuſciæ ſecundum morem dicti ordinis, & eo à prouincia prædicta abſente Guardiano dictæ domus pro tempore exiſtenti, deputādo aliquos Fratres dicti ordinis idoneos presbyteros in numero ſufficienti qui dicta die 17. Septembris, & quattuor alijs diebus illam immediatè præcedentibus Chriſti fidelium eorumdem cōfeſſeſſionibus diligenter auditis, eiſdem fidelib. in ſingulis caſibus in quibus minores pænitentiarij noſtri in Baſilica Principis Apoſtolorum de Vrbe ſoliti ſunt abſoluere de abſolutionis beneficio prouidere, & poenitentiam ſalutarem iniungere liberè & licitè valeant, facultatem concedimus per præſentes perpetuis futuris temporib. duraturis. Volumus autem, quod ſi dictam Eccleſiam viſitantibus, aut alias aliqua alia indulgentia in perpetuum, vel ad tempus nondum elapſum duratura per nos cōceſſa fuerit præſentes noſtræ litteræ nullius ſint roboris, vel momenti. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo, quadringenteſimo ſeptuageſimo quinto. Quarto Kalend. Februarij, pontificatus noſtri Anno Quinto.

XVIII.

Conceptionem immaculatę Virginis deuotè celebrantibus in eodem feſto, & in eius octauis illæ eędem indulgentię tribuuntur, quas Chriſti fideles in corporis Chriſti ſollemnitate conſequuntur.

SIXTVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Cum præcelſa meritorum inſignia quibus Regina Cœlorũ Virgo Dei Genitrix glorioſa ſedibus pręlata ſydereis, quaſi Stella matutina perrutilãs deuote cõſiderationis indagine perſcrutamur, & infrà pectoris arcana reuoluimus, quod ipſa vtpotè via miſericordiæ, mater gratiæ, & pietatis, vnica humani generis conſolatrix, pro ſalute fidelium, qui delictorum onere pergrauantur ſedula oratrix, & priuilegii ad regẽ quẽ genuit intercedit, dignũ quin potius debitũ reputamus vniuerſos Chriſti fideles, vt Omnipotenti Deo cuius prouidẽtia eiuſdẽ Virginis humilitatem ab ęterno reſpiciens, pro reconcilianda auctori humana natura lapſu primi hominis æternæ morti obnoxia iam ſui vnigeniti habitaculum, Sãcti Spiritus præparatione, cõſtruxit, ex qua carnem noſtræ mortalitatis pro redemptione populi ſui aſſumeret, & immaculata virgo poſt partũ nihilo minus remaneret, de ipſius immaculatæ Virg. mira Conceptione gratias, & laudes referant, & inſtitutæ propterea in Dei Eccleſia miſſas, & alia diuina officia dixerint, & illis interfuerint, indulgẽtiis, & peccatorũ remiſſionib. inuitare: vt exinde fiãt eiuſdẽ Virg. meritis, & interceſſione diuinæ gratiæ aptiores. Hac igitur cõſideratione inducti, eiuſdẽ omnipotentis Dei, ac beatorũ Petri, & Pauli Apoſtolorũ eius, auctoritate confiſi, hac in perpetuum valitura conſtitutione ſtatuimus, & ordinamus, quod omnes, & ſinguli Chriſti fideles vtriuſque ſexus qui Miſſam, & officium Conceptionis eiuſdem Virginis Glorioſæ, iuxta piam, deuotam, & laudabilem ordinationem dilecti filii Magiſtri Leonardi de Nogarolis, Clerici Veronenſis, Notarii noſtri, & quod deſuper à nobis emanauit Miſſæ, & officium huiuſmodi inſtitutionem in die feſtiuitatis Conceptionis eiuſdem Virginis Marię, & per octauas eius deuotè celebrauerint, & dixerint; aut illis horis Canonicis interfuerint, quoties id fecerint, eandem prorſus Indulgentiam, & peccatorum remiſſionem exinde conſequantur, quam iuxta felicis recordationis Vrbani IIII. in Concilio Viennenſi approbatæ, ac Martini Quinti, & aliorum Romanorum pontificum prædeceſsorum noſtrorum Conſtitutiones conſequuntur, illi qui Miſſam, officium, & horas Canonicas in feſto Corporis, & Sanguinis Domini noſtri Ieſu Chriſti à primis Veſperis, & per illius octauas, iuxta Romanæ Eccleſiæ inſtitutionem celebrant, dicunt, aut Miſsæ Officio, & horis huiuſmodi interſunt, præſentibus perpetuis futuris temporibus valiturum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Domini 1476. Tertio Kalendas Mart. Pontificatus noſtri Anno 6.

EXCOM-

X I X.

Excommunicationem ipſo facto incurrere declarantur prędicatores,& alij aſſerentes, ſeu prædicantes; omnes illos, qui tenent, aut affirmant glorioſam, & immaculatam Dei Genitricem abſque originalis peccati macula fuiſſe conceptam, mortaliter peccare, vel hæreticos eſſe, eiuſdemq; Conceptionis officium celebrantes, aut audientes grauiter peccare.

Hæc conſtitutio cum præcedenti innouata fuit per Concilium Triden. Seſſ. 5. Decreto de peccato originali in fine, & per Pium V. confirmata, & ampliata, vt infra in ſuis Conſt. num. 21.

SISTVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Graue nimis gerimus, & moleſtum cum ſiniſtra nobis de quibuſuis Eccleſiaſticis perſonis referuntur, ſed in eorũ qui ad prædicãdum Verbum Dei ſunt deputati exceſſibus prædicãdo commiſſis, eo grauius prouocamur, quo illi periculoſius remanent incorrecti, cũ facile deleri nequeant, qui multorũ cordib. ſic publice prędicando diffuſius, & damnabilius imprimuntur errores. Sanè ſicut accepimus nõ nulli diuerſorum ordinum profeſſores ad prædicandũ verbũ Dei in diuerſis Ciuitatibus, & locis partibus Lõbardiæ deputati, nõ ignari, quod Sancta Romana Eccleſia de intemeratæ ſemperque Virginis Glorioſæ Mariæ Conceptione feſtũ celebrat, & ſpeciale, ac proprium officiũ ordinauit, in eorũ prædicationibus ad populũ publice affirmare hactenus nõ erubuerunt, & quotidie prædicare nõ ceſſant, aſtante populi multitudine, omnes illos qui tenẽt, & affirmãt eandẽ glorioſam immaculatam Dei genetricem Virginẽ Mariam, abſque peccati originalis macula fuiſſe conceptam, hęreticos eſſe, & ipſam Romanam Eccleſiam ſolam ſpiritualem conceptionem, ſeu ſanctificationem eiuſdẽ Virginis Mariæ celebrare, ac huiuſmodi eorum prędicationibus non cõtẽti, cõfectos ſuper his ſuis aſſertionibus libros in publicum ediderunt, ex quorũ prædicationib. & aſſertionibus huiuſmodi nõ leuia ſcãdala in partibus illis in mentib. Chriſti fideliũ ſunt exorta, & maiora exoriri formidãtur in dies. Nos igitur huiuſmodi temerariis auſib. & peruerſis à veritate penitus alienis aſſertionibus, & ſcãdalis, quę exinde in Dei Eccleſia exoriri poſſent, quantũ nobis ex alto conceditur obuiare volẽtes, motu proprio non ad alicuius nobis ſuper hoc oblatę petitionis inſtãtiã, ſed de noſtra mera deliberatione huiuſmodi aſſertiones prædicatorum eorũdem, & aliorum quorumlibet qui affirmare præſumerent eandem Sanctã Rom. Eccle. de ſpirituali dumtaxat cõceptione, & ſanctificatione eiuſdẽ Virginis glorioſę feſtũ celebrare, & eos qui crederẽt, & tenerent eandem Dei genetricẽ ab originalis peccati macula in ſua cõceptione præſeruatã fuiſſe, propterea alicuius hæreſis tabe pollutos fore, vtpote falſas, & erroneas, ac à veritate alienas, editoſque deſuper libros pdictos id cõtinẽtes, auctoritate Apoſtolica præſẽtiũ tenore reprobamus, & dãnamus, ac motu, & auctoritate prædictis ſtatuimus, quod prædicatores verbi, & quicũque alii ciuſcũque gradus, ordinis, & cõditionis fuerĩt, qui de cetero auſu temerario præſumpſerint in eorum prædicationibus ad populũ, ſeu alias quomodolibet affirmare, huiuſmodi p nos ſic reprobatas, & damnatas aſſertiones, & opiniones veras eſſe, aut dictos libros pro veris legere, tenere, vel habere, poſtquã de præſentibus ſcientiam habuerint, excommunicationis ſentẽtiã, & æternę maledictionis pœnam eo ipſo incurrant, a qua ab alio quam à Romano Pontifi-

ce,& illius proprio ore expreſſa cauſa huiuſmodi propter quā cēſuras prædictas incurrerint (niſi in mortis articulo conſtituti nequeant abſolutionis beneficiū obtinere.Non obſtantibus cōſtitutionibus.& ordinationib.Apoſtolicis cōtrarijs quibuſcunque, ſeu ſi aliquib.communiter ſeu diuiſim à Sede apoſtolica indultū exiſtat,quod īterdici, ſuſpēdi vel excōmunicari nō poſſint p litteras Apoſtolicas non facientes,plenam,& expreſſam,ac de verbo ad verbū de indulto huiuſmodi mentionem.Pari damnationi,& cenſurę ſubiiciente illos,qui prædicare,docere, aut aliàs verbo,vel ſcriptura affirmare præſumerent,hæreticū fore,credere eandem Virginem Glorioſam a peccati originalis macula præſeruatam nō fuiſſe.Et ne de premiſſis aliqui valeant ignorantiam allegare,volumns quod locorū.Ordinarii præſentes litteras in Eccleſiis conſiſtentibus in eorum Ciuitatibus,& ſuarū Diœceſum locis inſignibus,dū maior inibi populi multitudo ad Diuina couenerit,ac ſermonibus ad populū,mādent,& faciāt publicari.Præterea,quia difficile foret præſētis litteras ad ſingula loca in quibus expediens fuerit deferre,etiā volumus,& dicta auctoritate decernimus, qd earūdē tranſumptū pre manus publici notarii cōfecto,& authenticato,& alicuius prælati Eccleſiaſtici ſigilo munito, vbique ſtetur,prout ſtaretur eiſdē originalibus litteris ſi forent exhibitæ,veloſtēſæ Nulli ergò omninò hominum liceat hāc paginā noſtræ reprobationis,damnationis,ſtatuti,ordinationis,volūtatis,& decreti,infringere,vel ei auſu temerario contraire. Si quis autē hoc attentare præſumpſerit,indignationē omnipotentis Dei,& Beatorū,Petri,& Pauli Apoſtolorum eius,ſe nouerit incurſurum. Datum Romę apud Sanctū Petrum,Anno incarnationis Dominicæ milleſimo,quadringenteſimo,octogeſimo ſecundo,Pontificatus noſtri Anno vndecimo.

¶ X.

Mantellatas,& pinzocheras, necnon, vtriuſque ſexus Oblatas , Ordinis Fratrum Eremitarum S.Auguſtini,omnibus, & ſingulis priuilegijs, gratijs, indultis,& immunitatibus ipſi Ordini , & Fratribus conceſſis,gaudere, atque eis Sacramenta Euchariſtię, & Extremę vnctionis per Fratres in proprijs illorum domibus miniſtrari, necnon dictarum perſonarum cadauera ad eorundem Fratrum Eccleſias tumulanda deferri debere,& poſſe, declarat.

Ex Mari Magno Ordinis Fratrum Eremitarum S.Auguſtini.

SIXTVS Epiſcopus,ſeruus Seruorū Dei,ad perpetuā rei memoriā. ¶ Dum fructus vberos quos Sacer Ordo Fratrū Eremitatum S.Augnſtini in agro, & infra.Et vt Virgines;Viduæ,& coniugatæ perſonæ Mantellatæ ſeu Pinzocheræ dicti ordinis,nuncupatæ, tanto feruentius iuxta earum viuendi ritum,& morem ſub cura,& ſecundū inſtituta dicti ordinis,ac ordinata per Bonifaciū Nonum nuncupatum,in dictis ſuis litteris,vt præfertur auctoritate Martini,& Eugenii prædeceſſorū confirmata, Diuinis ſtudeant vacare beneplacitis, quāto maiorib.priuilegijs,& fauoribus præfatę Sedis,propterea cognouerint ſe fore refectas,motu ſciētia,& auctoritate præfatis volumus,& eiſdē perſonis cōcedimus,quod omnibus,& ſingulis priuilegiis,immunitatibus,fauoribus,& gratiis,& indultis ſpiritualibus,& tēporalib.ord.,& fratrib.prædictis cōceſſis,& cōcedēdis,& quib.illi ī genere quomodolibet potiūt,& gaudēt,tā in vita,q̄ ī mortis articulo ēt circa peccatorū remiſſionē,& iniunctarum pęnitentiarum relaxa

tionem,

tionem,vti,potiri,& gaudere,ac participes eſſe poſſint,& debeant.Liceatque fratribus prædictis eiſdem Pinzocheris,& Mantellatis perſonis,& in earum etiam domibus quoties opus fuerit Euchariſtiæ,& Extremę Vnctionis Sacramenta miniſtrare,& dum eas decedere contigerit, illarum cadauera ad earundem Fratrū Eccleſias tumulanda deferre,etiam Parochialium Eccleſiarum perſonarum eorumdem Rectorum licentia deſuper minimè requiſita,& contradictione qualibet non obſtante,& ne oblati eiuſdem Ordinis quorum Bonifacius VIII.prædeceſſor noſter in ſuis litteris meritò conſiderationem habuiſſe videtur,eorum puræ deuotionis ad ordinem ipſum fruſtretur effectu, omnia, & ſingula circa fratres,& Sorores de pęnitentia,ac Mantellatas,& Pizocheras nuncupatas, prædictas in prædictis,& præſentibus litteris ſtatuta, conceſſa,& ordinata,aut illis,& fratribus prædictis in eorum commodum,& fauorem indulta, ad eaſdem dicto ordini nunc,& pro tempore,oblatas,& commiſſas vtriuſque ſexus perſonas eiſdem ſcientia,& motu,& auctoritate extendimus,& ampliamus, ac in eis locum habere debere perinde,ac ſi pro eiſdē oblatis,perſonis,& circa illas emanaſſent, decernimus,volumus,& ordinamus.Nulli ergo,&c.Datum Romæ apud Sanct. Petrum Anno incarnationis Dominicæ 1474.ſeptimo Idus Februarii, Pontificatus noſtri anno quarto.

INNOCENTIVS OCTAVVS Genuenſis.

Ex familia Cibò Sixto IIII.chariſſimus, qui eum in illuſtriſſimum Cardinalem Ordinum redegit, poſt Sixtum verò communi congratulatione Summi Pontificatus inſignia Romæ ſuſcepit, pridie Idus Septemb.1484. obijt deinde in vrbe vij. Kalend. Auguſti. 1492. & in Baſilica Sancti petri ſepultus eſt.

I.

Priuilegia congregationi Illicitanę Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini de Obſeruantia concedit.

INNOCENTIVS Epiſcopus,ſeruus Seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ¶Ex prouiſionis noſtræ debet prouenire ſubſidio,vt ius ſuum vnicuique conſeruetur. Hinc,quod nos tenore quarumdam litterarum felic. record.Eugenii PP.IIII.prædeceſſoris noſtri, in Regiſtro litterarum ipſius prædeceſſoris repertum,pro eo quod ſicut exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Priorum,& Fratrum Sancti Saluatoris Syluę,lacus de Illiceto, & Sancti Leonardi ad Sanctæ Mariæ de Monteſpecchio, necnon Sancti Antonii ſupra Balneum Petrioli, domorum Societatis de Illiceto nuncupatæ,Ordin. Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini,Senen.& Groſſetan.Diœceſ.petitio continebat, ipſi huiuſmodi tenore ex certis cauſis ſe aſſerunt indigere de regiſtro ipſo de verbo ad verbum tranſcribi, & ad ipſorum ſupplicantium inſtantiam præſentibus annotari fecimus,qui talis eſt.Eugenius Epiſcopus,ſeruus ſeruorū Dei ad perpetuam rei memoriam.Regimini vniuerſalis Eccleſiæ,quamquam immeritò diſponente Domino præſidentes,curis perurgemur aſſiduis, vt iuxta creditæ nobis diſpenſationis officium,circa ſubditorum quorumlibet ſub regulari obſeruātia ſtudio vacātiū piæ vitæ,in quorū vtriq;proſperitate reficimus ſtatū ſalubrem,& proſperè dirigendum ſolicitudinis officio intēdamur,& his quæ ad laudem,& gloriam Diuini nominis,ſacrique cultus augmentum,necnō Religionis

propagationē illorum profuturā cognoſcimus,opē,& operā quantū cū Deo poſſumus impendimus efficaces,vt per noſtræ operationis miniſteriū,& Apoſtolici fauoris præſidium perſonæ hmōi earumque Monaſteria, & loca, ſingulis ab eis ſublatis diſpendiis, proſperis gratulentur euentibus,ac in ſpiritualibus,& tēporalibus felicia ſuſcipiant incrementa. Dudum ſiquidem nonnulli Generales priores ord.Fratrū Eremitarum S.Auguſtini,priorem,& fratres præſentes,& futuros domus S.Saluatoris Syluæ Lacus dicti ordinis,Senen.Diœceſ.ſub regulari obſeruantia eiuſdem ord.degentes,a cuiuslibet ab ipſo generale Priore inferioris obedientia,iuriſdictione,& correctione eximentes, illos ſub protectione ſua aſſumpſerunt: & quod dicti Fratres ſingulis triēnis ſingula Capitula Generalia in menſe Maij in vna ex domibus ipſorum ad id per eorum Vicarium generalē deputanda,celebrare,ac in hmōi Capitulis vnum præſid.tunc celebrandi capituli cuius officiū Vicarius liberè reſignare tenetur,& a quo ipſe Vicarius ab hmōi officio abſolui deberet,quique eundem Vicariū pro delictis per eum commiſſis ſi puniendus foret,necnon electionem noui Vicarii pro tempore Canonicè celebratam confirmare haberet,primo, & deinde vnum ex eis in ipſorum omniū, & ſingulorum domorum ſocietatis fratrum eorundem generalem Vicariū eligere poſſent,quodque in Vicarium electus hmōi per dictū præſidentem confirmaretur,& poſtquam confirmatus fuiſſet in omnes,& ſingulos fratres ſocietatis hmōi eaſdem,ac prorſus ſimiles iuriſdictionem, & poteſtatem quam in illos dictus Generalis prior habet,& exercet,ac poteſt habere & exercere,& quoties opus foret oēs ſingulos priores domorum,eiuſdem ſocietatis,prior ipſius domus S.Saluatoris quem per Fratres eiuſdem domus S.Saluatoris illos videlicet, qui in Capitulo vocem habent eligi, & eius electionis confirmationē ad dictum Vicarium pertinentem,& quē priorem ſingulis annis eligi, vel de nouo confirmare voluerint,dumtaxat excepto,quoties opus foret inſtituere valeret,necnon ipſe Vicarius ſi eiſdē fratrib.domus S.Saluatoris,videretur in priorē dictæ domus S.Saluatoris, dūmodo annis ſingulis officium prioratus hmōi reſignet,eligi poſſet.Nonnulla quoque alia diuerſa, aſſignationes,conceſſiones,licentias,gratias, & indulta conceſſerunt,quorū aliqua per generalia ipſius ordinis Capitula quædam vero auctoritate Apoſtolica,cōfirmata fuerunt.Priori domus S.Saluatoris, & fratribus ſocietatis hmōi,omnia in perpetuum ſucceſſiuè conceſſerunt,prout in Apoſtolicis, & diuerſis eorumdem Generalium priorum litteris dicti ordinis ſigillo munitis,de quibus nobis legitimè conſtitit,& quæ inſpici,& examinari fecimus diligenter,quorumq; omnium tenores de verbo ad verbum præſentib. p infertis haberi volumus, plenius continetur. Cum autem ſicut accepimus,tam S.Saluatoris prædicti,qui in exemptionis aſſignationum, conceſſionū,licētiarū, gratiarū,& indultorū, eorumdē poſſeſſionem,vel quaſi exiſtāt, q̄ S.Leonardi,& S.Mariæ,de Monteſpecchio, necnon S.Antonii ſupra Balneum Petriuoli domorum dicti ordinis,& prædictæ ac Groſſetaneæ Diœc.Priores,& Fratres mūdanis ſpretis oblectationibus,iuxta ſalutaria pręfati ordinis inſtituta,in huiuſmodi obſeruantia exemplariter viuentes, variis, & diuerſis hactenus multiplicauerint, prout in dies multiplicant virtutum meritis charitatis, & ipſius obſeruātiæ vnione virtutum domino iugiter famulando,ad diuini nominis laudem, ac ſingulare,& præcipuum ſalutis plurimorum exemplum. Nos qui ex iniuncto nobis licet immeritis Apoſtolicæ ſeruitutis officio,ſynceris deſideramus affectibus,vt p noſtræ operationis miniſterium ſingula Religionum loca,eorum perſonis cum exultatione ſpiritus ſub debito profeſſionis obſequio culmina meritorum ſcandentibus votiua in ſpiritualibus,& temporalibus ſuſcipiant incrementa,& directioni ſtatui,& confirmationi Fratrū ſocietatis hmōi prouidere volentes,ac ſperantes,quod eorum vita laudabili,& fructuoſis operibus prædictæ,necnon aliæ

eis

cis forſan de cetero cōcedendæ domus in eiſdem ſpiritualibus & tēporalib. proſperos atque felices ſucceſſus dante Domino conſequantur, vt ipſi priores & fratres eo feruētius diuinis beneplacitis ſe coaptēt, quo ſe per nos, & Sedē Apoſtolicā ſpecialib. fauorib., & gratiis cōmunitos, fore cōſpexerint, eorūdem Priores, & fratrum in hac parte ſupplicationib. inclinati, auctoritate Apoſtolica, & ex certa ſcientia, tenore præſentiū exemptionem, aſſignationem, conceſſionē, gratias, & indulta prædicta, ac oīa, & ſingula in præfatis litteris contenta, & inde ſecuta, cum infraſcriptis tamen additionibus, & moderationibus, approbamus, & cōfirmamus, ac præſentis ſcripti patrocinio cōmunimus, ſupplemus quoq; omnes, & ſingulos defectus ſi qui forſan interuenerint in eiſdem, & nihilominus, & pro potioris cautelæ ſuffragio omnes, & ſingulos ī S. Saluatoris, S. Leonardi, Beatæ Mariç, & S. Antonij domib. prædictis ꝓ tēpore degētes, priores, & fratres ac domos, ipſas illarūq; poſſeſſiones iura, & bona mobilia, & immobilia quælibet ab omni dominio, poteſtate, ſuperioritate aliena, & iuriſdictione prouincialis prouīciæ in qua domus præfatæ conſiſtant, & aliorum dicti ordinis fratrum quibuſcūque ipſius ordinis dignitatibus fungentiū, præſentium, & futurorum Generale præfati ordinis priore dumtaxat excepto, perpetuo eximimus, & penitus liberamus, necnō ſub cura, regimine, gubernatione, & correctione Vicarij Generalis per eos ꝓ tēpore eligēdi ſubmittimus pariter, & ſubijcimus ac quod omnes, & ſinguli Fratres domorū prędictarum in aliqua ex eiſdem domibus ad hoc per Vicarium huiuſmodi deputanda ſingulis triēnijs, vel aliàs quādo & quoties negociorū, perſonarum locorū, & temporum qualitate penſata Vicario, & Viſitatoribus fratrum dictæ ſocietatis pro tempore exiſtētibus opportunū fore videbitur, ſeruatis aliàs ſolēnitatibus, & ceremonijs in generalibus Capitulis fratrum dicti ordinis ſeruari ſolitis generalia capitula, fratrū ipſius ſocietatis, ad quæ dictus Vicarius, & ſinguli priores domorū earumdem ad minus ſi fieri poterit cum ſingulis diffinitoribus illorū perſonaliter accedere ſint aſtricti celebrare, & ī huiuſmodi Capitulis quā primum inibi fratres vocales congregati fuerint, vnum in præſidētem tunc celebrādi Capituli, cuius officiū tātum triduo duret, in eiuſq; manibus, antiquus Vicarius officiū Vicariatus liberè reſignet & à quo ipſe Vicarius ab huiuſmodi officio abſoluatur, quique electionē noui Vicarii canonice celebratam inſimul cū Viſitatorib dictæ Societatis cōfirmare poſſit, & deīde aliquos Viſitatores, ac ſubſequenter vnū ex eis in ipſorum, ac omnium, & ſingularum domorum prædictarum generalem Vicariū, de cuius vita, & per eum in officio Vicariatus, huiuſmodi geſtis in ſubſequenti Cap. poſtquā à dicto officio fuerit abſolutus, aliàs iuxta inſtitutiones ordinis antedicti inquiratur, & examinetur, necnō per dictum præſidentē ſi puniēdus fuerit, puniatur, abſoluatur, & per Capitulū Societatis huiuſmodi reeligatur, ac cōfirmetur in oīa, & per omnia, quemadmodum alias in generalibus Capitulis fratrū dicti ordinis. Generalis prior ipſius ordinis inquiri, & examinari, puniri, abſolui, reeligi & confirmari conſueuit, eligere poſſint, & valeant, quodque electus in Vicarium, qui per præſidentem, & Viſitatores prædictos confirmetur poſtquā electus & confirmatus fuerit (vt præfertur) in oēs, & ſingulos fratres Societatis huiuſmodi, eaſdem, ac prorſus ſimiles iuriſdictionem, & poteſtatem, quas generalis Prior dicti ordinis pro tempore exiſtens in illos habet, & exercere poteſt, habeat, & exerceat, necnon quoties opus fuerit, Priores domorum, & Cōuentuum prædictorum, priore dictæ domos Sancti Saluatoris, quem per fratres ipſius domus S. Saluatoris illo videlicet, qui in Capitulo vocem habent, annis ſingulis eligi, ac cuius electionis confirmatione, niſi forſan ipſe Vicarius qui lapſo anno ab officio Vicariatus huiuſmodi eo ipſo abſolutus intelligatur. In Priorem huiuſmodi electus eo ipſo abſque alia cōfirmatione quod Vicarius in priorem electus confirmatus intelligatur ad dictum Vicarium perti-

nere debere,volumus,atque decernimus(dumtaxat excepto(inſtituere,& amouere:propterea quod in huiuſmodi celebrandis Capitulis,dictus Vicarius cũ aliquibus diffinitoribus ſingularum domorum earundẽ quæcunque quodcunq;& qualiacunque ſtatuta,& ordinationes,dũ tamen Regulę,aut conſtitutionibus dicti ord.,ac Sacris Canonibus non obuient, ſintque rationabilia,& honeſta edere,facere,cõdere,ac eorũ omnia,& ſingula in toto, vel in parte quoties opportunũ videbitur corrigere,mutare,illisque addere,ac dictus Vicarius ipſa omnia,& ſingula per cẽſuras Eccleſiaſticas,& alia iuris remedia,tamen eiuſdẽ iuris apicibus,litiũque anfractibus nõ ſeruatis,per fratres dictæ Societatis irrefragabiliter obſeruare facere,necnõ Vicarius inſimul cũ Viſitatoribus prędictis,quoties illos in loco,in quo tunc ipſe Vicarius cõmorabitur adeſſe contigerit,alioquin per ipſum ſuper ſtatutis,& ordinationibus,necnõ cõceſſionibus,gratiis,indultis & per nos confirmatis prædictis dũmodò id,ſuper quo diſpenſatio requiritur,aliàs Societatem ipſam non concernat,quo caſu ad generale Capitulũ per Fratres Societatis huiuſmodi pro tẽpore celebrandum diſpẽſatio pertineat,& diſpẽſatio,quæ per Vicariũ,ac maiorem,& ſaniorem partem huiuſmodi Capituli aut ipſum Vicariũ,& diffinitores præfatos fiet,dumtaxat legitima cenſeantur diſpẽſare,pręfatus quoq; Vicarius quoties cũ abeſſe contigerit, aut aliàs ſibi videbitur,loco ſui vnum,duo,vel plures,& quot ei placuerit Vicarium,ſeu Vicarios,cũ facultate,de qua ſibi videbitur,inſtituere,& deſtituere,necnõ ad domos dictæ Societatis trãſmittere,& inſuper,quod generalis prior dicti ordinis pro tempore nullũ ex Fratribus dictę Societatis ab ipſa ſocietate remouere,nec aliquẽ ex fratrib. prędicti Ordinis cuiuſcunq; gradus,vel condit.ipſi Fratres exiſtãt, ad ipsã Societ.vel aliquã illius domum transferre abſq;Vicarii pro tempore,& maioris partis Societ. eorundẽ conſenſu, quauis etiam rationabili cauſa vllo vnquam tempore poſſit, quoties ei placuerit,per ſe inſimul cũ vno ex Viſitatoribus ſocietatis huiuſmodi, quem ad hoc duxerit eligendũ, vel per Vicarium dictæ Societatis dumtaxat,& nõ per alios,vnã,vel plures domum,ſeu domos,ac ipſam Societatem viſitare,& ſecundũ conſtitutiones ordinis,quos culpabiles reperit,corrigere, & punire,qđ que fratres domorũ earundem pręſentes,& futuri ponere vnum,& alia ad victũ neceſſaria,vbicunq; cũ ſaccis,& ſportis publicè mendicãdi querere,ac recipere, & ſi forſan vllo tẽpore aliquam,ſeu aliquas fratrum dicti ordinis ſocietatem,vel ſocietates,ſub Regulari obſeruantia eiuſdem ordinis degentium huiuſmodi Societati vniri,& aggregari pro tẽpore contigerit,quod in ſic vnitarum ſocietatum fratres,ac ipſe vnitæ ſocietates omnibus,& ſingulis excẽptionibus,conceſſionib., aſſignationib.indultiſq;prædictis,ac præſentibus noſtris literis,& in eis contentis vti pariter,& gaudere liberè,ac licitè poſſint,& valeãt,eiſdẽ auctoritate,& ſcientia ppetuò,ſtatuimus,decernimus,& ordinamus,ac fratrib.ſocietatis huiuſmodi pręſentib.,& futuris quandiù ſub dicta obſeruãtia vixerint,prædicta,ac de nouo omnia,& ſingula,exẽptiones,conceſſiones,aſſignationes,gratias,& indulta, per nos cõfirmata,huiuſmodi concedimus;pariter,& indulgemus per præsẽtes. Non obſtantibus Cõſtitutionibus,& ordinationibus,ac litteris Apoſtolicis generalibus,vel ſpecialibus,etiãſi de illis,quorum omnium tenores,& pręſentibus haberi volumus pro expreſſis,ſpecialis,& expreſſa,ac de verbo ad verbũ mẽtio habenda ſit,vel non dicti ordinis iuramẽto,Confirmatione Apoſtolica,vel quauis firmitate alia roboratis,ſtatutis,& conſuetudinib.,ac litteris Generalis Prioris dicti ordinis pro tempore exiſtentis,& de conſenſu generalis Capituli ipſius ordinis ſub quacunque forma forſan in poſterũ emendandis,ceteriſque negotiis cõtrariis quibuſcunque.Volumus autẽ qđ ſi,quod abſit,obſeruantia huiuſmodi in dicta ſociet. ceſſare contigerit præſentes litteræ nullius ſint roboris,vel momẽti. Nulli ergo omninò hominũ liceat hac paginam noſtræ approbationis, confirmationis,

tionis,communionis,ſupp.etionis,exemptionis,liberationis,ſubmiſſionis,ſubiectionis,Statuti,conſtitutionis,ordinationis,conceſſionis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotétis Dei,ac Beatorum Petri,& Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Senis,anno incarnationis Dom.1543.octauo id, Septemb. pontificatus noſtri,anno 13.

17.

Communicat priuilegia Congregationum,& Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, viciſſim,nonnullaque alia priuilegia concedit.

INNOCENTIVS Epiſcopus,ſeruus ſeruorum Dei, dilectis filijs Mariano de Genezano Congregationis Ieſu Illiceti,& Taddæo de Ippor gia Cógregationis Lombardiæ nuncupatæ,ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini,ſalutem,& Apoſtolicam benedictionem. ¶ Vacantibus ſub Religionis obſeruantiæ ſtudio piæ vitæ,Apoſtolici fauoris præſidium libéter impendimus,& in his,quę ſolidationem ſtatus,necnon perpetuam pacem,& tranquillitatem eorum reſpiciunt,nos ei gratioſos,& fauorabiles exhibemus.Cupientes igitur,vt vos,& qui pro tempore erunt veſtrarum Congregationem Vicarii,& Fratres ſub Regulari obſeruantia altiſſimo famulantes,quos idem ordo,& habitus,ac eadem Regularis obſeruantia Diuina opitulante clementia cóiungit paribus fauoribus ex Apoſtolicæ Sedis munificentia potiamini:veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati,omnia,& ſingula exemptionis,immunitatis,libertatis facultatis,indulgétiarum,& gratiarum,priuilegia,conceſſiones,& indulta,quæcunque,& qualiacunque vni Congregationum veſtrarum,& ordini veſtro, per nos, & prædeceſſores noſtros Romanos Pótifices,ac ordiné ipſum quomodolibet cóceſſa,quæ omnia qualiacunque ſint,ac ſi de verbo ad verbum inſererentur præſentibus,haberi volumus pro expreſſis,ad alteram Congregationum ipſarum,& illius Vicariũ,Viſitatores,& Fratres,domos,& perſonas,& bona, & econtra auctoritate Apoſtolica præſentium tenore extendimus,& volumus,ac decernimus ea omnia ſic diuiſim conceſſa,ſiue communiter ordini,ſiue Congregationibus prædictis,& quę concedi contineret in futurũ communiter ſuffragétur in omnibus & per omnia prorſus,& ſine alia diſcrepantia,ac ſi vobis cómuniter a principio conceſſa fuiſſent,& cócederétur in futurũ.Et vobis modernis,& ꝓ tépore exiſtétibus veſtrarum Congregationũ Vicariis,& Viſitatoribus,vt veſtes corporalia,& paramenta quæcũque Altariũ in Miſſarum,& diuinorũ celebratione neceſſaria benedicere:ac vobis &ꝓ tépore exiſtétibus veſtrarũ Cógregationũ fratribus expleto Matutinum officio,etiã ante lucis aurorã,Miſsã celebrare poſſitis,dicta auctoritate cócedimus.Et ne veſtrarũ Cógregationũ ꝓfeſſores nũc,& pro tépore exiſtétes, ſine Capituli,& Vicarii Cógregationis eorũ expreſſa licétia, ad aliquã dignitaté,vel adminiſtrationé extra ordiné prędictũ,quauis auctoritate aſſumátur,& aſſumi procurét,vel patiãtur,nec ad alios ordines,ſeu Religiones etiã arctiores,ſe tráſferát, aut quouis quęſito colore ab obediétia Pręlatorũ ſuæ Cógregationis recedere,ſeu ſe ſubtrahere quoquomodo præſumát ſub excómunicationis latæ ſetétiæ pęna,in quã ipſi,& recipiétes eo ipſo incurrát,præfata auctoritate ſtatuimus,eiſdéq; Vicariis illos ſic recedétes,& ſe ſubtrahétes repetédi,ac ipſos,& recipiétes illos excómunicationis ſététiã incurriſſe declarãdi,illãq; iteratis vicibus aggrauãdi,necnó cótradictores quoſlibet,& rebelles p cẽſurã Eccleſiaſticam,& alia iuris remedia,inuocato etiã ad hoc(ſi opus fuerit)auxilio brachii ſæcularis, compeſcendo.Et illos,qui præmiſſorum occaſione cẽſuras aliquas incurriſſent,

ad eorum

ad eorū obedientiam redeuntes,ab illis iniuncta pœnitentia ſalutari,& alijs quę de iure fuerint iniungenda,in forma Eccleſiæ cōſueta,abſoluēdi & ſuper irregularitate Diuinis ſe immiſcendo cōtracta,diſpēſandi,in eadem auctoritate concedimus facultatem,& præſentibus litteris nullatenus cēſeri eſſe derogatū,niſi illarum de verbo ad verbum inſerto tenore,nō autē per clauſulas generales huiuſmodi inſertionem importantes,contigerit derogari,necnon irritum,& inane, quicquid ſecus ſuper his à quocunque quauis auctoritate ſcienter,vel ignoranter contigerit attētari,prælibata auctoritate decernimus. Non obſtantibus conſtitutionibus,& ordinationibus Apoſtolicis,necnō Statutis,& conſuetudinibus Congregationum & ordinis prędictorum,etiam Apoſtolica auctoritate,vel quauis alia firmitate roboratis,contrariis quibuſcunq; ſeu ſi aliquibus com vel diuiſim à Sede Apoſtolica indultū eſſet,quod interdici,ſuſpendi,vel excommunicari non poſſint,per litteras Apoſtolicas,non facientes plenā,& expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ extenſionis,conſtitutionis,conceſſionis, ſtatuti,decreti,& voluntatis,infringere,vel ei auſu temerario cōtraire.Si quis autem hoc attentare præſumpſerit,indignationem omnipotentis Dei, ac beatorū Petri,& Pauli Apoſtolorum eius,ſe nouerit incurſurum.Datum Romæ apud Sānctum Petrū,anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quadringēteſimo octuageſimo ſeptimo,17.Kal.Decemb.Pontificatus noſtri anno quarto.

117.

Indulgentias Stationum Vrbis fratribus profeſſis,Nouitijs,Conuerſis,& Monialibus Ordinis, & Congregationis Eremitarum Sancti Auguſtini, pręſentibus,& futuris concedit.

INNOCENTIVS Epiſcopus,ſeruus ſeruorum Dei, dilectis filijs Vicario Generali,& Fratribus profeſſis,Nouitijs,Conuerſis,& Monialibus Congregationis,obſeruantiæ Ordi nis Eremitarum S.Auguſtini,præſentibus,& futuris, ſalutem,& Apoſtolicam be nedictionem. ¶ Cum aliàs accepiſſemus, fe.rec.Sixtum PP.Quartum prædeceſſ. orem noſtrum,Indulgentias Stationum Almę Vrbis viſitantibus tempore Quad rageſimali Eccleſias ſtationem conceſſas,vobis conceſſiſſe.Nos vt ſpirituali con ſolationi veſtræ per amplius conſuleretur,illas confirmauimus.In præſentiarum verò,volentes vos vberiori gratia proſequi,indulgentias prædictas vobis tempor e Quadrageſimali dumtaxat conceſſas,ad ſtationes totius anni tenore præſentiu n extendimus. Et nihilominus,ſi contingat aliquē veſtrum occaſione prędicatio is,audientiæ confeſſionis,quæſtuationis,aut alia quacunque legitima cauſa,de m andato ſuperiorum a proprijs,ſiue deputatis domibus,& monaſteriis abeſſe,in qu acunque Eccleſia,& loco, etiam vnum tantum Altare habente,ſi ante dictum altare eas orationes,quę ex conceſſione Apoſtolica ante tria altaria fieri iubentur, er dixerit,præfatas totius anni Indulgentias perinde conſequatur,ac ſi eas cora n tribus altaribus in dictis domibus, & Monaſteriis deputatis dixerit,harum ſeri e indulgemus.Non obſtantibus conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis,ce terisque cōtrariis quibuſcunque.Datum Romæ apud Sanctum Petrum,ſub anulo Piſcat.die 7.Decemb.1490,Pont. noſtri,anno ſexto.

ALEXANDER SEXTVS

Rodericus Borgia è Lenziola Valentianorum apud Hiſp. Familia Calixti Tertij ex ſorore Nepos, prid. Id. Septemb. 1492. Summus Pontifex Romę coronatus eſt, annum magni Iubilęi, ſeptimò ad limina SS. Apoſtolorum celebrauit, obijt demum Romę, 15. Kalend. Septemb. 1503. & in ſacrario Baſilicę s. Petri ſepultus fuit.

I.

Statuit, quod in proceſſionibus huiuſmodi pręcedentię ordo ſeruetur, videlicet, quod inter fratres Conuentuales, & Obſeruantes S. Franciſci, nulla ſeparatio, ſeu diuiſio fiat.

De materia pręcedentiæ in proceſſionibus, & funeralibus ſeruandę habes infra Gregorij xiij. Conſt. 17.

Dilecto filio Hieronymo de Torniellis, fratrum Minorum de Obſeruantia nuncupatorum, Sexto Generali citra montes, Commiſſario noſtro.

ALEXANDER Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dilecte fili, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Exponi nobis nuper feciſti, quod licet aliàs pro bono pacis, & concordia, ac ad euitandas diſſenſiones quibus Religioſi omninò carere debent, voluerimus, & decreuerimus, quo ad præcedentiam inter fratrũ Minorum, & Eremitarum Sancti Auguſtini de Obſeruantia nuncupatorum ordinum profeſſores, in proceſſionibus, in quibus præfati profeſſores pro tempore interueniunt Ciuitatum, ac locorum conſuetudinem, vbi aliud non apparet, obſeruari debere, tamen aliquando contingit, profeſſores dicti Ordinis Sancti Auguſtini Conuentuales, velle ſe inter Fratres Conuentuales Ordinis Fratrum Minorum, & præfatos obſeruantes ordinis eiuſdem Minorum intromittere. Quare nobis de remedio ſupplicari feciſti opportuno. Nos igitur attendentes æquum, & conueniens fore, quod profeſſores dicti ordinis Minorum de obſeruantia in dictis proceſſionibus a fratribus Conuentualibus non ſeparentur: auctoritate Apoſtolica tenore præſentium declaramus, in dictis proceſſionibus illum modum, & ordinem circa præcedentiam obſeruari debere in obſeruantibus ordinis tui, qui in Conuentualibus obſeruatur, ita vt nulla inter eos ſeparatio, & diuiſio fiat. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus ordinum prædictorum, iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ceteriſque contrarijs quibuſcunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub anulo piſcatoris, die 24. Iulij, 1501. Pontificatus noſtri anno nono.

POTE-

17.

Poteſtatem tribuit Generali, ac Prouincialibus Ordinis Minorum incorrigibiles eijciendi ab Ordine.

Dilectis filijs Generali Ciſmontano, & Vltramarino Vicarijs Ordinis Fratrum Minorum de Obſeruantia nuncupatorum.

ALEXANDER Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dilecte fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionē. ¶ Cum ſicut nobis nuper exponi feciſti, interdum contingat in ordine veſtro aliquos Fratres adeò humani generis hoſte procurante in reprobū ſenſum datos reperiri, vt nulla ex re corrigi, & rectam ad ſemitam reduci poſſint. Nos attēdētes dicti ordinis quieti, & conſeruationi obſeruantiæ veſtræ omninò concedere, vt perſonæ ſic incorrigibiles, ne alios corrumpant, & inficiant, à vobis eiiciantur, tibi, & generali Vicario pro tempore exiſtēti, per voſmetipſos dumtaxat, & alijs Vicarijs prouincialibus dicti ordinis per eos, cum conſenſu maioris partis Capituli prouincialis Religioſos dicti ordinis quos ſic incorrigibiles repereritis, tanquam membra putrida habitu veſtro expoliandi, & à vobis eiiciendi, ac contra quoſcunque eis forſan auxilium, conſilium, vel fauorem publicè, vel occultè, directè, vel indirectè, quouis quæſito colore ſupradicti habitus delatione præſtantes, etiam cuiuſcunque dignitatis, gradus, ordinis, & conditionis, per cenſuras Eccleſiaſticas, ac alia iuris opportuna remedia appellatione poſtpoſita procedendi, omniaque alia, & ſingula in præmiſſis, & circa ea neceſſaria quomodolibet, & opportuna faciēdi, gerendi, & exequendi, auxilium quoque brachii ſęcularis, ſi opus fuerit, inuocādi, plenam, liberam, & omnimodam auctoritate Apoſtolica tenore præſentium cōcedimus facultatem. Non obſtātibus Cōſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ſtatutis, & cōſuetudinibus dicti ordinis iuramento, cōfirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ceteriſque cōtrariis quibuscunque. Dat. Ro. apud Sanctum Pet. ſub anu. Piſcatoris, die 15. Iunii, 1501. Pont. noſtri anno 9.

117.

Concedit Vicarijs Generalibus, & Prouincialibus facultatem ſibi caſus occultos reſeruandi, & abſolutionem illorum alijs interdicit.

Hęc reſeruatio iuxta formam decreti S. D. N. Clementis Octaui fieri debet quam habes infrà Conſt. 3.

Dilecto filio Hieronymo de Torniellis Fratrum Minorum de Obſeruantia citra montes Vicario Generali.

ALEXANDER Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei ad perpetuā rei memoriā. Dilecte fili, ſalutem, & Apoſtolicā benedictionem. ¶ Intelleximus aliquos ex Religioſis ordinis tui, aliis aſſerere velle, quòd Vicarius Generalis, vel Prouinciales dicti ordinis ſeu Guardiani domorum ordinis eiuſdem, caſus de occultis ſibi reſeruare nō poſſunt. Quare nobis ſuper hoc de remedio ſupplicari feciſti opportuno. Nos igitur felici, & proſpero ſtatui dicti ordinis, & obſeruantiæ veſtræ paterna charitate cōſulere volētes, huiuſmodi ſupplicationib⁹ inclinati, auctoritate Apo-

Apoſtolica tenore præſentium decernimus, Vicarium Generalem, vel Prouincialem, aut Guardianos pro tempore exiſtentes, præfatos caſus de occultis inter Religioſos dicti ordinis veſtri, ſibi poſſe reſeruare, & poſt reſeruationem hmôi, nullum dicti ordinis inferiorem ab eis abſoluere poſſe, & ſi abſoluat, nullam eſſe abſolutionem, & incidere in pœnam abſoluentium a caſibus non conceſſis, nec Miniſtrum Generalem dicti ordinis abſoluere, nec licentiam cōcedere poſſe abſoluendi ab hmôi caſibus ſic reſeruatis per Prælatos familiæ veſtræ, nullumq; profeſſorem dictæ familiæ ſi illam egrediatur, parentib. propinquis, vel affinib. ſuis quouis modo nec aliquo indulto Fratribus cōuentualibus dicti ordinis ad hoc conceſſo gaudere poſſe. Nec ēt Conuentus occaſione profeſſoris ſic egredientis, ius aliquod in hæreditate, vel quauis alia ſucceſſione propinquorum, quod licet acquirere, & conſequi poſſe, & quia intelleximus ſæpè numero contigere, qđ tempore Paſchatis nauigantes ad partes Sclauoniæ ſe conferunt, qui a Rectoribus parochianis nullam habent Eccleſiaſtica ſacramenta recipiendi licentiā, Religioſis dicti ordinis tui, dictis in inſulis degentibus, & in Paſchate dictis nauigantibus confeſsis Euchariſtiam miniſtrare liberè, & licitè poſſint de ſpecialis dono gratiæ indulgemus Et quia decreuimus Moniales Sanctæ Claræ primæ, & ſecundæ Regulæ, ac Sorores Tertii ordinis de pœnitentia nuncupati, viuentium in Congregatione ordinum ſub cura veſtra, & pro maiori parte ex eleemoſynis Chriſti fidelium, & labore manuum ſuarum victum, ac veſtitū recipiant, abſolutionem alicuius decimæ, ſeu taxæ, aut collectæ pro tēpore impoſitarum cogi nō poſſe, & reperiuntur aliquæ ex eis, quæ licet aliquid proprii habeant, tamen non ſufficit eis ad quotidianas expēſas, ad ſolutionem hmôi ob earum paupertatem cogi non poſſe, non obſtantib. præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus, Apoſtolicis ſtatutis quoque, & cōſuetudinib. dicti ordinis, iuramēto, cōfirmatione Apoſtolica: vel quauis firmitate alia roboratis, ceteriſq; cōtrariis quibuſcūque Verum, quia difficile foret præſentes litteras ad ſingula quæque loca, in quib, expediens fuerit deferre, volumus auctoritate præfata, & decernimus, quod illarū trāſumptis manu publici Notarii, inde rogati ſubſcriptis, & ſigillo tuo, vel aliorū Cōmiſſariorū, ac ſubſtitutorū, vel ſubſtituendorū, ſeu alicuius Prælati, aut perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtituti, munitis, ea prorſus fides indubia adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datū Romæ apud Sanctū Petrū, ſub annulo piſcatoris, die 24. Iulij 1501. Pōt. noſtri anno IX.

IVLIVS SECVNDVS

Iulianus antea ex Ruuerea Stirpe Sauonę litteris Liguſtici oppido natus, Sixti iiij. Nepos, cuius auſpicijs ex Epiſcopo Carpentracenſi Card. tit S. Petri ad Vinc. Epiſ. Oſtienſis, Auinionis Legatus creatus eſt, & clauſo deinde Conclaui Summus Pont. omnium vocis inauguratus, & coronatus eſt 5. Kal. Decem. 1503. obijt Romę, nono Kal. Martij. 1513. & in Baſilica S. Petri ſepultus fuit.

I.

Facultatem interpretandi priuilegia tam conceſſa, quàm concedenda, necnon Ordinis Conſtitutiones Generali Ord. prædic. tribuit, nonnullaque priuilegia concedit.

Dilecto filio Thomę de vio, Caietano, Generali Magiſtro ordinis prædicatorum.

IVLIVS Papa Secundus, Dilecte fili, ſalutē, & Apoſtolicam benedictionē. ¶ Cōſiderātes, quod multa tibi in tanta cura accidere poſſunt, q̄ Sanctæ Sedis auxilium,

lium,& benignitatem requirunt,illis duximus de Apoſtolicæ Sedis plenitudine ſuccurrendum.Itaquſi volumus, & tibi concedimus,quod ſi in Cõſtitutionibus ord.Prædic.,aut circa priuilegia,indulta,gratiaſque,& exemptiones ab ipſa Sancta Sede illi conceſſa,& concedenda,conceſſasve, aut concedendas,quæ etiã,& quas harũ tenore, & eiuſdem Sedis auctoritate cõfirmamus, aliqua ambiguitas emerſerit.Tu illam(quo ad ſerenitatem illarum conſcientiam,quæ tibi ſubiectę ſunt duntaxat) poſſis auctoritate Apoſtolica declarare. ¶ Inſuper vt ipſi ordinis præſidentes vultum pecoris ſui agnoſcere queant,Nolumus perſonas ordinis eiuſdem confeſſionalibus,vel indulgentiæ litteris,ẽt per Sanctam Sedem emiſſis, vel emittendis(niſi conſenſu tuo accedente, & eo durante)gaudere poſſint.¶Et inſuper,quod mulieres prædicti ordinis, quæ Sorores de penitencia nuncupantur,& collegaliter viuunt(ſi tibi placuerit,& illę hoc cupiãt)ex benignitate Apoſtolica tria vota religionis in manus tuas,aut illorũ, quos ad hoc duxeris deputandos emittere licitè valeant.¶ Binos præterea Fratres tibi de more ſocios,quorum vnus Prouincialis terræ Sanctæ, alter ſcriba eſſe ſolet,& laboribus pro tanta Religione ſuſceptis impediti,ſtudiorumque exercitiis commodè intereſſe nõ poſſunt(ſi aliàs ſcientia ſunt idonei , & eos gradus,ac honores non habeant) ad Bacchalariatus,& Magiſterij Theologiæ gradus, & honores valeas promouere. ¶Hæc tibi prædictæ Sedis auctoritate ſic concedimus,vt ẽt eadem ſimili auctoritate tuis ſucceſſoribus indulgemus.Non obſtantibus præmiſſis,Cõſtitutionibus, & ordinationibus,ac Statutis,& Conſuetudinibus ordinibus, ẽt iuramento,confirmatione Apoſtolica,vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegiis quoque,& indultis,ac litteris Apoſtolicis,ẽt in forma Breuis,illi ordini, aut pſonis eius,ſub quibuſuis verborum formis, & Clauſulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, alijſque fortioribus,& inſolitis conceſſis,aut concedendis. Quibus illorum omnium tenores pro ſufficienter expreſſis habentes (illis alias in ſuo robore permãſuris)hac vice dumtaxat derogamus. Ceteriſque in contrarium facientibus,quibuſcunque.Datum Romæ apud Sanctum Petrum,ſub annulo Piſcatoris,die 14. Decembris 1509.Pontificatus noſtri anno VII.

II.

Declarat Reductionem Clementis IIII. de Monaſterijs per alios Mendicantes infra 140.cannas ædificandis pro Fratribus Minoribus de Obſeruantia,non eſſe intelligendam , quibus de nouo primum priuilegium eiuſdem Clem.IIII. concedit.

Dilectis filio Vicario generali Vltramontano Ordinis Fratrum Minorum Regularis Obſeruantię.

IVLIVS Papa ij.Dilecte fili,ſalutem,& Apoſtolicam benedictionem.¶Exponi nuper nobis feciſti,ꝙ inter alia priuilegia a Summis Pontificibus prædeceſſoribus ueſtri ordinis fratrum Min.conceſſa ac per fel.re.Sixtum iiij.ẽt prædeceſſorem noſtrũ,ac per nos reſpectiuè confirmata,ac de nouo conceſſis a fel.re.Clemente Papa iiij.prædicto ordini eius pauperrimo ſtatu conſiderato,vt idem Ordo in eadẽ arctiſſima paupertate, ac profeſſionis ſuæ puritate, & integritate ad Dei ſeruitium,& eius Eccleſiæ fructum tranquillè conſeruetur,conceſſum fuit, vt propè domos Fratrũ prædicti ordinis certi vtriuſque maximè fœminei ſexus Religioſi in eodem priuilegio contenti intra ſpacium trecentarum cãnarum domos,ſeu Monaſteria ædificare minimè poſſent,ſub certis cẽſuris,& pœnis in eodem priuilegio contentis.Quod quidem priuilegium Fratribus ord.Prædic.etiã

conceſſum

conceſſum fuit,vt omnia priuilegia omnibus alijs Mendicantium ordinibus prę dicto maxime Prædicatorum ordini cōceſſa,ordini Fratrum Minorum fuiſſent cōmunia,& huiuſmodi Minorum Ordinis Fratres illis vterentur,potirentur,& gauderent,ac ſi eis ſpecialiter,& expreſſe conceſſa fuiſſent. Præterea,Clemens iiij.prædeceſſor prænominatus,ob nōnullas cauſas animū ſuū mouentes,priuilegium prædictū quod prædicti ordinis Prædicatorum Fratribus cōceſſerat ad ſpacium centū quadraginta cannarum,reduxit,prout in omnium Summorum Pontificum prefatorū litteris deſuper confectis plenius continetur.Sed quia à nōnullis hæſitatur,an ex eo quod prædictorum Fratrū Prędicatorū priuilegia præfatis fratribus.Minoribus cōmunicata ſunt,priuilegium præfatum trecentum cannarum prædictarū eiſdem fratribus Minoribus ſpecialiter conceſſum,ad prædictas centū quadraginta cānas ſine alia ſpeciali coarctatione,ſeu reductione eſſe coarctatum,vel reductum.Quare pro parte tua nobis fuit humiliter ſupplicatū,vt in prȩmiſſis opportunè ꝓuidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.Nos igitur Sacræ Religionis Fratrū Minorum prædictorum honeſtatē, paupertatem,ac puritatē cōſiderantes,merito,inducimur,vt eā ſpecialibus fauoribus,& gratiis proſequamur,tuis in hac parte ſupplicationibus inclinati,prędictā coarctationē,ſeu reductionem cōtra prædictum fratrū Prædicatorum priuilegiū factum,præfatis fratribus Minoribus nocere nō debere,nec prȩfatam priuilegiorū cōmunicationem in damnum,ſed in fauorem prædictorum fratrū Minorum eſſe conceſſam. Et ideò confirmationem,& nouam conceſſionem per prædictū Sixtum quartū, & per nos reſpectiuè factā,ī ſuo robore permanere debere auctoritate Apoſtolica declaramus,ac potiori pro cautela idem priuilegiū,& inde ſecuta quæcūque prædictis fratribus Minoribus cōfirmamus,& approbamus.Et quatenus opus ſit prædictarū trecentarum cannarum priuilegium tenore præſentium auctoritate præfata eiſdem Fratribus Minoribus de nouo cōcedimus;Non obſtantibus præmiſſis,ac Conſtitutionibus Apoſtolicis,priuilegiis quoque,& indultis,ac quibuſcunque Datum Romæ apud Sanctum Petrum,ſub Annulo Piſcatoris die vigeſima prima Maii,Mileſimo quinteſimo nono,pontificatus noſtri anno ſexto.

III.

Declarat quaſcunque conuentiones per quaſcunque ordinis perſonas concordatas tranſactas,& expeditas ſine aſſenſu Generalis Minimorum, nullas eſſe,illaſque irritas declarandi auctoritatem, nonnullaque alia priuilegia concedit.

Venerabilibus fratribus Archiepiſcopo Granatenſi,& Epiſcopo Malaginen.ac dilecto filio Vicario Epiſcopi Malaginen. in ſpiritualibus Generali,& eorum cuilibet.

IVLIVS Papa II.Venerabiles fratres,& Dilecte fili,ſalutē,& Apoſtolicā benedictionem. ¶ Aliàs venerabilē Fratrem Epiſcopum pariſien. conſeruatorem Ordinis Minorum deputauimus, eique mandauimus(quoties opus foret,)dicto ordini,& illius perſonis,& fratrib. aſſiſteret,& non permitteret,quod Decanus, & Capitulū Eccleſię Sācti Vlfrani,& eorū officiales,ac Rector parochialis Eccleſiæ.S.Aegidii de Abbatis villa Ambiā.Dięc.aut alii quicūq; cuiuſcūq; dignitatis forent,tā in dicta Diœceſ.quam alibi,in aliquo damnificare,moleſtare,perturbare,aut inquietare vllatenus auderent;quinimmò corpora defunctorū quorūcunque,qui in Eccleſia domus de Abbatis villa,in eorū vita ſepeliri elegerāt,ſeu qui

In poſterum eligentes,cū relictis fratribus ipſius domus de Abbatis villa,fratrib. integraliter reſtituerent,nec ipſi,nec alii,prædictos,& quoſcunq; alios fratres dicti ordinis de cetero ſuper ſepulturis,& corporibus illorū,qui ī dictæ domus de Abbatis villa,& aliis eiuſdem ordinis Eccleſiis ſepeliri eligerēt pro tempore impedire præſumerent,ſub excōmunicationis latæ ſententiæ pœna inhiberet,ac S. Vlfrani,& S.Aegidij Eccleſias:nec non alias,ad quas corpora defunctorū,qui in dicta de Abbatis villa,& aliis ceterarū domorum ordinis huiuſmodi Eccleſiis reſtituerētur,cōcederet,ac deſuper ſtatueret,& ordinaret,prout de iure foret faciēdū.¶Et deīde pro parte dicti filii Franc.de Paula,dicti ordinis inſtitutoris,nobis expoſito,quòd fratres ordinis Minimorum, potentiā Decani,& Capituli,ac Rectoris prædictorum plurimorum formidabāt.Nos per alias noſtras in forma Breuis,litteras,præfato Pariſiēſi Epiſcopo,ac Ven.fratri Archiepiſcopo Turone. dilecto filio Abbati Monaſterii S.Saturnini Toloſan.Diæceſ.cōmiſimus,ac dedimus in mandatis,quatenus in præmiſſis eiſdē Fratribus aſſiſterent,& ad executionē prædictorum,& aliarum quarumcunque litterarum dicto ordini per Sedē Apoſtolicam,aut aliàs quomodolibet conceſſarum,& in poſterum concedendarū in quocunque loco,& Dięceſi opus foret,ac quoties pro parte Frāc.& aliorum Fratrum Prædictorum,ac quorumcunq; ſuperiorum,& correctorū domorum,ac locorum dicti ordinis,requiſiti fuiſſent procederent,ac Decanū,& Capitulum,necnon Rectorem præfatos,& alios quoſcūque priuilegiorū ordinis Minimorum huiuſmodi tranſgreſſores,vbicunque pro tēpore degentes,etiā extrà prædictam,& quaſcunque Dięceſes,& prouincias(quoties opus foret,corā eis euocari facerent,& per cenſuras Eccleſiaſticas,& alia iuris remedia cōpellerēt,& cōpeſcerent,inuocato etiam ad id(ſi opus foret)auxilio brachii ſecularis,& ſētentias,ac cēſuras ipſas aggrauarent,& reaggrauarēt,& alia neceſſaria,& opportuna facere curarent,alias iuxta dictarum litterarum continentiam,& tenorem omnibus,& per omnia,perinde ac ſi hæ prædictæ a principio eorū,cuilibet directæ fuiſſent,ipſique in illis Cōſeruatores ſpecialiter deputati fuiſſent,prout ī ſingulis litteris prædictis plenius continetur.¶ Cnm autē ſicut præfatus Franciſcus de Paula nobis nuper exponi fecit,tunc Prouīcialis,& Fratres noſtræ domus de Abbatis villa,ſeu aliqui ex eis cū Decano,& Capitulo præfatis,ſuper tumulādis corporibus defunctorum huinſmodi,ad certam cōcordiam,ſeu tranſactionē devenerint,per quam inter alia voluerunt,qnod proceſſus,præmiſſorū occaſione, eatenus facti,& qui in poſterū fierent,nullius eſſent roboris,& momenti. Quodque ex tunc de cetero,corpora eorū qui apud Eccleſiā dictæ domus de Abbatis villa eligerent ſepulturam,immò ad dictam Eccleſiam S.Vlfani cū luminaribus deferri,& inibi duabus Miſſis celebratis,& luminaribus,cū aliis funeralibus, iuribus,& obuentionibus,eiſdem Decano,& Capitulo relictis, ad Eccleſiā domus de Abbatis villa huiuſmodi portari deberent,prout in quodā inſtrumento publico deſuper cōfecto, dicitur plenius cōtineri. ¶ Et qnia cōcordia,& tranſactio p̄ Prouincialem,& fratres præfatos factæ huiuſmodi,cōtra tenorem priuilegiorū, eidem ordini conceſſorū,& licentia,& conſenſu præfati Franc.dicti ordinis Generalis correctoris,per Sedē prædictam deputati,ſine cuius licentia illæ fieri nō poterant,& in maximū dicti ordinis pręiudicium facta fuerunt.Idem Franc.Generalis Corrector nobis humiliter ſupplicari,fecit,concordiā,& tranſactionē ſupradictas, ac ſentētiā cuiuſcūque Iudicis ſecularis ſuper commiſſis prò Decano & Capitulo,& cōtra fratres dictę domus de Abbatis villa latā,nullas,nulliuſque roboris,vel momēti fuiſſe,& eſſe declarare, aliaſque ī præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.¶ Nos igitur huiuſmodi ſupplicationibus inclinati,vobis,& veſtrū cuilibet præſentiū tenore mādamus,quatenus concordiam, & trāſactionem,ac prædictas,& quaſcunque alias per quoſcunque

iudices

iudices ſeculares,ſuper funeralibus,& quartis,& aliis contra prædictã de Abbatis villa,& aliàs dicti ordinis domos,& illarũ fratres hactenus latas, &;in poſterũ ferendas ſentẽtias,nullas fuiſſe,& eſſe, auctoritate noſtra declaretis,& prout de facto proceſſerunt,caſſetis,& annulletis,ac eiſdem Franciſco, & fratrib.aſſiſten.priuilegia dicto ordini cõceſſa obſeruari faciatis. ¶Quodque quaſcumque cõuentiones per quoſcunque dicti ordinis prouinciales,& Vicarios Generales, ſpeciales,ac quoſcumque alios fratres,ſeu eorũ procuratores,vbicũque, & quomodocumque,& ſub quibuſcumque clauſulis,& formis factàs,concordatas,trãſactas,& expeditas,quæ præfatum Franciſcum,vel ſucceſſores ſuos dicti ordinis generales Correctores,ſeu Capitulum generale dicti ordinis acceptatæ,confirmatæ,& ratificatæ non fuerint,nullius eſſe roboris, & momenti declaretis,ſi, & prout de iure fuerit faciendum.¶Et pro manutenenda,& cõſeruanda regula dicti ordinis,in qua expreſsè inhibetur, ne fratres ipſi vltrà quinquaginta annos particularia quæcunque ſuffragia in dicto ordine acceptent,& ſuſcipiant,vt particularia quorumcunque dicti ordinis fundatorum,& fundatricum,ad quę ipſi obligantur,ſuffragia hmõi ſub omnium dicti ordinis ſuffragiorum,& bonorum generalitate ſuſcipere,& acceptare,ſinguliſq; priuilegijs,gratiis,& indultis; omnibus quattuor Mẽdicãtibus ordinibus,& eorum cuilibet per ſedem prædictã, ſeu aliàs quomodolibet,concedendis,& ẽt ordini prædicto iam conceſſo, & cõfirmato priuilegio,confeſſiones audien.iuxta illius formam, & tenorem vbiuis, frui,vti,& gaudere valeant.¶Quodque dicti ordinis domorum fundatores,fundatrices,& procuratores;& procuratrices,tutores,& tutrices, eorumque vtriuſque ſexus liberi,necnon dicti ordinis Conſeruatores præſentes & futuri omniũ, & ſingularum Miſſarum,Ieiuniorum,orationum,& Sacrificiorum,ac quorumcumque aliorum bonorum,in toto hmõi ordine Minimorum de cetero faciendorum, & recitandorum,participes fore, & illis cõmunicata ſint,et eſſe debeãt. ¶Quodque Fratres dicti ordinis Conſeruatores Minimorum,ẽt Canonicos Cathedralium Eccleſiarum,& Officiales,ac Vicarios ipſorum, ſibi eligere,et quod tales in Conſeruatores taliter per eos electi,ex nunc per nos deputati cenſeãtur, poſſintque contradictores quoſcunque excõicare,& cenſuras iteratis vicibus aggrauare,ac loca quæcũque Eccleſiaſtico ſubijcere interdicto,ac omnia alia quæ poſſunt Conſeruatores,ab aliis Fratribus aliorum ordinum Mendicantiũ, iuxta priuilegia eis ſuper hoc conceſſa,electi.¶Quodque ſingula priuilegia,indulgentiæ,gratię,& indulta,alicui ex domibus ordinis Minimorum hmõi hactenus per nos,vel Sedem prædictam,aut àliàs quomodolibet conceſſa, ad oẽs,& ſingulas alias domos dicti ordinis Minimorum hactenus conſtructas,& conſtruẽdas,intelligantur cõceſſa,ac ſi in ſpecie cuilibet eorundem conceſſa fuiſſent,& illa ad quamlibet domorum extenſa,& de nouo conceſſa ſint,& eſſe cenſeantur,dicta auctoritate ſtatuatis,& ordinetis. ¶Nõ obſtantib.præmiſſis,ac piæ memoriæ Bonifacii Papę VIII.prædeceſſoris noſtri,de vna, & duabus dietis in concilio generalis,etiam ſi aliquibus communiter,vel diuiſim,ab eadem Sede indultũ fuerit; editis,& aliis Conſtitutionibus,& ordinationibus.Apoſtolicis,ceteriſque cõtraquod interdici,ſuſpendi,vel excõicari non poſſint,per litteras Apoſtolicas,non facientes,plenam,& expreſſam ac de verbo ad verbum de indulto hmõi mẽtionem.Datum Romæ apud Sanctum Petrum,ſub annulo Piſcatoris,die 29.Martii 1507.Pontificatus noſtri anno IIII.

IIII.

Priuilegia conceſſa a Pyrrho Archiepiſcopo Conſentinenſi Ordini Minorum, & a Sixto IIII. approbata, confirmat, & declarat, ac quædam de nouo concedit.

IVLIVS Epiſcopus, ſeruus Seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriã. Dudum ad ſacrum ordinem, &c. [Hic committitur tenor, cum habeatur ſuprà in priuilegio eiuſdẽ Pyrrhi, & Bulla confirmationis Sixti IIII.] ¶Nos igitur, qui Regularem Obſeruantiam in locis religioſis vigere, & augeri, ac religioſarum perſonarum, præſertim ſub humili habitu, in humilitatis ſpiritu Deo ſeruiẽtiũ cõmodũ, & tranquillitatem intenſis deſideramus affectib. eundem Franciſcum de Paula quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſque Eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pęnis, a iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium duntaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutum fore cenſentes, hmõi ſupplicationibus inclinati, Pyrrhi Archiepiſcopi, & Gotfredi Epiſcopi Sãcti Marci, ac Sixti, & Innocentii, necnon Alexandri prædeceſſorum prædictorum, ac noſtras præfatas litteras, nec non omnia, & ſingula in eis contenta, auctoritate Apoſtolica præfata, tenore præſentium approbamus, innouamus, & cõfirmamus, ac præſentis ſcripti patrocinio communimus.

¶Illaque omnia, & ſingula Frãciſco de Paula, & aliis ordinis Minimorum huiuſmodi Fratribus, & perſonis, ac illorum Eccleſijs, domibus, & locis cõſtructis, & conſtruendis ſub Minimorum nomine, & auctoritate, & tenore præmiſſis, de nouo concedimus, & indulgemus.

¶Ac pro potiori cautela, omnia, & ſingula in dictis litteris quomodolibet contenta, & quo ad hoc Franciſcus de Paula, & alij ordi. Minimorũ hmõi Fratres ꝓ tpe exiſtentes, tã quattuor Mẽdicantiũ, quã aliorum quorumcumque, quantumcumq; priuilegiatorum ordinum, quaſcunq; religioſas perſonas ad ſe venientes, & habitum per eos geſtari ſolitum ſumere volentes, primitus verbo, vel ſcripto a ſuis immediatis ſuperiorib. per ſe, vel per interpoſitam perſonam petita licẽtia, quamuis non obtenta, ad Minimorum ordinẽ, & habitum huiuſmodi recipere.

¶Necnon confeſſiones quarumcunque perſonarum, tam Religioſarum, quã Eccleſiaſticarum, & ſecularium vbilibet audire, & illis auditis perſonas ipſas, & earum quamlibet, iuxta formam, & tenorem priuilegii per præfatum Sixtũ prædeceſſorem ordini Minimorum hmõi, ac illius perſonis, & Fratribus dudum cõceſſi, & confirmatis, abſoluere, ac pœnitentiã ſalutarem illis iniungere valeant.

¶Necnon, ordinis Minimorum huiuſmodi, Eccleſiæ, & Oratoria, Domus, & loca, tam recepta, quam recipienda, tanquam Sedis, & Eccleſiæ Romanæ huiuſmodi ſpecialia Oratoria, Eccleſiæ, domus, & loca, cum omnibus iuribus, & pertinẽtiis ſuis, prorſus ab omni decimarum, & oblationum perſolutione, ſeu iuriſdictione perpetuò libera ſint, & eſſe cenſeantur.

¶Ac ſub Beati Petri, & dictæ Sedis, & noſtra ꝓtectione immediatè ſubiaceãt. Ipſiuſq; ordinis Minimorum Fratres pro tempore exiſtentes, de hortis, ac virgultis, & alijs quibuſcunque bonis ordinis Minimorum domibus, & illarum Eccleſijs hõmi pro tempore relictis, & legatis, Ac ſuper luminaribus, & alijs rebus Diuino cultui pro tempore dedicatis. Decimas, aut oblationes aliquas, etiam ex nonalibus, vel quartam ex funeralibus ſoluere minimè teneantur, nec ad id a quoquã cuiuſcũq; nobilitatis, aut dignitatis exiſtat, valeant quomodolibet coactari.

¶Quodque ordini Minimorũ hmõi ac illius perſonis, & domibus per Sixtũ, & Innocentium prædeceſſores prædictos, ſub Eremitarum nomine dudũ conceſſa priuile-

priuilegia,ſub nouo nom ne mutati in eis nominibus Eremitæ,ac Eremitarum, in Minimi,& Minimorum,ac Eremitorij,& Eremitoriorum in domorum Ordinis Minimorū huiuſmodi nomina,ceteriſque ſingulis ad hunc effectū de neceſſitate mutandis,innouata,& mutata ſint,& eſſe cenſeantur.

¶Necnon ſuper omnibus,ac ſingulis Maris magni,& aliijs quibuſcunq;bullis quatuor mendicantium ordinibus,& eorum cuilibet quomodocunque cōceſſis, vnum vel plura tranſumpta coniuncti,aut diuiſim facere queāt, peride,ac ſi illa mutatis in eis nominib.quorumcunq;Romanorum Pōtificum prædeceſſorum, & ipſorum mendicātium in noſtrum, & Fratrum ordinis Minorum huiuſmodi nomina,ceterisque ſingulis ad hunc effectū de neceſſitate mutādi cōceſſa forēt.

¶Ac quod tranſumptū,ſeu tranſumpta huiuſmodi taliter facta,& manu alicuius Notarij publici ſubſcripta,ac ſigillo alicuius Prælati Eccleſiaſtici ſigillata,ordini Minimorū huiuſmodi,ac illius perſonis,& fratribus pro tēpore exiſtētibus adeo vbique locorū ſuffragentur,ac ſi ſingulæ prædictæ Bullæ præfatis quatuor mendicantiū ordinibus per quoſcūque prædeceſſores prædictos,quomodolibet cōceſſe,quas hic pro expreſſis & īſertis habere volumus,fratribus ipſis minimis eorum ordini præfato,etiam ſub minimorum nomine ſpecialiter,& expreſsè indultæ fuiſſent,ac pro eis principaliter emanaſſent.

¶Quodque Sanctæ Trinitatis,tunc ad Eccleſiam Sancti Stephani Giemini,& aliam Sancti Rochi,tunc etiam ad monaſterium Sancti Saturnini Toloſani ordin.Sancti Auguſtini pleno iure ſpectātes Eccleſias,ac illarum domos,necnō reliquā Sancti Braſij,per dilectam in Chriſto filiam nobilem mulierem modernā Dominam de Borbon,ac venerabilem Fratrem noſtrum modernum Epiſcopū Grationopolitanum,etiam tunc dicti Monaſterij Abbatem.

¶Necnon omnia,& ſingula alia Oratoria,Eccleſias,reliquas domos,loca,Cōuentus,& bona Galli Calabriæ,Siciliæ, Hiſpaniæ , Boęmiæ,& aliis Regnis,ac Italiæ Picardiæ,Aquitaniæ,patrimonii Paulenſis,& paternæ,aliiſq; Prouinciis, Ciuitatib.locis quibuſcunq; Ordini Minimorum,ac illius perſonis & fratrib.& præfatis quomodocūque cōceſſā,& per Franciſcū de Paula,& alios fratres ordinis Minimorū huiuſmodi vigore,priuilegii Sixti prædeceſſoris prædicti recepta, & p eos eatenus poſſeſſa,abſq; alia noua cōceſsione Apoſtolica perpetuò pacifice poſſidere valeāt,ac ſup illis,aut aliquo eorū,à quoquā ſuo moleſtari neqant.

¶Et quòd fratres ipſi Minimi,in eorum Eccleſiis conſtructis,& conſtruendis, Curialib.mercatorib.peregrinis,ac tranſeuntibus & aliis quibuſuis,Euchariſtiæ Sacramentum(quoties opus fuerit)miniſtrare,ac miniſtrari facere.

¶Necnōn eiuſdem ordinis Minimorum apoſtatas,& gyrouagos quoſcumque vbilibet repertos,& quibuſcunque litteris,ac prouiſionibus Apoſtolicis, etiam quaſcumq;derogatoriarū derogatorias Clauſulas in ſe continentibus munitos, quas is nullatenus ſuffragari poſſe decernimus, inuocato etiam ad id(quatenus opus fuerit)auxilio brachii ſecularis capere,incarcerare,ac punire,ſeu capi,īcarcerari,& puniri facere,liberè,ac licitè valeant.

¶Et præfati ordinis Minimorum fratres,Sorores,& Oblati,necnon vtriuſque ſexus Chriſti fideles tertii ordinis Minimorum huiuſmodi,ac euiſdem ordinis Cōſeruatores per fratres Minimos huiuſmodi pro tempore Capitulariter electi.

¶Ac tutores,& tutrices,fundatores,& fundatrices,Procuratores,& procuratrices,ac eorum vtriuſque ſexus liberi procreati,& procreandi,ſemel in vita,& item in morte ſibi,

¶Ac quæcumque perſonę in dicto ordine Minorum de cetero recipiendæ,in earum ingreſſu plenariam omnium peccatorum ſuorum veniam, & indulgentiam conſequi.

¶Ac quinquies orationem Dominicam,& toties Salutationem Angelicam recitando

citando. Omnes ac ſingulas indulgentias, quas di. bus indulgentiarum omnium Eccleſiarũ dictę Vrbis, & extra illius muros pro ſtationib. deputatarũ, conſequãtur, Eccleſias Vrbis, & extra muros huiuſmodi viſitantes, plenè, ac integrè conſequantur, & conſequi poſſint, ac ſi indulgẽtiarum huiuſmodi diebus Eccleſias Vrbis, & extra muros huiuſmodi, & earum quamlibet perſonaliter viſitarent.

¶Ac tam prædicta iam conſtructa, quam aliæ quæcumque Sororum ſecũdi ordinis Minimorum huiuſmodi, de cetero vbicunque conſtruendæ, & ædificandæ, domus, ac Eccleſiæ, omneſque prænominatæ perſonę ad eundẽ ordinẽ Minimorum quomodolibet ſpectantes, omnibus, & ſingulis priuilegiis, immunitatibus, indulgentiis, facultatibus, libertatibus, indultis, exemptionibus, fauoribus, & gratiis, ordini Minimorum huiuſmodi, ac illius fratrib. & domibus per præfatorum prædeceſſorum, ac noſtras litteras huiuſmodi quomodolibet conceſſis, vti, potiri, & gaudere liberè poſſint, & valeant, ac ſi illa omnia, & ſingula eis expreſsè conceſſa fuiſſent, auctoritate Apoſtolica, ac tenore præmiſsis, de nouo indulgemus, extendimus, & ampliamus.

¶Non obſtantibus ſanctæ memoriæ Innocentii IIII. contra exemptos, quæ incipit: Volentes, Bonifacii VIII. quæ incipit, Cum ex eo Ac Clementis V. quæ incipit: Religioſi, & Alexãdri Quarti, quæ incipit: Vt Abbates Ac etiam quæ incipit: Viam ambitioſę cupiditatis. Martini V. Romanorum Pontificũ, etiam prædeceſſorum noſtrorum, & aliis Conſtitutionib. & ordinationib. Apoſtolicis, ac ordinũ prædictorũ iuramẽto, Cõfirmatione Apoſtolica, vel quauis alia firmitate roboratis, Statutis quoq. & Cõſuetudinib. necnõ omnib. illis, q̃ pfati pdeceſſores ĩ ſuis, ac nos ĩ noſtris litteris pdictis volum. nõ obſtare, ceteriſq; cõtrariis quibuſcũq.

¶Ceterum quia difficile foret præſentes litteras ad quæcũque loca, vbi illę neceſſarię fuerint deferre, volumus, & præfata Apoſtolica auctoritate decernimus, quòd earumdem præſentium tranſumptis manu Notarii publici ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius prælati Eccleſiaſtici munitis, prorſus in iudicio, & extra fides plenaria adhibeatur, ac illis ſtetur in omnibus, & per omnia, ſicut ipſis originalibus litteris adhiberetur, & ſtaretur, ſicut forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

¶Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, approbationis, innouationis, cõfirmationis, communitionis, cõceſsionis, indulti voluntatis, extenſionis, ampliationis, & decreti, infringere, vel ei auſu temerario cõtraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datũ Romæ apud Sãctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1506. Quinto Kal. Auguſti pontific. noſtri Ano tertio.

V.

Sorores tertij Ordinis Prædicatorum quamuis tria vota emittant nec ad clauſuram, neque ad officium diuinum teneri, declarat.

Dilecto filio, Thomę de Vio, Caietano, Generali Miniſtro Ordinis Prędicatorum.

IVLIVS II. Dilecte fili, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶Exponi nobis feciſti, quod licet fel. rec. Sixtus Papæ IIII. prædeceſſor noſter (ſecundũ carnẽ patruus) extendendo declarauerit, in quib. caſibus ad Sedem Apoſt. recurrendum eſſet, pro abſolutione, & diſpenſatione cenſurarũ, & irregularitatum a pſonis ord. prędicatorum, nihilominus propter clauſulas derogatorias poſitas in bulla, quæ ſingulis annis in Cęna Domini publicatur, dubitas facultatẽ illam ordini prædicto ademptã; Super cõceſsione quoque quam nuper fecimus ſororib. de pęnitẽtia B. Dominici nuncupatus, collegialiter viuẽtibus, quod poſsint tria vota

reli-

religionis emittere,nonnulla declarari deſideras. Et proinde ſupplicaſti humiliter,vt in pręmiſſis,opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

¶ Nos igitur,qui religioſorum quieti,quantum cum Deo poſſumus,libenter conſulimus,volentes occaſiones tollere vagandi,attendẽteſq.,qđ multa in prædicta declaratione conceſſa ſunt,quæ in Bulla prædicta continentur, eiuſdẽ ſanctæ Sedis auctoritate decernimus,quod illi,quibus in prædicta declaratione cõceſſa eſt poteſtas abſoluendi,& diſpenſandi,licitè poſſint,perpetuis temporibus abſoluere,& diſpenſare ab omnibus, & ſingulis,ac ſi prædicta Bulla in cęna Domini non eſſet facta,nec fieret. Præterquam a conſpiratione in Romanum Pontificem,& ab illis propter quæ prædictus prædeceſſor noſter declarando, voluit ad eandem ſanctam Sedem etiam recurrendum.

¶ Sorores quoque de pœnitentia B.Dominici nuncupatæ,collegialiter viuentes,& volentes vouere tria religionis vota,iuxta noſtram conceſſionem, eadem auctoritate volumus,vt profiteantur obedientiam tibi,& pro tempore exiſtenti Magiſtro generali,vel alteri vices generalis magiſtri,gerenti,vſque ad mortem, ſecundum regulam B.Auguſtini,& propter hoc tamen,non teneantur ad clauſuram,nec ad officiũ diuinum,magis quàm ex ſua regula tertii habitus tene|ur.

¶ Et quod exemptę tamquam dictæ Religionis membra,gaudeant omnib.priuilegijs,actiuè,& paſſiuè, quibus fratres ordinis ſupradicti gaudent, modo priuilegia illa ſexui non repugnent.

¶ Non obſtantib.quibuſcunque Apoſtolicis conſtitutionibus ordinationibus, ſuſpenſionibus,reuocationibus,& reſtitutionibus.ac ẽt cõſtitutionibus,& ordinationibus,necnon priuilegijs,& conſuetudinib.dicti ordinis, vel dictarum ſororum,iuramento,cõfirmatione Apoſtolica,vel quauis firmitate alia roboratis. Necnon Curiæ vicegerentis,Auenionen.& quibuſuis ordinariis prælatis,ac perſonis,conceſſis,& cõcedendis,litteris,priuilegiis,& facultatibus,cum quibuſuis clauſulis.etiam derogatoriarum,derogatoriis,fortioribus,& inſolitis.Quibus oĩbus ẽt ſi de eis,& ſupradictis omnibus,eorumque totis tenoribus, & datis,nõ p hmõi generales clauſulas, ẽt ſpecialem mentionem importãtes, ſed ſpecifica,& indiuidua,ac de verbo ad verbum, ſeu quæuis alia mentio habenda eſſet,præſẽtibus pro expreſſis habentes,(illis aliàs in ſuo robore permãſuris,quo ad præmiſſa)ſpecificè,& nominatim derogamus nemini in præiudicium præmiſſorũ ſuffragari poſſe,aut debere,ac irritum,& inane,quicquid ſecus contigerit attentari, decernimus.Ceteriſque contrariis quibuſcunque.Dat.Romæ apud Sanctum Petrum,ſub annulo piſcatoris die 27.Februarii,1510.Pontif.noſtri anno VII.

VI.

Nullum ex Fratribus Prædicatorum Ordinis a correctione prælatorum eiuſdem Inſtituti appellare ſub quibuſdam pœnis decernit.

De materia appellationis huiuſmodi alias declarationes habes infrà, per Leonem X. Conſt. 10.& per Gregorium XIII.Conſt.1.& in decreto Sacræ Congregationis Regularium,quod poſt Conſtitutionem Sixt. V. ſimul cum nonnullis alijs eiuſdem Congregationis decretis impreſſum exiſtit.

Dilecto filio Thomę de vio,caietano,Magiſtro generali Ordinis prędicatorum.

IVLIVS Papa II.Dilecte fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Expoſuiſti nobis quod in ordine prædic. tuæ curæ commiſſo, quandoque pars turbatur,& regularis vita impeditur,ob appellationẽ ab abſolutione ab officiis,vel

exemptione a iuriſdict. ore Priorum prouincialium. Quodque prouidere dignaremur de benignitate Apoſtolica humiliter ſupplicaſti.

¶Nos attendentes, quod non ſolum a Religionis iugo, communi ratione, ſed dicti ordinis perpetuis ſtatutis appellationes diſſonãt, tuis in hac parte ſupplicationibus inclinati, auctoritate Apoſtolica tenore pręſentium ſtatuimus, vt ſi quis Frater dicti ordinis, aut Soror ſub cura, & habitu eiuſdem ob abſolutionẽ ab officio prioratus prouincialis, vel Conuentualis, ſeu Monaſterijs, a quocunque ſuperiore dicti ordinis habente poteſtatem abſolutionem hmói faciendi, factam, vel faciendam, appellauerit, etiam prętextu grauaminis, aut appellationi hmói quocunque nomine interpoſitæ inhæſerit, ſit ipſo facto, abſque alia declaratione abſolutus, aut abſoluta ab huiuſmodi officio, pro quo appellatum eſt.

¶Pro augmento vitæ Regularis, volumus, & declaramus, quod Magiſter generalis pro tempore poſſit in fauorem regularis vitæ eximere non ſolum Conuentus fratrum a cura, & iuriſdictione priorum prouincialium, ſed etiam Monaſteria Sororum ſub cura, & habitu eiuſdem ordinis, & Collegia, ac perſonas quaſcũque tertii habitus, quamuis ſecundum Conſtitutiones dicti ordinis, tam Fratrũ, quam Sororum, & ſtatuta, ac priuilegia Apoſtolica, fundationeſq; Monaſteriorum nonnullorum ſpecialiter cautum ſit, vt prouincialibus ſubſint.

¶Statuimus nihilominus, & decernimus, omnes appellationes ab exẽptionib. hmói interponendas, nullius eſſe roboris in contrarium faciend. Conſtitutionibus, & ordinationib. Apoſtolicis dicti ordinis iuramẽto, vel quauis alia firmitate roboratis, cõſuetudinib. priuilegijs in ſpecie, vel in genere, quibuſuis, quauis auctoritate conceſſis, & in poſterũ cõcedendis, cum clauſulis derogatorijs, & derogatoriarũ derogatorijs, fortioribus, & inſolitis, ẽt ſi de eis, eorumq; tenoribus ſpecialis, indiuidua, & expreſſa de verbo ad verbũ, & non per clauſulas id importantes, eſſet mẽtio habenda, alijſque nõ obſtantib. quibuſcunque. Dat. Romæ apud Sanct. Petr. ſub annulo piſcatoris, die 24. Nouẽb. 1511. Pontif. noſtri, anno VIII.

VII.

Concedit Generali Ordinis Minorum, quod poſſit cum ſuis Fratribus diſpenſare, vt per eos in vnaquaque Miſſa nouem, ſeu ſeptem collectæ recitatæ pro totidem integralibus Miſſis valeant, ac ſuffragentur.

Similem, & ampliorem conceſſionem habes infrà per Leonem decimum Conſt. 7. & Conſt. 8i

Dilectio filio Fratri Franciſco Binet Ordinis Minimorum Correctori Generali.

IVLIVS Papa II. Dilecte fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Sacer ordo per quõdam Franc. de Paula, exemplaris vitæ Religioſum inſtitutus, & per nos approbatus, & per quem Eccleſiam Dei multiplicib. ſplẽdorib. illuſtrari ſperamus, a nobis, & Sede Apoſtolica promeretur, vt illius quieti, & corroborationi, vigili cura intendamus. Cũ itaque ſuperiori anno prædictus Franc. qui dicti ordinis Corrector per ſedem prædictam deputatus fuerit, ad meliorem vitã a Domino conuocatus, in Gallia fuiſſet vita functus. Nos cupiẽtes dicto ordini opportunè prouideri, gñale Cap. Fratrũ dicti ord. in Alma Vrbe noſtra, in domo S. Trinit. dicti ord. celebrari, inibiq; Correctorẽ gñalẽ eligi iuſſimus, atque mandauimus, ac pro eiuſdẽ ord. directione, illi dilectũ filiũ noſtrũ Marcũ tituli S. Marię Transtiberim presbyterũ Cardinalẽ Senogallien. nr̃o, & dictæ Sedis nomine pręſidere volumus. Cũ aũt in Cap. hmói (Spiritus ſancti gr̃a cooperãte) via ſcrutinij in gñalẽ Correctorẽ electus, ac ibidẽ publica electione, in qua conſenſerunt capitulantes

pitulantes fratres diuerſarum regionum in huiuſmodi electione voces hñtes, ipſorũq; nominibus alta, & intelligibili voce perlectis, & alijs ad hmõi electionẽ neceſſarijs inibi iuridicè pactis, à prędicto Marco Cardinale auctoritate noſtra, licet plurimũ retinente, confirmatus, & ad officium huiuſmodi ſuſcipiendum in virtute Spiritus Sancti, & ad ſanctæ obedientiæ meritum aſtrictus, & coram nobis, ac prædicto Marco, ac dilecto etiã filio noſtro Roberto tituli S. Anaſtaſiæ, officiũ generalatus huiuſmodi ſpõtè, & liberè reſignaſti, quam renunciationẽ tuam admittere recuſauimus, tibique vt officiũ huiuſmodi, & triennium pro quo electus fueras, diligenter exerceres, mandauimus in Generalem confirmatus fuiſti. ¶Et ſicut nobis nuper exponi feciſti, dubitas ꝓpter eiuſdem ordinis, regulã nouiſſimè per [...]probatam, & confirmatam, & alia in huiuſmodi, tui generalatus officio nouo, ac vniuerſali viſitatione, quam per vniuerſum Ordinem huiuſmodi perficere (cũ Dei gratia) ſperas, tam à tuis, q̃ alijs, plurimis aliorũ ordinum Religioſis, plura, variaq; impedimẽta tibi afferri, propter quæ negotijs dicti Ordinis tui opportunè prouidere poſſe nõ cõfidis, niſi auctoritas noſtra tibi ſuffragetur. ¶Nos itaq; tuis in hac parte ſupplicationibus inclinati, quod ſup omnes, & ſingulis Ordinis minimorum huiuſmodi pro tempore vbilibet exiſtentes fratres, cuiuſcunq; etiã ſtatus, cõditionis, & gradus exiſtant, auctoritate noſtra plenariam, & oĩmodã poteſtatem, facultatẽ, & iuriſdictionem quibuſcũq; Generalibus Correctoribus tui ordinis per priuilegia Apoſtolica cõceſſam, & nuper per nos, in eorundem Marci & Roberti cardinaliũ præſentia, tibi viuo vocis oraculo de nouo attributã, & ẽt conceſſam, etiam ĩ vtroque foro liberè exercere, ipſique dicti ordinis Minimorũ fratres tam prælati, quã alij inferiores vbilibet exiſtẽtes, quacũq; ẽt Apoſtolica auctoritate muniti, tibi tanquam vero legitimo, & immediato Prælato, & Generali Correctori dicti ordinis Minimorũ per nos, vt præfertur, confirmato, & ſubſtitutis, ſeu deputatis per tuas patentes litteras, tuiſque mandatis, & Regulæ prædicti ordinis tui non contrarijs, humiliter, & cũ effectu parere, ac obedire, ac prædictã Regulam per nos approbatam, & cõfirmatam, cum omnibus circa illam per nos declaratis, auctoritate noſtra à te reuerenter ſuſcipere teneantur.

¶Et cũ vita ordinis Minimorum huiuſmodi, ſit ceteris aliorum Religioſorum arctior, & ſtrictior, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna mandamus, qđ tam recipientes, quam recepti, & concedentes, ipſo facto incurrere debeant.

¶Quod fratres ipſi ad nullum alium quantumlibet etiam priuilegiatum Ordinẽ pretextu quorumcunq; priuilegiorum cuiuſcũq; alteri ordini, ẽt ſub quacũq; verborũ forma quolibet cõceſſorũ, abſq; noſtra, & tua, aut gñalis. Correctoris pro tpe exiſtentis licentia ſpãli trãſire poſſint. ¶Nec eiuſdem ordinis minimorum domos vel bona quæcũq; ad Eccleſias præd. cti tui ordinis quomodolibet ptinẽtia, alijs quibuſcunq; perſonis ſæcularib. Regularibus Eccleſiaſticis, de ordine Minimorum hmõi, non exiſtentib. concedere audeant, vel præſumãt. ¶Et ꝙ fratres cõtra facientes, auctorit. noſtra prædicta (quoties opus fuerit, excõmunicare, necnõ iteratis vicibus aggrauare, necnon per alias cenſuras Eccleſiaſticas, & alia iuris remedia compeſcere, & ad ordinem Minimorũ reducere, reuocare, & recuperare, ſeu, reduci, & reuocari facere, & cum eiſdem fratrib. Ordin. Minimorum hmõi eadem auctor. diſpenſare ipſoque, & ipſorum quemlibet, punire, ac corrigere, abſoluere, & abſolutionem huiuſmodi etiam alijs demandare. Et ſi in huiuſmodi viſitatione tua, vel alias, in aliquibus domibus & locis dicti Ordin. Minimorum tam pro Eccleſiarum fabricis, quam alijs fratrum neceſſitatibus, miſſarum multitudinem copioſam inuenires, & cognoſceres, quod illæ per fratres domorum, & locorum hmõi in Eccleſijs illorum, iuxta obligationem per eoſdem fratres factã, aut relinquentium, ordinationem celebrari nõ poſſint, prout in Pariſienſib. & Ianuẽ. domib. per illarum fratres eſſe cognouiſti, vt cum fratrib. domorum, & loco-

rum huiuſmodi: nũc & pro tempore ibidem degentib. & eorũ quomodolibet diſpenſare poſſis, & quod diſpenſatio ſuper his per te facienda, à nobis facta cenſeatur, eiſdemque fratribus vt nouem collectas per eos, ſeu eorum quomodolibet in vnaquaque miſſa recitare pro nouem miſſis, ac ſeptem collectas, pro ſeptẽ miſſis, ſicque de alijs deſcendendo, ſeu circa dictum numerum, cum omnium, & ſingularum domorum, & locorum huiuſmodi fratrum, ac etiã totius ordin. Minimorum huiuſmodi ſuffragiorum, orationum, ſacrificiorum, ieiuniorum, vigiliarum, diſciplinarum, & aliorum quorumcunque bonorum Generaliter ſingulis eiuſdem ordinis benefactoribus, & benefactricibus, qui miſſas ipſas in Eccleſiis domorum, & locorum hmôi, recitandas dederint, adeò plenè, & integrè valeant, & ſufficiant, ac ſi miſſæ huiuſmodi pro eis, & eorũ quolibet, iuxta piam eorũ deuotionem, & intenſionem, particulariter recitarentur, & particulariter recitatæ forent, licentiam concedimus. ¶ Necnõ omnes, & ſingulas, ordini Minimorũ huiuſmodi, & eius perſonis per nos, & prædeceſſores noſtros, ſeu ſedẽ prædictã, & eius legatos tam S. Franciſci de Paula, quam aliis quibuſcunque eiuſdem Ordin. Minimorum domib. tam generaliter, quam particulariter ſub quacũque verborum forma, etiam ſtationum Vrbis, & aliarum Eccleſ. eiuſdem, indulgentias quaſcunque, iuxta priuilegiorum eiusdem ord. Minimorum formam, & tenorẽ & hactenus quomodolibet conceſſas in viridi obſeruantia exiſtẽtes, & de nouo de ſpeciali gratia concedimus, non obſtantib. præmiſsis, ac cõſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon quibuſuis reuocationibus per nos, vel aliàs, etiã ſub quacunque verborum ſerie factis, & in poſterum faciendis, ac ſtatutis, & conſtitutionib. dictorum ordinum iuramento, confirmatione apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ceteriſque contrariis quibuſcunq. Volumus, inſuper quod tranſumptis ſupra præſentibus pro tempore factis, & ſigillo alicuius prælati Eccleſiaſtici munitis, & manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis, & ſignatis, tam in iudicio, quà extra illis fides adhibeatur, quãta adhibeatur, quãta adhiberetur, ſi ipſæ originales litteræ forent exhibitæ vel oſtenſæ. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum ſub anulo Piſc. die 27. Martii, 1508. Pontificatus noſtri anno 5.

VIII.

Declarat quomodo Priuilegiorum communicatio inter predicatorum, & Minorum ordinis vniuerſaliter facta, ſit intelligenda.

Venerabilibus Fratribus Salamantino Paſcen. & Corduben. Epiſcopis, & eorum cuilibet.

IVLIVS Secundus. Venerabiles fratres, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionẽ. ¶ Alias ad ſupplicationẽ chariſsimi in Chriſto filii noſtri Ferdinandi Regis, & infra. Quodq. in prædicta priuilegiorum, gratiarum, & indultorum præfatorũ cõmunicatione, tam vniuerſaliter per prædeceſſores noſtros toti ordini Minorum, quam etiam per nos particulariter prædictorum regnorum fratribus facta, ea q; quo ad abſolutionem, diſpẽſat vel aliàs ad priorem, Generalem, ſeu Magiſtrũ ordinis Prædicatorum ſpectare ad Miniſtrum, vel Vicarium, generalem fratrũ Minorum pertineant, & ea quæ ad priores Cõuentuales, ideſt prælatos ſingularum domorum ordinis Prædicatorum, & eorum Vicarios ſimiliter ſpectant, ad Guardianos, & eorum Vicarios. Ordinis Minorum, & ea, quæ ad priores, ſeu Vicarios, vel Superiores prouinciales, ideſt prælatos, qui medii ſunt, quocunque nomine cenſeantur, & vocentur, interdictum Generalem, ſeu Magiſtrum Ordinis, & priores Conuentuales, eorumque Vicarios ſimili modo ſpectant, ad Miniſtros, & Vicarios prouinciales, ac cuſtodes, qui etiam medii ſunt inter Mini

ſtrum,

ſtrum,& Vicarium generalem,& Guardianos,eorumque Vicarios,& ſimiliter p̄tineāt,& ſicut de poteſtate prælatorum,ſ.de prælatis ad prælatos dictum eſt,ita de Congregationibus vnius ad congregationes alterius ordinis, & de fratribus priuatis,id eſt ſine prælatura,ad fratres priuatos,& de feſtiuitatibus, ad feſtiuitates in his caſibus,in quibus congregationibus, vel fratribus priuatis,aut feſtiuitatibus vnius ordinis aliquid conceditur,congregationibus fratribus priuatis, ac feſtiuitatibus alterius ordinis,nunc, & pro tempore reſpectiuè conceſſa intelligantur.Ita quod ea,quæ in honorem Sāctorum Dominici,Petri martyris,Thomæ de Aquino,Catherinæ de Senis,Fratribus,vel locis prædicatorum ſunt conceſſa,omnia illa Fratribus Minoribus præfatis,eorumque locis,in feſtiuitatibus Sanctorū Franciſci,Antonii, Ludouici,Bernardini,Bonauenturæ,quinque Martyrum dicti ord.qui apud Marrochium, Martyrii coronam adepti ſunt, & Sanctæ Claræ,& in aliis feſtiuitatibus dicti ordin.Minorum,licet ſint,in minori numero, quam feſta ipſorum Fratrum prædicatorum ſint, intelligantur conceſſa, ad tollēdam quamcunque hæſitationem, & indeforte ortum ſcrupulum auctoritate,& tenore præfatis declaramus. Datū Romæ apud Sanctum Petrum,ſub annulo piſcatoris die prima Iunii,1509.Pontificatus noſtri,anno VI.

LEO DECIMVS.

Ioannes Medices Florentinus,literis apprimè eruditus,Aetate iuuenis,ſed moribus, & doctrina verè ſenex,& grauis,Cardinalium Collegio ſub Innocentio VIII. cooptatur,deinde in concilio Lateranenſi annos fermè xxxvij.natus an. Domini,1513. Sub Kalend.Aprilis,p Cardinalē Oſtienſem in Presbyterum,& Epiſcopum prius cōſecratus,Summus Pontifex Romę coronatus fuit,ſacros Mendicantum Ordinis deuotionis affectu ęque proſequutus eſt, illoſque diuerſis priuilegijs decorauit, & pręſertim Sacram Ordinis Camaldulenſ.congregationem,quam etiam ſpecialiter dilexit,ad plurimorum ſuorum Moneſteriorum, beneficiorum, locorumque primęua iura,à quibus temporum,& hominum iniuria ceciderat,magna ex parte reſtituit,atque redintegrauit ac D.Brunum Alemanum Ordinis Cartuſienſium,necnon D.Franciſcum a Paula Calabrum Ordi.Minimorm fundatores, in cœleſti Hyeruſalem inter Beatorum choros iam receptos,ęternaque gloria coronatos,Sanctorum confeſſorum Catalogo adſcribendos fore ſollemniter declarauit.Obijt apud Villam Mantianam Diœceſ.Portuenſ.Kal. Decembris,1521.cuius cadauer Romam delatum,in Baſilica Sancti Petri primò, & deinde in Eccleſia Sanctę Marię ſupra Mineruam conditum fuit.

I.

Moderatio priuilegiorum,& exemptionum Ordinum Mendicantium,& aliorum Religioſorum, in Generali Concil.Later.edita.

LEO Epiſcop.ſeruus ſeruorum Dei, ad perpet.rei mem. Sacro approbāte Cōcilio.¶Dum intra mentis arcana reuoluimus,& diligenti conſideratione penſamus,operoſa ſolicitudinis ſtudia,cōtinuoſq; labores pro Diuini nominis gloria exaltatione Catholicæ Fidei, Eccleſiæ vnitate ſeruanda,& inſtitutione, ac ſalute fidelium animarum per Coepiſcopos, eorumq; ſuperiores, in diuerſis orbis partibus ad regimen ſuarum Eccleſiarū a Sede Apoſtolica cōſtitutos,necnō Fratres diuerſorū ord.præſertim Mendic.indefeſsè, & indeſinenter impenſos, tanta ex eorum in vinea Dñi fructuoſis operibus,& opportune,ac laudabiliter geſtis, cordi noſtro prouenit ſatisfactio, vt ijs, quæ ad

pacem, & quietem inter eos conſeruandam conducere cognoſcimus, omni ſtudio intendamus. Nouimus enim Epiſcopos ipſos in patrem ſollicitudinis noſtræ aſſumptos fuiſſe, quorum honor, & ſublimitas (teſtante Ambro.) nullis poteſt cōparationibus adæquari. Religioſos ēt in agro Dominico pro Chriſtianę Religionis defenſione, & ampliatione cōplura feciſſe, ac vberes fructus protuliſſe, & in dies ſingulos proferre, ita vt eorundem Epiſcoporum ac Religioſorū bonis operibus, Orthodoxā Fidē incrementa ſumpſiſſe, & per orbem terrarum vndiq; dilatatā fuiſſe, fideliū nullus ignoret. Et ſicut ipſi ſæpe numero vigilantiſſima, & ſollerti cura ſchiſmata in Dei Eccleſia extinguere, & Eccleſiæ vnitatem reddere, & vt eidē Eccleſiæ pacis tranquillitas daretur, innumeros labores ſubire non dubitauerunt, ita quoq; par eſt, eos inter ſe noſtris prouiſionib. pacis vinculo, ac ſuperna charitate, & vnitate coniungi, vt eorum concordi doctrina, & inuictis operib. vberiores in Eccleſia Dei fructus proueniant. Sanè cupientes, vt iura ſpiritualia, quę ad Dei laudē, & Chriſti fideliū animarū ſalutē pertinent, & quorū exercitiū præfatis Epiſcopis, & eorum ſuperiorib. in ſuis diœceſib. (cum ipſi in partē ſollicitudinis, vt præfertur aſſumpti, ac dięceſes diſtinctæ, & cuilibet eorumdē Epiſcoporū aſſignatæ fuerunt) cōmiſſum extitit, per ipſos Epiſcopos exerceantur, & ius illa liberè exercēdi quantū fieri poteſt eis illæſum præſeruetur, & ſi aliqua dictis Fratribus Mendicantib. in eorundem Epiſcoporum læſionem per Romanos Pōtifices prædeceſſores noſtros, & Sedem Apoſtolicam conceſſa fuerint, conceſſiones hmói eiſdem Religioſis factas in ſubſequentibus duximus moderādas, vt ipſi fratres potius ab eiſdem Epiſcopis omni cū charitate fouerētur, quàm aliquo modo moleſtentur, & inquietentur. Vnà enim eſt Regularium, ſæcularium, prælatorum, & ſubditorū, exemptorum, & nō exemptorum vniuerſalis Eccleſia, extra quam nullus omninò ſaluatur. Eorumque omniū vnus Dominus, vna fides, & propterea decet eos, qui eiuſdem ſint corporis, vnius ēt eſſe volūtatis, & ſicut, Fratres nexu inuicem charitatis aſtricti ſunt, ſic non conuenit alterū in alterius iniuriam, ſeu iacturam proſilire, dicente Saluatore. Hoc eſt pręceptum meum, vt diligatis inuicē ſicut dilexi vos. Ad conſeruandā igitur inter Epiſcopos, & eorū ſuperiores, ac prælatos, & fratres hmói mutuam charitatem, & beneuolentiam, diuini quoque cultus augmentū, pacemque, & tranquilitatem vniuerſalis Eccleſiæ ſtatus, quod ita demum fieri poſſe cognoſcimus ſi vnicuique, quātū fieri poteſt, ſua iuriſdictio cōſeruetur, Sacro approbante Concilio, ſtatuimus, & ordinamus, qđ Epiſcopi, & eorū ſuperiores, & alij prælati pręfati, parochiales Eccleſias ad eoſdē fratres rōne locorū ſuorum legitimè ſpectātes, qđ ea, quæ ad parochianorū curā, & Sacramentorum conſeruationē, adminiſtrationemque pertinent, ſine tñ viſitatorum inſolito grauamine, vel impenſa viſitare, & illarum curā gerentes, & circa illam delinquētes (ſi Religioſi fuerint) iuxta ipſius ordinis Regularia inſtituta, intra ſepta Regularis loci, ſæculares verò pſbyteros, & fratres hmói beneficia obtinentes, liberè tanquā ſuæ iuriſdictioni ſubiectos punire. Ac tam prælati quàm presbyteri ſeculares, qui vinculo excōicationis ligati non fuerint, miſſas in Eccleſijs domorū eorundem deuotionis cauſa celebrare volentes, celebrare poſſint. Ipſique fratres tales celebrare volentes libēter recipere debēt. Ac ab eiſdem prælatis ad proceſſiones ſollemnes pro tempore faciendas requiſiti (dummodò eorum loca ſuburbana vltra vnum milliare a Ciuitatib. reſpectiuè nō ſint remota) accedere. Necnon ſuperiores eorundem fratrū, fratres, quos ad audiendas cōfeſſ. ſubditorum eorundem prelatorū pro tempore elegerint, eiſdē prælatis perſonaliter exhibere, ac præſentare (ſi eos ſibi exhibere, et præſentare poterint,) alioquin eorū Vicarijs, dūmodo ad p̄latos vltra duas dietas accedere nō cogātur omninò teneātur. Poſſintque illi p eoſdē Epiſcopos, et p̄latos ſup ſufficienti litteratura, et aliqua (ſaltē hmói Sacramēti peritia duntaxat) examinari

tali-

talibuſq; præſentatis,& admiſſis,vel etiam indebitè recuſatis confitentes,cõſtitutioni quæ incipit omnis vtriuſque ſexus[quo ad confeſſionem dumtaxat]ſatisfeciſſe:cenſeantur.Ipſiq;fratres etiã forenſium cõfeſſiones audire valeant. Laycos autẽ,& Clericos ſæculares à ſentẽtijs ab homine latis,nullatenus abſoluere poſſint.Euchariſtię verò,& Extremę vnctionis aliaq. Eccleſiaſtica Sacramenta illis quorum etiam infirmorum,ac decedentium confeſſiones audierint, dicentibus propriũ Sacerdotẽ illa ſibi dare denegaſſe,dare nequanr,niſi denegatio ſine legitima cauſa facta,vicinorum teſtimonio ꝓbata,aut requiſitio coram notario publico facta,doceretur.Eorumdẽ verò fratrum obſequio inſiſtentibus Sacramẽta huiuſmodi nullatenus miniſtrare valeant,niſi illorũ durante obſequio.Facta autem & cõuentiones inter eoſdem fratres,& Prælatos,atque Curatos pro tẽpore inita,valeant,niſi per ſubſequutum Capitulum proximũ Generale,vel Prouĩciale,refutata,& p eos refutatio huiuſmodi ĩtimata debito tẽpore fuerit.Parochias autem cũ Cruce ad leuanda funera eorum qui apud Eccleſias domorũ,& locorum eorumdem ſuã elegerint ſepulturam,intrare non poſſint,niſi prius præmonito,& requiſito,ac recuſante parochiano presbytero,& tũc ſine eius,ac ordinarij præiudicio(niſi eiſdem fratribus ſuper hoc antiqua cõſuetudo quæ ſit ĩ viridi obſeruantia,& cũ pacifica poſſeſſione ſuffraget.) Volentes quoque ſepeliri in habitu eorumdẽ fratrum in clauſtro non degentes,ſed in proprijs domibus habitãtes,in eorum vltima voluntate ſepulturã ſibi liberè eligere poſſint.Quodque Fratres ipſi ad ordines promouendi,per Ordinarios de Grammatica,& ſufficientia examinari,& dũmodo cõpetenter reſpondeant,per eoſdem ordinarios libere admitti At nullatenus in eorũ Eccleſijs ſeu domibus,aut alijs eorum locis ab alioquã à Diœceſano Epiſcopo,niſi prius ipſo Dięceſano Epiſcopo,vel eius Vicario ſuper hoc cũ debita inſtantia requiſito, & abſque rationali cauſa contradicente vel eo à Diœceſi abſente,ad dictos ordines promoueri debeãt.Nec ab alieno Epiſcopo cõſecrationem Eccleſiæ,vel Altaris,aut Cæmiterij benedictionem petere,ſeu in Eccleſiis per eos pro tempore ædificandis,primum lapidem per alienũ Epiſcopum poni facere poſſint,niſi vbi ordinarius bis, aut ter cum debitis reuerentia,& inſtantia requiſitus,ſine legitima cauſa recuſauerit.Et abſq; Curatorũ conſenſu Sponſũ,& Sponſam benedicere nequeãt. Et vt debitus honor Matrici Eccleſiæ reddatur,tã ipſi fratres,quã alii Clerici ſeculares, etiam ſuper hoc Apoſtolicæ Sedis priuilegio muniti, die Sabbathi maioris hebdomadæ antequã campana Cathedralis,vel Matricis Eccleſiæ pulſauerit,cãpanas ĩ Eccleſiis ſuis pulſare minimè poſſint.Contra facientes pœnã centum ducatorum incurrant.Cenſuras autẽ per eoſdem ordinarios latas,& promulgatas,ac in Matrici Eccleſia ciuitatum,necnon ĩ Collegiatis,& Parochialibus Eccleſiis Caſtrorum,& Oppidorũ reſpectiuè ſollemniter publicatas,quãdo ſuper hoc ab eiſdẽ ordinariis requiſiti fuerint,in Eccleſiis domorũ ſuarum publicare,ac ſeruare.Et vt animarum vtriuſque ſexus Chriſti fideliũ ſaluti vberius conſulatur,illos quorum cõfeſſiones pro tempore audierint,cuiuſcunque ſtatus,& conditionis fuerint,ad ſoluendum decimas,ſiue aliam bonorum ſiue fructuum quotam, in locis in quibus decimæ ipſę,aut ſimilia ſolui conſueuerunt,ẽt ſub onere conſcientiarum ſuarũ monere,& hortari,ipſiſq; etiam illas ſoluere recuſãtib. abſolutionẽ denegare.& ſuper hoc requiſiti,id populo etiã publicè prædicare,& perſuadere teneãtur.Cõſeruatores autẽ eiſdẽ fratribus pro tẽpore à Sede Apoſtolica deputandi,doctrina,& probitate præſtantes,& in Eccleſiaſtica dignitate conſtituti eſſe debeãt,& corã eis per eoſdẽ fratres quibus dati fuerint,vltra duas dietas à loco ſuæ ſolitæ habitationis nullus trahi posſit.Priuilegiis ſuper hoc aliàs eis cõceſsis nullatenus ſuffragãtib. Excõmunicati quoq; ordinem Mendicantium profiteri volentes, vbi de intereſſe tertii agetur,abſolui nõ posſint,niſi pręuia ſatisfactione.Procuratores quoq;,

& negocio-

& negociorũ geſtores ac operarii eorumdẽ Patrũ ſeruitiis inſiſtentes, ſententiis
excõmunicationis promulgatis illaqueati ſint,& eſſe cẽſeantur. ſi illis causã de
derint,aut dantibus,conſiliũ,& auxilium,vel fauorẽ præſtiterint.Fratres autẽ,&
Sorores tertii ordinis,necnõ mantellati,Corrigiati.Pizocharæ,Cordellati,& alii
quocunque nomine nuncupati in propriis domibus habitantes,ſepulturã vbi vo
luerint eligere valeant,ſed die Paſcatis tantũ Euchariſtiam, necnon Extremam
vnctionẽ ceteraque Eccleſiaſtica Sacramenta (pœnitentiæ Sacramento dumta-
xat excepto) à proprio Sacerdote recipere,& ad onera quę laycis incũbunt perfe
renda,teneãtur, ac in foro ſæculari corã Iudicibus ſecularibus,cõueniri poſſint.
Et ne cẽſura vileſcat Eccleſiaſtica,& minoris authoritatis interdicti ſentẽtia re-
putetur,ijdem dicti tertij ordinis ad diuina audiẽda in Eccleſijs ſuorum ordinũ
tẽpore interdicti nullatenus admittantur,ſi cauſam dederint ĩterdicto,vel causã
ipſam nutriant ſeu foueant,aut dantibus,auxilium,cõſilium,vel fauorẽ quoquo
modo præſtiterĩt.Collegialiter autẽ viuẽtes,ſeu cũ Clauſtralib.habitãtes,ac mu
lieres virginalẽ,ſeu cęlibẽ,aut caſtã vidualem expreſſo voto,& ſub dicto habitu
vitę ducentes,priuilegijs quibus fratres ordinis,cuius tertiæ regulę habitũ geſtãt
gaudere debeant. Omnia etiã ſingula ſupradicta ad reliquos Religioſos ordinũ
quorumcumque extẽdi,& per eos etiam ſeruari debere volumus atque decerni
mus. Saluis tamen in reliquis deſuper non expreſſis,tã Epiſcoporum quam Fra-
trum,& aliorum Religioſorũ prædictorũ iuribus,quibus per pręmiſſa in aliquo
præiudicare ſeu quicquã innouare non intendimus. Nõ obſtantibus Cõſtitutio
nibus,& ordinationibus Apoſtolicis ac ſtatutis,& cõſuetudinib. dictorũ ordinũ
iuramẽto.cõfirmatione apoſtolica,vel quauis firmitate alia roboratis,priuilegijs
quoq;,& indultis,ac litteris Apoſtolicis cõtra præmiſſa, ſeu aliquod præmiſſorũ
eiſdem ordinibus conceſſis,etiam in Mari magno contentis. quibus etiã ſi ad il-
lorũ derogationẽ de eis eorũque totis tenorib. ſpecialis,ſpecifica,expreſſa,indiui
dua,ac de verbo ad verbũ,non autem per generales clauſulas id importãtes, mẽ
tio,ſeu quæuis alia expſſio habẽda,aut aliqua alia exquiſita forma ſeruãda eſſet,
illorũ tenores præſẽtib. ꝑ ſufficiẽter expreſſis & inſertis habẽtes, ſpecialiter,ex-
preſsè derogam⁹,ceteriſque cõtrarijs quibuſcũq. Decernẽtes ex nũc irritũ,& ina
ne,ſi sec⁹ ſup his a quoquã quauis authoritate,ſciẽter,vel ignorãter cõtigerit at-
tẽtari.Eoſdẽ inſup fratres ĩ virtute sãctæ obediẽtiæ,monemus,vt eosdẽ Epiſco-
pos loco sãctorũ Apoſtolorũ ſubrogatos ꝑ debita,& noſtra,ac Apoſtolicę Sedis
reuerẽtia,cõgruo honore,& cõuenieẽti obſeruãtia venerẽtur.Ipſos quoq.Epiſco
pos hortamur,ac per viſcera miſericordiæ Dei noſtri requirimus,vt fratres ipſos
affectu beneuolo proſequẽtes,charitatiuè tractẽt,ac benignè foueãt,ſeq;illis mi
nimè difficiles,aut duros,vel moroſos ſed potius faciles,mites ꝓpitios piaq; mu
nificẽtia liberales exhibeãt,ac in omnibus prædictis tanquã in agro Dominico
cooperãtes,eorũque laborum participes,prompta benignitate recipiant. Eorum
que iura cũ omni charitate cuſtodiant,atque defendant,vt tam Epiſcopi quã fra
tres pręfati,quorũ opa velut lucernę ardẽtes ſupra mõtẽ poſita omnibus Chriſti
fidelibus lumen præbere debent,ad Dei laudẽ.fidei Catholicæ exaltationem,po
pulorũque ſalutem,de virtute in virtutẽ proficiant,ac exinde a largiſſimo bono
rum omnium retributore Domino,perennis vitę præmiũ conſequi mereantur.
Nulli ergò omninò hominũ liceat hanc paginam noſtrorũ ſtatuti,ordinationis,
volũtatis,derogationis,decreti,monitionis,exhortationis,& requiſitionis infrin
gere,vel ei auſu temerario contraire.Si quis autẽ hoc attentare præsũpſerit indi
gnationem omnipotentis Dei,ac Beatorum Petri,& Pauli Apoſtolorum eius,ſe
nouerit incurſurum.Datum Romæ in publica Seſſione in Lateranen. Sacroſan-
cta Baſilica ſolemniter celebrata. Anno incarnationis Domini M.D.XVI. deci-
manona Decembris,Pontificatus noſtri anno quarto.

DECLA-

II.

Declarat votum tertij habitus cuiuſcunque Ordinis Fratrum, & Sororum ſimplicem eſſe, illosque ac illas, priuilegijs, & immunitatibus, quibus Fratres Ordinis cuius Tertiæ Regulę habitum geſtant, fruuntur, etiam in proprijs domibus ſeorſum habitantes vti, & frui debere decernit, non obſtante eiuſdem Concilij Lateranenſis moderatione.

LEO Papa decimus. Ad futuram rei memoriam. ¶Nuper in ſacro Lateranẽſi Concilio in reformatione priuilegiorũ Religioſis conceſſorum, inter alia ſtatuimus, quod fratres, & Sorores tertii ordinis, necnon Mantellati, Corrigiati, pizocharę, Cordellati, & alii quocunque nomine nuncupati, in propriis domibus habitantes, ſepulturam vbi voluerint, eligere valeant, ſed die paſcatis tantum Eucharistiam, extremam vnctionem, cæteraque Eccleſiaſtica Sacramenta (pœnitentiæ ſacramento dumtaxat excepto) à proprio Sacerdote recipere, & ad onera quę laycis incũbunt perferenda teneantur. Et ne cenſura vileſcat Eccleſiaſtica, & minoris auctoritatis interdicti ſnĩa reputetur. iidem dicti tertii ordinis ad diuina audienda nullatenus admittantur, ſi cãm dederint interdicto, vel ipsã cãm nutriãt, aut foueant, aut dãtibus, auxiliũ, conciliũ, vel fauorẽ quoquomodo preſtiterint. Collegialiter verò viuẽtes; ſeu cũ clauſtralibus habitantes, ac mulieres virginalem ſeu cęlibem, aut caſtam vidualem, expreſſo voto, & ſub dicto habitu vitã ducentes, priuilegiis quib. frẽs ordinis cuius tertiæ regulæ habitum geſtant, gaudere debeant, prout in Conſtitutione dicti Lateranenſis, Concilii eodẽ approbante Concilio deſuper edita plenius continetur. Cum autem ſicut accepimus a quibuſdam nimium curioſis vertatur in dubium, an votum prædictum de voto ſolemni religionis intelligatur, cum illud tria ſubſtantialia comprehendat, obediẽtiam ſcilicet, paupertatem, & caſtitatem, & circa dictas mulieres virginalem, ſeu caſtam vidualem vitam ducentes, de virginitate, & caſtitate tantummodo mentio fiat. Nos ad tollendum omne dubium, motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, harum ſerie decernimus, & declaramus, quòd in præmiſſis, de voto ſollemni religionis minimè intelligi debeat, ita vt mulieres virginalem, aut cœlibem vitam ſimpliciter viuentes, etiam in conſanguineorum, & affinium ſuorum, aut propriis domibus, vel ſeorſum habitantes: priuilegiis, & immunitatibus prædictis in omnibus, & per omnia frui, & gaudere debeant. Non obſtantib. omnib. illis, quæ in dicta Conſtitutione noſtra voluimus non obſtare. Ceteriſque contrariis quibuſcunque. Datũ Romæ ſub annulo piſcatoris, die 1. Martii 1518. Põt. noſtri anno quinto.

III.

De vnione fratrum Ordinis Minorum de Obſeruantia, & Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium, Miniſtrorumque, & aliorum officialium electione, & officio.

LEO Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuã rei memoriã. ¶Omnipotens Deus, cuius perfecta ſunt opera, qui cuncta ſapientiſſimè cõdidit in numero, pondere, & menſura, & cuius nutu omnia reguntur, Romanum põtificẽ ſic Catholicæ pręfecit Eccleſię, vt quæ diuino honori, ſalutique fideliũ cognouerit accommoda, non ſolum faciat, ſed quantũ in ipſo fuerit aſpirante cęleſti gratia ad debitæ perfectionis perducat effectum. Sanè diebus nouiſſimis, cum Generaliſſimũ Capitulum totius Ordinis Beati Franciſci conuocari feciſſemus, illud q̃ in domo Aracæli de Vrbe dicti ordinis celebrati debere ordinauiſſemus, pro

vnione

vnione vniuerſali Fratrū prædictorū ſub vno capite reformato, inter alia facien
da pro votiua hmói vnione, de venerabilium fratrū noſtrorum Sanctæ Romanę
Eccleſiæ Cardinalium, conſilio, & aſſenſu, necnon ad Regum, & Principū Chri-
ſtianorum humiles, & inſtātiſſimas preces, auctoritatę Apoſtolica, ſtatuim⁹, & or
dinamus. Quod de cetero perpetuis futuris tēporibus, Miniſter generalis totius
ordinis S. Frāciſci, à ſolis, & de ſolis reformatis fratrib. dicti Ordinis viuentibus
abſque priuilegijs bona tēporalia concernentibus eligi debere. Cui omnes, & ſin
guli Fratres ſecundū regulā eiuſdem B. Franciſci ſubijci, & obedire tenerentur.
Et deinde fratres Cōuentuales cū priuilegijs eis à Sede Apoſtolica conceſſis viuē
tes, ac redditus & poſſeſſiones alias vel bona tēporalia ſecundū huiuſmodi priui
legia retinere volentes per alias noſtras litteras etiam ſtatuimus, & ordinamus,
ꝙ vnum ex eiſdē Fratrib. Cōuentualibus vita & moribus idoneū ſibi eligere poſ-
ſent, qui eorū Magiſter Generalis appellatur, & eorumdē fratrum Cōuentualiū
ſub dictis priuilegijs viuentiū, curam gerere, & electionis de ſe factæ cōfirmatio
nē à dicto Miniſtro generali totius ordinis petere deberet, prout in litteris prędi
ctis plenius continetur. Cūque in Capitulo Generaliſſimo in dicta domo de Ara
cœli huiuſmodi nuper ꝑ fratres reformatos celebrato ibidē præſentibus auctori
tate noſtra Protectore ipſi⁹ ordinis, & alijs duobus ex Sāctæ Romanæ Eccleſiæ
Cardinalibus, ad id à nobis ſpecialiter deputatis, die ad hoc per nos aſſignata fra
tres ipſi vocē ī electione Miniſtri Generalis huiuſmodi habentes, dilectum filiū
Chriſtophorū de Forliuio, qui Vicarius Generalis fratrum Minorum de familia
tunc fuerat, in Miniſtrū Generalem totius ordinis Sancti Franciſci ritè, & rectè
Fratres verò Conuentuales cū priuilegijs, vt præfertur viuentes in domo Sancto
rum Apoſtolorum etiā de Vrbe, dicti ordinis, ad id etiam legitimè congregati, di
lectum filium Antonium Marcellū vita, & moribus idoneum in Magiſtrum Ge-
neralē fratrum Cōuentualium huiuſmodi etiam elegiſſent. Nos cum adiuimus
electiones de Miniſtro, & Magiſtro præfatis per eoſdem Fratres iuxta ordinatio
nes noſtras prædictas ſpirito ſancto id operante ſumma cū charitate, ac pace, &
vnione, factas fuiſſe, dictū Antoniū in Magiſtrum fratrū Conuentualiū electum
coram nobis præſentem in domino benediximus, ac benedictionē noſtrā huiuſ
modi pro confirmatione quā à præfato Miniſtro Generali petere tenebatur, pro
hac vice dūtaxat ſufficere voluimus, ac deſiderātes per eoſdem Chriſtophorum
Miniſtrum, & Antonium Magiſtrum ſic electos, & eorum ſucceſſores fratres ſibi
cōmiſſos ſub proſpero, & felici regimine gubernari, ac in pacifico, & in trāquillo
ſtatu cōſeruari poſſe cogitauimus tali modo prouidere, qđ de cætero odor bonæ
famæ eorumdē Fratrum, apud omnes Chriſti fideles etiam Reges, & Principes
Religionis Chriſtianæ perpetuis futuris tēporibus redoleat, & pax, & vnio pluri
mum ab omnibus deſiderata cōſequetur, omniſque deſiderij occaſio, quæ huma
ni generis procurāte inimico exoriri poſſet, extīguatur, & penit⁹ tollatur aliqua
per eoſdē Miniſtrū, & Magiſtrum alioſque ipſius ordinis profeſſores firmiter, &
inuiolabiliter ſeruāda, Motu proprio & ex certa noſtra ſcientia ac matura cū eiſ
dem Cardinalibus Præſidētibus deliberatione præhabita, duximus ſtatuenda, vi
delicet, quod præfati Antonii Magiſtri Generalis fratrum Conuentualiū ſucceſ-
ſores, ab eiſdem Fratribus Cōuentualibus pro tēpore electi, confirmationem ab
eodē Miniſtro Generali, & ſucceſſoribus ſuis Miniſtris Generalib. toti⁹ ordinis,
quemadmodū Vicarii generales tunc de familia nūcupari, petere tenebātur. Ac
quod Magiſter nunc, & pro tēpore electus ad regimen fratrum Conuentualium
Sācti Frāciſci iuxta dictā noſtrā ordinationē Magiſter Generalis fratrū Cōuēt.
in ꝑpetuū appellari dēat. Quodq; in ſingulis ꝓuīciis deputati ad regimē fratrū
Cōuentualiū de cetero Magiſtri Prouinciales Fratrū Cōuētualiū, cū ſuis ſigillis
vocari, & a Miniſtris ꝓuicialib. regularis obſeruātię ī ꝓuīciis iuxta morē dicti

ordinis

ordinis reſpectiuè pro tẽpore exiſtentibus confirmationẽ electionum de eis pro tẽpore factarum, eo modo quo Vicarii Prouinciales olim de familia nuncupati a tunc Miniſtris Prouinciarum fratrum Conuentualiũ petere teneantur. Quodq; tam Generalis, & prouinciales Miniſtri præfati tam antequã poſt Generalis, & aliorum Magiſtrorum confirmationem hmõi tam de Generali, & prouincialibus q̃ alijs fratribus Cõuentualibus hmõi, & eorum, ac aliorum tertij ordinis Fratrum, & Sororum, nuncupatorum, qui eatenus ſub Miniſtro Generali Conuentualium fuerãt regimine nullatenus ſe intromittere, aut eos per, ſe, vel ſuos Commiſſarios viſitare, ſeu corrigere poſſint, nec aliquam iuriſdictionẽ, ſeu ſuperioritates in ipſos exercere valeant, præterquam cũ ipſum Miniſtrum generalẽ pro tẽpore exiſtentem ad ipſorum fratrum Conuentualiũ domos, & loca declinare contigerit, quo caſu ipſe Miniſter eoſdem fratres Conuentuales paterne viſitare, ipſique fratres Conuentuales eundem Miniſtrum Generalẽ tamquam totius dicti ordinis ſuperiorẽ oĩ cũ charitate, & dilectione recipere debeant, dummodo idẽ Miniſter Generalis nunc, & pro tempore exiſtẽs nihil iudicialiter circa ipſos fratres conuẽtuales, ac domos eorũ, & loca ac ẽt Monaſteria Monialiũ ſub eorũ cura degentiũ exerceat, niſi eo modo, quo Miniſter generalis tunc Fratrum Conuentualium ſuper fratres de familia, & eorũ domos, & loca, & Monaſteria Monialiũ tẽpore cõuocationis dicti Capituli generaliſſimi exercebat, exercere poſſit. Et inſup Generali, & Prouincialibus Miniſtris pro tẽpore exiſtentib. ſub excõicationis latæ ſententiæ pœna præcipimus, & mãdamus, ne directè, vel indirectè ẽt fauore dominorum temporalium, Ciuitatum, & Vniuerſitatũ Oppidorum, Terrarum, & Villarum, ac perſonarum Eccleſiaſticarum ẽt Prælatorum quorumcũque, ſeu eorumdem Cardinaliũ, ſiue alio quæſito colore, vel ingenio malitioſè, ꝙ domus, & loca fratrum Conuentualium, ſeu Monaſteria Monialiũ curæ Magiſtro Generalis Conuentualiũ hmõi ſubiecta, & quæ hactenns ſibi oĩcto miniſtro generali Fratrum Conuentualium fuerant, eis quoquo modo auferantur, procurare præſumant. Et nihilominus quicquid in contrarium attentatũ fuerit ſit eo ipſo irritum, & inane. Domus autẽ, & loca, & ac Monaſteria Monialium Magiſtro Generali Fratrum Conuentualium ea ſubiecta eſſe intelligi volumus, quę Apoſtolica, vel alia auctoritate Miniſtro Generali ante celebrationẽ dicti Capituli Generaliſſimi proximè in dicta domo Araçeli celebrati ſubiecta erãt, & in quorũ poſſeſſione ipſe tũc Miniſter Generalis Cõuentualiũ exiſtebat, præſertim domus, ſeu Cõuentus Aſſiſij, & Sancti Saluatoris de Vrbe, aliæq; quã plures domus, ac multa Monaſteria Monialiũ quæ eidem Miniſtro Generali tũc immediatè ſubiecta erãt, quæ omnia ex nunc Magiſtro Generali Cõuẽtualium immediate ſubiecta perpetuò ſint, & eſſe cenſeantur, exceptis domibus, & locis, ac monaſterijs monialium dictorum Fratrum reformatorum per priores litteras noſtras hmõi nuper vnitis, quæ Generali, & prouincialib. Miniſtris in ſuis ꝓuincijs reſpectiuè in omnibus ſubiecta remanere volumus. Statuimus ẽt ꝙ ſi fratres Conuentuales quãdoque ſe reformare voluerint, reformatio ipſa iuxta priuilegia Apoſtolica eis conceſſa per ſuos generalẽ, & prouinciales Magiſtros dũtaxat fieri debeat, niſi vbi fratres alicuius domus, ſeu Cõuẽtus ad verã, & regularem obſeruantiam, & omnimodã Generalis, & prouincialium Miniſtrorũ obedientiam venire, & generali, ac alijs Miniſtris præfatis ſe ſubijcere volent. Quo caſu ſi fratres illarũ domorũ in quib. a decem vſque ad viginti tres in alijs verõ domib. in quibus numerus a viginti vſque ad quemcumque nomerũ Fratrũ eorundẽ Conuentualiũ fuerit, duæ tantũ partes ſubiectioni, & ſubmiſſioni huiuſmodi conſenſerint, tũc Generalis, & alii prouinciales Miniſtri pro tempore exiſtentes, domos Fratrũ ſubiectioni, & ſubmiſſioni huiuſmodi modo præmiſſo cõſentientium quacumque contradictione non obſtante, domos fratrũ Cõuẽtua-

lium

liũ,& illarum fratres hmõi liberè,& licitè recipere poſſint.Domos verò fratrum Conuentualium in quibus minor numerus quam denarius fuerit,etiam omniũ fratrum Conuentualium earundem domorum cóſenſu, nullatenus recipere valeant,ſed illæ Generalis, & aliorum prouincialium Magiſtrorum reformationi liberè dimittantur.Singulis verò fratribus Conuentualibus ad Generalẽ,& prouinciales miniſtros trãſire volentibus,ab eorũ ſuperiore prius petita licet nõ obtenta,licentia,liberã tranſ. undi licentiam,& facultatem concedimus.Præterea, volumus,quod illi ex fratribus Conuentualibus,qui de cetero vitam reformatã ſub Generalis ſeu prouincialium Magiſtrorum cura ducere voluerint, ſub eorũ regimine permanere poſſint,dummodo aliquo ſigno notabili diſtinctiuo diſtinguantur,& diſcernãtur ab illis,qui vitã regularẽ ſub generali ſeu prouincialibus Miniſtris ducant,prout generalis Miniſter,& Magiſter inter ſe conuenerint bonis pręfatorũ domorum reformandorũ immobilibus,& omnib.quorũ fratres reformati non ſunt,nec capaces eſſe volũt generali,& aliis prouincialib.Magiſtris ad eorũ liberã diſpoſitionem liberè remanentibus.Et ne inter reformatos,& conuentuales fratres præfatos ſuper præcedentia diſſenſio,& contentio oriri poſſit, volumus,& ẽt ſtatuimus,quod inter eos talis ordo ſeruetur.Videlicet qđ in proceſſionibus,& funeralibus,ac exequiis,necnõ omnibus aliis actibus publicis,fratres Conuentuales fratribus regularis obſeruãtiæ locũ digniorem relinquere teneantur.Si tñ aliqui graduati ſeu antiqui Patres,aut guardiani domorum Cõuẽtualiũ remanere vellẽt cum quibuſdam fratribus antiquioribus ſub generali, & prouincialibus Miniſtris viuentibus,tunc,& in hoc caſu,vt euitetur diſſenſio huiuſmodi,& perfecta vnio cõſeruetur,ſimul incedere,ipſiq; Cõuentuales ſemper eorũ crucem,& vexillum per eos deferri ſolitum deferre liberè, & licitè valeãt. Poſtremò,omnia,& ſingula priuilegia,& indulta dicto ordini tam per nos, quã per alios quoſcunque Rom.Pontif.hactenus conceſſa eiſdem fratribus Regularis Obſeruantiæ,ac Conuentualibus(inquantũ præmiſſis non ſint contraria) auctoritatę,& tenore præſentium inuicẽ perpetuo cõmunicamus, & ſuffragari volumus,eaque omnia ẽt illis de nouo cõcedimus. Quo circa Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori,necnon vniuerſis Patriarchis,Archiepiſcopis, & Epiſcopis,& Eccleſiarum Prælatis,ac quibuſcunque in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis perſonis,per Apoſtolica ſcripta maudamus,quatenus ipſi,& eorũ ſinguli præſentes noſtras litteras,& in eis contenta quæcunque,vbi,& quando opus fuerit,ac quoties pro parte Miniſtrorũ,aut alicuius ipſorũ ſuper hoc requiſiti fuerint,ſollẽniter publicãtes,eiſq;in pręmiſſis efficacis defenſionis pręſidio aſſiſtẽtes,faciãt eos præſentib.litteris,ac omnibus,& ſingulis in eis cõtẽtis pacificè frui, & gaudere. Nõ permittentes eos deſuper inter ſe,ac ẽt per quoſcunque alios quauis auctoritatę,& poteſtate fungentes quomodolibet indebitè moleſtari, aut perturbari cõtradictores per cẽſuras Eccleſiaſticas,& alia iuris opportuna remedia appellatione p oſtpoſita cõpeſcẽdo,Inuocato ẽt ad hoc ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.Nõ obſtãtibus,quibuſcunq;litteris Apoſtolicis,& indultis ẽt ſacri Concilij Conſtantienſis dictæ religionis fratribus familiis,congregationibus,denominationibus,aut alicui eorũ ſiue illarum auctoritatibus,& inſtitutoribus ſub quibuſuis verborũ formis ſollemnitatibus,& clauſulis fortioribus, & inſolitis cõceſſis, ſeu forſan in futurũ cõcedẽdis,quibus(ẽt ſi ad illorum derogationem de illis eorũq; totis tenoribus ſpecialis,ſpecifica,expreſſa,indiuidua,ac de verbo ad verbũ, nõ aũt per generales clauſulas id importã es,mẽtio ſeu quæuis alia expreſſio habẽda,aut aliqua alia exquiſita forma ſeruãda eſſet) illorum omniũ tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis,& inſertis habẽtes,illis aliàs in ſuo robore permanſuris,hac vice dũtaxat ſpecialiter,expreſsè derogamus,cõtrariis quibuſcũq; Aut ſi Miniſtris, & Magiſtris,ac Fratrib.præfatis, vel quibuſuis aliis cõmuniter,

vel

vel diuiſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum,quod interdici,ſuſpendi,vel excommunicari nō poſſint per litteras Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſsā, ac de verbo ad verbū de indulto huiuſmodi mentionem. Ceterum quia difficile foret præſentes litteras ad quælibet loca vbi opus fuerit deferre,volumus,& auctoritate Apoſtolica decernimus,quod transūptis præſentium manu Notarij publici ſignatis,& alicuius Prælati Eccleſiaſtici ſigillo munitis,ea prorſus fides ī iudicio,& extra adhibeatur,quæ adhiberetur ſi præſentes originales litteræ eſſent exhibitæ,vel oſtenſæ.Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtrorum præcepti,ſtatuti,cōmunicationis,cōcluſionis,mandati,derogationis,voluntatis,& decreti infringere,vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit,indignationem omnipotentis Dei,ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius,ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ Apud Sanctum Petrum,Anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingēteſimo decimoſeptimo,pridie Idus Iunij,pontificatus noſtri anno Quinto.

1117.

Statuit pœnas contra contemnentes priuilegia Fratrum,eorumque bona,& iura occupantes.

Dilecto filio Priori Generali Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini.

LEO Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei,Ad perpetuam rei memoriā. Dilecte fili,ſalutem,& Apoſtolicam benedictionem.¶ Licet ſponte noſtra inclinati magnopere ſimus,vt quæ ad ordinem religioſorum decus,vtilitatem,& ornamentum accommodata ſunt, libenter prompteque faciamus tamen fit animus noſter,voluntaſque paratior,cum eorum,qui ipſis Ordinibus pręfecti ſunt,virtute, ac diligentia ad bene religioſis conſulendum inuitamur. Quare cum te quem pręter cęteras,& animi,& ingenij dotes,hoc etiam ſingulari dono decorauit Altiſsimus;vt eſſes ei in omni genere famulatus,& ad populum præceptis Euāgelicis copioſiſsimè,atq; ornatiſsimè exponendis maximo concurſu,& vtilitate fidelium,& ad fratres tuos generali curę totius ordinis integerrimè,ac ſumma cū induſtria adminiſtranda aptiſſimus,& omniū cōmendatione maximè celebris etiā videamus de ſalute, tranquillitate gregis,& Ordinis tibi commiſſi ſollicitum,iuſtiſsimis tuis precibus,ac meritis adducti,libenter noſtra,& Apoſtolicę auctoritatis firmamentū iis, quæ tibi per prędeceſſores noſtros cōceſſa ſunt,adiicimus.Ac in primis quidem,vt obuiam eamus nonnullis,quos audiuimus tua,ſiue ordinis tui,vel loca,vel iura,vel fratres vexare,nec noſtris,prędeceſſorumue noſtrorum Romanorū Pōtif.ſcriptis,priuilegiiſq;ordini tuo conceſsis (vt meritò deberent) parere,quorum temeritatē, vel importunum auſum,vel retundendum,vel oīnò cōprimendum duximus.Quamobrem,cum Religioni tuę Eremitarum S.Auguſtini,multa tui cauſa cōceſſerimus,vel confirmauerimus, ac optemus,vt quæ ſpiritualia ſunt per multorum fidelium mentes quam cumulatiſsimè diffundātur, iccircò ſtatuimus,vt quicquid indulgentiarum,& gratiæ Fratribus,Monialibus, Mantellat s,Corrigiatis conceſſum eſt,id omne vtriq; ſexui cōceſſum, intelligi, Viris,ſcilicet,atque Mulieribus,modo à Generali,& Priore,vel Rectore alicuius loci ordinis auctoritate,gratiæ aſſequendæ facultatē obtinuerit. Et quoniā omnes tui ordinis,tā res,quā perſonas,immediate ſub apoſtolica ſede eſſe volumus iccircò mandamus omnib.Chriſti fidelib.vt nemo bona ordinis veſtri,vel occupare,vel vexare audeat,quod tā de perſonis prædictis, quam de locis Conuentibus,poſſeſsionib.& aliis quibuſcūque reb.ad loca,perſonaſue pertinentia intelligi volumus,ſiue pecunia,ſiue mobilia ea ſint. Et ſi vel occupantes,vel vexantes

à fratribus ſuis moniti, non integrè p tridui ſpaciū, omnia reſtituerint, aut vexare omninò deſtiterint, excōmunicationis modos īcurrere, à qua abſolui, niſi à Sede Apoſt. & in mortis art. non poſſint. Quod ſi ſæculares veſtro Mari magno, vel cuiquam conceſſionū veſtrarū contraire temerè audeant, pro excōmunicatis publicari volumus. Si clerici, præter cēſuram prædictam, dignitatibus, & beneficijs Eccleſiaſticis priuatos eſſe, eaq; liberè impetrari poſſe decernimus. Cōfirmamus que quidquid de Apoſtatis, vel ordinem exeūtibus, quod quidem volumus interpretari, & intelligi, tam de iis, qui hactenus ordinem ipſum exierint, quam de iis, qui in poſterū fortaſſe exituri ſunt, iam per fel. rec. Martinum Quintum, quam per Iulium Secundū, prædeceſſores noſtros per litteras Apoſtolicas veſtro cōceſſum eſt ordini, aliaque omnia, & ſingula, quæ in Quinternione Maris magni, ſeu in quibuſuis aliis litteris Apoſtolicis, eidem ordinis conceſſis cōtinentur. Præterea, vt omnia quā firmiſſima ſint, quæ vobis eadē Sedes elargita eſt. Motu ꝓprio, & ex certa ſcientia, atq; de plenitudine poteſtatis volumus, ſtatuimus, & decernimus, vt hæc noſtra conceſsio, & quæcūque alia, vel tibi, vel tuo ordini facta, ſiue per ſe ſiue per cōmunionem, quam fecimus cum aliis ordinibus & congregationibus, eandem omninò vim, atque efficaciam perpetuò habeant tam in iudicio, quam extra iudicium, quam ſi plūbeo ſigillo obſignatæ eſſent, haberent: quod intelligi volumus tam de iis, quæ in forma Breuis, quam de iis, quæ per ſupplicationes expedita ſunt, ī quibus placuit, quod ſola ſignatura ſufficeret. Quamobrem, tam omnibus præmiſsis, quā quæcunque alia fuerint tuo ordini vtcumque conceſſa, ſiue ipſa exemplaria, ſiue eorū tranſumpta oſtendātur prælati alicuius, aut publici notarii manu ſignata, aut etiam Generalis ordinis ſigillo firmata, eodem motu, ſcientia, & poteſtate decernimus, mandamuſque, eadem omninò, & vim eis ineſſe, & fidem adhiberi, ac ſi plumbi ſignum haberent. Quod ſi quis huic noſtro decreto, ac cōceſsioni, aut cuiquam aliarum, quæ tuo ordini, vtcumq; factæ ſunt, contraire, aut minus integrè credere, & parere auſus ſit, volumus, vt eādem pœnam incurrant. Irritum, caſſum, atque inane faciendo, quicquid contra hanc conceſsionem, aut contra quantumcunque aliam, vtcuuque ordini veſtro factā, etiā quicquid aduerſus leges, aut regulā, aut conſtitutiones, aut diffinitiones, aut mores ord. tui, ſiue à fratrib. ſiue congregationib. ſiue à ſecularibus, ſiue ab Eccleſiaſticis perſonis, vel ī hūcvſq; diē, vel ī poſterū impetratū, vel attentatū fuerit, ēt ſi ab Apoſtolica Sede expreſsè cōtra hoc quicq̃ cōceſsū fuerit, qđ oē nullius momēti, & pro infecto haberi volumus, niſi his noſtris litteris nō p gñales clauſulas ſed de verbo ad verbū (ordine cōſētiēte) derogatū fuerit. Nō obſtātib. præmiſsis, aut Apoſt. priuilegiis, litteris, Cōſtitutionib. & ordinationib. aliiſq; quibuſcunq; in cōtrariū faciētib. ſiue à ſede Apoſtolica, ſiue à quocunq; alia quauis dignitate prędito cōceſsis hactenus, aut in poſterū cōcedēdis. Quibus ēt ſi exp̄ſſa, ac de verbo ad verbū, aut quocunq; alio modo mētio fieri deberēt, cū oīa in præſentib. ꝓ exp̄ſſis ī ſpecie habētes, in ſpecie, expreſſeq; derogamus, ac quatenꝰ cōtraria ſint, nullius omninò momenti eſſe volumus. Quod ſi quis his fidem non adhibuerit, aut non plenisſimè acquieuerit, pęnam ſubeat, quam ſuprà cōſtituimus. Datum Romæ apud Sanctū Pet. ſub an. Piſc. die 6. Maii, 1514 Pont. noſtri, anno ſecūdo.

V.

Viſitantibus Eccleſias Fratrum Ordinis Minimorum in quibuſdam anni ſollemnitatibus indulgentias vnà cum facultate a caſibus reſeruatis abſoluendi concedit.

LEO Epiſcop. ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Vniuerſis Chriſti fidelib. præſentes litteras inſpecturis ſalutē, & Apoſt. benedictionē.

¶Paſtoris

¶Paſtoris æterni, qui vt humanũ genus ab æterna dãnatione eriperet, ſe in ara Crucis immolari non abnuit, vices, quamuis immeriti gerẽtes in terris, id ſuper reliqua vota noſtra, feruenter optauimus, vt cũctos fideles, quos ipſe ſui pretioſi ſanguinis ſparſione, Deo patri recolendam iugiter memoriam ſuæ paſſionis, & gubernationem nobis commiſit, ad recolendam iugiter memoriã ſuæ paſſionis, & viſitandum Eccleſias, aliqua religioſa loca, præſertim ſub inuocatione B. Mariæ Virginis, cuius vbera, ipſum Redemptorum noſtrum lactare meruerunt, fundata, inuitemus, & prout in Domino conſpicimus ſalubriter expedire, frequentius excitemus. ¶Cupientes igitur, vt Ieſu Mariæ Thuronen. & Beatæ, ac omniũ Sanctorum Ambaſien. necnon eiuſdem B. Mariæ totius gratiæ Pariſien. ac Sanctæ Helenæ Siemen. ordinis Minimorum domum Eccleſiæ, ad quas, vt accepimus, Beatus Franciſcus de Paula, dicti Ordin. inſtitutor, & dum viueret, Generalis Corrector ſingularem gerebat deuotionis affectum, congruis frequentẽtur honorib. & Chriſti fidelium deuotio, ad Eccleſias ipſas, & Domini noſtri Ieſu Chriſti paſſionem magis augeatur. ¶Ipſique fideles eo libentius confluant ad eaſdem, quò ex hoc ibidem dono, cœleſtis gratiæ vberius conſpexerint ſe refectos, de omnipotentis Dei miſeric. & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorũ eius, auctoritate confiſi, & omnibus, & ſingulis vtriuſque ſexus Chriſti fidelibus verè pœnitentibus, & confeſſis, qui Eccleſias alicuius ex prædictis vel alijs domib. dicti ordinis, in celebritate omnium Sanctorum, & dictæ B. Mariæ aſſumptionis, & eiuſdem Annunciationis, ac Pentecoſtes feſtiuitat bus, a primis veſperis celebritatis, & ſingularum feſtiuitatum huiuſmodi, vſque ad occaſum ſolis ſequentis diei annuatim deuotè viſitauerint, & inibi in dictæ paſſionis memoriã quinquies orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam hmôi recitauerint, decem annorum, & totidem quadragenarum indulgentiam in Domino miſericorditer concedimus.

¶Et vt Chriſti fideles prædicti, qui ad Eccleſias ipſas, pro hmôi conſequenda indulgentia pro tempore confluerent, hmôi indulgentiæ facilius participes eſſe poſſint, omnium, & ſingularum conſtructarum, & conſtruendarum domorum ordinis Minimorum huiuſmodi Correctoribus, nunc, & pro tempore exiſtentibus, deputandis annis ſingulis, ſex, aut plures presbyteros idoneos ſeculares, aut dictorum domorum fratres, qui in celebritate, & aliis feſtiuitatibus prædictis, & diæ præcedenti, in dictis Eccleſiis eorumdem confluentiũ confeſſionibus diligenter auditis, eis pro cõmiſſis per eos prædictis, etiam in ſingulis caſib. Epiſcopalibus abſolutionis beneficiorum impendere, & pœnitentiam ſalutarem iniungere, necnon vota quæcumque per eos, pro tempore emiſſa, (Religionis, & caſtitatis, ac vltramarino, necnon liminum Apoſtolorum Petri, & Pauli, ac Sancti Iacobi in Compoſtella, votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare valeant, licentiam, & facultatem tenore præſentium concedimus, præſentibus, perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, decernimus, & declaramus, ꝙ ſi contingat nos, aut Sedem Apoſtolicam, in poſterũ huiuſmodi indulgentias, & facultates reuocare, caſſare, & annullare, ſeu ſuſpendere, ꝙ præſentes litteræ, ac in eis contenta quæcunque, nullatenus, includãtur, nec per tales, vel alias reuocationes, ceſſantes, declarationes, decreta, & ſuſpenſiones, ſublata quomodolibet intelligantur, etiam ſi de huiuſmodi intẽtione noſtra, & mente, non derogandi ſpecialis expreſſa, & non per generales clauſulas, quæ huiuſmodi ſpecificam mentionẽ importare viderentur, aut importarent, ẽt fierẽt. Datum Romę apud Sanctum Petrũ, anno incarnationis Dominicæ. 1513. pridie Non. Maii, Pontific. noſtri anno I.

VI.

Recuſantibus ordinariijs, aut negligentibus Regularium Eccleſias conſecrare, licet eis quemlibet alium Catholic. Epi. pro illis conſecrandis aduocare, dictasque Eccleſias pollutas benedicendi, & reconciliandi eorundem Regularium prælatis condonatur facultas.

Dilectis filijs Citramontanis, & Vltramon. generalibus, & prouincialibus Vicarijs necnon Guardianis Fratribus Ordinis Minorum de Obſeruantia nuncupatis.

LEO Papa II. Dilecti filij ſalutẽ, & Apoſt. benedictionem. ¶ Religionis ſuadet honeſtas, & deuotionis veſtræ promeretur affectus, vt vos Apoſtolici fauoris ſuffragio proſequentes, precib. veſtris præſertim cõmodum, & decorem ordi. veſtri cõcernẽtib. (prout poſſumus) fauorabiliter annuamus. Cum itaq; ſicut nobis nuper exponi feciſtis, dudum fe. re. Sixtus Papa Quartus prædeceſſor noſter, vobis, vt paramẽta, & ornamẽta Eccleſiaſtica, ac Corporalia, & alia, in quib. Chriſma nõ interuenit, benedicere poſſitis, gratiosè conceſſerit, & ab illo tpe in poſſeſſione benedicendi paramenta, & corporalia hmõi, ſecundũ limitationem inter vos in Capitulis veſtris factã fueritis, ac in diuerſis ẽt remotis partib. & Inſulis de nouo ab infidelibus recuperatis, diuerſæ domus ordinis veſtri conſtructæ exiſtant, & in dies cõſtruantur, & ordinarii locorũ nõ ſemper in ſuis Ciuitatibus, & diœceſib. reſideant, & interdũ in remotis agant, & ſæpius cõtingat loca, & cæmiteria earundẽ domorum ſanguinis effuſione, ſeu aliàs pollui: ac illarũ fratres nõ ſemper ordinarios locorum pro illis reconciliandis adire poſſint: immò quãdoq; illis graue, ſeu diſpendioſum exiſtat, ad illos quãdoque per tres dietas ab eorũ domib. diſtãtes accedere, nobis humiliter ſupplicari feciſtis, vt cũ piæ mem. Pius Papa II. ẽt prædeceſſor noſter, dilectis filiis Fratrib. Min. indultũ Eccleſias, & cæmiteria ſua benedicendi, & reconciliandi conceſſerit: ac interdum ex his præſertim in remotis agentes, quandoq; per duas dietas adiri nequeãt, vobis ſup his opportunè prouidere de benignitate Apoſ. dignaremur. Nos igitur, qui in religioſarum perſon. vota per quæ eorũ diſpendiis obuiatur, ac cõmodis, & profectib. prouideretur, ſtudio charitatis libenter proſequimur, hmõi ſupplicationib. inclinati, vobis, & pro tpe exiſtentib. Generalib. & prouincialib. ac Guardianis veſtrorũ ord. obſeruantiæ, vt Eccleſias, oratoria, & loca quæcunq; recepta, & recipienda, nondum conſecratas, ſeu conſecrata, facta prius requiſitione ab Epo locorũ, eiſque recuſantib. per quẽlibet alium Catholicũ Epiſ. grãm, & cõione dictæ Sedis habentem, cõſecrari facere. Ac veſtri ordinis Gñalibus, & prouincialibus Vicariis, & Cuſtodibus, & guardianis pro tempore exiſtentib. præfatis: vt oĩa, & ſingula eiuſdem ord. & obſeruantiæ, Eccleſias, Cæmiteria, & Capitula, & oratoria vbicunque exiſtentia, receptas, & recepta, recipiendas, ſeu recipiẽda: ac paramẽta, & ornamenta, ac alia quæcunque ad Diuinum cultum, & vſum veſtrum neceſſaria, in quib. Chriſma nõ interuenit, pro veſtro vſu tantum ſollemni benedictione, ac ẽt per Vicarium, ſeu Guardianos, aut alios ad hoc a vobis in veſtris capitulis generalibus prouidè deputandos benedicere. Ac illos, ſeu illa, & eorum quaslibet ſanguinis, ſeu ſeminis effuſione, ſeu aliàs quomodolibet pollutas, ſeu polluta, quoties opus fuerit aqua per vos, præſertim in locis remotis, vbi Epiſcopum aquam benedicentem per duas dietas adire non poteritis; benedicta recõciliare liberè, & licitè valeatis, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium concedimus, & indulgẽmus, non obſtantib. quibuſuis Apoſtolicis, ac prouincialibus & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel ſpecialib. Conſtitutionibus, & ordinationibus, ceteriſque contrariis, quibuſcunque. Dat. Romæ, apud Sãctum Petrum, ſub ann. piſcat. die 3. Febr. 1514. pontif. noſtri, anno I.

INDVL-

VII.

Indulget Fratribus Minoribus De Obſeruantia, quod eorum conſcientiæ ſatisfaciant dicendo vnam miſſam pro multis, pro quibus non datur eis eleemoſyna æquiualens vnius Iulij.

Similem conceſſionem Iulij II. habes ſuprà, Conſtit. viij. & infrà, Conſtitut. ſequenti.

Dilectis filijs Vicarijs generalibus, & vniuerſis Fratribus Ordinis Minorum de Familia, ſeu Obſeruantia, nunc, & pro tempore vbicunque degentibus.

LEO Papa X. Dilecti filij ſalutem, & Apoſtolicã benedictionem. ¶ Cum ſicut accepimus, propter deuotionem, quam vtriuſq; ſexus Chriſti fideles ad ord. Fratr. Minorũ de obſer. gerunt, contingat ſæpius, vt fideles ipſi plures miſſas per eoſdem Fratr. celebrandas, elargita eis aliqua eleemoſyna committant, & in aliquib. religionib. in eleemoſynam celebrationis vnius miſſæ certa pecuniæ quantitas, valdè parua, & tenuis dari conſueuit, adeò quod vos ob eleemoſ. quæ ſingulariter à plurib. elargitur, tot miſſas, quot ſunt largientes, pro ſingulis celebrare non valeatis. Vnde dubitatis ſuper his cõſcientias veſtras prægrauari. Quare pro parte veſtra nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt vobis pro tempore exiſtentibus fratrib. ordin. & obſeruantiæ prædictorum, & conſcientiarum veſtrarum puritati, paterna cura de benignitate Apoſt. prouidere dignaremur. Nos itaq; qui ordinem veſtrum propter vberes, & ſalutiferos fructus, quos Ordo ipſe in agro Domini in dies producere non ceſſat, in viſcerib. charitatis gerimus, veſtriſq; in hac parte ſupplicat. inclinati, vobis, ac pro tempore exiſtẽtibus fratrib. ordin. & obſeruantiæ prædictorum, quod celebrando vnam miſsam dumtaxat, ſi eleemoſyna æquiualens vnius Iulii non elargitur, etiam ſi duas, tres, aut quatuor, vel plures miſsas celebraturi, occaſione diuerſarum, vel plurium eleemoſynarum huiuſmodi eſsetis, & in dicta celebranda miſsa, pro omnibus, qui pro dictis miſſis in eleemoſynam vſque ad ſummam huiuſmodi, contribuerint, vel contribuerint in futurum, commemorationem in generę faciendo, in hac conſcientiarum veſtrarũ puritati ſatisfactum forè, & eſſe auctoritate Apoſtolica decernimus pariter, & indulgemus. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſuis litteris Apoſtolicis, per quoſcunque Romanos pontifices prædeceſſores noſtros prædicto ordini, ſub quibuſuis verborum formis, & expreſſionibus, ac clauſulis quantumcunq; fortiſſimis, & inſolitis conceſsis, & concedendis quibus tenores illarum, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, inquantum præmiſſis contrariari viderentur, ſpecialiter, & expreſsè derogamus.Ceteriſque contrariis quibuſcunque. Ceterum, quia difficile foret, præſentes ad ſingula loca, quib. opus eſſet, deferri, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod illorum tranſumptis manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis, & ſigilli alicuius Vicarii prouincialis ordinis huiuſmodi communitis, tanta fides adhibeatur, quanta adhiberetur præſentib. ſi eſsent exhibitæ, vel oſtenſæ in mediũ. Datum Romæ apud Sãctũ Petr. ſub anulo piſcat. die 23. Martii, 1517. Pontificatus noſtri, anno 5.

VIII.

Concedit Correctori Generali Ordinis Minimorum, quod poſsit cum ſuis Fratribus diſpenſare, vt per eos in vnaquaque Miſſa nouem, ſeu ſeptem, vel minus Collectæ recitari pro tot integralib. Miſſis valeant, & ſuffragentur, ac ſi ſingulæ pro ſingulis dicerentur

LEO X. Ad perpetuã rei mem. Vniuerſis, & ſingulis præſentes litteras inſpectaris, ſalutem, & Apoſtolicã bñdictionẽ. ¶ Expoſcit dilectorũ filiorum frum ord. Minimorum, deuotionis ſynceritas, & Religionis promeretur honeſtas: vt eorum pijs petitionib. libenter annuamus. ¶ Licet aliàs fel. rec. Iulius Papa II. prædeceſſor noſter. Dilecto filio Franciſco Biner, tunc Correctori generali dicti Ordinis, per ſuas in forma breuis litteras conceſſerit, quod ipſe in viſitatione domorũ dicti ordinis, quã iuxta illius regularia inſtituta facere tenebatur, vel aliàs in aliquibus domib. vel locis dicti ordinis, tam pro Eccleſiarum fabricis, quàm alijs fratrum neceſſitatibus Miſſarum multitudinẽ copioſam inueniret, & cognoſceret. Quò illæ per fratres locorum, & domorum huiuſmodi in Eccleſijs eorum, iuxta obligationem per eoſdem fratres factam, aut relinquentium ordinationem celebrari non poſſunt, prout in Ianuenſi, & Pariſienſi domibus per illorum fratres, factum eſſe cognouerat, vt cum fratribus locorum, & domorum huiuſmodi, aut etiã ibidem pro tẽpore degentib., & eorum quolibet diſpenſare poſſet. Ita quod diſpenſatio ſuper his per eundem Franciſcum facta ab eodem prædeceſſore facta cenſeantur, cum eiſdem fratribus ¶ Ac nouem collectæ, per eos, aut eorũ quẽlibet in vnaquaq. Miſſa recitatæ, pro nouẽ Miſſis, ac ſeptem miſſis, atque de alijs deſcendendo, ſeu citra dictũ numerũ, cum omnium, & ſingulorum locorum, & domorũ huiuſmodi fratrũ, ac etiam totius ordinis Minimorum huiuſmodi ſuffragiorum, orationũ, ſacrificiorũ ieiuniorum, vigiliarum, diſciplinarum, & aliorum quorumcũque bonorum generalitate, ſingulis eiuſdem ordinis benefactoribus & benefactricibus, qui miſſas ipſas in Eccleſijs domorum, & locorum huiuſmodi recitãdas dederint, adeò plenè, & integrè valerent, & ſufficerẽt, ac ſi miſſæ hmõi, & pro eis, & eorum quodlibet, iuxta piam eorum deuotionẽ, & intentionem particulariter ſeparatim recitatæ fuiſſent prout in dictis litteris plenius cõtinetur. ¶ Cũ autẽ ſicut nobis nuper dilectus filius Germanus Lioner modernus Corrector Generalis dicti ordinis exponi fecit, pro eo, quod officiũ Correctoriatus præfati Franciſci expirauit antequam domos dicti ordinis, partiũ Boemiæ, & Alemaniæ viſitaret, quarũ fratrib. pro illorum ſuſtentatione, aut aliàs deuotionis cauſa duo baiochi, ſeu ſeptẽ quatrini monetæ Iuliæ, pro celebratione vnius miſſæ, per Chriſti fideles cõmuniter dari cõſueuerũt, & adeò pauci fratres in eiſdẽ domib. exiſtunt, quod nõ poſſunt ſingulas miſſas pro ſingulis elemoſinis celebrare. ¶ Dubitauit ipſe generalis Corrector, vigore earũ litterarũ eidem Frãciſco tunc Correctori conceſſarum poſſe cum dictis, ac alijs fratribus domorum Boemiæ, & Alemaniæ huiuſmodi, necnon Regni Neapolitani ac Siciliæ Terræ Laboris, ac Calabriæ diſpenſare, vt ſinguli fratres dictarum domorum in celebratione vnius miſſæ, vnius Sancti, vel Sanctæ, vel aliàs quomodocunque, ad eorundem fratrum deuotionem recitatæ, ſeu etiã mortuorum, ſeptem, vel nouem cõmemorationes, pro ſeptẽ, vel nouem particularibus, & integralibus miſſis, etiam ſi miſſæ huiuſmodi ſpecialiter de Requiem, vel de quocunque Sancto, vel Sancta, vel aliàs integraliter recitatæ forent. ¶ Pro quibus etiam tanquam promiſſis ſpecialiter de Requiem, vel de quibuſcunque Sanctis integraliter celebrandis eleemoſynas vndecunque receperant, ſatisfacere valeant, ac commemorationis huiuſmodi, per eoſdem fratres ad eorum deuotionem in vnica eorũ miſſa taliter facta, illæ plenè valeant, & eis, quod miſſas huiuſmodi celebrare mandauerint

ſuffragen-

ſuffragentur,ac ſuper illis taliter recitatis fratres ipſi exonerentur, proinde,ac ſi ijdem fratres ſeptem,aut nouem miſſas ſpecialiter de Requiem, vel de quocunque Sancto,ſeu de diuerſis Sanctis,vel aliàs,iuxta quorumcumque benefactorū hmôi piam deuotionem,& intētionem, integraliter diuerſis dicbus celebraſsēt. ¶Pro parte eiuſdem Germani,nobis fuit humi iter ſupplicatum,vt in præmiſsis pro eorum conſcientię pace prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. ¶Nos itaque hmôi ſupplicationibus inclinati, omnibus fratribus domorum dicti ordinis in partibus Alemaniæ, & Boemiæ pro tempore cōſiſtentium,vt de cetero perpetuis temporibus,in celebratione vnius Miſſæ,vel nouem commemorationes ad eorum deuotionem,pro tempore recitatæ, pro ſeptem, vel nouem, ſpecialibus,& integralibus miſſis,ēt ſi illæ ſpecialiter de Requiem,vel de quibuſcunque Sanctis recitandæ forent,vel alias quomodocunque, ēt ſi pro illis recitandis eleemoſynas recepiſſent, ſeu in poſterum reciperent,plenè ſatisfacere valeant. ¶Ac Commemorationes hmôi de quibuſcumque Sanctis,vel ēt defunctorum,vel aliàs eorundem fratrum deuotionem,taliter factæ eiſdem fidelibus qđ eleemoſynas hmôi,pro ipſis miſsis celebrandis eiſdem fratribus, pro eorū ſuſtētatione dederint,ſeu in poſterum eos dare contigerit,plenè ſuffragentur. Ipſiq; fratres ſuper ſingulis miſsis hmôi cum ſeptem, vel nouē collectis,ad eorū deuotionem taliter recitatis,integraliter in eorum conſcientiis exonerentur,perinde ac ſi fratres ipſi ſingulas miſſas huiuſmodi,& earū quamlibet ſpecialiter de Requiem,vel de ipſis Sanctis,aut eorum quolibet vel aliàs quomodocunque iuxta piam benefactorum huiuſmodi,& cuiuslibet eorum deuotionem,& intētionem diuerſis dicbus integraliter celebraſſent,celebrare. Quodque dicti ordinis generalis Corrector,pro tempore exiſtens,cum omnibus fratribus quorumcunque domorum dicti ordinis Minimorū,in dictis,& aliis quibuſuis regnis, & locis conſiſtentium,ſuper dictis miſsis,modo pręmiſsis,celebrandis,diſpenſare, liberè,& licitè valeat auctoritate Apoſtolica tenore præſentium licentiam concedimus,pariter,& indulgemus,non obſtantibus Conſtitutionibus ordinationib. Apoſtolicis,ceteriſque contrariis,quibuſcunque. Dat.Romæ apud Sanctum Petrum,ſub anulo piſcatoris,die 23.Iulii,1513.Pontificatus noſtri anno primo.

IX.

Indulgentiam plenariam,& remisſionem omnium peccatorum vtriuſq; ſexus chriſti fidelibus viſitantibus Eccleſiam Sanctiſs.Trinitatis Ord.Minimorum de Vrbe feſtis quibuſdam cuiuslibet anni diebus,concedit cum facultate a caſibus abſoluendi.

Indulgentia huiuſmodi extenſa fuit ad omnes eiuſdem Ordinis domos, & Eccleſiis per clementem VII.Conſt.2. & per eundem Leonem conſt.5.

LEO Epiſcop.ſeruus Seruorum Dei,Ad perpetuam rei memoriā.Etſi cunctę orbis Eccleſiæ,ſub ſanctorum fundatæ vocabulis, ſint pia deuotione fidelū venerandæ,illas tñ,quę in honorem,& ſub vocabulo Sanctæ, & indiuiduæ Trinit.dedicatæ noſcuntur, eo ex celebriori memoria conuenit venerari, quæ ipſa Sancta Trinit.immediatius,& perfectius,vota fideliū dirigit, & ad gratias exauditionis admittit.Cupientes igitur,vt clauſtrum domus eiuſdem S.Trin.in Mōte Pincio de Vrbe ordinis Minimorum a B.Franciſco de Paula inſtituti,& a fel. record.Alexandro Sexto,& Iulio ſecundo Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris,& a nobis approbati,ac pluribus,& diuerſis priuilegiis decorati cōmoda fratrum dictæ domus habitatione cōſtrui cęptum celerius perfici,valeat, ac Eccleſia eiuſdē domus,ad quā Romanus Populus, & etiam Curiales,ac alij

Chriſti fideles diuerſarum natio num ſingularem gerunt deuotionis affectũ, cõgruis frequentetur honorib. ac Chriſti fideles ipſi eò libentius deuotionis cauſa confluant ad eandem, quo ex hoc ibidem dono cœleſtis gratiæ conſpexerint, ſe refectos, de omnipotentis Dei miſericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius authoritate confiſi, omnibus, & ſingulis vtriuſque ſexus Chriſti fidelib. verè pœnitentibus, & confeſſis, ſeu firmum confitendi propoſitũ habẽtibus, qui præd ctã Eccleſiam S. Trinit. ſingulis diebus Dominicis, cuiuslibet Quadrageſimæ, & in Reſurrectionis, & Aſcenſionis D. N. Ieſu Chriſti, Pẽtecoſtes, & eiuſdem Sãctiſſ. Trinit. ac Natiuitatis eiuſdem D. N. Ieſu Chriſti feſtiuitatum dieb. a primis Veſperis ſingularum Dominicarum, & feſtiuitatum, ſeu dierum hmõi vſq; ad occaſum ſolis, cuiuslibet ipſarum, deuotè viſitauerint, & ibidẽ in honorẽ Sanctiſſ. Trinit. ter orationem Dominicam, & toties ſalutationem Angelicam recitauerint annuatim, ſingulis earumdem Dominicarum, & feſtiuitatum diebus hmõi, plenariam, & veram omnium peccatorum ſuorum remiſſionem, & indulgentiam. Eiſdem verò Chriſti fidelib. vniuerſis, qui Eccleſiam præd. ctã a media cuiuslibet anni Quadrageſima, vſque ad octauas Paſchæ incluſiuè annuatim ſimiliter viſitauerint, dictaſque Dominicas orationes, & Salutationes Angelicas ibidem ſimiliter recitauerint, ſimiles omninò indulgẽtias, quas conſequuntur, ſeu pro tempore conſequentur ſinguli Eccleſiam B. Mariæ de populo viſitantes, auctoritate Apoſtolica tenore præſentiũ in Domino concedimus, & elargimur.

Alijs verò ſingulis Dominicis diebus, cuiuslibet reſpectiuè anni. Eccleſiam ipſam modo prædicto viſitantibus, triginta annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis pęnitentiis miſericorditer in Domino relaxamus. Et vt Chriſti fideles ipſi, indulgentiarum hmõi commodius participes eſſe poſſint, Correctori dictæ domus pro tempore exiſtenti, confeſſores religioſos dicti ordinis, qui eoſdẽ Chriſti fideles, ad eandem Eccleſiam pro hmõi indulgentiis conſequẽdis dictis ſingulis diebus dominicis Quadrageſimæ, vſque ad octauam Paſchæ incluſiuè, ẽt cuiuslibet anni diebus ſingulis accedentes, eorum confeſſiones audire, eorũque confeſſionib. diligẽter auditis, eoſdem a quibuſcunque caſib. etiam Apoſtolicæ Sedi reſeruatis (exceptis cõtentis in bulla Cęnæ Domini) abſoluere poſſint, & valeant, deputãdi auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium de vberiori gratia licentiam, & facultatem ẽt concedimus, pariterque indulgemus Non obſtãtibus conſtitutionibus ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſuis, & ſuſpẽſionib. ſimilium, vel diſſimilium indulgentiarum pro tempore factis, cęteriſque contrariis quibuſcunq; præſentib. perpetuis futuris tẽpor. b valituris. Dat. Romę apud Sanct. Petrũ, anno incarnationis Dominicæ, 1518. Kal. Iulij, Põt. noſtri anno VI.

X.

Sub pœna excommunicationis prohibet Fratribus ne adeant iudices ſeculares, ſeu Eccleſiaſticos, & extra Ordinem in cauſis criminalibus, & correctionis.

De hac materia habes concordantias in Iulij II. Conſtit. 6. in Gregorij XIII. Conſt. 1.

LEO Papa X. Vniuerſis, & ſingulis præſentes litteras inſpecturis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Romani Põtificis, in quo diuina diſpoſitione poteſtatis plenitudo cõſiſtit, prouidentia circunſpecta, ſtatũ perſonarũ quarumlibet (præſertim ſub religionis iugo degentiũ) diligenter intendens ad ea partes ſolicitudinis interponit, per quæ earumdem perſonarũ paci, quieti, & tranquillitati valeat prouideri, & ad ea q̃ propterea puidè ſtatuta, & ordinata dicuntur fuiſſe, firma perpetuo, & illibata perſiſtant, Apoſtolici muniminis adiicit firmi-

tatem,

tatem, aliaſque deſuper ordinat, & diſponit, prout perſonarum, & temporũ qualitate penſata, id conſpicit in domino ſalubriter expedire. Sanè per dilectũ filiũ noſtrum Thomã tituli Sancti Sixti, Presbiterum Cardinalem, ac Magiſtrum generalem totius ordin. prædic. nobis expoſito, quod licet olim Bonifacius Nonus in ſua obediẽtia nuncupatus ſtatuerit, & ordinauerit, quod nullus ex Fratribus prædicatorum, aut ſororibus ſub obedientia eorumdem Fratrum degentib. aliquem, ſeu aliquam fratribus dicti ordinis, vel ſororibus ſub dicta obedientia coram aliquo iudice, qui de dicto ordine non eſſet, ex quacunque cauſa conueniri facere, nec a correctione quacunque, ſeu aliàs ab aliquo prælato, ſeu fratres dicti ordinis, quauis occaſione, vel cauſa appellare, aut cõtra eos quærelam proponere poſſet, aut deberet, niſi prius cauſa prouinciali, ſeu cõuẽtuali Priore, & Magiſtro, & ſucceſſiuè in capitulo generali dicti ordinis, & cauſam, vel querelã ſuã, verbo, vel in ſcriptis propoſuerit, prout in litteris deſuper confectis, plenius cõtineri dicitur. Nihilominus nonnulli fratres, & ſorores ordinis, & obedientiæ huiuſmodi coram priuilegiorum ſuarum prouinciarum, congregationum, perſonarum, vel totius ordinis cõſeruatoribus, vel Cameræ Apoſtolicæ Ciuitatis noſtræ Auinionenſis, vel aliis Eccleſiaſticis, aut ſecularibus iudicibus, ſeu curiis conueniri. Nonnulli ẽt, a correctione ſuorum officiorum appellare non formidãt, vnde ordo prædictus laboribus, & impenſis plurimis grauatur, obediẽtia, & vita regularis eneruatur, pluraq; alia in conuenientia ſequuntur. Nos qui ad ordinẽ pręd ctũ, illiuſque perſonas ſingularem gerimus deuotionis affectum, eiuſque ſtatum tranquillũ plurimum deſideramus, litterarum pręd. ctarum tenorem præſentib. pro ſufficienter expreſſo, & inſerto habẽtes, ſtatutum, & ordinationem hmõi, & prout concernunt omnia, & ſingula in dictis litteris cõtenta, auctoritate Apoſtolica motu proprio, & ex certa ſciẽtia, tenore præſentiũ approbamus, & cõfirmamus, ac ꝑpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari decernim⁹.

Supplẽtes omnes, & ſingulos defectus, ſi qui forſan interuenerunt in eiſdem. Ac pro potiori cautela, omnia, & ſingula, ẽt ſub excõicationis latæ ſententiæ pœna, eo ipſo incurrenda, authoritate præfata, tenore pręſentium, ſtatuimus, & ordinamus. Inhibentes ſub eadem pęna quibuſuis iudicibus Eccleſiaſticis, & ſecularib. ẽt conſeruatoribus priuilegiorum dicti ordinis, aut quarumcumque perſonarum, congregationum, aut domorum, & monaſteriorum eiuſdem & Camerę Apoſtolicę Auinionenſis, ne querelas hmõi Fratrum, & ſororum, cõtra alios Fratres dicti ordinis ſuſcipiant, vel de eis cognoſcant. Et cauſas coram eis pendẽtes ad ordinarios iudices dicti ordinis remittant, ac quotieſcunq; proceſſus inter fratres, & ſorores præfatos, coram aliis, quam iudicibus ordinariis dicti ordinis habendos, & ſententias faciendas, nullas, & inualidas, nulliuſque roboris vel mõmenti fuiſſe, & eſſe, ſicque per quoſcunque iudices, & Commiſſarios ẽt cauſarũ Palatij Apoſtolici Auditores, in qualibet inſtãtia pronunciari, & diffiniri debere ſublata eis, & cuilibet eorũ aliter interpretandi, & iudicandi facultate, & authoritate, ac irritũ, & inane ſi ſecus ſuper his a quoquam quauis authoritate, ſciẽter vel ignoranter cõtigerit attẽtari, decernimus. Et nihi ominus vniuerſis, & ſingulis venerabilibus Fratribus noſtris Archiepiſcopis, Abbatibus & aliis perſonis in dignitate Eccleſiaſtica cõſtitutis, necnon Metropolitanorũ, & aliorũ Cathedralium Eccleſiarum Canonicis committimus, & mãdamus, quatenus ipſi, aut eorũ quilibet, dum, & quoties pro parte ſingulorum Prouincialiũ, & priorum, ac illorũ ſuperiorum dicti ordinis fuerint requiſiti, litteras noſtras, ac omnia, & ſingula præmiſſa a quibuſuis iudicib. Eccleſiaſticis, & ſecularib. ẽt cõſeruatorib. Priuilegiorum dicti ordinis, aut cuiuſcunque eius Prouinciæ, vel cõgregationis, inuiolabiliter obſeruari faciãt, cõtradictores per cẽſuras Eccleſiaſticas, & alia iuris remedia cõpeſcẽdo, inuocato (ſi opus fuerit) auxilio brachii ſecularis. Nõ obſtãtib.

fęlicis recordationis, Bonifacii Papæ octaui prædeceſſoris noſtri, inter alia caue tur expreſsè, ne quis extra ſuam Ciuitatem, vel Diœceſim, niſi incertis exceptis caſibus, & in illis vltra vnam dietam a fine Diœceſis ad iudicium euocetur, ſeu ne iudices a Sede præfata deputati extra Ciuitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcũq; procedere, aut aliis vel aliis vices ſuas cõmittere prȩſumant. Et de duab. dietis in Cõcilio generali editis, necnõ perſonis vltra certum numerum ad iudicium non vocandis; & aliis conſtitutionibus, & ordinationib. Apoſtolicis, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis, prædicto, & quibuſuis aliis ordinibus, Prouinciis, Congregationibus, & perſonis cuiuſcunq; dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, conceſſis, confirmatis, & approbatis, quibus tenorem illorum, ac ſi de verbo ad verbum, præſentib. inſererentur, pro expreſſis, habẽtes (illis alias in ſuo robore permanſuris) hac vice, dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè, motu, & ſcientia præmiſſis derogamus, ac nulli in præiudicium præmiſſorum ſuffragari volumus. Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſt. non facientes plenã, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Et quia difficile foret præſentes litteras, originaliter ad omnia loca (in quibus opus eſſent) deferri; Volumus, & prȩdicta authoritate decernimus, quod earum tranſumptis, manu notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutì, munitis, ea fides indubia, in iudicio, & extra, vbicunque opus fuerit, adhibeatur, quæ originalib. ipſis adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Dat. Romæ apud Sanctũ Petrum, ſub anulo piſcatoris, die 29. Aprilis, 1518. Pontificatus noſtri anno VI.

XI.

Statuit illos ab ordine expelli poſſe, qui grauia crimina, & enormia delicta per eos in ſeculo commiſſa, tempore profeſſionis tacuerunt.

Dilectis filijs, Vicarijs Generalibus, & prouincialibus, ac Fratribus vniuerſis familię Fratrum Minorum de Obſeruantia vbilibet conſtitutis.

LEO Papa X. Dilecti filii, ſalutem, & Apoſt. Benedictionẽ. Cum ſicut nobis exponi feciſtis, vos ab illis, qui ordinem veſtrũ Minorum de obſeruantia ſuſcipere, & ad illum ingredi cupiunt, inquirere, antequam a vobis recipiantur, ſoleatis, videlicet, ſi ſint fideles, & Catholici, de nullo errore ſuſpecti, matrimonio non ligati, corpore ſani, animo prompti, debitis expediti, conditione liberi, ætatis ſaltem ſexdecim annorum, nulla infamia vulgari, maculati, competenter literati, vel ad labores fratribus honeſtos, & vtiles apti, aut talis conditionis exiſtãt, quod eorum receptio, clero, & populo non modicam ædificationem afferat. Et ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, contingat ſæpius, quod aliqui eorũ ad hmõi ordinum ſuſceptionem, & quod maius eſt, profeſsionem doloſè, & fraudulẽter recipiant, ſeſe criminoſos, vel ſcandaloſos fore, licet in rei veritate aliter exiſtãt, & eorum receptio, & profeſſionis emiſſio. Propter grauia, & vulgaria, quib. maculati exiſtunt delicta, de quibus vos recognitionem, & notitiã tunc habere nõ poteſtis, graue ſcandalum, & perturbationẽ Religioni veſtræ hmõi nonnunquã affert. Quare cũ ex taciturnitate delictorũ, & grauium exceſſuum hmõi veſtræ exẽplaris normæ grauia nõnunquam etiam in Chriſti fidelibus populis murmuratio-

rationem de receptione taliũ virorum facinoroſorum, de quibus vos (vt præmittitur) tunc nullam notitiam habebatis, ſcandala, & murmurationes, & bonorum operũ ſubtractiones ſubſequãtur. Nobis propterea humiliter ſupplicari feciſtis, vt vobis ĩ præmiſſis, ad obuiandũ tot & tantis ſcandalis, pro Religionis veſtræ, & animarum veſtrarũ puritatis cõſeruatione, prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos itaque veſtrã Religionem, quæ domino concedente, inter alios vberrimos bonorum operum fructus exhibere cõſueuit, in ſua puritate maneat, ac tot murmurationib. & ſcandalis obuiare volentes, vobis, qd omnes, & ſingulos ad veſtram religionem confugientes, etiam profeſſos, qui grauiſſimis, & ſcandoloſis delictis notati, & diffamati fuerunt, quæ fraudulenter, & doloſè in eorum receptione, ſeu profeſſionis emiſſione (monitione ſuper his per vos præmiſſa) tacuerunt, non obſtante, quod iam per vos recepti, & profeſſiones per eos emiſſæ fuerunt, ne morbida, & infecta pecus ouile domini corrumpat, alijſque cedat in exemplum, à domibus, & conuentibus veſtris, prout conſcientiæ veſtrę, (quam ſuper hoc oneramus) viſum fuerit, & iuſtum, & honeſtum fore decreueritis, expellere, & remouere liberè, & licitè poſſitis, & valeatis authoritate Apoſtolica, tenore præſentium licentiam, & facultatẽ concedimus pariterque indulgemus. Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, & ord. veſtri huiuſmodi iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus ceteriſque incontrarium facientibus non obſtantib. quibuſcunque. Datũ Romæ, apud Sanctum Petrum ſub anulo Piſcatoris. Die 15. Martii 1516. Pontificatus noſtri anno quarto.

III.

Declarat quod audientes Miſſas diebus feſtis in Eccleſiis fratrum pręcepto Eccleſię ſatisfaciant.

LEO Papa X. vniuerſis, & ſingulis præſentes litteras inſpecturis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Intelleximus quoſdam in dubium reuocare, & perinde timoratis conſcientijs ſcrupulum iniicere, ſi Chriſti fideles, qui Dominicis, & feſtis diebus extra Eccleſias ſuas parrochiales, miſſas audiũt in Eccleſiis Fratrum ordinum Mendicantium, Eccleſiæ præcepto de Miſſa audienda, ſatisfaciant. Nos .n. ambiguitatem huiuſmodi penitus tollere volentes, vt cum ſinceriori conſcientia fideles quique Deo creatori ſuo ſeruiant, auctoritate Apoſtolica tenore præſentiũ notum facimus, omnes Chriſti fideles vtriuſque ſexus, qui (non contempto proprio Sacerdote parochiali) in Eccleſiis fratrum ordinũ Mendicantium, Dominicis, & feſtis diebus Miſſas audiunt, ſatisfacere pręcepto Eccleſiæ de Miſſa audienda, nec in aliquam labem mortalis peccati, pœnamuè propterea incurrere. In contrarium facientibus non obſtantibus quibuſcunque. Et quia difficilè foret pręſentes litteras noſtras originaliter ad loca omnia (vbi opus foret) deferri, volumus, & decernimus, vt earum tranſumptis, manu notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius prælati in dignitate Eccleſiaſtica conſtituti muniitis, ea fides (vbi opus fuerit) detur, quæ originalibus ipſis daretur, ſi exhibitæ forent, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub anulo Piſcatoris, die 13. Nouembris, 1517. pontificatus noſtri, anno quinto.

XIII.

Bona immobilia alienandi facultatem Generali, & prouincialibus Minorum de obſeruantia concedit, non obſtante vltima teſtatorum voluntate.

Hac facultate vti poſſunt Fratres Conuentuales Sancti Franciſci, & alij Regulares, cum bona in communi retineant, ſed Minores de Obſeruantia ex quo in communi bona immobilia non retinent alienare per ſe ipſos non poſſunt, ſed, quidem per perſonas extra Ordinem iuxta priuilegium Martini V. Sixti IV. & Pauli IV. & Pij IV. per eorum ſuperiores electas, id eis facere licet.

Dilectis filijs Generali, ac vniuerſis prouincialibus miniſtris Ordinis Minorum regularis obſeruantiæ, nunc, & pro tempore exiſtentibus.

LEO P. pa X. Dilecti filij, ſalutem, & Apoſt. Benedictionem. Cum ſæpè numero accidat, quod pro vrgenti neceſſitate, aut aliqua euidenti vtilitate bona immobilia Conuentuum, locorum, ac monaſteriorum Monialium prouinciarũ veſtrarum reſpectiuè commiſſarum alienare, vel permutare expediat, & ea ſe offert opportunitas, quæ ſemel prætermiſſa, magnam affert iacturam. Nos hoc paterno affectu conſiderantes, indemnitati, & vtilitati Monaſteriorum, Conuentuum, & locorum huiuſmodi, quantùm cum Deo poſſumus, opportunè conſulere cupientes, veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati, vobis, vt pro emergentibus neceſſitatibus, & euidentibus vtilitatibus Conuentuum, & locorum veſtri ordinis, & Monaſteriorum Monialium ordinis Sanctæ Claræ, necnõ tertij ordinis Beati Franciſci de pœnitentia nuncupati in dictis prouincijs cõſiſtentium, vendère, alienare, ac permutare, quælibet bona immobilia de conſenſu duarum partiũ Conuentuum, domorum, & Monaſteriorum, quorum dicta bona fuerint, ac de conſenſu maioris partis earumdem, etiam vltra trienn ium locare (vltimis teſtatorum voluntatibus non obſtantibus) dummodò in Conuentuum, locorum, & Monaſteriorum ipſorum euidentem vtilitatem, habita diligenti informatione, à duobus aut tribus bonis viris locorum, in quibus bona conſiſtent, cedere dignoſcatur, ſuper quo prudentiam veſtram, & bonorum virorum huiuſmodi requirimus, & conſcientiam oneramus, licentiam & facultatem harum ſerie vobis concedimus. Inſuper, vt locationes in præiudicium domorum, & Monaſteriorum ipſorum factas retractare. Permutationes, & venditiones, quę per ignorantiam Cõſtitutionis fel. rec. Pauli Papæ II. prædeceſſoris noſtri in euidentem tamen vtilitatem, & neceſſitatem factæ fuerint, (dum id conſtet coram Vicario Epiſcopi loci) confirmare, & approbare poſſitis, & valeatis, præſentium tenore, eadem authoritate indulgemus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, præſertim dicti Pauli noſtri prædeceſſoris, alijſque in contrarium facientibus non obſtantib. quibuſcunque. Volumus autem, quod præſentium trãſumptis, manu publici Notarij ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Curiæ Epiſcopalis munitis, eadem prorſus fides, tam in iudicio quam extra adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi illæ eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub anulo piſcatoris die 27. Nouembris 1519. pontificatus noſtri anno octauo.

XIIII.

Eadem facultas prælatis Fratrum prædicat. ſuper bonis alienandis tribuitur.

Similem conceſſionem fecit Clemens. VIII. Fratribus prædicatorum Conſt. II.

Dilectis filijs, Magiſtro Generali, & Vicario Congregationis Sancti Marci, Ordinis prędicatorum.

LEO Papa X. Dilecti filij, Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. Pro paſtorali officio noſtro, bonorum omnium Eccleſiaſticorum, & Religioſorũ locorum vtilitatem affectantes, tenore præſentium concedimus, vt pro tempore exiſtens tam Magiſter Generalis, quam Vicarius congregationis Sãcti Marci ordinis Prædicatorum, ſibi ſubditis in Italia Conuentibus, fratribus, Monaſteriis, ſororibus, ſeu Monialibus, necnon Collegiis, ac perſonis vtriuſque ſexus de pœnitentia dicti ordinis nuncupatis, concedere poſſit, quod commutare, & vendere poſſint bona immobilia, quæ nunc, habent, & in poſterum iuſto titulo habituri ſunt, pro euidenti vtilitate ipſorum Cõuentuum, Monaſteriorum, vel Collegiorum, prouiſo tamen, quod pretium eorum (ſi vendantur) centum ducatorum auri de Camera, ſecundum communem æſtimationem, valorem annuum non excedat, & in emptionem, & augmẽtum aliorum immobilium magis vtilium, aut neceſſariorum cum effectu conuertatur. Et ad hoc accedat aſſenſus maioris partis vocalium Conuentus, Monaſterij, vel Collegij, cuius ſunt, Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, & ſpecialiter felicis recordationis Pauli II. prædeceſſoris noſtri contra alienantes res Eccleſiaſticas, ceteriſque in contrarium non obſtantibus quibuſcunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annulo piſcatoris, die 15. Iunii Anno Domini 1414. Pontif. noſtri anno II.

XV.

Priuilegia, & indulta quędam Monialibus ordinis Sanctę Clarę conceduntur.

Dilectis in Chriſto filiabus vniuerſis Abbatiſſis, & Monialibus ac Conuentibus Monaſteriorum quorumcunque Ordinis Sanctę claręſub perpetua clauſura, ac regimine Fratrum Minorum de Obſeruantia Altiſſimo famulantibus.

LEO Papa X. Dilectæ in Chriſto filię, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionẽ. Cum (ſicut nobis nuper exponi feciſtis) in Regula S. Claræ ſub qua, & ſuaui religionis iugo, ac cura Fratrum Minorum de Obſeruantia nuncupatorum gratum Domino redditis famulatum, & Diuinis beneplacitis inſiſtitis, nonnulla cõtineantur quæ mentibus veſtris dubia exiſtunt, & declaratione Apoſtolica indigere noſcuntur, nobis propterea humiliter ſupplicari feciſtis, vt circa huiuſmodi regulę obſeruantiam, ſine aliqua hæſitatione, ac mentium, & conſcientiarum veſtrarum perturbatione, & ſcrupulo, inſiſtere poſſitis, quæ ambigua,

ſunt

ſunt per noſtræ declarationis miniſteriū vobis plana,& aperta reddere, de benignitate Apoſtolica dignaremur:& ſicut eadē expoſitio ſubiungebat, circa obſeruantiā diuini officij ex prima Regula B.Claræ contineantur, quod Sorores litteratæ faciant diuinum officium ſecundum conſuetudinē Fratrum Minorū legendo ſine cātu,& quæ literas neſciunt dicant Pater noſter, & pro defunctis dicāt ēt in Veſperis ſeptem Pater noſter,& Requiem ęternam.Pro matutino 12.Et ſorores litteratæ teneantur dicere officium mortuorum,& ex ſecunda Regula ordinis S.Claræ hmōi per fel.re. Vrbanum Papam V.prędeceſſorem noſtrum cum prima ſatis obſcura videretur declarata,contineatur,quod de Diuino officio tā in die,quam in nocte Domino perſoluēdo,taliter obſeruetur,videlicet,quod hę quæ legere,& cernere nouerint,ſecundum cōſuetudinem ordinis Fratrum Min. Diuinum officium debeant celebrare, illiteratæ verè dicent pater noſter, & pro defunctis vij.Pater noſter,cum Requiem æternam,pro Matutino xij. Pater noſter,tempore quo Sorores litteratæ faciūt officium mortuorum.Et quia ēt ex declaratione per Vrbanum prædeceſſorem hmōi facta(vt præfertur)mentibus veſtris adhuc plenè ſatisfactum non eſt, cum tam ex prima quam ſecunda Regula huiuſmodi Sorores litteratę teneantur dicere officium mortuorum,tamen circa officium mortuorum huiuſmodi certam declarationem, ad veſperas, aut vigilias mortuorum dicere in Choro ſemper, & quotidie debeatis cum Fratres Minores officium mortuorum huiuſmodi, niſi temporibus ex ordinario Romano, & eorum conſtitutionibus ſtatutis non perſoluant,non habetis:propter quod in magna conſcientiarum fluctuatione, & mentium veſtrarum perturbatione exiſtitis:Et inſuper cum difficile ſemper ſit,eſſe in Choro in omnibus horis,& nunquam deficere,aliquando occupatione ſatis leui,aliquando tędio,aliquādo alia negligentia,& aliquando vos aliquam horam vobis eligatis per vos ipſas,aut cū ſocia horas hmōi perſoluere, cumque multum difficile ſit cōſcientijs timoratis, interpretari,quæ ſit illa neceſſitas, quæ excuſet a Choro, propterea vtrum Monialis ſana ſub pęna peccati horas in Choro ſemper perſoluere teneatur,poſito, quod in Choro dicatur officiū ordinariè,vt cōſuetū eſt,a cōpetēti numero Monialium,iuxta copiam inibi reſidentium,& quod propterea,quib.in Choro non intereſt,nō omittit per ſeipſam,aut cum ſocio omnium officium perſoluere,petatis declarari. Præterea cum aſſeratur piæ memoriæ Innocētium Papam VIII. ſeu alium Romanum Pont.prædeceſſorem noſtrum, ad tollendos diſcurſus fratrum ordin.hmōi,quod fratres ipſi dicendo quinque Pater noſter,cum Aue Maria coram Sacramento Altaris,infirmi in grabatis ſuis pro felici ſtatu Sanctę Matris Eccleſiæ,dicendo,vt ſupra,habeant eandemmet indulgentiam, quæ eſt ſecūda die Auguſti in S.Maria de Angelis, ſiue de Portiuncula apud Aſſiſium, prout illo die a deuotis populis lucrantur.Itē,quod dicēdo alia quinque pater noſter, & Aue Maria,cum Gloria Patri,in fine cuiuslibet Pater noſter,& ipſi fratres ſtationes Vrbis,ſubiungendo vnum Pater noſter,& Aue Maria pro intentione Dñi concedentis.Et inſuper piæ memoriæ Pius Secundus, ēt prædeceſſor noſter,eiſdem fratribus Vltramontanis,vt Septem Pſalmos pęnitentiales dicendo cū Litanijs,indulgentias ſtationum Vrbis haberent, & conſequerentur iudulſerit,& ipſis fratribus toties quoties Coronam Domini Ieſu Chriſti, & Virginis Mariæ dicerent,plenariam haberent indulgentiam,conceſſum fuiſſe aſſeratur. Quare,vt præmiſſa vobis ex officio paſtoralis officii noſtri, pro quiete conſcientiarum veſtrarum,ne contra conſcientiam agendo,ad gehennam ædificare videamini,plena & aperta facere,atque declarare,& ſuper officio hmōi perſoluendo, quomodo,vos habere debeatis, ac in facultatib.quo ad participationē gratiarū fratrib. Minoribus hmōi,ſub quorum cura,& regimine conceſſarum,qualiter participati,& in facultate abſolutionis peccatorū veſtrorū, quæ forma ſeruāda ſit,more

pij Patris,& ex benignitate Apoſtolica,qua vos tãquã peculiares ĩ Chriſto filias proſecuti ſumus,& proſequimur,aperire,& diſcernere dignaremur. Nos itaque præmiſſis,& infraſcriptis ſupplicationib.paterna beneuolẽtia annuẽtes,ac ſuper præmiſſis omnibus votis taliter p noſtræ declarationis oraculũ prouidere,& ſic plana facere volẽtes,& ei,cui iugiter inſtituitis cũ cõſciẽtiarũ,& mentiũ veſtrarũ quiete,& pace,& gratũ,& acceptũ reddere valeatis famulatum.Circa præmiſſa omnia,prius habita matura deliberatione,omnibusque diligenter pręmeditatis, & conſideratis,auctoritate Apoſtolica ex noſtra ſcientia,& de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine,tenore præſentiũ duximus declarandum,& concedendum,vt ſequitur.Primũ videlicet,quo ad officiũ defunctorũ,declaramus,vos dumtaxat teneri ſicut fratres ord.Minorũ,quorũ ritui ĩ Diuinorũ pſolutione vr̃a vobis præcipit Regula cõformari,quod ſatis declaraſſe vr̃ præfatus Vrban.prædeceſſor nr̃, vbi dicit Sorores illiteratas non teneri ad dicendũ Pr̃ nr̃ pro mortuis,niſi eo tempore,quo in Choro Choriſtæ officiũ faciunt mortuorũ,& verbũ illud teneãtur, dicimus referri ad obligationem vigiliarũ,& veſperorum,prout in Breuiario annotatur,& non ad pater noſter,quæ illiteratis ſororib.pro tali ſuffragio per Regulã indicũtur,Quo verò ad obligationem perſoluendi officiũ in Choro,decernimus etiam ſanas nõ teneri ſẽper officiũ Diuinũ in Choro perſoluere,humana cõſiderata fragilitate,& ſexus fœminei debilitate,quia difficulter cõſciẽtia timorata ſciret diſcernere neceſſitatem excuſantem:conſideratis diuerſis,ac varijs occupationib.& impedimentis,quæ ſuperueniũt cõtinuè in adminiſtratione rei familiaris Monaſteriorũ veſtrorũ,attento q̄ die noctuque benè,& ſollemniter,ac ſine intermiſſione collegialiter in Choris veſtris officiũ Diuinum perſoluitur,& iuxta formã per Regulã vobis traditã,cũ reuerentia decantatur,exonerantes tamen conſcientiã veſtrã,diſcretioni Abbatiſſarum pro tempore exiſtentiũ cõmittimus,vt quando,& quomodo ſiue cũ quib.ſit hæc remisſio,ſiue exemptio toleranda,ſolerter inuigilent,& diligenter aduertant,& prudẽter cõcedant, ne ſub colore pietatis,ex nimia indulgentia permittant in aliquã Sororum,ſeu Monialium habitũ generari Diuinæ offenſionis. Quantum verò attinet ad participationem in gratiis fratrib.Minorib.ſub quorum regimine viuitis cõcesſis, ſimili declaratione decernimus,tantò magis vobis eſſe conceſſas, quantò minor occaſio datur diſcurrendi,quo ſit,vt indulgentias Sanctæ Mariæ de Angelis, ſiue portiũculæ in Asſiſio,ſecundi diei Auguſti,& de quinque pater noſter cum gloria patri coram Sacramẽto.Altaris recitandis,& de pſalmis pœnitentialib.pro ſtationibus Vrbis,quæ fratrib.dicuntur eſſe conceſſæ,ad vos extendimus, & vobis,prout eis ſuffragari volumus,& quatenus opus ſit,de nouo pro veſtra,& eorundem fratrũ conſolatione concedimus.Inſuper verò quantũ facultatẽ abſolutionis cõcernit, cõcedimus,vobis,vt in omnib.ſollemnitatib.Domini Sabaoth, Virginis Mariæ omnium Sanctorũ,patris veſtri Sancti Franciſci,ac matris veſtræ Sanctæ Claræ, Confeſſores veſtri posſint in abſolutionib.veſtrarũ cõfesſionũ,eis de peccatis veſtris factarum,vos plenariè abſoluere,& pęnitẽtiã ſalutarẽ iniungere.Et quoties ſacrã ſumitis cõmunionẽ, ea die plenariã indulgẽtiã cõſequi.Pręterea,quia accepimus,Abbatiſſas,& Moniales Pariſienſ.& Albianenſ.Monaſteriorũ Sanctæ Claræ huiuſmodi,ad beatã Agnetẽ,& glorioſisſimas vndecim mille virgines ſingularẽ gerere deuotionis affectũ eis nunc,& pro tẽpore exiſtentib.& quibuſuis aliis Abbatisſis,& Cõuentibus Monaſteriorũ dicti ordinis Sanctæ Claræ hunc ritum obſeruare volentib.quodãmodo in antea beatæ Agnetis, & vndecim milliũ Virginũ hmõi feſta ppetuis futuris temporibus ſub ritu duplicis maioris celebrare, liberè,& licitè posſint,& valeant cõcedimus pariterque indulgemus. Præmiſſas autẽ declarationes,atteſtationes,decreta,cõcesſiones,& indulta vobis,& veſtrũ ſingulis perpetuò facimus,vt omni ſemota ambiguitate, & priori conſciẽtia ſub

ſuaui

ſuaui Religionis iugo, cui eſtis perpetuò addictæ, preces ad Dominum liberiori mẽte ſundere, & perpetua pace, & ſpirituali conſolatione gaudere poſſitis, ſperãtes eo accepti ores preces veſtras apud eũ, cui ꝓprium eſt miſereri ſemper, & parcere, futuras, quo omni ſoluto fluctuationis obſtaculo, intentius illas perſoluere & eo pro nobis, & ſancta Rom. vniuerſali Eccleſia, ſedulius, & feruentius orare poteritis, prout vos quas in viſceribus charitatis habemus, & tanquã peculiares, ac dilectiſſimas in Chriſto filias paterna beneuolentia, & cura amplectimur, facturas non dubitamus. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon Monaſteriorum, & Ordinis prædictorum, iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus ceteriſque in contrarium facientibus quibuſcunque. Ceterum, quia difficile eſſet præſentes litteras in ſingulis locis, & Monaſterijs veſtris, & alibi, vbi opus eſt, oſtendere, vel exhibere, volumus, & eadem auctoritate concedimus, quod tranſumptis ipſarum manu alicuius Notarij publ. ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Prælati munitis, vbique plena fides adhibeatur, veluti adhiberetur proprijs originalibus, ſi in medium oſtenſæ eſſent, vel exhibitæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo piſcatoris, die 29. Martij 1515. pontificatus noſtri anno tertio.

XVI.

Eccleſiæ Fratrum Minorum De Obſeruantia non poſſunt ſpecialiter interdici, niſi ipſi cauſam dederint interdicto, vel niſi procurans interdictum, prouideat Fratribus ad victum ſufficienter neceſſaria.

Dilectis filijs Generali, ac vniuerſis, & ſingulis prouincialibus Miniſtris Fratribus Ordinis Fratrum Minorum de Obſeruantia.

LEO papa X. Dilecti filij, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Cum Sancta Regula veſtra ſit, Domini noſtri Ieſu Chriſti ſacroſanctum Euangeliũ in humilitate, & paupertate obſeruare, dignũ quin potius debitum reputamus, veſtris neceſſitatibus (quantum cum Deo poſſumus) ſubuenire, præſertim dum id Regum catholicorum expoſcit deuotio. Nuper ſiquidem relatione chariſſimi in Chriſto filij noſtri Caroli Romanorum, ac Hiſpaniarum Regis Catholici, intelleximus, ſepè numero contingere, nonnullas Eccleſiaſticas perſonas, ĩ Romana curia, vel extra eã litigantes, ac diffinitiuas ſentẽtias, & executoriales litteras deſuper obtinẽtes, aut alias gratias proſequentes, Eccleſias, domorum veſtri ordinis, Eccleſiaſtico ſupponi facere interdicto, etiam ſi ciuitas, ſeu Oppidũ ĩ quo domus ipſa conſiſtit minimè interdicatur, ex quo vos, qui ſolũ ex fidelium eleemoſinis victũ quæritis, non paruum ſuſcipitis detrimentum, cum fideles ipſi ad dictas Eccleſias pro diuinis audiendis officijs accedere non valentes, ab eorũ conſuetis deuotionibus, & vobis fieri ſolitis eleemoſinis, retrahãtur. Quare præfatus Carolus Rex, qui ob exemplarẽ veſtrum viuendi modum, ad ordinem prædictum ſingularem gerit deuotionis affectũ, nobis ſupplicari fecit, vt neceſſitati veſtræ prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos huiuſmodi honeſtis ſupplicationib. inclinati vobis quod de cetero perpetuis temporib. Eccleſiæ domorũ veſtri ordinis, ad cuiuſcũque perſonæ etiam Cardinalatus honore, vel alia fulgentis dignitate inſtantiã, per Auditores cauſarum Sacri palatij, ſeu eorum loca tenẽ

tes,

ter,aut quoſcunque alios iudices,ſeu ordinaria,ac etiã niſi tota Ciuitas,ſeu Op-pidũ,vbi domus huiuſmodi conſiſtit Apoſtolica auctoritate,aut ſpeciali cõmiſſione manu propria pontificis ſignata,& in publica ſignatura propoſita,Eccleſiaſtico ſupponatur interdicto,interdici nõ poſſint.Ac quod in eis degẽtes Fratres, ad ipſius interdicti obſeruationẽ minimè teneãtur. Nec propterea irregularitatis maculã,aut aliquas ſẽtẽtias,cẽſuras & pœnas incurrere debeãt.Quodque vobis,dummodo cauſam non dederitis interdicto huiuſmodi, vt ianuis apertis,& cãpanis pulſatis,miſſas,& alia Diuina officia celebrare valeatis, niſi perſona ad cuius inſtantiã interdictum fuit appoſitum in eiſdem domibus degẽtibus fratribus,de alimẽtis,& aliis victui neceſſariis rebus competẽter prouideri fecerit,auctoritate Apoſt.tenore præſentium indulgemus.Ac præſẽtes per quaſcunq;alias concedẽdas litteras Apoſtolicas,nullatenus ſuſpẽſas,reuocatas,ſeu alteratas cenſeri.Ac quia difficile foret præſẽtes ad vnaqueq; loca deferri poſſe,quòd eorum transũptis ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ,ac manu Notarii publici ſubſcriptis,eadẽ fides,in iudicio,& extra adhibeatur,quæ præſẽtib.ſi exhibitæ,vel oſtenſæ fuiſſent,adhiberetur.Ac ſi ſecus ſuper iis à quoq;quauis auctoritate ſcienter,vel ignoranter actũ fuerit,irritũ,& inane decernimus,& declaramus.Non obſtantibus præmiſſis,ac Conſtitutionibus,& ordinationibus Apoſtolicis,ceteris quibuſcunque. Datum Romæ apud S.Petrum ſub anulo piſcat.die 25.Iulii,1519.pontificatus noſtri,annò ſeptimo.

XVII.

De prædicatorum officio,eorumque examine,& ſuperiorum approbatione.

LEO Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei,ad perpetuã rei memoriam. Sacrò approbante Concilio.Supernæ maieſtatis præſidio,per cuius ineffabilẽ prouidentiã celeſtia ſimul,& terrena diriguntur,ſuper gregẽ Dominicum nobis commiſſum,ſpeculatoris officiũ(quantum imbecillitati noſtræ cõceditur)exercẽtes, totaq; mẽte nobiſcum ipſi reuoluẽtes, inter cetera complura, & magna ad nos pertinere,vt munus prædicationis,quod in Eccleſia Dei præcipuũ,ac perneceſſariũ,magniq; fructus,atq;vtilitatis,dummodò rectè,& ex ſyncera charitate erga Deũ,& proximum,præceptiſq; & exemplis Sanctorum patr qui hæc profitentes cũ fidei fundatione,& propagatione plurimum Eccleſię cõtulerunt,exerceatur: quippe quod Redẽptor noſter primus fecit,& docuit,& eius præcepto,& imitatione duodenus ille Apoſtolorum numerus,quaſi totidẽ Cæli,Dei veri gloriam enarrantes per orbẽ terrarum,vniuerſum genus humanum,quod ſub peccati iugo vetuſta ſeruitute continebatur,ſenſim ab eorũ tenebris educẽtes,& ad perpetuæ ſalutis lucẽ excitantes,verbum ipſum in omnem terram,& fines orbis terræ, tum ipſi prius, tũ deinde ſui ſucceſſores longè,lateq; propagauerunt,altiſſimeq; fundarunt,vt qui nunc tantũ ſubeunt onus,meminiſſe debeãt, creberriſſimeque ſecum reuoluere,præter auctoris ipſius,ac fundatoris Ieſu Chriſti pientiſſimi redẽptoris,Petri ẽt,& Pauli ceterorumq;Apoſtolorum,& Dñi diſcipulorum ſe vices,quo ad officiũ ſubire,ac ſuſtinere. Sanè ſide dignorũ relatione pcipimus,qđ nonnulli prædicatores noſtris tpibus,quod dolẽtes referimus,non attẽdentes,ſe eorũ,quos diximus,& inſuper Sãctorum Eccleſiæ Doctorum,aliorumque Sacrã Theologiã profitentium,qui aſſiſtendo iugiter Chriſtianis,ac ſe falſis Prophetis rectã fidẽ ſubuertere,annitentibus opponentes,Eccleſiã militantẽ,illæſam priùs per ſe talẽ eſſe manifeſtarunt,officium exercere,& niſi vtilia concurrenti eorum ſermonibus populo ad vitiorum extirpationẽ, virtutum laudem,animarum de-

nique ſalutem fideliũ meditanda,& perficienda debere aſſumere:multa tamen, varia contra inſtitutiones,& exempla,quæ diximus,quandoque etiã ſcandaloſa populis prædicare, quod mentẽ certè noſtram mirum in modum commouit, dũ nobiſcũ ipſi mente voluimus, quod illi officij immemores ſui,in ſuis ſermonib⁹ non ad vtilitatẽ audiẽtium,ſed ad ſuam potius oſtentationem laborantes,vanis quorundã auribus blandiuntur,qui ad hoc iam deueniſſe apparẽt,vt verificetur dictum Apoſtoli ad Thimothęum ita ſcribentis: Erit enim tempus,cum ſanam doctrinã non ſuſtinebunt,ſed ad ſua deſideria coaceruabunt ſibi magiſtros prurientes auribus,& à veritate quidem auditum auertent,ad fabulas autem cõuertentur,quorũ falſas,& inanes mentes,prædicantes ipſi prælati,non modo in rectam veramque viam reducere minimè ſtudent,ſed illas maioribus etiam erroribus implicant,dum ſine vlla Canonum atteſtatione,vel reuerentia,immo contra ipſas Canonicas Sanctiones Sacræ Scripturæ ſenſum multifariam peruertentes,temereque,ac perperam plerumque interpretantes,contra veritatem prædicare,terroreſque,ac minas,multaque mala propediem affutura,iamque ingruentia,nulla prorſus legitima ratione muniti,ſed ſuo dumtaxat ſenſui obſequentes, communiantur,repræſentant,adeſſeque aſſeuerant,plerumque etiam vana quædam,& inania,& alia huiuſmodi populis ingerere,& (quod enormius eſt,) ab æternitatis lumine,& ſancti ſpiritus admonitione,aut infuſione,illa ſe habere aſſerere audent.Cũque ij ſub confictorum miraculorum mendacijs,varios errores, fraudeſq; diſſeminant,denique populos,quos in Euãgelica doctrina ſedulò inſtruere,& in vera fide retinere,& conſeruare deberent,ſermones ſuo à ſenſu,& præceptis vniuerſalis Eccleſię retrahẽtes,a ſacriſque Cõſtitutionibus,quas maximè ſequi deberent,deuiãtes,auditores ſuos amouẽt,ac longè faciũt à ſalute.Per hæc namque & alia huiuſmodi ſimpliciores homines,vt ad deceptionem procliuiores è via ſalutis,& obediẽtia Romanæ Eccleſ.deuiantes,in errores varios perfacile inducuntur.Propterea Gregorius huius muneris peritiſſimus,& feruore charitatis incenſus,prædicatores vehemẽter hortatur,& monet,vt dicturi ad populum,prudentes, cautique accedant,ne dicendi impetu rapti,verborum erroribus,quaſi iaculis audientiũ corda configant,& cum ſapientes fortaſſe videri deſiderant,decepti,ſeparatæ virtutis compagẽ inſipiẽter diſcindant.Sæpè namque verborũ effectus amittitur,cum loquacitate importuna,vel incauta,audientium corda leuigantur.Et ſanè in nullo alio rudem ij plebem maiori damno,ſcandaloque afficiunt,quam cum vel tacenda prędicant,vel falſa,& inutilia docendo,eã in errorem inducunt. Quæ quoniã huic Sacræ Religioni Diuinitus inſtitutæ,vt noua,& aliena,omninò cõtraria eſſe noſcuntur,graui certè,accuratoq; ſunt examine digna ne ſcãdalum populo Chriſtiano,& ſuorum auctorum,ac aliorum animabus interitũ pariant.Nos igitur ſanctæ Dei Eccleſiæ,cui diſponente Domino præſidemus,quæ quidem vna eſt,& vnum Deũ prædicat,colit,ac vnam fidẽ firmiter,& ſyncerè confitetur,iuxta illud Prophetæ vaticinium.Qui habitare facit vnius moris in domo,vniformitatẽ,quantum cum Deo poſſumus,poſthabitã reducere,& retentam conſeruare,quique populo verbũ Dei prædicant,tales eſſe cupientes,vt eorum prædicatione,Dei Eccleſia nullum ſcandalum patiatur,& ſi qui corrigibiles ſunt, ab his,quæ proximis noſtriſque temporibus præſumpſerunt,cum nonnullos eorum,præter illa quæ diximus,prædicationibus non viam amplius Domini in virtute docentes,non Euangeliũ (vt deberent) explanantes, ſed conficta miracula,& noua,ac falſa vaticinia,aliaq; leuia,& ab anilibus fabulis parũ diſtantia,magnũque ſcandalũ parientia,nulla deuotionis,& auctoritatis,eiuſq; improbãtis,ac repellẽtis hæc habita ratione, vaſtis clamorib.imprimere,ac ſuadere vbique canentes,& ne Pontificali quidẽ dignitate fulgentibus, & alijs Eccleſiæ prælatis parcentes,quibus potius honorẽ,ac reuerẽtiam exhibere

debe-

deberent,ſed in eorum perſonas,ac ſtatum audaciter,ac temerè inuehi cōſueuiſſe,& alia hmōi commiſiſſe cōſtat,in futurum abſtineant,vt tam periculoſum cōtagioſumque malum,ac mortifera peſtis radicitus euellatur, & arefactū ita penitus deleatur,vt nec memoria eius remaneat: Sacro approbante Concilio ſtatuimus,& ordinamus,vt nullus tā Clericus ſæcularis,quā cuiuſcunque ēt Mēdicātium ordinis Regularis,aut quiuis alius,ad quem facultas prędicandi, tam de iure,quam de conſuetudine,vel priuilegio,aut aliàs pertinet, ad hmōi officiū exercendum admittatur,niſi prius per ſuperiorem ſuum reſpectiuè diligenter examinatus,quare conſcientiam ipſius ſuperioris oneramus,ac morū honeſtate,ętate, doctrina,probitate,& prudētia,& vitæ exemplaritate ad illud aptus,& idoneus reperiatur, & hic,quocunque poſtea prædicaturus acceſſerit, de hmōi examine, & idoneitate ſua per litteras authenticas,ſeu aliàs ſui examinatoris, approbatoriiſque,Epiſcopis,& aliis locorum ordinariis fidem legitimè faciat. Mandantes omnibus,qui hoc onus ſuſtinent,quiq;in futurum ſuſtinebunt,vt Euangeliū veritatem,& ſanctam Scripturam,iuxta declarationem,interpretationē,& ampliationem Doctorum,quos Eccleſia,vel vſus diuturnus approbauit,legēdoſq;hactēnus recepit, & in poſterum recipiet,prædicent, & explanent nec quicquam eius proprio ſenſui contrarium,aut diſſonum adijciant,ſed illis ſemper inſiſtāt,quæ ab ipſius Sacræ Scripturæ verbis, & prefatorum Doctorum interpretationib.,rite,& ſane intellectis,non diſcordant. Tempus quoque præfixū futurorum malorum,vel Antichriſti aduentum,aut certum diem iudicii prædicare, vel aſſerere, nequaquam præſumant,cum veritas dicat.(Nō eſſe veſtrum noſſe tempora,vel momenta quæ pater poſuit in ſua poteſtate,)ipſoſque,qui hactenus ſimilia aſſerere auſi ſunt,mentitos,ac eorum cauſa reliquorum ēt rectè prædicantiū auctoritati non modicum detractū fuiſſe conſtet,inhibentes omnibus,& ſingulis Clericis ſæcularibus,vel Regularibus præfatis,ceteriſque,cuiuſcunq;ſtatus,gradus, & ordinis exiſtant,qui hoc onus aſſumēt,ne de cetero in ſermonibus ſuis publicis,alia quæq;futura ex litteris Sacris conſtanter prædicere,nec illa a Spiritu ſancto,vel Diuina reuelatione ſe habuiſſe affirmare, & alienas,inaneſq; diuinationes aſſeuerando,aut alio quocunque modo tractando aſſumant, ſed ex diuinæ vocis præcepto.Euangelium omni creaturæ cum vitiorum deteſtatione,& virtutum commendatione enuncient,& declarēt, & pacem,ac directionem mutuam a Redemptore noſtro tantopere commendatam,vbique fouentes,non ſcindant veſtem inconſutilem Chriſti,ſed ad Epiſcoporum,& prælatorum,ac aliorum ſuperiorum,eorumque ſtatus ſcandaloſa detractione, quos coram vulgo,& laycis non modo incautè,ſed etiam intemperanter reprehendunt,& mordēt, & ab eis male geſtorum expreſſis quādoque nominib.aperta, & manifeſta redargutione abſtineant.Denique conſtitutionem felicis recordationis Clemētis Papæ V.quę incipit:Religioſi quam tenore præſentium innouamus,& approbamus inuiolabiliter ab eis obſeruari debere decernimus , vt hac ratione ad vtilitatem populi prædicantes,& cum Domino lucrifacientes,talentum quod ab illo acceperāt,ſuperlucrari,& eiuſdem gratiam,& gloriam conſequi mereantur.Ceterum ſi quibuſdam eorum,Dominus futura quædam in Dei Eccleſia inſpiratione quadam reuelauerit,vt per Amos prophetam ipſe promittit,& Paulus Apoſtolus prædic. princeps,Spiritum,inquit,nolite extinguere,prophetias nolite ſpernere,hos aliorum fabuloſorum & mendacium gregi cōnumerati. vel aliter impediri minimè volumus.Extinguitur namque ipſius gratia Spiritus Ambroſio teſte, ſi incipiētibus loqui feruor contradictione ſopitur,& tunc Spiritui Sancto iniuria certè fieri dicitur.Et quoniam res magni momenti eſt, eo quod non de facili credēdum ſit omni ſpiritui,ſed ſint probandi ſpiritus,teſte Apoſtolo, an ex Deo proueniāt, volumus , vt lege ordinaria tales aſſertæ inſpirationes antequam publicētur,aut

populo prædicentur, ex nunc Apoſtolicæ Sedis examini reſeruatæ intelligãtur. Quod ſi ſine moræ periculo id fieri non valeret, aut vrgens neceſſitas aliud ſuaderet: tunc eodem ordine ſeruato, ordinario loci notificentur, vt illis adhibitis ſecum tribus, aut quattuor doctis, & grauibus viris, & huiuſmodi negocio cum eis diligenter examinato, quando id expedire videbunt, (ſuper quo eorum conſcientias oneramus) licentiam concedere poſſint. Si quis autem contra præmiſſorum aliquod committere quidquam auſus fuerit, vltra pœnas contra tales a iure ſtatutas, excõicationis etiam ſententiam, a qua non niſi a Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo cõſtituti, abſolui poſſint, eos incurrere volumus. Et vt eorum exẽplo alii attentare ſimi ia minimè audeant, eis prædicationis etiã officium interdictũ eſſe perpetuò decernimus. Non obſtantibus ordinationibus, ac priuilegiis, & indultis, & literis Apoſtolicis, ordinibus, & perſonis præfatis, et in Mari magno comprehenſis, ac etiam a nobis forſan approbatis, innouatis, vel etiam de nouo conceſſis, quæ quo ad hoc, nolumus eis in aliquo ſuffragari. Nulli ergò omninò liceat hanc paginam noſtri ſtatuti, ordinationis, mandati, inhibitionis, innouationis, approbationis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ in publica Seſſione, in Lateranen. Sacroſancta Baſilica ſollemniter celebrata, anno incarnationis Domini, Milleſimo, quingenteſimo, vigeſimoquinto, 14. Kalen. Ianuarii, Pontificatus noſtri anno quarto.

XVIII.

B V L L A

Communicationis omnium priuilegiorum Mendicantium, tam conceſſorum, quam concedendorum inter vniuerſos, & ſingulos eorundem Mendicantium Ordines, illorumq; ad ſingulas Domus, loca, Eccleſias, & perſonas generalis extenſio.

LEO Papa X. vniuerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus præſentes litteras inſpecturis, ſalutem, & Apoſtolicam benedict. Dudum per nos accepto, quod Romani Pont. prædeceſſores noſtri, aliqui ad Minorum, alij verò ad Eremitarum S. Auguſtini, alii ad B. Mariæ de Monte Carmelo, reliqui ad prędic. ord. Fratres, & domos, iuxta ipſorum vota, deuotionis affectum gerentes, illorum ſingulis nonnullas gratias, conceſſiones, indulgentias, peccatorũ remiſſiones prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, facultates, priuilegia, indulta, ac dona, tam ſpiritualia, quam temporalia, per diuerſas ipſorum litteras, reſpectiuè conceſſerunt.

Nos ad ſingulos ordines prędictos, ſingulaſque ipſorum ordinum domos, vbi religioſè viuitur, indifferenter, abſque acceptione perſonarum, deuotionis affectum æqua lance gerentes, omnes, & ſingulas gratias, conceſſiones, indulgẽtias, peccatorum remiſſiones, prærogatiuas, fauores, immunitates, exẽptiones, facultates, priuilegia, indulta, tam ſpiritualia, quam temporalia, qualiacumque illa eſſent, quæ predic. Minorum, Eremitarum S. Auguſtini, Carmelitarum, ſeruorum Beatæ Mariæ, ac Minorum Fratrum, in domibus, & illorum Eccleſijs, oratorijs, ac Eccleſias ipſas, & oratoria pro tempore viſitantibus, cuiuſcunque ſtatus, aut ſexus exiſterent, ſeu pro eorum manutentione, & ornatu contribuentibus, necnon domibus, & præſidentibus, non ſolum Generalibus, & prouincialibus, Fratribuſque, & Sororibus, necnon Monialibus, & Conuerſis, Oblatis, ac vtriuſ-

que ſexus perſonis,de pęnitentia,ſeu tertii habitus nuncupatis,a dictis prædeceſſoribus,aut a nobis,ipſiſque ſucceſſoribus, aut aliàs auctoritatem habent, con iunctim,vel diuiſim in genere,vel in ſpecie conceſſa fuerunt,aut in poſterũ concedentur illa,& omnia ſingula,ac nominanter exprimerentur,pro ſufficiẽter ex preſſis tunc,habentes, ſingulis ordinibus prædictis, illorumque ſingulis Eccleſ. Oratoriis,& Eccleſias,ac oratoria viſitantibus,cuiuſcunque ſtatus,aut ſexus exiſterent,ſeu pro eorum manutentione,& ornatu contribuentibus necnon domibus,& conuentualibus fratribus,etiã & ſororibus,vel Monialibus, cõuerſis quoque,& oblatis,ac vtriuſque ſexus perſonis de pœnitentia nuncupatis, & aliis ſingulorum ordinum prædictorum,motu proprio,& ex mera noſtra ſcientia, & liberalitate,de Apoſtolicę authoritatis plenitudine communicauimus. Illaq; omnia,& ſingula interdictorum ordinum perſonas,pariformiter,communia fuiſſe, & eſſe volumus,prout in ſingulis litteris prædictis plenius continetur. Et deinde,ſicut accepimus, nonnulli fratres dictorum ordinum, volentes ſapere plus q̃ oportet, atq; ad ipſorum nutum verba ipſa interpretãtes,diuerſis tam ſecularib. quam etiam aliis perſonis publicè,& priuatè ſuggeſſerint, quod ipſi ſeculares viſitando vnam dictorum ordinum,domum,omnes, & ſingulas indulgentias,& remiſſiones peccatorum per dictos prædeceſſores noſtros,quam per nos domui B.Mariæ de populo de Vrbe conceſſas, conſequi poterant,perinde, ac ſi dictam domum Sanctæ Mariæ de populo viſitarent, quod præter ipſorum prædeceſſorum,noſtram mentem fuiſſe,& eſſe dignoſcitur.Attendentes igitur,quod indulgentia intuitu Religionis conceſſa,ad ſæculares extendi non debet, volẽtes,mẽtem dictorum prædeceſſorum,& noſtram declarare, & omnem ambiguitatem, & occaſionem tollere.Motu proprio,& ex certa noſtra ſcientia,volumus, & auctoritate Apoſtolica declaramus,quod vniuerſi,& ſinguli dictorum ordinũ fratres,& Moniales,tertiique ordinis vtriuſque ſexus,& familiares tantum dumtaxat, omnibus, & ſingulis indulgentiis, & gratiis, per eoſdem prædeceſſores,& nos,domui B.Mariæ de populo de Vrbe,vt præfertur,conceſſis,& concedendis, vtantur,potiantur,& gaudeant, vti potiri, & gaudere poſſint, quomodolibet in futurum,perinde ac ſi ipſi dictam domum B.Mariæ de populo,his diebus,& feſtiuitatibus,quibus indulgẽtiæ huiuſmodi conceſſæ fore dignoſcuntur, perſonaliter viſitarẽt,quodq; vigore prædictarum litterarum,ſeculares gratiis,& indulgẽtiis huiuſmodi vti, & gaudere non poſſunt: inhibẽtes nihilominus in virtute Sanctæ obediẽtiæ,& ſub excommunicationis latæ ſentẽtiæ pęna,eo ipſo per cõtra facientes incurrenda,omnibus & ſingulis Fratribus cuiuſcunq; ordinis exiſtẽtibus,& quibuslibet aliis perſonis,ne deinceps,nec indulgentias, & gratias hmõi Sanctæ Mariæ de populo,de Vrbe, ad ſeculares extendi prædicent, aut publicè, vel priuatè nuncient. Non obſtantibus præmiſſis,aut quibuſuis aliis Apoſtolicis conſtitutionibus, priuilegiis quoque, & indultis dictis ordinibus conceſſis, quæ quo ad præmiſſa reuocamus,caſſamus,& annullamus,ceteriſque in contrarium facientibus quibuſcunque.Volumus,autem, & auctoritate Apoſtolica decernimus,quod præſentibus trãſumptis,manu Notarii publici ſignatis,& alicuius prelati,aut perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate cõſtitutæ ſigillo munitis, ea fides prorſus in iudicio,& extra adhibeatur,quæ adhiberetur ſi præſentes litteræ eſſent exhibitæ,vel oſtenſæ.Datũ Romæ apud Sanctum Petrum,ſub anulo piſcat.die 10. Decemb.1519.Pontificatus noſtri anno ſeptimo.

XIX.

Confraternitatem Roſarij Beatæ Mariæ Virginis approbat, & omnes, & ſingulas indulgentias a ſuis prędeceſſoribus illius confratribus conceſſas confirmat, illaſque ac multas de nouo addendo concedit.

Similem conceſſionem, & confirmationem fecit Pius V. conſt. 17.

LEO Epiſcopus ſeruus Seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. ¶Paſtoris ęterni, qui vt humanũ genus redimeret in ara Crucis imolari non abnuit vices licet immeriti gerentes in terris, id ſuper reliqua cordis noſtri vota potiſſimũ optamus vt cunctos fideles, quos precioſiſſimi ſanguinis ſui aſperſione, Deo patri reconciliari curauit, quorumcunque regimen, & gubernationem nobis cõmiſit, ad ſalubria pietatis opera, & præcipuè ipſius paſtoris eiuſq; Beatiſſimæ, ac sẽper Virginis intemeratæ genitricis apud ipsũ pro nobis aduocatæ, cultũ, & deuotionis affectũ, quib. immarceſſibiles in Cœlis Theſauros recõdere, & cœleſtis patriæ ciues effici poſſint, frequenter inuitemus, & his quę propterea prouidè cõceſſa fuiſſe percepimus, vt firma perpetuò, & illibata perſiſtant, cũ a nobis pręſertim per ſeculares Principes, & alias perſonas nobis, & Apoſtolicæ Sedi gratas, & deuotas, humiliter petitur, noſtræ approbationis, & innouationis libenter adijcimus firmitatem, prout in Dño cõſpicimus ſalubriter expedire. Sanè pro parte dilectorũ filiorũ prioris, & Fratrũ domus prædic. Coloniẽſium, nuper exhibita petitio continebat; quod olim prout in hiſtoriis legitur, a Sancto Dominico quędã Confraternitas vtriuſque ſexus fideliũ, de Roſario eiuſdem B. Mariæ Virg. nuncupata ad honorem Angelicæ ſalutationis inſtituta, & in diuerſi mundi partib. prædicata fuit, & ſequentibus ſignis; Sed cum ipſa Confraternitas decurſu tẽporis ferè neglecta fuiſſet, & in obliuionem trãſiſſet, ac anno 1475. Ciuitas, & Dįœceſis Colonienſis grauibus bellis premeretur, eadẽ cõfraternitas ad laudẽ, & honorem præfatæ Virginis, vt ciuitas, & Dįœceſis prædicta meritis. & interceſſionibus eiuſdem Virginis ab eis liberaretur, in Eccleſia dictæ domus innouata, & de nouo inſtituta fuit, cum certo modo orandi, videlicet, quod confratres, & ſorores eiuſdem confraternitatis, tribus diebus, cuiuslibet hebdomadæ, ad honorem Dei, & præfatæ Virginis, ac contra imminentia mundi pericula legerent cõiunctim, vel diuiſim toties Angelicam ſalutationẽ quot ſunt Pſalmi in Pſalterio Dauidico ſingulis decem ſalutationibus hmõi, orationem Dominicam ſemel pręponendo, vt modnm orandi hmõi pſalterium, ſiue Roſarium eiuſdem B. Virginis, vulgariter appellatum. Quam quidem confraternitatem in dicta Eccleſia de nouo inſtitutam, poſtmodũ bonæ memorię Alexander Epiſcopus Foroliuienſis tũc Apoſtolicæ Sedis cum poteſtate legati de latere per totam Germaniã Nuncius, ſingulari deuotione permotus, & ſe in eandem confraternitatẽ recipi, atque conſcribi volens, & petens, ad preces claræ memoriæ Federici tertij Romani Imperatoris, auctoritate Apoſtolica approbauit, confirmauit, & ratificauit, ac omnib., & ſingulis vtriuſque ſexus fidelibus dictæ confraternitatis confratribus, & cõſororibus, in ſingulis quinque ipſius Beatiſſ. Mariæ Virg. præcipuis feſtiuitatibus, ſ. Annunciationis, Viſitationis, Aſſumptionis, Natiuitatis, purificationis cẽtum. Et quoties per ſe vel per alium dictum Roſarium legerent, vel legi facerẽt, ſeu Sabbathis, & feſtiuis dieb. decãtationi Salue Regina, qđ poſt Cõpletoriũ, in dicta Eccleſia eiuſdẽ Beatiſſ. Virg., vbi dicta confraternitas inſtituta extitit, & quod ipſe Nuncius antea cõſecrauerat, cantabatur, intereſſent, 40. dies indulgẽtiarũ cõceſſit, & poſt verò felicis recordationis Sixtus Papa quartus prædeceſſor noſter accepto per eũ qđ Confraternitas, hmõi in dicta Eccleſia de nouo inſtituta fuerat,

voluit,

voluit,& ordinauit,quod omnes,& ſinguli confratres vtriuſq; ſexus confraterni tatē prædictā ſeruantes,tam in dicta ciuitate Colonienſi,quam & alibi vbicumque locorum,tunc & pro tempore exiſtentes,verè pęnitentes,& confeſſi,qui orationē dominicam,& ſalutationem Angelicam prædictam,modo præmiſſo dicerent in ſingulis Natiuitatis,Annunciationis,Aſſumptionis,eiuſdem Beatæ Virginis Mariæ feſtiuitatibus,indulgentiam ſeptem annorum, & totidem quadragenarum conſequerētur.Et deinde ſupplicationibus tunc Ducis,& Duciſſæ Britanniæ inclinatus,præfatum Pſalterium,ſeu modum orandi eadem auctoritate approbauit,illūq;tolerandū fore,ac cūctis fidelibus,eo modo orare licere decreuit, & declarauit,ac vt omnes,& ſinguli Chriſti fideles ad deuotionis opera,ad dictū modū orandi,frequentius inducerentur, vniuerſis,& ſingulis Chriſti fidelibus, modo prędicto orare volentibus,vbilibet,ac tunc,& pro tēpore exiſtentibus pro qualibet vice,qua ſic vt præmittitur,orarent,pro qualibet quinquagena præfati Pſalterij,quinque annos,& totidē quadragenas de iniunctis pœnitētijs in domino relaxauit,prout in ipſius Sixti prædeceſſoris litteris inſuper cōfectis,quas perpetuo durare voluit,plenius continetur.Et ſucceſſiuè piæ memoriæ Innocentius Papa Octauus,etiā prædeceſſor noſter cū anno domini 1483.13.die mēſis Octobris,quidā Bartholomeus de Cōmatis de Bononia, tunc dicti ordinis generalis Magiſter,eiuſdē ordinis Prouincialibus Capitulum generale in alma Vrbe celebraret,Bartolomei Generalis viuæ vocis oraculo omnibus qui tunc erāt,& in futurū eſſent de dicta cōfraternitate, & per hebdomadā dicerēt Pſalterium Beatæ Mariæ Virginis huiuſmodi plenariam omnium peccatorum ſuorum remiſſionē ſemel in vita,& ſemel in mortis articulo,ac etiam receptis per litteras ad beneficia dicti ordinis,non autem quæſtum ſed deuotionis cauſa conceſſit,de qua conceſſione per litteras Teſtimoniales ipſius Bartholomei ſui ſecreti ſigilli,ſeu ſignati vſualis impreſſione munitas cōſtat,& inſuper Fel.mem.Raymundus tituli Sāctæ Mariæ Nouæ presbyter Cardinalis, tūc per Germaniā dictæ Sedis Legatus, eiſdē Cōfratribus & Cōſororibus pro quolibet Roſario centū dies indulgentiarū ppetuò & ſimiliter plures ac diuerſi locorū ordinarij ſinguli indulgentiā 40. dierū cōceſſerunt,prout etiā in Raymūdi Cardinalis Legati, necnon Alexandri Epiſcopi,& Nuncij,& ordinariorū huiuſmodi ſingulis deſuper confectis litteris dicitur plenius contineri.Cū autem ſicut eadem petitio ſubiungebat, dilectus filius nobilis vir Ioannes Dux,& Dilectæ nobis in Chriſto filiæ nobiles mulierçs Maria ipſius Ioannis Ducis conſors Duciſſa Iuliacen.& Mōtenſ.ac Sibilla Marchioniſſa Brandeburgenſis dictæ Mariæ Duciſſæ genitrix, necnō dilectus ēt filius magiſter Ioānis Ingenolzel.Præpoſitus Eccleſiæ Sācti Victoris Colonienſis Diœceſis,litterarū Apoſtolicarū maioris præſidētiæ abbreuiator,necnō notarius ſcriptor,& familiaris,cōtinuus Cōmenſalis noſter,ob ſingularem,& ſyncerā q̄ ad ipſā intemeratā Virginem ferūt deuotionē,ac dicti prior,& Cōfratres cupiētes omnia,& ſingula præmiſſa etiā per nos approbari,cōfirmari,& innouari.Quare pro parte,tā Ioānis Ducis,& Mariæ Duciſſæ,ac Sibillæ Marchioniſſæ,necnon Ioannis præpoſiti,q̄ prioris, & fratrū prædicatorum nobis fuit humiliter ſupplicatū, vt præmiſſa omnia,& ſingula pro illorū ſubſtantia firmiori,approbare,cōfirmare,& innouare,aliaſq; in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.Nos igitur pijs votis eis in hac parte paternè annuētes huiuſmodi ſupplicationibus inclinati,auctoritate Apoſtolica tenore præſentiū Cōfraternitatem,ac ritū ſiue modū orādi hmōi,necnon omnes, & ſingulas indulgentias tam p Sixtum,& Innocentium pdeceſſores,q̄ Legatum,Nuncium & ordinarios prædictos,vt præfertur cōceſſas & deſup cōfectas litteras,ac etiā & ſingula ī eis cōtenta approbamus,cōfirmamus,& innouamus,ipſaſque indulgentias de nouo ppetuò concedimus,& vt Ioannes Dux,& Maria Duciſſa,& Sibilla Marchioniſ-

ſa, ac Ioannes Præpoſitus, necnō Prior, & fratres præfati, necnō omnes, & ſinguli alij Christi fideles, ea deuotienis opera, & per dictū modum ſiue ritum orādi eo frequentius inducantur, quo exinde facilius animarum ſuarum ſalutē conſequi ſperauerit, de omnipotētis Dei miſericordia, ac Beatorū Petri, & Pauli Apoſtolorū eius, auctoritate cōfiſi. Ioāni Duci, Mariæ Duciſſæ, Sibillæ Marchioniſſę, Ioāni Præpoſito, Priori, ac fratribus Prædicatorib⁹ & eorū ſingulis, ac vniuerſis, alijſq; vtriuſq; ſexus Chriſti fidelibus dictæ Cōfraternitatis confratribus, & cōſoronibus vbilibet exiſtētibus, tam præſentibus q̃ futuris, verè pęnitētibus, & confeſſis, ſeu confitendi propoſitū habētibus, qui inter hebdomada dictū Roſarium deuotè orauerint, vt piè fertur, pro qualibet vice alios decē annos, & totidē quadragenas de iniunctis eis pęnitētijs miſericorditer ī dn̄o relaxamus, ac quod oēs prædicti eorū, ſinguli ī Paſcha reſurrectionis, & feſtiuitatibus prædictis, ac tribus diebus ſingulis feſtiuitatū earumdē præcedentibus cuicunq; presbytero domus ordinis prædicatorum fratrum profeſſorum per eorum ſingulos pro tēpore eligēdos peccata ſua confiteri valeant, ipſeq; presbyter eorum cōfeſſionibus diligēter auditis ipſos, & eorū ſingulos, ab omnibus, & ſingulis excōmunicationibus, aliiſque Eccleſiaſticis cenſuris, & pœnis, a iure vel ab homine quauis occaſione vel cauſa latis, & promulgatis, necnō ſacrilegijs, inceſtibus, adulteriis, pęnitentiarū iniunctarū, & diuinorū officiorum, & ieiuniorū omiſſionibus, aliiſq; eorū peccatis, criminibus, exceſſibus, delictis, quantūcumq; grauibus, & enormibus, in ſingulis etiā Sedi Apoſtolicæ reſeruatis caſibus, (cōtentis in bulla ſingulis annis die cœnę Domini legi conſueta, duntaxat exceptis) abſoluere, & eis pro cōmiſſis pœnitentiā ſalutarē iniungere, ac iuramenta quęcumq; ſine alicuius præiudicio relaxare, & vota quæcumque, (vltra marina, viſitationis liminū beatorum Petri, & Pauli præfatorum, ac ſancti Iacobi in Compoſtella, necnon religionis, & caſtitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare liberè poſſit, ordinarii, & Archidiaconi loci, ac Rectorū parochialiū, & cuiuſuis alterius licētia deſuper minimè requiſita, quodq; pro receptione, & cōſcriptione aliquorū confratrum ſiue cōſororū in dicta Confraternitate nihil omninò temporale exigi debeat, ſed ſpontè oblata dūtaxat recipi poſſint, perpetuò ſtatuimus, & ordinamus, præſentibus, quas, illarumq; effectum, & in eis cōtenta ſub cuiuſuis ſimilium, vel diſſimiliū indulgentiarum facultatum conceſſionum, & gratiarum reuocationibus, ſuſpenſionibus, vel modificationibus etiam pro anno Iubilei, & in fauorē fabricæ Baſilicæ principis Apoſtolorum de Vrbe, ſeu expeditionis cōtra infideles, vel alias quacumq; de cauſa per nos, & ſedem prædictam nunc, & pro tēpore factis, nullatenus cōprehendi, ſed illis non obſtantibus dictis Chriſti fidelibus omnibus ſuffragari, ipſoſq; illis gaudere, ſeu vti debere, decernimus, ppetuis futuris tēporibus duraturis, non obſtantibus præmiſſis, & conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſq; cōtrariis quibuſcunque. Cæterum, quia difficile foret præſentes litteras, ad ſingula quæcumque loca in quibus expediens foret deferri volumus, & auctoritate prædicta etiam decernimus, quod earumdē pręſentiū litterarum trāſumptis manu vnius, vel plurium Notariorum publicorum ſubſcriptione, & ſigillo alicuius prælati, ſeu perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, plena, ac tanta fides adhibeatur, & adhiberi poſſit, & debeat in omnibus, & per omnia, ſicut ipſis originalibus ſi eſſent in medium exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergò hominum liceat hanc paginam noſtræ confirmationis, conceſſionis, & inhibitionis, infringere, vel ei auſu temerario contraire, ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1520. Pridie Nonas Octobris, pontificatus noſtri Anno octauo.

NON-

XX.

Nonnulla priuilegia Fratribus Ordinis Minimorum viuę vocis oraculo tribuuntur.

LEO papa X. Viuæ vocis oraculo infraſcriptas gratias conceſſit ordini fratrũ Minorum inſtante,& de illarũ conceſſione teſtimoniũ ferente, Reuerendiſſ. Domino Laurentio tituli Sanctorum Quattuor Coronatorum, Sanctæ Romanę Eccleſiæ presbytero Cardinali, quas ex eius litteris authenticis excerpſimus.

Confirmauit, & de nouo conceſſit facultatem fratribus audiendi in Cõfeſſionibus omnes,& ſingulos quarumcunque Diœceſum,& in illis extraneos,& forẽſes abſoluendi, etiam in caſibus quos Diœceſani locorum in quibus ad audiendum deputati ſunt,duxerint concedendos,& omni tempore præterquam in die reſurrectionis Dominicæ,Sacramentum Euchariſtiæ licitè miniſtrandi.

Quòd tẽpore interdicti,aut ceſſationis à Diuinis,poſſint duo, vel plures,extra Eccleſiam in domibus ſuis,officium Diuinum dicere. Et ꝙ quando extra Chorũ fratres dicunt horas canonicas,ſi caſu tranſeuntes perſonę interdictæ aliquid audierint,non propterea incurratur aliqua cenſura. Nec teneantur euitare laborantes in ſuis domibus,diebus quibus laborauerint, etiam ſi non ſint familiares,& ſeruitores continui commenſales fratrum,& eis ſoluatur ſalarium.

Quod fratres dicendo Diuinũ officium in Choro, vel extra Chorum,ſatisfaciãt præcepto capituli,Dolentes,de celebr. Miſſ. de dicẽdo ſtudioſè pariter,& deuotè,ac etiã Regulæ ſuæ,etiam ſi propter aliquã fatigationẽ,vel aliã cauſam,dicant ſedendo,vel deambulando,vel nõ integrè proferendo verba prout ſunt ſcripta,propter negligentiam,aut imperitiam, vel malã prolationem naturalẽ,propter defectũ linguæ,ſeu aliàs qualitercumque imperfectè dicant,aut cũ mentis diſtractione,& ſenſuum vagatione,dum tamen, non ex malitia hoc faciãt,& ꝙ qui cum talibus malè proferentibus, vel aliàs ſupra dictos defectus facientib. dicunt officium,non teneantur reiterare ab aliis imperfectè dicta, aut ab eis nõ integrè audita propter diſtantiam localem,vel ſtrepitum,ſeu aliam cauſam,ſed ſatisfaciant præcepto Eccleſiæ, & Regulæ ſuæ, qualitercumque audiendo quæ alii debent dicere,præſertim in Choro.

¶Item quòd ſiue propter febrem,aut dolorem intenſum,vel etiam infirmitatẽ fratres fuerint grauati, & afflicti,ſatisfaciant dicendo pro horis Canonicis pſalmum,Hymnum,Pater noſter,Aue Maria,vel alia, iudicio Prælati,aut præſidentis loci,ſeu Cõuentus aſſignanda,& hoc quando medicus corporalis(ſi commodè potuerit habet)dixerit eſſe nociuum.

Item ꝙ dicendo quinquies Pater noſter cum Aue.Maria, & in fine cuiuslibet Gloria patri, & pro SS.vnum Pater noſter,cum Aue Maria,ſimiliter cum Gloria Patri,quacumque hora diei,vel noctis,& quocumque loco dicant,ſ.in Choro Eccleſia,Clauſtro,Oratorio,ac Cella,lucrentur Stationes. & indulgentias tam Vrbis,quam etiam portiunculæ,ſiue Hieruſalem,ac Sancti Iacobi in Compoſtella.

Idem Leo X. inſtante de eis teſtimonium ferente Reuerendiſſimo D.Gabriele Merino,Archiepiſcopo Barren.& Epiſcopo Legionen.conceſſit infraſcripta,videlicet.Quod quilibet Fratrum Minorum de Obſeruãtia in Sabbatho in Ramis palmarum dicens Pſalmos Pęnitentiales,vel quinque Pater noſter,cum totidem Aue Maria,ante Sacramentum Altaris,poſſet liberare vnam animã à Purgatorii pœnis,voluit tamen quòd fratres prędicti in perpetuum die qua prædicta gratia vtentur,dicant pro Sanctitate ſua vnam Coronam Beatę Virginis Mariæ,& quòd in die S.Ioannis ante portam Latinam,& in die eiuſdem Sancti,videlicet,tertia die poſt Natiuitatem Domini,idem poſſint prædicti Fratres.

CLE-

CLEMENS SEPTIMVS

Iulius Medices,

Iuliani Laurentij fratris filius, Florentinus, miles Sancti Ioannis Hyeroſolimitani Leonis Papæ X. Patruelis frater, cuius auctoritate Cardinalis deſignatus, mortuo Adriano Sexto Cardinalium ſuffragijs ad Summum pontificatus Apicem aſcendit, ac die Iouis 6. Kalen. Decembris 1523. coronatur. Qui cum Beatum Antonium Florentinum ſacræ Theologiæ profeſſorem, ex gremio Sacri Ordinis prædicatorum, & ex officio Vicariatus Generalis, Congregationis eiuſdem Regularis Obſeruantiæ in Archiepiſcopum Florentinum aſſumptum, Sanctorum Dei Catalogo, atque Beatorum Confeſſorum, & Doctorum conſortio ab eodem Adriano præde ceſſore ſuo ſollemniter aſcriptum, & aggregatum, reperiſſet ſuper illius Canonizatione litteras Apoſtolicas, quas idem Adrianus morte præuentus conficere minimè potuerat, conficiendas decreuit, Annumque Iubilæi 1525. eodem celebrauit, obijt Romæ 6. Kalen. Octobris, 1534. & ſepultus fuit in Baſilica Sancti Petri, deinde vero ad Eccleſiam S. Mariæ ſupra Mineruam translatus fuit.

I.

Conſeruatores Ordinis Minimorum Fratribus deputat: illorumque officium, & poteſtatem tribuit, & declarat.

Similem declarationem in huiuſmodi conſeruatorum materia habes ſuprà in bulla Maris Magni Sixti IIII. & infra conſt. 4. Pij V. & Decreto 12. Sacræ Regularium congregationis.

Vniuerſis, & ſingulis Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis, & Epiſcopis, ac dilectis filijs Abbatibus, & Prioribus, & alijs perſonis, in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis ac Metropolitanarum, & aliarum cathedralium Eccleſiarum canonicis, necnon eorumdem Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum Officialibus, ſeu Vic. in Spiritualibus generalibus, vbilibet conſtitutis.

CLEMENS Papa VII. Venerabiles fratres, & dilecti filij, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Conqueſtionem dilectorum filiorũ Generalis, & Prouincialium, ac aliorũ Correctorum, & vniuerſorum Fratrum ord. Minimorum S. Frãciſci de Paula, percepimus, quod nonnulli Archiepiſcopi, & Epiſcopi, aliique Eccleſiarum prælati, & Rectores, eorumque Vicarii & officiales, ac Clerici, & aliæ Eccleſiaſticæ perſonæ, tã Religioſæ quam Seculares, necnon Layci, Communia Ciuitatum, & Diœceſum, ac aliarũ diuerſarum partium, qui nomen domini vacuum recipere non formidant, à prædictis Correctoribus, & fratrib. quarta canonica ſeu alias portiones ex rebus, & bonis eis ratione funeraliũ, & Chriſti fidelium priorũ legatorum ad certos & determinatos vſus, præſertim ad fabricã Eccleſiarum, domorum, & locorum ſuorum, ſeu in eleemoſynã, aut alias ſibi piè relictis, vel erogatis, ac decimas fructuum ex poſſeſſionib. & petiis terrarũ ad eos legitimè ſpectantibus, & pertinentibus prouenientiũ, contra priuilegia, & Indulta Apoſtolica, eis, & ordini, ac domibus prædictis

dictiſconceſſa,exigunt,& inde exigere conãtur,ac relicta,& erogata hmõi inde bitè occupata detinent,ſeu ea detinentibus,aut decimas,& portiones hmõi exigentibus præſtant auxilium,cõſilium,vel fauorem,& aliàs ipſis ſuper his ac aliis libertatibus,priuilegijs,& indultis,domibus,& ordini prædictis,illorumque perſonis,tam a Romanis Põtificibus prædeceſſoribus noſtris, q̃ aliàs ritè a regib.& aliis Principibus ſecularibus cõceſſis;Necnon bonis,rebus,& aliis iuribus ad dictas domos,illarumq; Sacriſtias ſpectantibus,multiplices moleſtas iniurias,& iacturas inferunt,eoſque coram diuerſis tàm Eccleſiaſticis, q̃ Secularibus iudicib. ad iudicium trahunt; Nonnulli ẽt dictum ordinem profeſſi poſt emiſſam ab eis Regularem profeſſionem,apoſtatantes ad aliorum ordinũ loca ſe trãſferunt,& ſæpius per ſecularium habitationes,ſecundum vana ſui cordis deſideria vagando,inſolenterque,& ſcandaloſè viuendo,ſe ab obedientia,& ſubiectione ſuorũ Prælatorum,ẽt prætextu indultorum, ſeu licentiarum a Sede Apoſtolica ſurreptitiè impetratarũ,ſubtrahunt,in contemptũ Religionis, & animarum ſuarũ periculũ,& ſcandalum plurimorum.Quare generalis,& prouinciales,ac alii correctores, & fratres prædicti, nobis humiliter ſupplicare fecerunt, vt non eis valde reddatur difficile pro ſingulis quęrelas ad Sedem prędictã habere recurſum,ꝓuidere ipſis ſuper hoc paterna diligentia curaremus. Nos igitur,qui pro debito paſtoralis officii,Religioſarum perſonarum quorũlibet diſpendiis occurrimus, & profectibus libenter intendimus aduerſus exactores, occupatores,detẽtores, præſumptores,moleſtatores,& iniuriatores,ac ſubtrahẽtes ſe ab obedientia huiuſmodi; Illis volentes eiſdem Correctoribus,& Fratribus ſubuenire,per quod illorum compeſcatur temeritas,& aliis aditus committẽdi ſimilia præcludatur. Diſcretioni veſtræ,per hæc ſcripta mandamus,quatenus,vos,vel duo, aut vnus, veſtrũ,per vos,vel alium,ſeu alios,etiam ſi ſint extra loca, in quibus deputati eſtis,Conſeruatores,& Iudices,prædictis Generali,prouincialibus, & aliis Correctoribus,& Fratribus efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes , non permittatis eoſdem ſuper libertatibus,priuilegiis,indultis,rebus,& bonis prędictis ab eiſdẽ, &quibuslibet aliis indebitè moleſtari,vel eis grauamina,vel damna,ſeu iniurias irrogari,aut coram quibuſcumque iudicibus ordinariis, vel de legatis,etiã Apoſtolicis,quauis occaſione,vel cauſa,etiam criminali,eoſdem fratres trahi, facturi generali,prouincialibus, & aliis correctoribus , ac fratribus prædictis cum ab eis,vel procuratoribus ſuis, aut eorum aliquo fueritis requiſiti de prædictis , & aliis perſonis quibuslibet ſuper reſtitutione bonorum,ac rerum, & iurium prædictorum,necnõ libertatum,priuilegiorum,& indultorum prædictorum,& aliorum eis pro tempore conceſſorum,obſeruatione. Necnon profeſſorum,& ſe ab obedientia ſubtrahentium hmõi ad regularia loca dicti ordinis reuocatione, & reductione,de quibuslibet moleſtiis,iniuriis, atque damnis præſentibus,& futuris,in illis videlicet,quę iudicialem requiruut indaginem ſummariè ſimpliciter, & de plano ſine ſtrepitu,& figura iudicii,in aliis verò prout qualitas eorum exegerit,iuſtitię complementum miniſtrare inhibendo etiã quibuſcumque iudicib. prædictis,tam in principio quam in medio,vel in fine cauſæ,ne in cauſis dictorũ fratrum,etiam Criminalibus eiſdem inuitis ſe quomodolibet intromittat , ac occupatores,ſeu detentores,exactores,præſumptores,moleſtatores,ac iniuriatores hmõi,necnõ inobedientes,& rebelles,cuiuſcunque dignitatis,ſtatus,gradus, ordinis vel conditionis extiterint,quandoque,quotieſcunque expedierit,auctoritate noſtra per Cenſuram Eccleſiaſticam,appellatione poſtpoſita,compeſcendo,inuocato etiam ad hoc(ſi opus fuerit)auxilio brachii ſecularis. Et nihilominus legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus,illos,quos cenſuras,& pœnas per vos pro tempore latas incurriſſe conſtiterit,eas incurriſſe declarare (& quoties opus fuerit etiam iteratis vicibus) aggrauare curetis. Cęterum,ſi per ſũ

mariam

mariam informationem ſuper his per vos habendam, etiam vobis conſtiterit, q̄d ad loca in quibus occupatores, detentores, exactores, præſcriptores, moleſtatores, & iniuriatores hmōi, ac alios quos pręſentes litteræ concernunt, pro tempore morari contingerit, pro monitionibus ipſis, & citationibus de eis faciendis, tutus non pateat acceſſus: Nō vobis citationes, & monitiones quaſlibet per edicta publica locis affigenda publicis, & patribus illis vicinis, de quibus ſit veriſimilis coniectura, quod ad notitiam citandorum, & monendorum hmōi peruenire valeat, plenam, & liberam concedimus. tenore præſentium facultatem, ac volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod monitiones ſic factæ, perinde eoſdem citatos, & monitos arctent, ac ſi eis perſonaliter intimatę extitiſſent; nō obſtantibus tam fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri de una, & Cōcilii generalis de duabus dietis, dummodo non vltra tres dietas aliquis auctoritate præſentium non trahatur, quàm aliis, quibuſcunque Conſtitutionibus, & ordinationibus, Apoſtolicis tàm de iudicibus delegatis, & conſeruatoribus, quam perſonis vltra centum numerum ad iudicium non vocantibus. Necnon quibuſuis priuilegiis, & indultis Apoſtolicis, quibuſuis perſonis ſecularibus, vel regularibus, Militiis, Communitatibus, Vniuerſitatibus, Capitulis, Caſtris, Villis, Terris, & locis prædictis, ac quibuſuis Cathedralibus, ēt Metropolitanis, vel Collegiatis, aut aliis Eccleſiis, Capitulis, Conuentibus, Monaſteriis, Hoſpitalibus, & aliis piis locis, ēt motu proprio, & ex certa ſcientia, etiam de nō trahentis eorum ſubditis, vel perſonis ipſarum Eccleſiarum, Ciuitatum, Vniuerſitatum, Caſtrorum, Villarum, & locorum reſpectiuè extra eas, aut coram illis iudicibus, & perſonis, quam eis ēt vigore quarumcunque litterarum Apoſtolicarum, aut aliàs quibuſuis modis, & qualitercumque, & ſub quibuſuis verborum formis, & clauſulis, etiam plena expreſſa, ſpecialis, ſpecifica, & indiuidua, ac de verbo adverbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda foret, tenoris huiuſmodi præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus. Quodque vos filii Canonici, Officiales, & Vicarii de perſonis, quæ deputari poſſint Conſeruatores non ſitis, ſeu aliquibus communiter, vel diuiſim è prædicta ſit Sede indultum, quod excōmunicari, ſuſpendi, vel interdici non poſſint per litteras Apoſtolicas non facientes plenā, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto, & earum perſonis, locis, & ordinibus propriis mentionem ceteriſque contrariis quibuſcunque. Ceterum, volumus, & Apoſtolica auctoritate decernimus, quod quilibet veſtrum proſequi valeat articulum etiam per alium inchoatum, quamuis idem inchoatus nullo fuerit impedimento Canonico impeditus, quodque a datis præſentium ſit vobis, & vnicuique veſtrum in pręmiſſis omnibus, & eorum ſingulis cœptis, & nō cęptis præſentibus, & futuris, perpetua poteſtas, & iuriſdictio attributa, vt eo vigore, eaque firmitate poſſitis in præmiſſis omnib. cœptis, & non cęptis, præſentibus, & futuris, & pro prædictis procedere, ac ſi prædicta omnia, & ſingula coram vobis cępta fuiſſent, & iuriſdictio veſtra, & cuilibet veſtrum in prædictis omnibus, & ſingulis per citationem, & modum alium perpetua legitimum extitiſſet, conſtitutione prædicta ſuper conſeruatoribus, & alia qualibet in contrarium edita, nō obſtantibus. Volumus etiam, & Apoſtolica auctoritate decernimus, quod ipſarū tranſumptis manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Curiæ Eccleſiaſticæ, aut perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, in iudicio; & alibi, vbi opus fuerit, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ adhiberetur eiſdem pręſentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, ſub anulo piſcat. die 19. Martii, 1524. Pont. noſtri anno primo.

DECLA-

17.

Declarat priuilegia, & Gratias, & indulgentias vni domui ordinis Minimorum conceſſas, ad omnes, & ſingulas eiuſdem ordinis domos extenſas eſſe, illaſque de nouo concedit.

Dilectis filijs Fratribus Ordinis Minimorum Sancti Franciſci de Paula.

CLEMENS Papa VII. Dilectis filijs ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Deuotionis augmentum vobis Deo proprio prouenire confidimus, ſi in his, quæ ſtatus videtur tranquillitatem concernunt, nos vobis gratioſos, & fauorabiles exhibuerimus. cunctaq; ſicut nobis nuper exponi feciſtis, licet dum fel. rec. Iulius II. & Leo X. Rom. Pont. prædeceſſores noſtri omnia, & ſingula priuilegia, immunitates, & indulgentias, exemptiones. & indulta alicui domui veſtri ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula particulariter, ſeu domibus alicuius prouinciæ eiuſdem ord. ſpecialiter cōceſſa, ad omnes, & ſingulas domos ipſius ord. extendi voluerit. Ac idem Leo prædeceſſor omnibus, & ſingulis vtriuſq; ſexus Chriſti fidelibus. Eccleſias veſtrarum domorum in Penthecoſte, & Annunciationis, & Aſſumptionis glorioſæ Virg. Mariæ feſtiuitatibus necnō in feſtiuitate omnium Sanct. deuotè viſitantibus decem annorum, & totidem quadragenarum, indulgentiam miſericorditer elargitus fuerit. Necnon Correctoribus earūdem domorum, ſex, aut plures, idoneos Confeſſores pro dictorum Chriſti fidelium confeſſionib. audiendis deputandi facultatem conceſſerit. Nihilominus a nonnullis nimium curioſis, hæſitatur, an domus poſt cōceſſionem prædictam, de nouo conſtructæ, ſeu ſuſceptæ, eiſdem priuilegiis gaudere, & Correctores præfati tempore indulgentiarum huiuſmodi Confeſſores, quot neceſſarii fuerint, deputare poſſint. Nos dicti veſtri ordinis vberes fructus in militanti Eccleſia afferentes. proſperum, & tranquillum ſtatum, ac felicem ſucceſſum, paterno zelantes affectu, ac ne ſuper præmiſſis aliquod hæſitationis dubium exoriri poſſit, prouidere volentes, veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati omnia, & ſingula priuilegia, immunitates, indulgentias, exemptiones, & indulta, vni, aut pluribus domibus. Ord. huiuſmodi ſpecialiter conceſſa, ad omnes, & ſingulas ipſius ord. domos de nouo ſuſceptas, & ſuſcipiendas, eadem auctoritate Apoſt. per præſentes de nouo extendimus, & ampliamus, ipſaſque domos ſuſceptas, & ſuſcipiendas, eiſdem priuilegiis, immunitatibus, gratiis, & indulgentiis aliis domibus ſpecialiter conceſſis, pariformiter, & æquè principaliter potiri, & gaudere, ac ſi ſingulis domibus ſuſceptis, ac ſuſcipiendis, & Chriſti fidelibus illorum Eccleſias viſitantibus ſpecialiter conceſſæ fuiſſent. Ac tempore indulg. Correctores domorum huiuſmodi, tot, quot iuxta multitudinem populi neceſſarii fuerint Confeſſores deputare poſſe, & ſic ab omnibus cenſuris abſoluere debere, auctorit. & tenore prædictis decernimus, & declaramus, non obſtantibus, quibuſuis, ac in prouincialibus, & Synodalibus Conſtit. editis Generalibus vel ſpecialib. Conſtitutionibus, & ordinationibus, ceteriſque contrariis quibuſcunque. Dat. Romæ apud S. Petrum ſub anulo piſcat. die 22. Septembris, 1532. Pontificatus noſtri anno IX.

117.

Facultas dandi licentiam vendendi, & alienandi bona immobilia Generali, & prouinciali Romano ordinis prędicatorum tribuit.

Eandem facultatem conceſſit Leo X. Fratribus Minorum Conſt. 14. Sed Ampliorem conceſſit Gregorius XIII. priori generali fratrum Ordinis Eremitarum quam habes Conſt. 7.

Dilectis filijs Magiſtro Generali, & Prouinciali Romano reformati Ordinis Prędicatorum.

CLEMENS Papa VII. Dilecti filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionē. Exponi nobis nuper fecit Dilectus filius Thomas de Strozziis Ordinis prædic. profeſſor. Quod licet aliàs fel. rec. Leo Papa X. prædeceſſor noſter, per ſuas in forma breuis litteras tam Magiſtro generali, quam Vicario congregationis S. Marci de Florentia, ordinis prædicti pro tempore exiſtentibus facultatem ſibi ſubditis in Italia Conuentibus Fratribus, Monaſteriis, ſororibus, ſeu Monialibus, necnon Collegiis, ac perſonis vtriuſque ſexus de pœnitentia dicti ordi. nuncupatis, bona immobilia pro euidenti vtilitate ipſorum locorum, ac perſonarum permutare, & vendere poſſent licentiam dandi ſub dat. die vigeſimaquinta Iulij, Pontificatus eiuſdem anno ſecundo, conceſſerit, quia tamen a nonnullis in dubiū reuocari poſſet, an litteræ prædictæ cēſeantur reuocatæ, eo quod nos nuper certis ex cauſis tunc expreſſis, congregationē S. Marci ſuppreſſerimus, ac penitus extinxerimus, domoſque, ac loca, necnon vtriuſque ſexus perſonas quaſcunque congregationis ſuppreſſæ, & extinctæ hmōi ſub prouincia Romana perpetuò exiſtere, ac per prouincialem dictæ prouinciæ Romanæ, reformatum perpetuo regi, p noſtras ſub plumbo litteras, ſub Dat. ſexto Kal. Nouemb. Pont. noſtri anno ſeptimo, inſtituimus, & voluimus Nos ad hmōi dubium tollendū auctoritate Apoſt. tenore præſentium cōcedimus, vt pro tempore exiſtens tam Magiſter generalis, quā prouincialis Prouinciæ Romanæ reformatæ hmōi ſibi ſubditis in Italia Cōuentib. Fratrib. Monaſteriis, ſororibus, ſeu Monialib. necnon Collegiis, ac perſonis vtriuſq; ſexus de pœnitentia dicti ord. nuncupatis, dicta facultate vti poſſint, videlicet, licentiam concedendi bona Cōuentuum, & locorum hmōi ad certum tempus, ac in perpetuum locandi, vel in emphyteuſim ad lineam maſculinā cōcedendi, ſiue commutandi, aut vendendi, vel quocumque alio titulo alienandi bona immobilia, & precioſa mobilia minus vtilia, quæ nunc, habent, & in poſterum iuſto titulo habituri ſunt, tam pro ſatisfactione debitorum aliàs pro neceſſitate, ſeu vtilitate Conuentuum, & locorum prædictorū contractorū, aut eadem vtilitate ſuggerente contrahendorum, quam alia euidenti vtilitate ipſorum Cōuentuum Monaſteriorum, vel Collegiorum, prouiſo tamen quod precium ipſorum bonorū immobilium (ſi vendantur) vel aliàs quouis modo alienentur, cētū ducatorum auri de Camera ſecundum cōem æſtimationē valorem annuum nō excedat, & in emptionem, reparationem aut augmentum aliorum immobiliū, aut neceſſariorū bonorum, ſeu præfatorū debitorū realē ſolutionē cum effectu conuertatur, & ad hoc accedat cōſenſus duarū partiū vocalium Cōuentus, Monaſterij, vel Collegii, cuius ſunt, cōſtitutionibus, & ordinationib. Apoſtolicis, ac fel. recor. Pauli II. prædeceſſoris noſtri, contra alienantes res Eccleſiaſticas, ceteriſq; in contrarium facientibus non obſtantibus quibuſcunque. Dat. Rom. apud Sanctū Petrum, ſub anulo piſcatoris, die 25. Febr. 1531. Pont. noſtri anno VIII.

DECLA-

1117.

Declarat, Fratres Minores Conuentuales ſub obedientia Magiſtri Generalis exiſtentes, iuxta B. Franciſci Regulam viuere, & priuilegijs vniuerſo Ordini conceſſis, vti, & frui poſſe.

Iſtorum Fratrum Priuilegia confirmauit eis Paulus II. vt ſuprà, Conſtit. 1.

CLEMENS Papa VII. Dilectis filiis Fratri Antonio Saxolino Generali, & prouincialib. Magiſtris, ac fratribus ord. Minimorum Conuentualium. Nuncupatorum. Dilecti filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Religioni deditis Apoſt. fauoris præſidium libenter impendimus, & ne ſpiritualiter, vel temporaliter detrimenta, & vt in contẽplationis ſuauitate tranquillũ Domino reddere poſſint famulatum, noſtri Miniſterii partes propenſius adhibemus. Cum itaque dudum fel. rec. Leo Papa X. prædeceſſor noſter, pro vniuerſali vnione veſtrũ, & aliorum fratrũ d. Ord. B. Franciſci inter alia per diuerſas ſuas litteras ſtatuerit, quod ex tunc de cetero, perpetuis futuris tẽporibus Min. Gen. totius Ord. S. Franc. huiuſmodi, à ſolis reformatis d. Ord. viuentib. abſq. priuilegiis bona tẽporalia concernentib. eligi deberet. Cui omnes, & ſinguli Fratres ſecundum Reg. B. Franc. ſe ſubiicere, & obedire tenerentur, & deinde, quod vos filii fratres Conuentuales cum priuileg. à Sede Apoſt. conceſſis viuẽtes, redditus, & poſſeſſiones, ac bona tẽporalia ſecundũ huiuſmodi priuilegia retinere volentes, vnus ex vobis idoneũ, qui veſter Mag. Gen. Appellaretur, & veſtrã curã gereret, eligere poſſetis, ac ex tũc à Reformatis Min. Gen. à vobis filii fratres Conuẽtuales Mag. Gen. electi fuerint. Et ſicut nobis nuper exponi feciſtis. Quia in Regula Sancti Franciſci huiuſmodi, ac Ord. veſtri Minorũ ſtatutis, & conſuetudinib. necnon priuilegiis, & indultis Apoſt. eiſdẽ Ordini & illius fratribus conceſſis nulla de Mag. Generali aut Prouincialib. Magiſtris, dũtaxat de Min. Gen. & Prouincialibus Miniſtri mentio facta ſit, ab aliquib. hæſitari poſſet, an vos & pro tempore exiſtens Gen. Prouincialibus Mag. necnon fratres Cõuentuales Ordin. Min. huiuſmodi, ex quibus d. Min. Gen. eligi conſueuerat, ſecundũ Regulã S. Franciſci, & ſtatuta huiuſmodi viuatis, & an priuileg. & indulta olim Miniſtri Gen. conceſſa vobis ſuffragentur. Nos qui proſperũ ſtatũ veſtrũ quos in viſceribus gerimus charitatis, paterno zelamur affectu. Attendentes propter mutationẽ nominis Miniſtri in Magiſtrũ veſtra regularia inſtituta mutata non eſſe, ac volentes priuilegia, & indulta vobis conceſſa illæſa permanere, & quieti veſtræ cõſulere, ac propterea huiuſmodi hæſitationis materiã ſummouere veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati, auctoritate Apoſt. decernimus, & declaramus vos, & pro tẽpore exiſtentes Fratres cõuentuales ordin. Min. ſub d. Mag. Gen. viuẽtes nõ aliter, quam iuxta B. Franc. ordin. veſtri inſtitutoris Regulã viuere, necnon priuilegiis, & indultis prædictis, abſque vlla differentia, aut exceptione vti, potiri, gaudere, illaque vobis ſuffragari debere, in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi nomina huiuſmodi mutata nõ fuiſſent, & ſic per quoſcunque iudices quauis auctoritate fungentes ſublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, irritum quoq; & inane, quicquid ſecus contigerit attentari, non obſtãtibus præmiſſis, ac Cõſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnõ quibuſuis conceſſionib. ſub quibuſcũq; tenorib. & formis, ac cũ quibuſuis clauſulis, & decretis in contrariũ forſan factis, & faciendis, quas quo ad præmiſſa nemini ſuffragari volumus, ceteriſq; contrariis quibuſcunque. Datũ Ro. apud Sanctum Petrum ſub anulo Piſcatoris, die 1. Decemb. 1524. Pont. noſtri, anno primo.

CON-

V.

Confirmatio, & ampliatio Priuilegiorum Fratrum Monialium, & Confratrum Ord. Carmelitarum.

Similem confirmationem illius Ord. Fratribus fecit Gregorius XIII. quam habes ſuprà, Conſt. 9.

CLEMENS Epiſc.ſeruus ſeruorum Dei, ad perpet.rei memor. Ex Clementi Sedis Apoſt.prouiſione, necnõ perſonarum Deo deuotarum ſub Religionis iugo, & regulari caſtimonia Dño militantiũ pia deuotione prouenire dignoſcitur, vt Ro.Pont.quandoq; per prædeceſſores ſuos Ro.Pont.pro perſonarũ earundẽ, ac illarum locorum felici ſucceſſu, & quiete, ac Chriſti fidelium pijs operibus, vacantiũ aĩarum ſalute conceſſa, & approbet, & innouet, ac innouata communiat, & alia de nouo cõcedat, prout in Dño cõſpicit ſalubriter expedire. Sanè pro parte dilectorum filiorum Nicolai Audet Generalis, ac Prouincialiũ, & Priorum ordinis B M.Virg.de Monte Carmelo, necnon confratrũ vtriuſq; ſexus Cõfraternitatum in Eccleſijs domorum eiuſdẽ ord.inſtitutarum nobis nuper exhibita petitio continebat, qđ alias fel.rec.Ioãnes XXII.& Alex.V.Ro.Pont.prædeceſſores noſtri vniuerſis, & ſingulis Chriſti fidelib.qui confraternitatẽ de Monte Carmelo ingredi, ſeu confratrũ Confraternitatũ huiuſmodi numero aſcribi, ipſiuſq; Ordinis Statuta obſeruare, ac habitum dicti ordin.deferre, ſeq; fratres, & ſorores dicti Ordin.appellare, ita quod ſi mulier virgo caſtitatẽ, vidua vero cõtinentiam, coniugata autẽ matrimonij iura, prout Sancta Eccl.præcipit tempore earũ ingreſſus inuiolabiliter ſeruare velle promitterent, & obſeruatẽt, tertiã partem ſuorum peccatorum in Dño relaxarũt, ac ipſa glorioſiſs. Dei genetrix ſemper Virgo Maria ipſorum contrariũ, ſeu religioſorum, ac ſororum animos poſt eorũ tranſitũ ſuis interceſs.cõtinuis, ijs ſuffragijs, & ſpeciali protectione adiuuabit, quodq; confratres ipſi gr̃arum earundẽ prædeceſſorum participes fieri volẽtes, horas Canonicas, iuxta formã ab Alberto Patriarcha dicto Ord.conceſſam, & ordinatam recitare, ignari verò litterarũ dieb.quibus Sãcta Eccl.ieiunare præcipit ieiunare, necnon quarta feria, & ſabbatho toto tempore vitæ eorum, præter quã die qua aliquã ex ferijs prædictis Natiuitatis D.N.Ieſu Chr̃i, occurrere contigerit à carnibus abſtinere deberẽt. Ac etiã nonnulli alij Ro.pont.etiã prædeceſſores nr̃i, quam plura, & diuerſa priuilegia, immunitates, exẽptiones, præſertim quartã funeraliũ presbyteris ſæcularibus non ſoluẽdi, ac indulta indulgẽtias, & peccatorũ remiſſiones, ac gratias dicto ordini illiuſque fratribus, Monialib.Sororib.& vtriuſque ſexus perſonis, ac monaſterijs Monialium, & domib.Sororũ, eorũque Eccleſiis, & locis quibuſcũque, & per modũ extẽſionis, ſeu communicationis, ac aliàs conceſſerunt, prout in diuerſis eorundẽ prædeceſſorũ litteris deſuper confectis dicitur plenius contineri. Quare pro parte Generalis prouincialiũ priorum vtriuſque ſexus confratrũ prędictorum aſſerẽtium refrigeſcente in dies fidelium deuotione domos fratrũ, & Sororum, ac monaſteria huiuſmodi nõ modica reparatione indigere, & propterea fideles ipſos ad tẽporalia bona pro huiuſmodi reparatione concedenda ſpiritualib.bonis, & gratiis inuitare opportere, ac ad id inducere neceſſe foret.nobis fuit humiliter ſupplicatũ, vt priuilegia, indulta, immunitates, exẽptiones, & gratias, ac alia prędicta approbare, & innouare, & inuiolabiliter obſeruari mãdare, illaq; pro potiori cautela de nouo cõcedere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur dicti ordinis quẽ præceteris in viſcerib.gerimus charitatis proſperũ, & trãquillũ ſtatũ, ac animarũ ſalutẽ pr̃o zelan-

zelātes affectu,huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, Ioannis,& Alexandri,ac aliorum prædeceſſorū noſtrorum litteras,ac per eoſdē prædeceſſores omnia, & ſingula priuilegia,immunitates,exemptiones, etiam non ſoluēdi quartā funeralium presbyteris ſæcularibus(quo ad fratres domorum ī poſſeſſione,quartam ipſam nō ſoluendi exiſtentes dūtaxat,)ac indulta indulgentias(citra plenarias,peccatorū remiſſiones,& gratias Ordini, & illius Fratrib. Monialibus,Sororibus,& vtriuſque ſexus confratribus,& pſonis,domib.Monaſteriis,Eccleſiis,& locis quibuſcunque,etiam per modum extēſionis,ſeu cōmunicationis,& aliàs quomodo libet etiam per nos,& Sedem Apoſtolicam conceſſas quorum omnium tenores præſentibus pro ſuffi.iēter expreſſis,& inſertis haberi volumus,auctoritate Apoſtolica tenore præſētiū approbamus,& innouamus,ac perpetuę firmitatis robur obtinere,& inuiolabiliter obſeruari debere,ipſoſq; fratres Moniales,Sorores.pſonas,monaſteria,domos,Eccleſias,& alia loca huiuſmodi omnibus,& ſingulis priuilegiis immunitatibus,exēptionibus indultis,indulgētiis(citra tamen plenarias)peccatorū remiſſionibus,& gratiis,quibuſuis congregationibus dicti,& aliorum Ordinum,etiā Mendicantium,fratribus, & perſonis,ac congregationibus, ſuæ profeſſioni non contrariis,aliiſque ordinibus quibuſcunque,etiā nō mendicantium,quomodolibet cōceſſis,& cōcedendis in gñe,vti frui,& gaudere poſſe, atq;dēre in omnib.& p oīa,perinde ac ſi eis cōceſſa fuiſſent,decernimus.Necnō potiori ꝓ cautela ea oīa ēt de nouo cōcedimus ipſiuſque ord.fratres ab Inquiſitorib.hæreticæ prauitatis penitus eximimus,& ſub nr̄a,ac dictæ Sedis protectione ſuſcipimus,ac eiſdē Inquiſitorib.ſub excōicationis latæ ſñīæ,& officiorū ſuorū priuationis pęnis diſtricte inhibemus,ne de dictis fratrib. ēt rōne criminis hæreſis quoquomodo ſe intromittere præſumant.Decernentes irritū,& inane quicquid per eos ſcienter,vel ignorāter contigerit attētari.Omnibuſq;& ſingulis vtriuſq;ſexus cōfratribus,& cuilibet eorū aliquā presbyterū idoneū ſæcularē,vel cuiuſuis ordinis.ēt Mēdicantiū,& de Obſeruātia Regularē ī ſuū poſſint eligere cōfeſſorē,qui vita eis comite eos , & eorū quēlibet a quibuſuis ēt maioris excōicationis,ſuſpenſionis,& interdicti,alijſq; Eccleſiaſticis ſuis,cēſuris,& pęnis à iure vel ab homine quauis occaſione,vel cauſa pro tēpore latis , & à quibuſuis ēt pro tpe irretiti fuerint,etiā ſi illorū abſolutio Sedi prædictæ ſpecialiter,vel generaliter, præter quā ſi p litteras in Cęna Dñi legi ſolitas reſeruata foret,ac quorū.ūq; votorū,& iuramentorum,necnon Eccleſiæ præceptorum tranſgreſſionibus periuriorū,ſymoniæ,& homicidij mentalis,vel cauſalis reatibus, manuū violētarum, in quaſuis perſonas Eccleſiaſticas, nō tamen Epiſcopos,vel eorum ſuperiores de præterito iniectionibus,ieiuniorū,horarū canonicarum,diuinorum officiorum, ac pœnitentiarū iniunctarū in toto , vel in parte omiſſionibus, omnibuſque alijs eorū peccatis,criminibus,exceſſibus,& delictis quantumcūq; grauibus, & enormibus etiā talibus, propter quę Sedes prædicta meritò conſulenda foret in caſibus dictæ Sedi quantercūque reſeruatis, exceptis cōtentis in dictis litteris Cęnę Domini,ſemel in vita,& in mortis articulo,de alijs verò dictæ Sedi nō reſeruatis caſibus.toties quoties opportunum fuerit eorū confeſſionibus diligenter auditis abſoluere,iiſque pro cōmiſſis pœnitentiam ſalutarem iniungere,vota verò viſitationis quæcunque vltramarina(Liminum beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum de Vrbe,& Sācti Iacobi in Cōpoſtella,necnon religionis , & Caſtitatis votis dūtaxat exceptis)in alia pietatis opera cōmutare,& iuramenta quæcūq; ſine tertij præiudicio relaxare,ac omniū eorū peccatorum ſemel in vita,& in mortis articulo,vt præfertur etiā ſi tunc non ſubſequatur,plenariam remiſſionem,& abſolutionē,et auctoritatē Apoſtolicā impēdere poſſit.Liceatque omnibus,& ſingulis vtriuſque ſexus confratribus prædictis,cuilibet eorum habere Altare portatile cum debitis reuerentia, & honore , ſuper quo in locis ad hoc congruentibus,

& honeſtis, etiam non ſacris, & quauis etiam Apoſtolica anctoritate interdictis, ſeu tēpore ceſſationis à diuinis, dummodo cauſam nō dederint huiuſmodi inter dicto, ſeu ceſſationi, & p eos nō ſtet quo minus pareatur Apoſtolico interdicto, etiā antequam illuceſcat dies, circa tamē diurnam lucem, ſeu circa meridiē cū qualitas negotiorū pro tēpore ingruentium id exegerit in eorum præſentia, clauſis ianuis excōmunicatis, & interdictis excluſis non pulſatis campanis, & ſubmiſſa voce miſſas, & diuina officia p Sacerdotes ſæculares, vel regulares huiuſmodi celebrare, ac quocūque tēpore Euchariſtiā & alia Sacramēta Eccleſiaſtica à quocūque maluerint presbytero idoneo, & vbicumque ſine Rectoris parochialis Eccleſiæ præiudicio recipere. & adminiſtrare liberè, & licitè valeant. Et ſi cōtingat eos, vel eorum aliquem tēpore īterdicti hmōi ab humanis decedere. corpora eorum Eccleſiaſticæ cum aliqua honeſta tamē funerali pōpa tradi poſſint ſepulturæ. Quodque ſingulis Quadrageſimalibus, & alijs cuiuſlibet anni tēporib. & diebus Stationum Baſilicarum, & Eccleſiarum Almæ Vrbis Romæ, & extrà illius muros vnam, vel duas Eccleſias, aut vnum, duo, vel plura altaria ī partibus illis, vbi eos, ſeu eorum aliquē reſidere, ſeu quo declinare cōtigerit, quas, vel quilibet eorū duxerint eligendas, vel eligenda, deuotè viſitādo, tot, & ſingulas, ac ſimiles indulgentias. & peccatorum remiſſiones cōſequantur, quas cōſequerentur ſi ſingulis diebus eaſdē ſingulas dictę Vrbis, & extra eam Eccleſias, pro ſtationibus huiuſmodi deputatas pſonaliter viſitarent. Inſuper etiā, omnib. vtriuſq; ſexus Chriſti fidelibus, qui pro Monaſteriorū, & domorum reparatione, ac fratrū huiuſmodi ſuſtētatione manus porrexerint adiutrices, ſupradictas indulgentias cōſequi-poſſint, & cōſequantur. Omnib. verò, & ſingulis alijs Chriſti fidelib. vtriuſque ſexus, qui dictum ordinē illiuſque domos, & Monaſteria, fratres, ſorores, & monia les huiuſmodi ſuis eleemoſinis, & ſubſidijs pro tēpore iuuerint, & manutenuerint vt ipſi, & quilibet eorū omniū precum, ſuffragiorū, eleemoſynarum, ieiuniorum, orationum, Miſſarum, Horarum Canonicarū, diſciplinarum, peregrinationum, & cæterorum ſpiritualium bonorū, quæ pro tempore in vniuerſali Sacroſācta Eccleſia militāte fiūt, in perpetuū participes fiant, & omnib. eius meritis gaudeant, ac omnib. alijs, qui gratiis eorundē confratrum gaudere voluerint aliquā eleemoſynam, ſiue charitatem, prout eis, ac præſidentibus confraternitatū huiuſmodi viſum fuerit, dando, & largiendo gratiarū huiuſmodi participes, fiāt indulgemus. Non obſtantibus Cōſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac dicti ordinis ſtatutis, & conſuetudinibus, ēt iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, necnon priuilegiis, indultis, & litteris Apoſtolicis per quoſcūque Rom. Pontif. prædeceſſores noſtros, ac nos & Sedem prædictam, etiam motu proprio, & ex certa ſciētia, ac de Apoſtolica poteſtatis plenitudine, & cū quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, reuocatiuis, modificatiuis, præſeruatiuis, exceptiuis, reſtitutiuis, declaratiuis, mētis atteſtatiuis, ac derogatoriarū derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis Clauſulis, quomodolibet etiā pluries cōceſſis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus etiā ſi p illorū ſufficiēti derogatione de illis, eorūque totis tenorib. ſpecialis, & indiuidua, ac de verbo ad verbū, nō autē per clauſulas generales idē importātes, mētio ſeu queuis alia expreſſio habēda, aut exquiſita forma ſeruanda forēt, & in eis caueat expreſsè, qd illis nullatenus derogari poſſit, illorumque omniū, necnō quarūcūque etiā in forma Breuis litterarū occaſione præmiſſorum quomodolibet confectarū, & quorumcunque in eis contentorum tenores, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, ac de verbo ad verbū inſertis, necnon modos, & formas ad id ſeruandos pro indiuiduo ſeruatis habētes, hac vice dumtaxat, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, harū ſerie ſpecialiter, & expreſsè derogamus, necnō omnib. illis quæ præfati prædeceſſores in eorū litteris voluerunt, non obſtare, cæteriſq; cō

traiiis

tratiis quibuſcunque. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis manu alicuius publici Notarii ſubſcriptis, & ſigillo alicuius pſonę in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in iudicio, & extrà adhibeatur, quæ præſentibus originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergò omninò hominum liceat hãc paginam noſtrorum approbationis, innouationis, conceſſionis, exemptionis, ſuſpenſionis, inhibitionis, decretorum indulti, derogationis, & voluntatis, infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Dat. Ro. apud S. Petrũ anno incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo trigeſimo. Pridie Idus Auguſti, Pontificatus noſtri anno ſeptimo.

VI.

Priuilegium de celebranda Miſſa pro anima a Purgatorio liberanda Fratribus Ordinis Minimorum, & eorum prælatis in domo Sanctiſſimę Trinitatis de Vrbe exiſtentibus, viuę vocis oraculo concedit.

NOS Laurentius Epiſcopus Albanenſis, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis Sanctorum, quatuor, ac maior pœnitẽtiarius, vniuerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus, præſentes litteras noſtras inſpecturis, fidem facimus, & atteſtamur. ¶Qualiter Sanctiſſimus in Chriſto pater, & Dominus noſter Dominus Clemẽs, diuina prouidentia Papa VII. ad humiles preces noſtras, dilectis nobis in Chriſto Venerabilib. Religioſis, Correctori domus Sanctiſſimæ Trinitatis de Vrbe, ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula, ac aliis Fratribus domus Sanctiſſimę Trinitatis duntaxat generali verò ac Zeloſo, necnon prouincialib. & localibus correctorib. & aliis ſuperiorib. ordinis, etiam pro tempore exiſtentibus, ac vni cuiuslibet ipſorum ſecundum Religionis ingreſſum, antiquiori ſocio, vbicunq; transferre ex merito obedientiæ cõtigerit, vt ſingulis ſecundis, & quartis ferijs cuiuslibet hebdomadæ totius anni, miſſis pro animabus defunctorum celebrare volentes, eaſdẽ indulgentias pro animab. defunctorũ hmõi conſequãtur, ac ſi in Eccleſia Sancti Sebaſtiani, Laurẽtij, & Araçęli, etiam Gregorij, & Potẽtianæ, extrà, & intrà muros Almæ vrbis celebraſſent, ac pari modo Miſſæ hmõi animab. defunctorum, pro quibus eas celebrandas duxerint, ſuffragentur, perinde ac ſi in præfatis, & aliis quibuſcunque, etiam qualitercumque priuilegiatis Eccleſijs intrà, & extrà muros Vrbis celebraſſent, facto nobis deſuper viuæ vocis oraculo. Conceſſit pariter, atque indulſit præſentib. perpetuis futuris temporibus duraturis, & in contrarium facientib. non obſtantibus quibuſcunque. In quorũ omnium fidem litteras noſtras fieri, noſtrique ſigilli oblongi iuſſimus appenſione communiri. Dat. Romæ, in ædibus noſtris, ſub anno a Natiuitate Domini 1524. die verò 10. Menſis Iulij. Pont. Sanctiſſimi Domini in Chriſto patris, & Domini Noſtri D. Clementis, diuina prouidentia Papæ VII. anno primo.

VII.

Priuilegia quęcunque Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium fratribus Minoribus de Obſeruantia conceduntur, innouantur, & communicantur.

CLEMENS Papa VII. Ad perpetuam rei memoriam. ¶Dum fructus vberes, quos ordo ſacer dilectorum filiorum fratrum Minorum Regularis obſeruantiæ in agro militãtis Eccleſię cum propagatione religionis, ac defenſione, &

augmento fidei Catholicę, ac ſalute Chriſti fideliũ produxit hactenus, & in dies producit, diligenter attendimus, dignũ, quin potius debitũ putamus, vt eius ſtatum proſperũ, & tranquillũ omni diligentia procuremus, illiuſque religioſas perſonas ſpecialib. fauoribus, & gratiis proſequamur, hinc eſt, quod nos motu proprio & ex certa noſtra ſcientia tenore præſentium omnia, & ſingula priuilegia, immunitates, exemptiones, prçſertim, non ſoluendi Clericis Secularib. quartam funeraliũ, quo ad fratres in poſſeſſionem non ſoluendi quartam hmõi exiſtẽtes ac omnia & ſingula indulta, indulgẽtias, peccatorũ remiſſiones, & gratias dicto minorum, ac S. Claræ, ac tertio de pœnitentia nuncupato ordinib. illorumq; fratrib. monialib. ſororib. & vtriuſque ſexus pſonis, ac Monaſteriis, domib. Eccleſijs, & locis quibuſcumque ẽt per modum extẽſionis, ſeu communicationis, & aliàs quomodolibet per quoſcumque Rom. Põtif. prædeceſſores noſtros, ac nos, & ſedem prædictam conceſſa auctoritate Apoſt. tenore præſentium approbamus, & innouamus, & perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari debere, ipſoſque fratres, moniales, ſorores, perſonas, monaſteria, domos eccleſias, & alia loca hmõi omnib. & ſingulis priuilegijs, immunitatib. exemptionibus, cõceſſionib. indultis, indulgentiis, peccatorũ remiſſionib. & gratijs, quibuſuis, congregationib. dictorum ordinum, aliorumq; ordinũ mẽdicantium quomodolibet conceſſas, & concedendas, necnon ẽt quibuſuis facultatib. & gratiis ſuæ profeſſioni regularis obſeruantiæ non contrariis, aliis ordinib. quibuſcumque nõ mendicantibus quomodolibet conceſſis, & concedendis vti, frui, & gaudere poſſe, atque debere in omnib. & per omnia perinde, ac ſi eis conceſſa ſpecialiter fuiſſent, & cõſtitutiones in vltimo capitulo generali dicti ord. Min. Reg. obſeruantiæ in prouincia Burgen. Regni Caſtellæ factas, plenã roboris firmitatem obtinere, & ab omnib. quamdiu per capitulũ aliud Generale dicti ordinis, mutatæ non fuerint, inuiolabiliter obſeruari debere, necnon regulam ipſam per ſanctũ Frãciſcũ pro fratrib. ord. Min. inſtitutã obſeruabilẽ, meritoriã, fundatam ſuper ſacrũ Euãgeliũ exiſtere, & quocũque cuiuſcumque ſtatus, dignitatis, aut cõditionis ſcribẽtes, aut aſſerentes regulã ipſam non meritoriam, vel inobſeruabilẽ, ſeu ſacro Euãgelio repugnantẽ eſſe, in hoc eorum aſſertionem hmõi non eſſe tenendam, nec admittendam authoritate, & tenore præmiſſis decernimus, ac volumus, & mandamus, ipſoſque fratres ab inquiſitorib. hæreticæ prauitatis eximimus, & ſub noſtra, & Apoſtolicæ Sedis protectione ſuſcipimus, ipſiſque Inquiſitorib. ſub excõicationis ſententia, & officiorum ſuorum priuatione inhibemus: ne de dictis fratrib. etiam ratione criminis hæreſis quoquomodo ſe intromittere præſumãt, ſicque per quoſcunque tam ordinaria, quã delegata, & mixta auctoritate fungẽtes iudices, & perſonas vbique iudicari, cognoſci, atque decidi debere, ſublata eis, & eorũ cuilibet, quauis aliter iudicandi, cognoſcendi, & decidẽdi facultate, necnõ irritũ, & inane, ſi ſecus ſuper his, à quoquã quauis auctoritate, ſcienter, vel ignorãter cõtigerit attẽtari, eſſe decernimus & nihilominus venerabili fratri Archiepiſcopo Florentino, & dilecto filio Vicario noſtro in Vrbe, nunc, & pro tempore exiſtentib. cõmittimus, & mãdamus, quatenus ipſi, vel aliter eorũ per ſe, vel aliũ, ſeu alios, auctoritate noſtra faciant præſentes litteras, & in eis cõtenta quæcunque, plenũ effectũ ſortiri, illiſq; monaſteria, domos, fratres, moniales, & ſorores, ac perſonas minorũ, & S. Claræ, ac tertii ord. prędictorũ, & alios quoſcũq;, quos quomodolibet concernunt, pacificè frui, & gaudere. Nec permittãt quemquam cõtra honorẽ præſentiũ modo aliquo impediri, moleſtari, aut inquietari, contradictores quoslibet, & rebelles, ẽt per priuationẽ quorumcunque beneficiorum ſuorũ Eccleſiaſticorũ, & inhabilitatis ad illa, ac alia in poſterũ obtinẽda, ac quaſque de quib. videbitur cẽſuras, & pęnas ac alia iuris opportuna remedia, appellatione poſtpoſita cõpeſcẽdo, inuocato ẽt ad hoc (ſi opꝰ fuerit) auxilio brachii ſecularis.

laris. Nō obſtantib. fe'. rec Bonifacii VIII. prædeceſſoris noſtri, etiam de vna, & ī Cōcilio Gen. de duabus dictis edita, ac aliis Cōſtitutionibus, et Ordinationibus Apoſtolicis, necnon ſtatutis, & conſuetudinibus etiam iuramēto, confirmatione Apoſtolica, et quauis firmitate alia roboratis, necnon priuilegiis, indultis, & litteris Apoſtolicis, per quoſcūq; Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, et Sedem prædictā etiam motu proprio, et ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, et cum quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, reuocatiuis, modificatiuis, præſeruatiuis, exceptiuis, reſtitutiuis, declaratiuis, mentis atteſtatiuis, ac derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus efficaciſſimis, & inſolitis Clauſulis quomodolibet etiam pluries conceſſis, reformatis, & innouatis, quibus etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumq; totis tenorib. ſpecialis, & indiuidua, ac de verbo ad verbū non autē per Clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut exquiſita forma ſeruanda foret, & eis caueatur expreſsè, qđ illis nullatenus derogari poſſit, illorumq; omniū, necnon quarumcūq; etiā in forma Breuis litterarum occaſione præmiſſorū quomodolibet confectarū, & quorūcunq; in eis cōtentorum tenores, pręſentibus pro ſufficiēter expreſsis, ac de verbo ad verbū inſertis, necnō modos, & formas ad id ſeruandas pro indiuiduis ſeruatis habentes, hac vice dūtaxat illis alias in ſuo robore permāſuris, harū ſerie ſpecialiter, & expreſsè derogamus: necnō omnib. quæ in dictis conceſſa ſunt, non obſtantibus contrarijs quibuſcūque, & aut ſi aliquibus cōmuniter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultū, quod interdici, ſuſpendi, vel excōmunicari nō poſſit, per litteras Apoſt. nō facientes plenā, & expreſſam, ac de verbo ad verbū de indulto huiuſmodi mentionem. Volumus autē, ꝙ præſentiū tranſumptis manu alicuius publici Notarij ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præſentibus originalibus adhiberetur ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud S. Petrum, ſub anulo Piſcatoris die 30. Maii 1525. Pontificatus noſtri anno ſecundo.

PAVLVS TERTIVS

Alexander Farnenſius ex antiqua, & nobili Romana familia oriundus, Leone X. ex Diacono S. Euſtachij Epiſcopus Tuſculanus à Clemente VII. Oſtienſis, Senatuſque princeps inſtitutus, ſeptuagenarius, Comitijs Vaticanis patrum ſuffragijs electus Non. Nouembris, Ann. 1534. Summus Pontifex coronatus eſt, Societatē nominis IESV confirmauit, ac Generale cōcilium Tridentinum indixit, obijt Romæ 4. Idus Nouembris, 1549. & ſepultus fuit Romæ in Baſilica Sancti Petri.

I.

Priuilegia, & indulta Ordinis Minorum Conuentualium Sancti Franciſci confirmat, nonnullaque alia eis decernit.

Similem declarationem fecit In fauorem dictorum fratrum Clemens VII. vt ſuprà Conſtit. 4.

Dilectis filijs Generali, & prouincialibus Magiſtris, vniuerſiſque Fratribus Ordinis Minorum conuentualium nuncupatorum.

PAVLVS Papa III. Dilectis filiis Generali, & Prouincialibus Magiſtris, Vniuerſisque fratribus Ordinis Minorum Conuentualium nuncupatorum. Dilectis filiis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Exhibita nobis nuper pro parte veſtra petitio continebat, quod licet quamplura

priuilegia, exẽptiones, immunitates, libertates, gratiæ, & indulta, vobis, & ordini veſtro per diuerſos Rom. Pontif. & Præſertim Sixtum IIII. per quaſdã ſub pridie Kalend. Septem. incipientes Vniuerſalis Eccleſiæ, Mare magnum, nũcupatus, & Leonẽ X. prędeceſſores noſtros, per alias ſuper electione Magiſtri Generalis eiuſdẽ ordinis vniuerſalique vnione, & concordia inter vos, & fratres dicti ord. Min. de Obſeruantia nuncupatorũ initis, ſub pridie Idus Iunii, datis, eorum Pontificatus 4. & 5. reſpectiuè annis deſuper confectas ſub plumbo litteras, Bullam cõcordiæ nuncupatas conceſſa fuerint, & inter cætera vobis per Sedem Apoſt. indultũ fuerit, quod in temporalibus bonis in quibus de iure ſuccederetis, ſi in ſęculo maneretis, ſuccedere. Necnõ legata, relicta, eleemoſinas, & quamcumque pecuniarũ ſummã, aliaque bona, quæ vobis in futurum relinqui, vel elargiri cõtingeret recipere, tenere, & habere, ac ĩ veſtros vſus conuertere, omnibuſque, & ſingulis alijs priuilegijs, exemptionib. immunitatib. libertatib. gratijs, & indultis fratrib. dicti ordinis Minorũ de Obſeruantia nuncupatis, & illorũ ordini prædictis quomodolibet conceſſis vti frui, & gaudere liberè, & licitè poſſetis, prout in ſingulis prædictis, & alijs deſuper confectis litteris plenius cõtinetur, ipſaque priuilegia exemptiones, immunitates, & libertates, gratiæ, indulta, & cõceſſiones, in viridi ſint obſeruantia, cupitis tamen pro maiori animi veſtri ſatisfactione priuilegia, exẽptiones, immunitates, libertates, gratias, ĩdulta, & cõceſſiones huiuſmodi auctoritate noſtra roborari. Quare nobis humiliter ſupplicari feciſtis, vt votis veſtris hmôi annuere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui quorumlibet Chriſti fidelium præſertim Religioſorũ qui ſalutiferos fructus in agro dominico continua eorũ cultura producunt, votis quãtum nobis cũ Deo licet annuimus, eaque fauoribus proſequimur opportunis, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati omnia, & ſingula priuilegia, exẽptiones, immunitates, libertates, gratias, indulta, & conceſſiones huiuſmodi, & deſuper cõfectas litteras, quarũ omniũ tenores hic pro ſufficiẽter expreſſis haberi volumus, auctoritate Apoſtolica tenore pręſentiũ approbamus, & confirmamus ac præſentis ſcripti patrocinio communimus. Decernẽtes ea (ita tamen quod tẽporalia bona vobis per prædeceſſores noſtros cõceſſa de ſuperioris veſtri licentia tantũ, in veſtros vſus particulares cõuertere poſſetis) ĩ uiolabiliter obſeruari, & vobis ſuffragari debere: Sicque p quoſcunque iudices, & Commiſſarios quacunque auctoritate fungentes, & ſublata eis, & eorũ cuilibet quauis aliter iudicãdi, & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere: Irritum quoque & inane ſi ſecus ſuper his à quocunque quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari: Eaque quatenus opus ſit innouam⁹, & de nouo concedimus. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon dictorum ordinum etiam iuramento, cõfirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis quibuſuis in contrarium forſan conceſſis, vel concedendis. Quibus, etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione de eis eorũque totis tenoribus ſpecialis ſpecifica, & expreſſa, ac de verbo ad verbum mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda foret, tenores huiuſmodi pro ſufficienter expreſſis, ac de verbo ad verbum inſertis habentes, hac vice dumtaxat illis aliàs in ſuo robore permanſuris, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcunque. Volumus etiam quod præſentiũ trãſumptis manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ originalibus litteris adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud S. Petrum ſub anulo Piſcatoris, die 27. Octobris, 1540. Pontificatus noſtri anno ſexto.

ECCLE-

II.

Eccleſiæ Fratrum Minorum, vbi Conuentus exiſtunt, conuentuales vocari debere mandatur, & ſepulturæ in eis haberi conceduntur.

Similem declarationem, & Conceſſionem fecit Fratribus prędicatoribus Gregorius Nonus, quę cum ſit eadem, & illis, & alijs per communicationem deſeruiat omittitur.

INNOCENTIVS Quartus Epiſcopus, ſeruus Seruorum Dei. Dilectis filiis Fratribus ord. Min. ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Cum tanquam veri, & fideles Chriſti Miniſtri elegeritis vobis in Domini māſiones, dignum eſſe credimus, vt habitacula veſtra inter alias honorabiles congregationes fidelium ſtatuimus. Hinc eſt igitur, quod veſtris ſupplicationibus inclinati, pręſentiū auctoritate decernimus, vt Eccleſiæ veſtræ omnes vbi Cōuentus exiſtunt conuentuales vocentur, vobis nihilominus licentiam concedentes, vt in ipſis Eccleſiis ad opus Fratrum, & familiæ veſtræ habere liberè cæmiteria valeatis. Nulli ergò hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis, & cōſtitutionis, infringere, vel ei auſu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotētis Dei & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorū eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Lugduni, Nonis Aprilis, Pontificatus noſtri anno VII.

III.

Facultas ampliſſima predicandi, confeſſiones audiendi, & abſoluendi, R. Patribus Societatis Ieſu conceditur.

Dilectis filijs.

Moderno, & pro tempore exiſtenti prępoſito, & Socijs Societatis Ieſu in alma Vrbe noſtra Canonicè inſtitutis.

PAVLVS Papa III. Dilectis filiis ſalutē, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Cū inter cūctas ſolicitudines noſtras quib. nos premit Paſtorale officium, illa ſit præcipua, vt gregi Dominico nobis ſuperna diſpoſitione cōmiſſo animarū cura non deſit, ne illū antiquus ſerpens humano generi inimicus iam defeſſum, & iam præparatum inuadat. Attendētes igitur ad fructus vberes, quos in Domini vinea hactenus produxiſtis, & producere non deſinitis, veſtræ Religionis integritati, ſcientiæ, doctrinæ, moribus, & experientię plurimū in Dño cōfidētes, vobis quos aliàs & Societatem veſtrā Dei Ieſu approbandam, cōfirmando, & benedicēdo, atque perpetuæ firmitatis munimine roborando, ſub Apoſtolicæ Sedis ꝓtectione ſuſcepimus. Et cuilibet veſtrū, qui ad hoc onus idoneus repertus, & ꝑ veſtrū Societatis præpoſitū pro tempore exiſtentem deputatus fuerit, in quibuſuis Eccleſijs, & locis, atque plateis cōibus, ſeu publicis, & aliàs vbique locorum Clero, & populo verbum Dei prædicandi, proponendi, & interpretandi, ac eos viā veritatē docendi, & ad bene, beateque viuendum, ita vt in vobis verbo pariter, & exēplo ædificentur in Dño hortandi, & monendi. Necnon illis ex vobis, qui presbyteri fuerint quorumcunque vtriuſque ſexus Chriſti fidelium ad vos vndique accedentium confeſſionibus diligenter auditis, ipſos & eorum ſingulos ab omnib. & ſingulis eorum peccatis, criminibus, exceſſibus, & delictis, quantumcunq; gra-

u.b.s,& enor n:bus & Sedi Apoſtolicæ reſeruatis,& a quibuſuis ex ipſis caſibus reſultantibus ſententiis,cẽſuris, & pęnis Eccleſiaſticis (exceptis contentis in Bulla quæ in die Cœnæ Dñi ſolita eſt legi) abſoluẽdi,atq; eis pro commiſſis pęnitentiam ſalutarem iniungendi,necnon vota quæcunq; per eos pro tempore emiſſa (Vltramarinis viſitationis liminum Beatorũ Petri,& Pauli Apoſtolorum de Vrbe,ac Sancti Iacobi in Compoſtella,necnon Religionis, & Caſtitatis votis duntaxat exceptis) in alia pietatis opera cõmutandi,&c. Datũ Ro.apud S.Petrũ ſub anulo piſcat.die tertio Iulii,anno Domini 1545.Pont. noſtri anno vndecimo.

PAVLVS QVARTVS

Ioannes Petrus Caraffę Neapolitanus ordinis Diui Dominici inſtitutum in ipſa pueritia petijt,ſed hinc a parentibus optimo propoſito reclamantibus,vi abductus ſt,& ad Archigymnaſia frequentiora Italię litteris inſtituẽdus dimiſſus palmam retulit Sacrę Theologiæ, Latinis,Grecis iuxta ac Hębreis litteris apprimę edoctus,apud pontificem ſui nominis ſplendor plurimum effulſit,a quo Archiepiſcopatu Theatino donatus eſt, eo deinde relicto,nouum collegium Patrum Theatinorum a Theate Oppido ſic dictorum,celebre hodie in Italia inſtituit,quod a Clemente Septimo anno 1428.confirmatum fuit. Demum presbyter Cardinalis deſignatus Marcello II ſucceſſit anno 1555. Septimo kal.Iunij.Et feſtum D.Dominici pręlic.ordinis fundatoris,Nonis Auguſti, necnon Feſtiuitatem Cathedrę,qua ipſe Beatus Petrus Apoſtolus Romę primum ſedit,ſingulis annis perpetuis futuris temporib.die 18.Ianuarij in vniuerſis vrbis Eccleſijs ſub duplici officio reſpectiuè ſollemniter celebrari voluit, ſtatuit,atque mandauit. Obijt Romę 15.kal.Septembris,1559.& ſepultus fuit in Baſilica Sancti Petri,& deinde ad Eccleſiam S.Marię ſupra Mineruam tranſlatus.

I.

Facultatem Fratrib.Ordin.Minorum de Obſeruantia,eorumque prę latis, ſibi perſonas extra Ordinem in eorum Syndicos,& Oeconomos eligi tribuit, qui nomine Sanctę Rom.Eccleſię temporalia negotia pertractent,cum derogationis ſpeciali Conſtitutioni Ioan.XXII.Ad conditorem,necnon priuilegia Ordinis a prædeceſſorib. condonata,confirmat,& innouat,ac illa,& quędam alia addendo,de nouo concedit.

Hanc eandem facult.confirmauit Pius IIII.ſub dat.Rom.apud S.Petr.die 27.Apr. 1561.Pont.eiuſdem an.2. Cuius Conſtitutionis tenor in pręſenti conſtitutione non ponitur,cum idem habeatur in ſeq.Bulla Pauli III.quo alia iſtius Ord.priuilegia,etiam a Greg.XIII.conſt.8.& a Sixto V.conſt.6.confirmata fuere.

PAVLVS Papa quartus.Ad perpet.rei mem.Ex clemẽti Sedis Apoſt.prouiſione,necnon perſonarum Deo deuotarum profectus ſub regulari caſtimonia Dño militantiũ,pia deuotione prouenire dignoſcitur,vt Romanus Pontifex quandoq; per prædeceſſores ſuos Rom.Põtifices pro Religionis cõſeruatione,& augmẽto, ac perſonarum earundem quiete,& cõmodo, conceſſa,approbet, & innouet,ac approbata,& innouata Apoſt.auctorit.cõmuniat,vt eo firmiora perſiſtãt,quo ſępius fuerint eiuſdẽ Sedis auctoritate circũfulta.Sanè ꝓ parte dilecti filij Clemẽtis de Monelia,Miniſtri gñalis ord.Frat.Min. regularis obſeruãtiæ,nobis nuꝑ exhibita petitio cõtinebat, quod cũ inter operarios,qui ad excolendã vineã Dñi Sabaoth.Dei gratia, Ordo ipſe magnos ꝓbitatis,& doctrinæ,ac animarũ ſalutis fructus ſempęr olim attulerit, & quotidie afferre

ferre conetur, ac exinde pro ſuis ſanctis ſtudijs, honeſtiſque laboribus, proq; ſalute animarũ, Ab Apoſtolica Sede, cuius continuè pacẽ, & dignitatẽ ordo idem fortiter tutatus eſt, tam ſpiritualia, quã temporalia ſubſidia, ornamentaque acceperit, & accipiat, quib. & ſancta ſua officia, ac vitam ſuam regularem, facilius, atque expeditius exequi, & tranſigere poſſint, & ceterę Religioſæ perſonę, ordineſq; alijs exẽplo ipſorum, promptiores, alacrioreſque ad ſua officia perſoluẽda reddãtur. Cumque ẽt ex ipſius Sedis prouiſione, ac benigna dignitate prouenire dignoſcatur, vt Romanus Põnt. quãdoque prædeceſſorum ſuorum Romanorum Pontif. geſta innouet, ac innouatione, & reuocationẽ reſtauret, & Apoſt. auctoritate innouata, & reſtaurata muniat, & fulciat, ac in priſtinũ ſtatum reponat, & reducat. Et propterea nonnulli Ro. Pont. prædeceſſores noſtri nonnullas gratias conceſſiones, indulgẽtias, peccatorum remiſſiones, & abſolutiones ẽt plenarias, libertates, prerogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, ac omnia, & ſingula priuilegia, & indulta, tam ſpiritualia, quam temporalia, ẽt per ſolam ſignaturam, aut per oracula, viuæ vocis, vel aliàs etiã contra apoſtatas tam pro foro cõſcientię, quam foro fori, tam prædictis Fratrũ Minorum, quam S. Claræ, ac tertio de pœnitẽtia nuncupato ordinibus illorumque ſuperioribus, fratribus Monialibus, & Sororibus, ac vtriuſque ſexus perſonis & monaſterijs, domibus Eccleſijs, & locis quibuſcunque dictorũ ord. nunc, & pro tẽpore exiſtentibus, in genere, vel in ſpetie, ẽt per modum communicationis, ſiue extẽſionis priuilegiorum inter ſe, ac ẽt cum alijs quibuſcunque ordinibus Mendicãtibus, & non Mendicantibus. Et fel. rec. Gregorius IX. Bonif. VIII. Alex. quartus, Nicolaus V. Eugenius etiam Quartus, Leo X. Clemens VII. Paulus ſimiliter Tertius, ac Iulius etiam Tertius, ac alii Ro. Pont. prædeceſſores noſtri, & Sedes Apoſtolica, tam ſuper exemptionibus, etiam ab ordinariorum locorum, & Legatorum, etiam de latere, ac hæreticæ prauitatis Inquiſitorum; iuriſdictione, viſitatione, & correctione, quam etiam ab omni impoſitione, collectas, decima, ſubſidio, quarta, & quinta funeralium; & legatorum partibus, pedagijs & gabellis, ac alio quocunq; grauamine per Sedẽ eandem pro tempore impoſitis cõceſſerint, ac piæ mem. Martinus quartus, ẽt prædeceſſor noſter, qui conſiderans, quòd fratres ord. Min. regularis obſeruantię hmõi, pro nulla re temporali, iuxta eorundẽ profeſſionẽ, & regularia inſtituta, poſſunt in iudicio experiri, vt excluſis quibuſcunque ſollicitudinibus liberius, & quietius diuinis poſſent vacare obſequiis, & offerentium donantium, & concedentium, aut in vltima voluntate relinquẽtium ord. Fratrum Min. vel illius fratrib. prædictis aliquid propter Deum, pia intentio non fraudaretur, ac hæredum, & executorũ negligẽtiis obuiari poſſet, ac vt ipſi fratres ſecundum modos licitos. & congruos, ipſi ordini relictis ſibi in teſtamentis nõ fraudarentur, inter alia diſpoſuit, ꝙ Generalis, & prouinciales Miniſtri, ac cuſtodes vniuerſi pro tẽpore ipſius ordi. Fratrũ Min. poſſent nominare ſpeciales perſonas, quæ nõ eſſent de dicto ordine, pro locorũ indigentia ſingulorũ, quas perſona taliter per ipſos nominatas pro tẽpore in ijs legitimam adminiſtrationẽ, & generalẽ, & liberã gerere, & ipſos veros, & legitimos adminiſtratores, ęconomos, ſyndicos, & actores eſſe, & de plenitudine poteſtatis cõſtituẽdo, auctoritate Apoſt. decreuit, qui res ipſas, & rerũ ꝓdictarũ precium, & prædictas eleemoſynas nomine Romanæ Eccleſię (ad ꝗ rerũ mobiliũ, & immobiliũ quib. fratres vti poſſunt, proprietas, & dominium, nullo medio, ſpectat) reciperẽt per eoſdem in fratrum ipſorũ vtilitates, prout eis licet ex Regula, vel declaratione Regulæ conuertẽdas, ſicut, & quando a Generali. & prouincialibus Miniſtris, & cuſtodibus prædictis, & eorũ ſingulis conſtituti pro tẽpore in prouincia, vel cuſtodia ſibi decreta, vel ab eiſdem fratrib. de aſſenſu eorum, extitiſsẽt requiſiti, ac eadẽ perſonæ petendi, exigendi, recipiendi, alienandi prędicta, trãſigendi quoq; & pa-

& paciſcendi, conueniendi, compromittendi, remittendi, refutandi, quietationē faciendi, agendi, defendendi, ac in animas eorum de calumnia vitanda, & veritate dicenda, iurandi, & cuiuslibet alterius generis iuramentum præſtandi, cū illis, & contra illos, qui hmôi res mobiles, & immobiles, aut præcium earum, vel relictas eleemoſinas fratribus in teſtamentis occuparent, vel violenter auferrent, ſiue contra voluntatem fratrum quomodolibet obtinerent. Et generaliter in omnib. cauſis, rebus, & locis hmôi ad ipſam Eccl. ſpectantib. ipſorum fratrū vſui conceſſis. Necnon pro immunitatib. libertatib. & iuribus, ac priuilegiis, & indulgengentiis eorundem ſine cuiuslibet ſatiſdationis, & cautionis onere plenam, generalem, & liberā haberent Apoſtolica auctoritate præfata in iudicio, & extra iudicium poteſtatem, reuocādi quoque perſonas eaſdem, & earū quamlibet, ac alias eis ſubrogandi, & vel nominandi per ſupradictum modum nominationis, quoties opportunum foret, quæ eandem in prædictis, vel ſimilem haberent poteſtatem plenam, & liberam, per ſuas, ſub datum apud Vrbem Veterem, quintodecimo Kal. Febr. Pont. ſui anno ſecundo auctoritate Apoſt. præfata, ēt cōceſſit facultatem. Et licet recolendæ mem. Ioan. Papa XXII. ſimiliter prædeceſſor noſter cōſtitutione, quæ incipit: Ad cōditorem, per quam miniſtris, & cuſtodibus, & fratribus prædictis, ne litteris, & conceſſione Martini prædeceſſoris hmôi ſine Apoſtolicæ Sedis præfatæ licentia vterentur, inter cetera prohibuerit, nihilominus prohibitione huiuſmodi non obſtante, ſanctæ mem. Martinus V. ſimiliter prædeceſſor noſter, voluit, & eadem auctoritate Apoſtolica conceſſit Miniſtris, & cuſtodibus, & fratribus prædictis, quod ipſi, & eorum ſinguli litteris Martini Quarti prędeceſſoris, ac omnibus in eis contentis hmôi liberè, & licitè vti valerent, tandiù, & quouſque per Sedem prædictam aliud in præmiſſis eidem ordini vti ius foret ordinatum, ac ēt fel. rec. Eugenius etiā Papa quartus pariter prædeceſſor noſter ius hmôi eidem ord. per alias ſuas litteras tenore litterarum Martini IV. prædedeceſſoris hmôi in eis præinſerto, vt dicitur, conceſſit conſeruari. Necnon etiam piæ mem. Nicolaus V. & Sixt. Quartus etiam prædeceſſores noſtri, ſuper confeſſionibus audiendis omnium perſonarum extranearum, & forenſium quarumque diœceſum per fratres Minores ordinis, & obſeruātię regularis hmôi, ad hoc a ſuis ſuperioribus, vt moris eſt, deputatos, necnon pro abſolutionis beneficio illis impendendo, ac Sacratiſſimæ Euchariſtiæ Sacramento eis taliter cōfeſſis, omni tempore, pręterquam in die Reſurrectionis Dominicæ, licitè adminiſtrando, per diuerſas eorum litteras, eadem auctoritate Apoſtolica facultatem conceſſerunt, ac idem Eugenius, & diuerſi alii Romani Pontifices prædeceſſores noſtri, facultatē abſoluendi huiuſmodi ſub certis modis, & forma ac ēt in diuerſis conuentib. ord. hmôi tunc expreſſis (etiam viuæ vocis oraculo, vt præfertur) ampliarūnt, & extenderunt prout in ſingulis conceſſionibus, & litteris eorumdem prædeceſſorum plenius dicitur contineri. Cum aūt ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, ea quæ ſæpius Apoſtolica auctoritate præfata munita exiſtunt maiorē obtineant roboris firmitatē, dictusque Clemens Miniſter, cupiat priuilegia, facultates conceſſiones, indulta, dſpenſationes, & ſingulas alias gratias hmôi, etiam per nos approbari, innouari, & confirmari: Pro parte eiuſdem Clemētis Miniſtri, nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt eiuſdem priuilegijs, immunitatib. exemptionibus, libertatibus, conſeruatoriis, declarationibus, facultatibus, diſpenſationibus, gratiis, conceſſionib. indulgentiis, & indultis pro illorū obſeruantia validiore noſtræ approbationis robur adiicere, aliaſque in pręmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſt. dignaremus. Nos igitur, qui omniū votis præſertim illis quib. ſub ſuaui Religionis iugo diuinis laudib. & Chriſtianæ profeſſionis augmēto incumbentiū perſonarū, tranquillitati, cōmoditatibus, & honori cōſulitur, libēter annuimus, eaq; fauorib. proſequimur opportunis, hmôi ſupplicationib. inclinati

præ-

p̄miſſa,ac omnia,& ſingula alia priuilegia,immunitates,exēptiones,etiam ab In
quiſitorib⁹ præfatis,libertates,pręrogatiuas,fauores,cōſeruatoria,declarationes,
facultates,diſpenſationes,gratias,cōceſſiones,indulgētias,& indulta ſpiritualia,
& temporalia etiā per modū communicationis,& extenſionis inter ſe,& cum a-
lijs ordinibus mendicantibus,& non mendicantibus,eiuſdem fratrū minorū re-
gularis obſeruantiæ,ac Sanctæ Claræ, & de pœnitentia,tertio ordinibus,etiā in
congregatione ſub trium votorū ſubſtantialium profeſſione, & eorumdem ſupe
riorum ordinis Min.regul.obſeruātiæ huiuſmodi obedientia degentibus,ipſorū
que ſuperiorū fratrib.Monialibus,Sororibus,ac vtriuſque ſexus,etiam ſingulari
bus perſonis,necnō Monaſteriis,Domibus,Eccleſiis,& locis,quibuſcūque,in ge-
nere,& in ſpecie,etiam per ſolam Signaturā,etiam viuæ vocis oraculo,vt præfer
tur,aut aliàs,tam per præfatos,ac quoſcūque alios Romanos Pōtifices prædeceſ
ſores noſtros,ac nos,& Sedem prædictam;quā Imperatores,Reges,& alios Prin
cipes ſub quacumque forma & expreſſione verborum cōceſſa, ac etiam iteratis
vicibus approbata.Necnō cū omnib.& ſingulis in eis contentis Clauſulis,decre-
tis,& declarationib. ſingulas deſuper cōfectas litteras,& in eis contenta (etiam
prout largius in aliquib.earum eis conceſſum eſt) interpretando, & inde ſecuta
quæcumque illorū omnium tenores,& formas,datas, effectus, & decreta in illis
appoſita,ac ſi de verbo ad verbū inſerentur pręſentib.pro ſufficiēter expreſſis ha
bentes,dicta auctoritate Apoſtolica,tenore præſentiū ex certa ſciētia,ac de Apo
ſtolicæ poteſtatis plenitudine approbamus,& innouamus,& perpetuam roboris
firmitatem obtinere,& firmiter obſeruari,necnon ordinib.Fratrū Minorum re-
gularis obſeruantiæ,& Sanctæ Claræ,ac tertio de pœnitentia nuncupato,etiā in
congregatione,ſub obedientia fratrum Minorū obſeruātiæ huiuſmodi degenti-
bus ſuperiorib.fratrib.Monialibus, etiā Tertiariis nuncupatis Sororibus,Perſo-
nis,Monaſteriis,Domibus,Eccleſiis,& locis præfatis,etiam per modū cōmunica
tionis,& extenſionis huiuſmodi,ſuffragari,illiſque frui, vti, & gaudere quando
& quoties opus fuerit,poſſe,& debere,in iudicio,& extra,ac ēt in foro conſcien-
tiæ,in omnib.& per omnia,perinde,ac ſi ſpecialiter,& expreſsè eiſdē fratrū Mi-
norū,ac Sanctæ Claræ, & Tertio de pęnitentia nūcupato ordinibus cōceſſa fuiſ-
ſent,decernimus.Supplentes oēs,& ſingulos iuris,& facti defectus,ſi qui forſan
interuenerint in eiſdē,& nihilominus pro potiori cautela, & ampliori dono gra
tiæ illa omnia,& ſingula,quæ per præfatos prædeceſſores noſtros,ac Imperato-
res,Reges & Principes,ac nos,& Sedem eandē,cōceſſa,ſtatuta, & ordinata fue-
runt,ēt iuxta ampliorem,& fauorabiliorē illorū indulgentiā,& interpretationē,
& præſertim,vt excluſis quibuſcūq; ſollicitudinib. libentius, & quietius diuinis
poſſint vacare obſequiis fratres Minorū Reg.obſer.hmōi, & aīarū ſaluti per am
plius ꝓficere,& offerentiū,donantiū,& cōcedentiū,aut in vltima volūtate relin
quentiū ordinis prædicto, vel fratribus ordinis Min. hmōi aliquid propter Deū
pia intentio non fraudetur,ac hæredū,& executorū negligentiis obuietur, ac vt
ipſi fratres ſecūdū modos licitos, & congruos ipſi ord. relictis ſibi in teſtamētis
mobilib.& immobilib.bonis,& aliis etiā pecuniariis ſibi quomodolibet oblatis,
conceſſis,legatis,& donatis,pro tēpore,ēt pro miſſis,& aliis diuinis officiis elee-
moſinis,& aliis reb.nō fraudentur,& qđ Gn̄alis de per ſe,in toto ordine,& ſingu
li Prouinciales,Miniſtri,ac cuſtodes vniuerſi,pro tēpore exiſtētes ipſius ord.fra-
trum Minorū in ſuis Prouinciis,& cuſtodiis reſpectiuè, & ad hoc ab eis reſpecti
uè deputati fratres pro tēpore,poſſint notare ſpeciales ꝑſonas,quæ nō ſint de di
cto ord.Minorū,pro locorū indigentia ſingulorū, qn̄, & quoties fuerit in ſingu-
lis eorū Conuentib.quas perſonas taliter nominatas pro tempore,in iis admini
ſtrationem legitimam,& generalem,ac liberam gerere,& ipſos veros, & legiti-
mos adminiſtratores,Oeconomos,& Syndicos,& actores eſſe de poteſtatis ple-

nitudine

nitudine conſtituendo, eadem auctoris etiam decernimus, qui res ipſas, & rerũ
ipſarũ preciũ, & prædictas eleemoſinas nomine Romanæ Eccleſiæ (ad quam rerũ
omniũ mobiliũ, & immobiliũ, quibus fratres vti poſſunt ius, proprietas & domi
niũ nullo medio ſpectat) recipiãt, & recipere poſſint, & debeãt p. eoſdẽ in fratrũ
ipſorũ vtilitates, etiam pro victo, & veſtitu eorum, ac reparatione Cõuentuum
& aliarũ rerum, locorum, Conuentuum, & Fratrum hmõi neceſſitatibus pro tẽ-
pore conuertenda, ſicut, & quãdo à dictis Generali, in toto ordine, & Prouincia-
libus Miniſtris, ac Cuſtodibus prædictis, & eorum ſingulis, pro tẽpore in prouin
cia, vel cuſtodia ſibi decreta, vel ab eiſdẽ fratribus de aſſenſu eorum ex iterint re
quiſiti, ac vt eadẽ perſonæ petendi, exigendi, recipiẽdi, alienandi prædicta, tranſi
gendi quoque, paciſcendi, conueniendi, compromittendi, cõmutandi, remittendi, refutandi, quietationem faciẽdi, agendi defendendi, ac in animas eorũ de ca
lumnia, & veritate dicenda, iurandi, & cuiuslibet alterius iuramentũ præſtandi,
cum illis, & contra illos, qui hmõi res mobiles, & immobiles, aut precium earũ,
vel relictas eleemoſinas fratribus in teſtamẽtis, aut aliàs eis donatas & cõceſſas
occuparent, vel violenter auferrent, ſiue contra voluntatẽ fratrũ quomodolibet
retinerent, & generaliter in omnibus cauſis pro rebus, & locis huiuſmodi ad ip-
ſam Eccleſiã ſpectantibus ipſorum fratrum vſui cõceſſis, necnõ pro immunitati
bus, & libertatibus, iuribus, & priuilegijs, ac indulgẽtiis eorundẽ ſine cuiuslibet
ſatiſdationis, & cautionis onere, plenã, generalẽ, & liberã habeant auctoritatem
præfata auctoritate Apoſtolica in iudicio, & extra illud, poteſtatem concedim⁹,
reuocandi quoque perſonas eaſdem, & earũ quamlibet, ac alias ſubrogandi, vel
nominandi, per ſupradictũ modum nominationis quoties opportunum fuerit,
quæ eãdem in prædictis, vel ſimilem habeant poteſtatem, plenã, & liberam, etiã
Generali, ac Prouincialibus Miniſtris, ac Cuſtodibus huiuſmodi, et eorũ ſingulis,
vt præfertur, eadem auctoritate facultatẽ etiam concedimus. Nec propter præ-
miſſa fratres Minores huiuſmodi contra Regulam Sancti Franc. quam profeſſi
ſunt, et profitentur in futurũ, ſiue contra ſtatuta Regularia ſui ordinis huiuſmo-
di in aliquo facere, nec feciſſe, immo cum illius obſeruatione quo ad hoc, et pu-
ra, et ſana conſcientia ſine alicuius conſcientiæ ſcrupulo vixiſſe, eatenus, et in po
ſterũ viuere. Et ſic per quoſcunque iudices, ſublata eis, et eorum cuilibet quauis
aliter iudicãdi, et interpretãdi facultate, et auctoritate iudicari, et diffiniri debe
re. Irritum quoque et inane, ſi ſecus ſuper his a quoquã quauis auctoritate ſcien
ter, vel ignoranter cõtigerit attẽtari, decernimus, et declaramus. Et inſuper vt ꝓ
tempore deputatos Cõfeſſores, Fratres ordinis minorum obſeruantiæ huiuſmo
di omniũ quarumcumque diœceſum vtriuſque ſexus Chriſti fideliũ ad eos pro-
tẽpore recurrentium confeſſiones audire, eoſque etiam in caſibus, et cẽſuris, qui
bus eis per priuilegia Sedis Apoſtolicæ, etiam per modũ communicationis, et ex
tenſionis quorumcumque ordinum, etiam Minimorum hactenus cõceſſum eſt,
poſſe abſoluere, et ſinguli Ordines, etiam Minorum (quorum priuilegia eidem
Ord. Minorum ſunt communicata, & extenſa) abſoluere conſueuerunt, abſoluẽ
di, ac pœnitentiam ſalutarem iniungendi, & omni tempore, præterquam in die
Reſurrectionis Dominicæ Sacramentũ Euchariſtiæ, tam illis, quam alijs qui bu-
ſuis pſonis licitè miniſtrandi, Apoſtolica auctoritate prædicta indulgemus ac de
nouo concedimus in omnibus, & p omnia, ita quod ordines ſuperiores, Fratres
Moniales, Sorores, Perſonæ, Monaſteria, Domus, Eccleſiæ, & loca prædicta, illis
tã in genere, quã in ſpecie conceſſis, vt præfertur, vti, potiri, & gaudere poſſint,
& debeãt. Ac ab ipſis Inquiſitoribus, impoſitionibus, grauaminibus, oneribus, de
cimis quarta, & quinta etiã funeraliũ, & aliorũ quorumcumque eis legatorũ, &
oblatorũ, ac conceſſorum pro tempore, necnon Pedagijs, & Gabellis, ac omnib⁹
& ſingulis alijs ſupradictis libera penitus, immunia, & exempta auctoritate Apo
ſto-

ſtolica,& tenore prædictis,etiã concedimus,& indulgemus,ac ſtatuimus, & ordinamus.Et nihilominus venerabilibus fratribus Archiepiſcopo Rothomagẽſi, & Epiſcopo Conchenſi, ac dilecto filio Curiæ cauſarũ Cameræ Apoſt.aũditori, per præſentes cõmittimus,& mandamus,quatenus ipſi,vel duo,aut vnus eorum per ſe,vel alium,ſeu alios,faciant auctoritate noſtra præſentes litteras , & in eis contenta quæcumque,plenũ effectũ ſortiri,illisque omnes,quos concernunt pacificè frui,& gaudere,non permittentes quemq̃ deſuper per quoſcunq; quomodolibet indebitè moleſtari.Cõtradictores quoslibet,& rebelles etiã per quaſcunque(de quib.eis videbitur) cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, ac alia opportuna iuris remedia appellatione poſtpoſita,cõpeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis;ſeruatis proceſſibus,etiam iteratis vicibus aggrauando inuocato etiã, ad hoc (ſi opus fuerit)auxilio brachii ſæcularis.Non obſtantib præmiſſis,ac conſtitutionib.ſuper cathedrã Bonifacij,& dudum Viennenſis Concilij, ac Clemẽtinæ Religioſi,de priuilegijs,& dudũ,de ſepulturis,ac etiã.Ex frequentibus,de ſententia excõicationis,ac Extrauagante,Ad Conditorem,Ioan.XXII.cum alijs conſtitutionib.eandem materiam prædictæ Extrauagantis tangentibus,ſeu concernentibus ac Regulis Cancellariæ Apoſtolicæ,iam editis,& in futurum edendis,ac piæ memoriæ Bonifacij Papæ octaui, etiam prædeceſſoris noſtri,de vna,& in Concilio Generali de duab.dietis editis(dummodò vltra tres dietas aliquis vigore prę ſentium ad iudicium non trahatur)& alijs Apoſtolicis,ac prouincialibus,Capitularibus,Generalibus,& Specialibus conſtitutionib.& ordinationib.etiam in vltimo Generali Concilio Lateranenſi celebrato, & alijs Concilijs editis , necnon ſtatutis,& conſuetudinib.etiam iuramento,confirmatione Apoſt. vel quauis firmitate alia roboratis,priuilegijs quoque indultis, & litteris Apoſt.etiã in forma Breuis per Leonem X.Clementem Septimum,Paulum Tertium,Iul.etiam Tertium,præfatos, ac quoſcunque alios Ro.Pont.prædeceſſores noſtros, ad Sedem eandem etiã motu proprio,ac ſcientia , & poteſtatis plenitudine ſimilib.ac cum quibuſuis irritatiuis,annullatiuis,caſſatiuis,etiã priuilegiorũ eorundem reuocatiuis,reſtrictiuis,p̃ſeruatiuis,exceptiuis,reſtitutiuis,declaratiuis, mentis atteſtatiuis , ac derogatoriarum derogatoriis , alijſque efficacioribus, efficaciſſimis,& inſolitis clauſulis quomodolibet etiã pluries conceſſis,cõfirmatis, & innouatis, quibuſuis perſonis,& ordinib.in contrariũ forſan cõceſſis, confirmatis,& innouatis:Quibus omnib.etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione,de illis,eorumque totis tenoribus ſpecialis,ſpecifica,expreſſa,& indiuidua,ac de verbo ad verbum,non aũt per clauſulas generales idem importantes,mentio,ſeu quęuis alia expreſſio habenda,aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruãda,foret vt in eis caueatur expreſsè,quod illis nullatenus, aut non niſi ſub certis modo, & forma derogari poſſit;tenores hmõi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata,inſerti forent,pręſentib. pro ſufficienter expreſſis,& inſertis habentes,illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter,& expreſſe derogamus.Aut ſi aliquib.communiter,vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum,quod interdici,ſuſpendi, vel excommunicari nõ poſſint per litteras Apoſtolicas,non facientes plenam, & expreſſam de verbo ad verbũ, de indulto huiuſmodi mentionem.Ceteriſque contrariis quibuſcunque. Verũ, quia difficile foret præſentes,litteras ad ſingula quęque loca,in quib.forte opus eſſet,deferri.Volumus,& pariter Apoſtolica auctoritate decernimus, quod illarum tranſumptis manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonę in dignitate Eccl.conſtitutæ,ſeu Curiæ Eccleſiaſticæ munitis,eadem prorſus fides in iudicio,& extra illud adhibeatur,quæ adhiberetur,ſi forent exhibitę,vel oſtẽſæ.Dat.Romæ apud ſanctum Marcum,ſub anulo piſcat.die prima Iulii,1555.Põtificatus noſtri anno primo.

CON-

17.

Confirmatio, & ampliatio priuilegiorum Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini, necnon totius Ordinis Congregationum, Fratrum, Monialium corrigiatorum, Mantellatarum, ac confraternitatum.

Dilecto Filio Gabrieli Veneto, totius Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini Priori Generali.

CLEMENS Epiſc. ſeruus Seruorum Dei, dilecte fili ſalutem, & Apoſtolicã benedictionem. Romanus Pont. quandoque per prædeceſſores Ro. Pontifices pro perſonarum ſub Religionis iugo, & regulari caſtimonia Deo, ſeruientium proſperè, & felici ſucceſſu, ac quiete conceſſa approbat, & innouat, ac innouata cõmunit & alia de nouo concedit prout in Dño cõſpicit ſalubriter expedire. Sanè præ ceteris curis, quæ permultæ ſunt, demandato tibi generalatus officio incũbentibus, hęc cura potiſſima eſt, vt priuilegia, exemptiones, gratias, & indulta ab eiſdem Rom. Pont. ordini S. Aug. commiſſa, & illius Fratribus conceſſa in ſuo robore conſeruentur, & firmiter obſeruentur. Et propterea nobis humiliter ſupplicate feciſti, vt omnia, & ſingula priuilegia, indulta, immunitates, exemptiones, libertates, & gratias, ab ipſis prædeceſſoribus conceſſa, & forſan, etiam per viã cõmunicationis, & ampliationis extenſa, & ampliata approbare, & innouare, ac aliàs in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos ad vberes fructus, quos in agro Dominico præfatus ordo produxit, debitũ reſpectum habentes, hmôi ſupplicationib. inclinati, ex noſtra mera deliberatione, & ex certa ſcientia, omnia, & ſingula priuilegia, gratias, conceſſiones, immunitates, libertates, facultates, & exemptiones ẽt per modum extenſionis, & communicationis, ac ampliationis tibi, & ord. tuo, & vtriuſque ſexus ẽt Corrigiatis, & Mantellatis, atque aliis perſonis, congregationibus, Cõfraternitatibus, domibus Monaſteriis, Eccleſiis, & locis quibuſcunque per eoſdem Rom. Põtifices prędeceſſores noſtros, & præſertim per fel. rec. Bonifacium viij. & Sixtum iiij. & Iulium ij. & Leonem X. alioſque Rom. Pont. prædeceſſores noſtros hactenus quomodolibet cõceſſa, & innouata, quorum omnium tenores, ac ſi de verbo ad verbum præſentib. inſererentur, pro expreſſis, & inſertis haberi volumus, auctoritate Apoſt. tenore præſentium approbamus, & innouamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari decernimus, ac pro potiori cautela illa cum illorum extenſionibus ampliationibus cõmunicationibus, ẽt de nouo cõcedimus, ipſoſque fratres Moniales, Sorores perſonas, Monaſteria, domos, Eccleſias, ac alia loca religionis hmôi, omnibus, & ſingulis priuilegiis, exemptionibus indultis, & gratiis quibuſuis, dicti, & aliorum ord. ẽt Mendicantium, etiã de obſeruantia nuncupatorum, ac ordinis prædicatorum, Carmelitarum, B. Mariæ Seruorum, ac Minimorum, & aliorum quorumcunque ordinum Fratribus, & perſonis, ac congregationibus cõfraternitatibus illorumque Eccleſiis, oratoriis, Domib. aliis piis locis, illorumque priorib. Fratrib. & Sororib. Conuerſis, & oblatis, Corrigiatis, Mãtellatis, & de pœnitentia nuncupatis, & aliis vtriuſque ſexus perſonis, per eoſdem prædeceſſores, ac ẽt per nos hactenus quomodolibet etiã viuę vocis oraculo in genere cõceſſis, & in poſterũ forſan concedendis, & præſertim fel. re. Clementis IIII. prædeceſſoris noſtri, inter alia diſponentis, quod nulli ex Mendicantium ord. profeſſorib. Eccleſias, oratoria, Loca, vel Domos propè Eccleſias, oratoria, vel Domos Fratrum Min. & prædic. ordinum prædictorum per

tre-

trecentas cannas per [illegible]erē diſtantes conſtituere,vel ædificare,ſeu conſtrui vel ędificari facere poſſent,vti frui,& gaudere poſſe, & debere in omnibus,& per oĩa, perinde,ac ſi tibi,& ordini tuo, ac fratribus,Monaſteriis,Eccleſiis, & locis eiuſdē ordinis tui conceſſa fuiſſent,ſic etiã,auctoritate, & tenore prædictis etiã decernimus illorũq; trãſumpta tibi dictoque tuo Ordini illiuſque perſonis,locis,& bonis in iudicio, & extra illud,vbicũq; per te, vel aliàs dicti ordinis tui pſonis,ſeu illarũ nomine fuerint exhibita,vel oſtenſa,ſuffragentur,ac ſi in eis tuus Ordo,illiuſq; Prælati,perſonæ & loca nominatim fuiſſent,& eſſent expreſſa:nõ obſtãtibus quibuſcũq;Apoſtolicis ſuſpenſionibus,reuocationibus,& reſtrictionibus,ac in Prouincialibus,& Synodalibus Cõciliis editis,generalibus,& ſpecialibus Cõſtitutionibus, necnon Pariſienſis, & aliorũ locorũ generalium ſtudiorum Vniuerſitatibus,& Curiæ Viceren.Auinionen. & quibuſcũq; ordinariis Prælatis,& perſonis cõceſſis litteris,ac Priuilegijs,etiã ſi ad illorum derogationem de illis, eorumq. totis tenoribus ſpecialis,ſpecifica,ac de verbo ad verbũ,non autem per generales clauſulas, id importantes,mẽtio ſeu quæuis alia expreſſio habẽda,aut aliqua alia exquiſita forma ſeruãda eſſet, illorum tenoris præſentibus pro ſufficienter expreſſis,et inſertis habentes,illis aliàs in ſuo robore permãſuris hac vice dumtaxat quoad præmiſſa ſpecialiter,et expreſsè derogamus,et illa nemini præiudiciũ præmiſſorum ſuffragari poſſe,aut debere etiã decernimus,necnon omnibus illis quæ præfatos Prædeceſſores in ſuis litteris voluerunt nõ obſtare,cæteriſque cõtrarijs quibuſcumque.Volumus autẽ quod trãſumptis præſentium manu publici Notarii ſubſcriptis, et ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prorſus fides vbicunq;adhibeatur,tã in iudicio,quam extra illud,quæ ipſis originalibus litteris adhiberetur, ſi illæ eſſent exhibitæ,vel oſtẽſæ.Datum Romæ apud S.Petrum,ſub anulo Piſcatoris,die vltimo Octobris, 1530.Pontificatus noſtri,anno ſeptimo.

P I V S Q V A R T V S

Joannes Angelus,Bernardini Medices Mediolanenſis filius, ſummę & admirandæ in rebus gerendis prudentiæ,Paulo IIII.mortuo diuini conſilij,& bonitatis gratia concordibus ſuffragijs eligitur in ipſis Natalis Domini ferij anno 1560. Epiphanię demum feſto de more Romæ coronatus eſt,& Sacroſancti Oecumenici,& Generalis Concilij Tridentini Seſſionibus finem impoſuit,illaſque, & in eis ſingula contenta,ſtatuta atque decreta auctoritate Apoſtolica confirmauit.Obijt Romę 5.Idus Decembris 1565.

I.

Declaratio quod Cõcilij Tridentini decreta circa reformationem,& ius poſitiuum à Kal.Maij 1564. tantummodò ligare cęperunt.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.¶Sicut ad Sacrorum Cõciliorum decreta,ac Canones,auctoritas atq;confirmatio Apoſtolicæ Sedis,et debet,et ſolet accedere:ita ſi qua ſup eis exorta ſit dubitatio,eiuſdem Sedis iudicio,& declaratione tollenda eſt.Ad aures noſtras peruenit, multos eſſe qui dubitarent ex quo tẽpore cæperint decreta Sacri Generalis Concilii Tridentini ad reformationẽ, & ius poſitiuum dũtaxat ſpectãtia,eos ad quos pertinere,obligare,illa præſertim quæ tẽpora certa præſtituunt ad Prouinciales Dięceſanaſq;Sydones celebrãdas,ad Sacros ordines ſuſcipiendos,

piendos ad Religionẽ profitendã, ad parochiales Eccleſias aliaque beneficia Eccleſiaſtica quæ eiuſdẽ Concilij decretis retineri prohibitũ fuit reſignanda,& ad complures res huiuſmodi exequendas,ac alias omnes ad prædictam reformationẽ,iuſque poſitiuum tantum ſpectantes quæ obſeruari,aut euitari debeant.Nos rationi,iuri & æquitati conuenire cenſuimus,duximus declarandã. Nam etſi ipſius Concilij decreta etiam de venerabilium fratrum noſtrorum S.R.E.Cardinalium cõſilio,& aſſenſu,in Conſiſtorio noſtro ſecreto confirmata à nobis fuerint, ſub finem menſis Ianuarij, & ab eo etiam tempore apud hanc Sanctam Sedem obſeruari cœperunt , quia tamen non parum temporis in eis Romæ diligenter emendateq; imprimendis neceſſariò conſumptum fuit,& iure etiam cõmuni ſancitum eſt , vt Conſtitutiones nouæ vim non niſi poſt certum tempus obtineant, æquum nobis,& iuſtũ viſum eſt,prædicta decreta omnia ad dictam reformationem,iuſq; poſitiuum dumtaxat ſpectantia à Kal.Maij proximè præteriti omnes obligare cœpiſſe,neque poſt eã diem excuſationẽ cuiuſquam,quod ea ignorauerit admittendã,atque ita Apoſtolica auctoritate declaramus,ac definimus,& ab omnibus iudicari debere mãdamus,atque ſtatuimus Decernẽtes irritum,& inane,ſi quid ſecus,a quoquam quacunque dignitate,auctoritate, & poteſtate prædito contigerit iudicari.Non obſtãtibus Conſtitutionib. & ordinationib.Apoſtolicis,alijſq; in cõtrarium facientib.quibuſcũque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis,definitionis,mandati,ſtatuti,& decreti,infringere,vel ei auſu temerario contraire.Si quis autem hoc attentare præſũpſerit,indignationem Omnipotentis Dei,ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius,ſe nouerit incurſurum.Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ milleſimo quingẽteſimo ſexageſimo quarto, quintadecima Kal.Auguſti,Pontificatus noſtri anno quinto.

77.

Reuocatio omnium priuilegiorum, confeſſionalium maris magni,aliarumq; gratiarum Regularium Ordinibus,Locis,Eccleſiis, ac Hoſpitalibus conceſſarum in ijs tantum,in quibus Decretis concilij Tridentini aduerſantur.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei,Ad perpetuam rei memoriam.¶In principis Apoſtolorũ ſede,meritis licet imparibus,diuina diſpoſitione conſtituti, nihil neque vniuerſali Eccleſiæ curæ & ſolicitudini noſtræ cõmiſſæ,ſalubrius,neque iniũcto nobis Apoſtolicæ ſeruitutis officio, decẽtius præſtare poſſumus, quã quòd prouidentia noſtra Oecumenicũ Concilium Tridentinum,ſicut noſtris potiſſimum auſpicijs , ſummaq; Sanctorum Patrum concordia per Dei miſericordiam feliciter abſolutum fuit,ita per vniuerſos,qui Chriſtiana pietate cẽſentur, vbiq; ſuſcipiatur,& remotis quibuslibet obſtaculis,ab omnibus æqualiter obſeruetur ¶Cum itaq; in eodẽ Cõcilio quã plura ſalubria, & ad vniuerſalem morũ reformationẽ valde vtilia,decreta,atque ſtatuta,maturo,præſentium ipſorũ examine præcedẽte,ſint edita,quibus multa,atque diuerſa priuilegia exẽptiones,immunitates,diſpenſationes,facultates,cõſeruatoriæ,indulta,& vt vocant,cõfeſſionalia,& Mare magnũ. & aliæ gratiæ,quæ variis,tam Cathedralibus, etiam Metropolitan.quã Collegiatis Eccleſiis,Monaſteriis,Conuentibus,& aliis Religioſis,etiam fratrum mendicantium Domibus,& ordinibus-necnon ſancti Spiritus in Saxia,ſancti Io.Lateranen.ac incurabilium de Vrbe, Sancti Auguſtini Vienn. & S.Bernardi Iuren.aliiſque hoſpitalibus,militib. eorumque Capitulis,& Conuentibus,& Vniuerſitatibus,etiam ſtudiorum generalium Collegiis,tã ſæcularibus,quam

bus,quam

bus,quam Eccleſiaſticis,Confraternitatibus, Societatibus,& tam principis Apoſtolorum de Vrbe,quam alijs fabricis,& S.Cruciatæ, aliiſque piis locis,& operibus,necnon Patriarchis,Archiepiſcopis,Epiſcopis,Prælatis, Abbatibus, Abatiſſis,prioribus,præpoſitis,& aliis eccleſiaſticis,tam ſæcularibus,quam diuerſorum ordinum,& militiarum regularibus,ac ẽt laycis cuiuſcũque dignitatis,& ſtatus, ac gradus,excellentiæ ac etiam Ducali, Regia,& Imperiali dignitate fulgentib. vtriuſque ſexus perſonis,necnon aliquibus Notarijs, & etiam de latere Legatis, atque Nunciis tam perpetuò,quam ad tempus per plures Rom.Pontif. prędeceſſores noſtros,ac nos,& Sedem Apoſtolicam,eiſque Legatos hactenus,etiam motu proprio,& ex certa ſcientia , ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine,ſeu etiã Imperatorum, Regum , Ducum , & aliorum Principum contemplatione,& intuitu,etiam de Fratrum noſtrorum conſilio,diuerſimode,variiſque temporibus in genere,vel ſpecie,& quauis etiam honeſta cauſa conceſſa,& etiam pluries cõfirmata,& innouata fuerunt,in pleriſque contrariantur. ¶ Nos quibus in primis cordi eſt,tam Sãcta,& Eccleſiæ Dei ſaluberrima decreta,ſuos(vt par eſt)effectus vbique conſequi,& ab omnibus obedienter obſeruari,priuilegiorum, exemptionum,immunitatum,facultatum,conſeruatoriarum,indultorum confeſſionaliũ, Maris magni,& aliarum gratiarum prædictarum,ac quarumcunque Apoſtolicarum,& aliarum litterarum deſuper confectarum, proceſſuumque decretorũ, & aliorum inde ſequutorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum insererentur, præſentib. pro ſufficienter expreſſis, & plenè inſertis,habentes, Motu proprio, & ex certa ſcientia,ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine,quod eadem omnia,& ſingula priuilegia,exemptiones,immunitates,facultates,diſpenſationes,conſeruatoriæ,indulta,cõfeſſionalia,Mare magnum,& aliæ gratiæ,in his omnibus, & ſingulis,in quibus illa ſtatutis,& decretis Concilii hmõi contrariantur, ipſo iure reuocata,caſſata,& annullata,ac ad ipſius Cõcilii terminos,atque limites reducta eſſe cenſeantur,nec quicquam aduerſus ipſa decreta,& ſtatuta quo minus vbiq; & apud omnes obſeruentur in aliquo ſuffragari poſſe , ſed ea perinde haberi, & reputari debere,ac ſi nunquam emanaſſent, authoritate Apoſtolica tenore præſentium declaramus,ac etiam ſtatuimus,& ordinamus. ¶Decernentes nihilominus,omnia,& ſingula,quæ vigore priuilegiorum,exemptionum,immunitatum, & diſpenſationum,facultatum,conſeruatoriarum,indultorum, confeſſionaliũ, & aliarum quarumcumque gratiarum hmõi,poſt id tempus,quo Concilium obligare cępit,facta,& geſta,quomodolibet fuerunt,& in poſterum fient, in his,in quibus dicti Concilii decretis aduerſantur,nulla,inualida, & irrita eſſe, cenſeri, ac nemini etiam quantumlibet,vt præfertur,qualificata,tam in foro(quod aiũt) fori,quam conſcientiæ,ſuffragari poſſe,& debere. ¶Et ita per quoſcunque locorum ordinarios,alioſque iudices,& commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam S.R.E.Cardinales,ſublata eis,& eorum cuilibet quauis aliter iudicãdi facultate,in vtroque foro iudicari,& definiri debere, ac quicquid ſecus a quoquã, quauis auctoritate ſcienter,vel ignoranter,attentari contigerit,irritum,& inane decernimus.¶Non obſtantibus præmiſſis,ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis cæteriſque contrariis quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis,ſtatuti,ordinationis,& decreti infringere,vel ei auſu temerario contraire. Si quis aũt hoc attentare præſumpſerit,indignationem Omnipotentis Dei,ac Beatorum Petri,& Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum,anno incarnationis Dominicæ 1565.13.Kal.Martii,Pontificatus noſtri,anno VI.Cæſ.Glorierius. Pius Epiſcopus Narnien.H.Cumyn.

¶Anno a Natiu.Dñi 1565.Indictione 6.die verò 24. Menſis Februarii,Pontif. Sanctiſſimi in Chriſto Patris,& D.N.D.Pii, diuina prouidentia Papæ IIII.Anno

eius ſexto. Retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ, affixæ, & publicatę fuerũt in acie Cã pi Floræ, & valuis Cancellariæ Apoſt. per nos Nicolaũ de Mathæis, & Camillum Cherubinum. S.D.N. Papæ Curſores, Philibertus Phapius Magiſter Curſorum,

IIII.

Indulgentiás viſitantibus Capellam Roſarij Beatę Mariæ Virginis in Eccleſia Sanctæ Marię ſuper Mineruam, de Vrbe, ſiue aſſociantibus proceſſionem in feſtiuitatibus ipſius Glorioſæ Virginis concedit.

Iſtius Confratarnitatis Indulgentias vide ſupra in Leone X. conſtitut. 19.

PIVS Epiſcopus, ſeruus Seruorum Dei. Vniuerſis Chriſti fidelib. præſentes literas inſpecturis, ſalutẽ, & Apoſtolicam benedictionem. Dum præclara meritorum inſignia, quib. glorioſa Dei genitrix Maria, Cœlorum Regina, quaſi matutinum ſydus irradiat, deuotæ conſiderationis indagine cõtemplamur, dignum, quin potius debitum arbitramur, vt Capellas, & Cõfraternitates in eius honorẽ erectas, ac conſtitutas, quibuſuis fauorib. & gratiis proſequamur, vt etiam Chriſti fideles ad eandem glorioſam Virginem ardentius excolẽdam, ac venerandã excitentur. Itaque cum nobis innotuerit Capellam, & Confraternitatem Roſarii in honorẽ præfatæ Virginis, in Aede S. Mariæ ſupra Mineruam, non ſine magno fidei, ac deuotionis augmento, iamdiu erectam eſſe, volentes Chriſti fideles ad eam piæ deuotionis affectu donis quoque ſpiritualib. animare, & de miſericordia Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli, eiuſdem auctoritate confiſi, omnib. verè pęnitentibus, & confeſſis, vel firmum animum temporibus ſtatutis confitendi habentib. qui Capellam eiuſdẽ Roſarii in dicta Eccleſia S. Mariæ ſuper Mineruã conſtitutam, deuotè viſitauerint, & in feſtiuitatibus, & ſollemnitatibus, eiuſdem glorioſæ Virginis, videlicet Purificationis, Annunciationis, Viſitationis, Aſſumptionis, Natiuitatis, Præſentationis, & Cõceptionis, a primis Veſperis, vſque ad occaſum Solis feſtiuitatum hmôi viſitauerint, vel proceſſionem aſſociauerint. Plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem conſequantur, miſericorditer elargimur in domino. Confirmantes nihilominus, oẽs, & ſingulas indulgentias, nõ tamen plenarias, & pręrogatiuas, ſiue per alios Summos Pontifices prędeceſſores noſtros, ſiue alias quaſcumque perſonas, ab eiſdem Pontificib. facultatem habentes, ſiue ẽt per noſmetipſos, eidem Capellæ ſiue Confraternitati, alias conceſſas. Nulli ergo liceat hanc paginã noſtræ conceſſionis, ordinationis, voluntatis, & cõfirmationis infringere, aut ei temerario auſu cõtrauenire. Si quis aũt hoc attentare præſumpſerit, indignationẽ Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſt. eius ſe nouerit incurſurũ. Volumus aũt quod præſentium ſola ſignatura ſufficiat, & vbique fidem faciat.

P I V S Q V I N T V S

Antonius ex familia Giſleria oppido Boſchen, Diœceſ. Tortonenſ. in prouincia Lombardię natus 15. annum agens. D. Dominici inſtitutum profeſſus, ex antiqua ordinis diſciplina, nomen Michaelis aſſumpſit, Hinc egregiè doctus in Philoſophicis, & Theologicis exercitationib. Romam veniens a Paulo IIII. ob inſignem eius pietatem, & grauitatem Hereticorum inquiſitioni pręficitur, Epiſcopatu Nepeſino donatur, & in Collegium Cardinalium adſcribitur tandem Pio IIII. vita functo, Summus Pontifex omnium ſuffragijs coronatur die natalitio ſuo, Kal. Ianuarij, an. 1566. in feſto Sancti Antonij ineunte eius vitę anno 62. ſtatuit feſtum D. Thomæ de Aquino ordinis Prędicato-

dicatorum die 7. Martij, qua ipſe doctor migrauit in cœlum perpetuis futuris tēporib. in Ciuitate, & Regno Neapolitano vt vniuerſi chriſti fideles ab omnibus vetitis, ac Seruilibus operibus laboribuſque abſtinētes ſub duplici maiori officio ſicut eius generis aliás ſollemnitates, quę ex Eccleſię pręcepto ſeruātur, ſeruent, in alijs autem Orbis terrę partibus, quemadmodū Sanctorum quattuor Eccleſiæ Doctorum feſtiuitates, ex præcepto Bonifacij Papę VIII. celebrantur in futurum ſingulis annis ſollemniter venerentur; Suorumque prędeceſſorum priuilegia omnibus ſacris Mendicantium Ordinibus, aliorumque non Mendicantium congregationibus confirmauit, & de nouo conceſſit, illaque inter eos pariter communicauit, & extendit. Quæ licet deinde per Gregorium decimumtertium ad terminos Concilij Tridentini fuiſſent reducta, ſeu reuocata, tamen ſub pontificatu eiuſdem Gregorij Decimitertij, per tunc temporis Camerę Apoſtolicę Auditorem in vim diuerſarum litterarum, priuilegiorum confirmatoriarum ab eodem met Gregorio cum Clauſulis etiam priuilegiorum reuocatiuis, poſtea emanatarum, tam quam reſtituta, executioni demandatę fuere. Obijt Romę kalendas Maij 1572. & in Baſilica Sancti Petri ſepultus eſt.

7.

Declaratio quod Ordo Minimornm Sancti Franciſci de Paula inter Ordines Mendicantium comprebendatur, illorumque priuilegijs gaudeat.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriā. Apoſtolicæ Sedis benignitas ſicut ex debito paſtoralis officij erga omnes fideles Generaliter effectū charitatis extendit: ſic eos quos ſub Regularis obſeruātię iugo diuino cultui emancipatos eſſe cognoſcit, ſpeciali tenetur patrocinio confouere. Exponi nobis ſanè nuper fecerunt, dilecti filij Fratres ordinis Minimorum Sancti Frāciſci de Paula, iā dudum Apoſtolica auctoritate approbati, quod licet inter alia eis conceſſa priuilegia, & indulta, omnia, & ſingula quatuor Mēdicantium ordinum priuilegia ad ordinem Minimorum huiuſmodi, ac illius profeſſores, & Domos, & eorundē Eccleſias per Sedem Apoſtolicam extēſa, & ampliata fuerint, & propterea fratres ordinum huiuſmodi, etiam ſub Mendicantium nomine comprehendi debeant, ne ſuper præmiſſis, à quoquam moleſtari poſſint. Cum tamen (ſicut eadem expoſito ſubiūgebat) ex eo quod nos nuper in quadā declaratione per nos ſuper Mendicantium fratrum ordinibus, certis tunc expreſſis de cauſis facta, præter Sancti Dominici, & Sancti Franciſci, ac Eremitarū Sancti Auguſtini, necnon Carmelitarum Mendicantium ordines, etiam illis beatæ Mariæ Seruorum inſeri voluerimus, ac propterea facilè à quibuſdam dubitari meritò poſſet, quòd ſi ordinis Minimorum fratres huiuſmodi, ſub illis comprehendi voluiſſemus, nos ſpecialem etiam de illis mentionem omnino feciſſemus. Quare ne ſuper pręmiſſis vnquam dubitari contingat, idē fratres nobis humiliter ſupplicari fecerunt, vt ſibi in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos attendentes, eos (cum actu mendicent) non niſi honeſta de cauſa in mendicantium ordinē eſſe adſcriptos, ac propterea ſua priuilegia illæſa cōſeruare volentes, eoſque, & eorum quemlibet à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis cenſuris, & pœnis, à iure, vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, necnon quarumcumque litium, & cauſarum ſtatus, ac merita, nomina, & cognomina iudicum, coram quibus illæ pendent, colhtigantium, aliorumque. ¶ Necnon quorumcumque priuilegiorum, indultorum, exemptionum, & immunitatum eis conceſſarum, præſentibus pro ex

expreſſis habentes,cauſaſque huiuſmodi ad nos harum ſerie auocantes,illaq; penitus,& omninò extinguentes,ac litigantibus huiuſmodi perpetuũ ſuper pręmiſſis ſilentium imponentes,huiuſmodi ſupplicationibus inclinati,omnia,& ſingula priuilegia,immunitates,exẽptiones,facultates,gratias,libertates,ĩdulta, & alias gratias tam per nos nuper,quam quoſcũq; Romanos Põtifices prædeceſſores noſtros,& Sedẽ eandem quomodolibet Mendicantib.ordinib. conceſſa,ad præfatum Minorũ Ordinem de nouo extendimus,& ampliamus,ipſoſque verè Mẽdicantes eſſe,& ſub Mendicantium ordinib.eſſe,& comprehendi debere.

Necnõ omnia,& ſingula Concilij Tridẽtini decreta pro Mendicantib.ordinibus declarata,& modificata,etiã pro ord.Min.huiuſmodi declaramus, & modificamus.¶Diſtrictius in virtute ſanctæ obedientiæ,ac alijs arbitrio noſtro infligẽdis pœnis,inhibẽtes quibuſuis locorum ordinarijs,ac aliis quibuſcumque ne eoſdẽ Fratres ord.Min.contra eos ſic conceſſa priuilegia moleſtare, inquietare,vel perturbare audeant,vel præſumãt.¶Decernentes quoque,præſentes litteras,nullo vnquã tempore de ſurreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quopiã alio defectu notari,vel impugnari vllatenus poſſint,minusuè ſub quibuſuis ſimilium,vel diſſimilium gratiarum reuocationibus,modificationib⁹limitationibus,reſtitutionib.& aliis contrariis diſpoſitionib.tam per nos, quam etiã ſucceſſores noſtros quomodolibet,ac cũ quibuſuis etiam derogatoriarũ derogatoriis,aliiſque efficaciorib.& inſolitis Clauſulis,irritãtibuſque decretis pro tẽpore factis,& faciendis,quorumcũque tenorũ exiſtant,includi,ſed illis non obſtantib.in ſuis robore,& efficacia perſiſtere,& quoties,illæ emanabũt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas,repoſitas,& plenariè reintegratas, etiam ſubdat per ipſos fratres ord.Min.eligenda,de nouo conceſſas eſſe,& ita incommutabilis voluntatis,& intentionis noſtræ eſſe,& ad hoc,vt perpetua firmitate ſubſiſtant,vĩ validi & efficacis contractus inter dictam Sedem, & præfatorũ ordinũ Mendicantium fratres huiuſmodi habere,ſicque per quoſcunque iudices & cõmiſſarios,quauis auctoritate fungẽtes,etiã cauſarum palatii Apoſtolici Auditores, ac S.R.E. Cardinal.ſublata eis,& eorũ cuilibet,quauis aliter iudicãdi,& interpretandi facultate,auctoritate,iudicari,& diffiniri debere,irritum quoque & inane,ſi ſecus ſuper his à quoquam,quauis auctoritate ſcienter,vel ignoranter contigerit attentari.

¶Quo circa venerabilibus fratribus Archiepiſcopo Theatino, & Epiſcopo Amerino,ac dilecto filio Curiæ cauſarũ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori p pręſentes cõmittimus,& mandamus,quatenus ipſi,vel duo,aut vnus eorũ per ſe, vel alium,ſeu alios,præſentes litteras,& in eis contenta quæcũque,vbi & quãdo opus fuerit,& quoties, pro parte eorumdẽ fratrum ordinis Minimorum fuerint requiſiti,ſollẽniter publicantes,eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes,faciãt auctoritate noſtra ipſos fratres ordinis Minimorũ huiuſmodi, voluntate,ſtatuto,declaratione,& aliis præmiſſis,oĩbus,& ſingulis pacificè frui, & gaudere.Nõ permittẽtes eos per quoſcumque quomodolibet moleſtari,contradictores quoslibet & rebelles per ſententias,cenſuras,& pęnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna iuris,& facti remedia,appellatione poſtpoſita,compeſcendo. ¶Et nihilominus legitimis ſuper his habẽdis ſeruatis proceſſibus, cenſuras & pęnas ipſas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiã ab hoc(ſi opus fuerit) auxilio brachijs ſecularis. Nõ obſtãtib.præmiſſis,ac felicis recordationis Bonifacii Papæ viii.prædeceſſoris noſtri,de vna,& Concilii generalis de duab.dietis dũ modò vltra tres dietas quis vigore p̃ſentiũ ad iudiciũ nõ extrahat & aliis,necnõ in Prouĩcialib.& Synodalib.Cõciliis editis ſpecialib.& generalib. cõſtitutionib. & ordinationib.ac quibuſuis etiã iuramẽto,cõfirmatione Apoſtolica,vel quauis firmitate alia roboratis,ſtatutis,& cõſuetudinib.priuilegiis quoq. ĩdultis,& litteris Apoſtolicis ſub quibuſcũque tenorib.& formis, ac cũ quibuſuis etiã derogatoriarum

toriarũ derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritātibus quoque, & aliis decretis, in genere, vel in ſpecie, & quomodolibet per quoſcũque Romanos pontifices prædeceſſores noſtros præfatos, ac nos, & ſedē præfatā, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, etiã conciſtorialiter, & de fratrum noſtrorum conſilio necnon Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine conceſſis, confirmatis, & innouatis. Quib. omnibus, etiã ſi de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis ſpecifica, & expreſſa mentio, ſeu aliqua alia exquiſita forma, ad hoc ſeruanda foret, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbũ inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus contrariis quibuſcũque, aut ſi aliquib. cõmuniter, vel diuiſim, ab eadē ſit ſede indultũ quod interdici ſuſpendi, vel excõmunicari non poſſint per litteras Apoſtolicas, non faciētes, plenã, & expreſſã, ac de verbo ad verbũ, de indulto hmõi mentionē. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub anulo piſcatoris die 9. Nouembris 1569. pontificatus noſtri anno ſecundo.

II.

Exemptiones, & priuilegia omnibus Mendicantium fratribus Monachis, ac Monialibus conceduntur.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Dum ad vberes quos Sacri Mēdicantium ordines in agro Dominico quotidie faciunt fructus, attentè reſpicimus, & attentę cõſiderationis indagine perſcrutamur, ipſorum Religionis ſynceritatē, & voluntariæ paupertatis habitum in quib. ſub humilitatis ſpiritu, deuotũ Altiſſimo præſtatis, famulatũ, dignum, quin potius debitum reputamus, vt illis eã libēter concedamus, per quæ ſemotis quibuslibet grauaminibus promptiores eiuſdem altiſſimi inhæreant ſeruitiis. Hinc eſt, quod nos volentes eoſdē Mendicantium ordines, & dilectos filios eorũ fratres, & Monachos, cæteraſque perſonas, ac etiã Moniales quaslibet eiuſdem ord. ſub illorum cura degentes ſpecialib. fauorib. & gratiis proſequi. Motu proprio, nõ ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiã, ſed ex certa noſtra ſciētia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, quod ex nunc deinceps perpetuis futuris tēporibus. Omnes & ſinguli Mendicantium Ordinum huiuſmodi fratres, Monachi, & Dilectæ filiæ in Chriſto Moniales, ſeu Sorores, & aliæ vtriuſque ſexus perſonæ Regul. vbilibet p totũ Chriſtianum orbem diffuſi, & conſtituti, illorumque Monaſteria, Cænobia, Domus, Conuentus, Eccleſiæ, Capellæ, Oratoria, & alia loca, etiã vnita, ac membra, & depēdētia, necnon terræ cultæ, & incultæ, poſſeſſiones, prædia, agri, & alia omnia, & ſingula mobilia, & immobilia, ac ſē mouentia, & vbilibet, ac in quibuſcũque orb. conſiſtentia bona, necnon eorũ in dictis bonis laboratores, Coloni, Arrendatarii, Locatarii, & Affictuarii, negotiorũque ſuorũ geſtores vniuerſi quomodolibet nuncupati, nunc, & pro tēpore exiſtētes in perpetuũ, ab omnib. & ſingulis exactionib. tã Vrbanis, quã Ruſticis, necnon Datiis, Gabellis, Pedagiis, vectigalibus Collectis, impoſitionib. & onerib. ordinariis, & extraordinariis, ac tã realib. quã perſonalib. meris, & mixtis, et ſubſidio triennali, & augmento, ac ſæcularib. equorũ taxis, militũq; hoſpitiis, ac aliàs quibuſcũque nominib. nuncupatis, quauis auctoritate, quomodolibet imponi conſueuerunt, in futurũ imponentur, ac ratione quarũcũq; merciũ, & rerũ cuiuſcũq; generis, vel qualitatis exiſtãt tã per mare, & aquã dulcē, quã per terram vndecumq. & quomodocumq; pro tēpore delatarũ, necnõ animaliũ quorumcumq. mortuorũ, & viuorũ, & quæ alias quomodolibet, & ex quauis cauſa, ac ſup quibuſcumq. reb. tã in Alma Vrbe noſtra, quã extra eam vbilibet locorum exigunt, & in futurum exigent, necnon cõtributionibus, & ſolutionibus illis faciendis, ac tam pro victu, & veſtitu, quę

quocumque alio vſu ſuo tantũ, ac tam emendo quam vendendo, & aliàs quomo dolibet negociãdo, necnon etiã à ſolutione quadrantis pro ſingulis libris carniũ de animalibus, quæ nunc, & pro tẽpore ex Armentis occidi contigerit, necnon etiã quæ in ſuis ædibus, prædijs, & poſſeſſionibus priuatis, detinent, & nutriunt, ac a contributione ſumptuũ, & expenſarum, quæ aliquãdo pro pontibus, vijs, aquęductibus, muris, mænibus, alijſue machinis ſtruendis, & reparandis, ſeu reficiendis, ac Ciuitatũ, Terrarũ, & locorũ quorumcunque fortificationibus, necnõ etiã alias in omnibus, & per omnia, ac tam in dicta Vrbe, quam extra eam, vbilibet penitus, & omninò liberi, immunes, & exẽpti, ac liberæ, & exemptæ, liberaque immunia, & exẽpta ſint, & eſſe cenſeantur, ac pro talibus teneantur, & reputentur. Quodque terræ, agri, poſſeſſiones, & loca aratiua, vt prefertur, in illis, quę aliquando pro paſcuis animaliũ ad certũ tẽpus reſeruantur, nullatenus vnquam cõprehendãtur, nec comprehendi cẽſeantur, ac etiam Monaſteria, Cænobia, aliaque omnia regularia loca prædicta, pro quorumcumque Militum, tã equitũ, quam peditum hoſpitiis, quemadmodũ magno cum noſtro dolore hucuſque in pleriſque locis factum comperimus, nequaquã aſſignentur, nec aſſignari debeãt. Et inſuper, quod fructus, redditus, prouentus, introitus, & alia quæcumque bona Monaſteriorũ, Cęnobiorum, & aliorum locorũ Regularium præfatorum, ab aliis quàm à Syndicis, & procuratoribus Religioſis fratribus Monachis, & Monialibus aliiſque perſonis præfatis exigi, illaque dumtaxat in beneficium loci, & ſuſtentationẽ ipſorum Religioſorũ fratrum, & Monialium expendi, nec per alios quoſcumque quouis nomine cenſeantur, nec in aliũ, quã præmiſſũ vſum conuerti, ſeu expendi poſſint, neque debeant, niſi de conſenſu ſuperiorum illius loci, cui data, vel conceſſa inſignita, aut donata fuerint, ſeu ad quẽ alias ſpectabunt, nec etiã ſoli tutores, aut curatores, ſeu protectores, & alio nomine Sanctesii, aut alias nuncupati, de eiſdẽ bonis vllo modo diſponere poſſint: Quodque id ipſum etiã de eleemoſinis oblationibus, & quibuſcũque aliis donatiuis intelligi, & obſeruari debeat. Apoſtolica auctoritate tenore præſentiũ perpetuò ſtatuimus, ordinamus, volumus, & declaramus, necnon fratres, Monachos, Moniales, ac alias Regulares perſonas, eorũque Monaſteria, Cęnobia, Conuentus, Eccleſias, Capellas, Oratoria, & alia loca hac terras, poſſeſſiones, pdia, agros, & bona, necnon Laboratores, Colonos, Arrendatarios, Locatarios, Affictuarios, ac Geſtores, prædicta, vt præfertur libera, immunia, & exẽpta eiſdẽ auctoritate, & tenore facimus, ac fore, & eſſe decernimus, Mandantes propterea dilectis filiis modernis, & pro tẽpore exiſtentibus Cameræ Apoſtolicæ Camerario, præſidentibus, & Clericis, ac Cõmiſſariis Agentibus, & Officialibus quibuſcunque, vt omnibus, & ſingulis, tã virorũ, quã mulierũ Monaſteriis Mendicantiũ ordinũ huiuſmodi exiſtentibus, ſub ditione noſtra tẽporali mediate conſtitutis, tantũ ſal quantum pro eorũ vſu ſuffecerit ſingulis annis omni dilatione ceſſantę, & contradictione remota cõtribuere, & aſſignari facere debeant realiter, & cũ effectu, diſtrictius etiã in virtute ſanctæ Obedientiæ, & ſub indignationis noſtræ, ac excõmunicationis maioris latæ ſententiæ, ac duorũ millium ducatorũ auri de Camera pro vna Baſilicæ Sancti Petri de Vrbe, & pro medietatibus ſingulis Monaſteriis, & locis præfatis, quæ moleſtari ſeu perturbari cõtigerit irremiſſibiliter applicandorũ pęnis, eo ipſo, ſi, & quoties contrafactũ fuerit incurrendis, inhibentes, tã illis, quã dilectis filiis Legatis, Vicelegatis, Gubernatorib. Poteſtatib. Datio Gabellarũ, onerũ, & aliorum præmiſſorũ exactoribus, Conductoribus, & Appaltatoribus, necnon quibuſuis cõmunitatib. & Vniuerſitatibus, illarũque Officialibus, & perſonis, aliiſque quibuſcũq; ad quos ſpectat, & quomodolibet ſpectabit in futurũ, quatenus præmiſſa oĩa & ſingula inuiolabiliter, & ꝑpetuo obſeruent, ac omnib. obſeruari faciãt neq; fratres Monachos, Moniales, & alias Religioſas pſonas, aliosque ſupradictos,

ſuper præmiſſis quomodolibet moleſtent,& perturbent,neq; permittant p quoſcumque quomodolibet moleſtari,ſeu perturbari:Et ſi quis cõtradicere,aut quouis modo cõtrauenire præſumpſerit,per mandatũ executiuum contra ipſum,cuiuſcumq; dignitatis,ſtatus,ordinis,vel præeminentiæ fuerit, ipſo facto procedi. Et ſic per quoſcũque iudices,& cõmiſſarios quauis auctoritate fulgentes,ſublata eis,& eorũ cuilibet quãuis aliter iudicãdi,& interpretandi facultate,iudicari, & diffiniri debere,ac quicquid ſecus ſuper his a quoquã quauis auctoritate ſcienter,vel ignorãtet attẽtatũr,irritum,& inane decernimus: Quocirca,venerabilib. Fratrib.Patriarchis,Archiepiſcopis,& Epiſcopis,ſiue eorum Vicariis in ſpiritualib.generalib.necnon dilectis filiis Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali auditori,ac Abbatib.priorib.præpoſitis, Decanis,Archiadiaconis, canonicis,& capitulis,ac aliis quarumcumque Eccleſiarum prælatis,& perſonis vbilibet,& in quibuſcumque Religionib.terris, & locis exiſtentib.ac aliis ad quos quomodolibet ſpectat,per præſentes motu ſimili mandamus,quatenus ipſi, & eorum quilibet per ſe,vel aliũ,ſeu alios,præſentes litteras,& in eis cõtenta quæcũque,vbi,& quando opus fuerit,ac quoties pro parte Fratrum,Monachorum,Monialium,aliarumque Religioſarum perſonarum prefatorum fuerint requiſiti ſolẽniter publicantes,illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes,faciãt auctoritate noſtra illos,& eorũ ſingulos ſtatuto,ordinatione,voluntate,declaratione,conſtitutione,deputatione,mandato, inhibitione,decreto,aliiſque præmiſſis pacificè frui,& gaudere,nõ permittentes eos deſuper per Camerarium,præſidẽtes Clericos,& Cõmiſſarios Cameræ hmõi,necnon Legatos,Vicelegatos,Gubernatores,Collectores,Gabellarios & Exactores prædictos,aut quoſcunq; ad aliq̃ ſolutionem,contributionem,vel præſtationem, premiſſorum occaſione quomodolibet facienda,quouis modo cogi,& compelli, aut alias contra præſentium tenorem quomodolibet moleſtari,pturbari,aut inquietari.Contradictores quoſlibet,& rebelles per prædictas,aliaſque opportunas cenſuras, & pœnas,appellatione poſtpoſita cõpeſcendo,ac legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſib.cẽſuras,& pœnas hmõi incurriſſe declarando,interdictum Eccleſiaſticum apponendo,inuocato etiam ad hoc(ſi opus fuerit,)auxilio brachii ſecularis.Non obſtan. fel.rec.Bonifacii Papæ octaui prædeceſſoris noſtri de vna, & Concilii Generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dictas aliquis auctoritate præſentium nõ extrahatur,ac omnib.illis,quæ in cõtrarium per quoſcumque officiales,& quoſuis alios,ac præſertim per officiales, & ciuitatis noſtræ Bononienſis , & quoſuis alios adducta ſunt hactenus,& deducentur in poſterũ,ac adduci, & allegari poſſent:necnon quibuſcumque iudicib. etiam Palatii noſtri cauſarum auditorib ac S.Rom.Eccl.Cardinalib.ſuper præmiſſis inter quoſcumque quomodolibet pendentib.ac etiam inſtructis,& ad ſententiam deductis,vel etiam a ſententia terminatis,niſi in fauorem Eccleſiæ fuerint:Et præſertim quędam lites inter huiuſmodi Regulares,ac Ciues, & Communitatem dictæ Ciuitatis Bonon.in Romana Curia,quas,& quam,ac omnes proceſſus,& ſcripturas productas, & producendas,ac Regiſtra,& ſententias,vbiuis cõparentes,& latas,ac ferendas,ad nos auocamus,& penitus extinguimus,caſſamus,annullamus,& delemus,perpetuumq; deſuper ſilentium imponimus; Necnõ quibuſuis Apoſtolicis,ac prouincialib.& Synodalib.conciliis editis generalib.vel ſpecialib. conſtitutionib.& ordinationibus,etiam contra exẽptos quomodolibet editis,& edẽdis, ac etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica,vel quauis firmitate alia roboratis, Statutis,& cõſuetudinib.priuilegiis quoq; indultis, & litteris Apoſtolicis illis,& eorum ſingulis, ſub quibuſcunque tenorib. & formis , ac cum quibuſuis ẽt derogatoriarum derogatoriis,aliiſque efficaciorib.efficaciſſimis,ac inſolitis Clauſulis irritantibuſq; & aliis Decretis in genere,& ſpecie,ẽt motu ſimili,& certa ſcientia, conſiſtoria-

licet, & aliàs quomodolibet, etiam iteratis vicib. in cõtrariũ conceſſis, & approbatis, & innouatis; Quib. omnib. illorum tenores præſentib. pro ſufficienter expreſſis habentes. Illis aliàs in ſuo robore permanſuris hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè, derogamus contrariis quibuſcunque aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint, per litteras Apoſtolicas non facientes plenã, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Dat. Ro. apud S. Marcum, ſub anulo piſcat. die 29. Iulii, 1566. Pont. noſtri, anno primo.

III.

Declaratio priuilegiorum Fratrum ordinis prædic. & conſeruatoris vniuerſalis.

PIVS Papa V. vniuerſis, & ſingulis Venerabilibus Fratrib. Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, ac dilectis filiis Abbatib. & aliis perſonis in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis, necnon Metropolitanis, & aliarum Cathedralium Eccleſiarum, Canonicis, ac eorundem parochialium, Archiepiſcoporum, officialib. ſeu Vicariis, in ſpiritualib. generalib. vbilibet cõſtitutis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

¶ Ad hoc nos Deus prætulit in familiam domus ſuæ, vt ſingulis opportuna prouiſionis auxilia fidelis ſeruitutis iniuncta prouidentia, pro tempore diſpẽſantes, Religioſorum quorumlibet, præſertim Fratrum ord. prædic. in humilitatis ſpiritu, ſub Relig. iugo, Deo ſeruientium, neceſſitatib. intendamus, diſpendiis, & oppreſſionib. diuina cooperante clementia ſalubriter occurramus. Sanè licet, Nos & quamplures Rom. Pont. prædeceſſores noſtri, propter vberes fructus, quos dictus ordo Fratrũ prædic. multa præfulgentes gloria ſanctitatis in agro militãtis Eccleſiæ propagationem fidei Orthodoxæ, eatenus produxerat, ac in futurũ producturum fore, firma ſpe ſperabatur & vt fratres ipſi quietius eorum ſanctis officiis, vitæque Regulari, ac verbi Dei prædicationib. libentius, & alacrius ad ipſius fidei Chriſtianæ propagationẽ incumbere valerent, & incumberẽt, cum effectu, quamplura priuilegia, indulta, gratias, exẽptiones, & immunitates eis cõceſſerĩt.

Et inter cętera, per quaſdam alias noſtras litteras declarauerimus, Canonem Seſſione 24. cap. 4. Tridentini concilii, per quem omnib. Regularib. etiã in ſuorũ ordinum Eccleſiis, contradicente Epiſcopo, prędicationis officium interceditur, Fratres hmõi, quando a ſuis generalib. vel eorum Miniſtris, prouincialib. ad id deputati fuerint, non comprehendere, neque eos afficere, immò voluerimus, qđ in eorum Eccleſiis, quando eis placeret, licitè, etiam abſque vllo impedimento, vel contradictione, etiam Epiſcopi, niſi ipſe prædicaret, licet in Cathedrali Eccleſia, tunc prædicare poſſent.

Circa aũt quartam funeralium, de qua in Seſ. 25. c. 13. eiuſdẽ concilii nequaꝗ domos, ſeu Conuentus, & Monaſteria, quæ a quadraginta annis citra, tũc fundata exiſtebant, poſtquam Concilium ipſum loquitur tantum de Monaſteriis, ſeu domib. ante quadraginta annos fundatis, & quæ ipſam quartã ſoluere conſueuerunt, & tantũ ceræ, & aliorum, quæ tpe, quo defunctorũ corpora ad ſepulturam deferũtur, nõ aũt de Miſſis, ſeu legatis, vel aliis fratrib. ipſis, ſeu Monialib. relictis aut aliàs quomodolibet donatis, ſolui dẽre, ſicq; decretũ concilii hmõi, quoad dictã quartã funeralium ſoluendã, intelligendum eſſe decreuimus. Vbi verò non eſt conſuetudo ſoluendi quartam funeralium hmõi de nullo ſupraſcriptorũ ſolui debere declarauimus. Nec ad quartam, ſeu aliam partem eorum, quæ ẽt pro ornamento Eccleſiæ, palliorum, planetarũ, cortinarum, pannorum, & aliorum, quæ dictis Eccleſiis, ſeu fratrib. etiam pro eorũ victu, aut aliàs relinqui, vel dari contingeret, aliquid cõtribuere tenerẽtur, ac curatis, ſeu parochialiũ Eccleſiarũ

Rectoribus

Rectorib.ius tantum ſepolturæ eis ſolui conſuetum,nec aliquid,quamuis partes ad earum libitum Eccleſiis ipſorum fratrum,ſeu eiſdemmet fratrib.alia quęcunque tribuiſſent,ſeu elargiti fuiſſent, quando in eorum Eccleſiis corpora mortuorum ſepeliuntur,vt eis ſoluere,ſeu ad aliquorum onerum contributionem eiſdẽ curatis faciẽdam teneri,nec propterea impediri poſſe fratres ipſos, quin poſſent defunctorum corpora præfata,ad eorum Eccleſias tumulanda deferri facere.

Neque dictos fratres,illorumque loca,etiam ſi curam animarum haberẽt,aut quæcunque beneficia eis vnita ad aliquam contributionem pro Seminario, aut decimarum aliquarum ſolutionem pariter teneri, nec cogi poſſe,imò illos,& eorum domos,monaſteria, beneficia, & loca ab illis quomodolibet dependentia, eorumque bona quęcunque tam ad eos, quam ad Moniales præfatas quomodolibet pertinentia, a quibuſcunque decimis primitiis, quartis, mediis & alijs fructuum partib.necnon ſubſidiis charitatiuis,etiam per nos, ex quacumque cauſa cõceſſis,ac aliis quibuſcumque onerib.tã ordinariis,quam extraordinariis. Nec nõ ab omni iuriſdictione,& ſuperioritate ordinariorũ locorũ, ita vt ordinarii ipſi aliq̃ iuriſdictionẽ,ſiue poteſtatẽ in eos exercere,ſiue eos eorũ iuriſdictioni ſubiicere,vel aliquid cõtra eos facere minimè poſsẽt exemerim⁹, & liberauerim⁹.

Nihilominus,ſicut accepimus,nõnulli Epiſcopi, ſiue aliorum ordinarii,alijq; Eccleſiarum Prælati,necnon Canonici,ſiue Capitulares perſonæ,ac parochialiũ Eccleſiarum Rectores,& aliæ tam Eccleſiaſticæ, quã ſæculares perſonæ, qui nõ ceſſant dictos fratres,& Moniales,eorumque perſonas,ſiue Oeconomos,& Procuratores,ſuper præmiſſis diuerſimodè moleſtare, & ipſos in eorumdem quiete, & ſpiritualib.munerib.turbare.

Alij enim prætendentes,quod cum Canon concilii hmói,ſuper quos, vt præfertur,noſtra emanauit declaratio, loquatur, niſi de vna quarta Cathedrali,ſeu parochiali Eccleſiæ ſolui conſueta,nec dictum concilũ, nec nos cogitauerimus duab.quartis,ſ.vbi conſueuit ſolui,& Cathedrali,ac parochiali Eccleſiis,& ideò dictis in locis ceſſare diſpoſitionẽ dictæ declarationis noſtræ, & canonis cõcilij.

Alij verò etiam prætendentes (dictis noſtris declarationib.nõ obſtantib.) Fratres prædictos quãtumcumque ab eorumdem ſuperiorib. approbatos, in eorum Eccleſijs,& locis prædicare nõ poſſe, niſi primò ſe coram ordinariis ipſis,ſiue eorum Vicariis,& licentiam ſuorum Superiorum muneris dictæ prædicationis pręſentauerint,& ab eiſdẽ ord.ſeu dictis eorum Vicarijs benedictionẽ obtinuerint.

Alij etiam locorum ordinarij,necnon Canonici, & capitulares pſonæ,tã Metropolitanarum,& Cathedralium,quam Collegiatarum, necnõ parochialiũ Eccleſiarum Rectores, ſiue aliæ perſonæ Eccleſiaſticæ, etiam prætendentes dictos fratres alienas parochias cum eorũ Cruce eleuata ad leuãda cadauera, eorum, qui in Eccleſijs Domorum , & locorũ eorumdem fratrum elegerint ſepulturã, intrare, & dicta cadauera ad ipſorũ fratrũ Eccl.pro eis inibi tumulãdis,recuſante ipſo loci ordin.ſiue capitulo,vel Rectore deferre, ſeu deferri facere nõ poſſe.

Alij etiam ex conſuetudine prætendentes,quod fratres ipſi cum eorum Cruce non poſſint leuare cadauera defunctorũ ex eorumdem domib.et eorũ funus exequi,ſed capitulis,ſiue capitularib.perſonis,ſeu Rectorib.ipſis id tantum licere,et primò ad ipſorũ capitulorũ,ſiue presbyterorum Eccleſias dicta corpora deferri,debere,et in eiſdẽ Eccleſiis funus,ſiue funeris officiũ peragi, poſtea verò p ipſos presbyteros retẽtis funeralib.vniuerſis, ſiue ſolutis ſibi certis pecuniis per hæredes defuncti pro funere, & exequiis,ſiue miſſis in eorũdẽ Eccl.celebrandis tũc,& nõ aliàs licere fratrib.corpus,ſiue cadauer defuncti ad eorũ Eccl.deferre.

Alij ẽt pretextu diuerſarum conſuetudinũ,& concordatorum,etiam cũ dictis fratrib.initorũ,prætẽdentes a dictis fratrib.& Monialib.velle habere,& ſibi exigere licere quartam,ſeu aliam portionem, etiam quorumcumque Legatorum

& ſep

& ſeu aliarum piarum largitionum,ipſis fratribus,& Monialibus,ſiue eorumdē domib.Eccleſiis,& locis quomodocumque factarum.

Alij etiam prætendētes iuriſdictionem,& ſuperioritatem in dictos fratres,& Moniales,eorundemq;domos,conuentus,Monaſteria,& loca exercere poſſe,& propterea ipſos fratres,& Moniales,ad ſolutionem diuerſorum onerum,& impoſitionum,dictorumque ſubſidii,& decimarum cogunt,& compellunt.

Aliiq;in erectione,ſiue inſtitutione,& acquiſitione nouorum Locorū,ſiue domorum,Conuentuum,& Eccleſiarum dicti ord.& aliàs præmiſſorum occaſione eoſdem fratres,& Moniales moleſtant,& perturbant,cōtra noſtrarum,& dictorum prædeceſſorum noſtrorum litterarum formam,& tenorem.

Nos præmiſſis,& aliis ſimilib.grauaminib.perturbationib.& moleſtiis fratribus,& Monialib.præfatis illatis,eorumdemq; Fratrum,& Monialium quieti,& tranquillitati conſulere,& vt fratres ipſi facilius,& promptius eorumdē officia,& vitam regularem,ac munus prædicationis eis iniunctum,ad ſummi Dei laudem,& fidei Catholicæ propagationem exequi,& adimplere,illiſque incumbere poſſint,& ad illa promptiores reddantur,opportunè prouidere,ac omnē ambiguitatem,ēt noſtræ amplioris declarationis miniſterio remouere volentes,ipſoſque fratres,& Moniales,& eorum ſingulos,a quibuſuis excōicationis,ſuſpenſionis,& interdicti,aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis,cenſuris,& pęnis,a iure,vel ab homine quauis occaſione,vel cauſa latis,ſi quib.quomodolibet innodati exiſtunt,& ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum,harum ſerie abſoluentes,& abſolutos fore cenſentes. Necnon litterarum præfatarum,ac cuiuſuis litis,& cauſæ,deſuper inter quoſcunque & in quauis inſtantia pendentis ſtatus,ac merita,nominaque & cognomina iudicum,& colligātium,eorumque iura,& titulos,ac ſententiarū deſuper forſan latarum,necnon tranſactionum,ſiue conuentionum inter eos initarum,ac inſtrumentorum,aliarumque ſcripturarū deſuper quomodolibet confectorū,& inde ſecutorum quorumcunque tenores,præſentib.pro expreſſis habentes.Motu proprio,nō ad alicuius pro eis nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiā,ſed de mera deliberatione,& ex certa ſcientia,noſtris,omnes lites,cauſas,controuerſias,& quæſtionū materias,ſuper præmiſſis,& eorū occaſione,inter fratres & ſeu ēt Moniales præfatos ex vna,necnō Epiſcopos,& Locorum ordinarios,& Canonicos,ſiue capitulares perſonas,parochialium Eccl.Rectores,& alias quaſcunq;perſonas Eccl.& ſæculares præfatas,partes ex altera,coram quocunq; iudice,ſeu quibuſuis iudicib.Eccleſiaſticis,& ſæcularibus,ēt Sedis Apoſt.de latere Legatis,ac Vicelegatis,ac etiā ab eadē Sede Delegatis,& ſubdelegatis,ac aliis quibuſuis,etiā S.Ro.Eccl.Cardinalib.& Sacri Palatii Apoſt.cauſarum auditorib.quomodolibet in prima,ſeu alia quacumque etiā forſan vlteriori inſtantia introductas,& adhuc forſan pendentes,etiam forſan ſi ſuper illis,etiam contradictos Fratres,& Moniales,per vnam,vel plures ſētentias iudicatum,& inter ipſas partes concordatum,ſiue trāſactum deſuper fuerit,Apoſt.auctoritate,tenore præſentium ad nos auocamus eaque omnia,& ſingula caſſamus,& extinguimus,ac pro caſſis,& penitus extinctis haberi volumus & declaramus,eiſdemq;Epiſcopis,locorum ordinariis,Vicariis,Canonicis,capitularibus perſonis,necnon parochialium Eccleſiarum Rectoribus,& ceteris perſonis Eccleſiaſticis,& ſæcularibus,deſuper perpetuum ſilentium imponimus.

Necnon omnia,& ſingula priuilegia,indulta,cōceſſiones,ſuppreſſiones,extinctiones,vniones,incorporationes,applicationes,immunitates,exēptiones,libertates,prærogatiuas,fauores,cōmunicationes,indulgentias,& alias quaſcūq; gratias dicto ordini fratrum prædicatorum,& eiuſdem pro tempore exiſtētib.Magiſtro generali,prouincialibus,Fratribus,& Monialibus præfatis,eorundemque Domibus,conuentibus,Monaſteriis,Eccleſijs,& Locis,ac Membris,Colonis,

Seruito-

Seruitoribus,procuraroribus,Occonomis,ac aliis pſonis quibuſcūque dicti ordinis regulam profitentibus etiam oblatis, & tertii habitus Monialibus nuncupatis,per quoſcūque Roman.pontifices prædeceſſores noſtros,ac nos,& Sedē præfatā ac dictę Sedis Legatos,Vicelegatos,Epiſcopos,locorū ordinarios,& quaſcūque alias perſonas, ſub quibuſcūque tenorib.& formis, ac cū quibuſuis etiā derogatoriarū derogatoriis, aliiſque quibuſuis clauſulis, ſtatutis,& etiā irritātibus decretis,hactenus quomodolibet conceſſa approbata,& innouata, litteraſque deſuper tam ſub plumbo,quā in forma Breuis,& aliàs quomodolibet confectas, & expeditas,ac prout ea omnia,& ſingula per eoſdē prædeceſſores,ac nos & Sedē præfatā,aliosque prædictos,conceſſa,approbata, & innouata fuerunt. Quorū omnia,& ſingulorū tenores,formas,& datas,ac ſi de verbo ad verbū insererētur,præſentibus haberi volumus pro expreſſis,eiſdē auctoritate,& tenore approbamus,confirmamus,& innouamus,illaque omnia, & ſingula efficacia exiſtere, & perpetuā roboris firmitatē obtinere,ac ſuos plenarios,& integros effectus ſortiri.Necnon ab omnibus,& ſingulis quāuis etiā de latere Legati,Vicelegati, necnon Cardinalatus,patriarchali,Archiepiſcopali,Epiſcopali,& quauis alia Eccleſiaſtica,ſiue Sæculari,& tēporali præfulgeant dignitate,& præeminentia,etiam ſub ſententiis,cenſuris,& pœnis in eiſdē contentis,perpetuò inuiolabiliter obſeruari decernimus.

Et inſuper, quod fratres dicti ordinis (ab eorū Superioribus tamen approbati)in eorum Eccleſiis,quando eis placuerit, etiam quod in Cathedrali Eccleſia (non tamen ab Epiſcopo met prædicetur)liberè,& licite abſque aliquo impedimento,ſiue etiā ipſius Epiſcopi cōtradictione,& abſque eo,quod corā dicto Epiſcopo ſe non præſentauerint,nec eidē licentiā muneris prædicationis huiuſmodi exhibuerint, & ab eodē Epiſcopo benedictionē,vt prę fertur,non obtinuerint, prædicare,& munus prædicationis huiuſmodi exequi.

Necnon fratres ipſi quæcunque corpora defunctorū,qui ſe in eorū Eccleſiis ſepeliri ordinauerint,vel ſi à defunctorū heredib. ſiue curā funeris habentib.vocati fuerint,ipſorū fratrū Cruce eleuata,etiā ſine dictorū Canonicorum,ac Capitulariū perſonarū,necnon Curatorū,vel aliorū presbyterorū interuentu ex ipſorum defunctorum domibus leuare,eaque accipere,& aſſociare,ac ad ipſorū fratrum Eccleſias directè deferri,& in eorum Eccleſiis (non tamen tēpore interdicti)ſepeliri facere ſaluo dūtaxat iure parochiali; Nec fratres ipſi ad alterius cuiuſuis cōtrariæ cōſuetudinis,vſus,ſiue moris,obſeruationem teneri,vel ſuper præmiſſis à quoquam quauis auctoritate, moleſtari, ſeu perturbari poſſint, vel debeant.

Quartam autem funeraliū,quoad Domos,ſiue Conuentus,& Monaſteria ipſius ordinis,tempore dicti Concilii Tridentini ante quadraginta annos fundata & erecta,& ratione illorū vbi cōſuetudo illā ſoluendi tantū extitit,ac de ceteris, & aliis,quæ deferuntur iuxta cadauer,dū ad ſepulturā defertur,non autem de aliis quibuſuis eiſdē fratrib.ſeu Monialib.aut eorū Domib. Conuentib Monaſteriis,Eccleſiis & locis,etiā pro funeris,ſiue anniuerſarii,aut Miſſarū celebratione donatis,legatis ſiue aliàs quomodolibet largitis,vbi duæ quartæ forſan ſolui cōſueuerint,vna parochiali Eccleſiæ,alia verò Epiſcopo,ſiue Cathedrali,aut Collegiatæ,Eccleſiæ,ſiuę Canonicis,& Capitulo eiuſdem,vna tantum, ſcilicet Epiſcopo.Vbi verò conſuetudo illam ſoluendi non fuit,ſiue domus, Conuentus,& Monaſteria dictorum fratrum,& Monialium, poſt quadraginta annos erecta, ſiue fundata fuerint, nequaquam nec vllo modo ſoluere, ſeu tradere, omnem aliam præmiſſis contrariam conſuetudinem,ſiue morem harum ſerie caſſantes, & extinguētes,ac omnibus & ſingulis quorum intereſt deſuper perpetuū ſilentium imponentes.

Minui-

MinuſqueFratres & Moniales ipſi,ad aliquorum onerum Realium,vel perſonalium,etiam ratione eorundem Domorum, ſeu Conuentuũ, Monaſteriorum, Eccleſiarum,& locorum,ac quorucumque beneficiorum,eiſdẽ vnitorum,etiam ſi,vt præfertur,curam animarũ habeant contributionem, ſiue ſolutionem etiam pro Seminario,& decimarum,quarumcumque ſubſidii etiam charitatiui,& Triennalis nuncupati,nunc,& pro tempore per nos,et quoſcumque Romanos pontifices, aut Sedem præfatam impoſitorum , & imponendorum ex quauis cauſa, quantumcunque vrgentiſſima teneantur , vel deſuper aliter moleſtari poſſint, ſeu debeant.

Quodque fratres,et Moniales præfati,vbique locorum nouas domos,ſiue Cõuentus, et Monaſteria,ac Eccleſias dictorum Ordinum,cum clauſtris,& cellulis, refectuarijs,dormitoriis,abſque officiis neceſſariis, Ordinarii loci,ſiue cuiuſuis alterius licẽtia,deſup minimè requiſita,conſtruere,ædificare,erigere, & inſtituere,nec pariter ſuper his moleſtari poſſint ſiue debeãt,eiſdẽ auctoritate,& tenore etiam perpetuo,ſtatuimus,ordinamus,& declaramus,eiſque Fratrib.& Monialibus,ſuper præmiſſis omnibus,& ſingulis licentiam,& facultatem concedimus,& impartimur.

Ac etiam ipſos Fratres, & Moniales, eorumque Domus, Monaſteria, Beneficia,& ab illis quomodolibet dependentia Loca,ac Bona quæcũque, cuiuſcũque qualitatis,& quantitatis exiſtant,dictorũq; bonorum colonos,laboratores,& cõductores,ac oblatos,tertii habitus Moniales,aliaſq; perſonas prçfatas,a quibuſuis decimis, etiã prædialibus, & primitiis,quartis,mediis,& aliis partib.fructuũ, ac à ſubſidiis,etiã charitatiuis præfatis,ac ab omni iuriſdictione,& Superioritate quocumque locorum ordinariorum,etiã de nouo,quatenus opus ſit auctoritate,& tenore ſimilibus eximimus,& liberamus,ac exẽptos,liberos,& immunes penitus eſſe volumus,necnon,quatenus opus ſit illos,eorumque ſingulos in ius, & proprietatem Beati Petri,& Sedis Apoſt. ac ſub eorum ſpeciali,& immediata protectione ſuſcipimus, ac eos ſolum, & dumtaxat immediatè Sedi præfatæ ,& nobis,ac pro tempore,exiſtenti Romano pontifici, ſubiacere decernimus,& declaramus.

Et vt fratres,& Moniales à præmiſſis moleſtiis,& perturbationibus ſubleuati, quietius Altiſſimo famulari,& vberiores fructus quotidie in agro Dñi, pro Chriſtianæ Religionis defenſione,& amplificatione perferre poſſint, tam vos omnes & ſingulos ſupradictos,quã quaſcumque alias perſonas ĩ dignitate Eccleſiaſtica vbilibet & in quibuſuis Mundi partibus conſtitutas,& quoſcunque locorũ ordinarios,ac eorum Vicarios,& officiales,Necnon Canonicos Metropolitanarum, & aliarũ Cathedralium Eccleſias, per eoſdem Fratres , ſeu moniales ac dicti ordinis Fratrum,ſuperiores,& Domorum Priores,ac eorum ſingulos pro tẽpore eligendos,in eorum,& dictorum eorumdẽ priuilegiorum, indultorum,conceſſionum,& gratiarum, & ſingulorum aliorum præmiſſorũ.Conſeruatores,et Iudices vnicos,qui quandiu dictum officium exercuerint, à nemine quo minus illud exerceatis,et exerceant,ſub aliquo prætextu, ac ſub excõmunicationis, ſiue ſuſpenſionis à diuinis latę ſententiæ,quã eo ipſo incurrere volumus,vt declaramus reſpectiuè pœna impediri,vel moleſtari poſſitis,et poſſint,dicta auctoritate deputamus.Ita quod vos,ſeu alii quicumque ſic electi,ſub excõmunicationis,et ſuſpenſionis latæ ſententiæ pęna huiuſmodi, quam ſtatim, quod munus,ſiue officiũ Cõſeruatoris huiuſmodi acceptare,et debitè,ac plenariè exequi neglexeritis,abſq; alterius declarationis miniſterio incurrere volumus, nec ab aliquo quã a nobis,et pro tẽpore exiſtẽte Romano pontifice (præterquã in mortis articulo) abſolui poſſe,eoſdẽ Priores,Superiores,et fratres,ac Moniales, etiam tertii habitus Oblatos,et alios præfatos,ac eorum ſingulos aduerſus inferẽtes eis,aut eorũ

Procura-

Procuratoribus, Agentib. Seruitoribus,& Familiaribus in præmiſſis,eorumdem aliquo,moleſtias,ſiue perturbationes aliquas,ſeu iniurias,grauamina,vel dāna, in pſonis reb⁹,& bonis,ſeu exigēdo ab eis vectigalia,datia,pedagia,gabellas,col lectas,aut alia onera,defēdere,præſeruare ac omnē eorum iuriſdictionē exercere,necnon ſententias,cenſuras & pœnas Eccleſiaſticas,contra rebelles,& inobediētes cum effectu promulgare,ac omnib.facultatib. Conſeruatoribus dicti ordinis fratrum Prædicatorum,illiuſque fratribus,& perſonis per quaſcumque litteras Apoſtolicas quomodolibet cōceſſis vti,ac priuilegia Superiorib.Prioribus,& fratribus,ac Monialib.præfatis pro tempore conceſſa,eis obſeruari facere debeatis,& debeant.

Neque Superiores,Priores,Moniales,Oblati,& cęteræ perſonæ ordinis huiuſmodi,& ab eis depēden.pręfatæ corā aliis quam vobis, & dictis Conſeruatorib. etiam vigore ſeu prætextu quarumcūque conſtitutionum,& ordinationum,aliquorum Regnorum,etiā quod non habentes Superiorem in illis Regnis,coram ſæcularibus Iudicib.reſpōdere debeāt,ac teneātur in iudiciū vocari,vel aliàs moleſtari,quauis occaſione,vel cauſa,poſſint,vel debeāt. Quodq; ipſi fratres,& Moniales Oblati,& aliæ pſonæ præfatę,ſiue Auctores,ſiue Rei exiſtāt, corā aliquo alio Iudice ordinario,vel Delegato , quam prædicto ſuo Cōſeruatore(corā quo primo vnā ſententiam diffinitiuam, antequam ipſi ad aliud iudicium euocētur, ſeu cauſa committatur,vel transferatur,obtinere debeāt,& teneantur)vt præfertur etiā quauis occaſione vel cauſa moleſtari,vel in iudiciū trahi,ſiue ad iudiciū euocari,vel agere minimè poſſint,ſiue debeant eiſdem auctoritate,& tenore etiā ſtatuimus,& ordinamus,& decernimus.

Et inſuper aduerſus moleſtatores,inquietatores,& alios iniuriatores huiuſmodi,volētes eiſdem ordini,Magiſtro Generali, priorib.Superiorib.Fratribus,Monialibus,Oblatis , Seruitoribus,ęconomis,procuratorib.& aliis eorum perſonis præfatis,illo remedio prouidere,per quod ipſorum cōpeſcatur temeritas,& aliis aditus, voluntas cōmittendi ſimilia pręcludatur . Diſcretioni veſtræ per præſentes mādamus,quatenus vos,vel duo;aut vnus veſtrū,per vos,vel alium,ſeu alios etiam ſi ſint extra loca,in quib.eſtis deputati Cōſeruatores,& iudices ordini Fratrum prædicatorū,ac illius pro tēpore exiſtentib Magiſtro Generali,priorib.Superiorib.Fratribus,Monialibus,Oblatis pręſentib.& futuris,quibuſuis alijs perſonis præfatis,efficacis defenſionis præſidio aſſiſtētes,non permittatis eos ſuper iis, ac eorū priuilegiis,immunitatib.& gratiis,cōceſſionib. facultatib. exemptionib. indultis,ac aliis quibuſuis eiſdem conceſſis per quoſcunque patriarchas,Archiepiſcopos,Epiſcopos,alioſque Eccleſiarū prælatos, necnon eorū Vicarios,Officiales,Capitula,Collegia,& Clericos,ac Eccleſiaſticas perſonas,tam ſæculares,quā S.Benedicti,S.Auguſt.Ciſtercienſ.Cartuſienſ.Cluniacēſ.præmōſtratēſ.& aliorū quorūcumque ordinū,& Congregationū,ac Hoſpitales S.Ioannis Hieroſolymitani,& S.Iacobi de Spata,ac Ieſu Chriſti,& quarūcunque aliarū Militiarū Religioſos,& Milites,exēptos,& non exemptos,necnon Duces, Marchiones,Comites,Barones,Milites,& laicos,Communitates Ciuitatū,Vniuerſitates Oppidorū Caſtrorū,Villarum,& aliorum locorum,ac alias ſingulares perſonas , Ciuitatū, & Dięceſum,ac quarumcunque aliarum partium,ſuper præmiſſis,& eorum aliquo,quouis prætextu,& quæſito colore, & contra præmiſſorum ſingulorum tenorem;& formam,indebitè moleſtari,aut eis,vel eorum alicui,moleſtias grauamina,damna, ſeu iniurias, & iacturas, irrogari,facturi dictis Prioribus, Superioribus,Fratribus , Monialibus Oblatis,alijſque perſonis prædictis,cum ab eis, aut eorum aliquo fueritis requiſiti ſup dictorum priuilegiorum,indultorū,exēptionum , libertatū , facultatum , & aliarum gratiarum præfatarum obſeruatione,Necnō ſup quibuſuis moleſtiis,damnis,iniuriis,atq; iacturis ſibi ꝑ tēpore

illatis,

illatis, ſeu inferri cõminatis, in illis videlicet, quæ iudicialem requirunt indaginē ſummariè, ſimpliciter, & de plano, ſine ſtrepitu, & figura iudicii, ſola facti veritate inſpecta, in aliis verò, prout qualitas eorũ exegerit iuſtitiæ cõplementum, Moleſtatores, & iniuriatores huiuſmodi, necnon cõtradictores, quoslibet & rebelles, cuiuſcũque dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, & cõditionis extiterint, quãdocũque, & quotieſcũque expedierit auctoritate noſtra, per cenſurã Eccleſiaſticã, appellatione poſtpoſita cõpoſcendo, inuocato ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachii ſæcularis: & nihilominus legitimis ſuper his p vos habendis ſeruatis pro ceſſib. illos, quos cenſuras, & pęnas præfatas, ac aliàs per vos toto tpe latas incurriſſe vobis cõſtiterit, eas incurriſſe declaretis, ac cẽſuris, & pœnis prædictis, quoties opus fuerit, etiam iteratis vicibus, àggrauare curetis. Cęterũ, ſi per ſummariam informationē, per vos ſuper iis habendã, etiam vobis cõſtiterit, quod ad loca, in quib. moleſtatores, & iniuriatores huiuſmodi. Necnon cæteros, quos præſentes litteræ concernunt, pro tempore morari contigerit, pro monitionib. requiſitionibus, & inhibitionibus ipſis, ac citationibus de eis faciendis tutus non pateat acceſſus. Nos vobis, monitiones, requiſitiones, & citationes, ac inhibitiones quaslibet, tam contra in iudicio præſentes, quã alios quoſcũq; ſua quomodolibet intereſſe putantes, & quacũque auctoritate, ſiue dignitate pręfulgẽtes, ĩ decreto, ſiue executione dictæ citationis, ſiue inhibitionis nominandos, ẽt ſub eiſdẽ cenſuris, ac aliis arbitrio veſtro imponẽdis, & applicandis pęnis, etiam pecuniariis, etiam per edicta publica locis affigenda publicis, & partib. illis vicinis, de quibus ſit veriſimilis coniectura, quò ad ipſorũ monitorum, requiſitorum, & citatorum notitiã puenire valeãt, faciẽdi, & decernẽdi eoſq; citãdi, ac eiſdẽ moleſtatoribus, iniuriatoribus, contradictoribus, & rebellibus, ac aliis quibus opus fuerit, etiã ſub cẽſuris Eccleſiaſticis, ac aliis pęnis etiã pecuniarijs ſuo arbitrio moderãdis inhibẽdi eaſq; incurriſſe modo pmiſſo declarãdi, aggrauãdi, & auxiliũ brachii ſęcularis inuocãdi. Necnõ cauſas, & cõtrouerſias quaſcũque dictorũ fratrum, Monialium, & dicti ordinis ſuperiorũ Oblatorũ, ac aliarũ perſonarum præfatarum, ſup quibuſuis rebus, & negociis, motas, & mouendas, actiuè, & paſſiuè cũ omnibus, & ſingulis earum incidentibus, dependentibus, & emergentibus annexis, modo præmiſſo, & tam coniunctim, quam diuiſim, arbitrio veſtro audiendi, cognoſcendi, decidendi, & in ſuis ſtatu, & terminis reaſſumendi, & fine debitò finiendi, & terminandi, & eorumdem. Necnon ſententiàs per vos ferendas, poſtquam tranſiuerint in rem iudicatam, vel aliàs de iure executioni locus fuerit, debitè exequẽdi, & executioni demandãdi, plenam, & liberam earundem tenore præſentium concedimus facultatem, & poteſtatem. Ac volumus, & eadem Apoſtolica auctoritate decernimus. Quod monitiones, requiſitiones, citationes, & inhibitiones ſic factæ huiuſmodi, ipſos monitos, requiſitos, citatos, & inhibitos arctẽt, periide, ac ſi eis factæ, inſinuatæ, & intimatæ perſonaliter extitiſſent.

Sicque in præmiſſis omnibus, & ſingulis, per quoſcunque Iudices, & Commiſſarios, quauis auctoritate fungentes, etiam cauſarũ Palatii Apoſtolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales: ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere. Ac irritũ, & inane, quicquid ſecus ſuper his, à quoquam quauis auctoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

Non obſtãtibus, tam fel rec. Bonifacij Papæ VIII. prędeceſſoris noſtri, qua cauetur, nequis extra ſuam Ciuitatem, vel Diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, & in illis, vltra vnam dietam à fine ſuæ dięceſis ad iudicium euocetur, ſeu ne Iudices à Sede prędicta deputati extra Ciuitatem, & dięceſim in quibus deputati fuerint, cõtra quoſcunque procedere, aut alijs vices ſuas committere præſumãt, & de duab. dietis in Cõcilio Gen. edita, dũmodò vltra tres dietas aliquis vigore

præſen-

præſentium ab iudiciū non trahantur. Seu quod de aliis quā manifeſtis iniurijs, & violentijs, & alijs, quæ iudicialē nō requirunt indaginem, pœnis in eos, qui ſecus egerint, & in id procurantes, adiectis, Conſeruatores ſe nullatenus intromittant, quam aliis quibuſcunque conſtitutionib. a Romanis Pont. prædeceſſoribus noſtris, tā de iudicibus delegatis, quā de perſonis vltra cētum numerum ad iudicium non vocandis, aut aliàs editis, quæ veſtræ in hac parte poſſent iuriſdictioni, aut poteſtati, eiuſque libero exercitio quomodolibet obuiare. Quodque vos filij Canonici, Officiales, & Vicarii nō ſitis de perſonis, quæ deputari poſſunt in cōſeruatores. Priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis, ac exemptionibus, facultatibus, & aliis cōſeruatorijs per nos, ante eoſdem prædeceſſores noſtros Romanos Pontifices, quibuſuis Eccleſijs, Monaſteriis, Hoſpitalibus, & aliis piis locis. Necnon ordinibus, congregationibus, Militiis, Cōmunitatibus, & aliis Collegiis, ac Vniuerſitatibus ēt ſtudiorū generalium, ciuitatibus, Caſtris, Terris, & Locis, ac perſonis tam Eccleſiaſticis, quam Secularibus, cuiuſcunque dignitatis, etiā Patriarchali, Epiſcopali, Archiepiſcopali, & alia maiori dignitate, ſeu auctoritate fungentib. ac capitulis, Conuentibus, Ducibus, & aliis Dominis temporalib. ēt per modum Statuti perpetui, etiam motu, & ſciētia ſimilib. ac quibuſuis alijs perſonis, cuiuſcunque qualitatis, conditionis, gradus, præeminentiæ, ſeu dignitatis, ac Vniuerſitatibus, etiam ſtudiorum generalium, ſeu Collegiis, etiam exemptis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarū derogatoriis, aliiſque efficaciorib. & inſolitis clauſulis, etiam de non trahendis, irritantibuſque, & aliis decretis, etiam Mare magnum, ſeu Bulla aurea, nuncupatis, aut aliàs quomodolibet cōceſſis, & innouatis. Quib. omnib. & ſingulis, ēt ſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, nō aūt per Clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreſſa habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret tenores hmōi, ac ſi de verbo ad verbū nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata inſerta forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſsè pari motu derogamus, cōtrariis quibuſcūque. Aut ſi aliquibus cōiter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſit ſede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excōicari, ſeu extra, vel vltra certa loca ad iudicium euocari non poſſint per litteras Apoſtolicas, non faciētes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hmōi, & eorum perſonis, locis, ordinib. & nominib. propriis mentionem, & qualibet alia dicta Sedis indulgētia generali, vel ſpeciali, cuiuſcunque tenoris exiſtat, per quam præſentibus non expreſſam, vel totaliter nō inſertam effectus hmōi gratiæ impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua eiuſque toto tenore habenda ſit in noſtris litteris mentio ſpecialis.

Cæterum, etiam volumus, & dicta Apoſtolica auctoritate decernimus, ꝙ quilibet veſtrum proſequi valeat articulum, etiam per alium inchoatum, quamuis idem inchoans nullo fuerit impedimento Canonico impeditus.

Quodque a data præſentium ſit vobis, & vnicuique veſtrū in præmiſſis, & eorum ſingulis cęptis, & non cæptis præſentibus, & futuris perpetuata poteſtas, & iuriſdictio attributa, vt eo vigore, eaque firmitate poſſitis in præmiſſis omnib. cæptis, & non cęptis, præſentibus, & futuris, & pro prædictis procedere, ac ſi prædicta omnia, & ſingula coram vobis cępta fuiſſent, & iuriſdictio veſtra, & cuiuslibet veſtrum in prædictis omnib. & ſingulis per citationem, vel modum alium legitimum perpetuata extitiſſet, conſtitutione prędicta ſuper conſeruatoribus, & alia qualibet in contrarium edita non obſtante.

Et quia difficile foret præſentes litteras ad ſingula, in quib. de eis fides forſan facienda fuerit, loca deferre, ēt volumus, & eadem auctoritate Apoſtolica decernimus,

nimus,quod præſentium tranſumptis manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius prælati, vel perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, aut Curiæ Eccleſiaſticæ munitis,in iudicio,& alibi,vbi opus fuerit eadem prorſus fides adhibeatur,quæ ipſis originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ,vel oſtenſæ.Præſentib.perpetuis futuris temporibus duraturis.Datum Romæ apud S.Petrum,ſub anulo piſcatoris,die 23.Septembris,1571.Pont.noſtri anno ſexto.

IIII.

Reuocatio licentiarum quibuſcunque mulieribus conceſſarum ingrediendi Monaſteria, & loca quorumcunque Ordinum Regularium.

PIVS Papa V.ad perpetuam rei memoriam.Regularium perſonarum,quæ relicto ſæculo Dei ſe obſequio dedicarunt,pro cõmiſſo nobis officio,quieti cõſulere cupientes,ad ea remouẽda,quæ Religioſum earum propoſitum impedire poſſunt,curam noſtram libenter interdimus,vt nulla re,quæ eas a Diuino cultu auocent,præpeditæ ſecundum ord.ſuorum Regularia inſtituta,& decretum Sacri Tridentini Concilij, tranquillis mentib. gratum altiſſimo impendere poſſint famulatum.Quia igitur,& Cartuſienſium ordinis,& aliorum Regularem vitam profeſſorum,quies non parum ſolet (ſicut accepimus)perturbari.ꝓpterea quod mulieres modeſtiæ matronalis obliť æ,Domos,ac Monaſteria eorum,cõtra ipſorum inſtituta,prætextu confeſſionalium aut aliarum litterarum Apoſtolicarum ingredi audeãt,ipſis ẽt Abbatibus,præpoſitis,priorib.& alijs præſidentib.aliquãdo recuſantibus,& renitẽtib.non ſine magna eorum moleſtia,nec ſine graui laycorum etiam offenſione,ac ſcãdalo,ſi quãdo admitti nimis facilè videãtur;huic rei prouidere volẽtes,Motu proprio,& ex certa ſciẽtia,ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine,omnes,& ſingulas facultates,ac licentias ingrediẽdi monaſteria ac domos Cartuſiẽſium, & aliorum quorumcumq; Regularium ordinum, etiã Mendicantium,Mulierib.cuiuſcunq;ſtatus,gradus,ordinis,cõditionis,& quacũque dignitate,ac præeminentia præditis,etiam Dominiſſis,Marchioniſſis,Duciſſis,ſub quibuſcumq;verborum tenorib.& formis,& cum quibuſcumque ẽt derogatoriarum derogatoriis,alijſq; fortiorib.efficaciorib. & inſolitis clauſulis,necnon irritantib. decretis ab Apoſtolica Sede quomodocumque conceſſas, quarũ tenores perinde,ac de verbo ad verbum præſentib.infererentur,haberi volumus pro expreſſis,tenore præſẽtium reuocamus,& caſſas,irritas, & inanes eſſe decernimus.Diſtrictè prohibentes mulierib.quidẽ prædictas facultates,& licẽtias prętendentibus,ſub excõicationis latæ ſententię pœna, poſtquam harum literarum notitiam habuerint, à qua nõ poſſint niſi à nobis, aut a Romano Põtifice,qui ꝓ tempore fuerit,abſolui,præterquam in mortis articulo,ne dictas domos & Monaſteria ingredi audeant.Ipſis verò Monaſteriorum, & Conuentuum Abbatib. præpoſitis, priorib.& aliis præſidentib.quocumque nomine vocentur,& eorum Monachis,Canonicis,& Fratrib.ſiue Mendicantib ſiue non Mendicantibus,ſub priuationis officiorum, quæ in præſentia obtinent, & inhabilitatis, in poſterum ad illa,& alia omnia, & ſuſpenſionis a Diuinis, ipſo facto, ſine alia dilatione incurrendis penis,nec eas introducere,admittereve præſumant. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionib.& Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs quibuſcunque.Volumus autem,& mandamus,vt hę litteræ ad valuas Baſilicæ Beati Petri Apoſtolorum Principis,& in Cancellaria noſtra,atque in acie cãpi Floræ de more publicentur.Quia verò difficile foret has litteras ad omnia loca deferri,volumus,& declaramus,vt earũ exẽplis,& tranſumptis manuſcriptis,

vel im-

vel impreſſis,& manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis,ac ſigillo alicuius Prælati munitis,par vbiq; fides habeatur,ac ſi præſentes exhibitę eſſent vel oſteſæ. Datū Romæ apud Sanctum Petrum ſub anulo piſcatoris,die 23. Octobris,milleſimo quingenteſimo,ſexageſimoſexto, pontificatus noſtri anno primo.

V.

De clauſura Monialium cuiuſcunque Ordinis, & Religionis.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuā rei memoriam. Circa paſtoralis officij nobis meritis licet imparibus, deſuper cōmiſſi curam, quantū nobis ex alto permittitur inuigilantes, aſſiduè ad ea per quæ ſingulis erroribus, & exceſſibus obuiatur,ac perſonis quibuſlibet, præſertim ſexus virginitatē ſuam altiſſimo vouētibus, ſub Religionis iugo Chriſto Saluatori in caſtitatis holocauſto famulari affectantibus ſemita iuſtitiæ,& honeſtatis declinātibus ne quicquā in eis reperiatur incongruū, quod in Regularis ponat honeſtatis gloria maculam,& diuinam meritò poſſit offendere maieſtatem,opportunè ſuccurritur,libēter intendimus, ac in his noſtræ vigilantiæ partes propenſius impartimur, prout id in Domino ſalubriter expedire conſpicimus. Hac igitur perpetuo valitura Cōſtitutione,inhærentes etiam Conſtitutioni fel.rec. Bonifacij Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri,quæ incipit,periculoſo,& decretis Concilij Tridentini ſuper clauſura Monialium editis,auctoritate Apoſtolica tenore pręſentiū ſtatuimus,atque perpetuò decernimus,vniuerſas,& ſingulas Moniales præſentes, atque futuras, ciuſcunq. Religionis,ordinis,vel Militiarū ēt Hyeroſolimitanæ ſint,q̄ vel iā receptæ ſint,vel ī poſterū in quibuſuis Monaſteriis ſiue Domib. recipientur,& tacitè, vel expreſsè Religionē profeſſæ,etiā ſi Cōuerſæ, aut quocūque alio nomine appellentur,etiā ſi ex inſtitutis, vel fundationibus earū Regulæ ad clauſurā non teneantur,nec vnquam in earum Monaſterijs, ſeu Domibus etiam ab immemorabili tempore ea ſeruata non fuerit,ſub perpetua in ſuis monaſterijs,ſeu domibus debere de cetero permanere clauſura,iuxta formam dictæ Conſtitutionis fel.re. Bonifacij Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri,quæ incipit periculoſo, in ſacro Concilio Tridentino approbatā,& innouatam,quam nos auctoritate præfata etiam approbamus,& innouamus in omnib.& per omnia, ac illam diſtrictè obſeruari mādamus. Quod ſi aliquę Moniales forsā reperiātur quæ cōſuetudine etiam immemorabili,aut inſtituto,vel fūdatione Regulę ſuæ fretæ, animo obſtinato huic clauſuræ reſiſtāt,aut quoquomodo reluctēt. Ordinarij vna cū Superiorib. earū, oīb. iuris,& facti remediis cōpellāt eaſdē tāquā rebelles, & incorrigibiles ad pręciſe ſubeūdū dictā clauſurā,& perpetuo obſeruandū. Mulieres quoque quæ tertiariæ,ſeu de pęnitētia dicūtur,cuiuſcūque fuerint ordinis in Cōgregatione viuētes,ſi & ipſæ profeſſæ fuerint,ita vt ſollemne votū emiſerint,ad clauſurā præciſè vt permittitur,& ipſę teneātur,qd ſi votū ſollemne nō emiſerint. Ordinarii vna cū ſuperioribus earū hortentur,& perſuadere ſtudeant,vt illud emittāt,& profiteantur,ac poſt emiſſionē,& profeſſionē eidem clauſuræ ſe ſubiiciant: quod ſi recuſauerint,& aliquæ ex eis inuentæ fuerint ſcandaloſè viuere,ſeueriſſimè puniātur. Cæteris autē omnibus ſic abſque emisſione profesſionis, & clauſura viuere omninò volētibus interdicimus,& perpetuò prohibemus, ne in futurū vllā aliā prorſus in ſuum ordinē,Religionem,Congregationemve recipiant. Quod ſi contra huiuſmodi hanc noſtrā prohibitionem, & decretum aliquas receperint,eas ad ſic viuendū omninò inhabiles reddimus,ac illarum quaslibet profesſiones,& receptiones irritas decernimus,& nullas, prout etiam præſenti decreto irritas facimus,& annullamus. Porrò ne Moniales, vel Tertiarię prædictæ propter hanc

M clauſu-

clauſurā detrimentum, aut incommodum aliquod in earū neceſſitatibus, maximè in pertinentibus ad illarū victum patiantur, ſed vt eis opportunè conſulatur, auctoritate Apoſtolica pfata ſtatuimus, decernimus, præcipimus, atq; mādamus ordinarijs, & Superiorib. earū, vt curent colligi fideliū eleemoſynas per Conuerſas quæ nō ſint pfeſſæ, vel ſi pfeſſæ fuerint, ſint tñ ætatis annorū quadraginta, & in domib. contiguis, extra tamen monaſteriū degant, & non ingrediantur clauſuram aliarum monialium, niſi in caſibus ex earū conſtitutionibus permiſſis, & de earū domibus exire non poſſint pro huiuſmodi eleemoſynis colligendis niſi de licentia Ordinarii, vel earū Superiorum. Et de cætero nullæ aliæ Conuerſæ profeſſæ recipi amplius etiā de conſenſu ſuorum Superiorum, vel Prælatorum poſſint: quod ſi aduerſus hanc noſtram prohibitionē receptæ fuerint, illarū receptio nulla, irrita, & inanis ſit, prout ex nunc nullam, irritā facimus, & annullamus, Quod ſi prædicto modo neceſſitatib. Moniali ū, & Mulierum Tertiariarū prædictarū ſucurri ſufficienter non poterit, mandamus ipſis ordinariis, & Superioribus earū, vt ipſi prouideant de aliis perſonis piis, & Deo deuotis, quæ fidelium eleemoſynas colligant, vel alias meliori, & commodiori modo quo fieri poterit etiam ex opere manuum ipſarum Monialiū, & Mulierum prædictarum, arbitrio ordinariorum, & Superiorum earundē, & pro vt eis congruentius expedire videbitur, prouideatur, & ſuccurratur. Et ne propter Monialium numerum exceſſiuum clauſuræ obſeruatio violetur, inhærentes etiam ſimiliter diſpoſitioni dictæ Conſtitutionis Bonifacii, & Concilii Tridentini Decreto, Monialibus prædictis, & illarum Superioribus, & Ordinariis diſtricte inhibendo præcipimus, & mandamus, ne plures in earum Monaſteriis recipiant, & admittant, ſiue recipi, & admitti permittant, quā ex propriis redditibus ipſorum monaſteriorum, vel cōſuetis eleemoſynis commodè ſuſtētari poſſint. Mandantes propterea in virtute ſanctæ obedientiæ ſub obteſtatione diuini iudicii, & interminatione maledictionis æternæ, vniuerſis Venerabilibus fratrib. Patriarchis, Primatibus Archiepiſcopis, & Epiſcopis, quatenus ī Ciuitatibus, & Diœceſibus propriis præſentes noſtras litteras publicari faciant, ac in Monaſteriis Monialiū ſibi ordinario iure ſubiectis, in iis vero, quæ ad Romanam mediatè, vel immediatè ſpectant Eccleſiam, Sedis Apoſtolicæ auctoritate vnà cum Superiorib. eorumdem Monaſteriorum clauſuram (vt præmittitur) quam primum poterint ſeruari procurent. Contradictores, atque rebelles per cenſurā Eccleſiaſticam appellatione poſtpoſita compeſcendo inuocato ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachii ſæcularis. Ac vt hoc tā ſalutare Decretū facilius obſeruetur, omnes Principes ſęculares, & alios Dominos, & Magiſtratus tēporales rogamus, requirimus, & obſecramus p viſcera miſericordiæ Domini noſtri Ieſu Chriſti, eiſdē in remiſſionem peccatorum iniungentes, & qđ in præmiſſis oībus eiſdē Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, & aliis Monialium Superioribus aſſiſtant, ac ſuum fauorē, & auxilium præſtent, ac impedientes pęnis, ēt tēporalibus afficiant, præmiſſis Conſtitutionibus, & Ordinationib. Apoſtolicis, Statutis, & Cōſuetudinibus, etiā immemorabilibus, etiam per Sedem Apoſtolicam approbatis, & confirmatis, priuilegiis quoq;, indultis, & litteris Apoſtolicis ēt in fundatione, & inſtitutione eiſdē Monaſteriis, vel Domibus, & Monialibus ſub quibuſcūq; verborū formis, & Clauſulis irritātibus, & aliis Decretis quibuslibet conceſſis, confirmatis, ac etiā iteratis vicibus approbatis, & innouatis, Quibus omnibus, ēt ſi pro ſufficienti illorū derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, non autem per Clauſulas generales idē importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habēda, aut aliqua exquiſita forma ad hoc ſeruāda foret, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbū infererentur, pro ſufficienter expreſſis habētes, quo ad effectū validitatis noſtræ conſtitutionis tantū derogamus, contrariis quibuſcumque. Aut ſi ali

quibus

quib. communiter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, aut ſuſpendi non poſſint per litteras Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſsã, ac de verbo ad verbum de indultu huiuſmodi mentionem. Per hoc aũt in Monaſteris exemptis ordinarij locorum, quod aliam nullam ſibi credãt iuriſdictionẽ, vel poteſtatem aliquatenus eis attributam. Volumus autem, quod præſentes litteræ ad Valuas Baſilicæ Beati Petri Apoſtolorum Principis, & in Cancellaria noſtra, ac acie campi Floræ publicentur, & conſtitutiones, Extrauagantes perpetuò valituras conſcribantur. Et quia difficile foret præſentes ad ſingula quæcumque loca deferri, volumus & ẽt declaramus, quod earum trãſumptis ẽt impreſſis manu alicuius Notarij ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorſus fides vbicumque adhibeatur, quæ præſentib. adhiberetur ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis, innouationis, ſtatuti, decreti, mãdati, interdicti, prohibitionis, annullationis, præcepti, inhibitionis, requiſitionis, obſeruationis, iniunctionis, derogationis, declarationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autẽ hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Dat. Ro. apud S. Pet. anno incarn. Dominicæ, 1566. quarto Kal. Iunii, pontificatus noſtri, anno primo,

V I.

Declaratio circa reuocationem licentiarum Mulieribus conceſſarum ingrediendi Monaſteria, & loca Regularium.

Similem reuocationem fecit Gregorius XIII. Conſt. II.

PIVS Papa V. ad perpetuam rei mem. Decet Rom. Pont. certiſſimũ mentis ſuę interpretem, ſi quando quippiam dubietatis in litteris ab eo emanatis occurrit, ſuæ declaraiionis oraculo quã primum explanare. Cum aliàs a nobis emanauerint quædam litteræ in ſimili forma Breuis ſub die 24 Octobris 1566. Pót. noſtri anno primo. In quib. mulieribus quibuſcumq; Monaſteriorum Regularium ingreſſus, cum derogatorijs Clauſ. & irritantib. decretis prohibetur, & aliàs, put in illis plenius continetur. Nos intuitu, & in fauorem Congregationis Montis Virginis, aliquas dubitationes, quæ circa dictarum litterarum, & mentis noſtræ intelligentiam oriri poſſent, elucidare, & ſubmouere volentes, ſupplicationib. dictæ congregationis, nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, Apoſt. auctor. tenore pręſentium dicimus, & declaramus fuiſſe, & eſſe mentem, & intẽtionem noſtram, quod dictæ litteræ non ſolum comprehenderent, & cõprehendant mulieres habentes & prętendentes, facultatem, & indulta ingrediendi Monaſteria, ſed ẽt omnes, & quaſcumque mulieres alias, tam in genere, quam in ſpecie, ſignificantes, nihilominus, prout ſignificamus, quod propter hoc, & prędictas noſtras litteras, nõ intelleximus, nec intelligimus, quod mulierib. præcluderetur, nec pręcludatur aditus ad Monaſteria, & loca Regularia dictæ congregationis, ac eorũ clauſtra, quando in eis Miſſæ, & alia diuina officia celebrantur, ac dũ proceſſiones fiunt, & quãdo Chriſti fideliũ cadauera ibi ſepeliuntur, ac ẽt pro eis ſuffragia fiunt, ſed liberè perpetuò concedimus eiſdem omnib. mulierib. facultatem, vt ad illa loca dictæ Congreg. in quib. dicta pia opera exercentur, cum aliis Catholicis perſonis accedere liberè, & licitè poſſint, & valeant, & ſimiliter quod quando diuinum verbum in Clauſtris Monaſteriorum, & Regularium locorum Cõgregationis hmõi proponitur, vel per aliã quamcunque cauſam tantus concurſus populi fuerit, ꝙ cõmodè ingredi nõ poſſint, & egredi per portã Eccleſiæ, perpetuo

concedimus, vt dictæ mulieres vna cum aliis ſecularib. perſonis poſſint ingredi, per portam Clauſtri Monaſteriorum, & locorum regularium cōgregationis, huiuſmodi (dummodò recto tramite accedāt ad portam qua exitur è Monaſterio) ſicque volumus pariter, & indulgemus, decernentes præſentes de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel quouis alio defectu notari vel impugnari non poſſe, ſicque in præmiſſis ab omnib. cenſeri, & ita per quoſcunque iudices, & Commiſſarios, quauis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorū cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, irritū quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoq̄ quauis auctoritate, ſcienter, vel ignorāter contigerit attentari, non obſtantib. præmiſſis, ac dictis noſtris litteris, cum inde ſecutis, & quibuſuis alijs Apoſt. vniuerſalib. prouincialib. & Synodalib. & ſpecialib. & generalibus cōſtitutionib. & ordinationibus, necnon ē Monaſteriorum, & locorum prædictorū, ac illorū ordinum, etiā iuramento, confirmatione Apoſt. vel quauis firmitate ab alia roboratis. Statutis, & conſuetudinib. & ēt nouis Reformationib. priuilegijs quoq; indultis, & etiam aliis litteris Apoſtolicis in genere, vel in ſpecie ſub quibuſcumque tenorib. & formis, ac cum quibuſuis clauſulis. & Decretis ēt Motu proprio, & Conſiſtorialiter ac aliàs quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innouatis. Quib. omnib. & ſingulis illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, præſentib. pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cęterisque contrariis quibuſcunque. Dat. Rom. apud S. Pet. ſub anulo piſcat. die 16. Iulii, 1570. Pontif. noſtri, anno quinto.

VII.

Conceditur nouitiatibus Monialibus quod in articulo mortis conſtitutæ ante annum probationis expletum, profeſſionem emittere valeant.

PIVS V. Ad perpet. rei mem. Summi Sacerdotii cura meritis licet imparib. nobis ex alto commiſſa, requirit, vt votis illius, per quæ animarum Chriſti fidelium, præſertim Sanctimonialium virtutum Dño ſub ſuaui Religionis iugo virgineaque perpetuæ caſtitatis laureola famulantium, ſoliti ſpirituali que conſolationi, conſuli ur libenter annuamus, illaque fauorib. proſequamur opportunis. Sane exhibita nobis nuper pro parte dilectarum in Chriſto filiarum Monialium nouitiarum nuncupatarum, ad Regulam profitendam ordinis S. Dominici Fratrum Predic. petitio continebat. Quod qm̄ aliquando accidit, vt illæ, durante tēpore probationis illarū emittant, profeſſionē Regularē, & ante illius emiſſionē, ab hac vita migrant. & in dicto tpe probationis obſtantib. cōſtitutionib. ſiue Statutis, & ordinationib. dicti ord. non valentes dictam profeſſionem emittere carent cœleſti merito quo ex dono, benignitate Sedis Apoſtolicæ cæteræ dicti ord. Moniales profeſſæ in dicta profeſſione, & Regula decedentes, gaudent.

Quare nobis humiliter ſupplicari fecerunt, vt ſibi in præmiſſis opportunè prouidere ex benignitate Apoſt. dignaremur. Nos igitur (qui ſalutem animarum dictarum Monialium nouitiarum, ſic ante profeſſionis emiſſionē & durante tempore probationis earumdē decedentium ſyncero deſideramus affectu) ipſaſque Moniales nouitias, & earū ſingulas, a quibuſuis excōicationis, ſuſpēſionis, & interdicti, alijſque Eccleſiaſticis ſñtiis, cenſuris, & pęnis, a iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quib. quomodolibet innodatæ exiſtūt, ad effectū prçſentiū dūtaxat cōſequēdū, harū ſerie abſoluentes, & abſolutas fore cēſentes, hmōi ſupplicationib. inclinati, eiſdem Monialibus nouitiis, nunc, & pro tempore exiſtentib. & earum ſingulis, vt quando, & quoties aliqua ex eis nondum profeſſa de alicuius Medici conſilio, ab hoc ſæculo tranſitura conſpicitur, ipſa ꝓ cōſolatio-

ſolatione animæ ſuæ, profeſſioně prędictam ante tẽpus requiſitum (quatenus tamen ætate legitima conſtituta ſit) ad illã emittendam, in manibus Abbatiſſæ, ſeu Prioriſſæ, vel alterius ſuperioris nouitiarum ipſius Monaſterii, ſeu Domus, ita tamen, ꝙ ipſę moniales nouitiæ ſic decendentes, indulgentiã, & aliàs gratias, quas moniales verè profeſſę decedentes conſequuntur, conſequi poſſint, emittere in articulo mortis liberè, & licitè valeant, Apoſtolica authoritate tenore præſentiũ perpetuò concedimus, & indulgemus. Necnõ eiſdẽ Monialibus nouitiis ità tunc profeſſis decedentibus, plenariã peccatorũ ſuorũ indulgentiam, & remiſſionem in forma Iubilæi miſericorditer in domino eiſdẽ auctoritate & tenore largimur. ¶ Ac cõceſſionẽ indultũ, & elargitionẽ hmõi, ac præſentes litteras ſub quibuſuis ſimiliũ, vel diſſimiliũ indulgentiarũ, & gratiarũ, ſuſpenſionibus, reuocationibus, & limitationibus, etiã in fauorẽ quorumcunq; factis, & faciendis nullatenus cõprehenſas, ſed sẽper, ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum ſtatũ reſtitutas, repoſitas, & de nouo conceſſas exiſtere, ipſiſq; monialibus & profeſſionẽ emittentibus ſuffragari poſſe, & ſic per quoſcũq; Iudices, & Cõmiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam S R.E. Cardinales, & ſacri Palatii Apoſtolici cãrũ Auditores, ſublata eis, & eorũ cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari & diffiniri debere, ac quicquid ſecus ſuper his, à quoq̃quauis auctoritate ſcienter, vel ignoráter attentari cõtigerit, irritũ, & inane decernimus. Nõ obſtãtibus Cõſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac Monaſterii, ſeu Domus, & ordinis hmõi etiã iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, Statutis, & Cõſuetudinibus, Priuilegiis quoque, Indultis, & litteris Apoſtolicis, illis, eorũq; ſuperioribus, & perſonis, ſub quibuſcunq; tenoribus, & formis ac cum quibuſuis Clauſulis, & Decretis in cõtrariũ quõlibet cõceſſis, approbatis & innouatis. Quibus oĩbus, & ſingulis illorũ tenores, ac ſi de verbo ad verbũ nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, pręſentibus pro ſufficiẽter expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permãſuris, hac vice dũtaxat ſpecialiter & expreſsè derogamus, ceteriſq; cõtrariis quibuſcũque. Datum Romę apud S. Petrum, ſub anulo piſcat. die 23. Auguſti 1570. pontificatus noſtri anno quinto.

VIII.

Facultas tribuitur Magiſtro Generali, necnon Prouincialibus Ordinis Prædicatorum in toto Ordine, & in eorum Prouincijs reſpectiuè, creandi, & deputandi fratres dicti Ordinis in Notarios pro intimandis Mandatis, & Reſcriptis Apoſtolicis, publicam, ſeu priuatam eiuſdem Ordinis vtilitatem concernentibus.

PIVS V. Ad perpetuam rei memoriam. Debitum paſtoralis officii nobis (meritis licet imparib.) ex alto commiſſi, nos admonet, & inducit, vt circa Religionum quarumlibet, præſertim ordinis fratrum Prædicatorum S. Dominici, ad quem patrio quodam iure peculiarem gerimus paternæ charitatis affectum, ſtatum proſperè dirigendum, & Reſcripta Apoſt. quecunque publicã, ac alias priuatam dicti ord. & Frm. ſiue Monialiũ eiuſdẽ vtilitatẽ concernentia per probos, & idoneos eiuſdẽ ord. Religioſos, pſonis, quibus opus fuerit, intimanda, & inſinuãda, ac debitè exequẽda, ſtudiis inuigilemus aſſiduis, ac aliàs omnib illorũ incommodis, & neceſsitatibus cõſulamus, prout in Domino conſpicimus ſalubriter expedire. Cũ itaq; ſicut nobis dum in minoribus conſtituti eſſemus, ſatis comprobatũ fuit, ꝙ fratres Religioſi, & Moniales dicti ordinis fratrum Prædicatorum Sancti Dominici, ſiue ordinem ipſum, vel illius Regulam profitentes, quem quidem ordinem expreſsè profeſsi fuimus, tam vniuerſaliter, quam particulariter, quam

plura damna, incommoda & detrimenta patiuntur, & impenſas ſuſtinent, ex eo, quod Notarii tam Clerici quàm Laici ſæculares, etiã Apoſtolica, Imperiali, Regali, aut alia auctoritate creati, & cõſtituti, in pleriſque mundi partib. Religionibus Regnis, Prouinciis Dominiis, & Locis exiſtẽtes, ex eis oriundi, ſiue aliàs inibi cõmorantes, mãdata, cõceſſiones, gratias, priuilegia, & indulta, aliaque Reſcripta Apoſtolica, tam ad publicã quã priuatã vtilitatem emanata, ſiue conceſſa, & bonum, ſiue cõmodũ publicum, ſiue priuatum concernentia, Dominis temporalibus, ſiue Poteſtatibus Regibuſq; Ducibus, Principibus, Marchionib. ac aliis Dominis, & pſonis quib. intimanda, ſiue inſinuanda veniunt, ac intimare, & inſinuare oportet intimare, notificare, ſiue inſinuare, variis cõfictis reſpectibus, recuſãt ſiue nõ audẽt contra eorundem offici. liberum, & publicum exercitium, debitã que Sedi Apoſtolicæ obedientiã, ac in non modicum publicæ, & priuatæ vtilitatis & commodi præiudicium.

Nos igitur cupientes quantũ cũ Deo poſſumus in prẽmiſſis ordini, & fratribus præfatis, ac etiam Monialib. ipſis de oppertuno remedio prouidere, & incommodis, detrimentis, expenſis, & damnis eorum obuiare, neque mandata, priuilegia, gratias, conceſſiones, indulta, & Reſcripta Apoſtolica in genere, vel in ſpecie dicto ordini ſeu ipſi ordinis Magiſtro Generali, Prouincialib. aliiſque Superiorib. Prioribus, & fratribus, & eorum ſingulis, dictiſque Monialib. ſiue earumdem Abbatiſſis, Priorisſis, & earumdẽ etiam ſingulis eiuſdem ordinis, ſiue dictũ Ordinẽ & illius Regulã profitẽtibus quomodolibet in genere, vel in ſpecie conceſſa, aliaque mandata, & Reſcripta Apoſtolica, publicã, vel priuatam ipſius Ordinis vtilitatem quomodolibet cõcernentia, & emanata, ob id debito careãt effectu, & vacua remaneant, prouidere volẽtes, ipſoſque ordinẽ, ac illius Magiſtrũ generalẽ, Vicariũ, Procuratorẽ, & Fratres, ac Abbatiſſas, Prioriſſas, & Moniales, eorumque ſingulos ſpecialib. fauoribus, & gratiis proſequentes, & à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pęnis à iure, vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quib. quõlibet innodati exiſtũt, ad effectũ præſentiũ dũtaxat cõſequendũ, harũ ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, necnon nõia, cognomina Magiſtri Gñalis, prouincialiũ, Vicariorũ, Procuratorũ, & aliorũ Superiorũ, ac dictarũ Abbatiſſ. Prioriſſarũ, & Monialiũ, inuocationesq; derogationes, & depẽdentias Monaſteriorum, Domorum, Conuentuũ, & Aliorũ Regulariũ Locorũ, tam virorum, q̃ mulierũ dicti ord. ac ẽt Mandatorũ, Conceſſionũ, Indultorũ, & Reſcriptorũ, aliarumq; gr̃arum tenores, præſentib. pro expreſſis hñtes. Motu proprio, nõ ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petit. inſtantiã, ſed ex certa nr̃a ſcientia, ac de Apoſtolicæ ptãtis plenit. modernis, & pro tẽpore exiſtẽtib. dicti ord. Magiſtro Gñali, Vicariis, & prouĩcia ib. tã citrà, quàm vltrà, ac aliàs vbilibet conſtitutis. Quod in vnaquaq; eorum prouĩcia, vnũ, duos, tres, quattuor, vel quinq; aut plures eis benè viſos dicti ordinis Religioſos, ſeu fratres, probatos tamẽ, ac fide, & doctrina idoneos, & ab ipſis approbatos in notarios creare, cõſtituere, & deputare. Qui ſic creati, cõſtituti, & deputati, ſine aliquo reſpectu, & omni ceſſante recuſatione, liberè quoties requiſiti fuerint, omnia, & ſingula mandata, priuilegia, cõceſſiones, gratias, & indulta Apoſt. aliaque tam vniuerſalia, quã particularia d. Ordini, ac quibuſuis aliis, quę de obſeruantia ſunt tantum locis, Domibus. Conuentibus Monaſteriis. & Eccleſiis tam virorum, quam mulierum, & ſeu eiuſdem ord. Magiſtro Generali, prouincialibus Vicariis, Prioribus, & aliis ſuperioribus Fratribus ac Abbatiſſis, prioriſſis, Monialibus, & aliis perſonis ſub Regula dictorum fratrum, degentib, & quæ ſunt obſeruantiæ tantum in genere, vel in ſpecie, & ad vniuerſam, ſeu priuatam vtilitatem conceſſa, & emanata reſcripta Apoſtolica eiſdem, Regibus, e Ducib. Principibus, Marchionib. Comitib. Baronibus, & Dominis, aliiſque perſonis

Eccle-

Eccleſiaſtis,& ſæcularibus quibuſcumque vbi,& quoties opus fuerit, ac ad id requiſiti fuerint,notificare,& intimare.Ac eoſdem iuxta mandatorum,conceſſionum indultorum,priuilegiorum, & reſcriptorum huiuſmodi formam,continentiam,& tenoré monere, & requirere,aliaque omnia, & ſingula circa ea requiſita,& opportuna facere,agere,exercere,& exequi,ac de eiſdé omnibus,& ſingulis,publicos,& publica,actus,& inſtrumenta coram teſtibus ad hoc requiſitis cõficere,& ſtipulari,ac in notam redigere, & exinde ſemel,vel pluries,prout ad id requiſiti fuerint,vnum,vel plures,ac plura,publicos, & publica,actus,inſtrumẽta quibus eadem prorſus fides adhibeatur,in iudicio,& extra,ac vbi que,ac ſi p alios quoſcumque publicos, & authenticos rogatos notarios ſtipulata, cõfecta, & publicata,& authenticata fuiſſent conficere, & debitis ſignis, & caracteribus, ſubſcribere,publicare,& authenticare liberè,& licitè poſſint,& valeant,Apoſtolica auctoritate tenore præſentium licẽtiam, & facultatem impartimur, concedimus,& indulgemus,eiſdemque actis, notis, inſtrumeutis, & ſcripturis per dictos Religioſos,vt præfertur,Notarios deputatos ſtipulatis, confectis,& vt prȩfertur,authenticatis,plenam,& indubitatam fidem vbique tam in iudicio, quã extra adhibere,ac eoſdem ſic intimatos,monitos,& requiſitos eis afficere, & arctari debere volumus,ſtatuimus,& ordinamus.Mandantes propterea in virtute ſanctæ obedientiæ,& indignationis noſtræ,ac ſuſpenſionis a diuinis,quo ad Archiepiſcopos,& Epiſcopos, quo ad alios verò inferiores ſub maioris excõmunicationis latæ ſententiæ pœnis,locorum ordinarijs,& aliis quibuſuis perſonis,cuiuſcumque ſtatus,gradus,ordinis,& conditionis exiſtẽtib.& quacumque,etiam dictæ Sedis auctoritate,facultate,ſeu poteſtate,ẽt Legati de latere,ac Cardinalatus honore fulgẽtib.ne ipſos Notarios,vt præfertur deputatos,& electos,ſiue eorum aliquem in executione ſupradictorum omnium quouis modo impediant, ſeu impedire,aut perturbare audeant,vel prȩſumant.Ac decernẽtes prȩſentes litteras nullo vnquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis,ſeu intẽtionis noſtræ vitio,ſeu defectu,notari,ſeu impugnari,ac ſub quibuſuis reuocationib.derogattionibus,& aliis contrariis diſpoſitionibus a nobis, vel ſucceſſorib.noſtris emanandis,comprehẽſas,ſed ſemper ab illis exceptas exiſtere,& quoties illæ emanabũt,toties in priſtinum ſtatum,& validiſſimum, etiã ſub data per eoſdem magiſtrum Generalem, prouinciales, & alios ſupra nominatos eligẽda, conceſſa,reſtitutas,& plenariè reintegratas exiſtere.Et ſic per quoſcumq;iudices & commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici auditores,ac S.Romanæ Eccleſiæ Cardinales,ſublata eis,& eorũ cuilibet,quauis aliter iudicandi,& interpretandi facultate,& auctoritate iudicari,& diffiniri debere,ac irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate ſciẽter,vel ignoranter contigerit attẽtari.Quocirca dilectis filijs Iacobo tit. S.Mariæ in Coſmedin presb.Card. de Sabellis nuncupato, noſtro in alma Vrbe Vicario & Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ gener.auditori,& Cancellariæ Apoſtolicæ Regẽti nunc,& pro tempore exiſtẽtib.per præſentes motu ſimili mãdamus quatenus ipſi,vel duo,aut vnus eorũ per ſe,vel alium,ſeu alios præſentes litteras,& in eis contẽta quæcumque,vbi, & quando opus fuerit,ac quoties pro parte Magiſtri gener.procur.Prouincialiũ, & aliorũ prædictorũ,ſeu alicuius eorũ fuerint requiſiti ſollemniter publicãtes,eiſq;in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtẽtes,faciant auctoritate noſtra illos,& eorũ ſingules,indulto,conceſſione,volũtate,ſtatuto,ordinatione,mãdato,& decreto noſtris hmôi iuxta eorumdẽ præſentiũ tenoré pacificè frui,& gaudere.Nõ permittẽtes eos deſuper p quoſcumque quomodolibet,& rebelles per ſententias,cẽſuras & pœnas Eccleſiaſticas,ac alia iuris remedia, appellatione poſtpoſita,cõpeſcẽdo, ac legitimis ſup his habendis,ſeruatis proceſſibus,ſententiam,cẽſuras,& pȩnas prædictas, etiam

iteratis vicib. aggrauãdo, inuocato, etiam ad hoc (ſi opus fuerit,) auxilio brachij ſæcularis. Non obſtantib. fel. rec. Bonif. Papæ VIII. prędeceſſoris noſtri, de vna & Concilio Generali de duabus dietis, dummodò quis auctoritate præſentium vltra tres dietas ad iudicium non trahatur, aliiſque quibuſuis conſtitutionib. & ordinationib. Apoſtolicis, necnon in prouincialib. & Synodalib. conciliis editis generalib. vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus, ac ẽt iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinib. priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis, ẽt dictę Sedis de latere Legatis, Nunciis, locorũ ordinariis, & alijs quibuſuis perſonis in præiudicium præmiſſorum per quemcumque Rom. Põt. ẽt prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedẽ præfatam tam ſub plũbo, quam in forma Breuis, & etiã motu, & ſcientia ſimilib. cõceſſis, approbatis, & innouatis. Quib. omnib. ẽt ſi de illis, eorumque totis tenorib. ſpã'is, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, nõ aũt per clauſulas generales idẽ importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habẽda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruãda foret, tenores hmõi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil pœnitus omiſſo, & forma in illis tradita, obſeruata, inſerti forẽt, præſentib. pro expreſſis, habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hanc vice dumtaxat ſpecialiter, et expreſsè derogamus, cõtrariis quibuſcumque. Aut aliquib. cõiter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſt. non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto hmõi mentionem. Volumus autem, quod tranſumptis præſentium, manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in iudicio, & extra vbiq; locorum adhibeatur, & adhiberi debeat, quę litteris ipſis originalib. adhiberetur, ſi exhibitæ forent, vel oſtenſæ. Dat. Rom. apud S. Petrum, ſub anulo piſcatoris, die Martij, 1571. Pont. noſtri anno ſexto.

IX.

De Lectore, & officio Miniſtri Generalis & aliorum Superiorum Ordinis Minorum Sancti Franciſci de Obſeruantia, cum declaratione, quod deſcendentes ex Mahumetanorum, vel Iudæorum genere baptizati, in Ordine recipi, & ad illius dignitates admitti valeant.

PIVS Papa V. Ad perpet. rei mem. Paſtoralis officii nobis diuinitus iniuncti aſſidua ſollicitudo nos admonet, vt omni cura, ac vigilantia ad ea ſemper intẽdamus, per quæ omnes perſonæ Regulares ſub ſuaui Religionis iugo altiſſimo famulantes, in Regularium ac ſalutarium inſtitutorum obſeruatione non modo conſeruentur, ſed ad alia obſeruanda modis, & rationib. congruentib. admoneãtur, & interpellentur. Conſiderantes autem, quam vberes fructus ordo fratrum Minorum S. Franc. de obſeruantia, qui in humilitate, & patientia potiſſimũ fundatus exiſtit, hactenus in agro Domini attulit; & in dies magis cooperante eo, à quo bona cuncta procedunt, afferre non ceſſet nonnulla ordinanda, & a fratrib. prædictis obſeruanda cenſuimus per quæ Deo omnipotẽte authore, dictus ordo per noſtræ prouidentiæ miniſterium, felicia in Domino ſuſcipere poſſit incremẽta Motu igitur proprio non ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam ſed ex certa ſcientia, maturaque deliberatione noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine hac noſtra ꝑpetuò valitura sãctione ſtatuimus, & ordinam⁹.

Quod illi fratres eiuſdem ord. poſt hac in generalem Miniſtrum, & reliquos ſuperiores ſolum eligantur qui regulam ipſius B.P. Seraphici obſeruent, & qui choro, victu, & veſtitu, quantum officii neceſſitas conceſſerit, cum aliis ſe confor

mare

mare ſoleant, ac debeant, ſuper quo Barchionenſes cōſtitutiones harum ſerie innouamus, omneſque tam Superiorum quorumcumque, quàm diffinitorum Cuſtodum, & Diſcretorum electiones, per vota ſecreta fiant, iuxta Sacri cōcilii Tridētini decreta, & aliter electiones, factæ pro tēpore nullæ, & penitus irritæ ſint, & inanes, electique pœnas in dictis decretis contentas incurrant eo ipſo.

Quodque Magiſter Generalis, Commiſſarius, ſeu procuratores generales, & prouinciales, in eo Capitulo, quo abſolui debent, diffinitores non ſint, neque vocem habeant, ſed facta ſucceſſoris electione diſcedant, vt ſi quis eos accuſare velit, liberè agat.

Quod Prouincialium Miniſtr. electio liberè per vota ſecreta, vt ſuprà fiat, ita vt Commiſſarius generalis, vel qui electioni præſederit, ſi formam prædictam tranſgredi, ſeu electores quo minus liberè eligant, quouis modo impedire conuictus fuerit, officio priuatus exiſtat.

Qui verò in electionibus omnibus, vel ante eas per ſex menſes, pro ſe, vel pro alio ſubornauerit, excommunicationis ſententiam ipſo facto incurrat, a qua, niſi a Romano Pontifice pro tempore exiſtente, præterquam in mortis artic. abſolui non poſſit, ac voce actiua, & paſſiua perpetuò careat, ſubornatus, vel alius, etiā pro quo ſubornatio fiet, qui ſubornatē nō detulerit, eādē pęnā incurrere cēſeať.

Qui autem ad officium obtinendum quorumuis fauorem extra Religionem procurauerit, vltra prædictas pęnas, per menſem carceri mancipetur.

Quod officium Generalis Miniſtri octo annos duret, commiſſarii, & procuratores generales, ac prouinciales quattuor, ipſique ſemel officio functi, ad idē eligi non poſſint, niſi poſt ſexdecim annos, nec Miniſter Generalis in commiſſariū, vel procuratorem generales; nec Commiſſarius generalis in Miniſtrum, ſeu procuratorem generalem, nec procurator generalis in Miniſtrum, vel Commiſſariū generales niſi poſt dictos ſexdecim annos, vt munus ſibi iniunctum cum maiori fructu exercere valeant, poſſit tamen Miniſter prouincialis in alia prouincia eſſe. Et Capitulum, quod dicitur intermedium, poſt quattuor annos ab electione Generalis celebrari debeat.

Quod Generalis miniſter habeat duos Diſcretos ſecum, vnum ex qualibet familia, quorum conſilio vti debeat in grauioribus, ſintque immediate ſubditi miniſtro generali, ac in generali, & prouincialib. Capitulis habeant vocem, & præcedant omnes alios tam in loco, quam in voce, niſi illos dumtaxat, qui Miniſtri generalis munus obierint. Vnaquæque autem familia ſuum eligat poſt electionem Miniſtri generalis, & Diffinitorū. Si moriantur, aut occupentur a nobis, ſeu Rom. Pont. pro tempore exiſtente occupatione longa, arbitrio Miniſtri generalis; vel ab ipſo Miniſtro generali legitime priuentur, alium ſeu alios eligat Miniſter generalis præcedente voto prouincialibus eiuſdem familiæ, eorumque officium cum ipſo Miniſtro generali expiret, tametſi in Capitulis generalibus officio Diſcretorum huiuſmodi functi vocem habere poſſint.

Quod generalis Miniſter duos ſecretarios habeat, alterum videlicet ex altera familia, quo cū negocia cuiuslibet familiæ expediat, eiſq; arbitrio ſuo vti poſſit.

Quod Sacræ Theologiæ Lector qui quattuor curſus abſoluerit, actiua, & paſſiua voce vtatur in prouinciali capitulo.

Quod Magiſter Generalis, Commiſſarius prouinciales, & alii Viſitatores, & domi, & foris, ita parcè, & modeſtè in expenſis ſe gerant, vt ſanctæ paupertatis memores, tam Conuentus releuare, quam proximos ædificare procurent.

Qui tamen hoc nō ſeruabit, ſi generalis fuerit, a Diffinitorib. capitulis generalis reliqui a Superiorib. condignè puniantur. ¶Poſtremò quod in Nouitiis recipiendis fiat inquiſitio de morib. & vita eorum, iuxta Regulam B. Franciſci, quæ vis, Diligēter examinent eos de fide Catholica, & de Eccl. Sacramētis, &c. Et fiat

inqui-

inquiſitio de progenitorum ſuorum defectu, volentes quod ijs, qui ex Mahumetanorum, vel Iudæorum genere deſcendunt, cum poſt ſuſceptum ab eis Sacrum Baptiſma, Græci, & Iudæi diſtinctio eſſe non debeat, nullatenus defectus generis hmôi quo minus in ordinem prædictum recipiantur, & ad conſequendas in dicto ordine dignitates, gradus, & officia Religionis, vel cuipiá alteri nocere poſſit, vel debeat: Et quo ad deſcendẽtes ex hæreticis, videlicet, Cõuerſis, pariter minimè circa præmiſſa quicquam obſtet. Quoad verò illos qui ex hæreticis damnatis, & non cõuerſis, vel quorum ſtatuæ combuſtæ fuerunt, originem ducunt, per lineam paternam vſque ad ſecundam generationem, per lineam autem maternam, vſque ad primam tantum in prẽmiſſis obeſſe decernimus, & idem ſeruetur in Fratribus, qui ad ſacros etiam presbyteratus ordines admittuntur.

Non obſtantibus cõſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, & quibuſuis dicti ordinis, Statutis, & conſuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis ordini, & ſuperioribus hmôi per quoſcumque Romanos Pontifices præ deceſſores noſtros, ac etiam nos, & Sedem Apoſtolicam etiam motu, ſcientia, ac poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque fortioribus, & efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque & aliis decretis in genere, vel in ſpecie quomodolibet conceſſis, confirmatis, ſæpius innouatis, etiam ſi de illis eorumq; totis tenorib. ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum mẽtio habẽda foret, quorũ tenores præſentib. pro ſufficienter expreſſis habẽtes, illis aliàs ia ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter & expreſsè derogamus, cæteriſque cõtrariis quibuſcumque. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ, milleſimo, quingenteſimo, ſeptuageſimo primo, Pont. noſtri anno ſexto.

Cæſ. Glorierius.

Anno a Natiuitate Domini milleſimo, quingenteſimo, ſeptuageſimo primo, indictione decimatertia, die verò vltima menſis Maij, Pontificatus Sanctiſſ. in Chriſto patris, & Domini Pij diuina prouidẽtia Papæ V. anno ſexto Retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ, lectæ, & publicatæ fuerunt in generali Reſcriptorum fratrum Minorum de obſeruantia, videlicet Miniſtrorum generalis, & prouincialium, ac vocalium congregatione, habita in Conuẽtu Sanctæ Mariæ de Aracæli, de Vrbe, per me Robertum Fõtanum Archiui Curſ. ſcriptorem Clericum Mutinenſ. præſentib. illuſtriſſimo, & Reuerendiſſimo D. Alexandro Card. Cribello, Viceprotectore, & R.P.D. Hieronymo Albonoz, electo Tucumanen. Epiſcopo, teſtibus, &c. In quorum fidem, hic me ſubſcripſi.

Robertus Fontanus Archiuii Roma, Curſ. ſcript.

X.

Conceditur facultas Prelatis ordinis prædicatorum, abſoluendi ſuos Fratres, & Moniales, & cum eis diſpenſandi, ſicut Epiſcopi ſuos Clericos, & Laycos abſoluere, & cum eis diſpenſare auctoritate etiam per Concilium Tridentinum eis tradita, valent.

PIVS Ad perpetuam rei mem. Rom. Pont. circumſpecta benignitas, honeſtis petentium votis quæ perſonarũ ſub Religionis iugo altiſſimo famulãtiũ ſtatũ, & ſalubrem directionem reſpiciunt, ad exauditionis gratiã, libenter admittit,

& fa-

& fauoribus proſequitur opportunis. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius prior prouincialis prouinciæ Hiſpaniæ ordinis fratrū Prædicatorum, quod cum in bulla Cruciatæ Sāctæ, & aliis priuilegiis, quæ ab Apoſtolica Sede cōcedi ſolent, detur facultas eligēdi confeſſorē idoneum, ab ordinario approbatum, qui poſſit Chriſti fideles abſoluere à caſibus ordinario reſeruatis, & à quibuſdā etiam quę dictæ Sedi reſeruata ſunt Religioſi dicti ordinis, ſeu eorū nonnulli etiam his facultatib. vti præſumunt, & illarū prætextu eligunt confeſſorem aliquādo præter eos, qui à ſuis Pręlatis, pro audiendis eorum confeſsionibus, deputati ſunt, quod aliquando in ſpeciale eorū vergit detrimentū. Quare prædictus prior nobis humiliter ſupplicari fecit, quatenus in præmiſsis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Nos igitur huiuſmodi obuiare volentes, ac eundē priorem à quibuſuis excōmunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſq; ſentētiis, cenſuris, & pœnis à iure vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa, ſi quib⁹ quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentiū dumtaxat conſequendum harum ſerie abſoluētes, & abſolutū fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, talem conceſſionem Cruciatæ Sanctæ, & aliorum indultorū particularium, quantum ad prædictum articulum eligendi Confeſſorē, & abſoluendi à caſibus reſeruatis, cum fratribus, & Sororibus Monialibus, totius ordinis prædicti tā Prouinciæ Hiſpaniæ huiuſmodi, quā extra eam vbilibet locum minimè habere, nec cēſeri, ſed noſtræ intentionis exiſtere, quod ijdē Fratres, & Moniales, quantum ad Sacramenti Pœnitentiæ, ſeu Confeſſionis adminiſtrationē, diſpoſitioni ſuorum Prælatorū ſubiecti ſint. Apoſt. auth. tenore præſentiū perpetuò declaramus: eiſdē tamen Prælatis, vt in vſu huius poteſtatis, ſe cū ſubditis, benignos, & faciles exhibeant præcipientes, & mandantes. Et in ſuper, quia Sacrum œcumenicum Generale Triden. Concil. cōceſſit Epiſcopis, vt abſoluere poſſint in foro animæ, ſeu conſcientiæ ab omnibus peccatis, & diſpenſare in irregularitatibus prout ſeſſ. 24. cap. 6. habetur, ne Prior. Conuentuales, & ſuperiores Prælati dicti totius ordinis, tā in dicta prouincia, quā extra eam vbilibet, in hac parte deterioris conditionis quam Clerici, aut ſeculares exiſtant, eiſdē Priori Conuentuali, & ſuperioribus prælatis, vt ipſi per ſe ipſos idem omninò poſſint in fratres, & Moniales dicti ordinis ſibi ſubditos, quod poſſunt Epiſcopi in Clericos, & laycos ſibi ſubiectos, Tam quo ad abſoluendi, & diſpenſandi huiuſmodi, quā alias quaſcumq; facultates eadem authoritate, & tenore, etiā perpetuò concedimus, & indulgemus, ac etiam declaramus. Decernentes prçſentes litteras perpetuò durare, & valere, & ſub quibuſuis illarū conſimilium, vel diſsimilium conceſsionū, indulgentiarum, & gratiarum reuocationibus, ſuſpēſionibus, alterationibus, derogationibus, vel alijs cōtrariis diſpoſitionibus, etiam per nos, & ſucceſſores noſtros Romanos Pontifices pro tempore exiſtentes, aut Sedē Apoſtolicam, etiam ex quauis cauſa, aut aliàs quomodolibet canonicè, vel de facto, nunc, & pro tēpore factis, & faciendis nullatenus comprehenſas, ſed ſēper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinū, & validiſsimum ſtatū reſtitutas, & de nouo cōceſſas exiſtere, & fore, ac cēſeri, & ſuffragari debere, Irritū quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his, à quoquā quauis authoritate ſciēter, vel ignoranter contigerit attētari. Non obſtātibus præmiſsis, & quibuſuis Apoſtolicis, ac Vniuerſalibus, Prouincialibus, & Synodalibus Cōciliis editis, ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & ordinationibus. Necnon quibuſuis etiā iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, Statutis, & Cōſuetudinibus, Priuilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apoſtolicis, quibuſuis pſonis, ſub quibuſcūq; tenoribus, & formis, ac aliàs quomodolibet, conceſsis, & approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiā ſi de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, indiuidua, & expreſſa mentio habenda,

benda, aut aliqua alia exquiſita forma, ad hoc ſeruanda foret, tenorē ſuum, ac ſi de verbo ad verbū, nihil penitus omiſſo, & forma in eis tradita obſeruata inſererentur præſentibus pro ſufficiēter expresſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris hac vice dūtaxat, ſpecialiter & expreſsè derogamus, cęteriſq; contrariis quibuſcūque, aut ſi aliquibus cōmuniter, vel diuiſim, ab eadē ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excōmunicari non poſſint, per litteras Apoſtolicas, non facientes plenā, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionē Datum Romæ apud S. Petrum, ſub anulo piſcatoris, die 21. Iulii, 1571. pontificatus noſtri anno ſexto.

X I.

Prohibet cuiuſuis Ordinis Regularibus etiam Mendicantibus Lectoribus, aut in Theologia graduatis, poſſe ſecularium confeſſiones audire, niſi ab Ordinario præuio examine fuerint approbati.

PIVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuā rei memoriam. Romani Pontificis prouidentia circumſpecta nonnunquam geſta per eum rationabilibus, & honeſtis ſuadentibus cauſis moderatur, & cōmutat in melius, prout in Domino conſpicit ſalubriter expedire. Nuper ſiquidem quaſdam declarationes, & moderationes circa nonnulla Concilii Tridentini Decreta Regulares perſonas ordinū Mendicantiū eorumq; inſtituta concernentia edidimus & promulgauimus: Et quia vt accepimus, illarū vigore Sacerdotes Regulares prædictorum Ordinū quandoq; minus idonei, & inhabiles Confesſionibus ſæculariū audiendis ab eorum ſuperioribus præpoſiti abſq; aliqua Epiſcoporum, ſed ſola Magiſtri ordinis Generalis, aut prouincialiū miniſtrorum approbatione admittuntur. Nos ſuper his pro debito paſtoralis officii prout tenemur, ſalubriter prouidere volentes, tenore præſentiū hac noſtra Conſtitutione perpetua ſancimus, decernimus, declaramus, Concilii Tridentini de approbatione Regulariū audiēdis Confeſſionibus ſæcularium præpoſitorū ab Epiſcopis facienda obſeruari debere, etiam in omnibus Regularibus, quorumuis ordinum etiam Mendicantium, etiam ſub Regulari diſciplina viuentibus, etiam ſi ſint Lectores, aut in Theologia etiam de ſuperiorū ſuorum licētia, graduati, vel promoti, vel à ſuis Magiſtris Generalibus vel Prouincialibus Miniſtris, ſæculariū confeſſionibus audiendis expoſiti. Volumus tamen eos qui ſemel ab Epiſcopo in Ciuitate, & Dięceſibus ſuis præuio examine approbati fuerint, ab eodem Epiſcopo iterum nō examinari. Ab Epiſcopo autē ſucceſſore pro maiori conſcientiæ ſuę quiete examinari de nouo poterunt. Inhibentes quibuſcumq; Regularibus quorumuis ordinum, etiam Mēdicantiū, vt pręfertur, ne vigore deputationis, & approbationis ab eiſdē Magiſtris & Miniſtris Prouincialibus, etiā quod illarum occaſione ab ordinarijs hucuſq; tolerati fuerint, abſq; ſpeciali in poſterum licentia, & approbatione ab ordinariis obtinēda, ſæcularium Cōfeſſiones audire præſumant: Decernentes irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquā quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter cōtigerit attentari. Nō obſtantibus Conſtitutionibus & Ordinationibus Apoſtolicis, ac noſtris litteris prædictis, & aliis poſtea quibuſcumq; Regularibus cōceſſis, & forſan extēſis, quas ad ea quæ prēſentibus aduerſantur, & contrariantur, penitus & omninò reuocamus, caſſamus, & irritamus, nec non monaſteriorū, & aliorū Regularium locorum, ac ordinum quorumcunque, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis Statutis, & Cōſuetudinibus. Priuilegiis, quoque, Indultis, & Litteris Apoſtolicis, etiā Mari magno, ſeu Bulla Aurea aut alias nuncupatis, quibuſuis Monaſteriis, & Regularib⁹ locis, ſub quibuſq; tenoribus,

norib.& formis,ac cum quibuſuis derogatoriarum derogatoriis,aliiſq;efficacio rib.& inſolitis Clauſulis,necnon irritantib. & alijs Decretis, ēt motu proprio,& ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet conceſſis,ac etiam iteratis vicib.approbatis, & innouatis, quib.omnib.etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis eorum que totis tenoribus, ſpecialis,ſpecifica,expreſſa,& indiuidua,ac de verbo ad verbum, non aūt per clauſulas generales idem importantes mentio,ſeu quæuis alia expreſſa habēda,aut aliqua exquiſita forma ſeruanda eſſet,tenores hmōi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata,inſerti forent,præſentib.pro ſufficienter expreſſis habentes,illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter,& expreſsè derogamus,contrariis quibuſcumque.Vt autem pręſentes litteræ ad omnium quorum intereſt notitiam deducantur,nec aliquis earum ignorantiam prætendere,aut contra eas ſe excuſare valeat,dicta auctoritate ſtatuimus,& decernimus,vt ipſæmet Litteræ vel earum tranſumptum in Baſilica Principis Apoſt.de Vrbe,S.Ioan.Lateranenſis, ac Cācellariæ Apoſtolicæ valuis,ac in acie campi Florę,per aliquos ex curſorib.noſtris publicētur,earum exēplo in ſingulis valuis,& acie prędictis affixo,& dimiſſo. Verum quia difficile foret præſentes litteras ad ſingula quæque loca in quib.de eis fides faciēda erit,deferri,volumus,& dicta auctoritate decernimus,quod earumdem litterarū tranſumptis,manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius prælati, ſeu perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur in iudicio,& extra illud,quæ præſentib.adhiberetur,ſi forent exibitæ,vel oſtenſæ.Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtrę ſanctionis,decreti,declarationis,inhibitionis,reuocationis,caſſationis,irritationis, ſtatuti,derogationis,& voluntatis infringere,vel ei auſu temerario contraire. Si quis autē hoc attentare præſumpſerit.indignationem omnipotentis Dei,ac Beatorum Petri,& Pauli Apoſtolorum eius,ſe nouerit incurſurum. Datū Ro.apud S.Petrum, anno incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo primo, octauo idus Auguſti Pontificatus noſtri anno ſexto.

XII.

Contra Moniales exeuntes a Clauſura abſque licentia extra caſus hic expreſſos. Eadem prohibitio habetur in concilio Tridentino Seſſ.25.cap.5.

PIVS Epiſcopus,ſeruus Seruorum Dei,ad perpet.rei mem.Decori,& honeſtati omnium ſanctimonialium, quarum Ieſus Chriſtus Dominus noſter ſponſus eſt,vt in puritate, & caſtitate ſuper ædificantes, in ipſo feliciter inhabilitate valeant, conſulentes, ea quæ illarum exiſtimationi detrahere poſſent, decet nos conſulto ſummouere.Sanè periculo,& ſcandalo plena res eſt,ac Regulari obſeruantiæ vehementer aduerſatur, Sanctimoniales aliquando parētes,fratres,ſorores,aut alios agnatos,vel cognatos,necnon Monaſteria,& alia filiationes nuncupata,ēt eis ſubiecta viſitandi,aut infirmitatis cauſa, alioue prætextu a Monaſteriis,exire,& per ſecularium perſonarū domos diſcurrere,& vagari,quo veluti colore eximiū quoque honeſtatis, & pudicitiæ decus in diſcrimen cōmittunt. Vnde nos malo ēt pro noſtro Paſtoralis officii debito ſalubriter occurrere volentes, inhærentes ēt Decreto Sacri Concilii Trid.de clauſura Monialium diſponenti, ac aliis noſtris litteris ſuper hmōi clauſura editis adiicientes,volumus,ſancimus,& ordinamus nulli Abbatiſſarū,Prioriſſarum,aliarumve Monialium, ēt Certuſienſium,Ciſtercienſium S.Benedicti,&Mendicātiū,& quorumcūq;aliorum ordinū ēt Militiarum,ac ſtatuum,graduum,cōditionum,dignitatum,ac præeminentia-

rum exiſtentium, ēt a Regia, vel Illuſtri proſapia ortatum, & de cętero etiam infirmitatis, ſeu aliorum Monaſteriorum, ēt eis ſubiectorum, aut Domorum, parētum, aliorumve conſanguineorum viſitandorum, aliaue occaſione, & prætextu, niſi ex cauſa magni incendii, vel infirmitatis lepræ, aut epidimiæ, quæ tamen infirmitas, præter alios ordinum Superiores, quib. cura Monaſteriorum incumberet ēt per Epiſcopum; ſeu alium loci ordinarium etiam ſi prædicta Monaſteria ab Epiſcoporum, & ordinatiorum iuriſdictione exempta eſſe reparirētur, cognita & expreſsè in ſcriptis approbata ſit, a Monaſteriis præfatis exire, ſed nec in p̄dictis caſib extra illa, niſi ad neceſſarium tempus ſtare licere. Aliter aūt, quam vt præfertur, egredientes, ſeu licentiam exeundi quomodocumque concedentes, necnon comitantes, ac illarum receptatrices perſonas, ſiue laycas, aut ſæculares, vel Eccleſiaſticas conſanguineas, vel non, excommunicationis maioris latæ ſententię vinculo ſtatim eo ipſo abſque aliqua declaratione ſubiacere, a quo pręter quam a Rom. Pont. niſi in mortis articulo abſolui nequeant. Et inſuper tā egreſſus, quam præſidentes, & alios Superiores prædictos, eis licentiam hmōi concedentes, dignitatib. officiis, & adminiſtrationib. per eas, & eos, tunc obtentis, priuamus, & illas, & illos ad obtenta, & alia in poſterum obtinenda inhabiles, necnon licentias, & facultates, ab alio Rom. Pontif. prædeceſſore noſtro, ac Sedis Apoſtolicæ Nunciis, & Legatis, ēt de latere, ac Maiore pęnitentiario, aut ordinū prædictorum Superiorib. aliiſque perſonis ſub quibuſcunque tenoribus & formis, ac cum quibuſuis reſtitutiuis, præſeruatiuis, mentis atteſtatiuis, ēt nouam gratiā & datam concedentib. aliiſque efficaciorib. & efficaciſſimis, ac inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiā Motu proprio, & ex certa ſcientia, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ē: Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum Principum, necnon S.R.E. Cardinalium intuitu, & contemplatione, ac inſtantia, vel alias quomodolibet conceſſa (quæ prorſus abolemus) litteras deſuper confectas, & in poſterum concedendas, & conficiendas, nullas, & inualidas, nulliuſque roboris, ac momenti fore, nec illas habentib. & habituris ſuffragari poſſe, & ita per quoſcumque iudices, & cōmiſſarios quauis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet aliter iudicandi, & interpretādi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, irritum quoq; & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus; Mandantes vniuerſis, & ſingulis Venerabilib. fratribus noſtris, Patriarchis, primatib. Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis locorum ordinarijs in virtute ſanctæ obedientię, & ſub obteſtatione Diuini iudicii, & interminatione maledictionis æternæ, quatenus per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes Litteras in ciuitatib. & Diœceſib. propriis quolibet anno publicent, omniaque in illis contenta, necnon præfatum Decretum ipſius concilii, quod incipit Bonifacii VIII. diligenter, & inuiolabiliter ſub cenſuris Eccl. alijſque præfatis pœnis, & in eodē Decreto contentis, obſeruent, & obſeruari faciant, & procurent, Contradictores quoſlibet, & rebelles, ac præmiſſis nō parentes, ēt alijs pœnis auctoritate noſtra, appellatione poſtpoſita cōpeſcendo. Necnon legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſiebus, pœnas ipſas ēt iteratis vicib. aggrauādo, interdictum Eccleſiaſticum apponēdo. Inuocato ēt ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachij ſæcularis. Non obſtantib. pręmiſſis, ac conſtitutionib. & ordinationib. Apoſtolicis contrarijs quibuſcunque; Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultū, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hmōi mentionem. Alijs Apoſtolicis conſtitutionibus, & iuribus de huiuſmodi clauſura diſponentib. nihilominus in ſuo robore duraturis. Cęterum, volumus quod præſentium tranſumptis, ēt impreſſis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis,

& ſi-

& ſigillo alicuius Prælati munitis, eadē prorſus fides vbique Terrarum, tam in iudicio, quam extra adhibeatur, quæ eiſdē præſentib. adhiberetur, ſi forēt exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omninò hominū liceat hanc paginam noſtræ Sāctionis, ordinationis, priuationis, abolitionis, decreti, mandati, & voluntatis, infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autē hoc attētare præſumpſerit, indignationē omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorū eius, ſe nouerit incurſurū. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo, quingenteſimo ſexag. nono, Kal. Februarii, pontificatus noſtri anno 5.

Cæſ. Glorierius. H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini Milleſimo, quingenteſimo, ſeptuageſimo, Indictione decimatertia, die verò vigeſima ſeptima menſis Februarii, pōtificatus Sanctiſſimi in Chriſto patris, & Domini noſtri Domini Pii Diuina prouidentia Papæ V. Anno eius quinto, retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ affixæ, & publicatæ fuerūt Romæ ad valuas Cācellariæ Apoſtolicæ, & in acie Cāpi Floræ, vt moris eſt, per nos Ioan. Guererū, & Chriſtianū de Monte, prælibati S. D. N. Papæ Curſores.

Antonius Clerici Magiſter Curſ.

XIII.

Sub cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis prohibetur quibuſcumque Regularibus, & alijs omnibus, ne in popularibus concionibus de Glorioſa Dei Genetricis Mariæ conceptione diſputent.

Confirmaturque per Sixtum iiij. Conſtitut. 18. 19 & per Decretum concil. Trident. innouata, Seſſ. V. Decreto de peccato Originali, in fine.

PIVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Super ſpeculam Domini, viribus licet exiguis, conſtituti, prophetæ ſolicitudinē imitantes Die, noctuque ad diuerſos Eccleſiæ ſtatus noſtræ mētis aciē intendimus, ſtudioſe prouidētes, vt cōmuni Domino ab omnibus gradibus fideliter ſeruiatur ac illis maximè, quibus digniora miniſteria diuini Spiritus fauore credita ſūt, inter quos diuini verbi prædicatores adnumerādos eſſe nemo dubitare poterit qui eorum munus ab ipſo Domino conſecratū Apoſtolis præcipuè iniunctum fuiſſe animaduertet, qui ſi adepto gradu dignè fungerētur, euangelizantes pacē, annūciantes bona, prædicantes ſalutē, non ſolum vox eorum dulcis verum & ſpecioſi pedes viderentur, & fraternæ ſalutis vbere fructus referentes, multā fiduciā haberent in die Domini: Verū (quod neque ſine animi dolore accepimus, nec referre poſſumus) quidā diuerſorum ordinum Regulares, Clericique ſæculares omiſſis quæ diuinæ maieſtatis gloriam, & Sanctiſſimæ Dei genitricis aliorūque Diuorum veneratione, atque fidelium pietatem, promouere poterāt, quod Apoſtolus in quibuſdā arguit, languent circa quæſtiones, & pugnas verborum ex quibus oriuntur inuidiæ, & contentiones, cæteraque vitiorū monſtra, potiſſimū verò cum de glorioſæ Virginis Mariæ Conceptione ſermo inciderit, tā pertinaciter pro altérutra parte cōtēdunt, ac ſi de illis dogmatibus eſſet, quæ corde credere ad iuſtitiā, ore confiteri ad ſalutem neceſſarium eſt. Quibus illud prophetæ conuenire videtur, dicunt, ait Dominus cum ego non ſim locutus, cum S. R. E. omnium Eccleſia-

cleſiarum magiſtra,& doctrix,diſciplinã de ea re hucuſque non definierit,nemo abſque temeritate,præiudicare,vel alterius partis ſententiã damnare poteſt , & quaſi deſint præclariſſima inuentricis gratiæ merita,quæ nec angelica quidẽ lingua ſatis dignè referri poſſunt,& cũ ex illo vberrimo fonte,pureq; aquarũ viuẽtiũ,non poſſint ſaluberrimas haurire aquas,quibus fidelis populus, magna cum vtilitate,atq; dulcedine,reficeretur,ad diſſipatas ciſternas accurrunt,ſtultas ſcilicet,& ſine diſciplina quæſtiones,quæ generant lites,quas nec frequens multitudo intelligere,nec viri ſapientes,qui capiunt,vtiliter percipere valeãt,præſertim, quoniã vt experimento didicimus,ipſorũ concionatorũ,qui ad quęſtiones huiuſmodi proponendas facilius erumpere ſolent,maior numerus materiæ difficultatẽ prorſus ignorantes,neque intelligẽtes,quę loquuntur,aut de quibus affirmãt, ſimpliciũ animos indiſcretæ deuotionis obiẽtu, vel potius loquacitatis,& oſtẽtationis effectu,ad tumultus,& ſimultates concitãt,quos tumultuãtes,atque diſſidentes cõponere,ſedareque potius oportebat. Cũque paruulis ĩ Chriſto lac infũdere,prouectis ſolidũ cibũ apponere deberent, dum in huiuſmodi controuerſiis interminatè verſantur,omnibus vbera proferunt arentia,quod non abſque maledictionis nota legimus in Propheta.Nos igitur,qui prædeceſſorũ noſtrorum ſaluberrima decreta pro viribus ſalua eſſe cupimus, potiſſimũ illa,quæ à Sacroſanćta Synodo Tridentina denuò ſunt confirmata,liberã cuique facultatẽ relinquẽtes opinandi huius controuerſię,quamlibet partẽ prout magis probabilem eſſe iudicauerit.Prædictorũ igitur Concionatorum,aliorumque contẽtioni,atque temeritati,populorũque ſcandalis occurrere ſtudentes.Motu proprio,nõ ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiã,ſed ex certa ſcientia,ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ſtatutũ fel. recordationis Sixti Quarti prædeceſſoris noſtri,ſuper ea re,qđ à præfata Synodo innouatũ eſt,(illud præſentibus , ac ſi de verbo ad verbũ eſſet inſertũ,pro plenè,& ſufficienter expreſſo, & inſerto habentes)Apoſtolica auctoritate tenore præſentiũ cõfirmamus,& approbamus,atque, vt deinceps efficacius à cunctis obſeruetur,perpetuò ſtatuimus,& ordinamus,ac per Apoſtolica ſcripta mandamus,quatenus nemo,cuiuſcũque ord.gradus,conditionis,vel dignitatis exiſtat,in popularibus Cõcionibus,vel vbicunque promiſcua virorũ,& mulierũ multitudo cõuenire ſolet,de huius cõtrouerſiæ alterutra parte diſputare,rationibus,vel Doctorũ auctoritate aſſerendo propriã ſententiã, & contrariã refellendo,aut impugnando,vel de hac ipſa quæſtione,cuiuſuis pietatis,aut neceſſitatis prætextu vulgari ſermone ſcribere, vel dictare præſumant. Qui contrafecerit, ſuſpenſionis pęnã à diuinis abſque noua declaratione ipſo facto incurrat, ſi modo fuerit in Sacris conſtitutus , & quocũque præterea gradu, ſiue dignitate,vel adminiſtratione fungatur, illis omnibus ſit ipſo iure priuatus, & ad eadẽ,vel ſimilia munera obtinenda,vel obeũda perpetuæ inhabilitatis cenſuræ ipſo etiã facto ſit obnoxius,ſuper quibus niſi à Romano Pont.pro tempore exiſtẽte diſpenſari,ſiue abſolui poſſit.Et nihilominus alijs pęnis, ſi opus fuerit,à proprio Prælato,pro delicti mẽſura intelligendis ſubijciatur , prout ſubijcimus. Cæterũ quãdiu per Apoſt.Sedẽ,altera pars diffinitiua nõ fuerit, oppoſitaque ſententia condemnata,liceat viris doctis in publicis Academię diſputationibus ſiue Generaliũ,aut Prouincialiũ Capitulorũ,vel vbi aliàs interſunt, qui rẽ capere poſſunt, nec ſcandali vlla ſubeſt occaſio , de illa quæſtione diſſerere , & argumentis vtrãlibet partẽ, vel aſſerere,vel impugnare,dũ tamen neutra,veluti erronea prædicetur,ſeruenturque illa oĩa,quæ à dicto Sixto prædeceſſore noſtro ſtatuta sũt, quorũ ſingula,vt præfertur, etiã quantũ ad alias pœnas, duximus innouanda,& innouamus per præſentes.Vt autẽ hæc noſtra conſtitutio,& præmiſſa omnia,ad eorũ omnium,quorum intereſt,notitiam congruentius peruenire poſſint,in virtute San.Obed.& ſub pœna ſuſpenſ. ab ingreſſu Eccl. etiã eo ipſo incurrenda, ſi

in his,

in his,quæ mandamus exequendis ſe negligẽtes exhibuerint,præcipimus,& mã damus omnib.& ſingulis locorum ordinariis,ac eorumdẽ Vicariis ſuffraganeis, & officialibus quibuſcunque,& alijs ſingulis, ad quos quomodolibet ſpectat, & pertinet,quatenus huiuſmodi noſtram conſtitutionem ſingulis ſuę Dięceſis, vel diſtrictus prædicatorib.& alijs,quib.expedire iudicauerint,opportunè inſinuẽt, & publicent,ac inſinuari,& publicari faciãt. Et ne quis in poſterum quoquomodò ignorantiam de præmiſſis poſſit prætendere,aut ſe contra præmiſſa,valeat excuſare,Volumus,& ſimiliter eadẽ auctoritate decernimus, & mandamus,quod præſentes litteræ per aliquos ex noſtris Curſorib.in Baſilicarum S.Ioan.Lateranenſis,ac Principis Apoſtolorum,& Cancellariæ Apoſtolicæ, Valuis, ac in aciæ Campi Floræ de Vrbe,de more publicentur,& affigantur, & illis inde amotis remaneant in eiſdẽ locis earumdem exempla affixa; quæ publicatio, & affixio ita omnes,ad quos ſpectat afficiat,& arctet,ac ſi illis perſonaliter intimatæ fuiſſent. Non obſtantib.Conſtitutionib. & ordinationib. ac quibuſuis indultis,& litteris Apoſt.quibuſuis perſonis, etiam quantumcumque qualificatis, & in quacumq; etiam Cardinalatus,Patriarchali,Archiepiſcopali,Epiſcopali, & quauis alia dignitate,& honore conſtitutis, etiam quod interdici, ſuſpendi, vel excõicari nequeant quomodolibet conceſſis,quæ eis contra pręmiſſa in aliquo ſuffragari nõ poſſe decernimus,ceteriſque contrarijs quibuſcunque. Volumus inſuper,& decernimus quod præſentes vim ꝑpetuæ & irrefragabilis conſtitutionis obtineãt, & quod illarum trãſumptis, etiã impreſſis manu alicuius Notarii ſubſcriptis,& ſigillo alicuius perſonę in dignitate Eccl. conſtitutæ munitis,eadẽ prorſus fides adhibeatur,quę præſentib.litteris adhiberetur,ſi oſtenſæ,vel exhibitæ forent,in camera Cancellariæ noſtræ Apoſtolicæ quacũque in contrarium diſpoſitione, non obſtante. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ confirmationis,approbationis,ſtatuti,ordinationis, mandati ſubiectionis, innouationis,præcepti,voluntatis,& decreti infringere,vel ei auſu temerario contraire.Si quis autem,hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri,& Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Dat.Romæ apud Sanctum Pet.anno incarn.Dominicę,1570. pridie Kal.Decembris,Pontificatus noſtri anno V.

Cę.Glorierius. H.Cumyn.

Anno a Natiuitate Domini Noſtri Ieſu Chriſti, 1570. indictione 13.die verò 7.Menſis Decembris,Pontif.Sanctiſſimi in Chriſto patris,& Domini,Pii diuina prouidentia Papæ V.annò 5.retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ affixæ,& publicatæ fuerunt in Baſilica S.Ioan.Lateranenſis,& Principis Apoſtolorũ de Vrbe,ac Cãcellariæ Apoſtolicæ Valuis, & acie Campi Florę, dimiſſis illarum copijs affixis, per nos Ioannem Andream Panizzam, & Petrum Cloyſium Gaytã, pręlibati S. D.N.Papę Curſores.

Camillus Cherubinus Magiſter Curſorum.

GREGORIVS XIII. Hugo Boncompagnus.

Patria, & genere nobilis, Patre Chriſtophoro Bononienſi Patricio natus, ob eximiam eius vtriuſque iuris ſcientiam, ac in rebus gerendis prudentiam, Pio IIII. Summo Pontifici admodum charus, prænestinę Eccleſiæ pręficitur, & paulo poſt inter purpuratos electus, mortuo deinde Pio V. Summus Pontifex 4. Idus Maij anno 1572. Romę coronatur. Religionis catholicæ ſtudioſiſſimus fuit, Noui orbis inſulis per Societatis Ieſu patres conuertendis, & inſtituendis magnam diligentiam inſumpſit; Feſtum Sanctæ Annæ glorioſiſſimę Virginis Mariæ Matris ſingulis annis die 26. Iulij in Kalendario Romano aliarumque Eccleſiarum deſcribi, & per totius orbis Eccleſias duplici officio celebrari mandauit.

I.

Prohibetur fratribus Minoribus de Obſeruantia appellatio a ſententijs, & correctione ſuorum Prælatorum, & recurſus ad tribunalia ſæcularia.

Idem ſtatuit Iulius II. conſt. 6 & Leo X. conſt. 10. ac etiam per Sacram Regularium Congregationem declaratum fuit vt in fine Conſt. Sixti V.

GREGORIVS Papa XIII. Ad futuram rei memoriam. ¶Quoniam noſtro paſtoralis potiſſimum incumbit officio, vt ea, quæ auſu temerario ab Eccleſiaſticis præſertim Regularibus perſonis plerumque attentãtur, quantum nobis ex alto conceditur, opportunis remedijs cõpeſcamus, & reuocamus; Iccirco cum referente dilecto filio Fratre Chriſtophoro de Capite fontium Fratrum Minorum de obſeruantia ordinis S. Franciſci, generali Miniſtro, non ſine animi noſtri moleſtia, nuper intellexerimus, nonnunquam quoſdam Religioſos, & Religioſas ordinis ſui, huiuſmodi Dei timore poſtpoſito, & ſuæ profeſſionis immemores, vt in eorum malefactis, & inobedientia ſe diutius confoueant, ab ijs, quæ per prælatos eiuſdem ord. etiam guardianos, ſiue prouinciales, vel commiſſarios ab ipſo generali Miniſtro pro tempore deputatos, acta ſunt, & decreta, ad Tribunalia ſæcularia appellare, & ad ea temerè cõfugere, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium præcipimus, & inhibemus ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, a qua non niſi a nobis, ſeu Rom. Pont. pro tẽpore exiſtente, præterquam in mort. artic. abſolui poſſint, necnõ priuationis perpetuæ officiorum per eos obtentorum, & inhabilitatis ad illa, & alia quæcunque dicti ordinis officia exercenda, ac vocis tam actiuę, quam paſſiuæ eo ipſo incurrendis pęnis, ne quis prouincialis, aut alius cuiuſcũque dignitatis, ſtatus, gradus, & conditionis ordinis huiuſmodi Religioſus, aut Religioſa, ad ipſa Tribunalia ſæcularia quouis prætextu, aut quæſito colore, vt præfertur, appellare, vel illa propterea quoquo modo adire audeant, vel præſumant, ſed ſi a Prælatis ſuis grauari prætendent, ad Generalem Miniſtrum ipſius ord. ſeu illius protectorem aut Viceprotectorem in Romana Curia, vel ad nos, ſiue Romanum Pontificem

ſucceſſo-

ſucceſſorem noſtrum,ſupremũ in Eccleſia Dei Iudicem,ſicut antiquitus ſemper conſuetum fuit, recurſum habent, vnde illis breui manu Iuſtitia miniſtrabitur. Declarantes nihilominus,non modo eorundẽ Religioſos, & Religioſas cõtrafacientes in dictas pœnas incidere,verum etiã eorum quomodolibet directè,vel indirectè fautores,& cõſultores,illas quoque incurrere. Prætereà,ſub pęnis prædictis prohibemus,ne quis prouincialis,aut Guardianus,vel cuiuſcumque alterius gradus Religioſus,aut Religioſa,eiuſdẽ ord. ab ipſo Miniſtro Generali miſſa ꝓ viſitandis Prouincijs,Cõmiſſarijs reſiſtere,eis ſe opponere, aut contradicere,ſeu ſe rebellẽ exhibere,ipſos quacũq;de cã,vel queſito colore non recipiẽdo,audeat neque debeat. Volentes eundẽ miniſtrum Generalem quotieſcunq;ſibi expedire videbitur,quos voluerit Cõmiſſarios ad quaſcunq;ſui ord.vtriuſque familię prouincias quibuſuis conſuetudinibus, ac ſtatutis ꝑ quaſl.bet perſonas in contrariũ factis,non obſtan.liberè mittere poſſe. Inſuper quia,vt etiã accepimus, aliquãdo nonnulli Miniſtri ex viſitatis Prouincijs, per Cõmiſſarios ad hoc ab ipſo Generali Miniſtro deputatos,quæ à dictis Cõmiſſarijs rectè,& ſalubriter ordinata,& geſta fuerunt,reſcindere,mutare,aut cõtemnere ſolent,ſub omnibus,& ſingulis pęnis ſupradictis expreſsè prohibemus,ne quiſquam ab eiſdẽ Commiſſarijs facta, & ordinata,mutare,alterare,aut peruertere ſine expreſſa licentia,& permiſſione ipſius Miniſtri Generalis,qui ſolus ea mutare valeat,vllo modo præſumãt. Decernentes irritũ,& inane,quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter,vel ignoranter cõtigerit attentari. Nõ obſtantib.cõſtitutionib.& ordinationib.Apoſtolicis,ac quibuſuis etiã iuramẽto,cõfirmatione Apoſt.vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis,& cõſuetudinib.priuilegijs quoque, & litteris Apoſtolicis in contrariũ quomodolibet cõceſſis,& confirmatis,quib omnib.eorum tenores præſentib.ac ſi de verbo ad verbũ inſererentur, pro ſufficienter expreſſis habentes,illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dũtaxat ad effectũ præſentiũ ſpecialiter,& expreſsè derogamus,ceteriſque cõtrarijs quibuſcunq; Datũ Romæ apud S.Petrũ &c.die 8.Apr.1575.Pontificatus noſtri anno tertio.

II.

Reuocatio quarumcumque licentiarum ingrediendi Monaſteria, & loca Monialium,& virorum cuiuſcumque Ordinis,& prohibitio vtendi licentijs conceſſis pro caſibus neceſſarijs niſi in ipſis neceſſitatibus vrgentibus.

GREGORIVS Epiſcopus,ſeruus ſeruorũ Dei. Ad futurã rei memoriam. Vbi gratię,& indulta ab hac Sede conceſſa,ſucceſſu tẽporis commodum afferre noſcuntur,expedit illa ſalubri præſidentis conſilio ſubmoueri. Proinde Sãctimonialiũ quieti,& tranquilitati conſulere, ac omnia quæ illas à ſpiritualium rerũ cogitatione,& exercitio auocant,impedimenta tollere,periculaque,& ſcandala ab eis remouere cupientes, auctoritate præſentiũ reuocamus, & abolemus omnes,& quaſcunque licẽtias,ac facultates ingrediendi Monaſteria, Domos,& loca Monialium, ac etiã virorum quorumuis Ordinum quibuſuis etiam Comitiſſis,Marchioniſſis,Duciſſis,et alijs cuiuſcunque ſtatus, et conditionis mulieribus,ac etiã omnes,et quaſcunque licentias ingrediẽdi Monaſteria,Domos,et loca ipſarum Sanctimonialium,quibuſcunque viris ẽt eiuſdem ſtatus,et dignitatis tã à prædeceſſoribus,noſtris,quã etiam à nobis, et Sedis Apoſtolicæ Legatis, aut alijs ex quibuſuis quantũcunque vrgentibus cauſis ſub quibuſcunque tenoribus et ẽt derogatoriarũ derogatoriis,reuocatorũ reſtitutoriis,aliiſq;efficaciorib.clauſulis irritantibuſq.et aliis decretis etiã motu proprio, et ex certa ſcientia deque

Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, atque ad imperatoris, Regũ, Reginarum, aliorumve Principum contẽplationẽ, vel ſupplicationem conceſſas confirmatas, ac etiã iteratis vicibus renouatas. Caſſamuſque & annullamus litteras deſuper cõfectas, & proceſſus habitos per eaſdẽ. Inhibentes eiſdem qui illas obtinuerunt, ſub excõmunicationis pœna, ipſo facto incurrẽda, ſuper qua à nemine niſi à Romano pontifice (præterquã in mortis articulo) abſolutionis beneficium poſſit impertiri, ne ipſarum licẽtiarum prætextu Monaſteria huiuſmodi quouis modo ingredi audeant. Abbatiſſis verò necnon Abbatibus, Conuentibus, ac aliis Monaſteriorũ vtriuſque ſexus ſuperiorib. & perſonis quocunque nomine vocentur diſtrictè præcipimus, ſub eadẽ excommunicationis pęna, necnon priuationis dignitatum beneficiorũ, & officiorũ ſuorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia in poſterũ obtinenda, ne in Monaſteria, Domos, & loca ſua quenquã prętextu huiuſmodi licẽtiarum, & facultatum ingredi faciat, vel permittat. Quin etiam ſub eiſdẽ pœnis ipſo facto incurrendis prohibemus atque interdicimus omnibus, & quibuſcunque perſonis Eccleſiaſticis, & ſæcularib. ac etiã ordinũ quorumcunque etiã Mendicantiũ Regularibus, ne prætextu licentiarum ab Epiſcopis, vel Superiorib. quibus illas concedendi in caſib. neceſſariis tantum ex decreto Concilii Tridentini tribuitur, ne Monaſteria ipſa Monialiũ pro libito, ſed neceſſitatib. vrgentibus dũtaxat, ingredi, neue Moniales ſub eiſdẽ pœnis illos aliter admittere præſumant. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionib. & ordinationibus Apoſtolicis, Monaſteriorũque, & ordinum prædictorum iuramento, confirmatione Apoſtolica vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinib. priuilegiis quoque exẽptionib. & indultis Apoſtolicis illis, eorumque Superiorib. prædictis, ac aliis quibuſcumque per quoſcumque Romanos pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, & dictam Sedẽ ſub quibuſcũq; tenorib. & formis, ac cũ quibuſuis clauſulis & decretis cõceſſis, & cõfirmatis, ac etiã iteratis vicibus innouatis, quibus omnibus, eorũ tenores, perinde ac ſi de verbo ad verbum inſererẽtur præſentibus, pro ſufficiẽter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dũtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus cæteriſq. Quoniã autẽ difficile eſſet præſentes ad omnia loca perferri, volumus earũ exẽplis ẽt impreſſis manu Notarii publici, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccl. conſtitutę, munitis, eandẽ fidẽ in iudicio & extra illud vbiq; locorũ adhiberi, quę adhiberetur pręſentib. ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergò omninò hominũ liceat hanc paginã noſtræ reuocationis, abſolutionis, caſſationis, annullationis, inhibitionis, pręcepti, prohibitionis, interdicti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario cõtraire. Si quis autẽ hoc attentare præſumpſerit, indignationẽ Omnipotentis Dei, ac Beatorũ Petri, & Pauli Apoſtolorũ eius, ſe nouerit incurſurũ. Datũ Romæ, apud S. Petrum anno Incarnat. Dominicæ 1575. Idib. Iunii põtificatus noſtri anno 4.

M. Datarius. Cæ. Glorierius.

A. de Alexiis.

Regiſtratam apud Cæſarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini 1575. Indictione tertia, die verò 24. menſis Iunii, põtificatus autẽ Sanctiſſ. in Chriſto Patris, & D.N.D. Gregorii diuina prouidentia Papæ XIII. anno 4. Retroſcriptæ litteræ Apoſt. publicatę affixę fuerunt in Valuis Eccleſiæ S. Ioan. Latera. ac Baſilicæ Principis Apoſtolorũ de Vrbe, & Cancellarię Apoſtolicæ, ac Acie Cãpi Floræ, per nos Scipionem de Octauianis, & Ioan. Andream Panizzam Apoſt. Curſores.

Io. Frelles Magiſter Curſorum.

III.

Indulgentiæ confraternitatis Nominis Dei, & Iuramentum.

GREGORIVS Epiſcopus ſeruus Seruorũ Dei, Ad perpetuam rei mem. Aliàs per fel. rec. Pium Papam IV. prædeceſſorem noſtrum accepto, quod in Burgenſi, & pluribus aliis Hiſpaniarum Ciuitatibus, & aliis locis vna ſaluberrima confraternitas ſub uocabulo Sanctiſſimi Nominis Dei inſtituta erat, cuius confratrum partes potiſſimum eſſent diligenter cauere, ne ipſi, vel alii coram eis ali quo modo, niſi ob cauſam grauiſſimam iurarent, & contrafacientes modeſtè ad monerent, quodque ipſi confraternitati plurimi Chriſti fideles ſe conſcribi fece rant quorum opera, & ſtudio, blaſphemiæ, periuria, & aliàs illicita iuramẽta prohibeantur, dictus prædeceſſor omnib. & ſingulis confraternitatis, vbiuis terrarũ pro tẽpore diffuſæ, vtriuſque ſexus confratrib. in illa pro tempore deſcriptis, qui verè pœnitentes, & confeſſi de feſto Circumciſionis Dñi noſtri Ieſu Chriſti, annis ſingulis Sacratiſſimum Euchariſtiæ Sacramẽtum ſuſciperent, & ſollemnitati per ipſam confraternitatem dicto die feſto, vbiuis locorum pro tpe celebrari ſolitæ in toto, vel in parte intereſſent, quoties id agerent, toties pro quolibet die feſto, hmôi plenaria omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem conceſſit, illis verò dictæ confraternitatis confratrib. qui qualibet prima die Dominica cuiuſque menſis totius anni ad Miſſam, quam ipſi cõfratres audire tenerentur, audiendã conuenirent, quotieſcumque id agerent, decem annos: qui verò temerè iurantẽ, aut aliàs Diuinum nomen blaſphemantẽ, modeſtè, & charitatiuè admonerent pro qualibet vice centũ dies, & cuicumque prædicatori verbi Dei, ſæculari, vel cuiuſuis ordinis Regulari, qui Chriſti fideles, vt a iuramẽtorũ ab uſibus cauerent, & hãc dictæ confraternitatis regulam amplecterẽtur, hortatus foret decẽ annos de eis iniunctis pœnitentiis, miſericorditer in Dño relaxauit? Necnon ipſis confratrib. vt dicto die Circunciſionis quoſcumque ſibi beneuiſos & idoneos presbyteros ſæculares, vel cuiuſuis ordinis Regulares per ordinarium loci approbandos in ſuos poſſent eligere confeſſores, qui confeſſionib. eorum diligenter auditis, eos, & eorum quemlibet, ab omni, & quacumq; excõmunicationis, ẽt maioris, & aliis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a iure, vel ab homine, aut mixtim, quauis occaſione, vel cauſa latis, (ſaluo tamen iure tertii) necnõ omnib. peccatis, criminibus, & exceſſib. & delictis, quantumcumque grauibus, & enormibus, ẽt locorũ ordinariis, & Sedis Apoſtolicæ reſeruatis (prętercq̃ in Bulla die Cœnæ Dñi legi conſueta, contentis) abſoluere, ac vota quæcumque Hieroſolymitano viſitationis liminum Beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli prędictorum de Vrbe, ac Iacobi in Compoſtella, necnõn caſtitatis, & Religionis votis dũtaxat exceptis, in alia pietatis opera cõmutare valerent conceſſit. Præterea eiſdẽ confeſſorib. & ipſis cõfratrib. iuramenta quælibet ſiue alterius præiudicio relaxare. Necnõ eiſdẽ confraternitati, illiuſque cõfratrib. ac Eccleſijs, Cappellis, & Altarib. eiuſdem, vbilibet cõſtitutis, qd quocunq; tpe cuiuſuis interdicti, & ceſſationis a diuinis, videlicet dicto die feſto circũciſionis a primis veſperis vſq; ad occaſũ ſolis eiuſdẽ diei incluſiue Veſpere, Miſſæ, aliaq; diuina officia, in Eccleſijs, Altarib. & capellis prædictis, ſollemniter, & publicè celebrari, qualibet verò prima die Dominica cuiuslibet mẽſis prædicti confratres priuatã eorũ Miſſam ex eiuſdẽ cõfraternitatis inſtituto celebrari ſolitã celebrari facere, illiſque intereſſe, ac ſemel in menſe Dominicũ corpus ſumere, & quoties aliquẽ ſeu aliquos ex ipſis Confratrib. quocumque tęmpore interdicti, ſeu ceſſationis a diuinis huiuſmodi

mori contigerit, dummodò cauſam non dediſſet interdicto, eorum cadauera, cũ moderata pópa ſepeliri liberè, & licitè valerent, & interim interdicta, & ceſſationes a diuinis hmõi quæcumque eſſent ad effectum præmiſſum omninò ſuſpẽderentur, & ſuſpenſa eſſe cenſerentur, indulſit; Et deinde piæ memoriæ Pius Papa V. etiã prædeceſſor noſter, quod in ciuitatibus, oppidis, & locis totius orbis Chriſtiani, in quibus forent Eccl. ord. præd. dumtaxat dicta ſocietas, ſeu Confraternitas erigi poſſit, nec deinceps noua Societas, ſeu Confraternitas hmõi inſtitueretur in ciuitatibus, oppidis, & Locis, in quibus non foret, dicti ordinis Domus, aut in finitimis Eccleſijs, abſque licentia Prioris prouincialis, ſeu conuentualis dicti ordinis, in cuius diſtrictu ſita foret Eccleſia, in qua confraternitas eſſet, vel foret erigenda, quod ſi ſecus factum fuiſſet, confratres taliter admiſſi, dictæ confraternitatis indulgentias non cõſequerentur, nec fauoribus, aut priuilegiis gauderẽt, quæ confratribus legitimè aſcriptis per Sedem Apoſtolicam concederentur. Motu proprio ſtatuit, & ordinauit prout in diuerſis litteris dictorum prædeceſſorũ deſuper confectis plenius continetur. Quare pro parte dictorum filiorum confratrum confraternitatis Sanctiſſimi nominis Dei in Eccleſia B. Mariæ ſuper Mineruam de Vrbe canonicè inſtitutæ, nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus litteris prædictis, robur Apoſtolicę cõfirmationis adiicere, aliaſque in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur dictos cõfratres a quibuſuis excõicationis, ſuſpẽſionis & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis cenſuris, & pœnis, a iure, vel ab homine quauis occaſione, vel caſu latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes. Necnõ tenores dictarum litterarum præſentib. pro expreſſis habentes, hmõi ſupplicationib. inclinati, litteris prædictis, ac omnibus, & ſingulis in eis contentis, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium, ex certa noſtra ſcientia robur. Apoſtolicæ confirmationis adiicimus, illaſque approbamus, & confirmamus. Vt aũt Chriſti fideles eo libetius dictam confraternitatem ingrediantur, quo exinde dono cæleſtis gratiæ conſpexerint ſe vberius eſſe refectos. De omnipotentis Dei miſericordia; ac Beatorũ Petri & Pauli Apoſtolorum eius, auctoritate confiſi, omnibus, & ſingulis vtriuſq; ſexus Chriſti fidelib. qui verè pœnitentes, & confeſſi, ac Sacra Communione refecti, dictam confraternitatem ingredientur, in die primi illorum ingreſſus, ac in mortis articulo plenariam omnium, & ſingulorum peccatorũ ſuorum indulgentiam, & remiſſionem, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium elargimur. Nõ obſtantib. quibuſuis conſtitutionib. & ordinationib. Apoſtolicis, ac omnib. illis, quæ in dictis literis expreſſum eſt non obſtare, ceteriſque contrariis quibuſcumque. Cæterum quia difficile foret præſentes litteras ad ſingula quæque loca, vbi neceſſe fuerit deferre, volumus, quod illarum tranſumptis manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccl. conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud S. Petrum, ſub anulo piſcat. die 9. Iulii, 1580. Pontific. noſtri anno nono.

Sequitur traslatio celebrationis Miſſę a prima, ad ſecundam Dominicam Menſis, & conceſſio indulg. pro confratribus, intereſſentibus proceſſioni.

Ad perpetuam rei mem. Aliàs fel. rec. Pius Papa Quartus prædeceſſor noſter, vt Confraternitas Nõis Dei nuncupata in maiori ſẽper reuerentia haberetur, & Chriſti fideles illa libentius ingrederentur, plurimis ſpũalium grãrum donis inſigniuit, & inter cetera, omnib. & ſingulis dictæ confraternitatis, vbiuis locorum tunc, & pro tempore diffuſæ vtriuſque ſexus confratribus in illa tunc, & pro tẽ-

pore

pore deſcriptis, qui qualibet prima die Dominica cuiuſcunq; mẽſis totius anni in perpetuum ad Miſſam quam ipſi Confratres audire tenẽtur audiẽdam conuenirent, quotieſcunque id agerent, decẽ annos de iniunctis eis pœnitentiis in forma Eccleſię conſuetã misericorditer in Domino relaxauit, prout in eiuſdem Pij Prædeceſſoris litteris plenius continetur. Cum autẽ ſicut accepimus, maior pars Ciuitatum, & Oppidorum Dominica prima menſis ob ſollemnitatẽ Roſarii impediatur, Nos huic incommodo prouidere, volẽtes; dictæ Miſſæ celebrationẽ ex prima in ſecundã, vel aliam, quoties in dicta ſecunda legitimũ aliquod adfuerit impedimentũ, cuiuslibet menſis Dominicam, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium vna cum relaxatione pænitentiarũ, vt præfertur, perpetuò trãsferimus, ac tranſlatã eſſe decernimus. Præterea, omnibus, & ſingulis Confratribus, Præfatis, qui proceſſioni ſollemni per eos ſemel in menſe celebrandę, verè pœnitentes & confeſſi, ac Sanctiſſima cõmunione refecti, deuotè interfuerint, & ibi pro pace inter Chriſtianos Principes conſeruanda, ac hæreſum extirpatione, Sanctæque Matris Eccleſiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omniũ peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionẽ misericorditer in Domino perpetuo cõcedimus, & elargimur. Contrariis non obſtantibus quibuſcunque. Datũ Romæ apud S Petrum ſub anulo piſcatoris, die 5. Septembris, 1580. pontificatus noſtri anno nono.

IIII.

Probibetur Prçlatis & alijs Monaſteriorum Monialium curam habentibus, extra caſus neceſſarios illorum ingreſſus.

Similem probibitionem fecit Gregorius IX. conſt. V.

GREGORIVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorũ Dei, Ad futurã rei memoriam. Dubiis, quę emergunt, declarationis remediũ expedit adhibere. Cum igitur ſuper eo quod optima primũ ratione Concilium ſanxit Tridentinum. Deinde in Conſtitutione fel. rec. Pii Papę V. prędeceſſoris noſtri, Nonis Iulii, põtificatus ſui anno tertio, atque itẽ noſtræ, Idibus Iunii pontificatus noſtri anno quarto, editis fuit prouiſum, ne cui in poſterum, niſi in caſibus neceſſariis ſepta Monaſteriorũ monialiũ ingrediendi concederetur licẽtia, à nõnullis dubitatum fuiſſe ſciamus circa perſonas, quæ alterius ad id licẽtia non indigent, ſed ſui auctoritate officii inſtituuntur, an liceat eis pro libito ſuæ voluntatis huiuſmodi ſepta ingredi, vel potius ſeruare debeant ipſi quoque Regulam à Cõcilio præſcriptam. Nos omnẽ hæſitationis materiã tollere, & viam ſcandalis præcidere, ac Sanct. monialium quieti conſulere volentes, harũ tenore auctoritate Apoſtolica declaramus, Prçlatos omnes tam Sæculares quam Regulares, quibus cura, & regimen monaſteriorum quouis modo incumbit, facultate ſibi ex officio attributa ingrediendi monaſteria prædicta, ita demum vti poſſe, ſi id faciant in caſibus neceſſariis, & à paucis, iiſque ſenioribus, ac religioſis perſonis comitati. Quocirca vniuerſos, & ſingulos Epiſcopali, ſeu maiori, ac etiam Cardinalatus dignitate præditos, necnon quorumuis ordinũ Abbates, & Priores, Miniſtros, & alios quoſcumque Superiores Regulares ſerio monemus, vt facultate huiuſmodi qui eam habent, præterquam in caſibus, vt præfertur, neceſſariis nequiquam vtãtur. Quod ſi contra fecerint eadem auctoritate Apoſtolica ſtatuimus, atque decernimus qui Pontificalis dignitatis fuerint, eos pro prima vice, qua contra fecerint, ingreſſu Eccleſiæ interdictos pro ſecunda, à munere Pontificali, & à diuinis ſuſpenſos, ac deinceps ipſo facto abſque alia declaratione excommunicatos exiſtere; Regulares verò,

omni officio, ac miniſterio priuatos excommunicationi ſimiliter ſubiacere. Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in Generalibus, & prouincialibus Concilijs editis generalibus, vel ſpecialibus Cōſtitutionibus, & ordinationibus, Priuilegijs quoque indultis & litteris Apoſtolicis, quibuſuis Eccleſiis, earumve Prælatis, aut ordinibus in genere, vel in ſpecie ſub quibuſcūque tenoribus & formis, ac cum quibuſuis etiā derogatoriarum derogatoriis, aliiſque fortioribus, efficacioribus, & inſolitis Clauſulis, necnō irritantibus Decretis, quouis modo cōceſſis, approbatis, & innouatis, etiā ſi illis caueretur expreſsè, quod nemo interdici, ſuſpēdi, vel excōmunicari poſſet per litteras Apoſtolicas non facientes plenā & expreſſam de indulto huiuſmodi mentionē, quibus, eorumque totis tenoribus, perinde ac ſi de verbo ad verbū infererentur præſentibus, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Quoniam verò difficile eſſet præſentes ad ſingula loca preferri, volumus, earum tranſumptis, etiam impreſſis, manuque Notarii publici, ac ſigillo perſonę in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutę munitis, eadem prorſus fides habeatur quæ haberetur ipſis præſentibus, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, ſub anulo piſcatoris, die 23. Decembris 1582. pontificatus noſtri anno decimo.

Cæſ. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini 1582. Indictione vndecima, die verò Sabbathi trigeſima Mēſis Decēbris, pōtificatus S.D.N. Gregorii, diuina ꝓuidētia Papę XIII. Anno decimo, Retroſcriptæ litteræ in forma Breuis publicatæ, & affixæ fuerunt in Acie Campi Floræ, vt moris eſt, per me Scipionem de Octauianis Apoſtolicū Curſorem.

V.

Quod abbatiſſę, & aliæ Monaſteriorum Monialium prefectę, in Italia conſiſtentes, ad triennium tantummodo eligantur.

Similem declarationem fecit Nicolaus V. conſt. 3.

GREGORIVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Expoſcit debitum paſtoralis officii, quod diſponente Domino gerimus, vt ad ea ſollicitè intendamus, per quæ Monaſteria & alia religioſa loca, præſertim Deo dicatarum Sanctimonialium, ſecundum regularis diſciplinæ normam regantur, & gubernentur. Perpendentes igitur varia, & multiplicia damna, quibus plerumque afficiuntur Monaſteria Monialium, quæ per Abbatiſſas, vel aliàs præfectas perpetuas reguntur, è contra verò Abbatiſſas, & alias præfectas triennales ſcientes ſe lapſo triennio ſuæ adminiſtrationis rationem eſſe reddituras, ac ſperantes de bene geſtis laudem promereri, pœnam verò, ſi male geſſerint, metuentes, maiori ſtudio, ac diligētiā regimen, & adminiſtrationē Monaſteriorū ſibi commiſſorum gerere. His, & aliis rationabilibus cauſis adducti, hac noſtra perpetuo valitura cōſtitutione ſtatuimus, & ordinamus, quod de cætero perpetuis futuris tēporib. In omnib. & ſingulis Monaſteriis Monialiū S. Bened. Ciſtercienſ. Cartuſien. & aliorū quorūcunq; ordinū in vniuerſa Italia, præſertim in vtriuſq; Siciliæ Regnis cōſiſtentib. quæ nūc p Abbatiſſas, vel alias pręfectas perpetuas reguntur & gubernantur, cū primū Abbatiſſæ, aut aliæ præfectæ huiuſmodi regimini, & adminiſtrationi ipſorū Monaſteriorum ceſſerint, etiam

apud Sedē Apoſtolicam,vel deceſſerint,eorum Abbatiſſatus,ſeu Præfecturas vacare contigerit,Abbatiſſæ,aut aliæ Præfectæ non amplius perpetuæ ſeu ad vitam quarum nomen,ac titulū, ex nunc prout ex tunc Apoſtolica auctoritate ex certa noſtra ſcientia,deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine,tenore præſentiū perpetuò extinguimus,& abolemus) ſed triennalis tantū à Conuentu vniuſcuiuſq; Monaſterii,& aliàs iuxta decreta Sacri Concilii Tridentini, & regularia ſuorum ordinum instituta eligantur,& præficiantur, quæ poſtmodū elapſo triennio,ſuis officiis perfunctæ,præeſſe deſinant,omnique prorſus careant auctoritate,ac à regimine,& adminiſtratione Monaſterii per trienniū a die finitæ adminiſtrationis inchoandum abſtineant,quo elapſo,ſeruata eadē forma Concilii Tridentini,iterum & pluries eligi poſſint.Diſtrictius inhibentes omnibus,& ſingulis dictorum Monaſteriorū Cōuentibus, Superioribus,& perſonis, ne aliquā Abbatiſſam,aut aliam Præfectam perpetuam,ſeu ad vitam,ſed triennalē tantum eligere,& præficere vllo modo audeant,vel præſumant. Quod ſi ſecus à quoquā quauis auctoritate fuerit attentatū, Electionē, & Præfectionem huiuſmodi, ac omnia,& ſingula,quæ inde ſequentur,irrita,nulla,& inania,nulliuſque roboris,vel momenti fore:Sicque per quoſcūque Iudices ordinarios,& Delegatos,quauis auctoritate fungentes,etiā cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores,ac Sāctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales,Sublata eis, & eorū cuilibet quauis aliter iudicandi , & interpretandi facultate,& auctoritate,in quauis cauſa,& instantia iudicari,& diffiniri debere decernimus. Non obſtantibus Conſtitutionibus,& ordinationibus Apoſtolicis,ac dictorū Monaſteriorū,& ordinū iuramēto, confirmatione Apoſtolica,vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis,& cōſuetudinibus, priuilegiis quoque indultis,& litteris Apoſtolicis eiſdē Monaſterijs,eorumque Superioribus,& perſonis ſub quibuſcūque tenoribus & formis,ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis in genere,vel in ſpecie, ac aliàs in cōtrariū quomodolibet conceſſis.confirmatis, & innouatis.Quibus omnibus,& ſingulis eorū tenores,ac ſi ad verbum insererētur præſentibus,pro ſufficienter expreſſis habentes,illis alias in ſuo robore permāſuris,hac vice dumtaxat ſpecialiter,& expreſſe derogamus,cæteriſque contrarijs quibuſcunque.Cæterū, quia difficile foret præſentes noſtras ad ſingula quæque loca,vbi neceſſariū fuerit,deferre, volumus quod illarū tranſumptis manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis,& ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis,eadē prorſus fides in iudicio,& extra adhibeatur,quæ præſentibus adhiberetur,ſi forent exhibitæ,vel oſtenſæ.Datū Romæ apud S.Petrum ſub anulo piſcatoris,die 1.Ianuarij 1583. pontificatus noſtri anno vndecimo.

Cæ.Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini,Milleſimo Quingēteſimo Octuageſimotertio,Indictione Vndecima , Die verò Quarta,menſis Ianuarij,pontificatus Sanctiſſimi Domini Noſtri Domini Gregorij Diuina prouidentia Papæ XIII. Anno vndecimo,Retroſcriptæ litteræ affixæ,& publicatæ fuerunt in Acie Cāpi Floræ,dimiſſa earū copia auſcultata, & collationata cū dictis litteris in valuis eiuſdē Aciei affixa,per me Ioannem Freile,Curſ. Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ.

VI.

Facultas Priori Generali Fratrum & Monialium Ordini Eremitarum Sancti Auguſtini, alienandi ipſius Ordinis bona immobilia tribuitur.

Eandem facultatem conceſſit Leo X. conſt. 14. & Clemens VII. Conſt. 3.

GREGORIVS Papa XIII. ad perpetuam rei memoriam. Dum ad vberes ſaluiferoſque fructus quos benedicēte Domino ſacer dilectorum filiorũ fratrum Eremitarũ S. Auguſtini Ordo in vinea Domini protulit, & in dies proferre non ceſſat, debitum reſpectũ habemus, ac planè agnoſcimus, quod ij tamquã huius Sedis ſpeciales filij tam verbũ Dei per Vrbes, & Regiones diſſeminando, quã vbique varia charitatis opera adimplendo. Nos in huius Paſtoralis officii onere coadiuuare nõ ceſſant facere nullo modo poſſumus quin eos ſpeciali quadã huius Sedis beneuolētia proſequentes, ea ſibi fauorabiliter cõcedamus, per quæ eorũ indemnitati, Monaſteriorũque ſuorũ vtilitati valeat ſalubriter prouideri. Exponi ſanè nobis nuper fecerunt iidē fratres Eremitæ, q̄ ſæpe numero accidit, vt pro aliqua vrgēti neceſſitate, vel vtilitate Monaſteriorũ, Domorum & Locorum dicti ordinis, tam virorum, quã mulierum, illorum bona locare, alienare, permutare, vel in emphyteuſim ſeu liuellum dare expediret, ac quãdoque contingit, vt conditio ſemel oblata, ſi prætermittatur, maximã afferat iacturam, præterquam quod difficile admodum exiſtit pro ſingulis minimis commutationibus, & aliis contractibus ad Sedē præfatam recurrere, ac id non ſine ipſius ordinis in paupertate fundati inquietudine eſſe poteſt. Quare iidem Fratres Eremitæ nobis humiliter ſupplicari fecerunt, vt in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos fel. rec. Sixti IIII. & Leonis X. ac aliorũ Roman. Pōtificum prædeceſſorum noſtrorũ veſtigiis inhærere volentes, ipſoſque fratres Eremitas, & eorũ quemlibet, à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtũt, ad effectũ præſentium dumtaxat conſequendũ harũ ſerie abſoluētes, & abſolutos fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, eiſdē Fratribus Eremitis, vt ex nũc de cætero perpetuis futuris tēporibus Fratres, & Moniales dicti totius ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, omnium, & quorumcunque Monaſteriorum, Domorum, & locorum eiuſdem ordinis vbilibet nunc, & pro tēpore cõſiſtentium, liberè & licitè poſſint, & valeant quæcũque bona ſtabilia, & immobilia, ſeu quaſi ſtabilia cuiuſcunque quãtitatis, & qualitatis, & valoris, & in quocũque loco exiſtentia eorundē Monaſteriorum, Domorum, & locorum vēdere, alienare, & permutare, & etiam in emphyteuſim, ſeu ad liuellum, etiam ad longum tēpus concedere, & pro pretio, affictu, pactis, modis, & formis hinc de conueniendis licentiam, & facultatem Apoſtolica auctoritate tenore præſentium concedimus. Prouiſo tamen quod fiant pro commoditate, vel vtilitate ipſorum Monaſteriorum, Domorum, & Locorum, & quod conſenſus duarum partium ex tribus partibus fratrum, vel Monialiũ, illius Monaſterii, Domus, vel loci, cuius dicta bona erunt accedat, & interueniat, & quoad conceſſionem in emphyteuſim, dummodo illa non fiat vltra duas generationes, vel nominationes, abſque alia a nobis, vel ſucceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus pro tempore exiſtentibus, aut Sede Apoſtolica, vel illius de latere legatis, ſeu Nunciis, aut etiam locorum ordinariis prē

da,vel obtinenda licentia, ſeu confirmatione. Ita tñ quod loco conſenſus Sedis
Apoſtolicæ dilectus filius Prior generalis dicti ordinis nunc, & pro tempore exi
ſtẽs, & diligẽter examinata,& euidẽter vtilitate cõprobata habeat,prout ſibi ex
nunc perpetuò concedimus poteſtatem ratificandi hmõi locationem,conceſſio-
nem,venditionem,& alienationem,ac contractus.Sicque vbi talis ordo non fue
rit ſeruatus,locatio,cõceſſio,venditio,& alienatio,ac contractus aliter facti,nul-
li & inualidi,nulliuſque roboris,ac momenti exiſtãt,& donec præfatus Prior ge
neralis modo præfato non ratificauerit,poſſeſſio remaneat,& remanere intelli-
gatur penes ipſos fratres,ſeu Moniales dicti Monaſterii, ſeu Domus, aut loci ſic
locantis,& alienãtis,ac ita in præmiſſis ſic perpetuo declaramus,& decernimus.
Et nihilominus ex nunc,prout ex tunc,& e contra, poſtquam locationes,conceſ
ſiones,venditiones,ac contractus,ſeruatis ſupra narratis,pro tempore facti, & p
dictum Priorẽ generalem ratificati fuerint,vt præfertur,ſeu conſenſus eiuſdem
prioris generalis interuenerint,eaſdem locationes, conceſſiones,vẽditiones,alie
nationes,& contractus,ac inde ſecuta quæcunque.Necnon inſtrumenta,& ſcrip
turas deſuper pro tempore confecta approbamus, & confirmamus,ac perpetuæ
firmitatis robur obtinere debere ſtatuimus,omneſque,& ſingulos tam iuris quã
facti defectus, ſi qui forſan interuenerint, in eiſdem quomodolibet ſupplemus.
Decernẽtes quoad vtilitatem ſeu commoditatem Monaſteriorum , domorum,
& locorum præfatorum aſſertioni duarum partium ex trib.partib. Fratrum, vel
Monialium illius loci,cuius bona erunt,poſtquam ratificatio facta fuerit,illaſq;
& illa,necnon præſentes,& in eis contenta validas,& efficaces,ac valida, & effi-
cacia,perpetuo fore,necnon ab omnib.obſeruari debere,ipſoſque,& cum eis cõ
trahentes præfatas,ſuper præmiſſis,& inde ſecutis quibuſcunq;per quoſcunque
quauis auctoritate quomodolibet moleſtari,vel impediri non poſſe;necnon irri
tum,& inane ſi ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel igno
ranter contigerit attentari.Quocirca Venerabilib.Fratrib.noſtris Ioanni Epiſco
po Albanenſi,Cardinali de Montepolitiano nuncupato ordinis Fratrum Eremi
tarum S.Auguſt.protectori,& Alexandro Patriarchæ Alexandrino Curiæ cauſa
rum,Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori, ac Bartholomeo Epiſcopo Ameri-
nenſi Cancellariæ Apoſtolicæ Regenti,nunc & pro tempore exiſtentib. per præ
ſentes committimus,& mandamus,quatenus ipſi vel duo,aut vnus eorum p ſe,
vel alium,ſeu alios,præſentes litteras,& in eis contenta quæcunque,vbi,& quan
do opus fuerit,ac quoties pro parte eorundem Fratrum Eremitarum,vel Monia
lium,aut alicuius eorum ſuper his fuerint requiſiti ſollemniter publicantes, eiſ-
que,& eorum cuilibet in præmiſſis, efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, fa-
ciant eaſdem præſentes,& in eis contenta quæcunque ab omnib.quos illa cõcer
nunt integrè,& inuiolabiliter obſeruari.Non permittẽtes eos,aut eorum aliquẽ
deſuper contra earũdem præſentium tenorem quomodolibet indebitè moleſta
ri Contradictores quoſlibet,& rebelles per ſententias,cenſuras,& pœnas eccle-
ſiaſticas:aliaque opportuna iuris,& facti remedia (appellatione poſtpoſita) compe
ſcendo legitimiſque ſuper his habendis ſeruatis proceſſib.ſententias, cenſuras,
& pœnas ipſas,ẽt iteratis vicib.aggrauando,inuocato etiam ad hoc, ſi opus fue
rit,auxilio brachii ſæcularis.Non obſtantib.fel.rec.Bonifacii Papæ VIII.præde-
ceſſoris noſtri de vna,& concilio generali edita de duabus dietis,dummodò vl-
tra tres dietas quis vigore præſentium ad iudicium non trahatur, & aliis conſti-
tutionib.& ordinationib.Apoſtolicis.Necnon quibuſuis ẽt iuramento,confirma
tione Apoſtolica,vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & cõſuetudinibus,
priuilegiis quoque indultis, & litteris apoſtolicis quibuſuis, ſub quibuſcunque,
tenorib.& formis ac cum quibuſuis ẽt derogatoriarũ derogatoriis. aliiſque effi-
caciorib.& inſolitis,clauſulis,ac irritãtib.& aliis decretis in genere,vel in ſpecie,

etiam

etiam motu proprio, ac aliàs quòmodolibet, etiam iteratis vicib. conceſſis, appro batis, & innouatis, quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi de illis, ac totis eorum te norib. ſpecialis, ſpecifica, indiuidua, & expreſſa mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda eſſet, tenores hmôi, ac ſi de verbo ad verbũ inſererentur, præſentib. pro ſufficienter expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſq; cõtrariis quibuſcũque, ſeu ſi aliquib. communiter, vel diuiſim ab eadem ſit ſede in dultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari nõ poſſint per litteras Apo ſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hmôi mentionem. Datum Romæ, apud Sanctum Marcum ſub anulo piſcatoris, die V. Septembris, 1572. Pontificatus noſtri anno primo.

F. de Torres. A. Stephanell us.

VII.

Confirmatio, & innouatio Priuilegiorum fratrum Minorum, & Monialium Sancti Franciſci de Obſeruantia.

Eandem confirmationem fecit Sixtus V. conſt. 6.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpet. rei mem. Ex benigna Sedis Apoſtolicæ prouiſione prouenire dignum eſt, vt perſonæ Deo deuotæ ſub regulari caſti monia Domino militantes pia deuotione proficiant, vnde Romanus Pontifex quandoque per prędeceſſores ſuos pro Religionis conſeruatione, & augmento, ac perſonarum earundem quiete, & commodo cõceſſa approbat, & innouat, ac approbata, & innouata Apoſtolica auctoritate communit. Sanè pro parte dilecti filii Chriſtophori de Capite Fontium, moderni generalis miniſtri ordinis fratrũ Minorum de obſeruãtia nobis nuper expoſitum fuit, quod cum inter operarios, qui ad excolendam vineam Domini Sabaoth Dei gratia ordo ipſe fratrum Minorum magnos probitatis, & doctrinæ, ac animarum ſalutis fructus ſemp olim attulerit, & quotidie afferre conetur, & exinde pro ſuis ſanctis ſtudiis, honeſtiſque laborib. proque ſalute animarum, ab Apoſtolica Sede, cuius continuè pacẽ, & dignitatem ordo ipſe fortiter tutatus eſt, tam ſpiritualia, quã temporalia ſubſidia, ornamentaque acceperit, & accipiat, quibus. & ſua ſancta officia, ac vitam ſuam Regularem facilius, atque magis expeditè tranſigere poſſint, & cæteræ religioſæ perſonæ, ordineſque alii exemplo ipſorum promptiores, alacrioreſq; ad ſua officia perſoluenda reddantur, cumque etiam ex ipſius Sedis prouiſione, ac benigna dignatione prouenire dignoſcatur, vt Romanus Pontifex quandoque prædeceſſorum ſuorum Romanorum Pontificũ geſta innouet, ac Apoſtolica au ctoritate innouata, & reſtaurata muniat, & fulciat, & in priſtinum reponat, ac reducat necnon propterea nonnulli Ro. Pont. prædeceſſores noſtri nonnullas gratias, cõceſſiones, indulgẽtias, peccatorum remiſſiones, abſolutiones ẽt plenarias, libertates, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes, facul tates, ac omnia, & ſingula priuilegia, & indulta tam ſpiritualia, quã temporalia, etiam per ſolam ſignaturam, aut per oracula viuæ vocis tam pro foro conſcientiæ, quam foro fori, tam prædictis fratrum Minorum, quam S. Clarę, ac tertio de pęnitentia nuncupato ordinib. illorumque ſuperiorib. Fratribus, Monialibus, & ſororibus, ac vtriuſque ſexus perſonis, & Monaſteriis, Domibus, Eccleſiis, & locis quibuſcunque dictorum ordinum, nunc, & pro tẽpore exiſtentibus, in gene-

ri, vel

re vel in ſpecie,etiam per modum communicationis ſine extenſionis priuilegiorum inter ſe,ac etiā cum aliis quibuſcunque Ordinibus Mendicantibus, & non Mēdicantibus cōceſſerunt,aut iam conceſſa cōfirmarunt,& approbarunt:prout in ſingulis cōceſſionibus,& litteris eorundē prędeceſſorum deſuper cōfectis plenius dicitur contineri:Cum autē,ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, illa quæ ſæpius Apoſtolica auctoritate præfata munita exiſtunt, maiorē obtineant roboris firmitatē,dictuſque Chriſtophorus Miniſter Generalis cupiat priuilegia,facultates,conceſſiones,indulta,diſpēſationes, & ſingulas alias gratias huiuſmodi etiā per nos approbari,innouari,& confirmari, pro parte eiuſdē Chriſtophori nobis fuit humiliter ſupplicatum,vt eiſdē priuilegiis immunitatib.exemptionib.libertatib.fauorib.conſeruatoriis,declarationib.facultatib. diſpēſationib.gratiis,conceſſionib.indulgentiis, & indultis pro illorū obſeruātia noſtræ approbationis robur,adiicere, aliaſque ī præmiſſis opportune prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.Nos igitur,qui omniū votis preſertim illis, quib. ſub ſuaui Religionis iugo Diuinis laudibus, & Chriſtianæ Religioni augmento incūbētiū perſonarū tranquillitati,& cōmoditati conſulitur,libenter annuimus,eaque fauoribus proſequimur opportunis,huiuſmodi ſupplicationibus inclinati,præmiſſa ac omnia ſingula alia priuilegia,immunitates,exēptiones,libertates,prærogatiuas, fauores,conſeruatorias,declarationes,facultates,diſpēſationes, gratias,conceſſiones,indulgētias,& indulta ſpiritualia,& tēporalia etiam p modum cōmunicationis,& extenſionis inter ſe,& cum aliis ordinibus Mēdicantibus,& non Mendicantibus,eidē Fratrum Minorum regularis Obſeruantiæ,ac Sanctæ Claræ;& de pœnitentia, tertio Ordinibus etiam in congregatione ſub triū votorum ſubſtantialium profeſſione, & eorundē ſuperiorum Ordinis Minorum Regularis Obſeruantiæ huiuſmodi obedientia degentibus,ipſorumque Superiorū fratrib. Monialib.Sororib.ac vtriuſque ſexus etiā ſingularib. perſonis necnon monaſteriis,Domibus, Eccleſiis, & Locis quibuſcunque in genere, & in ſpecie,etiā per ſolam ſignaturam,etiam viuæ vocis oraculo,vt præfertur, aut alias tam præfatos,ac quoſcunque alios Romanos pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos,& Sedē prædictam,quam Imperatores,Reges,& alios Principes ſub quacunque forma,& expreſſione verborū conceſſa,ac etiam iteratis vicibus approbata,necnon cū omnib.& ſingulis in eis contentis clauſulis, decretis, & declarationibus ſingulas deſuper confectas litteras,& in eis contēta,& inde ſecuta quęcunque illorū omniū tenores,& formas datas effectus,& decreta in illis appoſita, ac ſi de verbo ad verbū infererētur, præſentibus pro ſufficiēter expreſſis habētes,dicta auctoritate Apoſtolica tenore præſentiū ex certa noſtra ſcientia,ac de Apoſtolicę poteſtatis plenitudine,quatenus ſint in vſu,& Sacris canonibus,& Decretis ſacri Cōcilii Tridētini nō aduerſentur,approbamus,confirmamus, & innouamus perpetuāque roboris firmitatē obtinere,& firmiter obſeruari,necnon ordinibus fratrū Minorū Regularis obſeruantiæ,& Sanctæ Claræ, ac tertio de pœnitentia nuncupato,etiā in congregatione ſub obedientia fratrū Minorum de Obſeruantia huiuſmodi degentibus Superioribus,fratrib.Monialib.etiā tertiariis nuncupatis Sororibus, perſonis,Monaſteriis,Domibus,Eccleſiis,& locis præfati,etiam per modū cōmunicationis,& extenſionis huiuſmodi ſuffragari, illiſque frui,vti gaudere,quando,& quoties opus fuerit & poſſe,& debere in iudicio & extrà,ac in foro conſcientiæ in omnibus & per omnia, perinde ac ſi ſpecialiter & expreſsè eiſdē Fratrū Minorū,ac Sanctæ Claræ, & tertio de pęnitētia nūcupato ordinibus conceſſa,decernimus,ſupplētes omnes & ſingulos iuris, & facti,ac ſollemnitatū ēt de iuris neceſſitate, aut aliàs quomodolibet requiſitarū,forſan omiſſarū, & alios quoſcūq; defectus,ſi qui forſā interuenerint ī eiſdē.Quocirca,venerabilib.fratrib.Cordubenſ.& Laodienſ.Epis, ac dilecto filio Curiæ cauſarū Cameræ

Apoſto-

VIII.

Declaratio circa præcedentiam Fratrum Mendicantium, & Confraternitatum Laicorum in proceſſionibus ſeruandam.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Expoſcit Paſtoralis officii munus, cui diſponente Domino præſidemus, vt ad ea ſollicitè intendamus, per quæ diſcordiarum, & litium, ac controuerſiarum quarumlibet præſertim inter perſonas Eccl. materia tollatur. Sanè nobis nuper innotuit, quod in multis ciuitatib. & Diœceſib. diuerſarum mundi partium nonnullæ lites, cauſæ, & controuerſiæ inter Fratres Mendicantes, aliæ etiam ſimiles lites, & cõtrouerſiæ inter confratres Confraternitatũ Chriſti fidelium ſuper præcedendi, iure ortæ iã ſint, & oriri facilè poſſint Nos cõſiderantes lites, cauſas, & cõtrouerſias hmôi in Eccleſia præſertim inter Religioſas perſonas, quę relictis mundi vanitatib. famularum, & votum ſuum in humilitatis ſpiritu Domino, & Deo noſtro, qui ſe pro nobis vſque adeo humiliauit, vt formam ſerui acciperet, exhibere, & perſoluere profitentur, nõ modicam illi præclaræ, Deoque præcipuè dilectæ virtuti, quæ eſt humilitas, labem infundere, populoque ſcandalum generare, ac propterea illas omni ratione ſubmouendas, publicæque Religionis tranquillitati, ac Miniſtrorum Eccleſiaſticorum reconciliationi, & mutuæ dilectioni quam plurimum cõſulẽdũ eſſe rati, ac ſupremam huic negotio manum apponere volẽtes, necnon cauſas, lites, ſeu cõtrouerſias hmôi, vbilibet, & coram quibuſuis iudicib. motas, & in quibuſuis inſtantiis indeciſas pendentes ab eiſdẽ iudicib. harum ſerie ad nos aduocantes, illaſque penitus extinguẽtes, eiſdem Fratrib. Mendicantib. ac confratrib. ſuper præmiſſis perpetuum ſilentium imponentes, de nobis attributæ poteſtatis plenitudine volumus, & Apoſtolica auctoritate decernimus, quod quicũque ex dictis Fratrib. Mendicantib. inter ſe de præcedẽtia huiuſmodi contendẽtib. aut confratrib. confraternitatum prædictarum inter quos lites, & cauſę præmiſſorum occaſione ortæ iam ſint, ſeu oriri contigerit in futurũ qui in quaſi poſſeſſione præcedẽtiæ, ac iuris præcedendi ſunt poſiti (quibuſcumque reclamationib. proteſtationib. appellationib. & aliis ſubterfugiis prorſus remotis, & ceſſantib. & poſtpoſitis) in proceſſionib. tam publicis, quam priuatis pręcedere debeãt. Quando vero non probetur, aut non cõſtet de quàſi poſſeſſione præcedentię huiuſmodi, inter Fratres quidem Mendicantes, ij, qui antiquiores in loco cõtrouerſiæ, inter Confratres verò inter ſe litigantes ij, qui prius ſacris vſi ſunt, in proceſſionib. tam publicis, quam priuatis pręcedere debeãt, ita vt ſi cõtigerit noua Monaſteria, aut Domus alicuius ord. Mẽdicantium, fundari in loco, in quo alterius ordinis ex dictis Mẽdicãtib. Monaſteria, aut Domus prius erecta, & inſtituta ſint ille ordo, qui prius Monaſterium, ſeu Domos in loco habuerit, præcedat. Præterea, quia inter prædictos ord. plerunq; alia in proceſſionib. & alia in conciliis Generalib. & aliis actib. pub'icis ſiue priuatis, ratio circa modum præcẽdẽdi ſeruatur, noluimus per præſentes pęrogatiuis dictorum ord. quo ad præcedentias huiuſmodi, quæ propriis ordinib. pręterquam in proceſſionib. prædictis dentur, aut Fratrib. Cappucinis nuucupatis, qui in proceſſionib. publicis ſub conuentualium S. Franciſci, aut Minorum de obſer. Fratrum nuncupatorum, Cruce, vt ſolent, incedere poſſint, aliquod præiudicium generari: ſicque per quoſcunque iudices, & commiſſarios etiam Sanctæ Rom. Eccl. Cardinales, ſublata eis, & eorũ cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, ac quicquid ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate

ſcien-

Apoſtolicæ generali auditori, per eaſdem præſentes committimus, & mãdamus quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, faciãt auctoritate noſtra præſentes litteras, & in eis contenta quæcumque plenum eorum effectum ſortiri illiſque omnes quos concernunt, pacificè frui, & gaudere. Non permittẽtes quemquam deſuper per quoſcunque quomodolibet indebitè moleſtari, contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quaſcumque de quib. eis videbitur, cenſuras, & pęnas Eccl. ac alia opportuna iuris remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſib. ẽt iteratis vicib. aggrauando, inuocato ẽt ad hoc (ſi opus fuerit) auxil. brachii ſęcularis. Nõ obſtantib. præmiſſis, ac conſtitutionib. ſuper Cathedram Bonifacii, & dudũ Viennenſ Concilii, ac Clementinæ, Religioſi, de priuileg. & Dudum, de Sepulturis, ac etiam ex frequentib. de ſententiis, excommunicationis, ac Extrauagante, Ad Cõditorem, Ioan. XXII. cum aliis conſtitutionib. eandem prædictæ Extrauagantis materiam tangentib. ſeu concernentib. ac Regulis Cancellariæ Apoſt. editis, & in futurum edendis, ac piæ mem. Bonif. Papæ Octaui, etiam prædeceſſoris noſtri, de vna, & in concilio Generali de duabus dietis dummodo non vltra tres dietas aliquis præſentium vigore ad iudicium extrahatur, aliiſq; Apoſtolicis Conſtitutionib. ac prouincialib. Capitularibus, Generalibus, & Specialibus Conſtitutionibus, & ordinationib. etiam in vltimo Generali Lateranen. Concilio celebrato, aliiſque conciliis editis, necnon Statutis, & conſuetudinib. etiam iuramento, cõfirmatione Apoſt. vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegiis quoque indultis, & litteris Apoſt. etiam in forma Breuis per Leonem X. Clementem VII. Paul. Tertium, Iulium etiam Tertium, Paul. Quartum, Pium etiam Quartum prædictos, ac etiam Pium V. & quoſcunque alios Romanos Pont. prædeceſſores noſtros, ac ẽt nos, & Sedem eandem, etiam motu proprio, ac ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac cum quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, etiam priuilegiorum eorundẽ reuocatiuis, reſtrictiuis, reſeruatiuis, exceptiuis, reſtitutiuis, declaratiuis, mentis atteſtatiuis, ac derogatoriarũ derogatoriis, alijſque efficacioribus efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis quomodolibet, etiã pluries conceſſis, confirmatis, & innouatis: Quibus omnibus; etiã ſi pro illorũ ſufficiẽti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua ac de verbo ad verbum, non autẽ per Clauſulas generales idẽ importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, etiam quod in eis caueatur expreſſe, quod illis nullatenus, aut non niſi ſub certis modo, & forma derogari poſſit, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbũ nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita, obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis etiã in ſuo robore permanſuris, hac vice dũtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus: Aut ſi aliquib⁹ cõmuniter, vel diuiſim, ab eadẽ ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſt. non facientes plenã, & expreſſam ac de verbo ad verbũ de indulto huiuſmodi mentionẽ, cetæriſque cõtrarijs quibuſcũque. Verũ, quia difficile foret præſentes litteras ad ſingula quæque loca, in quibus fortè opus eſſet, deferri volumus, & pariter Apoſtolica auctor. decernimus, quod illarũ trãſumptis manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonę in dignitate Ecc. cõſtitutæ, ſeu Curię Eccl. munitis, eadẽ prorſus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud S. Petrum, ſub anulo piſcat. die 21. Martii, 1575. pontificatus noſtri anno tertio.

Cæſ. Glorierius.

DECLA-

VIII.

Declaratio circa præcedentiam Fratrum Mendicantium, & Confraternitatum Laicorum in proceſſionibus ſeruandam.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Expoſcit Paſtoralis officii munus, cui diſponente Domino præſidemus, vt ad ea ſollicitè intendamus, per quæ diſcordiarum, & litium, ac controuerſiarum quarumlibet præſertim inter perſonas Ecc. materia tollatur. Sanè nobis nuper innotuit, quod in multis ciuitatib. & Diœceſib. diuerſarum mundi partium nonnullæ lites, cauſæ, & controuerſiæ inter Fratres Mendicantes, aliæ etiam ſimiles lites, & cõtrouerſiæ inter confratres Confraternitatũ Chriſti fidelium ſuper præcedendi, iure ortæ iã ſint, & oriri facilè poſſint Nos cõſiderantes lites, cauſas, & cõtrouerſias hmõi in Eccleſia præſertim inter Religioſas perſonas, quę relictis mundi vanitatib. famulatum, & votum ſuum in humilitatis ſpiritu Domino, & Deo noſtro, qui ſe pro nobis vſque adeo humiliauit, vt formam ſerui acciperet, exhibere, & perſoluere profitentur, nõ modicam illi præclaræ, Deoque præcipuè dilectæ virtuti, quæ eſt humilitas, labem infundere, populoque ſcandalum generare, ac propterea illas omni ratione ſubmouendas, publicæque Religionis tranquillitati, ac Miniſtrorum Eccleſiaſticorum reconciliationi, & mutuæ dilectioni quam primum cõſulẽdũ eſſe rati, ac ſupremam huic negotio manum apponere volẽtes, necnon cauſas, lites, ſeu cõtrouerſias hmõi, vbilibet, & coram quibuſuis iudicib. motas, & in quibuſuis inſtantiis indeciſas pendentes ab eiſdẽ iudicib. harum ſerie ad nos aduocantes, illaſque penitus extinguẽtes, eiſdem Fratrib. Mendicantib. ac confratrib. ſuper præmiſſis perpetuum ſilentium imponentes, de nobis attributæ poteſtatis plenitudine volumus, & Apoſtolica auctoritate decernimus, quod quicũque ex dictis Fratrib. Mendicantib. inter ſe de præcedẽtia huiuſmodi contendẽtib. aut confratrib. confraternitatum prædictarum inter quos lites, & cauſę præmiſſorum occaſione ortæ iam ſint, ſeu oriri contigerit in futurũ qui in quaſi poſſeſſione præcedẽtiæ, ac iuris præcedendi ſunt poſiti (quibuſcumque reclamationib. proteſtationib. appellationib. & aliis ſubterfugiis prorſus remotis, & ceſſantib. & poſtpoſitis) in proceſſionib. tam publicis, quam priuatis pręcedere debeãt: Quando vero non probetur, aut non cõſtet de quàſi poſſeſſione præcedentię huiuſmodi, inter Fratres quidem Mendicantes, ij, qui antiquiores in loco cõtrouerſiæ, inter Confratres verò inter ſe litigantes ij, qui prius ſacris vſi ſunt, in proceſſionib. tam publicis, quam priuatis pręcedere debeãt, ita vt ſi cõtigerit noua Monaſteria, aut Domus alicuius ord. Mẽdicantium, fundari in loco, in quo alterius ordinis ex dictis Mẽdicãtib. Monaſteria, aut Domus prius erecta, & inſtituta ſint ille ordo, qui prius Monaſterium, ſeu Domos in loco habuerit, præcedat. Præterea, quia inter prædictos ord. plerunq; alia in proceſſionib. & alia in conciliis Generalib. & aliis actib. publicis ſiue priuatis, ratio circa modum præcedẽdi ſeruatur, noluimus per præſentes pręrogatiuis dictorum ord. quo ad præcedentias huiuſmodi, quæ propriis ordinib. pręterquam in proceſſionib. prædictis dentur, aut Fratrib. Cappucinis nuucupatis, qui in proceſſionib. publicis ſub conuentualium S. Franciſci, aut Minorum de obſer. Fratrum nuncupatorum, Cruce, vt ſolent, incedere poſſint, aliquod præiudicium generari: ſicque per quoſcunque iudices, & commiſſarios etiam Sanctæ Rom. Eccl. Cardinales, ſublata eis, & eorũ cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, ac quicquid ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate

ſcien-

ſcienter,vel ignoranter contigerit attentari,irritum,& inane decernimus.Nõ obſtantib.conſtitutionib.& ordinationib.Apoſt.necnon Eccleſiarum,Monaſteriorum, ordin.congregationum, Domorum, ac confraternitatum quorumcunque etiam iuramento,confirmatione Apoſt. vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis,& conſuetudinib.priuilegiis quoque indultis,& litteris Apoſt.illis,eorumque Superiorib.& perſonis ſub quibuſcunque tenoribus & formis,ac cum quibuſuis derogatoriarum derogatoriis,aliiſque efficacior b.& inſolitis clauſulis,irritantibuſque & aliis Decretis in genere,vel in ſpecie,etiã motu proprio,aut aliàs quomodolibet conceſſis,ac etiam iteratis vicib.approbatis,& innouatis.Quibus omnibus(illorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes) illis alias in ſuo robore permanſuris hac vice dumtaxat ſpecialiter,& expreſſe derogamus cæteriſque contrariis quibuſcumque.Volumus autem, vt præſentium tranſumptis manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius pſonæ in dignitate Eccl.conſtitutæ munitis,eadem prorſus fides tam in iudicio,quam extra adhibeatur, quæ præſentibus litteris adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ, Dat.Romæ apud S.Marcum, ſub anulo piſcat.die 15.Iulij,1583.Pontificatus noſtri anno duodecimo.

Cæ.Glorierius.

Anno a Natiuitate Domini,1583. Indictione 11.die vero Dominica,17. Mẽſis Iunii, Pontificatus verò Sanctiſſimi in Chriſto patris, & Domini noſtri Domini Gregorii Diuina prouidentia Papæ XIII.anno 12.Retroſcriptæ litteræ Apoſtol. in forma Breuis expeditæ,affixæ, & publicatæ fuerunt in Acie campi Floræ , vt moris eſt,per nos Petrum Guerram, & Melchiorem Riccium,eiuſdem Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ Curſores.

IX.

Super receptione deſcendentium ex genere Judæorum , & Saracenorum , eorumdemque ad Ordines Sacros & ad dignitates, & officia ordinis admiſſione.

Similem Declarationem fecit Pius V. quam habes in fine ſuæ Conſtitutionis 9.

GREGORIVS Papa XIII.Ad perpetuam rei memoriam.Muneris noſtri eſſe putamus,ſedulò,ac diligenter omnia curare, quæ Religionum conſeruationi,earumque profeſſorum quieti, ac tranquillitati conferant, illamq; in primis curam ſuſcipere, vt ijs, quæ materiam ſcandali præbere poſſunt, quam primum via præcludatur. Cum itaque,ſicut nuper accepimus, ſtatutis in Capitulo generali ord.Minimorum S.Frãciſci de Paula editis,caueatur,vt nullus de genere Iudæorum,aut Mahumetanorum in eum ordin.recipiatur, ac vt Nouitius tam ad habitum,quam ad profeſſionem admittendus interrogetur a Prælato,an ex huiuſmodi genere deſcendat,qui ſi negatiue reſponderit,recipiatur, præmiſſis etiã prius proteſtatione,quod quotieſcunque poſtea inuentum fuerit,eũ ex tali genere originẽ ducere,profeſſio ab eo facta erit nulla ex parte Religionis, quod non mediocrẽ dicti ord.tranquillitati, & multis, qui ex hmôi genere originẽ ducũt, pturbationẽ attulit. Nos,qui deſiderãte in votis gerimus,vt pſatus ordo noſtris

proſpe-

proſperetur temporib.& materia ſcandali penitus ſucciſa,radicituſq; euulſa,longius propellatur,poſtquam præfatorum,qui ex genere Iudæorum, & Mahumetanorũ originẽ trahunt, & ſcientes, vel ignorantes ſe ex hmôi genere oriundos eſſe,profeſſionẽ in dicto ord.emiſerunt,ſtatui,& quieti nuper cum de eorũ profeſſionis validitate,& ſtatu conſulti eſſemus,viuæ vocis oraculo ſufficienter ſatis ſuperque prouidimus,attẽdentes leges,& ſtatuta non ideo debere fieri,vt per ea ſcandala gignantur,& publica præſertim animarũ tranquillitas perturbetur,aut cõmoueatur, ſed potius ad ea tollenda, & ipſam cõmunẽ quietẽ augendam,ac propterea ſtatuta prædicta,quo ad ea tamen in quib. præſentibus noſtris litteris aduerſantur,Apoſtolica auctoritate tenore præſentiũ abrogantes, & abolentes, & ex nunc in poſterũ nullius roboris,vel momenti fore decernentes; Motu proprio,& ex certa nr̃a ſcientia volumus,ſtatuimus, & ordinamus, & de cætero in Nouitiis recipiendis ad ordinẽ præfatũ S. Franciſci de Paula fiat inquiſitio de moribus,& vita eorũ,& de progenitorum ſuorũ defectu.Volentes, quod ijs,qui ex Iudæorũ,vel Mahumetanorũ genere deſcendunt,cum poſt ſuſceptũ ab eis Baptiſma Græci, & Iudæi diſtinctio eſſe non debeat, nullatenus defectus generis hmôi, quominus in ordinẽ prędictũ recipiantur, & ad conſequendas in dicto ord.dignitates,gradus,& officia Religionis nocere poſſit,& debeat. Quantũ verò attinet ad filios,& deſcendentes hæreticorũ,præcipimus,vt filijs,& deſcendẽtibus taliũ conuerſorũ, & Eccleſiæ vnitati reſtitutorũ pariter minimè circa præmiſſa quicquã obſtet.Quo verò ad illos,qui ex Iudæis,ex eo,quod poſt baptiſma ab eis ſuſceptum iterũ a fide Cathol.receſſerint,per ſnĩam in foro Eccl.latam damnatis Mahumethanis item & hæreticis ſimiliter damnatis viuis, & defunctis, vel quorũ oſſa, vel ſtatuæ combuſta ſunt,originẽ ducunt, per lineã paternã,vel maternã vſque ad quartã generat.incluſiuè,in ordinem ipſum recipi,& admitti non poſſe.Et idẽ in iis profeſſoribus eiuſdẽ ord.qui ad Sacros etiã presbyteratus ordines admittuntur.Non obſtantib.Conſtõnibus,& ordinationib. Apoſt.ac priuatis,& quibuſuis aliis dicti ord.in generalibus,& prouincialib. Capitulis editis tã generaliter de vniuerſo ord.quã ſpãliter de ſingulis eiuſdẽ ordinis Domib.vel Conuentibus, ſeu Monaſteriis diſponentibus iuramento, confirmatione Apoſt. vel quauis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus,cæteriſque contrariis quibuſcunq; Volumus autẽ,vt præſentiũ tranſũptis etiam impreſſis manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis,eadem fides vbique adhibeatur,quæ ipſis originalibus adhiberetur ſi forent exhibitæ,vel oſtenſæ.Datum Romæ apud S.Marcum,ſub anulo piſcat.die 1.Auguſti,1583.pont.noſtri anno duodecimo.

X.

Litteræ Auditoris cameræ Apoſtolicæ in exequutionem litterarum Apoſtolicarum,& priuilegiorum a Pio V.Ordinib.Mendicantium conceſſorum ſub Gregorio XIII. emanatæ.

HIERONYMVS Matthęus prothonotarius Apoſtol.Sanctiſſimi Domini noſtri papæ,eiuſque Camerarii,& Curiæ cauſarũ Cameræ Apoſtolicæ Generalis Auditor,Romanæque Curiæ Iudex ordinarius,ſententiarum quoque,&c cenſurarum in eadẽ Romana Curia,& extra eam latarum,ac litterarum Apoſtolicarum quarumcũque vniuerſalis,& merus exequutor, ab eodem Sanctiſſimo Domino noſtro papa ſpecialiter deputatus.

Vniuerſis,& ſingulis Dominis,Abbatib,priorib.præpoſitis,Decanis,Archidiaconis, Scholaſticis, Cantoribus, Theſaurariis, Sacriſtis,ac tam Cathedralium,

quam Collegiatarum Canonicis, Parochialiumque Eccleſiarum Rectoribus, eorundē Locotenentibus, Plebanis, Viceplebanis, Capellanis, Curatis, & non Curatis cæteriſque Presbyteris, Clericis, Notarijs, Tabellionibus publicis, quibuſcunque, per quaſcumque mundi partes, & Diœceſes ī executione præſentium declarandarum, & ſpecificandarum vbilibet conſtitutis, illique, vel illis, ad quē, vel ad quos præſentes noſtræ litteræ peruenerint, ſeu præſentabuntur, ſalutē in Domino & noſtris huiuſmodi, immo verius Apoſtolicis firmiter obedire mandatis.

Noueritis, quod nuper fuit nobis pro parte, & ad inſtantiā Procuratorum Reuerendiſſimorum Patrum Dominorum Superiorum Generalium, & Prouincialium, ac Priorum, ſeu Guardianorum, & aliorum Fratrum Ordinum Fratrum Mendicantiū, & ſingulorum eorum in Domib. ſeu Monaſterijs dictorum Ordinum, & cuiuslibet eorum extra Almam Vrbem commorantium in principalium, maxima cū querela reuerenter expoſitū, quod licet iuxta plura, & diuerſa priuilegia, indulta, & conceſſiones Apoſtolica auctoritate tam per Sanctiſſimū Dominum noſtrum Gregorium Diuina prouidentia Papam XIII. quam fel. rec. Pium V. & Pium IV. & Paulum III. & quamplures alios Romanos pontifices ſupra dictorū prædeceſſores dictis ordinibus, & eorum fratrib. & ſingularib. perſonis in genere, vel in ſpecie ex iuſtis tūc expreſſis cauſis, etiam Motu proprio ſpāliter, & expreſſe conceſſa, & facta iuxta eorumdē cōceſſionem, & priuilegiorum, litteras Apoſt. deſuper confectas, & expeditas, & præſertim in vim diuerſarum litterarū Apoſt. à fel. rec. Pio Papa V. prædicto, ſub Datum Romæ, apud Sanctum Pet. 17. Kal. Iulij, anno Domini 1567. pōtificatus ſui anno ſecūdo, & ſub dat. Ro. ēt apud S. Pet. ſub anu. piſcat. die 23. Sept. 1571 pont. eiuſdē Pii Papæ V. an. 6. deſuper expeditarū. & in vim confirmatoriarū litterarum earundē per litteras Apoſtolicas eiuſdē Sāctiſſimi Domini noſtri Gregorii Decimi tertii, ſub anulo quoq; piſcatoris, die 25. Menſis Martii, anno Domini, 1575 pōtificatus ſui anno tertio, expedito, quilibet dictorū ordinum Mendicantium, & quilibet eorum Frater & Regularis perſona in Eccleſiis ſuorum ordin. quando eis placuerit & ſuis Superiorib. deputati fecerint, abſq; alicuius loci ordinarii contradictione, vel licentia verbū Dei populo prædicare Chriſti fideliū, quorumlibet confeſſiones audire, & per dictos Superiores tranſmiſſi, & examinari ad Sacros etiā presbyteratus ordines, ēt abſque eorū ordinarii dimiſſorialibus litteris recipi, & admitti poſſint, atque coram Iudicib. Conſeruatorib. ſupradictorum ordinū Mendicantium huiuſmodi ſuas lites, & cauſas decidi, & terminari, ac quoſcumque proceſſus, & alia acta, & actitata confici, & fulminari facere poſſint, & à ſolutione cuiuſcūque decimę, & quartę, ēt funeralis, & alterius cuiuſcūq; ordinarii, vel extraordinarii ordinis, ſeu impoſitionis exēpti ſint, & eſſe debeāt, atq; ēt valeāt Miſſas ab aurora vſq. ad meridiē, & alia Diuina officia vbique locorū celebrare, Chri fideliū animarū curam in Eccleſiis eorū reſpectiuè ordinib. cunctis exercere, & Eccleſiaſtica Sacramēta miniſtrare, & cuicūq. Chri fideliū pro tēpore defūctorum cadauera, qui ſe in Eccleſiis dictorū ordinum ſepeliri ordinauerint, vel ſi ab hæredibus defunctorum, ſeu curam funeralium habētib. ad id vocati fuerint cruce ſui ordinis eleuata ad domum dictorū defunctorum accedere, & illa exinde auferre, ac id ipſorum Eccleſias alicuius Rectoris, ſeu Capituli præſentia, vel interuentu minimè expectatis ex ipſorum defunctorū domibus leuare accipere, & aſſociare, atque ad ipſorū fratrū Eccleſias directe deferri, & in illis ſepeliri facere; Quaſcunque nouas dictorum ord. & cuiuslibet eorū tam virorum, quam mulierum domos, Conuentus, ſeu Collegia, loci ordinarii, vel cuiuſuis alterius licentia deſuper minimè requiſita, erigere, & fundare liberè, & licitè quoq; valeant, & in poſſeſſione omniū, & ſingulorum præmiſſorū, & cuiuslibet partis eorum exiſtant, & plura alia priuilegia, indulgentias, gratias, & cōceſſiones ſuper diuerſis aliis rebus, & negotiis

quie-

quietem, & tranquillitatem ſpūalem, & temporalem ſtatus dictorum ordinum
concernentē, Apoſtolica auctoritate ſibi,(vt præfertur,)conceſſa, habeāt in quo-
rum pacifica poſſeſſione, vel quaſi exiſtunt, & ab aliquo propterea quouis præ-
textu, & colore, vel ingenio impediri, perturbari, aut inquietari non deberēt, nec
debeant, nihilominus nōnulli, potentes maleuoli, & dictorum Fratrum principa
lium forſan inuidi, & æmuli, nullo iuris adminiculo, nullaque cauſa ſaltem le-
gitima moti, litteris Apoſt. præfatis, ac mandatis Apoſt. in eis expreſſis temerè de
facto malitioſè contrauenientes, dictos exponentes, & eorum libito ſingulos ſu-
per præmiſſorum priuilegiorum, conceſſionum licentiam, & aliorum indultorū
Apoſtolicorum, & cuiuslibet eorum libero vſu, & exercitio, atque ipſorum iudi-
ces, conſeruatores præfatos diuerſe, & indebite moleſtare, perturbare, inquieta-
re, & impedire velle ſe iactarunt, & iactant, prout forſan moleſtant, impediunt,
inquietant, & perturbant, dicta indulta, priuilegia, & conceſſiones, ac confirma-
tiones Apoſt. in reprobum, & alium, quā ſonant, & diſponunt, ſenſum retorquē
tes, ac nouas declarationes, & cōmenta contra illarum tenorem deſuper confin
gentes, & dictos fratres exponētes, atque eorum ſingulos ad ſubeundum plura
onera, & ad ſoluendum decimas, ſeu primitias, aut quartas funerales inique, &
iniuſtè grauantes, in maximum dictorū, & cuiuslibet eorum, ac perſonarum ſin-
gularium præiudicium, iacturam, atque grauamen, & dictarū litterarū, & māda
torum Apoſtolicorum deſuper, vt præmittitur emanatorū ſpretum, vilipendiū,
& contemptum, & in ipſorū maleuolorum, & æmulorū animarum ſalutis, perni
ciem, & damnationē; quocirca ſupra ſcripti Superiores præfati, & alii dictorum
ordin. Mendicantium fratres, & ſingulares perſonæ, ad nos tamquam ad ſupra-
dictorum, & quorumcunque litterarum Apoſtolicarū vniuerſalē, & merum exe
quutorem, Apoſtolica auctoritate deputatū, recurſum debitum habuerūt, nobis
humiliter ſupplicantes, quatenus eorū ſtatui, & quieti ſpirituali in præmiſſis op
portunè prouidere Apoſtolica auctoritate uobis conceſſa dignaremur.

Quocirca nos Hieronymus Matthæus auditor, iudex, & exequutor præfatus,
attendētes ſupplicationē hmōi eſſe iuſtam, & rationi conſonam, volenteſq; ius
ſuum vnicuique illæſum conſeruari, & quod ſuum eſt tribui, atque præfatas, &
quaſcumq; alias literas Apoſtolicas noſtri officii auctoritate, debitæ exequutio-
ni demandare, vobis omnib. & ſingulis ſupradictis cōmittimus per præſentes, &
in virtute ſanctæ obedientię, diſtrictè præcipiendo mandamus, quatenus ſtatim
viſis & receptis præſentib. & quotieſcunque & quādocunque vigore præſentiū
fueritis requiſiti, ſeu alter veſtrū fuerit requiſitus, ex parte noſtra immo verius
Apoſtolica auctoritate moneatis ſupradictos moleſtatores, inquietatores, ac ip-
ſorum ordinum fratres, & ſingulares eorum perſonas impedientes, omneſque a
lios, & ſingulos in exequutione, ſeu publicatione præſentium nominādos, & co
gnominandos, ipſos fratres, vt pręfertur, ſeu alias quomodolibet perturbātes, &
grauantes, aut quouis modo perturbare, grauare, & impedire fatagentes ſuper
præmiſſis, aut præmiſſorum aliquo cuiuſcunque dignitatis, ſtatus, gradus, ordi-
nis, vel conditionis fuerint, & quacunque præfulgeant dignitate, vel auctoritate
fungantur, eiſque præcipiatis, & mandetis, prout nos præcipimus, & mādamus
eiſdē & eorum ſingulis, quatenus ſtatim viſis, & auditis præſentib. & in poſterū
ſub decem mille ducatorum auri locis piis arbitrio noſtro eligendis applicando
rum, ac mandati exequutiui, & in iuris ſubſidium excōicationis, aliarumque Ec
cleſiaſticarum ſententiarum, & cenſurarum pœnis, per quemlibet contrafacien
tem incurrendis, omnis, & eorum quilibet debeat a quibuſcumque moleſtiis,
perturbationib. vexationib. impedimentis & inquietationib. atque a quibuſuis
exactionib. & recuperationibus quarumque decimarum, & quartæ funeralis &
cuiuſuis alterius impoſitionis, ſeu ordinarii, vel extraordinarii, nunc, & pro tem

etiam motu proprio, ac aliàs quòmodolibet, etiam iteratis vicib. conceſſis, apprô batis, & innouatis, quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi de illis, ac totis eorum te norib. ſpecialis, ſpecifica, indiuidua, & expreſſa mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda eſſet, tenores hmôi, ac ſi de verbo ad verbũ inſererentur, præſentib. pro ſufficienter expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſq; cõtrariis quibuſcũque, ſeu ſi aliquib. communiter, vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari nõ poſſint per litteras Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hmôi mentionem. Datum Romæ, apud Sanctum Marcum ſub anulo piſcatoris, die V. Septembris, 1572. Pontificatus noſtri anno primo.

F. de Torres. A. Stephanellus.

VII.

Confirmatio, & innouatio Priuilegiorum fratrum Minorum, & Monialium Sancti Franciſci de Obſeruantia.

Eandem confirmationem fecit Sixtus V. conſt. 6.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpet. rei mem. Ex benigna Sedis Apoſtolicæ prouiſione prouenire dignum eſt, vt perſonæ Deo deuotæ ſub regulari caſtimonia Domino militantes pia deuotione proficiant, vnde Romanus Pontifex quandoque per prędeceſſores ſuos pro Religionis conſeruatione, & augmento, ac perſonarum earundem quiete, & commodo cõceſſa approbat, & innouat, ac approbata, & innouata Apoſtolica auctoritate communit. Sanè pro parte dilecti filii Chriſtophori de Capite Fontium, moderni generalis miniſtri ordinis fratrũ Minorum de obſeruãtia nobis nuper expoſitum fuit, quod cum inter operarios, qui ad excolendam vineam Domini Sabaoth Dei gratia ordo ipſe fratrum Minorum magnos probitatis, & doctrinæ, ac animarum ſalutis fructus ſemp olim attulerit, & quotidie afferre conetur, & exinde pro ſuis ſanctis ſtudiis, honeſtiſque laborib. proque ſalute animarum, ab Apoſtolica Sede, cuius continuè pacẽ, & dignitatem ordo ipſe fortiter tutatus eſt, tam ſpiritualia, quã temporalia ſubſidia, ornamentaque acceperit, & accipiat, quibus, & ſua ſancta officia, ac vitam ſuam Regularem facilius, atque magis expeditè tranſigere poſſint, & cæteræ religioſæ perſonæ, ordineſque alii exemplo ipſorum promptiores, alacrioreſq; ad ſua officia perſoluenda reddantur, cumque etiam ex ipſius Sedis prouiſione, ac benigna dignatione prouenire dignoſcatur, vt Romanus Pontifex quandoque prædeceſſorum ſuorum Romanorum Pontificũ geſta innouet, ac Apoſtolica auctoritate innouata, & reſtaurata muniat, & fulciat, & in priſtinum reponat, ac reducat necnon propterea nonnulli Ro. Pont. prædeceſſores noſtri nonnullas gratias, cõceſſiones, indulgẽtias, peccatorum remiſſiones, abſolutiones et plenarias, libertates, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, ac omnia, & ſingula priuilegia, & indulta tam ſpiritualia, quã temporalia, etiam per ſolam ſignaturam, aut per oracula viuæ vocis tam pro foro conſcientiæ, quam foro fori, tam prædictis fratrum Minorum, quam S. Claræ, ac tertio de pœnitentia nuncupato ordinib. illorumque ſuperiorib. Fratribus, Monialibus, & ſororibus, ac vtriuſque ſexus perſonis, & Monaſteriis, Domibus, Eccleſijs, & locis quibuſcunque dictorum ordinum, nunc, & pro tẽpore exiſtentibus, in genere, vel

re vel in ſpecie, etiam per modum communicationis ſiue extenſionis priuilegiorum inter ſe, ac etiã cum aliis quibuſcunque Ordinibus Mendicantibus, & non Mẽdicantibus cõceſſerunt, aut iam conceſſa cõfirmarunt, & approbarunt: prout in ſingulis cõceſſionibus, & litteris eorundẽ prędeceſſorum deſuper cõfectis plenius dicitur contineri: Cum autẽ, ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, illa quæ ſæpius Apoſtolica auctoritate præfata munita exiſtunt, maiorẽ obtineant roboris firmitatẽ, dictuſque Chriſtophorus Miniſter Generalis cupiat priuilegia, facultates, conceſſiones, indulta, diſpẽſationes, & ſingulas alias gratias huiuſmodi etiã per nos approbari, innouari, & confirmari, pro parte eiuſdẽ Chriſtophori nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt eiſdẽ priuilegiis immunitatib. exemptionib. libertatib. fauorib. conſeruatoriis, declarationib. facultatib. diſpẽſationib. gratiis, conceſſionib. indulgentiis, & indultis pro illorũ obſeruãtia noſtræ approbationis robur, adiicere, aliaſque ĩ præmiſſis opportune prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui omniũ votis præſertim illis, quib. ſub ſuaui Religionis iugo Diuinis laudibus, & Chriſtianæ Religioni augmento incũbẽtiũ perſonarũ tranquillitati, & cõmoditati conſulitur, libenter annuimus, eaque fauoribus proſequimur opportunis, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, præmiſſa ac omnia ſingula alia priuilegia, immunitates, exẽptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, conſeruatorias, declarationes, facultates, diſpẽſationes, gratias, conceſſiones, indulgẽtias, & indulta ſpiritualia, & tẽporalia etiam p modum cõmunicationis, & extenſionis inter ſe, & cum aliis ordinibus Mẽdicantibus, & non Mendicantibus, eidẽ Fratrum Minorum regularis Obſeruantiæ, ac Sanctæ Claræ; & de pœnitentia, tertio Ordinibus etiam in congregatione ſub triũ votorum ſubſtantialium profeſſione, & eorundẽ ſuperiorum Ordinis Minorum Regularis Obſeruantiæ huiuſmodi obedientia degentibus, ipſorumque Superiorũ fratrib. Monialib. Sororib. ac vtriuſque ſexus etiã ſingularib. perſonis necnon monaſterijs, Domibus, Eccleſiii, & Locis quibuſcunque in genere, & in ſpecie, etiã per ſolam ſignaturam, etiam viuæ vocis oraculo, vt præfertur, aut aliàs tam præfatos, ac quoſcunque alios Romanos pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedẽ prædictam, quam Imperatores, Reges, & alios Principes ſub quacunque forma, & expreſſione verborũ conceſſa, ac etiam iteratis vicibus approbata, necnon cũ omnib. & ſingulis in eis contentis clauſulis, decretis, & declarationibus ſingulas deſuper confectas litteras, & in eis contẽta, & inde ſecuta quęcunque illorũ omniũ tenores, & formas datas effectus, & decreta in illis appoſita, ac ſi de verbo ad verbũ infererẽtur, præſentibus pro ſufficiẽter expreſſis habẽtes, dicta auctoritate Apoſtolica tenore præſentiũ ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicę poteſtatis plenitudine, quatenus ſint in vſu, & Sacris canonibus, & Decretis ſacri Cõcilii Tridẽtini nõ aduerſentur, approbamus, confirmamus, & innouamus perpetuãque roboris firmitatẽ obtinere, & firmiter obſeruari, necnon ordinibus fratrũ Minorũ Regularis obſeruantiæ, & Sanctæ Claræ, ac tertio de pœnitentia nuncupato, etiã in congregatione ſub obedientia fratrũ Minorum de Obſeruantia huiuſmodi degentibus Superioribus, fratrib. Monialib. etiã tertiariis nuncupatis Sororibus, perſonis, Monaſteriis, Domibus, Eccleſiis. & locis præfati, etiam per modũ cõmunicationis, & extenſionis huiuſmodi ſuffragari, illiſque frui, vti gaudere, quando, & quoties opus fuerit & poſſe, & debere in iudicio & extrà, ac in foro conſcientiæ in omnibus & per omnia, perinde ac ſi ſpecialiter & expreſsè eiſdẽ Fratrũ Minorũ, ac Sanctæ Claræ, & tertio de pęnitẽtia nũcupato ordinibus conceſſa, decernimus, ſupplẽtes omnes & ſingulos iuris, & facti, ac ſollemnitatũ ẽt de iuris neceſſitate, aut aliàs quomodolibet requiſitarũ, forſan omiſſarũ, & alios quoſcũq; defectus, ſi qui forſã interuenerint ĩ eiſdẽ. Quocirca, venerabilib. fratrib. Cordubenſ. & Laodienſ. Epis, ac dilecto filio Curiæ cauſarũ Cameræ

Apoſto-

VIII.

Declaratio circa præcedentiam Fratrum Mendicantium, & Confraternitatum Laicorum in proceſſionibus ſeruandam.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Expoſcit Paſtoralis officii munus, cui diſponente Domino præſidemus, vt ad ea ſollicitè intendamus, per quæ diſcordiarum, & litium, ac controuerſiarum quarumlibet prǽſertim inter perſonas Ecc. materia tollatur. Sanè nobis nuper innotuit, quod in multis ciuitatib. & Diœceſib. diuerſarum mundi partium nonnullæ lites, cauſæ, & controuerſiæ inter Fratres Mendicantes, aliæ etiam ſimiles lites, & cõtrouerſiæ inter confratres Confraternitatũ Chriſti fidelium ſuper præcedendi, iure ortæ iã ſint, & oriri facilè poſſint Nos cõſiderantes lites, cauſas, & cõtrouerſias hmõi in Eccleſia præſertim inter Religioſas perſonas, quę relictis mundi vanitatib. famularum, & votum ſuum in humilitatis ſpiritu Domino, & Deo noſtro, qui ſe pro nobis vſque adeo humiliauit, vt formam ſerui acciperet, exhibere, & perſoluere profitentur, nõ modicam illi præclaræ, Deoque præcipuè dilectæ virtuti, quæ eſt humilitas, labem infundere, populoque ſcandalum generare, ac propterea illas omni ratione ſubmouendas, publicæque Religionis tranquillitati, ac Miniſtrorum Eccleſiaſticorum reconciliationi, & mutuæ dilectioni quam primum cõſulẽdũ eſſe rati, ac ſupremam huic negotio manum apponere volẽtes, necnon cauſas, lites, ſeu cõtrouerſias hmõi, vbilibet, & coram quibuſuis iudicib. motas, & in quibuſuis inſtantiis indeciſas pendentes ab eiſdẽ iudicib. harum ſerie ad nos aduocantes, illaſque penitus extinguẽtes, eiſdem Fratrib. Mendicantib. ac confratrib. ſuper præmiſſis perpetuum ſilentium imponentes, de nobis attributæ poteſtatis plenitudine volumus, & Apoſtolica auctoritate decernimus, quod quicũque ex dictis Fratrib. Mendicantib. inter ſe de præcedẽtia huiuſmodi contendẽtib. aut confratrib. confraternitatum prædictarum inter quos lites, & cauſę præmiſſorum occaſione ortæ iam ſint, ſeu oriri contigerit in futurũ qui in quaſi poſſeſſione præcedẽtiæ, ac iuris præcedendi ſunt poſiti (quibuſcumque reclamationib. proteſtationib. appellationib. & aliis ſubterfugiis prorſus remotis, & ceſſantib. & poſtpoſitis) in proceſſionib. tam publicis, quam priuatis pręcedere debeãt. Quando vero non probetur, aut non cõſtet de quaſi poſſeſſione præcedentię huiuſmodi, inter Fratres quidem Mendicantes, ij, qui antiquiores in loco cõtrouerſiæ, inter Confratres verò inter ſe litigantes ij, qui prius ſacris vſi ſunt, in proceſſionib. tam publicis, quam priuatis pręcedere debeãt, ita vt ſi cõtigerit noua Monaſteria, aut Domus alicuius ord. Mẽdicantium, fundari in loco, in quo alterius ordinis ex dictis Mẽdicãtib. Monaſteria, aut Domus prius erecta, & inſtituta ſint ille ordo, qui prius Monaſterium, ſeu Domos in loco habuerit, præcedat. Præterea, quia inter prædictos ord. plerunq; alia in proceſſionib. & alia in conciliis Generalib. & aliis actib. publicis ſiue priuatis, ratio circa modum præcedẽdi ſeruatur, noluimus per præſentes pręrogatiuis dictorum ord. quo ad præcedentias huiuſmodi, quæ propriis ordinib. pręterquam in proceſſionib. prædictis dentur, aut Fratrib. Cappucinis nuucupatis, qui in proceſſionib. publicis ſub conuentualium S. Franciſci, aut Minorum de obſer. Fratrum nuncupatorum, Cruce, vt ſolent, incedere poſſint, aliquod præiudicium generari: ſicque per quoſcunque iudices, & commiſſarios etiam Sanctæ Rom. Eccl. Cardinales, ſublata eis, & eorũ cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, ac quicquid ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate

ſcien-

ſcienter,vel ignoranter contigerit attentari,irritum,& inane decernimus.Nó obſtantib.conſtitutionib.& ordinationib.Apoſt.necnon Eccleſiarum,Monaſteriorum, ordin.congregationum, Domorum, ac confraternitatum quorumcunque etiam iuramento,confirmatione Apoſt. vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis,& conſuetudinib.priuilegiis quoque indultis,& litteris Apoſt.illis,eorumque Superiorib.& perſonis ſub quibuſcunque tenoribus & formis,ac cum quibuſuis derogatoriarum derogatoriis,aliiſque efficacior b.& inſolitis clauſulis,irritantibuſque & aliis Decretis in genere,vel in ſpecie,etiã motu proprio,aut aliàs quomodolibet conceſſis,ac etiam iteratis vicib.approbatis,& innouatis.Quibus omnibus(illorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes) illis alias in ſuo robore permanſuris hac vice dumtaxat ſpecialiter,& expreſſe derogamus cæteriſque contrariis quibuſcumque.Volumus autem, vt præſentium tranſumptis manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius pſonæ in dignitate Eccl.conſtitutæ munitis,eadem prorſus fides tam in iudicio,quam extra adhibeatur, quæ præſentibus litteris adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ, Dat.Romæ apud S.Marcum, ſub anulo piſcat.die 15.Iulij,1583.Pontificatus noſtri anno duodecimo.

Cæ.Glorierius.

Anno a Natiuitate Domini,1583. Indictione 11.die vero Dominica,17. Mẽſis Iunii, Pontificatus verò Sanctiſſimi in Chriſto patris, & Domini noſtri Domini Gregorii Diuina prouidentia Papæ XIII.anno 12.Retroſcriptæ litteræ Apoſtol. in forma Breuis expeditæ,affixæ, & publicatæ fuerunt in Acie campi Floræ, vt moris eſt,per nos Petrum Guerram, & Melchiorem Riccium,eiuſdem Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ Curſores.

IX.

Super receptione deſcendentium ex genere Iudæorum, & Saracenorum, eorumdemque ad Ordines Sacros & ad dignitates, & officia ordinis admiſſione.

Similem Declarationem fecit Pius V. quam habes in fine ſuæ Conſtitutionis 9.

GREGORIVS Papa XIII.Ad perpetuam rei memoriam.Muneris noſtri eſſe putamus,ſedulò,ac diligenter omnia curare, quæ Religionum conſeruationi,earumque profeſſorum quieti, ac tranquillitati conferant, illamq; in primis curam ſuſcipere, vt ijs, quæ materiam ſcandali præbere poſſunt, quam primum via præcludatur. Cum itaque,ſicut nuper accepimus, ſtatutis in Capitulo generali ord.Minimorum S.Fráciſci de Paula editis,caueatur,vt nullus de genere Iudæorum,aut Mahumetanorum in eum ordin.recipiatur, ac vt Nouitius tam ad habitum,quam ad profeſſionem admittendus interrogetur a Prælato,an ex huiuſmodi genere deſcendat,qui ſi negatiue reſponderit,recipiatur, præmiſſis etiã prius proteſtatione,quod quotieſcunque poſtea inuentum fuerit,eũ ex tali genere originẽ ducere,profeſſio ab eo facta erit nulla ex parte Religionis, quod non mediocrẽ dicti ord.tranquillitati, & multis, qui ex hmõi genere originẽ ducũt, pturbationẽ attulit. Nos,qui deſiderãte in votis gerimus,vt pſatus ordo noſtris

proſpe-

proſperetur temporib.& materia ſcandali penitus ſucciſa,radicituſq;euulſa,longius propellatur,poſtquam præfatorum,qui ex genere Iudæorum, & Mahumetanorũ originẽ trahunt, & ſcientes, vel ignorantes ſe ex hmói genere oriundos eſſe,profeſſionẽ in dicto ord.emiſerunt,ſtatui,& quieti nuper cum de eorũ profeſſionis validitate,& ſtatu conſulti eſſemus,viuæ vocis oraculo ſufficienter ſatis ſuperque prouidimus,attẽdentes leges,& ſtatuta non ideo debere fieri,vt per ea ſcandala gignantur,& publica præſertim animarũ tranquillitas perturbetur,aut cõmoueatur, ſed potius ad ea tollenda, & ipſam cõmunẽ quietẽ augendam,ac propterea ſtatuta prædicta,quo ad ea tamen in quib. præſentibus noſtris litteris aduerſantur,Apoſtolica auctoritate tenore præſentiũ abrogantes, & abolentes, & ex nunc in poſterũ nullius roboris,vel momenti fore decernentes; Motu proprio,& ex certa nr̃a ſcientia volumus,ſtatuimus, & ordinamus, & de cætero in Nouitiis recipiendis ad ordinẽ præfatũ S. Franciſci de Paula fiat inquiſitio de moribus,& vita eorũ,& de progenitorum ſuorũ defectu.Volentes, quod ijs,qui ex Iudæorũ,vel Mahumetanorũ genere deſcendunt,cum poſt ſuſceptũ ab eis Baptiſma Græci, & Iudæi diſtinctio eſſe non debeat, nullatenus defectus generis hmói, quominus in ordinẽ prędictũ recipiantur, & ad conſequendas in dicto ord. dignitates,gradus,& officia Religionis nocere poſſit,& debeat. Quantũ verò attinet ad filios,& deſcendentes hæreticorũ,præcipimus,vt filijs,& deſcendẽtibus taliũ conuerſorũ, & Eccleſiæ vnitati reſtitutorũ pariter minimè circa præmiſſa quicquã obſtet.Quo verò ad illos,qui ex Iudæis,ex eo,quod poſt baptiſma ab eis ſuſceptum iterũ a fide Cathol.receſſerint,per ſnĩam in foro Eccl.latam damnatis Mahumethanis item & hæreticis ſimiliter damnatis viuis, & defunctis, vel quorũ oſſa, vel ſtatuæ combuſta ſunt,originẽ ducunt, per lineã paternã,vel maternã vſque ad quartã generat.incluſiuè,in ordinem ipſum recipi,& admitti non poſſe.Et idẽ in iis profeſſoribus eiuſdẽ ord.qui ad Sacros etiã presbyteratus ordines admittuntur.Non obſtantib.Conſtõnibus,& ordinationib. Apoſt.ac priuatis,& quibuſuis aliis dicti ord.in generalibus,& prouincialib. Capitulis editis tã generaliter de vniuerſo ord.quã ſpãliter de ſingulis eiuſdẽ ordinis Domib.vel Conuentibus, ſeu Monaſteriis diſponentibus iuramento, confirmatione Apoſt. vel quauis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus,cæteriſque contrariis quibuſcunq;Volumus autẽ,vt præſentiũ transũptis etiam impreſſis manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis,eadem fides vbique adhibeatur,quæ ipſis originalibus adhiberetur ſi forent exhibitæ,vel oſtenſæ.Datum Romæ apud S.Marcum,ſub anulo piſcat.die 1.Auguſti,1583.pont.noſtri anno duodecimo.

X.

Litteræ Auditoris cameræ Apoſtolicæ in exequutionem litterarum Apoſtolicarum,& priuilegiorum a Pio V.Ordinib.Mendicantium conceſſorum ſub Gregorio XIII. emanatæ.

HIERONYMVS Mattheus prothonotarius Apoſtol.Sanctiſſimi Domini noſtri papæ,eiuſque Camerarii,& Curiæ cauſarũ Cameræ Apoſtolicæ Generalis Auditor,Romanæque Curiæ Iudex ordinarius,ſententiarum quoque,&c enſurarum in eadẽ Romana Curia,& extra eam latarum,ac litterarum Apoſtolicarum quarumcũque vniuerſalis,& merus exequutor, ab eodem Sanctiſſimo Domino noſtro papa ſpecialiter deputatus.

Vniuerſis,& ſingulis Dominis,Abbatib,priorib.præpoſitis,Decanis,Archidiaconis, Scholaſticis, Cantoribus, Theſaurariis, Sacriſtis,ac tam Cathedralium,

quam Collegiatarum Canonicis, Parochialiumque Eccleſiarum Rectoribus, eorundẽ Locotenentibus, Plebanis, Viceplebanis, Capellanis, Curatis, & non Curatis, cæteriſque Presbyteris, Clericis, Notarijs, Tabellionibus publicis, quibuſcunque, per quaſcumque mundi partes, & Diœceſes ĩ executione præſentium declarandarum, & ſpecificandarum vbilibet conſtitutis, illique, vel illis, ad quẽ, vel ad quos præſentes noſtræ litteræ peruenerint, ſeu præſentabuntur, ſalutẽ in Domino & noſtris huiuſmodi, immo verius Apoſtolicis firmiter obedire mandatis.

Noueritis, quod nuper fuit nobis pro parte, & ad inſtantiã Procuratorum Reuerendiſſimorum Patrum Dominorum Superiorum Generalium, & Prouincialium, ac Priorum, ſeu Guardianorum, & aliorum Fratrum Ordinum Fratrum Mendicantiũ, & ſingulorum eorum in Domib. ſeu Monaſterijs dictorum Ordinum, & cuiuslibet eorum extra Almam Vrbem commorantium principalium, maxima cũ querela reuerenter expoſitũ, quod licet iuxta plura, & diuerſa priuilegia, indulta, & conceſſiones Apoſtolica auctoritate tam per Sanctiſſimũ Dominum noſtrum Gregorium Diuina prouidentia Papam XIII. quam fel. rec. Pium V. & Pium IV. & Paulum III. & quamplures alios Romanos pontifices ſupra dictorũ prædeceſſores dictis ordinibus, & eorum fratib. & ſingularib. perſonis in genere, vel in ſpecie ex iuſtis tũc expreſſis cauſis, etiam Motu proprio ſpãliter, & expreſſe conceſſa, & facta iuxta eorumdẽ cõceſſionem, & priuilegiorum, litteras Apoſt. deſuper confectas, & expeditas, & præſertim in vim diuerſarum litterarũ Apoſt. à fel. rec. Pio Papa V. prædicto, ſub Datum Romæ, apud Sanctum Pet. 17. Kal. Iulij, anno Domini 1567. põtificatus ſui anno ſecũdo, & ſub dat. Ro. ẽt apud S. Pet. ſub anu. piſcat. die 23. Sept. 1571 pont. eiuſdẽ Pii Papæ V. an. 6. deſuper expeditarũ. & in vim confirmatoriarũ litterarum earundẽ per litteras Apoſtolicas eiuſdẽ Sãctiſſimi Domini noſtri Gregorii Decimi tertii, ſub anulo quoq; piſcatoris, die 25. Menſis Martii, anno Domini, 1575 põtificatus ſui anno tertio expedito, quilibet dictorũ ordinum Mendicantium, & quilibet eorum Frater, & Regularis perſona in Eccleſiis ſuorum ordin. quando eis placuerit & ſuis Superiorib. deputati fecerint, abſq; alicuius loci ordinarii contradictione, vel licentia verbũ Dei populo prædicare Chriſti fideliũ, quorumlibet confeſſiones audire, & per dictos Superiores tranſmiſſi, & examinati ad Sacros etiã presbyteratus ordines, ẽt abſque eorũ ordinarii dimiſſorialibus litteris recipi, & admitti poſſint, atque coram Iudicib. Conſeruatorib. ſupradictorum ordinũ Mendicantium huiuſmodi ſuas lites, & cauſas decidi, & terminari, ac quoſcumque proceſſus, & alia acta, & actitata confici, & fulminari facere poſſint, & à ſolutione cuiuſcũque decimę, & quartę, ẽt funeralis, & alterius cuiuſcũq; ordinarii, vel extraordinarii ordinis, ſeu impoſitionis exẽpti ſint, & eſſe debeãt, atq; ẽt valeãt Miſſas ab aurora vſq. ad meridiẽ, & alia Diuina officia vbique locorũ celebrare, Chr̃i fideliũ animarũ curam in Eccleſiis eorũ reſpectiuè ordinib. cunctis exercere, & Eccleſiaſtica Sacramẽta miniſtrare, & cuicũq. Chr̃i fideliũ pro tẽpore defũctorum cadauera, qui ſe in Eccleſiis dictorũ ordinum ſepeliri ordinauerint, vel ſi ab hæredibus defunctorum, ſeu curam funeralium habẽtib. ad id vocati fuerint cruce ſui ordinis eleuata ad domum dictorũ defunctorum accedere, & illa exinde auferre, ac id ipſorum Eccleſias alicuius Rectoris, ſeu Capituli præſentia, vel interuentu minimè expectatis ex ipſorum defunctorũ domibus leuare accipere, & aſſociare, atque ad ipſorũ fratrũ Eccleſias directe deferri, & in illis ſepeliri facere; Quaſcunque nouas dictorum ord. & cuiuslibet eorũ tam virorum, quam mulierum domos, Conuentus, ſeu Collegia, loci ordinarii, vel cuiuſuis alterius licentia deſuper minimè requiſita, erigere, & fundare liberè, & licitè quoq; valeant, & in poſſeſſione omniũ, & ſingulorum præmiſſorũ, & cuiuslibet partis eorum exiſtant, & plura alia priuilegia, indulgentias, gratias, & cõceſſiones ſuper diuerſis aliis rebus, & negotiis

quie-

quietem, & tranquillitatem ſpūalem, & temporalem ſtatus dictorum ordinum concernenté, Apoſtolica auctoritate ſibi,(vt præfertur,)conceſſa, habeāt in quorum pacifica poſſeſſione, vel quaſi exiſtunt, & ab aliquo propterea quouis prætextu,& colore, vel ingenio impediri, perturbari, aut inquietari non deberēt, nec debeant, nihilominus nōnulli, potentes maleuoli, & dictorum Fratrum principalium forſan inuidi, & æmuli, nullo iuris adminiculo, nullaque cauſa ſaltem legitima moti, litteris Apoſt. præfatis, ac mandatis Apoſt. in eis expreſſis temerè de facto malitioſè contrauenientes, dictos exponentes, & eorum libito ſingulos ſuper præmiſſorum priuilegiorum, conceſſionum licentiam, & aliorum indultorū Apoſtolicorum, & cuiuslibet eorum libero vſu, & exercitio, atque ipſorum iudices, conſeruatores præfatos diuerſe, & indebite moleſtare, perturbare, inquietare, & impedire velle ſe iactarunt, & iactant, prout forſan moleſtant, impediunt, inquietant, & perturbant, dicta indulta, priuilegia, & conceſſiones, ac confirmationes Apoſt. in reprobum, & alium, quā ſonant, & diſponunt, ſenſum retorquētes, ac nouas declarationes, & cōmenta contra illarum tenorem deſuper confingentes, & dictos fratres exponētes, atque eorum ſingulos ad ſubeundum plura onera, & ad ſoluendum decimas, ſeu primitias, aut quartas funerales inique, & iniuſtè grauantes, in maximum dictorū, & cuiuslibet eorum, ac perſonarum ſingularium præiudicium, iacturam, atque grauamen, & dictarū litterarū, & māda torum Apoſtolicorum deſuper, vt præmittitur emanatorū ſpretum, vilipendiū, & contemptum, & in ipſorū maleuolorum, & æmulorū animarum ſalutis, perniciem, & damnationē; quocirca ſupra ſcripti Superiores præfati, & alii dictorum ordin. Mendicantium fratres, & ſingulares perſonæ, ad nos tamquam ad ſupradictorum, & quorumcunque litterarum Apoſtolicarū vniuerſalē, & merum exequutorem, Apoſtolica auctoritate deputatū, recurſum debitum habuerūt, nobis humiliter ſupplicantes, quatenus eorū ſtatui, & quieti ſpirituali in præmiſſis opportunè prouidere Apoſtolica auctoritate uobis conceſſa dignaremur.

Quocirca nos Hieronymus Matthæus auditor, iudex, & exequutor præfatus, attendētes ſupplicationē hmōi eſſe iuſtam, & rationi conſonam, volenteſq; ius ſuum vnicuique illæſum conſeruari, & quod ſuum eſt tribui, atque præfatas, & quaſcumq; alias litteras Apoſtolicas noſtri officii auctoritate, debitæ exequutioni demandare, vobis omnib. & ſingulis ſupradictis cōmittimus per præſentes, & in virtute ſanctæ obedientię, diſtrictè præcipiendo mandamus, quatenus ſtatim viſis & receptis præſentib. & quotieſcunque & quādocunque vigore præſentiū fueritis requiſiti, ſeu alter veſtrū fuerit requiſitus, ex parte noſtra immo verius Apoſtolica auctoritate moneatis ſupradictos moleſtatores, inquietatores, ac ipſorum ordinum fratres, & ſingulares eorum perſonas impedientes, omneſque alios, & ſingulos in exequutione, ſeu publicatione præſentium nominādos, & cognominandos, ipſos fratres, vt pręfertur, ſeu alias quomodolibet perturbātes, & grauantes, aut quouis modo perturbare, grauare, & impedire satagentes ſuper præmiſſis, aut præmiſſorum aliquo cuiuſcunque dignitatis ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, & quacunque præfulgeant dignitate, vel auctoritate fungantur, eiſque præcipiatis, & mandetis, prout nos præcipimus, & mādamus eiſdē & eorum ſingulis, quatenus ſtatim viſis, & auditis præſentib. & in poſterū ſub decem mille ducatorum auri locis piis arbitrio noſtro eligendis applicandorum, ac mandati exequutiui, & in iuris ſubſidium excōicationis, aliarumque Eccleſiaſticarum ſententiarum, & cenſurarum pœnis, per quemlibet contrafacientem incurrendis, omnis, & eorum quilibet debeat a quibuſcumque moleſtiis, perturbationib. vexationib. impedimentis & inquietationib. atque a quibuſuis exactionib. & recuperationibus quarumque decimarum, & quartæ funeralis & cuiuſuis alterius impoſitionis, ſeu ordinarii, vel extraordinarii, nunc, & pro tem

pore impoſiti, aut imponendi oneris, a dictis exponentib. faciente, ſeu a quibus aliis impedimentis, de, & ſuper præmiſſis facienda, atque aliis grauaminib. eiſdē dictis fratrib. dictorum ordinum, & cuiuslibet eorum, ac ipſorum ordinum ſingularibus perſonis, de, & ſuper præmiſſis, & eorum ſingulis extraiudicialiter inflictis, illatis, factis, ac datis, & fieri, dari, & inferri comminatis, ac in futurū inferendis, & faciendis realiter, & cum effectu deſtitiſſe, & abſtinuiſſe, dictorumque ordinum fratres, & ſingulares perſonas prædictas conceſſionib. gratiarū, priuilegiorum, & indultorum Apoſtolicorum prędictorum, & cuiuslibet eorum, iuxta, & ſecundum formam, & tenorem prænominatarum litterarum Apoſtolicarum abſque aliqua alia cōmentitia declaratione, libere, & pacifice vti, frui, & gaudere permiſiſſe, ſupradictiſque mādatis, & litteris Apoſtolicis, ac præſentib. noſtris litteris tam pro præterito, & inſtanti, quam ſingulis perpetuis futuris temporib. realiter, & cum effectu abſque aliqua alia contradictione paruiſſe, & obediuiſſe, & de obedientia, & petitione huiuſmodi nos realiter certioraſſe.

Alioquin ſi in præmiſſis ſe fore grauatos ſenſerint, modo, & forma præmiſſis peremptoriè citare curetis ſupradictos omnes, & ſingulos, prout nos ſic citamus eoſdē, quatenus ſexageſima ſi vltra montes, trigeſima verò die ſi citra mōtes extiterint poſt præſentationē, ſeu notificationem earumdem præſentiū immediatè ſequenda ſi ipſa ſexageſima, vel trigeſima iuridica fuerit alioquin prima die iuridica, & tunc proxime, & immediatè ſequenda compareant Romę in iudicio legitimè coram nobis, vel R.P.D. in ciuilibus locū tenēte noſtro, per ſe, vel aliū, ſeu alios procuratores ſuos idoneos cauſam eorum grauaminis allegaturi, aliaque dicturi, facturi, & recepturi, qd iuſtitia ſuadebit, & ordo dictauerit rationis.

Et inſuper modo, & forma præmiſſis inhibeatis, & inhibendo expreſſe mādetis, prout nos tenore præſentium inhibemus eiſdem, in exequutione præſentiū, vt præfertur nominando, & cognominando, ne ſub eiſdem pecuniariis, & aliis ſententiis, cēſuris, & pœnis præfatis, audeant, ſeu præſumant dictorum ordinū, vel cuiuslibet eorum fratres, aut ſingulares perſonas, aut eorum aliquam, de, & ſuper præmiſſis quomodolibet moleſtare, perturbare, vexare, inquietare, aut impedire, aut aliàs indebitis oneribus, & exactionibus grauare, aut in iudicium trahere præterquam hic in Romana Curia coram nobis, vel dicto R.P.D. Locumtenēte noſtro quouis prætextu, quæſito colore, vel ingenio, quod ſi ſecus factum fuerit, id totum reuocare, & ad priſtinum ſtatum reducere curabimus. Certificātes quoque eoſdē ſic citatos, quod ſi in dicto citationis termino cōparuerint, ſiue non, nos nihilominus vel Locumtenens noſter præfatus, ad præmiſſa omnia, & ſingula, & alia grauiora iuris, & facti remedia procedemus, ſiue procedet, iuſtitia mediante, dictorum citatorum contumacia, ſeu abſentia in aliquo non obſtante, quicquid aūt in præmiſſis feceritis, nobis quanto citius fideliter intimare cureris.

In quorum omniū, & ſingulorum præmiſſorum fidem has præſentes fieri, & per Notarium noſtrū, & dictæ Curiæ noſtræ publicum, ſubſcribi, ſigillique Apoſtolicæ Cameræ quo in talib. vtimur, iuſſimus, & fecimus appenſione cōmuniri. Dat. Romæ in ædib. noſtris anno a Natiuitate Domini 1584. indictione 12. die verò 14. Menſis Martij, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini noſtri Domini Gregorii diuina prouidentia Papæ XII. anno eius duodecimo.

Pompeus Valerius Curiæ Cauſarum Cam. Apoſt. Not.

Cl. Pol. Vic.

SIXTVS

SIXTVS QVINTVS.

Fœlix Perettus, parentib. non fauſtis, & rerum copia, ſed virtute, & pietate locupletiſſimis, apud Oppidum Montalti Diœceſis Ripanę Marchionatus Anconitanenſis nunc in Ciuitatem per eundem Sixtum ſublimatum, in Italia oriundus, primis ab annis B. Franciſci Minorum Patriarchę ordinem ſequutus, ſummus Theologus, Inquiſitoris munus ad profligandas hæreſes ſtrenuè geſſit. Deinde Generalis eiuſdem ſui ordinis Magiſter euaſit, Pio V. ſummo Pontifici chariſſimus inter Illuſtriſſim. Cardinales euectus eſt, in quorum Comitijs ſollemnib. decimoquarto poſt Gregorij XIII. obitum, de vnanimi conſenſu, Eccleſiæ Dei pontifex maximus 65. annos natus eligitur. Sixti IV. ſui ordinis memoria pulſus, Sixtus V. appellari, & Kal. Maij Romæ anno 1585. coronari voluit. E ſacro Eccleſię Theſauro populo pro pace, & tranquillitate publica ſupplici indulgentias largitus eſt Pontificatus initio. Perduellium, latronum, & bannitorum conatus Romanis finibus eiecit. Feſtum præſentationis Beatę Marię Virginis, necnon S. Franciſci de Paula ordinis Minimorum inſtitutoris, ac S. Nicolai de Tolentino, ordinis Eremitarum S. Auguſtini, S. Antonij de Padua, ordinis Minorum S. Franciſci, & S. Petri Martyris ordinis prędicatorum profeſſi, aliorumque Sanctorum Placidi, Ianuarij, & Sociorum, ſingulis annis per vniuerſas orbis Eccleſias ſuis reſpectiuè diebus, & officio duplici deuotè celebrari, & in kal. Romano altarumque Eccleſiarum, ſingulorum feſtorum pręfatorum dies reponi, & adſcribi mandauit. Sanctumque Bonauenturam ſui ordinis Doctorem Seraphicum, inter eximios egregioſq; catholicę Eccl. Doctores annumerauit, & retulit, poſtremo verò, Beatorum Fratrem Didacum de S. Nicolao, prouincię Bethicæ, Hyſpanum, ordinis Minorum S. Franc. profeſſum, ex oppido complutenſi, Toletanæ Diœceſis oriundum, in quo eius corpus in Domi do requieſcit, in Sanctorum Conf. ſi. numerum & catalogum ab vniuerſis Chriſti fidelibus ſanctum colendum, ac venerandum ſollemniter adſcripſit. Obijt Ro. ſeptuagenarius, die 27. Auguſti 1590. & in Baſilica S. Petri primò ſepultus eſt, deinde verò apud Eccleſiam S. Mariæ Maioris, in cappellam quam idem Pontifex maximis ſumptibus conſtruendam curauerat, traslatus fuit.

I.

Indulgentia plenaria perpetua pro omnibus Chriſti fidelibus, aut in feſtiuitatibus SS. Franciſci, Antonij de Padua, Ludouici Epiſc. & Confeſſ. Bonauenturæ, & Bernardini, Eccleſias fratrum Minorum Conuentualium cappucinorum, & de obſeruantia, & in feſto S. Clarę Eccleſias Monaſteriorum dicti ordinis monialium viſitantib.

SIXTVS Papa V. Vniuerſis fidelibus præſentes litteras inſpecturis ſalutē, & Apoſtolicam benedictionem. Cum a primæua inſtitutione Regulæ B. Franc. tam ob illius, & ſanctorum Antonij de Padua, Ludouici Epiſcopi, & Cōfeſſoris, Bonauenturæ, & Bernardini, necnon diuæ Claræ, aliorumque eiuſdem ordinis ſequacium ſanctitatem, & miraculorum multitudinem, quam etiam ob multorum ipſius Religionis Summorum Pont. prædeceſſorum noſtrorum merita, ingens vbique Chriſti fidelium multitudo ſingularem erga quemcunque dictorum ſanctorum gerat deuotionis affectum. Nos vt ipſorū fidelium deuotio huiuſmodi non modo conſeruetur, ſed in dies magis augeatur, animarumq; ſaluti

vbertius conſulatur, precib. etiam dilecti filij Clementis Bontadoſij, ordinis Fratrum Min. Conuentualium Magiſtri Generalis, ſuper hoc nouis humiliter porrectis, inclinati, tam omnibus, & ſingulis dicti ordinis Minorum conuentualium, Cappucinorum, & de obſeruantia nuncupatorum fratribus, & Monialib. quam cæteris vtriuſque ſexus Chriſti fidelib. qui vere pœnitentes, & confeſſi, ac ſanctiſſima Communione refecti, diebus feſtis SS. Franciſci, Antonij de Padua, Bonauenturæ, Ludouici Epiſcopi, & Confeſſoris, ac Bernardini prædictorum eorundem Fratrum Minorum conuentualium, Cappucinorum, & de obſeruãtia: Nec non die Feſtiuitatis S. Claræ Monialium dicti ordinis Monaſteriorum vbilibet conſtitutorum Eccleſias, tam erectas, quam erigendas, vel earum aliquam, a primis veſperis, vſq; ad occaſum Solis eorundem dierum, ſingulis annis deuotè viſitauerint, & ibi pro Chriſtianorum Principum cõcordia, hæreſum extirpatione, & Sanctæ Matris Eccleſiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die præfatorum id egerint, plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgẽtiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Præſentib. perpetuis futuris temporib. valituris. Non obſtant. cõſtitutionibus, & ordinationib. Apoſtolicis, ceteriſque contrarijs quibuſcunque. Vt autem præſentes litteræ ad ipſorum Chriſti fidelium notitiam facilius, citiuſque perueniãt, volumus, qđ earum exemplis etiam impreſſis, manu alicuius Notarii ſubſcriptis, & ſigillo perſonę in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur quæ ipſis præſentib. ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Datum Romæ apud S. Marcum, ſub anulo piſcatoris, die vigeſimo octauo Septembris, milleſimo quingenteſimo octuageſimoquinto. Pontificatus noſtri anno primo.

X.

Erectio Archiconfraternitatis Cordigerorum in Eccleſia S. Franc. Aſſiſienſi, cum Indulgentiarum Conceſſione, & facultate in vniuerſi eiuſdem ordinis S. Franciſci Eccl. ſiis Cordigerorum confraternitates erigendi, eaſq; dictę Archiconfraternitati aggregandi & Indulgentias, eiuſdem concedendi, & communicandi.

Hanc eandem erectionem confirmauit, ac ei alias indulgentias conceſſit, vt in ſequenti conſtit.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus Seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam. Ex ſupernæ diſpoſitionis arbitrio, gregi Dominico præſidentes, inter curas multiplices, quæ ex Paſtoralis officii miniſterio nobis incumbunt, illam libẽter amplectimur, per quam omnium Chriſti fidelium, præſertim ſub ſuaui Religionis iugo, & vexillo Altiſſimo famulantium, animarum ſalus cum diuini cultus incremento proueniat, ipſoſque Chriſti fideles, vt eorum vota ad id facilius concurrãt, ſpiritualib. munerib. indulgentiis videlicet, & peccatorum remiſſionibus, in apricum eis adducendo, iuſtos variis ſignis: & miraculis coruſcãtes, inuitamus, & confouemus, ac alias deſuper diſponimus, prout ad eorundem Chriſti fideliũ ſpiritualem deuotionem conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Cum itaque Beatus Franciſcus, a quo ordo dilectorum fratrum Minorũ inſtitutus fuit, quique inter cęteros in numerum Sãctorũ cooptatos, ſignis & miraculis maximè claruit, ita vixerit, vt penè omnes ad ſui deuotionẽ, & imitationem pertraxerit, multiq; ex ipſis Chriſti fidelib. cordam ſimilem ei, qua ipſo, dũ in hoc

ſæculo

ſæculo verſaretur,cinctus erat,hodie deferant:quinetiã plures eius laudabile inſtitutũ ampléxi, & ſub ſuaui iugo Religionis ab eo inſtitutæ, diuerſique Sanctæ Romanæ Catholicæ Eccleſiæ Prælatis,etiã Cardinalatus honore fulgentibus,& poſtea ad ſummi Apoſtolatus apicẽ euectis illuſtratæ militantes, tantumq; virũ imitati,in numerum eorundem Sanctorum relati fuerint.

Nos qui etiam à teneris annis ſingularẽ deuotionis affectum erga ipſum Sanctũ Franciſcum, cuius corpus ſub Altari maiori Eccleſiæ domus fratrum Ordinis Minorum Conuentualiũ nuncupatorum Aſſiſienſis quæ in bi inſignis,maximeq; celebris,& diuerſis priuilegiis decorata exiſtit, requieſcit,ſub habitu dicti ordinis ſui incedentes,geſſimus cupientes Domũ, & Eccleſiam huiuſmodi amplius decorari,pietatiſque,& Chriſtianæ charitatis opera, vbique cũ diuini cultus augmento,ac ad eiuſdẽ Sancti Franciſci honorem,& venerationem animarumque ſalutem exerceri, fideleſque ipſos ad faciendũ ea per quæ ad æternam beatitudinẽ valeant facilius peruenire,mediis opportunis excitare, infraſcriptũ fratrẽ Clementem Magiſtrũ Generalem,ac ſingulares perſonas conuentus,Domus prædictæ,a quibuſuis excõmunicationis ſuſpenſionis,& interdicti,aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis,cenſuris,& pœnis,a iure,vel ab homine,quauis occaſione vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectũ præſentiũ dumtaxat conſequendũ,harũ ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes. Motu proprio non ad alicuius nobis deſuper oblatæ petitionis inſtantiã, ſed de noſtra mera liberalitate,& certa ſcientia,in Eccleſia Domus,& ad Altare huiuſmodi, vnã Archiconfraternitatẽ vtriuſque ſexus Chriſti fideliũ,qui cordam per eiuſdẽ ordinis fratres geri ſolitam,ex illorũ deuotione deferant,ac illa cingantur,ſub inuocatione eiuſdem S Franciſci, Apoſtolica auctoritate,tenore præſentium,perpetuò erigimus,& inſtituimus.

Vt autẽ ipſa Archiconfraternitas confratrum cordigerorũ præfatæ cordæ,numero in dies magis ampliata decorentur,ipſique cõfratres ad piorũ operũ exercitium propẽſiores reddãtur,ac ad Eccleſiã,& altare huiuſmodi deuotionis cauſa confluant, quo per hoc ſe maiora cœleſtis gratiæ dona cognouerint adipiſci: De Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius,auctoritate confiſi.

Omnib⁹,& ſingulis vtriuſq;ſexus Chriſti fidelibus qui verè pœnitentes & cõfeſſi,ac præfatã cordam, quæ prius a ſuperioribus dicti ordinis benedici debeat, ad reuerentiã,& memoriam eiuſdem Sancti Franciſci gerentes,ſacraque Communione refecti,præfatam Archiconfraternitatẽ ingredientur, die prima illorũ ingreſſus,ac in mortis ipſorũ articulo, Nomen Ieſu,ore,vel corde inuocantibus, ſi etiam verè pœnitentes,& confeſſi fuerint, plenariam omniũ peccatorum ſuorum Indulgentiam,& remiſſionem.

Et inſuper eidẽ Archiconfraternitati,illiuſq;Confratribus,omnes,& ſingulas Indulgentias,& peccatorũ remisſiones,ac relaxationes Archiconfraternitati Cõfalonis Beatæ Mariæ Virg.in Eccleſia S.Luciæ de Vrbe inſtitutæ, necnõ prędicto ordini,ac illius fratribus,& perſonis,quandocunque,& per quoſcumque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros,ac etiam per nos conceſſas,quoad illas tantum,quæ hactenus reuocatæ non fuerunt,motu,& auctoritate,ac tenore ſimilibus,etiam perpetuò concedimus,& elargimur,ac communicamus.

Poſtremò,dilecto filio fratri clementi Bõntadoſio,nunc,& pro tẽpore exiſtenti dicti ordinis Generali Magiſtro ordinis fratrum Minorum cõuentualium nũcupatorũ quaſcunque confraternitates vtriuſque ſexusChriſti fidelium cordigerorum huiuſmodi,in quibuſcunque Eccleſiis, Domorũ tam Minorum conuentualiũ,quã Cappucinorum,& de Obſeruantia nuncupatorum,fratrũ prædictorum,in quibuſcunque mũdi partib. & locis pro tẽpore erigendi, & inſtituendi,

illaſque, poſtquã erectæ, et inſtitutæ fuerint, præfatę Archiconfraternitati p præſentes erectæ, et inſtitutæ, cum omnibus, et ſingulis Indulgentijs, peccatorum remiſſionibus, et relaxationibus aggregandi, ac ipſas Indulgentias, illis, et earũ Cõfratribus communicandi, pariterque concedendi, plenam, liberam, et omnimodam facultatem, et auctoritatem damus, et concedimus, prout nos eaſdem omnes Confraternitates, ex nunc, prout ex tunc, poſtquam erectæ, et inſtitutæ fuerint, ipſi Archiconfraternitati per præſentes erectæ, et inſtitutæ huiuſmodi, aggregamus, præfataſque indulgentias, illis, et earum Confratribus, communicamus, et concedimus.

Decernentes eaſdem præſentes litteras, nullo vnquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis, ſeu quopiam alio defectu, notari, impugnari, vel retractari, aut reuocari vllatenus poſſe, neque debere, ſed ſemper, et in perpetuum, validas, et efficaces exiſtere, ſuoſque plenarios effectus ſortiri debere.

Non obſtantibus præmiſſis, ac Regula noſtra, de Indulgentijs ad inſtar non concedendis, ac aliis Conſtitutionibus, et ordinationibus Apoſtolicis, cęteriſque contrariis quibuſcunque.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginã noſtræ abſolutionis, erectionis, inſtitutionis, conceſſionum, elargitionis, excõmunicationum, dationis, et decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autẽ hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotẽtis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, 1585. 13. Kalen. Decembris, pontificatus noſtri, anno primo.

H. Dat.

III.

Confirmatio erectionis Archiconfraternitatis Chordigerorum, & Indulgentiarum ampliatio, necnon facultatis ad Miniſtrum Generalem Minorum de Obſeruantia, & Commiſſarium Generalem in ſui Ordinis Eccleſiis vbi Conuentualium Eccleſię non fuerint, vel dictę confraternitates iam per eos erectę non extiterint, illas erigendi, & aggregandi extenſio.

SIXTVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Diuinæ charitatis altitudo eminentiſſima, et ſummi amoris Seraphici inexhauſta bonitas, qua ab æterno, & ante mundi conſtitutionẽ in charitate perpetua dilexit nos, ac vt nos ſibi obſtringeret in funiculis Adæ, ideſt, naturæ gratiæ, et glorię, ad ſe trahere voluit, videns protoplaſti culpa peccatorũ funibus circumplexos, et ad ſe clamantes: Propitius eſto ſorti, et funiculo hæreditatis tuæ, non modo nos vinctos ſuos non deſpexit, ſed in fortitudine educendos de mẽdicitate, et ferro diiudicans in funiculis ſecundi Adæ (inquit) traham eos. Et vt inſolubilius noſmet ſibi vinceret, tenaciuſque obſtringeret, filium ſuum Redẽptorem noſtrum (cuius diuina diſponẽte gratia, meritis licet imparibus in ſacroſãncta Eccleſia vices gerimus) filium Adę factũ, quaſi funiculum, diuinitate, anima, et carne cõtextum, ac de cęlis ad terras protenſum, iuſtitiæ cingulo, in omni vita ſua ad lumbos præcinctũ, ſuamet ſolius interius charitate vinctũ licet funibus impiorũ, pro ſua voluntate ligatũ, vſque ad mortẽ Crucis tradidit, et traxit, vt ſic nobis victis et in peccatorum funibus vinctis, fieret ſapientia, iuſtitia, ſanctificatio, et redemptio: Li-

ptic: Licet autem tãtę charitatis ardor inextinguibilis eſſe debuiſſet, refrigeratur tamen, vnde frigeſcente mũdo, & in funiculis Euæ (quæ ſunt concupiſcentia carnis, concupiſcentia oculorũ, & ſuperbia vitæ) denuo conſtricto ad denuò inflammanda corda noſtra Pater miſericordiarum, & luminum, famulum ſuum Beatum Franciſcũ miſit, & in tam larga benedictione dulcedinis præuenit, vt nõ modò virtutũ prerogatiuis, & meritis celebrem fecerit, ſed & in carne ipſius Sacra Chriſti ſtigmata renouauerit, & mira Crucis myſteria ligamina, & paupertatem multiformiter in eo ad viuũ demonſtrauerit, adeo vt verè Chriſtus Frãciſco inferre poſſit, Semitã meam, & funiculum meum inueſtigaſti, & omnes vias meas præuidiſti. Vnde & factũ eſt, vt meritis dicti Beati Franciſci Sacroſancta mater Eccleſia fœtu nouæ prolis amplificata miraculorum Sanctorum eius instituti, meritis virtutibus, exemplis, & ac multis aucta, necnon quamplurimis Epiſcopis, Archiepiſcopis, Patriarchis, Cardinalibus, Regibus, & ſummis Pontificibus decorata, non poſſit ad eius diuotionis, & imitationis ſectanda veſtigia non eſſe propẽſa. Nos pariter, qui a teneris annis ſingularem erga eundem Beatum Franciſcũ (gloria noſtra) ſemper geſſimus deuotionis affectum, & in dies ſemper accreuit, & mirè accreſcit, & cuius ſinguli, & amictus, inſtituti, & ordinis pro Dei gratia, & noſtra voluntate pro poſſe imitatores, alumni, & ſerui fuimus, ac fuiſſe gloriamur, conſiderãtes populorũ deuotionẽ, & propẽſionẽ erga tantũ virũ & quo deuotionis affectu æmuletur, & paſſim anhelet plebs eius geſtamen ſaltem funiculi eius, & quaſi nõ cõtẽta, quod tot, antiquæ vtriuſque ſexus Chriſti fideles ad inſtituta trium ordinum ipſius ob deuotionẽ ad tantum patrem, relicto mundo tranſierint, tota velit in Sãcti Frãciſci imitatione, deuotione, & amore immergere. Iccircò cũ pro aliquali repẽſione amoris noſtri ergà tãtũ Patrẽ, nuper ad ampliorẽ decorẽ inſignis, & celebris Eccleſiæ Domus eiuſdẽ ſancti Frãc. Aſſiſien. Ordinis fratrũ Minorũ Cõuentualiũ nuncupatorũ, in qua quidẽ Eccleſia ſub illius Altari maiori corpus eiuſdẽ ſancti Franciſci requieſcit, ac diuini cultus, & piorum operũ augmentũ, ipſiuſque Sancti Franciſci honorẽ, & venerationẽ, ac animarum Chriſti fidelium ſalutẽ, vnã Archicõfraternitatẽ vtriuſque ſexus Chriſti fideliũ, qui Chordam per fratres dicti ordinis geſtari ſolitam ex illorum deuotione Superiorib. eiuſdẽ ordinis cinctam, & ſuſceptam deferãt, & illa cingentur ſub eiuſdem Sancti Frãciſci inuocatione, in ipſa Eccleſia, & ad dictum Altare Motu proprio erexerimus, & inſtituerimus, ac vt Cõfratres Chordigeri dictæ Cõfraternitatis ad pia opa exercẽda propẽſiores redderẽtur, ac ad Eccleſiã, & Altare huiuſmodi deuotionis cauſa cõfluerent. Eiſdẽ vtriuſque ſexus Chriſti fidelib. verè pœnitentib. & confeſſis, dictam Chordã, quæ prius a ſuperiorib. dicti ordinis benedici debeat, ad reuerentiã, & memoriã eiuſdẽ S. Frãciſci gerẽtib. ſacraq; cõmunione refectis, Archicõfraternitatẽ ipſã ingredientib. prima die illorũ ingreſſus, ac ĩ mortis articulo ipſorũ, nomẽ Ieſu ore, vel corde inuocantibus, ac etiam pęnitẽtib. & cõfeſſis. Plenariã omniũ peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionẽ per aliàs noſtras litteras conceſſerimus: necnõ dilecto filio Clemẽti Bontadoſio, moderno, & pro tẽpore exiſtenti dicti ordinis Miniſtro Generali, vt quaſcunque Confraternitates vtriuſque ſexus Chriſti fidelium chord. gerorum huiuſmodi, in quibuſcũque Eccleſiis Domorum ordinum fratrum, tam Minorum Conuẽtualiũ, quam de Obſeruantia, & Cappucinorum nuncupatorum, vbicunque & in quibuſcunque mũdi partib. erigere, & inſtituere, illaſque poſtquã erectæ fuerint præfatæ Archicõfraternitati, cũ omnib. & ſingulis indulgẽtijs, & peccatorũ remiſſionib. ac relaxationibus aggregare, ipſaſque Indulgẽtias Confratribus illarum cõmunicare, & concedere valeret, plenam, & omnimodam facultatẽ, & auctoritatem conceſſerimus, eaſdemque Confraternitates erigendas ex tũc prout ex ea die, et è contra dictæ Archiconfraternitati aggregauerimus, & indulgen-

tias hu-

tias huiuſmodi Cõfratribus illarum cõmunicauerimus, ac litteras prædictas nullo vnquam tẽpore de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis noſtræ, ſeu quopiã alio defectu notari, impugnari, retractari, aut reuocari nullaten⁹ poſſe, ſed ſemp validas, & efficaces futuras, ſuoſque effectus plenarios ſortiri debere decreuerimus, & aliàs prout in dictis litteris plenius cõtinetur. Ne autẽ de præmiſſorũ validitate vllo vnquã tẽpore dubitari contingat, noſtram de nuò in præmiſſis auctoritatem interponere, ipſiuſque Archicõfraternitatis, auctoritatem extendere, ac pium dictorum Confratrum Cordigerorum propoſitum amplius promouere, eoſque ſpiritualibus muneribus indulgẽ iis videlicet, & peccatorũ remiſſionibus proſequi cupientes, ſupplicationibus dicti Clementis hac in parte inclinati inſtitutionẽ huiuſmodi Apoſt. auctoritate præfata tenore præſentiũ perpetuò approbauerimus, & confirmauerimus Supplentes omnes, & ſingulos tã iuris, quã facti defectus, ſi qui interuenerint in eiſdẽ. Ipſam Archiconfraternitatẽ in Caput omniũ Confraternitatũ Cordigerorũ huiuſmodi vbilibet inſtitutarũ, & inſtituendarum etiam perpetuò auctoritate, & tenore præmiſſis erexerimus, & inſtituerimus, omneſque, & ſingulas Indulgẽtias, & peccatorum remiſſiones, & relaxationes Religioni, & ordini fratrum Minorum huiuſmodi per quoſcunque Romanos Põtifices prædeceſſores noſtros, ac nos conceſſas, quoad eas duntaxat, quæ hactenus non ſunt reuocatæ, nec ſub vllis reuocationib. comprehenſæ eiuſdẽ auctoritate, & tenore ſimiliter perpetuò approbauerimus, & cõfirmauerimus, ac illis perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adiecerimus, illaſque Archiconfraternitati, & Confratrib. Cordigerorũ huiuſmodi ſub eiſdẽ modo, & forma, quibus illæ Religionis, & fratrib. præfatis conceſſæ fuerunt, dũmodò, vt præfertur, non fuerint reuocatæ etiã perpetuò conceſſerimus, cõmunicauerimus, & elargiti fuerimus. Necnon de Omnipotentis Dei miſericordia, ac beatorũ Petri, & Pauli Apoſtolorũ eius, auctoritate confiſi, vtriuſque ſexus Cõfratrib. Cordigerorum huiuſmodi præter Indulgentias Religioni præfatæ conceſſas in mortis articulo, necnon quoties proceſſionib. Archiconfraternitatis Chrdigerorũ huiuſmodi ſingulis menſibus fieri ſolitis interfuerint, eiſdẽ quidẽ Cõfratrib. plenariã omniũ peccatorũ ſuorũ Indulgentiã, & remiſſionẽ perpetuò conceſſerimus: Alijs verò non Confratrib. qui proceſſionibus huiuſmodi interfuerint, Centũ annos de iniunctis eis, vel aliàs quomodolibet debitis pœnitẽtijs miſericorditer in Domino relaxauerimus, ac præfatis Confratrib. qui alijs dictæ Archiconfraternitatis proceſſionibus, aut dũ Beatæ Mariæ, vel quoduis aliud diuinũ officiũ per ipſos Confratres Cordigeros recitabitur, interfuerint, ac quoties Sanctiſſimũ Chriſti Corpus dũ infirmis defertur, vel defunctũ ad ſepulturam aſſociauerint, aut alicui miſerabili perſonæ ſubuenerint, vel pacẽ inter inimicos cõpoſuerint, ſeu aliquod bonũ fecerint, toties centũ dies de iniunctis eis, aut aliàs quomodolibet debitis pœnitentijs etiã miſericorditer in Domino relaxauerimus: eiſdẽque Confratrib. Cordigeris, vt indulgentias, & peccatorũ remiſſiones præfatas per modũ ſuffragij pro fidelibus, qui in gratia Dei deceſſerint, conſequi, & imper tiri valeant cõceſſerimus. Vt facilius his ſpecialibus gratijs omnes Chriſti fideles in diuerſis orbis terræ partib. exiſtentes gaudere poſſint, & dũ copioſis eleemoſynarũ largitionibus fratres Minores de Obſeruantia maximo deuotionis affectu quotidie alunt, ab eiſdẽ ſpiritualia beneficia in ſignum gratitudinis recipere valeãt Supplicationis dilecti filii Frãciſci à Toleſa Miniſtri Generalis fratrũ Minorũ de Obſeruantia, hac in parte inclinati, eidẽ Franciſco à Toloſa, atq; etiã Thõmæ de Maſſa Commiſſario Generali pro familia Ciſmontana, necnõ pro tẽpore exiſtentibus Generali, & Commiſſario generali eorũdem fratrum Minorum de obſeruantia concedimus facultatẽ, & auctoritatem, Miniſtro Generali in toto ordine fratrũ Minorum de Obſeruantia. Commiſſario autem generali in illa familia

milia

milia cuius fuerit, vbi non ſunt eiuſdem ordinis fratrum Minorum conuentualium confraternitates iam erectæ, vel eorundem Minorum conuentualium Monaſteria, inſtituendi confraternitates Cordigerorum in omnib. & ſingulis conuentibus fratrum ſuorum, & concedendi & communicandi omnes, & ſingulas indulgentias, peccatorum remiſſiones, & relaxationes, ac tandem omnes fauores, & gratias quæ prædictæ Archiconfraternitati conceſſæ ſunt, & in futurum concedentur? Volumuſque, vt cordam ordinis S. Franciſci, quam confratres vtriuſque ſexus geſtare debent, Superiores fratrum Minorum de obſeruantia benedicant, intelligendo per ſuperiores etiam Guardianos, atque Præſidentes. Nõ obſtantibus, præmiſſis, ac noſtra de indulgentiis ad inſtar non concedenti, & quibuſuis alijs conſtitutionib. & ordinationibus Apoſtolicis cæteriſque contrariis quibuſcunque. Præſentibus perpetuis futuris temporib. valituris. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis manu alicuius Notarii ſubſcriptis & ſigillo pro tempore exiſtentis Miniſtri, vel Cõmiſſarii generalis ordinis fratrum Minorũ de obſeruantia hmõi, vel cuiuſuis perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, aut Canonici alicuius Cathedralis Eccleſiæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur vbique locorum, & gentium, in iudicio, & extrà, quæ ipſis originalib. adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Dat. Ro. apud S. Marcum, ſub anulo piſcat. die 29. Auguſti 1587. Pontif. noſtri anno tertio.

Tho. Thom. Gualterutius.

IIII.

Conceſſio, & declaratio pro Fratribus ordinis Minorum Sancti Franciſci de obſeruantia, vt liberè, & licitè retinere valeant omnes Eccleſias, & Conuentus quos vbique terrarum poſſident, dummodo ordinariorum conſenſum habeant, quoad eos conuentus dumtaxat quos poſſident a decem annis citra.

SIXTVS Papa V. Dilecte fili, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Cum ſicut nobis nuper expoſuiſti, tu annis proxime lapſis pro iniũcto tibi Miniſteriatus tui Generalis ordinis Fratrum Minorum de obſeruantia onere, omnes, & ſingulas prçfati ordinis prouincias tam in Italia, quam extra eam exiſtentes viſitaueris, multaſque Domos, Eccleſias, & loca ordinis prçfati ab eorum Miniſtris, cuſtodib. ſeu Guardianis, & Fratrib. retineri reperieris, abſq; eo quod ipſi Miniſtri ſeu Guardiani, & Fratres de aliquo Eccleſiarũ, & domorũ ac locorum hmõi titulo, ſeu conceſſione a Sede Apoſtolica, vel aliàs legitimè habita, & facta docere valeant, cum dictæ conceſſiones, aut non obtentæ, vel non expeditę, ſeu dictarum Domorum Miniſtrorum, Guardianorum, ſeu cuſtodum in curia, ſiue ẽt ob bella, aut depopulationes, vel alios caſus ſiniſtros, aut aliàs deperditæ ſint, quãuis Domus, & Eccleſiæ, ac loca prædicta, ab eorum Miniſtris, ſiue Guardianis, & Fratribus bona fide, ac pacificè, & quietè poſſideantur. Tuque nobis humiliter ſupplicaſti, vt potiori pro dictorum Miniſtrorum cuſtodum, ſiue Guardianorũ, & Fratrum Conſcientiarum ſecuritate, & cautela, tibi dictiſque Miniſtris, Cuſtodibus, ſiue Guardianis, & Fratrib. in præmiſſis de aliquo opportuno noſtro, & Sedis Apoſtolicæ remedio prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur pro noſtri paſtoralis officii munere, tuiſq; ſupplicationib. in hac parte incli-

te inclinati, in pręmiſſis opportunè prouidere, dictarumque Domorum, & Eccleſiarum, ac locorum qualitates, & quantitates, aliaque neceſſaria exprimenda hic pro plenè, & ſuffitienter expreſſis habere volentes, teq; ac dictos Miniſtros, Guardianos, ſeu Cuſtodes, & Fratres a quibuſuis excõicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſq; Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a iure, vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quib. quomodolibet innodati exiſtitis, ad effectũ præſentium dumtaxat conſequẽdum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, tibique ac cæteris Miniſtris, cuſtodib. ſeu Guardianis, & Fratrib. dicti ordinis, nunc & pro tempore exiſtentib. vel quæcunq; loca, Domos, & Eccleſias, quæ vos in hanc vſque diem, in quibuſcunque mundi partibus, ac etiã inſulis, & Regnis nouis Indiarum occidentalium, & orientaliũ, quomodolibet, ea videlicet quæ a decẽ annis ſupra, quæ verò à decem annis citrà de conſenſu ordinariorum poſſidetis, liberè, & licitè, ac abſque aliquo conſcientiarum veſtrarũ ſcrupulo, aut cenſurarũ, & pęnarum incurſu, et ſi de illorum cõceſſionib. à Sede Apoſt. vel aliàs quomodolibet factis, ac fieri neceſſariis, nullibi vt pręmittitur, appareat, perpetuò retinere, & poſſidere, ac in eorum quieta, & pacifica poſſeſſione remanere, illamq; in omnib. & per omnia, perinde, ac ſi antequam loca, domos, & Eccleſias hmõi, & earum ſingula recepta fuiſſent, de illis recipiendis cõpetẽs, & ſuffitiens facultas a Sede Apoſt. & locorum ordinariis, in quorum Ciuitatib. & Diœceſib. conſiſtunt, obtenta fuiſſent, continuare valeatis, Apoſtolica auctor. præſentium tenore concedimus. Necnon Eccleſijs, Domib. & locis prædictis, illorumque Miniſtris, Guardianis, ſeu cuſtodib & Fratrib. nũc, & pro tempore exiſtentib. vt omnib. & ſingulis priuilegiis, libertatib. immunitatibus, exemptionib. prærogatiuis, antelationib. præeminẽtijs, indultis, fauorib. gratiis, cõceſſionib. indulgentiis, & peccatorum remiſſionib & relaxationib. quibus aliæ dicti ord Eccleſiæ, Domus, & loca, quę a principio de eiuſdem Sedis Apoſt. & ordinariorum locorum, licentia recepta, & ædificata fuerunt, eorumque Miniſtri, Guardiani, ſeu Cuſtodes, & Fratres, ac aliæ perſonæ, tam de iure, vſu, conſuetudine, priuilegio, & conceſſione, quàm aliàs quomodolibet in genere, vel ſpecie vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere poſſint, & poterunt quomodolibet in futurum, ipſi ſimiliter, ac pariformiter, & ſine vlla penitus differentia vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè valeant, indulgemus. Decernentes inſuper, te, ac Miniſtros, cuſtodes, ſeu Guardianos, & Fratres Eccl. Domorũ & locorum prædictorum, de cętero, ad docendum de facultate, ſiue licentia recipiendi Eccleſias, Domos, & loca prædicta ab eadem Sede, & locorum ordinariis obtenta, aliàs quàm per præſentium oſtenſionem, quam vbique, tã in iudicio quàm extrà, preterquã quod ad docendum de dicto conſenſu ordinariorũ, in his, quæ poſſidetis a decẽ annis citrà, ſufficere volumus pro ſuffitienti, & plena probatione omniũ, & quorumcumque neceſſario probandorum, ad effectũ conſequendi præmiſſa, hiſque omnib. plenariè fruendi minimè teneri, nec obligatos exiſtere. Sicque per quoſcunq; iudices, & commiſſarios, ordinarios, & Delegatos, etiam Palatii Apoſt. cauſarum auditores, & S.R.E. Cardinales, ſublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, diffiniendi, & interpretãdi facultate, iudicari, diffiniri, & interpretari debere, ac quicquid ſecus ſuper his a quoquã quauis auctoritate, ſciẽter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus. Non obſtantib. pręmiſſis ac fel. rec. Bonif. Papę VIII. prædeceſſoris noſtri, de nouis locis per Mẽdicantes, abſq; dictæ Sedis licentia non recipiendis & quibuſuis aliis cõſtitutionib. & ordinationib. Apoſt. cæteriſq; contrariis quibuſcunq; Volumus aũt, qd præſentiũ tranſumptis, ſeu copijs in opere nouo, de omnibus Domib Eccleſijs, & locis prædicti ord. eaq; concernẽtib. propediem, te auctore in Typographia Romana Dilecti filij Dominici Baſæ excudendis, aut etiam ſeparatim imprimendis, & a te

ſeu

ſeu pro tempore exiſtente Miniſtro,ſeu Cōmiſſario generali ord.præfati,ſeparati n imprimendis,ſubſcriptis,& ſigillo officij Generalatus,ſeu cōmiſſariatus huiuſmodi munitis,eadem prorſus,vbique fides tam in iudicio, quàm extrà dictis in dicto opere,ac ſeparatim imprimendis,adhibeatur,quæ eiſdem præſentib.adhiberetur,ſi originaliter exhibitæ,vel oſtenſæ forent.Dat.Romæ apud S.Marcū ſub anulo piſcatoris, die 3.Septembris,1586. Pontificatus noſtri anno ſecundo.

Tho.Thom.Gualterius.

V.

Confirmatio priuilegiorum ordinis Minorum Sancti Franciſci de Obſeruantia,necnon Monialium Sanctę Claręe, & Tertij Ordinis de pœnitentia,illorumque innouatio, communicatio,& extenſio.

Eandem confirmationem fecit ordini prędicto Clemens VII.Conſtit.8.Paulus IV. conſt 1. & Gregorius XIII. Conſtitutione 7.

SIXTVS Papa V.Ad perpet.rei mem.Et ſi Mēdicantiū ord.& pręſertim Sacer. ordo Fratrum Min.de obſer.qui ſedulo ad Vineā Dñi Sabaoth,Dei gratia ordo ipſe magnos probitatis, & doctrinę ac animarū ſalutis fructus ſēper olim attulerit,& quotidie afferre ſumma diligentia conatur,in eaq; immēſum exhibere non ceſſat famulatum , ſummo ſemper ſtudio (etiam cum in minorib.eſſemus) amplexi fuimus:ad ſummi rū Apoſtolatus apicem , meritis licet imparib.diuina fauente clementia aſſumpti,dum id mente recolimus,facere nō poſſumus,quin eundē ordinem de obſer.propēſiori charitate, & paterno affectu amplectamur, ac einde pro ſuis Sāctis ſtudijs,honeſtiſque laboribus, ac pro animarum ſalute, ab Apoſt.Sede(cuius continuè pacem,& dignitatem ordo ipſe de obſer.fortiter lutatus eſt)tam ſpūalia,quā tēporalia ſubſidia, ornamentaque acceperint,& accipiēt,quib.& Sācta ſua officia,ac vitā ſuam regularem facilius,atq; expeditius exequi,& tranſigere poſſit, & cęteræ Religioſę perſonæ, ordineſque alij exēplo ipſorum promotiores,alacrioreſq; ad ſua officia perſoluenda reddantur.Sanè ꝑ parte dilectorum filiorum Franciſci a Toloſa, Miniſtri Generalis,& Thomæ de Maſſa Cōmiſſarii generalis Ciſmōtanæ familiæ prædicti ord.de obſer.nobis nuper expoſitū fuit,quod cum ex ipſius Sedis prouiſione,ac benigna dignatione ꝑuenire dignoſcatur,vt Romanus Pontifex quandoq;prædeceſſorū ſuorū Romanorū Pont.geſta innouet, ac Apoſtolica auctor.innouata, & reſtaurata muniat, & fulciat, & in priſtinum ſtatū reponat, ac reducat; necnon propterea nonnulli Ro.Pon.prædeceſſores noſter,nōnullas gratias,cōceſſiones,indulgētias peccatorū remiſſiones,abſolutiones,ēt plenarias,libertates,prærogatiuas,fauores,immunitates,exemptiones,declarationes,facultates,multaq; alia priuilegia, & indulta,tā prædictis Fratrum Min.quam S.Claræ,ac tertio de pœnit.nuncupato ordinib.illorumque Superiorib.fratribus,Monialibus, & ſororib.ac vtriuſque ſexus perſonis,& Monaſteriis,Domib.Eccleſijs,& locis quibuſcumque dictorum ord. nunc,& pro tempore exiſtentib.in genere,vel in ſpecie,ēt per modū cōicationis, ſiue extenſionis priuilegiorum aliis ordinib.eorumque Domib. & Eccl & vtriuſque ſexus perſonis ord.Mendicantium exiſten.conceſſorum, cōceſſerunt,aut iā conceſſa confirmarunt,& approbarunt,prout in ſingulis conceſſionibus, declarationib.& litteris eorumdem prædeceſſorum expeditis plenius dicitur cōtineri.Cū autem,ſicut eadē expoſitio ſubiungebat,illa quę ſępius Apoſtolica auctor,

prædi-

prædicta munita exiſtunt, maiorē obtineant roboris firmitatem, pro parte eorūdē Franciſci, & Thomæ nobis fuit humiliter ſupplicatū, vt prædictis priuilegiis, immunitatib. exemptionibus, libertatib. fauoribus, cōſeruatoriis, declarationib. facultatib. diſpenſationib. gratiis, conceſſionibus, indulgētiis, & indultis pro illorum obſeruantia, noſtræ approbationis robur adijcere, aliaſq; in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſ. dignaremur. Nos igitur, qui omnium votis præſertim illis, qui ſub ſuaui Religionis iugo diuinis laudib. & Chriſtianæ Relig. augmento incumbentium perſonarum tranquillitati, & commoditati cōſulitur, libenter annuimus, eaq; fauorib. proſequimur opportunis, hmōi ſupplicationib. inclinati, quæcumq; præmiſſa, ac oīa, & ſingula alia priuilegia, immunitates, exēptiones, libertates, prerogatiuas, fauores, cōſeruatorias, declarationes, facultates, diſpēſationes, gratias, cōceſſiones, indulgētias, & indulta ſpūalia, & tēporalia, ēt per modū cōicationis, & extēſionis inter ſe, & cum aliis ordinib. Mendicātib. & non Mendicantib. eiuſdem Fratrum Min. regularis obſeruantiæ & S. Claræ, & de pœnit. Tertio ordinib ēt in congregatione, ſub trium votorum ſubſtantialium profeſſione, & eorumdem Superiorū ord. Min. regularis obſer. hmōi obedientia degentib. ipſorumque ſuperiorū Fratrib. Monialibus, Sororib., ac vtriuſque ſexus, etiam ſingularib perſonis, necnon Monaſteriis, domibus, & Eccleſijs, & locis quibuſcunque in genere, & in ſpecie, etiam per ſolam ſignaturam, etiam viuæ vocis oraculo, vt præfertur, aut aliàs p eoſdē Romanos Pont. prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem prædictam, ſub quacumque forma, & expreſſione verborum conceſſa, ac etiam iteratis vicibus, approbata, necnon omnib. & ſingulis in eis forſan contentis clauſulis, decretis, & declarationib. quibuſcunq; ac ſingulas deſuper ēt plurib. vicib. confectas litteras, & in eis cōtenta & inde ſequuta quæcūque illorum omnium tenores & formas, datas, effectas, & decreta in illis appoſita, ac ſi de verbo ad verbum infererentur pręſentib. & in his eſſent inſerta, pro ſufficiēter expreſſis habentes, dicta auctoritate Apoſt. tenore pręſentiū ex certa ſcientia in his omnib. in quib. decretis Conc. Trid. non aduerſentur, approbāmus, & confirmamus, ac innuamus, perpetuamque roboris firmitatē obtinere, & firmiter obſeruari, necnō ordinib. Fratrum Min. Regularis obſer. hmōi degē. Superiorib. Fratrib. Monialib. ēt Tertiariis nuncupatis, Sororib. perſonis, Monaſteriis, Domib. Eccl. & locis prædictis, ēt per modum cōicationis, & extenſionis, hmōi ſuffragari, illiſque frui, vti, & gaudere, qñ & quoties opus fuerit, poſſe, & debere in iudicio, & extrà, ac ēt in foro cōſcientiæ in omnib. & per omnia, ac ſi ſpecialiter, & expreſsè, eiſdē fratrum Min. ac S. Claræ, & tertio de pœnitentia ordinibus per nos conceſſa fuiſſent, decernimus. Supplentes omnes, & ſingulos iuris, & facti, ac ſollemnitatum, etiam de iuris neceſſitate, aut aliàs quomodolibet requiſitarum, forſan omiſſarum, & alios quoſcumque defectus, ſi qui forſan interuenerint in eiſdē. Quocirca venerabilib. Calaguritañ. & Lodieñ. Epiſcopis, ac dilecto filio cauſarū Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali auditori; per eaſdē pręſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorū, per ſe, vel alium, ſeu alios, faciant auctoritate noſtra præſentes litteras, & in eis contenta quæcunque plenum eorum effectum ſortiri, illiſque omnes, quos concernūt, pacificè frui, & gaudere: non permittentes quemquam deſuper contra præſentiū tenorē, ſub quouis prætextu, & cauſa, ēt de facto intentionis noſtræ, per quoſcunq; quomodolibet indebitè moleſtari. quinimò, quicquid in cōtrariū attētari, vel fieri cōtinget, omnia ſemper in priſtinum reponi; Contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quaſcunque de quib. eis videbitur, cēſuras, & pœnas Eccl. & alia opportuna iuris, & facti remedia, appellatione quacunque poſtpoſita, cōpeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſib. etiā iteratis vicib. grauando, inuocato etiam ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachii ſæcularis. Sicque

per

per quoſcũque Iudices,& Cõmiſſarios,ac Sãctæ Ro.Eccl. Cardinales,necnõ Sacri Palatii Apoſt.cauſarũ Auditores, ſublata eis quauis aliter iudicãdi, & interpretandi facultate,iudicari,& diffiniri debere. Nõ obſtantibus præmiſſis,ac piæ mem.Bonif.Papæ Octaui,etiã prædeceſſoris noſtri de vna,& in Concilio Generali de duabus dietis editis,dũmodò vltra tres dietas,aliquis præſentiũ vigore ad iudiciũ non trahatur,aliiſque Apoſtolicis Conſtitutionibus,ac prouincialibus & Capitularibus ſtatutis,& Conſuetudinibus etiã iuramento,confirmatione Apoſtolica,vel quauis firmitate alia roboratis,priuilegiis, quoque indultis,& litteris Apoſtolicis etiã in forma Breuis per quoſcunque Rom.Pont.prædeceſſores noſtros,ac etiã nos,& Sedẽ prædictã,etiã Motu proprio,ac ſcientia,& ptãtis plenitudine,ſimilib.ac cũ quibuſuis irritatiuis,annullatiuis, caſſatiuis,etiã priuilegiorũ eorũ reuocatiuis,reſtrictiuis,reſeruatiuis,exceptiuis,reſtitutiuis, declaratiuis, mentis atteſtatiuis,ac derogatoriarũ derogatoriis, aliisque efficacioribus efficaciſſimis & inſolitis Clauſulis quomodolibet, etiã pluries conceſſis,confirmatis, & innouatis.Quibus omnibus etiãſi pro illorũ ſufficienti derogatione,de illis,eorũque totis tenoribus ſpecialis,ſpecifica, expreſſa,& indiuidua, ac de verbo ad verbũ,non autẽ per Clauſulas generales idẽ importantes mẽtio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda,aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret,etiam quod in eis caueatur expreſsè,quod illis nullatenus, aut non niſi ſub certis modo,& forma derogari poſſit,tenores huiuſmodi,ac ſi de verbo ad verbũ,nihil penitus omiſſo,& forma in illis tradita obſeruata,inſerti forent,præſentib.pro ſufficienter expreſſis,et inſertis habentes:Motu,ſcientia,& auctoritate ſimilibus derogamus.Aut ſi aliquibus cõmuniter,vel diuiſim ab eadẽ ſit Sede indultũ quod interdici,ſuſpendi,vel excõmunicari non poſſint per litteras Apoſt.non facientes plenã,& expreſſã ac de verbo ad verbũ de indulto huiuſmodi mentionẽ,cæteriſq; contrariis quibuſcũq; Verum,quia difficile foret præſentes litteras ad ſingula quæque loca,in quibus fortè opus eſſet deferri,volumus,& pariter Apoſtolica auctor. decernimus quod illarum tranſumptis manu alicuius ex Secretarijs cuiuſuis prædictorum Prælatorũ Generaliũ,& ſuorũ ſucceſſorũ,aut Notarij publici ſubſcriptis & ſigillo officii alterius eorumdẽ, aut alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ,ſeu Curiæ Eccleſiaſticæ munitis,eadẽ prorſus fides in iudicio,& extra illud adhibeatur,quæ præſentibus adhiberetur,ſi forent exhibitæ,vel oſtenſæ.Datum Romæ apud S.Marcum,ſub an.piſcatoris, die 3.Octobris,1587.pontificatus noſtri anno tertio.

DECRETA SACRAE REGVLARIVM Congregationis.

Die Decima Octobris, M DLXXXVI. Pro Fratribus Ordinis Mendicantium.

LECTO in Sacra Congregatione Regularium Memoriali oblato noĩe totius familiæ fratrum Mendic.quarumcumq;prouinciarum pro Fratribus ord.Mend.conquerentium, qualiter contra formam ſuorum Priuileg.Sacrorum Canonum,Concilii Trid.& ordinationum Apoſt.in quã plurib.ab ordinariis locorum grauantur,prout eiuſdem Memorialis ſeries continebat Illuſtriſſimi Domini Cardinales, his maturè conſideratis, ſtatuerunt,& decreuerunt infrà ab eiſdem locorum ordinariis perpetua, & inuiolabiliter obſeruari debere.

Primo,

Primò,quod circa ſæcularium confeſſiones ab ipſis Fratribus Mendic.audien: ſeruetur deciſio Congregationum Sacri Conc.& Epiſcoporum, corripianturq; ordinarii,qui in artic.mortis id fieri prohibent, vel in licentiis conceſſis id excipiunt.

Secundò,fratres Mendicantes nullatenus à quæſtuatione,quæ de licentia ſuorũ Superiorum fit,& in dies contingit,prohibeantur.

Tertiò,ordinarii non impediant fratres pulſare Campanas ad Matutinum,ad Horas,& ad Miſſam antequam pulſetur Cãpana maioris Eccleſiæ,præterquã in die Sabbathi Sancti.

Quintò,quo autem ad quartam funeralium, ſeruetur Decretum Concilii Tridentini.

F.Michael Bonellus Card. Alexandr.

Georg.Paleatius Secret.

Seſſio, XXIII. Cap XV.

COngregatio Concilii cenſuit Regulares ad audiendas in Ciuitate,& Diœceſi Sæcularium confeſſiones ſemel ab Epiſcopo præuio examine approbatos iterum ab eodem Epiſcopo non eſſe examinandos:Cæterũ à ſucceſſore poſſe vtique examinari,iuxta Conſtitutionem Sanctæ mem.Pii V.datam 8.Idus Aug.põtificatus,anno 8.quæ à fel.recordatione Greg. XIII. non eſt reuocata per reductionem priuilegiorum Regularium ad terminos Concilii Tridentini.

A.Card.Caraffa.

G R E G O R I V S X I I I I.

Nicolaus ex Patre Franciſco ex nobiliſſima familia Sfondrata Cremonenſi oriundus, à Pio IIII. Epiſcopus Cremonenſis creatus,deinde à Gregorio XIII. in Illuſtriſſimorum Cardinalium numerum relatus,demum Vrbano VII. ſucceſſit,& in vigilia Sancti Nicolai ſui natalitij nominis,ad Summi Pontificatus apicem aſſumptus eſt,die 5.Decembris,1599.die verò 8. in feſto conceptionis glorioſiſſimę Virginis Marię,de more coronatus fuit.Obijt die 15.Octobris,1591 et in capella Gregoriana ſepultus eſt.

I.

Moderatio conſtitutionum Sixti V.contra illegitimos Regularium.

GREGORIVS Epiſc.ſeruus ſeruorum Dei,Ad perpet.rei memoriã.Circũſpecta Romani pont.prouidentia,ea quę rationalibus cauſis auctoritate Apoſt.ſancita fuerunt,ipſa rerum experientia ſuadente,ex aliis interdum non minus iuſtis cauſis moderatur, & immutat, prout in Domino conſpicit Salubriter expedire.Sanè licet aliàs felicis recordationis Sixtus Papa V.prædeceſſor noſter,nonnulla circa qualitates,modum,& formam ad mittendi Religioſos,ad quoſcunque ord.ſalubriter ſtatuerit,prout In duabus deſuper,prima videlicet ſub datũ ſexto Kalendas Decembris,anno tertio,& altera

ſub datum Duodecimo Kalendas Nouembris, anno quarto ſui põtificatus editis Conſtitutionibus latius continetur. Quia tamen vſu cõprobatũ eſt, multa inuenta fuiſſe impedimenta, propter quæ ea, quæ in præmiſſis ſtatuta fuerunt, executioni mandari minimè poterunt. Vnde quãplures litteris, & pietate inſignes viri, à ſancto propoſito Regularẽ deducendi vitam adducti, ac impediti, atque etiam alij diù cũ maxima eorũ laude in Religione verſati, ab illius dignitatibus, honoribus, prælaturis, cũ non modico Religionis, & ordinũ huiuſmodi detrimento repulſi, & inhabiles penitus redditi fuerint. Nos igitur ea, quæ docuit experientia ſalubriter fuiſſe conſtituta confirmare: quæ verò moderatione aliqua indigerẽt moderari volentes, ac dictarũ Conſtitutionũ, & inde ſequutorũ, quorũcunque tenores etiã veriores præſentib. pro expreſſis habentes, habita cũ Venerabilib. fratribus noſtris, Sanctæ Romanę Eccleſiæ Cardinalibus ſuper negotijs, & conſultationibus Regularũ deputatis, matura deliberatione, de eorũdẽ conſilio prædictas Conſtitutiones in ea parte, qua cauetur, ne illegitimi ex certo inibi expreſſo damnato thoro, vel cõplexu ad quãcũque Religionẽ, neque ad habitũ, aut profeſſionẽ Regulares, ſed tãtũ ad habitũ Conuerſorũ, aut famulorũ ĩ Monaſterijs, alijsque locis regularibus ſeruientium admittantur, etſi poſt dictã Cõſtitutionẽ profeſſionẽ emitterent, voluit illã nullius eſſe momenti, & in altera parte, in qua illegitimè, genitos, etiã ante ipſas Conſtitutiones profeſſos vigore priuilegiorũ, aut indultorũ Apoſtolicorũ cuiuſuis ordinis Religionis, Monaſterijs, aut Congregationis, eorũve Superioribus in genere, vel in ſpecie conceſſorũ etiã ipſos per ingreſſũ Religionis, vel per eoſdẽ Superiores legitimatos, ſeu ad gradus, honores, & dignitates habilitatos, ſeu integratos, ab honoribus gradibus, & dignitatibus quibuſcumque, tã antiquis, quã alijs priuilegijs, litteris Apoſtolicis, indultis, aut declarationibus non obſtantibus excludi, ac diſpenſationes quaſcumque, aut legitimationes non ſuffragari, neque in futurũ cũ his, niſi à Sede Apoſtolica, priuilegijs quibuſcũque, non obſtantibus diſpenſare poſſe voluit, auctoritate Apoſtolica tenore præſentiũ ad terminos iuris reducimus, & moderamus, ac omnes diſpenſationes, & habilitationes, vigore priuilegiorum, aut indultorũ Apoſtolicorũ cuiuis ordini, Religioni, Monaſterio, aut Congregationi, eorũve Superioribus in genere, vel in ſpecie, vt præfertur, conceſſorũ, quæ tẽpore Conſtitutionũ huiuſmodi vſu recepta, & non ſub vllis alijs reuocationibus comprehenſa erunt per quoſcunque eorũ Superiores factas in priſtinũ ſtatũ, & validitatẽ, in quibus ante ipſas Conſtitutiones exiſtebant, reſtituimus, & reintegramus Volentes iiſdem Conſtitutionibus non obſtantibus eos, qui quouis modo illegitimi procreati fuerint ad habitũ, & profeſſionẽ Regulares admitti poſſe, quemadmodũ admitti poterant ſi ſupradictæ Conſtitutiones editæ non fuiſſent. Ita tamen, vt cum de recipiendis quomodocũque illegitimè natis, ad habitũ, & profeſſionẽ ordinum quorumcumque agetur, ii ad quos huiuſmodi receptio ſpectat, præter alia, de quibus ex dictarũ Conſtitutionũ præcepto circa quoſcumque etiã legitimos diſquirere debet, diligenter eorũ vitã, & mores inquirant, & ita demũ recipiant, ſi tamen bonã indolẽ, & virtutis ſpecimen præſeferant, ac tot eis merita ſuffragentur vt Nataliũ ſuppleant defectũ, eorũque receptio Religionis cõmodo, & vtilitati profutura videatur. Et ſuper hoc ipſo ii, ad quos (vt dictum eſt) pertinet huiuſmodi receptio matura deliberatione habita ita cenſuerint, & iudicauerint, dummodò tamen filius illegitimus in Religione, in qua pater, ſiue ante, ſiue poſt natiuitatem dicti filij profeſſus fuerit, ipſo patre viuẽte non admittantur, quod expreſſè prohibemus. Volumus quoque, ac ſtatuimus licere Generali, aut Prouinciali ſingulorũ ordinum, aut Congregationũ, aut Hoſpitalium, ad quos dicta diſpenſatio ſpectat, iuxta tenorẽ priuilegiorum, & indultorum Apoſtolicorũ eis conceſſorum, quæ dummodò vſu recepta, nec alias ſub vllis reuocationibus comprehenſa

henſa fuit,vt præfertur,in hac parte reualidamus,cum illegitimis,quos aliàs di
ctus Generalis,aut Prouincialis,cum Generali Prouinciali,ſeu intermedio Cap.
& non aliàs ſuffragãtibus meritis dignos iudicauerint ad honores,gradus,& di-
gnitates obtinendas diſpenſare,ac diſpenſationes huiuſmodi pro tempore ita fa
ctas,& inde ſequuta quæcumque,vt antea valere,& tenere,perinde,ac ſi ſupra-
dictæ Conſtitutiones non emanaſſent. Cæterum,cum acceperimus, nonnullarũ
Religionum,& ordinum,præſertim Monachalium Monaſteria ita inſtituta eſſe,
vt in eis perpetua quædam filiatio conſtituatur. Ideoque receptio Nouitiorum
in vnoquoque Monaſterio ad Superiorẽ Prçlatũ,& Capitulũ eiuſdẽ Monaſterij
tantũ pertineant,quæ etiã Monaſteria,vt plurimũ inter ſe longè diſtant,nec Gña
lia,prouincialia,aut interdia Capitula,niſi raro celebrare ſolent.Ideò ſtatuimus,
vt Superiores illorũ Monaſteriorum de conſenſu ſui Capituli præhabita ſimul
cũ his de quibus in vnaquaque Religione,aut Monaſterio iuxta eius Cõſtitutio
nes recipiẽdus interrogari ſolet,aliqua informatione ſuper his,quæ in dictis Cõ
ſtitutionibus continentur,ad receptionẽ huiuſmodi procedere valeant,dum ta-
men ante quã ad profeſſionem admittatur,plenaria,& eo modo, prout in dictis
Cõſtitutionib.habetur inquiſitio fiat,quæ poſtea ab his,à quib.in prædictis Mo
naſteriis examinari ſolent,diligenter examinetur.& approbetur,& demũ omnia
in dicto Capitulo corã Superiore referantur. Volentes, quod Superiores prædi-
cti cũ eorũ Capitulo,aut vbi conſuetudo non fuerit celebrandi Capitula,cum tri
bus, aut quatuor ad id in generali Congregatione per vota ſecreta deputatis,ſer
uatis eorũ regularib.inſtitutis,ac ſupradictis omnibus eandẽ in recipiendis noui
tijs habeant auctoritatẽ,quę per dictas conſtitutiones prouincialib.Capitulis eſt
attributa Decernentes ſic,& non aliter per quoſcunque Iudices, & Cõmiſſarios
quauis auctoritate fungentes,etiam eiuſdẽ Romanæ Curię Cardinales.& cauſa
rũ Palatii Apoſtolici Auditores,ſublata eis & eorũ cuilibet quauis aliter iudican
di,& interpretandi facultate,& auctoritate,vbique iudicari,& diffiniri debere,ir
ritũ quoque,& inane,quidquid ſecus ſuper his à quoquã quauis auctoritate ſciẽ
ter vel ignoranter contigerit attentari.Non obſtãtib premiſſis,ac quibuſuis aliis
Conſtitutionibus,& ordinationib.Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcun-
que.Volumus autẽ,quod pręſentiũ trãſumptis,etiã impreſſis,manu alicuius No
tarii publici ſubſcriptis,& ſigillo alicuius Prælati,vel perſonę in dignitate. Eccle
ſiaſtica conſtitutę obſignatis,eadẽ prorſus fides in iudicio,& extra illud adhibea
tur,quæ eiſdẽ præſentibus adhiberetur,ſi forẽt exhibitæ, vel oſtenſæ Nulli ergo
omninò hominũ liceat hanc paginã noſtræ reductionis,moderationis,reſtitutio
nis reintegrationis,prohibitionis,reualidationis,ſtatutorũ,voluntatũ,& decreti
infringere,vel ei auſu temerario contraire. Si quis autẽ hoc attẽtare præſumpſe
rit indignãtionẽ Omnipotentis Dei,ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorũ eius
ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ,apud Sanctum Petrum,Anno,Incarnatio
nis Dominicæ,159.Idus Martii pontificatus noſtri anno primo.

L.Dat.

M. Veſtrius Barbianus.

A. de Alexiis.

CON-

II.

Conſtitutio moderationis bullę fel.rec. Sixti V. contra Abortum quo-nis modo procurantes.

GREGORIVS Epiſcopus ſeruus Seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriā. Sedes Apoſtolica pia mater aſſiduè ſentiens ponderis ibi incumbentis in procurāda ſalute animarum, pretioſo Chriſti Domini ſanguine redemptarum, grauitaté, & magnitudinem, nete tanti momenti, vt par eſt, magis in dies ſolicita, eundemq; optimum finem ſemper ante oculos propoſitum habens, nihil vnquā intentatum prætermittit eorum, quæ ad fidelium animas in viam ſaluris dirigēdas iudicat pertinere. Quare nemini mirum videri debet, ſi interdum quidē contumacium fidelium audaciam pœnarum ſeueritate deterret. Rurſus eiſdem ſi ad cor redire velint, & peccati veniam humiliter expoſcere, maternum aperit ſinum, viamque ad pęnitentiam eis ſternit faciliorem, ac manſuetudine congrua rigorem temperat, prout in Domino cóſpicit ſalubriter expedire. Dudum ſiquidem. fel.rec. Sixtus Papa V. prædeceſſor noſter, iuſtitiæ zelo accenſus, cōtra procurantes abortū fętus, tam animati, quàm inanimis, eiuſque grauiſſimi ſceleris participes, & adiutores, necnon contra eos, qui mulierum fœcunditatem impedirent, & ſterilitatis potiones, ſeu venena præberent, conſtitutionem edidit, ſub dat. iiij Kal. Nouemb. Pont. ſui anno tertio, per quam vltra diuerſas ſpirituales, & temporales pęnas, etiam inter alia excommunicationis ſententiam cōtra eos promulgauit, ſibique, & ſucceſſoribus ſuis tantum abſoluendi facultatem reſeruauit, prout in eadem conſtitutione plenius continetur. Cum igitur poſtmodū experientia docuerit, ex remedio hmōi non eam, quæ ſperabatur. vtilitatem, & fructū proueniſſe, verum potius, multis Satanæ malitia ad peccandum inductis difficiliori ob ſoli ſedi Apoſtolicæ reſeruatam abſoluendi facultatem, reddito, pęnitentiam aditu, eos à nefariis hmōi flagitiis perpetrandis, non ſolum non retraxiſſe, ſed etiam plurimorum ſacrilegiorum, grauiſſimorumq; peccatorum, & ſcelerum occaſionem dediſſe: Nos propterea animaduertētes gladium Eccleſiaſticæ diſciplinæ, præſertimq; ad cenſuras, & pęnas ſpirituales ita extraendū eſſe, vt ad medicinam tēdat, non ad pernicem animarum æternumque Paſtorem, cuius vices in Terris gerimus, quantū (diuina eius gratia adiutrice) poſſumus imitari volentes, qui venis animas hominum ſaluare, non perdere; neminique quātumcunque grauiter, & enormiter deliquerit, viam ſalutis præcluſit, quin potius ad eam aſſequendā copiosè remedia adhibuit, ac nobis reliquit, & ſimul vtilius cenſentes, vbi nec de homicidio, nec de animato fętu agitur, pęnas nō imponere duriores ijs, quæ per ſacros Canones, & leges profanas ſunt inflictæ. Habita ſuper hoc cum Venerabilib. fratrib. noſtris S. Rom Eccleſiæ Cardinalibus ſuper negociis, & conſultationibus Epiſcoporum, deputatis, matura, deliberatione, de eorum conſilio, conſtitutionem prædictam ſic duximus moderandā, vt a peccato, & excommunicatione contra perſonas ibi expreſſas lata, tam, quoad eos, qui hactenus deliquerunt, quàm quoad illos, qui poſt noſtrā conſtitutionē in eiſdē caſib. deliquerint quilibet presbyter, tam ſæcularis, quam cuiuſuis ordinis Regularis ad Chriſti fidelium confeſſiones audiendas, & ad hos caſus ſpecialiter per loci ordinarium deputatus plenam, & liberam in foro conſcientiæ tātum abſoluendi habeat facultatem, eādem prorſus, quam idem Sixtus prædeceſſor ſibi, ac ſuis ſucceſſorib. reſeruauit. Quo verò ad pænas procurantium abortum fętus inanimis, aut exhibentium mulieribus, vel ſumentium venenæ ſterilitatis, aut quocumque modo auxilium, vel conſilium eis dantiū, in prædicta conſtitutione cō-

tentas, conſtitutionem præfatam in ea parte, vbi de his agit, ad terminos iuris cō munis, ac Sacrorum Canonum, & concilii Tridentini diſpoſitionem, auctoritate Apoſt. tenore præſentiū, tam quo ad præterita, quam quoad futura, perpetuò reducimus, perinde ac ſi eadem cōſtitutio in huiuſmodi parte nunquam emanaſſet. Non obſtantib. eadem prædeceſſoris noſtri conſtitutione, quam quo ad reliqua in omnib. præter contenta in hac noſtra cōſtitutione in ſuo robore omninò permanere volumus, cœteriſque contrariis quibuſcunque. Volumus aūt, vt præſentium tranſumptis, Notarii publici manu ſubſcriptis, & ſigillo Prçlati Eccleſiaſtici munitis, eadem prorſus fides habeatur in iudicio, & extra illud, quç eiſdem originalibus, haberetur exhibitis vel oſtēſis. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginā noſtrarum moderationis, reductionis, & volūtatum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis aūt hoc attentare præſumpſerit, indignationē Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurū. Dat. Romæ, in Monte quirinali, anno incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo nonageſimo primo Kal. Iunii, Pontificatus noſtri anno I.

L. Dat.

M. Veſtrius Barbianus.

A. de Alexijs

CLEMENS PAPA VIII

HIPPOLITVS ex nobili Florentina Familia Aldobrandinatus, ob ſingularem eius vtriuſque iuris ſcientiam, ac in rebus gerendis prudentiam, & vitç integritatem, Auditor Rotæ, deinde Datarius Sixti V. effectus, ab eodem Sixto Cardinalis creatus, Apoſtolica Legationis munere ab eo ſibi iniuncto apud Regem Poloniç functus eſt, inde reuerſus, mortuo Innocentio IX. vnanimi illuſtriſſimorum Cardinalium conſenſu ad ſummi Pontificatus apicem aſſumptus fuit die 39 Ianuarij, 1592 Beatum Iacintum Polonum, ordinis prçdic. vitç ſanctitate, & miraculis illuſtrem, necnon & Beatum Raymundum Hiſpanum eius ordinis prædicatorum pariter ſanctitate, & miraculis clariſſimum, Sanctos eſſe, ac Sanctorum catalogo adſcribendos eſſe ſollemniter definiuit, necnon ab omnibus chriſti fidelibus colendos mandauit, die 27. Aprilis 1592. & 29. Aprilis 1601.

I.

Conſtitutio ſuper executione decreti conc Trid Seſſ 25 c. 14 contra Regulares non ſubditos Epiſcopo, intra Clauſtra degentes, & extra ea ita notoriè delinquentes, vt populo ſcandalo ſint, ac contra eorum Superiores illos punire negligentes, aut impunitos ad alia ſuorum ordinum loca tranſmittentes, vel tranſmiſſos ad locum, in quo deliquerint non reuocantes.

CLEMENS Epiſcopus, ſeruus Seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Suſcepti muneris ratio poſtulat, vt ea, quæ in ſacro Triden. Cōcilio prouidè conſtituta, ſunt, ab ijs, ad quos ſpectat, inuiolatè obſeruari curemus. Maturo ſanè conſilio ipſius concilii decreto prouiſum eſt, vt quicun-

quicunque Regularis non ſubditus Epiſcopo, intra Clauſtra degens, extra ea ita notoriè deliquerit, vt populo ſcandalo ſit, Epiſcopo inſtāte, à ſuo ſuperiore intra tempus ab Epiſcopo præfigendū, ſeuerè puniatur, & ſuperior de punitione Epiſcopum certiorem faciat, ſin minus, ipſe à ſuo item ſuperiore officio priuetur, & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit. Verum quia experiētia compertum eſt, interdum in hmôi decreti executione nimis remiſsè procedi, cum enim Epiſcopus inſtat, aliquem regularē, eo, quo ſupradictum eſt, modo, delinquentem, a ſuo ſuperiore puniri, ſępe fit, vt ſuperior regularem delinquētem ad alia ſuorum ordinum loca, extra Epiſcopi diœceſim, ex induſtria impunitum trāſmittat, atque ēt ipſe aliquando ad aliàs prouincias ſe conferat, nec vlterius ſuper deliquētis exceſſib. inquirat, & de eius punitione Epiſcopum certiorē reddat: Vnde nec regularis delinquēs tunc ab Epiſcopo puniri poteſt, cū extra ipſius diœceſim exiſtat, nec ſuperior, qui delinquētem corrigere negligit, officio priuatur; Nos pro paſtorali noſtra ſolicitudine, præfati decreti executioni, quantum cum Domino poſſumus, fauere, & præmiſſis malis (vt par eſt) opportuno aliquo remedio occurrere volentes, de Venerabilium Fratrum noſtrorum S. Rom. Eccl. Cardinaliū prædicti Concilii interpretum ſentētia: Motu proprio, & ex certa ſcientia noſtris, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetuò valitura cōſtitutione, omnib. & ſingulis cuiuſcumq; ordinis, & inſtituti Regularium, ēt mēdicantium ſuperiorib. in virtute ſanctæ obediētiæ, & ſub indignationis noſtræ, ac priuationis dignitatum, & officiorum per eos obtentorum eo ipſo incurrēdis pœnis præcipimus, & mandamus, vt iuxta prædictum decretum, quilibet ipſorum, Regularē non ſubditum Epiſcopo, intra Clauſtra degētem, & extra ea ita notoriè delinquentē, vt populo ſcandalo ſit, Epiſcopo inſtante, intra tēpus ab Epiſcopo præfigendum, ſeuerè puniat, ac de punitione Epiſcopum certiorem faciat, & aliàs decretum ipſum in omnib. & per omnia exequatur. Cœterum, ſi ſuperior in Regularem delinquentem non animaduerterit, quinimò ſi illum impunitum ad alia ſuorum ordinum loca, extra Epiſcopi Diœceſim, vt præfertur, tranſmiſerit, volumus, & ſimili motu, atque auctoritate decernimus, vt ſuperior inſtāte Epiſcopo, intra tèrminum ab Epiſcopo præfigendum, & ſub eiſdem indignationis noſtræ, ac priuationis dignitatem, & officiorum obtentorum, necnō & ſub inhabilitatis ad illa, & alia in poſterum obtinendorum, ac vlterius priuationis actiuæ, & paſſiuæ vocis, ad quas a nemine præterquam a nobis, & a Rom. Pōt. pro tempore exiſtenti, reſtitui poſſit, ipſo facto ſimiliter incurrendis pęnis ipſum Regularem delinquentem a loco, ad quē tranſmiſſus fuit, reuocate, & in quo deliquit cōſtituere, ſeu ſiſtere teneatur. Quod ſi hoc ēt facere prætermiſerit, per præſentes ſimiliter ſtatuimus, vt ordinarius loci, ad quē Regularis delinquens tranſmiſſus fuerit, ſuper præmiſſis ab ipſo ordinario loci, in quo deliquit ſimiliter requiſitus, vel aliàs de illius delicto informatus, vt præfertur, tanq̃ Sedis Apoſt. delegatus prædictum cōcilii decretū omninò exequi, in Regularem delinquentem ſeuere animaduertere poſſit, & debeat. Decernentes ſic, & nō aliter per quoſcunq; iudicęs, & cōmiſſarios quauis auctoritate fungentes, ēt eiuſdem Rom. Eccl. Cardinales cauſarū Palatii Apoſtolici auditores, ſublata eis, & eorū cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretādi facultate, & auctoritate, vbiq; iudicari, & diffiniri debere, irritū quoque, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam, quauis auctoritate, ſcienter, vel ignorāter contigerit attentari. Non obſtantib. quibuſuis eorundem ordinum, vel inſtitutorum, etiam iuramēto, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis Statutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet cōceſſis, confirmatis, & approbatis, cęteriſq; contrariis quibuſcunque. Vt autē præſentes litteræ omnib. ſupradictis innoteſcant, mandamus illas ad valuas Eccleſię S.

Ioannes Lateranenſis, & Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, ac in Acie cāpi Floræ, affigi, & publicari: volumuſque poſt quindecim dies, eos, qui in Vrbe ſunt, qui verò extra eam, & citra montes, intra quatuor, qui demum vltra montes erunt, intra octo menſes, a die publicationis huiuſmodi computandos, perinde afficere, & arctare, ac ſi eorum vnicuique perſonaliter intimatę fuiſſent, ac earundem præſentium litterarum exemplis, etiam impreſſis, manu notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ, obſignatis, cādem fidem in iudicio, & extra illud haberi, quæ ipſis præſentib. haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginā noſtrorum præcepti, mandati, voluntatis, decreti, & ſtatuti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis, Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo nonageſimo quinto, ſeptimo Kal. Martii. Pontificatus noſtri anno quinto.

L. Card. Prodat,

M. Veſtrius Barbianus.

A. de Alexijs.

Regiſtrata apud Marcellum Secretarium.

Anno a Natiuitate Domini, Milleſimo quingenteſimo nonageſimo ſexto, indictione nona, die verò decima octaua Martij, Pontificatus Sanctiſſ. in Chriſto patris D.N.D. Clementis, diuina prouidentia Papæ VIII. anno eius quinto. Retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ, affixæ & publicatæ fuerunt ad Valuas Baſilicæ S. Ioan. Lateranenſis, & Principis Apoſtolorum Vrbis, ac in Acie Campi Floræ, per nos Ioſephum ſpadam, & Ludouicum Maſſarutium Sanctiſſimi D.N. Papæ Curſores.

Gabriel Sauarellus Magiſter Curſorum.

II.

Moderatio bullę fel. rec. Sixti Papę V. contra Clericos malè promotos, ac in Epiſcopos in Ordinum collatione peccantes.

Sed quoniam prędicta Bulla Sixti V. reducta eſt ad terminos Sacrorum canonum, ac conſtitutionis Pij Papę IJ. ideò infrà ponitur.

CLEMENS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶Romanū Pontificem decet, ea, quæ ob iuſtas cauſas interdum ſtatuta ſunt, cum ipſa rerum experientia ſuadet, moderare, & immutare, pront in Domino ſaſubriter cōſpicit expedire. Aliàs ſanè emanarunt litteræ fel. rec. Sixti Papæ V. prędeceſſoris noſtri, contra Clericos malè promotos, ac in Epiſcopos in ordinū collatione peccantes, tenoris infraſcripti, videlicet: Sixtus Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Sanctum, & ſalutare ſacri ordinis Sacramentum ab ipſo Domino, & Saluatore noſtro Ieſu Chriſto inſtitutum, beatiſque Apoſtolis, & eorum legitimis ſucceſſoribus ſingulari diuinæ bonitatis munere

nere traditũ,ita ad Dei Omnipotẽtis gloriã ad ſalutẽque animarũ ſanctè,ac reli
gioſè adminiſtrari decet, vt quæ vel ex typo & figura veteris legis, vel aliàs ex
multa Sanctorũ Patrũ Prouidentia,circa ordinandorũ natales,ætatẽ,vitæ,ac mo
rũ probitatẽ,Canones,vel Apoſtolicas Conſtitutiones,aut generaliũ Conciliorũ
decreta,ſalubriter ſtatuta fuerunt,ea inuiolatè obſeruentur. Nã ſi in veteri teſta
mento tã multa de integritate & munditia Sacerdotũ & miniſtrorũ Altaris de-
que eorũ præſtantia & dignitate legimus,de quib. dixit Dominus per Malachiã
Prophetã,Labia Sacerdotis cuſtodient ſcientiã, & legẽ requirẽt ex ore eius,quia
Angelus Domini exercituũ eſt:certè multo maior ratio & diligentia adhibenda
erit in promouendis tã inferiorũ graduũ Clericis,quam etiã presbyteris, qui ad
conſummationẽ Sanctorum in opus miniſterii,in ædificationẽ Corporis Chriſti
conſtituuntur,prout de his ipſis,& diuino verbo,& Beatorũ Apoſtolorum præce
ptis ac ſimul Sanctorũ Patrũ ſtatutis ſæpiſſimè traditũ eſt.Quare nos pro ea,quæ
nobis à Domino iniuncta eſt cunctarũ Eccleſiarũ cura,& ſolicitudine, ipſos Pa-
ſtores,& præſules Eccleſiarũ,quorũ propriũ munus eſt perſonas idoneas Clerica
li militiæ aſcribere,& ad minores,maioreſque ordines ritè promouere,auctorita
te noſtra duximus admonendos vt,in exequendo hac in parte ſuo Paſtorali offi-
cio attentius poſt hac inuigilent,canonicas ſanctiones,vt par eſt,obſeruent,ac vt
nemini detur offenſionis occaſio,neue eorũ miniſteriũ vituperetur, ſtudeant vi-
tare,ea omnia ſcandala,& abſurda,quæ ex vitioſa, & minus canonica Clericorũ
ordinatione cernimus cum magno animi noſtri dolore frequentius exoriri.

Cũ enim multi,etiam interdum inhabiles & indigni, non vocati ſancta Dei
vocatione,ſed potius Satanæ dolis decepti, prætextu deuotionis,& pietatis,rem
quidẽ ſacrã & diuinum munus,intẽpeſtiuè tamen & inordinatè,affectantes,ſeu
tẽporale aliquod cõmodum,aut lucrum ſibi proponentes, vel nimia ſimplicita-
te & imperitia,malitia ve aut fraude ad ſuſcipiendum Clericalem characterem,
alioſque ordines,ante ætatẽ legitimã,vel à non ſuo Epiſcopo,aut non prævio de
bito examine & approbatione,ſeu aliàs minus ritè,vel etiam temerè ſe ingerãt.
Debent ſanè Epiſcopi paterna charitate & prudentia eorũ ſaluti, qui ſæpè neſci
unt,quid petant,melius etiã,quàm ipſimet poſtulant,& ſalubrius conſulere,nec
tã quid flagitent,quã quid expediat cõſiderare? ſumma verò diligentia prouide
re,tum in alienæ Diœceſis ſubditis ordinandis,ne quemquã promoueri ſine eo-
rum ordinarii litteris dimiſſoriis tum in recognoſcẽdis ipſis litteris, ne falsò,aut
ab aliquo qui auctoritatẽ illas concedendi non habeat,confectæ ſint, tum deni
que in examinandis natalib.ætate,vita,moribus ſcientia,idoneitate,titulo,& re-
liquis qualitatibus,ne quid in ſuæ vel alienæ Diœceſis perſonis ad Clericalẽ ho-
norẽ,& Eccleſiaſticos ordines promouendis deſideretur eorũ,quæ ex præſcripto
ſacrorum Canonum requiruntur.

Vt igitur præſules Eccleſiarum intelligant,ſi in re tam graui & tanti momenti
culpa,aut negligentia peccauerint,ſe non modò in tremendo Dei iudicio,verum
in hoc quoque ſæculo Rom. Pontifici ſuæ villicationis rationẽ fore redditures.
Præſenti Conſtitutione perpetuò ſtatuimus,& ordinamus, vt ſi in poſterũ Anti-
ſtes aliquis Epiſcopali,Archiepiſcopali,primitiali,vel etiã patriarchali dignitate
præfulgẽs aut Abbas ad primã tonſurã minoreſque ord.ſuis ſubditis conferẽdos
à Sede Apoſtolica auctoritatẽ habẽs quẽcunque Sæcularẽ,vel cuiuſuis ordinis,
aut militiæ Regularẽ,ex aliquo crimine,vitio,aut defectu, ſeu aliàs inhabilem,
vel irregularẽ exiſtẽtem,vel extrà tempora à iure ſtatuta, vel abſque veris dimiſ
ſoriis ſui ordinarii litteris,aut p ſaltum,vel furtiuè,aut quo ad ſæculares ſine ti-
tulo ſufficientis beneficii vel patrimonii,aut ante ætatẽ per ſacri generalis Tridẽ
tini Concilii decreta primæ tonſuræ,aut cuique ordini præſcriptã, aut non ſer-
uatis tẽporum interſtitiis,ita vt aliquis vnico die,ſub continuatis diebus,ad plu-

r s ordines ſacros, vel poſt vnum ordinem ſuſceptum ſine cauſa rationabili ante quam tẽpus ab eodẽ Conc. Trident. præfixum elabatur, ad alium ordinem promoueatur, ſine diſpenſatione, aut indulto Apoſtolico, Clericali charactere non legitimè īſigniuerit, aut ad ordines minores, vel ſacros, vt præfertur, vel aliàs malè promouerit, ſiue id ſcienter, ſiue ignoranter fecerit, niſi debita diligentia adhibita iuſtus error & probabilis facti ignorantia eũ excuſet, vt, in quo deliquit, in eo puniatur, à collatione quorũcumque ordinũ, atque adeo ipſius tonſuræ, & ab executione omniũ munerũ pontificalium eo ipſo ſuſpenſus, & ab ingreſſu Eccleſiæ interdictus exiſtat, alijſque grauiorib. pœnis noſtro, & pro tempore exiſtentis Rom. pont. arbitrio puniatur.

Quòd ſi ſpreta hmõi ſuſpenſione & interdicto in præmiſſis ſe temerè ingeſſerit, etiã à regimine & adminiſtratione ſuæ Eccleſiæ, ſeu Monaſterii, & a perceptione fructuũ menſæ eiuſdẽ, ac quorumcunque beneficiorũ per eum titulũ, vel in commendam, ſeu aliàs obtentorum ſuſpenſionem, eo ipſo incurrat, eiuſque interdicti, aut ſuſpẽſionis relaxationem: aut pœnarum remiſſionem ab alio, quã a Romano pont. pro tempore exiſtenti, nequeat obtinere.

Et nihilominus fel. recordationi Pij Secundi Romani pontificis noſtrorum prædeceſſorum, qui per ſuas Conſtitutiones, aut in Cancellaria Apoſtolica publicatas Regulas contra huiuſmodi Clericos malè promotos, diuerſas pœnas inflixerunt, veſtigiis inhærentes, eoſdem Clericos poſthac malè promotos ab executione, miniſterio, & exercitio ordinum ſuſceptorum, & ab omni ſpe, & facultate aſcendendi ad alios Superiores perpetuò ſuſpenſos declaramus, & ſi in eis miniſtrare præſumpſerint, illos ſi irregulares effectos, omnibus, & quibuſcumque per eos in titulum, commẽdam, aut alias obtentis dignitatibus, officiis, & beneficiis Eccleſiaſticis cum cura, & ſine cura, quomodocumque qualificatis, ſæcularibus, vel cuiuſuis ordinis, aut Militiæ Regularib. ac etiam ſi ipſi Clerici regulares fuerint, actiua, & paſſiua voce, ipſo facto priuamus, & iis priuatos, atque ad illa, & alia ſimilia, vel diſſimilia in poſterum obtinenda, in perpetuũ inhabiles, & incapaces eſſe decernimus, & declaramus, dignitatum, officiorum, & beneficiorũ huiuſmodi, ſic pro tẽpore vacantium, diſpoſitionẽ nobis, & Apoſtolicę Sedi perpetuò reſeruantes.

Vt homines, qui nimia indulgentia, & ſpe impunitatis, ac venię facilitate, hactenus fuerũt ad huiuſmodi facinora procliuiores, ea ſublata, & pręcluſa ab his, abſtineant, & caueãt in futurũ tam abſoluendi, quàm diſpẽſandi facultatẽ in caſib. ſuperius expreſſis, etiã in foro conſcientiæ nobis, & ſucceſſorib. noſtris dũtaxat, auctoritate, & tenore præmiſſis, ꝑpetuò reſeruamus; Inhibentes, ne à quoquã Sæculari, vel cuiuſuis ordinis Regulari presbytero, vel prælato quauis auctoritate fungente, nec per quæcũque Iubilæa, & indulgentias, etiã pleniſſimas, & extra ordinarias ꝑ noſtros prædeceſſores, aut noſmetipſos, vel ſucceſſores noſtros, anno Iubilæi, aut alio quouis tẽpore, & Cruciatæ Sãctæ, vel quocũque alio titulo, modo, & forma, Motu proprio, & Conſiſtorialiter, ſeu ad quorũcumque principũ, Regũ, aut Imperatoris inſtantiã, eorumque contemplatione, & intuitu, cum quibuſuis ampliſſimis in genere, vel in ſpecie derogatoriis Clauſulis conceſſa, vel in poſterum concedẽda, nec vigore, aut prætextu facultatum, aut priuilegiorum Mare magnum, aut aliàs quomodolibet nũcupatorum, quibuſuis ordinib. Congregationibus, aut ꝑſonis Regularib. aut Epiſcopis ꝑ Decreta Concilii Tridentini, aut officio Sacrę pęnitentiarię Apoſtolicæ, vel minoribus, aut etiã Maiori, pœnitentiariis noſtris, & Rom. pont. pro tẽpore exiſtẽtis, vel aliàs quomodolibet pro tẽpore cõceſſorum, perſonæ, ſic vt præfertur, delinquentes, tã ſcilicet Antiſtites, ſeu Abbates promouentes, quã Clerici malè inſigniti, ſeu ordinati a realibus, & exceſſibus præfatis abſolui præterquã in mortis articulo poſſint aut debeant,

beant, nec cum iis ſuper irregularitate propter præmiſſa contracta, etiam ſi crimen penitus occultum fuerit, quouis modo valeat diſpenſari.

Verum enimuerò, quia grauiorib. morbis, fortiora ſunt adhibenda remedia, & iuxta perſonarum, locorum, ac temporum qualitates leges ſunt immutandæ, pęneque aggrauandæ, & emolliendæ, cum hmõi peccatum Satana ſuggerente, hominumque fragilitate aſſentiente, videatur iam ad culmen vitiorum aſcẽdiſſe, & in præceptis eſſe: Ideo, vt homines ſaltem pœnæ timore, & proprii honoris confuſione, a peccato deterreantur, nouum huic veneño antidotum cogimur præparare: Ac propterea volumus, vt qui abſolutionẽ, & diſpenſatiónẽ hmõi petent, ſemper quamuis delictum adhuc occultum extiterit, nõ per officium ſacrę pœnitentiariæ, ſed a nobis, & pro tẽpore exiſtente Ro. Pontifice, in vtroque foro abſolutionẽ petere teneatur, alioquin ipſę conceſſiones, & abſolutiones, ẽt cum Clauſula, quod præſentis conſtitutionis tenor, & alia prædicta habeantur ꝓ expreſſis prorſus nullæ irritę, & inualidę exiſtant, ac nemini penitus ſuffragentur.

Cęterum, ſi quis Antiſtes, vel Abbas, ſeruatis quidem cunctis prę miſſis, & cęteris omnib. quę in ipſius tonſuræ, & ordinũ collatione obſeruari debeãt perſonas habiles, & idoneas, ſed tamen receptas ab ijs, quib. tonſuram, aut ordines cõferret, pecunia, precio, vel præmio, ſimoniacè in futurum inſigniuerit, vel ꝓmouerit, volumus, vt, præter alias cenſuras, & pænas contra ſimoniacè ordinantes, & ordinatas a ſacris canonib. & conſtitutionib. Apoſtolicis aliàs inflictas, & irrogatas, quib. nequaquam derogare intendimus, ẽt omnia, & ſingula ſupradicta in ſic promouentibus, & promotis locum habeant: Decernentes præſentes litteras ſub quibuſuis conceſſionib. facultatib. & gratiis, ẽt in caſib. quibuſcumque Sedi Apoſt. quomodolibet, etiam in Bulla Cęnæ Domini reſeruatis, etiam in caſibus ſub nomine Iubilæi plenarii, vel cruciatæ Sanctæ, abſoluendi facultatem quibuſuis perſonis generaliter, vel ſpecialiter tribuentib. minimè comprehẽdi, ſed ſemper ab illis exceptas eſſe cẽſeri, ſicque in præmiſſis vniuerſis, & ſingulis per quoſcunque iudices, & commiſſarios, etiã cauſarum Palatii Apoſtolici auditores, & S.R.E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicãdi, & interpretandi facultate, in quauis cauſa, & inſtantia, iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam, quauis auctoritate, ſciẽter, vel ignoranter, contigerit attentari. Non obſtantib. conſtitutionib. & ordinationib. Apoſtolicis, ac in conciliis etiam generalib. editis, cæteriſque contrariis quibuſcunque. Vt aũt pręſentes litteræ omnib. innoteſcant, mandamus illas ad Valuas S. Ioãnis Lateranenſis, & Principis Apoſtolorum de Vrbe Baſilicarum, & in Acie Campi Floræ, affigi, & publicari, & poſt quindecim dies, qui in Vrbe ſunt, qui verò extra eam, & citra Montes intra quattuor menſes, qui demũ vltra Mõtes erunt, intra octo Menſes a die publicationis hmõi computan. perinde afficere, & arctare, ac ſi eorum cuique perſonaliter intimatæ fuiſſent, ac earundẽ præſentium litterarũ exẽplis, ẽt impreſſis, Notarii publici manu ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ obſignatis, eandẽ fidem in iudicio, & extra illud adhiberi, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtri ſtatuti, ordinationis, declarationum, priuationis, reſeruationum, inhibitionis, voluntatũ, decretorum, & mandati infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis aũt hoc attentare præſumpſerit indignationẽ omnipotẽtis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud S. Petrũ anno incarnationis Dominicæ, 1588. Nonis Ianuarii, Pont. noſtri anno quarto.

Nos animaduertentes in dictis litteris nihil ferè, quo ad ea, quæ in ordinum collatione ſeruanda ſunt diſponi, vltra id, quod in Sacris Canonibus, & in Concilii Tridentini Decretis, ac aliorum Romanorum Pontificum prædeceſſorum

noſtro-

noſtrorum conſtitutionibus diſpoſitum fuit, ſed diuerſas pœnas, & cēſuras Eccl. cōtra Epiſcopos, & alios prælatos in ordinum collatione peccantes, & ſimiliter contra clericos tam ſęculares, quam cuiuſuis ordinis, inſtituti, & Militiæ Regulares malè promotos conſtitui, abſolutionemque, & diſpenſationem ſedi Apoſtolicæ reſeruari, & aliàs ſicut in præfatis litteris continetur: Cōſiderãteſq; tam promouentes, quam eos, qui ad dictos ordines promouentur, ſępè cenſuris, & pęnis hmôi ob illarum multiplicitatem in eorum perniciem animarum, variis modis illaqueari non nullos ex Pręlatis, & Epiſcopis in conferendis huiuſmodi ordinib. nimis ſcrupuloſè procedere, multoſque metu pęnarum, & cenſurarum præfatarum, ab ordinum collatione prorſus deterreri, adeò vt Clericorum, & Sacerdotũ numerus propterea aliquibus in locis valde imminutus ſit, omnium in præmiſſis ſecuritati, ac animarum ſaluti, paterna charitate proſpicere volentes: Motu proprio, & ex certa ſcientia, noſtris, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetuo valitura conſtitutione, ſupradictas litteras ad terminos Sacrorum Canonum, ac conſtitutionis fel. rec. Pii Papæ II. etiam prædeceſſoris noſtri, quæ incipit, Cum ex ſacrorum ordinum, ſub Datum Romæ apud Sanctum Petrũ 15. Kalen. Decembris, anno incarnationis Dominicæ, 1461. Pontif. ſui anno quarto. Cuius tenorem præſentibus pro expreſſo haberi volumus, & ad diſpoſitionem Decretorum Sacri Tridentini concilii reſtringimus, & reducimus, necnon cenſuras, & pęnas in eiſdem Sixti litteris contra quoſcunque, præterquam cōtra Simoniace ordinantes, & ordinatos, inflictas, quas volumus in ſuo robore permanere (aliis etiam pęnis, & cenſuris per eoſdem Canones, ac conſtitutionem Pii II. Cõcilium que Tridentinum iniunctis, ſaluis, & firmis remanētibus) moderamur, & abolemus. Decernentes, ſic, & non aliter per quoſcunque iudices, & Cōmiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiã eiuſdem Romanæ Curiæ Cardinales, & cauſarum Palatij Apoſtolici auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam, quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nõ obſtantib. præmiſſis, ac quibuſuis alijs conſtitutionib. & ordinationib. Apoſtolicis, cæteriſq; cõtrariis quibuſcunque. Volumus autem, vt præſentium tranſumptis, etiã impreſſis, manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius prælati, vel perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ obſigatis, eadem prorſus fides in iudicio, & extra illud habeatur, quæ eiſdem præſentibus haberetur ſi forent exhitæ, vel oſtenſæ.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ reſtrictionis, moderationis reuocationis, abditionis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temeratio contraire. Si quis autem hoc attentare prĉſumpſerit, indignationē omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno incarnatiouis Dominicæ, 1595. pridie Kal. Martij Pontificatus noſtri, anno quinto.

L. Card. Prodat,

M. Veſtrius Barbianus.

A. de Alexijs.

CON-

III.

Conſtitutio Pij II. contra facientes ſe promoueri ad Sacros Ordines ſine diſpenſatione canonica, aut legitima licẽtia, ſiue extra tempora a iure ſtatuta, ſeu ante legitimam ætatem, vel abſque litteris dimiſſorijs edita, & per Sanctiſſimum D. N. Clementem VIII. vt ſuprà innouata.

PIVS Epiſc. ſeruus ſeruorũ Dei. Ad perpet. rei mem. cũ ex Sacrorum ordinum collatione character inuiſibilis animæ imprimatur, Sacra myſteria diſpẽſentur, & ipſarũ cura tribuatur animarũ, in eorũ ſuſceptione, exceſſus graues tanto magis plectẽdi ſunt, quanto ex illis maiora in mentibus fidelium ſcandala generantur. Cũ itaque ſicut fidei dignorum relatione, non niſi moleſte accepimus, quòd nonnulli Clerici ante tẽpora à iure ſtatuta, quidã ante ætatẽ legitimã, aliqui verò ſine dimiſſoriis litteris, contra Sanctiones Canonicas ſe faciant ad Sacros ordines promoueri.

Nos eorumdẽ temeritatẽ tali caſtigatione reprimentes, vt aliis in poſterum cõmittendi ſimilia aditus præcludatur, auctoritate Apoſt. præſenti Conſtitutione perpetuò valitura ſtatuimus, & ordinamus, quod omnes, & ſinguli, qui abſque diſpenſatione canonica, aut legitima licentia, ſiue extra tẽpora a iure ſtatuta, ſiue ante ætatẽ legitimã, vel abſque dimiſſoriis litteris, etiã Citramontani à Citramontanis, (præterquã ſi in hoc vltimo caſu per Camerã Apoſtolicam iuxta ipſius ſtylum ordinati fuerint) ad aliquẽ ex Sacris ordinibus ſe fecerit promoueri, à ſuorũ ordinum executione ipſo iure ſuſpenſi ſint. Et ſi huiuſmodi ſuſpenſione durante, in eiſdẽ ordinibus miniſtrare præſumpſerint, eo ipſo irregularitatẽ incurrant, propter quã, vltra alias pœnas, in tales generaliter à iure inflictas, beneficiis Eccleſiaſticis, quæ obtinent, poſſint iure priuari.

Volumus autẽ, quod præſens noſtra Conſtitutio in Romana Curia exiſtentes poſt quindecim dies, abſentes verò Italicos poſt duos, alios autẽ etiã Vltramontanos poſt ſex menſes ab ipſius in audientia contradicti, & Cancellaria Apoſtolica publicatione, ac affixione ligare incipiat. Nulli ergo, &c. Si quis, &c. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo, quadrigenteſimo ſexageſimo primo, decimoquinto Kal. Decembris, anno quarto.

IIII.

SOLLEMNITAS, ET RITVS

Recitandi Officium S. Didaci Confeſſoris declaratur: & in ſuæ feſtiuitatis die Indulgentia plenaria conceditur.

Clemens Papa VIII. Ad perpetuam rei memoriam.

QVæ ad Sanctorum veneratiouẽ augendam pertinent, ea libenter concedimus, prout fidelium deuotio poſtulat, ac aliàs in Domino conſpicimus expẽdire. Alias ſiquidem fel. rec. Sixtus Papa V. prædeceſſor noſter Motu proprio

conceſſit,

conceſſit, & indulſit, quod omnes, & ſinguli profeſſores ordinis fratrum Minorum S. Franciſci, ac Moniales, & Sorores tam S. Claræ, & Conceptionis, quã Tertiariæ in Congregatione ſub obedientia eorundẽ Fratrum Minorum de Obſeruantia viuentes, in ſuis quibuſque videlicet Eccleſiis, in quibuſcunque Mũdi partibus exiſtentibus, Feſtũ S. Didaci Confeſſoris die 12. Nouẽbris, ſub duplici Officio, in Regnis verò Hiſpaniarũ, etiam illius octauam quemadmodum feſta aliorum dicti ordinis Sanctorum celebrare poſſent, prout in eiuſdem Sixti prædeceſſoris in forma Breuis ſub die 16. Nouemb. 1588. expeditis litteris plenius cõtinetur. Cum autem ſicut pro parte dilecti filij Commiſſarij generalis Curię eiuſdem ordinis, nobis expoſitum fuit, Religioſi eiuſdem ordinis etiam extra Hiſpaniam, vbique locorum exiſtẽtes, eundem S. Didacum ſingulari deuotionis affectu proſequantur, eorũque deuotioni, ac ſpirituali conſolationi plurimũ ſatisfieri poſſit, ſi eis quoque celebrãdi feſtũ prædictũ cũ octaua facultas concedatur. Quare nobis nomine dicti Cõmiſſarij Generalis humiliter ſupplicatũ fuit, vt præmiſſis, ac alijs infraſcriptis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur eorundẽ Religioſorum, ac aliorum Chriſti fideliũ erga ipſum Beatũ Didacum deuotioni quantum cum Domino poſſumus, benignè annuere volentes ac litterarum Sixti prædeceſſoris prædictarũ tenorẽ pręſentibus pro expreſſis habentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, omnibus, & ſingulis eiuſdẽ ordinis profeſſoribus, necnon Monialibus, & Sororibus, tam S. Claræ, & Conceptionis, quam Tertiarijs in Congregatione ſub obedientia eorumdẽ fratrum Minorum de obſeruantia viuentibus, extra Regna Hiſpaniarũ in quibuſcunque Mundi partibus exiſtentibus, vt eorum ſinguli feſtum prædictũ Sancti Didaci, ac etiã illius octauam quemadmodum feſta aliorum eiuſdẽ ordinis Sãctorum celebrare valeant, auctoritate Apoſtolica tenore præſentiũ concedimus, & indulgemus. Præterea cum ab eodẽ Sixto prædeceſſore ordinatum fuerit, vt in vniuerſis orbis Eccleſiis feſtum eiuſdẽ S. Didaci celebraretur, ſed qua ſollemnitate celebrandũ ſit, non fuerit declaratum. Nos earundẽ tenore præſentium decernimus, & declaramus, in vniuerſis orbis Terrarum Eccleſiis, ac ab omnibus tã ſæcularibus, quã quorumuis ordinum, & Inſtitutorum Regularibus, & alijs Eccleſiaſticis pſonis vtriuſque ſexus, feſtũ prædictum S. Didaci ſub ritu ſemiduplici, in Ciuitate verò ac Diœc. Hiſpalen. vnde prædictus S. Didac. ortus eſt, necnon in Ciuitate, & Diœceſi Toletana, in qua illius corpus requieſcit, ſub duplici ritu celebrandum eſſe. Præterea ad eorũdẽ fideliũ deuotionẽ non modò conſeruandam, ſed in dies magis augendam, de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorũ eius, auctoritate confiſi, omnibus vtriuſque ſexus Chriſti fidelibus, qui verè pęnitentes, & confeſſi, ac Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramẽto refecti, aliquã prædicti ordinis vtriuſque ſexus Eccleſiam die feſto prædicti Sancti Didaci primis Veſperis vſque ad occaſum Solis eiuſdẽ diei deuotè viſitauerint, & ibi ꝑ Chriſtianorũ principum concordia, hæreſum extirpatione, ac Sãctæ Matris Eccleſiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariã omnium peccatorũ ſuorum indulgentiam, & remiſſionẽ miſericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Nõ obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Kalendarij, Breuiarij, & Miſſalis Romani diſpoſitionibus, & regulis, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Volumus autẽ, vt præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadẽ prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur. Datum Romæ apud S. Petrum, ſub anulo piſcatoris die 26 Martij, 1598. pontificatus noſtri anno ſeptimo.

M. Veſtrius Barbianus.

V.

S. D. N. D.

CLEMENTIS PAPAE VIII

Confirmatio, & innouatio

Omnium Priuilegiorum Fratrum Min de obſeruantia, Monialiumque Sanctę Clarę necnon de pœnitentia nuncupatorum Ordinibus.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

RATIO Paſtoralis officii noſtri exigit, atque efflagitat, vt quorum Religionem, ac virtutem Sedi. Apoſt. totique Eccleſiæ non modo illuſtrē & præclaram, ſed vtilem etiam, ac neceſſariam eſſe animaduertimus, eoſdem noſtris, & eiuſdem Sedis Apoſt. honoribus, ac beneficiis libenter proſequamur. Cum vero ex bonis, & commodis ſpiritualibus ord. Mendicātium, ea longe, lateque pateant, ſemperque patuerint, quæ a ſacro ordi. Fratrum Minorum de obſeruantia ab ipſis fundatæ Religionis initiis in omnes Chriſtianæ Reipub. prouincias profluxerunt, quotidieq; profluunt, & promanant, faciendū nobis eſſe ſtatuimus, vt in eodem ordine noſtris, & Sedis Apoſt. gratiis, atque munerib. honeſtando, nihil Romanorum Pont. prædeceſſorum noſtrorum benignitati, ac ſtudio cōcedamus. Cum igitur pro parte dilecti filii Ioannis Bapt. Moles cōmiſſarii generalis in Rom. Curia vltramōtanæ familiæ prædicti ord. de obſeru. nobis expoſitū fuerit, ex ipſius Sedis benigna dignatione prouenire, vt Romanus Pont. quandoque prædeceſſorum ſuorū Ro. Pont. geſta innouet, ac Apoſtolica auctor. innouata, & reſtaurata muniat, & fulciat, & in priſtinū ſtatū reponat, ac reducat, necnon propterea nōnulli Rom. Pont. prædeceſſores noſtri quaſdā gratias, cōceſſiones, indulgentias, & peccatorū remiſſ. abſolutiones etiam plenarias, libertates, pręrogatiuas, fauores immunitates, exēptiones, declarationes, facultates multaque alia priuilegia, & indulta, tam prædictis Fratrū Min. quam S. Claræ, ac Tertio de pęn. nuncupato ordinib. illorumq; Superiorib. Fratrib. Monialib. & Sororib. ac vtriuſque ſexus perſonis, & Monaſteriis, Domib. Eccl. & Locis quibuſcunq; dictorum ord. nunc, & pro tempore exiſtentibus in genere, vel in ſpecie, etiam per modum cōmunicationis, ſiue extenſionis priuilegiorū, aliis ordinib. eorumque Domibus, & Eccleſiis, & vtriuſque ſexus perſonis ordinum Mendicantium & non Mendic. exiſten. conceſſorum, conceſſerunt, aut iam conceſſa confirmarunt, & approbarunt, prout in ſingulis cōceſſionib. declarationib. & litteris eorumdem prædeceſſ. expeditis plenius dicitur contineri. Cum aūt, ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, illa, quæ ſæpius Apoſt. auctor. prædicta munita exiſtunt, maiorem obtineant roboris firmitatem, pro parte prædicti Io. Bapt. Moles, nobis fuit humiliter ſupplicatū, vt prædictis priuilegiis, immunitatib. exēptionib. gratiis, conceſſionib. indulgentiis, & indultis, pro illorū obſeruantia, noſtræ approbationis robur adiicere, aliaſque in pręmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſt. dignaremur. Nos igitur, qui oīum votis, præſertimq; illorum, qui ſub ſuaui Religionis iugo, Diuinis laudibus & Chriſtianę Relig. augmento

incum-

incumbentium perſonarum tranquillitati, & commoditati conſulunt, libenter annuimus, eaque fauorib. proſequimur opportunis, hmõi ſupplicationib. inclinati, quæcunque præmiſſa, ac omnia, & ſingula alia priuilegia, immunitates, exẽptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, conſeruatoria, declarationes, facultates, diſpenſationes, gratias, conceſſiones Indulgentias, & indulta ſpiritualia, & tẽporalia, et per modum communicationis, & extenſionis inter ſe, & cum aliis ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus, eiuſdem Fratrum Minorum Regularis obſeruantiæ, & S. Claræ, & de pęnit. Tertio ordinibus etiam in congregatione ſub trium votorum ſubſtantialium profeſſione, & eorundem Superiorũ ordinis Min. Regularis obſeruantiæ huiuſmodi obedientia degentibus, ipſorũque Superiorum Fratribus Monialibus, ſororibus, ac vtriuſque ſexus etiam ſingularibus perſonis, necnon Monaſteriis, domibus Eccleſiis, & Locis quibuſcumque in genere, & in ſpecie, etiam per ſolam ſignaturam, etiam viuæ vocis oraculo, vt præfertur, aut alias per eoſdẽ Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem prædictam ſub quacumque forma, & expreſſione verborũ conceſſa, ac etiam iteratis vicib. approbata, necnon omnibus, & ſingulis in eis forſan contentis Clauſulis, Decretis, & Declarationib. quibuſcumque, ac ſingulas deſuper etiã plurib. vicibus confectas Litteras & in eis contenta, & inde ſequuta quęcunque illorum omnium tenores, & formas datas, effectus, & Decreta in illis appoſita, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, & in his eſſent inſerta, præſentib. pro ſufficienter expreſſis habentes, dicta auctor. Apoſt. tenore præſentium ex certa ſcientia in his omnib. in quib. Decretis concilii Trid. non aduerſentur, ſaluis etiam Decretis a nobis in fauorem Fratrum Reformatorum conceſſis, approbamus, & confirmamus, ac innouamus, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, & firmiter obſeruari, necnon ordinib. Fratrum Min. Regularis obſer. & S. Claræ, ac tertio de pęnitentia nuncupato, etiam in congreg. ſub obediẽtia Fratrum Minorum de obſer. huiuſmodi degen. ſuperioribus fratribus Monialibus etiam Tertiariis nuncupatis, ſororibus perſonis, Monaſteriis, Domibus Eccl. & Locis prædictis, etiam per modum communicationis, & extenſionis hmõi ſuffragari, illiſque frui, vti, & gaudere, quãdo, & quoties opus fuerit, poſſe, & debere, in iudicio, & extra, ac etiam in foro conſcientiæ, in omnibus, & per omnia, ac ſi ſpiritualiter, & expreſſè eiſdem Fratrum Minorum, & S. Claræ, & tertio de pęnitẽtia ordinibus per nos conceſſa fuiſſent, decernimus, ſupplentes omnes, & ſingulos iuris, & facti, ac ſollemnitatum etiam de iuris neceſſitate, aut alias quomodolibet requiſitarum, forſan omiſſarum, & alios quoſcunque defectus, ſi qui forſan interuenerint in eiſdem. Quocirca, venerabilib. Fratrib. Mantuæ, & Toy, Epiſcopis, ac dilecto filio cauſarum curiæ cameræ Apoſt. Generali auditori, per eaſdẽ præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorũ per ſe, vel alium, ſeu alios faciant auctoritate noſtra præſentes litteras, & in eis contenta quæcumque, plenum eorum effectum ſortiri, illiſque omnes, quos concernunt, pacificè frui, & gaudere; Non permittentes quenquam deſuper contra præſentiũ tenorem ſub quouis prætextu, & cauſa, etiam defectu intentionis noſtrę p quoſcumque quomodolibet indebitè moleſtari, quinimo quicquid in contrariũ attentati, vel fieri continget, omnia ſemper in priſtinum reponi; Contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quaſcunque, de quibus eis videbitur, cenſuras, & pœnas Eccl. & alia opportuna iuris, & facti remedia, appellatione quacũq; poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis, ſeruatis proceſſibus etiã iteratis vicib. aggrauando, inuocato etiam ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio bracchij ſæcularis: ſicque per quoſcunque iudices & Cõmiſſarios, ac S. R. E. Cardinales, necnon Sacri Palatii Apoſt. Cauſarũ Auditores ſublata eis quauis aliter iudicãdi, & interpretãdi facultate, iudicari, & diffiniri debere. Nõ obſtã. pręmiſſis, ac pię memoriæ

moriæ Bonifacii Papę VIII. etiam prædeceſſoris noſtri de vna, & in Concilio Generali de duabus dietis, dũmodo vltra tres dietas aliquis præſentiũ vigore ad iudicium non trahatur, aliisque Apoſtolicis Conſtitutionibus ac prouincialibus, & Capitularibus Statutis, & Conſuetudinibus, etiã iuramento, confirmatione Apoſtolica vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, indultis, & Litteris Apoſt. etiã in forma Breuis per quoſcunque Romanos pont. prædeceſſores noſtros, ac etiã nos, & Sedẽ prædictã etiam Motu proprio, ac ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus ac cũ quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, etiã priuilegiorũ eorũ reuocatiuis, reſtrictiuis, reſeruatiuis, exceptiuis, reſtitutiuis, declaratiuis, mẽtis atteſtatiuis, ac derogatoriarũ derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis Clauſulis quomodolibet, etiã pluries cõceſſis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiã ſi pro illorũ ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbũ, non autẽ per Clauſulas generales idẽ importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, etiã quod in eis caueatur, expreſſe, quod illis nullatenus, aut non niſi ſub certis modo, & forma in illis tradita, obſeruata inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, Motu, ſcientia, & auctoritate ſimilibus derogamus. Aut ſi aliquibus cõmuniter, vel diuiſim ab eadẽ ſit Sede indultũ, quod interdici, ſuſpendi, vel excõmunicari non poſſint per litteras Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbũ de indulto huiuſmodi mentionẽ, cæteriſque contrariis quibuſcunque. Verum quia difficile foret præſentes Litteras ad ſingula quæque loca, in quibus fortè opus eſſet, deſferri, volumus, & pariter Apoſtolica auctoritate decernimus, quod illarũ tranſumptis manu alicuius ex Secretariis cuiuſuis prædictorũ Prælatorum Generaliũ, ac Romanæ Curiæ Cõmiſſarii, & ſuorũ ſucceſſorum, aut notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo officii alterius eorundẽ, aut alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, ſeu Curiæ Eccleſiaſticæ munitis, eadẽ prorſus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur quę præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

¶ Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, Die 20. Decembris 1597. pontificatus noſtri anno ſexto.

M. Veſtrius Barbianus.

Additur etiam hoc Breue Sanctiſs. Papæ Pii V. Regulares concernens, quod ad manus noſtras peruenit poſt aliarum impreſſionem, ideò non eſt repoſitum ſuo loco.

Breue Sanctiſſimi domini Noſtri Pij V. Super declaratione Ordinum Mendicantium.

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam Rei memoriam.

ROMANVS Pontifex, tam vniuerſalis Chriſtianę, quam ſingularum eius Religionum præcipuus defenſor, omnibus illarum incommodis pro ſui paſtoralis officii debito libenter occurrit, & eorum indennitati ſalubribus, iuxta temporum, morumque exigẽtiam, declarationibus,

& aliis remediis cõſulere ſolet opportunis. Sane licet dilecti filii omnium Mendicantium ordinũ fratres à contributione Seminarii Clericorum in qualibet Ciuitate iuxta eiuſdẽ Concilii formam erigendi per Tridentini Concilii decreta eximantur: Noſque inter alia eiſdem Mendicantiũ ordinum fratribus conceſſa priuilegia, eos & eorum quemlibet tam à Seminarii huiuſmodi contributione, quã ſubſidio quomodolibet, necnon decimis quibuſcunque, & certis aliis oneribus Apoſtolica auctoritate ſimiliter exemerimus, & liberauerimus, eoſque ad illorũ omniũ contributionẽ, nullo vnquã tẽpore cogi & compelli poſſe decreuerimus: Cum tamen, ſicut non ſine animi noſtri moleſtia nuper accepimus, nonnulli locorum ordinarii, & forſan in Prouincialibus Conciliis: eo forſan ſub prætextu, quod ordinum Mendicantium fratres huiuſmodi bona ſtabilia ex indulto ſeu diſpẽſatione Apoſtolica retinere poſſunt & propterea Mẽdicantes re vera nõ ſint, eos ad Seminarii ſubſidii, Decimarum, & aliorum onerum huiuſmodi contributionem cogere forſan præſumpſerunt, & in dies præſumũt, in graue ipſorũ ordinum grauamen, & præiudiciũ non modicum. Nos animo reuoluentes eos ex fructibus bonorum huiuſmodi varias Reipublicę Chriſtianæ vtilitates afferre, cum ex ipſis varios Magiſtros & Doctores manuteneant, ex quorum Doctrina ipſorũ fratres Nouitii eruditi poſtmodum effecti, gregẽ Dominicum prædicationibus conſiliis, confeſſionibus, orationibus, aliiſque innumeris pietatis operibus iuuẽt, & paſcant: eorumque domos non minus, imo magis, quam ea quæ per Ordinarios erecta ſunt Seminaria, vocari poſſe, & propterea Mendicantiũ nomen amittere nullo modo debere. Volentes iccirco omnem dubitandi materiam amputare, omnes & ſingulos Mendicantiũ ordinum fratres huiuſmodi, ac eorum ſingulos, a quibuſuis excõmunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtũt, ad effectum præſentiũ dumtaxat conſequendũ harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, necnon quarumcunque litiũ, & cauſarum coram quibuſuis iudicibus, & vbicunque quomodolibet pendentiũ ſtatus, & merita, nominaque & cognomina iudicum, & collitigantiũ, necnon quorumcumque priuilegiorum, indultorum, exemptionum, & immunitatum eorumdẽ ordinum Mendicantium fratribus hactenus quomodolibet conceſſorũ, tenores præſentibus pro expreſſis habentes, lites quoque, & cauſas præfatas, vt præfertur, pendentes, ad Nos harũ ſerie auocantes, illaſque penitus extinguentes, & collectantibus huiuſmodi perpetuũ ſuper præmiſſis ſilentiũ imponentes. Motu proprio non ad ipſorũ fratrum, vel alicuius eorum Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiã, ſed ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicę poteſtatis plenitudine, omnes & ſingulos Quatuor Mendicantium Ordinum videlicet Sancti Dominici, & Sancti Franciſci, ac Eremitarum Sancti Auguſtini, necnon Carmelitarum, & quos etiã recenſeri volumus Seruorum Beatæ Mariæ nominibus cõprehẽſos fratres, eorumque domus, Monaſterii, & loca, etiam ſi in cõmuni propria bona tam mobilia, quam immobilia, & ſtabilia, ac alia quæcunque poſſederint, Mendicantiũ vocabulo, & omnibus, & ſingulis Mendicantium priuilegiis eis quomodolibet conceſſis, vti poſſe, & debere, nec ſup pręmiſſis vllo vnquã tẽpore moleſtari poſſe auctoritate Apoſtolica per præſentes ſtatuimus, & declaramus, ac tã Concilii Tridentini, quã omnia, & ſingula alia decreta, ſtatuta, ordinationes, priuilegia, & iura de Mendicãtib⁹ loquẽtia, ad omnes, & ſingulos ordines præfatos, eorumque domos, & loca etiã propria bona in cõmuni tamen retinentes extendimus, & ampliamus, illaque de illis loqui etiã auctoritate pręfata per eaſdẽ præſentes declaramus. Ac inſuper eiſdem Ordinariis, et quibuſuis aliis tam eccleſiaſticis, quã ſecularibus, quauis auctoritate fungẽtibus, in virtute Sãctæ obedientiæ, & aliis arbitrio noſtro moderandis pœnis ſimiliter per præſentes

tes mandamus, vt ſi quis per eos tam noſtro, quã prædeceſſoris noſtri tẽporibus, tam ratione Seminarij, ſubſidii, & decimarũ, quam aliorum onerum huiuſmodi exactum fuit, id totum eiſdẽ fratribus, omni mora, & dilatione poſtpoſitis, reſtituant, diſtrictius inhibentes eiſdẽ locorum ordinariis, ceteriſque perſonis tam ecclesiaſticis, quã ſecularibus, quauis auctoritate fungentibus, & cuiuſuis dignitatis, gradus, & conditionis exiſtẽtibus, ne eoſdẽ Mendicantiũ ordinum fratres præfatos, bona huiuſmodi retinentes quouis prætextu ſuper Seminarii, ſubſidii, & decimarũ contributione moleſtare, inquietare, vel perturbare audeant, vel præſumant. Decernẽtes quoque, præſentes litteras nullo vnquã tẽpore de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quoquã alio defectu notari, vel impugnari vllatenus poſſe, minuſue ſub quibuſuis ſimilium, vel diſſimiliũ gratiarũ reuocationibus modificationibus limitationibus reſtrictionibus & aliis cõtrariis diſpoſitionibus tã per nos, quã etiã ſucceſſores noſtros quomodolibet, ac cũ quibuſuis etiã derogatoriarũ derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque decretis pro tẽpore factis, & faciendis, quorũcumque tenorũ exiſtant includi, ſed illis non obſtantibus in ſuis robore, & efficacia perſiſtere, & quoties illæ emanabũt, toties in priſtinũ ſtatũ reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas, etiã ſub Datũ, etiã per ipſos eligenda de nouo conceſſas eſſe, & incõmutabilis voluntatis, & intentionis noſtræ eſſe: & ad hoc, vt perpetua firmitate ſubſiſtant, vim validi, & efficacis contractus inter ſedẽ Apoſtolicã, & præfatorũ ordinũ Mendicantiũ huiuſmodi fratres habere debere: Sicque per quoſcũque Iudices, & Cõmiſſarios quauis auctoritate fungẽtes, etiã cauſarũ palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſię Cardinales ſublata eis, & eorũ cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretãdi facultate, & auctoritate, iudicari debere: irritũ quoque, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquã quauis auctoritate, ſciẽter vel ignoranter contigerit attẽtari. Quocirca dilectis filiis Curiæ cauſarũ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, necnon quarũcumque tã cathedraliũ, quã Collegiatarũ eccleſiatũ Decanis, Præpoſitis, Archipresbyteris, Archidiaconis, Theſaurariis, & quibuſuis aliis in eiſdẽ eccleſiis dignitates obtinẽtibus vbilibet, & in quibuſcunque Regionibus, terris, & locis exiſtẽtibus per præſẽtes Motu ſimili mandamus, quatenus ipſi & eorũ quilibet per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes litteras, & in eis contẽta quæcunque, vbi & quãdo opus fuerit, ac quoties pro parte dictorũ fratrũ, vel alicuius eorũ fuerint requiſiti ſollemniter publicãtes, eiſq; in præmiſſis efficacis defẽſionis præſidio aſſiſtẽtes, faciant auctoritate noſtra eoſdẽ fratres, & eorũ ſingulos præmiſſis omnibus pacificè frui, & gaudere, non permittẽtes eos, vel eorũ quẽpiã ſuper illis quomodolibet indebitè moleſtari. Cõtradictores quoslibet, & rebelles per ſentẽtias, cenſuras, & pęnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia appellatione poſtpoſita cõpeſcendo. Et nihilominus legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas etiã aggrauando, inuocato etiã ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſecularis. Non obſtãtibus fe. re. Bonifacii Papæ VII. prędeceſſoris noſtri de vna, & Cõcilii generalis de duabus dietis, dũmodo vltra tres dietas quis vigore præſentiũ ad iudiciũ nõ extrahatur, & aliis Apoſtolicis, necnõ in Prouincialibus, & Synodalibus Cõciliis editis ſpecialibus, vel generalibus cõſtitutionib. & ordinationib. ac quibuſuis ẽt iuramẽto cõfirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & cõſuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis ſub quibuſcũq; tenoribus, & formis, ac cũ quibuſuis etiã derogatoriarũ derogatoriis, aliiſq; efficacioribus, & inſolitis, clauſulis, irritãtibuſq; & aliis decretis ĩ genere, vel ĩ ſpecie, ẽt motu ſimili, & ex certa ſciẽtia, ac Apoſtolicę poteſtatis plenitudine, ac alias quomodolibet, etiã cõſiſtorialiter cõcẽſſis, approbatis, cõfirmatis, & ſæpius innouatis. Quibus omnibus etiã ſi de illis, illorũq; totis

tenorib.ſpecialis,& ſpecifica, & expreſſa mentio,ſeu aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret,tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbũ nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata inſerti forent, præſentib.pro expreſſis habẽtes,illis aliàs ĩ ſuo robore permãſuris hac vice dũtaxat ſpecialiter,& expreſſè derogamus,cõtrariis quibuſcũque. Aut ſi aliquib.communiter,vel diuiſim ab Apoſtolica ſit ſede indultũ,quod interdici,ſuſpẽdi,vel excõmunicari nõ poſſint, per litteras Apoſtolicas nõ faciẽtes plenã & expreſſam, ac de verbo ad verbũ de indulto huiuſmodi mentionẽ. Volumus autẽ quod præſentiũ trãſumptis manu alicuius notarii publici ſubſcriptis,aut alicuius prælati, vel in dignitate Eccleſiaſtica conſtituti,ſigillo munitis,eadẽ prorſus fides adhibeatur,quæ eiſdẽ præſentib.adhiberetur,ſi forẽt exhibitæ,vel oſtẽſæ. Quodque eędẽ præſentes in Valuis Cãcellariæ Apoſtolicæ,& Baſilicæ Principis Apoſtolorũ de Vrbe,necnõ in acie Campi Floræ per aliquẽ ex curſorib.noſtris publicentur,& inter Extrauagantes conſtitutiones perpetuo valituras cõſcribantur: ac poſtquã publicatę fuerint,plenam,& indubiam fidẽ faciant: necnon omnes & ſinguli s illas concernentes perinde ligent,ac ſi eſſent perſonaliter intimatæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub anulo piſcatoris Die prima Octobris. M D LXVIII. pontificatus noſtri anno ſecundo.

Io.Alf.Naldi.
A.Calorius.

ANNO à Natiuitate Domini Milleſimo Quingẽteſimo ſexageſimo ſeptimo,Indictione decima,Die verò decima ſexta Mẽſis Octobris,Põtificatus Sãctiſſimi in Chriſto patris & Domini noſtri D. Pii diuina ꝓuidẽtia Papę Quinti.Anno eius 2.Retroſcriptæ litteræ ĩ forma Breuis affixæ publicatæ fuerunt in retroſcriptis locis, vt moris eſt, per me Alexandrum Aſtancollũ præfati Sanctiſſimi D.N.Papæ Curſorem.

Idem Curſor.

Philibertus Cappius Magiſter Curſ.

NOS Alexander Farneſius,Epiſcopus Cardinalis S. Rom.Eccl.Vice cancellarius,titu'i Sancti Laurẽtii in Damaſo,totiuſque Religionis Seruorũ protector,omnib.& ſingulis præſens litterarum Apoſtolicarum conceſſionis,declarationis,& voluntatis Sanctiſſ.D.PII.diuina prouidẽtia Papæ Quinti,in fauorẽ Mẽdicantiũ,impreſſũ trãſumptũ viſuris,lecturis,pariter & audituris,notũ facimus,& in vrbo veritatis atteſtamur,qualiter cũ ſupradictis originalib.Apoſtolicis litteris,quas nõ caſſas,nõ abolitas, nec in aliqua ſui parte ſuſpectas vidimus & cũ præmiſſo tranſumpto auſcultauimus,concordat.In quorum omniũ fidẽ,& teſtimonium ad inſtantiam R.P.F.Gaudioſi de Peruſio prædicti ordinis Seruorũ Procuratoris Generalis,Sacræ Theologiæ Magiſtri has p̃ſentes noſtras atteſtationis litteras etiã imprimi, & noſtri ſoliti ſigilli(quo ĩ ſimilib.vtimur)impreſſione cõmuniri,& per Notariũ infraſcriptũ ſubſcribi fecimus.

Actũ & Datum Romæ in ædib.noſtris Anno à natiuitate Domini 1567. Indictione decima,Die 4.Nouembris,põtificatus eiuſdem Sanctiſſimi.D.N.Pij papæ Quinti anno ſecundo.

Locus Sigilli.

Sulpitius Gallus Ro.Notarius publicus de mandato &c.

BVLLA

B V L L A

Confirmationis & nouę conceſſionis priuilegiorum ordinum Mendicantium.

Cum certis declarationibus Decretis & inhibitionibus S.D.N.D. Pij Papę V. Motu proprio.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpet. rei mem. Etſi Mendicantium ordines qui ſedulum in vinea Domini quotidiè exhibere non ceſſant famulatum, ſummo ſemper ſtudio (etiam dum in minoribus eſſemus) amplexi ſumus: ad ſummi tamen Apoſtolatus apicem (meritis licet imparibus) diuina fauente clementia aſſumpti, dum id mente recolimus, facere nõ poſſumus, quin eos propẽſiori charitate, & paterno affectu amplectamur: ac exinde pro ſuis ſanctis ſtudiis, honeſtiſque laboribus, pro què ſalute animarũ, ab Apoſtolica Sede (cuius cõtinuè pacem, & dignitatem ordines ipſi fortiter tutati ſunt) tàm ſpiritualia, quàm temporalia ſubſidia, ornamentaq; acceperint, & accipiant, quibus & ſancta ſua officia, ac vitam ſuam regularem facilius, atque expeditius exequi, & tranſigere poſſint, & cæteræ religioſæ perſonæ, ordineſque alii exẽplo ipſorum promptiores, alacrioreſque ad ſua officia perſoluenda reddantur. Hinc eſt, ꝙ nos attendentes, plereſque ex venerabilib. fratrib. nostris Archiepiſcopis qui eoſdẽ ordines præcipue tanq̃ fructiferos in agro domini palmites: & colere, & adiuuare deberẽt, non ſolum id exequi negligere, verum etiam cõcilii Tridẽtini decretis in prauum ſenſum retortis eos, & eorum quemlibet variis afficere incommodis, & perturbationibus, eorumq; priuilegiis non modicũ afferre grauamen, conantur. Quidam enim Epiſcopi (vt accepimus) nolunt admittere quoſdam regulares ad prædicationẽ, etiam in ſuis Eccleſiis faciendam, quamuis de eorũ habilitate ad huiuſmodi opus exercendum, habeant bonum teſtimoniũ a ſuis ſuperioribus. Alii vero volunt, vt nedum ſemel, ſed etiã pluries in anno, coram ipſis, vel eorum Vicariis prædicatores præſententur, ac pro licentia prædicandi (quam non niſi in ſcriptis dare volunt) aliquid quandoque exigunt. Alij etiam Epiſcopi, maximam in regularibus iniuriam irrogare videntur, dum præter ordinem, & veterem conſuetudinem abſque vlla ratione quoſdam reiiciunt, & quoſdam (pro eorum libito) admittũt ad prædicationem huiuſmodi habendam in locis ſuæ diœceſis. Quorumdam etiam locorum Ordinarii, quoſdam Religioſos probos viros, & idoneos (etiam à ſuis ſuperioribus approbatos) ad confeſſiones audiendas admittere nullo modo volunt. Quidam ex eis volunt, non ſolum ſingulis annis, ſed etiam pluries in anno, in aliquibus partibus eoſdem confeſſores ſibi præſentari. In aliquibus vero oppidis tam Epiſcopi ſeu eorum Vicarii, quam præsbyteri Curati nolunt, vt fratres mendicantes vocati ad audiendas cõfeſſiones infirmorum (maxime ſi infirmitas eſt grauis) aut etiam ſanorum in priuatis illorum domibus, vel alibi, præterquam in ſuis Eccleſiis aut Monaſteriis poſſint accedere. Nonnulli etiam audent Confeſſores Monialium (qui pleno iure ſubſunt regularibus) examinare, cum tamen id minime per concilium decernatur, ſicut & de fratribus, qui ſunt audituri confeſſiones aliorum fratrum. Qui etiam in aliquibus partibus nituntur aſſerere, ſeu facere, ne quiquam infra annum poſſit ſacram Euchariſtiam in Eccleſiis mendicantium recipere, neque etiam moniales tertiarias nuncupatas ſuorum ordinum (vt aliqui aſſerunt.) in aliquibus partibus fieri, cum tamen ſolum in Paſcate (quoad ſeculares dumtaxat) iuxta

xæ, iuxta priuilegia ſummorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum eiſdem ordinib. conceſſa id obſeruari debeat. Alii vero Epiſcopi, ſeu eorum Vicarii audent ad eorum libitum, dare licentiam quibuſcunque, quæcunque Monaſteria Monialium ẽt S. Claræ ingrediendi, etiam ſi regularium curæ ſubdita ſint. Quidam vero ſub prætextu exquirendi voluntates puellarum, ante profeſſionem earum volunt eas extrahere a monaſteriis, & per longum tempus alibi detinere, ipſaſque puellas, ſeu nouitias de pleriſque rebus interrogant, neque neceſſariis, neque in decreto concilii Tridentini deſuper contentis, ex quibus non modica poteſt oriri occaſio ſcandali. Alii vero plerique noluerunt, quoſdam regulares aliarum diœceſum ſacris ordinib. initiare: ac ẽt a ſui ordinis prælatis approbatos, admittere nolunt. Aliqui vero ſingulis dominicis diebus in ſuos parrochianos, ad ſonum campanæ excõicationem promulgant, vt non poſſint intereſſe miſſis, cõcionibus, & diuinis officiis, niſi in propria parrochia. Alii vero ipſis prohibent, vt omnino in alijs Eccleſiis (etiam requiſiti) non celebrent. Alii vero in aliquib. partibus in eorũ Eccleſiis conciones ſacræ ſcripturæ, & ſermones pro mortuis haberi nolunt; & ſi aliquid ipſis relictum fuerit, vt ab ipſis miſſæ dicantur, vel alia officia pro mortuis celebrentur, ipſis ſibi ea vſurpant, dicentes, quod ipſi ea exequi non poſſunt, quia ipſi ſunt paſtores. Alii vero ſub excommunicationis latæ ſententiæ, & exilii per decennium a diœceſi pœna, inhibuerunt ne miſſæ in eorum Eccleſiis celebrentur, in diebus feſtiuis, antequã Rector parrochialis Eccleſiæ celebrauerit. Alii ẽt nolunt, vt dum prædicatio in Eccleſia Cathedrali habetur, alibi prædicetur. Ac inſuper in quibuſdam locis omnem ordinem, & quietẽ perturbant, dum controuerſias, iamdiu ſopitas, & extinctas ſuper præcedentia excitarunt, & vbi nullæ erant, pepererunt, dum pro arbitrio, & voluntate eorum, hos illis præferre voluerunt. Quidam etiam Epiſcopi volunt regulares a cura animarũ excludi, & illã ſolis presbyteris ſecularib. cõmitti. Quidã vero quartã funeraliũ extendere volunt ẽt ad miſſas, legata, & alia quæcunque, quæ domib. regulariũ relinquuntur. Alii aũt volunt quartam partem omnium eorumque ẽt pro ornamento eccleſiæ, palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & eorum ẽt quæ pro victu fratrum relinquuntur. Aliqui etiam in quibuſdam partibus etiam volunt, vt non ſolum ius ſepulturæ ſolui cõſuetũ, quod ſemper ſoluitur, neque denegatur ſed ẽt omne illud, quod Eccleſiis ordinũ ad eorũ libitum partes dant, quando ſepeliũtur ibidem defunctorum corpora id totũ curatis ẽt de nouo ſoluatur inſtãter conãtur, impediẽtes ne aliter corpora defunctorũ, ad Monaſteria fratrum deferantur, vnde in hoc maxime tam partes, quã ipſos fratres grauari cõtingit. Aliqui vero etiam ex locis mendicantiũ, qui curã habẽt animarũ, volunt pro ſeminario decimas exigere, ac in caſu renitentiæ ẽt pignus exigunt. Alii autem præfatos fratres, ac moniales ſub eorũ cura degentes ſubſidium regium perſoluere cogunt, cũ multæ earumdẽ moniliũ vix habeant pro earum victu, & veſtitu neceſſaria vitæ. Alii etiam in quibuſdam partib. pauperes mendicantes eleemoſynas petere prohibent pro eorũ dumtaxat ſubſtentatione, & ſi inuenerint eos panem vel aliquid aliud ſimile amore Dei ſibi collatum portantes, nõnque ab eis auferre minantur, afficientes eos graui iniuria & contumelia. Nõnulli vero Epiſcopi vel capitula canonicorũ pauperes mendicantes tã fratres quã moniales ſuorũ ordinũ, tã de redditibus bonorũ ſi quæ habent, quã de poſſeſſionibus, vineis, agris, & aliis ſuis bonis quibuſcunque non ſolum largitione fideliũ ſibi cõceſſis, ſed etiã aliàs iuſtis de cauſis ab eis acquiſitis ac pecuniis emptis ſibi decimas, ac primitias aliis reſpectiue ſoluere cogũt. Alii aũt auſi inquirere, & ꝓceſſus facere contra aliquos regulares, intra clauſtra deliquẽtes, vel de quorũ delictis aliqua erat ſuſpitio, nõ expectata ſuorũ ſuperiorũ cẽſura. Alii vero Epiſcopi moniliũ monaſteria ingredi, & illa ingrediẽdi licẽtias aliis cõcedere, & aduerſus illas ꝓceſſus

forma-

formare,ipſorum ordinũ ſuperioribus irrequiſitis,præſumunt.Aliqui etiam dominiũ tẽporale ſuper moniales habere prætendunt. Nonnulli vero frequẽtiſſime regulares citant,& iuriſdictioni ſuæ ſubijcere tentant, ac eorũ conuentũ occupant,ipſos expellendo, ac in ipſos iuriſdictionẽ vel poteſtatẽ exercent.Aliqui verò,ipſos carceribus(abſque cauſæ cognitione)mancipant,ac manibus pedibuſque laborant, vt regulares mẽdicantes ſuæ ditioni ſubijciant, & vſq; adeo ſe intromiſerunt in gubernatione conuentuũ,& in correctionibus fratrũ, vt Prouincialibus, & Generalibus nullus amplius videatur relictus locus , aut vlla iuriſdictio.Aliqui autẽ,conuentuũ Priores,& Guardianos rationes,& cõputa facere cũ ſyndicis conuentuũ huiuſmodi prohibenti.Fratres quoq; qui ad Epiſcopos huiuſmodi recurſum habent,a Prioribus & Guardianis præfatis caſtigari,& puniri interdicuntur.Inhibent quoque ſuperioribus ordinũ,ne faciant proceſſus contra fratres,ac in ipſos imperiũ,& brachiũ ſeculare exercẽt.Alij vero,ipſos extra clauſtra degentes ſub eorum protectione recipiunt, eoſque ſic permanere permittunt,eoſque etiã inuitis ſuis ſuperioribus detinent.Aliqui vero,bonorũ ipſorum fratrũ tanquã ad eos(ſi extra clauſtra defuncti fuerint)ſpectantiũ,poſſeſſionẽ occupare præſumunt,& ad habitũ religionis reuerſis,ſua bona conſignare nolunt. Ac etiã vniones a ſede prædicta , aut aliàs rite factas , de beneficijs Eccleſiaſticis impediunt,& ſibi relaxari debere volunt,& cõtradictores excõmunicationis gladio feriunt.Alij vero regulares cãpanas diebus feſtiuis pulſare, vel eodẽ tẽpore, quo ipſi celebrant,miſſas celebrare nolunt. Aliqui etiã pro licẽtia danda ædificãdi quandã domũ regularẽ,triginta,vel quadraginta ducatos exigere,non erubuerunt. Alij vero eos mortuorũ corpora aſſociare, illi autẽ illos cũ Parocho ſimilia munera ſubire,non permittunt,niſi maior canonicorũ pars interuenerit. Alii vero mortuorũ officia in regulariũ Eccleſiis peragi nolunt,niſi cũ ipſorũ præſentia, & ipſorũ moniales, vel alias perſonas etiã ſi in earum funere Parrochus interuenire non deberet, ſepelire prohibent, niſi ipſi Parrocho prius certum quid ſolutum fuerit,& ſi aliquẽ,ipſi ſciuerint,in regularium Eccleſiis ſepulturam elegiſſe, cum(vt dicitur)non ante ad illas deferre ſinunt,quã ad Parrochi Eccleſiam delatum,inibique officium peractum fuerit.Poſtremo vero, teſtamenta ſine presbyterorum præſentia fieri,prohibent,& ſi quid ipſis regularibus relictam fuerit id aſſerentes contra Concilii Tridentini canones eſſe,reuocare omnino procurant. Ac propterea volentes,prẹmiſſis,ac aliis ſimilibus exceſſibus,& grauaminibus ex noſtri paſtoralis officii debito prouidere,attendentes etiam,illos, qui onus diei, & æſtus tam in prædicationibus,quam in ceteris ſpiritualibus muneribus quotidie ſuſtinent, niſi etiam aliquantiſper ſubleuentur , facile fore,vt oppreſſi,a ſuis officiis omnino deſiſtant: ne impoſterum eis aliquod inferatur grauamen. Concilli Tridentini huiuſmodi decreta quorum falſa,ſeu minus vera intelligẽtia prẹmiſſa irrepſerunt quorumq; declaratio non niſi ad nos ſpectat, modo,& forma infraſcriptis,declarandum cẽſuimus . Nos igitur Motu proprio,non ad alicuius inſtantiam,ſed de mera deliberatione,& ex certa ſcientia noſtris,ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine,declaramus Canonẽ Seſſionis 24. cap.4.per quem omnibus regularibus etiam in ſuorum ordinum Eccleſiis , contradicente Epiſcopo prædicationis officiũ interdicitur,mendicantium ordinũ fratres huiuſmodi,quãdo a ſuis Generalibus, vel eorũ miniſtris prouincialibus, ad id deputati fuerint, nõ cõprehẽdere,neq; eos afficere poſſe. Imo volumus quod in ſuis Eccleſiis quãdo eis placuerit: licite,& abſq; vllo impedimẽto,vel contradictione,etiã Epiſcopi,(niſi ipſe prædicauerit)prædicare poſſint.Quod vero in ſeſſione 23.cap.15.circa cõfeſſiones a regularibus non audiendas ſtatuitur hoc etiã dictorũ ordinum fratres,a præfatis ſuis Generalibus,vel miniſtris Prouincialibus ad audiẽdas confeſſiones vtriuſq; ſexus Chriſti fideliũ approbatos (vt præmittitur) minime com-

prehendat:ita vt a confeſſionib. audiendis, tam intra eorum Eccleſias, & domos, quã extra, minime prohibeantur, ſuper hoc literas felicis rec. Pauli Papæ IIII. ẽt prædeceſſoris noſtri, condecenter eiſdem fratribus mendicantibus regularis obſeruantiæ, poſſe cõfeſſiones ſecularium perſonarum, etiam infirmarum, ẽt extra domos, & monaſteria ſua, & vbilibet audire, approbando, & de nouo concedendo. Statuimus etiam quod ille qui ſemel in vna diœceſi admiſſus per Epiſcopum fuerit, ſemper in eadem diœceſi habeatur pro admiſſo, nec amplius examinari, vel præſentari, in dicta diœceſi debeat tam quo ad prædicationes faciendas quã quo ad confeſſiones audiẽdas, nec aliquid pro prædictis exigi, vel recipi debeat, Confeſſores vero monialium quę degunt ſub cura regularium ab ordinario examinari nolumus, quemadmodum neque etiam fratres ſi debeant audire confeſſiones aliorum fratrum examinari debẽt. Lectores inſuper ex eiſdem fratrib. & in theologia graduati qui cum licẽtia ſuorum ſuperiorum ad gradũ admiſſi fuerint cum de ipſorum doctrina ambigendum nõ ſit tam confeſſiones audituri q̃ prædicationis munus ſubituri ab Epiſcopis minime examinentur. Cumque inhoneſtum ſit: quemlibet in alienã meſſem falcem inijcere, cumque monialium monaſteria non niſi de Epiſcopi vel ſuperioris licẽtia, & in caſib. neceſſariis, aliquis ingredi præſumat, in ſeſſione 15. cano. 5. prohibetur, hoc tantum in illis monaſteriis locum habere volumus, quæ ordinariis ipſis pleno iure ſubſunt in quib. in caſib. neceſſariis ipſi dare licentiam poſſint, & nõ in aliis, monaſteriis. Ita vt in præfatis monaſteriis, quæ ordinariis ipſis pleno iure nõ ſubſunt, ipſi ordinarii illa ingredi non poſſint, prout in regulis earum ſeu de iure ſtatuitur, & eis aliquos proceſſus aduerſus moniales ipſas, ſeu fratres hmõi, propterea ſeu alias ipſorũ ordinum ſuperiorib. irrequiſitis, quoquomodo formare, aut facere, poſſe, omnino, ꝓhibemus, ita vt aliquam iuriſdictionem, ſeu aliud quodcunque dominiũ, in moniales, & fratres hmõi, reſpectiue habere exercere, aut exequi, nullatenus poſſint, aut debeãt, imo illas, & illos, omnes, ab eorum ſuperioritate, dominio, & iuriſdictione, & poteſtate, eximimus, & liberamus, prout eis conceſſum eſt per ſua priuilegia, a ſede præfata obtenta, & ita præfatæ moniales, ac fratres ſint excluſi a ſuperioritate, & iuriſdictione ordinariorum reſpectiue hmõi, vt etiam in illarum, vel illorum ſyndicis, aut procuratorib. deputandis, vel in diſponẽdis illorũ facultatib. vel ad alia ſibi non competentia facienda, vllatenus non ſe intromittant, nec ẽt ordinarii ipſi, regulares præfatos citare & iuriſdictioni ſuę ſubiicere, ac eorum conuentus occupare ipſos ab eis expellẽdo, ac in ipſos iuriſdictionem aliquam & poteſtatem exercere (vt præmittitur) aut ipſos carcerib. mãcipare, & contra eos aliquid aliud facere poſſint, vt ſuæ ditioni ſubiiciantur, neque ẽt ſe intromittant vllo pacto, aut aliqua ratione in gubernatione cõuentuum tã fratrũ, quam monialium hmõi, & illorum correctionibus, ſed omnia iſta, & alia neceſſaria ad correctionem & gubernationem fratrum, aut monialium hmõi, & eorum generalibus, ac miniſtris ſeu prouincialibus, vel aliis eorum, aut earum reſpectiuè ſuperioribus, etiam ratione computa faciendi cum ſyndicis cõuẽtuũ hmõi, omnino relinquãtur, nec vllo modo in præmiſſis, & aliis, fratres, & moniales hmõi agentibus ordinarii prædicti per ſe, vel alios ſe intromittãt. Fratres quoque ſi contigerit, eos ad hmõi ordinarios recurſum habere, a præfatis generalib. miniſtris, ſeu prouincialibus, prioribus, guardianis, & aliis ſuis ſuperioribus, caſtigari, & puniri poſſe, & debere, neque ipſos ordinarios præfatis ſuperioribus ordinum huiuſmodi vllatenus inhibere, quinimo præfatos ſuperiores proceſſus cõtra fratres ſuos & moniales huiuſmodi, quando opus fuerit circa delictorum inquiſitionem, vel caſtigationem facere poſſe; decernimus, inuocato etiam ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachii ſecularis. Inhibemus etiam ipſis ordinariis, ne fratres extra clauſtra degentes, ſub eorum protectione recipiant, eoſque inuitis ſuis

ſuperiori-

ſuperioribus detineant. Prohibemus quoque eiſdē ordinariis, ne aliquo modo ſe intromittāt in bonis dictorū fratrum extra clauſtra ſuorum monaſteriorum pro tēpore degentium ſiue decedētium, & quamuis in habitu ſiue abſque habitu moriantur volumus quod eorum bona mobilia, & immobilia, ad ordinē quem profeſſi ſunt pertineant diſponenda, iuxta conſtitutiones, ſeu ordinationes præfatorū ordinū, neque illa ordinarii præfati occupare præſumant, imo huiuſmodi & ad habitū religionis reuertentiū bona omnia monaſteriis ipſis, cū ea quæ acquirit monachus de iure monaſterio acquirātur, pertinere etiā decernimus. Ac ipſis ordinariis, ne quaſcunq; vniones etiā perpetuas a ſede prædicta vel alias vt præfertur hactenus factas, & pro tēpore faciendas de beneficiis Eccleſiaſticis, ſeu illorū fructibus, quin ſuū ſortiantur effectū impediant, omnino etiā prohibemus, & cenſuras Eccleſiaſticas, & alias pœnas per eos in contradictores pro tempore latas, nullius eſſe roboris vel momenti, ſimiliter decernimus & declaramus. Inſuper volumus quod præfati regulares quibus cura animarum ineſt, poſſint per ſeipſos iuxta ſuorū ſuperiorum ordinationē, aut alios Vicarios ſeu Capellanos ſeculares ipſorū regularium nutu amouibiles, ab eis deputatos & ab ordinario pro idoneis nominatos, & approbatos, præfatā curam exercere: neque in eorū deputatione, vel amotione, neq; alicuius partis fructuū conſignatione, pro pręfatis Capellanis ſeu Vicariis ſecularibus, ſi per tales curā exerceri contigerit, Epiſcopi vllo pacto ſe intromittant. Prohibemus inſuper eiſdē ordinariis, ac aliis quibuſcūque perſonis, ne impediant ipſos fratres quando eis placuerit, tā in diebus dominicis, ſeu feſtiuis, aut aliis totius anni tēporibus, campanas pulſare, & etiam tempore quo ipſi celebrauerint, miſſas celebrare, necnon mortuorū corpora aſſociare, & illa per fratres ipſos quādo in eccleſiis ſuis præfatis delata fuerint, etiā abſque præſentia rectorū eccleſiarū huiuſmodi ſepeliri facere, ac officia mortuorū huiuſmodi peragi poſſe, neceſſariāque præſentiā rectorū aut aliorum clericorū quin infirmi libere ſua poſſint condere teſtamenta, minime eſſe, ac ipſos regulares legata, aut quęuis alia ſibi in teſtamētis relicta, exigere & obtinere poſſe neque aliquod ius in cōtrariū eſſe, decernimus & declaramus. Volumus etiā, quòd puellarū Deo dicandarū, an ſcilicet coactę vel ſeductę fuerint, examen faciēdū, non niſi infra quindecim dies poſtquā iuxta Conciliū Tridentinū. Epiſcopi, vel eorū Vicarii requiſiti fuerint, fieri poſſit, quibus elapſis, amplius in hoc illis ſe intromittere non liceat, cuius occaſione nec Epiſcopus, nec eius Vicarius intra ſepta monaſteriorū ingrediantur, ſed ſtent ante cratē ferream, & interrogationes alias quā eas quæ præfatū Conciliū Tridentinū iubet, eis fieri omnino prohibemus, ac ſimiliter volumus, quod puellæ, ſeu nouitiæ ipſæ, ad alias interrogationes reſpondere minime teneātur, Seſſionis vero 23. cap. 8. neminē niſi a proprio Epiſcopo ordinari poſſe ſtatuens, in regularibus locum non habere omnino declaram⁹, ita quod fratres huiuſmodi præfatos etiā ſacros ordines, a quolibet Antiſtite gratiam & communionē apoſtolicæ ſedis habētē (Ordinarii loci minime requiſita licentia) in locis, ſeu domibus fratrū huiuſmodi, aut alibi, recipere poſſint. Et inſuper Seſſionis 22. decretum per quod populum ſępe ad ſuas eccleſias, ſaltem dominicis & maioribus feſtiuis diebus, conuenire debere monet inſequendo: volumus quod fratribus mendicantibus huiuſmodi, non ſolum prohiberi non poſſit, ne miſſas, & alia diuina officia faciant in eorum eccleſiis, verum etiam in quibuſcunque aliis vbi celebrari miſſas ſolitum eſt, etiam ipſis non vocatis, ſeu ad id requiſitis celebrare valeant. Ac etiā quod conciones, & lectiones, ſacræ ſcripturæ, & ſermones pro mortuis, etiā in Eccleſiis ſuis facere, ac eleemoſynas pro celebrādis huiuſmodi miſſis, & aliis diuinis officiis peragēdis, ſi eis illas donari ſeu relinqui contingat, recipere, necnon miſſas, & diuina officia hmōi etiam in diebus dominicis, vel feſtiuis, etiā antequā rector Parrochialis eccleſiæ

celebrauerit, celebrare & facere;& quando eis videbitur, etiam ſi tunc in eccleſia cathedrali prædicetur. prædicare,ac ẽt quicunque vtriuſque ſexus Chriſti fideles,totius anni tẽpore illas,& iſta in eccleſijs fratrum hmôi,audire poſſint,ipſique Chriſti fideles vllatenus deſuper moleſtari,aut impediri per locorũ ordinarios,ſeu rectores Parrochialiũ eccleſiarum,aut alios quoſcunque vllo pacto,cauſa;vel occaſione non valeant, ſeu debeant, ſed præfati Chriſti fideles audiendo miſſas,& alia diuina officia in eccleſijs fratrum hmôi diebus dominicis,aut feſtiuis,præcepto eccleſiæ de illis audiendis,ſatisfeciſſe cenſeantur.Ipſique Chriſti fideles,ſacramentum Euchariſtiæ,(reſurrectionis Dominicæ feſtiuitate duntaxat excepta)ſumere, eiſque illud per fratres hmôi adminiſtrari valeat, nec ad aliud faciendũ per locorũ ordinarios,aut eccleſiarum rectores præfatos,ſeu alios quoſcunque(illorum licentia minime requiſita)ẽt ſub cenſuris eccleſiaſticis, & aliis pœnis,cogi vel cõpelli poſſint,ſeu debeant,etiam decernimus,& declaramus. Et licet in ſeſſione 25.ca.7.caueatur, quod cenſuræ & interdicta eccleſiaſtica etiã a locorũ ordinariis promulgata mandante Epiſcopo, a regularib. in eorũ eccleſijs publicari debeant,tñ ſi tempore celebrationis alicuius ex feſtis ſanctorum ordinum eorumdem, ac aliàs in aliis feſtiuitatib.iuxta eorumdem ordinum priuilegia Apoſtolica, interdictum hmôi emanauerit, illud in præfatis feſtiuitatibus,& earum octauis ſuſpendimus. Controuerſias aũt omnes de præcedentia, quæ eadem ſeſſione 25.vero 13.per Epiſcopum terminari mandantur,non niſi durãtes, illum dirimi,finitas autem,nullo pacto innouari poſſe ſtatuimus. Cumque licet ca.11.ſeſſionis 25.ſtatuat,quod in domibus virorum ſeu mulierum,quib.animarum perſonarũ ſecularium cura imminet, nulli etiã ad nutum amouibiles, ibi deputentur,niſi de ordinarii conſenſu,ac prçuio examine hmôi præcedente; ad curam hmôi admitti poſſe omnino volumus præfatos regulares. Quartam autẽ funeralium de qua ſeſſ.25.ca.13.nequaquam ſoluere teneantur monaſteria,quę a quadraginta annis citra fundata exiſtunt , poſtquam cõcilium ipſum loquitur tantum de monaſteriis ante annos quadraginta fundatis,quæ ipſam quartã ſoluere conſueuerunt,& vbi ſolui conſueuit,id tantum ceræ,& aliorum quæ in aliquibus partibus deferri contigerit,tempore quo defunctorũ corpora ad ſepulturam deferuntur,non aũt de Miſſis,ſeu legatis, vel aliis fratrib.ipſis ſeu monialib. hmôi relictis,aut aliàs quomodolibet donatis ſolui debet.Sicque intelligi concilij decretũ,quo ad quartam hmôi ſoluendã debere decernimus. Vbi vero nõ eſt conſuetudo ſoluendi quartã hmôi,de nullo ſupraſcriptorum ſolui debere declaramus. Nec ad quartam ſeu aliam partem omnium eorum quæ ẽt pro ornamento eccleſiæ,palliorum,planetarum, cortinarum, pannorũ,& aliorum quæ dictis eccleſijs relinqui vel dari contigerit,ẽt ſi pro victu fratrum, aut aliàs relinquantur,aliquid contribuere teneantur. Ac ẽt ius ſepulturæ ſolui tantum conſuetum curatis,& non aliquid aliud eis ſolui debeat, quamuis partes ad earum libitũ eccleſiis ordinum hmôi,ſeu eorum fratribus,alia quęcunque tribuant,ſeu eleemoſynas elargiantur quando ſepeliuntur ibidẽ corpora mortuorũ hmôi;nec propterea impediri debeant,quin poſſint defunctorum corpora præfata ad eorum eccleſias tumulanda deferri facere:Inhoneſtum quoq; eſſe cẽſentes, Mendicantiũ ordines ad aliquorum onerum contributionẽ teneri,illos,illorumque loca, ẽt ſi curã animarũ habeant,ac quæcunque beneficia illis vnita, ad contributionẽ pro ſeminario,aut decimarũ aliquarũ ſolutionẽ,immo illos,& eorum domos,monaſteria,beneficia,& loca quæcunque,& ab illis quomodolibet dependentia,eorũque poſſeſſiones,vineas,agros,& prata: ac alia bona quæcunque,tàm ad ipſos,q̃ ad moniales prçfatas ẽt largitione fidelium,ſeu aliàs iuſtis de cauſis ab eis acquiſita,ac pecunijs empta vel aliàs quomodolibet pertinẽtia,minimè teneri:illoſq. & illas,a quibuſcunq; decimis,primitiis,quartis,medijs,& aliis fructuum partibus,

bus,

bus,necnon ſubſidijs charitatiuis ēt per nos conceſſis, ad quorumcunque etiam regum,principium,& dominorum temporaliū inſtantiā,quacunque etiam vrgē tiſſima,& de neceſſitate exprimenda cauſa,ac ēt aliis quibuſcunque onerib.tàm ordinariis,quam extraordinariis, etiam ratione fructuum,oleum, virgultorum lignorum,beneficiorum,& aliarum quarumcunque rerum tam pro victu quā ve ſtitu,aut aliàs ſibi neceſſariarum quomodolibet ēt auctoritate Apoſtolica nunc, & pro tēpore impoſitis, ita vt pœnitus, & omninò ad alicuius rei contributionē minimè teneantur,omninò eximimus,& liberamus,illoſque, & illas, ad illos,& illa ēt ſi ſæculares,& aliæ perſonæ quæcūque eas exigendi in poſſeſſione fuerint minimè teneri debere volumus,nec ſub ca.12.ſeſſ.25.comprehendi poſſe, vel debere decernimus.Quòd verò de vſu quæſtorum eleemoſynarū auferendo loquitur ſeſſ.21.cap.8.id ad mendicantium ordines nullo modo referri poſſe, vel debere;etiam decernimus. quin potius cum ex eleemoſynis hmōi viuere cogātur, eis id facere,liberum omninò eſſe declaramus.Quoniam verò ex nimia Epiſcoporum ſibi irrogata auctoritate ipſi perſonis regulares ſuæ iuriſdictioni ſubiicere omnino ſtudenti,ac decreto cōcilii præfati ſeſſ.25.cap.14.edito,quo cauetur, quod ſi regularis intra clauſtra exiſtens,& extra ea ita notorie deliquerit,vt populo ſcandaloſus ſit,termino ab Epiſcopo præfigendo, a ſuo ſuperiore omninò puniatur,ſin minus,ab ordinario delinquens puniri poſſit,confiſi variis indebitiſque grauaminib.regulares afficiant ordinarios præfatos aliquid contra regulares in clauſtris degentes hmōi quouis prętextu,occaſione,vel cauſa innouare nō poſſe,vel debere , nec aliquos proceſſus contra ipſas perſonas regulares formare,aut facere poſſe volumus,niſi propter manifeſtum ſcandalum,& ſuorum ordinū ſuperioribus prius conſultis,& negligentibus, alioquin,omnia, & ſingula: contra præmiſſa facta,& geſta,ac facienda in futurum,pro nullis,& infectis habeantur licentias verò pro conſtituendis domibus regularibus, quæ 4.cap.25.ſeſſionis niſi de ordinarii licentia conſtrui prohibentur,gratis omnino dati,& non niſi legitima ſubſtinente cauſa(ſuperioribus explicanda) illas recuſari poſſe nec non fratres præfatos(etiam ſolos)mortuorum corpora aſſociare.Ac mandatum in die cęnæ Domini fieri ſolitum,in eccleſijs,ſeu domib.fratrum cuiuslibet ordinis prædictorum,ſolemniter facere,& prædicta die prædicare hora qua eis videbitur:nec per locorum ordinarios,aut Rectores eccleſiarum,ſeu alios quoſcunque prohiberi poſſe,ēt decernimus,& declaramus. Mandātes etiam vniuerſis locorum ordinariis,ne mortuorum officia agere Rectores parrochialium in eccleſijs ipſorum fratrum(contra illorum voluntatem)permittāt. Ac moniales dictis fratrib.ſubditas,vel perſonas ſepulturam in eorum eccleſiis eligentes(nulla ſoluta Parrocho portione)ſepelire; vel ſi fratres ad mortuorum corpora aſſocianda vocati fuerint,illa abſque fratrum huiuſmodi præſentia ſepeliri facere, audeāt, vel præſumant.Cumquè maximè deceat,liberam eſſe cuiuſuis teſtantis voluntatem;prauum illum vſum,paruo adhuc tēpore,(vt præfertur,) introductum, per quem teſtamēta abſque presbiterorum prȩſentia fieri interdicūtur,omninò abrogamus.Poſtremo quod ca.13.ſeſſ.25.cautū fuit,quod omnes ſcilicèt tàm clerici,quā regulares quicunque ad publicas proceſſiones vocati,accedere cōpellātur,id quo ad fratres præfatos de illis tantum proceſſionib.intelligi volumus,ad quas ſecundū conſuetudinē antiquam locorū,ſoliti ſunt accedere, vel quæ pro bono pacis eccleſiæ, vel pro victoria cōtra infideles indicuntur , quod ēt de illis cōuentib.(qui collegia,nuncupantur) minimè intelligi volumus,in quib.fratres ſub arctiori clauſura degunt, ita vt nec in choro cantent,nec ad mortuos accedant,ſed tātum ſtudiis,& lectionibus vacent. Præterea ſi fortè inter Epiſcopos, vel collegia,aut capitula,vel aliàs quaſuis perſonas,& præfatos fratres, ſeu moniales,aut eorū aliquos,ſuper præmiſſis vel aliquo eorum, corā quocunque ſeu

quibuſ-

quibuſcunque iudicibus, etiam cauſarum palatii Apoſtolici Auditoribus, ac ſanctæ Romanæ Eccleſię Cardinalibus tam in Romana Curia quam extra eam, vbilibet lis, ſeu lites reſpectiue pēdeant: nos litem ſeu lites, & cauſam, vel cauſas huiuſmodi ad nos aduocamus, ac illam, & illas, quarū ſtatum, ac nomina, & cognomina iudicum, & collitigantium præſentibus haberi volumus pro ſufficienter expreſſis, caſſamus, & extinguimus, ac partibus ipſis perpetuum ſilentium deſuper imponimus. Ac inſuper vt facilius præmiſſa omnia illibata perſiſtant, omnia & ſingula priuilegia, immunitates, indulgentias, facultates, libertates, indulta, diſpēſationes, fauores, & gratias, quæ decretis Concilij Tridentini aliàs quam vt ſuperius eſt dictum, conceſſum, & declaratum, nō contrariatur expreſſè eiſdem fratribus, necnon monialibus quibuſcunque, & ſororibus tertij ordinis prædictorū ordinum reſpectiuè ordinibus, ac illorum eccleſiis, domibus, & perſonis, etiā viuæ vocis oraculo in genere vel in ſpecie tam per reco. me. Eugenium IIII. Sixtū IIII Leonē X. Paulum III. ad dictum Paulum IIII. & Pium etiam iiij. quam alios quoſcunque Romanos Pontifices etiam prædeceſſores noſtros, ac nos & ſedem eandē quomodolibet conceſſa, confirmata, & innouata, necnon noſtras, & prædeceſſorū noſtrorū, ac aliàs quaſcunq; deſuper confectas litteras, quarū omniū tenores, ac eorumdē prædeceſſorū noſtrorū nomina, & alia de neceſſitate exprimenda, ac ſi de verbo ad verbū (nihil pœnitus omiſſo) & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, etiā præſentibus pro ſufficiēter expreſſis haberi volumus, auctoritate apoſtolica tenore præſentium perpetuò approbamus, & confirmamus, illiſquè perpetuæ & inuiolabilis firmatis robur adiicimus: eaq; perpetuis futuris tēporibus inuiolabiliter obſeruari debere, ac fratribus ſuperiorib. & perſonis ordinū huiuſmodi, necnon aliis quibuſcunq; quos illa concernunt, ſuffragari debere ſeu poſſe volumus necnō priuilegia, immunitates, facultates, libertates, indulta, diſpenſationes, exēptiones, fauores, & gratias tàm ſpirituales, quā tēporales, modo & forma quibus conceſſa ſunt, etiam per viam communicationis, & extenſionis, actiuè, & paſſiuè inter ſe, & alios quoſcunq; ordines reſpectiuè de nouo concedimus: illaq; oīa & ſingula ad domos, & loca quæcunque dictorum mendicantiū ordinum, & monialium quarumcunque ac ſororum de tertio ordine nuncupatorum in congregatione viuentiū dictorum ordinum, (vt præfertur) hactenus recepta, & impoſterum recipiēda, Necnon eorum perſonas & bona, etiam ſi priuilegiorum & aliarū gratiarum præfatorum auctētica originalia, propter tēporis antiquitatem, vel varias Vrbis ruinas, deperdita exiſtant (dummodo de eis aliàs legitime conſtet) extendimus, & ampliamus. Et ſic in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcunq; iudices & perſonas quauis auctoritate fungentes, etiam Cardinales, & Auditores præfatos, ſublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere: necnon quicquid ſecus ſuper his a quoquā quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus Quocirca dilectis filiis noſtro prædicatorum Cardinali Protectori, & Sancti Hieronymi Generali ordinū ac curiæ cauſarū Cameræ apoſtolicæ etiam Generali Auditori, nunc & pro tēpore exiſtētib. per Apoſtolica ſcripta motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel aliū ſeu alios, præſentes litteras & in eis cōtenta quæcunque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem fratrū, aut monialiū, vel alicuius eorū fuerint deſuper requiſiti, ſollemniter publicātes, eiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtētes, faciāt (auctoritate noſtra) præſentes, & in eis contenta, huiuſmodi firmiter obſeruari, ac ſingulos quos litteræ ipſæ concernunt, pacificè frui & gaudere, non permittentes eos, vel aliquem eorum deſuper, contra præſentium tenorem por quoſcunque (etiam locorum ordinarios) quomodolibet indebitè moleſtari, cōtradictores quoſlibet &

libet &

libet & rebelles,per cenſuras & pœnas eccleſiaſticas,aliaquè opportuna iuris remedia(appellatione poſtpoſita)compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis, ſeruatis proceſſibus,cenſuras & pœnas ipſas(etiam iteratis vicibus)aggrauando, & interdictum eccleſiaſticum apponẽdo, inuocato etiam ad hoc(ſi opus fuerit). auxilio brachii ſæcularis. Non obſtantibus præmiſſis,& aliis Apoſtolicis necnõ in prouincialib.& ſynodalibus conciliis editis,generalib.vel ſpecialibus conſtitutionib.& ordinationibus apoſtolicis, ac ẽt iuramento cõfirmatione apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis,ſtatutis,& conſuetudinibus priuilegiis quoq; indultis, & litteris Apoſtolicis eiſdem Epiſcopis, vel quibuſuis aliis perſonis ſub quibuſcunque tenorib.& formis,ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatoriis,aliiſque efficaciorib.& inſolitis clauſulis, irritantibuſque & aliis decretis in genere vel in ſpecie;etiam motu ſimili, ac alias quomodolibet cõceſſis,approbatis,& innouatis.Quibus omnib.etiam ſi pro illorum ſufficiẽti derogatione de illis,eorumque totis tenorib.ſpecialis ſpecifica, expreſſa, & indiuidua non autẽ per clauſulas generales idem importantes, mentio ſeu quæuis alia expreſſio habenda,aut aliqua alia exquiſita fórma:ad hoc ſeruanda foret, tenores hmõi, ac ſi de verbo ad verbum(nihil pœnitus omiſſo) & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent:præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habẽtes,illis aliàs in ſuo robore permãſuris hac vice dumtaxat, ſpecialiter & expreſsè derogamus. Necnon omnib.illis quæ in literis confirmationis,& innouationis, priuilegiorũ eorumdem,aliàs per eoſdem Paulum IIII. & Pium etiam quartum prædeceſſores noſtros prædictos,ordini in fratrum minorum hmõi conceſſorum,conceſsũ eſt,non obſtare contrariis quibuſcunque.Aut ſi locorum ordinariis, vel quibuſuis aliis communiter,vel diuiſim ab Apoſtolica ſit ſede indultum,quod interdici,ſuſpendi,vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſtolicas,non facientes plenam. & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hmõi mentionem. Et quia difficile foret,earumdem pręſentium litterarum notitiam ad quaſcũque perſonas peruenire,& vbique illas præſentare, etiam motu, & ſcientia ſimilibus volumus,& decernimus,quod trãſumptis earundem præſentium literarum, (ẽt per impreſſionem factis)manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis,aut ſigillo alicuius perſonæ in dignitate eccleſiaſtica cõſtitutæ ſigillatis,quemadmodum adhiberetur præſentibus litteris originalibus(ſi præſentarẽtur vbique) adhibeatur tam in iuditio quam extra illud, plena & indubitata fides. Nulli ergo omnino hominum liceat,hãc paginam noſtræ declarationis,prohibitionis,exemptionis liberationis,inhibitionis,ſuſpenſionis ſtatuti,decreti mandati,abrogationis,auocationis,caſſationis,extinctionis,ampliationis,approbationis,confirmationis,adiectionis,conceſſionis,extenſionis,ampliationis,voluntatis,& derogationis infringere,vel ei auſu temerario contraire.Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apoſtolorũ eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud S.Petrum anno incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo ſexageſimo ſeptimo,decimo ſeptimo Kal. Iulii,Pontificatus noſtri anno ſecundo.

Cæ.Glorierius.

H.Cumyn.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

NOS fratres Michael Bonellus miſeratione diuina tituli ſanctæ Mariæ Supra Mineruam, presbyter Cardinalis Alexandrinus nuncupatus. Omnibus & ſingulis præſens litterarum Apoſtolicarum conceſſionis, declarationis, confirmationis & voluntatis Sanctiſſimi Domini Pii diuina prouidentia Papæ Quinti, in fauorem mendicantium impreſſum tranſumptum viſuris, lecturis, pariter & audituris, notum facimus, & in verbo veritatis atteſtamur, qualiter cum ſupradictis originalibus Apoſtolicis litteris, quas non caſſas, non abolitas, nec in aliqua ſui parte ſuſpectas vidimus, & cum præmiſſo tranſumpto auſcultauimus, concordat. In quorum omnium fidem & teſtimonium ad inſtantiam R.P.F.Euſtacii Locatelli ordinis prædicatorum ſacræ theologiæ magiſtri eiuſdem ordinis procuratoris, & Vicarii generalis, has præſentes noſtras atteſtationis litteras etiam imprimi, & noſtri ſoliti ſigilli (quo in ſimilibus vtimur) impreſſione communiri, & per Notarium infraſcriptum ſubſcribi fecimus, Actum & Datum Romæ in Palatio Apoſtolico & in Camera noſtræ ſolitæ reſidentiæ Anno a Natiuitate Domini 1567. Indictione Nona, Die vero 24. Iulii, Pontificatus eiuſdem Sanctiſſimi D.N.Pii Papæ Quinti Anno Secundo.

Locus Sigilli.

Franc.Bramantes clericus Recanaten.

Not.in Archiuio Rom.cur.deſcript.de man.&c.

LITERAE TESTIMONIALES Illuſtriſſ D. Nuncij Apoſt. Florentiæ.

OFFREDVS Offredius Protonotarius Apoſt. V.S. Referendarius, ac Sanctiß.D N.D.Papæ, & Sanctæ Sedis Apoſt.apud Sereniſſ. Magnum Hethruriæ Ducem; cum poteſtate Legati de Latere Nuncius. Vniuerſis & ſingulis præſentes noſtras litteras inſpecturis; lecturis, & audituris Salutem in Domino ſempiternam. Notum facimus, & in verbo veritatis atteſtamur, qualiter coram nobis comparauit perſonaliter Admodum R. Dominus Io. Baptiſta Confettius Floren. Sacræ Theologiæ, & iur. Canonici Doctor; Protonotarius Apoſtolicus, necnon Prior S. Stephani ad portam ferream de Floren. ad finem, & effectum conſequendi litteras teſtimoniales, de, & ſuper Priuilegijs & Indultis in præſenti collectione & volumine typis de mandatis, & produxit litteras Apoſt. omni ſuſpicione carentes, diuerſarum gratiarum, Immunitatum, Exemptionum, Priuilegiorum, ac indultorum à Sede Apoſt. per diuerſos Romanos Pontifices ſingulis Mendicantium Ordinibus conceſſorum, eiſdemque per felic. rec. Sixtum IIII. Leonem X. Clementem VII. Paulum IIII. Gregorium XIII. & Sixtum V. per extenſionem communicatorum ſumptas partim ex Originalibus partim verò ex Tranſumptis Re. per came

rales

tales impreſſores impreſſis, & partim ex libris ſimiliter impreſſis priuilegiorum, prędicatorum, Minorum, Eremitarum S. Auguſtini carmelitarum, & Minimorum, aliorumque Mendicantium, & non Mendicantium ordinum, & congregationum, in probanti forma, etiam per camerę Apoſt. Auditorem authenticatis, eiuſque ſigillo communitis, & inſtetit prędicta omnia per Notarium publicum, & legalem collatione facta, et cum eiſdem concordare inuenta, ad effectum, vt omnib. & ſingulis Priuilegijs, & indultis prędictis vbiq; fides adhibeatur, litteras teſtimoniales, ſibi per nos concedi, Nos attendentes requiſitionem huiuſmodi fore iuſtam, ac iuri, & rationi conſonam, prędicta omnia priuilegia, & indulta per Cancellarium noſtrum Notarium publicũ, & Legalem, infraſcriptum, collationari mandauimus. Qui facta prius per eum diligenti collatione, pręmiſſa omnia cõcordare inuenit, prout nobis hodierna die atteſtatus eſt. Ideo vt omnib. & ſingulis priuilegij., indultis, & decretis, in pręſenti collectione impreſſis, plena & indubia fides vbique in iudicio, & extra etiam in foro conſcientię adhiberi poſſit, & adhibeatur, petitas litteras teſtimoniales ob effectum prędictum ad perpetuam rei memoriam ſuper veritate pręmiſſorum concedendas fuiſſe, & eſſe decreuimus, prout tenore pręſentium concedimus; In quorum omnium & ſingulorum fidem & teſtimonium, pręſentes noſtras manu noſtra ſignatas, fieri, et per cancellarium noſtrum infraſcriptum ſubſcribi, & publicari, ſigilliq; noſtri quo in talib. vtimur, iuſſimus & fecimus impreſſione communiri. Quas quidem noſtras pręſentis collectionis voluminib. ſeu libris, vt vbique locorum ad quę illa deferri contigerit haberi, videri, ac legi poſſit, in calce dictorum priuilegiorum typis imprimi volumus, & mandauimus. Datum Florentię, in domo noſtrę ſolitę Reſidentię. Anno a Natiuitate Domi. 1598 Indictione Vndecima, die verò 28. Menſis Martij, Pont. Sanctiſſ. in Chriſto patris, D. Clementis diuina prouidentia Papę Octaui, Anno ſeptimo, ac Sereniſſ. Domino Ferdinando Medice, Hetbrurię Magno Duce, tertio feliciter dominante; Preſentibus ibidem admodum R. D. Horatio Berindellio, protonotario Apoſtolico Auditore, & Magnifico Domino Thoma Palmigiano Secretario noſtris, teſtibus ad pręmiſſa vocatis ſpecialiter, atque rogatis.

OFfredus Offredius V.S. Referendarius, Nuncius Apoſtolicus.

EGo Baptiſta q. Ioãnis de Bottis, ab Impruneta, vtraque authoritate Notarius publicus, & Ciuis Florent. Curiæque præfati Illuſtriſſimi, & Reuerendiſſimi Nuntii Apoſtolici Cancellarius, præmiſsis interfui rogatus, ideo in fidem ac de mandato ſubſcripſi, meoque ſolito ſigno ſignaui, requiſitius.

Locus Sigill.

SVMMARIVM MATERIARVM NOTABILIVM

Ex ſupradictis Priuilegijs, & Litteris Apoſtolicis; necnon Iure communi, ac Decretis Sacri Concilij Tridentini deſumptum, & ſub ſuis titulis, & ordine in vnum congeſtum, atque redactum.

PER R. D. IO. BAPT. CONFECTIVM FLORENTINVM

Protonotarium Apoſtolicum, SACRAE THEOLOGIAE, & Iuris Canonici Doctorem.

DE MENDICANTIVM ORDINIBVS. Tit. I. Cap. I.

QVATTVOR eſſe ſacros Mendicantiũ ordines, videlicet Sancti Dominici, & Sancti Franciſci, ac Aeremitarum Sancti Auguſtini, necnõ Carmelitarũ, cum ſingulis eorũ Cõgregationibus hactenus ab Apoſtolica Sede receptos, & approbatos, atque ſub illis etiã ordines Seruorum Beatæ Mariæ, & Minimorũ Sancti Franciſci de Paula, necnõ Congregatione ſancti Hieronymi Ieſuatorum Fratres, ac etiam Societatis IESV Religioſos Patres cõprehẽſos inſertos, & adſcriptos fuiſſe, & eſſe per diuerſorum Summorũ pontificũ Conſtitutiones declaratum; illoſque velut flumina quædam à perenni Cęleſtium amenitatũ Paradiſi

fonte

fonte per diuerſas mundi partes profluxiſſe vniuerſis Chriſti fidelibus iam notiſſimè conſtat,qui omnes in Eccleſia Dei maximam attulerunt vtilitatē concionando,monendo,exhortando,confeſſiones audiendo,ægrotos viſitādo,hæreſes profligando,pœnitentiam,& ſpiritualem vitam docendo,& alia multa huius generis pia opera exercendo,ac Dei gloriam, & proximorum ſalutem continuis orationib.ieiunijs,& diſciplinis indefeſſo ſtudio,ac labore quærendo,propterea Sācta Mater Eccleſia ne operariis qui in eius vinea ſtrenuè laborant,neceſſariis deſtituerentur auxiliis, & etiam vt eo fructuoſius in eorum vocatione verſarētur, quo ſe beneficia maiora exercendi talentum adeptos viderent,prædictorum omnium ordinum Regularium inſtitutis diligentiſſime conſideratis,eis iuxta cuiuſque neceſſitatem,& commodum diuerſa conceſſit priuilegia.

De diuiſione Regularium quattuor Priorum Ordinum Mendicantium inter ſe. Cap. II.

DIuiduntur autem profeſſores cuiuslibet ordinis prædicatorum, Minorum, Æremitarum S.Auguſtini in conuentuales, & obſeruantes, Carmelitarum verò in fratres ordinis,& in congregatos, (vt infra de ſingulorum origine latius dicetur)quæ ſanè diſtinctio eo tempore ſumpta fuit, quo præfati ordines poſt illorum natiuam inſtitutionem a regulari diſciplina iam declinare incæperāt,vnde multi inter dictos fratres,ad reſtituendum priſtinum ſpiritum,& primæuæ inſtitutionis viuendi modū excitati,congregationes erexerunt,conſcriptis ſibi propriis ſtatutis,& proprio magiſtratu cōſtituto,ſed nihilominus omnes ad verum, eundemq; perfectionis ſtatum Regularem tendunt, eademque tria ſubſtātialia Religionis vota ęquè emittunt,ſpondēt,ac pariter profitentur,& ideò qui in huiuſmodi perfectionis remiſſione permanſerunt conuentuales fratres appellati ſunt,qui verò aſperiorem viuendi formam amplexi fuere. Obſeruantium nomē acceperunt.

De Mendicantium nomine, & denominatione. Cap. III.

VErum, quia ipſis ordinib. iam in paupertate fundatis profeſſio, vel Regula quælibet ad congruam ſuſtentationem redditus,aut poſſeſſiones habere fuerat interdictum,atque ea tātum lege prouiſum,vt illorum profeſſorib.quotidianus victus per publicum quæſtum ab incerta mēdicitate eſſet tribuendus, ideò Mendicantium nomē ſortiti,& Mendicantes appellati ſunt, ſed poſtquam ex tēporū iniuria fidelium charitas erga Religioſos adeò refrigeſcere incępit,vt quotidianis, atq; minus eleemoſinis amplius ſuſtentari minimè poſſent, meritò Eccleſia ipſorum Religioſorum neceſſitatib.occurrendo, ex priuilegio Apoſtolico prius,poſtremò verò concilii Tridentini decreto domibus tam virorum quā mulierum dictorum Mēdicantium exceptis domibus Fratrum S.Franciſci Cappucinorum,& eorum qui Minorum de obſeruantia vocantur) prouidè cōceſſit,vt deinceps bona immobilia in communi retinēda licitè poſſiderent, qua tamē bonorum retentione Mēdicantium priuilegiis ipſi Regulares eorumq; Domus,Loca,& Eccleſiæ vti,& frui poſſint:& tam concilii Tridētini,quam omnia,& ſingula alia decreta,& ſtatuta,& ordinationes,priuilegia,& iura de Mendicantib.loquentia,ad omnes,& ſingulos ordines prçfatos,illorumque loca,& perſonas extenſa eſſe voluit, & declarauit Pius V.vt eius conſtitutionę latius continetur.

De Mendicantium Ordinum origine, eorumque confirmatione, & reformatione, ſummatim collecta; iuxta ſeriem Apoſtolicę approbationis, & prout in Sacris canonibus, & Litteris Apoſtolicis Ordines ipſi deſcribuntur; quibus Priuilegia à Summis Pontificibus condonata ſunt.

De Fratrum Prędicatorum Ordine. cap. III.

SACER Prædicatorũ Ordo ab ipſo Sanctiſſimo Patriarca Dominico, ex Hiſpaniæ partibus, Oppido Calarogę, Diœceſis Oxonen. Illuſtri Guzmanorum familia, patre Fœlici, & Ioanna matre nato, exordiũ ſumpſit, cuius quidem Ordini Innocẽtius Tertius nomen indidit Prædicatorum, & B. Dominico confirmationẽ promiſit, ſi vna cum ſuis fratribus aliquam ex antiquis patribus Regulam per eos profitendã elegiſſet, electa erga apud Toloſam magni Patri Doctoris pariter, & Prædicatoris Auguſtini Regula, eique nonnullis arctiori vitæ formulis, quas Conſtitutiones dixerunt, additis, cũ Romam reuerſus fuiſſet, Innocentium vita functũ, & Honorium Tertium ſuffectum reperit, à quo, non ſolum Ordinis confirmationẽ, quam prædeceſſor promiſerat impetrauit, verum etiam multis indultis, & priuilegiis donatus eſt, præſertim munere Sacras litteras i Aula Apoſtolica docendi, quod ipſe pro dignitate proſecutus eſt, nã gratioſè ſimul, ac doctè Sancti Pauli Epiſtolas, ac B. Ioãnis Apocalypſim expoſuit, atque annotationibus illuſtrauit; quo factũ fuit, vt deinceps Sacri Palatii Magiſter aliquis pater ex hoc Ordine Doctrina inſignis ſẽper aſſumeretur, fuit ergo præclarus iſte Dominicanorũ Prædicatorũ Ordo, qui ſuſceptis tunc de liberalitate eiuſdem Summi pontificis Romę Domo, & Eccleſia Sãctę Sabinę, anno Domini, 1216. 2. Kalen. Ianuarii & confirmatus, & viros illos, qui armis pro fidei, & fideliũ defenſione pugnarent Beatus pater Dominicus fidei zelo verè ſuccẽſus eligit (vnde ei cẽſuræ, ſeu inquiſitionis hæreſeos munus a præfato Innocentio Tertio iniunctũ fuit) ceſſante militiæ ratione fratres de pœnitentia Tertii ordinis eiuſdem Beati Dominici appellati ſunt, & breui tẽpore, poſt huius ſacri Inſtituti confirmationem, & habitus receptionem adeò creuit erga eundem Sanctũ patrem, illiuſque Fratres Sanctitatis opinio cooperante gratia verbi eius, & ſermonẽ confirmãte ſequentibus ſignis curationum à languoribus, etiã à nonnullorum mortuorum ſuſcitatione, aliiſque mirabilibus, vt intra paucos annos, per totum ferè orbem creuerit illius Fratrum numerus, qui poſtea tot animas in partibus, & præſertim orientalibus, Chriſto lucrifecerunt, maximoque vitæ periculo Indos ad Euangelii lucem adhortati ſunt; Hodie demũ Ordo iſte ob diuerſas illius reformationes in conuentuales, & obſeruantes diuiſus eſt, obſeruantes verò in Italia, in Lõbardos, & Thuſcos partiti exiſtunt, vberes fructus Eccleſiæ Dei continuò afferentes.

De Fratrum Minorum Ordine. cap. V.

SACRVM Minorum Ordinem Seraphicus ille pater Patriarcha Franciſcus è valle Spoletana; Ciuitatis Aſſiſii oriundus, vt Lateranen. Baſilicam collabentem, proprio dorſo ſubmiſſo, repararet, ſub arctiſſima paupertate diuino Spiritu afflatus fundauit, Minorumque Fratrum ordinem ob profundam eius humilitatem

ſitatẽ vocari voluit, eũdẽque ab Innocẽtio Tertio, ſub cuius põtificatu inceperant anno Dñi,1212. viuæ vocis oraculo approbatũ Honorius Tertius ſui põtificatus anno 3. noſtræ ſalutis, 1 24. ſimul cũ aliis mulierũ,& Tertiariorũ de Pœnitẽtia ab eodẽ B. Frãciſco pariter inſtitutis p ſuas literas Apoſtolica auctoritate firmauit, diuerſiſque priuilegiis inſigniuit. Qui quidẽ Ordo p vniuerſas Mũdi partes breuiſſimo tẽporis curſu ampliatus, Dei Eccleſiã maximè illuſtrauit, quattuor enim ex eo ad regendã Petri nauẽ aſsũpti ſunt, Nicolaus, ſcilicet Quartus, qui & Hieronym⁹ Æſculanus, Alexãder V. qui, & Petrus Creten. Sixtus IIII. qui Frãciſcus de Ruuere Sauonẽſis. & Sixtus V. qui & Fœlix Perettus ex Oppido Montalti. iã per eundẽ Sixtũ in Ciuitatẽ ſublimato, omnes Theologi extitere, Cardinaliũ multitudo ingẽs, inter quos D Bonauẽtura Doctor Eccleſiæ præpollet, necnõ Reges, & quãplurimi alii Patres per celebres exorti ſunt, qui & ſanctitate vitæ integritate cũ doctrinæ excellẽtia, velu i ſydera quædã in firmamẽto militãtis Eccleſiæ exiſtentia, coruſcarunt. Sed cũ tẽporũ iniuria (vt in humanis euenire ſolet) idẽ Ordo laxior fieret, & ab aſperitate, & rigore primi inſtituti licentior, & liberior euaſiſſet. à B. Bernardino Senenſi eiuſdẽ ordinis profeſſo', maximæ Sãctitatis, & doctrinæ eidẽ ordini vſque de anno Dñi, 1415. iuxta Cõcilii Conſtantien. Decretũ, iam reformato, ſub Eugenio IIII. anno Domini, 1430. viuendi formã deſcripſit, cuius reformationis aſſeclæ fratres Minores de Obſeruãtia dicti ſunt. Anno deinde. 1460. altera ex hoc eodẽ ordine S Franciſci, à quodã Amadæo Luſitano erecta, ſeu reformata, emanauit Congregatio, quæ tẽpore Pauli II. pontificis Max. Romæ in mõte Aureo Eccleſiã Sãcti Petri obtinuit, quã Sixtus Quartus eidẽ ordini S. Franciſci multis priuilegiis decoratã aſcripſit, ea tamen ratione, vt a priori Cõgregatione S. Bernardini eſſet diſtincta, & proprio regimine vteretur. Eodem modo fuit inſtituta alia Cõgregatio Clarenorũ, ita ab auctore nuncupata, ac etiã alia eiuſdẽ ordinis ſodalitas, quã Tertii ordinis S. Franciſci vocant, huius Religioſi ferunt tunicã cũ Cappucio in pectore acuto, & calceati incedunt, deſuper verò geſtant Mantellũ, & Calcpodiis interdum vtuntur, habẽt ſub proprio regimine diuerſa Monaſteria in Italia, & Hiſpaniis, præſertim Romæ ad Sanctorũ Coſmæ, & Damiani ædem. Poſtremò verò è Fratribus prædictis de Obſeruãtia Cappucinorũ reformatio, & origo illius Congregationis emanauit, huius reparatæ diſciplinæ primus auctor fuit quidã frater Matthęus Boſcus ordinis Minorũ de obſeruãtia profeſſus in Piceno, ſeu Marchia Anconitana, impetrata à Clemente VII. facultate, initiũ auſpicatus eſt, cuius exemplo, vitæ ſãctitate, & verbi Dei cõcionũ admirabili profectu Sanctũ Seraphici ordinis Inſtitutũ ad natiuũ ſplendorẽ, & perfectionẽ priſtinam reduxit. Nonnulli alii eiuſdẽ ordinis fratres reduxerunt, & illuſtrarũt, inter quos fuit quidã frater Ludouicus ex foro Sempronii cũ fratre ſuo germano, qui ab eodẽ Clemente VII. obtinuit, vt nõ ſolum ipſe cum predicto ſuo fratre, ſed etiã quicunque alius Religioſus ſui ordin. (etiã ſi Laycus eſſet) liberè, & licitè poſſet habitũ Cappucinorũ, quẽ eis cõceſſerat, induere, & in eo triũ votorũ profeſſionẽ, iuxta S. Franciſci inſtitutũ, emittere, quemadmodũ Litteræ Apoſtolicæ anno 1526 die verò 28 Maii põtificatus eiuſdẽ anno 3. deſup editis, adhuc teſtãt' ſed cũ fel. re. Pio V. Max. nimis graue, ac indecens videret, qđ eadẽ familia, quę vna ab vno (ſãcto videlicet Frãciſco) cõſtituta fuerat, i quaſdã, quaſi partes, paulatim ita diuiſa eſſet, iã nõ vna, nec ipſo quidẽ quo à parte ſuo vocata erat nomine cõſiſteret;

ſed varijs agnominibus, cũ de illa, vel illa parte ageretur, eſſet diſtinguẽdũ, propterea motu proprio, maturaque deliberatione, deq; Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine Amadeorũ, & Clarenorũ etiã, (Della Beccha) nũcupatorũ S. Petri in Aureo, & Sãcti Hieronymi, ſiue Sãcti Bartholomęi in inſula de Vrbe, aliarũque quarũlibet prouinciarũ, reſpectiuè fratrũ ordinis Sãcti Frãciſci, eorũdẽ inſtitutiones, Congregationes, Conuẽtus, denominationes, nomina & vocabula quæcũque, necnon quatenus regularibus inſtitutis fratrũ dicti Sãcti Frãciſci ordinis Minorũ de Obſeruantia vocatorũ diſcreparent, ac etiã eorũ Regulæ inſtituta conſtitutiones, ſtatuta, conſuetudines, & ritos modumque & normã viuẽdi interdixit, atque prohibuit, necnõ illorũ promiſſiones, confirmationes, approbationes, priuilegia, indulta eodẽ motu proprio de anno 1567. 1. Kalen. Febr. edito, extinxit, ſuppreſſit, reuocauit, caſſauit, & in perpetuũ penitus oĩa ſuſtulit, dictarũque cõgregationũ ſingulos fratres cũ eorũ Domibus, Eccleſijs, & locis vbicunque conſiſtentibus fratribus ordinis Minorum de Obſeruantia, illorũque Congregationi aggregauit, perpetuoque vniuit. Vnde hodie hmõi Sancti Franciſci Ordo diuerſi modi reparatus in fratres Conuentuales, & fratres de Obſeruãtia (vulgariter dicti Zoccholãti) & in Cappuccinos, in fratres de Tertio ordine, in Diſcalciatos in partibus Hiſpaniæ, in Reformatos de Obſeruantia, & in Reformatos Conuẽtuales, diuiſus eſt, qui omnes ſub proprio regimine, & ſuorum reſpectiuè Generalium Conuẽtualium, de Obſeruantia, & Cappucinorum obedientia viuunt.

De Ordine Fratrum Eremitarum Sancti Auguſt. Cap. VI.

SAcer Ordo Eremitarũ Sancti Auguſtini ab eodem Beatiſſimo ac Doctiſſimo Patre poſt ſuã conuerſionẽ anno Domini, 394 erectus, & deinde ſub Honorio Tertio, a quodam Guglielmo Pariſienſi Duce Guaſconiæ, viro magnæ ſanctitatis, huius ordinis Eremita exiſtente, reparatus fuit in Gallia anno Domini, 1157. vnde iſtius ordinis fratres diu nũcupati fuere, demũ Alexandro Tertio cũ in Eccleſia variæ iam eſſent Eremitarũ Congregationes, diuerſi habitus erectæ, ipſe Ordo per quendã Ioannẽ Bonũ Mantuanũ in Italia, & præſertim Lõbardia reformatus fuit, omneſque illius Congregationes in ſimul coadunati, vnum, idẽque nomẽ, eundẽque habitũ geſtandũ, ac Sancti Auguſtini Regulã ſeruandam iuſſu eiuſdẽ Pont. ſuſcepere, cuius quidẽ ordinis Generalem reformationem idẽ Alexander Quartus anno Domini circiter 1256. approbauit, & confirmauit, & huic inter alios Mendicantiũ ordines tertiũ locum ſibi meruit aſſignari. Qui poſtea in fratres Conuentuales, & obſeruantes diuiſus, diuerſas obſeruantiũ Cõgregationes ex eodẽ ordine, velut ex vtero quodã genitæ, emanarunt, inter quas celebris eſt Cõgregatio Ilicetana alias Congregatio Sãcti Saluatoris de Ilecito, ad Syluã Lacus Senen. Diœce. ea eo ſic dicta, quod in nemore magna Ilicũ arborũ copia referto conſtructa ſit dicta Eccleſia, & eius domus, illiuſque Congregationis caput. Hęc autẽ à quodam Magiſtro Bartholomęo Veneto anno Domini, 1387. ſub põtificatu Vrbani Sexti originẽ, ſeu potius incremẽtũ, & reformationẽ ſũpſit, ſua Monaſteria in Tuſcia tñ habet, partĩ in Senenſi, partim vero in Dominio, & Ciuitate Fiorẽtina, ĩ quibus quidẽ locis, & Monaſterijs ſub proprio Regimine Vicarii Generalis, Viſitatorũ, & localiũ priorũ, ac ſub dicta Beati Auguſtini Regula, ac quibuſdã aliis peculiaribus

bus inſtitutis cum diuini cultus ampliatione, & fidelium ædificatione ſatis religioſè, & laudabiliter viuunt. Extat & altera Congregatio Carbonariæ, ſiue S. Ioan. Ciuitatis Neapolitanæ in Campania, ſeu Terra Laboris, erecta anno ſalutis, 1399. cuius quidam Frater Simon Cremonenſis Philoſophus, atque Theologus excellentiſſimus author fuit. Tertia verò huius ordinis congregatio Lombardiæ ſic ab illius Reuerendiſſimis Patribus nuncupata, quæ a Magiſtro Ioanne Rocco de Pauia, & patre Gregorio Cremonenſi in Oppido Cræmæ anno Domini, 1444. ortum habuit, & inter alias Eremitanas congregationes inſignior quidem exiſtit, tum ob multa præclara Monaſteria, quæ per Italiam habet, tum etiã ob tot illius patres ſcientia. & virtute conſpicuos, in ea Florentes, quorũ vitæ exemplo necnon verbi Dei prædicatione ſatis clara, & inſignis oſtenditur. Multæ aliæ demum congregationes ab hoc eodem ordine prodierunt, & per Italiam, & extrà dilatatæ permanent, de quibus breuitatis gratia pertractare omittitur.

De ordine Carmelitarum. *Cap. VII.*

SAcrum Carmelitarũ ordinem ſub inuocatione B. Mariæ ſemper Virginis de monte Carmelo (vt ex conſtitutione Gregorii Tertii, quæ vt laudes incipit, habetur) eadem virgo venuſtiſſima, & omnium virtutum floribus inſignita edidit, proprijque nominis titulo decorauit, quo quidem Monte Sancti illi patres, qui inibi vitam Eremiticam, & in pœnitẽtia ducentes, Deo, & eius Genitrici famulabantur, Eccleſiam in honorẽ Glorioſæ, ſemperque Virginis Mariæ, quam in Patronam, & protectricem ſibi elegerant, ædificarunt, vbi propria quædam inſtituta vſque ad annum noſtræ ſalutis 412. continuè obſeruarunt, quo tempore Ioannes quidam Græcus Hieroſolymitanorum Patriarcha Quadrageſimus quartus, vir maximæ doctrinæ, & ſanctitatis in d. Sacro mõte huius ordinis Prior exiſtens, certam viuendi formam ſanctis illis viris ſeruandam tradidit, anno deinde 1110. Albertus Patriarcha ſimiliter Hieroſolymitanus aliam eis Regulam præſcripſit, quæ quidem ab iſtius ordinis fratribus adhuc inuiolabiliter ſeruatur (prohibitione de comedenda carne dumtaxat excepta) quæ per Eugenii Quarti, Pii Secundi, & Sixti Quarti Apoſtolicam diſpenſationem fuit illis remiſſa. Huiuſmodi autem ordinem, illiuſque Regulam Honorius Quartus, vltra alios Sum. Pont. prædeceſſores anno ſalutis, 1287. Apoſtolica auctoritate confirmauit, decreuitque, vt deinceps illius profeſſores perpetuò fratres Beatæ Mariæ ſemper Virg. de monte Carmelo vbique vocarentur, & habitum, quo nũc, vtuntur, eis conceſſit, illoſque inter cœteros Mendicantium ord. Regulares, qui in Eccleſia Catholica militant, eſſe voluit, multiſque priuilegiis, & facultatibus inſigniuit, qui cum ex Hieroſolymitanis partibus in Italiam peruenisſent depoſito Hiſpido, & inculto illo priori habitu, albiſque deſuper nigrum habitum cappis ex conceſſu eiuſdem Honorii Quarti innouari, Sãctorum Prophetarum Heliæ, & Heliſæi, & Henoc, necnon aliorum Sanctorum patrum, qui montem illum Sanctum Carmeli, iuxta Heliæ fontem inhabitarunt, hæreditariam ſucceſſionem tenentes, tanquam religionis exemplar ſpeciali charitate, ſanctitate, & doctrina præbentes, per Italiam, & vltra montes dilatati, & deinde in fratres ordinis, ac Mantuanæ congregationis, necnon in Diſcalceatos in partibus Hiſpaniæ diuiſi, mirificè floruerunt.

inuocatione eiuſdem B.Franciſci de Aſſiſio ædificare cœpit, ſed monitu, immò potius increpatione eiuſdem S.Franciſci,de Aſſiſio, qui ei ſub forma fratris ſui ordinis apparuerat, illam tamq̃ anguſtam demoliri fecit, aliamque maiorē ab ipſo Sancto Franciſco de Aſſiſio deſignatam in notabili magnitudine,maximoque ſumptu pecuniæ diuinitus ſubmiſtratę conſtruxit,in que quidem Eccleſia,& in eius domo cum per multos annos auſteram,& Eremiticam vitam Sāctè,ac Religioſè duxiſſet & quāplura miracula inibi operatus eſſet, adeò creuit erga eundem Sanctiſſimum patrem Franciſcum populi deuotio. vt multi ſub ſui ordinis habitu,& vita Eremitica ſecum viuere ſtatuerint, vnde poſtea anno ſalutis, 1471.cum iam hmôi ordo eſſet profeſſorū copia auctus,a Pirrho Archiepiſcopo Coſentino loci ordinario,multis priuilegiis,facultatibus & immunitatibus decoratus,& inſignitus eſt, ac demum tres regulas Fratrū, ſororum,atque vtriuſque ſexus fidelium Tertiariorum nuncupatorum ipſe pater Franciſcus inſtituit,qui ſicut humilitatis amator fuerat,illamque a ſuis alumnis coli deſiderās,fratres ſui ordinis Minimos,& ſorores Minimas vocari debere mandauit,iniunxitque illis,vt decem mandata diuina,& Eccleſiæ præcepta ſalutaria vigilanter obſeruarent, Romano Pontifici pro tempore exiſtenti fideliter obedirent, ac ſub obediētiæ,caſtitatis,& paupertatis,quadrageſimalibuſque vitæ Sacris votis perſeueranter viuere profiterentur:Quæ quidē inſtituta per Sixtum quartū anno domini,1474 benedicta,approbata, & confirmata fuerunt,atque ipſi ordini,ac eius perſonis,& domibus quam plures ſummi Romani pontifices multa priuilegia conceſſerunt , & demum per Pium quintū inter alios Mēdicātes ordo ipſe cōnumeratus eſt,qui iā ferè per oēs Chriſtiani orbis partes maxima Eccleſiæ vtilitate dilatatus,& ampliatus exiſtit.

De origine S.Hieronymi Ieſuatorum. Cap. X.

CONgregationis S.Hieronymi Ieſuatorum author fuit B.Ioannes Columbinus nobilis Senenſis, & ab eo anno Dominicæ incarnationis 1355.iuxta illius annales,exordium ſumpſit, & per Vrbanū V.anno Domini 1367.extitit approbata,quæ quidem,S Hyeronymi ordo,ſiue congregatio appellatur, eo quia illius profeſſores non multum poſt eiuſdē ordinis inſtitutionem vnanimi conſenſu, & voluntate ſanctum Doctorē ſibi patronum,& protectorem delegerunt,ita vt eorum domus,& Eccleſias magna ex parte S.Hieronymo dedicarunt,quod quidem nomen ab eodem S.Doctore ductum, vt perpetuum haberent,Alexāder VI.anno Dominicę 1492. ad Pōtif.apic aſſumptus decreuit,vt in poſterum non ſimpliciter Ieſuati, ſed cum adiuncto fratres Ieſuati S.Hieronymi dicerentur.Hi tunicam albam,& cappam elcerculi coloris,abſque capuccio geſtant,cuius loco,cū domo egrediuntur,in capite deferut genus quoddam albi tegumenti manicę ſimilis,quod mundi contemptum demonſtrat,trium votorum profeſſionem cōpleto probationis anno aliorū religioſarum ex inſtituto S.Auguſtini viuentium more emittunt, regulā peculiarem cuiuſdā Epiſcopi Ferrariēſis,qui inter illos profeſſus fuerat, vitæ ſanctitate celeberrimi preſcriptā habent.Literarū ſtudiis non incūbunt,nec ſacris abſq; ſpeciali diſpenſatione Apoſtolica initiantur,habēt que confeſſarios,& capellanos modo presbyteri ſeculares,ſeu aliorū ordinū regulares:& ſi quis doctrina præditus ipſorum conſortio aggregetur: ſuperiorum permiſſu,aliquid temporis literarū exercitio tribui po-

reſt. aliàs minimè. Qui verò huiuſmodi ſodalitatem ingreſſus, & ex conceſſu Sedis Apoſtolicæ ſacerdotali, charactere inſignitus fuerit ad ordinis officia ægre promouetur: ſurgunt circa mediam noctem ad Chorũ, in quo tamen nunquam canunt, aut legũt ſed pro matutinis, & aliis horis canonicis aliàs precationes, ac ſpirituales meditationes, quiſque per ſe habet, exercentur circa infirmorum viſitationem, & diuerſa alia officia atque opera manualia, ad vitandum ocium, qualia ſunt Hortorum, quos habent amplos, & bene diſpoſitos cultura aquarum ex herbis, floribus aliiſque rebus varia diſtilatio, & expreſſio, feneſtrarum vitrearum repatatio, necnon alia ſimilia atris, & corporis exercitia quamplurima, quibus etiam ſibi ſubueniunt, Reguntur omnes, a ſuo generali, & ſingula Monaſteria a prioribus gubernantur.

De Societate Ieſu. *cap.* *XI.*

INTER alia præſidia, quæ Deus Eccleſiæ ſuæ ſponſę dilectiſſimę eiuſdem vnigeniti filii, & Domini noſtri Ieſu Chriſti variis hæreticorum fluctibus, ac procellis diuerſis temporibus admodum agitatam prętare dignatus eſt fuit quidem clariſſimus ille Ignatius Loyola cantaber, natalium ſplendore conſpicuus, is cum valido exercitu pro Regis, & patriæ ſalute arcem Pomperopolitanam a Gallica obſidione defenderet, bombardæ ictu altero crure comminuto, altero grauiſſimo vulnere recepto ab hoſtibus capitur, qui eius innata humanitate, & beneuolentia commoti, illum tam male affectum paulò poſt domum remiſerũt, & ex milite factus eſt Dux inſignis illius ampliſſimæ Societatis, quæ ſub nomine Ieſus, per vniuerſum orbem propagata eſt, nam curatis vulneribus loricam in humile pallium commutauit, & dum vix vigeſimum ſextum ſuæ ætatis annum attingeret ad celeberrimum, Mõtis Ferrati templum ſe cõtulit, vbi veſtibus lautioribus, & ſericis exutus, quas pauperi cuidã dedit laceras ruſus induit, ſummam pœnitentiam inſtruit, Hieroſolymam ſe confert, & è Hieroſolyma primò complutum, poſt Salmanticã viſitauit, ibique literis operam dedit, & Lutetiæ Pariſiorum multis laboribus Theologię Laurea illuſtratus eſt, inde poſtmodum in Hyſpaniã rurſus profectus, anno ſalutis 1536. illius pietate, pęnitentia, optimis moribus. & vitæ ſanctitate allecti Viri clariſſimi, huiuſmodi viuendi inſtitutum ſecuti ſunt, ex his fuere Petrus Faber, Iacobus Laynez, Simeon Rodericus, Nicolaus Bouadilla, Alfonſus Salmeronius, necnon Claudius Iayus, & Paſchaſius Broet, ac Franciſcus Kaber, & Ioannes Coduti, preſbyteri Pampilonẽ, Gebeennẽ, eguntinẽ, Toletanẽ, Viſencẽ. Ebedrunẽ, & Palẽtinẽ, Ciuitatum, & Dięceſum reſpectiuè in atribus magiſtri in vniuerſitate Pariſienſi graduati, & Theologicis ſtudiis per plures annos exercitati ſpiritu Sancto (vt piè creditur) afflati iamdudum è diuerſis Mundi regionibus deſcendentes in vnum conuenerunt, & ſocii effecti abdicatis huius Seculi illecebris, eorum vitam perpetuò Domini Ieſu Chriſti, & Summi Romani pontificis, & Sedis Apoſtolicæ ſeruitio dedicarunt, adeo, quod illius iuſſu quiduis periculorum, ac laborum in religione propagãda ſubire, & quocumque demum terrarum, ac infidelium errantium, ac peccatorum inſtructionẽ, & cõuerſionem a ſummo Pontifice eos mitti cõtigeret, mox abſque omni contradictione, ẽt non petito viatico, tãquã a Chriſto miſſi, proficiſci tenẽtur, ſtatueruntque, vt dicta eorũ cõgregatio nõ Ignatii, ſed ſocietas Ieſu Chriſti appellaretur,

vndè

vndè Ieſuiti poſtea dicti ſunt, qui per vrbes primũ Venetę ditionis ſacra iecerunt ordinis rudiméta,& incredibili diuini honoris,& fidei Catholicæ ſtudio ipsũ Ieſu Chriſti nomen ad extremos vſq; Indos,Aethiopes, atque Antipodes diffuderunt,ex qua quidẽ venerãda ſodalitate,quę,& quanta ſuborta ſit Eccleſiæ Catholicæ vtilitas,præclara monuméta pietatis,& eruditionis per totũ ferè Orbẽ relicta,necnon tot inſigna Archigymnaſia in quibus,& moribus,& doctrina hominũ adeò conſulitur,vt nulla regio hodie eorũ laboris iſcia ſit,ac etiã Barbaræ illæ nationes,quę in India Occidentali,& Braſilica regione,ac noui orbis inſulis ad veritatis lucem eorum opera educti,totque infideles p eos baptizati, hæreſes quæ Germaniæ,maiori ex parte cõcuſſæ, & lõge à noſtro orbe remotæ, principes ad ſanctorũ pedũ oſcula ſũmi põtificis perducti apertiſſimè teſtantur.Vnde Eccleſia ob aſſiduos labores,innumeraq; pericula,quæ in publicũ cõmodũ intrepidè ſubierũt, iſtius ſodalitij pfeſſores inter mẽdicantium ordines referre,eoſque quamplurimis, digniſſimiſque priuilegiis decorare,& illuſtres reddere merito arbitrata eſt, Qui quidem Patres Generali Prępoſito,& ſingulæ eiuſdem Congregationis domus proprijs Rectoribus optimè,ac mirificè gubernantur.

De Monachorum congregationibus illarumque Origine, quæ Mendicantium Ordinum priuilegia participant, & ſua eiſdem Mendicantibus communicata exiſtunt.

Origo Canonicorum Regularium Lateranen. cap. XII.

CANONICI Regulares ordinis S. Auguſtini dicti Lateranenſes ab Apoſtolis primum originem traxerunt(vt hiſtoriæ teſtantur)ſed poſtmodum à B.Auguſtino huiuſmodi Congregatio (Spiritu Sancto dictante)diuinis regulis decorata,& illuſtrata fuit, ſed cũ poſt aliqua temporũ ſpacia varias habuiſſet reformationes,iuxta illas, diuerſa nomina ſortita eſt,& inter alia prima fuit hæc Lateranẽſis Cõgregatio, quæ tandem in Italia in agro Lucenſi anno Domini 1407. apud Canonicã Sanctæ Mariæ Frigionariæ propè Ciuitatẽ Lucæ reparata fuit ã quodã nobiliſſimo Clerico Romano nomine Bartholomeo Illuſtris. Familiæ Colæmnæ vnà cũ quodã eius ſocio,nomine Iacobo de Auogradis I. V.Doctore excellẽtiſſimo,ſed prius per 800.annos vſque ad Bonifaciũ in Eccleſia Lateranen.de vrbe à Gelaſio ſummo põtifice inſtituti fuere ſub regula eiuſdẽ D.Auguſtini ſemper viuẽtes, ex qua quidẽ Eccleſia licet pluries deindè eſſent electi,& iterũ regreſſi, ſub Sixto illius Eccleſiæ poſſeſſionem omnino amiſerunt, non tamen titulum,& priuilegia,quæ idem pontifex eis reſeruauit,atquè cõceſſit,vnà cum Monaſterio Sanctæ Mariæ Pacis in quo adhuc Romæ perſeuerant.

Origo Congregationis Canonicorum Regularium Sancti Saluatoris. cap. XIII.

CANONICI Regulares Congregationis Sãcti Saluatoris aliàs Scopetini noncupati,in Canonica S.Marię Reni,apud flumen Reni ppè ciuitatẽ Bononiæ initium habuerunt in qua quidẽ ſub inſtituto B.P. Auguſtini viuẽtes cohabitabant,iſtorũ ordo ab Innocẽtio II. Anno Domini 1136,fuit cõfirmatus, atque in dicta Canonica vſq; ad annũ 1350.

permanſerunt, quæ cũ eodẽ tempore à militibus Ioannis Viſconti in obſidione Bononię deuaſtata fuiſſet, intrà ciuitatẽ in canonicã S. Saluatoris ſe traſtulerunt, qui poſtmodũ cum quodã Patre Stephano Seneñſi, & eius ſociis illiceranę Cõgregationis Eremitarũ S. Auguſtini profeſſis vniti, anno Dñi 1408. confirmati fuerunt, & deinde anno 1418. habitu Canonicorũ induti, nomen Canonicorum S. Saluatoris sũpſerunt hi etiã fratres Scopetini vocati ſunt à Monaſterio S. Donati de Scopeto ꝓpe Florentiã ſito, & nunc iã diruto, non qd ab illo initiũ ſumpſiſſent, ſed qd dictũ Monaſteriũ inhabitarunt, & propterea à titulo illius Eccleſiæ S. Donati de Scopeto Scopetinorũ nomẽ ſortiti sũt qui vt Canõicis Cõgregationis S. Saluatoris Lateranen. eſſent cõformes, publico cõique decreto ſtatuerũt anno ſalutis 149. vt de cætero Dñi vocarẽtur ad inſtar Canonicorũ Regularũ dictæ Cõgregationis Lateranen. qui primaria eorũ inſtituti, ue dicũtur Dñi, & propterea eis conceſsũ fuit, vt duplici habitu Heremitico ſcilicet, & Canonicorũ ſupra Rocchetũ Patientia cũ Scapulari induerentur. Quorũ Ordo à Sede Apoſtolica, quamplurimis priuilegiis, & immunitatibus ſub titulo Sancti Saluatoris inſignitus eſt.

Origo Congregationis Sancti Benedicti. cap. 14.

ORDINEM Seu Cõgregationẽ Monachorum S. Benedicti Montis Caſini, ac Sanctæ Iuſtinæ nuncupatũ, ab ipſo Beatiſſimo Monachorũ Patriarcha in Subiaco primum, ac in Monte Caſino poſtmodum exordiũ ſumpſiſſe anno. Dñi circiter 530. ex eius annalibus ſatis conſtat, qui deinde ab Odone in Abbatia Cluni anno 913. & à Ludouico Balbo in Abbatia S. Iuſtinæ Ciuitatis Paduæ, anno 1410. reparatus fuit, cuius quidẽ Sacræ Congregationis gloria, ſplendor, & cõmendatio, qualis, ac quãta, quãque excellens fuerit, innumera penè illius ampliſſima Monaſteria, ac Domus inſignes per totũ Orbẽ erectæ, atq; ditatæ ſatis demonſtrant, necnon priſcorũ patrũ Monachorum ingens multitudo teſtatur: ex quibus tãquam ex Diui Benedicti Alumnis 24. ad ſummi põtificatus apicem aſſumpti ſunt, qui per multũ tẽporis Eccleſiæ Catholicæ Gubernacula rexerunt, Cardinales ferè ducẽti, Archiepiſcopi in diuerſis Eccleſiis mille ſexcẽti, Epiſcopi 400. Abbates verò eruditione, & Sãctitate celebres 15700. extiterunt, qui oẽs totã Dei Eccleſiã mirificè illuſtrarunt. Abhinõi Demũ B. Benedicti Sacra Sodalitate quãplures (vt infra) celebres Monachorũ Cõgregationes ſub eius inſtituto fundatæ, per vniuerſi Mũdi climata floruerunt, quorũ profeſſores contẽplationi, ſeu vitæ contemplatiuæ, aſſiduè inſeruiunt, ſicut alii vitæ actiuæ deſudant, propriã alienã que animæ ſalutem intendentes. Sodalitates autẽ hæ ſunt videlicet.

Origo Congregationis Montis Oliueti. Cap. 15.

MONTIS Oliueti Congregationẽ quidam nobilis Vir nomine Bernardus de Tholomeis cũ duobus aliis ſociis Seneñſib. abdicatis ſæculi põpis, ſub humili Eremitico habitu plurib. ad ſe ſuo exẽplo tractis, fundare cœpit in Monte Olueto propè dictã Ciuitatẽ Senarum ad 15. milliaria ſito, Anno Dñi 1319. ſub Ioanne XXII. ſummo pontifice, cuius iuſſu Guido Petramala Epiſcopus Ciuitatis Aretii, viſione B. Genitricis Dei Mariæ præhabita, habitũ album, quem nunc ferunt, & regulã S. Benedicti obſeruandam præſcripſit.

Origo

Origo Congregationis Vallis Vmbroſę. Cap. 16.

SODALITATEM Vallis Vmbroſæ, Ioãnes Hualbertus nobilis Florẽtinus inſtituit, in quadã parte mõtis Appenini Vallis Vmbroſæ, nũcupata, propè Florentiã ad 20. milliaria circa annũ Dominicæ incarnationis 1067. ſub Alexandro huius nominis 2. Qui miraculis clarus viamq; vniuerſæ carnis egreſſus à Caliſto II. in Sãctorum numerum collocatus fuit.

Origo Congregationis Ciſtercienſis. Cap. 17.

CISTERCIENSIS Congregatio, ſiue Religio ſub Diui Benedicti regula anno Dñi 1098. ſub Vrbano Papa II. in ſancto Chriſti feruore cępit, huius autẽ ſancti propoſiti primus inſtitutor fuit Ardingus vir ab ipſa iuuentute diuinis, & humanis litteris admodum eruditus, Natione Anglicus, qui alio nomine Stephanus dictus eſt. Hic apud Burgundiam in Monaſterio Moliſmẽſi ab Auberto Abbate receptus eſt, ſed nõ multo poſt cõperto ꝙ eo in loco multa eſſent ſuperflua, nec puritati Monaſticæ apta, nec Regulæ B. Benedicti cõueniẽtia: deſiderio arctioris vitæ, dictũ Monaſteriũ, vnà cũ viginti aliis ſociis Monachis egreſſus, Ciſterciũ venit, locũ vaſtę ſolitudinis, ibique pręclarũ Monaſteriũ ædificãdũ curauit, à quo quidẽ loco deinceps ordo iſte Ciſterciẽſis denominationis, & primæ inſtitutionis ſumpſit exordiũ. Anno deinde 1107. facta eſt charta quædã charitatis à pͥfato Stephano Abbate, aliiſq; Abbatibus numero viginti atq; auctoritate Apoſtolica cõfirmata, quaquidẽ illa oĩa, quæ vel pinguiorẽ abũdãtiã, vel copioſiorẽ luxũ afferebant, & q̃ puritati regulę, & inſtituto eiuſdẽ B. Patris Benedicti aduerſari videbãtur, pęnitus abdicarũt. Hũc ordinẽ poſtea S. Bernardus anno Dñi 1112. annos natus circiter 22. cũ ſociis amplius quã 30. ingreſſus eſt, Deinde Abbas loci, fratres ad ædificãdã domũ Claræuallis miſit, & eiſdẽ Bernardũ in Abbatẽ præfecit. Qui quidẽ Sãctus vir dictũ ordinẽ reformauit, diuerſiſque tẽporibus in vita ſua, centũ, & ſexaginta Monaſteria ſui ordinis fũdauit, & erexit, ita vt eiuſdẽ ordinis inſtitutor aliquãdo dictus ſit, ac Dei Eccleſiam ſanctitate vitæ, ſuauitate doctrinæ, & miraculorũ gloria illuſtrauerit, obiit anno 1153. anno ætatis ſuæ 63. hac ſancta Chriſti plantatione, relicta, quæ plures viros illuſtres, & omni virtute, & ſanctitate præclaros ꝓtulit, ac mirum in modũ dilatata per orbem floruit.

Origo Congregationis Cartuſienſis. Cap. 18.

ORDO ſeu Religio Cartuſiẽſis à Brunone viro ſancto, & clariſſimo Theologo eiuſdẽ ſancti propoſiti principe ſub victore Papa huius nominis III. anno Dñi 1085. maximo feruore regularis obſeruantiæ ortũ habuit. Hic quidẽ vir natione Coloniẽſis nobilis ciuitates Agrippinę, in Galliis tũ legendo, tum diſputãdo, vel ſcribendo magno in precio dũ haberetur, relictis ſcholis vnà cũ ſeptem doctiſſimis, viris in Eremum Cartuſię ſeceſſit, ibique Monaſterio conſtructo, ipſi ordini initiũ dedit, poſtea vero ędificata ampliſſima illa Abbatia, in Prouincia Calabriæ in Squiliacẽſi territorio ſita, migrauit ad dominũ anno 1101. & à Leone X. Pontifice Max. anno 1520. inter Sanctorũ numerũ relatus eſt.

Origo

Origo Congregationis S. Hyeronimi Hiſpaniarum. cap. XIX.

RELIGIO, ſeu Congregatio Eremitarũ Sancti Hieronymi Hiſpaniarũ, fundator, ſeu potius Reformator fuit ac Generalis Præpoſitus, Doctiſſimus quidã Lupus de Olmeto Hiſpalenſis qui in Vrbe Eccleſia S. Alexij in Monte Auentino ſita, à ſummo Pontifice obtenta, dictã Congregationẽ reformandi facultatẽ à ſede Apoſtolica impetrauit, atq; regulam quandã ab operibus Sancti Hyeronimi collectam obſeruandã tradidit anno Domini 1411. & Gryſeum habitũ auctoritate Apoſtolica electum illius, profeſſores deferunt.

Origo congregationis Camaldulenſis. cap. 20.

ORDO, ſeu Religio Camaldulenſis anno ſalutis 904. ſub Benedicto IX. ſuũ ſumpſit exordiũ. Huius ſancti Inſtituti fũdator extitit Beatus Romualdus è Ciuitate Rauennę oriundus, nõ minus, genere, quã morũ ſanctitate, & miraculorũ gratia, ex illuſtri Ducũ ſtirpe progenitus ſub B. Benedicti regula hanc ſuã Congregationẽ erexit, quæ quidem ab ampliſſimo illo Cõuentu Camalduli, in territorio Aretinæ Diœceſis prouinciæ Tuſciæ ab eodẽ Beato Romualdo ædificato nomen Camaldulẽſis accepit.

Origo Congregationis Fratrum Militię chriſti. Cap. 21.

RELIGIO Fratrum Militię Chriſti in Portugallia a Ioãne huius nominis 22. auctore inſtitutus eſt, anno verò 1326. vt Saracenis reſiſterent, huius ordinis principalis Domus in monaſterio Siluenſis Dioc. cui omnia templariorum bona in Portugalliæ partibus conſtituta aſſignari voluit.

Conſt. 6. Et hæc de ipſis Regularium ordinibus & Congregationib. in cõſt. Pij V. nominatis dicta ſint, ſaluo tamen ſemper vnicuique ſuæ originis, & fundationis, prioritatis iure, necnon præeminentiæ priuilegio quibus per prædicta derogatum minimè eſſe intelligatur.

De Sacris Canonibus, & decretis concilij Tridentini Regularibus prœſcriptis ſeruandis Tit. 2. cap. 1.

Seſſ. 25. cap. 22 cap. licet omnia. CVM per Sacrum Conciliũ Tridẽtinum ſtatutum fuerit, vt omnia, ſingula decreta, & in eo contenta ad Regulares pertinentia p quorumcũque ordinũ Abbates, Generales, & alios ſuperiores, atque inferiores Regulares executioni demandentur, aliàs ipſorũ ſuperiorũ negligentiã capitula Prouincialia, & Generalia ſuppleant, & coerceãt: & in defectu capitulorũ generalium Cõcilia Prouincialia per deputationem aliquorũ eiuſdem ordinis prouidere teneantur, non obſtãtibus quibuſcunque priuilegijs dictis ordinibus quomodocũque conceſſis. Ideò per Piũ

Conſt. 1. IIII. poſt publicationẽ dicti Concilij Tridentini omnia quorumcũque ordinum Regularium priuilegia in illis omnibus, & ſingulis tantum in quibus illa ſtatutis, & decretis eiuſdẽ Cõcilii contrariantur, ipſo iure reuocata, & caſſata, & annullata, & ad ipſiꝰ Cõcilii terminos reducta eſſe

voluit,

voluit,ſtatuit,& declarauit;quam declarationem ſecuti poſtea ſunt omnes alii ſummi Pontifices, qui in dicta ordinum priuilegiorum confirmatione,hanc clauſuram ſemper apponi mandarunt.Quatenus ſcilicet decretis concilii Tridentini minimè contraria exiſterent. Vnde cum iã ab omnibus Regularibus ſanctiſſima eiuſdem concilii decreta, & præſertim,quæ de ipſis regularibus loquuntur,omni pietate(vt decebat(ſuſcepta fuerint,ideò vt ipſi in poſterum ea attentè legere, & ſolicitè obſeruare,necnon facilius euidere, & ſcire queant, in quibus illis liberè ediſcere,ac licitè vti poſſint,breuiter inferius in hunc ordinem fuere.

Summarium Canonum Sacri concilij Tridentini, qui de Regularibus præſcribuntur.

De librorum impreſſione Canon 2

¶Quod non liceat Regularibus imprimere,ſeu imprimi facere libros de rebus ſacris,ſine nomine auctoris,niſi primum examinati, probatiq; fuerint ab ordinario ſub pena anathematis,& vltra examinationem,& probationem huiuſmodi licẽtiam quoque a ſuis ſuperiob. impetrare teneantur recognitis per eos libris,iuxtà formam ſuarum ordinationum, & vtramque conceſſionem,quæ appareant,eamque ad principium operis imprimi facere debeant.

Decret. de vſu & edit. ſacrorum lib. ſeſſ. 4.

De lectione Sacræ Sripturæ canon 2

¶Quod in Monaſteriis quoque Monachorum,vbi cõmodè fieri queat,etiam lectio Sacræ Scripturæ habeatur,qua in re ſi Abbates negligẽtes fuerint, Epiſcopi locorum in hoc, vt Sedis Apoſtoiicæ delegati,eos ad id opportunis remediis compellant. In conuentib.verò aliorum Regularium quibus ſtudia cõmodè vigere poſſunt,Sacræ Scripturæ lectio ſimiliter habeatur: quæ lectio a capitulis generalibus, vel prouincialib. aſſignetur dignioribus magiſtris,de quorum vita,moribus, & ſcientia ab Epiſcopo loci minimè examinari debent.

Quod etſi regula ſeu §. 2. Indicis ſub tit. de lib. impreſ. nouiter a S. D. N. Clemente VIII. editi diſponitur. ſeſſ. 5 c. 1. de refor. ſeſſ. &c. eodem in ſ. ac.

De licentia prædicatorum canon 3

¶Quod Regulares cuiuſcunque ordinis,niſi a ſuis ſuperioribus de vita moribus,ſcientia examinati,& approbati fuerint, ac de eorum licẽtia,etiam in Eccleſijs ſuorum ordinum prædicare non poſſint:cum qua licentia perſonaliter ſe coram Epiſcopis præſentare, & ab eis benedictionem petere teneantur, antequam prædicare incipiant. In Eccleſijs verò, quæ ſuorum ordinum non ſunt,vltra licentiam ſuorum ſuperiorum, etiam Epiſcopi licentiam habere teneantur: ſine qua in Eccleſiis ipſis non ſuorum ordinum nullo modo prædicare poſſint, quod etiam in Eccleſijs ſuorum ordinum contradicente Epiſcopo eis prohibetur.

Seſſ. 24. c. 4.

De prædicatoribus malè prædicantibus Canon 4

¶Quod ſi Prædicator (quod abſit)errores,aut ſcandala diſſeminauerit in populum,etiam ſi in monaſterio ſui,vel alterius ordinis prędicet, Epiſcopus ei prædicationẽ interdicat.Quod ſi hæreſes pdicauerit cõtra

Seſſ. 5. de reform. c. 2.

eum

cum ſecundum iuris diſpoſitionem, aut loci conſuetudinem, procedat, etiam ſi prædicator ipſe a generali vel ſpeciali priuilegio exemptum ſe eſſe prætenderet, quo caſu Epiſcopus auctoritate Apoſtolica, & tamquã Sedis Apoſtolicæ delegatus procedet.

De Regularibus delinquentibus Canon 5

Seſſ. 6. de reform. c. 3. ¶Quod Regulares extra Monaſterium degẽtes, etiam ſui ordinis priuilegii prætextu, ab ordinario loci, tamquàm ſuper hoc a Sede Apoſtolica delegato, ſi deliquerint, ſecundum canonicas ſanctiones, viſitari, puniti, & corrigi poſſunt. Et qui intrà Clauſtra monaſterii degunt, & extrà ea ita notoriè deliquerint, vt populo ſcandalo ſit, termino ab Epiſcopo præfigendo, a ſuo ſuperiore omninò puniãtur, ſin minus ſuperior a ſuo ſuperiore officio priuetur, & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit. Seſſ. vlti. de refor. c. 14.

De viſitatione Eccleſiarum.

Canon 6

Seſſ. 7. de refor. c. 8. ¶Quod locorum ordinarii Eccleſias quaſcumque quomodolibet exẽptas, auctoritate Apoſtolica ſingulis annis viſitare poſſint, non autem ipſa Monaſteria quo ad correctionem fratrum.

De regularibus Translatis.

Canon 7

Seſſ. vlt. de refor. c. 20. ¶Quod Regulares tranſlati de vno ordine ad alium ſub ſui Superioris obedientia perpetuò maneant. Et quod nemo Regularis cuiuſcunq; facultatis vigore, transferatur ad laxiorem religionem. Nec detur licẽtia cuiquam Regulari occultè ferendi habitum ſuæ religionis.

De Miſſarum eleemoſinis.

Canon 8

Seſſ. 14 de refor. c. 11. ¶Quod cuiuſuis generis mercedum, conditiones, pacta, & quicquid pro Miſſis nouis celebrãdis datur, atque illiberales eleemoſinarum exactiones potius quàm poſtulationes, aliaque huiuſmodi, quæ a ſimoniaca labe, vel certè turpi quæſtu non longe abſint, omninò prohibeantur.

De vagis, & ignotis Sacerdotibus.

Canon 9

Seſſ. vlt. de regul. c. 19. ¶Quod Epiſcopi in ſuis diœceſibus interdicant, ne cui vago, & ignoto Sacerdoti Miſſa celebrare liceat: ideò ſint cauti fratres litteras dimiſſorias ab Epiſcopo ordinante, ſeu a proprio Prelato (cum alicubi tranſferre ex merito obedientię contigerit) habere.

De loco celebrandi Miſſam.

Canon 10

¶ Quod non patiatur priuatis in domibus, atq; omnino extra Eccleſiam, & ad diuinum tantum cultum dedicata oratoria ab eiſdem ordinariis ordinanda, & viſitanda ſanctum Sacrificium a ſecularibus, aut Regularibus quibuſcumque peragi. Eadē Seſſ. & Decreto

De ceremonijs Miſſarum.

Canon 11

¶ Quod caueatur, ne Sacerdotes, aliis quam debitis horis celebrent, neve ritus alios, vel alias ceremonias, & preces in Miſſarum celebratione adhibeant præter eas, quæ ab Eccleſia approbatæ, ac frequenti, & laudabili vſu receptæ ſunt. eadem ſeſſ. & Decr.

De certo numero miſſarum, & candelarum remouendo.

Canon 12

¶ Quod quarumdam Miſſarum, ac candelarum certus numerus qui magis a ſuperſtitioſo cultu, quam a vera Religione inuentus eſt, omninò ab eccleſia remoueatur. eadem ſeſſ. & Decr.

De voce capitulari.

Canon 13

¶ Quod quicūq; in Cathedrali, vel Collegiata ſęculari, vel Regulari eccleſia, diuinis mancipatus officiis, in Subdiaconatus ordine ſaltē conſtitutus non ſit, vocem in huiuſmodi eccleſiis in Capitulo non habeat. Seſſ. 22. c. 4. de reform.

Vbi eſt notandum, quod ſi ſtatutis alicuius Religionis caueatur etiā Sacris initiatos habere vocem in Capitulo, non prohiberi a Concilio Tridentino quin eam habeant, etiam quod in Sacris nō ſint, quoniam Decretum Concilii non comprehendit monaſteria Regularium, ſicut R.P.F. Gaſpari totius ordinis Minimorum Correctori Generali Conſulenti Illuſtriſſ. Cardinales Sacræ Congregationis interpretes Concilii, reſponderunt die decima Ianuarii 1573. Declaratio ſacræ Congreg. Conc.

De litteri dimiſſorijs pro Sacrorum ordinum ſuceptione.

Canon 14

¶ Quod nullus abſque ſui proprii prælati expreſſo conſenſu, aut litteris dimiſſoriis ad aliquos Sacros, aut Minores ordines, vel primam tōſuram promoueatur, alias ab executione ordinum ſic ſuſceptorum, donec ſuo prælato viſum fuerit, ipſo iure eſt ſuſpenſus. In ſuō Cō. pend. priuil.

Vbi etiam eſt notandum, quod ſuper prædicto decreto a Sacra Congregatione Illuſtr. Card. Conc. interpretū nouiter emanauit declaratio

tenoris infraſcripti videlicet.

Declaratio ſacræ cõgregat. Concil. Congregatio Concilij cenſuit, ſuperiores Regulares poſſe ſuis ſubditis etiam in Regularibus qui præditi qualitatibus requiſitis, Ordines ſuſcipere voluerint litteras dimiſſoriales concedere ad Epiſcopum tamen Diœceſanum, & ſi is abfuerit, vel non eſſet habiturus ordinationes, ad quemcumque alium Epiſcopum, dum tamen ab eo Epiſcopo, qui ordines contulerit examinentur, quo ad doctrinam, & dum ipſi regulares non diſtulerint de induſtria conceſſionem dimiſſariorum in id tempus, quo Epiſcopus Diœceſanus, vel abfuturus, vel nullas habiturus eſſet ordinationes. Verum cum a Superioribus Regularibus, Epiſcopo Diœceſano abſente, vel ordinationes non habente, litteræ dimiſſoriæ ad alium Epiſcopum dabuntur, in eis vtique huiuſmodi cauſam abſentiæ Diœceſani Epiſcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum exprimendam eſſe.

Hier. Card. Matthæius.

De minoribus ordinibus ab alijs quàm Epiſcopis non ſuſcipiendis.

Canon 15

Seſſ. 23. can. 10. de refor. ¶ Quod Abbatibus, ac aliis quibuſcunque quãtumuis exemptis, non liceat in poſterum intra fines alicuius Diœceſis conſiſtentibus etiam ſi nullius Diœceſis, vel exempti eſſe dicantur, cuiquam, qui Regularis ſubditus ſibi non ſit, tonſuram, aut minores ordines conferre.

De promotione ad minores Ordines.

Canon 16

Seſſ. 23. can. 11. ¶ Quod Minores ordines, ijs, qui ſaltem Latinam linguam intelligant, per temporum interſtitia, niſi aliud Epiſcopo expedire magis videretur conferantur. Hi verò non niſi poſt annum a ſuſceptione poſtremi gradus minorum ordinum, ad Sacros ordines promoueantur, niſi neceſſitas, aut Eccleſiæ vtilitas aliud expoſcat.

De promotione ad maiores Ordines.

Canon 17

Seſſ. 23. can. 13. & 14. ¶ Quod poſt ſuſceptionem minorum ordinum, nemo ad maiores promoueatur, niſi inter vnumquemq; eorum ſit interiectum ad minus ſpacium vnius anni integri, niſi neceſſitas, aut Eccleſiæ vtilitas iudicio Epiſcopi aliud expoſcat.

Declaratio ſacræ cõgregat. Concil. Ideò ſi in aliquo conuentu ſit neceſſitas miniſtrorum, quæ patrum conſilio iudicetur ſufficiens cauſa, vt aliter fiat, ordinaturo Epiſcopo ea referatur, cuius erit iudicare de illa. Sic Generali Correctori Minimorum conſulenti die 7. Febr. 1573. reſponderunt Illuſtriſſ. Card. Sanctiſſ. Congregationis interpretes Conc. Trid.

Do

De ætate ordinandorum.

Canon 18

¶Quod nullus, etiam Regularis, ad Subdiaconatus ordinem ante vigeſimum ſecundum, ad Diaconatus ante vigeſimum tertium, ad presbyteratus ante vigeſimumquintum ætatis ſuæ annum promoueatur. Seſſ.23.cap. 12.

De examine ordinandorum.

Canon 19

¶Quod nec ſine diligenti Epiſcopi examine ordinentur Regulares, priuilegiis quibuſcunque ad hoc penitus excluſis. Seſſ.23.cap. 12.

De duobus Sacris Ordinibus eodem die non conferendis.

Canon 20

¶Quod duo Sacri ordines, non eodem die, etiam Regularibus non conferantur, priuilegiis, atque indultis quibuſuis conceſſis, non obſtantibus quibuſcunque. Seſſ.27.cap. 13.

De communione a miniſtris Altaris frequentanda.

Canon 21

¶Quod Subdiaconi, & Diaconi ſciant maximè decere, ſi ſaltem omnibus Dominicis, & ſollemnibus cum Altari miniſtrauerint Sacram Communionem perceperint. Seſſ.23.cap. 13.

De miniſterio Sacrorum Ordinum non niſi ab ordinatis exercendo.

Canon 22

¶Quod ſacri Altaris miniſteria non niſi per conſtitutos in dictis ordinibus exerceantur. Seſſ.23.cap. 17.

Ideò Fr. Prædic. in executionē huius Canonis in Capitulo Bononiæ celebrato, de anno 1564. ordinarunt, quod in eorum Conuentibus, in quib. Fratrū eſt ſufficiēs copia ſacri Altaris miniſteria, ēt minima ab ordinatis miniſtris quoad fieri poſſit exerceātur, nulluſq; deinceps Sacris veſtibus indutus ſollemniter Epiſtolā canere permittatur, qui ad eū ordinem non fuerit ritè promotus, quod quidē ab oībus ſeruari debeat. Statutum fratrum prædicatorum.

De confeſſione quando a Sæcularibus audienda.

Canon 23

¶Quod nullus Sacerdos, ēt Regularis poſſit cōfeſſiones ſæcularium, ēt Sacerdotū audire, niſi aut parrochiale beneficiū habeat, aut ab Epis per examē, ſi illis videbit᷑ eſſe neceſſariū, aut aliàs idoneus iudicetur, & approbetur,

approbetur, priuilegiis, & conſuetudine, quacumque etiam immemorabili, non obſtantibus.

De illis, qui Synodo Diœceſanę intereſſe tenentur.

Canon 24

Seſſ. 24. de refor. ca. 2. ¶ Quod Synodi Diœceſanę quotannis celebrentur, ad quas exempti etiam omnes, qui alias ceſſante exemptione, intereſſe deberent, nec capitulis generalibus ſubduntur accedere teneantur, ratione tamen parochialium, aut aliarum ſæcularium Eccleſiarum, etiam annexarum debeant ij, qui illarum curam gerunt quicũque illi ſint Synodo intereſſe.

De examinatoribus pro beneficijs conferendis.

Canon 25

Seſſ. 24. de refor. c. 8. ¶ Quod examinatores poſſint eſſe etiam Regulares ex ordine Mendicantium, iurentque ad Sancta Dei Euangelia fideliter munus executuri. Caueãtque ne quicquam occaſione huius examinis nec ante, nec poſt accipiant alioquin ſimonię vitium incurrant, & de his omnibus in Synodo prouinciali (ſi opus fuerit) rationem reddere teneantur.

De obſeruatione Regulę, & communitate ſeruanda.

Canon 26

Seſſ. 25. c. 1. ¶ Quod omnes Regulares tam viri, quàm mulieres ad Regulæ, quã profeſſi ſunt, præſcripta, vitam inſtituant, & componant, & quæ ad ſuæ profeſſionis perfectionem, vt obedientiæ paupertatis, & caſtitatis, ac ſi quæ alia alicuius regulæ, & ordinis peculiaris vota. & præcepta ad eorum reſpectiuè, eſſentiam, necnon ad communem vitam victum, & veſtitum conſeruanda pertinentia fideliter obſeruent, omniſque cura & diligentia a Superioribus adhibeatur tam in Capitulis prouincialibus, & generalibus, quam in eorum viſitationibus, quas ſuis temporibus facere non prætermittat, vt ab illis non recedatur.

De proprietate extirpanda.

Canon 27

Seſſ. vlt. de regul. c. 3. ¶ Quod nemini Regularium, tam virorum, quam mulierum liceat bona mobilia, vel immobilia cuiuſcumque qualitatis fuerint, etiam quouis modo ab eis acquiſita tãquam propria, aut etiam nomine Conuentus poſſidere, vel tenere, ſed ſtatim ſuperiori tradantur, Conuentuique incorporentur.

De bonis

De bonis, quæ poteſt Superior concedere, & quæ non.

Canon 28

¶ Quod non liceat ſuperioribus bona ſtabilia alicui regulari concedere, et ad vſumfructum, vel vſum, adminiſtrationem, vel commendã. Mobilium verò vſum ita permittant, vt eorum ſupellex ſtatui paupertatis conueniat, nihilq; ſuperflui in ea ſit, nihil etiam, quod ſit eis neceſſarium eis denegetur. Quod ſi quis aliter quicquam tenere deprehenſus, aut conuictus fuerit, is biennio actiua, & paſſiua voce priuatus ſit, atque etiam iuxta ſuæ Regulæ, & ordinis Conſtitutiones puniatur. Seſſ. vlt. de regul. ca. 3.

De numero Regularium in Monaſterio conſtituendo.

Canon 29

¶ Quod in monaſteriis, & domibus tam virorum, quàm mulierũ bona immobilia poſſidentibus, vel non poſſidentibus, is tantum numerus conſtituatur, ac in poſterum cõſeruetur, qui vel ex redditibus propriis monaſteriorũ, vel ex conſuetis eleemoſynis commodè poſſit ſuſtẽtari. Seſſ. vlt. de regul. ca. 3.

De Conuentibus nouis, quomodo accipiendis.

Canon 30

¶ Quod nec de cætero ſimilia loca eligantur ſine Epiſcopi, in cuius Diœceſi conſtruenda ſunt, licentia prius obtenta. Seſſ. vlt. de regul. c. 4.

De Fratribus ſine Superiorum licentia alterius obſequio non ſubijciendis.

Canon 31

¶ Quod nullus Regularis ſine ſui ſuperioris licentia prædicationis, lectionis, aut cuiuſuis pii operis prætextu ſubiiciat ſe obſequio alicuius prælati principis, vel vniuerſitatis, vel communitatis, quod ſi contrafecerit, tanquam inobediens arbitrio ſuperioris puniatur. Seſſ. vlt. de regul. ca. 4.

De Fratribus ſine licentia à Conuentibus non diſcedendis.

Canon 32

¶ Quod non liceat Regularibus a ſuis Conuentibus recedere, etiam prætextu ad ſuperiores ſuos accedendi, niſi ab eiſdem miſſi, aut uocati fuerint, aliàs quod ab ordinariis locorum puniantur. Seſſ vlt. de regul. ca. 4.

De Fratribus ad vniuerſitates Studiorum Miſſis.

Canon 33

¶ Quod illi, qui ſtudiorum cauſa ad Vniuerſitates mittuntur in Conuentibus, tantũ habitent, alioquin ab ordinariis contra eos procedatur. Seſſ. vlt. de regul. ca. 4.

De Monialium clauſura.

Canon 34

Seſſ. vlt. de regul. ca 5. ¶Quod vniuerſi Epiſcopi in omnibus Monaſteriis ſibi ſubiectis ordinaria, in aliis verò Sedis Apoſtolicę auctoritate clauſuram Sãctimonialiũ, vbi violata fuerit, diligenter reſtitui, & vbi inuiolata eſt, conſeruari maximè procurent.

De Monialibus è Monaſterio exeundis.

Canon 35

Seſſ. vlt. de regul. ca 5. ¶Quod nemini Sanctimonialium liceat poſt profeſſionem exire à Monaſterio, etiam ad breue tempus, quocũque prętextu, niſi ex aliqua legitima cauſa ab Epiſcopo approbanda.

De probibitione ingreſſus ad monaſteria.

Canon 36

Seſſ. vlt de regul. ca 5. ¶Quod ingredi intra ſepta Monaſterii, nemini liceat cuiuſcũq; generis, aut cõditionis, ſexus, vel ętatis fuerit, ſine Epiſcopi, vel Superioris licẽtia in ſcriptis obtẽta, ſub excõmunicationi pœna ipſo facto ĩcurrẽda.

De Monaſterijs Monialium intra Vrbes reducendis.

Canon 37

Seſſ. vlt. de regul. ca. 5. ¶Quod Monaſteria Sanctimonialium extra mœnia Vrbis, vel oppidi curent Epiſcopi, & alii Superiores (ſi ita videbitur expedire) vt ad noua, vel antiqua Monaſteria intra Vrbes reducantur.

Sanctimonialium.

Canon 38

Seſſ. vlt. de regul. ca. 5. ¶Quod attendant diligẽter Epiſcopi, & alii Superiores Monaſteriorum Sanctimonialium, vt ſaltem ſemel ſingulis menſibus confeſſionẽ peccatorum faciant, & Sacroſanctam Euchariſtiam ſuſcipiant.

De confeſſore extraordinario Monialibus offerendo.

Canon 39

Seſſ. vlt. de regul. c. 10. ¶Quod prẽter ordinarium confeſſorẽ, alius ordinarius ab Epiſcopo, & aliis ſuperioribus bis, aut ter in anno offeratur, qui omniũ cõfeſſiones audire debeat.

De loco ſeruandæ Euchariſtiæ in Monaſterijs Monialium.

Canon 40

¶ Quod Sanctiſſimum Chriſti Corpus intrà chorum, aut ſepta Monaſterii Monialium, & non in publica Eccleſia conſeruetur, prohibet ſancta Sinodus, non obſtante quocumq; indulto, aut priuilegio. *Seſſ. vlt. de regul. c. 10.*

Debent tamen Superiores dictorum Monaſteriorum, vt quantũ fieri poteſt, is locus cõſeruandæ Euchariſtiæ in Eccleſia publica intelligatur qui exiſtentibus intra chorũ monialibus conſpicuus ſit. Ita Fratres prædicatores in Capitulo Bononiæ de anno 1564 celebrato ordinarunt. *Statutum pro fr. tr b. prædicator.*

De modo ſecreto in electione ſeruando.

Canon 41

¶ Quod electio Superiorum quorumcumque, & aliorum officialiũ, ac Generalium, & Abbatiſſarum fiat per vota ſecreta, ita vt ſingulorũ eligentium nomina nunquam publicentur. ¶ Vbi eſt aduertendum electionem commiſſorũ ſub prædicto decreto comprehendi, & propterea formam in eo præſcriptam ſeruari debere ſicut ſacra congregatio Concilii cenſuit, vt Generali Minimorum correctori Conſulenti reſpondit die 25. Ianuarii 1571. *Seſſ. vlt. de regul. ca. 6. Declaratio ſacræ cõgregat. Concil.*

De vocibus non ſupplendis. *Canon* 42

¶ Quod in poſterũ non liceat Prouinciales, aut Abbates, Priores, aut alios quoſcunque titulares ad effectum electionis faciendæ cõſtituere aut voces, & ſuffragia abſentium ſupplere. ¶ Vbi eſt notandum, quòd ſi ex inſtitutis, aut decretis alicuius religionis liceat ſuperiorib. abſẽtibus & legitimè impeditis mittere ad capitulum generale aliũ fratrem, qui tamquam eorũ procurator ſuo loco, & nomine det vocem in electione Concilium Triden. id non prohibuiſſe, ſicut Minimorum Correctori generali conſulenti reſpõderunt Illuſtriſſ. Cardinales interpretes ſacræ Congregationis Concilii de anno 1571. *Seſſ. vlt. de regul. ca. 6. Declaratio ſacræ cõgregat. Concil. Paſſerellus in ſuo compend. priui. 1570 f. 210.*

De ætate eligendi in Abbatiſſam Monialium.

Canon 43

¶ Quod Abbatiſſa, & prioriſſa, & quocumque alio nemine præfecta, vel præpoſita appelletur, eligatur non minor annis quadraginta, & quæ octo annis poſt expreſſam profeſſionem laudabiliter vixerit. Quod ſi his qualitatib. non reperiatur in Monaſterio, ex alio eiuſdem ordinis eligi poſſit, & ſi hoc etiam incommodum ſuperiori qui electioni præeſt videatur, ex iis quæ in eodem Monaſterio annum trigeſimum exceſſerint, & quinque ſaltẽ annis poſt profeſſionem rectè vixerint, Epiſcopo, vel alio ſuperiore conſentiente, eligatur. *Seſſ. vlt. de regul. ca. 7.*

De loco accipiendi vota Monialium tempore electionis facienda.

Canon 44

Seſſ. vlt. de regul. ca. 7. ¶ Quod is, qui electioni præeſt Epiſcopus, ſiue alius ſuperior clauſtra monaſterii non ingrediatur, ſed antè cancellorum feneſtellam vota ſingulorum, audeat ſeu accipiat.

De gubernatione Monialium.

Canon 45

Seſſ. vlt. de regul. ca 9. ¶ Quod monaſtéria ſanctimonialium ſanctæ ſedi Apoſtolicæ immediatè ſubiecta ab Epiſcopo gubernentur. Quæ verò a deputatis in capitulis generalibus, vel ab aliis regularibus reguntur, ſub eorum cura, & cuſtodia relinquantur.

De monaſterijs, quibus animarum cura annexa eſt.

Canon 46

Seſſ. vlt. de regul. c. 11. ¶ Quod in monaſteriis, ſeu domib. virorũ, ſeu mulierũ, quibus imminet cura animarũ perſonarũ ſæcularium præter eas, quæ ſunt de illorum monaſteriorũ, ſeu locorũ familia, perſonæ tam regulares, q̃ ſeculares hmõi curam, & ſacramentorũ adminiſtratione habentes ſubiiciantur iuriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epi, in cuius Diœceſi ſunt ſita. Exceptis monaſteriis, ſeu locis in quibus Abbates, Generales, aut capita ordinũ ſedẽ ordinariã principalẽ habent, atq; aliis monaſteriis, ſeu domibus, in quibus Abbates, aut alii Regularium ſuperiores iuriſdictionẽ Epiſcopalem, & temporalem in parrochos, & parochianos exercent.

De interdictis, & cenſuris a Regularibus obſeruandis.

Canon 47

Seſſ. vlt. de regul. c. 12. ¶ Quod cenſuræ, & interdicta, nedum a ſede Apoſtolica emanata, ſed etiam ab ordinariis promulgata, mandante Epiſcopo a Regularib. in eorum eccleſiis publicentur, atque ſeruentur.

De feſtis a regularibus ſeruandis.

Canon 49

Seſſ. vlt. de regul. c. 12. ¶ Quod dies feſti, quos in Diœceſi ſeruandos Epiſcopus præceperit ab exemptis omnibus etiam regularibus, ſeruentur.

De controuerſiis in precedentijs ab Epiſcopo ſedandis.

Canon 48

Seſſ. vlt. de regul. c. 13. ¶ Quod cõtrouerſias oẽs de præcedẽtia, q̃ per ſepè cũ ſcãdalo oriunt inter

inter Eccleſiaſticas perſonas,tam ſeculares,quam regulares,Epiſcopus, amota omni appellatione,componat.

De exitu ad publicas proceſſiones.

Canon 50

¶Quod exempti omnes,tam clerici ſæculares,quam regulares,etiam Monachi,ad publicas proceſſiones vocati,accedere compellantur. Seſſ. vlt. de regul.c. 13.

De tempore profeſſionis.

Canon 51

¶Quod in quacumque religione tam virorum,quam mulierum profeſſio non fiat ante decimum ſextum annum expletum, nec qui minori tempore,quam per annum, poſt ſuſceptum habitum in religione ſteterit,ad profeſſionem admittarur. Seſſ. vlt. de regul. c.15.

De non differendo tempore profeſſionis.

Canon 52

¶Quod finito tempore nouitiatus Superiores nouitios, quos habiles inuenerint ad profitendum,admittant,aut è monaſterio eijciant. Declaratio Sacræ congregationis Concilii.

Vbi eſt notandum,quod relatione per ſanctiſſimam congregationem concilii Sanctiſſimo Domino Pio quiuto facta Sanctitas dixit. Concilii d.capituli 26. procedere tantum in illis nouitiis quos Superiores lapſo tempore nouitiatus,habiles inuenerint non in his,quos inhabiles repererint,vt ſunt illi,qui non benè adhuc didicerunt, & ideò quo ad iſtos Sanctitas ſua conceſſit,quod Superiores poſſint illorum profeſſionis tẽpus prorogare,dummodo habeant ſpem probabilem, quod efficiantur habiles,infrà ſex menſes. Sicut Correctori Generali Minimorum conſulenti reſponderunt Illuſtriſſ.Cardinales interpretes Sanctiſſimæ Congregationis Concil. Par.ſ.el l.v. cõp. priuil. fol.231.

De renunciatione bonorum quando, & quomodo a nouitijs facienda.

Canon 53

¶Quod nulla renunciatio,aut obligatio ante profeſſionem facta, valeat niſi cum licentia Epiſcopi, ſiuè eius Vicarii fiat infrà duos menſes proximos ante profeſſionem, ac non aliàs intelligatur effectum ſuum ſortiri,niſi ſecuta profeſſione. Seſſ. vlt. de regul.c. 16.

De bonis nouitiorum infra tempus nouitiatus recipiendis, vel non.

Canon 54

¶Quod ante profeſſionem nihil recipiatur de bonis nouitii èt ſponte oblatum a parẽtib. vel curatoribus eorum niſi pro victu, & veſtitu illius Seſſ. vlt. de regul. c. 16

temporis, quo in probatione ſteterit, & hoc ſub anathematis pœna, tam dantib. qquam recipientibus præcipitur, & quod abeuntib. ante profeſſionem omnia reſtituantur, quæ ſua erant.

De tempore ſuſcipiendi habitum à puellis Deo dicandis.

Canon 55

Seſſ. vlt de regul. c. 17. ¶Quod puella, quę habitum regularem ſuſcipere voluerit maior duodecim annis ſit, & non ante eum ſuſcipiat.

De puellis nouitatibus ab ordinarijs ante profeſſionem examinandis.

Canon 56.

Seſſ. vlt. de regul. ca. 17. ¶Quod nec poſtea ipſa, vel alia profeſſionem emittat, quam explorauerit Epiſcopus, vel eo abſente, vel impedito, eius Vicarius, an coacta, vel ſeducta fuerit.

De pœnis Abbatiſſę non denunciantis tempus profeſſionis epiſcopo.

Canon 57

Seſſ. vlt. de regul. c. 17. ¶Quod profeſſionis tempus ne Epiſcopus ignoret, teneatur pręfecta Monaſterii eum ante menſem certiorem facere, aliàs quādiu Epiſcopo videbitur ab officio ſuſpenſa ſit.

De, non cogendis, vel impediendis mulieribus ad religionem.

Canon 58

Seſſ. vlt. de regul. c. 18. ¶Quod eos qui cogunt mulieres ad ingrediendum Monaſterium, vel ad ſuſcipiendum habitum, vel ad mittendam profeſſionem. Et qui ſanctam Virginem, vel aliarum mulierum voluntatem, vel accipiendi ſine iuſta cauſa impedierint, ſancta ſynodus anathemati ſubijcit.

De remedio illius, qui prętendit ſuam profeſſionem non tenere.

Canon 59

Seſſ. vlt. de regul. c. 19. ¶Quod quicumque regularis prætendit ſe per vim, & metum ingreſſum religionem, aut ante ætatem profeſſum fuiſſe, aut quid ſimile, non audiatur niſi intra quinquennium tantum a die profeſſionis, & tunc nō aliter, niſi cauſas, quas prętenderit deduxerit coram ſuperiore ſuo, & ordinario. Quod ſi antè ſpontè habitum dimiſerit, nullatenus ad allegandum quamcumq; cauſam admittatur, & tamquam apoſtata puniatur.

De

De excommunicationis ſententia ferenda.

Canon 60

¶Quod quamuis, excõmunicationis gladius neruus ſit Eccleſiaſticæ diſciplinæ, ſobriè tamen magnaque circumſpectione exercendus eſt, cum experientia doceat, ſi temerè, aut leuibus ex rebus incurratur, magis contemni, quàm formidari, & perniciem potius parare, quàm ſalutem. Seſſ. 25. de refor. ca. 3. Seſſ 25. de refor. c. 4.

De remedio Miſſarum.

Canon 61

¶Quod in Eccleſiis, vbi magnus Miſſarum numerus reperitur, poſſint generales ordinum in ſuis capitulis generalibus ſtatuere circa hoc quicquid magis expedire videbitur. Declaratio ſacræ congreg. Concilii.

Vbi ſciendũ quod huiuſmodi facultas conceſſa per Concilium Tridẽtinum præpoſito ſicut correctori generali Minimorum per illuſtriſſimos Cardinales ſanctiſſimę congregationis interpretes concilii die 7. Februarii 1573. reſponſum fuit.

De locatione bonorum eccleſię anticipatis ſolutionibus non faciendis.

Canon 62

¶Quod locationes rerum Eccleſiaſticarum ſi anticipatis ſolutionibus fiant, nullatenus in præiudicium ſucceſſorum validè intelligantur quocumque indulto, aut priuilegio non obſtante. Seſſ. 25 de refor. c. 11.

De Quarta funeralium.

Canon 63

¶Quod quibuſcũq; in locis iã ante annos quadraginta quartã, quæ funeralium dicitur, Cathedrali, aut Parrochiali Eccleſiæ ſolita eſſet perſolui, ac poſtea fuerit ex quocumque priuilegio monaſteriis conceſſa, poſthac integro iure, & eadem perſoluatur. Seſſ. 25. de refor. c. 13.

De arctiorioribus ſtatutis ultra conſilium etiam ſeruandis.

canon 64

¶Quod ſi qui regulares tã viri, quam mulieres ſint, qui ſub arctiori regula, vel ſtatutis viuunt, excepta facultate habendi bona immobilia in communi, eos ab eorum inſtituto, & obſeruantia S. Synodus amouere non intendit. Ideo ſupra Canone 48. per quod cauetur, quod omnes etiã regulares quiſcumque ad publicas proceſſiones vocati accedere compellantur, concilium exceptuat eos, qui ſub ſtrictiori clauſura viuunt. Seſſ. vlt. de regul. c. 22.

De decretis Concilij Tridentini vt ſupra de Regularibus præſcriptis ab eis ſeruandis.

Canon 66

Seſſ. vlt. de regul. c. 22.

OMnia, & ſingula decreta Sacri Concilij Tridẽtini ſupra deſcripta, & cõtenta in eis ſancta Synodus, obſeruari præcipit in omnib cœnobiis, ac Monaſteriis, Collegiis, ac Domibns quorũcumque Monachorũ, ac Regulariũ, ac Monialiũ Virginum, & Viduarũ ſub cuſtodia, & gubernatione dependentia cuiuſcumque ordinis Mendicantium, vel non Mẽdicantium, vel aliorum regularium Monachorum, aut Canonicorum quorumcunque non obſtantibus eorum omnium, & ſingulorum priuilegiis, ſub quibuſcumque formulis verborum conceptis, ac Marmagnum appellatis.

De priuilegijs, & facultatibus, decretis prædictis ipſius non aduerſis confirmatione.

Canon 66

Seſſ vlt. de regul. c. 20. in fine.

¶ Quod in cæteris omnibus præfatorũ ordinum priuilegia, & facultetes, quæ ipſorum perſonas, loca, & iura concernunt, firma ſit, & illæſa.

DE MARE MAGNO

PRIVILEGIORVM

Alijſque Conſtitutionibus & Litteris Apoſtolicis earumq; validitate tit. 3. c. 1.

c ſi Romanorũ diſt. 19. gloſ. in procm. extraua. com. c. ſic omnes ead diſt. ca. inſtitutionis noſtræ 25. q. 1.

QVAMVIS Romenorũ Pontificum conſtitutiones, ac etiam Sedis Apoſtolicæ Decretales littere, ſeu Epiſtolæ nõ ſit Canonũ Codicibus cõpaginatę: nihilominus eãdẽ vim. & robur in iudicio, & extra habere dignoſcũtur, ac ſi in corpore iuris eſſent ..uiæ, & ppea ab omnibus ſunt indiſtinctè recipiẽdę, & inuiolabiliter ſeruãda tã qui ipſius B. Petri diuina voce firmatæ, ſicut eiuſmodi ſunt oẽs litteræ Apoſtolicæ (aliàs Bullæ vocare) Regula tũ priuilegia, & indulta cõcernẽte, in hmõi collectione impreſſæ, inter quas ẽt eſt Bulla magna quãplurimis priuilegiis Apoſtolicis referta, quæ ob illorũ ingẽtẽ copiã Mare magnũ, ẽt vulgariter nũcupata eſt. Hãc aũt priuilegiorũ cõpilatiõnẽ nõnulli sũmi Romani Põtifices ſuorũ prędeceſſorũ priuilegia colligẽdo, & propria quoq; deſup addẽdo cõficiẽdã mandarũt quã poſtea Sixtus IIII. a ſe ampliatã, & approbatã ferè oĩbus mendicantium ordinibus Mutatis in eo nominibus, ſpecialiter cõdonauit, ſed quoniã priuilegia, & indulta, quæ in Mare Magno vnius ordinis Mendicãtiũ cõtinentur, illa eadẽ in aliis habẽtur, ideò breuitatis gratia in præſenti collectione Bulla Maris Magni Prędicatorũ, & Minorum dumtaxat impreſſa fuit

fuit. Quæ quidem Bulla, necnon aliæ omnes ſupra impreſſæ partim ab originalibus, partim verò ex legitimis tranſumptis per Prælatos, ſeu Notarios publicos iuxta facultatem eis traditam authenticatis fuerunt fideliter extractæ.

S V M M A R I V M
P R I V I L E G I O R V M.

Quę in Bulla Maris Magnis & Bulla Aurea Sixti IV. continentur, cum moderatione ad ſingula Concilij Trid. in margine annotata.

§. 1

QVOD Generalis totius ordinis caput, eò ipſo qđ ſecundũ illius conſtitutiones fuerit electus, ſtatim eiuſdẽ ordinis verus Prior, ſeu Miniſter (vel alio quocumque nomine vocetur) Generalis effectus curã animarum Fratrum ipſius ordinis habet & libere gerit, ipſosque fratres auctoritate propria ligare, & ſoluere nec non à ſuis Prioribus ſeu miniſtris prouincialibus iuxta ordinis conſtitutiones a moueri, & abſolui ab officio valet.

Electiones Pred. per votas ſecreta fieri debeut, abſque publicatione nominum eligentium Concil. Triden. cap. 2.

§. 2

¶ Quod in electionibus Genesalis, ſeu Prouincialis Prioris, ſeu Miniſtri fratribus ipſis, qui electioni intereſſe debent non currat tẽpus ſuper hoc à iure ſtatutum, neque in prædictis iuris regulis coarctentur.

Reformatũ per Cõc. Tridẽ. can. eodẽ, tenentur, profeſſionem fidei emittere iuxta formam bullæ Pii IIII. Cõſtit. 4. in 2. par. coll.

§. 3

¶ Quod Priores Guardiani, ſeu Cuſtodes ſecundum ordinis inſtituta per electionẽ, ſeu aliam prouiſionem inſtituti, poſt ipſam electionẽ, aut prouiſionẽ de eis factam ſtatim curam animarum fratrum ſibi ſubditorum ipſius ordinis habent, illosque ligare, ac ſoluere iuxta eiuſdem ordinis ſtatuta valent.

§. 4

¶ Quod Fratres ſecundum conſtitutiones ordinis conuentibus in lectores deputati, ſine alterius licentia, & præuio examine in domibus dicti ordinis in Theologica facultate liberè legere, & docere poſſunt.

concord. Concil. Trident. cau. 2.

§. 5

¶ Quod Miniſtri, & Diffinitores prouinciales poſſunt Fratres eruditos examinare, & in Prædicarores deputare in eorum Capitulis prouincialibus.

Concordat. Conc. Trid. Cano. 3. & quędã alia adduntur, vt ibi.

¶ Quod

§. 6

Moderatũ per Conc. Trid. Canone 16.

¶Quod fratres ordinandos poſſint quibuſcumque Epiſcopis communionem, & gratiam Sedis Apoſtolicæ habentibus præſentare, & abſque eorumdem examine illos ad Sacros Ordines promoueri facere.

§. 7

Reſtrictum eſt hoc priuil. ad Oratoria rātum ab Ordinariis approbata p Concil. Triden. Can. 10.

¶Quod fratres, vbi degunt, poſſint habere Oratoria, & cum Altari portatili celebrare, atque Sacramenta recipere.

§. 8

Moderatũ per Conc. Trid. Canone 47.

¶Quod fratres tempore Generalis interdicti in ſuis Eccleſiis, & alijs poſſint celebrare ſubmiſſa voce, ianuis clauſis, non pulſatis campanis, interdictis excluſis, Et Sacramenta recipere, niſi cauſam dederint interdicte, vel ſpecialiter ſit eis prohibitum.

§. 9

¶Quod fratres in obſequiis ſuis morantibus Sacraméta miniſtrare, eoſque ſepelire licitè valeant.

§. 10

Aliis etiam de iure communi permittitur, & nonnulla alia concedũtur, per cap. de sẽt. exco. in ſexto, vt infra num.

¶In terris, vel perſonis interdictis, vel excõmunicatis generaliter fratrum ſeruitiis deputati, ſententiæ interdicti nõ ligantur, ibique poſſunt audire Diuina, niſi cauſam, & ipſi interdicto dederint.

§. 11

¶Quod fratres poſſint in terris excõmunicatorum morari, & tunc, & quando per eos tranſeunt neceſſaria recipere valeant.

§. 12

¶Prælati ordinis fratribus ſibi commiſſis, & aliis eiuſdem Ordinis ad ipſos declinantibus a ſententia excommunicationis, & interdicti generaliter à Iudice promulgatis, ſiue ante ingreſſum, ſiue poſt incurrerint, beneficia abſolutionis impendere, & cum huiuſmodi ordinatis etiã qui in loco interdicto celebrauerint, diſpenſare poſſunt.

§. 13

¶Prælati ordinis poſſunt à ſuis Confeſſoribus, quos elegerint, abſolui, & diſpenſari, eo modo, quo ipſi ſuos fratres abſoluere, & diſpenſare valent.

Quod

§. 41

¶Quod intrãtes ordinẽ a cenſuris(obſeruata forma Canonica)a Prę-latis ordinis poſſunt abſolui, & diſpenſari ſi celebrauerint in illis,vel loco interdicto, aut ordines receperint,ęre alieno ſatisfacto,,qui ſic tñ abſoluũtur, qđ ſi mox ordinẽ nõ intrauerint in eaſdẽ ſentẽtias relabãtur.

§. 15

¶Quod fratres non poſſint citari, neque conueniri per litteras Sedis Apoſtolicæ,vel Legatorum,nec ad pecuniam colligẽdam compelli,nec ad correctionem,viſitationem Monaſteriorum,vel Eccleſiarum,cauſarum cognitiones,aut cauſarũm denunciationem, neque ad recipiendã curam monialium,vel perſonarum Religioſarum extra ordinem,niſi in litteris ſpecialis mentio, de huiuſmodi indulto fiat.

§. 16

¶Quod Fratres non compellantur ad viſitanda Monaſteria cuiuſu's ordinis,& earum confeſſiones audire, vel cauſarum commiſſiones, vel ſententiarum executiones recipere.

Quod adcẽſurarum publica i nem moderatur per Concil. Trid. cã. 31.

§. 17

¶Quod fratres non compellantnr ab Eccleſiarum Prælatis ad deferẽdas litteras,vel exequendum, aut denunciandum ſententias cõtra Principes,communitates populos,& benefactores,nec ſint in cauſis vllis Aſ-ſeſſores,ſine licentia Papæ.

Concordat conci. Trid. cap. 31.

§. 18

¶Quod Prælati ordinis poſſint Fratres Archiep,ſcoporum,Epiſcoporũ obſequiis per Sedem Apoſtolicam deputatos,corrigere, & reuocare.

§. 19

¶Fratres prædicantes Crucem:vel contra hæreticos: auctoritate Apoſtolica per ſuos prælatos poſſunt amoueri,& alii in eorum locum ſubrogari non obſtantibus litteris Papæ.

§. 20

¶Inhibetur profeſſis receſſus ab ordine abſq;licẽtia gñalis,vel prouincialis eorũ:& recedentes abſque licentia, ẽt prętextu priuilegii Apoſtolici nullus eos retinere valet,& ſecus faciẽtes,poſsũt a Miniſtris excõicari

Concord c conc. Trid. Cap 7.

§. 21

¶Licentiati a Papa,vel Miniſtro,ſeu ſuperiori,ſi intrà tres menſes religionem minimè ingreſſi fuerint, eorum Prælati contra eos tamquàm

Apoſtatas

Apoſtatas procedere valent, ſicut contra illos, qui poſt habitus ſuſceptionem alterius religionis, infra tẽpus probationis in illa facta profeſſione indè præſumpſerint reſilire.

§. 22

¶Poſſunt Pręlati ordinis apoſtatas fratres ſui ordinis excommunicare, capere ligare incarcerare, in quocumque habitu, cum inuocatione bracchii ſecularis.

§. 23

¶Eiecti ab ordine a ſuis prælatis, vel proprio motu egreſſi prædicare, confeſſiones audire, vel docere non poſſunt niſi ad aliam Religionem, vbi hæc munia exercentur de Prælatorum licentia ſpeciali pertranſierint, & aliàs Prælati ipſi intra fines ſuarum prouinciarum, vel cuſtodiarum monitione præmiſſa excommunicare poſſunt.

§. 24

Moderatur per concil. trid. can. 7. Prohibetur dari licentiam regulari occultè ferendi habitum ſuæ religionis per concil. trid. can. eodem.

¶Egreſſi, vel eiecti ab ordine a ſuis Prælatis cum eorum litteris ad alios licentiare religioſos minimè liceat, præterquam ad Beati Auguſtini profeſſores, templarios, hoſpitalarios, alioſque religioſos arma geſtantes, & inhibetur ne prædicti in aliis ordinibus abſque ſpeciali licentia Sedis Apoſtolicæ recipiantur, & retineantur.

§. 25

¶Nullus in Religionis ordine, vel extra habitum fratrum vel ſimilem deferre ſine Papę mandato, & ad deponendum per Epiſcopum ſub pœna excommunicationis compellatur.

§. 26.

¶De hortis, & virgultis inhibetur exigi poſſe Decimas.

§. 27

¶Prælati ordinis poſſunt in vſus pios conuertere omne id, quod intrantes eorum Religionem reſtituere tenentur, dummodo ij, quibus reſtituendum fuerit, neſciantur, vel non inueniantur.

§. 28

Concordat. conci trid. Seſſ. ca. 63.

¶Apud Fratres ſepultura poteſt ab omnibus liberè eligi, præterquam ab excommunicatis, interdictis, ac publicis vſurariis, ſaluo iure Eccleſiarum, à quibus corpora aſſumuntur, & leuantur.

§. 29

¶ Inhibetur defunctorum corpora in cæmiterium fratrum eis inuitis ſepeliri; vel in ſuis eccleſiis miſſas, vel mortuorũ exequias celebrari.

§. 30

¶ Prohibetur quoque fratribus, niſi in neceſſitatibus, confiteri aliis, quàm Sacerdotibus ordinis.

Moderatum per Cõcil. Trid ca. 24. & 50. Abſque ordinarii licẽtia prius obtenta loca per regulares ædificari non poſſunt Conc. Tri. can 30.

§. 31

¶ Inhibetur Eccleſiarum prælatis, ne inuitis fratribus ſuas confeſſiones audiant, ad Synodum vocent, vel cum eis extra Ciuitates proceſſionaliter exeant, nec ſuis Conſtitutionibus ſubiiciant, vel Inquiſitiones, & Capitula de ipſis fratribus faciant, fidelitatis iuramẽtum, ac manualem obedientiam ab ordinis prælatis minimè exigant, aut dè ſtatutis ordinis ſeſe intromittant, neque euocati in Ciuitatibus, & Villis a populis ne accedant, prohibeant, neque Eccleſias ædificent, & contra conſtruentes excommunicare pręſumant.

§. 32

¶ De oblationibus, & legatis quibuſcunque factis domibus, ſeu eccleſiis fratrum nulla portio Canonica ſoluatur, neque aliquid a defunctorum executoribus exigatur.

§. 33

¶ Conceditur fratribus, quod quotieſcumque de prioribus locis ad alia loca ſe transferre contingit: exceptis Eccleſiis, poſſint ædificiorum materiam ſimiliter claues, libros, & paramenta ſecum transferre, & ædificia cùm ſolo (exceptis eccleſiis) per procuratores vendere, & præcium in neceſſarios vſus conuertere, & bona prædicta ne ab vllo occupari poſſint prohibetur.

§. 34

¶ Conceditur etiam fratribus ne ad Legatorum, vel Epiſcoporum præſtationem exactionis, vel ſubſidiorum nec ad ea ſoluenda per litteras Apoſtolicas non facientes de indulto huiuſmodi mentionem compelli poſſint.

Reſtringitur in quibuſdam caſib per Cõcil. Triden. ſeſſ. 7 c. 14. ſeſſ 6 ca 3. & ſeſſ. 25. c. prohibet, §. nec liceat, & decreto Clem. VIII conſt. 1.

§. 35

¶ Conceditur quòd fratres nec ratione delicti, vel rei, aut cõtractus coram ordinariis conueniri valeant.

§. 36

Quoad interdicta ſeruanda moderatur per Cõc. Tri can 47. Reuocatum per Concil. Tri. can 29. Exceptis caſib. in bulla Cœnæ domini collectis qua huiuſmodi priuileg derogatur.

¶ Irritantur, & annullantur omnes pœnæ, & ſuſpenſionis excommunicationis, & interdicti ſententiæ contra conceſſiones, conſtitutiones, & inhibitiones Apoſtolicas in Fratres loca dictorumq; Fratrum benefactores, vel executores, aut hæredes prædictorum promulgatæ.

§. 37

¶ Extenditur ſupradictum priuilegium de interdicto quòd illius tẽpore poſſint Fratres, & Sorores tertij ordinis ac d. Fratrum procuratores ad diuina officia audienda admitti, & cùm Altari portatili, etiam extra oratoria eorundem in loco tamen honeſto, & congruẽti ipſi Fratres Miſſam, & alià diuina officia celebrare valeant.

§. 38

¶ Quod prælati ordinis poſſint abſoluere Fratres ab omnibus caſibus & cenſuris, etiam ſimoniacos, præterquam hæreticos, ſchiſmaticos, litterarum Apoſtolicarum falſarios, & prohibita ad infideles deferentes, nam in iſtis quatuor caſibus tenentur delinquentes ad Sedem Apoſtolicam pro abſolutione obtinenda deſtinare.

§. 39

¶ Declaratur, quod priuilegium ſepulturæ prædictum nullius requiſita licentia, parrochias cum Cruce proceſſionaliter, vbi fuerint corpora, ingredi poſſint, illaque leuare, & ad eorum Eccleſias deferre, vbi fieri conſueuit, vel presbyteri id facere requiſiti recuſarent, nec cogi poſſint prius ad parochias corpora ipſa deferre, vel inibi aliqua officia, vel Miſſas ante, vel poſt ſepulturam celebrare.

§. 40

Innouatum ac moderatum per Cõc. Trid. can. 63.

¶ Declaratur etiam juſtitiam Eccleſiarum, a quibus corpora ipſa defunctorum leuantur, ſaluam eſſe debere, in eo caſu tantum, in quo corpora apud ipſos Fratres ſepeliuntur, de illis verò rebus, quæ Fratribus donata, vel relicta fuerint cõtemplatione defunctorum, qui apud alias Eccleſias tumulantur, ſeu de illis, quæ eis quoquomodo directè, vel per obliquũ occaſione prædicta obtinuerint, nulla canonica, aut parochialis portio detur, ſeu tribuatur.

§. 41

¶ Quod de piè legatis, relictis, & diſpoſitis dictis Fratribus, & eorum domibus, locis & eccleſijs in genere, vel in ſpecie nulla portio ſoluatur, & ſi aliqua ſoluenda alicui perſonæ, vel loco, ex mandato Apoſtolico, præcipiatur legata Fratrũ in ipſo mandato incluſa minimè cenſeantur.

§. 42

¶ Declaratur etiam, quod priuilegium de decimis non ſoluendis per dictos Fratres ad Papales extendantur.

§. 43

¶ Decernitur, quod prætextu cuiuſcunque Conſtitutionis Apoſt. & præſertim Innocentij Quarti, nullo modo fratres excommunicari, vel interdici per prælatos valeant, nec vllam ſuperioritatem ſuper eos, & eorum loca, bonaq; velut notoriè exempta omninò ſibi vendicare præſumant, etiam ratione contractus, delicti, ſeu rei, de quibus ageretur. Moderatum, vt ſupra notatur in priuileg. § 35.

§. 44

¶ Decernitur quoque, quod omnes ſententiæ excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, ſpecialiter, ſeu generaliter contra perſonas, domos, & loca Fratrum quomodolibet promulgatæ, & proceſſus quicumque contra eorum exemptiones facti, nullius roboris ſint, vel momenti, & pro infectis omnino habeantur.

§. 45

¶ Conceditur ipſis Fratribus, quod Sacramentum Euchariſtiæ, & Vnctionis extremæ ſibi confitentibus ſubminiſtrare impune valeant, recuſantibus parochialium Eccleſiarum Rectoribus, ſuper qua derogatione aſſertioni eorundem confeſſorum ſtari debeat.

§. 46

¶ Conceditur autem, quod bona Monaſteriorum a Monialibus ſanctæ Claræ deſtituta, Conuentibus Fratrum Minorum propinquioribus applicari poſſint.

§. 47

¶ Decernitur etiam quod nullus cum habitu Fratrum poſſit extra Eccleſias eorum ſine licentia ipſorum Fratrum ſepeliri, etiam ſi perſonæ Tertii ordinis ſint, & alibi elegerint ſepulturam, neque in loco electo valeant ſepeliri, niſi de Fratrum ordinis, & habitus expreſſa licentia.

§. 48

¶ Conceditur pariter, quod ſupra Eccleſias parochiales apud domus fratrum conſtructas, & conſtruendas ordinarii nullam ſuperioritatem ſibi vendicare præſumant, & quod fratres in dictis Eccleſijs per Capellanum per eos ad nutum ponendum, & amouendum, curam animarũ exercere valeant, & quamdiu dictus Capellanus officium exercuerit eadem libertate, & exemptione fratrum lętetur, & fruatur. Moderatum per Cõcil. Triden. can 6.

Indul-

§. 49

¶ Indulgetur quoq; Prælatis ordinis, quod poſſint cum profeſſoribus ſuis ſuper irregularitate ex defectu natalium, adulterio, inceſtu, & ſacrilegio, & quouis alio nefario, & illicito coitu, & irregularitate, præterquam ex homicidio voluntario, bigamia, & membrorum mutilatione, poſt profeſſionem in ordine contracta, ita vt (ſic vt præfertur) diſpenſati ad Sacros ordines promoueri & omnes adminiſtrationes, officia, & dignitates in ordine conſequi, & retinere valeant.

§. 50

¶ Item declaratur, quod quicumq; ex vtriuſque ſexus Chriſti fidelibus tempore a iure ſtatuto fratribus Mendicantibus eorum peccata cõfeſſi fuerint, eadẽ parochialis Eccleſiæ Rectori iterum confiteri minimè teneantur, & aliter ſentiens, tanquam de hæreſi ſuſpectus damnetur, & Inquiſitoribus hereticæ prauitatis contra pertinaciter id aſſerentes procedendi tribuitur facultas.

Dummodo ab Ordinarijs ſint approbati. Cõcil. Triden. ſeſſ. 23. c. 15 Quamuis.

§. 51

¶ Conceditur pariter, quod fratres Prædicatores gaudeant eiſdem priuilegiis, quibus Minores, & è contra, & quod ſorores ſanctæ Claræ priuilegiis ſororum Prædicatorũ, & è contra mutuis lętentur, & fruantur priuilegiis tam conceſſis, quam in futurum concedendis.

§. 52

¶ Cenſuræ, & pęnæ eccleſiaſticæ ipſo facto incurrendæ ſtatuuntur contra prælatos, & alias perſonas, quæ turbare, ſeu moleſtare fratres in eorum priuilegiis audent, ac ad id auxilium, conſilium, vel fauorem dantes ſub eiſdem pęnis comprehenduntur.

§. 53

¶ Conceduntur executores, & iudices conſeruatores, qui ipſos fratres in eorum priuilegiis tueantur, & defendant, & in quibuſcunq; earum cauſis quacumque ratione, & cauſa, quæ excogitari poſſit, per ipſos fratres mouenda, iuſtitiæ complementum in eis adminiſtrent, cum omnimoda poteſtate exequendi quicquid per eos ordinatum fuerit, necnon cum facultate excommunicandi, ſuſpendendi, & interdicendi, & brachium ſæculare inuocandi, ac in prædictis cauſis ſummariè, ſimpliciter, & de plano ſola facti veritate inſpecta contra quoſcunq; quacumque dignitate, vel exemptione munitos procedendi.

§. 54

¶ Derogatur etiam omnibus, & ſingulis diſpoſitionibus, ſeu Conſtitutionibus, etiam iuratis, etiam Apoſtolicis ipſorum fratrum priuilegiis, tam conceſſis, quam in poſterum concedendis aduerſantibus.

§. 55

¶Decernitur demum, quod tranſumptis dictorum priuilegiorum, & litterarum Apoſtolicarum manu proprij Notarii Curiæ cauſarũ Cam. Apoſto. aut alicuius Epiſcopalis, vel Archiepiſcopalis ſigillo munitis ea prorſus in iudicio, & extra, vbicumque fuerint oſtenſa, fides eadem adhibeatur, ac ſi originales eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Index Priuilegiorum quę in conſtit. eiuſdem Sixti IIII. Bulla Aurea nuncupata continetur.

§. 1

¶Approbantur per Sixtum IIII. & de nouo conceduntur omnes gratiæ indulgentiæ, & priuilegia prædicatoribus, & minoribus fratribus.

§. 2

¶Approbantur etiam indulgentiæ cõceſſę viſitantibus Eccleſias, Capellas, & oratoria fratrum prædicatorum, & minorum, nec non ſororũ S. Claræ tertij ordinis.

§. 3

¶Conceditur quoque viſitantibus dicta loca in feſtiuitatibus Sanctorum ordinis anni quinquaginta, & totidem quadragenæ, & in feſtiuitate S. Dominici, & S. Franciſci centum anni, & totidem quadragenæ.

§. 4

¶Indulgetur fratribus profeſſis dictorum ordinum plenaria abſolutio ab omnibus reſeruatis, & plenaria peccatorum remiſſio ſemel in vita, aac in mortis articulo.

Reuocatus fuit huiuſmodi poteſtatis reſtrictio per eundem Sixtũ conſt. 3.

§. 5

Dollitur poteſtas abſoluendi a caſibus Papalibus eer Mare Magnum prouincialibus, & eorum Vicarijs, & Cuſtodibus conceſſa, Vicarijſque Generalibus, aſii ijs, quibus a generali fuerit delegetio reſeruata.

§. 6

¶Conceditur quod ſorores S. Clarę S. Dominici, ac procuratores, ſyndici, & oblati, ac vtriuſque ſexus tertii ordinis de pęnitentia gaudeent omnibus priuilegiis fratrum pręedicatorum, & minorum ordinibus cõceſſis, & concedendis.

§. 7

¶Ordinarii,& officiales,& Vicarii,aut curati ſuadentes,vel præcipiẽtes ſubditis ne fratribus eleemoſinas audeant erogare:ſuſpenduntur ab ingreſſu,& regimine, ac adminiſtratione ſuarum Eccleſiarum alii verò inferiores excommunicantur, ſubditi verò non tenentur præceptis huiuſmodi obedire, & ſententia excommunicationis ob cauſam prædictã contra eos lata minimè ligantur.

§. 8

¶Conceditur quod corpora eligentium ſepeliri cum habitu Fratrum poſſint deferri diſcooperta ſine pallio,vel tegumento.

§. 9

¶Decernitur quod fratres beneficiati non poſſint habere vocem actiuam,vel paſſiuam: nec priuilegiis gaudere valeant,niſi de licentia Prælatorum ordinis.

§. 10

¶Magiſtro prædicatorum,& miniſtro minorũ tribuitur facultas examinandi,& corrigendi inquiſitores hęreticæ prauitatis, & quod inuicẽ non ſe impediant.

§. 11

¶Conceditur quoque fratribus prædicatoribus,& Minoribus ſororibuſque S.Claræ, ac vtriuſque ſexus tertii ordinis,vt omnium aliorum ordinum mendicantium gratiis indulgenriis,& priuilegiis coniunctim, vel diuiſim conceſſis,gaudeant, & fruantur.

§. 12

¶Statuuntur pœnæ,& cenſuræ Eccleſiaſticæ, ipſo facto incurrendæ contra inobedientes,ſeu aliquid in contrarium mandantes.

§. 13

¶Apponuntur contrariis quibuſcumque clavſulæ derogatoriæ.

§. 14

¶Decernitur fides,tranſumptis manu notarii publici ſubſcriptis,& ſigilo auditorils Camerę Apoſtolicę,vel alterius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis in iudicio,& extra adhibenda.

De Priuilegiorum decoratione.

Cap. II.

CVM priuilegia per Summum Pontificem conceſſa, ab eius ſucceſſoribus in totum, vel in partem ad eius libitum moderari, & reuocari poſſint, eo quoniam illius manus à prædeceſſore neque ligari, neque illius, & Sedis Apoſtolicæ poteſtatis plenitudo diminui valeat. Ideo Regularium priuilegia immutabilia non ſuut, niſi in quantum à ſucceſſoribus Papæ concedentis minimè reuocantur, etiam ſi in dictis priuilegijs, ſicut in aliis Apoſtolicis conſtitutionibus appoſita ſit clauſula, quòd non intelligantur reuocata per quamcumque poſteriorem conſtitutionē, niſi de eis ſpecialis de verbo ad verbum mētio fiat, Nam ſi papa poſt quam ex ſpeciali priuilegio conceſſerit aliquibus Fratribus ſen Monialibus quòd nulli teneantur ſoluere decimas, & deindè mittat in partibus legatum ſuum è latere cū poteſtate, & facultate imponendi decimas, etiam priuilegiatis, & exēptis non obſtantibus quibuſcunque priuilegiis, gratiis in contrariū facientibus, etiam ſidei illis ſpecialis mentio fieri deberet, nulli dubiū eſt quod per præd. ctas clauſulas generales derogatorias priuilegiorū dictis Monialibus cenſetur ablatū, quoniā cum priuilegia diuerſis locis, & perſonis cōceſſa ferè innumera ſint, & in facto conſiſtant, & ob id pontifex de ſingulis memoriā habere minimè valeat, impoſſibile foret, quòd de omnibus mētionē de verbo ad verbū facere poſſet, & ideò ſatis eſt, quòd prioribus priuilegiis derogare voluiſſe cōſtet, nā ex quo oīa iura in ſcrinio pectoris habet, poteſt priores cōſtitutiones, ad eius libitū reuocare, & nouas cōdere, quamuis in nouis de veteribus nullam mentionē faciat, quòd intelligendum eſt de derogatione, & ſuſpenſione priuilegiorū, quæ quotidie fit per conceſſionē Bulę Cruciatę, vel Fabricæ Eccleſię Apoſtolorum Petri, & Pauli, ſiue Iubilei pleniſſimi Anni Sancti, aut aliarū ſimiliū, ſub quarum ſuſpenſione comprehenduntur ea omnia dumtaxat in Priuilegiis Regularium contenta, quæ impedire, vel retrahere poſſent effectum illorum quæ per dictarum Bullā Cruciatæ, & Iubilæi facienda diſponuntur, & exhortantur, videlicet, Romam proficiſci ad conſequendum Iubileum, necnon ſe ad bellum contra infideles conferre. vel Bullā accipere, & contribuere certā pecuniæ quantitatē pro eadē cauſa, pro qua non omnia Regulariū priuilegia ſuſpendūtur, ſed ſpiritualia tantū in illis partib. quæ cōtenris in dictis Bullis cruciatæ, & Iubilęi aduerſātur, & hæc regulariter ſunt quinq; , videlicet Indulgētia Plenaria, Authoritas cōmutandi vota: Authoritas in illis diſpēſand', poteſtas componendi in malè ablatis incertis, facultas eligendi ſibi confeſſores & à caſibus Sedi Apoſtolicæ reſeruatis abſoluendi, quæ omnia quo ad ſæculares tantū ipſis fratribus vtenda & exercenda interdicuntur, quo verò ad fratres, Moniales, & Tertiarias vtriuſque ſexus perſonas in omnibus remanent firma eorum priuilegia, ita vt omnibus illis, & eorum Prælatis per eadem priuilegia conceſſis liberè, & licitè, vti poſſunt.

c. cum ordinē, de conſt. c. primo de conſt. in 6. Alexan. conſil. 122. vol. 4. 1. c. 1 de conſt. in 6. Henric. Hēriquez c. ſocieta e Ieſu in ſum. Theol. mor. l. 7. de indulg. c. 22.

Nauar. de Indulg. nu. 28 nu 2. Collect. priuil. Min. in verb. priuil. 93. & 4. Pius V. conſt. 14.

Neque facultates à iure cōmuni cōceſſę, ac priuilegia ī corpore Iuris Clauſula, & p vsū tolerata p prędictas Bullas Cruciatæ ſeu Iubilei, ſuſpē

duntur ad trad. per Bart. in addit. ad extrauagan. ad reprimen in verb. Nó obſtantibus, in fine nam pro ſuſpenſione illorũ, quæ in iure cómuni cótinẽtur, etiã ſi ſit priuilegiũ, oportet nihilominus, vt per Summũ pontificem in ſua Bulla exprimatur, quemadmodum quando ſuſpendere, ſeu reuocare vult ea, quę vſu tolerantur, hanc clauſulã mandat apponi; Non obſtantibus conſuetudinibus, vt in Bulla Cęnæ Domini fieri cõſueuit, ſed cum variæ ſint Apoſtolicarũ litterarum diſpoſitiones Ideò attentè inſpiciẽda ſunt illarum verba, tenores, & clauſulę derogatoriæ, & iuxta earum continentiam tunc eſt iudicandum.

An Regularium priuilegia per non vſum ſeu contrarium vſum, aut per prę/criptionem tollantur.
Cap. III.

Glof. & Can. in c. accedentib. de priuileg. Bart. & D. in l. fin. ff. de con. e ſi diligenti, de foro compet. Euge. IIII. conſtit. 3.

LIcet priuatorũ priuilegia regulariter per non vſum decẽnij, ſecundũ iura, & cõmuniter ſcribentes tolli videantur, tamen in priuilegiis Regulariũ id locum minimè habere dignoſcitur, cum illa non priuatim ſingulis fratribus ſed vniuerſo eorũ ordini, & Congregationi, Domibus locis, & Eccleſiis perpetuo conceſſa ſint, & propterea Fratres neque eis renunciare, neque per cõtrarios actus poſſunt illis præiudiciũ inferre, iuxta ea, quæ notant per Panorm. in ca. acceſſiſſent, de cõſt. in fin. vbi inquit qđ quãdo vnus vtitur, & non alter priuilegio amborũ vniuerſitati cõceſſo, tunc non vtens vtenti non præiudicar, qđ quidem ex indulto Apoſtolico confirmatur, quo expreſsè cauetur, quod ſi contingat per vnũ, aut plures actus à quouis eorumdẽ Regulariũ negligenter, ſeu ignoranter, aut ſcienter contra ipſa priuilegia aliquid attentari, quod nullũ propter hoc eis præiudiciũ generetur, ſed illa in ſuo robore pmanere, cenſeãtur & quamuis præallegata Summi pontificis declaratio vſui priuilegiorũ, illorũque contrauẽtioni nõ obſtaret, nihilominus per non vſum ex iuris diſpoſitiones haud tollerẽtur, niſi vniuerſi illius ordinis, cui principaliter priuilegium eſſet conceſsũ per 40. annos ſcienter, & voluntariè, nec non oblata vtendi facultate, & occaſione, illis vſi non fuiſſent, quæ oĩa ad perdendũ priuilegium requirũtur, quod ſecus eſſet, ſi priuilegiũ ignorarent, aut impediti, eo vti non poſſent, vel occaſio vtendi minimè ſe offerret, tũc enim non amitteretur priuilegiũ, qm̃ qui nequi turi, non eſt in mora, neque in culpa, quemadmodum habens ius eligendi Rectorẽ ad aliquam Eccleſiam, dum vacare contingit, ſi per centum annos non vacet, non propter hoc ſuo, iure priuatur, quod etiã procedit in priuilegio, quo aliquid opetãdi, & agẽdi facultas tribuitur (cuiuſmodi ſũt ferẽ omnia Regulariũ priuilegia) ſi prædicta facultas formaliter in expreſſa, & libera voluntate priuilegiati conſtituta ſit quoniã ex ſcribẽtiũ atteſtatione Canonici non vtendo facultate optandi meliores præbendas cum vacãt iuxta facultatẽ ex conſuetudine, aut ſtatuto eis traditã, illam nõ perdunt, quamuis ea quocũque tẽporis ſpacio non vtantur, quia huiuſmodi facultas ad libitum, & ſimplicẽ voluntatẽ Canonicorum vtendi conceſſa exiſtit.

Glof. in ca. Abbate. de verborũ ſignif. & ib. Butr. & Panot.

Glof. in c. vt priuilegia in gloſ. penult. in fine de priuil. Ioan. A. de Geo. & alii in cap. fin. de conſuet. in.

Nec etiã per quadragenariã præſcriptionẽ tolluntur præfatorum Regularium priuilegia, cũ ex indulto Apoſt. eis cõceſſo, & cõmunicato nõ currat,

currat,niſi elapſo ſexagenario anno,vt infra dicetur,& licet p quadriēnium præſcribentur,ſicut aliarum Eccleſiarum,preſcribuntur,nihilominus aduerſum Regularia priuilegia haud compleri poſſet preſcriptio, quoniam iam inchoata ex ſummorum pontificum frequenti illorū confirmatione,& innouatione,ex certa ſciētia,motu proprio,& ex poteſtatis plenitudine facta,interrumpatur, eique prorogetur,qua quidem innouatione priuilegia ipſa in priſtinum ſtatum aduerſus quęcumque obſtātia reducuntur,& conſeruantur.

Tit. de preſcrip. c. 1. c. de qua tra, &c. illud, de præſcrip. & ibi DD. c. ex parte, de priuil.

De Priuilegiorum Regularium confirmatione, & validitate. Cap. IIII.

VALIDA profectò ſunt Mendicātium priuilegia,cum illa iam firma, & illæſa ipſis Regularibus eſſe debere ex decreto concilii Triden. fuerit declaratum,tum etiam cum per diuerſos ſummos Romanos pōtifices confirmata,innouata,ac de nouo fuerint conceſſa,decretis tamē, & ſacris canonibus concilii Tridentini non contraria, quæ quidē clauſula,non de illis in corpore iuris, nempè in decretis, & decretalib.clauſis,vt aliqui male opinati ſunt,ſed quidem de ſacris canonibus,& decretis concilii Tridentini dumtaxat,eſt intelligēda, cum ipſum concilium Tridē.canonibus quoad fidei dogmata eorumque doctrinam, ac etiam decretis,quoad fidelium reformationem,& Eccleſiæ gubernationē conſtare iam apertiſſimè,conſtet,& propterea per illam copulam, & canones cum decretis eiuſdem concilii Tridentini coniunguntur. Præterea, per huiuſmodi priuilegiorum cōfirmationes,& innouationes, vt ſupra pluries iteratis, ex ampliſſimis clauſulis derogatoriis in illis appoſitis cōtraria,& aduerſa quæcumque omninò tolluntur,quarum verba cum in litteris Apoſtolicis ſemper aliquid(prout ſonant(operari debeant,meritò ergo prædictas clauſulas,& præſertim per illam: Non obſtantib.iuxtà illarum, & illius vim, & efficaciam moderationi ipſorum priuilegiorum in concilio generali Lateranen.ſub Leone X.editæ aliiſque conſtitionibus,& litteris Apoſtolicis in contrarium facientibus fuit,& eſt ſpecialiter,& expreſsè derogatum.

Infra ca. 66. per Clem. viii. conſt. 8. Paulum iii. conſt. 1. Paulum iiii. conſt. 1. Greg. xiii. conſt. 8 9 10. Sixti v. conſt. 6.

Sori. conſil. 3. vo. 2. cum iuribus per eum ibi annotatis.

Nec obſtat prædictis conſtitutio illa Gregorii 13.qua,priuilegia a Pio V.omnibus Regularibus conceſſa,reuocantur quoniam per aliā ſuā poſteriorem cōſtitutionem confirmatoriam priuilegiorum ordinis S. Frāciſci ipſemet Gregorius non ſolum litteris Apoſtolicis contrariis ſuorū prędeceſſorū,ſed ēt ſuis derogauit,inter quas dicta conſtitutio reuocatoria edita reperiebatur , ſicut ſub eiuſdem Gregorii pōtificatu per nūc temporis Cameræ Apoſtolicæ auditorem executorem ordinarium litterarum Apoſtolicarum in vim dictarum litterarum cōfirmatoriarum ipſa,& priuilegia Pij V.ad inſtantiā procuratorum ordinum Mendicātiū executioni demandata fuere,in illis tantum partib. & declarationib.in quib. nonnulla decretis concilii Tridentini contraria ipſis Regularibus conceſſa videbantur,nā in ceteris alijs,priuilegia eiuſdē Pij V.per dictā ipſius Gregorii fratrib.S.Hieronymi Ieſuatorum , & Sixti V.poſteriorē confirmationem,& renouationem ſunt in priſtinū ſtatū reducta, cū derogatione pleniſſima,quibuſcumque contrariis, & præſertim cōſtitutionib.in corpore iuris clauſis,nempè,ſuper Cathedrā Bonifatij VIII.de ſepulturis,& Clementinæ religioſi de priuilegiis,& dudū de ſepulturis,& ex frequentib.de ſententia excōicationis,ac extrauagan.ad cōditorem.

Conſt. 12. l. ſed & poſteriores, ff. de legi. & l. Generali Au. de ingreſſi. C. de ſacro. ſanct. eccleſ. ſupra in bullis Gregor. 13. nu. 12. conſtit. viii. & con 6.

Io.xxij.de verb.ſignific.in illis dumtaxat,quę priuilegiis ipſis confirmatis aduerſa exiſtunt,cæteris verò in ſua robore permanentibus prout in dictis litteris confirmatoriis expreſsè declaratur. Ex quibus concluditur quod regulares,omnibus, & ſingulis priuileg is prædictis tam per Breue,quam viuę vocis oraculo,ac per ſupplicatiouem cum clauſula quod ſola ſignatura ſufficiat in iudicio,& extra, etiam in foro conſcientiæ,veluti vt ſupra confirmatis,& innouatis,frui,& vti liberè,& licitè poſſunt.

Alex.conſ. 122 vol. 4. cum alijs per eũ ibi alleg.

De Communione priuilegiorum inter omnes Mendicantium ordines, illorumque ad ſingulas cuiuſque ordinis perſonas, Domus, loca, & Eccleſias extenſione. Cap. V.

VERVM cum omnes ſacri mendicantium ordines in agro militantis Eccleſiæ ſuperna diſpoſitione plantati eſſe dignoſcantur, illorumq; profeſſores ob fidei Catholicæ declarationem continuò indeſeſſe laborent,fructuſque afferant in Dei Eccleſia ſalutares.dignum,& ęquum arbitrata eſt ſancta Mater Eccleſia,vt quos par labor pariaque merita couiungebant paris quoque coniungerent eiuſdem ſanctę Sedis priuilegia, fauores,& gratiæ.Et propterea vnuſquiſque Mendicantium ordo communicationem priuilegiorum tam conceſſorum,quam cõcedendorum aliorum ordinum Mendicantium a Sixto quarto Innocẽtio octauo Alexandro ſexto Iulio ſecundo,& Clemente octauo ſummis Romanis Põtificiſſus per eorum litteras in forma breuis, ſpecialiter obtinuerunt. At Leo.X.ad ſingulos dictorum mendicantium ordines affectum æqua lãce gerens,omnia,& ſingula priuilegia,facultates,immunitates, & gratias,tam ſpirituales quam temporales prędic.Minimorum,Eremitarum S.Auguſt.Carmelitarum, ſeruorum B.Mariæ,ac minorum Fratrum ordinibus eorumque congregationibus,Eccleſiis,& domibus a Sede Apoſtolica,aut alias ab authoritatem habẽtib. coniunctim,vel diuiſim,in genere,vel in ſpecie conceſſa,& quæ in poſterum concedentur inter ſingulas dictorum ordinum perſonas,loca,Domus,& Eccleſias,pari formiter communia fuiſſe,& eſſe voluit,& declarauit,ac ſi vnicuiq; ex dictis ordinibus in ſpecie,nominatim,& principaliter conceſſa fuiſſent,ad quas etiam facultates,gratiæ,& priuilegia omnia aliis ordinib. & cõgregationibus quibuſcumque non mendicantium quomodolibet conceſſa,& cõcedenda regulari obſeruantiæ non contraria per Clementem VII.alioſque ſummos Romanos pontifices,latiſſimè ſunt extenſa, ita vt Mẽdicãtes præfati non mendicantium priuilegiis,vti,& frui poſſint in omnibus & per omnia perinde,ac ſi eis ſpecialiter collocata extitiſſent, quemadmodum etiam dictorum ordinum Mendicãtium priuilegia decem illis Monachorum ordinibus,ſeu congregationibus ſuperius numeratis coniunctim a Sede Apoſtolica vtenda condonata fuere. Addendũ eſt autẽ quod ſub prædicta communicatione comprehenditur ẽt priuilegiorum confirmatio,& innouatio, quoniam cum ſit cõceſſio quędã a Sede Apoſtolica ẽt ad fauorem vnius ordinis emanata cæteris quoque ordinibus conceſſa,& ad illos,& eorum quemlibet extenſa pariter intelligitur,ita vt cõfirmatis priuilegiis vnius ordinis , etiam pro omnibus aliis,quibus communicãtur,confirmata,& innouata ſtatim eſſe cenſeantur. Et propterea ea omnia priuilegia ,quæ in præſenti collectione cõprehenſa ſunt.

Conſt. 18.

Conſt. 8.

Pius V. conſtit. 1. inter priuilegia non mendicant.

licet

licet diuerſis ordinibus fuerint in ſpecie cōceſſa, tamen velut ſingulis cō municata eis pariter deſeruiunt, & ad fauorē vniuſcuiuſque in iudicio, & extra, etiā in foro conſcientiæ oſtēdi, & exhiberi poſſunt, ex diſpoſitione ipſius Bullæ generalis cōmunicationis, quæ quidem eo modo practicanda eſt, quo per Iuliū II. declaratur, inter fratres Prædicatores, & Minores nēpe quod priuilegia, quæ a Sede Apoſtolica vni ex ordinibus conceſſa, & quæ in futurū concedētur, de illius Generali Prouincialibus fratribus, eorūque Domibus, Locis, Eccleſiis, ac Sanctorum feſtiuitatibus: ad Generalē, Prouinciales fratres, Domus, Loca, Eccleſias, & fæſtiuitates Sanctorū, aliarū ordinum extēſa, ac ęque principaliter ſingulis conceſſa cēſeantur. Vnde Indulgentiæ cōceſſæ viſitantibus Eccleſias fratrum Prædicatorū in feſtiuitatibus Sancti Dominici Petri Martyris ac Sanctæ Catherinæ de Senis, aliorum que Sanctorū dicti ordinis, il ęnet viſitantibus Eccleſias fratrū Minorum in fæſtiuitatib. Sācti Fraciſci, Bernardiſii Sāctæ Claræ, cōceſſę pariter intelligūtur, vt in dicta Iulij ſecundi conſtitutione decernitur, quæ etiā in cæteris ordinibus locū habet, & quemadmodū priuilegia vnius ordinis ad alios ordines extēduntur: ita pariter cōceſſa alicui Domui, & Eccleſiæ alicuius ordinis, omnibus aliis eiuſdē ordinis Domibus Locis. & Eccleſiis ſimiliter cōdonata dicūtur. Præterea notandū eſt etiā, quod prędicta communicatio habet tantum locum in fauorabilibus indultis, nec tam gratiā concernentibus, & nō in odioſis, quoniā illa quæ tēdunt ad correctionē, & reformationē vnius ordinis, vel in illius priuilegiorū ademptionē, ad alios ordines minime extenduntur, niſi in eis domorū ordinis ſpecialis mentio habeatur. Item quoque per aliā Iulii II. conſtitutionē cōceditur, quod fratres vnius ordinis virtute dictæ cōmunicationis poſſint aliorū ordinum priuilegia, mutatis in eis mutandis, ad eorum fauorē tranſumpta originalia authētica propter tēporis antiquitatē, vel varias vrbis ruinas deperdita extatent, dummodo de eis alias legitime conſtet, ideo priuilegia etiā, quæ in hoc ope impreſſa ſunt, ex trāſumptis per Pęlatos & Notarios Auditoris Cameræ Apoſtolicæ de more authenticata exemplata fuere.

Leonis x. conſtit. 18.

Conſtitu. 4.

Conſtitu. 1

Demum, quo ad huiuſmodi cōmunicationis priuilegiorum materiam eſt animaduertendū, quod quamuis omnes Mendicantes virtute eiuſdē cōmunicationis ſint ex æquo, ac principaliter priuilegiati, nihilominus ſi contēdant ad inuicē fratres vnius ord. cum aliis alterius ord. priuilegiis eis conceſſis, & cōmunicatis vti non poſſunt iuxta Regulā iuris cōmuniter receptā, & approbatam quod priuilegiatus contra æque, ac ſub eadē conſideratione priuilegiatum non vtitur priuilegio, vt exēpli gratia, ſi fratres Cōuentus alicuius ord. fratres Cōuentus alterius ord. in iudicio prouocare contingat, tunc actores non corā ſuo, ſed Rerum con ſeruatore velut iudice cōpetente cōuenire debent, atque tenētur per alterā iuris Regulā vulgatam, quod Actor, ſiue in reali, ſiue in perſonali actione ſequi debet forū rei ad tradita per Bald. in Auth. habita nu. 35. 1. quæſt. & per Dec. in c. In præſentia, nu. 173. de prob. & rō eſt, qd in pari priuilegio melior eſt cōditio rei, & ille, qui tūc poſſidet præfert, c. i. pri, de reg. iuris, in 6. Beroius ī d. c. In præſentia, eod. tit. Abbas. & Fel. & bi cōmuniter Canoniſtæ, quos etiā ſequitur Barthol. in Auth. Quęſtiones, nu. 2. verſic. Tu breuiter aſſume, Alex. in l. 1 §. Ad nu. 1. ip ff. ad l. Falcid. Paul. de Caſtro, cōſil. 317. quod quidē procedit in cęteris omnib. priuil. vt præſcriptionis in integ. reſtitutionis, & ſimilibus quibus fratres contra alios fratres vti minime poſſūt, ſed tūc dr̄ æ inter eos ſubortæ iuris com-

Pius V. conſtitu 6. in fine.

L. 2 C. de iurd om Iud. cap. cum ſit generale, de foro compet.

ris cõmunis diſpoſitione terminādæ ſunt per iura ſuperius allegata. Neque etiā perſonæ illæ, quibus dependēter communicata ſunt fratrū priuilegia, vt ſunt eorum familiares, & donati, & alij hmōi poſſunt contra fratres illos, a quibus dependent, vti priuilegijs eiſdem perſonis communicatis, cum non deceat, quod illud idem, quod in fauorem ipſorum fratrum principaliter conceſſum eſt, contra eos poſtea, & in illorū diſpendium retorqueatur, per dictas familiariū perſonas, quę priuilegia fratrū gaudere ſolūmodo dignoſcuntur, in quantū ab eis depēdent, quod quidē ex eo præſertim patet, quod ſi fratres perderēt priuilegia, ſeu illis nō vterentur, ipſis etiā familiaribus amitterentur cum illa minus principaliter habeant, & propterea ceſſante principali fratrū fauore, quorū intuitu priuilegiū principaliter valebat, ceſſat etiam acceſſorium tanquā minus principale, Bartol. in l. prima, de legatis primo, per omnia exęquata, Baldus in l. Omnia, C. de Epiſcop. & Cler. Panormitanus in capitulo, Ex parte, de foro competēti, relat. per Cordubā, in annor. priuileg. in verbo Communicatio.

De Priuilegiorum conſeruatoribus, tit. IV. *Cap. I.*

CVM Regulares ab omni iuriſdictione, dominio, & poteſtate quorūcūque ordinariorū per Sedē Apoſtolicam omnino liberi, & exempti effecti, coram dicta Sede (ſicut tenentur) de iuſtitia reſpondere non poſſent, ideo Summi Romani Pontifices, ne in hoc nimium diſpendium paterentur, opportunè prouidendo, eiſdem Regularib. particulares Iudices in partibus deputandos decreuerunt, coram quibus tanquam præfatæ Sedis apoſtolicæ Delegatis illorum cauſæ agitatæ fine debito ab eiſdem auctoritate Apoſt. abſoluerentur. Qui quidem Iudices ab eorum officio Conſeruatores nuncupati ſunt.

Quot ſint Conſeruatorum ſpecies. *cap. II.*

CONSERVATORVM alij ſecūdū iura, alij verò ſecundū priuilegia dātur, Cōſeruatores ſedm iura quandoq; magnis, quādoq; priuatis, ac miſerabilib. perſonis, necnō ēt Eccleſiarū Capitulis, ne ſup bonis reb. ac iurib. ſuis moleſtię inferātur, cū limitata poteſtate cōcedūtur de quib. Sacri Canones loquūtur: vnde Cōſeruatores ſecūdū iura appellati ſūt.

Conſeruatores autē ſecundum priuilegia, ſunt ij, qui Sacris Mēdicantium, & non Mendicantiū ordinibus eorumque profeſſoribus Regularibus, iuxta facultates in ipſorū priuilegiis contentas deputantur, qui omnes, licet in aliquibus cōueniant, in multis tamen inter ſe maxime diſtāt, conueniunt quidē qm̄ vtrique non niſi à Summo Pont. ob ſupremam illius iuriſdictionis, & poteſtatis plenitudinē, quam in cunctos habet, conceduntur, cuius intentio pręcipua eſt, omniū litigiis, & violentiis pro poſſe occurrere, & quēlibet eorum in ſua iuſta poſſeſſ. conſeruare, & manu tenere. Legati vero Sedis Apoſt. quamuis in Prouinciis ſibi commiſſis ordinarii ſint Conſeruatores, tamen deputare minimè valent, niſi hoc eis à Sede Apoſt. ſpiritualiter fuerit demandatū, Cōueniunt etiam, qm̄ eligendi in Conſeruatores, tā ſecundū iura, q̄ ſedm priuilegia in eiſdem dignitaub. Ecc. cōſtituti eſſe dēnt. Quo demū ad iuriſdōnē, & ptātem, & cātū quali-

cap. primo, de offic. & poteſt. Iud. deleg. in 6. Conc. Trid. c. 5. ſeſſ. 14. Not. Doct. in cap. 1 & in ea. fin. de off. deleg. in ſexto.

qualitatem, necnon modũ in illis procedendi, valdè differẽtes exiſtunt, vt infrà patebit.

De officio, & Poteſtate conſeruatorum priuatarum perſonarum. Cap. III.

CONSERVATORVM ſecundũ iura præcipuũ munus eſt ſuſceptos in protectionẽ, à manifeſtis iniuriis & violentiis tã illatis, quàm inferendis, de quib. aut per cõfeſſionem legitimam, vel legitimam probatiõnẽ, ſeu rei euidentiam quæ vlla tergiuerſatione celari non poſſint, abſq; iudiciali indagine, hoc eſt ſine plena cauſæ cognitione, defẽdere, nẽpè p cenſurã Eccl. ac brachii ſęcularis inuocationẽ iniuriantes ad ſatisfaciẽdum læſ[?]s cõpellendo, aut ne offendant prohibẽdo. Et ſi de aliis, quã de notoriis hmói, ad quę eorũ dũtaxat extẽditur poteſtas, & iuriſdictio, ſeſe intromittant, præter actorũ nullitatẽ, eo ipſo per annũ ſuſpẽduntur, ſed nihilominus eſt aduertendũ, ꝙ quãuis Conſeruatores prædicti Iudiciali indagine plenè vti poſſint, aliquã tñ ĩ notoriis habere dignoſcũtur, qm̃ ea oĩa, ſine quibus illorũ iuriſdictio exerceri nõ poteſt, eis commiſſa eſſe cenſentur, & in notoriis ipſis citare valẽt, contumaces punire, cogere teſtes, ac etiã in dubiis cognoſcare, an ipſorũ ſit iuriſdictio, & ad id probationes, ac teſtiũ depoſitiones recipere, & ſi factũ notorium inuenerint, ad vlteriora procedent, ſin minus, nullã ſibi cõpetere iuriſdictionem pronũciando, deſiſtent. Maleficium verò, ſiue iniuria, ſi fuerit aliis, & non ipſis manifeſta, aut ſi neſciatur pſona, à qua fuerit illata, ſiue ab inferẽte negetur, poſſunt ad inquiſitionẽ procedere, ac etiam teſtes cogere, cum in notoriis quoque aliqualis Ordo iudiciarius ſit ſeruandus, ſed qũo in prædictis procedere debeant in Cõſtitutione Bonif. VIII. latius diſponitur, & declarať. Appellãtur ẽt Cõſeruatores ipſi Papæ, & Sedis Apoſt. Delegati, cũ ſpecialiter de eis ſub tit. & materia, de offic. deleg. pertractetur, licet in nõnullis a Iudice delegato differãt, vt notat Io. Andr ĩd. c. fin, ex ipſo textu, & ibi gloſ. Demũ circa Cõſeruatores prædictos, necnon perſonas priuatas et ã Eccleſiaſticas (nõ tñ Regulares) nonnulla limitando Sacroſancta Trid. Synodus ſeruãda decreuit, videlicet, ꝙ nemini cuiuſcunq; dignitatis, & condõnis ſit, etiam ſi Capitulum ſit, conſeruatoriæ litteræ cum quibuſcũq; clauſ. aut decretis, quoiũcunq; Iudicũ deputatione, quocũq; ẽt alio prætextu, aut colore cõceſſæ ſuffragẽtur, ad hoc, vt corã ſuo Epiſcopo, ſiue alio Superiore ordinario, in criminalib. & mixtis cauſis accuſari, & conueniri, ac cõtra eũ inquiri, & procedi nõ poſſit, aut quo minus ſi qua iura ei exceſſione competierint ſuper illis liberè valeat apud Iudicem ordinarium conueniri.

c. I eod tit in ſexto. c. Manifeſta cum c. ſeq. & ibi gloſ. cap. Olim, de verb. ſign. c. vlt. eodem ti. in 6. ca. Præterea extrà eod. titulo. c. ſuper litteris, de reſcriptis. c. Ad noſtrã il 3 de iurciuran. & ibi gloſ. in d. c. fin. de offic. & poteſt. Iud. de leg 16 ſeſſ. 14. c. 5 Inſuper.

In ciuilibus etiã cauſis, ſi ipſe actor extiterit aliquẽ ei apud ſuos Cõſeruatores Iudices ĩ iudiciũ trahere minime liceat. Quod ſi in his cauſis, in quib. ipſe reus fuerit, cõtigerit, vt electus ab eo Cõſeruator ab Actore ſuſpectus eſſe dicatur, aut ſi qua inter ipſos Iudices Cõſeruatorẽ, & ordinarium controuerſia ſuper competentia iuriſdictionis orta fuerit, nequaquam in cauſa procedatur donec per ambos in forma iuris electos ſuper ſuſpicione, aut iuriſdictionis competentia fuerit iudicatum.

Familiaribus, verò eius, qui huiuſmodi litteris conſeruatoriis tueri ſe ſolent, nihil illæ proſint, præterquam duobus dumtaxat, ſi tamen, illi proprii eius ſumptibus vixerint,

Nemo

Nemo eiã ſimilium litterarum beneficio vltra quinquennium gaudere poſſit, Neque licet Conſerua torib. Iudic. tribunal erectũ habere. Quæ omnia priuatis perſonis, eorũque Cõſeruatoribus, ac litteris cõſeruatorijs præſcripta ſunt. nõ autẽ Regulariũ Locis, & perſonis, quæ tanquam omninò exẽptæ in dicto Canone Conc. Trid. minimè cõprehenſę ibi expreſsè declarantur.

ca. 5. eadem Seſſ.

De conſeruatoribus locorum, & perſonarum Regularium. *Cap. V.*

CONSERVATORES Mendicantiũ ordinib. conceſſis, Conſeruatores ſecundũ priuilegia appellantur, non ſolũ, quia virtute eorumdẽ priuilegiorũ Apoſt. eliguntur, verum ẽt, quia ipſorum Regularium exẽptiones, & immunitates atq; indulta eiſdem Regularib. obſeruari facere, ex proprio ipſorũ munere obſtringuntur, & propterea cũ ampliori iuriſdictione, ac maiori poteſtate, quã priuatorum Conſeruatores à Sede Apoſt. deputati ſunt.

In Sum. Matis magni. § Sixti 4. conſtit. 1. Clem 7. conſtit. 1.

De qualitate perſonę eligendę in conſeruatores Regularium. *Cap. V.*

ELIGENDI in Conſeruatores Regularium dẽt eſſe in dignitate Eccl. conſtituti, quod quidẽ in honorẽ, & maieſtatem Apoſt. Sedis ſtatutũ eſſe vr̃, ne in cõmittendis cauſis ſim plicib. Clericis, aut alias rudib. ac priuatis perſonis, auctoritas, & dignitas Sũmi põt. & Sedis Apo. cuius vices gerunt, ob prædictarũ perſon. miniſteriũ vili penderetur, ſub cuius quidẽ dignitatis nomine, & appellatione nedũ cõprehenduntur illi, qui dignitates maiores obtinent, quæ Pontificales nuncupantur, vt Epiſcopi, Abbates, & eorũ Superiores, vt Patriarchæ, Primates, Archiepiſcopi, ſed etiã Metropolitanarũ, & Cathedraliũ Eccleſiarũ, Archidiaconi, Archipresbyteri, Primicerii, Præpoſiti, & denique omnes, qui aliquo nomine, ſeu titulo in eorũ Eccleſiis, quod dignitatẽ ſonet, decorati exiſtunt, aut qui ex cõſuetud ne pro perſonis in dignitate cõſtitutis reputentur, nã vbi talis conſuetudo viget pro dignitate haberi debet, licet illa dignitas rerũ Eccleſiaſticarũ adminiſtratione, & iuriſdictione careat, cũ in his plus conſuetudo, quã ius commune attendatur.

Gloſ. in d. c. ſtatutum, in verbo Sedis Apoſtolicæ de reſcriptis in ſexto.

D. D. Can. in capit. de multa, de præben. & digen.

Arch. in c. 1. de cõſue. in ſexto.

Canonici quoque Cathedraliũ, necnon Archiepiſcoporum, & Epiſcoporũ Vicarii, & Officiales in ſpiritualib. generales, ex vi priuilegiorũ dictorũ ordinum in Conſeruatores eorumdem eligi, & deputari poſſunt, & quando in eligendo Cõſeruatore nomen dignitatis, & nũ perſonæ exprimitur, electio, & deputatio tranſit etiã in ſucceſſorẽ in illa, vt in aliis delegationibus cõtingit, quæ quidẽ electio fieri poteſt de perſonis prędictis quamuis nõ ſint per Concilia Prouincialia, ſeu Synodũ Diœceſanã deſignatæ & in rotulo iudicum deſcriptæ, iuxta Decr. Conc. Trid. cum huiuſmodi qualitas in dictorum Conſeruatorum electione minimè requiratur.

Rot. deciſ. 173 de theſaur. in nouis Clemen. 7 conſt. 1. Pij V. cõſt. 5.

c. Quoniã, de off. & poteſt. Iud. de leg. Cõſt. 1.

Ad huiuſmodi demum Cõſeruatoris officiũ aſſumptus, ſi in altero iurium graduatus non fuerit Aſſeſſorem partib. non ſuſpectum, & ab ipſis

vel earum altera requiſitus aſſumere, & ſecundum eius relationem iudicare tenetur, vt in Bulla Leonis decimi cauetur.

A quo conſeruatores Regularium eligantur. Cap. VI.

COnſeruatorum electio ad fratres dumtaxat, vigore litterarum Apoſtolicarum ſpectare dignoſcitur, quæ quidem electio non ſolum capitulariter, verum etiã priuatè ab eiſdem fieri poteſt, vniuerſaliter quidem, vt in eorum generalibus, prouincialibus, ſeu priuatis Domorum capitulis, & congregationib. priuatè verò per totius ordinis, aut prouinciarum, ſeu Domorum ſuperiores, vel eorum delegatos Vicarios, & Cõmiſſarios, ſeu eorum procuratores, & Syndicos, aut per cuiuslibet dict. Fratrum requiſitionem, a quib. quidem reſpectiuè, vel per publicum inſtrumentum, vel per eorundem ſuperiorum patentes litteras cõſeruatores eligi debent, & tunc ſic (vt præfertur) electi a Sede Apoſtolica, & a ſummo pontificè cum omnimoda facultate ſpecialiter deputati exiſtũt, vt in priuilegiis latè diſponitur, ſed an ſemel electi poſſint per eoſdem Regulares mutari, infrà, in c. 6. dicetur. Iulii cõſt. 3. Clem. 7. con ſt. 2.

Quibus accedit, quod in conſeruatore (vt præfertur electi) illius munus ſub excommunicationis, ac ſuſpenſionis a diuinis pœna ipſo facto incurrenda recuſare minimè valent, illudque receptum ſub eiſdem cenſuris debitè, & plenariè exercere tenentur, ſicuti a nullo quocunq; prætextu, quo minus dictum officium adimpleant, ſub prædictis cenſuris haud impediri poſſunt, iuxta declarationem Pii V. ſuper conſeruatorib. edita, a quib. quidem cenſuris non niſi a ſummo Põt. aut in mortis art. abſolutionis beneficium impendi poteſt. Conſt. 5.

De officio, & poteſtate iudicum conſeruatorum Regularium. Cap. VII.

REgularium conſeruator, licet ſit iudex delegatus, vt dictum eſt) tñ ordinario æquiparatur, cum ad vniuerſitatem cauſarum deputatus exiſtat, coram quo in prima inſtantia Regulares ipſi de iuſtitia reſpõdere tenẽtur, ita vt ſiue Actores, ſiue Rei, ſint coram aliquo alio iudice ordinario, vel delegato, quam prædicto ſuo conſeruatore cõueniri, & euocari non poſſunt, a quo vnquam diffinitiuam ſententiam antequam ad alium iudicem, ſiue iudicium trahantur, obtinere debent, & propterea cauſas, & cõtrouerſias quaſcunque dd. Regularium, in quorum fuerint conſeruatores deputati, ſuper quibuſuis reb. & negotiis motas, atq; mouendas, tam actiuè, quam paſſiuè cum omnib. & ſingulis, earum incidẽtib. dependentib. emergentibus, annexis, & connexis ſuo arbitrio audire, cognoſcere, decidere, & fine debito terminare, ac ſententias ab eis latas poſtquam tranſierint in iudicatum, vel aliàs, ſi de iure exequendæ fuerint debitę executioni demandare, auctor. Apoſt. poſſint, & valeant, necnon per cenſur. & pœnas Eccl. inobedientes, & contumaces quoſcunquè appellatione remota compeſcere, & punire, illos excommunicãdo a diuinis ſuſpendendo, & loca Eccl. interdicto ſupponendo, quæ omnia ſub cenſuræ Eccl. appellatione venire intelligentur, ac dictas cenſuras (quoties opus fuerit,) etiam iteratis vicib. aggrauando poſſunt etiam in cauſis ab eis terminandis quibuſcumque iudicib. aliiſque perſonis quacumque Pius 5. & conſt. 5. C. 2. de teſt. cogen.

cumque

cumque dignitate præfulgẽtibus, tam in principio, quàm medio, & fine cauſæ, ſub eiſdem cenſuris, & pœnis, etiam pecuniarijs, eorum arbitrio imponendis, applicandis, & moderandis inhibere, citare, ac requirere, etiam per edicta locis publicis affigenda, & citationes in caſu nõ tuti acceſſus locis vicinis, eis qui fuerint citandi, affiigendas decernere, & brachium ſæculare innocare, necnon teſtes, pro veritate deponenda, renitẽtes ſub eiſdem cenſuris cògere liberè poſſunt.

Aduertendum eſt tñ circa poteſtatem, vt ſuprà traditam per edictum publicum citandi, ꝙ conſeruatores prędicti antequã citationem per edictũ decernat, debent ſtatim ſummariè teſtes examinare ſuper metu, potentia, & nõ tuto acceſſu, ſeù impedimentis, quæ ex aduerſo prætendun tur, vt tenẽt DD. de Rota deciſ. 204. Dic quod citatio in antiquis. Qui teſtes ſatis eſt ꝙ dicant ſe credere impoſſibile fore, vel nõ eſſe tutũ illos in pſonis, vel illorũ Domicilio citare, Rot. deciſ. 163. Nota ꝙ aliquoties in antiq. Fel. in d. c. qm̃ frequenter col. 11. vt lit. non conteſt. & Scribent in Clem. Dudũ, de iudic. neq; ad probãda impedimenta prædicta partis iuramentũ ſufficit, Rot deciſ 253. & 254. Dic. quod citatio, & propterea ſi cõſeruatores ſaltẽ ſummariè de præmiſſis non cognito proceſſu per edictum decernerẽt, proceſſus hmõi minimè valeret, vt conſuluit Dec. conſil. 460. Viſo puncto, colum. fin. num. 26. lib. 4. cum ibi per eum adductis.

Et Clem. cauſam, de elec. & elec. poteſt.

Articulũ verò ab alio conſeruatore inchoatum ab altero proſequi valet, etiã ſi inchoans Canonico impedimento non fuerit prędıtus & tàm in cœptis, quam non cœptis cauſis procedere ex facultate in priuilegio contenta, valet, ac ſi omnia, & ſingula coram eo cępta fuiſſent.

Clem. 7. de conſt. 1. c. ſuper quæſtionum de offi. & poteſtate. Iud. deleg.

Poſſunt inſuper conſeruatores Regularium tamquàm delegati ipſius Papę vices ſuas, in principio, medio, & fine cauſæ, aliis perſonis; in dignitate tamen Eccleſiaſtica, (vt ſupra,) conſtitutis, ac etiam totam cauſam ſubdelegare, etiam ſi extra ciuitatem, & diœceſim, ſeu loca illa in quib. fuerint deputati Conſeruatores; & recuſantes eorum delegationẽ, ad illam recipiendã ſub cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, alioſque iuſtitiæ executores coercere valẽt, & demum ea omnia, quæ iudicibus delegatis de iure permittuntur, eadem conſeruatoribus prædictis pro eorum munere obeundo conceſſa plenè cenſentur.

C. præterea, eodem tit.

In exercendo verò excõicationis gladio, quem ſobriè, & magna circũſpectione vibrandum eſſe, ſancta Tridentina Synodus declarauit, ꝓpterea conſeruatores formam ab ea traditã attendere, & diligẽter ſeruare debent, qua quidem omnib. Iudicib. cuiuſcunque dignitatis exiſtãt mãdatur, vt in cauſis ciuilibus, quandocũq; executio realis, vel perſonalis in qualibet parte iudicii ꝓpria authoritate ab ipſis fieri poterit, abſtineant ſe, tàm in procedendo, quàm definiendo a cenſuris Eccleſiaſticis, ſeu interdicto, ſed liceat eis (ſi expedire videbitur,) in cauſis ciuilib. ad forũ Eccleſiaſticũ quomodolibet pertinentib. cõtra quoſcũque, ẽt laicos p mulctas pecuniarias, quæ locis piis ibi exiſtẽtib. eò ipſo quod exactæ fuerint, aſſignentur; ſeu per captionem pignorũ, perſonarum diſtrictionem, per ſuos proprios, aut alienos executores faciendam, ſiue ẽt per priuationẽ beneficiorũ, aliaq; iuris remedia ꝓcedere, & cauſas definire, & ſi executio realis, vel perſonalis aduerſus reos hac ratione fieri non poterit, ſiq; erga iudicẽ contumacia tunc eos ẽt anathemate mucrone arbitrio ſuo, prętet alias pęnas, ferire poterit. In cauſis quoq; criminalib. vbi executio realis, vel pſonalis, vt ſupra fieri poterit: erit a cenſuris abſtinendũ, ſed ſi dictæ executioni facilè locus eſſe non poſſit, licebit eiſdẽ conſeruatorib.

C. 3 quãuis ſeſſ 25.

iudicibus

iudicibus ſpirituali gladio in delinquentes vti.ſi tamen delicti qualitas, præcedentē bina ſaltē monitione,etiam per edictum,id poſtulet.

Ab excōmunicationibus,verò quæ monitionibus præmiſſis ad finē reuelationis,(vt aiunt)aut pro de perditis,ſeu ſubtractis rebus, fieri ſolēt, Conſeruatores ſeſe abſtineāt cum illæ à nemine prorſus, præterquā ab Epiſcoopo decerni debeāt iuxta formā ab eodē Concil.Trid.ſtatutā.In excommunicatione autē contra Epiſcopos,vel eorum ſuperiores comminādā,ſeu decernēda Conſeruatores diligēter formam ab Alexandro III.editam omninò ſequantur,cuius tenor eſt. de ca.quamuis. ſeſſ.25. in fine.

Quia Pontificali dignitate præditis,ob reuerētiam Sacri Officii quod exercēt,plurimū deferri conuenit,& eo plus aliis honorari decet: vt cū à Iudicibus, vel Conſeruatoribus à Sede Apoſtolica deputatis cōtra eos ad coactiones aliquas,ſiue pœnas fuerit procedēdum,gradus,& modeſtia in huiuſmodi proceſſu ſeruētur,ita quod eis quadā condigna reuerētia ſupportatis,ingreſſus primò ipſis Eccleſiis,vel Sacerdotale interdicatur miniſterium,ac deinde ab Officio ſuſpēdantur,& ſubſequēter aggrauētur,cenſura Eccl. contra eos, niſi fortè aliter fieri ſuaſerit nimia contumaciæ proteruitas,ſiue culpa. c. ſanè, de off. & pot. Iud deleg.

Præterea,Cōſeruator cum ſit ad vniuerſitatē cauſarum eorumdē Regulariū electus,& ab Apoſtolica Sede tunc deputatus,ordinario æquiparatur,& propterea ad oſtēdendas litteras ſuæ auctoritatis,& commiſſionis in cauſis corā eo verrētibus,minimè tenetur: neque ad dicendū contradicta priuilegia,iuriſdictionē,& electionē ipſius Conſeruatoris continētia tanquam,notoria pars aduerſa citari debet,nec minus etiam electio de Conſeruatore à Regularibus facta eſt de neceſſitate oſtendēda, ſeu in actis regiſtranda, cum ex citationibus ad ipſorum Regulariū inſtantiam decretatis,requiſitio,qua quis etiam in Conſeruatorē eligitur, iuxta dictorum priuilegiorum diſpoſitionē ſatisfacta comprobetur. Et tantò minus ſolemnitas prædicta requiritur,quātò Regulares ex Decreto Sacræ Congregationis Illuſtriſſimorū Cardinaliū Concilii Tridentini interpretum nomine ſuorū Conſeruatorū electorum intra Menſē à die electionis Epiſcopis locorū ordinariis indicare, dēnt vt infrà latiùs dicetur in Iudi. e verò delegato ſecus eſſe videtur,quoniā ei vnius tantū cauſæ cognitio demādatur,& propterea pars appellata,contra quā litteræ Apoſtolicæ obtentæ, & præſentatæ ſunt ad dicendū contra illas,ac etiā contra perſonā Iudicis,ante omnia citāda eſt, iuxta ſtylū Curiæ. Ex. cōi vſu approbatū.Debēt quidē ad omnē dubitationē remouēdā inſtrumentum,ſeu litteræ patentes de Conſeruatoris elect. per ipſos Regulares,ſeu eorum Prælatos factæ,per Notariū in libro cauſarum,& actorū, qui corā Conſeruatore fiunt,integrè regiſtrari,vt ab omnibus, quorum intereſt,videri poſſint,ſed quoniā Cōſeruator pdictus ampliorē poteſtatē quàm alii Conſeruatores priuatarū perſonarū habet; ideò nō ſolum contra cōmorantes in Ciuitate,& Diœc. in qua deputatus exiſtit,ſuā iuriſdictionē exercere valet, verū etiā contra quoſcunque vigore dictorū priuil.per tres dietas tantum abſentes à finibus eiuſdē Diœceſis Conſeruatoris calculandas procedere,& ad ſuum iudicium trahere poteſt,quæ quidē dietæ in partibus Italiæ 60.milliariū ſpacium conſtituunt. Additur demùm,ꝙ Conſeruator adiunctū ſibi Collegā, ad paris inſtar tam per æqualis iuriſdictionis,& poteſtatis Delegatū admittere,ſeu recipere minimè tenetur,cū ei dari nō poſſit,neq; ab eiuſdē Conſeruatoris ſententia ad eiuſdē Sedis Apoſtolicæ Nuncium ſeu alium delegatum paris auctoritatis c.quia Pontificali, eo. ti. ca. in iuris eod.tit. c frequēs de iud. in Extr. vag. Cō. Clem 7. cō ſtit. 5. Hoſtien. in Sum. de ap. pel.c. à quo & ad quem appel. dēat.

ctoritatis

ctoritatis appellari poteſt, cum per vulgatã iuris regulam, par in parem nullũ imperium habeat. Alioquin appellatio, non obſtante ſentẽtia Conſeruatoris, tranſitum facit In iudicatũ, ratio, eſt, quoniã Conſeruator in ſuis cauſis corã eo vertentibus quibuſcũque ordinariis, aliiſq; delegatis, cũ vices Papæ gerat, maior exiſtit, propterea ad ſolum Papã delegantem eſt appellandũ. Quãdo verò vti ſuſpectus recuſatur, in cauſa procedere non debet donec p arbitros, in forma iuris electos, ſuper ſuſpicione non fuerit iudicatũ iuxtà decretũ Cõcilii Trid. Seſſ. 14. c. 5. necnõ declaratione ſacræ Cõgregationis eiuſdẽ Cõcilij interpætatis emanatã. Nec obſtat prædictis moderatio, ſeu limitatio ipſius Cõcilii Trid. quo ad Iudices Conſeruatores facta d. ſeſſ. 14. c. 5. quoniã illa nõ cõprehendit Regulariũ pſonas, & loca, quæ omninò exẽpta ſunt, vt in fine eiuſdẽ Canonis Cõcilii declaratur, ſed tantũmodo auctoritas, & facultas Conſeruatorũ priuatarũ perſonarũ, quo ad illarum cõmodum, & modum procedendi in cauſis reſtringitur, ideò diligenter verba d. Canonis ſunt attendenda, ne ſenſus illorum in prædictis Conſeruatoribus confundatur.

c. ſuper quæſtionem, de off. deleg. c. ſi a Sub delegato, eo dẽ tit. in 6.

De modo procedendi in cauſis per Conſeruatorem Regularium. Cap. VIII.

IN cauſis verò à Conſeruatore cognoſcẽdis, & decidendis procedere poteſt, & debet (vt tenetur) ſummariè, ſimpliciter, & de plano, ſine figura, & ſtrepitu Iudicii, ac ſola facti veritate in ſpecta, prout in d. priuilegiis continetur, per quæ quidẽ verba, cũ ſint ſimul copulata, ſubſtantialia Iudicii, atque eius ſollemnitates, & non ſubſtantialia cauſæ, omnino remiſſa, & ſublata eſſe cẽſentur, iuxta declarationẽ circa præmiſſa quæ in iure ædita habetur, cuius tenor eſt.

Marã in ſpecie aduoc. diſtin. 9. de Iud. ſum. per totam.

CLEMENS V.

SEPE contingit, quod cauſas cõmitimus, & in earum aliquibus ſimpliciter, & de plano, ac ſine ſtrepitu, & figura iudicii procedi mandamus, de quorum ſignificatione verborum a multis contẽditur, & qualiter procedi debeat, dubitatur.

Clem. vlt. de verb. ſig.

Nos autem hmõi dubitationem, quantum nobis eſt poſſibile decidẽre cupie ntes hac in perpetuũ, valitura conſtitutione ſancimus, vt iudex, cui taliter cauſam cõmittimus, neceſſariò libellum non exigat, litis conteſtatioñẽ non poſtulet. In tempore etiam feriarum ob neceſſitates hominũ indultarum a iure procedere valeat. Amputet dilationũ materiã. Litem, quanto poterit, faciat breuiorem. Exceptiones, appellationes dilatorias, & fruſtratorias repellendo.

Partium Aduocatorum, & Procuratorũ cõtentiones, & iurgia, teſtiũque ſuperfluam multitudinẽ refrænando nõ ſic tamen iudex litẽ abbreuiet, quin probationes neceſſariæ, & defenſiones legitimè admittantur,

Citationẽ verò, ac præſtationẽ iuramenti de calumnia, vel malitia ſiue de veritate dicenda: ne veritas occultetur, per commiſſionem hmõi intelligimus non excludi, verũ quia iuxtà petitionis formã pronũciatio ſe qui debet pro parte agẽtis, & etiã rei, ſi quid petere voluerit eſt ipſo litis exordio petitio faciẽda, ſiue ſcriptis, ſiue verbo, actis tñ cõtinuo (vt ſupra quibus poſitiones, & articuli formari debeãt) poſſit baberi plenior

certitudo,

certitudo,& vt fiat definitio clarior inferenda:Et quia poſitiones ad faciliorem expeditionem litium propter partium confeſſiones,& articulos ad clariorem probationem vſus longenus in cauſas admiſit. Nos vſum huiuſmodi obſeruari volentes ſtatuimus, vt iudex ſic deputatus a nobis,niſi aliud de partium voluntate procedat,ad dãdum ſimul vtriuſque terminum,date poſſit,& ad exhibendum omnia acta, & munimenta,quib. partes vti voluerint in cauſa poſt dationem articulorum diem certam quandocumque ſibi videbitur valeat aſſignare, eo ſaluo, quod vbi remiſſionem fieri contigerit pro teſtibus producendis,poſſint etiam inſtrumenta produci aſſignatione huiuſmodi non obſtante.

Interrogabit etiam partes, ſiue ad earum inſtantiam,ſiue ex officio vbicunque hoc ęquitas ſuadebit ſententiam verò defiuitiuam,citatis ad id,licet non peremptoriè partibus,in ſcriptis, & prout ei videbitur concluſione non facta prout expetitione, & probatione, & aliis actitatis in cauſa fuerit faciendum. Quę omnia etiam in illis caſibus,in quibus per aliam cõſtitutionem noſtram, vel alias procedi poteſt ſimpliciter,& de plano,ac ſine ſtrepitu, & figura iudicii volumus obſeruari,ſi tamen in præmiſſis caſibus ſollemnis ordo iudiciarius in toto,vel in parte nõ contradicentibus partibus obſeruetur, non erit proceſſus propter hoc irritus nec ẽt irritãdus,Datũ Auinione 12.Kal.Decembris Pontificatus noſtri anno ſecundo.

De tempore durationis conſeruatoris Regularium, & an electus poſſit per eos reuocari. Cap. IX.

HViuſmodi autem conſeruatoris officium nunquam expirat, etiam per mortem cõcedentis, cum iuxta d.Regularium priuilegia, quæ perpetua ſunt,eligatur, perſona vero ſicut præferrur in conſeruatorem electa,cum ſtatim a ſummo Põtifice, & ſede Apoſtolica deputata ſit,& eſſe cenſeatur,vt in dictis prinilegiis Iulii II.& Clem.VII.ac Pii V.declaratur,ab eodem ſummo pontifice dumtaxat.vel cui committendum duxerit,& non ab ipſis Regularibus poteſt ab officio remoueri, ſeu illo priuari,ſtante dictã ſedis Apoſtolicæ deputatione,qua mediãte intrat vulgata iuris regula,quod vbi ſuperior manus appoſuit, inferior ibi ſeſe ingerere minimè valet,quemadmodum etiam per ſacras congregationes ſuper interpretatione ſacri conci.Trid.& Regularium iuſſu Greg.XIII. declaratum fuit nempè,quod Regulares omnes in ciuitatib. Italiæ exiſtentẽs ſibi conſeruatores eligeret corã quibus conuenirentur, ac ſemel electos non niſi in capitulis prouincialib.mutarent, eorumdemque nomina intra menſem a die electionis Epiſcopis locorum ordinariis indicerent,alioquin coram ipſis ordinariis conueniri poſſent. Poſtremò verò cõſeruatores Regularium capitulariter ab eis electi,loco materialis retributionis omnibus priuilegiis,& gratiis ſpiritualibus fratribus ordinis conceſſis per fruuntur,eiſque bonorum merita, quæ in ordine fiunt etiam communicantur, ac ſemel in vita, & in morte plenaria omnium ſuorum peccatorum indulgentia eis condonatur,cum facultate conſequendi omnes,& ſingulas indulgentias,& peccatorum remiſsiones,diebus ſtationum Eccleſias vrbis,& extra muros deputatas viſitantib.conceſſas quinquies orationem dominicam, & toties ſalutationem Angelicam recitando priuilegio Iulii II.cauetur.

De

De Regularium exemptione Tit 5. Cap. I.

Clem. paſtoralis de ſen. & re iud. in fine. c. ſoli ç de maio. & obed.

QVemadmodum Romanus Pontifex ſolus inter's iure diuino exẽptus tamquam Chriſti Vicarius ab omni prorſus mundana poteſtate exiſtit, etiam ob illius poteſtatis plenitudinem, quam à Chriſto in vtroque foro ligandi, atque ſoluendi cunctos mortales habet Clericos omnes Eccleſiæ Dei miniſtros ab omni ſæculari, & laica ſuperioritate, & iuriſdictione ſuo Pontificio iure penitus eximit. Regulares ẽt quoſcũque ſub religionis iugo Deo humiliter ſeruientes arctius aliis ſibi ſubiectos ab Epiſcoporum ordinariorum lege tam Diœceſana, quam iuriſdictionis in quibus totum illorum ius, & poteſtas conſiſtit; excepit, illoſq; in ius, & proprietatem B. Petri, & Sedis Apoſtolicæ, ac ſui ſpeciali, & immediata protectione ſuſcipiens ab omni dominio, ſubiectione & poteſtate ipſorum ordinariorum, ac aliorum quorumuis ſuperiorum totaliter liberauit, ſicut ex eorum priuilegiis latiſſimè conſtat, ex quibus quidem verbis tum realis, tum perſonalis præfatorum Regularium exemptio latiſſimè inducta comprobatur, per quam ipſe ſummus pontifex ſe illorum immediatum ſuperiorum, iudicemque ordinarium conſtituit, ac ſi eorum Epiſcopus Diœceſanus exiſteret cui quidem libertatis priuilegio vniuerſis Regularium ordinibus conceſſo per illorum profeſſores abſque ſpeciali licentia Papæ renunciari minimè poteſt, ſicut Clericus ſine proprii Epiſcopi conſenſu non valet ſe alieno Epiſcopo ſubiicere, & eius iuriſdictionem prorogare, & ideò in nulla cauſa exemptioni huiuſmodi non ſolum per eorumdem Regularium expreſſam renunciationẽ præiudicium inferri poteſt, ſed nec etiam per tacitam, vt puta permittẽdo ordinarijs, vt contra illam proceſſum faciant, ſententiam ferãt eamque executioni mandent, quamuis per ipſos Regulares declinatoria fori non fuerit oppoſita, neque priuilegium exemptionis, allegatum, exhibitum, & oſtenſum, & eo maximè cum facta, & attentata contra priuilegia per quoſcumque etiam per ipſos exemptos ſcienter, vel ignoranter irrita, & inania decernantur, vt in priuilegiis cauetur.

Maris Magni § 43. c. ſi Papa de priuil. in 6.

C. cum tempore de arbitris c. ſignificaſti de foro comp. Sylu. in ver. priui verſ ſi autem n. ij. Sixti iiii. in Mare Magno vt in Sum. § 43. Eugenii iiii conſt. 2.

De exemptione a lege iuriſdictionis Epiſcoporum. Cap. II.

C. conquerẽn. c. de of. iud. ord.

INTER alia beneficia, quæ Regulares per huiuſmodi ſummi pontificis, & Sedis Apoſtolicæ exemptionem conſequuntur, hoc primũ eſt, quod illorum perſonæ ab Epiſcoporum ordinariorum obedientia canonica (quæ ad legem iuriſdictionis ſpectat, liberantur; ita vt nec etiam ab eis præceptari, nec compelli poſſunt, ad viſitanda Monaſteria Monialiũ alterius ordinis, nec ad recipiendas cauſarum commiſſiones, aut aſſeſſoriatus officium, ſententiarum executiones, nec ad deferẽdas litteras, vel illas exequendas, aut denunciandas ſententias contra principes ſæculares, communitates, populos, ſeu quoſcumque eorum benefactores abſque ſedis Apoſtolicæ mandato, vel licentia ſpeciali, non obſtantib. monitionib. pręceptis, ſeu mandatis dictorũ ordinariorum, aut aliorũ ſuperiorũ in pręmiſſis eis factis, quib. 1àq; nullis parere minimè obſtriguntur.

Mare Magni in ſum. § 16. 17.

Secundò liberi ſunt Regulares ab altera parte eiuſdẽ legis iuriſdictionis quę forum iudiciale, & cauſarũ ciuiliũ cognitionem, & deciſionem

re ſpi-

reſpicit, quoniã eiſdẽ ordinariis ita inhibetur contra prædictos Regulares exẽptos procedere, vt ſi de facto aliquid tẽtent, vel in iudicio, ſeu extrà, in quacũque cauſa ſeſe immiſceant, proceſſus, ſententia, ac indè ſecuta quęcũquo, ſunt ipſo iure nulla ex defectu iuriſdictionis, quippe quæ irritatio afficit iudicem etiam ignorantem, cum geſta ſint ab eo quaſi à perſona priuata, & contra decreta irritantia, & propterea nullum parãt præiudicium, nullumq; effectum operãtur, quare ſi priuilegio religionis notorio in iudicium producto iudex nihilominus proferat ſententiam, non tranſit in rem iudicatam, neque executioni demandari debet, & ſi aliquid per eum executum fuerit, tamquam attẽtatum in priſtinum ſtatum reponere cogendus eſt, & propterea Regulares duobus modis ſe defendere poſſunt: primò, per declinatoriã fori exibẽdo in iudicio ſuæ exẽptionis priuilegium, ſecundò, verò quando iudex agit de iure, & iuribus priuilegij productis, quo reprobato, ſententiã profert, tũc enim ſentẽtia non valet cũ omnibus Eccleſiarum Prælatis prohibitum ſit priuilegia interpretari, & ideò ordinarius tamquã iudex incompetens non poteſt cognoſcere de iuriſdictione an ad ipſum pertineat, cum etiam in cauſa ꝓpria eſſe iudex minimè valeat, ſed durante lite Regulares in ſua poſſeſſione manuteneri debent, eo maximè, cum eorum exemptio ſit notoria, quando verò priuilegium non eſt notorium in titulo, & poſſeſſione tenetur exemptus illud exibere nõ quidem ſpontè, ſed monitus quod ſi oſtẽdat cum poſſeſſione titulum ſaltem coloratum, non eſt ſpoliandus dicto ſuæ exemptionis priuilegio. Præterea, ſi Regulares: vt ſupra exẽpti extra caſus infraſcriptos, ab ordinario citantur iubenturque eo in eorum iudicio comparere, citatio abſque ope exceptionis eſt ipſo iure nulla, cum ſit à iudice non competente, & contra notoria priuilegia decreta, & propterea non tenẽtur comparere, nec priuilegiũ allegare, neque oſtẽdere, etiã ſi permittant iudicem ſe pronunciari competentẽ, decet tamen ad ambiguitatẽ tollẽdam ipſos Regulares) quotieſcũque ſic, vt prætertur, citari contingit) cõparere, abſque tamen metu cenſuræ ſi non cõpareant, & allegare priuilegium, ac declinatoriã fori proponere, & deinde recedere, & ſi in citatione cauſa exprimatur quæ iuriſdictionẽ ordinarij citantis fundata, contineat tenentur exceptionem dare.

c. ad audientiam de conſuet. Gloſ. in c. Dudum de præb. & dign. & in c. 1 de conceſ. præben. in verb. referri. c. porrò & c. quanto de priuil. Caſtr. cõſ. 342. nu. 1. li. 1. c. 4. Clem. 2. conſt. 1. c. cum perſonæ de priui in 6. & ibi DO. panor in c. cũ ordinem de reſcript. Gloſ. in d. c. cũ ordinẽ de reſcript. in verb. non facta mentione. Marc. magni in ſum. §. 34 Sixti IIII. cõſt. 1. Couar. in c. Alma mater. §. 17. nu. 7. Nauar. in man. c. 27. num. 27. c. porrò de priuil 6 vo lcotes. § in eos de priuil. in Alteſ. lib 6 1 48. ar. 7. dub. 8. Henric. Hẽriq; in ſum. de indulg. lib 1 c 25. n. 7. Couar. in d. c. Alma. 1 par §. 10 n 4. Nau. inc contingat. de reſcript.

Tertiò, liberantur Regulares ab ordinariorũ cẽſuris, nempè ab excõmunicatione, ſuſpẽſione, & interdicto, quæ omnes ab eadẽ lege iuriſdictionis emanare dignoſcuntur, ita quod ſi ordinarius ꝑ prædictas cenſuras Eccleſiaſticas cõtra Regulares ipſos, procedat, aut eorũ Eccleſias, vel loca Eccleſiaſtico ſupponat interdicto, quamuis ignoret exẽptionis priuilegiũ, cẽſura eſt ipſo iure nulla, & omni caret effectu, & in nullo foro eſt ſeruanda ob notorium priuilegiũ exẽptionis, & decretũ irritãtis in illo contẽtum, quod ſecus eſt in priuato exẽpto, qui ſi ab ordinario excõmunicari contingat etiã iniuſtè, & ſine cauſa abſtineri debet in foro exteriori, donec de ſententię nullitate conſtet, aut ab ea abſolutionẽ ad cautelã petat, & ratio diuerſitatis eſt, quia priuilegio priuati, qđ non eſt in corpore iuris clauſum, Epiſcopus ob ſolã conſuetudinẽ, aut multorum atteſtationẽ non tenetur cedere niſi probetur, cũ priuilegium ſit quid facti, & quia exẽptio religionis eſt iam nedũ in iure expreſſa, ſed populo, & ordinariis etiã notoria, ideò effectũ nullitatis in attentatis cõtra illam operatur, & propterea quoad cenſuras prædictas iuriſdictionẽ ſuam in d. exẽptos nullo modo exercere poſſunt, quod quidẽ per ſimile priuilegiũ fuit declaratum ſocietati Ieſu à Paulo IIII. vt in compẽd. priuil. d. ſocietatis

nu 18.apparet,quibus additur,quod neque contra eorumdem Regulariũ ſubditas perſonas poteſt ordinarius p cenſuras procedere,ex ipſorũ exemptorũ cauſa, verumtamen ſi conſtet Regularẽ incidiſſe in ſententiam excõmunicationis latam à iure,vel à Papa, tũc bene poteſt ordinarius illũ excommunicatum declarare,& denũciare,vt à ſuis Diœceſanis euitetur.

Quartò, liberantur Regulares,ob prædictę exẽptionis priuilegiũ, vt per ordinarios neque per ſe,neque per aliũ.ad ſuarũ perſonarũ captuaram deueniatur,niſi ob delictũ ĩ ſeculo factũ, ex quo præſumatur illos in fraudẽ correctionis religionẽ intraſſe, quod ſi extra caſum, & cauſã prædictã eos carcerari mandent, non ſolũ in excõmunicationẽ per priuilegia cõmunicatã, ſed etiã Canonis: ſi quis ſuadente incidũt, eo quia iniuriã exẽpto tunc intuliſſe cenſentur, ſicut etiam excõmunicati ſunt Superiores Regulares mandantes carcerari ſubditos ſuos iniurioſè, & extrà caſus à iure,vel eorum conſtitutionibus permiſſos.

De exemptione a lege diœceſana. Cap. III.

Clem. frequẽs de exceſſ prælat. & ibi Imola nu.4. Natt. conſ. 257. nu. 7. c.cum voluntates, § ſi qui vero de ſen.excom. Nauar. in man. c. 27. nu.33. Mare magni in ſum. §. 32. 34 40. 41.& 42 81 1.iiii.conſt. 1.Glo in c. delectus in ver.de lege Iuriſ. dict. de off.Iud. ordi.

SVNT etiã immunes Regulares ab altera Epiſcopali lege, quæ in ſacris Canonibus Diœceſana nũcupatur, ob quã Diœceſani Sacerdotes Parrochialiũ Eccleſiarum Rectores,& aliæ perſonæ,ad Synodum vocatę ire tenentur,Synodaticũ,ſeu Cathedraticum,necnon decimationum mortuariorũ quartam,tertiam,ſeu mediam ſingulis annis,ei ſoluere,annuatimque Epiſcopum viſitantẽ reuerenter,obedienterque recipere,ac pro dicta viſitatione procurationẽ debitam, hoc eſt,victualia ei ſubminiſtrare, & demũ pro ſeminariorũ inſtitutorũ ſuſtentatione ratam fructuum,ac redditum beneficiorũ,aliorumque priorum locorũ contribuere,à quibus quidẽ, & omnibus aliis oneribus non ſolum Mendicantes, ſed etiam Monachi,& præſertim illarum cõgregationum,quæ cum R. Cam.Apoſt.cõpoſitę ſunt,necnõ Moniales illorumque Monaſteria,Cænobia,Domus,Loca,& Eccleſiæ libere exiſtunt,ſaluis tñ, quo ad prædicta ſacri Concilii Trid.moderationibus,& limitationibus,quæ in ſequẽti cap.de viſitatione,& tit.de foro competenti,apponuntur.

De Regularium perſonarum & locorum actiua, & paſſiua viſitatione iuxta eorumdem priuilegia, & ſacri Concilij Trid. decreta facienda. Cap. VI.

OMnes cuiuſcũque ordinis Regulares,ſub ſuis reſpectiuè Generalibus,aliiſque inferioribus prælatis,& ſub eorũ obedientia in Monaſteriis,Conuentibus,& Locis viuentes, eorumdẽ Regularium Superiorum viſitationi,reformationi,& Correctioni priſcorum priuilegiorum confirmatorũ auctoritate pleno iure ſubiecti exiſtunt,ſicuti pariter iidẽ prælati ſubditos ſuos iuxta ſanctæ Sedis Apoſtolicæ,necnõ proprii Regularis inſtituti cõſtitutiones,& Sacri Cõcilii Tridẽtini decreta ſuo quiſque loco,& ordine viſitare,& quoties opus fuerit,reformare,atq; corrigere tenẽtur, ĩ qua quidẽ Regulariũ viſitatione Epiſcopi locorũ ordinarii ſeſcingerere non poſſunt,niſi quatenus per eiuſdẽ Concilii Tridentini decreta eis conceditur,vt per Sacram congregationẽ Regulariũ aliàs ſub die 10.Octobris 1580.declaratum fuit.Quibus quidẽ cauetur,quod Eccleſiæ quæcumque quomodolibet exẽptæ,necnon commendata Monaſteria,

Concil. Trid. in c. 20 Abbate ſeſſ 25 & in cap 1.Quoniam.

naſteria,etiã Abbatiæ,Prioratus,& Præpoſitura in quibus non viget Regularis obſeruantia,ac etiã Beneficia tam curata,quã non curata ſęcularia,& Regularia qualitercumq; cõmendata,& exẽpta annis ſingulis ab Epiſcopis,tãquã Sedis Apoſtolicę Delegatis,viſitentur,& opportunis iuris remedijs prouideant,vt quæ reparatione indigent,reparentur,& cura animarum,ſi qua illis immaneat,aliiſq; debitis obſequiis,minimè defraudentur,priuilegiis quibuſcumq; non obſtantibus. Conc.Trid. in c.8 locorũ ordinarii ſeſſ.7.

Loca verò,ſeu Monaſteria,in quibus viget obſeruantia Regularis,ſi illorũ perſonæ Regulares ab eorũ ſuperioribus nõ viſitãtur, iidẽ Epiſcopi paternis admonitionibus prius prouidere debẽt,vt per illorũ ſuperiores iuxta ipſorũ regularia inſtituta debitã viuẽdi rationẽ obſeruent,& obſeruari faciant,dictos ſibi ſubditos in officio continẽdo,& moderando: Quod ſi admoniti,vt ſupra,intra ſex menſes eos non viſitauerit,vel non correxerint,tunc iidẽ Epiſcopi etiã, vt delegati Sedis Apoſtolicæ illos viſitare poſsũt,& corrigere prout ipſi ſuperiores poſsẽt iuxta eorũ inſtituta. Conc.Trid. in c.8 Quæcũq; ſeſſ.21.

Perſonæ etiã quæcumque tam Regulares,quam ſeculares curam animarum ſeculariũ in Monaſteriis, ſeu Domibus virorum, aut mulierum Regulariũ quib⁹ annexa eſt,exercẽtes iuriſdictioni,viſitationi, & correctioni Epiſcopi in cuius Diœceſi exiſtunt,in iis, quæ ad dictã animarum curam,& ſacramentorum adminiſtrationẽ pertinent,tantũmodo ſubiiciuntur,non autẽ Monaſteria ipſa,quemadmodũ per ſacram Congregationẽ ſuper Concilii Tridentini interpretationẽ præfectam in vna Portugallien.declaratum fuit. Idẽ Concil. Trid c.11. ĩ monaſteriis

Regulares demũ perſonæ,ſeu etiã ſeculares,qui curæ animarum ſeculariũ Monaſteriis,annexæ,etiam ad nutũ amouibiles præficiendæ ſunt, per ſuperiores Regulares,cũ cõſenſu tamẽ ordinarii,& præuio eius examine,& approbatione tot deputari debẽt,quot ad dictã curam,& ad ſacramẽta miniſtranda ad diuinũ cultum colendum ſufficiant,ſicut etiam per eandẽ ſacram Congregationẽ Concil.Trid.interpretatũ ſuper.c.v. ſeſſ.21.& definitũ fuit A quibus quidẽ excipitur Monaſteriũ Cluniacẽſe cũ ſuis limitibus,excipiũtur etiã alia Monaſteria,ſeu loca, in quibus Abbates Generales,aut capita ordinũ ſedem ordinariam principalẽ habẽt, atq;alia Monaſteria,& Domus,in quibus Abbates,aut alii Regulariũ ſuperiores iuriſdictionẽ Epiſcopalem,& tẽporalem in parochos, & parochianos exercent,niſi Epiſcopi maiorẽ in prædicta loca,vel pſonas iuriſdictionẽ exerceant , quæ per Conciliũ Tridentinũ non amouetur Item prædictis additur quod cũ Sacerdotes omnes etiam Regulares in parochialibus Regulariũ Monaſteriis commendatis curam animarum exercentes,locorũ ordinariorũ iuriſdictioni ſubiiciantur,tãquã eius coadiutores ad Synodũ Diœceſanam quotannis celebrandam ratione ipſius curæ accedere,& intereſſe debent,ſub pœnis à ſacris Canonibus ſtatutis. eodem c.5. excepto. c.2. Prouincialis.

De exemptione perſonali,Reali, & mixtà Regularium à Dominio, & poteſtate, ac onerum impoſitionibus Dominorum temporalium. Cap. V.

NON ſolũ iure communi,verũ etiam Apoſtolicæ Sedis priuilegiis, omnes Mendicantiũ,& non mendicantiũ fratres,& Monachi necnon Moniales,& ſorores,ac aliæ vtriuſq; ſexus perſonæ Regulares illorumq; monaſteria Cęnobia Domus Cõuentus.Eccleſię Capellæ,Oratoria,& alia loca etiã vnita,ac mẽbra,necnon poſſeſſiones prædia,& bona Toto.tit.de immun. Eccleſ.in 6. Bulla Cęnę Dõ.Pius V. c.vlt.4.

V 2 immobilia,

immobilia,& ſe mouentia,quæcūque,necnon eorū in dictis bonis Laboratores,Coloni,Arendatarii,Locatarii,& Affictuarii,& alii omnes quomodolibet nuncupati ab omnibus,& ſinguli oneribus ordinariis,& extraordinariis,à laycis,ſeculari auctoritate quacūq; de cauſa impoſitis,& imponēdis,tā ſup bonis imobilibus,quā mobilibus,omninò exēpti,liberi,& immunes effecti eſſe declarantur,& pro talibus teneri, & reputari mandatur,inſuper per eadē priuilegia prohibetur,ne Monaſteria,Cœnobia,aliaq; omnia Regularia loca prædicta,pro militū tā equitū, q̄ peditū hoſpitiis nullo modo aſſignētur,in quibus quidē locis & Eccleſiis Regulariū,ſicut in alijs locis ſacris,laycorūquorūcūq; cōcilia, cōciones,& publica parlamenta,negociationes,& pręcipuè nundinarū,ac fori cuiuſq; tumultus,ac ſeculariū iudiciorū ſtrepitus,fieri, necnō cauſæ criminales per ipſos laycos agitari,aut ad incarcerationē alicuius Eccleſiaſticæ, ſeu ſæcularis pſonæ deputati,aſtringi,aut cōpelli poſſe ſub anathematis interminatione prohibētur, ſicut etiā D nis Tēporalibus ſub excōicationis pęna ipſo facto incurrēda inhibet,ne laycis ſibi ſubditis interdicāt,vt Prælatis,aut clericis , alijſq; perſonis Eccleſiaſticis quicquam vendant, aut emant aliquid ab eiſdem, neque illis frumentum molant, coquant panem,aut alia obſequia exhibeant.

c. Decet, §. cenſent , de immu. Eccleſ in 6. c. cum Eccleſ. extra eodem tit. Leo X. inter priuil. Camald. cōſt. 1. c. eos, de immun. Eccl. in 6.

De extrahendis criminum Reis in locis Sacris Regularium ,ad ea confugientibus. *Cap. VI.*

c. inter alia extra eodē tit.

QVamuis olim Layci pœnæ alicuius cōmiſſi criminis obnoxii ad Eccleſias & loca Religioſa confugiētes,adeò illorū immunitate protegerētur,vt inde non niſi quadā moderatione adhibita,violenter extrahi minimè poſſent,hodie tamen attendenda,ac ſeruāda eſt diſpoſitio cōſtitutionis Greg.IV.qua priſca oīa Sedis Apoſtol.ſeu eius Legatorū priuilegia ſup hac eadē re,emanata,ad vnā tantū formā reducēdo,illaque moderādo,decreuit,ne Laicis publicis latronibus exiſtentibus,Viarūq; graſſatoribus,itinera frequentata,vel publicas ſtratas obſidētibus,Agrorū depopulatorib.Viatores ex inſidijs aggrediētibus,membrorū mutilationes,& homicidia in ipſis Eccleſiis,ſeu eorū cæmiteriis cōmittentibus, aut proditoriè proximū ſuū occidentibus,aut aſſaſſiniis, vel hæreſis,aut læſæ maieſtatis in pſonā proprii Principis rei præfatorū locorū immunitas Eccleſiaſtica ſuffraget,ita vt ſe in illis recipiēdo tuti minime ſint,immò p Curiæ ſæcularis nō propria auctoritate,ſed Epiſcopi loci ordinarii dūtaxat,& alterius pſonæ Eccleſiaſticę ab eo auctoritatē habētis licētia,& interuentu,quibuſdā aliis ſollemnitatibus adhibitis,prout i d.Cōſtitutione plenius cōtinet,impunè à dictis locis extrahi,& abduci valeant,& propterea Eccleſiarū, & locorū Regularium Prælati laicas perſonas in prædictis caſibus deliquentes,ſi ad ea cōfugiāt, & ibi ſe recipiāt, & cōmorentur,& delicta,aut eorū aliquid iudicio ſuo commiſiſſe videbūtur,quoties à Curia ſæculari fuerīt requiſiti,debent illius miniſtris,& officialib.abſq; irregularitatis nota,aut alicuius cēſuræ Eccl.incurſu tradere,& cōſignare,quemadmodū eiſdem Prælatis per prædictāConſtitutionem præcipitur,& mādatur. Violātes demum Regulariū Eccleſias, ſiue loca quæcumq; eorum ordinum, aut in eis violentiā damnabilem exercentes,eo ipſo excommunicati exiſtunt,à qua non poſſunt abſolui, niſi à Summo Romano Pont.vel ordinis Conſeruatore.

conſtit. 3. eiuſdē Grego. 14 inter Bullas commun. p.

Clem. 1 v. conſtit. 6 Bonif. 1 X. conſtit. 4.

De foro Competenti Regularium, Tit 6. *Cap. 1.*

NVllus Regularis tanquam perſona Sacris ordi.inſignita,& in ſortē Domini electa,ſiue actor,ſiue reus exiſtat, in foro ſæculari,qui litium exercendarum locus eſt,poteſt laycum,nec quemuis aliū conueni re,neque inibi conueniri,eo quoniam ſacrorum Canon.antiqua diſpoſitione prohibetur, ne Clerici, & aliæ perſonæ Eccleſiaſticæ non ſolum ſponte ſæcularia iudicia ſubeant,ſed neque ēt inuitæ ad tribunalia laycorum pertrahantur,cui quidem beneficio,& priuilegio cum nō ſit perſonale,ſed toto Collegio Eccl.publicè indultum,nulla perſona Eccl.poteſt renunciare, nec vllo modo ēt ex pacto iurato ei derogare, vel contraire,& ſecus faciēs venit excōicanda cum cauſæ amiſſione,& toto eo, quod eſſet euictum vltra excōicationis ſententiam Bullæ Cœnæ Tomini in quam incidunt iudices,& partes, quæ perſonas Eccl.ad tribunalia ſua ſæcularia trahunt,vel trahi faciunt,aut eorumdem laycornm auctoritate cauſarum auocationem a iudicibus Eccl.procurant;Ideò perſuaſum ſibi habeant Regulares,ſe neque iuris cōis diſpoſitione, neque virtute priuilegiorum a Sede Apoſt.eis cōceſſorum ante ciuilem iudicem, & in laycorum curiis ſuas cauſas abſq; dict.Sedis Apoſt. vel eius delegatorum iudicum dicere,ſeu proponere licitè,& validè poſſe.Sed tantum coram iudice Eccl.nempè coram ſuo conſeruatore,veluti eorum cōpetēti iudice ordinario, corā quo in ciuilib.cauſis dumtaxat,primò vnam definitiuā ſententiam antequam ad illud iudicium euocentur,ſeu cauſa cōmittatur,vel transferatur obtinere debent,quod idē ſeruādum eſt, etiam ſi rei extiterint, ſi autem tanquam actores in iudicio ciuili cū perſonis ęquè priuilegiatis aliis,ſ.Regularib.agendū erit,tunc corā Reorū conſeruatore illos conuenire tenentur rationib.& iurib.ſuprà,in d.c.de priuilegiorum cōmunicatione allatis , & corā Epiſcopis loci ordinariis cū Regulares ab eorū iuriſdictioue exēpti ſint non poſſunt inuiti ciuiliter conueniri,niſi quando conſeruateres non haberēt, ſicut ſibi eligere debent,quod ſi facere recuſent,tunc in pęnā corā d.ordinariis conueniri valent,vt ſup.in tit.de priuil.Conſeruatorū,in ca.9.dictum eſt: Regulares demum extra Monaſteria, & ſuorum ſuperiorū obedientiā degentes,in ciuilib.cauſis,& pręſertim mercedum,& miſerabilium perſonarū corā locorū ordinariis,tanquam in hoc Apoſtolicæ ſedis delegatis,poſſūt legitimè cōueniri,& ad ſoluēda debita iure medio cogi,atq;cōpelli.

Id agendo verò criminaliter nullus Regularis Frater , ſiue Monialis ſub excōicationis ſententiæ pœna poteſt alium Fratrem,ſeu Monialem eiuſdē ordiuis coram aliquo iudice,qui de dicto ordine non ſit, ex quacumq;cauſa conuenire,ſeu conueniri facere, & propterea omnib.iudicib.Eccl.& ſęcularib.ēt priuilegiorum conſeruatoribus ſub eiuſdem excōicationis latæ ſnīæ pœna inhibitū eſt,ne quærelas alicuius fratris contra alios confratres eiuſdē ord.ſuſcipiant,vel de eis cognoſcant, ſed qđ cauſas hmōi coram eis pendentes ad ordinarios iudices , & ſuperiores cognoſcendas.& terminanādas remittant, vt per priuilegia diſponitur, ſed cauſa criminalis eiſdē iudicib.Eccl.extra ordine a ſuperioribus Regularib.delegetur,tūc abſq;vllo præiudicio cauſam acceptare cognoſcere,& ſine debito terminare valent,tanquam eorumdem Regulariū prælatorum delegati,& non propria auctoritate eo munere fungentes.

Ca.Cleros, diſt.21.

Ca Nullus, 19 q.1.

C.ſi diligenti de foro comp. Ant. de.Be.Abb. & Inn.in c. Eccleſiæ S. Mariæ, de conſtit.

Pius V.conſtit.5.

Conc.Trid. c.14.in exēptorū cauſis.

Leo.x.conſtit.10.Grego.13.conſtit.1.

V 3 Poſtre-

Poſtremò eſt aduertendum, quod in omnibus Regularium cauſis, tã ciuilibus, quàm criminalibus, & ad Monaſteria, & Domos proprias per tinentes, Regulares ipſi examinari, eorumque depoſitiones recipi, & ad mitti valẽt, quib. in iudicio, & extra, tanquã iuridicis fides eſt adhibẽda.

Quando Regulares ab Epiſcopis locorum Ordinarijs criminaliter conueniri, & contra illos procedi valeat. *Cap.* *11*

Regulares extra Monaſt. degentes cum delinquunt ab ordinariis, tã quã ſuper hoc a ſede Apoſt. delegatis puniri, & corrigi poſſunt, ſuorum ord. priuilegíís non obſtantibus. Exiſtẽtes verò intra clauſtra, & extra ea ita notoriè delinquentes, vt populo ſcandalo ſint, Epiſcopo inſtante intra tempus ab eodem Epiſ. præfigiendum ſeuerè per eorum ſuperiores puniri debent, & de punitione ipſum Epiſcopum certiorem facere tenẽtur, aliàs Regulares correctioni Epiſcopi omninò ſubiiciuntur, iux- cõcilii Tridentini decretum, cui additur, quod ſuperiores in Regulares delinquentes nõ animaduerterint, quin imò ſi illos impunitos ad alia ſuorum ord. loca extra Epiſcopi diœceſim tranſmiſerint, ſuperiores ipſis inſtante Epiſcopo intra terminũ ab eodẽ Epiſ. præfigẽdum ſub priuationis dignitatum, & offic. obtentorum, necnon inhabilitatis ad illa, & alia in poſterum obtinenda, ac priuationis vocis actiuæ, & paſſiuæ pœna ipſo facto incurrenda, ad quam a nemine præterquam a Rom. Pont. reſtitui poſſunt, ipſos Regulares delinquentes a loco, ad quem trãſmiſſi fuerint, reuocare, & in quo deliquerant conſtituere, ſeu ſiſtere, obſtringuntur. Quod ſi id facere contempſerint, tunc ordinarius loci ad quem Regulares delinquentes tranſmiſſi fuerint, ſuper præmiſſis ab ipſo ordinario loci, in quo deliquerunt requiſitus, vel aliàs de illorum delicto informatus, tamquam Sedis Apoſtolicę delegatus, in ipſos Regulares criminoſos animaduertere poteſt, & debet iuxta declarationem, & decretum Sanctiſs. D.N. Clementis VIII. editum. Demum ſubiiciuntur Regulares Epiſcoporum correctioni cum ex itineris cauſa per dictorum Epiſcoporum ciuitates, & diœceſes, tranſeundo, in hoſpitiis, ſeu diuerſoriis, quib. ſeſe receperunt abſque litteris obedientiæ, ſeu commentariis, diligẽter requiſiti, vel ignoti fuerint deprehenſi, tunc enim ab eiſdem Epiſcopis, tamquam criminoſi, & grauiorum criminum ſuſpecti, carcerari, aut ſub cuſtodia tam diu detineri poſſunt donec certa de eiſdem notitia p eos habeatur, cum ipſis regularibus prohibeatur a ſuis conuentibus recedere, etiam ad ſuperiores ſuos etiam ad vrbem accedẽdi gratia, niſi ab eiſdem miſſi, vel vocati fuerint, quod ſi abſque mandato in ſcriptis obtento repeniantur ordinario (vt præfertur) tanquàm ſui inſtituti deſertores puniri valent, ſicut contra: eoſdem Regulares ad ſtudiorum vniuerſitates miſſos, (niſi in conuentibus habitant,) ordinarius ipſe procedere poteſt iuxta decretum concil. Trid. & Sixti V. conſtitutionem, necnon Decretum Sacræ Congregationis iuxta, cuius tenor eſt.

In c. 14. Regul. ſeſſ. 25

Conſt. 1.

Conc. Trid. in c. 4 prohibet ſeſ. 25 conſt. 5.

Con-

Contra Regulares ad vrbem temerè leuiuè ex cauſa accedentes, abſque eorum Superiorum licentia.

QVONIAM nonnulli Regulares vagãdi ſtudio, ſiue dum imminentem admiſſorum criminũ pęnã, ex ſuis conſtitutionib. aut alias debitã, ſibi metuunt, falſa, & cõmentitia grauamina cauſari, non ad immediatè ſui ordinis ſuperiores, ſcilicet à grauamine Prioris ad Prouincialē, à Prouinciali ad Generalē, à Generali ad Protectorē, prout cuiuſque religionis conſtitutionibus diſponitur, ſed ad hanc Romanã Curiam abſque licentia ſæpius fugiunt, potius quã recurrant, ex quo ordinum diſciplina relaxatur. Prælati contēnuntur, & ipſi in dies audaciores euadunt placuit Sacræ Regulariũ Cõgregationi ex ord. Sanctitatis ſuæ ſtatuere, vt ſi quis Regulariũ in poſterũ temerè, leuiuè ex cauſa hanc Almam vrbē, ſeu Curiam, abſque ſui Superioris licentia, & ſupradicta forma prætermiſſa adire pręſumpſerit, ad ſuos eoſdē Superiores, ſeueriori pęna plectendus remittatur.

F. Michael Bonellus Card. Alexandrinus.

Georgius Palearius V. I. D. Secretarius.

De appellatione a ſententijs de correctione Pręlatorum Regularium, per eorum ſubditos non interponenda.
Tit. 7. Cap. 7.

SICVT, vt ſup. dictũ eſt, Regulares in nulla cã, & præſertim criminali, contra illos frēs eiuſdē ord. quærelã corã Iudicib. extra ord. proponere nõ ñ, ita & ſub eiſdē pęnis eis prohibetur a ſnĩa, ſeu correctione ſuorũ Prælatorum ad eoſdē Iudices extra ord. appellare, cum id gradatim ad ſuos ordinis Superiores facere permittatur, vt in ſuperiori decreto præfatæ Cõgreg. Regulariũ latius continetur, quibus additur, qđ nõ ſolum ſubditis appellatio hm̃oi ad Iudices ſæculares prohibetur. Sed ēt Priorib. Guardianis, aliisq; Superiorib. localib. necnõ Prouincialibus, cęteriſq; Officialibus pariter interdicitur, vñ à ſententia priuationis, ſeu abſolutionis proprii officii lata, per quecũque ordinis Superiorē poteſtatem huiuſmodi abſolutionē, ſeu priuationē faciendi habentem, appellare non poſſunt, quod ſi fecerint, & appellationē emiſſam, proſequer dã duxerint, ſunt ipſo facto, auctoritate Apoſtolica ab officio, pro quo per eos fuerit appellatum, priuati, & abſoluti.

Leo X. conſtitu. 10. & Gregor. 13. conſt. 1.

Iul. 2. conſtit. 6.

De proprietate, dominio, & poſſeſſione bonorum per Regulares in communi retinenda Tit 8. Cap. 7.

CVM oĩbus quorũcũq. ord. Mendic. vtriuſque ſexus Regularibus pſonis (exceptis frī bus S. Frãc. de Obſer. & Cappucinis) bona ſtabilia eorũq; Monaſteriis, & Domib. acquiſita, & applicata in cõi retinẽda, & poſſidenda ex Conc. Trid. decreto, ſicut olim per priuilegia diuerſorum Sũ. Põt. illis indultũ fuerat, hodie pariter cõcedatur, inde ſequitur quod Regulares idſi hæreditates quaſcunque tã ex teſtamẽto, quam ab inteſtato eis delatas, & deferendas acceptare, & adire, oẽſque donationes

Seſſ. 25. ca 3 concedit Sixtus 4. conſtitu. 14. Paul 3. conſtit. 1.

relicta, oblationes, & legata, eorūque Eccleſijs, Capellis, Sacriſtijs pictu-
ris, Fabricæ, Monaſterijs, Domibus, Couētib. & Locis à fidelib. piè facta,
Clem. 4. conſt. 4. & faciēda, recipere, exigere, & conſequi poſſunt, necnon in oībus inſti-
tutionibus, & ſubſtitut. alijſq; pijs, & non pijs diſpoſitionibus vocari, &
nominari, & in bonis eorū conſanguineorum, & affinium, ſeu cognato-
rū, aliarūque extranearū perſonarū decedentiū ſuccedere, ac ſi in ſæcu
lo forent, ſuccedere poſſent, atq; bonorū poſſeſſionē apprehēdere, & re-
tinere, ſeu bona acquiſita vendere, & illorum precium in ipſorum vtili-
tatem conuertere, prout eis magis expedire videbitur.

De Fratribus Minoribus S. Franciſci de Obſer. cap. II.

Conc. Trid. d. c. 3 eod. ſeſſ. 25. CVM Fratribus Minorib. de Obſer. per Regulā B. Frāc. in altiſſima paupertate ab eo fundatā, quā ipſi profitentur, bona immobilia, et in cōi retinere, & poſſidere prohibetur, propterea S. R. E. poſt eiuſdē inſtituti reformationē ab ea approbatā attēdens eorundem fratrū copiā, atq; fidelium charitatē ob tēporū penurias, & calamitates, adeò defeciſſe, vt ex incerta mendicitate, & minutis eleemoſynis ſe ſubſtētare non poſsēt, oīum rerū mobiliū, & immobiliū, quib. frēs ipſi vti pñt, omne ius, Sixtus 4. conſt. 14. proprietas, & Dominiū immediate ad ſe pertinere, & ſpectare decreuit, dictiſq; fratribus de benigno remedio prouidendo declarauit, q; relicta, donationes, oblationes, legata quæcūque dictis fratrib. facta, & faciēda, præfata S. R. E. & de illa ordini, & fratribus, ac locis eorūdē facta ſint, & eſſe intelligantur, eundēq; plenariū ſortiantur effectū, quē ſortirentur, ſi nominatim, & expreſsè præfatæ R. E. & eius Fiſco fierent, ſeu facta eſſent, nec poſſint prætextu incapacitatis eorundē fratrū quouis modo de inualiditate notari, hæreditates quoq; eiſdē fratribus ſi in ſæculo forent ab inteſtato deferri contingeret eidē Ro. Eccl. quæ ipſorū fratrū locū, quo ad hoc tenet, deferantur, & delatæ eſſe cēſeantur, vt in dictorum fratrū vſū, & vtilitatē per perſonas extra ord. a Prælatis ord. deputādis, iuxta formā, vt inf. perite, & exacte adminiſtrentur, & conuertantur, ex quib. etiā cōſtat ipſorū Regul. bona, quoad acquiſitionē, & præſcriptionē eiſdē priuilegiis, & prærogatiuis gaudere, ſicut Fiſcus, & camera Apoſt. potiri, & frui dignoſcitur.

De œconomis, ſeu ſyndicis per Prælatos Fratrum Min. de Obſer. eligendis, eorumq; officio, & facultate.

VErū, cum dicti ordinis fratres, non ſolū a receptione, proprietate, & dominio bonorū immobilium, ac etiam pecuniæ, verum etiam Cle. exiui. d. Paradiſo, de verb. ſignif. ab illius qualibet cōtrectatione penitus ex Regula eſſent alieni, & pro nulla re tēporali in iudicio aliquod ius experiri poſſent, neminēq; inibi cōuenire. Ideo ne pia fideliū intentio propter Deū eiſdē fratrib. aliquid relinquentiū ob prętextum incapacitatis defraudaretur, ideo ab Apoſt. Sede fuit opportunè prouiſum, vt Generalis per totū ord. & Prouinciales Miniſtri, ac cuſtodes vniuerſi dicti ordinis pro tempore exiſtentes in prouinciis ſibi decretis poſſent pro locorum indigentia perſonas extra ordinem nominare, & eligere, quæ quidem taliter per ipſos nominatæ, & electæ legitimi adminiſtratores, actores, Oeconomi, & Syndici Sanctæ Romanæ Eccleſiæ ſtatim auctoritate Apoſtolica conſtitutæ eſſe cenſerētur, & ab ipſius ordinis Prælatis requiſitæ relicta quæcumq; vice, &

nomine

nomine nō fratrū,ſed eiuſdem Romanæ Eccleſiæ recipere, tenere,poſſidere,ac bonorū fructus,redditus,prouentus,petere,exigere,atque percipere,illoſque in commodum,& vtilitatē dictorum fratrum,& locorum eorumdē,quibus relicta fuerint,& fratrum aſſenſu,& requiſitione conuertere,& exponere tenentur,quibus quidē perſonis,vt ſupra,in Syndicos Romanæ Eccl.electis,& nominatis in præmiſſis à Sede Apoſt.conceditur plena Generalis,& libera poteſtas petendi,exigēdi,recipiendi,alienandi,tranſigendi,paciſcendi,refutandi, quietationē faciendi,cōparendi agendi,defendendi,ac in animā eorū de calumnia vitanda,& de veritate dicenda,iurandi , ac cuiuslibet alterius generis iuramentū præſtādi cū illis,& cōtra illos,qui res quaſcumque aut eorū precium, vel eleemoſinas relictas fratribus in teſtamētis occuparent, violēter auferrent,ſiue contra voluntatē fratrū quomodolibet detinerent,& generaliter in omnibus cauſis pro rebus locis hmōi ad ipsā Ro. Eccl.ſpectātibus ipſorum fratrū vſui conceſſis,necnon pro illorū immunitatibus,iuribus,& priuilegis ſine cuiuslibet dationis , aut cautionis onere præfata auctoritate Apoſtolica in iudicio,& extra,plena, & libera ptās eis impartita exiſtit, liberū eſt etiā ipſis Generalibus Prouincialibus,& Cuſtodibus perſonas ipſas extra ord.in Oeconomos nominatas reuocare, & earū loco,alias ſubrogare quoties eis videbitur,& opportunū fuerit,quæ eādem in præmiſſis ſimilē habeāt adminiſtrandi facultatē,vt in litteris Pau.IV.& Pii IV. continetur cum expreſſa derogatione conſtōnis Ioannis XXII. Ad Conditorem,de verb. ſign.cui etiā expreſsè derogauit Gregorius XIII. Conſtitu.2. Conſt.8.

De proprietate in particulari a fratribus reijcienda.

Cap. III.

CVM abdicatio ꝓprietatis ſicut & cuſtodia caſtitatis adeò annexa ſit Regulæ Monachali, vt cōtra eā nec Summus pontifex poſſit diſpēſare,ideo omnibus quorumuis ordinū Regularibus diſtrictè,& in virtute Sanctæ obedientiæ pœnis, & præiudiciis prohibetur, ne aliquid in proprio quouis modo poſſideant,ſed quicquid habuerint totum in continenti ſuperioribus reſignent, ſicut etiā per Conciliū Tridentinū declaratur,vt nulli Regulariū,tā virorū,quā mulierū liceat bona immobilia, vel mobilia quouis modo ab eis acquiſita,tanquā propria,aut etiam nomine conuentus poſſidere,vel tenere,ſed ſtatim ea Superiori tradere teneantur,& conuentui incorporentur,ex quibus ſequitur, qđ quādo Regularis aliquando mobile,vel immobile recipit,ſiue magnū, ſiue paruū illud ſit,ſine ſcitu,& conſenſu ſui Superioris, aut illius, qđ de licentia prælati recipit,& non eſt paratus in manus illius, & ad eius libitū,& requiſitionē cōſignare,aut aliquid abſcondit,aut celat,ne à prælato videatur,aut intercipiatur proprietarius eſt,& mortaliter peccat, cū non ſolū votum paupertatis,verū etiā canonicas ſanctiones tranſgrediatur,& poteſt viuens puniri,& in hmōi proprietate moriens,bona retēta cū eo in ſignū ꝑditionis extra Monaſteriū in ſterquilinio tumulari debēt,ſecūdū ꝙ Beatus Gregorius narrat ī ſuis Dialogis ſe feciſſe.Superioribus quoque Regularibus interdictū eſt bona ſtabilia alicui regularis ſubdito cōcedere,etiā ad vſum fratrū,vel adminiſtrationem,aut commendam,nam bonorum conuentus adminiſtratio ad ſolos officiales ad nutum ſuperiorum

c. cum ad Monaſteriū de ſtatu Monachorum Seſſ.25. ca. 1. Nemini.

d.c.cum ad Monaſteriū eodem titu.

rum

d. in c. 11 l. nec deinceps seſſ. 15. rum amouibiles pertinere debere, ſacrum Conciliū Tridentinum decreuit. Mobilium verò vſus ita per Superiores permittendus eſt, vt eorū ſupellex ſtatui paupertatis, quā profeſſi ſunt, cōueniat, nihilque ſupfſui in ea ſit, nihil etiā neceſſariū eis denegetur, ex quib. etiam colligitur, quòd d. c. cum ad Monaſteriū Supior, non poteſt diſpenſare cū ſuo religioſo ſibi ſubdito quod habeat proprium ſimpliciter, quaſi in ſuo dominio, vt illud ad placitū diſtrahat & vt ſibi videtur eroget, & diſpendat, qđ ſi in hoc Supior præuaricator extiterit, iuxta ſacrorū canonū diſpoſitionē, ab officio debet deponi, & Concil. Tridēt. ſeſſ. 24. c. 1. ſecundū Regularia inſtituta puniri, vltra peccatum mortale quod incurrit peccato ſui ſubditi communicando, & ſubditus ſi illud tenere fuerit Eadem ſeſſ. c. 2. in fi. deprehenſus, ſeu cōuictus, biēnio actiua, & paſſiua voce priuatus, iuxta ſuæ regulæ, & ordinis cōſtitutiones multari debet, poteſt quidē pælatus cū ſubdito diſpenſare, & rem mobilem vtendā, pecuniā erogandam, nō tamē incertè, & ſimpliciter hoc eſt ad librū proprii ſubditi, ſed ſuam diſponēdā concedere. Quod quidē non niſi ex rationali cauſa fieri debet, cum diſpenſatio abſque cauſa, diſſipatio potius dici mereatur. Ideò eſt aduertendū, qđ rationabilis cauſa in præmiſſis duplex eſſe dignoſcitur, ſcilicet vtilitas, atque neceſſitas cōmunis, & publica, aut priuata Vtilitas priuata eſt cum religioſo conceditur liber ad diſcendum, & ad informādum animum ſuum in pertinentib. ad propriam ſalutem, communis autem cum ei conceditur vſus librorum ad diſcendum, vt indè alijs legendo, conſulendo, prædicando proficere valeat, & etiam propriæ religioni deſeruire. Neceſſitas verò priuata ea eſt, quotieſcumque in Monaſterio paupere, in quo non poſſunt Religioſi habere victū, & veſtitum de communi, tunc permittitur, vt aliquid habeant ad vſum proprię neceſſitatis cum propoſito tamen ſemper illud ad nutum ſuperioris reſignandi, & totum ſciente, & permittente prælato retinetur. Communis deinde neceſſitas eſt, quando alicui officiali nempè procuratori, Cellerario, ſeu ve Archidiacō. Flor. 3. p. ſū. ti. 26. c. 1. S. 11. ſtiario conceditur aliquid erogandum in comunem fratrum vſum. Sed quamuis huiuſmodi neceſſitates, & vtilitates ſuadeantur cauſæ ſufficiētes diſpenſandi, cauendum eſt tamen ne in illos faciliter diſpēſetur. Vndè oues faucibus mortis exponantur, ſed quoniam libera, & licita Donatio eſt actus a vera proprietate dependens. Ideò vtriuſque ſexus Regularib. qui ipſam proprietatem per votum paupertatis ſolemniter emiſſam abdicarunt, munerum largitio eſt pēnitus interdicta per cōſtitutionem Sāct. D. N. D. Clementis VIII. quippe quæ eſt ab omnib. qui ſub illa comprehenduntur inuiolabiliter, prout eius verba ſonant, ſeruanda, donec ab ipſomet legislatore fuerit aliter declaratum.

De bonis Locorum Regularium Alienandis.

Tit. 9. Cap. 1.

Clem exiui de ver. ſignif. c. Ambitioſæ, in extrauag. com de reb. eccleſiæ non alienā. Leo. MENDICANTIVM Ordinū Monaſteriorum, & Domorum bona ſtabilia, & immobilia, ſeu quaſi, ſtabilia vt perpetui annui redditus, & pretioſa mobilia, quæ ſub bonorum immobiliū nomine comprehenduntur, cū Eccleſiaſtica ſint, neque alienari, neque ſpecialis hipothechæ titulo obligari propria Regulariū auctoritate valeant, qđ tamen illis virtute priuilegiorū quibuſdā de cauſis in illis expreſſis, non nullis quæ ſollemnitatibus adhibitis illa alienare permittitur, vltimis etiā teſtatorū voluntati-

luntatibus non obſtantibus, ſub cuius quidem alienationis verbo conditionata,& libera venditio,aſſictus,permutatio,emphyteuticus contra ctos ad duas tantum generationes,vel nominationes continetur, & per dictos Regulares fieri nouiſſimo priuilegio Gregorii XIII. conceditur nis x. conſt. 14 Clem 7. conſt. 2. ca. Nulli de re. eccleſ. non a. ie. conſt. vlti.

Quę ſeruanda ſint in prędictis alienationibus faciendis. Cap. 77.

IN qualibet Regularium bonorum alienatione, requiritur primò legitima cauſa ad alienandum impellens,videlicet emergens neceſſitas debita Monaſterii ſoluendi ac fratres in neceſſitate exiſtentes ſuſtentandi,vel euidens Monaſterii, & loci commoditas, ſeu vtilitas, hoc eſt, aliorum bonorum immobilium augmentum.

Secundò,licentia alienandi,quam quidem per eadem priuilegia Leonis X.& Clementis VII.Generales, & prouinciales,vel eorum Locuntenentes ſuis fratribus concedere poſſunt. Conſt 4 & ſtit. 2.

Tertiò,adhibendus eſt ſaltim vnicus ſollemnis, & diligens tractatus, inter fratres,ſeu ſorores Moniales, Domus vnde bona ſunt alienāda,in eodem tractatu diſcuſſio fiet, an magis expediat alienare vnā rem quā aliam,vel poſſit ſubueniri eorum domui ſine bonorum alienatione,quibus omnibus aliiſque huiuſmodi conſiderandis hinc inde inter eos benè diſcuſſis,& examinatis,ad alienationis contractus celebrationem cū ſuperiorum licentia deueniri debet, in quo quidem contractu interuenire,& accedere debet conſenſus duarum partium ex tribus partib. fratrum ſeu monialium Monaſterii alienantis. c. tua nuper. de iis quæ fiunt a ma. io par. cap. ca. Dudum de reb. eccl. nō alii, in 6

Quartò,requiritur ſuperioris Regularis ratificatio,& confirmatio cō tractus celebrati, quæ quidem loco conſenſus Sedis Apoſtolicæ,tum a prouinciali, tum etiam a totius ordinis generali in vim prædictorū priuilegiorum præſtari poteſt,dummodo prior alienatio diligenter ab eis, vel eorum altero examinata,& euidens vtilitas comprobata,per diligētem informationem non a fratribus,ſed a duobus,vel tribus bonis viris locorum,in quibus bona alienata conſiſtunt,habeatur,quę omnia in ꝓceſſu ſuper huiuſmodi informatione, & approbatione fabricādo per notarium publicum in publicam formam redigi debet,& tūc ſtatim quod vel per prouincialem, vel per generalē ſeruatis ſupra narratis alienatio fuerit,ſic,vt præfertur ratificata,non ſolum dict. alienatio, ac inde ſecuta,necnon inſtrumenta, & ſcripturæ deſuper pro tempore confectæ ab Apoſtolica ſede approbatæ,& cōfirmātæ cenſentur illaſque,ac in eis cōtēta,valida,& efficacia ꝑpetuò fore; ab omnib. obſeruari debēt,ita vt cōtrahentes,ſuper præmiſſis,& indè ſecutis nullo modo poſſint moleſtari. Sed ſi ordo,vt ſupra,non fuerit ſeruatus,alienatio facta, quæcumque illa ſit,ac contractus aliter celebrati,nulli,& inualidi,nulliuſque roboris vel momēti exiſtant,& donec per generalē,vt dictum eſt,alienatio non fuerit ratificata bonorū poſſeſſio penes fratres,ſeu moniales Monaſterii& domus alienantis remanere intelligitur, ſi verò ſuperiores prædicti bonorum alienationes in præiudicium domorum factas eis conſtiterit,virtute eorumdem priuilegiorum retractare valent,ac ille verò,quę per ignorantiam conſtitutionis Pauli III. in euidentem tamen vtilitatē, & neceſſitatem factas(dum id coram Vicario Epiſcopi loci conſte:) cōfirmare,& approbare poſſunt. Leonis in cōſt. 4. Cle. 7. conſtit. 3. Grego. xiii. conſt. 17. Eiuſdē Leonis x. conſt. 4.

Qui demum ſuperiores,& Regularium prælati,cum in confirmādis,

ſeu

ſeu ratificãdis bonorum ſuorum conuentuum alienationib. vices Sedis Apoſtolicæ gerere dignoſcantur, Ideò in interponendis eorum decretis, & licentiis concedendis ſuper illis cõmodum, & euidentem vtilitatem dumtaxat intendere debent alioquin vltrà ſentẽtiam excummunicationis, quam ipſo facto incurrunt, ab officio etiam per annum ſuſpenduntur, vt in qtiuilegio Iulii II. Congregationi Monachorum B. Mariæ de monte Oliueto conceſſo, & Mendicantib. communicato, continetur. Locationes verò, etiam triẽnales, bonorum anticipatis, ſolutionib. factę, per prælatos ipſos fratrib. omnino interdicantur quocumque priuilegio nõ obſtante, cum illæ per concilium Tridentinum fieri prohibeantur.

Seſſ. 25 de refor. c. 11. Magnam

De pactis Regularium cum perſonis extra ordinem initis Tit. X. cap. I.

QVAMVIS olim de iure, etiam cõmuni, pacta, conuentiones, & tranſactiones per fratres prædicatores, & Minores, alioſque mendicantes eorumque prouinciales, priores, & guardianos, alioſque officiales cũ prælatis, capitulis, rectoribus, & perſonis Eccleſiarum, ciuitatum, Caſtrorum, Villarum, & locorum, ſuper iuribus parochialibus, vel aliis quibuſcumque articulis ab eis, vel eorum anteceſſoribus initæ, ſiue factæ, dum tamen aliàs eſſent, & licitæ, & honeſtæ tenerent, & ad illas ſeruandas ipſi fratres compellerentur, etiam ſi contra ordinis priuilegiorum concordatæ eſſent, cum per facta prædicta indultis derogatum eſſe cenſeretur. Hodie tamen per priuilegium Alexandri iiij. & Iulii ij. & Honorij iiij. nouiſſimè cõfirmata, & innouata, declaratur, vt compoſitiones, & facta huiuſmodi obligationibus interpoſitis, atque conditionibus adiectis ſuper locis ad ordinem pertinentibus per prędictos Regulares abſque licẽtia, & aſſenſu totius eiuſdem ordinis generalis inita, ſeu per ipſum generalem ratificata, aut in capitulo generali recepta, & approbata, & cõfirmata non fuerint, minimè valeant, illaque nullius firmitatis exiſtere, ex prædictis priuilegiis declarantur, ſicut etiam ſuper illorum nullitate declarandi ipſi generali per priuilegium ipſum Iulii II. facultas, cõdonatur. Quibus quidem non obſtat Decretum Bonifacii VIII. vt ſupra allegatum, & conſtitutio Leonis X. in concilio Lateran. edita, cum & per Iulium ij. Paulum iij. & Gregorium xiii. & Sixtum V. non ſolum prædictis ſed etiam conſuetudinibus quibuſcumque, ac omnibus aliis in contrarium etiam per ipſos Regulares ſeruatis, fuit, & eſt expreſsè derogatum

c. qua de pactis.

Leo x. cõſt. 1. c. pactum eodem tit. conſt. 1.

Eugenius iiij. conſt. 4.

De Regularium Mendicantium Prçlatis, eorumque electione, Poteſtate. Tit. XI. Cap. I.

GENERALES, ordinum capita, necnon eorum Vicarii, prouinciales, Priores, Miniſtri, Magiſtri, guardiani, ſeu Correctores, prępoſiti, Rectores, illorumque Vicarii, vicegerentes, commiſſarii, vel delegati viſitatores, & alii prælati quocumque nomine vocentur, poſtquam iuxtà illorum ordinum conſtitutiones, & per formam a concilio Trid. traditam, nempè per vota ſecreta abſque nominum eligentium publicatione, & p proprios electores prouinciales, & nõ per cõſtitutos ab eiſdẽ prouincialibus ad ſupplendas voces, & abſentiũ ſuffragia electi, eo ipſo qd ſunt veri prælati generales, & alii, vt ſupra effecti curam animarum fratrũ eorumdem ordinum plenè habent, & liberè gerunt, illoſq; tunc ꝓpria auctoritate officii ligare, & ſoluere valent. Quæ quidem auctoritas cum ſit perpe-

Seſſ. 25. c. 3. in electio.

Mare magni §. i. glo. in ca. fin. de of. ordi.

perpetua,& nõ temporalia, & a priuilegiis in perpetuum ipſis omnibus cõceſſis dependeat, eſt ordinaria,& non delegata,& tamquam ordinaria in vtroque foro ab eis poteſt valide delegari, non obſtante, ca.fin.extra de offi.deleg. vbi dicitur, quod alma legatorum Sedis Apoſtolicæ auctoritate nulli cui commiſſum fuerit excõicare, vel abſoluere alios, diſpenſare cum irregularibus, vel pœnitẽtias iniungere, liceat hæc aliis demandare, quoniam illud cap. ſecundum communiter Doctores, habet locum in perſonis, quib. committitur tantum certum, & nudum miniſterium, & quãdo eligitur induſtria certæ perſonæ, quod ſecus eſt in dictorum Regularium prælatis quibus non nudum miniſterium, ſed quidem plena cauſæ ſubditorum cognitio, & cura cum iuriſdictione demandatur, quæ illis competit ratione perpetui priuilegii officii, & dignitatis eiſdẽ ordinib. conceſſæ, & non ratione induſtriæ perſonæ, cum ſit incognita; quod quidem confirmatur, quoniam d.c.fi. diſpoſitio procedit ad delegatam, & non ordinariam auctoritatẽ, & facultatem habẽtes, quę quidem abſoluendi facultas iuxta mentem Panormitani eſt delegabilis per auctoritate ordinaria fungẽtem ſicuti eſt ipſorum Regularium prælatorum auctoritas, quorũ delegati illum ſub delegare non poſſunt. Et ꝓpterea generales in toto ordine prouincialis, in tota ſua prouincia prior, & guardianus, Rector, & Corrector in propriis domibus, ſeu conuentib. & locis, & illorum fratrib. & aliis perſonis ſibi ſubditis omnimodam iuriſdictionem, & poteſtatem habent reſpectiuè regẽdi, viſitandi, & corrigẽdi, ac ex priuilegio Apoſtolico illud idem per ſe ipſos poſſunt in ſuos fratres, & moniales, & alias ſubditas perſonas, quod poſsũt Epiſcopi in laycos, & clericos ſibi ſubiectos, quo ad diſpenſationem ab omnib. irregularibus, & ſuſpenſionibus ex delicto culto prouenientib. excepta ea, quę oritur ex homicidio voluntario, & exceptis aliis deductis ad forum contentioſum quam, ẽt in quibuſcumque caſib. occultis etiã Sedi Apoſtolicæ reſeruatis; delinquẽtes ſibi ſubditos per ſeipſos, aut eorum Vicarios ad id ſpecialiter deputandos in foro conſcientiæ gratis abſoluedũ, impoſita pœnitentia ſalutari, vt ex concilio Tridentino Epiſcopis cõceditur ex prædictis etiam ſequitur dictos prælatos, & ſuperiores poſſe inter ſuos fratres caſus, quos maluerint ex contentis in decreto a Clemente Papa VIII. nouiſſimè edito, ſibi in foro pęnitentiæ reſeruare, a quibus nullus inferior Regularis abſoluere valet, alioquin abſolutio nulla eſſet, & abſoluens in pœnam a caſibus reſeruatis incideret.

In ver. conceſſis pal. in 4. ſen. diſ. 17. q. 3. ar. 2.

C. fin. de of. ordi. & ibi gloſ. & pan.

Pius V. conſil. 14.

Conſt. 1.

Conc. Trid. ſeſſ. 14 c. quoniam.

Generalibus verò ipſis dumtaxat ex priuilegio competit conſtitutiones conditas, & a Sede Apoſtolica etiam confirmatis ſimul, ac ambiguitates circa priuilegia, indulta, exemptiones, & gratias ab eadem Sancta Sede conceſſas, & concedendas emergentes, quoad conſcientiarum fratrum ſibi ſubiectorum ſerenitatem tãtum, auctoritate Apoſtolica declarare, quæ quidem facultas interpretandi Regularium priuilegia, ſiue clara, ſiue dubia ſint, omnibus Epiſcopis aliiſque Prælatis ſecularibus omninò interdicitur, & auſertur.

Iulii II. conſtit. 1.

Valent etiã omnes Religioſorum ſuperiores, vt ſupra deſcripti in corrigendis ſibi ſubditis fratribus rimulis, & apicibus iuris poſtpoſitis contra eos liberè, & ſola facti veritate inſpecta procedere, dummodo tamẽ iuſtitia nõ periclitetur, nempè, quod in correctionum iudiciis ab eis ſubſtantialia illorum ommittantur, vt ſunt legitimorum teſtium receptiones, probationes, exceptiones, & neceſſariæ defenſiones, quoniam ſine illis iniquum eſſet iudicium, & per conſequens nullus, quæ autem

Clem 4 cõſti. 1. c. 1 de dolo. & contum.

reſecc

Clem. ſepe de verb. ſignif. reſecanda,& quæ in huiuſmodi iudiciis ſeruanda ſint In Clementina ſępe,de verb.ſignificatione continentur,quæ in titulo de conſeruatoribus habetur,& ibi videri poteſt.

Iulius 'conſti.6. Item poſſunt generales non ſolum conuentus ſuorum Fratrum, ſed etiam Monaſteria ſororum monialium, & earum collegia, ac perſonas quaſcumque tertii habitus ſub eiuſdem ordinis cura exiſtentes eximere non obſtante quod per eorum conſtitutiones, & fundationem aliter diſponatur.

Pius 5.conſti.12. Poſſunt etiam generales,& eorum Vicarii,necnon prouinciales, ex indulto Apoſtolico in vna quaq; prouincia vnum,duos, tres,quattuor, vel quinque,aut plures ſibi beuè viſos eiuſdẽ ordinis religioſos,ſeu fratres,probos tamen,ac fide doctrina,idoneos, & ab ipſis approbatos, in notarios creare,conſtituere, & deputare,'qui ſic creati conſtituti,& deputati ſine aliquo reſpectu,& omni ceſſante recuſatione liberè quoties requiſiti fuerint omnia,& ſingula mandata,priuilegia conceſſiones,gràtias indulta,& reſcripta Apoſtolica in dictorum Regularium vtriuſque ſexus perſonarum earumque Eccleſiarum domorum Monaſteriorum, locorum conuentuum,& vtilitatem,& cõmodum conceſſa,& emanata quibuſcumque perſonis,tam ſecularibus quam Eccleſiaſticis cuiuſcunque dignitatis ſint,quoties opus fuerit notificare,& inſinuare,& intimare,ac ſuper præmiſſis,& eorum ſingulis, iuxtà eorumdẽ priuilegiorũ cõtinentiam,& formam monere, & requirere,& ſingula circa ea requiſita,& opportuna facere,gerere,& exercere, & exequi, de eiſdem omnibus,& ſingulis publicos,& publica, actus, & inſtrumẽta coram teſtibus ad hoc requiſitis conficere,ſtipulari,& in notam redigere, & indè vnũ, vel plura inſtrumenta conficere,quibus in iudicio,& extra eadem fides adhibeatur,ac ſi pet alios quoſcunque publicos,& authenticos notarios ſtipulata confecta,& publicata,& authenticata fuiſſent, a quibus quidẽ actis,notis,inſtrumentis,& ſcripturis, ab illis ſtipulatis,confectis,& authenticatis,intimatos,munitos,& requiſitos affici, & arctari debere auctoritate Apoſtolica ſtatuitur, & declaratur, cum diſtincta inhibitione, & præcepto,ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna locorum ordinarijs aliiſque cuiuſcumque ſtatus perſonis ne notarius ipſos (vt ſupra deputatos,) in ſupradictorum executione quouis modo impediant ſeu impedire, aut prohibere audeant.

Idem Pius v. conſt.eadem.

Quamplurimè aliæ Seculares ipſorum Regularium prælatis conceſſę per priuilegia exiſtunt, quæ ſuis locis annotantur.

De profeſſione fidei iuxta formam Bullę Pij IIII. editam, per prefatos Regularium Monaſteriorum prouiſos facienda. Cap. ????.

Seſſ. 24. c. 12 e. refor. cum. STATVIT Sancta Tridentina Synodus, quod qui Cathedralibus, & ſuperioribus Eccleſijs pręficiuntur,vel quibus de illarum dignitatib. canonicatibus, & aliis quibuſcumque beneficiis curam animarum habentibus prouideri contingit publicam orthodoxæ fidei profeſſionem facere,ſe in Romanæ Eccleſiæ obedientia permanſuros ſpondere,& iurare adminus intrà duos mẽſes a diæ adeptę profeſſionis in manib.Epiſcopi,vel eius Officiales tenãtur.

Pius iiii.in 2 par. bull. çomun.

Cuius quidem fidei profeſſionis formã ædidit poſtea Pius IIII.& per

ſuas

ſuas litteras mandauit,vt etiam dicta profeſſio fieret per quoſcumq; Regulares,quibus de Monaſterijs,conuentibus,domibus,& aliis quibuſcũque locis Regularium quocumcumque ordinum etiam quocumque titulo,& nomine eis prouideatur ſub pœnis per dict.Concil.Triden.in cũtrauenientes ſtatutis. Hanc bullam Pii quarti inter bullas communes inſeruimus,vt regulares prouiſi,vt ſupra poſſunt ea commodè vti.

De Præceptione actiua,& paſſiua Regularium. Tit. XII. Cap.I.

INTER alia beneficia,que Regulares mẽdicantes ex indultis a Sede Apoſtolica eis conceſſa,adepti ſunt, illud ſanè paſſiuæ præſcriptionis non modicum eſſe videtur cum eorum loca bona,& perſonæ cẽtenariæ præſcriptionis præſidio munita tutaque exiſtant,quod quidem priuilegium competit eis,tum ratione immediatæ ſubiectionis S.Rom.Eccl.& Sedis Apoſtolicæ ſub cuius protectione ſuſcepti ſunt, tam etiã quia omnium bonorum,tam mobilium, quam immobilium, quæ Regularib.& pręſertim minorib.S.Franciſci de obſeruãtia quocumque modo acquiruntur ius proprietas,& dominium ad ipſam Romanam Eccleſiã nullo medio ſpectare,& pertinere dignoſcitur,vt per eorum priuilegia declaratur cum igitur in prædictis agendis non ipſorum fratrum,ſed præfatę Romanæ Eccleſiæ,ob commune ius,quod inter ſe quodammodo habere dicuntur,negocium tangi videatur,eodem priuilegio prædictę centenariæ præſcriptionis,quo illa fruitur,& ipſi pariter fruuntur, & gaudent.Huiuſmodi aũt beneficium quibuſcumque Regularibus mendicãtibus, & non mendicantib.collatum quoque exiſtit per priuilegiũ Leonis X.Camaldulenſium,& vallis vmbroſæ congregationi cõceſſo,& ad omnes Regulares ab Apoſtolica ſede pluries extenſo,& comunicato,& quo expreſsè ſtatuitur,contra illorum Monaſteria loca,bona,& perſonas,tam in præteritum,quã in futurũ nulla currat præſcriptio, niſi poſt lapſum ſexaginta annorũ,quod quidem tempus ab actu,ſeu contractu, vel quaſi curſu exordiũ ſumere debere intelligitur.Et eo elapſo,tũc quadraginta annorum præſcriptionẽ incipiẽdam eſſe idem Leo declarauit, quibus omnibus iunctis continuatis, & computatis centum annorũ numerus conſtituitur,ita vt non niſi illis elapſis(vt præfertur)cõtra eorumdem Monachorum,& regularium,& mendicantium bona loca,& perſonas a nemine in iudicio moleſtari poſſunt. Quo verò ad actiuam præſcriptionem Regulares contra laycos pręſcriptione iuris cõmuuis,nempè triginta,qua laycus contra laycum pręſcribit,& cõtra alias Eccleſias, & loca pia ſecularium quadraginta annorũ ſpacio pręſcribunt,ſicuti etiã Regulares vnius ordinis, vel cõgregationis cõtra aliorũ quorumcumq; ordinum Regulares,& Monachos non niſi eorumdem quadraginta annorum lapſu præſcribere valẽt, cũ æque in hoc priuilegiati exiſtant, in quib.locũ habere videtur regula iuris vulgata,quod priuilegiatus contra priuilegiatum non ſuo priuilegio, ſeu iuris cõis diſpoſitione procedunt quoniã ad illã inducẽdam contra Eccleſiam requiruntur 40.anni, ad hoc, vt conſuetudo præſcripta dicatur, ſed cõtra ipſos priuilegiatos centũ anni videtur requiri ob eandẽ rationẽ,& priuilegii diſpoſitionẽ.

Quattuor aũt in perfecta præſcriptione requiruntur,quæ nihil aliud eſt, quã acquiſitio Dominii per continuationem poſſeſſionis per ſpaciũ tẽporis è lege præſertim Canonica definitum, & primò requiritur poſſeſſio

Mare magnum §.43 Sixtus IIII. conſt.iii.c. Ad Audientiam & c. cum nobis de pręſcrip. c.tit.eodem tit.in 6 Leo x. inter camal. dulen. priuil. conſtit.1.

DD. Can. poſt panormi in cap. fin de præſcrip. Bald. in Auth. quas actiones C. de ſacroſ Eccl.ff. de vſucap.l. 3.Iubemus, 16.q 3.lo.

ſeſſio rei præſcribendæ continua,& ſine interruptione vſque in ſinem tẽporis completæ præſcriptionis quod ſi interrumpatur, dicta poſſeſſio, interrupta etiam præſcriptio cenſetur, interruptionem verò poſſeſſionis ciuiliter per litis conteſtationem fieri Doctores tradunt.

Secundo, requiritur bona fides præſcribentis, qua poſſidens rem præſcribendam eſſe ſuam, vel illum a quo recepit dominium illius, aut ius diſtrahendi habere credat, licet in facto error adſit.

Tertiò, requiritur titulus iuſtus, vel ſaltem iuſtè præſumptus, & præſertim quando ius commune obſtat poſſidenti, ſeu præſcribenti, tunc neceſſe eſſe illum allegare,& probare, eſt autem titulus iuſtus omnis actus, per quem ſolet acquiri dominium, vt quando a vero Domino res traditur, aut in ſolutum datur, aut a poſſidente emittitur, aut per transactionem, ſeu iudicis ſententiam recipitur, ſiue pro derelicta occupatur.

Quartò, demum requiritur, quod res talis ſit, quod pręſcriptione acquiri poſſit,& licet regulariter omnis res, & omne ius, omniſque actio præſcribi valeat, fallit tamen in peccatis, quæ de iure Canonico,& diuino in foro animæ nullo vnquam tempore præſcribuntur, non obſtante illorum temporis diuturnitate, qua illa non minuuntur, ſed augentur, quamuis in foro iudiciali, & contentioſo quo ad illius pœnam aduerſus quodlibet crimen regulariter procedat præſcriptio decem annorũ. Nec etiam contra votum,& præſertim Religionis, nunquam præſcribitur: nam vouens vſque ad finem vitę illud ſeruare,& adimplere tenetur neque conſuetudo non prodeſt,& conſequenter contra ieiunia, vigilas, & alia huiuſmodi nullus ab onere illa ſeruanda quantauis continuata,& longa temporis transgreſſione liberatur.

Contra verò prælati obedientiam, viſitationem, correctionem ſubditi,& præſertim Regulares, nunquam præſeribunt, ſicut loca Religioſa, ius decimarum primitiarum,& oblationum, aliorumque iurium ſpiritualium laycus per quamuis lõgi temporis præſcriptionem haud acquiri valent cum iſtorum omnium Layci incapaces exiſtant, excepto iure patronatus,& aliis ſpiritualitati annexis, cum ea poſſidenda ipſis Laycis relinquantur.

Poſtremò, non eſt in præſenti loco omittẽdum tantam eſſe huiuſmodi præſcriptionis vim,& efficaciam, illum qui rem alienam modis a iure,& præſertim Canonico, requiſitis præſcriptam licitè retinere valore etiam ſi poſt completam præſcriptionem mala fides, hoc eſt ſcientia rei alienæ, ſuperueniat, iuxta communem Theologorum, & Canoniſtarũ ſententiam ratio eſt quia res completè præſcripta, non amplius aliena, ſed propria præſcribentis, & poſſidentis legis auctoritate effecta cenſetur, quę poteſt dominium rei alienę, etiam non conſentiente Domino in alium transferre, vnde ſicut præſcribens in acquirendo non peccauit, quia Sacrorum Canonum auctoritate præſcribendo acquiſiuit, ita ad rem legitimè præſcriptam reſtituẽdam minimè tenetur, cum alienum non ſit, quod iure poſſidetur, iuxta D. Auguſtini ſententiam.

Andr. in regu. ſine poſſeſs. c. 6 & c. illius, de pręſcri c. fi. Quoniam omne, de præſcrip. c. ſi diligenti, eo. tit. ca. 1. de præſc. in 6. Syluest. in Su. in verb. præſa. § 4. l. ſicut in tẽ. G. de præſcri. 30. vel 40. an. c. ad aures, eod, tit. c. cũ non haberet, de eo qui duxit in mat. quam pol. per adu Abb. in d. c. cũ haberet, c. ſicut, de reg. tranſ c. cũ cauſam, de elect ca. cum ex off. de pręſcri. Io. Andr. in c. 1. de præſcri. in 6 d. c. ad aures de præſc. D. Tho. & alii com. in 4 diſ. 37. q. S. tit. 1. idem Tho in q. quol li. ar. 26 ad 1 Gl. in ca. fin. & latius in ca. vigilãti. de præſc. & ibi DD. Cano. Inn. & Ho. qui de cõi atteſtatur par... in d. c. vigilanti, & poſt eum F... loco de præſc. c. ſicut pecca 13, q. 4 c Quid dican, 14 q. 4 § hoc. n. Sixt. V. con ſtit 5.

De

De natali, ętate, vita, & moribus ad Religionem recipiendorum.
Tit 13. cap. I.

NVllus niſi ex honeſtis parentib. legitimè natus, & maior ſexdecĩ annis, & non aliter, in aliqua Religione recipiatur nec ad habitũ illius ſuſcipiendum admittatur, habita prius de illius parentibus patria, & ante actæ vitæ, & morib. diligenti, accurata, & fide digna relatione, & atteſtatione, quę quidẽ receptio, approbatio, & admiſſio in Capitulo Generali, vel Prouinciali pro tempore fiant, necnõ illius Religioſi, ſic recepti nomen, & cognomen, quibus in ſæculo vtebatur, & patria in actis ipſius capituli deſcribantur, & notentur.

De nouitiis Religionem ingreſſis, & eorum profeſſione emittenda.
cap. II.

NOuitius, qui in quacunq; Relig. habitũ ſuſceperit ante decimũ ſextum annum ſuæ ætatis expletum, nec in minori tẽpore, quã per annum poſt ſuſceptum habitum in probatione ſteterit, ad profeſſionẽ minimè admittatur. Et finito tẽpore Nouitiatus, & anno probationis expleto Superior eum ad profitẽdum vocet, ſi habilẽ inuenerit, alioquin illũ reiciat, & aliter factã ipſam profeſſ. nullã eſſe, nullamq. obligationẽ inducere, vel ordinis obſeruationẽ declarauit, & ſtatuit Cõcilium Trid. ſicut etiam per Conſtitutionẽ Alex. IV. in virtute S. obed. & ſub excõmunicationis pęna, pręcipitur, ne antẽ annũ probationis expletum Nouitius ad profitẽdũ recipiatur, ſeu intra dictum ann. aliquatenus impediatur quo minus intra ipſũ ad aliã Relig. quã maluerit ſed non ad ſæculũ redeat, contra quã prohibitionẽ, ſi per Superiores dictorum Regularium deuẽtum fuerit, vltra nullitatẽ inde ſecutorũ à receptione quorumlibet eiuſdem ordinis ad profeſſionẽ, ipſo facto ſuſpenſi redduntur, & pœnis, quę fratres ipſius ordinis pro culpis grauiorib. infligi conſueuerunt, ſubiecti exiſtunt. Et propterea per ſacros Canones fuit optimè prouiſum, ne beneficium Eccl. cum illius, qui Religionem ingreditur, intra dict. annum probationis alicui conferatur, niſi ad id illius accedat aſſenſus, aut conſtet, qd vitã voluerit abſolutè mutare, vel profeſſionẽ expreſsam fecerit, ſeu ſcienter habitũ profeſſorũ receperit, ſed retrahenda eſt beneficii collatio vſq; ad emiſsã profeſſionẽ, & intra annũ probationis eidẽ beneficio p aliũ deſeruiri debet, aſſignata ſibi congrua de ipſius prouentibus portione, reliqui verò fructus ad ipſum Nouitium ſpectabunt.

Conc. Trid. c. in quacunque, ſeſſ. 25. c. non ſolũ, de regul. tranſm. ad aliam Rel. in 6. Greg. 9 conſtitutum.

c. beneficiũ, eod. tit. de reg. in 6.

Quod annus probationis debet eſſe continuus. Cap. III.

CVm annus probationis à Sanctis Patribus, & Religionũ fundatoribus non ſolũ ad Religonẽ ingredientium fauorem, ſed Monaſterii etiam ſit inductus, vt ille aſperitates iſtius, & iſtud mores illius valeat experiri: ideo debet eſſe continuus, & nõ interpelatus, vt in illius continuatione omnes auſteritates ordinis, & Regulę ab ingreſſis ſentiantur, quas non experirentur ſi illarũ tẽpore, puta Quadrageſimæ, aut Aduentus Monaſterium egrederentur, cuius quidẽ anni integri probatio (vt dictũ eſt) requiritur, cũ ille in humanæ fragilitatis ſubſidium maximè inductus, & inſtitutus eſſe videatur.

c. Ad Apoſtolicorũ, de regularibus Philip. Frã. in c. eo. tit. Nau. cõſ. 37. de reg. li. 2. Panor. in d. c. Ad Apoſt. eod. titulo.

X De

De qualitate ad Religionem Recipiendorum. *Cap.* 1177.

Sixtus V. cōſtit. 5.

PRohibuit quidem Sixtus V. per quaſdam ſuas litteras, & omninò interdixit, ēt ſub cenſuris, & pœnis, ut de cætero illegitimi ex inceſtuoſo, aut ex ſacrilego coitu, etiam poſtmodum quacunq; auctoritate legitimati exiſterent, ad Religionis habitus ſuſceptionem, & profeſſionem vllo modo admitterentur, & omnia in contrarium inde ſecuta nulla, & inualida, nullamque obligationem inducere declarauit, & ingreſſos huiuſmodi quam primum expelli, & ab ipſa Relig. eiici mandauit, & quo ad criminoſos, etiam recipiendos in Religione nonnulla decreuit, vt in dictis ſuis literis continetur, quarum diſpoſitio cum dura admodum Gregorio decimoquarto videretur, prædictas conſtitutiones Sixti quinti ſui prędeceſſoris moderandas cenſuit, prout per ſuam conſtitutionem quo ad illegitimos tantum, ad terminos iuris reduxit, reuocauit, & moderauit, ſtatuēdo, quod illegitimi quouis modo procreati, ad habitum, & profeſſionem Religionis admitti poſſint, & ad effectum hmō: per ſuperioris generalis aut prouinciales virtute, & vigore priuilegiorum legitimati, & ad ordines ſacros ſuſcipiendos, necnon ad dignitates, & honores in Religione conſequendas diſpenſari, & habilitari valeant quę quidem priuilegia, quo ad facultatem prædictam diſpenſandi legitimandi, & habilitandi fuerunt, & ſunt per eandem Gregorii XIII. conſtitutionē in priſtinum ſtatum, & validitatem in quib. ante ipſas cōſtitutiones Sixti V. exiſtebant reſtituta, & reintegrata. Quæ tamen illegitimorū ad Religionem receptio fieri minimè debet, niſi prius iuxta formam dictæ cōſtitutionis Sixti V. illorum vita, & moribus diligēter cognitis, & circumſtantiis omnib. quæ circa idoneitatē perſonæ attendendæ erunt cōſideratis, ac a fide dignis de Religionis zelo, pietate integritate, & doctrina comēdati fuerint, & in capitulo generali, vel prouincicli, per generalē, & prouincialem ſuperiorem, & diffinitores vnanimiter approbati fuerint, dummodo filius illegitimus in Religione, in qua pater, ſiue ante, ſiue poſt natiuitatem dicti filii profeſſus fuerit, ipſo patre viuente non admittatur cum aliis in eadem Sixti V. conſtitutione requiſitis, in cæteris autem quo ad præmiſſa cuiuſque ordinis ſtatuta regularia ſeruari debent, vbi verò capitula celebrandi conſuetudo non fuerit ſuperioribus cum tribus, aut quattuor, ad id generali congregatione per vota ſecreta deputati eorum Regularibus inſtitutis ſeruatis, ac ſupradictis omnibus plenam in recipiendis Nouitiis auctoritatem habent.

Grego. 14. conſt. 11.

Idem Greg. xiiii. conſti. eadem.

De criminoſis ad Religionem non recipiendis. *Cap.* V.

Sixt. V. conſtitu. ead. n. §. cæterum.

SVſpecti verò, aut rei aliquorum criminum, qualia ſunt homicidia, vel alia ſimilia grauiora, furta, & latrocinia, propter quæ vel damnati, vel bannitii fuerint, aut ne damnentur, formidatur, alii ēt ingenti ære alieno ſupra vires ſuarum facultatum grauati, ſiue reddendis ratiocinijs ita obnoxii, vt ex eo lis, vel moleſtia eis illata ſit, vel timendum ſit, ne inferatur, ab ingreſſu Religionis tanquam perpetuò inhabiles prohibentur, niſi conſtet eos non humana ratione, ſed deuotionis, & pietatis feruore vitam Religioſam ſpontè, & ex animo elegiſſe, de quibus criminib. in generali, ſeu prouinciali capitulo plena, & indubitata fide facta per genelem, vel prouincialem, & diffinitores, aut alios, vt ſup. vnanimi cōſen. ſu

fuerint

fuerint approbati,& ad habitū Religionis admiſi, & ſi aliter in Religione à forma prædicta recepti fuerint tãquã malè recepti habitu ſpoliari, & a Religione eijci,& expelli debent.Quod ſi expulſi nõ fuerint, attẽ a nullitate habitus receptionis,& ꝓfeſſionis emiſſione, liceat quibuſcũq; Iudicibus,& Curijs,etiam ſæcularib.ad quos,ſeu ad quas ſpectat, cõtra eos,vt prius iuris,& facti remediis tam ciuiliter,quam criminaliter, aut mixtim ob facinora prædicta procedere.Et qui etiam dum erant in ſæculo grauiſſimis & ſcãdaloſis delictis notati,&diffamati fuerũt,quę quidem delicta fraudolenter,& doloſè in earũ receptione,ſeu profeſſionis emiſſione,monitione ſuper illis per Superiores præmiſſa,tacuerunt, nõ obſtãte,quod iam recepti fuerint,& profeſſionem emiſerint Religionũ Prælatis,ne morbida,& infecta pecus totum ouile Domini corrumpat, aliis cedat in exemplum,indulgetur,vt prædictos ab eorũ Conuẽtib. & ordinib.auctoritate Apoſtolica remouere,& expellere licitè poſſint. Leo 10. conſt. 11.

De poenis Superiorum Regularium inhabiles ad Religionem recipientium. Cap. VI.

PRælati demum Religionum,earumque profeſſores,ſi inhabiles pſonas,& criminoſos,vt ſup.in ordinẽ receperint voce actiua , & paſſiua,necnõ officiis,gradib honoribus,& dignitatibus quibuſcũq.obtẽtis , eo ipſo in perpetuum priuantur,& ad illas,& alias quaſcũque in poſterum obtinendas,perpetuo inhabiles,& incapaces declarati exiſtunt. Sixti 5 conſtit. 3. 10.

De poena reuocantis Nouitium,ſeu profeſſum à Religione. cap. VII.

IVlius Secundus in priuilegio conceſſo Monachis ordinis Sãcti Benedicti Congregationis B.Mariæ Montis oliueti,aliis poſtmodũ Mendicantium ordinibus communicato , ſententiã excõmunicationis ipſo facto incurrere decreuit impediẽtẽ Nouitiũ ab ingreſſu Religionis,ſeu iam ingreſſum reuocãtem,& vlterius ſecundum Scribentes cõmuniter tenetur,illum ad propriã Religionẽ ingredi obſtringi,dummodo ſit pſona habilis,& nõ vxoratus,nõ ſenex,neque infirmus,quod ſi inhabilis (vt præfertur exiſtat,tenetur ꝓ poſſe alio modo ſatisfacere Religioni , & illi,quem reuocauit orãdo pro,eo,vt Religioſus efficiatur,quod ſi eũdẽ reducere non poteſt,ſufficit pro poſſe feciſſe,ratio autẽ huiuſmodi reſtitutionis à Theologis allegata, hæc eſt,qđ ſicut reſtituere tenetur ille, qui inuito Domino auferi ab eo ſeruũ ſuũ vnde illius ſeruitio priuatur, vel ſi eundẽ ſeruum reſtituere nõ poteſt,tenetur ęqualẽ ſeruum,vel ęſtimationem Domino conſignare,immo etiam duplum,multò magis,qui Deo abſtulit ſeruum ſuum Nouitiũ,ſeu profeſſum in Religione,tenetur in ſimili recõpenſarę.Qui verò retraxit nondum Religionẽ ingreſſum , ſed volentem,& diſpoſitũ intrare ex eo,quod probabiliter credebat illũ nõ eſſe aptũ,neque vtilẽ Religioni,ad nihilum tenetur,cũ potius damnum à Religione remouiſſe,quã ei intuliſſe videatur,quod idem dicendum eſt,ſi illũ reuocauit à Religione,in qua male viueretur,ſi autem reuocauit propter vtilitatem propriã,vtputa,quia indigebat conſilio ſuo, quoad ſpiritualia in ſeculo,reſtitutioni minimè tenetur,cũ iuxta gradũ ordinatæ charitatis teneatur bonũ ſuum ſpirituale, quã alterius præeligere.Si demum retraxit propter amicitiam,vel parẽtęlã, aut inimicitiã

Syluest. in Su. in verb. reſtitutio 3 §. 3 Ang. eodem verb. § 63.

Petrus de Pal. & alij in 4. d. 15 q. 2 artic. 2.

c. ſi ſeruus, diſt. 54.

Caiet. 2. 2. q. 196 ar. 9.

Richar. in 4. ab Angelo relat. vt ſupra.

Sylu. lo. ci.

laſciuam, vel ad impediendum vtilitatem Religionis, tenetur pro poſſe operari, vt reuocatus ab eo Religionem, tem ſibi propoſitam, ingrediatur, alioquin Religioni ſatisfacere debet, & de peccato, quod in diſſuadendo commiſit, bonum ſcilicet temporale propriũ ſpirituali alterius ꝓponendo doleat.

De liberalitate Nouitij ad regrediendum ex Religione. ca. VIII.

c ſtatutum, de regu & ibi cõ. DD. Seſſ. vlt. de reg. cap. 16. ca. poſtulaſti, eod. tit.

SAcris Canonib. ſtatutum exiſtit, vt Nouitius intra annum probationis, quandocumque voluerit, ad ſtatum priorem liberè poſſit redire, nullius ſuperioris, vel alterius perſonæ requiſita licẽtia, neq; tenetur Monaſterio expenſas ſibi factas ſatisfacere, immò ſi in ingreſſu aliquid detulit, totum eſt ei reſtituendum, iuxta decretum conc. Trid. neq; egrediẽdo, ẽt propria auctor. in nullam inhabilitatis pœnam incurrit, & propterea ad ordines Sacros, & ad beneficia ſæcularia poteſt licitè promoueri.

De egreſſu Regularis ex Religione poſt profeſſionem. Cap. IX.

C 1 de reg. in ſexto Conc. Trid. ſeſſ. 25 c 29 Quicunque

LIcet regulariter profeſſus in Religione amplius ad ſæcularem vitã redire non valeat, tamen ſi prætendat per vim, & metum ingreſſũ eſſe Religionem, aut ante ætatem legitimam profeſſum fuiſſe, vel quid ſimile, velitque habitum dimittere, aut etiam cum habitu diſcedere ſine licentia ſuperiorum, debet intra quinquennium tantum a die emiſſę ꝓfeſſionis cauſas, quas prætendit coram ſuperiori ſuo, & ordinario deducere, quod ſi abſque prædictorum ſuperiorum declaratione habitũ ſpõtè dimiſerit, nullatenus poſtea ad allegandum quamcumque cauſam admitti poſſit, ſed ad Monaſterium redire cogendus eſt, & tamquam apoſtata puniẽdus, nullo interim ſuę Religionis priuilegio ſuffragante.

De abſolutione recipientibus habitum impendenda. Cap. X

Mare magnum § 38 49.

NOuitij, qui relicta ſeculi vanitate alicuius ordinis habitum ſuſceperint, & fratrum conſortio ſeſe aggregare voluerint, ne eorũ cõuerſio ad Deum impediatur, poſſunt, & per generalem, aut per prouincialẽ a ſuſpenſionis interdicti, & excommunicationis ſententia quacunq; abſolui, exceptis contentis in bulla cœnæ Domini, & cum eis ſi irregulares fuerint, diſpenſari, cũm hoc tamen, ꝙ ſi alicui ex cenſuris prædictis propter dictũ fuerint aſtricti, ſatisfaciant, vt tenentur, & quod niſi mox poſtquàm fuerint abſoluti ordinem intrauerint, etiam ſi ſuper hoc eis induciæ a Prælatis ordinis concedantur, nihilominus eo ipſo in priſtinas cenſurarum ſententias, a quibus fuerint abſoluti relabuntur.

c eod. de ſenten excom. in 6

De Nouitijs abſolutis a caſibus reſeruatis, & poſtea ab Ordine exeuntibus. Cap. XI.

Angel. in Sum in verbo. exc m. 4. § 48 Sylu in ver. abſolu 5 §. 7 quam loquitur Tabiena eo. ti. §. 10.

NOuitij ſi intra annũ nouitiatus in aliquo exceſſerint, pro cuius abſolutione ſi in ſæculo deliquiſſent ad Sedẽ Apoſt. meritò eſſent demittendi, fauore Religionis virtute priuilegiorũ, ẽt excõmiſſis in ſæculo reſeruatis abſoluũtur, & poſtea ſi nõ emiſſa profeſſione abſoluti extiterint; tenentur ſe illis, qui eos aliàs de iure in ſæculo abſoluere poterãt ſe pſentare, non, vt iterũ ab eis abſoluãtur, cũ itã abſoluti ſint, ſed nè rein

eidant

cidant ratione inobediētiæ nō ſe præſentādo: ſicut ſuperioribus ordinarijs ſe pręſētare tenētur illi, qui à reſeruatis ī articulo mortis abſoluūtur quoniā abſolutio quæ impēditur nouitijs, & ſicut illa quę datur in articulo mortis, ipſo iure intelligitur ſi in religione pmāſerint, vel ex illa infirmitate deceſſeriat, ideò monendi ſunt ſic abſoluti exeuntes, vt ſi propriis iudicibus ſe repræſentent quam primū fieri poteſt ne eiſdem cenſuris iterum innodentur.

De renunciatione bonorum per Nouitium facienda. *Cap* XII.

CVm nullo iure Religionem nouiter ingreſſus ad ſua bona renūcianda Monaſterio in quo habitū ſuſceperit obſtrīgatur, ideo poteſt illa cuicūque maluerit licitè, & liberè renunciare, dummodo renūciatio huiuſmodi fiat cū licētia Epiſcopi, vel eius Vicarii, & infra duos menſes ante profeſſionē. quæ quidem renūciatio, nō niſi ſecuta profeſſione; ſuum conſequitur effectum, aliter verò factam, etiā cum iuramēto firmata; irritam, & effectu omninò carere decreuit Cōcil. Triden. à quo quidē ſub pæna excōmunicationis tàm dantibus, quàm recipientibus prohibetur, nè ante profeſſionē aliquid, excepto victu, & veſtitu, nouitii, vel nouitię illius tēporis, quo in probatione ſteterit quocūq; prætextu à parētibus, vel propīquis, aut à curatoribus eius monaſterio tribuatur, quod ſi quid traditū fuerit, eidem, ſi ante profeſſionem à religione diſceſſerit totum egredienti reſtituatur, quod ſecus eſt de donatione, & renunciatione ante ingreſſum Monaſterio, ſeu alteri facta, vt in ſequenti cap. dicetur. Seſſ. 25. c. 6.

De bonis Nouitij morientis ante profeſſionem. *Cap.* XIII.

LIcet olim bona Nouitii ante profeſſionem defuncti ad Monaſteriū ſpectarent, cum ibi moriendo, vti frater mori videatur, & preſertim ſi in eius ingreſſu bona ipſa Monaſterio donauerat; hodie tamen de iure nouo concilii Tridentini contrarium ſtatuitur, nempè, q nulla donatio, ſeu renunciatio valeat poſt ingreſſum religionis infrà duos menſes profeſſioni proximos, vt dictum, ex quo ſequitur quòd ſi Nouitius ante profeſſionem moriatur, ſiue Monaſterio renunciauerit, ſiue non, in eius bonis non Monaſterium ſed eius proximiores ſuccedere debēt cum ob defectum non ſecutæ profeſſionis non verus adhuc Religioſus deceſſerit, & per conſequens eis bona neque tacitè, neque expreſsè in monaſterium tranſitum facere potuerunt, quę omnia intelligenda ſunt de renūciatione facta tantum poſt ingreſſum nouitii in Religione, & non de facta ante ingreſſum illius ſicuti reſponſum fuit per Illuſtriſſimos Cardinales Sanctiſſimæ congregationis concilii Triden. interpræetes R.P.F. Gaſpari Paſſarello tunc ordinis minimorum generali cōſulenti die 22. Octobris 1575. vt ipſe in ſuis notabilibus num. 37. teſtatur.

Authen. ingreſſi. C. de ſacroſa. Eccleſ. & ibi. D D. Panorm. & alii in c. in pręſētia de praben. Seſſ. 25 c. 16 nulla Bart. in d cap. in præſentia. lib. priui. min. nu. 37 in fine. Pius V. conſt.

Si demum nouitiųs virtute priuilegii Pij V. Nouitiis monialium conceſſis, & fratrib. etiam nouitiis communicato per ſæpè dictum Leonis X. conſtitutionum ante mortem profeſſionem emittat, & decedat Monaſterium ſuccedere poteſt in eius bonis quamuis nōdum expletus fuerit annus probationis ratione profeſſionis emiſſę, vt in vltimo cap. de Monialibus dictum eſt.

De Regularibus habitum ſuę religionis dimitentibus. Cap. XIIII.

c. vt pericu loſa ne cle. vel Mon. ſe cu. neg. 16.

OMnibus Regularib. cuiuſcũq; Religionis, & in ea tacitè, vel expreſſe profeſſis p ſacros Canones diſtrictè inhibetur, ne temere habitũ ſuæ religionis dimittant ſub pœna excõmunicationis ipſo facto incurrẽda, ſed quia huiuſmodi habitus dimiſſio multipliciter fieri poteſt, ideo eſt animaduertendũ, quod aliquando fit abſque peccato aliquãdo cũ peccato, quandoq; demum cum peccato, & excommunicatione.

Primo modo ſine peccato dimittitur habitus cũ fit ex iuſta, & rationabili cauſa: nẽpe ratione balneationis, notationis, & piſcationis: vel cũ fit iuxta regulæ ſtatuta, vtputa ex cauſa mutationis, mũdationis, reparationis, vel quãdo fit cauſa iuſti timoris, videlicet, propter periculũ captionis, ſiue mortis, vt ſi quis tranſeundo per terras infideliũ, ſeu aliorũ inimicorum dimittit habitum ne agnoſcatur.

Glo. in d. c. vt pericu loſa in verb. temere.

Secũdo modo cũ peccato Regularis habitũ dimittit quãdo tota die, ſeu aliqua ipſius parte ex iocoſa leuitate domeſticè tamẽ manet In Monaſterio ſine ipſo habitu, aut cum ex laſciuia, & illicita sẽſualitate dormiendi quietius dimittit, cũ habitus adeò ſit oſſibus monachorũ annexus, vt ad illũ retinendũ die noctéq; aſtringantur, dicitur etiã religioſũ cũ peccato habitũ dimittere cũ illud ex iocoſa leuitate p hõrã ad faciendum palum ferreum vel ludẽdũ, aut tripudiandũ, currendum ſeu ſaltandum, & his ſimilia faciẽdum dimittit non tamen ſunt excõmunicati

c. vidua. 20. q. 1.

ſicut nonulli aſſeruerunt, & præſertim Sylueſter contra Roſellã. quod Petro de Palu. in 4. diſt. 18. q. 3. non placet, nec etiã nobis, quoniã qui in prædictam excõmunicationem incidunt, dicuntur Apoſtatæ, vt patet p gloſ. in d. c. vt periculoſa in verb. horũ, quo inquit temerè dimittentes Apoſtatare, quod non poteſt dici de illis qui ex prædictis cauſis habitũ deponunt, cum non doloſè, & cum animo non reaſſumendi (quod proprium eſt Apoſtatarum) deponere videatur.

Petr. de Pal. 14. diſt. 18

Tertiò modo cum peccato, & excõmunicatione deponitur habitus cũ temerè dimittitur, vt habetur in d. c. vt periculoſa. Temerè autem fit, cũ Religioſus illum deponit vagandi cauſa. Itẽ temerè fit, cum fit ex turpi cauſa, & aliorum ſcãdalo, eundo de nocte ad lupanar. quod ſecus eſt ſi dimittit abſque ſcandalo, vt puta cũ in ſua camera dormit cũ meretrice ſine habitu, tunc enim non videtur in excõmunicationẽ incurrere; ratio eſt, quia textus Canonis ſcãdaloſę vagationis innititur, quæ nõ eſt in caſu dormitionis in cella de nocte, tamen ſecus eſt cũ ad lupanar incedit, licet excõmunicatus ſit ob introductionem mulieris intra clauſtra contra Apoſtolicas Conſtitutiones, vt ſuprà dicitur.

De Regularibus dimitentibus habitum ſuę religionis, & alterius habitum aſſumentibus. Cap. XV.

In verbum excõ. §. 16.

QVod Regulares dimitendo habitũ ſuæ religionis, & aſſumẽdo habitũ alterius religionis incidant in ſentẽtiã excõmunicationis d. Canonis tenuit Sylueſter. Caiet. in Sũma. & Nauarra in Manu. c. 27. quod eſt verum cum poſt dimiſſum habitum nõ ſtatim intrat alteram religionẽ, ſed exuto primo habitu religionis ambulant circumeũdo per diuerſa loca quã opinionẽ ſequitur Roſſella etiã ſi portẽt habitũ alterius religionis extra clauſtra nã tũc ex illa vagatione apoſtatæ euadũt, ad quod euitandum

Seſſ. 14 c. 11 Quia verò.

euitandum concilium Tridentinum cuiuſcunque ordinis prælatis,& ſuperioribus prohibuit ne vigore cuiuſuis facultatis nullum ad habitum, & profeſſionem admittere valeant niſi, vt in ordine ipſo ad quem tranſfertur ſub ſui ſuperioris obedientia in clauſtro perpetuo maneret, ſed quando Religioſus dimittit habitum ſuæ religionis, & alterius aſſumit, non ad vtendum,ſed ad ſolatium,aut ex leuitate iocoſa, non incidit in cenſuram ſecundum Sylu.in verb.habitus, quia tunc non dicitur habitus dolore,& temere dimiſſus quotieſcumq; frater minor ex voluptuoſa,& honeſta recreatione habitum prædicatorum ſeu minimorum induit,& è contra.

De Regularibus habitum abſconditum deferentibus. cap. XVI.

REgulares verò deferentes habitum ſuæ Religionis veſte clericali, aut laycali coopertum,& tales incedunt quod tamquam Religioſi non cognoſcãtur incidunt in prædictam ſententiam excommunicationis,quia licet non dimittant habitum materialiter,dimittunt tamẽ formaliter,quotieſcumque adeò habitum abſcondunt,vt ſuę religionis fratres cognoſci,atque diſcerni non poſſint.Si autem a conuerſantib.quãuis non ab omnibus prætereuntibus cognoſcantur, quod religioſi ſunt talis,& talis Religionis habitum dimittere videantur ex toto, non materialiter,quia ſubtus habitum geſtant, non formaliter,quia cognoſcũtur vt Religioſi iuxta mentem canoniſtarum,nihilominus per conci. Trid. prohibitum fuit ne detur licentia cuiquam Regulari occultè ferẽdi habitum ſuæ religionis.

Greg. in ſimula.in declarat.d.c. vt periculoſa Glo. in clem. 2.de vit. & ho. cler.in ver. intrinſeci Panor.in c. Deusqui d. vita, & ho. cler. Seſſ. 25.ca. 19. Quicunque in fine.

De natis ex infidelibus præſentibus Mahumetanis,& iudęis,ac etiam hęreticis poſt receptum Baptiſma ad Religionem recipiendis. Ca. XVII.

APoſtolicis conſtitutionibus ſtatuitur, q̄ ijs, qui ex Iudæorum, vel Mahumetanorum genere deſcendunt, cum poſt ſuſceptum ab eis Baptiſma Græci & Iudæi diſtinctio eſſe nõ debeat,nullatenus defectus generis huiuſmodi,quominus in ordinem prædictum recipiantur,& ad conſequendas in dicto ordine dignitates, gradus, & officia Religionis nocere poſſit,vel debeat,quantum verò attinet ad filios, & deſcendentes hæreticorum declaratur,vt filiis,& deſcendentibus talium cõuerſorum,& Eccleſiæ vnitati reſtitutorũ, pariter minimè circa præmiſſa quicquam obſtet:Geniti verò ex Iudæis ſi poſt baptiſmum ab eis ſuſceptum iterum a fide Catholica receſſerint, & de eo per ſententiam latam in foro Eccleſiaſtico damnati fuerint,ac etiam illi,qui ex Mahumetanis,aut hęreticis ſimiliter damnatis viuis,vel defunctis, vel quorum oſſa,vel ſtatuæ combuſtę fuerint originem ducunt per lineam paternam,vel maternam vſq; ad quartam generationem incluſiuè in ordinem recipi, & admitti prohibentur, & idem in ijs profeſſoribus ordinis, qui ad ſacros ẽt presbyteratus ordines admiſſi ſunt ſeruari debet,prout Fratribus Minoribus de obſeruantia per Pium V.ac etiam Fratribus Minimis per Gregorium XIII.declaratum, & ordinarium fuit.

Conſt 13. Conſt. 11.

De Apoſtatis, eorum pœnis Receptione, & abſolutione. cap. *XVIII.*

2. 2. q. 12. art. 1.

CVM autem Apoſtaſia, vnde Apoſtatæ dicuntur, iuxta D. Thomæ & aliorum theologorum declarationem nil aliud ſit, quam retroceſſio quædam, quæ coniunctioni debita directe opponitur. Ideò notandũ quod ſicut homo tripliciter Deo coniungitur, videlicet per fidẽ, per debitam, & ſubiectam voluntatem ad obediendum eius præceptis, ac etiã per ſpecialia quædam ad ſuperogationem pertinentia, ſ. per clericatum, & Religionẽ, ita etiam tripliciter diſiunctio per hominem ipſum a Deo fieri contingit nempe a fide, cum per infidelitatem ab eo recedit ab obedientia cum, eius diuina, & Eccleſiæ præcepta ex contemptu tranſgreditur, & ab illorum obſeruantia aufugit; a regularitate demum cum ab ordine ſacro ſuſcepto, aut a Religione quam ꝓfeſſus eſt omninò recedit, & propterea homines in aliquo prædictorum a Deo diſiuncti, & retroſtantes (prout ſonat nomen apoſtatæ) Iura, ac Sancti patres in apoſtatas a fide, ab obediẽtia, & ab ordine clericali, & Religione diſtinxerunt, ac numerarunt, cum igitur nunc de Apoſtatis tantum, ſecundum quod iura loquuntur, & Eccleſiæ ſanctiones diſponunt, agendum ſit, aliis omiſſis, cõcludendum eſt, Apoſtatam a Religione eſſe Religioſum expreſsè vel tacitè profeſſum, qui deſerit Religionem quã profeſſus eſt ſine tranſitu ad aliam cum animo non reuertendi ad ſuam, ex qua quidem diffinitione, ſeu potius deſcriptione, notandum eſt, multum diſtare inter Religioſum fugitiuum, & Religioſum Apoſtatam nam nõ omnis fugitiuus Apoſtata eſt, quoniam, qui exit Monaſterium ſine licentia, ſuperioris, omiſſo, ſiue retento habitu vagatur, vel ſe celat, ne inueniatur, eſt fugitiuus, & non apoſtata ad trad. per Ioan. And. quem Panor. & cõiter ſcribentes ſequuntur in c. fin. de regulari, quod quidẽ probatur per l. ſi quis fugitiuus ff. de ædil. edict. ſequ.tur igitur quod nullus Religioſus, qui tranſit ad arctiorem religionem, petita licet non obtenta licẽtia ſuperioris, ſit apoſtata; quia eius tranſitus non eſt retroceſſio criminalis ſiuè a peccato mortali dependens, neque translatus ad aliam Religionem, vel alium locum, vel perpetuo in aliqua Eccleſia canonicè inſtitutus, ſeu ad Epiſcoparum, aſſumptus, aut extrà monaſterium auctoritate, ſui generalis, vel prouincialis ad ſubueniendum parentum neceſſitati in quam tñ poſt profeſſionem emiſſam inciderunt degit, apoſtata dicitur, & minus ẽt ſi antequam profiteretur erant tanta neceſſitate oppreſſi, vt eius ſubſidio indigerent, nam tunc etiã nolente ſuperiore tenetur exire, & ſubuenire: ſi poteſt iuxta mentem S. Doctoris, quare cum Reuerẽdiſſim. Caietano recenſendum eſſe videtur Religioſum, qui eum habitu ſine licentia, & alterius obedientia extra Monaſteriũ eo animo, & intentione manet, vt Religioſus amplius non ſit, verum eſſe apoſtatam, nec excuſatur ab Apoſtaſia, & cenſuris annexis ex hoc quod habitum defert quoniam tenetur ad omnia, ad quæ tenentur apoſtatæ ſine habitu. Qui verò non recedit, nec vagatur extra animo retrocedẽdi a religione, ſed forſan ob prælatorum rigorem, aut libidinem vagandi, aut aliquid hmõi faciendi non apoſtata dicitur ſed fugitiuus, & vagus, ꝙ quidem, ex eo probatur, quod apoſtaſia conſiſtit in retroceſſione a religione, vnde, qui prędictæ retroceſſioni nunquam conſenſit nũꝗ in apoſtaſiam, & eius pęnas incurrit, quamuis incidat in pęnã inobedientiæ & rebellionis contra præceptum prælati exeundo, ſicut ẽt manens in clauſtro, & nolẽs pertinaciter obedire pręlato aliquid iuſtè præcipienti rebellis eſt, & nõ apoſtata.

Gio. con receps. in c. 1. de Apoſta.

d. c. licet de regul.

D. Tho. 2. 2. qu. 101. a. 4. Nau. in cõmen. 3. de reg. ſuper. c. nulla 18. q. 2. 2. loc. ci. In D. Tho. 2. 2. q. 12. a. 1.

De

De Apoſtatarum pœnis. Cap. XIX.

APoſtatæ, ſeu fugitiui ſi habitum dimiſerint ſunt ipſo facto excõmunicati, ſecus ſi non dimiſerint, cum id iure non caueatur expreſsũ, niſi forſan per Regulares conſtitutiones pœna excommunicationis per incurrẽda ſtatuatur. quod quidem in omnib. Religionibus ſanciri deberet, ad præcludendum quãtum fieri poteſt apoſtatis viam, cum tales ob peccatum mortale rebellionis, & inobedientiæ eorum ſuperiorib. efficiãtur. Præterea ſi habitu demiſſo aliquem ordinem receperint ſunt irregulares, eo quia illum in excõicatione ſuſceperunt, ſi verò habitu retento ſimiliter ſacris initiati fuerint, ſuſpenſionem a ſuſceptorum ordinum executione incurrunt, cum ordinati ſine licẽtia ſuórum ſuperiorum ipſo iure ſint ſuſpenſi, & in dictis ordinibus ſic, vt præfertur, ſuſceptis miniſtrare non poſſint donec per ordinarium ſuum ſuperiorem diſpenſẽtur, iuxta concilii Trid. diſpoſitionem, & ſi antequam diſpenſentur ſiue a prædicta ſuſpenſione abſoluantur miniſtrauerint irregularitatis laqueo ſe inuoluunt ſecundum Canonicas ſanctiones, additur etiam ex concilii Tridentini decreto Regularib. ipſis extra clauſtra, & obedientiam Religionum ſuarum viuentes prohibitio prædicandi, per Epiſcopos locorum ordinarios eis faciendam. Vltra demum prædictas cenſuras, & pœnas atq; officiorum, ac dignitatum ordinis, necnon vocis actiuæ, & paſſiuæ priuationem, & ad illa inhabilitatem, ẽt pœnis corporis afflictius, vel a religionis ſtatutis inflictis, aut ſuperiorũ arbitrio corrigi, atq; puniri, ac ẽt per Epos locorũ, ſi voluerint ſub graui cuſtodia carcerari valent ita quod ſolummodo vita ſibi miſera reſeruetur, donec a ſuæ pręſumptionis nequitia reſipiſcant; multæ aliæ pœnè demum, etiã grauiores, per conſtitutionem Pauli quarti contra apoſtatas editam ſtatutę fuere ſed cum illa poſtea per Pium quartũ per ſuam cõſtitutionem quę incipit Sedis Apoſtolicæ ſolertia ſub Dat. Ro. apud S. Petrum anno Domini 1563, nonas Aprilis fuerit moderata, declarata atque ad terminos iuris reducta, ideo hic omittuntns. Omnes autem pęnę prædictæ extendũtur etiã ad Regulares illos, qui ſe per vim, & metum Religionem ingreſſos eſſe, aut ante ætatem debitam profeſſos fuiſſe, aut ſimile prætendentes ſpontè dimittunt habitum etiam intra quinquennium non deductis prius cauſis quas prętendunt coram ſuperiore ſuo, & loci ordinario, nec poſſunt amplius in prætenſis cauſis audiri, ſed ad Monaſterium redire ſunt compellendi, & tamquam apoſtatæ puniendi.

Ca. vt periculoſa, nec cle. vel mona. in 6.

C. 2. de ref. ſeſſ. 14.

C. 1. de refor. §. ſtiſluris, in 6 c. 2. de refor. ſeſſ. 5.

cap. a nobis de apoſt.

Conc. Trid. c. 19 ſeſ. 25. de refor.

De Regularibus apoſtatis & fugitiuis reuocandis, & recipiendis. cap. XX.

OMnes Apoſtatæ reuerti volentes ſunt recipiendi, quoniam Eccleſia pia mater redeuntibus gremium claudere non cõſueuit, immo omnibus Regularium ſuperioribus per Innocentium III. in hæc verba, quę in iure communi habentur præcipitur.

c. vlt. de regul. ingr. ad relig.

Ne

Cap. XXIV.

NE Religioſi vagandi occaſionem habentes ſalutis propriæ detrimẽtum incurrant,& ſanguis eorum de prælatorum manibus requiratur ſtatuimus, vt præſidentes capitulis celebrandis ſecundum ſtatutum concilii generalis,ſeu patres Abbates, ſeu priores fugitiuos ſuos, & eiectos de ordine ſuo requirãt ſcilicet annuatim.Qui ſi in Monaſteriis ſuis recipi poſſunt ſecundum ordinem regularem,Abbates,ſeu priores,eorũ monitione preuia per cenſuram Eccleſiaſticam compellantur ad receptionẽ ipſorum,ſalua ordinis diſciplina,quod ſi hoc Regularis ordo non patitur,authoritate noſtra prouideant,vt apud eadem monaſteria in locis competentibus,ſi abſque graui ſcãdalo fieri poterit,alioquin in aliis Religioſis domibus eiuſdem ordinis ad agendum ibi pœnitentiam talibus vitæ neceſſaria miniſtrarentur ſi vero huiuſmodi fugitiuos, vel eiectos inobedientes inuenerint eos excommunicent;tamdiu faciãt ab Eccleſiarum prælatis excommunicatus publicè nunciari,donec ad mandatum ipſorum humiliter reuertantur. Demum vltra prædicta ſeruare debent prælati Regulares in Apoſtatis recipiendis illa etiam,quæ in bulla Reuerend.Cardinalis Alexandrini,qui fuit poſtea Pius V.ſuper declara ratione dicti motus proprii Pauli III.contra Apoſtatas editi, & præſertim in illis Religionibus, quibus tũc recepta fuit quippè quæ declaratio ad inſtãtiam,& requiſitionem procuratoris ordinis minimorũ infraſcripti tenoris emanauit,vt in formulario dict.Religionis impreſſę apparet.

BVLLA CARDINALIS

ALEXANDRINI.

Super declarationem motus proprij Pauli III.editi contra fratres apoſtatas acceptata a patribus ordinis Minimorum capitulum Generale Ianuę tertiò celebrantibus.

MICHAEL Ghislerius miſeratione diuina tituli S.Mariæ ſupra mineruam Sacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis Alexandrinus vulgariter nuncupatus hæreticę prauitatis in tota Republica chriſtiana ſupremus Inquiſitor a ſancta Sede Apoſtolica ſpecialiter deputatus,Reuerendis patribus ordinis Minimorum S.Franciſci de Paula ſuum generale capitulũ fœliciter celebrantib.ſalutem in Domino,& ſpiritus Sancti conſolationem; Ingens deuotionis effectus quem erga ordinem veſtrum gerimus efficit, vt omnibus quæ ad proſperos ſucceſſus veſtræ regulares obſeruantiæ attinent, auxilium,& concilium quicquid ſumus,& poſſumus, cum ratio poſtulat, & exigimur vobis libenter impendimus; igitur nobis in Chriſto cariſſimus Frater Mathurinus Aubert,Zeloſus veſter,humiliter,& inſtanter ſupplicauit,vt ſicut illi verbotenus declarauimus,quomodo de mente,& intẽtione Sãctiſſimi D.N.Papę recipi, & a vobis recepti tractari debeãt Apoſtate

ſtate

ſtatę qui poſt emanatā cōtra eos ex die decimatertia Kal. Auguſti anni præteriti nouiſſimam eiuſdem Suę Sanctitatis Bullam ad vos redeunt vobis quoque in vnum pro Religionis veſtræ tractandis negocijs capitulariter congregatis, exponere, & teſtimonialibus noſtris ad vos litteris denunciare dignaremur, ne in re tanti momenti à voluntate, & recto inſtituto eiuſdem Sanctiſſimi Domini, vel in minimo recedatis. Nos quibus hmōi Apoſtatarum negociū per ſuam Sanctitatem ſpeciali cura demādata eſt, viuæ vocis oraculo deſuper nobis facto, notum facimus, & tenore præſentium certiores reddimus, non fuiſſe, nec eſſe intentionis eiuſdem Sanctiſſimi Domini, vt quicumque hmōi apoſtatas ſine diſcrimine, & abſque vllo delectu recipiatis, & veſtræ ſocietati admiſceatis, ſed eos tantum, de quibus emendationis vitæ propoſitum concipere, & ſperare probabiliter poteſtis, & qui veſtræ Religioni poſſunt eſſe bono vſui, quos inprimis oportet cogere ad renunciandum omnibus, & ſingulis Apoſtolicis litteris cōtra profeſſionem ſuam, vel quouis modo contra Regularem obſeruantiam in forma breuis vel ēt plumbatis, aut ſacræ pœnitentiariæ Apoſtolicæ, ac quibuſuis priuilegijs, & exemptionibus per eos hactenus impetratis, præſtito ēt per eos iuramento in manibus Generalis, vel Prouincialis, aut eorum quibus commiſerint, ꝙ talia, aut ſimilia impetrare nunquam attentabunt, ſed in ſtatu cōfeſſionis ſuæ, cui per ſollemne votum, ſe addixerūt poſt hāc ſtabunt, & perſeuerabunt iuxta regulæ & ſtatutorum ordinis exigentiam. Quos ſic per vos receptos, quamuis nō vt inimicos habere, ſed de eorum reſipiſcētia gaudere, & lætari debeatis, probandi tamen veniunt à vobis in camino patientiæ, & humiliationis, vtrū pœnarum timore, an virtutis amore, & vitæ melioris propoſito ad religionis ſuæ gremiū recipiant. Ideò de eiuſdem ſanctiſſimi mēte, & voluntate eſſe tenore præſentium declaramus hmōi Apoſtatas per uos (vt præmiſſum eſt) receptos, & Religioni iterū inſertos, actiua, & paſſiua voce iureq; ſuæ primogenituræ, necnō publica ad populū prædicatione & confeſſionis ſæculariū audiētia priuatos eſſe p nullos Superiores, nec ēt p Generale, ſeu Prouinciale capitula rehabilitandos, donec ad minus p quadrienniū bene, & laudabiliter ſub correctionis, & diſciplinæ ferula patiēter, & humiliter vixerint, quoquidem quadriennio ſic expleto, poterunt ex hmōi Generalis, vel Prouincialis capitulorū duarū ex trib. partium vocalium accedēte conſenſu rehabilitari, & omnes, & ſingulos Religionis legitimos actus reſtitui, eiuſdē Sanctiſſimi Domini noſtri Pauli Papæ Quarti auctoritate, & gratia permittimus, & indulgemus: dummodo tēpus quo māſerunt extra religionem inter ſuæ profeſſionis annos non cōputetur: ēt hactenus contra præſcriptā formā p vos receptos, nō niſi duarū præſentis capituli Generalis partiū ſuffragante illis conſenſu eſſe pro receptis habēdos, ſed habitu Religionis exuēdos, & ſocietate veſtra eijciendos, & ſic electos nihilominus pœnis in bulla prædicta contentis remanere obnoxios. In quorū omniū, & ſingulorū fidē pſentes litteras manu noſtra ſubſcriptas p noſtrū infraſcriptū ſecretariū fieri fecimus. Datū Romę ī Sacro Apoſtolico palatio in ædibus ſolitę reſidentiæ, Die decima mēſis Aprilis Anni milleſimi quingētēſimi quinquageſimi noni. Pontificatus Sāctiſſi. Dñi Noſtri Papæ Quarti anno quatto ſub ſolito ſigilli noſtri appenſione.

Frater M. G. Cardinalis Alexandrinus.

Ioannes Matthęus Albertus.
Secretarius.

de forma abſolutionis Apoſtatarum. Cap. XXI.

cap. 1. de re ſud § ſe itu- rus in 6. Bo- niſa. 8 con- ſti. 1.

REgularium Prælati Apoſtatas receptos abſoluturi, iuxta ea quæ in præcedenti Cap. habita ſunt antequam illis beneficium abſolutionis impendant, debent primo eos compellere ad renunciandum omnibus, & ſingulis litteris Apo. (ſi quas habent) contra eorum profeſſionem impetratis, præſtito etiam per illos iuramento in manus Superiorũ, aut illorum, qu bus duxerint committendum, quod talia, aut ſimilia impetrare nunquam attentabunt.

Sixti 4. in Mari ma gno, conſ. 1. Conc Trid. c. 2. de ref. ſeſſ. 14.

Secundo, abſoluendi ſunt à cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, ac ẽt ab irregularitate, nempè ab excommunicatione, prius ſi eam ob habitus dimiſſionẽ à iure communi, vel ob apoſtaſiam eum habitus retentione à Religionis ſtatutis, aut per Superiores contra eos latam inciderunt, itẽ poſtea à ſuſpenſione abſoluendi ſunt, ſi Ordines Sacr. in excõmunicatione, & abſque ſuorũ Superiorũ licentia, & in apoſtaſia ſuſceperunt, ac ẽt ab irregularitate ſi poſtea in dictis Ordinibus excommunicati, & ſuſpẽſi miniſtrarunt, & licet Monachus in apoſtaſia ordinatus, per cap. fin. de Apoſtatis, non poſſit ſine diſpenſatione Papæ in ſuſcepto Ordine miniſtrare, tamen hodie vacat ob priuilegia Religionum, quibus eſt ei derogatum, vt latius in cap. de abſolutione quo ad Fratres dicetur.

Sed hic eſt aduertendum, quod Apoſtatæ, qui in apoſtaſia Ordinem presbyteratus ſuſceperint non ſolum ſuſpenſi, & irregulares ſunt, quia in excommunicatione promoti fuerint, ſed ẽt quia in Ordine miniſtrarunt, dum Epiſcopo ordinante in ordinatione ſimul cũ eo celebrarunt iuribus, & rationibus, inf. in tit. de temporib. ordin. & qualit. ordinam. & in præced. ca. 19. annotatis, quę omnia in prædictarum perſonarum abſolutione attendenda ſunt. Quod idem dicendum eſt de Subdiacono, & Diacono ſi in Miſſa Epiſcopi ordinantis Epiſtolam, & Euangeliũ ſollemniter decantarunt. Tertio, Apoſtatæ, vt recepti, & abſoluti, actiua & paſſiua vocibus, iureque ſuæ primogenituræ, necnon publica ad populum prædicandi licentia, & ſæcularium confeſſionis audientia temaneut priuati per nullos Superiores, nec ẽt per Capitulum Generale, ſeu Prouinciale rehabilitandi, donec ad minus per quadriennium bene, & laudabiliter vixerint, quo excepto, poterunt Generalis, & Prouincialis Capitulorum duarum ex tribus partium vocalium accedente conſenſu rehabilitari, dummodo tempus, quo remanſerunt extra Ord. inter ſuæ profeſſionis annos non computetur. Quarto, in abſolutione ab excommunicatione Apoſtatis præſtanda Superiores iis verbis vti debent. Ego te abſoluo è vinculo excommunicationis, quam incurriſti propter habitus dimiſſionem, vel propter fugam, vel apoſtaſiam à Religione, & reſtituo te Sacramentis Eccleſiæ, & vnitati fidelium, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, abſolutio verò à ſuſpenſione hoc modo impẽdenda eſt, videlicet Ego abſoluo te à vinculo ſuſpenſionis, in quam incurriſti ob tuam malam promotionem ad Ordinem, vel ad Ordines Sacros abſque tui Superioris licentia, vel extra tẽpora ab Eccleſia ſtatuta, vel ante ætatem a Sacro Concilio Trid. præſcriptam, vel quid ſimile, & reſtituo te executioni Ordinum, & officiorum tuorum, in nomine Patris, & Filii & Spiritus Sancti, Amen.

Anton. 3. p. nu nc. 26 §. fin.

Forma demum tollẽdi irregularitatẽ, hæc eſt, diſpenſo tecũ in irregularitate, quã ob Sacrorum Ordinum ſuſceptionem in excommunicatione,

ne,vel in illis miniſtrationem in ſuſpenſione,aut ob aliquam aliam cauſam contraxiſti,& reſtituo te ad dictorum ordinũ exercitium,& ad omnes actus legitimos,in nomine patris,& filii,& ſpiritus Sancti,Amen.

De Regularibus ex ſe inuicem in Clauſtro aut extra, elias perſonas Eccleſiaſticas percutientibus,& eorum abſolutio Tit.14 Cap. I.

INNOCENTIVS PAPA II.

Qui clericum, ſiue Monachum percuſſerit excommunicatus eſt, non niſi a Romano Pontifice abſoluitur. cauſ.17 Queſt 4.

SI quis ſuadente Diabolo huius Sacrilegii vitium,vel crimen incurrerit,quod in Clericũ,vel Monach.violentas manus iniecerit, anathematis vinculo ſubiaceat,& nullus Epiſcodorum illum præſumat abſoluere niſi mortis vrgente periculo,donec Apoſtolico conſpectui præſentetur,& eius mandatum ſuſcipiat. cap. non eſt dubium,de ſen.excom.

Prædicti Canonis priuilegium in fauorem,& beneficium totius collegii Eccleſiaſtici,illiuſque perſonis indultum fuit,deinde ab Alex,IV.cõfirmatum,& ampliatum extitit,cuius materia per infraſcriptas concluſiones ſummatim explicatur.

De perſonis, quibus Clericorum percuſſio interdicitur. Concl. I.

OMnibus maſculis,& fęminis cuiuſcunque ætatis,qualitatis,ſtatus, ordinis,& profeſſionis,dummodo iudicium habeant ad peccandũ mortaliter,violentiam, ſeu iniuriam in perſonã clerici inferre huius canonis auctoritate interdicitur,cuius pœna excluduntur,furioſi infantes & dormientes, qui cum eis mortale peccatum ob defectum arbitrii, & iudicii non imputetur in cenſuram Eccleſiaſticam actui annexam minimè incurrunt. Gio. in d.c. ſi quis ſuadente,c.mulieres de ſenten.excom. Clem. 1.de hom. vol. Arg.ca.referente,de delic.ouer.

De intentione, & animo percutienti. concl. II.

AD incurrendam huius Canonis excommunicationem requiritur, ꝙ percuſſio ſit illicita,& ſuadente Diabolo facta nempe,quod manus violentæ animo iniuriandi,& offendendi in perſonam Eccl,iniiciãtur,tunc enim percuſſio peccatum mortale cenſetur,vnde per vuulgatã Regulam communiter receptam,& approbatam, nullus excommunicationis ſententia innodatur,niſi eo præcedente,vt Sacrorum canonũ definiuit auctoritas,excipiuntur tamen nonnulli caſus, in quibus percuſſio Clerici,quamuis ſit illicita,& per conſequens peccatum mortale,nihilominus in huiuſmodi cenſuram non incurritur,vt infrà,in concluſione 4.dicetur. Sylu & alii ſum.in ver. exc.5.nu.2. ca. nemo, &c. nullus 11.q.3.

De iniurioſa percuſſione facta in Clericum per interpoſitam perſonam. concil. 717.

c. mulieres § illi verò de ſen. excō & ibi gl. in Verb. aucto ritate.

MAndans percuti Clericum in eandem incidit excōmunicationē ſicut percuſſor, cum ille cōmittat verè, cuius auctoritate, vel mādato delictum committi, probatur, per alteram iuris Regulā, qui per aliū facit ipſemet facere videtur. Quod idem iuris eſt, ſi mandans antequā inferatur percuſſio demandato pœniteat, non enim pœnitentia ei ſuffragatur, qui in Canonē incidat, niſi mandatū reuocauerit, & de reuocatione notitiam ad mandatarium peruenire procurauerit, ſi verò ipſe mādator moriatur antequam percuſſio in Clericum ſubſequatur, licet mādatum morte mandantis expiratum cenſeatur, nihilominus, ſi illud fuerit notorium, & in morte non fuerit abſolutus, vel pœnitentiæ ſigna nō apparuerint, pro excommunicato hęretico, & Eccl. ſepultura priuari debet, nam ex quo mandatum non reuocauit in eadem voluntate deceſſiſſe videtur, & excommunicatum obiiſſe intelligitur, vnde ſi in loco Sācto ſepeliatur, exhumabitur.

ex parte, il 3. de reſcriptam. c. cū quiſde ſen. excōm. Glo. in d. c. cū quis, in ver. tuo nomine, c. a. nobis, eod. tit. ca. ſicut tuis, de ſimon. Glo. eadem ii. ver. in curris. d. c. cum quis, eo. tit. c. per petuo, de elect. in 6. Con Cano. relat. per Syluest. in verb. exec. 6. qu. 2.

Conſentientes quoq; aut fauorem, & opem delicto huiuſmodi præſtantes in præſentis Canonis ſententiam incidere dignoſcuntur, cū agētes & conſentientes pari pœna plectendos eſſe Catholica condemnet auctoritas eos enim delinquentintibus, fauere ſacri Canones interpretantur, qui cum poſſunt manifeſto facinori deſinunt obuiare. Præterea verò, ſi abſq; ſpeciali mandato, vt puta Ioannis, ſed tamen ſuo nomine, & illius contemplatione ab alio Clericus percutiatur, & ipſemet Ioan. dictam percuſſ. poſtquam ſciuerit, ratam habuerit illam approbando, in huius Canonis ſnīam abſque vlla dubitatione incurrit, cum ratihabitio retrahatur, & mandato æquiparetur, ſecus ſi percuſſio nomine ipſius Ioan. non fuerit facta, tunc enim, licet peccet ratam habendo eandem, non tamen propter hoc excommunicationis vinculo innodatur, cum quis ratum habere nequeat, quod eius nomine non eſt geſtum. Vn̄ circa præmiſſa tria ſunt notanda. Primò, quòd ratificatio huiuſmodi ſi occultè fiat, hoc eſt, quod ſtatim quo quis geſtū ſuo nomine ſciuit, & placuit, & in corde gratum habuit, tunc mortaliter peccauit, & quo ad Deum excommunicatus eſt, & non quo ad Eccleſiam militantem, quę de occultis iudicare non conſueuit, etiam ſi fingendo, cō tratium extrinſecè oſtenderet. Si verò prædictæ ratificationis ſigna exteriora apparuerint, tunc etiam quo ad Eccleſiam erit excommunicatus. Secūdò eſt notandum, quod quotieſcunq; quis per ratificationem, & approbationem actus) vt præfertur) in ſententiam excommunicationis præſentis Canonis incurrit, licet ratificatio retrotrahatur, tamen erit excommunicatus a die ratificationis, & non percuſſionis, quia in hoc tantum retrotrahitur, quod ex facto anteriori per poſteriorem ratificationem excommunicationis vinculo ligatur, vt per Sacros Can. iam declaratum fuit. Tertiò notandum eſt, quod ad incurrendam huiuſmodi cenſuram non ſufficit attentatio percuſſionis, ſed requiritur, quòd cum effectu manus violentæ in perſonam Clerici iniciiantur, quando nullus incidit in pœnam latæ ſent. per ſolam attent. niſi ad actus conſumationem peruenerit, vnde per iniurioſa verba, aut cōminationes, ſeu per pugni, vel enſis eleuationem, in excommunicationem minimè incurritur.

De

De manuum violentia, & de actibus iniurioſis, qui ſub illa continetur. Concl. IIII.

CVM manus inter alias humani corporis partes præcipuè ſint aptæ ad percutiendũ, ideò de illis in canone facta eſt mẽtio ſpecialis, ſub quarum etiam appellatione caput, brachia, genua, pedes, & reliqua demum ipſius corporis membra comprehenduntur, per qoæ quidem, vel eorum quodlibet percuſſio facta damnatur, ſicut illa etiam, quę quouis inſtrumento, ſeu re corporali, infertur, ita vt percutiens Clericum nuda manu, vel enſe, baculo, aut lapide, ſeu illum puluere, vel aliqua reſpergens, aut in faciem ſpuens, vel aliqua ſimili re ipſum lędens, aut aliquid illis è manibus, aut corpore eripiens, ſeu illum capiens, vel in carcerem coniiciens, aut in aliquo loco includens, vnde nõ niſi cum pudore egredi poſſit. Item etiam detinens Clericum per veſtem, vel frænum equi, ne libere tranſeat, vel equum occidens, cui inſidet, ſeu lacerans veſtes, quas indutas habet, qui demum ipſum clericum animo offendẽdi, adeò inſequitur, vt ille quaſi coactus in flumen ſe proiiciat, aut aliquid aliud periculum ineat, vt euadat in hoc, & in aliis prædictis caſibus, iuxta cõmunem Canoniſtarum ſententiam excommunicatus eſt, cum omnes actus, vt ſuprà, facti a violenta manu emanaſſe cenſeantur, ſi verò Clericus fugiens perſecutorem cadat, & lædatur, cum ipſa læſio a perſecutore non ſit intenta, non iucidit in Canonem, licet aliqui aliter ſenſerint, ex quibus cõcluditur, quod quotieſcunque perſona clerici irato animo quocumque modo læditur, tunc in huius canonis cenſuram incurritur.

Glof. In d. c. ſi quis ſua dente, in ver. manus.

Sylu in ver. excõ. 6 nu. 56. Arch. Anton. in Sum. ti. 25. 3 no. Nauar. in Mã. c. 27 n 76.

De atroci iniuria, vel damnabili violentia. Concl. V.

CVM nõn õmnis percuſſio eiuſdem qualitatis ſit, ſed ob diuerſas circumſtantias vna alia grauior eſſe dignoſcatur, ideo eſt ſciendũ qđ percuſſio, aut impulſio pugni, palmæ, manus, pedis digiti, aut baculi, vel lapidis quæ ãd liuorem mutilationem membri, fractionem dentis, depilationem capillorum, ètiam ſi parum ſanguinis exeat, dicitur modica, & leuis, & hæc per ordinarium abſolui poteſt, ſi verò per eum modus percutiendi excedatur, nempè cum magna ſanguinis effuſione, vel membri mutilatione fiat, aut etiam eius iniuria in theatro, vel in foro corã Rege, prælato, vel iudice, in Eccleſia, coram multis, ſeu in alio loco publico inferatur, vel Magiſtro, iudici, Magiſtratui, Prælato, aut in dignitate Eccl. conſtituto, ab inferiori, vel vili perſona iniuria irrogetur, profectò atrox, grauis, & enormis percuſſio cenſetur, & ad Sedem Apoſtolicã pro abſolutione illius eſt recurrendum, ſed quoniam natura negocii nõ patitur, vt plenè omnes caſus diſferantur, ideò iudicium quæ ſit enormis iniuria, Epiſcopi arbitrio relinquitur qui tamen enormem potius quàm leuem iniuriam arbitrari debet, ne iniuriantes de iniurię abſolutione confiſi, de facili in atroces prorumpant percuſſiones, & iniurias, & in canonis ſententiam procliuius prolabantur, vt per conſtitutionem Ioannis Papæ XXII. declaratum fuit.

C. peruenit ad nos, de ſen. excom. in 12. pr ele ctis, conſt. 2 relat. et am per Nau. in Mã. c 27. n. 99 ſup. in pri. par. pri uil. fol. 12.

De perſonis, quę huius canonis priuilegio fruuntur, & gaudent. Concil. V 7.

c. Clericos, diſt. 21. c. cũ nõ ad hoĩe, de iud. & ibi D D. d. c. ſi quis, ſuadẽte, ca. nõ dubiũ, đ ſent. ex c. c. Religioſo, § quis, eod. tit. in 6.

EX quo huius Canonis beneficiũ in fauorem totius Collegij Eccleſiaſtici conceſſum exiſtit, ſingulæ illius perſonæ eodẽ perfruuntur, vt ſunt prima tonſura initiati, & habitũ Clericalem geſtantes, Minoribus, ac Sacris maioribus ordinibus inſigniti, nempè Oſtiarii, Lectores, Exorciſtæ, Acoliti, Subdiaconi, Diaconi, & Sacerdotes, etiam ſi poſt ordinum ſuſceptionem eſſent depoſiti, ſuſpenſi, & excommunicati, ſecus ſi degradari fuiſſent, cum omne priuilegium fori Eccleſiaſtici penitus amiſerint.

Sub Monachorum verò appellatione, qui & ipſi quoque huiuſmodi gaudent priuilegio cõprehenduntur Religioſi vtriuſque ſexus clauſtrales nẽpè Fratres, & Moniales in Regula per Sedem Apoſt. approbatam profeſſi, & profeſſæ nouitii, & nouitiæ, eorumque conuerſi & conuerſæ, oblati, & oblatæ.

Item omnes vtriuſque ſexus Tertiarii ordinum Mendicantũ in Congregatione, & collegialiter viuentibus ac tria vota profitentibus.

Tertiarii verò in propriis Domibus degentibus, licet de iure cõmuni huiuſmodi priuilegio Clericali non gaudeant, cum nec in ordinibus Sacris conſtituti, neque ſollemnem profeſſionem emittãt, nihilominus cũ omnibus priuilegiis, & immunitatibus quibus fratres fruuntur, & ipſi quoque ex priuilegio Apoſt. gaudent, ideò eorum percuſſores in præſentis Canonis ſententiam incurrunt,

De huiuſmodi cenſurę qualitate. Cap. XV.

c. ſi quẽ, de ſent. exc. ea. cum non ab hoĩe, eo. tit. c. cũ pro cã, de ſenten. excomm.

EST autem excommunicatio præſentis canonis maioris excommunicationis latæ ſententię, ita vt qui eundem Canonem tranſgreſſus fuerit, ſtatim prædictæ excommunicationis vinculo ſubiaceat, quæ ſententiam non ferendam, ſed latam eſſe oſtendunt. & propterea nullius iudicis miniſterio, ſeu declaratione amplius opus eſt, ſed ſtatim percuſſione, ſeu violenta offenſione ſecuta, percuſſor, ſeu offendens ab omnibus eſt tanq̃ excommunicatus euitandus, niſi ſit occultus, tũc enim priuatim, & ſine ſcandalo, & manifeſtatione aliorum, qui illum eſſe excõmunicatum ignorant effugiendus eſt.

Nauar. in man. ca. 27. de exco. lib. 6 nu. 111. Sylu. in ver. excom. 5. in 8.

Præterea eſt notandum, quod qui pluries percutit clericum, ita vt diuerſæ appellentur percuſſiones, ſingulis vicibus hanc excomunicationẽ incurrit, diuerſa enim percuſſio dicitur, quotieſcũque quis poſt aliquos ictus animo, ac ẽt manib. proponit ab offenſione deſiſtere, deindè verò mutata volũtate, quam prius actu negatiuo interciderat, iterum eandẽ Clerici perſonam percutiẽdo aggreditur, & tunc ſicut ex voluntatis reuocatione rem opere ſubſecuto peccatum dicitur iteratum, & multiplicatum, ita ẽt incurſus in eandem excommunicationem iteratus, & multiplicatus intelligitur. Secus ſi plures percuſſiones ab vno, & eodẽ actu voluntatis, & iracundiæ impetu cõtinuatio inferãtur, tũc enim ſicut vnũ peccatũ mortale eſt (licet grauius) ita vna tantũ erit excõicatio, & nõ tot, quot ſunt percuſſiones, cum omnes pro vno facto habeantur, quod

quidem confirmatur per Bart. in l. numquã, ff. de priu. delict. vbi inquit, qd vulnerans hominem volens amplius illum vulnerare ſi ſuperueniat ei nouus impetus, & eũdem occidat tenetur de vulnerato, & occiſo, vulnerans autem, & perſequens multis horis, & tandem occidens, tenetur de occiſo tantum, quia eodem impetu homicidium illud (licet ex interuallo,) commiſit, & ita in omnib. delictis excommunicationis, ſeu alterius cenſuræ Eccleſiaſticæ pœnam annexam habentib. intelligendũ eſt. l quod ait. § fin. ff. de adult.

In quibus caſibus clericus ſeu Monachus, abſque huius canonis excommunicatione percutiatur. cap. VIII.

QVI manus in Clericum iniecerit violentas Apoſtolico conſpectui preſentari non debet, nec etiam excommunicatione innodari, dummodo illum eſſe Clericum ignorauerit, vel ſi hoc dubium fuerit, ꝓpria manu dumtaxat præſtiterit iuramentum quod eum eſſe Clericum ignoraſſet, quod ſi iurare noluerit in foro iudiciali, in quo manus violentas in clericum inieciſſe conſtabit tanquam excommunicatus, habendus, & euitandus eſt, donec de mandato ſummi pontificis abſoluatur. c. ſi vero il 2. de ſent. excom.

2 Nec laycus Clericum, neque clerici, aut Monachi ad inuicem ſe non inuidia, vel indignatione, ſed leuitate iocoſa percutientes, neque Magiſter ſcholarem clericum intuitu diſciplinæ, vel correctionis percutiens excõicatus eſt, cum in ipſis iniectio manuũ violenta haud notari poſſit. c. 1. eo. tit. c. inaud eiut tu. c. 1. de bigã in 6. c. 1. de cle. coniug. c. cum non ab ho. de iud. c. 1. de vit. & honeſt. cler. in 6. Nau. cõſi. 42 de ſen. exc. Tho. c. ex tenore eod. ti. Alb. in c. olim, de reſt. ſpol. Pino & Deci. in d. cap. Na. c. 27 n. 71. c. vt famę eo. tit. §, nec illi, §. ſi vero cle. eo. ti. d c. ſi vero, § c. Tho. Na in c. 27. nu 85 c. veniens, eo. tit. 7.

3 Qui clericum militantibus armis, & habitu laycali indutũ, inter prius a ſuo prælato monitum, vt arma deponat percutit, cum ille de priuilegio clericorum ſubſidium aliquod nequaquam habere mereatur.

4 Percutiens bigamum vel coniugatum ẽt cum vnica, & Virgine dummodo habitum, & tonſuram clericalem non geſtet, degradatũ realiter, depoſitum verbaliter, & incorrigibilem, iocolatorem, & ſcurram per annum, vel ſi ter monitus ante non ſe abſtinuerit, ac etiam Clericum, qui ter monitus, ne tabernam publicè exerceat, non deſiſtit.

Item ſuperior Regularis cauſa correctionis poteſt alium fratrem ſibi ſubditum verberari mandare ex priuilegio Alexan Sexti, & Leonis decimi, & quamuis nõ poſſit iuxta diſpoſitionem d. priuilegiorum &c. vniuerſitatis, ne clerici, vel Monachi correctionem layco committere, nihilominus ſtante conſuetudine rationabili, vniuerſaliter, atque legitimè præſcripta, quia dictis iuribus derogatum fuiſſe videtur, pñt abſque præiudicio per meros laycos ſuos ſubditos inobedientes corrigere, atq; mulctare, vt per omnes Eccleſiarum prælatos palam fieri conſtat.

5 Percutiens clericum cauſa ſuæ defenſionis, aut honoris quando fuga eſſet illi ignominioſa.

6 Percutiens clericum eius bona ſibi iniuſtè auferentem, ſeu vi occupantem.

7 Miniſter, ſeu executor iuſtitiæ ſecularis, qui capit clericum in flagrãti crimine, vt illum ſuo prælato præſentet.

8 Percutiens clericum, vel Regularem cum vxore, matre, ſorore, vel filia propria turpiter inuentum.

9 Qui clericum vim ſibi inferentem repellendo lædit.

10 Officialis, aut Principis, ſeu alterius poteſtatis Oſtiarius, qui turbam arcendo irruentem, non ex deliberatione, ſed fortuito caſu Clericum percutit.

11 Mulier, quæ Clericum de adulterio, ſtupro, aut fornicatione eam

tentantem ſuæ honeſtatis defendendæ cauſa percutit, dummodo prouocatio ſeu tentatio facto, & non ſolo verbo fiat.

12 Eijciens, ſeu extrahens, vi ex Eccleſia Clericum, ſeu Monialem diuina officia turbantem.

A quo huius canonis cenſura innodati abſolui poſſunt. Cap. IX.

c. quamuis, de ſent. exc. c. ad eminentiam, eo tit. c. ea noſcitur, eo. tit. c. ea peruenit eo tit. d. c. quamuis, §. niſi eo. tit. c. a quod. de his, eod. tit. Inn. Anch. Car. Pa. ca. cos de ſent. excõm. in 6 c. Monachi, c. cum illorum, de ſẽt. excom glo. ibi in ver. Abbas. Mare mag. § 38 Inno. 4 conſtit. 1. c. de monialibus eo. t. t. d. c. cum illorum, §. ſi vero clauſtralis c. Religioſo de ſent. excõ. In 6. Bonifacii 9 conſt. 1.

INcidens in Canonem latæ ſententiæ ob violentam manuum iniectionem in clericum licet iuxta proprias facultates eis ſatisfaciat, quibus iniurias irrogauit, non niſi per Sedem Apoſtol. vel eius Legatum abſolutionis beneficium poteſt obtinere.

Pueri verò mulieres ſenes, & valetudinarii, ſeu membrorum deſtitutionib. impedit. & qui clericis non enormem, ſed modicam, & leuem iniuriam intulerunt, ab Epiſcopis poſſunt abſolui, ſatisfacto prius iuxta facultates his, quibus per eos conſtiterit iniurias irrogatas.

In periculo autem, ſeu articulo mort. conſtituti habentes inimicitias capitales, corporis impotentiam, aut infirmitatem, ſeu paupertatis impedimentum, vel alias iuſtas excuſationes, quibus ab itinere ad Sedẽ Apoſto. rationabiliter excuſentur, poſſunt, & ipſi ab Epiſcopo abſolutionẽ recipere, ſed illis quidem (exceptis pueris) ſub iuramẽto, quod ſecundũ eccleſiæ formam præſtare tenentur, iniungi debet præceptum de comparendo coram ſuperiore impedimento ceſſante, vt ſup. de abſolutione, dicetur. Quod quidem non ſolum ab excommunicatis pro percuſſione clerici, ſed etiam ab excommunicatis ob quamlibet aliam cauſam cuius abſolutio Sedi Apoſtolicæ reſeruatur ſecundum eſt prout communiter Canoniſtæ affirmant, & ſi ceſſante impedimento abſolutus Sedem Apoſtolicam, vel eius legatum iuxta formam præcepti ei facti adire neglexerit ſtatim in excommunicationem reincidit eandem.

Regulares quidem perſonas etiam moniales eiſdem regularib. ſubiectæ quorumcunque modo ſeſe in clauſtro percutientes, ita vt in canonẽ incidere dicantur non ſunt ad Sedem Apoſtolicam mittendæ ſed ſecundum iuris communis diſpoſitionem, & ſuorum priuilegiorum formam ab eorum ſuperioribus regularibus abſoluẽdæ ſunt: Moniales verò quę Epiſcoporum curæ, & regimini commiſſæ exiſtunt beneficium abſolutionis huiuſmodi ab eis obtinere valent.

Religioſus deinde alterius ordinis regularem percutiens licet ſecundum ius commune per ſuperiorem proprium, & illius, qui paſſus eſt iniuriam abſolui deberet, tamen virtute d. priuilegiorum etiam per ſuperiorem regularem illius qui percuſſit abſolutio impendenda eſt, ſi demũ regularis in Clericum ſecularem manus violẽtas iniiciat nõ ſolum a ſuo ſuperiori regulari ex priuilegio, verum, etiam ab Epiſcopo clerici percuſſi abſolui poteſt ſicut abſoluere poſſet clericum ſecularem ſi alium clericum percuſſiſſet.

De ijs, quę in abſolutione huiuſmodi pręſtanda ſeruari debent. Cap. X.

c. ſuper eo de ſenten. excom.

IN abſoluendo autem ab huiuſmodi excõicationis ſentẽtia eſt aduertẽdum, quod ſi delictum offenſionis fuerit publicum, & iuxta formã Eccleſiæ conſuetam, abſoluendũ cõmittatur abſolutio cũ ſollemnitate

nempe

nempè præcibus,& percuſſionibus,vt infra in capit.de abſolutionib.impendendis habetur, fieri debet,vbi etiam notatur quãdo per fratres ſollemnitas prædictæ abſolutionis ex priuilegio remitti valeat. Si verò percuſſio fuerit occulta priuatè abſolutio facienda eſt,abſque ſollemnitate deinde per abſoluentem recipiendum eſt iuramentum ſi abſque ſcãdalo haberi poteſt,ſin minus manualis promiſſio de parendo mandatis Eccleſiæ,& de ſatisfaciendo læſo,& virtute iuramenti,ſeu ſponſionis prædictæ eidem abſoluto præcipiendum ne de cœtero in Clericum,Monachum,vel alicuius religionis conuerſum manus inijciat violentas. Si demum abſolutio impendetur illi,qui infirmitate laboret, vel in articulo mortis conſtitutus ſit,vel aliquo alio impedimento detentus,vt infrà dictum eſt,iniungatur ei,vt poſtquam ſanitati reſtitutus fuerit, vel impedimento ceſſante ad Apoſtolicam Sedem,vel eius Legatum, aut ad illũ cui abſolutio de iure ſpectabat perſonaliter accedat mandatum ipſius humiliter ſuſcepturus, quæ tamen comparitio etiam per procuratorem ad id ſpecialiter conſtitutum fieri poteſt.

d. c. quamuis,& cæterum c.ea ãoſcatur co.ti.

Caie in uer. excom. ca. 69.relat.per Nau.in M[illegible]. c 27.nu.46.

De temporibus ordinationum, & qualitate ordinandorum Tit.15. Cap. 7.

EX decreti ſacri concilii Trid.cauetur,nullum prima tonſura initiari debere,qui Sacramentum confirmationis non ſuſceperit, & fidei rudimenta edoctus non fuerit,quique legere ſcribere neſciat,& quodue. Seſſ 23.c.4.

Minores ordines per temporum interſtitia niſi aliud Epiſcopo videatur conferãtur,qui huiuſmodi minoribus fuerint inſigniti ad ſacros ordines non promoueantur niſi poſt annum a ſuſceptione poſtremi gradus nempe Acolitatus niſi neceſſitas, aut Eccleſię vtilitas iudicio Epiſcopi aliud expoſcat.item quod.

Ad Subdiaconatus ordinem nullus etiam regularis ante vigeſimum tertium,ad presbyteratum ante vigeſimum quintum ſuæ ætatis annum promoueatur,ac non in minori ætate,neque abſq; diligẽti Epiſcopi examine ordinari poſſit priuilegiis quibuſcũq; quoad hoc peni us exc'uſis. Supra c.16. c.13.ca.ſeſſ.

Promoti verò ad ſacrum ſubdiaconatus ordinem ſi per annum ſaltem in eo nõ fuerint verſati, ad altiorem gradum niſi aliud Epiſcopo videatur aſcendere non permittantur.

Duo ſacri ordines eodem die etiam regularibus non conferantur(qđ de maioribus intelligendum eſt) priuilegiis, ac indultis quibuſcumque non obſtantibus. Supra c.16.

Diaconi quoque ad Presbyteratus ordinem inſigniri non poſſint,niſi in Diaconatu ſimiliter ad minus annum integrum miniſtrauerint niſi ob Eccleſiæ vtilitatem,& neceſſitatem aliud Epiſcopo videatur. c. vlt. de tẽ ordinat.

De ordinibus cõferendis, & litteris dimiſſorijs regularib concedendis. Cap. 77.

LICET prima tonſura,quæ propriè non eſt ordo ſed quædam ad ordines diſpoſitio, ac etiam ordines minores ab Epiſcopo iure ordinario conferri debeant, tñ iure ſpeciali,& priuilegiato,et Abbates,& quidam alii exempti intra fines alicuius diœceſis conſiſtentes,et nullius diœceſis ſuis tantum ſubditis ſimiliter Regularib. ex decreto concilii Trid. illes conferre licitè poſſunt.Quemadmodum in vna Marſicanen p Sacrã congregationem concilii Trid.interpretem, vt infra declaratũ fuit.

c.10 ca. ſeſſ. c.cum contingat.de ętate & qual. or & p'ęfic. d.ca. Abbates, de priuil.in 6.

Super Cap X. Seſſ 23.

Declaratio Sacer. congreg. Conc. Trid.

ABBATES Regulares habentes ius Baculū deferendi,& Mitā, poſtquam Sacerdotalem ordinē & Manus benedictionē ſuſceperit primā tonſuram,& Minores ordines ſuis ſubditis regularibus conferre valent,non obſtante quacumque cōſuetudine in contrarium. ¶ Vnde etiā patet prędictos Abbates poſſe regularib. ſibi ſubditis primā tōſuram,& quatuor minores ordines ſine Epiſcopi examine conferre,cum illud tā quam præparatorium quoddam a iure requiſitum per Epiſcopum ordinantem prius fieri,& haberi debeat,ne ſuper quos manus imponat minimè ignoret,& propterea ſicut ipſis Abbatibus conferendi ordines Minores conceſſa eſt facultas,à fortiori etiā examinādi conceſſa eſſe intelligitur,iuxta communē opinionem in d.cap.cum contingant.de ętat.& qualitat.ordinan.de qua teſtatur Nauar. de priuileg. conſi. 13. lib 5.nu. 5 Nec obſtat c. 12. Concilii Triden.Seſſ.23.vbi ſtatuitur quod regulares ſine Epiſcopi examine ordinentur quoniā ſi rectè perpenditur de ſolis ſacris atque maioribus ordinibus in eo tantum pertractatur,quod quidem decretum Concil. Trident.d.c.cum contingat, minimè derogaſſe videtur,quia p ſubauditos intellectus antiquā ius nō corrigitur niſi de eo fiat ſpecialis mentio iuxta gloſſ.ſollem.in cap.cupientes § quod ſi p viginti , de elect.in 6 & præſertim quando non eſt eadem ratio in caſu legis corrigēdæ quā legis correctæ ad notata in Authent.quas actiones C.de ſacroſan.Eccleſ.ſed verū eſt tamen quod per Cōcil.Triden. ſublata eſt omnis facultas ipſis Abbatibus,& aliis exēptis promouendi ad ſacrū ſubdiaconatus ordinē per priuilegia eis à Sede Apoſtolica conceſſa ac etiā poſt Concil.Triden.pluries forſan confirmata,quoniam illa per Pium 4.in confirmatione eiuſdem Concil. Triden.fuerunt penitus reuocata in illis partibus,in quibus dicti Cōcilii decretis eſſent contrari , & cum hac clauſula fuerunt poſtmodum confirmata.

c quando, diſt. 24

Cum igitur prædictorū ordinum collatio ad ſolum Epiſcopum loci ordinariū ſpectare dignoſcatur,ideo ad illū in primis ſuperiores regulares eorū ſubditos ordinandos cū litteris dimiſſorialibus,& teſtimoniali bus de vita,& moribus tranſmittere debent quatenus non abſens ſit,& ordinationes habeat,alioquin ad quemcūque alium Epiſcopū dirigere valēt à quo præuio examine ordines recipiant,exprimēdo in dictis eorū litteris dimiſſorialibus,aut quod Diœceſanus(qui eſt Epiſcopus illius ciuitatis,& Diœceſis in qua Monaſteriū cōſiſtit vbi ipſi regulares ex ſuorū ſuperiorū obediētia pro familia deſignati morari cōtigit) vel nō eſt reſidēs,aut ordinationes nō eſt habiturus , ſuper quib. quidē cauſis ipſis Regulariū prælatis per alios Epiſcopos ordinarios adhibēda eſt fides pdicta affirmātib.nulla alia ipſius Diœceſani requiſita atteſtatione vt ex infraſcripta declaratione cōgregationis Cōcilii apertè colligitur.

c. 1. Seſ. 23.

Quo verò ad litteras dimiſſorias pro ordinib.recipiēdis Abbates prędicti clericis ſecularib.vt ab aliis ordinētur concedere minimè poſſent,cū ad Epiſcopos cuius ſubditi ſūt illas dare pertineat, alioquin cōtrafaciēdo ab officio.& Beneficio per annum ſūt ipſo iure ſuſpenſi,vt ex decreto Concilii Triden.diſponitur.

Sed Regulariū Prelati,& ſuperiores cū ſubditorū ſuorū ordinū ſint,& i eos Epiſcopalē iuriſdictionē exerceāt,dimiſſorias litteras illis liberè & licitè cōcedere valēt, eo modo tamē,& forma,quib.p Sacrā Cōgregat.

ſecre-

ſcretorum Concilii Tridẽtini interpretem fuit in hæc verba declaratũ Congregatio Concilij cenſuit ſuperiores regulares poſſe ſuis ſubditis, itẽ regularibus qui prædictis qualitatibus requiſitis ordines ſuſcipere voluerint litteras dimiſſorias concedere ad Epiſcopum tamen Diœceſanũ & ſi is abſuerit, vel non eſſet habiturus ordinationes ad quemcumque alium Epiſcopũ, dum tamen ab eo Epiſcopo, qui ordines contulerit examinentur, quo ad doctrinam, & dum ipſi Regulares non diſtulerint de induſtria conceſſionem dimiſſoriarum in id tẽpus, quo Epiſcopus Diœceſanus, vel abfuturus, vel nullas habiturus ordinationes eſſet, verũ cũ à Superioribus regularibus Epiſcopo Diœceſano abſente, vel ordinationes nõ habẽte, litteræ dimiſſoriæ ad aliũ Epiſcopũ dabuntur, in eis vtiq; huiuſmodi cauſam abſentiæ Diœceſani Epiſcopi, vel ordinationũ ab eo non habendarum exprimendam eſſe. Declar. ſacre cõg. Concil.

De temporum interſtitij; pro ſacrorum ordinum ſuſceptione remittendis. cap. III.

QVoniam, vt ſupra dictũ eſt, ex Concilii Triden. ſanctionibus ſtatutum extitit, quod minores ordines per temporũ interſtitia cõferantur, & quod Acolitus ad Subdiaconatus, Subdiaconus ad Diaconatus, Diaconus verò ad presbyteratus ordinẽ promoueatur niſi ob Eccleſiæ neceſſitatẽ, aut utilitatẽ aliter Epiſcopus iudicauerit, ſeu ei magis expedire videbitur, ideo pro ſolutione illius difficultatis, quæ iã circã regularium ordinationes, in quibus tẽporũ interſtitia, ſicut in ſæcularibus ſeruari debẽt, ſuborta videbatur dicitur facultatẽ huiuſmodi interſtitia diſpẽſandi ad Epiſcopum ordinãtem ſpectare, & pertinere etiã quoad Regulares promouendos, quorũ Superiores, & Prælatis in prædictis diſpẽſare minimè valent, Licet Abbates vſum Mitræ habente (vt dictũ eſt) ex quo eis primam tonſuram, & minores ordines conferendi facultas ex priuilegio Apoſtolico conceſſa eſt, & per Concilium Tridentinum confirmata, hmõi minorũ ordinũ interſtitia ex cauſa remittendi facultas eis quoque attributa cenſetur, per vulgatã iuris regulam, quod, qui vult finẽ, vult ẽt conſequens ad finem, & vt ex declaratione infraſcripta Sacræ Congregationis Concilii ſatis conſtat. Vnde cõcluditur prædicta temporũ interſtitia, tam ex decreto Concilii Tridentini, quam ex cõſtitutione Sixti V. in Regularium Ordinationibus ſeruanda eſſe, niſi per Epiſcopum ordinãtẽ & non per Superiores Regularium in illis diſpẽſetur, & propterea debẽt ipſi prælati quando in eis diſpẽſandum expedire iudicauerint Epiſcopũ per litteras rogare, vt in illis cum tali, & tali dignetur diſpenſare attenta tali, & tali cauſa, quæ Epiſcopo ordinaturo in eiſdem litteris dimiſſoriis iudicanda exprimatur, vt iam de anno 1573. à Sacra Congregatione Cõcilii Paſſerello tunc totius Ordinis Minimorum Correctori Generali reſponſum fuit, prout ipſe teſtatur, & nouiſſimè cuidam Epiſcopo per eandem verba extitit declaratum. Capuc. in ſuo compẽ. in verb. ordines ſacri in eius annot. Compẽ. priuil. Minim.

Reuerendiſs. Domine vti frater.

NOmine Amplitudinis tuæ conſulta fuit Congregatio ampliſſimorũ Patrum, qui Trident. Concilii decretis interpretandis præpoſiti Decla. Sacre Congr. Concil.

 ſunt,

ſunt. An ſtante conſtitutione felic. rec. Sixti V. contra clericos malè promotos promulgata ſibi liceat ex decreto eiuſdem concilii in caſibus expreſſis in cap. 11. 13. & 14. ſeſſ. 23. non expectato anni curriculo promouere Regulares ad ordines ſacros congregatio cenſuit conſtitutionem prędictam fel. rec. Sixti V. non adimere facultatem a concilio Trid. Epiſcopis tributam remittendi temporum interſtitia in caſib. ab eodem concilio in cap. 11. 13. 14. ſeſſ. 23. reformatis, & præſcriptis, & iudicium cognoſcendi an ſimus in prædictis caſib. nõ ſpectare ad ſuperiores Regulares, ſed ad Epiſcopos diœceſanos ordinantes in quorum diœceſibus ſunt Monaſteria in quo ipſi ordinandi degunt. Quod ſupereſt Deum amplitudini tuæ in omnib. propitium peccamur, Romæ die 7. Septembris 1593.

Hieronymus Cardinalis Matthęus.

ET propterea, vt Regularium prælati ſciant, quæ nam cauſa in interſtitiis tam minorum, quàm maiorum ordinum diſpenſandis, exprimenda Epiſcopo ordinanti requiratur. Aduertant quod pro minoribus; & Diaconatus reſpectiuè ordinibus conferendis quælibet leuis cauſa ſufficiens eſt ad illorum interſtitia remittenda, q; quidem ex verbis ipſius conc. Triden. in cap. 11. & 13. ſeſſ. 43. ſatis colligitur nempè niſi aliud Epiſcopo expedire magis videretur, & pro Diaconatus ordine niſi aliud Epiſcopo videatur.

In remittendis verò temporum interſtitiis quoad ordinem ſubdiaconatus, & presbyteratus ſuſcipiendum in quib. anni integri lapſus a ſuſceptione inferiorum reſpectiuè ordinum requiritur neceſſitas, & vtilitas Eccleſiæ tamquam cauſæ ſufficientes ad diſpenſandum adeſſe debent, non tamen eodem modo, nam in ſuſceptione ſubdiaconatus ſufficit neceſſitas, aut vtilitas Eccleſię cum in decreto concilii diſiunctiuè, & alternatiuè ponantur, ad recipiendum verò ordinem presbyteratus conuinctim requiruntur, ita vt neceſſitas, & vtilitas ſimul, & eodẽ tempore cõcurrere debent, vt ex verbis eiuſdem Ca. 11. & 14. videlicet (niſi ob Eccleſiæ vtilitatem, ac neceſſitatem aliud Epiſcopo videretur) ſed quomodo illæ conſiderentur in prædictis dicendũ eſt cum Sancto Antonio 3. par. tit. 14. de tempore, & loco ordi. in §. 18. quod tunc Eccleſia dicitur neceſſitatem habere quando alios non habet, qui ordines ſuſcipiant, & quib. indiget, vt Eccleſiis, Capellis, & reliquis beneficiis deſeruant, atq; oneribus iniunctis integrè ſatisfaciant. Vtilitas autem ipſius Eccleſię eſt quãdo, licet alios miniſtros idoneos habeat: aliis tamen opus habet, vt melius ſeruiatur, hęc autem, & aliæ ſimiles cauſæ ſi quæ fuerint tanquam ſufficientes ab ipſis Pręlatis per eorũ litteras dimiſſoriales (vt dictũ eſt) Epiſcopo ordinaturo ſignificãdæ ſunt, vt ab ipſo poſtea tales iudicẽtur.

De clericis ſecularibus, & Regularibus malè pro motis, & eorum pœnis. Cap. III.

REGVLARIS, & cuiuſuis ordinis, ſeu militiæ regularis ex aliquo crimine, vitio, aut defectu, ſeu aliàs inhabilis, vel irregularis exiſtens, vel extra tẽpora a iure ſtatuta, vel abſq; veris dimiſſoriis ſui ordinarii litteris, aut per ſaltũ, vel furtiuè, aut ante ætatem per ſacri generalis Trid. Concil. decreta primæ tonſuræ, aut cuiq; ordini præſcriptem, aut nõ ſeruatis tẽporum interſtitiis, ita vt aliquis vnico die ſeu cõtinuatis dieb. ad

plures

plures ordines ſacros, vel poſt unũ ordinem ſuſceptũ ſine cauſa rationabili antequã tempus ab eodem Concilio Tridentino præfixũ elabatur, ad aliũ ordinẽ ſeu alios ordines promoueri ſine diſpẽſatione, aut indulto Apoſtolico nõ poteſt, vt p ſacros canones, & prǽſertim Cõcilii Trid. necnõ cõſtitutiones Pij II. Sixti V. contra malè promotos æditas ſtatuitur, & ordinatur, & ſi quis ſciẽter in aliquo ex prædictis caſibus, & cõtra tenorẽ d. Canonũ & Apoſtolicarũ conſtitutionum Sacris ordinibus initiatus, & inſignitus fuerit ab executione, miniſterio, & exercitio ordinũ malè ſuſceptorũ eſt ipſo iure ſuſpẽſus, & ſi huiuſmodi ſuſpẽſione durãte in eiſdẽ ordinibus miniſtrare præſumpſerit eo ipſo irregularitatẽ incurrit, iuxta declarationẽ prædictæ cõſtitutioni Pij Papæ II. & Sixti V.

Inter bull. co. conſt. 5. Clemen. 8. conſt. 2.

Sed quoniã præfatus Sixtus V. per ſuam conſtitutionẽ, vt ſupra malè promotos vltra ſuſpenſionẽ a diuinis diuerſiſque aliis cenſuris, & pęnis ſtatim per eos reſpectiuè incurrendis ſubiecerat, & ſuppoſuerat, quod non ſolum Prælati ad ſacros ordines promouentes, verum etiam perſonæ promotæ prædictis cenſuris, & pœnis in ipſa conſtitutione expreſſis in perniciem animarum ſuarum variis modis illaqueabãtur, propterea S.D.N.D. CLEMENS VIII. prædictam Sixti V. cõſtitutionem ſuo motu proprio nouiſſimè promulgato moderandam decreuit, illamque ad terminos ſacrorum Canonum, ac cõſtitutionis ipſius Pij II. & ad diſpoſitionem decretorum Sacri Concilij Triden. reſtrinxit, atque reduxit, necnon cenſuras, & pœnas in eiſdem Sixti litteris præterquam cõtra ſimoniace ordinantes & ordinatos inflictas, aliàs tamen per eoſdem canones, & Concilium Triden. & conſtitutionẽ Pij II iniunctis firmis remanẽtibus, moderatus eſt, & aboleuit. Vnde primũ colligitur quod Regularis, ſi malè ad ſacros ordines fuerit promotus eſt ſuſpenſis, & ordinũ executione priuatus donec diſpenſetur, neque tollitur ſuſpenſio adueniẽte tẽpore legitimæ ætatis, cum in pœnã ſit lapſus abſque vlla tẽporis determinatione, ſed durat donec per abſolutionẽ auferatur, quod ſecus eſt quotieſcumque ſuſpenſio per menſem aut annũ duratura, ſtatuitur, tunc enim elapſo tempore præſcripto, ipſo iure remittitur.

Conſt. 2. Inter bull. com. cõſt. 2. c. 1. 2. & 3 de eo qui ord. furt. ſuſcepit. Nauar. in man. ca 25. num 70. G in clem. 1. in verb. Donec. Et in c. 1. de ſent. excom in 6. in ver. menſem.

Secũdò colligitur, quod durante dicta ſuſpẽſione, ſi in ordine ad quẽ quis fuerit malè promotus miniſtrauerit, ipſo iure irregularis efficitur, & ſi Clericus ſæcularis eſt poteſt beneficiis adeptis priuari iuxta diſpoſitionem dictæ extrauagantis Pii II. ſed hic vnum obiter eſt animaduertendum, quod ſuſpenſi ob malam promotionem in aliquo ex caſibus vt ſupra expreſſis ſunt irregulares ſi poſt ſuſceptum ordinem in eo ſeſe exercent, ſed qui ordine presbyteratus inſignitur ex quo conſecrat cum Epiſcopo; & vtitur ordine presbyteratus fit irregularis ſtatim quo illum ſuſcepit, quoniam Epiſcopus prius ordinat presbyterum & ei characterem illius ordinis infigit, quam cõſecret, & ad conſecrandum ſecũ admittat.

Nau. li. 1. de cler. non ordi miniſ. cõſi 4. idem lib. 1. de tẽporib. ordin. conſi. 32. & cõ. 33 num. 1. Idem lib. 1. eo tit cõſ. 9 nu 2 Innoc. relat p Nauar lib per temp. ordi. cõſ. 40 n. 7.

Tertiò quod primã tõſuram, & minores ordines ab alieno Epiſcopo vel p falſas dimiſſorias, aut extra tẽpora ſuſcipiens licet peccet mortaliter, tamen ſuſpenſionẽ nõ incurrit, ſed eſt ſuſpendendus, neque conſequẽtur fit irregularis, ſi in ipſis ordinibus ſic malè ſuſceptis miniſtrauerit antequã à iudice ſuſpẽdatur. Nec obſtat d. extrauagans Pii II. cũ nõ habeat locũ in minoribus ordinibus, ſed tantũ in maioribus, per illa verba (ad ſacros ordines ſe promoueri faciunt) itẽ notãdũ quod ipſa ſuſpẽſio a diuinis & ordinũ executione ſi violatur irregularitatẽ inducit nõ autẽ ſuſpenſio ab officio, ſeu beneficio, vel iuriſdictione iuxta communiter

De iniurioſa percuſſione facta in Clericum per interpoſitam perſonam. concil. 717.

c. mulierei § illi verò de ſen. excō & ibi gl. in Verb aucto ritate.

MAndans percuti Clericum in eandem incidit excōmunicationē ſicut percuſſor, cum ille cōmittat verè, cuius auctoritate, vel mādato delictum committi, probatur, per alteram iuris Regulā, qui per aliū facit ipſemet facere videtur. Quod idem iuris eſt, ſi mandans antequā inferatur percuſſio demandato pœniteat, non enim pœnitentia ei ſuffragatur, qui in Canonē incidat, niſi mandatū reuocauerit, & de reuocatione notitiam ad mandatarium peruenire procurauerit, ſi verò ipſe mādator moriatur antequam percuſſio in Clericum ſubſequatur, licet mādatum morte mandantis expiratum cenſeatur, nihilominus, ſi illud fuerit notorium, & in morte non fuerit abſolutus, vel pœnitentiæ ſigna nō appaiuerint, pro excommunicato hęretico, & Eccl. ſepultura priuari debet, nam ex quo mandatum non reuocauit in eadem voluntate deceſſiſſe videtur, & excommunicatum obiiſſe intelligitur, vnde ſi in loco Sācto ſepeliatur, exhumabitur.

c. ex parte, il 3. de reſcriptam. c. cū quis de ſen. excōm. Glo. in d. c. cū quis, in ver. tuo nomine, c. a. nobis, eo. d. tit. ca. ſicut tuis, de ſimon. Glo. eadem in ver. in curris. d. c. cum quis, eo. tit. c. perpetuo, de elect. in 6. Con Cano. relat. per Syluest. in verb exec. 6. qu. 2.

Conſentientes quoq; aut fauorem, & opem delicto huiuſmodi præſtantes in præſentis Canonis ſententiam incidere dignoſcuntur, cū agētes & conſentientes pari pœna plectendos eſſe Catholica condemnet auctoritas eos enim delinquentintibus, fauere ſacri Canones interpretantur, qui cum poſſunt manifeſto facinori deſinunt obuiare. Præterea verò, ſi abſq; ſpeciali mandato, vt puta Ioannis, ſed tamen ſuo nomine, & illius contemplatione ab alio Clericus percutiatur, & ipſemet Ioan. dictam percuſſ. poſtquam ſciuerit, ratam habuerit illam approbando, in huius Canonis ſnīam abſque vlla dubitatione incurrit, cum ratihabitio retrahatur, & mandato æquiparetur, ſecus ſi percuſſio nomine ipſius Ioan. non fuerit facta, tunc enim, licet peccet ratam habendo eandem, non tamen propter hoc excommunicationis vinculo innodatur, cum quis ratum habere nequeat, quod eius nomine non eſt geſtum. Vñ circa præmiſſa tria ſunt notanda. Primò, quòd ratificatio huiuſmodi ſi occultè fiat, hoc eſt, quod ſtatim quo quis geſtū ſuo nomine ſciuit, & placuit, & in corde gratum habuit, tunc mortaliter peccauit, & quo ad Deum excommunicatus eſt, & non quo ad Eccleſiam militantem, quę de occultis iudicare non conſueuit, etiam ſi fingendo, cōtrariūm extrinſecè oſtenderet. Si verò prædictæ ratificationis ſigna exteriora appaiuerint, tunc etiam quo ad Eccleſiam erit excommunicatus. Secūdò eſt notandum, quod quotieſcunq; quis per ratiſicationem, & approbationem actus) vt præfertur) in ſententiam excommunicationis præſentis Canonis incurrit, licet ratificatio retrotrahatur, tamen erit excommunicatus a die ratiſicationis, & non percuſſionis, quia in hoc tantum retrotrahitur, quod ex facto anteriori per poſteriorem ratificationem excommunicationis vinculo ligatur, vt per Sacros Can. iam declaratum fuit. Tertiò notandum eſt, quod ad incurrendam huiuſmodi cenſuram non ſufficit attentatio percuſſionis, ſed requiritur, quòd cum effectu manus violentæ in perſonam Clerici iniciiantur, quando nullus incidit in pœnam latæ ſent. per ſolam attent. niſi ad actus conſumationem peruenerit, vnde per iniurioſa verba, aut cōminationes, ſeu per pugni, vel enſis eleuationem, in excommunicationem minimè incurritur.

De

De manuum violentia, & de actibus iniurioſis, qui ſub illa continetur. Concl. IIII.

CVM manus inter alias humani corporis partes præcipuè ſint aptæ ad percutiendũ, ideò de illis in canone facta eſt mẽtio ſpecialis, ſub quarum etiam appellatione caput, brachia, genua, pedes, & reliqua demum ipſius corporis membra comprehenduntur, per quæ quidem, vel eorum quodlibet percuſſio facta damnatur, ſicut illa etiam, quę quouis inſtrumento, ſeu re corporali, infertur, ita vt percutiens Clericum nuda manu, vel enſe, baculo, aut lapide, ſeu illum puluere, vel aliqua reſpergens, aut in faciem ſpuens, vel aliqua ſimili re ipſum lędens, aut aliquid illis è manibus, aut corpore eripiens, ſeu illum capiens, vel in carcerem coniiciens, aut in aliquo loco includens, vnde nõ niſi cum pudore egredi poſſit. Item etiam detinens Clericum per veſtem, vel frænum equi, ne libere tranſeat, vel equum occidens, cui inſidet, ſeu lacerans veſtes, quas indutas habet, qui demum ipſum clericum animo offendẽdi, adeò inſequitur, vt ille quaſi coactus in flumen ſe proiiciat, aut aliquid aliud periculum ineat, vt euadat in hoc, & in aliis prædictis caſibus, iuxta cõmunem Canoniſtarum ſententiam excommunicatus eſt, cum omnes actus, vt ſuprà, facti a violenta manu emanaſſe cenſeantur, ſi verò Clericus fugiens perſecutorem cadat, & lædatur, cum ipſa læſio a perſecutore non ſit intenta, non incidit in Canonem, licet aliqui aliter ſenſerint, ex quibus cõcluditur, quod quotieſcunque perſona clerici irato animo quocumque modo læditur, tunc in huius canonis cenſuram incurritur.

Gloſ. In d. c. ſi quis ſua dente, in ver. manus.

Sylu in ver. excõ. 6 nu. 56. Arch. Anton. in Sum. ti. 25. 3 nu. Nauar. in Mã. c. 27 n 76.

De atroci iniuria, vel damnabili violentia. Concl. V.

CVM non omnis percuſſio eiuſdem qualitatis ſit, ſed ob diuerſas circumſtantias vna alia grauior eſſe dignoſcatur, ideo eſt ſciendũ qđ percuſſio, aut impulſio pugni, palmæ, manus, pedis digiti, aut baculi, vel lapidis quæ ãd liuorem mutilationem membri, fractionem dentis, depilationem capillorum, ètiam ſi parum ſanguinis exeat, dicitur modica, & leuis, & hæc per ordinarium abſolui poteſt, ſi verò per eum modus ꝑcutiendi excedatur, nempè cum magna ſanguinis effuſione, vel membri mutilatione fiat, aut etiam eius iniuria in theatro, vel in foro corã Rege, prælato, vel iudice, in Eccleſia, coram multis, ſeu in alio loco publico inferatur, vel Magiſtro, iudici, Magiſtratui, Prælato, aut in dignitate Eccl. conſtituto, ab inferiori, vel vili perſona iniuria irrogetur, profecto atrox, grauis, & enormis percuſſio cenſetur, & ad Sedem Apoſtolicã pro abſolutione illius eſt recurrendum, ſed quoniam natura negocii nõ patitur, vt plenè omnes caſus differantur, ideò iudicium quæ ſit enormis iniuria, Epiſcopi arbitrio relinquitur, qui tamen enormem potius quàm leuem iniuriam arbitrari debet, ne iniuriantes de iniurię abſolutione confiſi, de facili in atroces prorumpant percuſſiones, & iniurias, & in canonis ſententiam procliuius prolabantur, vt per conſtitutionem Ioannis Papæ XXII. declaratum fuit.

C. peruenit ad nos, de ſen. excom. in 22 perlectis, conſt. 2 relat. etiam per Nau. in Mã. c 27. n. 99 ſup. in pri. par. priuil. fol. 22.

De

quidem confirmatur per Bart. in l. numquã, ff. de priu. delict. vbi inquit, qđ vulnerans hominem volens amplius illum vulnerare ſi ſuperueniat ei nouus impetus, & eũdem occidat tenetur de vulnerato, & occiſo, vulnerans autem, & perſequens multis horis, & tandem occidens, tenetur de occiſo tantum, quia eodem impetu homicidium illud (licet ex interuallo,) commiſit, & ita in omnib. delictis excommunicationis, ſeu alterius cenſuræ Eccleſiaſticæ pœnam annexam habentib. intelligendũ eſt. l quod ait. § fin. ff. de adult.

In quibus caſibus clericus ſeu Monachus, abſque huius canonis excommunicatione percutiatur. cap. VIII.

QVI manus in Clericum iniecerit violentas Apoſtolico conſpectui pręſentari non debet, nec etiam excommunicatione innodari, dummodo illum eſſe Clericum ignorauerit, vel ſi hoc dubium fuerit, ꝓpria manu dumtaxat præſtiterit iuramentum quod eum eſſe Clericum ignoraſſet, quod ſi iurare noluerit in foro iudiciali, in quo manus violentas in clericum iniecisse conſtabit tanquam excommunicatus, habendus, & euitandns eſt, donec de mandato ſummi pontificis abſoluatur. c. ſi vero il 2. de ſent. excom.

2 Nec laycus Clericum, neque clerici, aut Monachi ad inuicem ſe non inuidia, vel indignatione, ſed leuitate iocoſa percutientes, neque Magiſter ſcholarem clericum intuitu diſciplinæ, vel correctionis percutiens excõicatus eſt, cum in ipſis iniectio manuũ violenta haud notari poſſit.

3 Qui clericum militantibus armis, & habitu laycali indutũ, inter prius a ſuo prælato monitum, vt arma deponat percutit, cum ille de priuilegio clericorum ſubſidium aliquod nequaquam habere mereatur.

4 Percutiens bigamum vel coniugatum ẽt cum vnica, & Virgine dummodo habitum, & tonſuram clericalem non geſter, degradatũ realiter, depoſitum verbaliter, & incorrigibilem, iocolatorem, & ſcurram per annum, vel ſi ter monitus ante non ſe abſtinuerit, ac etiam Clericum, qui ter monitus, ne tabernam publicè exerceat, non deſiſtit.

Item ſuperior Regularis cauſa correctionis poteſt alium fratrem ſibi ſubditum verberari mandare ex priuilegio Alexan Sexti, & Leonis decimi, & quamuis nõ poſſit iuxta diſpoſitionem d. priuilegiorum &c. vniuerſitatis, ne clerici, vel Monachi, correctionem layco committere, nihilominus ſtante conſuetudine rationabili, vniuerſaliter, atque legitimè præſcripta, quia dictis iuribus derogatum fuiſſe videtur, ꝑñt abſque præiudicio per meros laycos ſuos ſubditos inobedientes corrigere, atq; mulrare, vt per omnes Eccleſiarum prælaros palam fieri conſtat.

c. 1. eo. tit. c. inaud eo. tit. c. 1. de bigã in 6. c. 1. de cle. coniug. c. cum non ab ho. de iud. c. 1. de vit. & honeſt. cler. in 6. Nau. cõſi. 42 de ſent. exc. Tho. c. ex tenore eod. ti. A'b. in ca. olim, de reſt. ſpol. Pano & Deci. in d. cap. Na. c. 27 n. 71. c. vt famę ęo. ti. §, nec ille, §. ſi vero cle. eo. ti. d. c. ſi vero, § . Na. in c. 7. nu 85 c. veniens, eo. tit. 7.

5 Percutiens clericum cauſa ſuæ defenſionis, aut honoris quando fuga eſſet illi ignominioſa.

6 Percutiens clericum eius bona ſibi iniuſtè auferentem, ſeu vi occupantem.

7 Miniſter, ſeu executor iuſtitiæ ſecularis, qui capit clericum in flagrãti crimine, vt illum ſuo prælato præſentet.

8 Percutiens clericum, vel Regularem cum vxore, matre, ſorore, vel filia propria turpiter inuentum.

9 Qui clericum vim ſibi inferentem repellendo lædit.

10 Officialis, aut Principis, ſeu alterius poteſtatis Oſtiarius, qui turbam arcendo irruentem, non ex deliberatione, ſed fortuito caſu Clericum percutit.

11 Mulier, quæ Clericum de adulterio, ſtupro, aut fornicatione eam

tentantem ſuæ honeſtatis defendendæ cauſa percutit, dummodo prouocatio ſeu tentatio facto, & non ſolo verbo fiat.

12 Eijciens, ſeu extrahens, vi ex Eccleſia Clericum, ſeu Monialem diuina officia turbantem.

A quo huius canonis cenſura innodati abſolui poſſunt.
Cap. IX.

c. quamuis, de ſent. exc. c. ad eminẽtiam, eo tit. c. ea noſcitur, eo. tit. c. peruenit eo tit. d. c. quamuis, § niſi eo. tit. c. quod, de his, eod. tit. Inn. Anch. Car. Pa. ca. eos de ſent. excõm. in 6. c. Monachi, c. cum illorum, de ſẽt. excom. glo. ibi in ver. Abbas. Mare mag. § 38 Inno. 4 conſtit. 1. c. de monialibus eo. t. t. d. c. cum illorum, §. ſi vero clauſtralis c. Religioſo de ſent. excõ. in 6. Bonifacii 9 conſt. 1.

INcidens in Canonem latæ ſententiæ ob violentam manuum iniectionem in clericum licet iuxta proprias facultates eis ſatisfaciat, quibus iniurias irrogauit, non niſi per Sedem Apoſtol. vel eius Legatum abſolutionis beneficium poteſt obtinere.

Pueri verò mulieres ſenes, & valetudinarii, ſeu membrorum deſtitutionib. impedit, & qui clericis non enormem, ſed modicam, & leuem iniuriam intulerunt, ab Epiſcopis poſſunt abſolui, ſatisfacto prius iuxta facultates his, quibus per eos conſtiterit iniurias irrogatas.

In periculo autem, ſeu articulo mort. conſtituti habentes inimicitias capitales, corporis impotentiam, aut infirmitatem, ſeu paupertatis impedimentum, vel alias iuſtas excuſationes, quibus ab itinere ad Sedẽ Apoſto. rationabiliter excuſentur, poſſunt, & ipſi ab Epiſcopo abſolutionẽ recipere, ſed illis quidem (exceptis pueris) ſub iuramẽto, quod ſecundũ eccleſiæ formam præſtare tenentur, iniungi debet præceptum de comparendo coram ſuperiore impedimento ceſſante, vt ſup. de abſolutione, dicetur. Quod quidem non ſolum ab excommunicatis pro percuſſione clerici, ſed etiam ab excommunicatis ob quamlibet aliam cauſam cuius abſolutio Sedi Apoſtolicæ reſeruatur ſecundum eſt prout communiter Canoniſtæ affirmant, & ſi ceſſante impedimento abſolutus Sedem Apoſtolicam, vel eius legatum iuxta formam præcepti ei facti adire neglexerit ſtatim in excommunicationem reincidit eandem.

Regulares quidem perſonas etiam moniales eiſdem regularib. ſubiectæ quorumcunque modo ſeſe in clauſtro percutientes, ita vt in canonẽ incidere dicantur non ſunt ad Sedem Apoſtolicam mittendæ ſed ſecundum iuris communis diſpoſitionem, & ſuorum priuilegiorum formam ab eorum ſuperioribus regularibus abſoluẽdæ ſunt: Moniales verò quę Epiſcoporum curæ, & regimini commiſſæ exiſtunt beneficium abſolutionis huiuſmodi ab eis obtinere valent.

Religioſus deinde alterius ordinis regularem percutiens licet ſecundum ius commune per ſuperiorem proprium, & illius, qui paſſus eſt iniuriam abſolui deberet, tamen virtũte d. priuilegiorum etiam per ſuperiorem regularem illius qui percuſſit abſolutio impendenda eſt, ſi demũ regularis in Clericum ſecularem manus violẽtas iniiciat nõ ſolum a ſuo ſuperiori regulari ex priuilegio, verum, etiam ab Epiſcopo clerici percuſſi abſolui poteſt ſicut abſoluere poſſet clericum ſecularem ſi alium clericum percuſſiſſet.

De ijs, quę in abſolutione huiuſmodi pręſtanda ſeruari debent.
Cap. X.

c. ſuper eo de ſenten. excom.

IN abſoluendo autem ab huiuſmodi excõicationis ſentẽtia eſt aduertẽdum, quod ſi delictum offenſionis fuerit publicum, & iuxta formã Eccleſiæ conſuetam, abſoluendũ cõmittatur abſolutio cũ ſollemnitate

nempe

nempè præcibus,& percuſſionibus,vt infra in capit.de abſolutionib.impendendis habetur,fieri debet,vbi etiam notatur quãdo per fratres ſollemnitas prædictæ abſolutionis ex priuilegio remitti valeat. Si verò percuſſio fuerit occulta priuatè abſolutio facienda eſt,abſque ſollemnitate deinde per abſoluentem recipiendum eſt iuramentum ſi abſque ſcãdalo haberi poteſt,ſin minus manualis promiſſio de parendo mandatis Eccleſiæ,& de ſatisfaciendo læſo,& virtute iuramenti,ſeu ſponſionis prædictæ eidem abſoluto præcipiendum ne de cœtero in Clericum,Monachum,vel alicuius religionis conuerſum manus inijciat violentas. Si demum abſolutio impendetur illi,qui infirmitate laboret, vel in articulo mortis conſtitutus ſit,vel aliquo alio impedimento detentus,vt infrà dictum eſt,iniungatur ei,vt poſtquam ſanitati reſtitutus fuerit, vel impedimento ceſſante ad Apoſtolicam Sedem,vel eius Legatum, aut ad illũ cui abſolutio de iure ſpectabat perſonaliter accedat mandatum ipſius humiliter ſuſcepturus, quæ tamen comparitio etiam per procuratorem ad id ſpecialiter conſtitutum fieri poteſt.

[d. c quamuis,& cæterum c.ea docatur eo.ti.]

[Caie in uer. excom. ca. 69 relat.per Nau. in M. c 27.nu.46.]

De temporibus ordinationum, & qualitate ordinandorum Tit. 15. Cap. 7.

EX decreti ſacri concilii Trid.cauetur,nullum prima tonſura initiari debere,qui Sacramentum confirmationis non ſuſceperit,& fidei rudimenta edoctus non fuerit,quique legere ſcribere neſciat,& quodue.

[Seſſ 23.c.4.]

Minores ordines per temporum interſtitia niſi aliud Epiſcopo videatur conferãtur,qui huiuſmodi minoribus fuerint inſigniti ad ſacros ordines non promoueantur niſi poſt annum a ſuſceptione poſtremi gradus nempe Acolitatus niſi neceſſitas, aut Eccleſię vtilitas iudicio Epiſcopi aliud expoſcat.item quod.

Ad Subdiaconatus ordinem nullus etiam regularis ante vigeſimum tertium,ad presbyteratum ante vigeſimum quintum ſuæ ætatis annum promoueatur,ac non in minori ætate,neque abſq; diligẽti Epiſcopi examine ordinari poſſit priuilegiis quibuſcũq; quoad hoc penitus excluſis.

[Supra c.16.]

[c.12.ea.ſeſſ.]

Promoti verò ad ſacrum ſubdiaconatus ordinem ſi per annum ſaltem in eo nõ fuerint verſati, ad altiorem gradum niſi aliud Epiſcopo videatur aſcendere non permittantur.

Duo ſacri ordines eodem die etiam regularibus non conferantur(qđ de maioribus intelligendum eſt) priuilegiis, ac indultis quibuſcumque non obſtantibus.

[Supra c.16.]

Diaconi quoque ad Presbyteratus ordinem inſigniri non poſſint,niſi in Diaconatu ſimiliter ad minus annum integrum miniſtrauerint niſi ob Eccleſiæ vtilitatem,& neceſſitatem aliud Epiſcopo videatur.

[c vlt. de tẽ ordinat.]

De ordinibus cõferendis, & litteris dimiſſorijs regularib concedendis. Cap. 77.

LICET prima tonſura,quæ propriè non eſt ordo ſed quædam ad ordines diſpoſitio, ac etiam ordines minores ab Epiſcopo iure ordinario conferri debeant, tñ iure ſpeciali,& priuilegiato,ẽt Abbates,& quidam alii exempti intra fines alicuius diœceſis conſiſtentes,ẽt nullius diœceſis ſuis tantum ſubditis ſimiliter Regularib. ex decreto concilii Trid. illos conferre licitè poſſunt.Quemadmodum in vna Marſicanen p Sacrã congregationem concilii Trid.interpretem, vt infra declaratũ fuit.

[c.10 ea.ſeſſ. c.cum contingat,de ętate & qual. or & pręfic. d.ca. Abbates, de priuil.in 6.]

Super Cap X. Seſſ 23.

Declaratio Sacer. congreg. Conc. Trid.

ABBATES Regulares habentes ius Baculũ deferendi, & Mitrã, poſtquam Sacerdotalem ordinẽ & Manus benedictionẽ ſuſceperit primã tonſuram, & Minores ordines ſuis ſubditis regularibus conferre valent, non obſtante quacumque cõſuetudine in contrarium. ¶ Vnde etiã pater prędictos Abbates poſſe regularib. ſibi ſubditis primã tõſuram, & quatuor minores ordines ſine Epiſcopi examine conferre, cum illud tã quam præparatorium quoddam a iure requiſitum per Epiſcopum ordinantem prius fieri, & haberi debeat, ne ſuper quos manus imponat minimè ignoret, & propterea ſicut ipſis Abbatibus conferendi ordines Minores conceſſa eſt facultas, à fortiori etiã examinãdi conceſſa eſſe intelligitur, iuxta communẽ opinionem in d. cap. cum contingant. de ętat. & qualitat. ordinan. de qua teſtatur Nauar. de priuileg. conſi. 13. lib. 5. nu. 5 Nec obſtat c. 12 Concilii Triden. Seſſ. 23. vbi ſtatuitur quod regulares ſine Epiſcopi examine ordinentur quoniã ſi rectè perpenditur de ſolis ſacris atque maioribus ordinibus in eo tantum pertractatur, quod quidem decretum Concil. Trident. d. c. cum contingat, minimè derogaſſe videtur, quia p ſubauditos intellectus antiquã ius nõ corrigitur niſi de eo fiat ſpecialis mentio iuxta gloſſ. ſollem. in cap. cupientes § quod ſi p viginti, de elect. in 6 & præſertim quando non eſt eadem ratio in caſu legis corrigẽdæ quã legis correctæ ad notata in Authent. quas actiones C. de ſacroſan. Eccleſ. ſed verũ eſt tamen quod per Cõcil. Triden. ſublata eſt omnis facultas ipſis Abbatibus, & aliis exẽptis promouendi ad ſacrũ ſubdiaconatus ordinẽ per priuilegia eis à Sede Apoſtolica conceſſa ac etiã poſt Concil. Triden. pluries forſan confirmata, quoniam illa per Pium 4. in confirmatione eiuſdem Concil. Triden. fuerunt penitus reuocata in illis partibus, in quibus dicti Cõcilii decretis eſſent contraria, & cum hac clauſula fuerunt poſtmodum confirmata.

c quando, diſt. 24

Cum igitur prædictorũ ordinum collatio ad ſolum Epiſcopum loci ordinariũ ſpectare dignoſcatur, ideo ad illũ in primis ſuperiores regulares eorũ ſubditos ordinandos cũ litteris dimiſſorialibus, & teſtimonialibus de vita, & moribus tranſmittere debent quatenus non abſens ſit, & ordinationes habeat, alioquin ad quemcũque alium Epiſcopũ dirigere valẽt à quo præuio examine ordines recipiant, exprimẽdo in dictis eorũ litteris dimiſſorialibus, aut quod Diœceſanus (qui eſt Epiſcopus illius ciuitatis, & Diæceſis in qua Monaſteriũ cõſiſtit vbi ipſi regulares ex ſuorũ ſuperiorũ obediẽtia pro familia deſignati morari cõtigit) vel nõ eſt reſidẽs, aut ordinationes nõ eſt habiturus, ſuper quib. quidẽ cauſis ipſis Regulariũ prælatis per alios Epiſcopos ordinarios adhibẽda eſt fides pdicta aſſirmãtib. nulla alia ipſius Diœceſani requiſita atteſtatione vt ex infraſcripta declaratione cõgregationis Cõcilii apertè colligitur.

c. 1. Seſ. 23.

Quo verò ad litteras dimiſſorias pro ordinib. recipiẽdis Abbates prędicti clericis ſecularib. vt ab aliis ordinẽtur concedere minimè poſſent, cũ ad Epiſcopos cuius ſubditi ſũt illas dare pertineat, alioquin cõtra faciẽdo ab officio. & Beneficio per annum ſũt ipſo iure ſuſpenſi, vt ex decreto Concilii Triden. diſponitur.

Sed Regulariũ Pręlati, & ſuperiores cũ ſubditorũ ſuorũ ordinũ ſint. & ĩ eos Epiſcopalẽ iuriſdictionẽ exerceãt, dimiſſorias litteras illis liberè & licitè cõcedere valẽt, eo modo tamẽ, & forma, quib. p Sacrã Cõgregat.

ſecre-

ſ cretorum Concilii Tridẽ ini interpretem fuit in hæc, verba declaratũ Congregatio Conci'ij cenſuit ſuperiores regulares poſſe ſuis ſubditis, itẽ regularibus qui prædictis qualitatibus requiſitis ordines ſuſcipere voluerint litteras dimiſſorias concedere ad Epiſcopum tamen Diœceſanũ & ſi is abſuerit, vel non eſſet habiturus ordinationes ad quemcumque alium Epiſcopũ, dum tamen ab eo Epiſcopo, qui ordines contulerit examinentur, quo ad doctrinam, & dum ipſi Regulares non diſtulerint de induſtria conceſſionem dimiſſoriarum in id tẽpus, quo Epiſcopus Diœceſanus, vel abfuturus, vel nullas habiturus ordinationes eſſet, verũ cũ à Superioribus regularibus Epiſcopo Diœceſano abſente, vel ordinationes nõ habẽte, litteræ dimiſſoriæ ad aliũ Epiſcopũ dabuntur, in eis vtiq; huiuſmodi cauſam abſentiæ Diœceſani Epiſcopi, vel ordinationũ ab eo non habendarum exprimendam eſſe. Declar. ſa. crę cõg. Concil.

De temporum interſtitijs pro ſacrorum ordinum ſuſceptione remittendis. cap. III.

QVoniam, vt ſupra dictũ eſt, ex Concilii Triden. ſanctionibus ſtatutum exiſtit, quod minores ordines per temporũ interſtitia cõferantur, & quod Acolitus ad Subdiaconatus, Subdiaconus ad Diaconatus, Diaconus verò ad presbyteratus ordinẽ promoueatur niſi ob Eccleſiæ neceſſitatẽ, aut utilitatẽ aliter Epiſcopus iudicauerit, ſeu ei magis expedire videbitur, ideo pro ſolutione illius difficultatis, quæ iã circã regularium ordinationes, in quibus tẽporũ interſtitia, ſicut in ſæcularibus ſeruari debẽt, ſuborta videbatur dicitur facultatẽ huiuſmodi interſtitia diſpẽſandi ad Epiſcopum ordinãtem ſpectare, & pertinere etiã quoad Regulares promouendos, quorũ Superiores, & Prælatis in prædictis diſpẽſare minimè valent, Licet Abbates vſum Mitræ habente (vt dictũ eſt) ex quo eis primam tonſuram, & minores ordines conferendi facultas ex priuilegio Apoſtolico conceſſa eſt, & per Concilium Tridentinum confirmata, hmõi minorũ ordinũ interſtitia ex cauſa remittendi facultas eis quoque attributa cenſetur, per vulgatã iuris regulam, quod, qui vult finẽ, vult ẽt conſequens ad finem, & vt ex declaratione infraſcripta Sacræ Congregationis Concilii ſatis conſtat. Vnde cõcluditur prædicta temporũ interſtitia, tam ex decreto Concilii Tridentini, quam ex cõſtitutione Sixti V. in Regularium Ordinationibus ſeruanda eſſe, niſi per Epiſcopum ordinãtẽ & non per Superiores Regularium in illis diſpẽſetur, & propterea debẽt ipſi prælati quando in eis diſpẽſandum expedire iudicauerint Epiſcopũ per litteras rogare, vt in illis cum tali, & tali dignetur diſpenſare attenta tali, & tali cauſa, quæ Epiſcopo ordinaturo in eiſdem litteris dimiſſoriis iudicanda exprimatur, vt iam de anno 1573. à Sacra Congregatione Cõcilii Paſſerello tunc totius Ordinis Minimorum Correctori Generali reſponſum fuit, prout ipſe teſtatur, & nouiſſimè cuidam Epiſcopo per eandem verba extitit declaratum. Capuc. in ſuo compẽ. in verb. ordines ſacri in eius annot. Compẽ. priuil. Minim.

Reuerendiſs. Domine vti frater.

NOmine Amplitudinis tuæ conſulta fuit Congregatio ampliſſimorũ Patrum, qui Trident. Concilii decretis interpretandis præpoſiti Decla. Sacrę Congr. Concil.

ſunt. An ſtante conſtitutione felic. rec. Sixti V. contra clericos malè promotos promulgata ſibi liceat ex decreto eiuſdem concilii in caſibus expreſſis in cap. 11. 13. & 14. ſeſſ. 23. non expectato anni curriculo promouere Regulares ad ordines ſacros congregatio cenſuit conſtitutionem prędictam fel. rec. Sixti V. non adimere facultatem a concilio Trid. Epiſcopis tributam remittendi temporum interſtitia in caſib. ab eodem concilio in cap. 11. 13. 14. ſeſſ. 23. reformatis, & præſcriptis, & iudicium cognoſcendi an ſimus in prædictis caſib. nō ſpectare ad ſuperiores Regulares, ſed ad Epiſcopos diœceſanos ordinantes in quorum diœceſibus ſunt Monaſteria in quo ipſi ordinandi degunt. Quod ſupereſt Deum amplitudini tuæ in omnib. propitium peccamur, Romæ die 7. Septembris 1593.

Hieronymus Cardinalis Matthęus.

ET propterea, vt Regularium prælati ſciant, quæ nam cauſa in interſtitiis tam minorum, quàm maiorum ordinum diſpenſandis, exprimenda Epiſcopo ordinanti requiratur. Aduertant quod pro minoribus; & Diaconatus reſpectiuè ordinibus conferendis quælibet leuis cauſa ſufficiens eſt ad illorum interſtitia remittenda, ꝙ quidem ex verbis ipſius conc. Triden. in cap. 11. & 13. ſeſſ. 43. ſatis colligitur nempè niſi aliud Epiſcopo expedire magis videretur, & pro Diaconatus ordine niſi aliud Epiſcopo videatur.

In remittendis verò temporum interſtitiis quoad ordinem ſubdiaconatus, & presbyteratus ſuſcipiendum in quib. anni integri lapſus a ſuſceptione inferiorum reſpectiuè ordinum requiritur neceſſitas, & vtilitas Eccleſiæ tamquam cauſæ ſufficientes ad diſpenſandum adeſſe debent, non tamen eodem modo, nam in ſuſceptione ſubdiaconatus ſufficit neceſſitas, aut vtilitas Eccleſię cum in decreto concilii diſiunctiuè, & alternatiuè ponantur, ad recipiendum verò ordinem presbyteratus conuinctim requiruntur, ita vt neceſſitas, & vtilitas ſimul, & eodē tempore cōcurrere debent, vt ex verbis eiuſdem Ca. 11. & 14. videlicet (niſi ob Eccleſiæ vtilitatem, ac neceſſitatem aliud Epiſcopo videretur) ſed quomodo illæ conſiderentur in prædictis dicendū eſt cum Sancto Antonio 3. par. tit. 14. de tempore, & loco ordi. in §. 18. quod tunc Eccleſia dicitur neceſſitatem habere quando alios non habet, qui ordines ſuſcipiant, & quib. indiget, vt Eccleſijs, Capellis, & reliquis beneficiis deſeruant, atq; oneribus iniunctis integrè ſatisfaciant. Vtilitas autem ipſius Eccleſię eſt quādo, licet alios miniſtros idoneos habeat: aliis tamen opus habet, vt melius ſeruiatur, hęc autem, & aliæ ſimiles cauſæ ſi quæ fuerint tanquam ſufficientes ab ipſis Pręlatis per eorū litteras dimiſſoriales (vt dictū eſt) Epiſcopo ordinaturo ſignificādæ ſunt, vt ab ipſo poſtea tales iudicētur.

De clericis ſecularibus, & Regularibus malè pro motis, & eorum pœnis. Cap. III.

REGVLARIS, & cuiuſuis ordinis, ſeu militiæ regularis ex aliquo crimine, vitio, aut defectu, ſeu aliàs inhabilis, vel irregularis exiſtens, vel extra tēpora a iure ſtatuta, vel abſq; veris dimiſſoriis ſui ordinarii litteris, aut per ſaltū, vel furtiuè, aut ante ætatem per ſacri generalis Trid. Concil. decreta primæ tonſuræ, aut cuiq; ordini præſcriptem, aut nō ſeruatis tēporum interſtitiis, ita vt aliquis vnico die ſeu cōtinuatis dieb. ad

plures

plures ordines ſacros, vel poſt unũ ordinem ſuſceptũ ſine cauſa rationabili antequã tempus ab eodem Concilio Tridentino præfixũ elabatur, ad aliũ ordinẽ ſeu alios ordines promoueri ſine diſpẽſatione, aut indulto Apoſtolico nõ poteſt, vt p ſacros canones, & prǽſertim Cõcilii Trid. necnõ cõſtitutiones Pij II. Sixti V. contra malè promotos æditas ſtatuitur, & ordinatur, & ſi quis ſciẽter in aliquo ex prædictis caſibus, & cõtra tenorẽ d. Canonũ, & Apoſtolicarũ conſtitutionum Sacris ordinibus initiatus, & inſignitus fuerit ab executione, miniſterio, & exercitio ordinũ malè ſuſceptorũ eſt ipſo iure ſuſpẽſus, & ſi huiuſmodi ſuſpẽſione durãte in eiſdẽ ordinibus miniſtrare præſumpſerit eo ipſo irregularitatẽ incurrit, iuxta declarationẽ prædictæ cõſtitutioni Pij Papæ II. & Sixti V. Inter bull. co. conſt. 5. Clemen. 8. conſt. 2.

Sed quoniã præfatus Sixtus V. per ſuam conſtitutionẽ, vt ſupra malè promotos vltra ſuſpenſionẽ a diuinis diuerſiſque aliis cenſuris, & pęnis ſtatim per eos reſpectiuè incurrendis ſubiecerat, & ſuppoſuerat, quod non ſolum Prælati ad ſacros ordines promouentes, verum etiam perſonæ promotæ prædictis cenſuris, & pœnis in ipſa conſtitutione expreſſis in perniciem animarum ſuarum variis modis illaqueabãtur, propterea S.D.N.D. CLEMENS VIII. prædictam Sixti V. cõſtitutionem ſuo motu proprio nouiſſimè promulgato moderandam decreuit, illamque ad terminos ſacrorum Canonum, ac cõſtitutionis ipſius Pij II. & ad diſpoſitionem decretorum Sacri Concilij Triden. reſtrinxit, atque reduxit, necnon cenſuras, & pœnas in eiſdem Sixti litteris præterquam cõtra ſimoniace ordinantes & ordinatos inflictas, aliàs tamen per eoſdem canones, & Concilium Triden. & conſtitutionẽ Pij II iniunctis firmis remanẽtibus, moderatus eſt, & aboleuit. Vnde primũ colligitur quod Regularis, ſi malè ad ſacros ordines fuerit promotus eſt ſuſpenſus, & ordinũ executione priuatus donec diſpenſetur, neque tollitur ſuſpenſio adueniẽte tẽpore legitimæ ætatis, cum in pœnã ſit lapſus abſque vlla tẽporis determinatione, ſed durat donec per abſolutionẽ auferatur, quod ſecus eſt quotieſcumque ſuſpenſio per menſem aut annũ duratura, ſtatuitur, tunc enim elapſo tempore præſcripto, ipſo iure remittitur. Conſt. 2. Inter bull. com. cõſt. 2. c. i. 2. & 3 de eo qui ord. furt. ſuſcepit. Nauar. in man. ca 25. num 70. G in clem. 1. in verb. Donec. Et in c. 1. de ſent. excom in 6. in verb. menſem.

Secũdò colligitur, quod durante dicta ſuſpẽſione, ſi in ordine ad quẽ quis fuerit malè promotus miniſtrauerit, ipſo iure irregularis efficitur, & ſi Clericus ſæcularis eſt poteſt beneficiis adeptis priuari iuxta diſpoſitionem dictæ extrauagantis Pii II. ſed hic vnum obiter eſt animaduertendum, quod ſuſpenſi ob malam promotionem in aliquo ex caſibus vt ſupra expreſſis ſunt irregulares ſi poſt ſuſceptum ordinem in eo ſeſe exercent, ſed qui ordine presbyteratus inſignitur ex quo conſecrat cum Epiſcopo; & vtitur ordine presbyteratus fit irregularis ſtatim quo illum ſuſcepit, quoniam Epiſcopus prius ordinat presbyterum & ei characterem illius ordinis infigit, quam cõſecret, & ad conſecrandum ſecũ admittat. Nau. li. 1. de cler. non or di miniſ. cõſ. 4. idem lib. 1. de tẽporib. ordin. conſ. 31. & cõ. 33 num. 2. Idem lib. 1. eo tit cõſ. 9 nu 2 Innoc. relat. p Nauar l. b per temp. ordi. cõſ. 40 n. 7.

Tertiò quod primã tõſuram, & minores ordines ab alieno Epiſcopo vel p falſas dimiſſorias, aut extra tẽpora ſuſcipiens licet peccet mortaliter, tamen ſuſpenſionẽ nõ incurrit, ſed eſt ſuſpendendus, neque conſequẽtur fit irregularis, ſi in ipſis ordinibus ſic malè ſuſceptis miniſtrauerit antequã à iudice ſuſpẽdatur. Nec obſtat d. extrauagans Pii II. cũ nõ habeat locũ in minoribus ordinibus, ſed tantũ in maioribus, per illa verba (ad ſacros ordines ſe promoueri faciunt) tẽ notãdũ quod ipſa ſuſpẽſio a diuinis & ordinũ executione ſi violatur irregularitatẽ inducit nõ autẽ ſuſpenſio ab officio, ſeu beneficio, vel iuriſdictione iuxta commu-

niter Canoniſtas in c.1 de ſent.excom.in 6.

ca. 2 de re iu d.c.1 de ſẽt.excom. in 6. Naua. in man. ca. 27 nu 161. Idẽ in eod. conſ 40.n. 9. in 9. 13. in fi conci. tri.c. liceat ſeſſ.24. Nauar.lib. 1.de æta. & q.ord.cõſi. 9.n.1 bulla maris mag § 38. con ſtit.1.

Quartò colligitur, quod ſuper irregularitate incurſa per violationem cenſuræ ſuſpenſionis ob malam ordinum, vt præfertur promotionem ſolus Papa diſpẽſari, vt per ſacros canones declaratur) exceptis caſibus in quib. diſpenſandi, ſeu abſoluendi facultas per concilium Tridentinum Epiſcopis eſt attributa; quæ tamen æque extẽditur ad irregularitates incurſas ob violationem ſuſpenſionum, ac ob alias etiam cauſas, dummodo, ex occulto delicto proueniant, & ad forũ contentioſum minimè ſint deductæ. tunc per Epiſcopum in foro conſcientiæ tantum abſolui poſſunt, quemadmodum Regulares ab eorum prælatis, etiam in foro conſcientiæ a prædictis tamen (vt præfertur) occultus abſolui, & diſpenſari valent, cum nedum eis virtute priuilegiorum Sixti quarti, & Bonifacii IX. facere liceat, ſed etiam indultu Pii quinti, quo eadẽ auctoritas in abſoluendo, & diſpenſando ſuos fratres tribuitur, quæ ipſis Epiſcopis in ſuos ſeculares, & clericos conceditur, quæ tamen auctoritas a cenſuris, nempè excommunicationibus, & ſuſpenſionibus caſibus in bulla Cœnæ Domini etiam occultè reſultantibus, & prouenientib. minimè extenditur cum ſingulis annis a ſummo Pontifice d. Bulla innouetur cum derogatione quorumcũque priuilegiorum, ordinib. Mendicantibus cõceſſorum, quo ad abſolutionem ab eis in illa contentis, vt aliàs dictum eſt.

c. ex parte de reg. & trãſe. ad relig. cle. eos, ti. c. et periculoſa, ne cleric. vel Monachi.

Quintò, demum colligitur quod Regularis tacitè profeſſus ad titulũ paupertatis, & Religionis approbatæ ad ſacros ordines iuxtà ritũ S. Ro. Eccleſiæ promotus non eſt ſuſpenſus, neque irregularis niſi canonicum ei aliud obſtet impedimẽtum, & in illis liberè, & licitè miniſtrare, valet qm̃ ſacrorum Canonum auctoritate declaratur, quod qui ĩ diſcretionis conſtitutus ætate nouitiorum habitum ab habitu profeſſorũ in colore, ſciſſura, vel forma non diſtinctum vltra annum profeſſionis expreſſæ emittendæ proximũ, bulla in contrarium facta poteſtatione geſtat, eo ipſo religionẽ illã verè cẽſeatur profeſſus, & ad omnia obligatus perinde ac, ſi profeſſionem emiſiſſet expreſsè, quod quidem ſatis cõprobatur per tex. in cap. ex parte, de tempor. ordinat. vbi habetur, quod ſi Monachus vnius ordinis in ſecundo ordine ad quem trãſiuit recipit Sacerdotium, non facta profeſſione, ad primum rediens, ordinem ſuſceptum poteſt liberè exercere, quando magis tacitè profeſſus poteſt miniſtrare in ordinib. ſuſceptis ad titulũ ſuæ religionis, qua nũquam exgreſſus eſt, neque ob tacitã profeſſionẽ egredi poteſt, cui quidem tacitè profeſſioni per cõcilũ Trid. minimè derogatur additur per Nauar. lib. 1. de regu. conſ. 35. Nec obſtat conſtitutio Pii V. ſub datum Romæ anno 1568. pridie Idus Octobris, Pontif. ſui anno iij. Quoniam reſpondetur, illam non comprehendere fratres Regulares, & profeſſos ſollemniter in ſacris ordinib. & Religionib. approbatis, ſed clericos quoſdam Regulares, ſeu religioſos certorum ordinum, & congregationem in communi, & ſub obedientia, voluntaria extra votum ſollemne more tamen regularium viuẽtes, quorum habitus a ſæcularib. presbytoris diſtinctus eſt, vt ſunt Canonici, & fratres Sancti Georgii de Alga Venetiarum, ac Eremitarum S. Hieronymi, alias B. Petri Piſarum, & aliarum ſimilium congregationũ, in quibus quidem perſonis, idem Pius V. per dictam ſuam conſtitutionem decreuit, quod de cœtero in omnib. obſeruaretur cap. 2. concilii Trid. Seſſ. 21. in eorum promotione ad ordines Sacros, ſicut obſeruatur quoad Clericos ſeculares promouendos, ſtatuitque, vt dicti Clerici regulares profeſſionem expreſſam emitterent, & illa non facta non poſſent ordinibus ſa

cris initiari,& promoti executione ordinũ tanquam ſuſpenſi omnino carerent,& hoc ne ante factam profeſſionem è clauſtro libere recedẽtes,& ad ordines ſacros promoti iam exiſtentes,vel mendicare,vel aliquẽ ſordidum queſtum exercere in ipſorum dedecus,ordinis vilipendiũ,& fidelium ſcandalũ,cogerentur. Vnde hodie ſtante dicta conſtitutione neceſſe eſt ipſis Clericis regularibus(Ieſuitis exceptis) ſi ſacris ordinibus initiari volunt,quod prius expreſsè,& ſolemniter profeſſionẽ emittant,vel doceant ſe beneficium Eccleſiaſticum,aut patrimonium pacificè poſſidere, vt inde honeſtè ſuſtentari valeant,quod cum in Fratribus Regularibus, qui ſuæ Religioni ob tacitam,vel expreſſam profeſſionem obſtricti, & religati ſunt non requiratur,poſſunt quidem ad illius titulum etiam poſt citatam profeſſionem ordines ſacros ſuſcipere,& in eis licitè miniſtrare cum nullo iure id eis dignoſcatur prohibitum.

De pœna celebrantis in ordine,quem non habet. Cap. V.

Licet hucuſque in ſacris Canonibus nulla corporalis pœna ſtatuta reperiatur contra clericos Seculares, vel Regulares exercentes ordinẽ ſacrum,quẽ non habent,in arbitrio iudicis pœna falſi ſunt puniendi,quoniam vt inquit Bal.in l.qui ſub prætextu,C.de ſacroſanctis Eccleſiis,qui ſe Clericum aſſerit,& ingerit ſe in functionibus Clericorum falſarius cẽſetur,debet ẽt deponi,& amplius non ordinari. Diaconus verò,Miſſam celebrans nondum ordinatus ad Sacerdotium non poteſt promoueri, & a Diaconatus ordinis executione biennio,vel triẽnio ſuperioris arbitrio ſuſpendendus eſt, & miniſtrando in ordine quem non habet in apparatu,& ſollemniter habitu illius ordinis indutus irregularis efficitur,& propterea per Sacrum Concilium Tridentinum ſtatutum eſt quod hmõi Sacra Miniſteria per alios,quam per conſtitutos in dictis ſacris ordinibus non exerceantur,in cuius Canonis,& Decreti executionem Fratres Prædicatores in capitulo Generali Bononiæ celebrato de anno 1564.prudenter admodum ordinarunt,quod in eorum conuentibus Sacra Altaris miniſteria ẽt minima ab ordinatis tantum Fratribus exerceantur, & nulli ſacris veſtibus ſollemniter induto Epiſtolam canere permitteretur niſi ad illum ordinem fuiſſet ritè promotus.Qui verò celebrat aliquod miniſterium ſine ſollemnitate veſtimentorum,vt puta ſi Subdiaconus Epiſtolam ſine manipulo,Diaconus Euangelium ſine ſtola in Eccleſia caneret, Sacerdos ſine manipulo,ſtola,ſeu Planeta Miſſam celebraret peccat quidem.

Fel.in capi tertio loco de prob.in principio. Præpoſ. in c. quid interis gaſti, diſt. 27. ca. 1.de cleric. non ord.mi no.c.2.eod. tit Sylueſt. in ver. irregularitas ſeſſio 23. c.17

Facit capi. his qui. de ſen.exc.

Sed irregularitatem non incurrit,cum in iure aliter non reperiatur expreſſum.Verum tamen licet Subdiaconis,& aliis ab eis inferioribus cantare vnam partem Paſſionis Domini Noſtri Ieſu Chriſti a tribus cãtãdæ in maiori Hebdomada modo id faciãt ſine Stola,neque in aliis partibus eiuſdem Miſſæ,vt Diaconi deſeruiant,& Sacerdos ipſe aliam partem cantat,vt Diaconus,& reliquum Miſſæ peragat ſine Diacono, vel cum alio, qui vt Diaconus aliam partem eiuſdem paſſionis cantauerint, nam tunc non dicuntur,vt ordine Diaconatus,ſed officio cantoris.Sicut etiam quilibet Clericus in minoribus cõſtitutus ſine manipulo Epiſtolã canere poteſt,non tanquam Diaconus,ſed tanquã alius Clericus,cãtor,vel Lector dummodo Sacerdos ſub ſilentio, eandem Epiſtolam ſibi totã legat, ac

Panormi.et DD cõmuni.in c.1 de Cler. non ord. miniſtran. Nau. de cel Miſſ. conſil. 1.

ſi ab

ſi ab alio non caueretur; vnde infertur, quod quicquid dicitur de Clerico minori, quo ad Epiſtolam canendam, idem in Subdiacono quo ad Euangelium, vel partem paſſionis cantandæ dicendum videatur, cũ vbi eadem ratio militat, ibi idem ius ſtatutum eſſe cenſendum ſit, l. illud, ff. ad l. Aquil. & cap. dudum, 2. de elect.

De Lectoribus Sacrę Scripturę in Conuentibus aſſignandis. Tit. 16. cap. 7.

reſor. cap. 1. eadem. Idẽ con ſeſſ. eadẽ, decr. 1. 6 inſuper, de edic. & impreſſ. Libr.

EX Sacri Concilii Tridentini Decreto ſtatuitur, quod in Conuentib. quorumcunque Monachorum, & Regularium, in quibus ſtudia cõmodè vigere poſſunt, lectio Sacræ Scripturæ habeatur, quæ quidem lectio a Capitulis Generalibus, & Prouincialibus aſſignetur dignioribus Magiſtris, qui ab Epiſcopo loci de vita, moribus, & ſcientia examinari, & approbari minimè debent, neque tenentur. Quibus quidem Regularibus non liceat imprimere, ſeu imprimi facere libros de rebus Sacris ſine approbatione ordinarii, & licentia ſuorum Superiorum recognitis per eos libris iuxta formam ſuarum Conſtitutionum.

De verbi Dei prędicatione. Cap. 17.

Ead. ſeſſ. c. 2. docentes. 1. q. 1 2 par. Sum. tit. 9. c. 2.

SIcut electio Sacræ Scripturæ in Eccleſia Catholica vtilis admodum eſſe dignoſcitur, ità quoq; prędicatio verbi Dei valde neceſſaria Rei publicæ Chriſtianæ exiſtit, vt Concil. Trid. declarauit, iuxta dictum D. Aug. dicentis non minus eſſe verbum Dei, quam Corpus Chriſti, quoad efficientiam tantum, vt optimè declarat Archiep. Ant. & demum cum iuxta Euangelij dictum non in ſolo pane viuit homo, ſed in omni verbo, quod procedit de ore Dei, hinc eſt quod anima ipſius verbi Dei recreatione indiget, ſicuti materialis cibus corpori eſt neceſſarius.

Ad quos pertineat prędicare Euangelium in Eccleſia Dei. Cap. 17.

Concil. 4. Carthag. capit. 20. Conc. Tr. ſeſſ. 24. capitulo 4. Ex Ritu Pontiſ. libr. fol. 31. Lib. 2 Epiſtol. c. 39.

SAcroſanctum Ieſu Chriſti Euãgelium populo proponere, & explicãdo annunciare ad Epiſcopum ſpectare conſtat, cuius eſt pręcipuum munus, prout Sancti Patres ſæpius declararunt, ex illis verbis à cõſecrãte Epiſcopo prolatis in traditione libri Euangelii nempè. Accipe Euãgelium, & vade prędica populo tibi commiſſo, ex quibus quidem apparet Epiſcopũ ſemper de prædicationis miniſterio cogitare debere, vt inquit Beatus Gregorius, quod quidem munus poſtquam à Chriſto adimpletũ fuit, illud idẽ ſuis Apoſtolis ſpecialiter iniunxit per illa verba. Ite in vniuerſum mundum, & prædicate Euangeliũ omni creaturæ, & propterea cum Epiſcopi in Apoſtolorum loco conſtituti exiſtant, meritò eiuſdẽ ꝓdicationis munus, & onus ſubire tenentur, & obſtringunť Sed quia Epiſcopi aliquando legitimo impedimento decẽti per ſe ipſos huiuſ prædicationis munus exercere non valent, illud inferioribus Sacerdotibus demandatur, eiſq; tanquam Epiſcoporum coadiutorib. præcipitur. Ex Sacerdotibus autem nonnullis de iure competit prædicare, vt ſunt Prælati omnes, ac etiam Parochi curæ animarum præfecti, qui ratione iniuncti officii verbũ Dei populo ſibi commiſſo proponere tenentur. Aliquibus

bus etiam ſimplicib. & non curatis Sacerdotibus ab Epiſcopo hæc functio delegatur, aliquando verò à ſummo Pont. & Sede Apoſt. Regularibus omnibus committitur, qui per priuilegia eorum reſpectiuè ordinibus conceſſa huiuſmodi officium adimplere valent.

De prędicatorum Regularium qualitate, electione, & approbatione. Cap. IIII.

NVllus iam Clericus ſæcularis, quam cuiuſcunque mendicantiũ ordinis Regularis, ad quem facultas prædicandi, tam de iure, quã de conſuetudine, vel priuilegio, aut aliàs pertinet, ad hmõi officium exercẽdũ admittatur, niſi prius per ſuum ſuperiorem reſpectiuè diligẽter examinatus in qua re conſcientiam ipſius ſuperioris oneratur ac morũ honeſtate, ætate, doctrina, probitate, prudentia, & vitę exemplaritate, & ad aliud, & idoneus reperiatur, & hic quocunque poſtea prædicaturus acceſſerit de hmõi examine, & idoneitate ſua per litteras authenticas, ſeu aliàs ſui examinatoris, approbatoriſque Epiſcopis, & aliis locorum ordinariis fidem legitimè faciat, cum qua perſonaliter coram eis ſe præſentare, & ab illis benedictionem petere teneatur, antequam prædicet, alioquin prædicare nõ poſſit, ẽt in ſui ordinis Eccleſiis; In Eccleſiis verò, quę ſui ordinis non ſunt vltra licẽtiam ſui ſuperioris, ẽt Epiſcopi licentiam habere teneatur, ſine qua in ipſis Eccleſiis non ſui ordinis nullo modo prædicare poſſit, quæ quidem licentia gratias ab Epiſcopis concedatur. Regularib. deinde extra tñ Clauſtra, & obedientiã ſuarum Religionum viuent b. ẽt quorumlibet priuilegiorum prætextu in ſua Ciuitate, vel Diæceſi Epiſcopi prędicare permittant, donec ab ipſis Epiſcopis ſuper hac re Sancta Sedes Apoſtolica conſulatur. Qui demũ Regulares, contradicente Epiſcopo, in Eccleſiis etiam ſuorum ordinũ prædicare nõ præſumãt.

Leo 10. ſuprà, nu.
Conc. Trid. ſeſſ. 5. ca. 2. Docẽtes ſupra nu.
Idem conc. Trid. ca. ſeſ. c. 2. §. cæte. conci. Trid. ſeſ. 24. ca. 4. Prędicationis, §. nullus.

De tempore, quo prędicatio Euangelij in Eccleſijs fieri debet. Cap. V.

REgulares omnes parrochiales, vel aliàs curam animarum habentes Eccleſias quocunque modo obtinẽtes diebus ſaltem Dominicis, & feſtis ſollemnibus plebes ſibi commiſſas pro ſua, & eorum capacitate paſcant ſalutarib. verbis docẽdo ea, quæ ſcire omnibus neceſſarium eſt ad ſalutem annunciandoque eis cum breuitate, & facultate ſermonis, vitiaque eos declinare, & virtutes, quas ſectari oporteat, vt pœnam æternam euadere, & cęleſtem gloriam conſequi valeant, quod ſi hoc negligentes fuerint, & poſt quam ab Epiſcopo trium menſium ſpacio moniti, muneri ſuo defuerint, poſſint ab eodem Epiſcopo per cenſuras Eccleſiaſticas, ſeu aliàs ad ipſius arbitrium cogi, atque compelli.

Cõci. Trid. ſeſſ. 5. ca. 2.

Tempore autem ieiuniorũ Quadrageſimę, & Aduentus Domini quotidie, vel ſaltem tribus in hebdomada diebus, ſi ita oportebit, ſacras Scripturas, Diuinamque Legem annuncient, & aliàs quotieſcumque id opportunè fieri poſſe iudicauerint.

Idem ſeſſ. 24. c. 4. prædicationis,

Quomodo ſe gerere debeant prędicatores in Euangelio annunciando. C. VI.

COnſtitutione Apoſtolica mandatur omnibus hmõi onus prędicãdi ſuſtinentib. vt Euangelicam veritatem, & ſanctam Scripturã, iuxta

Leo 10. ſuprà, num.

declaratio-

declarationem, interpretationem, & ampliationẽ, Doctorum, quos Eccleſia, vel vſus diuturnus approbauit, legendoſque hactenus recepit, & in poſterum recipiet, prædicent, & explanent, ne quicquam eius proprio ſenſui contrarium, aut diſſonum adiiciant, ſed illis ſemper inſiſtant, quę ab ipſis ſacræ Scripturę verbis, & præfatorum Doctorum interpretationibus ritè, & ſanè intellectis non diſcordant, & demũ omnibus illis vtãtur, quæ ab Eccleſia Catholica Romana, atque a generalibus cõcilii definita, & declarata ſunt, & præſertim de peccato originali, & de impii iuſtificatione per ſacrum concilium Trid. determinata ſunt.

A quibus Prędicatores in eorum munere adimplendo ſeſe abſtinere debeant. Cap. VII.

Conc. trid. ſeſſ. 25. decreto 1. Leo 10. numero... §...

EIſdem quoque prædicatoribus inhibetur, ne apud plebem, & præſertim rudem difficiliores, ac ſubtiliores quæſtiones, quæ ad ędificationem non faciunt in concionibus popularibus pertractent.

Incerta, vel quæ ſpecie falſi laborant, non euulgẽt, & ab ijs, quæ ad curioſitatem quandam, aut ſuperſtitionem ſpectant, vel turpe lucrum ſapiunt, tanquam ſcandala, & fideliũ offendicula ſeſe omninò abſtineãt.

Tempus quoque præfixum futurorum malorum, vel Antichriſti aduẽtum, aut certum diem iudicii prędicare, vel aſſerere nequaquam pręſumant, neque alia quæque futura ex litteris ſacris conſtanter prędicẽt, nec illa a ſpiritu Sancto, vel Diuina reuelatione ſe habuiſſe affirment, atque alienas, inaneſq; reuelationes nullo modo aſſeuerent. Pręterea non ſcindant veſtem inconſutilem Chriſti, ſed ab Epiſcoporum, & pręlatorum, ac aliorum ſuperiorum, eorumque ſtatus ſcandaloſa detractione, coram vulgò, & laycis incauta, & intemperanti reprehenſione, & ab eis malè geſtorum expreſſis nominibus aperta, & manifeſta redarguitione abſtineant.

Quid agere debeant Prędicatores, quando Dominus aliqua futura reuelari voluerit. Cap. VIII.

Leo 10. ſupra, nume..

QVando verò quibuſdam prędictorum prędicatorum aliqua futura in Dei Eccleſia ſua inſpiratione a Domino reuelari contigerit, qđ quidem cum res magni momenti ſit, & nõ omni ſpiritui, ita de facili credendum, ideò Apoſtolica ſanctione ſtatutum eſt, vt lege ordinaria prædictæ aſſertę inſpirationes antequam publicentur, aut populo prædicẽtur, Apoſtolicę ſedis examini reſeruatæ intelligantur. Quòd ſi ſine moræ periculo id fieri non valaret, aut vrgens neceſſitas aliud ſuaderet, ordinario loci notificentur, vt ille, adhibitis ſecum tribus, aut quattor doctis, & grauibus viris, & negotio cum eis diligenter examinato (ſicut id expedire videbitur) licentiam illas publicandi concedere poſſit.

De pœnis prędicatoribus per Conſtitutiones Apoſtolicas, & concilium Tridentinum inflictis, qui contra prędicta aliquid commiſerint, aut aliàs malè prędicauerint. Cap. IX.

Conc. trid. ſeſ 5. d c 2. § ſi vero.

PRædicator, qui cõtra præmiſſa, aut eorum aliquod cõmittere auſus fuerit, vltra aliàs pœnas a iure cõtra tales ſtatutas ſententia excõmunica-

nicationis ipſo facto innodatus exiſtit, a qua, non niſi a ſummo Pontif. (præterquam in mortis ar.) abſolui poteſt, eique prædicationis officium perpetuò ineſſe decreuit Leo X. per dictam ſuam perpetuam conſtit. nõ obſtantibus quibuſuis priuilegiis Apoſt. etiam in Mari magno comprehenſis. Si vero prædicetur errores, aut ſcandala diſſeminauerit in populum, etiam ſi in monaſterio ſui, vel alterius ord. prædicet, Epiſcopus ei prædicationem interdicat. Quod ſi hæreſes prædicauerit, contra eum ſecundum iuris diſpoſitionem, aut loci conſuetudinem eſt procedẽdũ, etiam ſi ipſe prædicator generali, vel ſpirituali priuilegio exemptum ſe eſſe prætendat, quo caſu ab Epiſcopo auctoritate Apoſt. & tanquam Sedis Apoſt. Delegato contra eum procedatur. Demũ in eandem excõmunicationis cenſuram incidunt prædicatores, qui contra ea, quæ per conſtitutiones Sixti IV. circa conceptionem B. & immaculatæ Virg. Mariæ Dei Genitricis definita ſunt, (quæ conſtitutiones per conci. Trid. cum illarum pœnis innouatæ exiſtunt, & abſolutio a prædicta excõicatione ſũmo Pont. prçterquam in mortis art. reſeruatur) prædicauerint prætcrea de eodem conceptionis articulo prædicantes, ſeu diſputantes cõtra cõſtitutione Pii V. non ſolum in eandem ſententiam excõicationis incidunt, ſed in ſuſpenſionem a diuinis, & cuiuſcumque gradus, dignitatis, ſeu adminiſtrationis priuationẽ, & ad eadẽ, vel ſimilia munera obtinenda, vel obeunda perpetuæ inhabilitatis, cenſuræ ipſo facto obnoxii ſunt.

De regularibus in Confeſſoris deputandis, Tit. 17. cap. 7.

Regulares per eorum Superiores ad Sacras confeſſiones, & prçſertim ſçcularium, coram Ordinariis prçſentandi exponi debent. Cap. I.

CVM Regulares ratione voti obedientiæ eorũ ord. ſuperiorib. pleno iure ſubiecti exiſtant, ita vt illos vel nolle minimè hr̃e dignoſcãtur, hinc eſt, ꝙ quicquid agere, ſeu recipere proponunt, de eorũdem ſuperiorũ licentia illud exequi tenẽtur, & propterea antequã ordinario præſententur pro eorum approbatione, a ſuis ſuperiorib. eligi dẽnt, vel ſaltẽ de eorum licentia eiſdem ordinariis præſentari, ne obedientiæ vota cõtraire eis damnabiliter contingat, qui tñ ſuperiores non omnes indiſtinctè ad tam ſalubræ miniſterium, & officium exequendum exponere debẽt, ſed perſonas ſufficientes, idoneas, vita probatas, diſcretas, modeſtas, atque peritas, ſicut per canonicas ſanctiones præcipitur, quas quidem perſonas ſic, (vt præfertur) electas prçſentent, & nominent, ſeu eiſdem ordinariis, ſub hac forma præſentari perſonaliter faciant, nempè, vt de eorũ licentia, gratia, beneplacito, & approbatione, præuio tamen examine, in Ciuitatibus, & Diœceſibus eorum Regulares, ſic per eos electi confeſſiones confiteri ſibi volentium, audiant, pœnitentias ſalutares imponant, & beneficium abſolutionis poſtea impendant. c. Religioſi, de ſep. in 6. Clem. dudum, de ſepul §. ac de iudc. gl. ibi in ver. prçſinetarc.

Numerus verò pſonarũ aſſumẽdarũ ad prçdictũ munus exercendũ eſſe debet prout vniuerſitas cleri, & populi, ac multitudo, vel paucitas exigit eorundẽ. Quod ſi petitã licentiam, & approbationẽ Epiſcopi eis cõceſſerint, cũ gratiarũ actione recipiant, & deinde cõmiſſum ſibi officiũ in Domino exequi, & adimplere licitè, & liberè valẽt, hæc aũt electio, & deputatio ne dum ad generalẽ in toto ordine, ad prouincialẽ in ſua d. Clem. §. ſtatuimus.

prouin-

tum conficiendi Sacramentum veri corporis,& ſanguinis Chriſti,tũ ẽt abſoluẽdi a peccatis,ſed hæc poſterior poteſtas remanet ſuſpẽſa,donec à Superiori ſuperueniat poteſtas iuriſdictionis,quæ tam ſacerdoti legitimè,& ſecũdũ ritũ Eccleſię ordinatũ determinet perſonam in foro pœnitentiæ ſibi ſubiiciendam,quod quidẽ per Prælati approbationẽ plenè condonatur, & tũc Sacerdos vtraq; poteſtate munitus ſuper perſonas, ſibi confiteri volentes velut eius iuri ſubditas abſolutionis ſententiã in illo pœnitentiæ foro validè profert. Vnde ex prædictis concluditur vtrãque poteſtatem in confeſſario(ſiue clericus ſecularis,ſiue Regularis ſit) adeò eſſe neceſſariam quod ſi tentaret eum abſoluere in quem iuriſdictionem ordinariam,aut delegatã non haberet,præterquã quod dãnabiliter peccaret,cum falcem mitteret in meſſem alienã,contra Eccleſiæ decreta,ſed nihil prorſus faceret, quoniam a non ſuo Iudice ligari, aut abſolui nemo poteſt.Ideò fratres antequam munus confeſſarii exercẽdum aſſumunt Epi ordinarii approbationem impetrare,& obtinere omninò ſtudeant. iuxta d.decret.Conc.Trid. & Apoſtolicas cõſtitutiones.

Ioan. 22. in extrauagan. quia quadã. de ver.ſign. quare.

De modo quo Sacerdos Regularis,& Secularis Clericus pro Laycorum confeſſionibus audiendis approbari debeat. Cap. IIII.

EX ſuperiori Conc.Trid.decreto iam ſatis compertũ eſt, tã ſæcularẽ Clericum,quam Regularem ſacerdotẽ pro confeſſarii munere obeundo ab ordinario approbandum fore debere,qđ tñ diuerſimodè fieri contingit,qm̃ Clericus, qui eſt Epiſcopo ſubiectus,cum præuio examine ad ſacras confeſſiones ſæcularium audiendas approbatur,ab eo ẽt iuriſdictionem in pænitentium Diæceſanorum perſonas,& aliquando ẽt cum facultate abſoluendi à caſib.ipſi Epiſcopo reſeruatis prorſus recipit,quique illã ab eius libitũ vtendã concedit,eique impartitur, & propterea tenor litterarum dictæ approbationis diligenter,& accuratè inſpiciẽdus eſt,adeò quod ſi illis expreſſum reperiatur facultatẽ audiẽdi confeſſiones,& à caſib.Epiſ.reſeruatis abſoluendi,ſimpliciter conceſsã eſſe,tunc intelligendum eſt,ipſum Clericum approbatum poſſe omniũ ciuium,& Diœceſanorum aliorumq; ad eos confluentium cõfeſſiones, vbiq; per ciuitatem,& Diœceſim,ẽt in pænitẽtium propriis domib.audire,pænitentias iniungere,& à peccatis abſoluere,ſi verò fuerit approbatus pro hac,vel illa Eccl.ſeu loco,aut pro viris,ſeu mulierib. eorumque certa quantitate,vel ad certum tempus,tunc ad illa loca,tempora, & perſonas iuxta conditiones in d.litteris approbationis expreſſas illius iuriſdictio collata intelligitur:Quod ſecus eſt in ſacerdote Regulari,in cuius approbatione Ordinarius aliter ſeſe habere debet,nam cum ab eo omninò exemptus & Sedis Apoſtolicæ immediatè ſubiectus exiſtat nulla per ipſius Epiſcopi approbationem iuriſdictionis poteſtas tribuitur.Sed illam,approbatus,ſtatim ab ipſa Sancta Sede: & Summo Pontifice per priuilegia ordini conceſſa immediatè conſequitur,qua quidem iuriſdictione perſonæ non ſolum illius ciuitatis,& Diœceſis,in qua approbantur,ſed ẽt forenſes,& aliarũ Diœceſum in ea ad illos confluentes ei in foro pænitentiæ ſubiiciuntur,illaſque audire valent vbiq; vt infra dicetur,hæc aut iuriſdictio,cum ob d.decretum Concil.Tridẽ.ipſis Regularibus ſuſpenſa ſit,donec ab Epiſcopo prius examinati approbentur, aut aliàs idonei ab eo iudicabũtur,tũc ſecuta dicta approbatione jam eis iuriſdictionis attributa poteſtas relaxatur. Vnde ſequitur quod Epiſcopus

Theol. in 4. diſt.18.q 4.

pus ſi præuio examine Regularem idoneum inuenerit, illum ſimpliciter abſq; vlla temporis loci, ſeu perſonarum limitatione indiſtinctè approbare, & admittere debet, atque tenetur, ſecus ſi non adeo idoneus reperiatur, tunc enim ordinarii arbitrio, cum limitata facultate admitti poteſt, vt à Sacra illuſtriſſimorum Cardinalium Congregatione Regularium in hæc verba declaratum fuit die 2. Iulii 1587. videlicet.

Regulares, qui ad cõfeſſiones audiẽdas idonei generaliter ab Ordinariis eorumuè examinatoribus reperti, & ꝓbati fuerint, generaliter quoque, & indiſtinctè abſque aliqua limitatione tẽporis certorũuè locorũ, aut generis perſonarũ, admittantur in Diœceſi propria. De cæteris vero, qui non adeò idonei reperiẽtur, ſi petierint, ſe admitti, arbitrio ordinariorũ relinquitꝰ ipſos cũ limitata facultate, prout eiſdẽ ordinariis magis expedire videbitur probare, & admittere. Qui aũt in domibus laicorũ confeſſiones ex cauſa audierint, ſtatim Parrochum admonere teneantur, & fidem auditæ confeſſionis pro medico aduenientе relinquere.

F. Michael Bonellus Card Alexand.
Georgius Palearius Secret.

Cap. V.

EX ꝑdicta igitur declaratione nonnullæ colliguntꝰ cõcluſiones, quarum prima eſt, quod Regularium iuriſdictio tam eis a iure cõmuni, quã à Papa delegata, reſtringitur, ſeu ampliatur per dictã Ordinarii approbationem, non ad eius libitum ſed iuxta maiorem, ſeu minorem illorum ſufficientiam & idoneitatem repertam.

Secunda, qđ Regulares non plene idonei p examen approbati, & cũ aliqua conditione, & limitatione loci, aut tẽporis, vel pſonæ, aut ad libitũ Ordinarii admiſſi poſſunt per eundẽ Ordinariũ à confeſſarii munere ſuſpendi, & licentia eis cõceſſa reuocari, & tranſacto tẽpore, vel alia cõditione expirata ſuſpenſi ab officio remanẽt, cũ iam amplius approbati minimè cenſeantꝰ, ac ſint, purificata cõditione, ſub qua approbati & admiſſi fuere, & ſicut Clericus ſæcularis beneficiũ parrocchiale habens ꝑ quod ipſo iure erat idoneus, & vbiq; terrarũ eligibilis per bullã Cruciatæ, ſeu Iubilei, ſi illud renunciat nõ manet amplius ipſo iure idoneus, ut planè intendit Concilium Tridentinum, & multo fortius amittit rationẽ idonei, qui ob crimen priuatus eſt beneficio curato: ita Regularis limitatè, & ſub conditione approbatus, ea adimpleta, aut expirata idoneitatem perdidiſſe dicitur. & tanquam ſuſpenſus munus confeſſarii neque licitè, neq; validè amplius exercere poteſt.

Soto diſ. 18 q. 2. ar. 5. Ledeſ. q 7 art. 5 Palac. diſ. 17. q. 7 Henric. hẽriq. e ſociet. Ieſu in sũ de penit. li. 6 c 6. nu 8 Pell' ia ci. de priuil. c. 14. Compend. Mendic. in

Tertia qđ quo ad Regulares ſimpliciter idoneos ꝓbatos vigore ꝑdictę declarationis ſacrę Congregationis Regulariũ, ex quo ab ordinatione iuriſdictionẽ non habent, nõ poteſt illa, quã habẽt a Papa ex priuilegio, nec quo ad locũ, nec quo ad perſonas per eundẽ Ordi. coarctari, ſeu reſtringi, quod quidẽ in tãtũ eſt verũ, quod ſi Epiſcopus in fraudẽ, aut odium eorumdem Regulariũ ſibi plures caſus, quã Parrochis reſeruaret, aut nimis excederet in reſeruatione, non tenentur obedire in illa reſtrictione, nã alias ſacrorũ ordinum priuilegia, a ſede Apoſt. conceſſa inutilia redderentur, contra quæ nihil in fraudẽ Epiſcopi ſtatuere valent, vt in c. Quarto, de priuil. & exceſſ. prælat. apertè declaratur.

Quarta, qđ Regularis ĩ vna ciuitate, & Diœceſi pro audiẽdis cõfeſſionibus

nibus ſemel per Epiſcopum præuio examine admiſſus, ab eodem Epiſcopo non poteſt amplius examinari, neque præſentari, quamuis ſæpe ab eadem diœceſi recedat, ad quam ſi reuertatur, priorem licentiam, & approbationem retinet, neque dicta licentia morte Epiſcopi concedentis expirat, ſed illa vti poſſunt regulares donec Eccleſiæ vacanti de paſtore fuerit prouiſum, vt ex priuilegio conceditur.

Verb. abſolutio reſeruatorū Naua. in c placuit q. 163. & c. 27 n 262. in man. n. Felicia. li. de priuil. c. 15.

Ab Epiſcopo verò ſucceſſore pro maiori ſuæ conſcientiæ quiete examinari de nouo poſſunt, non obſtante priori Pii V. conſtitutione qua cauebatur, ne ſemel approbatus, in vna diœceſi amplius in illa examinari poſſet, quoniam ipſemet Pius V. per aliam ſuam conſtitutionem in ſpecie ei derogauit quemadmodum poſtea ſacra congregatio cōcilii interpres in hæc verba declarauit.

C. cm. 4. conſt. 7 conſt. 6 conſti. 15.

Seſſio XXII. Cap. XV.

CONgregatio concilii cenſuit Regulares ad audiendas in ciuitate, & diœceſi ſecularium cōfeſſiones ſemel ab Epiſcopo præuio examine approbatos, iterum ab eodem Epiſcopo non eſſe examinandos. Cæterū a ſucceſſore poſſe vtique examinari, iuxta conſtitutionem Sāctæ Mem. Pii V. datam 8. id. Auguſt. pontificatus ſui anno VI. quæ a fel. rec. Gregorii XII. non eſt reuocata per reductionem priuilegiorum Regularium ad terminos concilii Tridentini.

A. Card. Caraffa.

Quinta. Quod Regulares in confeſſarios generaliter, & ſimpliciter approbati poſſunt Ciues, & in diœceſanos illius ciuitatis, & diœceſis, in qua admiſſi ſunt, non ſolum in eius domib. & Eccleſiis, ſed vbique in aliis locis intra dictam ciuitatē, & Diœceſim conſiſtentib. ēt inuitis parrochialibus Rectoris, ipſiſque contradicētibus, in foro pœnitentiæ audire, & a peccatis abſoluere, quemadmodum prædictas perſonas ēt extra diœceſim in qua ſunt approbati, audire, & abſoluere pariter valēt cum in hoc eandē auctoritatem a iure habeant quā Curati, Rectores, qui ſuos ſubditos vbicumq; repertos, nedum in eorum Eccleſiis, & parrochis, ſed extrà territorium, & diœceſim propriam poſſunt eis beneficium abſolutionis impendere, quod quidē conceditur in foro ſecreto animæ, qui forus poli & Dei dicitur, cuius eſt terra, & plenitudo eius, & vbi non læditur ius, neque territorium alterius, & perſonæ, iam per approbationē Epiſcopis illis conſignatæ non acquirunt alibi fauorabile forum ita, vt ab alieno parrocho, & alterius diœceſis poſſint a peccatis abſolui, ſicut in foro exteriori ratione delicti reus puniri, valet a iudice territorii, ī quo deliquit. Quibus additur, quod quicquid dictum eſt de priuatis, illud idē de Regibus, & principalibus dicendum videtur, nam licet illorum proprius ſacerdos ſit Epiſcopus illius ciuitatis, Regni, ſeu Dominii, in quo principalem, & ordinariam ſedem habent, & ibi continuo reſidentiam facere ſolent, nihilominus iuribus prædictis poſſunt ſibi Regulares in confeſſarios eligere a quibus nedum in propria ciuitate, & Diœceſi ſed vbique per omnes alias ciuitates, & diœceſes Regni, & Dominii ad quas cū eis diuertere continget, illorū confeſſiones audiri, & a peccatis abſolui, nulla alterius diœceſani, ſeu proprii ſacerdotis licentia requiſita, ac ēt illorumq curiales, qui & ipſi in obſequiū, Principis electi, & deputati perſonaliter ſeruiunt in eadem Principis ciuitate domicilium contraxiſſe cenſentur, & propterea ab eiſdem confeſſariis licitè in foro pœnitentiæ

Iulii 4. c. 4.

Extrauag. inter cunctas de priuil.

Syluest. in verb. conf. 2. § 22. Et conf. 2. num. 4.

c. ſi d. foro compet vic. §. Felicia. de cēſur. tit. de priu c. 15 Soto in 4 d. 18 q 1. & ibi commu. DD. Paul. 3. conſtitut. 1. Greg. 13. cōſtit. 8.

valent audiri dummodo ipſi Regulares ab Epiſcopo principalis Regiæ, ac Ducalis ciuitatis generaliter pro clauium huiuſmodi miniſterio fuerint approbati,& admiſſi, niſi Rex,aut Princeps priuilegium de eligẽdo ſibi confeſſarium ſpecialiter a Papa impetratum haberet, tunc enim iuxta illius tenorem,& continentiam agendum eſſet, nec obſtat, prædictis clemen.Dudum de ſepulturis,qua videtur Regularibus prohiberi ne extra diœceſim poſſint in confeſſarios deputati,& confeſſiones audire,quoniam dicta Clementina vetat ſolum ne Regulares abſoluant in alia diœceſi ſubditos illius Epiſcopi, a quo nõ ſunt approbati,ſed nõ prohibet regulares abſoluere vbilibet perindè,vt Parochi, illos, in quos ab Epiſcopo habent iuriſdictione, ſed qñ iſtud per d.Clemen.prohiberetur, nihil referret cũ ei a diuerſis ſummis Pontif.expreſſe, quo ad hoc fuerit derogatum.Forẽſes verò,& aliarum diœceſũ in quib.ſunt admiſſi in cõfeſſarios cõfiuentes nõ poſſunt extra diœceſim, in qua ſunt admiſſi in cõfeſſione audiri,& a peccatis abſolui,quoniam ab eorum Epiſcopis nõ ſunt approbati,& per priuilegia Apoſt.intra diœceſim Epiſcopi approbantis facultas ipſis regularib. abſoluendi tantũ conceditur, extra verò quoad ipſos forẽſes neq;ius cõmune,neq; ipſa priuilegia ĩ hoc eis ſuffragãtur.

d.clem.dudum de ſepult.

Sixti 4 conſti.6. Pauli 4 .conſtit.1.

De pœnit.& remiſſ.

Sexta,quod qui confitetur religioſis regularib.vt ſupra approbatis,ex priuilegio illis,indulto,nullo modo eadẽ peccata proprio ſacerdoti amplius cõfiteri tenetur,quod quidem ex verbis textus in c.omnis,vtriuſq; ſexus ſatis comprobatur,vbi habetur,quod qui alieno ſacerdoti cõfiteri voluerit,tunc ei licebit ẽt ſemel in anno, ſi a proprio Parrocho licẽtiam habuerit,& obtinuerit,ex quo manifeſtè colligitur, quod qui de licẽtia proprii ſacerdotis cõfitetur alteri,perinde eſt,ac ſi proprio confiteretur, ſed inter proprios ſacerdotes connumeratur Epiſcopus,& multo iuſtius Papa,a quo priuilegiũ audiendi,& abſoluendi Regulares habent,ſequitur ergo,quod qui illis in confeſſarios approbatis tamquam Papæ delegatis confitentur perinde ſatisfaciant Eccleſiæ præcepto, ac ſi propriis parrochis cõfiterentur,cum licentia Papæ,& Epiſcopi maiorem,vim habeat,quam illa Curati. Hæc eadẽ cõcluſio canonica authoritate roboratur,nam hmõi regularium priuilegia primum per Alexan.IIII. vſque de anno Dñi 1260.conceſſa leguntur,Deinde poſt annos decem confirmata fuerunt per Vrbanum IIII. & Clementem IIII.continuo ſuccedẽtes. Poſt hæc verò annis 50.Ioannes quidam de poliaco cum aduerſam ſententiam falsò tueretur anno Dñi 1322.citatus Romam venit,vbi errorẽ reuocare compulſus fuit,vt patet per extrauag.Ioan.XXII.quæ incipit. Vas electionis de hæreticis, & tunc iuxta decreta præfatorũ Alexandri, & Clement.concluſum fuit confeſſos Regularib. non teneri amplius eadem peccata proprio ſacerdoti confiteri, vnde poſtea Bonifacius VII.p ſuam Extrauang.ſuper Cathedram de ſepulturis,& Benedictus XI.eius ſucceſſor in ſua etiam conſtitutione.quæ incipit.Inter cunctas de priuilegiis,& Clemens V.in Clemen.Dudũ de ſepulturis ampliſſimã ipſis regularibus prædicandi, & confeſſiones audiendi contulerunt facultatẽ, & iuſſum Sixti IIII.pręf.Ioann.XXII.Eugenij quarti,& Nicolai V.& aliorum prędeceſſorum veſtigiis inherendo,per ſuam bullam(quę Mare magnum inſcribitur)prædictum articulum videlicet, quod cõfeſſi regularib.iterum Parrocho confiteri tenerentur,damnauit,ac reprobauit,decreuitque , quod contra hmõi articulum aſſerentes tamquam de hæreſi ſuſpectos, non ſolum per locorum ordinarios, ſed etiam per Inquiſitores hæreticæ prauitatis inquiratur,& ad correctionem procedatur,& vl

terius

terius in eos tãquã impedientes indirectè ne Regulares ſuis priuilegijs vtãtur, ſi ſæculares fuerint excõmunicationis ſententiã ipſo facto incurrendã protulit: contra Rectores verò Eccleſiarũ, & alias perſonas Eccleſiaſt. vltra excõmunicationẽ ſuarum Eccleſiarum, & beneficia, quę obtinent, & inhabilitatis ad illa, & alia in poſterũ obtinenda ſimiliter pęnã ſtatuit, vt in altera cõſtitutione eiuſdẽ Sixti IIII. quæ Bulla Aurea dicitur, decernitur, & declaratur, & propterea cõfeſſis Regulari in Paſcha Parrochus nõ poteſt eos repellere, neq; Sacramẽtũ Euchariſtiæ illis denegare, ac etiã eo cõtradicente poſſunt Regulares illius ſubditos in confeſſione audire, & à peccatis abſoluere.

Septima, Ex quo Regularis Sacerdos ſemel in cõfeſſariũ ab Epiſcopo generaliter, & indiſtinctè approbatus, nõ poteſt amplius ab eodẽ Epiſcopo examinari, & approbari, per Pij V. cõſtitutionẽ, vt dictũ eſt ideo nec minus poteſt ab Epiſcopo approbãte ab officio cõfeſſarij ſuſpẽdi, quoniã facta approbatione Epiſcopus functus eſt munere ſuo, quod etiã cõfirmatur, nã ſuſpẽſio eſt actus coactiuæ iuriſdictionis, qui nõ niſi in perſonam ſubditã exerceri poteſt, at Regularis cũ ab Epiſcopo ſit omninò exemptus, igitur ab eo nõ poteſt ſuſpendi, ſicut neque excõmunicari, & ſi de facto regularis ſuſpẽderetur ab officio ſuſpẽſio nullius roboris, vel momẽti eſſet ita, vt abſoluẽdo, validè ſentẽtiã abſolutionis proferret, ratio eſt, quia iuriſdictionẽ, quam habet in pęnitẽtes à Papa habet, & ideo illam Epiſcopus nullo modo auferre poteſt. Ex prædictis etiã ſequitur quod ſtãte dict. exemptione regularis in officio deliquens nõ poteſt ab Epiſcopo pœna corporali modo aliquo corrigi, ſeu multari, ſed illud prę lato ad quẽ pertinet correctio ſignificãdũ eſt. Qui quidẽ pręlatus fratres ſibi ſubditos, & ab Epiſcopo approbatos reprobat, ipſius Epiſcopi approbationẽ reuocãdo, & declarando, hos cauſa ſibi cognita nõ amplius pro ſacris cõfeſſionibus audiẽdis idoneos haberi debere, quod quidẽ p ipſũ prælatũ verè fieri poteſt cũ omnis iuriſdictio à Papa p approbationẽ ordinarii illis cõceſſa mediãte prælati perſona tradita, & ad nutũ, & voluntatẽ illius retinẽda, & vtenda cenſetur, cuius quidem ſuperioris volũtas in ſuorum ſubditorum actionibus, tã actiuis quã paſſiuis ſẽper excipitur, & excepta eſſe intelligitur, ne religionis, & profeſſionis ordo cõfuſus peruertatur, cũ ergo tota iuriſdictio regulariũ cõfeſſariorum & eius vſus Ordinarii approbatione penitus fundari, & inniti videatᷣ ea p pręlatũ reuocata & reprobata, ſtatim omnis iuriſdictio ab eo aufertur, ita vt munus antea ſuſceptum neq; licitè, neq; validè amplius exercere valeat, irritumq; & inane eſt quicquid attentatur.

Si tamen prælatus expreſſis verbis, non reprobet, ſed tantũ prohibeat ſubdito audire cõfeſſiones aliqua ex cauſa ſibi bene viſa, nõ tollit approbationẽ à ſe, & ab Epiſcopo datã, & propterea ſi cõtra prohibitionem regularis abſolueret, valida eſſet abſolutio à nõ reſeruatis caſibus impenſa, non autem à reſeruatis, nã facultas abſoluendi ex priuilegio a reſeruatis per prohibitionem prælati amplius nõ intelligitur ſubdito delegata, cum eam Pontifex non communicet ei niſi per ſuum Prælatum.

Marima gni. § 43. in sũ. Siluestr. excõ. 7 n. 24 cũ Archid. Ang. confeſſio 3. § 4. Adrian de confe. folio 266 F. Lodouic. Lopex 1. p. inſtruct. c. 26. Archiepiſc. Ant. 3 p. tit. 7. & 8. D. Tho Palud. Soto, & cõ. Theol. in 4. d. 17. & 18 q 4 Nauar c. 9. n. 9. Fra Manual. in expoſ. Bullę § 9. n. 12. cũ cõpẽd. Mendicã in ver. abſolu. quo ad ſeculares 1. § 12. ex cõceſſ. Sixti 4. Eugen. 4. & Iulij 3.

De Regularium confeſſariorum facultate & poteſtate quo ad abſolutionem ſecularibus impendendam. Cap. VI.

EXplicatis ijs quæ ad regulariũ Confeſſariorum approbationem pro perſonis ſibi in foro animæ ſubiiciẽdis requiri videbantᷣ nũc reliquũ

eſt, vt de eorum Iuriſdictione & facultate in abſoluendo a caſibus reſeruatis ſummatim pertagatur. Ideo eſt ſciendum, quod Sacerdotes Regulares iuxta formã Concil. Trid. ab Epiſcopo approbati eandem prorſus poteſtatẽ habent quã parochiales curati ſacerdotes a iure cõmuni traditã habere dignoſcuntur, quib. tantũ cõceſſum eſt quãtũ eis nõ eſt reſeruatum, neq; prohibitũ, & iccirco Regulares hac ordinaria auctoritate ſecularium confeſſiones audire, illoſque in vita a caſibus & cenſuris nemini reſeruatis, a reſeruatis verò quibuſcũque in articulo mortis dũtaxat ſicut parrochi abſoluere valent. Ex facultate autẽ Apoſtolica eiſdẽ regularib. ſubdelegata p priuilegia a S. ſede Apoſtolica fratribus ordinis Minimorum olim per Leonẽ X. cõceſſa, & per Clementẽ 7. cõfirmata extenſa & cõmunicata, & per Paulũ 4. fratrib. Minoribus de obſeruantia cõfirmata & ampliata, & demũ per Gregor. 13. & Sixtum V. approbata & innouata Regulares, prçuia tamen Ordinarij approbatione, eorũque ſuperiorũ localium nempe Priorũ, Guardianorũ, ſeu Correctorum ſpeciali deputatione poſſunt, in quibuſdam cuiuslibet anni ſollemnitatibus, & omnibus Dominicis Quadrageſimę, necnõ ſingulis diebus ferialibus a medio Quadrageſimę vſque ad octauã Paſchę etiã cuiuslibet anni incluſiue ab omnibus cenſuris & criminibus etiã ſedi Apoſtolicę reſeruatis (exceptis contentis in Bulla Cænæ Domini) abſoluere, & vota cõmutare modo forma & tẽporibus quibus in dictis priuilegiis cõceditur. Circa quæ eſt aduertendũ quod ex quo nullus caſus Papæ reſeruatur qui cenſurã excõmunicationis annexam nõ habeat ſequitur quod habentes facultatẽ ex priuilegiis abſoluendi à caſibus ſedi Apoſtolicę reſeruatis etiã a cẽſuris illis annexis abſoluere valeãt; quod etiã procedere videtur in caſib. in quibus reſeruatio Epiſcopi cũ Papæ reſeruatione cõcurreret quoniã vſu iam indiſtinctè (vt inquit Naua.) interpretatũ eſt quod ſublata ſit, & eſſe cenſeatur Epiſcopalis reſeruatio, & cenſura, Papali ſublata, & ratio eſt, quoniã iuriſdictionis & poteſtatis plenitudo, quæ in ſummo Romano Pontifice tanquã Chriſti Vicario, & B. Petri ſucceſſore diuinitus collata ampliſſimè reſidet, arctari reſtringi, ſeu ſuſpẽdi à prælatis inferiorib. minimè poteſt, cũ illius quã ipſi habeant ab eodemmet ſummo põtifice, & ſede Apoſtolica in eis fiat deſcenſus Item notandum quod ipſi regulares eorundem priuilegiorum, poſſunt abſoluere a caſibus prædictis etiam poſt diem datę & conceſſionis eorundem priuilegiorum, quoniam illa tamquam perpetuò & in fauorẽ cauſę publicæ nempẽ Religionis à ſede Apoſtolica conceſſa, & iuri cõmuni æquiparata non limitantur ad prçterita ſicut priuatorum priuilegia, quæ ſunt in odium iuris ſuffragantur regularibus etiam in futurum, & donec ſpecialiter reuocentur, & præſertĩ cũ Religionis cõtẽplatione ſẽper militet eadẽ illius fauoris ratio, quib. etiã additur quod cũ illa facultas ſit perpetuò tradita pro certis cuiuslibet anni dieb. & tẽporibus vtẽda, ſingulis quoq; annis cõceſſio repetita cẽſetur, & ideo omnes caſus quos illa ſingulis annis in eiſdẽ dieb. reſeruatos inuenit tamquã ad eos extẽſa abſolui validè poſſunt, niſi abſolutio ipſa in reſeruatione noui caſus cũ derogatione priuilegiorũ, & facultatis huiuſmodi prohiberetur, alioquin inanes eſſet priuilegium cũ d. abſoluendi facultate ipſis regularib. conceſſum, ad tradita per Henricum Henriq. in d. ſum. Theol. de ſacramento pœnit. lib. c. 16. nu. 7 & in gloſ. ſub littera O. vbi poſt multos alios grauiſſimos Theol. & iuris peritos ab eo relatos, ita practicari teſtatur.

Poſtremo eſt aduertẽdũ quod præd. facultas abſoluẽdi a caſib. Papalib. exten-

Clem. Dudũ de ſepul. § ſi verò gl. in extrau. ſu per cathe. d. ĩ ver. à iure. Cõcil. Trid. ſeſ. 14. c. 7. Cõſt 5. 9 & 18. conſt. 8. cõſt. 1 cõſt. 7. conſt. 5

in Mã c 27. de caſib. reſeruat. ſ, nu. 255.

Gloſ. in extrau. ſup. Cathed. de ſepult. ĩ verb. à iure.

Nauarr. in Man de anno 1584 e dito ca 27. n. 263.

extenditur hodie ad reſeruatos tantum ante,& non poſt nouiſſimã Sixti V. priuilegiorum confirmationem profratribus Min. de obſeru.anno 1587.die 3.Octobris emanata.Ideo ab illis Regulares in abſoluendo ſeſe abſtineãt, donec priuilegia a icui ex.d. Regularium ordinibus denuo confirmetur.

Conſtit. 13.

Quo verò ad caſus Epiſcopales licet regulares ex priuilegio Sixti IV. olim S.Franciſco de Paula eiuſque ord.Minimorum fratribus,& per Iulium ſecundum confirmati, & ampliati ſucceſſiuè pluries per diuerſos ſummos Pont.cœteris Mendicantium ordinibus vna cum aliis priuilegiis,& præſertim fratribus.Minoribus de obſeruan. per Paulum quartũ ſimiliter approbati, extenſi, & communicati perſonas quaſcumque ſibi confitentes ab omnibus cenſuris,& pœnis Eccleſiaſticis,nec nõ criminibus quibuſcumque quomodocunque Epiſcopo reſeruatis, vbique per diœceſes in quibus, eſſent approbati,toties quoties opus eſſet abſoluere,& ſuper quacumque irregularitate diſpenſare,necnon vota quęcumque permuſare,& relaxare poſſent,& pœnitentiam eis iniungere ſalutẽ. Nihilominus hodiè vacare videntur in hac parte priuilegia prędicta,ſtãte declaratione per Greg.XIII. de ſententia ſacræ Congregationis cõci. Trid.infraſcriptis tenoris facta, & per ſacram ẽt Regularium congreg. repetitam,a qua abſoluendo non eſt recedẽdum niſi dicta priuilegia poſtea a S.Sede Apoſtolica cum derogatione quibuſcumque contrariis confirmata,innouata,aut de nouo conceſſa exiſterent.

Conſtitu 4.

Supra in col. pri.fol. 225.

Reſponſio Sacre congregationis Conc.Trid. quoad facultatem Regularium abſoluendi a caſibus Epiſcopo reſeruatis olim Illuſt. Card. Borromeo tunc Archiepiſcopo Mediolani facta.

Illuſtriſſ. & Reuerendiſſime Domine.

CVM a Sacra Congr.Cardinalium,qui propoſiti ſunt decretis Trid. Conc.interpretandis Illuſtriſſ.amplitudo tua quęſiuerit,an Regulares ex priuilegio a Sede Apoſto.impetrato præſertim autem ex eo,quod nominant Mare magnum poſſint in caſibus,quos ſibi Epiſcopus reſeruauerit abſoluere confitentes. Hac de re vbi congregatio accurate egiſſet,deinde ad Sanctiſſimum D.N.retuliſſet Sanctitas ſua etiam de ſentẽtia congregationis cenſuit,ex facultatibus per hoc Mare magnũ, aliave priuilegia Regularibus conceſſis,factam eis non eſſe poteſtatem abſoluendi in caſibus ſibi ab Epiſcopo reſeruatis. Deus Illuſtriſſimæ amplitudini tuæ perpetuam vitæ trãquillitatem,& incolumitatem largiatur Romæ die 10.Septem.1577.

Illuſtriſſ. & Reuerendiſſ.amplitud. tuæ,&c.

Nota quòd de an.15579 die 10 mart ab eodem met Greg. 13. declaratũ fuit R.P. Ieſuitas nõ eſſe compre henſos ſub dicta Card. congreg. declaratione neque facultati abſol.a caſib etiam epiſ reſeruatis conceſſa derogatum imò illã cõfirmauit, & eis de nouo conceſſit ita clau.in cõp. priuil de.ſocieta.in. vers. abſol. §. 1. relatus per Henricũ Hẽriq. è de ſociet in ſum. Theolog. de de Pęn.l.6. c.6 fol 408. ſub lit.Q.

DECLARATIO DECRETI.

Quo prohibetur abſolutio a caſibus reſeruatis.

EDITVM fuit aliàs è Sacra congregatione S.R.E. Cardinaliū negotiis,& conſultationibus Epiſcoporum,& Regularium præpoſita,Decretū ſuper abſolutione a caſib.reſeruatis eius, qui ſequitur tenoris ſacra congregatio S R E.Cardinalium, negotiis, & conſultationibus,Epiſcoporum,& regularium prępoſita,iuſtis,& grauibus cauſis id exigentibus,ac de Sanctiſſ.D.N.Clem.Papæ VIII.ſpeciali mandato,viuę vocis oraculo deſuper habito,ſacerdotibus omnib.tam ſæcularibus,quam Regularibus per vniuerſam Italiam extra Vrbem degentib.ad confeſſiones audiendas probatis,quorumuis ordinum ēt Mēdicantium Militiarum,aut Congregationū,ēt ſocietatis Ieſu, & generaliter quarumcunque aliarum quouis nomine nuncupentur,iubet,& pręcipit,nequis eorum,ſub prætextu priuilegiorum,indultorum,aut facultatum generaliter,vel ſpecificè ſcripto,aut viuę vocis oraculo,vel per cōmunicationem a Sede Apoſt.vel eis auctoritate eorū ordinibus,Congregationibus,Collegiis,vel Societatibus,aut Archiconfraternitatibus ſęcularium,aut ſingularib.perſonis, ſeu aliàs quomodocūque ſub quibuſuis tenoribus,formis,& clauſulis,ēt derogatoriarum derogatoriis,ad cuiuſ nis ēt Imperatoris,Regum,aut aliorum Principum inſtantiam conceſſarum,ſeu confirmatarum,alicui cuiuſuis ſtatus,gradus,& cōditionis,aut dignitatis,tam Eccleſiaſticę, quam ſæcularis,ēt Regię,vel Imperialis ab vllo ex caſib.clarè,vel dubie in bulla die Cęnæ Dñi legi ſolita, cōtentis, vel aliis quomodocumque Sedi Apoſt.reſeruatis,aut in futurum per Sāctitatē ſuam, eiuſve ſucceſſores pro tempore, in eadem bulla, vel aliter reſeruandis,nec ēt a caſib.quos ordinarii locorum hactenus reſeruarūt, vel in poſterum ſibi reſeruabūt nullo caſu ēt neceſſitatis, vel impedimēti,niſi in mortis articulo,ſeu cū noua,& ſpeciali ſanctitatis ſuæ,aut Succeſſorum ſuorum,vel ordinariorum,quoad caſus ab ipſis tantum reſeruatis,reſpectiuè,impetrata in ſcriptis licentia,ordinariis locorum exhibēda,abſolutionis beneficium de cętero impendere audeat,vel præſumat, ſed cum opus fuerit,penitentes ad ſuperiores legitimoſque iudices ſuos accedere conſulant,ſub pœna contra facientib.tam Regularib. quā ſæcularib.excōicationis,priuationis officiorum,& dignitatum, aut beneficiorum,inhabilitatis item audiendi confeſſiones, & ad quæcūq; officia, prælaturas,beneficia in poſterū obtinēda,ipſo facto, abſque vlla alia declaratione incurrenda.Super quib.a nemine;niſi a Rom.pont.habilitatio,diſpēſatio,aut abſolutio,præterq̄ in mortis articulo poſſit impartiri. Sāctitas.n.ſua (quaten⁹ op⁹ ſit)facultates,& cōfeſſiones ipſas ī hac parte vti caſſas,& irritas hr̄i de cętero voluit,& vult,nō obſtātib. quibuſcūq;.

Præterea nouerit pęnitus,abſolutionem, ſi quā obtinebunt cōtra huiuſmodi prohibitionem,eſſe nullam,nulliuſque roboris,& momenti.

Et ne locorum ordinarii, quib.ius hoc reſeruandorum caſuum competit,plurium,q̄ opus ſit,reſeruatione,ſubditis, aut Cōfeſſariis in animarum ſalute procuranda cooperatorib.ſint onerosi,monētur oēs,vt paucos

cos eoſq; tñ, quos ad Criſtianam diſciplinã retinẽdã, animarũq; ſibi creditarũ ſalutẽ, pro cuius Diœc. ſtatu, & qualit. neceſſariò reſeruandos eſſe iudicauerint reſeruent. In quorũ fidem, &c. Dat. Romæ die nona mẽſis Ianuarii, anno M.D.C.I.

Cũ autẽ dubia quædã, ac difficultates circa eiuſdẽ Decr. interpretationẽ, atq; obſeruati emerſiſſent, eadẽ Cõgregatio, ne vllus deinceps obſcuritati, ſcrupulo, ambiguitatiue locus relinquatur, & vt clarius appareat, in quibus caſib. vigore eiuſdẽ Decr. reſeruatis, intelligatur prohibita abſolutio, ſpãli mãdato eiuſdẽ S.D.N. Clem. Papę octaui ſimiliter viuæ vocis oraculo ſup ea re habito, ipsũ Decr. ita moderatur, ac declarat, ſ. ſub eiuſdẽ prohibõne illos tm̃ in poſterũ cõprehẽdi caſus, qui in Bulla Cænæ. Dom. legi cõſueta cõtinentur, ac præterea violationis, immunitatis Ecc. in terminis Cõſtõnis fel rec. Gre. XIII. quæ incipit: Cũ aliàs nonnulli. Violationis clauſurę Monialiũ ad malũ finẽ Prouocãtiũ, & pugnãtiũ in duello, iuxta Decretũ Sacri Cõc. Triden, & Cõſtõnẽ fel. rec. Gr. Papæ XIII. incipiẽtẽ. Ad tollendũ. Iniicientiũ violentas manus in Clericos, iuxta Canonẽ. Si quis ſuadente, &c. 17. q. 4. ac iuris diſpoſitionẽ Symoniæ realis ſcienter cõtractæ, atq; etiã cõfidentię bñficialis. Itẽ oẽs caſus, quos Ordinarii locorũ ſibi reſeruarunt, vel in poſterum reſeruabunt, in quib. omnib. iã enumeratis caſib. dumtaxat, & ſublata ẽtiã pœna inhabilitats audien. cõfeſſiones eadẽ Sacra Congre. vult. & mãdat dictum Decr. in ſua firmitate, & priſtino robore permanere. Ac præterea declarat quidẽ Sacerdotes, tã Sæcul. q̃ Regulares, qui aliquo ex priuilegiis, indultis & facultatib. in ſupradicto Decr. expreſſis ſuffulti fuerĩt, poſſe iuxta eorũ priuilegia, indulta, & facult. vſu ante idẽ Decretũ, receptas & quæ ſub aliis uocationibus, nõ cõprehenduntur, tm̃, & non aliàs abſoluere a caſib. in præſenti declaratione non cõprenſis, alis vero Sacerdotib. hmoi priuilegia non habentib. nihil de nouo concedi. Sed ne locorũ Ordinarii, ad quos caſuum reſeruatio ſpectat, ea in re modũ excedant, eadem Sac. Cõgregatio illos rurſus magnoperè admonẽdos cenſet, vt nõ poſſint, ſed cũ id videbitur cõni bono expedire, atrociorum tm̃, & grauiorũ criminũ abſolutionẽ ſibi reſeruẽt, quorũ reſeruatio ad Chriſtianã diſciplinã retinẽdam conferat in ædificationẽ, non autem in deſtructionẽ cedat, ne alioquin Sacramenti Pænit. Miniſtrorũ coarctata pt̃ate, Sanctæ Matris Eccleſiæ menti contrarius effectus ſubſequatur. Prohibet etiã, ne ſibi ſuperfluè reſeruent caſus in Bulla Cænæ Dom. legi cõſueta, cõtentos, neque alios Sedi Apoſt. ſpãliter reſeruatos. Facultatẽ verò, & licentiã abſoluendi a caſib. reſeruatos, quã in ſcriptis tm̃ concedi permittebatur, etiã ſola viua voce concedi poſſe declarat. Caterũ, ne quis Sacerdotũ Sæculariũ aut Regularium, ſub prętextu, quod per primum dictum Decr. non fuerit ſufficienter eorum ſpecialibus priuilegiis derogatum eidem Decr. ſic vt præfertur, declarato, cõtrauenire audeat, Sãctiras ſua Cõſtõnib. & ordinationib. Apoſt. omnib. in fauorẽ quorumcumq. ordinum, ſeu inſtitutorum Regularũ aut Sacerdotum tam Sæcularium, quã Regul. editis, necnõ eorundem ord. ſeu inſtitutorum, ac etiam Eccl. & Monaſteriorũ & aliorum Sæculariũ, ſeu Regul. locorum quorumcumque etiam iuramẽto, cõfirmatione Apoſt. vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & cõſuetudinib. priuilegiis quoq; indultis, & litteris Apoſt. etiã Mari magno, ſeu Bulla aurea, aut aliàs nuncupatis, eiſdẽ ordinibus ſeu inſtitutis, ac etiam Eccleſiis, & Monaſteriis, & Secularibus, ſeu Regularibus locis, aut perſonis, ſub quibuſcumq; tenorib. & formis, ac cum quibuſuis, etiã,

localis nēpè Prior, Guardianus Rector, Corrector, Pręſidens, ſeu Præfectus Domus, ſiue Conuentus, ac ēt Abbas proprii Monaſterii, & eorū reſpectiuè Cōmiſſarii, Vicarii, & Delegati, qui quidē aduertere debēt p̄dictam hmōi abſoluendi facultatē adicaſus in Bulla Cœnæ Domini cōtentos minimè extendi, non obſtante, quod in Mari magno cōcedatur eiſdē abſoluēdi poteſtas a caſibus alias Sedi Apoſtolicę reſeruatis, exceptis illis, pro quibus eſſent ad præfatam Sedē deſtinandi, nēpè, Hæretici relapſi, Shiſmatici, litteras Apoſtolicas falſificantes, aut ad infideles prohibita deferentes, quoniam conceſſio priuilegii prædicta per mortē concedentis expirat, quod idem dicitur in omnibus conceſſionibus Apoſtolicis proceſſus dictæ Bullæ Cœnæ Domini tangentibus, cum quolibet anno idem proceſſus cenſurarum, & ab eis abſoluendi prohibito de nouo fiat, cū noua prædictorū caſuū reſeruatione, & derogatione priuilegiorum, ēt Maris magni, & propterea Regularium Superiores prædicta abſoluendi facultate a caſibus in dicta Bulla expreſſis, vti non poſſunt. Iu reliquis verò eiſdem Prælatis, & Superioribus ex priuilegio indulgetur, vt ipſi per ſe ipſos omnino poſſint in Fratres, & Moniales aliar perſonas ſibi ſubditas, quod poſſunt Epiſcopi in Clericos, & Laicos ſibi ſubiectos, tam quo ad abſoluendi, & diſpenſandi, quam alias quaſcunque facultates per Concilium Tridentinum eis conceſſas.

De caſibus per Regularium Superiores ſibi in foro pœnitentię reſeruandis. Cap. VIII.

QVamuis ex priuilegio Alexandri VI. regulariū ſuperioribus indultum eſſet vt caſus de occultis inter fratres ſubditos ſibi abſoluēdis reſeruare poſſent nihilominus hodie ex decreto a S.D.N.D. Clemente Octauo edito, reſtricta, & limitata eſt quorumcūq; ordinū ſuperioribus facultas ipſa ſibi caſus reſeruandi cū eorumdem priuilegiorum, & conſtitutionum tam in capitulis Generalibus, quam Prouincialibus ordinatarū cū expreſſa derogatione, in quo quidem decreto nōnulla crimina determinantur, vt per prædictos ſuperiores aut omnia infraſcripta, aut illorum aliquod, prout ſubd torum vtilitati expedire in Domino iudicauerint abſoluenda ſibi retineant. Cuius quidem Cecreti tenor eſt. Conſtit. 4.

DECRETVM SANCTISS. D. N. CLEMENTIS PAPAE VIII.

Super ca ſum reſeruatione ab omnibus Regularium ſuperioribus obſeruandum.

SAnctiſſimus D. N. qui iampridem accuratè perpēdit, & re ipſa cōperit, quod reſeruatio facultatis abſoluēdi Religioſos pœnitētes à peccatis quibuſdā grauioribus niſi Superiores admodū prudēter, ac moderatè illa vtantur nonnullos infirmiores, qui interdū Superiori ſuo cōſcientiæ maculas detegere formidāt, adducere poſ-

De ecclesijs, Domibus, & Locis per Regulares recipiendis.
Tit. 58. cap. I.

EX indultis Apoſtolicis pluries confirmatis, & innouatis, & Decreto Concil.Trident.poſſunt Regulares Mendicantes, vbique terrarũ loca tam ædificata quam ædificanda pro eorum vſu,& habitatione recipere,& retinere non obſtante conſtitutione Bonifacii octaui, & Gregorii X.in Concilio Generali Legdunenſi de nouis locis non recipiendis edita,circa quã eſt aduertendum,duo de neceſſitate requiri, videlicet licẽtiam obtentam ab Epiſcopo loci ordinario, in cuius diœceſi loca recipiẽda ſita fuerint,vt ex decreto concilii Tridentini ſtatuitur,alterum vero, quod loca ipſa per Regulares vnius ordinis Mendicantis acquirẽda diſtent a domibus,locis, & Eccleſiis fratrum aliorum mendicantium, vel eorum altero per ſpacium 140.cannarum per aerem menſurandarum, vbi alias per terram loci diſpoſitio menſurari non permittit, cum vnius cannæ menſura,quæ octo palmarum longitudinem contineat, iuxta cõſtitutionem Clementis quarti pro fratrib.Minorib. de obſeruantia emanatam,& a Bonifacio nono fratribus prædicarorib.confirmatam, & ad eos extenſam,ſub qua quidem prohibitione non ſolum ordinum Mendicantium, & non Mendicantium vtriuſque ſexus profeſſores Regulares,verum ẽt omnes aliæ perſonæ Eccleſiaſticæ cõprehenduntur, ſub pœna excõicationis ipſo facto incurrenda,ſi eidem conſtitutioni Clementis Quarti,illiuſque ampliationi,& innouationi,quam fecit fratrib.carmelitarum Sixtus quartus contrauentum fuerit, per quam omnia cõtra prædictam conſtitutionem attentata, & inde ſequuta nulla,& irrita eſſe declarantur,& loca recpeta relaxari,& de nouo conſtructa dirui mãdãtur. Sed quoniam Iulius ſecundus per ſuas litteras fratrib.minoribus de obſeruantia in arctiſſima paupertate,& eorum Regulę puritate viuẽtibus prohibitionem prædictam de non recipiendis locis apud eorũ domos,& Eccleſias infra ſpacium 140.cannarum ad 300.cannarum latitudinem ampliauit,& extendidit,iuxta diſpoſitionem prioris conſtitutionis Clementis quarti,quam ante ſuam reſtrictionem ipſemet fratrib.minoribus conceſſerat,& propterea hodie ob hmõi ampliationem Iulii II. licet eiſdem fratrib.Minorib.ſpecialiter factam, cum ſit noua conceſſio ex vi vniuerſalis cõmunicationis Leonis decimi loca,domus,& Eccleſię per vnius ordinis Regulares de nouo recipi, ſeu cõſtrui minimè poſsũt, niſi per ſpacium 300.cannarũ a locis aliorum ordinum Mendicantium, vel eorum altero diſtantes fueriut,& ideo in præmiſſis regulares cuiuslibet Mendicantium ordinis quotieſcumque eis opus fuerit, contra alios Mendicantes,& non Mendicantes,omneſq; alias perſonas Eccl.ſub prædicta prohibitione cõprehenſas hmõi nouæ Iulii II.ampliationis priuilegio,vti liberè,& licitè poſſunt,nõ obſtante, quod omnes ſint ęquè priuilegiati,qm̃ in hoc præualet ille ordo,qui prius in loco domũ hẽt ędificatã,cũ iuxta vulgatã iuris Regulã, qui prior eſt tẽpore, potior ſit in iure.

Seſſ.vlt c.4. Seſſ. 25.c.2 in fine. Conſtit.2. Conſtit.1. Conſtit 3.4 Conſtit.2 Conſtit.2. Conſtit.14.

De eiſdem locis per Regulares acquiſitis retinendis.
Cap. II.

PEr Conſtitutionem Sixti quinti ſub die tertia Septembris de anno 1586.emanatam, ſtatuitur,quod Regulares Mendicantes loca, domos, Conſtit.4.

reuerentia,& inſtantia requiſitus ſine legitima cauſa prædicta facere, recuſauerit,vel vltra quattuor menſes diſtulerit. Honorius 4

Generales vero Prouinciales,Priores,Guardiani,& Cuſtodes alijq;di cti.Regulariũ ſuperiores qu cũque nomine vocẽtur,ſeu fratres in Capitulis Generalibus ad id ꝓpaide deputatis ipſorũ Eccleſias,Cæmiteria, Capitula,& Oratoria,recepta,& recipienda ex indulto Apoſtolico ſollẽni benedictione licitè benedicere valent ſicut ẽt eis, & eorũ prædicto rũ ſuperiorũ ſingulis paramenta,& ornamenta corporalia,ac alia quæcunique ad diuinũ cultũ,& ſuorum fratrum vſum neceſſaria præter Calices.& Patenas,& vbi Chriſma nõ interuenerit ex priuilegio eiuſdẽ Leonis X.& Innocentii VIII. Iulji II.benedicere poſſunt;inſuper quoad ꝓdictorum ornamentorum benedictionem eſt aduertendum quod ex indulto Sixti IV.fratres minorũ obſeruantiæ ſacerdotes poſſunt paramẽta Altaris Miſſalia,ac idumẽta Sacerdotalia (exceptis corporalibus)pro eorũ vſu benedicere,quo quidẽ priuilegio fratres Sacerdotes cuiuſcumque alterius ordinis Mendicantiũ,per Communicationẽ libere,& licitè vti valent,huiuſmodi aũt benedicendi facultas quo ad ornamenta, & corporalia,ac paramẽta prædicta,ex indulto Innocentii octaui,Vicariis Generalibus necnon viſitatoribus congregationũ ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini conceſſa exiſtit.Generales aũt ordinum, ſeu illorum Vicarii paramenta,ornamenta,necnon corporalia nõ ſolum ad vſũ ſuorũ locorũ,ſed aliorũ quoque ſimiliter benedicere poſſunt.Fratribus demum Clericis,& laicis ad curã Sacriſtiæ deputatis ex conceſſu Sixti IV. abſque conſcientiæ ſcrupulo Calices,Patenas,Corporalia,& alia paramenta,cũ reuerentia tñ tangere licet:Monialibus vero,ac tertii ordinis ſororibus corporalia,& purificatoria lota prius a fratribus tangere eademq; lauare ex indulto eiuſdem Sixti IV.permittitur.

Con. 1 Leo 10. Conſt. 1. Leonis 10. conſt 6. Iul i 2. conceſſ. 29. Eadẽ conſt. 6. Compẽd. priu. Mi. in verb. benedicere in 6 Ex Comp. priui. Mini. verb bened.cere.

Supple privileg conceſſ 399.

Sixti 4. conſtit 9.

De Eccleſijs,Oratorijs, & Cęmeteriis pollutis reconciliandis.

Cap. V.

QVamuis de iure ſacrorum canonũ prohibitũ ſit inferioribus Sacerdotibus Eccleſias,oratoria,& Cæmiteria ſãguinis,vel ſeminis effuſione polluta recõciliare,cum hoc ad ſolum Epiſcopũ ſpectare adeo dignoſcatur,vt neque ab eo prædictũ munus eiſdẽ ſacerdotibus poſſit demandari cum ea quæ iuriſdictionis,ſunt dumtaxat, & non ordinis Epiſcopis inferioribus Sacerdotib.delegati valeant. c. Aqua de conſecra Eccleſ. vel Alta.

Nihilominus Generales Prouinciales, priores,Cuſtodes,Guardiani eorumq; Vicarii,& alii ſuperiores,prælati pro tẽpore exiſtẽtes eorũ Eccleſias,Oratoria,& Cæmiteria sãguinis,vel ſeminis aut alias quomodocũque polluta quoties opus fuerit (aqua tñ per aliquẽ Catholicum Epiſcoporũ,vt moris eſt) benedicta,ex priuilegio Iulii II.ſollẽniter reconciliare poſſunt quibus quidem prælatis ex indulto Leonis X.ẽt indulgetur qd in locis remotis exiſtentibus vbi Epiſcopum aquam benedicentẽ p duas dietas fratres adire nõ poſſunt,aquam ipſam benedicere libere valeant,& cũ illa Eccleſiam reconciliare.Vbi eſt notandũ quod aqua benedicta eſt duplex alia quæ fit a ſimplici Sacerdote cũ ſale ad aſpergẽdum homines,& domos,alia eſt q̃ fit ab Epiſcopo ſolũ cũ vino, & cinere,de qua fit mẽtio in c.aqua,& in c.propoſuiſti,de cõſecra.Eccleſiæ,& hæc neceſſaria eſt ad reconciliandã Eccleſiã cõſecratã, prima uero in c. Aqua de conſecratio, diſt. 3.

reconciliatione Eccleſiæ non conſecratæ adhibetur. Sed quia ipſis Regularium Prælatis tam ſuorum ordinum Eccleſias conſecratas quã nõ conſecratas pollutas reconciliare permittitur, ideo eis ẽt aqua pro recõcilianda Eccleſia conſecrata benedicere in caſu, vt ſupra expreſſo, conceditur. Vnde prouide fieret, quod ſemper regulares procurarẽt aliquã aquæ huiuſmodi ab Epiſcopo benedictæ quantitatem apud eorum Eccleſias ſemper conſeruatam habere.

De pœna celebrantis in Eccleſia polluta ante reconciliationem.

Cap. VI.

c. is qui, de ſentent. excom. in 6. Arg. ca. Epiſcoporũ, de priuil. in 6. d. c. is qui §. is vero, eo. tit. c. poſtulaſtis. §. quæ fuiſtis, in fi. de cle. exco. vel depoſito miniſtrãte.

SAcerdos qui in Eccleſia, vt ſupra polluta, vel præſentibus maiori excommunicatione publicè innodatis ſcienter celebrare præſumit, licet in hoc temerariè agens mortaliter peccet irregularitatis tamẽ (cum id non ſit in iure expreſſum) laqueum non incurrit proximus quidem eſt irregularitati quia ſuſpenſus efficitur qua ſuſpenſione durantẽ ſi celebrat euadit irregularis. Celebrans vero ſcienter in Eccleſia, ſeu Oratorio, aut loco interdicto, niſi ſuper hoc priuilegiatus exiſtat, aut ſit ei iure conceſſum irregularitatem incurrit, cuius quidem nõ niſi per Romanum Pontificem diſpenſandus.

De ijs qui admitti, & quę celebrari de iure communi in Eccleſia tempore interdicti licitè valeant.

Cap. VII.

cap. Alma mater, de ſent. excom. in 6.

TEmpore interdicti ab hoĩe, vel a iure prolati non ſolũ morientes, ſed viuentes tam ſani, quam infirmi ad pœnitentiam quæ ſummę neceſſaria eſt licitè admittuntur, dum tamen excommunicati non fuerint (qui admitti in articulo mortis tãtum conſtituti valent) & cauſam quocunque modo interdicto nen dederint in Eccleſiis vero interdictis ſingulis diebus miſſæ, & alia diuina officia ſicut prius, celebrari poſſunt ſubmiſſa tamẽ voce, & ianuis clauſis excommunicatis, ac interdictis excluſis, & campanis non pulſatis, & in feſtiuitatibus natalis Domini, Paſchæ, ac Pentecoſtes, & Aſſumptionis B. Mariæ Virg. Glorioſæ campanę debent pulſari, & ianuis apertis alta voce diuina officia ſolemniter celebrari excommunicatis perſonis excluſis, ſed interdictis admiſſis quibus ob reuerentiam dictarum ſollemnitatum, vt ipſi ad humilitatis gratiã, & reconciliationis affectum facilius inclinentur præfatis diebus per Sacros Can. participationem permittit diuinorum, ſic tamen, quod illi propter quorum exceſſum interdictum fuerit prolatum. Altari nullatenus appropinquent. In reliquis vero ſeruanda ſunt ipſa interdicta, etiã per Regulares in eorum Eccleſiis, non obſtantibus eorum priuilegiis, quibus per Conc. Triden. in hoc fuit derogatum.

De diuini Officij, & Miſſarum celebratione.

Tit. 19. Cap. I.

Conc. Trid. ſeſſ. 22. ca. 2.

CVm in Miſſæ ſacrificio ille idem Chriſtus contineatur, & incruẽtè imoletur, qui in ara crucis ſemel ſeipſum cruẽtè obtulit, ideo a ſancta Sy-

cta Synodo Tridentina declaratur huiuſmodi ſacrificium non tantum eſſe ſacrificium laudis,& gratiarum actionis, aut nudam commemorationem ſacrifici in Cruce peracti, ſed verè propitiatorium per ipſumq; fieri,vt ſi cum vero corde,& recti fide,metu,& reuerentia contriti,ac pœnitentes ad Deum accedamus, miſericordiam cõſequamur, & gratiam inueniamus in auxilio opportuno.

Quod miſſę ſacrificium non niſi in locis Deo dedicatis offerri debet.

Cap. 17.

SIcut non niſi a ſacratis Deo Sacerdotibus Miſſas celebrari,ac ſacrificia ſuper Altare offerri licet, ita non in aliis quam in Domino conſecratis locis idest in tabernaculis diuinis precibus a pontificib. delibatis Miſſam celebrare iuxta verba Domini dicentis.Vide ne offeras holocauſta tua in omni loco quem videris ſed in omni loco quem elegerit Dominus Deus tuus. Vnde per concilium Trid.ſtatutum fuit, vt ſanctum hoc ſacrificium in Eccl.& in dedicatis oratoriis deſignatis,& viſitandis a ſecularibus,& regularibus quibuſcumque peragi,& offerri debeat, ex quo quidem decreto ceſſat priuilegium regularibus conceſſum,quo eis permittebatur,vt Miſſam ſuper Altare portatile quocumque loco honeſto celebrare poſſent. Quæ tamen Miſſa non ante diem,nec veſpertino tempore,ſed debitis horis non vulgari lingua,neque ſub certo Miſſarũ, aut cãdelarum numero,qui magis a ſuperſtitioſo cultu quam a vera religione inuentus eſt,celebrari,ac etiam ſine aqua, lumine, in pane fermentato,ſeu calice ligneo ſacrificare, ſacrorum Canoni auctoritas prohibet,& ſacerdos ſecus faciens ab officio ſuſpendi mandatur.Miſſas verò Sãctorum aliorumque ſollemnitatum extra ſua tempora hoc eſt extra illorum feſta celebrare non licet ; ideo aduertant regulares ne alias Miſſas votiuas ob ſuam,vel aliorum deuotionẽ,præter illas quæ in miſſali Romano ordinatæ ſunt celebrare, neque Miſſam ſpecialem,ſeu votiuam celebrando Miſſam de feſto duplici currenti dimittere pręſumãt ſicut etiam Miſſas votiuas non niſi de licentia ſuorum ſuperiorum pro priuatis perſonis celebrare valent, vt infra dicetur demum ex conſtitutione Pii V. omnibus Sacerdotibus tam Grecis quam Latinis in virtute ſanctæ obedientiæ, ac perpetuæ ſuſpenſionis a diuinis inhibitum exiſtit ne presbyteri Græci Latino more, & Latini Græco ritu etiam vigore cuiuſcumque licentiæ, ſeu facultatis a Sede Apoſtolica conceſſæ, aut alio quouis prætextu Miſſas, & alia Diuina officia celebrare, vel celebrari facere audeant.

De conſecr. diſt. 1. Deutero.ca. 12.

Decret.1.de obſerua. & euitan.in celebr. Miſſæ ſeſ.22. Sixti 4. in Marc. mag.concil. Trid.ſeſ.22. decr.1.6.poſtremo &c. 8. eiuſdem ſeſſ.ca.9.

cap. litteras de celebra. miſſ.

ca. quidam laycorũ coſtit.

De remedio adhibendo in Regularium Eccleſiis, quando Miſſę omnes quę ex defunctorum voluntate dicendę ſunt celebrari non poſſunt.

Cap. 18.

QVoniam ante Concilium Tridentinum in multis Eccleſiis tam magnus numerus miſſarum celebrandarum ex variis defunctorum relictis impoſitus reperiebatur , vt illis pro ſingulis diebus a teſtatoribus

præſcri-

præſcriptis ſatisfieri minimè poterat, vel eleemoſina pro illis celebrãdis adeo tenuis effecta erat, vt non facilè inueniretur, qui illi muneri ſeſe ſubijcere vellet, vnde piç teſtãtium voluntates deperibant, Ideo per idem concilium Tridentinum Abbatibus, & generalibus ordinum in eorũ capitu'is generalib. eſt conceſſa facultas ſtatuendi ſuper prædictis ad pios vſus relictis adimplendis pro conſcientia in illis Eccleſiis, ea quę ſibi magis ad Dei honorem, & cultum, & Eccleſiarum vtilitatem videbitur expedire, dummodo ſemper eorum defunctorũ cõmemoratio fiat, qui pro ſuarum animarum ſalute ea legata ad pios vſus relinquerũt, ac cũ hmõi facultas non niſi ad onera ante concilium Trid. impoſita extendatur, in illis tantum, & non in poſt dict. Concilium relictis Regularium ſuperiores ea, qui debent, vt per ſacram congregationem concilii Trid. interpretem. Paſſarello iam generali Minimorum reſponſum fuit. Sed vltra remedium a iure cõi ipſius concilii Tridentini, vt pręfertur inductũ, poſſunt generales etiam ex priuilegio Apoſtolico inter eos cõmunicato circa præmiſſa auctoritate Apoſtolica ſuos fratres diſpenſare, vt in celebratione vnius Miſſæ nouem, vel ſeptem, ſeu pauciores a dicto numero deſcendendo collectas, aut commemorationes ad eorũdem fratrum deuotionem pro tempore recitando pro nouem ſeptem, vel tot idem integralibus Miſſis, etiam ſi illæ ſpecialiter de requiem, vel de quibuſcunque ſanctis recitandæ forent, ét per fratres eleemoſinis receptis plenè ſatisfacere valeant, ipſiſque fidelib. qui datis elemoſinis Miſſas pro eis dicendas impoſuerint plenè pariter ſuffragentur, necnon dictorum fratrum conſcientiæ eodem modo exonerentur, ac ſi ipſi fratres ſingulis fidelib. miſſas ſingulas, & ſpeciales de requiem, vel de ſanctis iuxta eorumdem fidelium deuotionem, & intẽtionẽ diuerſis diebus integraliter celebraſſent exoneratæ exiſtant. Circa quæ quidẽ Iulii Secundi, Leonis X. priuilegia eſt aduertendum, quod per illa ipſis generalib. indulgetur poſſe diſpẽſare non ſolum ſuper miſſis receptis tempore datæ eorumdem priuilegiorũ, ſed ét pro poſtea receptis ante viſitationẽ illorũ, & tempus in quo petitur diſpenſatio, ſed non poſſunt concedere fratrib. facultatem recipiẽdi miſſas, ſeu eleemoſinas pro illis dicẽdis abſq; diſpenſatione nam tũc, videretur dari occaſio nimis propinqua peccãdi contra cap. ex parte de cõſuetudine. Secũdo eſt notandũ quod in dict. priuilegiis duo inter alia continentur, quorum alterũ eſt, qđ generales poſſunt ét extra tempus viſitationis in prædictis diſpẽſare. Alterũ verò, quod ipſi generales p ſe ipſos prædictam diſpenſationẽ facere debẽt, & non per alios illis hmõi poteſtatem diſpẽſandi ſubdelegare, quia eſt poteſtas de faciendo, & nõ de dando, quod communiter non poteſt fieri æque bene per quemlibet, tũ quia in vtraq; bulla dictorum priuilegiorum de ſolis generalib. facta eſt mentio, cuius ratio eſt, quia poteſtas hæc eſt magna, & requirit conſtantiam magnam cum concernat, vtilitatem publicam animarum ẽt, quia huius poteſtatis conceſſio eſt principaliter, & ſolũ iuriſdictionis, ſed ét arbitrii auctoritatis, ac motus animi, qui non poteſt per alium concedi iuxta gl. in l. ſicuti, ff. de arb. ſimiliter etiam per ea quæ oſtendit Nau. de priuilegiis conſil. 3 & per Rotæ vlt deciſ. de officio Vicarii in ant quis.

Seſſ. 25 c. 4 cõtingit de reform. · *Iulii 2. conſtit. 7.* · *Leo 10 conſti. 7. & 8.*

Modus autem in prædicta diſpenſatione ſeruandus, hic eſt qđ primo ipſi generali probetur pręfatas miſſas cũ onere dicendi cunctas propter neceſſitatem Eccleſiæ, & fratrũ fuiſſe receptas ſecundo cognoſcere quãtitatẽ, & numerũ illarũ, deinde fratrib. iniungere, vt per illos ẽt celebrẽtur quæ cõmodè poſsũt ab eis celebrari, & ſuper illis q̃ ſup ſũt dũtaxat

diſpenſa-

diſpenſare generaliter applicando benefactoribus,& qui miſſas ipſas in Eccleſiis domorum,& locorum ordinis celebrandas mandauerint,merita ſuffragiorum,orationum,ſacrificiorum,ieiuniorum,uigiliarū, diſciplinarum,aliorum quorumcumque bonorum quæ in Eccleſiis, domibus,& loci vniuerſi ordinis fiunt,& fient,quæ quidem diſpēſatio(ſic vt præfertur)per Generalem facta per Summum Pontificem facta eſſe cēſetur.Demum omnia prædicta authēticè coram ſecretario Reuerēdiſs. Patris Generalis,vel notario Monaſterii fiant,vt cum opus fuerit extrahi poſſit fides de cognitione,& diſpenſatione præmiſſa,ac de in eis contentis atque in ipſis Bullis priuilegiorum. Leo X. conſt.

Quibus ēt Regularibus per aliud priuilegium īdulgetur quod abſq; vlla ſuorum ſuperiorum diſpenſatione celebrando vnam Miſſam dumtaxat ſi eleemoſina æquiualens vnius Iulii non elargitur ēt ſi duæ, aut quattuor miſſæ eſſent celebraturi occaſione diuerſarum,vel pluriū eleemoſinarum,& in dicta miſſa pro omnibus,& ſingulis qui eis eleemoſinam vſq; ad ſummam prædictam cōtribuerint commemorationem in genere faciendo plenè eorum conſcientiis ſatisfaciant.Quibus quidem priuilegiis tamquam Concilii Tridentini Decretis non contraria,& nouiſſimè confirmata per communicationem ad omnes Regulares extenſa,omnes illis vti licite poſſunt.

Aduertendū eſt aūt quod fratres cum ſint partes collegii,ſeu Conuētus illius domus in qua ex ſuperiorū ſuorū obedientia collocantur, & ex eiuſdē obedientię voto,neque velle,neque nolle habeant, ſecundū præſidentis,ſeu prælati,vel ſuperioris domus celebrare tenētur,qui eſt onerū ſicut commodorū diſpenſator communis,& propterea fratres cū ex deuotione propria,aut pro aliqua perſona,volent miſſam celebrare licētiā a ſuperiori petere debent alioquin eorū cōſcietię minimè exonerantur,multa quidē in hac materia dicēda eſſent quæ breuitatis gratia omittunt,ſed hoc vnū memoriæ tenēdū eſt,qđ vltra tenorem, & continentiā prædictorū priuilegiorū non licet eiiſdem Regularibus abſque peccato vnica miſſa pluribus ſatisfacere,quantitate valoris,& meriti,cū ſacrificii p ſacerdotē applicāda alicui promiſſa nō poſſit abſq; iniuſtitia pluribus applicari cū illa in plures diſtributa minor ſingulis efficiatur. Sylueſt. in verb. miſſa. 1 § 12. Scot. quod lib 20. Theo. in 4. diſt. 45. Nauar in man. c 25. n 92. 5. 25.

De audientibus miſſam in Eccleſiis Mendicantium in diebus feſtis. Cap. IIII.

OMnes verò vtriuſq; ſexus Chriſti fideles,qui nō cōtēpto ꝓprio Sacerdote Parrochiali in Eccleſiis fratrū Ordinū,ēt mendicātiū Dominicis & feſtis diebus,miſſas audiunt præcepto Eccleſiæ de miſsā audiendo ſatisfaciunt,nec in aliquā labem peccati mortalis, ſeu pœnā incurrunt,prout per Sedem Apoſtolicam iam fuit declaratum. Leo x. c. 11.

De diuinis officiis,& horis Canonicis celebrandis. Cap. V.

IN Eccleſiis Regulariū ſuperiores omnē diligentiā adhibeant, ut horis debitis diurnū pariter,ac nocturnū officiū deinde a fratribus perſoluatur,nō ipſi horas Canonicas trāſcurrendo,ſyncopādo,nō vana, ꝓfana,ſeu īhoneſta īterniſcēdo colloquia, ſed cū puritate cōſciētię,& animi deuotione ſacrificiū laudis fructū labiorū ſuorū D o offerendo dicere,& pſallere ſtudeant,vt p ſacrorū Canonū ſtatuta diſponit,& n ād t. Clem. grauę nimiū de cel. miſſ.

indultum eſt etiam tam regularibus quam clericis ſecularibus, vt dũ Sacroſanctæ Rom. Eccl. Cardinalium, ſeu quorumcumque Epiſcoporum gratiam, & communionem Apoſtolicę Sedis habentium commenſales, & domeſtici exiſtunt, ſe poſſint eis in diuinis officiis coaptare, & idẽ officium quod ijdem Cardinales, ſeu Epiſcopi dicent, illud idem ipſi regulares dicere licitè valeant, neque ad aliquod aliud dicendum teneantur. Item poſſunt regulares ſi fatigati, vel aliàs legitimè impediri officium diuinum ſedendo, vel deambulando dicere, & ſatisfaciunt præcepto capituli dolentes de celebr. miſſ. de dicendo ſtudioſè pariter, & deuotè, ẽt ſi non integrè proferant verba prout ſcripta propter negligentiam, aut imperitiam, vel malam prolationem naturalẽ ex defectu linguæ, ſeu aliàs qualitercumque ore imperfectè dicant etiam cum mentis diſtractione, & ſenſuum vagatione dumtamen non ex malitia hoc faciant, nec ẽt ſtãtib. defectibus prædictis non teneantur illud reiterare ſed ſatisfaciãt (vt dictum eſt præcepto Eccleſiæ, & eorũ regulæ) Quibus quoque indulgetur, quod fratres, qui propter febrem, aut dolorem intenſum, vel aliã infirmitatem fuerint grauati, & detenti, dicendo pro horis canonicis Pſalmum, Hymnum, pater noſter, Aue Maria, vel aliqua alia iudicio prælati, præſidentis loci, ſeu Conuentus aſſignãda, pariter præcepto ſatiſfaciãt, ſicut ẽt eis occupationib. detentis ſine conſcientiæ ſcrupulo officium ante ponere, ſeu poſtponere licet, vtputa dicendo matutinum ante mediã noctem quacunque hora voluerint, & aliàs horas de mane vſque ad veſperas excluſiuè ẽt ſi occupatio nõ ſit multũ neceſſaria dummodo illud anteponant, vel poſtponãt, cum intẽtione deuotius, ſeu quietius dicere.

Ex priuil. Leo. 10. ut cõp. priuil. in verb. officium, §. 16.

Leo. 10 c 20

Per eundẽ Leonem, ut in compen. priuil §. 18.

Leo. 10. relat. in compẽ. pri. §. 20

De ſepulturis Tit. 20. Cap. I.

IPſis quoque regularibus non ſolum ex priuilegio verum ẽt iure communi libera cõceditur ſepultura, ita vt vniuerſi vtriuſque ſexus Chriſti fideles, apud eorum loca Cœmeteria, & Eccleſias illam ſibi eligere valeant, ac eiſdem fratrib. indulgetur, vt prædictorum fidelium corpora, qui dum viuerent apud eorumdem fratrum loca ſepeliri mandarũt, proceſſionaliter cum Cruce, Turribulo, & Aqua benedicta, cantando ſeu legendo officium mortuorum, vel pſalmos, alienas ingredi poſſint parrochias indeq; illa aſſumere, & ad ſuas deferre Eccleſias tumulãda, & præſertim quando presbyteri de leuatione requiſiti hoc facere recuſarent licet ſuper hoc fratres nullius licentiam petere teneãtur. Quib. quidem presbiteris aliiſque religioſis diſtrictè inhibetur ne inuitis fratribus aliquorum corpora defunctorum in eorum Cęmeteriis ſepelire, aut in eorum Eccleſiis miſſarũ ſollemnia, vel pro animabus eorũ, qui ad loca prædicta tumulanda feruntur, ibidem abſque dictorũ fratrũ aſſenſu, & voluntate exequias celebrare præſumant, neq; ẽt fratres ipſi, vel defunctorũ conſanguinei poſſunt cogi inuiti dicta corpora ad parochiales Eccleſias, aut ad alia loca deferre, & cũ illis, vel ſine inibi celebrare pro eiſdẽ defunctis aliqua diuina officia ante, vel poſt ſepulturam eorumdem.

Mare magnum, §. eadẽ conſt. 1.

Clem. dudũ de ſepul. ca. in noſtra, eodem tit.

Sed quoniã fratribus prædictis libera ſepeliendi apud Eccleſias cõceſſa eſt facultas ſaluo iure, & iuſtitia parrochialiũ Eccleſiarũ à quibus corpora aſſumuntur ideo eſt animaduertendum illa iuxta eorundẽ priuilegiorum declarationẽ de iis quæ cũ funere deferuntur tantũ intelligi debere, & de illis portionẽ canonicã, ſeu quartam funeraliũ fratres ſoluere tenentur quæ præſertim à 40. annis ante Cõciliũ Trid. cathedrali, ſeu parrochiali

Decernit 13 55 25. de reſur. certificã de ſepul.

parrochiali perſolui cõſueuit eadẽ perſolui debet, quocũque priuilegio non obſtante, vt in decreto Cõc. Tri. declarat: quo verò ad quãtitatẽ iuſta & rõnabilis religionis, & loci cõſuetudo eſt attẽdẽda, & laudabiles honeſtę cõuẽtiones, inter fratres, & locorũ ordinarios, ac Eccl. Rectores initę, & legitimè cõfirmatæ per dictos Generales in eorũ Capitulis Generalibus obſeruari debent.

De candelis verò, quę ad manus fratribus in funeralibus dãtur, neque delegatis, ſeu relictis, tam in vltima volũtate, quã inter viuos donatis dictis fratribus, & in eorum Eccleſiarum, & locorum, fauorẽ expoſitis nulla eſt detrahenda, ſeu ſoluenda portio.

d. Mare magnum; Sixti 4. conſtit. 1. Extrauag. Inter cunctas, de pri. § porro.

De Regularibus, qui apud loca ordinis ſunt tumulandi, etiamſi alibi elegeint ſepulturam. *Cap. II.*

FRatres profeſſi, nouitiſ, & oblati in habitu Religionis decẽdẽtes, nec non Moniales, vtriuſque ſexus Tertiarii, tam collegialiter viuentes, quam in propriis conſanguineorum domibus habitãtes, cũ ex vi profeſſionis, & obedientiæ voti emiſſi velle, vel nolle nõ habeant, ſepulturã extra Eccleſias ordinis ſibi eligere non poſſunt, neque etiã Tertiarii ratione habitus illius ord. quem ſuſceperunt (vt in c. de Tertiariis dictum eſt) & propterea eorũ corpora cũ decedere cõtingit, ſunt omninò apud ordinis ſui loca ſepelienda, iuxta priuilegiorum continentiã, ſecus ſi a propriis monaſteriis, & locis prædictis adeò eſſent remota, quod ad ea commodè portari nõ poſſunt, tunc enĩ alibi ſepeliri valeãt. Qui demũ ob deuotionem cũ habitu alicuius ex ordinibus Mendicantium in morte ſepeliri mandant patenter, & ſine pallio, aut alio regumẽto ad ſepulturã apud ordinis Eccleſias deferri debent, & cõtra impedientes pœna excõmunicationis ſtatuitur.

Sixti 4 in Mari magno conſt. 1 In n. 4 fol. 153 c. Religioſi de ſepult. in 6.

De perſonis, quę iuxta Sacrorum Cano. diſpoſitionem Eccleſiaſtica ſepultura priuantur. *cap. III.*

QVI verò in loco Sacro ſepeliri à Sacri Canonibus prohibẽtur, ſunt hi videlicet.

Infidelis, Paganus, & Iudæus.

Heretici, illorumque receptatores, defenſores, & fautores.

Morientes in torneamento, in quo ſ. milites, ex condicto cõuenire, & ad oſtentationem viriũ ſuarum congredi ſolent, etiam ſi aliquantulũ ſuperuixerint, & pæniteant, necnon.

Decedentes in publico, vel priuato duello, & eorũ patrini, ac etiã ſpectatores ex induſtria.

Congredientes quocumque modo, cum tauris, & aliis feris beſtiis in publicis, priuatiſque ſpectaculis.

Qui ſe ex deſperatione, & iracundia, non ex fatuitate, vel caſu, & præter ſuam intentionem occiderint: nam vt in dicto Can. legitur.

Quibus peccata dimiſſa nõ ſunt à Sacris locis poſt mortẽ adiuuari nõ poſsũt, quia qui s peccata grauiora deprimũt, ſi in Sacris locis ſe ſepeliri faciunt, reſtat, vt de ſua præſumptione iudicentur cũ Sacra loca eos non liberent, ſed de culpa temeritatis accuſent.

Qui in Paſchate illiũs anni peccata ſua nõ ſunt cõfeſſi, neque Sãctiſſimum Eucharistiæ Sacramentũ ex præcepto Eccleſiæ nõ receperunt, dũmodo de omiſſione notoriè conſtet.

c. eccleſiam & il 2. de cõſe. diſt. 1. c. quicunq. de hære in ſexto, c. Fælicis, de torneamentis, Syluest. in ver. ſepult. nu. 9 Conc. Tr c. 19 de teſtabilis §. quæro, ſeſſ. 25 Et cõſt. Pii Quinti. c. ois vtriuſque ſexus de pęn. & remiſ. c. ſuper quodam, de ſtat. Monach. in ſi ca. quib. 13 q. 2 ca. pro obeũtib. ea. q ca. fin. de maledicis, ca. quamquam de vſur's, in 6. Clem eos de ſepult. c. iscui, de ſẽt. excõ. in ſexto Syluest. i uer. ſepul. nu 10. Clement. eos, de ſepult.

Monachi,ſeu Religioſis Regulares in proprietate decedentes reperti.
Peccatores notorii in ipſo notorio mortali moriẽtes, vt meretrices,& alii huiuſmodi,niſi Eccleſiæ fuerint recõciliati,vel ſaltem ſigna cõtritionis in eis apparuerint, ad quod probandũ vnius teſtis depoſitio ſufficit.
Blaſphemantes Deum,& Sanctos,& præſertim Glorioſiſſimam Virginem,& impœnitenter recidentes.
Manifeſti Vſurarii.
Publicè excommunicati,& nominatim interdicti.
Illi,quibus eſt interdictus ingreſſus Eccleſiæ,ſi in illo interdicto impœnitentes decedunt.
Pueri ex ventre matris extracti,& abſque Baptiſmo morientes.

De pęna recipientis ad ſepulturam Eccleſiaſticam in aliquo ex caſibus prędictis ſcienter. Cap. IIII.

SAcerdotes,qui ſcienter excõmunicatos,& interdictos publicè,necnõ manifeſtos uſurarios ſepeliũt vltra peccatũ mortale in excõicationis ſniam incidunt ipſo facto,à qua nullatenus abſolui põt,niſi prius ad arbitriũ ordinarii eis,quib.per præmiſſa fuerit iniuria irrogata, ſatisfactionẽ exhibuerint cõpetentem,nullo circa prædicta exẽptionis,vel quouis alio priuilegio ſub quácũque forma conceſſo ſuffragãte ; in aliis verò caſibus peccatum mortale tãtum incurrit. Recipiens demũ ad ſepulturam in loco Sacro ſciẽter hæreticè credẽtes,receptatore,defenſores,& fautores eorũ eſt ipſo facto ſentẽtia excõmunicationis innodatus,a qua abſolui non valet(vltra condignã ſatisfactionẽ)niſi propriis manibus publicè extumulet,& foras proiiciat hmõi corpora damnatorũ , quod quidẽ ſeruandum eſt quotieſcumque diſcerni poſſunt, alias non,cũ non expediat,quod cũ excõmunicatorum oſſibus corpora extumulentur fideliũ: nã ſicut iuſtis in patria nõ obeſt ſepultura nulla,vel vilis,ita impiis in Inferno exiſtentibus celebris, vel ſpecioſa nõ prodeſt, quẽadmodũ Sacri Canones declararũt:Animabus vero,quæ pœnis purgatorii expiãdę detinentur prodeſt quidem ſi earũ corpora in Eccleſias ſepeliantur,cũ earum proximi quoties ad eadẽ Sacra loca veniunt,ſacrorumque ſepulturam aſpiciunt,recordẽtur,& pro eis preces Domino fundãt,ex quo quidem ſepultura monumẽtũ meritò appellatur,eo quod viuorum mentẽ moueat.Vnde ſequitur,quod ſicut ratione,& occaſione Eccleſiaſticæ ſepulturæ corporibus animarum purgatorii traditę alleuationẽ ex viuorũ ſuffragiis cõſequũtur,ita corpora damnarorũ maiorem cumulum damnationis,potius quam ſolutionem in Eccleſiis poſita conſequũtur,vt D. Gregorius ait:nam iſti(vt inquit Aug.)quos grauiora peccata deprimũt ſi in Eccleſia ſe ſepeliri mãdẽt,reſtat,vt de ſua præſumptione iudicẽtur quia eos Sacra loca nõ liberãt,ſed de culpa temeritatis accuſant,& Deo pro impiis,quamuis baptizati fuerint orare,pro eiſque ſacrificia offerre Sancta Mater Eccleſia prohibuit.

ca. quoniam de hæret. in 6.
d.c. Sacris, in fine.
c. Sacris. de ſepul. in fi. c. quib peccata,e ãdem cau. & q. c. pro obeuntibus eadem cau.

De pręcedentia in publicis proceſſionibus & funeralibus inter Regulares Mendicantes. Cap. I.

QVoniã Regulares omnes,etiam Monachi iure nouiſſimo Concilii Tridentini ad proceſſiones publica vocati,accedere tenẽtur,& ad illas cõpelli,ĩis tm̃ exceptis,qui in ſtrictiori clauſura ꝑpetuò viuunt, iõ ne in-

c. controuerſias, ſeſſ. 25.

ne inter eoſdem Regulares in proceſſionib.ipſis publicis,ac etiã ijs,quæ in tumulandis defunctorum corporib. fiunt controuerſiæ de præceden tia oriẽtur, ſicuti perſępe cum maximo ſcãdalo ſuboriri conſueuerãt, per idem concil.Trid.illas omni appellatione remota, componendi,inter omnes eccleſiaſticas perſonas,tam ſæculares,quàm regulares Epiſco po attributa fuit facultas.Quo verò ad regulares mendicantes,quamuis per nouiſſimas conſtitutiones Pii V.& Greg.XIII.fuerit circa illarũ præ cedentiam diuerſimodè prouiſum,& declaratum,nihilominus, (vt inf. dicetur) cõcordantur,quoniam in bulla eiuſdẽ Pii V.ſtatuitur,ꝙ fratres ordinis prędicatorum primum,digniorem,& honorabiliorem locum inter cæteros quorumcumque aliorum ord.mẽdicantium religioſos,tam in ſeſſionib.& congreg.quorumcumque generalium, prouincialium,& Synodalium,conciliorum,quam proceſſionib.miniſteriis, & aliis actib. publicis,vel priuatis,in quibuſcumq; ciuitatib.oppidis, terris, caſtris,& aliis locis obtineant, & ſpeciali præeminẽtia omninò gaudere debeant, etiam quod alii religioſi mendicantes etiam per immemorabile tẽpus illos pręcedere conſueuerint omnib.aliorum ord.mendic.pro tempore religioſis in virtutæ Sanctæ obed.& ſub pœna excom. ipſo facto incurrenda inhibetur,ne in præmiſſis fratres prædicatores moleſtare,inquietare, aut quomodo impedire audeant, vt latius in d.litteris continetur. d.c.13.ead. ſeſſ. Grego 13. conſtitut a. purit...

In alia verò Gregorii decimotertii conſt.cauetur,quod quicũq;ex dictis fratribus mendicantib.inter ſe, & confratribus confraternitatũ Laycorum de præcedentia hmói cõtendentib.in quaſi poſſeſſione præcedẽtiæ,ac iuris præcedendi fuerint illi in proceſſionib.tã publicis,quàm priuatis præcedere debeant.Quando verò non probatur,aut non cõſtat de quaſi poſſeſſione præcedentiæ, ſtatuitur, quod inter fratres mẽdicantes ij,qui antiquiores in loco controuerſiæ,inter confratres verò inter ſe litigantes,illi qui prius ſacris vſi ſunt in proceſſionib. tam publicis, quàm priuatis præcedant,ita vt ſi cõtingat noua monaſteria,aut domus alicuius ordinis mendicantium in loco, in quo alterius ordinis ex dictis mendicantib.monaſteria,aut domus prius erecta,& inſtituta fuiſſe,& eſſe,ille ordo,qui prius monaſterium,ſeu domum in loco habuerit,præcedat. Declaratur tamen per hanc eandem Greg.decimitertii conſtitutionem, quod nullũ præiudicium fratrib.Cappucinis generetur,quin ſub Cruce fratrum minorum S.Franciſci,(vt ſolent,) incedere poſſint,neque ẽt priuilegio fratrib.ordinis prædicatorum per Pium V.cõceſſo,ipſemet Gregorius noluit in totum derogare quoad præeminentiam, & digniorẽ locum inter alios ordines in ſeſſionib.& congregationibus conciliorũ, & in aliis actibus,tam publicis, quàm priuatis obtinendum, ſed tantũ quo ad proceſſiones publicas,& illas,quæ fiunt in tumulandis defunctorum corporibus prædicto priuilegio Pii V.moderatum exiſtit,vt in eiſdẽ litteris Gregorii plenius declaratur.Præterea,inter fratres diuerſæ congrega tionis eiuſdem tantum ordinis,& habitus in proceſſionib.ſiue funeralibus ſeparatio per alterius ordinis fratres fieri omninò per priuilegia prohibetur.Demum per Sacram Regularium congregationem quo ad huiuſmodi regularium præcedentiam in hæc verba declaratum fuit.

Sacra congregatio illuſtriſſimorum , & Reuerendiſſimorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium negotiis,& conſultationibus Epiſcoporũ & Regulariũ præfecta,ad tollendas omnes lites,& cõtrouerſias, quę inter Regulares plerumq; ſolent oriri ſuper eorũ p̃cedentia in proceſſionibus,cæteriſque actibus,tum publicis,tũ priuatis, illud in futurũ obſer

 uandum

uandum cenſuit, quod in hac alma vrbe omnium magiſtra ſeruatur die 30, Auguſti, 1593.

Illuſtriſs. & Reuerendiſs. Card. Alexandrinus retulit ſupraſcriptã cõgregationis ſentẽtiam ſanctiſſimo placuiſſe, & iuxta eam in caſib. occurrentib. ſemper reſcribi, & ſi opportenum fore videbitur generalem conſtitutionem deſuper fieri mandaſſe, illa Greg. XII. quæ incipit, Expoſcit, aliiſque contrariis quibuſcunque non obſtantibus.

De ſuffragiorum communione, quę participatio ad beneficia ordinis nuncupatur, & per Regularium Prçlatos fieri contingit, Tit 11. *Cap. I.*

Conſt. 4.

Conc. Trid. ſeſ. 14. canone 1 30. 1 Ti. 2. lo c. 11. & ibi Cir. li. 2 cap 33. Eſa. cap 65.

Torcular calcaui ſolus, & non eſt vir mecum. Sotus, diſ. 1 q 2 & 5 140 D. Tho. 3. p. q. 48. ar ad 3 & ibi Gaie. Conci. trid. ſeſſ. 6 c vlt. & ſeſſ 14 c. 8 & Cã 14 rela per hẽ. hẽrinq. è ſo. Ieſ. li. de indulg. c. cõcil. trid ſeſ 6 c. 53. de iuſtif. Gaip Paſſa rel. ord Mini. in colle. priu. no 22 de Sacramẽtalib. li. 3 ti. 10 c. 95. Idem Paſſe. no. 22 in fi.

QVoniam Iulius II. decreuit ad oẽs fundatores, fundatrices, procuratores, procuratrices, tutores, & tutrices, eorumq; vtriuſque ſexus liberos, necnon ordinũ mendicantiũ conſeruatores præſentes, & futuros omnium, & ſingularum Miſſarum, ieiuniorum, orationum, ſacrificiorũ, ac quorumcunque aliorum bonorum operum, quæ per vniuerſos dictorum ordinum fratres, & ſorores perpetuò fieri cõſueuerunt auctor omnium bonorum Chriſtus Ieſus participes facit: ideò eſt ſciendum, quod homo a culpis mortalib. & a pęnis pro eis debitis multipliciter ſolui, & liberari contingit primò, quidem in interiori foro animæ per Sacramẽtum pęnitentiæ, & eius partes, nempè per cordis contritionẽ, oris confeſſionem, atque operis ſatisfactionem, quo ſola Chriſti ſatisfactio, & meritũ homini attrito applicatur, cui ſtatim culpa mortalis, quæ eſt propria materia Sacramẽti, remittitur, & pęna æterna in tẽporalem cõmutatur, in præſenti ſæculo, aut in purgatorio perſoluenda dicitur ſolum Chriſti meritũ applicari, eo quia ſolus Chriſtus eſt mediator Dei, & hominum, non tñ, quia eſt ſubſtantiale mediũ, quod participat vtriuſque extremi naturam (vt patres expouunt,) ſed quia vt homo eſt præcipuus noſter interceſſor, & ipſe ſolus meruit omnib. nobis remiſſionem peccatorũ, augmentum gratiæ, & vitæ æternę præmium, ratione illius infinitæ virtutis & dignitatis, ad quæ quidem ſancti non concurrunt, niſi per modũ exẽpli, exhortationis, & deprecationis, vt effectus Sacramenti ſit in nobis efficax abſque impedimento, ſed quia, (vt dictum eſt) remiſſa culpa mortali, remanet adhuc quædã pœna pro peccato Deo debita ſoluenda: ideò Chriſtus ad illã remittendã tanquam leuis redemptionis genus, ſanctos ſibi amicos Dei, coaudiutores honorando in oſtentationem ſuæ potentię, & bonitatis illis, & aliis iuſtis condonare voluit, vt ex iuſtitia pro alterius pœna tẽporali ſatisfacere poſſent, quod quidẽ ſatisfactioni Chriſti non derogat, ſed illius potentiam, & gloriam illuſtrat, dũ cauſas creatas ſecum in pręmiſſis cooperantes aſſumit, & propterea ex hoc nedũ ſũmus Pontifex, ſed alii ẽt Eccleſiarum, & ordinum Regulariũ pręlati poſſunt (ſicuti conſueuerunt) illos, quos voluerint ad participationem ſacrificiorum, & oblationum, aliorumque bonorũ operũ ſubditorum, quæ in futurũ fiunt in eorũ cõmunitate, aut Religione admittere, atq; recipere, ac eorũ præcepto, & intẽtione quotam ſatisfactions ſubditorum in ſuã diſpoſitionem applicandũ reſeruare, necnon miſſas, aliaſque ſatisfactiones pro illis, quos ad participationẽ admiſerant ſpecialiter offerre, & offerri mandare, prout Diuus Anſelmus, & Bernardus, ac alii antiqui patres per ſuas litteras ſubditorũ ſuffragia diuerſis fidelibus cõmiſerũt, vt latius Thom. Vualden. atteſtatur, ex quib. ergo conſtat, non ſolum orationes, & ſacrificia, verũ, & ieiunia diſciplinas, vigilias, alioſq; labores re

ligioſorũ poſſe in vim ſatisfactionis per Prælatos alijs aſcribi,& cõdona
ri,dummodo ratio meriti ipſis Religioſis, qui illa operantur,& patiun-
tur integra ſeruetur.Notandum eſt etiã,quod Regulariũ Prælati in hu
iuſmodi applicatione facienda claue iuriſdictionis minimè vtuntur,ne
que vllam faciunt abſolutionem,ſeu relaxationẽ, ſed meram ſolutionẽ
& ſatisfactionem, labore dũtaxat ſuæ familiæ concedunt,quæ quidem
ſolutio,ad hoc vt validè fiat,& illis,quibus applicatur,verè proſit,de ſa
crificijs,orationibus,aliiſq; bonis operib.in futurũ faciendis,& nõ præ
teritis fieri debet,quoniam opera meritoria,quæ debita pœnarum faci
entium excedũt,niſi dum fiunt applicentur in theſauro Eccleſiæ p ſolũ
Papam fidelib.diſtribuenda iure communi reſeruantur.Quare dũ præ
lati Regularium per ſuas patentes litteras priuatas perſonas ad benefi-
cia ordinis recipiunt,de illis,quæ inde ſubſecutura ſunt fieri debent, &
de illis dumtaxat intelliguntur.

De Monialibus Regularium curę,& regimini ſubiectis. Tit. 20. *C.* I.

MOniales,quæ perſonæ ſecundi ord.quorumcũq; Regulariũ dicen
tur,in Monaſteriis ſub Regula approbata,& clauſura viuẽtes per Bonif.9.cõ. ſtit.1.
Generales,& alios ſuperiores,iuxta eorumdem conſtitutiones,& ſacro
rum Canon.& præſertim concilii Trid.decreta,tam in capite,quam in
membris,viſitari,corrigi, & reformari debent, necnon Abbatiſſas,ſeu
prioriſſas,& alias monaſteriorum præfectas,officiales,conuerſas,& fa-
miliares ibidem inſtituere,mutare,trãsferre,& alia ordinare,& ſub pœ
nis,de quib.eis videbitur mandare,ſtatuere,prout ſecundum Deum eis
magis viderint expedire,ac etiam in foro conſcientię illas tanquam ſi-
bi ſubditas,ſicut primi ord.perſonas ligare,& ſoluere,iuxta eorumdem
priuileg.continentiam,licitè, & liberè valent.

Et quia prælatis,& ſuperiorib. prædictis per eiuſdẽ conc.Trid.decre Seſſ.25 ca.1
tum præcipitur,vt in earũ viſitatione ſingulis annis faciendis omnẽ cu quoniam
rã adhibeant,vt tam viri,quàm mulieres ad regulæ,quàm profeſſæ sũt, Clem.atten
præſcriptã vitã inſtituant,& cõponãt,vota obediẽtiæ,caſtitatis,& pau- dentes, de
pertatis,& ſi qua alia ſunt ab eis emiſſa , necnon præcepta ad cõem vi- ſtat.Mon.d.
ctum,& veſtitum conſeruanda fideliter obſeruent, & per eoſdem præ- Clem.atten
latos obſeruari faciant , & præſertim illa, quæ ab eodem ſacro concil. dentes,eod.
Trid.quo ad moniales ſtatuta ſunt,ideo prælati,& alii monialium ſu- tit. c. ſuper
periores regulares in earum viſitatione diligenti præſeruatione inqui- eo,de regu.
rere debent,ne quid ſit inductum in earũ diſciplinam, quòd nõ pium,
& ſanctum dicatur, cum Deo, & non hominibus deſponſatæ exiſtant,
ac deinde quot ſint profeſſę,atque nouitiæ examinentur.

Si tempore præſcripto fiat profeſſio, ſi habitus profeſſarum,& noui-
tiarum ſit diſtinctus.

Si Regulam,quam profeſſæ ſunt maximè circa ſubſtantialia pauper
tatem,obedientiam,& continentiam, ſilentia,ieiunia,& carnis abſtinẽ
tiam,extra tamen caſus neceſſitatis obſeruent.

Si veſtes debitas geſtent.

Si tempore debito celebrent officia, & an omnes conueniant.

An ne ſint aliquæ receptæ per Symoniam.

Si habẽt debitã clauſurã,ſi portæ clauduntur tẽpore congruo,& ho
ra cõuenienti,vt inf.dicet̃.& ab eis cuſtodiatur inuiolabiliter clauſura

Si habent conuerſationes, & pręſertim laycorum ſuſpectas periculo
ſas,aut ſcandaloſas.

Qualiter Abbatiſſa, Vicaria, & aliæ Præfectæ Monaſterii officium ſuũ compleant.

Qualiter ſe gerat cõfeſſor, qui nõ niſi probus ꝓuectę ętatis, ac ꝓbarę vitæ q̃ fieri poteſt, & doctrina præditus eligi, & deputari debet. Qui ẽt ne nimia familiaritate aliquis cõtẽptus oriatur procuret prælati ut ubicumque commodè fieri poterit confeſſores, & Gubernatores, in domibus ipſis monaſteriis coniunctis non habitent, & ſi qñ ex neceſſitate aliqua loci dictorum ſuperiorum arbitrio habitatio relinquenda ſit, tunc crates, rotæ, & omnia alia huius generis, quæ ad clauſuram maximè ꝑtinent, nullo modo in dictis habitationibus ꝑmittãtur, quin immo muro quam primum obſtruantur, & etiam in dictis Domibus uon habitenr.

Prouideant ẽt Superiores quod Rotæ per quas mittũtur, aut recipiũtur a monialibus opportuna paruæ ſint, & ferris interiectis munitæ, ſingulis vero feneſtris, & ad loquendum deſtinaris ſint duplices illæ cratis infixæ, non minns palmo inter ſe diſtantes, ex quibus non liceat Monialibus cum mare aliquo colloqui niſi nigro velo obducto, præterq̃ cum patre, auo, aut alio conſanguineo, vſque ad tertium gradum excluſiue etiam ſi licentia ab eiſdem ſuperioribus habeant, & inobedientes prout contumacia, aut negligentia exegerint pœnas ſubeanr.

Præcipiant quoque in virtute ſanctæ obedientiæ ipſis Monialibus, & ẽt ſub priuationis, & ſuſpenſionis pœna eorum arbitrio imponenda, ne permittant intra clauſtra Monaſterii colonis, aut quibuſcumq; aliiſqua cumque de cauſa cibum dari, ſed ſtatim rebus adportatis, iumentiſque exoneratis, extra clauſuram exire cogantur.

Prohibeant ẽt ne moniales litteras ſecretas recipiant, neque ipſæ ſcribant niſi primum à præfecta reuideantur, libros honeſtos habeant, non nutriant canes, Moniales plures nõ ſimul dormiãt, & cellæ ſemp ab Abbatiſſa, ſeu Prælata viſitent, in communi dormitorio ſi fieri cõmode poſſit, dormiant, in quo de nocte ſtent luminaria accenſa, in cõmuni. Refectorio comedant, & interim ſẽper aliqua lectio habeatur neq; alicui extra d. Refectoriũ ſine licẽtia ſuperioris id facere liceat, muſicis inſtrumẽtis nõ utãt, nec colloquiis profanis ſe maculẽt, orationi ſtudeãt, obedientiam ſeruent, & diſſenſiones inter eas fugiant, neque rixandi materiam ſibi inuicẽ prębeãt, & incorrigibiles ſeuerè corrigãtur, a ſuperfluis ſumptibus, & expenſis tam in earum feſtis, quæ circa prælatos, & alios, dum hebitum regularem tradunt, vel profeſſionem emittnnt, necnon a muneribus priuatis etiam ſibi ipſis omninò abſtineant ſub pœnis in Cõſtitutione S.D.N. Clementis Octaui contentis.

conſt. 2.

Concil. Triden ſeſſ. 24 ca. 10 §. qđ vero.

Inſuper prouideant, qđ vbi dictarũ Monialium Monaſteriis Eccleſia non eſt publica, ſed intra ſepta, & Clauſtra, ſeu Chorum, Sanctiſſimum Corpus Chriſti nõ retineatur, nõ obſtante quocũque priuilegio, & ſi Eccleſia extra clauſurã fuerit in ea honeſtè, atq; decẽter cõſeruetur, neq; in ea aliqua porta ſit ex qua intrò ad ipsũ Monaſteriũ aditus pateat, vt ex Cõſtitutione Gregorii Decimitertii prohibet, & hoc in illis partibus, iu quibus dicta conſtitutio fuerit recepta. Attẽdant ẽt vt ipſe Moniales ſingulis menſibus ſua peccata confiteantur, & Sacroſanctã Euchariſtiã ſuſcipiant iuxta canonicas ſãctiones, præſertim Cõcilii Tridẽtini, & de iis Moniales ĩ eorũ cõſtitutionibus admoneri ſuperiores ipſi prouideãt & præter Ordinarium, & Cõfeſſariũ bis, aut ter in anno alius extraordinarius offerat, & deputetur, qui ſingularũ cõfeſſiones audiat, & ſalutari pœnitentia iniuncta, eas abſoluat, quod optimè ſancitũ eſt, ne ex lõga

Clem. ne in agro § ſane de ſtat Mo.

ſeſſ. 25. c. 1.

Conc. Tridẽto. c. 10.

frequen-

frequentatione vnius confeſſoris, Moniales aliquando conſciētiā ſuam examinare de ſingulisque commiſſis confiteri, ſiue ex verecūdia, aut cōfuſione retineantur. Commendent etiam ipſi ſuperiores Moniales, v totium maximè fugiant, ideo ſemper legant orēt, diuinaq; meditētur, aut alicui honeſto, & condecenti exercitio vacēt, à caſib. communibus quo ad poſſunt ſeſe abſtineāt. quod niſi faciant in deſideriis erit omnis eorū voluntas, & earum animarum perniciem, & damnationem externā. Et vt Moniales, quas Dei timor a malo fortaſſe nō reuocat, tēporariç correctionis formido exterreat: iō curēt Superiores, vt in omnibus Monaſteriis ſibi ſubiectis locus carceri deſtinetur. Demū ſtatū Monaſterii videāt, & ſingulas ipſius, ac eius partes prout Spiritus Sanctus dabit eis, & ex facti apparētia viderint expedire diligenter inquirant, & rationē adminiſtrationis examinent.

De Abbatiſsç, & prioriſsç, ſeu Miniſtrç ętate, qualitate, ac illius, electione, confirmatione, & officio. *Cap. II.*

Abbatiſſa, & cuiuſcumque nominis præfecta, vel præpoſita Monaſterii appelletur, non minor annis 40. & quæ octo annis poſt expræſſā profeſſ. laudabiliter vixerit, eligēda eſt, ſin minus alia, quæ trigeſimū annū exceſſerit, & quīque annis ſaltē poſt profeſſ. rectè vixerit, eligi pōt Superiore cōsētiēte, quod ſi nulla prædictis qualitatib. in eodē Monaſt. reperiatur ex alio eiuſdē ord. eligi valeat, cui⁹ quidē electio fieri dēt per vota ſecreta, vt ſingulorū eligētiū noīa nunq̄ publicentur, & in reliquis Monaſteriorū cōſtōnes ſeruētur, cū hoc tn̄, quod Superior qui electioni prçeſt, clauſurā Monaſterii nō ingrediatur, ſed ante cācellorū feneſtellā vota ſingularū audiat, vel accipiat, hęc aūt Monaſterii Præfecta nō ppetua, ſed triennalis tm̄ eſt eligēda, quç poſtmodū elapſo triennio ſuo officio perfuncta præeſſe deſinat, omni prorſus careat auctoritate, regimine, & adminiſtratione, & p trienniū à die finitæ adminiſtrationis inchoandū abſtinere dēat, quo elapſo, ſeruata eadē forma Cōc. Trid. iterū eligi pōt, & ſi ſecus attētatū fuerit, electio, ac oīa inde ſecuta nulli⁹ roboris vel momēti fore. & eſſe decretis Greg. XIII. in ſua Cōſtit. quç circa p̄dicta in Monaſteriis Monialiū in Italia cōſiſtentib. locū dumtaxat habet. — Conc. Trid. ſeſſ. 25. c. 7. — Grego. 13 cōſt. 5.

Et cū, ſic (vt præfertur,) Abbatiſſa electa, & confirmata fuerit, aduertenda eſt, ne excōmunicet, aut abſoluat, neue interdicat, ſeu alicuius ordinis officiū exerceat, quod expreſſe prohibitū eſt, nec velum alicui dare præſumat, ſiue aliam velare, neque confeſſionē audiat, aut aquā benedictā, ſeu pœnitentiā imponat, ſed vbi eſt de cōſuetudine alijs committere, obſeruandum eſt, & vltra ea quæ ſuperius dicta ſunt, in præcedēti capitulo, Monaſterii clauſurç maximè inuigilet procurādo, vt die noctuque illud clauſū exiſtat, & claues teneat ipſa ſola, & prçſerti in nocte, nec in differēter oībus ſed prudēti, & cōſcientiç conſignet, egreſſum cuſtodiat, & ingreſſum nō niſi, vt infra in cap. de clauſura permitat, ad crates verò loquutori communis Monialē non ſola ſed cum aſcultatrice honeſta atque prouectç ætatis accedere ſinat, niſi ipſa eam cōmitari voluerit omnem familiaritatem monialiū cum quibuſcunque euitari facere ſtudeat, & ipſa ſit prima. Deuotos eis habere minimè pmittat. attendat ꝙ viuāt in cōmuni, & quod omnia lucra in cōmuni habeātur, omnib. tāquā mater communis de neceſſaris prouideat, & præſertim infirmis, & nouitijs, frequenter, verò capitulū de culpis, ſeu ſaltē ſemel in hebdomada — c. noua de penit. & remiſ. Innocē in d. c. dilecta 4 dist. multorum. — Anto. Archic. Flor. 3. pa. ſum. ti. 16. de Abbatiſſ.

habeat in quo ad obſeruantia regulæ ſuæ adhortetur, contra regulam ſine magna cauſa,& præcipuè quo ad temporalium proprietatẽ in regulari retinendam non diſpenſet. Item omni ſtudio operetur, vt Moniales in Choro cõueniãt,& ipſa in aliarum exẽplũ ſemper ſit prima,& quod diuinum officiũ tẽpore,& modo debito ſine locutionibus variis, ſed ſtudioſè pariter,& deuotè ab omnibus perſoluatur, curet etiã quod ſtatutis vt ſupra temporibus ſua peccata confiteantur,& Sacramentũ Euchariſtiæ deuotè recipiãt,& quod tam cõfeſſar.is quam alij Monaſterij ſeruitiis deputati necnon moniales officiales cum omni diligentia ſuum officium exerceant,& denique ſe talem exhibeat reliquis monialibus in victu veſtitu,& colloquio, aliiſque actionibus, vt ſimul omnibus ad cæleſtia regna ducatum præſtet,& gaudeant, ipſam matrem accepiſſe.

c. indẽnitatib. §. ſanè, de elect. in 6

Quod verò ad benedictionem eiuſdẽ Abbatiſſæ eſt aduertendũ quod vbi ad vitam eligitur, vt forſan extra Italiam,& vbi cõſuetudo eſt quod benedicatur eſt omninò ſeruanda, imo ſi intra annum electa,& cõfirmata benedictionẽ nõ accipiat, officio & adminiſtratione eo ipſo priuatur, vt ſacra iura diſponunt, vbi vero non perpetue ſed triennales eliguntur neque benedicendi cõſuetudo viget, nõ eſt huiuſmodi ſollemnitas adhibẽda, quoniam dictarũ Abbatiſſarum benedictio non eſt iterabilis,& tamen iterari, ſepæ contingeret cũ in locis vbi triennales eligũtur,& iterũ atque iterum eligi valeãt iterum etiam rebenedicẽdæ eſſent, vnde, ſequeretur quod multę Moniales in eo de monaſterio ſimul in Abbatiſſas benedictas permanerent, quod eſſet inconueniẽs,& hæc procedere debẽt dummodo aliter per Sedem Apoſtolicam non fuerit ſtatutum,& ordinatum.

Clem atten dẽtes de ſta. Monach.

Nauar. de regularib. conſ. 4.

De Monialium clauſura.

Cap. ???.

c. periculoſo de ſtat. reg. in 6 Cõcil. Tri. c. 5. ſeſ. 25. Pius V. conſt. 4.

BONIFACII VIII. Conſtitutione per ſacrũ Cõcil. Trident. innouata, ac p Pium V.& Gregorium XIII. cõfirmata ſtatuitur, vt vniuerſæ,& ſingulæ Moniales cuiuſcumque Religionis ſint,& ordinis, vel Militiarum etiam Hieroſolimitani, in quibuſuis Monaſteriis,& domibus iam receptæ,& in poſterum recipiẽdæ tacitè, vel expreſſe Religionẽ profeſſę etiam conuerſę, vel quocumque alio nomine appellẽtur, in quibuslibet Mundi partibus exiſtentes ſub perpetua in ſuis Monaſteriis debent permanere clauſura, ita vt nulli earũ quacũque ratione, vel cauſa (exceptis caſibus infra declaratis) Monaſteria ipſa egredi liceat ſub cẽſuris,& pœnis ipſo facto incurrendis appoſitis, vt ſic à publicis,& mundanis cõſpectibus ſeparatæ omninò ſeruire Deo valeãt liberius,& laſciuiẽdi opportunitate ſublata, eidẽ corda ſua,& corpora in omni ſanctimonia diligẽtius cuſtodire. Moniales vero illæ (ſi quę reperiũtur, quę ex cõſuetudine etiã immemorabili, aut inſtituto, vel fundatione ſuę regulę clauſurę prędictę animo obſtinato reſiſtere volũt) p ordinaros locorum vna cum earũ ſuperioribus omnibus iuris,& facti remediis ad eamdem clauſuram perpetuo ſubeundam atque ſeruandam compelli debent. Mulieres quoque Tertiariæ,& quę de pœnitentia dicuntur, cuiuſcumque ordinis, fuerint in congregatione, viuentes, ſi & ipſę profeſſę fuerint, ita vt ſollemne votum emiſerint, ad clauſuram pręcisè tenentur,& ſi votum ſollemne non emiſerint ad illud emittendum,& profitendũ ab ordinariis

vna

vna cum earũ ſuperioribus hortari,& ſuaderi debent, & poſt illius emiſſionem,& profeſſionem clauſurę tunc ſubiiciantur: Quod ſi id facere recuſauerint,& ſcandaloſè vixerint ſeueriſſimè ſunt puniẽdæ, & demum omnibus illis mulieribus in congregatione(vt præfertur,exiſtentibus,& abſque profeſſionis emiſſione, & clauſura viuere omnino volentibus interdicitur,& prohibetur ne in futurum,vlla alia prorſus in ſuum ordinẽ religionem,& congregationem per illas recipiatur,alias receptio,ſeu ꝓfeſſio,nulla,& irrita per eandem Pii V.conſtitutionem declaratur.

Ad quos ſpectet clauſurę cuſtodia.

Cap. VIII.

PAtriarchis primatibus,Archiepiſcopis,& Epiſcopis diſtrictè in virtute ſanctæ obedientiæ ſub obteſtatione diuini iudicii, & in terminatione maledictionis æternæ præcipitur quatenus eorum quilibet in ciuitate,& diœceſi propria in monaſteriis monialium ſibi ordinario iure ſubiectis in ijs vero,quæ ad Romanam immediatè ſpectant Eccleſiam Sedis Apoſtolicæ authoritate.

d.c. periculoſo, §. & quoniã Conci.trid.d.ca. 5. ca. ſeſſ. Eug.3.ca.1.

Abbates verò, & alii tam exempti quam non exempti prælati Eccleſiarum monaſteriorum, & ordinum quorumcumque in monaſteriis ſibi ſubiectis de clauſura conuenienti prouidere, illam determinare, ponere,& declarare,& vbi violata eſt diligẽter reſtitui,& vbi inuiolata exiſtit conſeruari maximè procurare tenentur.

De caſibus in quibus Moniales clauſura proprij Monaſterij licitè egredi valent.

Cap. IX.

COnuerſæ ac etiam moniales profeſſæ annorum tamen quadraginta,pro colligendis elemoſinis per ordinariũ,vel ſuperiorem regularem pro tempore in earum reſpectiuè monaſteriis deputatæ,necnon ex cauſa magni incendii,vel infirmitatis, lepræ aut epidimiæ,vel aliquo alio morbo laborantes,ita vt cum aliis abſque graui periculo,ſeu ſcandalo commorari non poſſint de Epiſcopi tantum licentia, ſi monaſteria,ei fuerint ſubiecta licitè exire valent: ſi vero Monaſteria regularium,curæ atque regimini ſuppoſita extiterint tunc infirmitatis cognitio,illiuſque approbatio per ſuperiorem Regularem cui monaſterii cura incumbit, vna cum loci ordinarii interuentu fieri, & ab illis coniunctim licẽtia eis exeundi expreſſe, & inſcriptis concedendi poteſt non niſi ad neceſſariũ tempus extra illa permanſuris. Quibus etiam additur,quod prælati Regulares poſſunt moniales ſibi ſubditas de vno monaſterio ad aliud eiuſdem ordinis cauſa correctionis, vel nouæ fundationis transferre cũ correctio,ſeu noua fundatio legitima cauſa exeundi ſatis eſſe videatur,nec obſtat cap.concilii Tridentini, quo ſtatuitur, vt hmói cauſa exeundi ab Epiſcopo approbari debeat, qm̃ cum prælati regulares cuiuſcumq; ordinis illa eadem per ſe ipſos omnino poſſint in moniales ſuorum ordinum ſibi ſubditas,quæ poſſunt Epiſcopi in clericos,& laycos ſibi ſubiectos tam quo ad abſoluendi, & diſpenſandi quam alias: quaſcumque facultates etiam poſt Concilium Tridentinum cõceſſas ſequitur, quod

Pius V.ca.1

d.c. periculoſo,concil. Trid.d.ca.5 §. nemini, Eug. 3 ca.1 conc.trid.c. 2 Abbatiſſa §. quod ſi Nau. conſi. 38 lib 3. de reg. n.3 6 7 d.c.5 ſeſ.25 §. nemini, c.ſi qua Monach. 27.q. 1 Pii V.c.lo Bonif.9 conſtit.1 d.c.periculoſo per conci. tri.in nouarũ, in ſi.§.per hoc autem.

cauſæ

cauſæ prędictę, exeundi approbationem validè facere poſſint, Epiſcopalis aũt approbatio in monaſteriis ordinario, ac ẽt immediatè ſedi Apoſtolicæ ſubiectis requiritur, in aliis uero exemptis monaſteriis, & quæ regularium ordinum prælaris ſubſunt approbatio huiuſmodi ad ipſos prę latos regulares ſpectat, & non ad Epiſcopum cum ipſe quoad prædicta, & alia huiuſmodi curam, & regimen dictorum monaſteriorum concernentia nullã in ea iuriſdictionem, & poteſtatem ſibi attributam habeãt, vt expreſſe in dict. iurib. ſupra allegatis, & in conſtitutione Pij V. quo ad monialium clauſuram de anno 1566. quæ incipit; Circa paſtoralis officii edita, §. per hoc autem expreſsè declaratur. Quo vero ad exitum monialium a propria clauſura in tribus illis caſib. ſupra enumeratis nempè magni incendii, lepræ, aut epidimiæ in altera bulla Pii V. expreſſis earumdem cauſarum cognitio, & approbatio per Epiſcopum, & ſuperioré coniunctim fieri debet, iuxta eiuſdẽ conſtitutionis tenorem, & continentiã.

Conſtit 12

De pœnis, quas incurrunt Moniales extra caſus permiſſos è proprij Monaſterijs, egredientes, & ſuperiores licentiam eis concedentes. Cap. V.

Pius V. conſtit. 4.

MOniales a monaſteriis, in quibus fuerint profeſſæ, præterquam in caſibus ſupra explicatis exeuntes, non ſolum ipſæ, verum etiam illas egreſſas comitantes, & perſonæ tam ſæculares, quam Eccleſiaſticę, ẽt conſanguineæ eas receptantes, necnon ſuperiores extra caſus prędictos, & abſque rationabili cauſa licentiam exeundi concedentes vltra peccatum mortale, excommunicationis maioris latæ ſententiæ vinculo abſq; alia declaratione eo ipſo innodati exiſtunt, a qua non niſi a Romano Pont. (præterquam in mortis art. abſolui poſſnnt, & inſuper tam moniales egreſſæ, quam illarum ſuperiores vltra prædictos caſus licentiam cõcedentes, dignitatibus, officiis, & adminiſtrationibus per eas, vel eos obtentis eo ipſo priuantur, & ad illa, & alia in poſterum obtinenda inhabiles redduntur.

De Monaſterijs Monialium non ingrediendis, & de caſibus in quibus ingreſſus licitè permittitur. Cap. VI.

ca. periculo ſo, de ſtatu reg. in 6 d. c. 5 ſeſſ 25. §. ingredi d. c. 5 conci. tri. §. date.

CVM non minus deceret pro Sanctimonialium quiete, & honeſtate, vt earum monaſteriorum clauſura tam quoad ingreſſum, quam quo ad egreſſum cuſtodiretur. Ideò ex ſacrorum canonum sãctionibus, & nouiſſimè ex decreto concilii Tridentini prohibitum fuit omnib. cuiuſcunque generis, conditionis, ſexus, vel ætatis, ne intra ſepta monaſterii monialium abſque Epiſcopi, vel ſuperioris licentia in ſcriptis obtenta ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda ingrediantur. A cuius quidẽ prohibitionis lege nonnulli caſus excipiuntur, in quib. prohibitio hmõi relaxatur, & ingreſſus licitè conceditur, dummodo infraſcripta requiſita ſimul cõcurrant, videlicet cauſa rationabilis, & manifeſta agendi ea omnia, quæ monaſterii, & monialiũ vtilitatem, ſeu neceſſitatem cõcernunt, & per ipſaſmet moniales, alias fieri nequeunt, requiritur deinde ſuperioris licentia, quæ quidem aut ab Epiſcopo loci ordina

nario pro Monaſteriis ſibi ſubiectis,pro illis verò immediatè ad Sedem Apoſtolicam ſpectātibus,ab eodem Epiſcopo tanquā Sedis Apoſtolicæ Delegato concedi debet,pro Monaſteriis verò exemptis,& quæ à Regularium Ord.Prælatis,& Fratribus reguntur à Generali totius Ordinis in toto ordine,aut à Prouincialibus in eorum Prouinciis,uel ab illis quibus dixerint committendum,licentia homini eſt concedenda,cum ipſi dumtaxat ſub appellatione ſuperioris,& Prælati veniant,ex quo illi ſoli in moniales ſibi ſubiectas eandem ſuperioritatem iuriſdictionē,& poteſtatem ſicut in fratres exerceant illaſque tam in capite,quam in membris viſitando,corrigendo,ligando atque ſoluendo, ac demum illis de confeſſariis prouidendo,& deputatos ab officio remouendo,ſed qm̄ neque Generalis,neque Prouinciales,vbique omnibus locis ſuarum reſpectiuè prouinciarum prę ſto eſſe poſſunt,debent ſicuti valent eorum auctoritatem,& facultatem in præmiſſis,non quidem earumdem monialium confeſſariis,cum monaſterii partes quodammodo eſſe videantur, ſed prioribus,aut Guardianis,ſeu cuſtodibus,aut aliis eiuſdem ordinis conuentum,& domorum præfectis,qui dictis monialium monaſteriorum propinquiores exiſtunt delegare,eos ſuper ipſas moniales Vicarios ſpecialiter deputando,& inſtituendo dummodo ſpectatæ vitæ,prudentiæ,& ſcientiæ fuerint ad quos tam Moniales,quam earum cōfeſſarii, & alii pro licentiis prædictis aliiſque ſimilibus obtinendis recurſum cōmodè habeant. Boniſac. 9. Eugenius 4 Conſt. 1.

Requiritur ēt quod hmōi ingrediendi licentia non tacitè hoc eſt ex ſcientia,& tolerantia ſuperioris:nō verbo,ſed expreſsè,& in ſcriptis nō ad libitum ingrediendi,neque extrà caſus neceſſarios,neque ad longū tempus,ſed tantum particulari neceſſitate exigente impartiatur, quod ſi aliter,quā (vt præfertur) & ab aliis quā a propriis ſuperioribus,aut eorum Vicariis,& Cōmiſſariis concedatur,licentia erit ipſo iure nulla,& inualida,ingreſſuſq; illicitus necnō cēſuris,& pœnis ſtatutis obnoxius. Et quoniam facultates omnes,necnon licentiæ, ſeu priuilegio ad libitū ingrediendi Monaſteria,domos,& loca Monialiū quibuſcumque vtriuſque ſexus perſonis,a ſede Apoſtolica,vel ab illius Legatis,aut nuntiis cōceſſis ante conſtitutionem Gregorii XIII.de anno 1575. editam omninò abolita,caſſata,& reuocata fuerunt,nulli prætextu ipſarum licentiarum dict.Monaſteria ingredi,neque ſuperiores , aut Moniales earumdem licentiam prætextu ingreſſum permittere debent, alioquin , tam ingrediens quam ingredi faciens,aut permittens excommunicationis latæ ſētētiæ vinculo eo ipſo innodatur a qua nō poteſt niſi a Romano Pōtifice,præterquam in mortis articulo,abſolui, vltra pœnam priuationis officiorum,& inhabilitas ad illa,& ad alia obtinenda,quam ſuperiores, & Moniales eo ipſo incurrunt,vt in dict.cōſtitutione declaratur ſecus ſi priuilegia,ſeu licentiæ poſt dictam Gregorii cōſtitutionem à Sede Apoſtolica,vel ab aliis,vt præfertur,ad id poteſtatem habentibus cum prædictæ conſtitutionis derogatione fuerint cōceſſæ,tunc enim qui illas obtinuerint licitè ingredi , & Moniales,& eorum ſuperiores illos admittere licitè valent , ideo illarum tenores , ac tempus datæ eſt prius diligenter inſpiciendum,caueant demum Moniales,ne alicuius perſonas , tam Eccleſiaſticas,quam ſeculares prætextu licentiarum ab Epiſcopis , ſeu ſuperioribus Regularium quibus , illas concedendi in caſibus tantum neceſſariis ex decreto Concilii Tridentini tribuitur, extra dictos caſus neceſſitatis ingredi permittant, & admitant: cum tam ipſis Greg 13. conſt 8.

Monialibus

Monialibus, quam prædictas licentias obtinentibus ſub eiſdem cēſuris, & pœnis, eo ipſo incurrendis quarum abſolutio papæ reſeruatur, inhibitum ſit ne d. licentiis pro caſibus dūtaxat neceſſariis conceſſis, ad libitū vtantur, & Monaſteria ingrediantur, quemadmodum in famulis, & aliis pſonis infra deſcriptis ſępius euenire ſolet, qui pro qualibet minima re ſeu cauſa non neceſſaria generali licentia freti ea abutuntur, Monaſteria, ad libitum ingrediendo, ideo monendæ ſunt Moniales per eorū confeſſarios, & ſuperiores ne paſſim, & extra neceſſitatem intus ullū admittant.

e. 7 & ſecūdo de delictis puerorū Sot. 14. diſ. 12. 2. no. vide ſentē ex com Nauar. relat. ab Epiſcopo farnē. in tracta. de viſitatione li. 2. c. 18. n. 25.

Pueri autem ſeptem annis minores cū vſu rationis careant, nec ſint doli capaces, legibus Eccleſiaſticis minimè ligantur. Ideo ſi monaſteria ingrediantur, eis ingreſſus quamuis prohibitus non imputatur, & præſertim cum ex aliorum delatione, & introductione quam propria volūtate, & ratione dirigente factus cenſeatur, & propterea cum non ſint excommunicati, nulla indigent abſolutione nihilominus a dictarum Monaſteriorum ingreſſu omnino ſunt prohibendi, & arcendi.

De perſonis quibus licentia ingrediendi, ac etiam permanendi danda eſt.

Cap. VII.

Pius V. cōſt 5.

Paulus Fuſ. Epiſcop. farnen tract de uiſit. l. 2. de Monial. nu. 27 & 28.

OMnibus Monialium ſeruitiis, & obſequiis temporalibus deputandis, Gubernatoribus, Prouiſoribus, Medicis, Piſtoribus, Famulis, & famulabus, ac aliis quibuſcumque artificibus per prę[l]atū, ſeu ſuperiorē prouincialem, aut eius vicarium in Monaſteriis ſuę prouinciæ ſibi ſubiectis prius approbatis, ab eo licentia in ſcriptis concedenda eſt, & tūc, & non ante in dict. Monaſteriis introducendi ſunt. Conuerſæ, ac ēt profeſſæ in domibus contiguis, cum licentia ſuperiorum habitantes pro colligendis elemoſinis deputatæ, poſſunt aliarum Monialium clauſuram ingredi in illis tantum caſibus, in quibus per earum conſtitutiones eis pmittitur, ut in bulla Pii V. declaratur. Item puellis religioſas effici uolētibus pro experiendis ſeu probandis monaſteriis, ac etiam aliis in illis educationis gratia ingrediendi, & permanēdi licentia pariter conceditur. Et quamuis puellas educari in Monaſteriis vſque ad 25. annum detineri Concilio Tridentino non contrarietur, tamen non eſt paſſim permittendum, aut aliis quibuſdam conditionibus adhibitis (vt infra) concedendum, & primo.

1 Quod tale ſit Moſterium, quod primum conſueuerit puellas educandas recipere.

2 Quod de conſenſu Abbatiſſæ, & Monialium, & non minor octo annis recipiatur.

3 Tertiò quod puellæ (ſic vt præfertur) introductæ eo veſtitu in monaſterio vtantur, qui uirginali modeſtiæ, & honeſtati conueniat.

4 Quod nulli famulam ſecum adducere, aut retinere permittatur.

5 Quod vltra 25. annum inibi permanere non concedatur.

6 Quod ad eandem legem clauſuræ ſeruandam ſicut reliquæ Moniales teneantur.

d. c. 5 eadem ſeſſ 25 §. nare.

7 Quod ſi ſemel à Monaſterio egreſſæ fuerint nunquā in idē amplius intromittantur, niſi cauſa infirmitatis curandæ & cū licētia egrediatur.

8 Quod a ſuperiore in ſcriptis licētiā habeāt, quā ſuperior Regularis

omnibus

omnibus prædictis pro ſubiectis ſibi Monaſteriis dare licitè poteſt,& debet,quemadmodum olim per Illuſtriſſ.A.Cardinalem Caraffā nomine totius congregationis interpretis Concilii Tridentini ad ſupplicationē, & dubitationem diuerſorem Priorum fratrum Sancti Dominici prouinciæ Romanæ reſponſum fuit,quod ēt ex iuris communis diſpoſitione ſatis conſonum, & cōprobatum eſſe videtur,vt ad illos hmōi licentias dare pertineat,qui facultatem,& poteſtatem Moniales includendi habēt, illarumque clauſuram cuſtodire ex officio tenentur. d.c.periculoſo p Cōc. Trid. innouatum.

9 Puellis verò ſeu Mulieribus pro ſuſcipiendo habitu religionis ingredi volentibus,ſi numerum Monialium iam deſignatum iuxta Monaſterii annuos redditus, ſeu eleemoſinas cōſuetas commodè ſuſtentādarū excedat licentia non a ſuperioribus regularibus,ſed à Summo Pontifice, vel a ſacra Regularium congregatione eſt concedenda,& ab ea per ſuperiores regulares cum interuētu Epiſcopi loci ordinarii impetrāda, & iuxta dict.congregationis ordinem exequenda. Conci. Tri. ſeſſ. 25 c 5. conced t §. in prędictis d.c. periculoſo.§.ſanè.

De ijs qui abſque aliorum ſuperiorum licentia ingredi poſſunt. Cap. VIII.

GEneralis,Prouinciales,ſeu eorū Vicarii,aut Commiſſarii,& alii ſuperiores regulares quocumque nomine appellētur,necnon Monialiu cōfeſſarii pro tēpore deputati Monaſteriis ſibi ſubiectis facultate ingrediēdi iure ēt priuilegiorū habent,nō tn̄ ea ad libitū ſed pro miniſtrādis Eccleſiaſticis Sacramētis nō ſolū Monialib.in extremis cōſtitutis uerū ēt illis q̄ aliquādo nō mortali,ſed diutina infirmitate adeo detētę ſūt vt ad crates cōes,ac ēt ſepeliendis corporib.decedentiū Monialiū, nec nō pro illis,ab incendio præſeruandis,aut a latronib.defendēdis aliisq; rationib.& neceſſariis cauſis,prout ſm̄ Deū,eis magis expedire videbitur licitè vti debēt,& valent à paucioribus tn̄ iiſque ſenioribus, ac religioſis perſonis,ſi fuerint prælati iuxta cōſtitutionem Gregorii XIII.cōfeſſarii verò ab vno tantum clerico eiuſdem ordinis ętate prouecto comitati ex iſtant,vt ex conſtitutione Gregorii Noni latè diſponitur.Quod ſi extra caſus,vt ſuprà declaratos & alios neceſſarios,ſed ad libitū ingrediant ipſo facto excommunicati ſunt ab omni officio,& miniſterio abſque alia declaratione priuari,vt in dicta conſtitutione Gregorii ſtatuitur. Et propterea Moniales iis omnibus plenè inſtruantur,vt quomodo in præmiſſis ad omnem pœnam euadendam ſeſe gerete debeāt minime ignorēt. Greg 13. conſt.5. Conſt.4.

De abſolutione à cenſuris,& pœnis contra non ſeruantes,ſeu violantes clauſuram Monialium. Cap. IX.

QVoniā diuerſæ cenſuræ,ac pœnæ per ſacros canones,atq; Apoſtolicas cōſtitutiones cōtra Moniales illicite à proprio Monaſterio egredientes, & ſæculares vtriuſque ſexus perſonas illius clauſurā ingredientes ſtatutæ ſunt,ideò hic ſummatim recenſentur, vt ab illis abſoluendi facultas ad quos ſpectet diligenter appareat. Pius v. conſt.6.

1 Sūt igitᷣ excōmunicatæ maiori excōmunicatione Moniales proprii Monaſterii clauſurā abſque ſuperiorū licētia extra caſus pmiſſos exeūtes,necnon ſuperiores extra illos licentiā exeundi cōcedentes,ac ēt Moniales egreſſas comitātes,& receptantes,& tā ſuperiores,quā moniales

vt ſu-

vt ſuprà delinquentes eorum officiis,& adminiſtrationibus eo ipſo pari ter priuantur, & ad illa inhabiles redduntur.

Greg. 13. conſti. 2.

2 Sunt etiam pariter excommunicati ingredientes prætextu licentiarum obtentarum ad libitum monaſteria ingrediendi a ſede Apoſtolica, vel eius legatis,ſeu aliis ſuperioribus poſt illarum reuocationem a Gregorio XIII. de anno 1575. factam,necnon ſuperiores monaſteriorũ, ſeu moniales earumdem licentiarum prætextu illos ingredi permittentes, officiis,& adminiſtrationibus,vt ſuprà priuantur,cuius quidem excommunicationis,& pœnę primi,& ſecundi caſus abſolutio,& remiſſio ſummo Pont.(excepto mortis articulo)reſeruatur.

Greg 13. eadem conſ. 3

3 Eiuſdem excõicationis maioris latæ ſentẽtię vinculo innodatur,qui prætextu licẽtiæ in ſcriptis obtẽtę,ab Epiſcopo,ſeu ſuperiore,quib. illas concedendi in caſib. neceſſariis facultas tãtum ex decreto conc. Trid. tribuitur monaſteria earũdem monialium nõ in caſibus neceſſariis, ꝓ quibus illas obtinuerũt,ſed ad libitũ ingrediuntur,ac ẽt moniales extra caſus neceſſitatis illos intus admittentes,necnõ earũ ſuperiores nõ neceſſarium ingreſſum permittentes,vltra excõicationem, priuationẽ quoque, & inhabilitatem incurrunt, & abſolutio Papæ ſimiliter reſeruatur.

4 Superiores monaſteriorum monialium,& earũ ẽt confeſſarii,qui facultatem ingrediendi clauſuram ex officio habent,ſi extra caſus neceſſarios ea vtantur, abſque rationabili, & neceſſaria cauſa dictam clauſurã ingrediendo eo ipſo excommunicati ſunt, a qua non niſi per Rom.põt. (excepto articulo mortis) abſolui poſſunt.

Greg. 13 eacon. 4. ſeſſ 25. cap 5.

5 Etiam excommunicati ſunt per Decretum conci. Trid. ingredientes intra ſepta monaſterii ſine Epiſcopi, vel ſuperioris regularis licentia in ſcriptis obtenta,& abſolutio nemini reſeruatur.

Conc. Trid. ſeſſ 24 c. 18 anathemati

6 Excommunicati eo ipſo exiſtunt,tam clerici, quam Layci,ẽt regulares cuiuſcunq; dignitatis,qui quomodocumque aliquam virginẽ,vel viduam,aut aliam quamcunq; mulierẽ ad ingrediendum monaſteriũ,vel ad habitũ religionis ſuſcipiendũ,vel ad emittendam profeſſionem innitam coegerint,ſicuti ẽt eidem excommunicationi ſubiiciuntur,conſiliũ auxilium,vel fauorẽ dantes,& qui ſcientes eã non ſpontè ingredi monaſteriũ,aut habitũ ſuſcipere, aut profeſſionem emittere,quoquomodo eidem,actui præſentiam, vel conſenſum, aut auctoritatẽ interpoſuerint.

7 Eodem modo demum excommunicati ſunt omnes, qui vice verſa Sanctam Virginis, vel alterius mulieris voluntatem,veli accipiendi,vel voti emittendi quoquomodo ſine iuſta cauſa impedierint.

Mare magnum Sixti 4. conſtit. 1. bulla Aurea conſt. 3 Sixti 5. c. 6.

Nunc ergo quoad abſolutionem ab excommunicatione,& pęnis prædictis,quamuis Papæ in primo,ſecundo, tertio, & quarto caſu ſit reſeruata,nihilominus moniales,& fratres in illis ſeu illorum delinquentes, ab eorũ generalibus,prouincialib. ſeu eorum Vicariis aliiſque fratribus quib. ipſi duxerint committendum in vim ſuorum priuilegiorũ,cũ clauſulis derogatoriis nouiſſimè innouatorum abſolui poſſũt, & ad officia, & adminiſtrationes ammiſſas reſtitui, & rehabilitari. Superiores verò regulares ab illis fratribus quos ſibi in proprios confeſſarios eligendos duxerint,pariter abſolui, reſtitui, & rehabilitari licitè valent.

Ac etiam fratres,& moniales prędictas in quinto,& ſexto,& ſeptimo peccantes,ſunt quidẽ excõicati, ſed ex quo illius abſolutio nemini eſt reſeruata,poſſunt nedum virtute priuilegiorum. Sed ẽt auctoritate ordinaria eiſdẽ prælatis,& ipſorum fratrum,& monialium cõfeſſariis regularib. valde abſolui niſi hmõi abſolutio per eoſdẽ pręlatos iuxta formã

decreti

decreti ſuper caſuum reſeruatione à D.N. Clemēte Octauo,nouiſſimè editi fuerit ſibi reſeruata,aliàs reſeruatio nihil operat̄,& ordinariȩ abſolutioni nullum præſtat impedimentum.

Aliȩ verò Eccleſiaſticȩ,ſeu ſæculares pſonæ in primo,ſecūdo,& tertio caſu contrafacientes,cum ſint excōmunicati maiori excōmunicatione, cuius abſolutio Rom.pontifici reſeruatur nō niſi ab eo , vel ab eius ſpecialiter delegatis abſolui valēt Demū ipſemet ſeculares,& Eccleſiaſticæ perſonæ in quinto,ſexto,& ſeptimo caſu delinquētes excōmunicatȩ,cū abſolutio nulli ſit ſeruata,ideo à confeſſariis quibuſcūque pro ſacris confeſſionibus audiēdis,ab ordinario approbatis , vel parrochialiū Eccleſiarum Rectoribus licitè abſolui poſſunt,niſi ab eorū ordinariis ſibi fuerit huiuſmodi abſolutio reſeruata, (Facit text. in c. nuper, de ſent. ex. com. §.in ſecundo.)

De ætate Virginum Deo dicandarum quo ad habitum Religionis ſuſcipiendum & profeſſionem emittendam requiſita. Cap. X.

PVella ad habitum Regularē ſuſcipiendum nō recipiatur , niſi maior duodecim annis,& non ante eū recipiat, nec ante decimum ſextum annum expletum,& poſt annū probationis non coacta, nō ſeducta,ſed voluntaria,& plenè inſtructa,& iuxta formā Concilii Tridentini examinata,ad profeſſionem admittatur. (Conc.Trid. ſeſſ.25 c.15. cap. 17. eadem ſeſſ.)

De bonis Nouitiarum infra tempus nouitiatus recipiendis, vel non,& de renunciatione facienda. Cap. XI.

ANte profeſſionem de bonis Nouitiæ nihil recipiatur, etiam ſpontè oblatum à parētibus,vel curatoribus eorū, niſi pro victu,& veſtitu illius tēporis quo in probatione fuerit, & hoc ſub pœna anathematis,tā dantibus,quā recipientibus præcipitur,& vt abeuntibus ante profeſſionē omnia,quæ ſua erant reſtituantur,Sancta Trid.Synodus decreuit,illæ verò quȩ in Religione permanere voluerint,& profeſſionē emittere, nullā renunciationē,ſeu obligationē facere poſſunt,niſi intra duos menſes proximos ante profeſſionē,qua ſecuta,tunc ſuum ſortitur effectū,& aliter facta nullius validitatis exiſtit. (c. 18 eadem ſeſſ.)

In quibus caſibus Moniales Ordinarijs Epiſcopis ſubijciantur. Cap. XII.

SAnctimonialiū Eccleſias,& earū Monaſteria, & Domus ſub cura Regularium exiſtentes quo ad cultum Diuinū,& clauſuram conſeruandam,in caſibus eis conceſſis, ac etiam quæ ad perſonas curam animarū Eccleſiis annexam exercentes, ſi qua immineat, & demum quo ad Sacramentorū adminiſtrationē ipſis ſæcularibus dumtaxat Epiſcopi auctoritate Apoſtolica annis ſingulis viſitare,corrigere,& ſicut de fratrib' dictum eſt,& in prædictis,quæ viderint expedire,decernere,& ordinare valent,in reliquis verò caſibus nulla eſt ſuper illis exemptis attributa poteſtas. (Conc. Trid. ſeſſ. 7. ca 8. & c. pericu. lnſo, §.quoniā, d. ſtat. Reg. Conc. Trid. ſeſſ. 25.cap 3.)

De indulto Nouitijs Monialibus in articulo mortis nondum elapſo probationis anno faciendi profeſſionem conceſſo. *Cap. XIII.*

SI aliqua ex Nouitiatibus Monialibus non profeſſis anno probationis nõdum expleto ob infirmitatẽ de Medici conſilio ab hoc ſæculo trãſitura cõſpiciatur, ipſa pro conſolatione animæ ſuę ad profeſſionẽ regularẽ ante tempus requiſitũ, quatenus tamen in ætate legitima cõſtituta ſit, ad illã emittendã in manibus Abbatiſſæ, ſeu Prioriſſæ, vel alterius Superioris Nouitiarũ ipſius Monaſterij, vel Domus admitti poſſũt, dictãque profeſſionẽ liberè, & licitè in art. mor. emittere valẽt, & ſic profeſſę decedẽtes indulgentiã, & alias gratias, quas aliæ Moniales verè profeſſę decedẽtes conſequũtur, conſequi poſſunt, eiſdẽque nouitijs ita tunc profeſſis decedẽtibus plenaria peccatorũ ſuorũ indulgentia, & remiſſio per Conſtitutionẽ Pij V. condonatur, & elargitur. Ex quibus infertur, ꝙ cũ valida ſit profeſſio, ex Apoſtolico priuilegio (vt præfertur facta, ſi Monialis decedat, vel non, ex tũc Monaſterio tã eleemoſyna dari ſolita, quã etiã alia iura quo ad bona ſuorũ acquiſita eſſe dignoſcũtur: nã ſicut matrimoniũ in art. mor. contractũ verè matrimoniũ exiſtit, cũ aliter in iure non reperiatur expreſſum, & filij illegitimi ex eiſdem perſonis procreati per illud ſubſequẽs matrimoniũ legitimi efficiũtur, adeo, quod in omnibus parẽtũ bonis ſuccedere poſſunt, ita pariter profeſſio nouitiæ in articulo mortis emiſſa, qua matrimoniũ ſpirituale cũ Chriſto ſponſo contractũ dicitur virtute priuilegij omnes parit effectus, quos produxiſſet, ſi expleto anno probationis emiſſa fuiſſet, vnde vt Monaſteriũ ſuæ profeſſæ ſuccedat eleemoſina non ſoluta ei debetur, & tanquã de iure debita peti, & exigi poſſe videtur.

Pius V. conſt. 6.

De Tertiarijs. *Cap. XIIII.*

LIcet quamplures vtriuſque ſexus Tertiariorũ perſonarum à Sacris Mendicantiũ, & præſertim Minorum, & Prædicatorum ordinibus dependentiũ extitiſſe olim audiantur, nihilominus hodie iuxta nouiſſimas Summorũ Pontificũ declarationes, & reformationes ad duas tantum redactas eſſe dignoſcuntur, quatũ prima eſt virorũ, qui cum perſonis primi ordinis nempe cum fratrib. ſub Superiorũ obedientia in clauſtro habitant, ac etiã Mulierũ qua collegialiter, & in communi, viuunt, habitũque ordinis deferunt, quæ omnes ex Pii V. conſtitutione ad tria regularia vota ſollemniter emittenda, & clauſurã inuiolabiliter ſeruandã tenentur, vt ſupra in cap. 4. de Monialibus dictum eſt.

In Compen. priuil. Minor. verb. Tertiariæ.

Conſt. 4.

Sub ſecunda verò Tertiariorũ ſpecie cõprehẽduntur fratres, & ſorores cuiuslibet Tertii ordinis, necnon Mãtellati, Corrigiati, Pizoccheræ, & Cordellati, ſeu alio quocũq; modo nuncupati, qui in cõſanguineorũ, & affiniũ ſuorum, aut proprijs domibus, vel ſeorſum habitãt, neque tria vota ſollemniter, ſed virginalẽ, aut celibẽ vitam ſimpliciter voueant, & ij propriè Tertiarii illi ſunt per Beatũ Franciſcum, & Beatum Dominicũ inſtituti, ad quorum inſtar deinde fratres Eremitarum Sancti Auguſtini, necnon Carmelitarum, Seruorum Beatæ Mariæ, ac etiam Minimorum à Sede Apoſtolica obtinuerũt, vt aliquæ vtriuſque ſexus perſonę in propriis domibus habitantes ſub certo modo, & Regula ab eadem Sede Apoſtolica approbata, necnon eorumdẽ ordinum habitu reſpectiuè degentes

Leo in conſt. 2.

gentes illorũ priuilegiis, etiam per communicationẽ conceſſit ſicut Tertiarij in congregatione viuẽtes in omnib. & per omnia ęquè fruerẽtur, prout in diuerſis Summorum Pontificum conſtitutionib. manifeſtè apparet. Quo verò ad habitum Tertiariorum B. Frãciſci in propriis domibus degentium eſt aduertendum, quod licet in Regula per Nicolaum Quartũ tradita non niſi habitus Tertiariorum in congregatione viuentium determinetur, tñ conſuetudo Canonicè præſcripta in diuerſis partib. & præſertim in Italia, habitum eorum ſtatui condecẽtem per eos geſtari interpretata eſt: nam quo ad formã, veſtes, prout alii ſæculares deferunt, & quo ad colorẽ, vt fratres Minores, quod ita Beatũ Frãciſcum voluiſſe veriſimile eſt; nã in illis partib. vbi præfatus Sanctus primò prædictum Tertium ordinem inſtituit, & vbi pro maiori parte conuerſatus eſt, obſeruatus fuerit, & obſeruetur, vt atteſtatur Cordubo, in annotationib. ſuper compendio priuilegiorũ Fratrũ Minorũ in verbo, Tertiarii demum tanq̃ exempti a iuriſdictione, & ſuperioritate ordinariorum, & ſæcularis poteſtatis conſeruatori priuilegiorum ordinis duntaxat ſubijciuntur coram quo conuenire, & cõueniri debẽt, & cum poſtea illos mori contingit, corpora apud Eccleſias, ſeu loca fratrũ ordinis cum habitu patenter delata ſepelienda ſunt, etiam ſi alibi eligãt ſepulturam, vt per priuilegia Sixti Quarti declaratur, quod quidẽ rationi conſonum eſſe videtur cũ perſonæ prædictæ tãquam membra ordinis, & Religionis per habitus ſuſceptionem, & propriæ profeſſionis emiſſionem effectę in dicti ordinis Eccleſijs Capellam cum Altare erectum, in quibus ad diuina officia, & Regulæ inſtituta audienda conueniunt, necnon ſuperiores Regulares viſitatores nuncupari, quib. reguntur, ac ſepulturam communem habeant, æquum eſt, vt qui ratione habitus, & profeſſionis fuerunt ordini coniuncti, & cũ alijs eiuſdẽ ordinis cõfratribus communicarunt in vita, quod ẽt illorum cadauera ab illis non ſeparentur in morte, ſed in cõmuni ſepultura, vel in alia apud Fratrum Eccleſias deponãtur, quibus ẽt additur, quod ſi illi, qui in morte cum habitu Religionis induti ſepeliri mandarunt apud eiuſdẽ ordinis Eccleſias eorum cadauera tumulanda deferri debent, etiamſi alibi ſibi elegiſſent ſepulturam, multò magis eorumdem Tertiariorum corpora inibi ſepeliẽda ſunt, ne ordini, & Fratrib. iniuria irrogetur, ſed quãuis ſepulturæ electio ex habitus ſuſceptione ſatis per eos electa cenſeatur cum ei annexa ex priuilegiorum diſpoſitione eſſe dignoſcatur, tñ ad omnem litis, & ſcandali materiã auferendam curent fratres, illorumque ſuperiores, vt qui habitum dicti Tertij ordinis ſuſcipere voluerint, aut per rogitũ publici Notarii, aut coram duobus, vel tribus teſtib. ſe in Eccleſijs habitus, quem recipiunt ſepulturã eligere, in eis poſt mortẽ ſepeliri velle declarent, ſicuti in illis perſonis, quę ob deuotionis affectum, quem ad habitũ alicuius Sãcti ordinis fundatoris gerunt in extremis conſtituti, eius ordinis habitu indui petunt, & cum illo ſepeliri ordinant, ſeruandũ eſſe, quemadmodũ per eadẽ priuilegia decernitur, & ipſis fratrib. in traditione eiuſdẽ habitus declarationẽ hmõi fieri mandatur. Aduertendum eſt demum, quod virtute eorumdem priuil. non ſolũ habitus Tertii ordinis, ſed ẽt ille, quẽ fratres profeſſi primi ord. geſtant petentibus illorum alterum in morte indui, & cum eo ſepeliri conferri poteſt, qui quidem habitus non niſi per Priorem, vel guardianum, ſeu eorũ Prælatos, aut alios quibus duxerint committendum exhiberi valet. Nec obſtat præmiſſis cõſtitutio Leonis X. in Conc. generali editi quo ad Tertiarios in propriis domib. viuẽtes,

Nicol. 5 cõſtit. 1.

Piu 2 conſt. 1. Clem 4 cõſt. tut. 9.

Clem. 4. cõſtitut. 9 Marti. ma. Six 4. conſtitut 1. Bul Aur. conſt. 2. & conſt. 10.

quoniam illi poſtea ab eodem met Leone X. per aliam ſuam conſt. fuit in ſpecie derogatum, deinde generaliter ſicut Paulus Quartus, Greg. decimus tertius, & Sixt. V. in eorum litteris dictorum priuilegiorum confirmatoriis eiuſdem concilii Later. decretis derogarunt.

De confraternitatibus vtriuſque fidelium in Mendicantium Eccleſijs, & locis inſtitutis. Cap. XV.

NVNC reliquum eſſet, vt de cõfraternitatib. vtriuſq; ſexus fideliũ ſub titulo Sanctiſſimi Nominis Dei, & iuramentorũ, necnon Roſarii, ſeu Pſalterii glorioſiſſimæ Virg. Mariæ in ord. prædic. cordigerorũ, in ordine Minorum, Cinturatorum in ordine Eremitarum S. Auguſtini, & de ſocietate eiuſdem Beatiſſ. ſp Virginis Mariæ de monte Carmelo in ordine carmelitarum. Canonicè inſtitutis, ſpecialiter ageretur, ſed cũ de ſingularũ erectione, & fundatione, indultis, priuil. facult. indulgẽtijs, & peccatorũ remiſſionib. quæ ferè innumeræ, & ampliſſimę ſunt, dictis earũ confratrib. atque aliis Chriſti fidelib. non confratrib. illarũ reſpectiuè Eccleſias, ſeu Altaria certis quibuſdã, ac reliquis anni diebus, & ſollemnitatib. viſitantib. a Sede Apoſtolica cõceſſis ob diuerſas declarationes, & notulas ſuper ſingulis prędictis a fratrib. eorumdem ordinũ editas omnib. iam notiſſimè cõſtet, ideò breuitatis gratia omittuntur, & Lectores ad ipſas declarationes, necnon conſtitutiones ſuper dictis confraternitatib. a Sancta Sede Apoſtolica emanatas remittimus. Hoc vnũ tñ aduertendum duximus, quod prædictæ confraternitates non niſi in Eccleſijs dictorũ ordinũ, & in aliis extra illos de licentia Generaliũ, ſeu prouincialium, & ab eis deputatorũ aſſenſu, & licentia inſtitui debent cum decreto, & approbatione, ẽt loci ordinarii, & aliter inſtituti confrates, eo ipſo indulgentiis, & priuilegiis conceſſis priuati, & indigni, effecti omnino redduntur, & contradictores, ſeu aliter attentantes per conſeruatores ordinum, ſub cenſuris, & pęnis Eccl. ac ẽt pecuniarijs in præmiſſis prohiberi valent. Societates verò Cordigerorũ in Eccleſiis, & domibus fratrum Min. tam conuentualiũ q̃ de obſeruãtia, & Cappucinorũ per cõuentualium generalem inſtitui poſſunt. in illis verò partib. vbi eiuſdem ordinis cònuentualium Confraternitates huiuſmodi iam erectæ non fuerint, vel conuentualiũ Eccleſiæ, ſeu domus nõ extiterint, tũc generalis Minorũ de obſeruãtia in toto ordine. Cõmiſſarius verò generalis illius familiæ, cuius fuerit in omnib. & ſingulis cõuentib. fratrum ſuorũ cõfraternitates cordigerorũ erigere, & inſtituere, necnõ illas Archiconfraternitates iã per Sixtũ V. in Altari maiori Eccleſię S. Franc. de Aſſiſio vbi corpus illius in Dño requieſcit, aggregare, eiſq; omnes, & ſingulas indulgẽtias, & peccatorũ remiſſiones, & relaxationes, omneſq; fauores, & gratias, quæ prædictæ Archicõfraternitati per Sedẽ Apoſt. conceſſæ ſunt, & in futurũ cõcedentur concedere, & cõmunicare valet, dũmodo corda ordinis prętati S. Franc. quã confratres geſtare tenentur. p ſuperiores ordinis Fratrũ de obſeru. ſit prius benedicta, quã quidem benedictionem, ẽt locorũ Guardiani, & præſidentes facere poſſunt, cum quo ad hoc ſub Superiorũ appellatione, & ipſi cõprehenſi intelligãtur.

LAVS DEO

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

123582

INDEX

INDEX RERVM,

& verborum notabilium

QVAE IN LITTERIS APOSTOLICIS huius Collectionis continentur.

A

ABBAS Regularis nondum benedictus, quę in ſuo Monaſterio exercere poſſit. fol. 33

Abbatiſſa ſub regularium poteſt a Generali viſitari, corrigi, inſtitui, & deſtitui. 28

Abbatiſſa, & alię Monaſteriorum Monialium præfectę, non niſi ad triennium eligi debent. 36

Abſolui poſſunt fratres ab eorum ſuperioribus a caſibus etiam Sedi Apoſtolicę reſeruatis, & ab eis diſpenſari. 13.21.31.44.45.51.55.56.186

Abſoluere poſſunt fratres in terris infidelium eos, qui à fide receſſerunt. 5.62.103

ac etiam Moniales ſibi ſubditas. 36.124

Abſoluti in ingreſſu religionis a cenſuris, & caſibus reſeruatis, ſi poſtea in ordine vſque ad profeſſionem incluſiuè non perſeuerauerint ipſo facto in eaſdem incidunt cenſuras. 32

Alienationem bonorum quomodo facere liceat. 124.125.142.201

Altare portatile habere licet fratribus, & ſuper eo celebrare. 44.51

Appellatio a ſententijs correctionis Prælatorum, & recurſus ad tribunalia ſęcularia ſub cenſuris fratribus prohibetur. 21.120.194

Apices iuris ſequi non tenentur ſuperiores in iudicando ſubditos. 18

Apoſtata excommunicatus eſt, & ideo capi, ligari, & carcerari, poteſt ac etiam excommunicari. 27.48.94

Atrox iniuria, & damnabilis violentia, quę dicatur. 20

B

BEnedicere etiam ſollemniter Eccleſias, aquam, ac paramenta, & vaſa ſacra, in quibus Sacrum Chriſma non interuenit, ac etiam corporalia poſſunt prælati Regulares. 31.116

Benedicere etiam poſſunt fratres vbilibet candelas, aquam, ſal, palmas, & alia ornamenta in eorum Eccleſiis. 21

Bonorum alienatio 189. *& ſupra in verborum alienatio.*

Bona monaſteriorum deſtitutorum, & Monialium ad quos deueniant. 53

Bona incerta venientium ad habitum conuerti poſſunt in vſum fratrum. 13

Bona immobilia fratribus relicta ab omni onere, ſunt immunia. 43.166.168

Bulla cruciatę quoad Sacramentum pœnitentię non gaudent fratres, neque ſorores abſque licentia ſuorum prælatorum. 186

C

Campanas pulſare poſſunt fratres ad omnes horas antequam pulſetur campana Maioris Eccleſię pręterquam in die ſabbathi Sancti 107.225
canonizatio S.Franciſci 1...S Dominici 2
Caſus Epiſcopales quando & quomodo fratribus abſoluendi conceduntur 120.141. 151.
Cenſuras contra regulares & eorum domus, & contra priuilegia ordinarij ferre ſeu promulgare non poſſunt. 51
cenſuras per ipſos ordinarios latas & fulminatas contra alios fratres ſeruare, & publicare in eorum Eccleſijs tenentur 107.concilij Triden.Can. 266
communionem, & extremam vnctionem quando miniſtrare poſſint fratres in eorum Eccleſijs & extra 51.65.107.153.ac etiam eorum famulis 45
communicatio priuilegiorum quomodo ſit intelligenda 104.vide etiam infra,in verb. priuilegia
conceſſa vni vel pluribus domibus alicuius ordinis intelliguntur conceſſa omnib.ſingulis alijs eiuſdem ordinis domibus 99.132 141
Conceptionem diſputare,ſeu prędicare quomodo permittatur 82.191
Confeſſi a regularib.non tenentur iterum parrocho confiteri, & aliter aſſerentes pœna hæreſis damnantur 52
Confeſſiones ſæcularium poſſunt fratres vbilibet audire ab ordinario tamen approbati 26.102.etiam forenſium 65.151.156
confiteri non poſſunt fratres niſi eorum prelatis vel ab eis deputandis ſi itinerantes verò ex obedientia, & non habentes copiam Sacerdotis ex eodem ordine, poſſunt confiteri Sacerdoti extra ordinem 26.64
Confeſſores quomodo ſint pręſentandi & per Epiſcopum examinandi 188
conſecratio Eccleſiarum & altarium quomodo & quando fieri debeant 22.107. 115
conſeruatores Iudices per Regulares eligendi deputantur 53.cum facultate & poteſtate
Contemnentes Regularium priuilegia poſt monitionem excommunicati exiſtunt 112
Corporalia tangere poſſunt layci profeſſi dum Sacriſtię actualiter inſeruiunt. 69

D

Decimas etiam ruſticanas de bonis immobilib.regulares ſoluere non tenētur 183. vide etiam ſupra bona immobilia
Declaratio dubiorum circa ſtatuta ordinis & indulta Apoſtolica ad quem ſpect. 193
Diſpenſare ſuper quacumque irregularitate quomodocumque contracta poſſunt ſuperiores ſuos fratres.21 31.186.ac etiam habilitate illegitimè natos ad officia & dignitates ordinis 21.186.& ad ordines ſacros.

E

ECcleſię regularium quomodo & quando ab Epiſcopo viſitare valeant, vide in ſummario, 74.76
Eccleſias ſanguinis vel ſeminis effuſione pollutas poßunt ſuperiores reconciliare. 115
Eccleſiæ vbi conuentus exiſtunt conuentuales appellantur. 151
Excommunicatio lata contra regularium priuilegia eſt nulla. 51
Excommunicari non poſſunt fratres ab Epiſcopis. 51
Excommunicati ſunt fratres proferentes ſententiam excommunicatis ſine ſcriptis. 13. qui à ſuperioribus poſſint abſolui & cum eis diſpenſari. 13.
Excommunicati ſunt inferentes iniuriam Eccleſiis, & locis regularium, & a quibus poſſint abſolui. 14
Excommunicati ſunt Epiſcopi ſi extra caſus permiſſos regulares capiunt, incarcerant, & perturbant. 35
Excommunicati ſunt impedientes fratres ne vti poſſint gratijs ſibi conceſſis. 60
Excommunicatos fratres pro violenti manuum iniectione abſoluere poßunt Generalis, & ſuperiores 20.186
Exemptę ſunt ab ordinariorum Iuriſdictione Eccleſię, domus, & loca Regularium. 51
Exempti ſunt regulares à pedagijs quibuſcumque 165
Ædificare prope domos alicuius ex ordinibus Mendicantibus, alterius ordinis fratres non poſſunt. 11.12. ſed quomodo intelligatur pro fratribus minoribus de obſeruantia. Vide pag.
Eucharistię & extremę vnctionis adminiſtratio, vide ſupra in verb. communio.

F

FAmulis & ſeruitoribus Regularium licitè per fratres ſacramenta adminiſtrari poſſunt, & eorum corpora in proprijs Eccleſiis ſepeliri 45
Fratres auctoritate Apoſtolica confeſſiones audire valeant
Fratres in caſibus licitè ingredi poſſint ſepta Monaſteriorum, Monialium ſibi ſubiectorum 4
Fratres ſuccedere poſſunt in bonis ac ſi eſſent in ſeculo 13.76
Fratres ad Epiſcopatum aſſumpti antequam conſecrentur omnia quę habent ab ordine conuentui reſignare tenentur 15
Fratres excommunicati ob percuſſionem confratrum abſolui poſſunt per eorum ſuperiores 22
Fratres abſque parrochi licentia poſſunt cum cruce eleuata proceſſionaliter ingredi parrochias ad leuanda corpora in eorum Eccleſiis ſepelienda 51
Fratres in Monaſterio ſiue conuentu mulieres introducere ſub pœna excommunicationi prohibentur 32
Fratres participando cum excommunicatis à iure vel ſtatutis ordinariorum nullam cenſuram, neque peccati maculā incurrunt. 33. niſi dicti excommunicati eſſent denunciati
Fratres per ordinarios neque capi, neq; incarcerari valeant. 4 4 45. neque de eorum domibus expelli. 35. neque ad Synodum vocari. 42

G

Generales ordinum poſſunt ſuos fratres, & moniales ab omni cenſura etiam excõmunicationis ob enormem confratrum, vel clerici percuſſionem abſoluere. 22. & ipſi ſuperiores a prædictis cenſuris abſolui poſſunt a confeſſario per eos electo, & ab omni irregularitate contracta diſpenſari. 22
Generales habent omnimodam iuriſdictionem, & poteſtatem ſuper ſuos fratres. 38
Generales poßunt ſuos fratres, & moniales abſoluere, & diſpenſare ſicut Epiſcopi ſuos clericos, & ſeculares. 104. 105
Generales poſſunt dubia circa priuilegia emergentia pro ſerenitate conſcientiæ ſubditorum declarare. 93. 94
Generales & Prouinciales inſtituere, & creare valent aliquos ex fratribus in notarios & quibus de cauſis.

H

Habitum conſimilem illi alicuius ordinis, nullus deferre poteſt. 47
Habitum alicuius ordinis ſumentes, vel in illo ſepeliri mandantes, in Eccleſiis ipſius habitus, & ordinis ſepeliendi ſunt. 51. 67. etiam ſi alibi eligant ſepulturam 58. qui habitus per ſuperiores dandus eſt cum proteſtatione. 58
Hęreditates quaſcumque ſibi delatas adire, & conſequi poßunt fratres, ac fideicommiſſa & legata exigere, ac ſi eſſent in ſæculo in illis ſuccedere. 76. etiam fratres Minores de obſeruantia per procuratorem, & Syndicum Romanæ Eccleſię per ſuperiores electum ſecundum priuilegia eadem conſequi poſſunt. 76. 154
Hęreticorum, Mahum-tanorum, & Iudæorum filij & deſcendentes, an ad habitum & ordinem admitti, & recipi poſſint. 185. 208

I

INdulgentiam plenariam conſequuntur fratres in ingreſſu ordinis, ac etiam in morte. 31. 58. 99. 100. 144
Indulgentias ſtationum de Vrbe quę perſonę & quomodo conſequi valeant. 90. 100 etiam moniales. 127. 217
Indulgentias plurimas etiam plenarias conſequuntur viſitantes Eccleſias ord. Mendicantium in ſanctorum eorundem ordinum feſtiuitatib. 69. 70. 115. 119. 132. 136
Indulgentię confraternitatis B. M. de Monte carmelo. 144
indulgentię confraternitatis Roſarij. 134. 197
indulgentię confraternitatis cordigerorum. 215. 217
indulgentię confraternitatis nominis Dei. 199
indulgentię portantibus cincturam ordinis S. Auguſtini 42
indulgentia portiunculę pro die feſtiuitatis ſacrarũ ſtigmatum B. Franciſci conceditur cum facultate abſoluendi a reſeruatis. 25. 79. 81. per communicationem extenditur. 132
incorrigibiles fratres ab ordine eijci poſſunt. 92. ac etiam illos quamuis profeßos qui tempore profeſſionis tacuerant eorum grauia crimina in ſęculo commiſſa. 122. 123

Inter-

Interdici non poſſunt Eccleſiæ fratrum minorum ad inſtantiam priuatorum, niſi fratribus ipſis ad victum neceſſaria prouideant. 128
interdicti tempore quæ in Eccleſiis regularium facere liceat. Vide in ſummario titul. 18.c. 170.171
iudices extra ordinem habere non poſſunt fratres, nec moniales, neque ad eos recurrere. 38.94. ſed ſuperiores ordinis gradatim adire debent. 22

L

LAyci fratres Sacraſtiæ ſeruitijs deputati, poſſunt corporalia & alia vaſa ſacra licitè tangere. 69
Lectores in Theologia, ac etiam Magiſtri ordinarij examen ſubire tenentur pro ſecularium confeſſionibus audiendis. 188
Legata, vide Hereditas.
Loca regularibus minus commoda per eos deſeri, & relinqui abſque alterius licentia poſſunt. 72. & omnia ſupellectilia domus, ac etiam paramenta & ornamenta Eccleſiæ, necnon materiæ ædificij ſecum ad alia loca transferre. 42
Loca recepta retinere poſſunt, neque per ordinarios moleſtari a certo tempore citra minimè valent. 219.220

M

MEndicare vbicumque cum ſaccis & ſportis poſſunt fratres. 88
Mendicantium ordinum declaratio inter quos Sancti Franciſci de Paula ordo comprehenditur. 163
Miſſas vbique celebrari poſſunt fratres. 55 61
Miſſas audientes in Regularium Eccleſiis in diebus feſtis præcepto Eccleſiæ ſatisfaciunt. 123
Miſſam vnam pro pluribus quando dicere liceat fratribus. 117
Monialium exemptiones. 165.171
Monialium priuilegia. 126
Moniales in quibus caſibus clauſuram proprij monaſterij egredi valeant, & quando non, & quomodo. 175.189.190
Moniales gaudent fratrum priuilegijs. 132
Monaſteriorum monialium clauſuram ingredi in quibus caſibus & quibus perſonis liceat. 5.199
Mortuorum corpora regulares in eorum Eccleſiis ſepelire, & ad illa leuāda parochias proceſſionaliter ingredi cum cruce valent. 51.107
Mulieres, loca, domus, & monaſteria virorum regularium ingredi non poſſunt ſub pena excommunicationis, & licentia eis non ſuffragatur, 39.195.176. aliquando verò ingredi poſſunt. 178

N

NOtarios creandi facultas, vide Generales.
Nouitię Moniales morientes nondum expleto anno probationis vota emittere valent & indulgentiam plenariam conſequuntur. 180

O

Ordines ſacri a quocumque catholico Antiſtite in defectum ordinarij & cum examine recipere poſſunt fratres 107 & materia ſacrorum ordinum, vide infra in ſummario

Ordines ſacros minus canonicè ſuſcipentes quas pœnas incurrant 225

P

Pacta & conuentiones, vide compoſitiones. Præcedentia inter regulares & laicorum confraternitates quomodo ſit ſeruanda 91.207

Predicare poſſunt regulares in eorum Eccleſiis, ſue cum ordinarij benedictione, vide concil. Trid. can. 3. ac etiam extra eccleſiam 151

prædicatorum officium examen & ſuperiorum approbatio, & a quibus in predicando ſeſe abſtinere debeant 129

participatione ſuffragiorum quæ fiunt in ordinibus mendicantium qui gaudeant 97. 104. 146. & quomodo a ſuperiorib. regularib. dari poſſint, vide infra in ſummario.

Procurator ordinis in curia inſtitui & deſtitui poteſt per Generalem 23

priuilegia vniuſcuiſque ordinis Mendicantium omnib. alijs ſingulatim communicata exiſtunt eorumque perſonis, etiam monialib & tertiarijs 132

priuilegia predicatorum & minorum ſibi inuicem communicantur 52 60. 61

priuilegia Ilicetanæ congregationis 85. communicantur alijs eiuſdem ordinis S. Auguſtini congregationibus 89

priuilegia quatuor mendicantium ordinum fratrib. minimis conceduntur 99

priuilegia vni domui alicuius ordinis omnib. conceſſa alijs eiuſdem ordinis conceſſa exiſtunt 132 141

priuilegia minorum de obſeruantia conuentualib. eiuſdem ordinis S. Franciſci conceduntur 143

priuilegia ordinis carmelitarum confirmantur, & illa aliorum ordinum eidem communicantur & conceduntur 144

priuilegia aliorum ord. fratrib. ord. Min. de obſer. communicantur & propria innouatur 205. 221. ac etiam indulta Minim. eiſdem fratrib communicata declarantur 184. 155. 157. 206. 223 quib. locis omnia predictorum priuilegia firmantur.

priuilegia ord. fratrib. S. Auguſtini confirmantur, & illa aliorum ordinum eiſdem fratrib. communicantur 144

priuilegia Minimorum confirmantur 98

priuilegia a Pio V. Mendicantium ordinib. conceſſa per Auditorem Cameræ Apoſtolicæ poſt reductionem Gregorij 13. tamquam reſtituta exequutioni demandantur 210

profeſſi quando eijci poſſint ab ordine 122. 123

Q

QVeſtuantes nomine fratrum condemnantur, & tamquam falſarij puniendi & capiendi 4

R

Recepti ad ordinem ſi ſunt excommunicati per Superiores abſoluuntur 31
Recipientes & retinentes profeſſos alterius ordinis poſtquam moniti fuerint ſunt excommunicati 47.48

S

Sepulturam liberam in ſuis Eccleſiis regulares habent 47.50
Sepeliri non poſſunt corpora in regulariũ Eccleſiis eis inuitis, neq; poſſunt cogi. 51
Sepeliri debent in regularium Eccleſiis vel cæmiteris fratres tertii ordinis & habitum ordinis aſſumentes in morte 52.59.67
Stationes Vrbis qui conſequi valeant, vide Indulgentias 84
Societas. Un. 151. 254. 262

T

Tertiarum cuiuslibet ordinis Mendicantium vtriuſque ſexus perſonarum priuilegia, etiam in proprijs domibus priuatim viuentium. 15.34.41.42.68.70.84.109.132.141

V

Violentiã inferẽtes Eccleſiis locis & domibus fratrũ excommunicati ſunt. 14 & *non niſi per Sedem Apoſtolicam vel conſeruatores abſolui poſſunt* 22
Vota ingredientium ordinem auctoritate ordinis commutare poſſunt Generales, & ſuperiores ordinum 9
Votare permutare & relaxare 30.67.74.88.115.135.136.144.151.
In Reliqu vero ſi qua prædicto Indici deeſſe videantur ex ſummario vt infra haberi poſſunt, ad quod lectorem remittimus.

FINIS.

De caſib.in quib.clericus, ſeu Regularis abſq; pęna exc. percutiatur,c.8 337
A quo prædicti Can.cenſura innodati poſſint abſolui,c.9 338
De ijs,quę in abſolutione prædicta præſtanda ſeruari debent,c.10 eod.

Tit. 15

De temporibus Ordinandorum,& qualitate Regularium Ordinandor.c.1 339
De Ordinibus conferendis,& litteris dimiſſor.regularib.concedendis,c.2 eod.
De temporum interſtitijs per Sacrorum Ord. ſuſceptionem remittendis,c.3 351
De clericis ſęcularib.& regularib.malè promotis,& eorum pęnis,c.4 352
De pœna celebrantis in ordine,quem non habet,c.5 355

Tit. 16

De Lectoribus Sacræ Script.in conuentib.aſſignandis,c.1 356
De verbi Dei prædicatione,c.2 eodem
Ad quos prædicatio Euangelij in Eccleſia pertineat,c.3 eodem
De Prædicatorum Regularium qualit.electione,& approb.c.4 357
De tempore,quo prædicatio Euangelij in eccleſiis fieri debet,c.5 eodem
Quomodo ſe gerere debeant prædicatores in Euangelio annunciando,c.6 eodem
A quib.prædicatores in eorum munere adimplendo ſeſe abſtinere debeant,c.7 358
Quid agere debeant prędicatores cum Dominus aliqua futura per eos reuelare voluerit,c.8 eodem
De pœnis contra malè prędicantes ſtatutis,c 9 eodem

Tit. 17

De Regularib.in Confeſſarios deputandis,& coram Ordinar.pręſentandis,c.1 359
Decretum Concilij Trid. ſuper Confeſſariorum, etiam Regularium approbatione per Epiſcopum facienda,c.2 360
Quid per approbationem Ordinarij Regulares conſequantur,c.3 eodem
De modo,quo Sacerdos regularis, & ſęcularis Clericus pro Laicorum confeſſionibus audiendis approbari debeat,c.4 & 5 361.362
De Regularium Confeſſariorum facultate, & poteſtate quo ad abſolutionem ſęcularib. impendenda,c.6 365
Declaratio Decreti,quo prohibetur abſolutio a caſibus reſer.c.7 369
De confeſſariorum Regularium poteſtate quo ad abſolutionem fratrum,c.7 370
De caſibus per Regularium Superiores ſibi in foro pœnit.reſeruandis,c.8 371
Decretum Sanctiſſ.D.N.Clementis 8. ſuper caſuum reſeruat. eodem

Tit. 18

De eccleſiis,domibus,& locis per Regulares recipiendis,c.1 373
De locis acquiſitis per eos retinendis, ſeu deferendis,c.2.373.& c.3 374
De Eccleſiarum Regularium benedictione & conſecratione,c.4 374
De eccleſiis,oratorijs,& cœmeterijs ſanguinis,vel ſeminis effuſione,ſeu alias quomodolibet pollutis reconciliandis,c.5 375
De pœna celebrantis in eccleſia polluta ante reconciliationem,c.6 376
De ijs,quę admitti, & quę celebrari de iure communi in Eccleſia tempore interdicti licitè valeant,c.7 eodem

Tit. 19

De Diuini officij,& Miſſarum celebratione,c.1 376
Quod miſſę ſacrificium non niſi in locis Deo ſacratis offerri debet,c.2. 377

De

De remedio per Regularium Prælatos adhibendo in eorum eccleſiis quando Miſſę omnes ex pia defunctorum voluntate dicendę celebrari non poſſunt, c.3 eodem
Quod audientes miſſam in eccleſiis Regularium diebus feſtis pręcepto ſatisfaciunt, c.4 379
De diuinis officijs, & horis canonicis celebrandis, c.5 eodem
Tit. 20
De ſepulturis, c.1 380
De perſonis, quæ apud loca Regularium ſunt tumulandæ, etiamſi alibi eligant ſepulturam, c.2 381
De perſonis, quæ iuxta Sacrorum Canonum diſpoſitionem eccleſiaſtica ſepultura priuantur, c.3 eodem
De pœna recipientis ad ſepulturam Eccl. in aliquo ex caſib. pręſdictis ſcienter, c.4 382
Tit. 21
De pręcedentia in publicis proceſſionibus, & funeralibus inter Regulares ſeruanda, cap. 1. eodem
Tit. 22
De ſuffragiorum communione, quæ participatio ad beneficia Ordinis nuncupatur per Regularium pręlatos fieri contingit, c. 1 383
Tit. 23
De Monialibus, Regularium curæ, & regimini ſubiectis, c.1 385
De Abbatiſſę, & Prioriſſę, ſeu miniſtrę ętate, qualitate, ac illius electione, confirmatione, & officio, c.2 387
De Monialium clauſura, c.3 388
Ad quos ſpectet clauſurę cuſtodia, c.4 389
De pœnis, quas incurrunt Moniales extra caſus permiſſos a proprijs monaſterijs egredientes, & Superiores licentiam eis concedentes, c.5 390
De Monaſterijs Monialium non ingrediendis, & de caſibus, in quibus ingreſſus licitè permittitur, c.6 eodem
De perſonis, quibus licentia ingrediendi, ac etiam permanendi dari poteſt, c.7 454
De ijs, qui abſque aliorum Superiorum licentia ſepta Monaſteriorum ingredi licitè valent, c.8 303
De abſolut. a cenſuris non ſeruantes, ſeu violantes Monialium clauſuram, c.9 eodem
De ętate Virginum Deo dicandarum quoad habitum Religionis ſuſcipiendum, & profeſſionem emittendum requiſita, c. 10 395
De bonis Nouitiarum infra tempus nouitiatus recipiendis, vel non, & de renunciatione facienda, c. 11 eodem
In quibus caſibus Moniales Epiſcopis locorum ordinarij ſubijciantur, c. 12 eodem
De indulto Nouitijs Monialib. in artic. mort. nondum elapſo probationis anno faciendi profeſſionem conceſſo, c. 13 396
De vtriuſque ſexus Tertiarijs, c. 14 eodem
De confraternitatibus vtriuſque ſexus fidelium in Mendicantium eccleſiis, & locis inſtitutis, c. 15 398

FINIS.

Opus hoc vtile admodum, & impreſſione dignum cenſet Frat. Thomas Buoninſignius Ordinis Predicatorum, & Sacrę Theologię profeſſor, nec quicquam continet, quod doctrinę Catholicę, & bonis moribus non conſentiat. Ego F. Thomas prędictus, de mandato R. D. Vicarij, ac R. P. Inquiſitoris manu propria ſubſcripſi.

Imprimatur Florentię, accedente conſenſu R. P. Inquiſitoris, die ſexta Iunij, 1596.
Antonius Beninenius Vicarius Generalis Florent.

Nos F. Dionyſius Coſtacciarius Hereticę prauitatis Inquiſitor Florent. & totius Dominij Florentini, facultatem imprimendi concedimus, 6. Iunij 1596.

Iacobus Danius.

123,682